

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

M, 2, 59.

Nekrologiske Samlinger,

Fjerdingaarsskrift

for Efterretninger om Dödsfald og Döde med
andet dertil hörende.

1ste Aargang.

Udgivne

af

H. P. Selmer.

Kjöbenhavn, 1849.

I Kommissjon hos Universitetsboghandler C. A. Reitzel.

Trykt hos Kgl. Hofbogtrykker Bianco Luno.

C. D. Greve af Blücher-Altona,

Geheimkonferentsraad, Overpræsident i Altona, Ridder af
Elefanten, Storkors af Dannebrog og Dannebrogsmænd,
død 1ste Aug. 1845.

(Fornemmelig efter: „Kurze Lebensbeschreibung d. jüngst verstorbenen C. D. Gr. v. Blücher-Altona“ von C. F. E. Ludwig, Dr. Altona 1845; jfr. „Graf C. D. v. Blücher-Altona, das Leben desselben in seinen Hauptmomenten dargestellt“. Alt. 1845.)

Conrad Daniel Blücher var født d. 29de Febr. 1764 i Penzlin, en lille By i Storhertugdømmet Meklenborg-Sverin. Hans Fader, Carl af Blücher, en født Meklenborger, nedstammede fra en meget gammel og vidt udbredt adelig Slægt i dette Land, af hvilken mange Medlemmer baade i ældre og nyere Tid have været i dansk Tjeneste, uden at dog Familien tidligere, som det synes, har vundet egentligt Fodfæste her i Landet. Saaledes findes en dansk Oberstløjtnant Jörgen Blücher at være faldet i Slaget ved Lund 1676; en Lorens Blücher døde som dansk Brigadér 1728 og havde en Søn som var Kapitajn i dansk Tjeneste; en dansk Løjtnant af samme Navn var Færbroder til Carl Blücher, og en yngre Broder af denne sidste var dansk Generalmajor. Carl Blücher, der var Fætter til den senere saa berømte prøjssiske Feltherre Fyrst Blücher af Wahlstatt, indtraadte, som saamange Andre af sin Slægt, i kgl. dansk Tjeneste og var ved sin Død Generaladjutant, Oberst og Chef for et Kavalleriregiment i Sjælland*).

*) Som saadan findes han dog ikke i de daværende Statskalendere, saa at han vel neppe har været Chef. I Adels-Naturalisations-Patentet kaldes han blot Oberst af Kavalleriet.

Sofie af Plessen, ligeledes en Meklenborgerinde, boede i de første Aar af deres Ægteskab i Penzlin, og Manden kom kun fra Tid til anden dertil for at besøge hende; men senere begav ogsaa hun sig til Danmark, og begge Ægtefolk boede da i Skjelskjör, hvor Regimentets Stab laae i Garnison. Oberst C. Bl. döde d. 2den Sept. 1775, 56 Aar gammel, og et Par Aar efter, nemlig under 25de Juni 1777, lykkedes det hans Enke at faae deres 4 Börn optagne i den danske Adelstand. Af disse var Conrad Daniel den yngste*). Han forlod allerede som Dreng det faderlige Hus, og modtog sin Opdragelse paa Landkadet-Akademiet i Kjöbenhavn, hvor han, under en streng militær Disciplin, forblev indtil sit 18de Aar, da han (d. 1ste Januar 1782) ansattes som Page hos den daværende Kronprindsesse Luise Augusta, senere Hertuginde af Augustenborg. Senere blev han Kammerjunker hos Enkedronning Juliane Marie, og da han d. 4de Okt. 1794 erholdt Kammerherrenöglen, udnævnte hun ham kort efter til sin Hofmarsjal, en Tjeneste som han, i Besiddelse af Dronningens fulde Naade, forestod indtil hendes Död 1796. I Begyndelsen af Halvfemsene lærte han sin senere Hustru at kjende, den ældste Datter af Generalmajor Herman Abbestee, og kom snart til den Bevidsthed, kun ved denne elskværdige og almindelig agtede Piges Haand at kunne blive lykkelig. Familien stammede fra Nederlandene og nedsatte sig for Religionsforfølgelsers Skyld mod Slutningen af det 17de Aarhundrede i Kjöbenhavn. Marie Barbara Abbestee, födt 1770 i Trankebar, hvor hendes Fader i et Tidsrum af 36 Aar som Guvernör over de danske ostindiske Besiddelser i lige Grad havde erhvervet Kongens Tilfredshed og den evropæiske og indiske Befolknings Kjærlighed, mistede i sin tid-

*) De övrige Söskende vare: Frederik Bl., födt 1760, död 1806 som Kammerherre, Kommandör for Garden til Hest, Generaladjutant, Hofmarsjal hos Arveprinds Frederik (bekjendt for sine elskværdige personlige Egenskaber og sin store Fedme, Fader til den nuværende Kammerherre og Adjutant hos H. Mj. Kongen Major Fr. Imm. Bl.), SofieMarie, senere gift med en Major Heinen, og Gof. C. Ulr. Gtl. Bl., f. 1762, d. ugift 1814 som Generalmajor.

lige Ungdom sin fortræffelige Moder, Luise Marie de Longe, af Födsel en fransk Dame, og blev ifølge heraf med sin yngre Søster opdraget af en fransk Guvernante, der, som Resultatet viste, samvittighedsfuldt opfyldte sine Pligter. Endnu ganske ung maatte Mannone (Marie) gjøre Honnörs i det faderlige Hus, en Opgave som i den tidlige Alder af 9 til 12 Aar ofte faldt hende meget trykkende, men dog ikke gjorde hendes Gemytlighed og beskedne Ynde mindste Afbræk, ja paa en Maade formelig forberedede hende for hendes tilkommende Bestemmelse som en højstillet Embedsmands Ægtefælle. I 1789 kom hun med sin Fader og yngre Søster til Kjöbenhavn, blev her konfirmeret og forestillet ved Hoffet. Herpaa ogsaa indført i Selskabskredse, erhvervede hun sig almindelig Anerkjendelse og Agtelse. Den unge Blüchers Opmærksomheder vare hende ingenlunde ligegyldige; hun erklærede sig afgjort for ham, og d. 1ste Maj 1794 fejrede de deres ægte-skabelige Forbindelse. Hun var ham altid en elskende Hustru. Hun forstod ved Sagtmodighed at afvæbne hans naturlige Pirrelighed, og ved en stedse jevn, kjærlighedsfuld og værdig Adfærd til alle Tider at bevare sig hans højeste Agtelse.

Paa Kadetakademiet, som alt bemærket, militærisk opdraget, beholdt Blücher altid en Tilbøjelighed for Soldaterstanden, som ikke mindre Kjærlighed til Orden og Nøjagtighed i Forretnings- og Penge-Anliggender. Hans imponerende Skikkelse og indtagende Ydre, hans naturlige Forstand, hans aabne og sædvanligen træffende Ytringer, som bleve fremsatte med en ham egen Bestemthed og undertiden vel endog Djærvhed, erhvervede ham Venner og opvakte ham Fjender; men selv de Sidstnævnte, som til dels misundte ham hans hurtige Stigen, kunde dog ikke andet end yde ham en vis Anerkjendelse og Agtelse. Han elskede Ungdommens Fornøjelser, men han nød dem stedse med Maade og altid med den ham til anden Natur blevne Ridderlighed. Hans fortrolige Omgang med nogle udmærkede Mænd, f. Eks. den i Kjöbenhavn boende Professor Darbes, gav ham Lejlighed til at lære de ældre tyske Digtere Uz, Kleist, Gellert og Thümmel at kjende,

og at opnaae nogen Övelse i fremmede Sprog. De Nysnævntes Digte beholdt han i Hukommelsen selv endnu i sin høje Alder, og naar han reciterede dem i den snevrere Familierekreds, fremsagde han dem med Eftertryk, Fölelse og en saa heldig og træffende Betoning, at man maatte föle den inderligste Glæde ved at höre ham og derved skue ind i hans klare Öje. — Allerede som ung Mand, som og i sit senere Liv, nærrede han den oprigtigste Ærefrygt for Personerne af det kongelige Hus og vidste i enhver Henseende at vurdere Vigtigheden af deres Gunst; men aldrig fornødrede han sig til Smigrer. Naar det gjaldt at besvare et til ham henvendt Spørgsmaal, saa skete det, ihvorvel med Iagttagelse af alle Former, dog stedse med den ham aldrig forladende ejendommelige Frimodighed og Oprigtighed. Navnet Blücher satte han meget höjt, dog hörte hans Venner og nærmere Bekjendte til alle Stænder. Hans glade, joviale Gemyt fandt Anerkjendelse hos Unge og Gamle, hos Dannede og mindre Dannede. Hans ældste Broder, Kommandören for Garden til Hest, Kammerherre Frederik Blücher, var hans fortroligste Ven, som han med inderlig Kjærlighed og Agtelse hængte ved, og hvis kloge Raad han stedse søgte og fulgte. — Efter Dronning Juliane Maries Död, hvis Tjeneste bragte ham i den gunstigste og for hans Fremtid gavnligste Beröring med de højeste Personer og flere høje Statsembedsmænd, levede han med kongelig Tilladelse nogen Tid med sin Gemalinde paa Fredensborg Slot. De af hans Ægteskab udsprungne Börn vare: 1. en Sön som döde kort efter Födselen, 2. en Datter, Fanny, födt 1797, död som Enke-Grevinde Schimmelmann, 3. en Sön, Gustav Frederik Carl, nu Kammerherre og Major, Kommandör af Dbr. og flere fremmede Ordener, Hofmarsjal hos Enkedronning Caroline Amalia, Adjutant hos II. Mj. Kongen, i sin Tid ligeledes hos Kong Christian VIII. Begge Forældrene opdroge deres Börn med Fornuft og Kjærlighed, og var Bl. end undertiden en streng Fader, saa laae Grunden til hans Opførsel alene i det Önske, at danne sine Börn til gode og dygtige Mennesker.

I Aaret 1799 gjorde Blücher en Rejse til England for at

redde en Del af sin Formue, som, anvendt til en Handelsspekulation, tilligemed Skibet som var udrustet dertil, var bleven taget af Englænderne og erklæret for god Pris. Hans Bestræbelser vare forgjæves og Tabet af 16000 Rdl. saameget smerteligere for ham, da det gjaldt en Del af den Formue hans Hustru havde arvet efter sin Faders i 1794 indtrufne Död.

Da der i Anledning af den engelske Flaades Angreb i 1801 dannedes et Landeværn med General Waltersdorf i Spidsen, tilbød Blücher sig og blev udnævnt til Adjutant hos denne. Hans Virksomhed ved denne Lejlighed og koldblodige Uforfærdethed under den fjendtlige Flaades Bomberegner var af den daværende Kronprinds, senere Kong Frederik VI, ikke bleven ubemærket, og lagde Grunden til den altid voksende Naade hvormed denne i den følgende Tid bærede Bl. D. 18de Juni 1802 blev denne udnævnt til Amtmand over Aabenraa og Lygumkloster Amter. Meget snart vidste han ved sit imødekommende og venlige Væsen at vinde Amtsbeoernes Tillid. Hans klare Forstand indsaar snart hvad der behövedes for Amtet — og man kunde vel tilføje, hvad der behövedes for ham selv, da han ikke havde studeret Lovkyndighed —, og i Begyndelsen indhentende de derværende ældre Embedsmænds og i vanskeligere Tilfælde en Nabo-Kollegas Raad, lykkedes det ham ogsaa snart, saavel af Regjeringen som af Amtsbeoerne at blive erkjendt og agtet som en fortræffelig Amtmand. Man fik den Overbevisning, at Upartiskhed og Retfærdighed ledede ham ved alle hans Handlinger, og ved denne Anerkjendelse og ved den fornödne Understöttelse blev hans Embedsförelse virksom og for Amtet velgjörende. Antallet af Processer aftog, thi sædvanligen lod man det beroe ved Amtmandens Afgjörelse, der, naar det behövedes, overalt kom tilstede for ved egen Anskuelse at skaffe sig det nödvendige Kjendskab til Tvistighedens Gjensstand, derhos viste et klart praktisk Blik, uden Personsansæelse afgav sin Kjendelse og strengt straffede den der med Urette havde yppet en Trætte. Sikkerheden i Amtet tog til, thi Lösgængere og Landstrygere frygtede for den dem alvorligt forfølgende,

overalt nærværende Amtmand. Forbedringen af Vejene blev ikke alene, som forhen, anordnet, men iværksat. De kongelige Afgifter bleve punktligen erlagte, men meget ofte paa hans eftertrykkelige Anbefaling eftergivne de virkelig Uformuende. Saaledes blev han i enhver Gren af sin Embedsførelse ved Retfærdighed og Virksomhed sit Amts Velgjører. En ganske overordentlig Lejlighed til en saadan velgjørende Virksomhed fandt han i de sidste Aar af sin Embedsførelse i Aabenraa. Franskmændene rykkede i Marts 1808, vel som Hjelpetropper, men tildels med sejrdrukne Krigeres Overmod, ind i Landet, og gjorde ofte overdrevne Fordringer til dem hos hvem de vare indkvarterede. Hvor der nu rejste sig Klager over disse Anmasselser, der ilede Blücher personlig til for at standse dem, og ved det Indtryk som hans Mod og kraftige Optræden gjorde paa Franskmændene, var hans Tilstedekomst aldrig uden heldige Følger. Imidlertid vare dog Rivninger mellem Embedsmændene og de franske Befalingsmænd, og mangehaande Ulemper for Amtets Beboere, ikke at undgaae; men forsaavidt det dog lykkedes Blücher, fredeligt at bilægge opstaaede Differencer uden at tilstede at Amtets Indvaanere trykkedes paa en retsstridig Maade, maa dette tilskrives hans kloge Forhold, hvorved han vidste at holde sig i god Forstaaelse netop med hine Befalingsmænd. Dette var navnlig Tilfældet med den Højstkommanderende for Brigaden, General Fririon, med hans Stab og hans Adjutanter, hvilke iøvrigt vare sande Hædersmænd. Alle droge højst ugjerne bort fra dette Amt. Generalen havde Bl. indkvarteret hos sig selv og forstod saaledes at vinde ham, at denne Mand indtil sin Død førte en uafbrudt Brevveksling med ham, sin gjæstfri Ven.

Da Kong Frederik VI i 1808 havde bestegget Tronen, besluttede han endnu i Løbet af samme Aar at overdrage Blücher den ved Gehejmekonferentsraad Stemanns Entledigelse ledigblevne Post som Overpræsident i Staden Altona, og Bl. udnævntes til dette Embede d. 13de Sept. 1808. Under de nysanførte Omstændigheder var det begribeligt, at Efterretningen om denne Befor-

dring var et sandt Sörgebudskab for hele Amtet, og höjst rörende lagde sig den Agtelse og Kjærlighed for Dagen som han her havde erhvervet, da han flere Aar efter besøgte Amtet. Hvorhen han kom, ilede Unge og Gamle for at hilse ham, og hvor hans Ankomst forud blev bekjendt, beströede man Vejene med Blomster. Ugjerne forlod ogsaa han et Amt hvor han havde fölt sig saa vel og hvor han og hans Hustru havde fört et saa roligt og lykkeligt Liv og vare saa afholdte; ogsaa erkjendte han iforvejen det Vanskelige i den ham betroede ny Post.

I Oktober 1808 indtraf han i Altona, hvorhen hans Gemalinde endnu samme Vinter fulgte ham med Börnene, og i Januar 1809 tiltraadte han ganske sit ny Embede. Blüchers utrættelige Virksomhed i Tjenstforretninger, hans rettænkende Sind, hans aabne, gemytlige og dog værdige Optræden, den Deltagelse hvormed han modtog og skiltes fra den ringeste som den höjeststaaende Indvaaner i Staden, det Mæglende og Forsonende i hans Bestræbelser ved forefaldende Tvistigheder, hans gode Forstaaelse med den værdige Borgemester Konferentsraad Gähler og de fornemste Embedsmænd i Byen, ligesom endelig hans Maade at sætte sig paa en god Fod med Magthaverne i Hamborg og de Överstkommanderende for de der liggende franske Tropper, erhvervede ham snart ogsaa her almindelig Kjærlighed og Tillid. Hans muntre Lune, som aldrig forlod ham, og selv hans ufordulgte Modtagelighed for Bordets Glæder, gjorde at han allevegne gjerne saaes og at Enhver befandt sig vel i hans Nærhed. Stödt han end undertiden i Begyndelsen af Ubekjendtskab an, saa vidste han ved Venlighed at udjevne det igjen, saa at man kun sjelden derfor bar Uvillie imod ham.

Med Marsjal Bernadotte, Prindsen af Ponte-Corvo, fornyede Blücher det i Apenrade gjorte Bekjendtskab, og denne satte saadan Pris paa ham, at da Marsjallen flere Aar senere, som udvalgt Kronprinds af Sverrig, paa en Rejse til Stokholm kom igjennem Hamborg, indböd han Bl. til at komme til Stokholm, hvor han til enhver Tid og i hvilken som helst Stilling i Livet skulde

være ham velkommen. Af denne gode Forstaaelse med de fremmede Magthavere kunde kun opstaae Godt for Altona, og Blücher blev derved sat istand til at aflægge sin saa højtagtede Konge autentiske Beretninger over mange Ting, hvilket uden dette vilde have været ham umuligt. Da nu Hamborg i 1810 indlemmedes i Kejserriget og Elben var spærret af Englænderne, blev Blüchers Stilling med Hensyn til Altona ulige vanskeligere, dog lykkedes det ham heldigen at holde mangan en Hindring for Handelssamkvemmet borte. I samme Aar besluttede flere ansete Indvaanere i Altona at kjøbe og indrette for Blücher den Bläkerske Ejendom ved Palmallien og at overlade ham den lejevrit. Dette Bevis paa Kjærlighed modtog han med inderlig Rörelse og Taknemmelighed og han flyttede ind i sin ny Vaaning i Esteraaret 1811. Hvad der især tiltalte ham her, var den skjønne Udsigt over Elben og den ned mod Flodbredden skraanende herlige store Have, i hvilken han tilbragte saa mangan en ledig eller kummerfuld Time og gjerne beskjæftigede sig med Anordningen af de Frugttræer der skulde plantes o. s. v. Ligesom han paa Kongens Födselsdag 1810 havde som Tegn paa Monarkens Naade erholdt Kommandörkorset af Dannebrogordenen, saaledes modtog han paa samme Dag i 1812 ogsaa Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

I Aaret 1813 begyndte Rædselsperioden for Hamborg og Altona. Efter det ulykkelige russiske Felttog besatte Marsjal Davoust, Prinds af Ekmühl, paa den franske Kejsers Befaling igjen Hamborg, hvilket han i Sommeren 1812 havde forladt for at tilføre den franske Armé paa dens Marsj til Rusland sit velrustede Korps. Under hans Fraværelse havde, som bekjendt, Hamborg opnaaet en kort Selvstændighed, og den russiske General Tettenborn med et lille Antal af Tropper holdt sit Indtog i Staden. Jubelen var almindelig, og Blücher, der bivaanede dette Indtog som Tilskuer, delte vel den almindelige Glæde over Hamborgs Befrielse, dog ikke uden Bekymring for en mulig Tilbagekomst af de Franske og en fornyet Besættelse af Staden, hvilken, som nylig omtalt, ogsaa virkelig fandt Sted.

Efter mange blodige Fægtninger med Russerne rykkede Prindsen af Eckmühl den 31te Maj 1813 med General Vandamme i Spidsen for 35 Batallioner ind i Hamborg. Stor var Fransk-mændenes Forbittelse over det af Hamborgerne ved den formentlige Befrielse for Dagen lagte Had imod dem. Uden at ville forsvare denne Vrede, man man dog, for at være upartisk, tilstaae, at en levende Mistro var meget naturlig. Skrækkelige Befalinger vare imidlertid Følgen deraf. Først blev det befalet, at alle Indvaanere i Staden under Livsstraf ufortövel skulde aflevere alle de Vaaben de vare i Besiddelse af. Senere blev det bekendtgjort, at alle Haver og Huse indenfor en Afstand af 150 Favne fra de yderste Fæstningsværker skulde rases, en Demolering som kort efter blev udstrakt endnu 100 Favne længere. Desuden paa lagdes der Hamborg en Udskrivning af 48 Millioner Frank. Alle Hamborgs Trængsler, om de end vakte Medfølelse i Altona, traf dog ikke denne Stad selv; men de tungeste Prövelser begyndte for begge Elbstæderne mod Slutningen af Aaret, efter Slaget ved Lejpsig; thi den 14de Novb. gav Davoust den Befaling, at alle Hamborgere, under Straf af at udvises af Staden, skulde proviantere sig indtil Juli Maaned 1814, og den 23de Decb. paa lagdes det alle Beboere af „Hamburger Berg“ inden 4 Dage at rømme deres Vaaninger, under Fare for, i Tilfælde af Forsømmelse, at see deres Huse og Ejendele ödelagte.

Disse, om de end i krigerlig Henseende lod sig rejsfærdiggjøre, dog for de Vedkommende meget grusomme Befalinger, gave den Afdöde Lejlighed til paa den mangfoldigste Maade at erhverve sig udödelige Fortjenester af begge Nabostæder og af Menneskeligheden. Ifölge de nys nævnte Foranstaltninger henvendte mange Hamborgere, som indsaae at de ikke paa den foreskrevne Tid kunde sørge for deres Underholdning, sig til det nabolige Altona; Andre, som bleve befundne i Umuligheden deraf, og midt i den strenge Vinter af Gensdarmene drevne ud af deres Fædrenestads Porte, flygtede nödtvungne derhen, og endelig forögedes Antallet af disse Flygtninger ved mange Beboere af

„Hamburger Berg“, som med Skræk saae deres Boliger forlærede af Luerne, og vankede husvilde om. Store Bekymringer knyttede sig naturligvis til disse Udvandrerere, hvis Tal af næsten 10000 Mennesker forøgede Antallet af Altonas Indvaanere med mere end Trediedelen af den sædvanlige Befolkning. Man maatte befrygte, at ifølge de krigerske Optrin i Altonas Omegn Ildebrande vilde opstaae, og det var klart, at Faren for disse forhøjedes ved denne Mængde af Fremmede. Derhos laae det meget nær, at de haardt Fortrykte kunde give deres Had mod Franskændene Luft og oplidse disse mod Altona, medens man dog maatte gjøre Alt for at blive i god Forstaaelse med dem. Dertil kom den desværre snart i Opfyldelse gaaende Frygt for opstaaende Sygdomme og endelig Udsigten til Levnetsmidlernes Fordyrelse og vanskeligere Anskaffelse. Der paatrængte sig derfor det Spørgsmaal, om man skulde optage denne Mængde af hamborgske Udvandrerere i Altona og yde dem varigt Ophold. Men alle disse Betragtninger og selv Visheden om forestaaende Lidelser og Farer traadte tilbage for den isandhed kristelige Medfølelse, da dette Spørgsmaal kom under Forhandling. Fremfor Alle udtalte Blücher og hans Ven Gähler sig derhen, at man ved saa stor en Menneskenød selv ikke burde skye egen Fare, og at man ikke burde forlade og forstøde de Ulykkelige fra Nabostaden. Den almindelige Stemme tiltraadte denne Beslutning og der dannede sig en ædel Forening, i hvilken Altonas Beboere med rosværdig Opoffrelse kappedes med de sig der opholdende bemidlede Hamborgere i at understøtte de Nødlidende. Det Virksomste maatte dog udgaae fra Overhovedet for den haardtbelærgede Stad. Blücher forbød derfor, efter forudgaaet Raadførelse med Magistraten, Udførelsen af Levnetsmidler. Og da den franske Guvernør i Hamborg forlangte Ophævelsen af dette Forbud, svarede han med Fasthed og Energi: „Vi kunne kun døe paa én Maade; om det skeer ved Sult eller ved Sværdet, er ganske det Samme. Forbudet bliver i Kraft“.

Billedet af Udvandringsscenerne vil være uforglemmeligt for enhver Altonaer, som var Vidne dertil. Det var hjerteskjæ-

rende at see mange af disse Mennesker i deres Højtidsklæder, i lange Familietog, af deres Ejendele kun noget Linned under Armen, Nogle af Fortvivlelse syngende, Andre højt jamrende, med deres Børn paa Armene eller paa Trillebøre, drevne fremad af Gensdarmen at vandre ind i Altona. Især rædsom var Rømmelsen af den store Hamburger Sygegaard, dengang Pestgaarden (Pesthof) kaldet. Dersom ikke Overpræsidenten og Politimesteren hurtigt havde skaffet Vogne tilstede, vilde en Mængde af disse Ulykkelige være omkomne ved de mest modstridende Naturkræfter, Frost og Lucr. I Beretningen af det Hamburger Udvalg af 17de Jan. 1814 hedder det: „Milde Stiftelser af alle Slags i Hamborg, Fristeder af Rolighed og Fred for udlevede Mennesker, der her uden Sorger kunde vente Enden paa deres Dage, — disse stille Boliger bleve rømmede og et Antal af de svageste, mest fortrykte og beklagelsesværdige Mennesker endnu i deres Livs sildige Aften givne til Pris for alle Rædsler af det barskeste Vejr og den frygteligste Mangel. Oldinger, Matroner, der i hele Aar maaske ikke havde forladt deres ensomme Kammer, og forlængst vare berøvede Brugen af deres Födder, bleve læssede paa Vogne og bortslæbte. Vi have seet Mennesket, det i Guds Billede skabte, i dets dybeste Fornedrelse, men ogsaa i dets dybeste Hjelpeløshed”. I den Grad sammenpakkede vare Menneskene i enkelte Huse, selv efterat Vajsenhuset og andre store Bygninger vare afgivne til Tilflugtssteder, at hele Familier, ved den pinlige Kulde udenfor Værelserne, ikke kunde sove anderledes end med Armene støttede paa et Bord. Ödelæggende Sygdomme vare snart Følgen af Smitstoffet, som de Ulykkelige bare med sig i deres Klæder. Flere bleve ved Uddunstningen af samme under Uddelingen af Suppesedlerne smittede, og bödede for deres Velgjørenhed med Livet. Søsteren til en Dame i Palmallien, som havde rakt en Ulykkelig ved Dören en Almisse, fölte sig paa Stedet anstukket og döde nogle Dage efter. Ogsaa af de Hamburger Forstandere for Vajsenhuset, og Lægerne der besøgte samme, döde adskillige. Her, som overhovedet i Hospitalerne, var Tilstanden værst; dette Re-

sultat udviste Undersøgelsen som Overpræsidenten der lod anstille ved Altonaer Læger. Syge, Døende, Nøgne, laac paa raadent Halm ved Siden af hverandre, thi ikke engang frisk Halm blev i Begyndelsen (af Russerne) indladt i Staden. „Jeg har seet megen Nød” sagde en af Overpræsidentens Kommissarier Professor Nissen, „men om Elendigheden i dette Hus (Vajsenhuset) kan Ingen gjøre sig en Forestilling som ikke har seet det”. Snart efter laae ogsaa han for Døden, hvilken han, ligesom den egentlige Læge ved Vajsenhuset Dr. Jensen, kun undgik paa Gravens Rand.

Vare de Bekymringer og Besværligheder store som hvilede paa Blücher med Hensyn til den fornødne Hjælp til de Syge og de ulykkelige fordrevne Hamborgere, saa vare de Sammenstød hvori han geraadede med begge de mod hinanden staaende fjendtlige Feltherrer endnu vanskeligere og farefuldere, og man kan ikke noksom beundre den Fasthed og det sjeldne Mod som han udviklede i dette Forhold. Især toge Trængslerne til siden Midten af Januar 1814. Den 13de Jan. afsendte Marsjallen 4 Stafetter fra Hamborg, den ene efter den anden, med Besværinger: at Altonaer Borgere forledede franske Soldater til Desertion, at Merkuren begyndte at føre for frit et Sprog, at hans Dagsbefalinger maatte optages i Tidenden, at Forbudet mod Udførelsen af Levnetsmidler maatte ophæves*), osv., og lod ved Grev Lövendal, der fra dansk Side opholdt sig hos ham, true med, at hans Hevn vilde blive frygtelig, dersom man vedblev at gjøre ham imod. Samme Dag indtraf i Altona det Skrækkens Budskab, at paa Kronprindsen-af-Sverrigs Befaling ikke alene alt i Byen værende Brændevin skulde leveres til Pinneberg, men ogsaa inden 3 Dage 150000 Daler Species til Kiel. Blücher var saa heldig at opnaae laaleligere Belingelser, navnlig en slap han, hvad Brændevinet angik, med det Løfte, den følgende Dag at ville levere 6 Oksehoeveder Brændevin til Pinneberg. Denne Dag maa iøvrigt have

*) Hvad Bl. svarede paa denne sidste Fordring, er alt ovenfor meddelt.

gjort et dybt Indtryk paa ham, thi i hans Dagbog findes følgende to Steder: „Saadanne Plager som jeg har intet Menneske. For Alting skal jeg staae i Stikken, som om alt Ondt havde sit Udspring fra mig, mig der dog er besjælet af det ivrigste Önske om Ro og Orden”; dette med Hensyn paa de franske Fordringer, og efter at have omtalt den svenske Kronprindses Fordringer: „Saaledes staaer jeg nu fra Morgen Kl. 6 til den sildige Aften som naglet fast til mit Skriverbord, har kun ubehagelige, byrdefulde Forretninger, som nedbryde mit Helbred, udsuge Byen og kun ere til Nytte for de lige besværlige Venner og Fjender der omgive os.”

Den 18de begav Overpræsidenten sig tidlig om Morgenen til Marsjallen i Hamborg, for at formilde hans onde Stemning mod Altona, og det lykkedes ham at kunne skilles fredeligt fra ham. Den 23de Jan. fandt den første Sammenkomst Sted mellem Overpræsidenten og den ny Overfeltherre for den russiske Belejningsarmé, Grev Bennigsen. Denne modtog ham venskabeligt, lovede at lade Forbindelserne med Hensyn til Levnetsmidler saameget som muligt gjenoprette, ligesom og at Altona ikke skulde blive besat, eller idetmindste saa sildigt som muligt, for at afvende al Fare fra Byen. Blücher maatte blive om Aftenen paa et Bal hos Fyrst Bagration. Den 24de var allerede en Afsending fra Overpræsidenten beskjæftiget med, ifølge Overgeneralens Løfter at skaffe Levnetsmidler til Altona, der laae i Beredskab i Landet. Den 25de sloges man paa hele Linien, ved hvilken Lejlighed 3 Huse paa det danske Skulderværn kom i Brand og bag ved de övrige Geværild blev aabnet paa de franske Skandser. Dette forbittede Marsjallen i den Grad, at han den 26de om Aftenen gav Befaling til at stikke hele det danske Skulderværn i Brand. Da Blücher hørte dette, ilede han til Hamborg, bad, bönfaldt, skjeldte, dog dennegang forgjæves; han opnaaede Intel uden en Opsættelse til den næste Morgen, for at Beboerne af hine Huse kunde redde deres Ejendele. Med denne utilfredsstillende Besked naaede han, efter overstaaet stor Fare for i Nattens Mörke at omkomme i

Sneen og i de nykastede Grave, endelig igjen til sin Bolig i Altona; han havde i flere Timer vandret om imellem Ruiner. Den næste Morgen stod virkelig henimod 50 Huse ved den grønne Jæger- og Emsbüttler-Vejen i Lucr. Om Middagen kom en Adjutant fra Marsjallen for at melde, at ogsaa den store Gartnergade maatte afbrændes, idet Husene laae Marsjallen saa nær at hans Kanoner intet Spillerum havde. Overpræsidenten svarede Adjutanten, „at Prindsen kunde have lagt sine Skandser længere bort; Skandser kunde man let anlægge hvor man vilde, men ikke let transportere Huse, og det vilde være grusomt af Prindsen at opbrænde Altonaer Huse, medens han dog helligen havde lovet at skaane Staden. Han kunde hevne sig paa Russerne, dersom han havde Mod dertil, men burde ikke kjøle sin Vrede paa tomme Huse og værgeløse Mennesker“. Herpaa ilede Blücher straks til Gartnergaden, hvor han allerede fandt franske Soldater ifærd med at antænde Halmknipper og Begkrands. Han red hen til et af de laveste Huse, hvor allerede en brændende Begkrands laae paa Taget, tog denne op med Spidsen af sin Kaarde og slyngede den ind iblandt de forbausede Brandsoldater. Den kommanderende Offiser imponerede denne Handling: istedetfor at bruge Vaabenmagt, sendte han, under Melding af det Forefaldne, Bud til Hamborg efter Forholdsregler om, hvad der under disse Omstændigheder var at gjøre. Prindsen af Echemühl synes selv at have æret Blüchers personlige Mod, thi Afbrændingen blev ikke videre fortsat og Gartnergaden var, idetmindste for nogen Tid, reddet.

Efter denne Scene lod Overpræsidenten alle Indgange til Staden spærre med Pallisader, med Undtagelse af Vejen til Ottensee og Bahrenfeld, og bad den russiske Overgeneral strengt at forbyde, at nogen Russer betraadte det Altonaer Gebet, med mindre Byen paa hans Befaling blev militær besat. Bennisgen svarede, at dersom han havde anseet det nødvendigt at besætte Altona med Tropper, vilde han have gjort det for længe siden; men at dette slet ikke laae i hans Plan, og at han ogsaa af den Grund fratøldt Besættelsen, fordi denne kunde blive fordærvelig

for Indvaanerne. Han vilde kunne angribe Hamborg uden at berøre Altona, og han lovede endnu engang at det skulde blive ved Aftalen, et Løfte som han senere, da Prindsen af Eckmühl trængte derpaa, ogsaa afgav skriftlig. Trods denne venskabelige Erklæring, gjorde den russiske Overgeneral d. 28de Jan. skriftlig Fordringer som for Franskmandenes Skyld umulig kunde opfyldes. Denne Dag, Kongens Fødselsdag, var endnu aldrig bleven fejret i Altona under saa sørgelige Omstændigheder som i 1814. I Overpræsidentens Dagbog hedder det: „Hvo nedbeder paa vor elskede Konges Fest mere Lykke for ham af det alstyrende Forsyn, mere Held og Tilfredshed end jeg, som lever længst borte fra ham i Landet, men hvo har ogsaa mere denne hellige Pligt end jeg, der har nydt saa mange Velgjerninger af ham? Ak! vi have alle i disse Tider tunge Lidelser, kunne derfor bedre end nogensinde forbedømme, hvor byrdefulde Kummerens Dage erc, og hvo har dem vel i det Maal som vor gode Konge? Den alseende Gud seer hans og enhver Undersaats Kummer og Elendighed. Tillidsfulde til hans Godhed tør vi haabe, at han til rette Tid vil ende den og styre Alt til vort Bedste“.

Blücher gjorde paa den ene Side Alt for at redde den ham anbetroede Stad, paa den anden Side ligesaa meget for at frigjøre sig for enhver Mistanke om at han kunde være vundet for det ene eller det andet Parti. Han ilede fra den ene Overfeltherre, den ene Fjende til den Anden og beviste Hensigtsløsheden af Altonas Ödelæggelse, beviste, at den burde forblive neutral imellem begge de kæmpende Parter, men trængte dog først fuldkommen igjennem dermed, da det lykkedes ham at vinde Kronprindsen af Sverrig for sin Anskuelse. Det blev i Hovedkvarteret i Pinneberg besluttet, ikke mere at angribe de Franske fra denne Side.

Imidlertid bleve Sammenstødene med de franske Tropper hyppigere. Disse bleve nu jevnlig angrebne af Russerne, som paa Isen kunde trænge frem til de af dem besatte Öer, Vilhelmsburg osv. Det fremmede og indfødte Folk i Altona opkastede sig

ved disse Fægtninger paa Isen til Kampdommere, og uddelte, som Korene i den græske Tragedie, Bifald og Dadel. Paa hvem denne sidste faldt, behøver ikke at siges, saalidet som at dette forbitrede Marsjallen. Om Aftenen den 9de Febr., da en hidsig Fægtning havde fundet Sted, om end ikke med det forventede Resultat for Russerne, dog til Ikkefordel for de Franske, maatte Blücher høre paa en drøj Straffeprædiken af Marsjallen over Altonaernes Opførsel, og han læste tydeligt i Prindsens Ansigt, at det turde være sidste Gang han havde formildet hans Vrede over denne Gjenstand. Han udstedte derfor under 11te Febr. en Bekjendtgjørelse hvori det under svær Straf blev forbudt, ved Handlinger eller blot Yttringer at tage Del i de militære Forefald, eller endog ved forhaanende Adfærd eller Ord at opirre og fornærme den ene eller anden Part af de Kæmpende. Kundgjørelsen sluttede med de Ord: „ogsaa tilkjendegives det endnu de her optagne Hamborgere og især de sig deriblandt befindende Indvaanere af „Hamburger Berg“ til Advarsel, at dersom de skulde handle imod denne Befaling, kunne de ikke længere taaes her, men ville ufejlsbarlig have at forvente Udvisning af Staden og dens Omraade“. Da den næste Morgen efter denne Bekjendtgjørelse Kanontordenen kaldte Overpræsidenten til hans Hæve, vare de Prindsen af Eckmühl saa forhadte Kampdommere, uagtet Plakaten og uagtet de dem omsusende Kugler, igjen paa deres Plads og i fuld Virksomhed. Da Blücher mærker dette, styrter han øjeblikkelig ned af den stejle Skraaning ved Bredden, springer over det høje Plankeværk, og staaer ubevæbnet og uden Uniform som et Lyn i den tæteste Hob af Mennesker, af hvilke mange Fremmede ikke kjendte ham. „Har I ikke læst mine Befalinger?“ tordner han dem imøde „naar I ikke selv ville hjælpe, hvorledes skal da jeg redde Byen? hvad plager jeg mig for Dag og Nat uden for Eders Hus og Hjem, Eders Koner og Børn? jeg har Intet, I har Alt at tabe i Altona! gaa hjem“! Saaledes driver han Hoben fra hinanden, der da ogsaa med alle Tegn paa Anger forsvandt fra Skuepladsen. Saadan

og lignende Scener forefaldt hyppigt og varede indtil Belejringen var hævet.

Kongen af Danmark havde været nødt til, ikke alene at slutte Fred med de Allierede, men selv at forbinde sig med dem mod Frankrig. Den danske Regjering havde truffet den Foranstaltning, at Statstidenden med Krigserklæringen mod Frankrig ikke kom til Holsten; men ulykkeligvis havde man ikke tænkt paa den tyske Avis. Blücher forskrækkedes da han saac den, og det lykkedes ham ikke ganske at undertrykke den. Ogsaa Bremer-Tidenden oplag Krigserklæringen. Iøvrigt synes det som om Marsjallen har villet ignorere Kongen-af-Danmarks Krigserklæring. „Er det sandt, at Deres Konge har erklæret os Krig?“ spurgte han Overpræsidenten, der lod som han ikke hørte Spørgsmaalet. „Bremer-Tidenden siger det, men den er meget upaalidelig“. Det Sidste kunde Bl. dengang med god Samvittighed bekræfte.

Midt i Februar, da man uophørlig sloges og de Belejrede stedse bleve strengere indsluttede, fordrev Marsjallen atter nogle tusinde Mennesker fra Hamborg, fordi de ikke længere kunde proviantere sig. Den 20de grebe 3 i Altona sig opholdende Hamborgere Prindsens Kok og en anden Franskmand, mishandlede og plyndrede dem og udleverede dem derpaa til de russiske Forposter. Dette bragte Marsjallen i den heftigste Vrede. Han lod sige: „at dersom Kokken ikke den næste Dag før Klokken 6 om Aftenen var bragt tilbage, skulde hele Staden bøde for Hamborgernes Skjændighed; at Overpræsidenten maatte jage alle Kanalierne (saaledes kaldte han de Fremmede der opholdt sig i Altona) ud af Byen, dersom ikke han, Prindsen, skulde troe at han spillede under Dække med dem, og at han netop vilde udsee ham til det første Offer, da han dog aldrig vilde høre ham. Alle Kanoner og Mørsere i Hamborg vare allerede rettede mod Altona, og Hevnen med alle sine Furier skulde bryde løs Kl. 6 om Aftenen“. Det lykkedes Bl. at erholde Kokken igjen af General Bulatoff, der laae i Eidelstedt, saa tidligt at han endnu 3 Timer før Terminens Udløb kunde aflevere ham paa Stjerneskanzen.

Medens iövrigt i Frankrig Sejren mere og mere heldede til de Allieredes Side, nærrede dog Prindsen af Eckmühl endnu bestandig det Haab, at den franske Kejser skulde overvinde Ty skerne og Russerne; at disse i Frankrig skulde finde deres Grav og Kejseren paa ny hæve sit vældige Scepter over Evropa. Derfor var han utrættelig i at forsvare Hamborg, og forskandsede og befæstede, hvor Terrænet syntes at tilbyde ham blot den ringeste Fordel.

Fægtningerne om Hamborg formerede sig, dog uovervindelig forsvarerede Franskmandene sig bag deres Fæstning, hvorved det meget kom dem tilgode, at den dem indsluttende Fjende havde Mangel paa svært Belejringsstyks. Imidlertid blev de Allieredes Fremskridt i Frankrig stedse mere glimrende. Man erholdt for det meste Efterretningerne derom over Bremen, og de opvejedes ofte med Guld, fordi Enhver troede at læse sin Lykke deri. Destomere forstemte de Prindsen af Eckmühl. Ofte lod han Overpræsidenten sige: „at han vilde skyde Staden i Brand, dersom man vedblev ved lögnagtige Rygter at gjöre hans Soldater modlöse“. Desuagtet kunde han ikke selv ganske undertrykke sin Nysgjerrighed og ikke lade være at spørge. Engang erkyndigede han sig hos Overpræsidenten, om han vidste Noget og hvad han vidste om Begivenhederne i Frankrig? Bl., der just havde faaet at vide, at Marsjal Blücher, hans nære Slægtning (som oven anført, hans Faders Fætter), marsjerede mod Paris, fortaug ikke dette. Da truede Prindsen med at lade ham skyde, dersom han understod sig at lade en Lyd falde derom som kunde komme en fransk Soldat for Öre. Indigneret over den uværdige Tone som Marsjallen tillod sig, svarede Blücher koldt: „I dette Öjeblik har jeg fortalt en kejserlig fransk Soldat det; saa lad mig altsaa skyde“. Dette Træk af Kjækhed og Energi hos den Afdöde, der som saamange andre imponerede Marsjallen, fortjener vel at opbevares i Efterverdenens taknemmelige Erindring.

Den 9de April om Aftenen erholdt man Efterretning om Bestormelsen af Montmartre og de Allieredes Indrykning i Paris,

og den 17de erfarede man af den engelske Hoftidende Napoleons Tronfrasigelse. Trods disse Efterretninger troede Prindsen af Eckmühl at burde holde sig i Hamborg. Først da han fandt den bekræftede igjennem Monitören, der tillige indeholdt Ludvig XVIII's Kaldelse til den franske Trone, opgav han sin unyttige Bestræbelse. Den 28de April rykkede Russerne ind i Altona, og det erfarede, at man var kommet til Enighed med Marsjallen. Den næste Morgen vajede virkelig den hvide Fane fra Mikaelistaarnet og Jubelen var almindelig. De Første der kom ud af Hamborg vare som berusede, tumlede i Gaderne, hilsede venlig Bekjendte og Ubekjendte, og de fordrevne og i Altona optagne Hamborgere, ja Altonaerne selv, vare i lignende Stemming.

Efterat nu Prindsen af Eckmühl var draget bort fra Hamborg, lovede Kong Frederik VI ikke med at bevise Altonas Redningsmand (som han kaldte ham) sin taknemmelige Anerkjendelse, derved at han under 7de Maj udnævnte ham til Storkors af Dannebrogordenen.

Kæmneri- og Borgerforstander-Kollegiet i Altona lod, i taknemmelig Erkjendelse af de store Fortjenester som Overpræsidenten havde erhvervet sig af Stadens Redning, af egne Midler præge en Erindrings-Medallie og denne ham ved en Deputation overrække i et Guld- og et Sølv-Eksemplar. Denne, ligesaa smukt tænkte som kunstrigt (af Loos i Berlin) udførte Medallie er i største Medallieformat og fremstiller paa Aversen Overpræsidentens meget vel trufne Brystbillede med Omskrift: „Conrad af Blücher, Overpræsident og Kammerherre, Storkors af Dannebrogordenen og Dannebrogsmænd“, med Indskrift: „Saa klog i Raad som kjæk i Daad, en Statsmand og en Ridder“, og nedenunder: „Sin Beskytter“. Paa Reversen seer man et endnu under Opførelse værende Æreminde, til hvis Fuldendelse Materialierne og Værktøjet ligge færdige ved dets Fod, med Byens Vaaben, Navnet Altona, Aarstallet 1814 paa Postamentet, og överst oppe Overpræsidentens Brystbillede i Medallion. Mod ÆreminDET læner sig en Gubbe, der med sin Krykke peger paa Billedet, og en ung Kone

slaaer hos, der holder sin spæde Glut op imod samme. Omskriften lyder: „Sönnesönnen lærer alt i Vuggen at slamme det dyrebare Navn“, og Underskriften „Den frelste“.

Da Kongen i 1814 og 1815 paa sin Rejse til og fra Wiener-Kongressen kom igjennem Altona, modtog Blücher i de mest smigrende Udtryk paa ny sin höjtpriste Monarks Tak. Denne naadige Anerkjendelse, den ham af Stadens Indvaanere beviste taknemmelige Kjærlighed, og de Beviser paa Erkjendtlighed han ligeledes modtog fra Autoriteterne i Hamborg, vare hans skjönneste Lön; og langt fra at tilskrive sig selv al Fortjeneste af Altonas Bevaring, erkjendte og bekjendte han tvertimod med rört Hjerte, at uden den kraftige Medvirkning af Stadens Embedsmænd og Beboere, og uden den ham af Alle skjænkede Tillid, vilde han ikke have kunnet naae Maalet for sine Bestræbelser. Han böjede sig fuld af Ydmyghed for Gud, der havde velsignet hans og Altonaernes Anstrengelser. Ogsaa udtalte han sig ofte over, hvor umuligt det havde været ham i de farefulde Aar at virke saa kraftigt, dersom han ikke i den nuværende Raadmand Justitsraad Gählers Person, Sön af den afdöde höjlagtede Borgemester Konferentsraad Gähler, havde haft en Overpræsidialsekretær som han med fuldkommen Tillid havde kunnet overdrage Embedets löbende Forretninger.

Den 31te Juli 1815, da Kongens og Dronningens Kroning fandt Sted, til hvilken Fest Bl. var rejst til Kjöbenhavn, blev han udnævnt til Gehejmekonferentsraad. Paa denne Tid havde den for en kort Tid (efter Napoleons Tilbagekomst fra Elba) igjen udbrudte Krig, der iövrigt ikke havde berört Egnen af Altona og Hamborg, allerede igjen udraset. Med den almindelige Fred blev i de fölgende Aar Altonas Handel stedse mere blomstrende og Bl. tog enhver Lejlighed iagt til at være Sladen nyttig. Da saaledes straks efter Freden en Stridighed var opstaaet mellem Hamborg og Altona, idet Förstnævnte, som havde paalagt alle over dets Gebet gaende Varer en Transittold, med Hensyn til denne ikke havde villet respektere den Del af Elblöbet der stedse havde

været anseet som frit for begge Stæder, udvirkede Blücher, at en dansk Krigsbrig lagde sig paa Elben for at beskytte Altonas Retligheder, en Foranstaltning der siden Aar for Aar er vedblevet.

I Aaret 1817 besøgte Kongen og Dronningen med Prindsesserne deres Døttre paa en Rejse gjennem Slesvig, Holsten og Lauenborg ogsaa Altona, hvor de bleve modtagne med al Kjærlighed og Ærefrygt. Altonaerne, med deres Overpræsident i Spidsen, forsømt Intet som kunde gjøre de høje Rejsende Opholdet behageligt; men den Førstnævnte forsømt derfor ikke at lægge den ham med sædvanlig Opmærksomhed og Deltagelse hørende Konge Byens Ønsker paa Hjerte. Under dette Besøg var det at den Overpræsidenten saa naadige Konge den 30te August ophøjede denne i den danske Lensgrevestand tilligemed hans mandlige Descendenter (idet Kongen beklagede, ikke at kunne skjønke ham Godser til Oprettelse af et Grevskab), under Benævnelsen Greve af Altona*), en Naade der dybt rørte Modtageren og af Altonaerne erfarede med glad Deltagelse. Blücher maatte nu forandre sit Vaaben, idet han, med Bibehold af det gamle Blücherske Vaaben, 2 Nøgler, optog i samme Taarnene i Staden Altonas Segl tilligemed 2 Stjerner. Da man spurgte ham om Betydningen af disse, svarede han: „det er Lykkestjerner, thi hvorledes skulde jeg uden den Lykke der fulgte mig i Aarene 1813 og 1814 have kunnet naae mit Maal og blive saa stor en Udmærkelse tildel?“

Marsjal Fyrst Blüchers Besøg i Hamborg i samme Aar gav Anledning til mange Festligheder der, og Alle kappedes om at fejre Nærværelsen af denne Helt. Af Grev Blücher af Altona forskjellige Gange indbuden, kom han ogsaa oftere til Altona, og saaledes nøde ogsaa denne Stads Beboere den Lykke at see denne tappre Stridsmand, som hele det tyske Folk hyldede. Overpræsidenten var for det meste, naar hans Embedsforretninger kun

*) I det under 27de Okt. 1818 paa Latin udfærdigede Patent lyder Benævnelsen: „Comes de Blücher de Altona“.

nogenlunde tillode ham det, ved Fyrstens Side, thi Begge elskede og agtede gjensidigen hinanden oprigtigt. I Aaret 1819 aflagde Overpræsidenten sin berömte Blods- og Aandsforvandre*) et Besög paa Kriblowitz i Slesien. Han fandt ham haardt angrebet af Sygdom, men dog glædende sig over hans Nærværelse og lige deltagende og tillidsfuld som tidligere. Kort efter hans Tilbagekomst døde Marsjallen, endnu i samme Aar. Til Indvielse af den den afdöde Helt af hans Födeby Rostok oprejste Statue var Blücher bleven indbudt, og ankommet did, erholdt han af de tilstedeværende Medlemmer af den Blücherske Familie det Hverv ved Standbilledets Afslöring at udtale nogle Indvielsens og Takkens Ord, et Hverv som han skille sig ved til Alles Tilfredshed.

Samme Aar, 1819, festligholdt Blücher sin eneste elskede Datter Fannys Forbindelse med Grev Carl af Schimmelmänn til Ahrensburg, Besidder af Grevskabet Lindenberg i Jylland. Denne Datter, en saadan Fader og en saa god Moder fuldkommen værdig, var indtil sin tidlige Död i 1835 den stadige Gjenstand for begge Forældrenes kjærlige Omhu, og naar aarlig den sidste Juni vendte tilbage, saae man paa Bl., med hvilken stille Sorg han mindedes den Hedengangne. I en Samtale med Overkonsistorialraad Paulsen over flere Tildragelser i sit Liv, navnlig ogsaa over denne sin saa inderlig elskede Datters Bortgang, yttrede han: „I denne mit Livs bitreste Smertensstund omklamrede jeg den Tro: at hvad Gud gjør maa være vel gjort, om jeg end ikke forstaaer det, og denne Tro alene har dengang opretholdt mig“. Den Begrædte døde som Enke, idet den af hende inderlig elskede Mand allerede i Januar 1833 var gaaet forud. Af 5 Sönnere døde 3 för hendes Död; de to efterlevende, Ernst (den nuværende Lensgreve til Lindenberg) og Carl, overgav hun sin Faders formynderkæbellige Omhu og sin Moders Pleje, og Begge svarede i enhver Henseende til den dem af deres eneste Datter paalagte Omsorg. I

*) Ligheden mellem Begges Ansigtstræk skal have været ligesaa umiskjendelig, som i mange Punkter en Overensstemmelse i Karakteren.

Aarct 1826 fejrede Blüchers eneste, ikke mindre elskede, Søn Gustav sin Forbindelse med Emmely Ferral, Datter af Kammerherre Ferral, Besidder af en Plantage paa Öen St. Croix. Af dette Ægteskab ere to Døttre og to Sønner.

Efter Freden erholdt Blücher og hans Hustru ofte Besög af Personer af det kongelige Hus, deriblandt ogsaa af den senere Kong Christian VIII og Dronning Caroline Amalia, som Prinds og Prindsesse af Danmark, paa deres Gjennemrejse til Udlandet og til Badene. Ogsaa blev Ægteparret forskjellige Gange af den herlugelig-Augustenburgske Familie indbudt til at bivaane de derværende Familiefester, blandt Andet den 22de Maj 1815 til Prinds Christians Formæling med Prindsesse Caroline Amalia og til Hertugens Konfirmation. Allerede under deres tidligere Ophold i Aabenraa havde Begge ofte haft den Lykke at turde opvarte den afdöde Hertug og hans kongelige Gemalinde Prindsesse Luise Augusta af Danmark, en Gunst som ved begge høje Personers elskværdige Imödekommen stedse skjænkede dem den glædeste Nydelse. — I Aaret 1833 kom Kong Frederik VI til Altona, og skjönt han med sædvanlig Deltagelse besøgte alle Stadens Indretninger og med stor Opmærksomhed lod sig foredrage Alt hvad der vedkom Byen, bemærkede dog Bl. og alle de som havde den Lykke at nærme sig ham, med Bekymring det sygelige Udseende hos den elskede Monark, der ogsaa blev heftig syg i Luisenlund, men den negang dog lykkelig kom sig igjen. Det sidste Bevis paa den kongelige Naade modtog Blücher kort för Kongens Död, idet denne under 7de Novb. 1839 udnævnte ham til Ridder af Elefanten, en Udmærkelse som Bl. modtog med den taknemmeligste Rörelse, og som, da denne Orden er den fornemste i Danmark og saa sjelden uddeles, satte Kronen paa de ham skjænkede Naadesbevisninger.

Den 3die Decb. 1839 döde den af sine Undersaatler saa höjt elskede Kong Frederik VI og Kong Christian VIII besteg Tronen. Blücher og hans Hustru, der, som nylig bemærket, vare denne og hans Gemalinde bekjendte allerede i deres yngre Alder,

nøde i senere Aar i høj Grad deres Naade. Ogsaa efter Tronbestigelsen forblev denne ærefulde Velvillie i sin Form og sit Væsen stedse den samme. Blücher tog til Kjöbenhavn til Majestæternes Kroning d. 28de Juni 1840 og modtoges med sædvanlig Huld. I August s. A. besøgte Kongen og Dronningen Hertugdömmerne og ogsaa Staden Altona. Den Jubel hvormed Begge bleve modtagne var ubegrændset, og Blücher, ledsaget af det borgerlige Kavalleri, gelejdede Majestæterne fra Stadens Grændse indtil Hotel Rainville, hvor det borgerlige Infanterikorps og Laugene havde opstillet sig. Blücher, der allerede havde naaet en Alder af 76½ Aar, var desuagtet stedse om og med Kongen, der, ligesom sin ophøjede Forgænger, ikke lod noget Institut i Byen ubesøgt og over enhver Gren af dennes Forvaltning med den ham egne Udholdenhed og Sagkundskab forlangte og af Blücher erholdt Forklaring. Den Sidstnævntes Hustru var, saavidt hendes just da angrebne Helbred tillod det, om den højst elskværdige Dronnings Person, og da Majestæterne paa en Indbydelse af det hamborgske Senat besøgte Nabostadens Theater, havde hun den Ære at ledsage dem did.

I 1841 gik Blücher atter til Kjöbenhavn for at bivaane Kronprinds Frederiks Indtog med sin unge Gemalinde Prindsesse Caroline.

Paa Himmelfartsdag 1842 udbrød den frygtelige Ildebrand i Hamborg. Denne i tre Dage vedholdende Brand gav Blücher paa ny Lejlighed til at vise sin energiske Virksomhed for uheldige Medmennesker og at ansøre Altonas Beboere til at yde Nabostaden, ligesom i 1813 og 1814, virksom Hjelp. Paa hans Foranledning begav den største Del af Sprøjtekorpsset med alle Tømmerfolkene sig til Hamborg, og disse udførte med den største Oposffrelse, Udholdenhed og Dygtighed det overtagne Hverv. I et Tidsrum af 14 Dage blev paa Stadens Kasses Bekostning daglig tillavet et Antal af 3000 Portioner nærende Suppe for de paa Voldene og foran Portene lejrende Brandlidte, og tilført dem paa Vogne hvis Ejere ingen Betaling toge. Der var neppe et Hus i

Altona hvor ikke Brandlidte eller flygtede Familier vare optagne, og Enhver som besad eller kunde anskaffe Vogne ilede til Hamborg for at være Slægtninger og Venner behjælpelig med at redde og bortbringe deres Ejendom. Saaledes viste Altonaerne, ganske i Blüchers menneskekjærlige Aand, deres Virksomhed og grændseløse Deltagelse. Bl. var under Branden ofte i Hamborg, og næsten ligesaa bekjendt der som i Altona, gav han oftere, ridende ind imellem de brændende Huse, sine Raad med Hensyn til Nedrivelsen af Bygningerne, der af de ham ubekjendte Personer, men for hvem han ikke var ubekjendt, om end ikke altid fulgtes, dog optoges med Tak. — Efter Forslag af det Hamborger Senat og enstemmig Beslutning af det derværende Borgerskab, blev Blücher i Aaret 1843 tildelt Æresborgerret i Staden og Diplomet som saadan overrakt ham af en Deputation af Senatet.

I Efteraaret 1843 havde Blücher det Uheld paa et Ridt paa Jagten at styrte med Hesten, saa at han maatte kjøres hjem. I flere Maaneder led han af de heftigste Smerter, dog lykkedes det Prof. Nagel, takket være hans kraftige Konstitution, igjen at helbrede ham paa en blivende Smerte i Hosten nær. Dette Uheld havde imidlertid den Følge, at han aldrig siden kunde slige til Hest, hvorved han savnede den for hans kraftfulde Legeme fornødne Bevægelse, som ikke kunde erstattes ved at kjøre, hvilket ogsaa var ham besværligt. Men hans aandelige Kraft blev stedse den samme og saasart han, om end ikke uden Lidelser, kunde bevæge sig, overtog han paa ny sine Tjenstforretninger med sædvanlig Iver og Kjærlighed. Da det, som Erfaringen lærer, falder kraftige Naturer yderst vanskeligt at finde sig i de Hensyn og Forsigtigheder som Sundheden kræver, paadrog Blücher sig forskjellige Gange heftige Forkjølelser, der tvang ham til ikke at forlade Værelset og saaledes, om end langsomt, førte ham en virkelig sygelig Tilstand imøde. Saaledes forløb atter et Aar; hans Virksomhed blev den samme, men det hans Legeme paatrykte Sundhedspræg begyndte at svinde. Han besøgte endnu sine Venner, tog vel ogsaa endnu Del i Middagsmaaltider; dog var han ikke

mere den samme, med sit tidligere glade Sind og sin Livslyst. I Foraaret 1845 forkjolede han sig alter ved en Kjøretur i en aaben Vogn paa en kold Dag saa heftigt, at han den paafølgende Nat troede at skulle døde, og selv den tilkaldte Læge fandt ham saa lidende og hans Ansigtstræk saa forandrede, at ogsaa han frygtede det Værste. Blücher kom vel endnu engang til Kræfter, dog tog hans Ildebefindende, hans Hoste og tunge Aandedrag i den Grad til, at de sidste Maaneder af hans Liv egentlig var en uafbrudt Kamp af hans endnu altid kraftige Konstitution med Døden. Selv under de heftigste Smerter forlod ogsaa nu hans Aandskraft ham ikke; han var stedse den gamle naar der var Tale om Embedsforretninger, og skjönt hvert Skridt voldte ham heftige Smerter, kom han dog daglig i Overpræsidiat, talte med alle dem der havde Noget at foredrage ham og tilkjendegav sin Mening ligesaa klart og bestemt som i tidligere bedre Dage. Først omtrent 3 Uger før sin Død overgav han Embedets Forretninger til Borgemester Etatsraad Behn.

Hvor dyrebar Blücher var Altonaerne, viste sig blandt andet i Aaret 1841 d. 29de Febr. *), da han fyldte sit 80de Aar. Hele Byen tog Del i denne Fest. Allerede den 28de bragte Sangforeningen, hvis Æresformand han var, ham et prægtigt Fakkeltog. Den 29de blev Blücher af de hamborgske Hanscaters Musikkorps overrasket med en Morgenmusik. Om Formiddagen kom Enhver der blot stod i den ringeste Forbindelse med ham, hjem i Huset for at lykønske ham; om Aftenen var i Skuespilhuset et Borgerbal.

Om muligt endnu mere almindelig Deltagelse udtalte sig den 1ste Maj samme Aar, da Blücher og hans Gemalinde fejrede deres lykkelige Ægteskabs 50aarige Varighed, en Jubelfest som bogge

*) At hans Fødselsdag var en Skuddag, gav den 80aarige Olding, som man ofte lykønskede formedelst hans ungdomskraftige Natur, Anledning til det spøgefulde Svar, at dette ikke kunde være saa paafaldende for en Yngling, der først oplevede sin tyvende Fødselsdag.

Ægtefolk, omgivne af deres Børn og Börnebørn, taknemmelige priste som en Naade af Gud. Denne Fest aabnedes med Musik saavel om Aftenen forud som paa Dagens Morgen; Lykönskninger bragtes Jubelparret af Haandværkslaugene — der overrakte en smagfuldt med Blomster forsiret Sölvvase — af Borgergarden, Embedsmændene, Gejstligheden, Professorerne ved Gymnasiet, Officererne ved Kommunalgarden, Garnisonen og Vagtskibet, samt Deputationer fra det Hamborger Senat og diplomatiske Korps; blandt de overrakte Presenter fortljene især at udhæves, foruden den nylig nævnte Blomstervase: den en tyrkisk Pasja af en af Blüchers Forfædre fratagne Sabel, et overordentlig skjönt af Altonaer Damer broderet Fodtæppe, ligeledes to af Altonaer Damer broderede Lænestole, disse selv fra Snedkerlauget, et Stueblomsterbed med de sjeldneste Blomster o. s. v.; ogsaa talrige Digte bleve overrakte. Kl. 5 om Eftermiddagen var af Borgere og Indvaanere hos Rainville arrangeret et Festmaalid for Jubelparret, og om Aftenen fejrede Haandværkslaugene Festen med et stort Bal i Tonhallen. Hvergang Blücher lod sig see, blev han modtaget med uendelig Jubel. Kort sagt, det var en Fest for Alle og Altonaerne kaldte den Blücherfesten.

Dog, daglig tiltoge Bekymringerne for Overpræsidentens dyrebare Liv, som med Rette fortljente Navnet af Stadens Fader, som man tillagde ham. Blücher vilde gjerne have levet længere og hans Haab om at komme sig forsvandt först i de sidste Uger af hans Liv; desuagtet hengav han sig med sandt kristeligt Sind i sin Skjæbne. „Jeg er beredt naar Gud kalder mig" sagde han kort för sin Död til Overkonsistorialraad Paulsen, den Altonaer Menigheds værdige Provst. Nogle Dage för sin Bortgang talte han med sin elskede Hustru om sin nære Död. Begge vare dybt bevægede og tröstedes sig med den snare Gjenforening. Ogsaa til hende sagde han: „tro mig, jeg döer som en sand Kristen". Han paalagde hende at bringe sin Hilsen, den sidste, til sine Slægtninger i Altona og tilföjdede de inderligste Önsker for alle sine Kjæres Lykke i Fremtiden. Sine Nærmeste saac han i de to sidste

Uger kun i enkelte Öjeblikke; Synet af dem-foraarsagede ham en Rörelse som gjorde ham Aandedrættet endnu tungere, dog havde han for Enhver et Smil, som udtrykte den forestaaende Skilsmisse og den inderligste Kjærlighed. Hans Sön og Börneborn vare stedse i hans middelbare Nærhed, og han udtalte flere Gange sin Taknemmelighed mod Kongen og Dronningen over at de havde tilladt ham hans eneste Söns Nærværelse. Endnu engang indaandede den Syge den friske Luft; han lod sig före til Sydsiden af Huset for endnu engang at nyde det skjönne Syn af Elben, og ligeledes tog han, paa den nordlige Side, Afsked med den skjönne Lindeallé der gör Palmallien til Byens Hovedprydelse og löber forbi Husets Forside. Ganske udtömt og grebet af Dödens kolde Gysen, lod han sig af Tjeneren, til hvein han endnu henvendte nogle venlige Ord, igjen sætte ned i sin Lænestol.

Efter uendelige Lidelser indtraf den 1ste August 1845 denne ved saameget Ædelt og Godt udmærkede Mands Död. Döden var vel for ham, der led af en uheldbredelig og smertefuld Sygdom, en Velgjerning, en Naade af Gud; men Visheden om fra nu af at skulle savne ham for stedse berörte smerteligt ej alene hans ham saa dyrebare Hustru og hans Börn, men ogsaa hans Slægtninger, hans Venner, og man kan med Sandhed sige, alle Altonas Indvaanere. Den d. 7de August stedfundne Ligbegængelse beviste paa ny, hvormeget den Afdöde, som af Folket kun benævntes „Fader Blücher“, besad den almindelige Kjærlighed og Agtelse. Ligtoget bestod af over 100 Vogne; mange Tusinde af alle Klasser af Indvaanerne stode omkring Ligvognen, og dog herskede en Stilhed som paa det mest Rörende udtrykte den inderlige Deltagelse. Ogsaa det diplomatiske Korps i Hamborg og en Deputation at det derværende Senat bivaanede Höjtideligheden. Alle Laugsmesterne havde tilbudt sig at bære Kisten, hvori deres elskede Overpræsidents jordiske Levninger befandt sig, fra Sörgehuset ind i Ligvognen og derfra ind i Kirken foran Alteret, hvor Ligtalen holdtes af Overkonsistorialraad Paulsen, hvortil sluttede sig en Sörgesang af Sangforeningen. Fra Middag til Aften trængte

Folket sig ind i Kirken, for sidste Gang at see den kjære „Fader Blüchers” snevre Hus, og mangen Taare flød for den Hedengangne, især af dem som i ham begræd en højmodig Velgjører og en Ven i Nöden. Efter den Afdödes Önske fandt han sit Hvilested paa den store Kirkegaard udenfor Staden, „thi” sagde han „der ville mine Ben hvile blandt dem der i levende Live vare mig saa kjære, midt iblandt mine gode Altonaere” *). Fred med hans Aske!

Blücher var allerede som ung Mand ved Dannelse og Opdragelse vant til Virksomhed, og da han erholdt et Embede, som gav denne en ædlere, højere Retning, yttrede den sig i stedse stigende Gråd. Hans kraftige Legeme understøttede paa det Helligste hans faste Villie til at forvalte det ham anbefoede Embede efter bedste Evne og at gjøre det Ære. Han var skinsyg over de Rettigheder som hans Stilling gav ham, men han anvendte dem samvittighedsfuldt, og om end undertiden hans gode Hjerte eller den ham iboende Villieskraft forledede ham til at overskride sine Beføjelser, saa forstod han dog ved den ham ejendommelige Aabenhed, og ved den Verdensklogskab han gjennem Omgang med forskjellige Mennesker havde tilegnet sig, meget snart at tilfredsstille den hvis Rettigheder han havde gaaet for nær. Blücher var af heftigt Temperament; Modsigelse var ham meget ubehagelig; dog var han, der satte Ret og Sandhed over Alt, istand til at tilstaae en Fejltagelse. Engang havde han været meget heftig imod sin Sekretær, som han iøvrigt agtede højt; men da han var bleven koldere og ved rolig at overlægge den omtvistede Gjenstand fandt at have haft Uret, vendte han sig mod ham, rakte ham Haanden og sagde: „De havde Ret og jeg Uret; sig mig kun altid imod, naar min Anskuelse efter Deres Overbevisning er urigtig.”

*) Ifølge Biografien vare Altonaerne da (i 1845) i Begreb med at oprejse ham et Gravminde, men om dette kunne vi ingen nærmere Oplysning meddele.

I den ovenfor skildrede for Altona saa farefulde Tid, da Byen paa den ene Side var omgivet af franske, paa den anden af russiske Tropper, vidste han, med det ham foresvævende høje Maal stadigen for Öje, at beherske sin Hestighed. Med General Woronzow lykkedes det ham riglignok ikke at sætte sig paa en god Fod; Marsjal Davoust derimod, Prindsen af Eckmühl, der allerede i længere Tid kjendte og havde haft Lejlighed til at lære at vurdere Blücher, formanede han ofte ved sin Sandhedskjærlighed og sin til rette Tid anvendte Frimodighed at vinde, at formilde, ja selv at imponere. Da Marsjallen en Dag gjorde ham den bestemte Tilkjendegivelse, at ville stikke en Del af Altona i Brand, fordi den var hans Operationer til Hinder, og alle Forestillinger af den tillede Overpræsident for Öjeblikket bleve forgjæves, bortfjernede denne sig med de Ord: „Hr. Marsjal, imorgen er det min Konges Födselsdag; vil De til at fejre denne Fest afbrænde en Stad som tilhörer denne Monark, om hvem De selv hidtil kun har talt med høj Agtelse, saa kan jeg desværre ikke hindre det“. Dagen efter kom Modbefaling fra Marsjallen. En anden Gang, da denne var meget opbragt og paa ny truede Staden og Blücher, svarede den Sidste: „Idag er De, Hr. Marsjal, den Mægtige, imorgen kan jeg være det, og da — — —“. Da General Loison engang truede med at bombardere Staden, for at bevise Altonaerne og de Udvandrede, at Bomberne og Kanonerne i Hamborg vare af Metal (de skulde nemlig have sagt at de vare af Træ), svarede Blücher: „Nu vel, saa lad mit Hus være det første Maal for Deres Bomber.“ Loisons Trusel var vel ikke saa alvorlig ment, — der paafulgte intet Bombardement; men han sendte nogle Uger efter Overpræsidenten en fuldkommen smukt stöbt Kanon med det Blücherske Vaaben paa til Foræring.

Blücher var husholderisk, men ingenlunde gjerrig. Han gav gjerne, især naar han var overbevist om den Bedendes Nöd og den gode Anvendelse af det Skjænkede. Han hjalp gjerne med Raad og Daad, og ved sit Bekjendskab med mange höjtstaende og indflydelsesrige Personer lykkedes det ham ofte at blive hele

Familiers Velgjörer. Han hængte ikke sine Veldædighedsgaver paa den store Klokke, men han gav Meget bort og i Regelen kun Modtageren bevidst. For almenyttige Öjemeder, isærdeleshed naar de gjaldt Altona By, interesserede han sig ivrigt, og til Udførelse af saadanne var hans Pung altid aaben; endnu i de sidste Dage af sit Liv skjænkede han anselige Summer til Opbyggelsen af Arbejdshuset og Frimurerlogen. Overkonsistorialraad Paulsen var ofte den der paatog sig at uddele hans Velgjerninger, hvor han vilde blive unævnt, saavel i Altona som i det ham altid saa kjære Aabenraa, og da hin engang interesserede sig for Sønnerne af en Blücher bekjendt Familie, svarede han: „jeg forsikkrer Dem, at jeg ingen Penge i mit Liv har udgivet eller vil udgive med større Glæde.“ Ogsaa havde han en egen Kasse hvori han nedlagde uventede Indtægter for velgjørende Öjemeder.

Enhver Forulempelse af Staden Altonas Privilegier modsatte han sig med hele sin Karakters Energi, og enhver saavel Byen som dens enkelte Indvaanere tilkæmpet Fordel ansaae han som et Glandspunkt i sin Virksomhed.

Blücher var en kjærlig Ægtefælle, en öm Fader, en velvillig Slægtning, en tro Ven. I alle disse Forholde var han i hele sit Liv inderlig elsket og afholdt, og af hans Kjæres Erindring vil hans Minde da først forsvinde, naar de selv ikke mere tilhøre de Levende, eller rettere, naar den jordiske Erindring gaaer op i Gjenforeningen hisset. Hans Nærmestes Fremtid beskæftigede ham indtil hans Dødsdag, og ligeledes bestemte han, hvad der skulde skjænkes og udbetales hvert Tjenestetyende i hans Hus, især den ham saa mynsterværdig tro plejende Tjener. — Alle der nøje kjendte ham og havde haft Lejlighed til at vurdere hans i Sandhed fortræffelige Egenskaber baade som Ven og som Forretningsmand, bleve ham stedse tro, ihvor stor en Afstand og hvor lang en Fraværelse der end havde skilt dem fra ham. Saaledes kom det, at der engang af en saare hæderværdig (?) Mand gjordes ham Tilbud, forsynede med de gyldigste Legitimationer (Belegen), som grændsedø til det Romantiske, men som af ham, der var sit Fædre-

land, sin Konge og sit Kald saa tro hengiven, vel højst taknemligt bleve anerkjendte, men øjeblikkelig afviste.

Blüchers eneste i Altona levende Nevø besad, især i de sidste Maaneder af hans Liv, hans ubegrændsede Tillid; ham formaade han, uden ganske at overvældes af Rørelse, at meddele og overdrage, hvorledes der skulde forholdes efter hans Død, ham aabnede han den hele Skat af sin Kjærlighed og sin Omsorg for sin Hustru, sin Søn og sine Börnebörn. Aldrig forlod denne Slægtning ham uden den inderligste Rørelse og den højeste Beundring for sin Onkels fortræffelige Egenskaber.

Blücher elskede Jagtens Glæder. Han og nogle andre Jagtelskere havde i Omegnen af Altona forpagtet et Jagtdistrikt, hvor de engang om Ugen jagede og efter fuldendt Værk nøde et muntert Maaltid. I de senere Aar nøjedes han med et mindre Jagtdistrikt og efter det skjæbnesvangre Fald med Hesten maatte han ganske undvære denne Fornøjelse.

Som han omfattede Alt hvad der tiltalte ham med hele sin Sjæl, saaledes var han ogsaa en ivrig Frimurer i Ordets skjønneste Betydning, og tog ikke alene gjørlig Andel i den Altonaer Loges Virksomhed, men besøgte ogsaa hyppigen de engelske og præjs-siske Loger i Hamborg. Han fandt sig ikke blot tiltalt af det velgjørende Sindelag og den ægte menneskebroderlige Lighed, han kjendte og erkjendte ikke blot Urelfærdigheden af de Frimureriet nylig paabyrdede Beskyldninger (for rationalistiske og politiske Tendenser), men han var paa det inderligste besjælet af Ordenens høje Maal, der udtaler sig i de Ord: Visdom, Styrke, Skjønhed, d. e. Forskning efter Sandhed, Villiens Kraft til at virkeliggjøre det erkjendte Sande og Gode, og Pleje af alle skjønne Kunster som Befordring af Sædelighed og Forskjønnelse af det aandelige Liv. Hvorledes skulde han, hvis hele Karakter heri var udtrykt, ikke have været Ordenen hengiven? — Sin Kunstsands godtgjorde han blandt Andet ogsaa ved den fortrinlige Begunstigelse som han viste den for nogle Aar tilbage oprettede Sangforening, til hvis Æresformand han var bleven udnævnt. Engang

drog han ved en af Foreningen foranstaltet Fest i Spidsen for Sangerkorpset tilvands til Nienstedten ind i Etatsraad Bauers Have, som denne velvillig havde overladt Sangerne til Festens Udførelse. Han var ofte tilstede i Foreningens Aften-Forsamlinger, og de udførte Sange og Foreningens muntre Glæde fejlede aldrig ogsaa at stemme ham muntre, ligesom hans Nærværelse ikke lidet bidrog til den almindelige Glæde.

Blandt det meget Nyttige og for Altona Velgjørende som Blücher dels i sin Virkekreds befordrede, dels ved egne veldædige Gaver kaldte til Live, turde som især fortjenstligt finde Anerkjendelse: den kvindelige Forening for Moder-Omsorg og Børnepleje, for hvilken hans værdige Gemalinde overtog Forsædet og Ledelsen; Forsørgelsesanstalten for svage Gamle og uhelbredelige Syge; Søndagsskolerne for Haandværkere; Friskolen i Vajsenhuset; den hensigtsmæssige Fordeling af Kirkeskatten; den forbedrede Gadebrolægning; Udvidelsen af Byens Havn; Opførelsen af et Arbejdshus.

En i Sandhed misundelsesværdig Lod blev den Heden-gangne til Del. Udrustet af Naturen med herlige Gaver og en sjelden kraftig Konstitution, glædede han sig ved dennes Hjelp indtil de sidste Aar af sit Liv ved en uforanderlig Sundhed, og i en højtbetroet Post blev han agtet og i højeste Maade anerkjendt af sin Monark, elsket af Slægtninger og Venner og Alle der havde den Lykke at turde nærme sig ham, tilbudet af sine Medborgere. Gud skjænkede ham kjærlige Børn, glædeligt opblomstrende Børnebørn og en Ægtefælle hvis, med hans egen inderlig beslægtede, Aand og Hjerte, hvis Kjærlighed og Æmhed smykkede hans jordiske Løbebane med de skjønneste Blomster, og som lig en beskyttende Engel i enhver Fare trofast stod ved hans Side. — De Retfærdiges Krone vil visselig forene sig med den Laurbær- og Egekrands som hernede slyngede sig om hans Pande.

H. Laub,

Sognepræst til Frörup i Fyen, död d. 20de Aug. 1848.

(Meddelt af hans Sön O. Laub.)

Naar en Mand har levet en lang Tid, en Tid som har været rig paa Bevægelser og Begivenheder, med aaben Sands for Alt hvad den bragte ham inöde, og dog næsten kun som den rolige Tilskuere, eller som den der förtes af de mildere Bölger langs med Strömmens Bred; naar han har levet den med dens Ædleste og Bedste, som kraftigt grebe ind i Begivenhedernes Gang, men dog altid mindre som Medarbejder end som det stille, glade, stundum vel ogsaa bekymrede Vidne til deres Stræben og Strid; naar endelig den længste og virksomste Del af hans Liv er henrundet i en fjern og ubemærket Kreds, — naar han altid har været af „de Stille i Landet“, hvis Minde jo maa være som den Velsignelse de bragte, gjemt i Hjerterne: da er det vanskeligt at skildre et saadant Liv beskueligt, ogsaa for dem som ikke levede med. Det maatte forsöges af En hvis Pen Taknemmelighed og Kjærlighed kunde lede. Maatte det nogenlunde lykkes nærværende Forfatter! maatte det lykkes ham at fremstille ogsaa det hvortil han selv ikke har kunnet være Vidne, saaledes at de Ældre blandt hans Læsere maatte finde, om end höjst ufuldkomment, i Sönnens Ord Faderens egne „Erindringer af sit Liv“.

Familien Laub er af svabisk Herkomst. I Aaret 1711 kom Dr. med. Hieronymus Laub fra Augsburg til Danmark, hvor Pesten dengang gjorde Krav paa mange Læger*). Han blev i Landet, ægtede Johanne Justine Scharffenberg, og döde som Etatsraad og kongl. Livmedikus 1753. Af hans fire Söner var kun den yngste, Vilhelm Frederik, gift. Han var först Auditor ved Garden, siden Tolder i Odense, hvor han ægtede Sofie

*) Se Mansu i histor. Tidsskrift 1 Bind S. 378.

Elisabeth Kisbye (Datter af Professor Theol. ved det derværende Gymnasium Mag. Hans Kisbye), tilsidst kongelig Pakhusforvalter i Kjöbenhavn, med Titel af Krigsraad. Han var en lille, alvorlig Mand, med et Fysiognomi som endog skal have tiltrukket sig Lavalers Opmærksomhed, da denne ved sit Besög i Kjöbenhavn tilfældigvis fik Öje paa ham. Han döde den 1ste Maj 1800, et Aar efter sin stille, fromme Hustru. Af de-tre Börn som overlevede Forældrene var Hieronimus den mellemste; han blev födt i Odense d. 10de Januar 1771. Hans to Aar ældre Söster, Johanne Justine, var ligeledes födt i Fyen, hvorhen hun ogsaa senere skulde vende tilbage, for i sin Broders Nærhed og snart i hans Hus at tilbringe den sidste Del af sit velsignelsesrige Liv. Den yngste Broder, Georg, blev födt i Kjöbenhavn, deltog som ung Artilleriofficer i Slaget d. 2den April 1801, og döde som Major 1823*).

Hieronimus Laub opvoxsede med sine Söskende i et stille, ved Velstand og Dannelse oplivet Hus. Iblandt de ældre Omgangsvener, som tidligt fik Indflydelse paa Börnene, maa, foruden „de gamle Onkler“ (de tre ugifte Farbrödre, af hvilke den ene dog indtil Revolutionens Udbrud var fraværende som Söofficer i fransk Tjeneste, — og en ligeledes ugift Morbroder), især nævnes Digteren Edvard Storm. Den Kjærlighed som baade Gamle og Unge bare for denne lille, sygelige, og dog altid tilfredse Mand, der gik sin egen Vej midt imellem Dalidens Partier, Vessels Landsmand og dog Evalds Beundrer, Forfatteren af Zinklars-Visen og flere fædrelandske Digte, af ikke blot „Fabler og Fortællinger“, men ogsaa Psalmer og religiöse Digte „i den Gellertske Smag“, der tilbragte sin Dag iblandt „Esterslægtens“ Börn, og mangen Aftenstund i Drejers Klub, hvor han havde sin egen Krog for sig og sine fortrolige Venner, — maa i flere Henseender tjene til at betegne den Aand som især herskede i Krigsraad Laubs Hus.

Hieronimus Laub havde nydt en forberedende Undervisning

*) Over Familien Laub Hayes en Stamtavle af Kapitajn Lengnick.

i flere Skoler, inden han blev optaget i Frue Latinskole, hvorfor han her kun gennemgik to Klasser, og den længste Tid, efter daværende Skoleindretning, havde udelukkende at gjøre med Rektor, den strenge, sære, men retskafne Islænder Skule Thorlacius. Da han i 1768 blev dimitteret, erholdt han første Karakter med Udmærkelse. Medens han gik i Latinskolen, blev han tillige i en anden Retning uddannet, da han, formodentlig ved Storms Medvirkning, iblandt de saakaldte „Forelæsningsdrengene“ fik Adgang til de Foredrag som Medlemmer af Selskabet for Efterslægten holdt over Gjenstande af almindelig Interesse*). Det kan være tvivlsomt, hvormegret reelt Udbytte disse Forelæsninger have givet; mere maatte det uden tvivl interessere de unge Mennesker, at det var dem tilladt at overvære Selskabets Generalforsamlinger, for at de, som det hed, tidlig kunde indvies i ældre Mænds Forhandlinger af fælles Anliggender, og her at blive Vidner til Debatter endog af den Art som den originale, i højeste Grad livlige og lunefulde Tode undertiden kunde foranledige. For H. Laub bleve disse Timer i Efterslægtsselskabet af stor Betydning, som den første Anledning til Bekjendtskabet med en Mand med hvem han siden kom til at leve i den inderligste Forbindelse, dengang et af Selskabets virksomme Medlemmer, K. L. Rahbek.

At Rahbek var Sjælen i det hele ungdommelige Liv som levedes i Kjøbenhavn i Slutningen af forrige Aarhundrede, — det joviale Selskabsliv, saaledes som det kom frem i Klubberne og de forskjellige broderlige Foreninger, hvor Aftenens flygtige Glæder saa tidt vare Begyndelsen til et Venskab af en varigere og virksommere Art, — det større Folkeliv, som dengang var vakt fra oven ved storartede og gennemgribende Regjeringsforanstaltninger, og sluttede den bedre Del af Nationen i uskrømtet Kjærlighed til Kongehuset, medens Revolutionens Storme brusede udenfor, — at den Røst som priste Folkefrihed og broderlig Lighed under en fa-

*) Naar J. K. Høst (Erindr. S. 151) synes at antage, at H. Laub har gaaet i Efterslægtsselskabets Skole, maa det uden tvivl beroe paa en Forveksling med den yngre Broder.

derlig Regjerings Varetægt, især kom til Orde i Rahbeks „Minerva“ og „Tilskuer“, — at ogsaa det stille, hyggelige og aandrige Familieliv her havde sin varme Talsmand, ligesom sit Tempel i hans og Kammas Bakkehus: dette behøver ikke at siges dem som kjende noget til hin Tid. Det var naturligt, at de Unge som følte sig grebne af Strømmen især maatte see op til ham, og ligesaa gjerne nærmede sig ham som han gjerne modtog dem. Det kunde ikke være Andet, end at den franske Friheds Kampe og Sejre ogsaa hos os maatte volde mangchaunde Gjæring i Gemytterne, at ogsaa her Friheden fik sine saakaldte Martyrer; men, om ogsaa Rahbek ikke altid var fri for en Misstemning, og undertiden kom i Misforhold til Regjeringen, saa hørte han dog altid til de Sindige, og blev en Støtte for de Yngre som holdt sig til ham. — Hvorledes Laubs Bekjendtskab med Rahbek efterhaanden udviklede sig, kan her ikke siges; fra mange forskjellige Sider blev han tiltrukket, saa mange af hans jevnaldrende Venner hørte til denne Kreds, og der dannede sig, uagtet Aarenes Forskjel, et Venskab som forblev uforandret til det Sidste.

Der er en Side af Rahbeks Liv som især er fremtrædende: hans Kjærlighed og Virksomhed for Theatret. Det er uidentvilt mere end et Tilfælde, at hin Tid, Frihedens og Folkebevægelsernes Tid, tillige var Theatrets Tid, at de Unge, som endnu ikke havde modtaget deres Roller paa den store Skueplads, gjerne vilde forsøge sig paa den mindre; thi her vilde man ikke nøjes med at være Tilskuer, man vilde selv spille med. Rahbek nærmede og ledede denne Drift; flere dramatiske Selskaber dannede sig under hans Auspicer, eller fik ham trukket til sig. Laub var Medlem af „Nyhavnsselskabet“, senere især af „Borups Selskab“ („det dramatiske literære Selskab“). Det var dengang endnu ikke Skik, og stemmede heller ikke med Tonen i disse Foreninger, at Fruentimmer spillede med; de vare kun tilstede blandt Tilskuerne, men deres Roller overtoges af Mandfolk. Laub var lille af Vækst, hans Bygning ikke stærk (først i senere Aar blev han noget fyldigere), hans Ansigtstræk mere fremtrædende; han spillede ældre

Fruentimmer, og det paa en saadan Maade, at endog Mad. Rosing gjerne saae ham i sine egne Roller. Skuespillerkunsten blev dengang behandlet som Alvor; om man havde Ret naar man ansaae Theatret for en moralsk Anstalt, en Skole for Folket, eller om denne Tanke er udsprunget af et Misforhold til de andre og højere Dannelsens Kilder, kan besvares forskjelligt. Men i ethvert Tilfælde beholder Kunsten sin Betydning for Folket; og det gamle Motto over Skuepladsen: „Ej blot til Lyst" faaer dog en stærkere Klang, naar man seer tilbage til hin Tid, og der finder blandt Thalias Tjenere saa mange Mænd som senere paa ganske andre Steder have virket til Velsignelse for Folket. — Laub lod sig i den Grad indvie i den sceniske Kunst, at Mesteren Rahbek, da han (1796) paa Grund af nogle Ubchageligheder vilde ophøre med at skrive Theater-Artiklerne i Minerva, overdrog dette Hverv til sin unge Ven (som imidlertid havde fuldendt sit Embedsstudium og saaledes vundet Tid til disse Beskjæftigelser); og at denne udførte det til sin Vens Tilfredshed, saa at han „selv midt i denne Misforstaaelsers og Miskjendelsers Periode, skjönt frimodig og sanddru, vandt Almenagt ved sin galdefri, upartiske og i enhver Henseende rene Pen", derom har Rahbek selv vidnet*). Disse Artikler, hvis Forfatter dengang var ubekjendt, og som efter Rahbeks Maade gave maanedlige Oversigter over hvad der var passeret paa Skuepladsen, findes i Minerva for Marts og April 1796, Januar, Marts, Maj, Juni, Oktbr., Decbr. 1797, Januar, Marts, Juni 1798. Det er dette Arbejde, og det alene, som har forskaffet sin Forfatter Plads i Literaturleksikonnet.

De fleste af Laubs Venner hørte til Rahbeks Nærforbundne; to af dem bleve hans Svogre, Öhlenschläger og den elskelige Carl Heger. Ved Siden af denne større Kreds, men ingenlunde adskilt fra den, havde en mindre samlet sig om Ole Hieronymus Mynster. Hvor stor en Indflydelse denne mægtige Aand,

*) Erindr. 4de Del S. 443.

som tidt saarede skarpt, men altid fængslede ved sin udtømmelige Rigdom, har övet paa alle dem som kom ham nær, derom have Mænd som Steffens og Öhlenschläger vidnet. Laubs Bekjendtskab med ham begyndte i Skoleaarene. Den Omstændighed, at Begge maatte gaac omtrent den samme, temmelig lange Vej til Skolen, kan maaske have givet den förste Anledning til en fortroligere Tilnærmelse; hvad der knyttede dem sammen laac dybere: allerede paa disse Vandringer var f. Eks. Lessings Nathan Gjenstand for Samtalen. De fulgtes ad fra Skolen til Universitetet; de havde samtidigt gjort Rahbeks Bekjendtskab ved Efterslægtselskabets Forelæsninger, og delte fremdeles alle de Interesser som sluttede sig til dette Navn. Omendskjönt Embedsstudiet skilte dem ad, fortsattes dog det stadige Samliv, især paa det i Skildringer fra hin Tid saa ofte omtalte Nr. 8, Mynsters Værelse paa Frederiks Hospital. Man véd, at Mynster allermindst skaaede sine Venner: hvor han fandt hos dem en ægte Begejstring for noget Sandt og Godt, delte han den med Varme, ja var vel den som bedst forstod at vække den; men desto mindre kunde han fare med Lempe imod hvad han maatte ansee som Udskejelse og Anmasselse. Baade Steffens og Öhlenschläger have i høj Grad maattet föle hans Jernhaand. Naar Laub synes i denne Henseende at have gjort en Undtagelse, kan Grunden vel tildels have været den længere Tid hvori disse to Venner havde kjendt hinanden; men den maa vel ligesaa meget söges i Laubs Karakter, det Stille, Besindige, Fordringslöse i hans Væsen, — thi det er jo kun det Fremragende som træffes af Lynet. — Blandt de Venner som Laub fandt paa Nr. 8 maa fremfor Alle nævnes den yngre (J. P.) Mynster.

Med denne havde han endnu en særlig Interesse fælles: det theologiske Studium. At i en blandet Kredts af unge Mennesker det egentlige Fagstudium træder i Baggrunden, ligesom bliver den Enkeltes Mysterium, det ligger i Sagens Natur; og især maatte det vel dengang gjelde om Theologien. Nogle Ord af

Steffens*) maa her have deres Plads. „To Theologer” skriver han, idet han gjenkalder sig hine Dage paa Nr. 8, „levede i vor Kreds, som ikke alene forsonede mig med de øvrige (Theologer), men ogsaa gave mig den Overbevisning, at dette Studium endnu altid bevarede den dybe aandelige Skat som var mig saa dyrebar. Den Ene, Laub, stod mig fjernere; han var en stille, alvorlig Mand, der sandsynligvis saae ældre ud end han var. Han nød iblandt os en almindelig Agtelse, som endnu blev forhøjet derved, at vi betragtede ham som en af Rahbeks fortroligste Venner. Han drev sit Fag med stor Flid og med Kjærlighed, og af hans rene Iver traadte mig paa en inderlig beroligende Maade den hellige Sandhed af hans Studium imøde, naar den truede med at blive mig vaklende”. Den Mistro som Steffens dengang nærede til det theologiske Studium kan vel forstaacs naar man betænker, hvad Theologien ved Slutningen af forrige Aarhundrede var blevet til, ogsaa ved vort Universitet. Moldenhavrs og Hornemanns Anskuelser ere bekjendte. Den Sidste havde samlet en snevrere Kreds af unge Theologer, med hvilke han holdt videnskabelige Samtaler; Laub hørte med til denne. Ogsaa den lærde Münter bar megen Godhed for ham. I det almindelige Skibbrud kunde det ikke mere nytte at opsamle Stumper af Vraget, der maatte bygges af nyt, Theologien maatte gjenfödes indenfra; derfor kunde Balles Orthodoksi ikke tiltale den yngre Slægt, ihvor lidet end de Forhaanelser som denne ærværdige Mand var udsat for, kunde vinde Bifald hos de Bedre. — Til de yndede Prædikanter hørte vel dengang især Marezoll, ogsaa H. G. Clausen, senere Laubs Venner C. Pavels og M. F. Liebenberg.

I Oktober 1794 tog Laub theologisk Attestats med bedste Karakter. En af de paafølgende Sommere blev i en særegen Grad mærkelig for ham. Statsministeren Grev J. G. Moltke plejede under sit Ophold paa Bregentved at have en Kandidat hos sig, som prædikede i det derværende Kapel; Valget faldt denne Gang

*) Was ich erlebte. 2 Del S. 172.

paa Laub. Her kunde han, uhindret af Hovedstadens Sysler og Afspredelser, i Stilhed forberede sig til sit Livs vigtigste Gjer-ning. Men hvad der især maatte gjøre ham denne Sommer ufor-glemmelig, og vel ikke lidet har bidraget til hans Önske om at erholde denne Plads, var, at han her traf sammen med sin Ven J. P. Mynster, som var den unge Greves Hofmester. Det Ven-skab som var begyndt næsten i Drengaaarene, og derefter modnet under saa mange ungdommelige Beskjæftigelser, fik her, i de stille, daglige Timer, da de To vare overladede ene til hinanden, med Livets Alvor og det fælles Kald umiddelbart for Öjne, sin sidste Besegling, som siden under de mange Aars Adskillelse er forble-ven ubruds.

Udentvivel kort efter dette Ophold paa Bregentved aflöste Laub sin Ven Liebenberg som Adjunkt, og nogle Aar senere (1799) som Overlærer, i Anthropologi og Religion ved Frue Latinskole i Kjöbenhavn; her kom han til at arbejde sammen med sin gamle, dengang allerede slövede Rektor, Thorlacius, som snart aflöstes af Nissen. Han vandt Yndest hos Skolens og Universitetets da-værende Patron, Hertugen af Augustenborg; og det var for en stor Del ved dennes Medvirkning at han i Aaret 1801, medens han selv samlede Kræfter efter en voldsom Blodstyrtning, og kun hans Venner kunde tale og arbejde for ham, blev kaldet til Sog-nepræst for Frörup Menighed i Fyen (27de Noyb.). Hans Söster, som siden Faderens Död (1800) havde boet hos ham, flyttede til samme Tid til en nærforbunden Familie i Odense. Men inden Laub forlod Kjöbenhavn, havde han knyttet en Forbindelse som blev til Velsignelse for hele hans fölgende Liv.

Blandt de selskabelige Glæder i Krigsraad Laubs Hus havde Musikken en høj Plads; Datteren spillede Klavér med en ikke al-mindelig Færdighed og Smag. Schulz, hvis Kompositioners Aand saa fuldkommen harmonerede med Dalidens lojale og religiöse Stemning, var Alles Yndling. I samme Retning som han arbej-dede en anden Mand paa at före Musikken ud i Folket, gjøre den til et Opdragelsesmiddel, „en aandelig Gymnastik“; det var kon-

gelig Syngemester ved Theatret (senere Professor) H. O. C. Zinck. Hans Iver, ja Heflighed, hans ejendommelige Møthode, hans Ubehjælpssomhed naar han skulde bruge Ordet istedetfor Tonerne, gjorde, at han ofte misforstodes; men hans redelige Villie og utrættede Flid kunde ikke miskjendes, og har baaret sine Frugter i vor Kirke- og Skolesang. Han dannede et Syngeselskab af ældre Musikvenner; hans Børn vare naturligvis Deltagere; herved indleddedes Bekjendtskaber, som fortsattes i hans Paradis, Blaagaard, hvor han tillige var Musiklærer ved det første danske Skolelærerseminarium. Laub var, saavel som hans Søster, iblandt Selskabets første Medlemmer. Her saae og hørte han Zincks ældste Datter; den fromme, uskyldige Sjæl, som taledes paa engang igjennem hendes rene Stemme og de milde, brune Øjne, mødte hans, og snart var han mere end Gjæst paa Blaagaard. Efter det første, korte Ophold i Fyen, vendte han tilbage, og den 20de Maj 1802 holdt han Bryllup med Luise Frederikke Zinck; den kirkelige Handling udførtes af Sognepræsten ved Petri Kirke, Marezoll, som havde konfirmeret Bruden. Hans Venner samlede sig paa Blaagaard og i Borups Selskab for at hilse Brudeparret til Afsked. Ingen af dem tænkte vel dengang, at han for bestandig kunde sige Kjöbenhavn Farvel; og dog kom det efterhaanden dertil, at Navnene Laub og Frørup bleve uadskillelige.

I Begyndelsen fortsattes en mere levende Forbindelse med Kjöbenhavn ved Breve, stundum ogsaa Besøg; men efterhaanden kom der i det ny Hjem Nok som bandt stærkere. Den 7de Juni 1803 blev den ældste Datter, Sofie Elisabeth, født; den 6te August 1805 to Sønner, Vilhelm Frederik og Hardenak Otto Conrad. Den gamle Præstegaard maatte ombygges; og i Begyndelsen af Foraaret 1807 sendte Laub sin Kone til Kjöbenhavn, for at hun der, medens han nedbrød Boligen, kunde gaae en ny Forløsning imøde. Her fødte hun (4de April) det andet Tvillingpar, Frederik Ludvig Erasmus og Johannes Georg Christian. Hendes Liv var i Fare, det var vel fornemmelig O. H. Myñsters Troskab som frelste hende; og Laub kunde med uforstyrret Glæde

samle sine gamle Venner ved sine Smaa's Daab. Imidlertid for-
mørkedes den politiske Horisont; og da Laub atter rejste til Kjö-
benhavn for at hente sin Familie hjem til den ny Bolig, kunde
vel han selv slippe igjennem den engelske Belejringshær, men
straks efter bleve Portene lukkede, og han maatte med sin Kone
og fem smaa Börn opleve Kjöbenhavns tre Rædselsdage. I de
paafølgende Aar mindede Alt om Landets sørgelige Tilstand: Kir-
keklokkerne forstummede; fra „Höje Stenc" tæt ved Frörup kunde
de engelske Orlogsmænd i Beltet og deres Skjærmydsler med de
danske Kanonbaade iagttages; Laubs Broder laae med en Afdeling
Artilleri paa Langeland, og kunde undertiden meddele Efterretning-
er. De spanske Tropper, som en Tid lang laae i Egnen, og hvis
Godmodighed og Hjertelighed snart fortrængte det förste Indtryk
af Forskrækkelse, bleve aflöste af dansk Indkvartering. Under
denne Forstyrrelse blev Susanne Luise Henriette födt Nyt-
aarsaften 1808. I December 1811 kom igjen en lille Datter, Mag-
dalene Hedevig Johanne, som dog döde kort efter Födselen,
og hvis Navn blev givet til den yngste Datter, som födtes straks
efter Fredslutningen, den 28de Januar 1814. Tre Aar efter blev
den yngste Sön, Hans Jörgen Trojel, födt, den 1ste Juni 1817.

Jo rigere Livet blev inden Dörre, desto mindre Anledning
var der til at söge dets Næring udenfor. Hertil kom, at Laubs
ökonomiske Forfatning ikke var den bedste. Hans Embede var
indbringende; men Alt hvad der stod i Forbindelse med Regne-
kunsten var ham fremmed, ligesom det hele Liv paa Landet. Han
havde sluttet en Forpagningskontrakt, hvori ogsaa hans væsent-
ligste Indtægt, Tienden, som endnu ydedes in natura, var indbe-
fattet; den syntes fordelagtig, men det store Misforhold imellem
Kornets og Pengenes Værdi i Krigsaarene nedsatte den hele For-
pagningsafgift for en lang Tid til en Ubetydelighed. Han kunde
have redet sig ud af denne Forlegenhed ved at söge et andet
Kald; men det var ham umuligt. Uagtet disse Forholde trykkede
ham meget, og Følgerne deraf endnu i senere Aar vare fölelige,
levede han dog et lykkeligt Liv der hvor han sögte sin Lykke: i

sit Kald, sin Familie og sit Kammer. En af de gamle Farbrødre havde samlet et ikke ubetydeligt Bibliothek, og tildels endnu i levende Live skjænket Laub det; han havde ved Valget af Bøger allerede længe forud haft sin Brodersøn for Øjne, men var dog ligesaa meget ledet af sin egen humoristiske Aand: en stor Del af Samlingen indtog den Del af Literaturen hvis skjønneste Blomster ere Jean Paul, Hippel, Claudius o. s. fr. L. fandt her mange gamle Venner; men han kunde ikke godt nøjes med det Gamle, og her især faldt det ham svært, ikke at kjøbe over Evne. — Med sine Börn afgav han sig meget, ogsaa efterat hans Søster var kommet i Huset og havde overtaget en stor Del af Undervisningen; de Sønner som kom til at studere har han selv forberedt, indtil de, konfirmerede af ham, kunde optages i en af de överste Skoleklasser. Hans Fremgangsmaade var grundig og langsom, hvorfor hans Börn en Tid lang syntes at være tilbage for Jevnaldrende. — Aftenerne brugtes gjerne til Forelæsning; og dette forstod Laub at gjøre paa en saadan Maade, at endogsaa en mindre villig Tilhörer maatte indtages for det som havde tiltalt ham. Med hans Søster kom ogsaa Musikken igjen tillive; og mangen Søndag Eftermiddag tilbragtes ved Klaveret, hvor Minderne om gamle Dage vaagnede: Men endnu paa en anden Maade kom det gamle Liv igjen. Jo mere Familien sluttede sig sammen i sig selv, desto mere maatte Samtalen dreje sig om det Forsvundne; hans Börn vare ikke gamle, da de vare indviede i hele hans Barndoms og Ungdoms Liv, de kjendte hans Ungdoms Venner, saae dem ligesom vokse og blive navnkundige. Derfor kunde de glæde sig med ham, naar Öhlenschläger havde skrevet et nyt Stykke, som ogsaa de maatte faae at höre, eller naar der fra J. P. Mynster kom en Bog med et lille Brev, — lille, fordi Brevvekslingen fra Laubs Side allerede længe var gaaet istaa; derfor kunde de sørge med ham da Tidenden kom, at hans ældste Ven, O. H. Mynster, var kaldt bort (1818). En anden Sorg, som gik ham nær til Hjerte, var Tabet af hans ældste Datter, en stille, noget sygelig

Pige med et dybt Gemyt, just i den Vinter (1819), da han forberedte hende til Konfirmation.

Der havde i lang Tid ikke været tænkt paa andre Rejser, end til de Familier i Nærheden som hørte til den lille Omgangskreds, eller til Odense, hvor Landemodet og „det literære Selskab” samledes, da i Efteraaret 1821 den næstældste Søn skulde sættes i Roeskilde Skole. Fader og Moder fulgte med, og Rejsen gik først til Kjöbenhavn; her hørte Laub for første Gang sin Ven Mynster prædike. Tre Aar senere blev dette Besög gjentaget i større Stil. Den gamle Professor Zinck, som med sin 1 Aar ældre, men paa Aand og Legeme ligesaa kraftfulde Hustru d. 27de Sept. 1824 skulde holde Guldbryllup, vilde have alle Sine omkring sig. Fire af Laubs Sønner havde dengang allerede forladt Hjemmet: den ældste var Bogtrykkersvend, den anden skulde just blive Student, den tredie var paa et Apothek i Kjöbenhavn, den fjerde, Sömand, havde endt sin første Rejse til Vestindien; med Fader og Moder fulgte de tre yngre Söskende; — det blev den sidste Gang i denne Verden de saaledes kunde samles Alle. Det blev ogsaa den sidste Gang Laub saae Kjöbenhavn; han traf her flere af sine gamle Venner: Rahbek levede endnu, ogsaa Steffens var paa samme Tid i Kjöbenhavn. Efter den Tid har Laub kun én Gang forladt sit Hjem for at söge en af de gamle Venner; det var i Aaret 1839, da han i Korsör Kirke bivaanede en Bispevisitats, en af de höjtideligste Timer i hans Liv. Kun faa af disse Venner have besøgt ham: C. Heger flere Gange, — ogsaa Steffens, da han i 1840 tog Afsked fra Danmark; i Sommeren 1847 havde Laub for første og sidste Gang den Glæde, i sit eget Hus at omfavne sin ældste endnu levende Ven, Biskop Mynster. Saadanne Dage vare Lyspunkter i det Frörupske Liv.

Laubs Omgangskreds, som altid havde været meget lille, indskrænkedes efterhaanden næsten til én Familie, som boede i Sognet, paa Sludegaard. Der var en Tid da Livet i Frörup Præstegaard var meget stille, og kun Postdagene, da der skulde skrives til, eller modtages Breve fra, de Fraværende, frembragte

en ensformig Afveksling; men naar saa Börnene kom hjem i kortere eller længere Tid, kom Alt i ny Bevægelse. De medbragte ofte af deres Venner; den Modtagelse som disse fandt hos de Gamle gjorde, at de gjerne kom igjen. Saaledes blev indtil den sidste Tid det gamle Frörup et Samlingssted for Unge; og de ere ikke Faa som have anseet Frörup for deres andet Hjem. — I Aaret 1834 blev den næstældste Søn kaldet til Sognepræst i Ryslinge, halvanden Mil fra Frörup. Aaret efter havde Laub den Glæde i Frörup Kirke til denne Søn at ægteleve en Pige hvem han længe før den Tid havde kaldt sin Datter, — endnu i samme Aar sin yngste Datter til Steffen's Söstersön, Mag. Zeuthen, nu Præst i Sorö, og sin ældste Datter til Sönnen af den omtalte Familie paa Sludegaard, J. Haae, der tildels var undervist i hans Hus med hans egne Söner, og siden baade i private og offentlige Forholde har været ham en tro Stötte. En Söster af Haae blev gift med Laubs næst yngste Søn, Sömanden. Ogsaa den ældste Søn havde nu sit eget Hjem: han havde overltaget et Bogtrykkeri og en Avisredaktion i Nykjöbing paa Falster, hvor han döde 1845. — De nærmere boende Börn besøgte Laub gjerne, helst paa flere Dage — thi han vilde nyde i Ro —, og aldrig uden den tro Hustru, der bestandig blev ham mere uundværlig. Men især var hyppig det Modsatte Tilfældet, at Börn og Börnebörn samedes hos ham; og naar da om Aftenen Huset var blevet stille, og han kunde komme som i gamle Dage med en Bog for at forelæse af den, eller han kunde höre igjen de Schultziske Toner til Thaarups Hymne eller Racines Athalia, saa mærkede Ingen, hvor stærkt dog Aarene skrede fremad. Musik var altid en af hans kjæreste Nydelser; han hörte ogsaa gjerne det Nyere, — Weises Kirkemusik tiltalte ham i høj Grad, og endnu i hans sidste Aar have Gades stille, dybe Melodier opbygget ham; men var det Noget af det Gamle, og især naar han hörte sin Luis'es Stemme, kunde han bevæges til Taarer.

Der var Meget i Præsteembedets Forretninger som altid generede Laub, hvormed han egentlig aldrig blev fortrolig. Hertil

kom, at alt Skriveri var, og med Aarene altid mere blev ham en Byrde, fordi en legemlig Svaghed gjorde ham den böjede Stilling, som hans Kortsynethed krævede, tidt i høj Grad pinlig, — Noget som ogsaa hans Venner have haft Aarsag til at beklage sig over. Det er derfor sandsynligt, at hans blot juridiske Foresatte ikke ville henregne ham til de dygtigste Embedsmænd; og det var ham en stor Lettelse, da i hans sidste Tid hans Svigersön ved sin Plads i Kommynen blev sat istand til at overlage den störste Del af disse verdslige Forretninger. — For Skolevæsenet havde Laub, især i Begyndelsen, stor Interessé. Pestalozzi havde tiltrukket ham meget; hans Methode anvendte han tildels paa sine egne Börn, f. Eks. ved Sangundervisningen. Ogsaa i Skolerne sögte han at indvirke baade paa Lærerne og Börnene, ved at give Eksempel paa fri Fortælling o. desl., og han drev det ogsaa til, at de Første beundrede hans Gave; men de vare gamle Mænd, som ikke mere lode sig omstöbe. I de senere Aar var det mest ved det personlige Forhold hvori han stod til Lærerne, at han bevarede sin Indflydelse paa Skolens Gang. Men den vigtigste Del af hans Embede var og blev ham dog hans Gjerning i Kirken.

Naar man stundum vilde henregne Laub til de „lærde Præster“, da kan dette vel sammenlignelsesvis have haft sin Sandhed; men han selv vilde ikke lade det gjelde, og smilede ad dem som mente, at der efter hans Bortgang vilde komme Noget for Lysen af det han i Stilhed havde arbejdet paa. Han havde i sin Ungdom samlet mange og mangeslaande Kundskaber; i sit Studerekammer var han aldrig ledig, og læste desto mere, jo mindre han var en Ven af at skrive. Han havde stor Lethed ved at lære Sprog, og dette var en af Aarsagerne hvorfor Spanierne i 1808 fandt sig saa vel hos ham. Heller ikke var der nogen Retning i Literaturen, navnlig den theologiske, som blev ham hel fremmed. Men naar han selv sagde, at han ikke gik tilbunds, og end ikke i Theologien vilde have Navn af lærd, saa gjaldt det vel om en stor Del af det Meget han læste. Han forstod paa en egen Maade, naar han tog en Bog i Haanden, at blive fortrolig med

den Aand som talte deri, uden egentlig at læse den; og saaledes naaede han dog paa sin Maade til Bunden, uden at samle det Apparat som hører til f. Eks. at optræde som Forfatter. Man vil maaske i denne Maade at arbejde paa finde noget Beslægtet med det som Steffens ved at omtale O. H. Mynster kalder hans „pikante Dovenskab“; og Laub har ofte anklaget sig selv, fordi han ikke havde faaet udrettet hvad han vilde; han har sagt, og det ikke blot som en Spøg, at Schleiermachers Prædiken, „Das Leben und Ende des Trägen“, var skrevet om ham. Men dette er dog noget Andet end den almindelige Dovenskab; det kan være forbundet netop med en ængstelig Samvittighedsfuldhed; og udentvivl havde O. H. Mynster Ret, naar han skrev til sin Ven: „Skikkelige Folks peccata omissionis komme gjerne af for gode Forsætter. Dit høje Ideal om Prædikener og andre Bøger er f. Eks. Skyld i, at Du ingen skriver og lader trykke; gjorde Du det, saa fik jeg Dig dog vel engang nærmere, — om Du selv vilde.“

Vil man nu spørge, hvad der var Maalet for Laubs Studium, hvad der var det Centrum hvortil han henførte Alt hvad han saaledes i Enrum foretog sig, da maa der, foruden hvad der kan siges ialmindelighed om denne Drift til at udvide Aanden, med Hensyn paa ham personlig svares: det var hans Kald, hans Prædikeembede. Hver Uges Beskjæftigelse var saa at sige helt igjennem en Forberedelse til den forestaaende Søndag, ikke just i den Forstand hvori man bereder en Prædiken, men i den hvori lige efter Ordet Prædikanten forbereder sig selv; og saaledes hele hans Liv igjennem. Thi paa denne Personens egen Beredelse kommer det dog i Prædiken væsentligen an.

Det maa ikke glemmes, at Laub var fra Halvfemserne: Ingen er Herre over sit Udgangspunkt, det Sted hvorpaa han er sat, hvorfra han skal begynde; hvad der staaer i hans Magt, og hvad han skal svare til, det er, at han ikke standser før han har naaet det rette Hvilested. Dette maa dog ikke forstaaes, som om Laubs Standpunkt oprindeligt var et rent negativt. At der er fore-

gaact en væsentlig Forandring med ham, derpaa har han selv oftere hentydet; men denne har ikke været et voldsomt Brud, men en rolig Udvikling, som det nu ikke er muligt videre at forfølge, fordi han selv har tilintetgjort Alt hvad der kunde minde om hans Begyndelse som Prædikant. Om den Prædiken han holdt ved sin Ordination i Odense sagde Biskop Bloch: „Det var en smuk Idyl.” Denne Dom af en Mand som holdt stift paa den gamle Dogmatik, var vel ikke fri for Ensidighed; men Laub har dog senere erkjendt, at den var ikke uden Grund. I sin første Embedstid var han virksom for Indførelsen af „den evangelisk-kristelige Psalmebog”, der vel og maa betragtes som et nødvendigt Mellemed mellem den ældre og den nyere, eller fornyede Psalmedigtning; i den senere Tid kom han idelig tilbage til de gamle Psalmer, og han var med inderlig Glæde Vidne til, hvad der blev arbejdet for igjen at indføre dem i Menigheden. — Høn fulgte med levende Interesse de Kampe som bleve førte i den danske Kirke: den Bitterhed som tidt indblandede sig bedrøvede ham; men det blev hans lykkelige Lod at staae udenfor, i flere Henseender over, Partierne, og idetmindste hos sig selv at kunne mægle imellem og udsone mange haarde Modsætninger. Hans Tro, at Alt hvad der kommer af Overbevisning har en Spire af Sandhed i sig og maa føre til ny Klarhed, hjalp ham til at overse Meget. Hans Hjerter fandt i Alt først det Gode, selv i en uanselig og mindre tiltrækkende Skikkelse; og det har maaske undertiden været til Forargelse, naar det kunde synes som om han fandt Behag i det Middelmaadige. I Striden om det apostoliske Symbol og dets Betydning for Kirken forandrede han vel ikke sit Standpunkt; den ny Hypothese om Symbolets Oprindelse kunde ikke tiltale ham, og det forargede ham naar man herfra vilde hente en bekvem For dømmelsesdom over videnskabelige Bestræbelser. Men disse Forhandlinger bidroge dog vist ikke Lidet til at nære hans Kjærlighed til dette gamle enfoldige Ord, hvori han med hele Menigheden og med Fædrene kunde bekjende den sælles Tro. Thi hvor vigtig denne Overensstemmelse med Menigheden — ikke den forander-

lige, saakaldte oplyste Del af Menigheden — var ham, og i hvilken Grad han behövede den til Befæstelsen af sin egen Overbevisning, eller dog til Forvisning om, at han havde fundet det rette Udtryk for denne, det har han jo dog, paa en anden Maade, udtalt, naar han sagde, at det han i sin første Embedstid fornemmelig havde at holde sig til, var Alterbogen. — Ogsaa mangt et Ord af Enkeltte i Menigheden, og det netop ikke de Dannede, lagde han sig paa Hjerte. En gammel Skrædder var hans Barber; denne Mand, der glædede sig som et Barn naar han saae „Kirsebærtræet staae Brud“, og som Paaskemorgen gik ud for at see den opgaaende Sol „lege“, er, uden selv at mærke det, blevet en af hans Lærere.

Hvad nu hans Prædikemaade angik, da kan herom næsten ikke siges Andet, end at den var saa lidt som muligt forskjellig fra hele hans Maade at tale og være paa. En særegen Prædiketone som ikke sjelden höres, og som vel har sin første Anledning deri, at man maa oplöfte Rösten i et større Rum, var han aldeles fri for; hans Stemme var, om ikke ualmindelig stærk, dog ualmindelig klar, og endnu i den seneste Tid messede han med ungdommelig Renhed og Kraft. I Begyndelsen skrev han sine Prædikener, og havde, af Mistillid til sin Hukommelse, Papiret hos sig; men da dette ved hans store Kortsynethed generede baade ham selv og Menigheden, som gamle „Rasmus Skrædder“ sagde ham, holdt han ganske op at skrive, og talede frit. Dog var hvert Foredrag saaledes forberedt — ofte i „den mørke Gang“, et Sted i Haven, hvor ogsaa hans Börn tidt modtog en peripathetisk Undervisning —, at han, som han sagde, forud havde kunnet diktere Alt hvad han vilde sige; og den hele Gjennemarbejdelse var saa omhyggelig, at hans Prædiken kunde været trykt, næsten som den var holdt. Maaske er det et Tab, at ikke nogle af disse Prædikener kom ud i en større Kreds; men maaske de dog ogsaa vilde have tabt for meget ved at være skilte fra det som egentlig bar det Hele: hans hele Person, indtil hans hvide Haar, som han i mange Aar bar, hörte med til hans Prædiken. Saaledes gav han sig selv hel og holden i sin Prædiken; men fra en anden Side

maa det siges, at han selv alleles traadte tilbage for det han forkyndte. Hans store Beskedenhed gjorde, at han undertiden helst vilde gjengive sin Menighed, hvad han mente en Anden havde sagt bedre end han kunde det; det var da mærkeligt, hvorledes han, som saa ofte klagede over sin syage Hukommelse, bagefter kunde paavise, næsten Sætning for Sætning, hvad han saaledes havde laant, — og dog havde man kun hørt ham selv. Anlægget i hans Prædiken var meget simpelt, og gjerne umiddelbart foranlediget af hans Tekst; thi det han tilstræbte var kun, at denne maatte staae ret klar, naar hans eget Ord var glemt. Saaledes fik hans Prædikener efterhaanden mere og mere Form af Homilier, uden at dog Sammenhæng og Enhed savnedes. Han glemte aldrig hvor det var han stod, at Prædiken kun er en Del af et større Hele, det Punkt hvorfra et Lys skal udgaae over Gudstjenestens enkelte Dele, og oplive disse. Alt hvad der foregik i Kirken, fra Indgangs- til Slutningsbønnen, de afsungne Psalmer, de Ord som vare hørte fra Alteret, de øvrige kirkelige Handlinger, fandt sin Plads i hans Prædiken, stiltiende, eller mangen Gang med udtrykkelige Ord; endogsaa det Tilfældige, at maaske de smaa Börn, inden Prædiken var endt, bleve baarne ind i Kirken, tillod hans fri Foredrag ham at benytte. Heraf maa man gjøre sig en Forestilling om, hvorledes han gjennemlevede den hele Gudstjeneste med Menigheden. Og her daanedes egentlig den personlige Forbindelse med denne, hvorpaa han siden i de forskjellige Forholde som Sjælesørger kunde bygge; thi den Gave at opsøge de Enkelte for at vinde dem var ham ikke saa egen. Heraf er det ogsaa klart, hvorledes alt mere hans præstelige Virksomhed maatte koncentrere sig i Kirkens Sakramenter: dem forvaltede han, ikke blot med en Anstand og Salvelse, men med en Inderlighed, som man sjelden seer; og her skete det vel undertiden i de senere Aar, hvad der ikke let var Tilfældet under Prædiken, at den indre Bevægelse var nær ved at overvælde ham. Heraf kan det vel og forstaaes, hvorfor han ved Konfirmationen gjentog den ene og samme gamle Velsignelse over hvert enkelt Barn; ham trættede

det ikke, eller, som En af hans Menighed i sit naive Sprog har udtrykt det: „han gik ingen Gjenvej.” — Hans sidste Embeds-handling var at indsætte sin yngste Søn som sin Kapellan (1ste Marts 1846). Her, midt i sin gamle Menighed, fra hvilken han nu tog Afsked, kunde han bevæge sig med Frihed: med Haanden paa den kjære Söns Hoved, anbefalede han ham til Menigheden og dens Herre. Kort Tid efter kommunicerede han med Flerc af sin Familie: med sin Hustru og sine Börn ved Haanden traadte han frem for Alteret og aflagde en dybtfølt Bekjendelse af den Tro som han snart i et halvt Aarhundrede havde forkyndt. Det var hans sidste Ord paa dette Sted.

Men i sit Hus vedblev han at tale med sine Egne og dem som kom til ham. Han havde aldrig lagt an paa at lade det Religiöse træde særlig frem i det daglige Liv; men det laae altid i Baggrunden, og kom derfor ofte uvilkaarligt. En munter spöge-fuld Tone var den herskende i Frörup Præstegaard, og omgav som en legende Englevagt endog det alvorligste Indhold af Samtalen. Det var overhovedet ikke ved mange Ord han søgte at vække til Alvor. Da en af hans Sønner i ungdommeligt Overmod for ham udviklede sin pelagianske Tro, svarede han: „Jeg har ogsaa engang haft meget gode Tanker om den menneskelige Natur”; en saadan Braad var ikke let at afryste. Om det Indtryk som han ved sin Personlighed umiddelbart frembragte, har en af hans yngre Venner vidnet saaledes: „Naar i Ordveksel mit Indre var blevet hedere end tilbørligt, da formaede hans Blik, hvori den rige Kjærlighed der levede i hans Hjerte udtalte sig, at udöve en Virkning paa mig næsten af samme Art som Virkningen af Herrens Blik paa Peter, da denne gik hen og græd bitterlig. Jeg maatte tie, skamfuld i Fölelsen af den Sandhed, at Kundskaben kan opløse, men at Kjærligheden opbygger“. — En Bemærkning maa her have sin Plads for hvilken der ikke tidligere har vist sig noget passende Sted. Ligesom han selv i Alt hvad han gjorde gav sig selv uden noget Forbehold, saaledes krævede han det Samme af Andre: han søgte i Alt först Personen, og saaledes,

fra dennes eget Indre, vilde han forstaae hvad der udgik fra ham; hvor dette lykkedes ham, kunde han finde sig i de mest forskjel- ligartede Individualiteter. Saaledes med de Mennesker som han omgikkes; saaledes med dem med hvilke han levede et fjernere Samliv, ogsaa med dem hvem han aldrig saae Ansigt til Ansigt. Derfor elskede han Claudius; derfor smertede det ham saa dybt, at han i Hippels Biografi ikke kunde gjenkjende Forfatteren af „Lebensläuffe in aufsteigender Linie.“ Dette var en af Grundene, vistnok ikke den eneste, til hans store Forkjærlighed for Alt hvad der kom fra hans Venners, Mynsters og Öhlenschlägers Pen. Ogsaa hans levende Interesse for Thorvaldsens Arbejder for- staaes bedre — uagtet han havde en meget dannet Kunstsands — naar man véd, at han havde kjendt Thorvaldsen personlig. En af vore yngre Forfattere, som ellers vel tiltrak ham, kunde han af den Grund ikke komme tilrette med, fordi han, rigtignok i en Alder da det besværede ham at lede længe, ikke kunde finde ham selv bag den Skare af Pseudonymer hvormed han havde forskandset sig.

Flere Dödsfald havde grebet dybt ind i det Frörupske Samliv, uden at gjøre nogen væsentlig Forandring deri. „Hvorfor“ sagde han ved en saadan Anledning „hvorfor kan jeg ikke ligesaa godt forestille mig, at han sidder inde i den anden Stue, og kun Væg- gen er imellem os?“ — Allerede i 1840 gik den kjære „Tante Hanne“ bort. Med denne Söster havde han, naar nogle faa Aar undtages, levet hele sit Liv; hun havde, uagtet en vedvarende, ofte meget smertefuld Sygelighed, uforandret bevaret sin Aands- friskhed og Livsglæde. Hendes Död var ligesaa venlig som hun selv. — I Paasken 1847 fik han et let Anfald af Apopleksi, som senere et Par Gange gjentoges. Han havde i tidligere Aar oftere frygtet herfor; men, omendskjönt hans Helbred altid var svageligt, og efterhaanden havde gjort ham Udförelsen af Embedsforretninger besværlig, havde han egentlig aldrig været syg, og hans Aands Virksomhed var ikke standset. Ogsaa denne Gang var det kun Legemet som rantes; Aanden var ældet, men ikke slövet. I denne Sommer var det at Biskop Mynster besøgte ham. Om Efteraaret

havde han den Skræk, at see sin tro Hustru, som bestandig var om ham, ved et Fejltrin styrte om; Følgen af dette Fald var, at hun længe maatte ligge tilsengs, og siden gaae paa Krykker. Ogsaa en Søn, som ved en Benskade var sat ud af Virksomhed, og vendt tilbage til det gamle Hjem, gik paa Krykker. Og dog var endnu Alt væsentlig uforandret. I sin Lænestol kom han til at leve Meget af sit tidligere Liv om igjen, og det ikke blot i Erinringen. Den franske Revolution kom igjen, og naaede hastigt Grændsen af hans kjære Fædreland; Præstegaarden fik igjen Indkvartering; ligesom tidligere de Spanske, saaledes bleve nu de Svenske hans Gjæster. Hans Beskjæftigelser maatte efterhaanden blive færre og lettere; Aviser fik han dog næsten daglig, og vidste bedre end nogen Anden i Iluset, hvad Nyt Posten havde bragt. Ogsaa de Timer hvori han kunde underholde sig med sine Omgivelser, kom efterhaanden sjeldnere, men vedbleve dog at komme indtil det Sidste. En af de sidste Dage han levede fik han Besøg af en Herredsbroder, en omtrent jevnaldrende Beslægtet, som nylig havde mistet sin Kone; han taledede længe med ham, prøvede endog paa at læse for ham hvad han selv nylig havde læst om „Frederik og Cornelia Lütken“. Denne Samtale synes at have udtømt hans Livskræfter: den følgende Dag var han stille. Om Natten blev han slettere, og kunde ikke finde Hvile. Denne Tilstand vedvarede den paafølgende (Søndag) Formiddag: hvad han taledede, var ikke mere henvendt til Mennesker. Et Par Skovduer, som havde bygget i Lindetræerne udenfor Vinduerne, og som han ofte havde betragtet med Glæde, havde i nogen Tid været borte. Den sidste Morgen kom hans Duc igjen; dens Kurren, og Klokkeren som ringede Kl Kirke, ledsagede hans sidste Kamp. Den 20de August 1848 til. 2 sov han ind. Otte Dage efter samledes en talrig Skare af Embedsbrødre og Omegnens Beboere; den rummelige Kirke var forud næsten opfyldt af Menighedens Medlemmer af begge Kjøn: de vilde Alle ledsage den gamle Fader paa hans sidste Vandring. Mange Øjne vare vaade, men i Hjerterne var Fred og Glæde.

Efterretninger om de i den seneste Tid Afdøde.

a. I 1848.

Dr. med. Gustav Adolf Michaelis*), Professor ved Universitetet i Kiel, født d. 9 Juli 1798, død i Lehrte i det Hannoverske d. 28 Aug. 1848. Blev født i Harburg i det Hannoverske; fik sin første Uddannelse paa den Kieler Latinskole og afgik i Foraaret 1817 derfra til Universitetet i Göttingen, for at hellige sig Lægevidenskaben. I Aaret 1823 blev han i Kiel Doktor i Medicinen og ned-satte sig der som udøvende Læge og Privatdocent ved Universi-tetet. Kort efter blev han Assistent ved Fødselsanstalten samme-steds. Efter at have udviklet betydeligt Lærertalent og skaffet sig et Navn i den lærde Verden ved flere værdifulde Skrifter, blev han under 12 Febr. 1839 udnævnt til Professor ekstraordinarius i Lægevidenskaben sammesteds. Da Professor Weidemann i Slut-ningen af 1840 var død, blev Michaelis, som allerede i flere Aar tillige havde bestridt dennes Embeder, under 24de Aug. 1841 ud-nævnt til Professor ekstraordinarius i Fødselshjelp ved Universite-tet samt Forstander for Fødselsanstalten og Førstelærer ved Jorde-moderskolen i Kiel. Som saadan og som Fysikus i Staden Kiel og i Amterne Kiel, Bordesholm og Cronshagen, hvilket han var blevet i 1836, var han nu i næsten 7 Aar rastløs virksom. Men det bevægede Aar 1848 greb den ellers saa livsglade Mand i den Grad, at han henfaldt i dyb Melankoli og plagedes af den Be-kymring, at han med Sine ikke længere skulde finde tilstrækkeligt

*) Denne og de næstfølgende 4 Skitser over Afdøde i Slesvig og Holsten ere tagne af den nylig (i 1850) udkomne 26de Aargang, for 1848, af „Neuer Nekrolog der Deutschen“, der, som man seer, uden videre tilegner sig som tyske ogsaa de i Hertugdømmet Slesvig, og det endog i dets nordlige og ikke-tyske Halvdel, afdøde Mænd. — Jfr. iøvrigt om Michaelis forr. Aarg. S. 237.

Udkomme. Han rejste i Løbet af Sommeren til et Bad, for at hente sig den Restitution af sit nedbrudte Helbred som han saameget længtes efter. Men forgjæves. Ligesaa syg som han var kommet, begav han sig paa Hjemrejsen. Efterat han med Jernbaneloget var ankommet paa Stationen Lehrte ved Hildesheim i det Hannoverske, overfaldt ham en saadan Livslede, at han ubemærket lagde sig over Skinnerne paa Jernbanen og lod Toget gaue hen over sig, hvorpaa han da straks blev forfundet død og knust. Han efterlod som Enke en Datter af den afdøde Syndikus Jak. Jahn, og mange Börn.

Som Skribent har han leveret Følgende: Comm. d. inductione telæ cellulosa recens-natorum, pro venia legendi scripta. Kilon. 1825. — Über das Leuchten der Ostsee nach eigenen Beobachtungen, nebst einigen Bemerkungen üb. diese Erscheinung in anderen Meeren. M. ein. Vorwort v. C. II. Pfaff. M. 2 Kupfertf. Hamb. 1830. — Üb. das Sommerfieber, wie es sich vom J. 1826 an im nördlichen Theile v. Holstein, namentlig in der Probstey Preetz, zeigte; nebst ein. Bemerkk. üb. d. Gesundheitszustand anliegender Distrikte. I Gerson u. Julius' Mag. d. ausl. Heilk. B. 19 (1830) S. 251—276. — Geschichte d. Kieler Hebammen- u. Gebäranst. I Pfaffs Mittheil. B. 1 II. 1 og 2 (1832). — Miasma malaria. Sst. H. 3 og 4. — Recension v. H. Difens schlesw.-holst. Medicinal-Verfass. Sst. B. 3 (1835) H. 1 og 2. — Üb. Anlagen v. neuen Apotheken. Sst. Aarg. 6 eller Neue Fl. Aarg. 4 H. 9 og 10 (Jan. 1839). — Abhandlungen aus d. Gebiete d. Geburtshülfe. Mit 8 Kupfertaf. Kiel 1833. — Bidrag til flere medicinske Tidsskrifter.

Hans Henrik Dithmer, Agent og Dannebrogsmænd, forhen Besidder af Teglværket Rennberg ved Flensborg, født i Aaret 1780, død i Graasten i det Slesvigske d. 4de Sept. 1848. Blev født i Sattrup i Sønderborg Provsti, hvor hans Fader, der døde d. 13de Maj 1804 som Provst i Broager i samme Provsti, dengang var Præst. Efterat han havde nydt en god Opdragelse, blev han Besidder af et Teglværk i Egensund ved Flensborgfjorden, som sø-

rer Navnet Rennberg, og stræbte paa del Ivrigste at forbedre og mangfoldiggjøre sine Fabrikata. Deraf kom det ogsaa, at disso snart erholdt et godt Rygte og bleve søgte vidt og bredt. I 1824 gjorde han for kongelig Regning en Rejse til Holland for at lære at kjende Indretningerne og Driftsmaaden af de derværende Teglbrænderier, forbedrede sine derefter, erholdt for visse Fabrikata et Monopol paa 10 Aar, og blev d. 19de Febr. 1825 Dannebrogsmænd, ligesom han senere, under 14de April 1835, erholdt Titel og Rang som Agent. Han døde efter et kort Sygeleje den ovennævnte Dag i Flækken Graasten, ikke langt fra sin Bopæl, og efterlod Enke, Børn og Svigerbørn. Ogsaa som Skribent var han virksom. Han skrev: Beobachtungen auf einer Reise in Holland angestellt, und auf die Mängel im Vaterlande angewandt. I det slesvig-holstenske patriotiske Selskabs ny landøkonomiske Hefter Nr. 2 (Altona 1827). Bemerkk. üb. d. Beschaffenheit u. Anwendung der Ziegelfabrikata, mit Beziehung auf die aufzuführende Gebäude, nach vieljährigen Beobachtungen u. Erfahrungen niedergeschrieben. Flensb. 1840.

Hartvig Peters, Diakonus ved Mariekirken i Flensborg, død d. 20de Septbr. Han blev født d. 10de Febr. 1784 i Epenwörden ved Meldorf i Ditmarsken, hvor hans i 1822 afdøde Fader Peter P. boede som Landmaaler. Hans Moder, Vibeke Christine f. Hanssen, døde sst. d. 7de Okt. 1842 i sit 84de Aar, efter at have været blind i 9 Aar. Vor P. blev uddannet paa Latinskolen i Meldorf og studerede siden Efteraaret 1803 Theologi i Kiel. 5 Aar efter, i Efteraaret 1808, indstillede han sig til Embedseksamen i Glykstadt og erholdt ved samme anden Karakter „med fuldkommen Overbevisning“. Den 9de Sept. 1810 valgtes han af Menigheden i Koldenbyttel i Landskabet Ejderstedt til Diakonus og tiltraadte d. 19de Maj s. A. sit Embede. 9 Aar efter, d. 7de Sept. 1819, kaldtes han til Sognepræst sammesteds og blev d. 5te Decb. næstefter indsat som saadan. Diakonater blev senere ganske ophævet og P. var derefter eneste Præst sammesteds. Hans tiltagende Familie, som vel ogsaa Önsket, med mindre Vanskelighed at kunne give

sine Sønner en bedre Dannelse, bevægede ham til i 1825 at ansøge om det ledige Diakonat ved Mariekirken i Flensborg. Han kom ogsaa med paa Valget, der fandt Sted den 28de Sept. s. A., og var saa heldig at blive valgt. Indsat d. 18de Decb. næstefter, var han her i Virksomhed endnu næsten i 23 Aar, indtil han den ovennævnte Dag ved et Slagflod pludselig blev bortrevet fra sin Virkekreds og sin Familie. Hans politiske Sindelag heldede mere til den danske Interesse. Med sin Kone, der overlevede ham, havde han 8 Børn. En af Sønnerne gjorde i 1843 en videnskabelig Rejse til Mosambik paa Kongen-af-Prøjssens Bekostning. En anden Søn, Otto Nikolaus Henning, er bleven Faderens Eftermand i Embedet. Siden 1815 leverede han mange Opsatser i „Ditmarscher u. Eiderstedter Boten“. Havde siden 1823 Andel i de af G. P. Petersen udgivne „schleswig-holstein-lauenburgische Provinzialberichte“; med Aaret 1831 overtog han Udgivelsen af dette Tidsskrift under Titel af: „Neue schl. holst. lauenb. Pr. Berichte“, men allerede efter 4 Aars Forløb gik de med Aaret 1834 ind, af Mangel paa Deltagelse. Han udgav i Kjöbenhavn: „Zu Jesu sollen wir kommen. Eine Predigt gehalten am Reformationsfeste 1824 in der St. Petri-Kirche zu Kopenhagen“; og fremdeles: „Die wechselseitige Schuleinrichtung, ein bedeutender Schritt zur Verbesserung der Volksschulen, gegen Einwurfe gerechtfertigt“. Altona 1829, og „Dr. Diesterwegs Urtheil üb. d. wechselseitige Schuleinrichtung in Erwägung gezogen“. Sst. 1827, foruden nogle Prædikener m. m.

Gouvernementsmedlem paa Kysten Guinea Premierlöjtnant **Frederik Edvard Lauritzen**, död 6te Novb. 1848. Var Søn af den i Aaret 1836 afdöde Fuldmægtig i det kongl. Generalkommissariats-Kollegium Krigsraad Jens Laurits Lauritzen, og födt den 8de Maj 1810. I Aaret 1823 blev han indsat i Borgerdydsskolen i Kjöbenhavn og derfra i 1829 dimitteret til Universitetet, hvor han tog Eksamen artium med Laudabilis, Aaret efter den filosofiske Eksamen med H. illaud. og i Foraaret 1837 den fuldstændige juridiske Eksamen med H. illaud. saavel for theoretisk som for praktisk

Pröve. Var Officer ved Livkorpset, af hvilket han i Oktober 1840 efter Ansøgning udtraadte af Numer som Premierløjtnant a la suite. Efter at have arbejdet i 1½ Aar paa et By- og Herredsfogedkontor, var han i 4 Aar ansat som konstitueret Fuldmægtig i Justitssekretariatet ved Viborg Landsoverret, og senere i et halvt Aar som konstitueret Justitssekretær ved samme Ret. Under 24de Febr. 1848 blev han udnævnt til 3die Medlem af Guvernementet paa Kysten Guinea. Men han undgik ikke den sædvanlige Skjæbne af dem der attraae disse Poster. Efter at være udrejst i den paafølgende Juli Maaned fra Danmark over England for at tiltræde sit Embede, og ankommet til Kysten den 15de Sept. næstefter, afgik han ved Döden den ovenanförtc Dag efter et 7 Ugers Ophold, 8 Dage efter at være bleven angrebet af Klimafebren.

Christian Frederik Meyer, titulær Etatsraad og forhenværende Amtsforvalter i den östlige Del af Haderslev Amt, död i Lygumkloster d. 16de Decb. 1848. Blev födt d. 21de Aug. 1771 i Hohenwestedt i Rendsborg Amt. Efter at have paa Universitetet i Kiel fuldendt sine juridiske Studier og hæderlig bestaaet Embeds-eksamen, blev han först Auditör ved den i Rendsborg liggende Garnison, derpaa i Aaret 1801 Hus- og Sognefoged i Herskabet Pinneberg, erholdt 1806 Titel af Kammerraad og befordredes til Amtsforvalter-, Husfoged og Branddirektör-Embedet i Amtet Lygumkloster; fik i 1825 Titel af Justitsraad. Under 2den Sept. 1834 udnævntes han til Amtsforvalter i den östlige Del af Haderslev Amt og benaadedes under 18de Sept. 1843 med Etatsraads Titel og Rang. Disse Befordringer og Udmærkelser bevise tilstrækkeligt, at han var en dygtig Embedsmand. Men efterat han havde opnaaet en høj Alder, bad han om sin Entledigelse, hvilken og under 20de Maj 1846 bevilgedes ham. Han valgte nu igjen Flekken Lygumkloster til sit Opholdssted. Han efterlod ved sin Död kun Börn, idet hans Kone var gaet forud for ham. Som Skribent har han kun leveret en Afhandling: „Über die Fabrikation u. d. Absatz d. sogenannten tondernschen Spitzen, mit Rücksicht

auf d. gegenwärtigen Zeitumstände u. Verhältnisse", i „Neue schl. holst. Provinzialberichte", 1832 H. 5 S. 529—562.

L. Aug. Danican, forhenværende fransk General, født 28de Marts 1763, død i Itzeho d. 17de Decb. 1848. Den Afdøde var Slægtning af den Danican som har skrevet den bekjendte Bog over Sjakspillet; han var født i Frankrig, sandsynligvis i Paris. Som ung Mand oplevede han Udbrudet af den franske Revolution i 1789 og indtraadte i Krigstjeneste under Republikken; navnlig var han sammes General i Vendée. Den 13de Vendemiaire i Aaret III (5te Okt. 1795) blev han Kommandant for Sektionerne i Paris. Kort derefter blev han utilfreds med Tilstandene sammesteds, forlod Frankrig og gik til England. Ogsaa her har han, hvis vi ikke fejle, staaet i Krigstjeneste. Senere blev han pensjoneret, og for omtrent 30 Aar siden kom han til Holsten og tog sit Ophold i Itzeho. Han havde giftet sig med en Englænderinde, med hvem han havde flere Døttre. Efter sin første Kones Død ægtede han en Søster af hende, hvilket sidste Ægteskab blev uden Børn. Danican levede sædvanligen i Staden Itzeho selv, men om Sommeren ogsaa hyppigt i Nærheden paa Landet, paa det yndige Herresæde Breitenburg. Ved sin Livlighed, sine Indsigter i mange Kundskabsfag og sine selskabelige Egenskaber erhvervede han sig mange Venner og var almindeligt bekjendt som en meget agtbar Mand. Hans Bibliothek var især i den franske Literatur udmærket. Foruden sit Modersmaal, var han ogsaa i det engelske og tyske Sprog meget bevandret, og skrev og talte begge med Færdighed. Med alle paa nogen Maade udmærkede Personer i Itzeho og Omegn kom han i Berøring; med Forfatteren af „Siegfried von Lindenberg", Joh. Gottwerth Müller, var han meget fortrolig. Med sjelden Raskhed opnaede han den høje Alder af 85 Aar, og efterlod ved sin Død den ovennævnte Dag, foruden sin Enke, en Datter, Svigersønner og Börnebørn. D. var, især i sin Ungdom, ogsaa en flittig Skribent. Af hans Skrifter kunne imidlertid her kun nævnes: *Les brigands demasqués, ou les Parisiens vengés de l'impotence.* Londres 1796; *Cassandre, ou Considerations sur la re-*

volution française. 1799. Heraf udkom en tysk Oversættelse i Vien. Dette Skrift holdt Forfatteren for sit bedste, og vilde endnu i sine sidste Aar i Itzeho have besørget en ny Udgave deraf, men som ikke er kommet istand. Ogsaa flere tyske Meddelelser har han leveret til „Itzehoer Wochenblatt“, og det er ikke usandsynligt, at han ogsaa i England har ladet sig offentlig høre i Landets Sprog. I Haandskrift har den Afdøde efterladt værdifulde Optegnelser, naturligvis i det franske Sprog, som dog ikke ere komne denne Notises Forf. for Öje. — Hans Minde vil bevares med Agtelse hos hans Venner.

b. I første Halvaar 1849.

Kammerraad og Kontorchef under Indenrigsministeriet **Jens Sören Christensen**. Født d. 6te Okt. 1789 i Kjöbenhavn, hvor Faderen var Lærredshandler. Han underkastede sig i Januar 1808 dansk-juridisk Eksamen med bedste Karakter for begge Prøver. Da han under 12te Marts 1811 blev allernaadigst udnævnt til Kopist i det 2det sjællandske Landvæsens-Kontor under det kongl. Rentekammer, havde han i omtrent 5 Aar, altsaa længe inden han tog Eksamen, været Frivilling og Skriver, dels i dette, dels i det fynske Kontor. Den 23de Juni 1821 forfremmedes han til Fuldmægtig i det islandske og bornholmske Kontor, og blev under 11te Febr. 1837 udnævnt til Sekretær og Revisor for Bygningsadministrations-Kontoret, alt under Rentekammeret, nu Indenrigsministeriet. Den 11te Marts 1841 blev han virkelig Kammerraad. Han døde i denne Stilling, efter nogen Tids Sygdom, d. 9de Jan. 1849 i sit 60de Aar. Han var gift med V. C. f. Klingberg, Plejedatter af afdøde Professor Klingberg, der nu lever efter ham som Enke med 4 Börn.

Kapitajn i Artilleribrigaden **Jens Christian Frederik Ellbrecht**. Yngste Søn af Forældrene Kontre-Admiral Anton Gynther Ellbrecht (født 9de Novb. 1757, død 16de Novb. 1819) og Frue,

Birgithe Marie f. Arenfeldt (f. 5te Apr. 1761 d. 7de Maj 1842), og födt d. 8de Okt. 1800 i Kjöbenhavn. Gik paa Artilleri-Kadet-akademiet som Kadet og Stykjunker og blev under 27de Januar 1822 udnævnt til Sekondlöjtnant i Artillerikorpset med Ancjennitet af 1ste Marts 1821, hvorefter han senere oprykkede til at blive den 15de Aug. 1832 Premierlöjtnant, den 1ste Juli 1842 Kapitajn af 2den Klasse og den 1ste Febr. 1847 Kapitajn af 1ste Klasse. Han besad ikke udmærkede Evner og havde ikke erhvervet sig særdeles videnskabelig Dannelse; men han havde naturlig sund Forstand, en vis praktisk Opfattelsesmaade, som gjorde at han forstod at gribe Tingene rigtig an, og et eget Talent for Erkjendelsen af det Komiske hos Menneskene, i Livet og Situationerne, et Talent som, forenet med et vist Lune, foranledigede en Rigdom paa Indfald af naturlig Vittighed. Af det Anførte vil det være let forklarligt, at den Afdöde, uden at henhöre til Artilleriets mest kundskabsrige Offiserer, desuagtet værdigen udfyldte sin Plads, idet Brigaden növdvendingen har Brug ogsaa for saadanne Offiserer som fortrinsvis benævnes „praktiske“, og en dygtig praktisk Offiser var Kapitajn Ellbrecht. Fra sin tidligste Indtræden som Offiser helligede han sig denne Gren af Artilleritjenesten, og vilde — efter kyndige Militæres Yttringer — sikkert med Ære have fört et Batteri i Felten, dersom ikke legemlig Svaghed (han led af et Lokalonde) havde hindret at der ved Krigens Udbrud kunde gives ham aktiv Ansættelse. Han anvendtes i sin sidste Tid — siden 1ste Febr. 1847 — som Töjmester paa Bornholm og Instruktör for Milicens Artilleri dersteds, en Post hvortil hans mangeaarige Bevandring i Tjenesten som Lærer og Instruktör i de forskjellige praktiske Övelser, baade tilhest, tilfods og ved Kanonen, ikke mindre end hans Tjenstiver, Interesse Lör og Duelighed i Alt herhen hörende, gjorde ham meget vel skikket. I denne Virksomhed döde han, efter længere Tids Syglighed, den 15de Jan. 1849 i Rönne, hvor han havde taget Bopæl. Han var nldrig gift, men var en kjærlig Sön og trofast Broder,

ligesom han var en god Kammerat, tjenstfærdig og vel lidt, og en meget ordentlig Mand.

løvrigt var han af en oprindelig tysk, men i et Par hundrede Aar i Danmark bosat, siden 1778 adelig Familie. Dennes Slægttavle gaar tilbage til den lutherske Reformations Tider, paa hvilke Familien flygtede Syd fra og kjøbte Godser i Ostfrisland og Jevern. Som i dansk Tjeneste nævnes først Anton Gynther Ellbrecht; Oberst, f. 1600, d. 1681, Guvernör i Oldenburg, hvis Sønner Anton Gynther, gift med Cort Adellers Datterdatter Grevinde Trampe, døde uden Börn som Generallöjtnant i 1723, og Christian Conrad, f. 1646, gift med Amalia Grevinde Nostitz, døde af Følgerne af Saar erholdte som russisk Oberst i Slaget ved Pultava, dog först i Aaret 1726. Sidstnævntes Søn, Anton Gynther Ellbrecht, f. ¹⁰/₁₀ 1684, d. ⁶/₉ 1760, var Generalmajor og en Tid Kommandant i Nyborg; han var gift med en Fröken Juul (med Lilien i Vaabenet) og Fader til de tre under 6te Maj 1778 i den danske Adelstand optagne Brödre, Major Fr. Paul E., Kommandörkapitajn Anton Gynther E. og Generaladjutant Carl Henrik E., af hvilke de tvende andre døde uden Afkom, men Kommandörkapitajn A. G. E. (f. 1726 d. 1785) var Fader til den ovennævnte Kontreadmiral A. G. Ellbrecht. Af denne leve endnu tvende Sønner, Brödre til den afdöde Kapitajn, nuværende Kommandant paa Kristiansö Kommandörkapitajn A. G. E. og nuværende Kommandörkapitajn i Söetaten C. L. E.

Sognepræst for Vindinge Menighed i Fyens Stift **Frederik Holmsted Tobiesen**, födt den 27de Juli 1764, död den 20de Januar. Födt paa Vallö i Norge, hvor hans Fader, Christen Tobiesen, dengang var Sognepræst. Hans Moder, Magdalene Barfod, var en Datter af Biskop Barfod i Kristiania. Frugterne af dette Ægteskab vare 5 Sønner og 4 Dötre, hvilke alle ere døde paa en ugift Datter nær, som endnu skal leve i Norge. Faderen forflyttedes senere til Hjerdal i Övre-Tellemarken, ligesom han og udnævntes til Provst. Her var det at Sönnen F. H. Tobiesen modtog sin förste Undervisning i Hjemmet, indtil han, ikkun 14 Aar

gammel, af Faderen blev nedsendt til Danmark og indsat i Frederiksberg lærde Skole, hvor han undervistes af den ældre Bendtsen, som dengang var denne Skoles Rektor. Her erhvervede han sig ved sin Flid denne dygtige Skolemands Yndest, ligesom han i Sönnen, den yngre Rektor af samme Navn, fandt en trofast og prøvet Ven. Fra denne Skole blev han derpaa i Aaret 1784, 20 Aar gammel, dimitteret til Kjöbenhavns Universitet og blev med Hæder optaget i de akademiske Borgeres Tal. Han tog Eksamen artium med Laud. og i 1785 den filosofiske Eksamen med Haud illaudabilis. I Begyndelsen af sin akademiske Bane troede han sig kaldet til at hellige den lidende Menneskehed sin Tjeneste, hvorfor han lagde sig efter Lægevidenskaben og med Iver og Opmærksomhed bivaanede forskjellige Forelæsninger over denne Videnskab. Dog, snart indtraf et Vendepunkt i hans Liv. Tvende Brödre, som havde ledsaget ham til Danmarks Sletter, for her ligesom han at modtage videre Uddannelse, dels i Roeskilde Skole, dels paa Sökadet-Akademiet, döde i denne Periode, bortrevne af pludselige og uventede Sygdomme. Dette Tab gjorde et dybt Indtryk paa Tobiesen, der af Naturen besad et varmtfølende Gemyt, et Hjerte der var ligesaa rigt paa Menneskekjærlighed som paa Kjærlighed til sine Nærmeste. Indesluttet med sin Sorg, sögte han Tröst i de rige Kilder som Troen oplader for de Bedrövede, og da han havde fölt den Vederkvægelse som her var at finde, önskede han baade selv at finde den i rigeligt Maal og at meddele Andre den. Han troede heri at finde et Kald fra Oven til at gaac hen for at arbejde i Herrens Vingaard, og han adlöd gjerne. Han studerede nu et Par Aar Theologi og underkastede sig i Juni 1787 theologisk Eksamen med Non cont., men dyrkede tillige andre nyttige Videnskaber, hvortil han ikke lidet opmuntredes af flere af Datidens Lærde, med hvilke han omgikkes; især plejede den Afdöde blandt disse at nævne den bekjendte Provst paa Regensen, Professor A. C. Hviid, i hvem han fandt en oprigtig Ven og Velynder. Det var især de levende Sprog som han, efter denne Mands Opfordring, dyrkede med Iver, hvilket

paa den Tid ikke var saa ganske almindeligt, og derfor ogsaa havde til Følge, at han, efter tilendebragt Studium, straks blev antaget som Huslærer af General Rantzau, Ejer af Godset Frederikslund i Fyen, hvis Sønner han underviste indtil han af denne blev kaldet til Sognepræst for Herringe Menighed i det sydlige Fyen, hvortil han allernaadigst udnævntes under 20de Oktb. 1791. Omtrent til samme Tid giftede han sig med sin nu efterlevende Enke, Sofie Ernestino Hommel, Datter af afgangne Oberstløjtnant Hommel. Med hende havde han 5 Døltre, af hvilke tvende ved Døden ere afgaaede og tre endnu leve, og én Søn, Christoffer Lebrecht Tobiesen, nu Sognepræst for Thorstrup og Horne Menigheder og Provst for Skads og flere Herreder i Ribe Stift. Efter at have tilbragt 5 lykkelige Aar som Sjælesørger for Herringe Menighed, blev Tobiesen af den daværende Besidder af Baroniet Holckenhavn, Mogens Iver Baron af Holck, kaldet til Sognepræst for Vindinge Menighed tæt ved Nyborg, hvilket Embede han tiltraadte i Foraaret 1797 (udnævnt 18de Marts). Her levede og virkede han nu, som en tro og nidkjær Sjælesørger, i henved 52 Aar, — dog siden 1814 ved Hjælp af en Kapellan, hvortil under 18de Juli i bemeldte Aar Kand. Theologiæ L. F. S. J. Lange beskikkedes — indtil han den 20de Januar 1849 afgik ved Døden i sit 85de Aar, efter flere Aars tillagende Svaghed. I Aaret 1841 havde han haft den Glæde at højtideligholde den Dag (18de Novb.), da han i 50 Aar havde virket som Sjælesørger, ved hvilken Lejlighed han modtog umiskjendelige Beviser paa sine Sognefolks Hengivenhed, idet der overraktes ham af Gaardmændene og Skolelærerne en større, af Husmændene en mindre Sølvpokal, ledsagede af passende Skrivelser. I Besiddelse af rige Gaver, stræbte han og alene med Held at tilegne sig Kristendommens Sandheder, men han vidste ogsaa at forkynde dem saaledes for Andre, at de kunde finde Vej til Hjertet, og da hans Levnet var rent og uplettet, rigt paa Troens Frugter, var det en naturlig Følge, at han var agtet og elsket af sin Menighed, saavel som af de Mange der

traadte i Forbindelse med ham; thi som hin gamle Patriarks, stod hans Hus stedse aabent for den Fremmede.

Kancelliraad og Brygger i Kjöbenhavn **Knud Gotfred Groth**, död 20de Januar. Denne Mand, der mest er mærkelig som Legat-slifter, var födt i Aaret 1785 i Holstebro, hvor Faderen, Simon Groth, var Sognepræst; Moderen var Dorothea Sofie Groth f. Grön. Temmelig sildig kom han til Studeringer og blev indsat i Horsens Skole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet i Aaret 1805. Allerede i Skolen havde han udmærket sig mere ved sit fortrinlige Hoved end ved Hjertets Adel; ved Eksamen artium, som da förste Gang afholdtes overensstemmende med Fdn. af 22de Marts s. A., opnaede han Udmærkelse i samtlige af ham angivne (9) Rubrikker og blev som Fölge heraf, i Henhold til Forordningens § 24, tildelt offentlig Ros eller „*encomium publicum*“, hvilken han saaledes var den förste akademiske Borger der modtog efter den ny Forordning. Den Tale som det filosofiske Fakultets Dekanus (Thorlacius) ved denne Lejlighed holdt til ham kan læses i Engelstofts Universitets- og Skole-Annaler f. 1806 1ste B. S. 106; Skade, at han ikke lagde sig de deri indholdte smukke Formaninger bedre paa Hjerte. Efter at have i April og Oktb. 1806 taget anden Eksamens tvende Pröver, begge med Laudabilis, og i Oktober 1809 den latinsk-juridiske Eksamens theoretiske, samt i Jan. 1810 dens praktiske Pröve ligeledes med Laud., blev han under 28de Juli 1812 udnævnt til Underkancellist i det kongl. danske Kancelli og den 24de Maj 1816 benaadet med Kancellisekretærs Titel. I 1818 anlagdes imidlertid Sag imod ham for misligt Embedsforhold, og ifölge Sagens Udfald maatte han i det fölgende Aar fratræde sit Embede. (Hof- og Stadsrets-Dommen af 19de Jan. 1819, stadfæstet i Højesteret under 2den April s. A., findes i „Nyt juridisk Arkiv“ 29de B. S. 167 ff., jfr. 30te B. S. 255.)

Fra sine förste Studenteraar havde han vidst at gjöre sine meget gode Skolekundskaber indbringende og forskaffe sig en betydelig Fortjeneste ved at forberede unge Mennesker til Universitetet, til hvilket han saaledes findes i Aarene 1807—1816 at have

dimitteret ialt 32 Studerende; men ogsaa senere vedblev han med denne Beskjæftigelse, og i Aarene 1820 samt 1823—28 sendte han endnu 8 Andre til Universitetet. Herved, men især ved juridiske Kommissjoner m. m., lykkedes det ham at erhverve sig en Formue, som satte ham istand til i Aarene 1828 og 1829, i Anledning af de tvende Formælinger i den kongelige Familie, at stifte tre forskjellige Legater. Han udnævntes derefter under 22de Juli 1829 til Kancelliraad. Omtrent paa samme Tid, saavidt vides 1830, ægtede han en formuende Enke, Marie Christine Momme f. Östergaard, Enke efter Kammerassessor og Brygger H. B. Momme (og Søster til den i forr. Aarg. S. 201 omtalte Sognepræst Konsistorialassessor Ö.), ved hvilket Ægteskab han kom i Besiddelse af et stort Bryggeri her i Staden. Efter langvarig Svagelighed døde han den ovennævnte Dag i sit 64de Aar, efterladende Enken med en Datter og 2 Stedsønner.

Af de ovennævnte Legater bleve de to stiftede i Anledning af Formælingsfesten den 1ste Novb. 1828, nemlig det ene, kongl. konfirmeret under 28de Novb. 1828, til Bedste for Opfostringshuset, stort 500 Rbd. r. S., hvis aarlige Renter skulle anvendes til Bedste for de flittigste Drengene i Stiftelsen eller paa anden Maade til Fordel for denne*); det andet, stort 600 Rbd. Sölv, konfirmeret den 12te Jan. 1829, til Bedste for Regensen, saaledes at den aarlige Rente kommer en Regensianer under visse Belingelser, helst fra Horsens eller Aarhus Skole, tilgode i 3 Aar**). Det 3die Legat blev stiftet i Anledning af Formælingsfesten d. 1ste August 1829, idet Stifteren tilbød at indbetale 1000 Rbd. Sölv i kongl. Obligationer som et Legat til Fordel for højsalig Prindsesse Charlotte Amalias Stiftelse, og for at dennes Virksomhed kunde udvides med nogle flere Pladser, hvilket Tilbud ved kongl. Beslutning af 18de Juli blev tilladt at maatte modtages***).

Desuden er ved den Afdödes og Hustrus under 18de Febr.

*) Se Kollegialtid. 1828. S. 962 ff.

***) Fundatsen findes i Akad. Td. II, S. 244 ff.

***) Se Kollegialtid. 1829. S. 675 ff.

1845 kongl. stadfæstede Testament af 10de December 1844 bestemt, at af den deres eneste Datter tilfaldende Kapital skal i det Tilfælde at hun ved Döden maatte afgaae uden at efterlade sig Livsarvinger, eller uden at have indladt sig i Ægteskab, forlods udredes en Sum af 5000 Rbd. Sölv som et Legat, nemlig til hans Födeby Holstebro 1 00 Rbd., til Kjöbenhavns Kommyne 3000 Rbd. og til Gjentoftes Sogns Fattige og Husarme 1000 Rbd., saaledes at de aarlige Renter af de respektive Summer blive at uddele, i Holstebro til 4 trængende og værdige Familier, i Kjöbenhavn som Huslejhjelp til Oktober Flyttetid til 6 trængende og værdige Familier eller Enker af Borgerstanden, og i Gjentoftes til 8 Familier eller Enker af Bondestanden.

Boghandler i Svendborg Krigskancellisekretær **Johannes Mule Jessen**. Var födt den 28de Marts 1792 i Kjöbenhavn, hvor hans Fader, Jens Jessen, var Kjöbmand; Moderen var Sofie Hedevig f. Mule, Datter af Sognepræst til Nörrebroby i Fyen og Provst Johannes Mule. Som Dreng blev han indsat i det dengang blomstrende Schouboeske Institut, hvis Handelsklasser han gennemgik til Gavn og Glæde for sig og sine Lærere, hvis Yndest han snart vandt ved sin gode Opførsel, sin blide og sindige Karakter og sin Flid og Agtsomhed. Efter fuldendt Skoleundervisning sattes han paa en Grosserers Kontor; men da han her ikke behandledes vel, toge Forældrene ham derfra igjen og fik ham anbragt under Generalkommissariats-Kollegiet, hvor han arbejdede med den ham egne Stadighed og til sine Foresattes Tilfredshed. I Aaret 1811 udnævntes han til Kancellist i 4de Departements Kontor under bemeldte Kollegium; men da dette Kontor efter Kieler-Fredens Afslutning og Norges Tab gik ind, blev han entlediget med Vartpenge og med Krigskancellisekretærs Karakter.

Efter Faderens Död i Aaret 1810 havde han pantaget sig at være sin Moder behjælpelig med hendes Handel, som tog en uheldig Ende paa Grund af de vanskelige Tidsforholde og Pengevæsenets Forandring, og fra nu af paatog han sig at sørge for hende og 3 yngre Söskende, af hvilke den ældste Broder döde

1826 som Fuldmægtig i Generaltoldkammeret, en yngre Broder befinder sig nu i Embede (en tredie Broder, H. N. J., døde 1817 som Kancellist i det kngl. danske Kancelli). Denne sønlige Pligt opfyldte han med utrættelig Virksomhed og ofte med eget Afsavn, indtil Moderens Død i Aaret 1831, hvorefter han vedblev at drage Omsorg for sin yngre Søster indtil hun indtraadte i Ægtestand.

Fra 1822—1841 havde han overtaget Bogholderiet og Regnskabsføringen for en Boghandler her i Staden. Da han i sidstnævnte Aar giftede sig med Marie Luise Worm, Datter af nu afdøde Kjøbmand W. i Nyborg, etablerede han sig selv som Boghandler i Svendborg, hvor han tilbragte den øvrige Del af sit Liv i et kjærligt og lykkeligt Ægteskab, der velsignedes med 5 Børn, hvoraf de 4 leve med Enken. En altfor anstrengt Virksomhed under et svækket Helbred undergravede hans Livskraft, der endtes efter et kort men smerteligt Sygeleje den 25de Jan. 1849. Ligesom han tidligere havde været samvillighedsfuld og opoffrende mod sin Moder og sine Søsken, saaledes var han den ømmeste og kjærligste Ægtefælle og Fader. Med Standhaftighed og gudhengivent Sind bar han Livets Sorger; at kunne lindre Andres Nød og Kummer var ham den største Glæde, og skjönt selv i trange Kaar glemte han aldrig at offere Armoden sin Skjærv.

Sognepræst til Vór og Estruplund Menigheder i Aarhus Stift Johan Christian Valeur. Var den 4de Søn af forlængst afdøde Justitsraad Johannes Meller Valeur, i sin Tid Tolder i Aalborg, senere Ejer af Hovedgaarden Langholt i Vensyssel, og født d. 26de Novb. 1772. Som Barn nød han tilligemed sine 5 Brødre privat Undervisning hjemme af en theologisk Kandidat, og dimitteredes til Universitetet i Aaret 1793 som Privatist fra Aalborg. Efter at have absolveret Eksamen artium i dette Aar, og i det næste Aar Eksamen filosofikum, begge med Haud illaud., tog han senere, i Februar 1797, dansk juridisk Eksamen (med 2den Karakter), hvilket skele efter Faderens Önske, for at denne Søn kunde som Forvalter forestaae Gaard og Gods. Men medens han beskæftigede sig med dette Studium, bevægede forefaldne Omstændigheder Faderen til at

sælge sine Ejendomme og flytte til Mariager, hvor han tilbragte sine sidste Leveaar. Under et længere Ophold hos en ældre Broder, der allerede var Sognepræst, opstod imidlertid hos Valeur en Attraa og Længsel efter at betræde denne Livsvej og hellige dette Kald sin Virksomhed, og følgende sit Hjertes Lyst, begav han sig atter til Kjøbenhavn for at tage fat paa det theologiske Studium; dog skred det noget langsommere frem hermed, da han tildels selv maatte hjælpe til sit Underhold der, ved at undervise Andre. Efter at have i Aaret 1803 (2den Maj) absolveret Embedseksamen med næstbedste Karakter, og kort efter de praktiske Prøver med Laud. og H. illaud., blev han endnu i samme Aar (7de Oktb.) ansat som personel Kapellan hos Provst Rafn i Volstrup i Aalborg Stift, i hvilket Embede han virkede i 8 Aar, uden dog, som sædvanligt paa den Tid, at nyde større Løn for sit Arbejde end 80 Rdl. aarlig og en Offerdag. Under 27de Decbr. 1811 blev han, efter Indstilling af Kammerherre Rosenkrantz til Rosenholm i Jylland, beskikket til Sognepræst for Mygind, Krogsbek og Skjörning Menigheder i Aarhus Stift. — Med sin nu efterlevende Enke, Johanne Elisabeth fød Knorr, havde han 5 Sønner og 2 Døtre, hvilke paa en af de sidste nær alle leve efter ham; men da Børnene saaledes bleve mange, og Indtægterne ved dette Sognekald derimod kun vare faa, saae han sig nødsaget til at ansøge om Forflyttelse, hvor nødvendig han end vilde; thi han følte sig paa dette Sted saare lykkelig. Den 23de Marts 1827 kaldtes han da til Sognepræst for Vór og Estruplund Menigheder i samme Stift. Hvad Indkomsterne angaaer, svarede imidlertid dette Embede, der kun kan henregnes blandt Middelkaldene, ikke til hans Forventning, og han søgte derfor senere hen et Par Gange Forflyttelse; men da han ej opnaaede de attraaede Embeder, besluttede han at forblive paa dette Sted, hvor han iøvrigt følte sig tilfreds, saameget mere, som han allerede var i en temmelig fremrykket Alder; og ved klog Sparsommelighed og Tarvelighed lykkedes det ogsaa ham og hans fromme Hustru at sørge for deres Børns Fremtid. — Efter en ulykkelig Væltning led han i de ældre Aar ofte meget af Smerter i den ene

Side og det ene Ben, hvilket besværliggjorde hans Gang; saavel af denne Grund, som og fordi en meget lang og om Vinterdage meget kold Sognevej syntes at indvirke skadeligt paa hans Helbred, blev, efter derom indgiven Ansøgning, hans ældste Søn i Aaret 1841 allernaadigst beskikket ham som Medhjælper i Embedet og Kapellan pro persona. Saaledes kunde han nu, efter sin lange Embeds-Virksomhed, tilbringe en rolig og sorgfri Alderdom, og nyde den Glæde at see sine Börn, hvem han stedse elskede med den højeste faderlige Kjærlighed, og hvis Vel laae ham saa meget paa Side, tildels forsørgede — indtil han den 29de Jan. 1849, efter et kort Sygeleje, bortkaldtes fra de Menigheder hvis trofaste Hyrde han i saa mange Aar havde været, — fra Hustru og Börn, der velsigne hans Minde.

Niels Hansen Olivarius, Sognepræst til Højen og Jerlef Menigheder i Ribe Stift, død den 9de Februar 1849. Familien Olivarius stammer oprindelig fra Skaane. Mag. Niels Olivarius, Provst og Sognepræst til Ørslev og Bjerre i Sjælland (f. 1637 d. 1711), var en Søn af Borger i Malmö Holger Jacobsen*) og Hustru Anna Nielsdatter, der ved Mandens Død 1640 flyttede til Kjøbenhavn. Han var gift med Barbara Allesen, Sønnedatter af Arnoldus de Fine fra Brabant (der for Hertugen-af-Albas Forfølgelses Skyld flygtede til Danmark, hvor han blev Kongerne Frederik II.'s og Christian III.'s Kapelmester; hans Navn er optaget i nogle Grene af Familierne Olivarius og Skibsted), og efterlod sig med hende 3 Sønner, der alle vare Præster i Sjællands Stift. Fra en af disse, nemlig Holger O., der døde som Faderens Eftermand 1753, og igjennem dennes Søn Niels O., død som Præst paa Falster 1779, nedstammede den her omtalte Niels Hansen Olivarius, der blev født den 5te Sept. 1781 i Varde, hvor hans Fader, Hans Agerup Olivarius (Søn af den nysnævnte Niels Olivarius), gift med Dorthe Kathrine Bytzov, og senere Præst i Velling ved Ringkjøbing,

*) Se Giessings Jubellærere 3 D. S. 301 ff. Tab. I. og II. Navnet er altsaa formodentlig dannet af den latinske Oversættelse af Holger.

föd 1754 död 1817, dengang var Kapellan. Indtil sit 9de Aar forblev han hjemme hos Forældrene, hvornæst han kom i Huset hos en Onkel, Holger Olivarius, Præst i Grimstrup, med hvis Börn han en Tidlang nöd Undervisning. Senere kom han i Skole i Ringkjöbing, og blev konfirmeret i Rindom Kirke 1796. Da han med udmærkede Aandsevner forenede megen Lyst og Anlæg til Studeringer, blev han sat i Ribe Latinskole, hvor han ved sin Flid og sit övrige Forhold vandt Velvillie og Undertöttelse hos Flere, da Forældrene levede i trange Kaar. Han blev imidlertid snart moden til Dimissjon til Universitetet, og allerede i Foraaret 1798 absolverede han i sit 17de Aar Eksamen artium med Udmærkelse, og tog den filosofiske Eksamens tvende Afdelinger i Oktober samme Aar med bedste Karakter. Da han ikke havde nogen privat Understöttelse, ernærede han sig som Timelærer, lagde sig efter de levende Sprog og den skjönne Literatur. Hans Fornödenheder vare altid faa, han var tarvelig og nöjsom, men opöffrende for Andre, kunde gjerne selv lide Mangel, naar han blot kunde glæde og gavne Andre. Af et fölsomt og let bevægeligt Gemyt, var han let modtagelig for Indtryk, og blev stærkt paavirket af Datidens bevægede politiske Forholde, som han fulgte med megen Interesse. Han var i sine yngre Aar en stor Hader af Napoleon, hvortil han maaske for en Del blev ansporet af Henrik Steffens, af hvem han var en ivrig Beundrer. Han rejste til Tyskland, for om muligt at komme til at bekæmpe Napoleon, og skal have været med i et Sammenstöd ved Vejmar, hvor han fik et Sabelhug i Tommelfingeren. Dog sögte han bestandig at undgaac at omtale dette, og man kunde ikke blive klog paa, om det hidrörte fra en Duel eller en aaben Kamp. Hans Ophold i Udlandet var imidlertid kun kortvarigt, og han vendte snart tilbage til Kjöbenhavn. Under Bombardementet i 1807 gjorde han Tjeneste til Stadens Forsvar, og var blandt de Mange der mistede alle deres Ejendele ved Branden. Senere var han i 6 Aar Huslærer i Neksö paa Bornholm, hvilken Tid han stedse mindedes med megen Glæde, og efterlod sig ligeledes et venligt og blivende

Indtryk hos sine Omgivelser der. Først i Aaret 1820 (23de Octbr.) tog han Embedseksamen med Laudabilis, og kort derefter de praktiske Prøver: Dimisprædiken med Laud. og Katekisation med Egregie; var Alumnus paa Ehlers' Kollegium, og blev i 1822 (under 7de Aug.) kaldet til Præst i Kvong og Lyne i Ribe Stift. Her giftede han sig med sin Formands Pastor Friderichsens Enke, Elisabeth f. Henrichsen, Datter af Smelter paa Kongsberg II., som da var Moder til 4 Börn, 3 Sønner og 1 Datter, mod hvilke han stedse viste sig som en ædel og kjærlig Stedfader. I dette Embede virkede han med megen Kraft og Virksomhed indtil han under 18de Januar 1828 kaldtes til Præst i Nabopastoratet, Lunde og Outrup. Han virkede begge Steder heldigt for Oplysningen baade i og udenfor Skolen, og vandt sine Sognefolks Hengivenhed i høj Grad. Han var begavet med et ualmindelig stærkt Helbred, men skyede heller ikke nogen Anstrengelse, som enten hans Embedspligt eller hans opoffrende og deltagende Sindelag paabød ham. Han arbejdede derhos med stor Lethed og var sine svagelige Nabopræster til megen Tjeneste. Med Aarene tabte sig imidlertid hans Kræfter, og navnlig i den senere Tid af hans Embedsvirksomhed i Höjen og Jerlef var han stundum meget svag, men vedblev dog at bestyre Embedet uden Hjælp lige indtil Dagen for sin Död, da et asthmatisk Tilfælde endte hans Dage. Han forflyttedes til Sognekaldet i Höjen d. 25de April 1837. Hans Karakter var ærlig og aaben, og faa Mennesker saac vist saa lidet paa egen Fordel som han. Hvor han fandt, eller troede at finde, Uredelighed, talte han höjt og djærvt derimod, men vilde sikkert have udrettet mere, hvis ikke hans heftige og lidenskabelige Gemyt stundum havde drevet ham for vidt, hvilket undertiden voldte ham Ubehageligheder, og gjorde at han blev miskjendt i sine stedse ædle Hensigter. Mod Fattige og Syge var han meget godgjørende, mere end hans Evne tillod; han besøgte jevnlig enhver Syg i sin Menighed, ligemeget om Sygdommen var smitsom eller ikke. Han var en stor Elsker af at færdes og see sig om i Verden, oøngikkes gjerne med Mennesker af alle Klasser, og var stedse underholdende.

Men med sin Aabenhed og Ligefremhed var han tillige noget original og satte sig ud over det Formelle; derhos var han meget underkastet Distraction. Han havde mange gode Kundskaber i forskjellige Retninger, f. Eks. Astronomi, og med en sjelden stærk Hukommelse gjenkaldte han Alt hvad han havde oplevet og læst. — Foruden flere Lejlighedsdigte haves af ham en Afhandling i J. Möllers nyt theologisk Bibliothek om Hjemmedaab, Kirkedaab og Barnemödres Kirkegang II. S. 325-42, og i nyeste Skilderi af Kjöbenhavn Berigtigelse om Pastor Luplaus „et Par Ord om de Veltes Sag“ 1822 Nr. 27.

Han var en varm Fædrelandsven, og Oprörskrigen forbitrede hans sidste Levedage meget. I sit Ægteskab blev han Fader til 3 Börn, 1 Sön (nuværende Studiosus Juris H. P. T. Olivarius) og 2 Döttre, som tilligemed hans trofaste Ægtefælle overleve ham.

Sognepræst for Langaa og Oksendrup Menigheder i Fyen **Jullus Benjamin Sorterup**. Hörte ikke til den udbredte Sorterupske Slægt; blev födt den 8de Febr. 1815 i Hjortespring, Herlöv Sogn, ved Kjöbenhavn, hvor Faderen skal have ejet en lille Gaard. Allerede i en Alder af 2 Aar berövet begge sine Forældre, blev han antaget som eget Barn af Enkefru Petra Schansgaard föd Husum, som, selv levende i trange Kaar, gjorde for ham Alt hvad hun formaacede. Da han tidligt yttrede afgjort Lyst til boglige Sysler, indsattes han i Efteraaret 1824 i det Vestenske Institut i Kjöbenhavn og blev derfra i Oktober 1832 dimitteret til Universitetet, hvor han tog Eksamen artium og Aaret efter den filosofiske Eksamen, begge med Laudabilis. I høj Grad religiöst opdraget, havde han fra sin tidligste Ungdom, uden nogensohelst Vaklen, anseet den gejstlige Virksomhed som sit Livs Maal, og han tog derfor straks fat paa Theologiens Studium, og underkastede sig, efter at være ved Sygdom noget forsinket, i April 1838 den theologiske Eksamen med Laudabilis, hvilken Karakter han ogsaa senere, i 1840 og 41, opnaacede, for de praktiske Pröver. Men ved Siden af sit Hovedstudium vedblev han som Student, hvad han allerede som Dreng havde begyndt, at samle, undersøge og

beskrive Oldsager, Mynter og deslige, for hvilke Gjenstande han tidlig nærede stor Interesse, og dette bragte ham snart i Forbindelse med nuværende Etatsraad Thomsen, som hvis Medhjælper ved det kongl. Musæum for nordiske Oldsager han arbejdede fra Sommeren 1832 lige indtil sin Befordring til gejstligt Embede. I „Annaler for nordisk Oldkyndighed“ saavel som i Ugebladet „Borgervennen“ for 1847—48 skrev han flere mindre Afhandlinger og Oversigter henhørende til dette Fag, hvoriblandt en antikvarisk-historisk Beskrivelse over Bjernede Kirke ved Sorö, ligesom han og ved at udarbejde en Fortegnelse over afdöde Generalmajor Krebers Mynt- og Medallie-Samling sögte at gavne Videnskaben ved at offentliggjöre sin ikke ubetydelige Samling af fortlöbende Bidrag til den danske Mynthistorie. For at kunne yderligere ud-danne sig i denne Retning, foretog han med offentlig Understöttelse, fra Sommeren 1842 til Efteraaret 1843, en Udenlandsrejse i Tyskland, Svejts og Italien. Under 27de Aug. 1845 blev han udnævnt til Arkivsekretær ved den antikvarisk - topografiske Afdeling af det under samme Datum oprettede historisk - arkæologiske Arkiv, og under 27de Decb. 1847 til Arkivarius ved samme og tillige til Sekretær ved den kongelige Kommissjon for Oldsagers Opbevaring.

Ogsaa med Undervisningsfaget beskæftigede han sig meget under hele sin akademiske Bane, dels paa Grund af ydre Omstændigheder, dels og fornemmelig af indre Lyst. Som Student informerede han i flere af Hovedstadens større private Skoler, som Kandidat blev han straks ansat som Bærer ved Helliggeist Sogns offentlige Aftenskole for Piger, hvilken Post han vedblev indtil 1ste Sept. 1842. Fra Begyndelsen af samme Aar blev han derhos antaget som Hjælplærer ved Metropolitanskolen i Historie og Geografi, og senere, under 29de Novb. 1844, allernaadigst beskikket til Adjunkt ved Skolen, men under 1ste Maj 1848 derfra igjen i Naade entlediget. Hans Virksomhed i denne Retning var dog neppe af stor Betydning og navnlig synes han som Lærer ved Latinskolen ikke ret at have været paa sin Post. Dette lægges uden tvivl i hele hans Personlighed: hans blöde, noget sentimentale, næsten

allfor barnlige Gemyt passede ikke i den hele Tone paa Skolen, og de Fordringer hans Embede stillede til ham, kunde han ikke aldeles tilfredsstille. Han var et hjerteligt Følelsesmenneske med alle deraf følgende Dyder og Lyder, men ikke Forstandsmenneske nok til altid at finde sig tilrette i de praktiske Forholde. Hans Godgjørenhed og Hjelpsomhed kjendte ingen Grændser, men övedes ofte næsten uden Kritik. Følelsen af eget Værd, og Miskjendelsen af de Fordringer Forholdene stillede til ham, kunde stundum fremkalde Yttringer af ham som iövrigt stode i Strid med hans milde og fordringslöse Væsen.

I sin Ungdom havde han gaaet meget igjennem; navnlig blev han, omtrent paa den Tid han underkastede sig Embedseksamen, overfaldet af en dyb Melankoli, der nedbröd hans Helbred og for hvilken afdöde Konferentsraad Saxtorph helbredede ham, ikke mindre ved personlig Samværen og jevnlige Samtaler, end ved Kunstens og Videnskabens Hjelp.

Sorterup havde flere Gange sögt gejstlig Befordring; men efter at have erholdt de ovennævnte Ansættelser ved det arkæologiske Arkiv, begyndte han at vakle og troede at see en højere Styrelse i Bestemmelsen af sin fremtidige Virksomhed; men han vaklede kun en kort Tid, thi da det ovennævnte Sognekald i Fyen i April 1848 blev ledigt, og Stamhuset Moltkenborgs Besidder Hs. Eksell. Grev G. af Moltke-Hvitfeldt velvilligen tilbød at ville indstille ham til dette Sjælesörger-Embede, modtog han med Tak og Tillid til Gud dette Tilbud, og under 27de Juni næstefter beskikkede Hs. Maj Kongen ham allernaadigst til Sognepræst, dog med Forbehold at kalde ham tilbage til hans hidtil hafte Stilling, naar saadant maatte findes tilraadeligt. Den 28de Juli blev han ordineret i Odense, men kun et halvt Aar blev det ham givet at virke i sin ny Stilling, idet han afgik ved Döden d. 17de Febr. 1849, lidt over 34 Aar gammel.

Den 10 Maj 1845 var han indtraadt i Ægteskab med Anna Jeannette Caroline Nathalia Petersen (f. ⁹/₁₀ 1826, Datter af Skibsbygmestersvend i Sö-Etaten Jakob Vilhelm P. og Sofie Kirstine f.

Petersen), som i April 1846 skjænkede ham en Datter, og i Maj 1848 en Søn.

Ritmester og Postmester i Assens **Gustav Adolf Edvard Würtzen**. Var en Søn af Oberst Carl Golfred Würtzen og Valborg Würtzen fød Lindam, og blev født den 25de Novbr. 1797. Han var den 5te af 9 Søsken, hvoraf 2 ældre Brødre og 2 yngre Søstre ere forudgangne til Evigheden; 2 Brødre leve endnu, nemlig Major V. Fdn. W. og Sognepræst i Sjælland C. D. L. W. Faderen, der døde som Kommandant i Citadellet Frederikshavn i Juni 1817, 63 Aar gl. (og efterat hans ovennævnte Hustru var død i November 1804, giftede sig anden Gang i 1809 med Ane G. f. Schmidt), var Søn af Proviantkommissær og Overkrigskommissær Christian Henrik W. (f. 1715, død 1796) og Anna Margrethe Juul. Sin første Drengundervisning fik G. A. E. Würtzen i Efterslægtsselskabets Realskole i Kjøbenhavn. I Marts 1809 blev han Landkadet, hvorfra han dimitteredes den 1 Januar 1815, efter at have været Kadetunderoffiser i $\frac{1}{2}$ Aar, som Sekondløjtnant med Anciennitet fra 18 Juni 1814 ved slesvigske Ryttere, senere slesvigske Kyrasser-Regiment. Som Løjtnant garnisonerede han i Horsens indtil Juli 1834, da han avancerede til Ritmester, og blev ansat ved 4de Eskadron, som garnisonerede i Vejle. Til denne Tid var han bleven meget svær; hans Højde var $73\frac{1}{2}$ Tomme og hans Vægt over 20 Lpd., saa at han følte med sig selv at han ej mere var skikket til Kavallerist, hvorfor han indlod sig i Handel om en lille Bondegaard i Lille Dalby midt imellem Horsens og Vejle. I 1840 kjøbte han denne, og saavidt Tjenesten tillod det, var han nu beskæftiget med at sætte den i Drift; men hertil manglede han Driftskapital og maatte saaledes sætte sig i Gjæld. Ved Armeens Omorganisation i 1842 fik han efter Ansøgning sin Afsked i Naade med Pensjon, og levede nu i Stilhed paa sin lille Ejendom. 1844 blev han gift med Jomfru Caroline Marie Thyboe i Vejle. Af Mangel paa Penge blev han i 1845 nødsaget til at sælge Gaarden, hvorefter han lejede et lidet Enkesæde i Landsbyen Nebsager, et Par Mile syd for Horsens, hvor han henlevede i stille Ro med sin

vindskibelige Kone, men i knappe Kaar. Mod Slutningen af 1846 maatte han tage Ophold i Horsens, fordi hans Kone var bleven meget syg, og fordi Kjørsel med Doktor og Bud efter hendes Moder oversteg hans Pengekræfter. Her levede han en kort Tid, ene beskjæftiget med at pleje hende i hendes Sygdom, indtil hun d. 4de Januar 1847 gik ind i Evigheden; efter at have faaet hende stedet til Hvile, besøgte han Familie og Venner, som Alle med Glæde søgte at trøste ham.

Fra den Tid han havde solgt sin Gaard, havde han flere Gange forgjæves søgt om at erholde et civilt Embede, men endelig lykkedes dette ham, idet han under 17de Juli 1847 allernaadigst udnævntes til Postmester i Assens, at tiltræde den 1 Oktober s. A. Dette satte Liv i ham, og indtil han kunde tiltræde Embedet gik han paa Posthuset i Odense for at sætte sig ind i de for ham fremmede Forretninger, hvilket og lykkedes ham saaledes, at da han den 1 Oktbr. for første Gang satte sig paa Kontoret, kunde han ekspedere Alt uden synderlig Hjælp af Andre. I sin ny Stilling fandt han sig lykkelig; ved sit godmodige og tjenstvillige Væsen fik han ogsaa her snart Venner og Velyndere, og levede saaledes tilfreds indtil Oprøret i Slesvig og Holsten udbrød. Han blev nemlig da udnævnt til Befalingsmand over Kystbevogtningen; herved fik han en ikke let Opgave at løse, da den bestod af forskjellige Gemytter; men ved sin Rolighed og den gode Manér han vidste at tage disse Folk paa, fik han dem sat i god Skik, saa at de med Velvillie udførte alle hans Befalinger. Da de svenske Tropper lae paa Fyen, kom de meget til Assens, og efterat Officererne havde lært ham at kjende, hengik ikke let nogen Dag uden at de skulle ind at hilse paa den tykke Rit- og Postmester. Under Vaabenstilstanden blev Kystbevogtningen opløst; de Svenske droge bort, og han tog atter fat paa sine Kontorforretninger; men nu, efterat han i $\frac{1}{2}$ Aar havde tumlet sig ude i fri Luft langs med Stranden og blandt de muntre svenske Officerer, blev denne Stillesidden ham ikke gavnlig; han begyndte at skranke; fik i Januar 1849 en hidsig Feber, som gik over til Leversyge og endte hans

Liv den 5te Marts næstefter; — nu hviler han i Fred og Ro paa Assens Kirkegaard. Af sine Foresatte var han agtet og afholdt, fordi han med Rolighed og Udholdenhed samt Dygtighed udførte alle sine Forretninger i Tjenesten. Udenfor Tjenesten var han særdeles yndet af Alle, baade Ældre og Yngre, saavel Kammerater som Civile, for sit venlige og muntre Lune, der ofte krydrede Konversationen med spøgefulde Indfald, og villig, men aldrig saarende Spøg; af sine Undergivne var han elsket og agtet for sin rolige og humane Omgang og fordi de i ham saae en Mand saadan som Soldaten burde være.

Kapitajn i 6te Liniebatallion, Ridder af Dannebrog, **Henrik Gosch**, död i Kjöbenhavn den 15de Marts. Var födt i Aarhus d. 2den Maj 1801, Sön af den i Aaret 1837 afdöde Oberst og Battalionskommandör i 1ste jyske Infanteriregiment Christian Gosch og Christine Dortha f. Nissen. Sin förste Undervisning nöd han i sin Födeby, hvorfra han senere kom til Kjöbenhavn og her i sit 21de Aar blev Kadet paa det kongelige Landkadetakademi. Han ansattes i Aaret 1823 til Sekondlöjtnant i daværende Pr. Chr. Frederiks Regiment med Ancjennitet af 19de Decbr. 1821, forfremmedes d. 10de Aug. 1831 til Premierlöjtnant og fik d. 26de Decbr. 1838 Kapitajns Karakter; i 1842 blev han Kapitajn af 1ste Kl. i den ovennævnte Liniebatallion, ved hvilken han siden forblev staaende til sin Död. Da hans militære Pligt og Ære gik ham forud for Alt, ilede han ved Krigens Udbrud i 1848, skjönt svag og udmattet ved et foregaaende langt Sygeleje, imod Lægens Raad og sine Venners Forestillinger, med ædel Begejstring i Kampen for Fædrelandet. Han deltog næsten daglig i de Fægtninger som fandt Sted for at dække de fortifikatoriske Arbejder der foretoges i det Sundevedske i Foraaret 1848, og han var med i Træfningerne d. 28de Maj ved Nybel og d. 5te Juni ved Dyppel. Efterat Feltoget i bemeldte Aar var tilendebragt, gjorde han adskillige Sessjonsrejser i Jylland, og erholdt derefter Orlov til at rejse til Kjöbenhavn; men her fik endelig den længe underkuede Syg-

dom Overmagt og endte hans Dage i hans Families Arme den ovennævnte Dag.

Kapitajn Gosch. var ikke nogen fremragende Kapacitet, men hørte imidlertid blandt de dueligere Officerer i Armeen. For det Mod, det rolige Overlæg og det praktiske Blik han under Felttoget ved alle Lejligheder havde lagt for Dagen, indstilledes han til Udmærkelse og blev derefter under 13de Sept. 1848 allernaadigst udnævnt til Ridder af Dannebrogen. I og udenfor Tjenesten var hans Forhold lige eksemplarisk, og han efterlod sig derfor i Batallionen et hæderligt Minde blandt Kammerater og Undergivne, som han overhovedet ved sin Retskaffenhed og ædle Karakter vandt Alles Hjerter.

I sit Ægteskab, siden 1838, med Katharine fød Seidelin, (yngste Datter af Mag. Jens Seidelin, Sognepræst til Arrild Menighed i Ribe Stift og Magdalene f. Smidt) blev han Fader til 5 Børn, af hvilke de 3 leve efter ham og tilligemed hans sørgende Enke dybt beklage hans tidlige Bortgang.

Kand. Medic. & Kir. Magnus Christian Andreas Tiemroth. Søn af den i 1840 afdøde Koncertmester Johan Henrik Christian Tiemroth og dennes endnu levende 2den Hustru Marie Kathrine f. Foght. Sønnen, født i Kjöbenhavn d. 14 Novb. 1820, nød fra sit 10de indtil sit 18de Aar Undervisning i Efterslægtsselskabets Realskole og blev tillige privat undervist i de døde Sprog af Skolens Inspektör Professor Friedenreich, hvilken sidste Undervisning fortsattes ogsaa efterat han i Begyndelsen af 1838 havde forladt Skolen og til Midten af 1839, da han foretog en Rejse til Kristiania for at besøge en der boende ældre Broder og muligen tage Ophold der for længere Tid. Ogsaa her tog han privat Undervisning og indstillede sig i August 1840 ved det derværende Frederiks-Universitet til Eksamen artium, som han tog med Laudabilis. Men Faderens Död, som indtraf netop paa samme Tid og i høj Grad forandrede hans Omstændigheder, nødte ham til allerede i September næstefter at vende tilbage til Kjöbenhavn, hvor han, efter at have erholdt Fritagelse for at gjentage Eksamen artium, i

Marts 1841 blev innmatruleret ved det herværende Universitet og i samme Aar underkastede sig begge anden Eksamens Prøver med Laudabilis. Han begyndte nu straks at forberede sig til den lægevidenskabelige Eksamen, blev i 1843 Volontør ved Frederiks Hospital, tog i 1844 den foreskrevne forberedende Eksamen i Kemi og Botanik, og i Efteraaret 1847 Lægeeksamen med H. illaud. 1mi gr. I 1848 konstitueredes han som Underlæge ved den aktive Armé, og fungerede indtil Vaabenstilstanden ved 2den Brigade-Ambulance. Han blev atter udkommanderet i 1849 som disponibel Underlæge ved Medicinalstaben, men døde, endnu før Feltogets Aabning, pludselig den 27de Marts i Middelfart, efterat hans Helbred i længere Tid havde været nedbrudt, tildels som Følge af en anstrengt Læsning til Eksamen.

Kapitajnløjtnant i Sö-Etaten **Osvald Julius Marstrand**, död som 3die Kommanderende paa Linieskibet Christian VIII ved dettes Eksplosion den ulykkelige 5te April, Liget jordet paa Ekkernförde Kirkegaard i en særskilt Grav. Han var 3die Sön af den ved flere mekaniske Opfindelser bekjendte Kommerceraad, kongelig Mekanikus og Dannebrogsmænd, Nikolaj Jakob Marstrand (födt 5te Aug. 1770 ved Kvekne Kobberværk i Österdalen i Norge — hvor Faderen Even Nikolaj Marstrand var Bergskriver og Kassere —, död 12te Juli 1829) og Petra Otilia Smith (födt 28de Febr. 1778, död 15de Novb. 1847, Datter af Jubellæreren Provst Troels S., Sognepræst i Holbek, og Anna Agnete f. Plum), og blev födt den 14de Juli 1812. Allerede som Barn udmærkede han sig ved sit ualmindelig livlige og opvakte Væsen, og fra hans tidligste Ungdom havde vor Marines gamle historiske Berömmelse gjort et stærkt Indtryk paa hans fantasirige Sind. Han blev Kadet i Aaret 1824 og hengav sig med Liv og Sjæl til sit Kald. Hans Flid lønnedes efter Fortjeneste; han gennemgik hurtigt Akademiets Klasser og blev Officer den 24de December 1830, neppe 18½ Aar gl., efter en særdeles hæderlig bestaaet Eksamen. Hans videnskabelige Sands vakte imidlertid en stærk Attraa hos ham efter en større og mere alsidig theoretisk Uddannelse, og skjönt

man dengang i Marinen nærrede en temmelig almindelig Fordom mod den militære Højskole, besluttede han sig dog til at indtræde i denne, hvor han haabede at kunne finde hvad han søgte. Saa vidt vi vide, er han den eneste Søofficer som har frekventeret denne Anstalt. Efter at have studeret paa Højskolen i to Aar med stor Iver, nød han den Udmærkelse, at nu afdøde Admiral Mikael Bille, hvem paa den Tid den prøjssiske Regjering havde overdraget Bestyrelsen af den nylig oprettede Navigationsanstalt i Dantsig, valgte ham til sin Medhjælper herved, og da Marstrand modtog Tilbudet, tilstod Admiralitetet ham Orlov paa 1½ Aar. Den prøjssiske Regjering fandt sig i saa høj Grad tilfredsstillet af Marstrands Virksomhed, at den gjorde ham meget fordelagtige Tilbud for at beholde ham, men Kjærligheden til Danmark førte ham hjem, saasnart Permissjonen var udløbet. Kort efter udkommanderedes han til Vestindien, og her fik han Klimafeberen i en heftig Grad. Han undgik vel Døden, men maatte længe bære paa Sygdommens Eftervirkninger. Efter at være under 2den Febr. 1840 avanceret til Premierløjtnant, blev han først ansat som 2den og nogle Aar efter som 1ste Lærer i Navigation ved Akademiet. Han virkede paa denne Post med Iver og Held, og nød ogsaa den fortjente Anerkjendelse heraf, saavel af sine Foresatte som af sine Elever, thi som Lærer forenede han videnskabelig Dygtighed med en i Sandhed human og velvillig Karakter. Samtidigt var han Lærer i Mathematik for en Klasse i Professor Mariboës Realskole, der var bestemt til at danne Aspiranter for Søkadetakademiet. Sine Fritimer anvendte han til videnskabelige Sysler, hvorom blandt Andet enkelte Afhandlinger i „Arkiv for Sø-Etaten” og en af ham i Aaret 1847 udgivet Lærebog i Navigation bære Vidnesbyrd. I de to sidste Aar af sit Liv arbejdede han paa et større videnskabeligt Værk over Navigationen, hvortil han opmuntredes af sine Foresatte, og til hvis Udgivelse var lovet ham offentlig Understøttelse. Ved Krigens Udbrud i 1848 blev han efter afholdt Eksamen paa Akademiet udkommanderet til Tjeneste paa Batteriet Tre-Kroner, hvor han blandt Andet indövede Mandskabet paa Kanonbaa-

dene. Han længtes imidlertid efter en Kommando tilsøs, hvorom han derfor i 1849 anholdt hos Vedkommende, idet han erklærede, at saafremt hans Stilling som Lærer ved Akademiet skulde være til Hinder derfor, vilde han hellere opgive denne, end gjøre Afkald paa at deltage i Kampen for Fædrelandet. Man opfyldte hans Önske; han udkommanderedes som ældst Premierlöjtnant paa Linieskibet „Christian den Ottende”. Kort efter at han var udkommanderet, udnævntes han under 1ste Marts til Navigations-Direktör for Danmark med Karakter af Kapitajnlöjtnant, saaledes at han derved udtraadte af Marinens Detail. Han beholdt dog den ham tildelte Kommando, og da 3die Kommanderende paa Linieskibet forsattes til et andet Skib, indtog han nu dennes Plads og kommanderede saaledes Linieskibets 1ste Batteri under Affæren ved Ekkernförde. Han havde med Glæde og nyt Haab om en virksom Fremtid modtaget Efterretningen om sin Udnævnelse som Navigations-Direktör, saameget mere som det ved den kongelige Resolution bestentes, at han i Forening med sit ny Embede skulde vedblive at fungere som Lærer i Navigation ved Akademiet, og saaledes Ledelsen af den hele Undervisning i Navigation, saavel for Krigs- som Handelsmarinen i Danmark, for en væsentlig Del lagdes i hans Hænder. Men han gik derfor med ikke mindre Lyst og Interesse for sit Kald i Kampen for det haardt betrængte Fædreland, skjönt forskjellige Arrangements som han traf forinden sin Afrejse tydede hen paa, at Döden ingenlunde traf ham uventet. Han faldt hæderligt, thi han faldt for Danmark, under Opfyldelsen af sin Pligt.

Han havde fortræffelige Anlæg. Hele hans Sjæl higede efter Sandhedens Erkjendelse; det var denne Higen som drev ham saa rastlöst fremad i hans Videnskab, endskjönt han aldrig, som han lidt yltrede, fölte sig bedre, end naar han var ude paa det fri Hav. Det var denne hans Kjærlighed til Sandheden som bragte ham til altid saa djærvt og tidt saa heftigt at udtale og forsvare sin Overbevisning, endskjönt hans Sind var blödt og mildt. Der var et smukt Gjenskin i hans Blik og Ansigtstræk af hans levende

Følelse for Alt hvad der er ædelt og elskeligt i dette Liv, men der var ogsaa et vemodigt Træk og ligesom en Skygge af forbigangne mørke Skyer, thi dette Liv har mange Lidelser for en Aand af hans Natur.

Marinen maa i ham beklage Tabet af en talentfuld og kundskabsrig Officer. Hans Venner bevare ham i Kjærlighedens Erindring*).

Den Afdøde var Broder til Maleren Professor Marstrand og Bagermester T. Marstrand.

Blandt de mange af Sö-Etatens tappre Krigere der fandt Helledøden paa hin skjæbnsvangre Dag skulle vi her endnu udhæve Kvartermester paa Linieskibet Peter Sørensen (Kjøbenhavn), om hvem Skibspræst, nu Feltpræst, Hr. Bøggild velvilligen har meddelt os følgende Efterretninger. Peter Sørensen var et Nyboders Barn og var som Matros med paa Korvetten Valkyriens Jordomsejlingstogt i 1848. „Paa dette udmærkede han sig”, siger Hr. B. „skjönt en af de yngre Matroser af Holmens Folk, ikke blot ved sit høje, smukke og raske Ydre, ved sin skjønne Sangstemme, ved sit store Forraad af smukke Sange, ved altid af Kammeraterne at blive anset som den bedst Skikkede til at anføre Sang og Dands og Lege, men ogsaa derved, at han var alle Offiserernes Yndling og af dem Alle nævnedes som en af de flinkeste og mest paa-passende Matroser. — Jeg satte derfor saameget mere Pris paa ham, som han, med Alt det at han ved ydre Egenskaber saameget kjendeligt ragede frem mellem de Andre, dog i mange Samtaler med mig viste sig som en beskeden, gudfrygtig og alvorlig Karakter; — noget Særegent hos ham var det for mig, altid at høre ham, der inderligt elskede sine Forældre, sin Slægt og sin Forlovede, tale med sine Kammerater og med mig som vis paa, at han vilde finde sin Død adskilt fra sine Kjære, ja som om han ventede den fast daglig, paa samme Tid som han altid var beredt

*) Denne Skildring er taget af den Berlingske Tid., hvortil den, saavidt vides, er meddelt af en Slægtning af den Afdøde.

til at opfylde sin Pligt og altid villig fulgte sine Kammeraters Opfordring til at være deres Anfører ved uskyldig Spøg; og jeg bemærker i Forbigaaende, at jeg aldrig saac ham beruset eller at deltage i nogen Usømmelighed, paa hvilken stundum hans Kammerater, om end i Sammenligning med de andre Nationers Söfolk i ringe Grad, gave Eksempel. — Da „Christian den Ottende“ udrustedes til Ekkernfördetogtet, forfremmedes han til Kvartermester paa samme. Han havde, for at bevares i sit Hjem i mere tydelig Erindring, givet sine Forældre sit Daguerreotypportræt kort før Afskeden, og det var for hans Familie usædvanligt, at han, som altid plejede at gjøre sin Afsked kort og hurtig, og som denne gang baade glædede sig over sin Forfremmelse og var fuld af Forventning om den store Ære Marinen skulde erhverve sig i Kampen for Fædrelandet, dog benyttede sin Stilling ombord, der gav ham større Lejlighed dertil, til lige til det allersidste Öjeblik flere Gange efter den egentlige Afsked at komme hjem for at kysse sin Moder og sende sin Forlovede den sidste Hilsen. — Han mistede i Begyndelsen af Kampen sit ene Ben, bares ned i Sygerummet, — og var imellem dem der lode Livet ved Skibets Undergang“. (Efter Cohens „De Faldnes Minde“ maa han antages at være begravet i den sælles Grav paa Ekkernförde Kirkegaard som gjemmer Stövet af 102 Faldne.)

„Som et Bidrag til at kjende hans Karakter og Opfattelse af en Dansks Fölelser for Konge og Fædreland, afskriver jeg den Sang som han paa Valkyrien skrev til Kongens Födselsdag den 6te Oktb. 1848, da vi vare mellem St. Helena, hvor vi havde erfaret Beretningen om 28de Maj- og 5te Juni-Affærerne, og Hjemmet, to Dage efterat vi for sidste Gang vare passerede Linien, paa hvilken Chefen tillod en særegen Fest.“

„Atter en festlig Dag er oprundet,
 Dankongens Födselsdag fejre vi her;
 Thi han har Vejen til Hjerterne fundet
 Alt ved sin tappre, sin hurtige Færd.

Langt vel fra Hjemmet Sorg os har rammet;
Sorgen til Glæde sig snart vendte hen;
Gud har i Naade vort Suk annammet;
Danmark med Glæde vi skue igjen.

Derfor I Brødre! glad vil vi være,
Fro er begyndt og skal endes den Dag;
Hævdet er gamle Danriges Ære,
Styrke vil Gud den retfærdige Sag.

Stærk er nu Værnet om Danmark han satte,
Trofaste Danske om Kongen nu staaer;
Konge, forstaaer Du Naaden at skatte,
Froligt og frejdigt Din Bane da gaaer.

Kom da, lad Venner! en Skaal os frembære;
Den vi tilbunds ville fro drikke ud:
Leve Kong Fredrik til Dannemarks Ære!
Styrk ham med Kraft til det Gode, o Gud!

Rasmus Schmidt, Underskibslæge paa Linieskibet Christian VIII, omkommet ved dettes Ödelæggelse d. 5te April. Han var födt d. 9de Decb. 1821 paa Mördrupgaard ved Slangerup, som dengang ejedes af hans Fader, S. L. Schmidt, senere Gjæstgiver i Gjæstgivergaarden „Solen” i Kjöbenhavn, og nu, saavidt vides, Indvaaner af Vartov Stiftelse. Efter at have gaaet i en Almueskole paa Landet, kom han i 1831 til Kjöbenhavn, hvor han en kort Tid besøgte de studerende Klasser af det Vestenske Institut; senere blev han af sine Forældre bestemt for et Handelskontor, men da hans egen Tilbøjelighed drog ham til Studeringerne, begyndte han i Slutningen af 1837 igjen paa disse, og naaede, uagtet de Vanskeligheder Familiens ökonomiske Vilkaar lagde ham ivejen, dog at blive Student i 1840, privat dimitteret af Kand. Theol., nuværende Adjunkt, G. C. F. Höeg. Efter at have absolveret de to förste Eksamina, begge med H. illaud., tog han först fat paa Theologien, men fölte sig ikke ret tilfredsstillet af dette Fag, og begyndte fra 1844 at lægge sig efter Lægevidenskaben. Sin praktiske Uddannelse modtog han paa Frederiks Hospital; den præliminære Eksamen i Kemi og Botanik bestod han hæderligen i

Foraaret 1845, og i Foraaret 1848 tog han Lægeeksamen med Karakteren Laudabilis. Efter i kort Tid at have fungeret som Kandidat ved Frederiks Hospital, gjorde han i samme Aar Tjeneste paa Söhhospitalet og modtog i Marts 1849 ovennævnte Ansættelse som Skibslæge. Under Affæren d. 5te April var han først, paa Forlangende af Chefen paa Gefion om Læge-Assistance, bleven sendt ombord i Fregatten, og havde saaledes maaske kunnet undgaae sin Skjæbne; men da Gefion havde ströget, vendte han tilbage til sit eget Skib, og var en af de Mange som ved deltes Sprængning omkom, dog, ifölge Chefens Beretning, efterat han alt var reddet i Land, enten truffet af de lösgaaede Kanoner eller ihjelslaet af Stykker af Vraget. I Overskibslægens tjenstmæssige Indberetning om sin Stilling og Forhold under den ulykkelige Katastrofe udtaler han sin udtrykkelige Anerkjendelse af den Dygtighed, Tjenstiver og Utrættelighed, hvormed begge Underlægerne, Schmidt og Ibsen, hele den besværlige Dag havde staaet ham bi. Begges Lig bleve senere fundne og jordede paa Ekkernförde Kirkegaard, Schmidts i en særskilt, Ibsens i den nysnævnte fælles Grav.

Ved at anmelde hans Död tillöjer hans gamle Fader: „Han var sin Videnskabs tro Dyrker, sine Venners Glæde, sin nu dybt sörgende Forlovedes Fremtids Haab, hendes her paa Jorden tabte kjæreste Ven, og min tro Forsörger”. Med Hensyn til den Afdödes Forhold og literære Virksomhed udtaler Redaktören af Bibliothek f. Læger (3 R. 5 B. S. 469 ff.) sig saaledes om ham:

„R. Schmidt var en ung Mand hvis Tab ikke blot af private Hensyn meget maa beklages. En noget indsluttet Karakter gjorde at han ikke var personlig nærmere kjendt af Mange af sine Jevnlige, ligesom han i det Hele, tildels maaske af ägtværdige private Hensyn, förte et temmelig tilbagetrukket Liv. Men uagtet han saaledes maaske færdedes mindre blandt sine Medstuderende, end det for hans egen Udvikling havde været önskeligt, var han en meget virksom Natur, der med gode naturlige Gaver forbandt en ualmindelig Drift til literær Aktivitet. Allerede i hans förste Studenteraar havde denne lagt sig for Dagen gjennem en ikke ringe

Mængde af Journalartikler over forskjellige Gjenstande;" (foruden at han særskilt udgav en Oversættelse af et Skrift af Hauff, var han i 1843—44 Medredaktør af „Journal f. Lit. og Kunst", hvortil han leverede en Mængde mindre kritiske Anmeldelser samt nogle større Artikler; han leverede Bidrag til „Folkevennen" i 1840 og „Kjöbenhavnsposten" i 1842—43, til Augsbürger „Allgem. Zeitung", til „Ugeskrift for Læger" og „Bibl. for Læger") „og da han skiftede Studium og Fysjologien blev hans Yndlingsfag, kastede han sig lige fra sine Studeringers Begyndelse derover med en Iver hvis Udbytte maaske ikke allevegne blev bedömt saa ganske rigtigt. Man er hertillands ofte noget ugunstigt stemt mod en Bestræbelse der ikke følger den slagne Lundevej, og den Virksomhed han allerede för sin Eksamen i længere Tid havde udfoldet som Medarbejder i den lægevidenskabelige Presse var, sammenlignet med de danske Lægers Produktivitet ialmindelighed, baade omfangsrig nok til at vække en vis Opmærksomhed, og saa usædvanlig for en Studerende, at den ikke lettelig kunde undgaae, hist og her at blive betragtet som Frugten af en „Skrivelyst" der ikke altid syntes retfærdiggjort ved Beskaffenheden af hans Præstationer, som væsentlig bestode i kompilatoriske Arbejder. Det kunde maaske ogsaa virkelig have været at befrygte, at en allfor længe fortsat Virksomhed i denne Retning omsider havde hindret den mere selvstændige Stræben, hvorpaa al ægte videnskabelig Udvikling beroer, i at komme til Gjennembrud hos ham. Imidlertid synes hin Produktivitet dog at have staaet i saa nøje Forbindelse med det naturlige Talent for literære Sysler som allerede saa tidligt havde ladet ham forsøge sig i andre Retninger, at han vel kan siges at have fulgt et naturligt Kald, der har dobbelt Krav paa Anerkjendelse i et Land hvor Antallet paa de Læger der besidde et saadant ikke er stort; og da vi tillige have speciel Anledning til at troe, at han ej blot var kommet til Erkjendelse af Vigtigheden for ham selv af et mere selvvirksomt og koncentreret Studium, men virkelig fölte en Trang dertil, som det maaske mest var ydre Omstændigheder der hindrede ham i at tilfredsstille, troe

vi sikkert, at et længere Liv ikke vilde være blevet uden et mere positivt Udbytte for hans Fag. Rasmus Schmidt hørte vel neppe egentlig til dem af hvem man kunde vente, at de skulde føre deres Videnskab i sin Helhed frem til et højere Udviklingstrin; men han var upaatvivlelig et af de Talenter som Videnskaben ikke godt kan undvære: han besad en Flid og en Udholdenhed som vilde have gjort ham særdeles skikket til at bringe mangt et Spørgsmaal sin Besvarelse nærmere; og da han med omfattende Detailkunderskaber og en ualmindelig Lethed til at arbejde forbandt en oprigtig Kjærlighed til sit Fag, er der vistnok al Grund til at antage, at en saa driftig Natur vilde have svunget sig op til en hæderlig Plads blandt Fysiologiens Dyrkere, og maaske ved ufortrøden Stræben gavnet sin Videnskab nok saa meget som mangt et mere glimrende Talent.”

Ved den omtalte Katastrofe omkom ligeledes den 2den Underskibslæge paa Linieskibet, Stud. Medicinæ **Carl Ludvig Theodor Ibsen**, eneste Søn af nuværende Lektor ved Universitetet Professor Ib Ibsen og Hustru Caroline f. Böschen, födt i Aaret 1825. Han blev i 1843 dimitteret til Universitetet fra Borgerdydsskolen paa Kristianshavn, erholdt Laudabilis saavel ved Eksamen artium, som Aaret efter ved den filosofiske Eksamen, og tog i 1845 den for Lægestuderende foreskrevne forberedende Eksamen i Keni og Botanik med Laudabilis i begge Rubriker. Da den i 1848 udbrudte Krig gjorde at et større Lægepersonale udfordredes end let kunde erholdes, tilbød han, skjönt endnu ikke Kandidat, sin Tjeneste og blev da ansat som Underskibslæge paa Fregatten Freja. I 1849 vilde han, der var saa vidt fremmet i sine Studier, at han i dette Aars Efteraar havde kunnet underkaste sig Lægeeksamen, neppe ellers have taget Tjeneste, dersom han ikke ifølge sin Alder havde hört til det unge Mandskab der efter Septemberloven kunde vente Udskrivning til Krigstjenesten. Det var saaledes ikke aldeles frivillig at han atter tog Tjeneste, hvorved han da ansattes som anden Underskibslæge paa Christian VIII, og delte Skjæbne med dette og med sin ovennævnte Kollega; men efter Chefens Indberetning

har han uden tvivl fundet sin Død ombord i Skibet. Angaaende hans Virksomhed under Affæren saavel som om hans Begravelse kan henvises til det Ovenanførte. Han var en haabefuld Studerende og særdeles yndet af alle sine Omgivelser.

Premierløjtnant i Infanteriets Krigsreserve Jens Harald Fibiger Jahn, faldet i Træningen ved Uldrup og Saltrup d. 6te April. Søn af den i Aaret 1828 afdøde, især som dansk militærhistorisk Forfatter hæderlig bekjendte Kapitajn i det lauenborgske Jægerkorps Ferdinand Henrik Jahn (f. 5te Febr. 1789) død 29de Juli 1828, Søn af Apotheker i Neumynster Csp. Aug. J. og A. G. J. f. Lesser, hvis Fader var Livlæge hos Hertugen af Plöen) og dennes endnu levende Hustru Eleonora Hedevig f. Fries (Datter af praktiserende Læge i Preetz C. G. Fries). Født d. 7de Juni 1818 i Kiel, var han fra tidligste Barndom bestemt til den militære Stand, blev den 1ste Maj 1831 optaget paa Landkadetakademiet og tog i April 1835 Offiserseksamen, hvorefter han d. 1ste Maj s. A. ansattes som Sekondløjtnant i det daværende Kongens Regiment. Da han stedse havde haft stor Forkjærlighed for Historien, opoffrede han sig nu, da hans Tid tillod det, aldeles for dette Fag, navnlig for Krigshistorien, som den Gren af Historien der ifølge hans Stilling laac ham nærmest og ligeledes havde været Gjenstanden for Faderens Studier og Arbejder. Efter at have skrevet en Del mindre Afhandlinger, egentlig kun Forarbejder, fik han en Opfordring til at skrive de danske Auksiliærtroppers Historie, hvilken han udgav i 2 Afdelinger i 1840 og 1841. Efter at have ved den store Militærreduktion i 1842, paa Grund af svageligt Helbred, hvilket dog senere betydeligt bedrede sig, søgt og erholdt Afsked som Sekondløjtnant paa Vartpenge, men senere, under 21de Jan. 1843, faaet en ny Ansættelse som Premierløjtnant i Infanteriets Krigsreserve og Forstærkning, fortsatte han senere stedse sine historiske Studier og Arbejder, men havde ikke udgivet Noget af Betydenhed foruden det ovennævnte Skrift; hvorimod han har efterladt endel Haandskrifter, men neppe noget til Trykken Færdigt. Ved det slesvigholstenske Oprørs Udbrud meldte han sig straks til

aktiv Tjeneste, men kom i 1848 ikke til at deltage i Felttoget, hvorimod der overdroges ham adskillige Hverv og Kommandoer, først i Ribe og Middelfart, senere som Pladskommandant i Faaborg og ligeledes i Odense. Ved Aabningen af Felttoget 1849 derimod kom han straks til at deltage i Kampene i det Sundevedske, og her faldt han i Træningen ved de ovennævnte Byer, som Kommandör for et Kompagni af 3die Reservebatallion, for en öjeblikkelig dræbende Kugle, just som han stod paa Spring til at blive udnævnt til Kapitajn. Han blev begravet paa Sönderborg Kirkegaard d. 10de April. Foruden sin Moder efterlod han 4 Söskende og en Forlovet.

Sekondlöjtnant i Infanteriets Krigsreserve, samt Kammer-skriver under General-Toldkammer- og Kommercekollegiet, **Carl Frederik Christian Kohl**, faldet i samme Træfning som den Sidstnævnte d. 6te April. Var födt i Kjöbenhavn d. 23de Sept. 1823 af Forældrene: afskediget Kapitajnlöjtnant i Sö-Etaten Carl. Fr. Ch. Kohl og Charlotte Amalia f. Hansen. Efter at have gaaet i Efterslægtselskabets Realskole, sögte han at uddanne sig som Sömand og gjorde som saadan 3 længere Rejser, en til Vestindien, to til Ostindien, og han underkastede sig Styrmandseksamen. Et uheldigt Nedefald ombord, der for en Tid gjorde ham betydelig Skade, var tildels Anledningen til at han senere forlod denne Vej. Efter at han i et Aar havde arbejdet paa en Told-Embedsmands Kontor i Randers, erholdt han i 1845 en fordelagtig Ansættelse som Kammer-skriver under det ovennævnte Kollegium, i hvilken Stilling han befandt sig da det slesvig-holstenske Oprör udbrød i 1848. Hans fyrige Temperament og Begejstring for Fædrelandets retfærdige Sag tillod ham da ikke at holde sig tilbage, uagtet de Baand der knyttede ham til Tjenstforretningerne og til Hus og Hjem vel kunde have givet ham mere Grund hertil end de fleste Andre. Han indtraadte i Militærtjeneste fra Begyndelsen af Maj 1848 som frivillig Kommandersergeant og blev efter tilendebrogte Vaabenövelser ansat ved 3die Reservebatallion, men fik i dette Aar kun én Gang Lejlighed til at deltage i Kampen, nemlig ved det fjendt-

lige Angreb paa Haderslev d. 29de Juni. Ved denne og andre Lejligheder erhvervede han sig for sin raske Færd og sit rosværdige Forhold Batallionens Tilfredshed og blev under 14de Dec. 1848 allernaadigst udnævnt til Sekondlöjtnant i Infanteriets Krigsreserve. Som saadan drog han i Foraaret 1849 mod Fjenden og fandt sin Död i den förste större Træfning som fandt Sted, paa Langfredag ved de ovennævnte m. fl. Landsbyer i det Sundevedske. Efter 3 Timers Kamp blev han om Eftermiddagen Kl. 3, ved Landsbyen Auenhöl, truffet af en Kugle i Hovedet, der næsten öjeblikkelig dræbte ham, saa at han kun fik Tid til, idet han sank om i de Tililendes Arme, at sige de Ord: „jeg döer gjerne for Danmark!“ (se Hammerich „Skildr. af d. slesv. Krig“ S. 33.) Efter Öjenvidners Udsagn skal han have været et af de smukkeste Lig. Han jordedes paa Sönderborg Kirkegaard d. 10de April.

I Oktober 1845 giftede han sig med Christiane E. D. föd Sörensen, der overlever ham som Enke med en Sön.

Forhenværende Politirets-Assessor **Johannes Lem Smith**. En Sön af den i Thaarups „Fædrenelandske Nekrolog“ S. 84 ömtalte Eltsraad og Kontorchef samt Sportelkasserer i Sö-Etalen Fr. Ch. S. (af en oprindelig engelsk eller skotsk Familie, f. 28de Jan. 1761 d. 25de Aug. 1821), og dennes Hustru Hedevig f. Aagesen. Sönnen var födt d. 29de Aug. 1789. Han gik först i Esterslægtsselskabets Skole og senere i det dengang meget ansete Schouboske Institut, som han dog forlod i 1804 og derefter nöd privat Undervisning. I Aaret 1809 dimitteredes han til Universitetet af den ovenömtalte K. G. Groth og tog en meget hæderlig Eksamen artium, blev Aaret efter indkaldt til den filosofiske Eksamen, og tog i Januar 1813 latinsk-juridisk Eksamen med Laudabilis for den theoretiske og i Novb. s. A. ligeledes for den praktiske Pröve. Han arbejdede derpaa först i det saakaldte Kammerkancelli under Rentekammeret, og gik derfra over til Admiralitetet, hvor han blev udnævnt til Fuldmægtig i et af Kollegiets Kontorer og senere til Auditör ved den kombinerede Rel. Den 19de Maj 1824 befordredes han til 3die Assessor i Kjöbenhavns Politiret. Men i Aaret 1825

blev han pludselig overfaldet af et apoplektisk Tilfælde, som gjorde ham det umuligt at bestyre sit Embede, og hvorefter hans Helbred stedse siden forblev aldeles nedbrudt. Under 8de Maj 1827 blev han efter Ansøgning i Naade entlediget fra Embedet. Efter mangeaarige Lidelser under en i højeste Grad affældig Tilstand døde han den 7de April 1849 i sit 60de Aar.

I sine yngre Aar havde han med meget Held dyrket baade det franske, engelske og tyske Sprog, og i det Hele anvendt megen Tid paa at erhverve sig nyttige Kundskaber, blandt Andet i Landvæsenet, hvilke kom ham meget vel tilpas ved Bestyrelsen af et ikke ubetydeligt Strøgods som han havde arvet efter sine Forældre, bestaaende af 12 til 14 værdifulde Bøndergaarde og Huse, der tidligere havde hørt til Svenstrup Gods i Kjöbenhavns og forrige Roeskilde Amt, men for mange Aar siden vare derfra bortsolgte. — Han var stedse ugift og efterlader, saavidt vides, kun en Søster, der skal være gift i Jylland.

Den Afdøde har erhvervet Krav paa til de sildigste Tider at erindres af taknemmelige Medborgere ved at stifte det störste Legat for Kjöbenhavns Universitet som nogensinde er skjænket dette. Ved senere kongl. konfirmeret testamenterisk Disposition af 28de Aug. 1848 har han nemlig bestemt, at hele hans betydelige efterladte Formue — der anslaaes til henimod 200,000 Rbd. —, saavel det ovennævnte Bøndergods, som Kapitalformuen af Fordringer hos Private og offentlige Papirer og Aktier, skal tilfalde Universitetet, for at Bestyrelsen for samme kan anvende Indtægterne til Understöttelse for unge Studerende ved Akademiet. Hensigten med denne Gave er at virke til at unge Studerende, som ved deres Eksamens Karakter og ved de övrige Beviser man kan have for deres Duelighed have opvakt grundet Haab om at de i Tiden, enten som Videnskabsmænd eller Embedsmænd, ville præstere noget mere end Almindeligt, kunne, medens de ligge ved Akademiet, anvende deres Tid og Flid udelukkende paa Studeringer, uden at behöve at söge Erhverv. Fattigdom giver saaledes ikke Krav paa Understöttelsen,

kun heldige Naturanlæg og Flid til at uddanne disse giver Krav derpaa, og det er alene cæteris paribus at den Fattige nyder Fortrin. — Størrrelsen af Understøttelsen bestemmes af Universitetets Bestyrelse, ligesom det ogsaa beroer paa Sammes Bestemmelse, om det Hus Boet ejer i Farvegaden No. 127 skal sælges eller afbenyttes til Behoelse for de Studerende.

Sekondløjtnant i 10de lette Batallion og Studiosus Theol. **Andreas Peter Dorscheus**, dødelig saaret i Træfningen ved Alssund d. 13de, død d. 14de April. Han var født d. 10de Marts 1821, Søn af Silke- og Klædekræmmer i Kjöbenhavn Johannes Dorscheus, der døde d. 28de Aug. 1848 66½ A. gl., og dennes efterlevende Enke Regine C. D. f. Amdrup. I Aaret 1828 fik han, omtrent 7 Aar gammel, nuværende Pastor Dr. Bloch Suhr i Holbek til Huslærer og indtraadte i 1833, forberedet af denne, i Borgerdydsskolen paa Kristianshavn, hvorfra han i 1841 dimitteredes til Universitetet. Han underkastede sig de to første Eksamina med Haud illaud. Af indre Drift førtes han til Theologiens Studium, men da Oprørskrigen udbrød i 1848, flammede Fædrelandskjærligheden op i hans som i saa Manges Hjertes; han forlod den fædrene Arne, den gamle Moder og de kjære Söskende for at stille sig mod Fædrelandets Fjender. Efter at være i Foraaret 1849 udnævnt til Sekondløjtnant i Krigsreserven, fandt han sin Død i den blodige Træfning ved Alssund, hvor han faldt for en Kugle i Underlivet, agtet af sine Foresatte, afholdt af Kammerater og Undergivne. Han døde Dagen efter Træfningen paa Lasaretlet i Augustenborg, hvor han jordedes d. 18de April. Udmærket ved sit blide, kjærlighedsfulde Sind, savnes han dybt af sin gamle Moder, en Broder og to Söstre.

Rektor for Horsens lærde Skole **Halvor Frode Høegh Nissen**. Han var født i Kjöbenhavn d. 26de Decb. 1806 og 2den Søn af den i Aaret 1845 afdøde Jubelolding, forhen Rektor for Metropolitanskolen, Professor, Etatsraad, Ridder og Dannebrogsmænd, Niels Lang Nissen og dennes endnu levende Enke Helene Dorothea f. Vogelius. I Aaret 1816 indsattes han i den af Faderen

bestyrede Skole, hvorfra han dimitteredes i 1823; til Eksamen artium erholdt han Laudabilis og til den filologisk-filosofiske Eksamen det følgende Aar Laud. og encomium publicum. Efterat han i Juli 1829 havde taget theologisk Embedseksamen med Laudabilis, blev han i August s. A. konstitueret som Lærer ved Metropolitanskolen, ved hvilken han Aaret efter (12te Okt. 1830) allernaadigst udnævntes til Adjunkt. Denne Livsstilling fölte han sig snart i den Grad hendraget til, at han, for at skaffe sig Adgang til videre Forfremmelse paa den saaledes betraadte Vej, bestemte sig til at absolvere den for overordnede Lærere ved de lærde Skoler anordnede Embedseksamen. Dette var imidlertid for ham forbundet med stor Besværlighed, da han foruden sine Embedspligter tillige havde andre Informationer at passe, og han kunde derfor först i Maj 1837 indstille sig til denne Eksamen, hvis theoretiske Del han absolverede med Karakteren Haud illaudabilis, hvorimod han til den praktiske Pröve i 1838 erholdt Laudabilis unanimi consensu. Endnu under Forberedelsen til denne Eksamen, i 1836, giftede han sig med Emilie Röd, en Datter af Garvermester Röd i Kjöbenhavn. Dette Ægteskab, som velsignedes med en Datter og en Sön — der begge leve —, varede imidlertid kun kort: allerede d. 24de Marts 1840 döde hans Hustru. Under 6te Juni samme Aar befordredes han til Overlærer ved Frederiksborg lærde Skole, og under 3die April 1846 blev han allernaadigst kaldet til Rektor for Horsens Skole, ved hvilken det dog kun forundtes ham at virke i kort Tid og under næsten uafbrudt Sygdom. Allerede i flere Aar havde han lidt af Hæmorrhoidaltilfælde og Svækkelse i Fordöjelses-Redskaberne. Under hans Ophold i Horsens antog Sygdommen en betænkelig Karakter og yttrede sig som partiel Lamhed, der nödsagede ham til at tye til Kjöbenhavn, hvor han underkastede sig en langvarig Kur; men efter sin Hjemkomst blev han atter svagere, og saavidt det kunde skjönnes var det en Rygmarvstærning der endte hans Lidelser den 15de April 1849.

Nissen var ikke nogen höjtbegavet Aand; men en allerede

fra Drengenearene udviklet og stadig fortsat eksemplarisk Flid satte ham i Besiddelse af meget brugbare Kundskaber, og da han derhos, efter Foresattes, Medlæreres og Disciples enstemmige Dom, havde et umiskjendeligt Talent som Skolemand og fortrinlige Lærergaver, nød han i sine Embedsstillinger almindelig Anerkjendelse, ligesom ogsaa hans Personlighed i det Hele gjorde ham yndet af sine Omgivelser. Det var derfor dobbelt beklageligt, at han ikke fik Lejlighed til, efter sit Önske, at hæve Horsens engang saa höjt ansete Skole, der ved forskellige uheldige Forholdes Indvirkning i flere Aar var gaaet betydeligt tilbage, op af den ufortjente Foredrelsestilstand. De Forsætter hvormed han gik til dette Hverv, og de Forventninger hans tidligere Virksomhed havde fremkaldt, berettigede til de bedste Forhaabninger i denne Henseende; men en höjere Styrelse vilde det anderledes, og hans dygtige og talentfulde Eftermand er det nu forbeholdt at gennemføre Skolens Reorganisation — som vi haabe — under gunstigere Forholde.

Som Forfatter har den Afdöde hovedsageligen — foruden nogle mindre i Skolernes Programmer indrykkede Afhandlinger — gjort sig bekjendt ved Udgivelsen af en latinsk Grammatik. Den udkom i 1839, men synes ikke at have vundet nogen synderlig Anerkjendelse, hvortil Grunden maaske dog mindre maatte söges hos Bogen selv, end snarere i den for Forfatteren uheldige Omstændighed, at Madvigs latinske Sproglære saa Aar efter udkom og fortrængte saavel den som alle andre grammatikalske Arbejder for dette Sprog.

Kapitajn og Kompagnichef i Liniehæren **Frederik Hedemann**, födt den 1ste Juli 1799 i Byen Slesvig, hvor hans Forældre, den senere afdöde Generalmajor Hedemann og Moder föd Baronesse Dehn, dengang boede; var den yngste af 4 Söner og 3 Döltre. Sin første Opdragelse nød han i Forældrenes Hus, blev Landkadet i Aaret 1811, men afskedigedes formedelst Svagelighed fra Korpset i 1812. Fra 1813 til 1818 var han i Herlufsholms Skole, som han atter forlod formedelst Ulyst til Studeringer, og blev derefter,

da han nu fuldkommen havde gjenvundet sit Helbred, atter antaget paa Landkadetakademiet 1821; tog Offiserseksamen 1823 og blev ansat som Sekondløjtnant ved det daværende fynske Infanteri-Regiment, der garnisonerede i Fredericia og ved hvilket han den 8de Febr. 1833 oprykkede til Premierløjtnant og den 3die Febr. 1841 til Stabskapitajn. Ved Arméforandringen d. 1ste Juli 1842 ansattes han som Kapitajn ved 12te Linie-Infanteri-Batallion og førte sit Kompagni hæderligen i Felttoget 1848 ved Bau og Slesvig, samt i det Sundevedske den 28de Maj og 5te Juni. Under Vaabenhvilen i Vinteren imellem 1848 og 49 garnisonerede han med Batallionen i Fredericia, men blev her i Foraaret 1849 angrebet af en Sygdom, en mulig Følge af de Aaret iforvejen udstandne Strabadser, der endte hans Liv d. 19de April, efter 3 Ugers smertefuldt Sygeleje, i hans 50de Aar. Han døde ugift, og efterlader flere Söskende, hvoriblandt den danske Overgeneral i Felttoget 1848, nuværende Kommandant i Citadellet Frederikshavn, Generalmajor Hedemann.

Premierløjtnant **Viggo Skibsted**, tredie Kommanderende paa Fregatten *Gefion* og som saadan saaret i Affæren ved Ekkernförde den 5te April, död sammesteds den 19de næstefter. En Sön af den i 1832 afdöde Kapitajn i Sö-Etaten Peter Nikolaj Skibsted — Broder til den i 1847 afdöde Raadmand Etatsraad M. Sk., Sön af Brygger og Raadmand Andreas Sk. (f. 1753 d. 1806) og Sönneson af Grosserer i Kjöbenhavn og Raadmand Mikael Skibsted (f. 1699 d. 1775) — og dennes endnu levende Enke Ellen Sofie Kathrine föd v. Bergen. Viggo Skibsted blev födt den 5te September 1815 paa Hammermöllen ved Helsingör, hvor hans Moder paa den Tid opholdt sig i Besög hos sin Fader, Georg Vilhelm v. Bergen, der var Fabrikmester paa Gevärsfabrikken; han var den næstældste af 9 Söskende. Tidlig af sine Forældre bestemt til Söen, indtraadte han i 1829 som Kadet paa Sökadetakademiet, blev i Aaret 1835 Offiser og offrede sig nu med stor Iver og en energisk Karakters hele Kraft til sit Fag. I 1837 blev han udkommanderet med Korvetten *Galathea* til Middelhavet, 1838 og 39

med Briggen Alart til Vestindien og Sydamerika, og tog kort efter sin Hjemkomst Tjeneste som Styrmand paa et Koffardiskib, for at erholde en videre praktisk Uddannelse end der i Elaten gaves ham Lejlighed til; han tilbragte paa denne Maade de to Aar 1840 og 41 og lagde sig i denne Tid, saavel som under sit Ophold i Kjöbenhavn, med Iver efter det Spanske, hvilket Sprog er saa vigtigt for Söfolk der fare paa Amerika, ligesom han desuden theoretisk og praktisk sögte at uddanne sig saa meget for Sömandskunsten som det var ham muligt. — 1843 blev han udkommanderet med et Opmaalingsfartöj i Limfjorden, 1844 — i hvilket Aar han under 1ste Novb. blev Premierlöjtnant — med Fregatten Thetis paa en Krydstur, 1845 med Skonnerten Elben paa Vagtstationen ved Altona, hvor han gjorde mange interessante Bekjendtskaber og var — som overalt hvor han kom — meget afholdt i de Familier i Hamborg og Altona han havde Lejlighed til at blive bekjendt med. — 1846 laae han med Korvetten Diana ved Helsingör, gjorde 1847 med Korvetten Valkyrien en Tur til Island, hvor han benyttede Lejligheden til at besøge Gejser og flere mærkelige Steder. 1848 gik han med samme Skib til Nikobaröerne, og var saaledes i det förste Krigsaaar fjernet fra Hjemmet; 1849 blev han derimod udkommanderet med Fregatten Gefion og tog, med al den Iver hans fyrige Sjæl förte med sig, fat paa Uddannelsen af det nylig indkaldte Mandskab, hvilket i de fjorten Dage Skibet var i Söen kom saa vidt i Kanoneksersits og Skibsmänövrer, at han i sit sidste Brev, der er dateret Dagen för Slaget ved Ekkernförde, udtalte sin Glæde over den Dygtighed Besætningen viste, navnlig i Kanoneksersits, hvilket der snart skulde blive Lejlighed til at prøve, skjönt paa en saa sörgelig Maade, at al Duelighed blev overflödig; nogle Linier fra Mandag Morgen den 2den April ere tilföjede, men uden Anelse om at han saa Dage efter skulde i Slag og erholde sit Banesaar. I Begyndelsen af Slaget den 5te fik han Laaret knust og laae forbundet, da det forfærdelige Budskab naaede ham, at Dannebrog var ströget, at et usselt Kystbatteri havde taget vor stötteste Fre-

gat efter en haardnakket og hæderlig men unyttig Kamp; hans stolte Sömandssjæl, hvis Afgud Æren og et uplettet Flag altid havde været, fik her et Knæk, som blev hans egentlige Bancsaar, thi sjælelige Lidelser gjorde det Saar ulægeligt der ellers ingenlunde havde været anseet for dødeligt, og al den Deltagelse der vistes ham paa Lasarettet i Ekkernförde, dels af flere i Slesvig boende Slægtninger, dels af Familier i Hamborg og Altona, hvilke elskede ham fra hans tidligere Ophold der, og ilede til for at yde ham virksom Hjælp eller ialtfald kjærlig Deltagelse, kunde vel formilde hans sidste Dage, men ikke opholde det flygtende Liv, skjönt Alle endnu indtil et Par Dage för hans Död sikkert havde ventet at han vilde blive frelst, da de kun saae det ydre legemlige Saar, men ej bleve vår det indre, langt farligere, desværre ulægelige.

Den 17de April blev hans Tilstand foruroligende, den 19de om Morgenen Kl. 3 hensov han i to af sine Kammeraters Nærværelse og blev den 22de begravet i Uniform med fuld militær Honnör paa Ekkernförde Kirkegaard, ved Siden af sine forudgangne Kammerater Krieger og Marstrand; hans Lod blev den skjöneste der kan blive en Dödelig til Del: han faldt i Kampen for Fædrelandet.

Viggo Skibsted var af Middelstörrelse, velskabt og af et heldigt Udvaltes, der tydeligt bar Præget af hans energiske og kraftige Karakter; han var en dygtig Offiser, afholdt af sine Kammerater som af sine Undergivne, en kjærlig Sön og Broder og en trofast Ven; men han var dette ikke blot i den almindelige Forstand af disse Ord; thi udentvivel var Kjærlighed og Trofasthed imod de Mennesker og Institutioner til hvilke han fra Barndoms- eller Ungdomsaar var knyttet, i usædvanlig Grad karakteristisk hos ham. Han var, ikke blot ifölge den vore Söofficerer ejendommelige, ofte overdrevne, esprit de corps, men isærdeleshed ifölge denne sit Hjertes Troskabsfölelse, sin Stand og sine Kammerater i høj Grad hengiven, i høj Grad tjenstivrig og med Liv og Sjæl delagtig i Marinens Glæder og Sorger. Denne Troskabsfölelse,

som han viste saa rørende imod Moder og Søsken — hvilke han for en stor Del, efter Faderens tidlige Død, isandhed stod i Faders Sted —, ligesom imod sin Stand, sine Kammerater og sit Fædrelands Marine, viste sig ogsaa i hans varme, glødende Fædrelandskjærlighed, der dog tillige ofte — hvad der udentvivl vel stemmer med Troskabsfølelsen — havde et letforklarligt, i sin Fremtræden ofte smukt og altid hjerteligt, men ensidigt og ikke altid mod det Nyere retfærdigt dømmende Præg.

Mod sine Undergivne var han nøjagtig i at fordre deres Pligters Udførelse, men mod dem, ligesom mod alle Underordnede, i høj Grad human, retfærdig og kjærligsindet; men som hele hans Væsen var uden Bram, og som han foragtede og hadede al forsængelig Jagen efter Folkegunst, saaledes ringeagtede han ogsaa enhver Stræben efter ved ydre Fremtræden at lægge disse Egenskaber for Dagen, og blev derfor ikke altid af sine Undergivne saa højt paaskjønnet, som han upaatvivlelig i mere end almindelig Grad havde fortjent.

I sin Omgang med Mennesker udenfor sin egen Stand var han ved sin ridderlige Færd og sit skjønne, ædle og milde Aansyn, ved sit beskedne og dog mandige, sit aabne og dog ikke aabenmundede, sit trohjertige og kjærlige, sit for alt i Sandhed Ædelt og Skjönt med Varme deltagende Væsen, i høj Grad afholdt. Vel bragte hans varme Troskabsfølelse mod det hvis Værd han havde lært at paaskjønne og elske, ham stundom til en heftig lidenskabelig Opblussen mod dem hos hvem han forudsatte en modsat Dom eller Tilbøjelighed med Hensyn til disse Ting, en Lidenskabelighed hvis Heflighed dog selv de der ikke kjendte ham nøjere straks tilgave ham, fordi Kjærlighed til Sagen og virkelig Humanitet altid gave sig tilkjende igjennem den, og fordi hans brave, retsindige Hjerte aldrig lod ham forledes til krænkende Adfærd, selv mod anderledes Tænkende.

V. Skibsteds Minde vil derfor længe blive i kjærlig Erintring hos alle dem der havde den Glæde at kjende ham, og aldrig vil han glemmes af sine nærmeste Slægtninger og Venner.

Ditlev Christian Rumohr, født i Glykstad d. 6te Juni 1767, død i Kjöbenhavn d. 23de April 1849. Hans Fader var Oberst i dansk Tjeneste Ditlev Rumohr, Moderen var en født Hobe. Som Barn sendtes han til Stuttgart og erholdt sin første videnskabelige Dannelse i det derværende, dengang saa beröimte, Carls - Institut, hvorfra mange af en nu forbigangen Perodes navnkundigste Videnskabsmænd gik ud. I flere Aar var han her Stuekammerat med den rigtignok 8 Aar ældre Fr. Schiller, med hvem han ogsaa vedblev at staae i et venskabeligt Forhold indtil Digterens Död. Han studerede ved flere Universiteter, navnlig i Göttingen, dog uden at vælge sig noget bestemt Fag. Begavet med en lys Aand og en mærkværdig Hukommelse, kastede han sig snart over dette, snart over hint Studium og erhvervede sig grundige Kundskaber næsten i dem alle; dog vare Historie og Sprog, baade de ældre og nyere, hans Yndlingsstudier; han talte saaledes de fleste europæiske Sprog og kommenterede de græske Klassikere; men han har kun efterladt Haandskrifter af deslige Arbejder. Tilbagevendt til Holsten, levede han her, paa Grund af Familieforholde, en Del Aar som Privatmand i Kiel, hvor han ejede en Gaard, og beskæftigede sig med at samle et stort og udmærket Bibliothek, indbefattende, foruden de gamle Klassikere, hele den nyere Tids belletristiske og historiske Literatur, medens han derhos fortsatte sine Yndlingsstudier. Dels som Lærd, dels som sprogkyndig Verdensmand, ydede han Kong Frederik den Sjette, medens det danske Hof var i Kiel, megen Nytte, ogsaa i diplomatiske Anliggender, og kun hans Ulyst til et mindre ubundet Liv var Aarsag i, at han ej virkelig indtraadte i Stats tjenesten. Som Følge af Krigen og de uheldige Tidsomstændigheder mistede han sin Formue. Levningerne af samme, det med saa megen Forkjærlighed og store Omkostninger samlede Bibliothek, maatte han beslutte sig til at sælge, skjönt det ej var Tiden til at faae en saadan Bogsamling betalt. Den kjøbtes af Kongen og deltes mellem Bibliothekerne i Kjöbenhavn og Kristiania. (Se Werlauffs historiske Efterretninger om det store kgl. Bibliothek i Kjöbenhavn, S. 286.) Han begav

sig nu til Kjöbenhavn, hvor Kongen, som Skadesløsholdelse for det saa billigt afhændede Bibliothek, tilstod ham en Livrente; han opholdt sig her i de sidste 30 Aar af sit Liv, og Mange have der øst af hans rige Kundskabsvæld. — Under de legemlige Lidelser i hvilke han tilbragde sine sidste Aar, og medens hans Aand slövedes for Livets daglige Færden, fulgte han endnu stedse med usvækket Interesse Verdensbegivenhedernes Gang, og først to Dage før sin Död lagde han sine historiske og lingvistiske Studier paa Hyl- den. Han var ikke gift, men efterlader en Adoptivsön, nuværende Kopist under Kjöbenhavns Magistrat Kand. Juris Theodor Kjær- strup Rumohr.

Christian Jullus Höyer, Premierlöjtnant i det kongl. Inge- niörkorps, dödelig saaret i Kolding d. 23 April. Broder til den i forrige Aargang S. 469 omtalte, i Slaget ved Slesvig faldne, Löjt- nant F. H. B. Höyer, og födt i Kjöbenhavn d. 14 Maj 1820. Han nød Undervisning som Gratist i Efterslægtsselskabets Realskole, der tillige forberedede ham til Adgangseksamen til den militære Höjskole. Efter at have bestaaet denne, blev han under 18de Nov. 1840 udnævnt til Elev af Höjskolen og Sekondlöjtnant i Artilleriet fra 1ste s. M. at regne og med (den ham senere under 31te Oktb. 1842 tillagte) Ancjennitet fra samme Tid. Da han i Efteraaret 1842 havde bestaaet i Höjskolens Oprykningseksamen, bestemte han sig for Ingeniörvidenskabene. Hans Studier paa Höjskolen bleve dog noget forsinkede, dels ved Sygdom, dels derved at den ældste Afdeling af Elever var oplöst i 2 Aar paa Grund af indre Forholde i Anstalten, og det var derfor først i 1848 at han ind- traadte som Premierlöjtnant i Ingeniörkorpset. I den korte Tid hvori han gjorde Tjeneste ved dette, deltog han i Befæstnings- arbejderne ved Fredericia i Foraaret 1849. Ved Angrebet paa Kolding den 23de April beordredes han at före Ingeniörtropperne for at rydde Barrikaderne, hvilket vanskelige Hverv han udförte under Fjendens Ild, ligesom han og under Ilden barrikaderede; men ved Tilbageslaget blev han dödelig saaret af en Forræder-

kugle, hvoraf han allerede Dagen efter døde paa Lasarettet i Middelfart, hvor han blev begravet den 26de April.

Dersom man kan troe et Udsagn af nogle hertil ankomne Flygtninger fra Kolding, var den nærmeste Anledning til hans Død den, at hans Godmodighed ikke tillod ham at afslaae en Begjæring af nogle Fruentimmer fra Byen om at indlade dem i denne efterat Barrikaderingen var fuldendt; men ved at aabne Indgangen, traf ham da det dræbende Skud.

Frivillig Furér i Armeen Christian Georg Philipsthal Svendsen, dødelig saaret i Affæren ved Alssund d. 13de April, død paa Augustenborg Lasaret den 24de næstefter. Blev født d. 16de Oktober 1824 i Nakskov. Hans endnu levende Forældre ere Sadelmagermester sammesteds Christian Svendsen og Hustru, Emilie Theresia fød Nielsen. Efter at have lært Sadelmagerprofessjonen hos sin Fader, rejste han til Kjøbenhavn, hvor han netop befandt sig da det slesvig-holstenske Oprør udbrød. Som saamange andre ædle Ynglinger ilede ogsaa han med at melde sig som Frivillig til Krigstjenesten, og blev derpaa ansat som Menig ved den 10de Batalion, der, som bekjendt, har indlagt sig saa stor Ære i Feltoget. Uagtet Svendsen følte den mest brændende Lyst til at deltage i Krigen, bør det dog fremhæves, at han ikke bestemte sig til Noget før han havde erholdt sine Forældres Samtykke; ”thi ellers kunde han ikke drage rolig afsted.“ Angaaende Slaget ved Slesvig, da trøstede han sig med, „at Tyskerne ogsaa fik dygtig Børst“, og at „vi gjorde hvad vi kunde“; men da han kom til Flensborg og saae denne By's brave Borgeres store Hjertesorg og inderlige Deltagelse for de danske Soldater, da bevægedes han næsten til Taarer over at Skjæbnen ikke havde forundt dem at gjøre mere for denne „uforglemmelige By“. Formedelst hans tappre Forhold i Slaget ved Slesvig blev han derpaa udnævnt til Underoffiser, fra Slagets Dato at regne, en Udmærkelse som foruden ham og hans bedste Ven, en kjøbenhavnsk Frivillig, ingen Anden i Kompagniet erholdt. I Slaget den 5te Juni var han nær blevet fangen, „skjønt han alligevel ikke troede at Tyskerne skulde have

faaet ham levende“; han beskriver denne Dag som den mest anstrengende, idetmindste for den 10de Batallion. Vi finde derpaa Svendsen som Furér i Jylland, og det Önske træder nu mere og mere frem i hans Breve, at kunne blive Offiser. Furértjenesten synes han forresten ikke videre om; der var saameget Skriverseri og „han vilde slaaes.“ Da Malmö - Vaabenstilstanden indtraf, tog han paa Kommandoskolen og bestod vedkommende Eksamen saa hæderligt, at han af det store Antal erholdt Nr. 11, og ilede derpaa med fornyet Haab og Lyst over til Als, hvor hans Batallion laae i Garnison; — men det var ikke bestemt af Skjæbnen, at han skulde nyde den velfortjente Ære at blive Offiser; 10 Dage efter Felttogets Aabning, i den ovennævnte blodige Affære, fandt han Maalet for sin Bane. Vi ville lade den værdige Feltpræst, Hr. Pastor Böggild, tale, som angaaende Begivenheden tilskrev hans Forældre blandt Andet saaledes: „Saa smerteligt det end er mig at skulle bedrøve Dem med et Sorgens Budskab angaaende Deres brave Søn, og ihvorvel jeg anlager at hans trofaste Ven og Stalbroder, der er Furér ved samme Kompagni som Deres Søn, allerede igaar har tilskrevet Dem“, (hvilket ogsaa var Tilfældet) „kan jeg dog ikke afholde mig fra at tilskrive Dem nogle Linier, fordi jeg inderlig tager Del i den Sorg dette Budskab maa have bragt Dem og gjerne med Guds Hjelp vilde sige Dem Noget til Tröst i Deres store Sorg. Det er kun altfor sandt at Deres Søn, en af de kjækkeste og saavel ved sin retsindige og trofaste Karakter som ved sin Tapperhed og Bravhed mest afholdte ved sin Batallion, Fredagen d. 13de April (1849) er bleven meget haardt saaret af en Kugle i Underlivet, i den stærke Tiralliörild udenfor Brohovedet, i hvilken han som en Helt viste sine Kammerater Vejen. Hans første og eneste Bön til Lægen, som med Kjærlighed og Omhyggelighed forbandt ham, var den, at der maatte blive skrevet til hans Forældre. Deres Söns Kompagnichef, der ligesom alle hans Offiserer i særdeles høj Grad agter og elsker ham, tog igaar selv ud til Lasarettet for at besøge ham og tale med Professor Stein ham angaaende.”

Af Faderens Svar til Pastor Bøggild troe vi endnu at burde fremhæve Følgende: „Ja i Sandhed! Prøvelsens Tid er oprundet over vort elskede Fædreland; mange og tunge ere de Offre som Kjærligheden til det lægger paa dets Alter, men det kan jo ikke være anderledes; vi ere ikke de Eneste der bidrage det Dyrebæreste, det Kjæreste de eje; Enhver bringer Sit med Tillid og Fortrøstning til den Gud som raader over os Alle; og derfor, er det hans alvise Villie, at vi ej mere herved skulle see vort elskede Barn, da skal det være os en Trøst og Glæde i vor Sorg, indtil vi hisset gjensees, at som han fra lille var et godt Barn, en kjærlig Søn, saaledes fremturede han bestandig i Retskaffenhed og fuldendte sit Løb som en hæderlig Fædrelands-Forsvarer, hvorom Deres Brev, højstærede Hr. Pastor, indeholder det skjønneste Vidnesbyrd Nogen kan erhverve sig!”

Desværre var Saaret saa farligt, at der intet Haab levnedes om Helbredelse, og som saamange andre ædle unge Mænd, maatte ogsaa Svendsen med sit Blod besegle sin Kjærlighed til det elskede Fædreland. Hans Død den ovennævnte Dag vakte almindelig Sorg i Batallionen. Han blev begravet paa Augustenborg Kirkegaard d. 27de.

Markus Pauli Kareus Holst v. Schmidten, Etatsraad, By- og Herredsfoged i Rudkjøbing og paa Langeland. Var født d. 25de Januar 1791 paa Herregaarden Urup i Jylland, som da ejedes af Faderen, den i sin Tid for sine betydelige Rigdomme bekjendte Generalkrigskommissær Ulrik Christian Schmidten (f. 1761 d. 1828), som oprindeligt hed Schmidt, men tilligemed en yngre Broder, Jh. Fr. Schmidt, begge da juridiske Kandidater, blev oplaget i den danske Adelstand under hint Navn den 10de Decb. 1783; de vare Sønner (af andet Ægteskab) af Gottfred Schmidt (f. 1709 d. 1773), som var Apotheker i Horsens og ejede Hovedgaardene Stougaard og Alsted i Vejle Amt, og Sønnesønner af Jakob Schmidt, en Meklenborger af Fødsel, der byggede Apotheket i Horsens og siden kjøbte Godser i Jylland. Generalkrigskommissær U. C. Schm. havde med sin Hustru, Mette Sofie f. Marcussen (f. 1768 d. 1832,

eneste Datter af Justitsraad Markus Pauli M. til Kræstrup og Karen Holst), kun 2 Døltre og den her omtalte Søn, hvorimod den yngre Broder J. F. Schm. havde 9 Börn, hvoriblandt den afdøde Professor H. G. Schmidten og den endnu levende Kammerjunker, R. af D. og forhenværende Skifteforvalter paa St. Thomas, Gotfred S., hvilke saaledes vare Fættene til vor Schmidten. I Aaret 1799, d. 8de Oktbr., indtraadte denne som Elev i daværende Hofpræst Christianis Institut i Kjöbenhavn, og blev af ham konfirmeret i April Maaned 1806 i Trinitatis Kirke. Efter sin Konfirmation kom han i Huset hos Professor Sverdrup, under hvis Vejledning han forberedede sig til Universitetet, dertil dimitteret af den ovennævnte K. G. Groth. I Aaret 1809 tog han første Eksamen, i April 1810 den filologiske og i April 1811 den filosofiske, og den 31te Oktbr. 1812 juridisk Embedseksamen med bedste Karakter (den praktiske Pröve i Foraaret 1814 ligeledes med Laud.), og blev i samme Aar af Hofpræst Liebenberg ægteviet til Luise Augusta Björn (f. 1787, Datter af Student Christian B. og Marie Christine Lorenzen), der nu som Enke overlever ham. Under 28de Januar 1813 blev han udnævnt til Kammerjunker. De første Aar af sit Ægteskab levede han paa Herregaarden Lundbygaard i det sydlige Sjælland, men da den Tids Omvæltninger i Pengeforholdene ogsaa havde en uheldig Indflydelse paa hans Formue, indtraadte han som Volontör i det kongelige danske Kancelli, hvortil han udnævntes under 30te Decb. 1823. Ved sin Flid og Dygtighed i Forretninger tildrog han sig snart sine Overordnedes Yndest og Opmærksomhed, og blev under 31te Oktbr. 1826 konstitueret som Byfoged i Faaborg og Herredsfoged i Salling Herred i Fyen. Fra denne Periode meddeltes ham af Svendborg Amtmandskab det Vidnesbyrd: „at han, i den Tid benævnte Embeder havde været ham anbetroede, med udmærket Iver, Flid og Orden havde udfört enhver af de Embederne vedkommende Forretninger, og isærdeleshed med megen Arbejdsomhed og Flid befördert Skiflevæsenets Fremme“. Under 17de Sept. 1828 blev han allernaadigst udnævnt til Byfoged i Rudkjöbing samt Herredsfoged paa Langeland (siden

1845 tillige Branddirektör). Som et Bevis for, at han ogsaa i Borgersamfundet havde vundet Anerkjendelse, modtog han ved sin Afrejse fra Faaborg følgende Skrivelse fra en af Byens Borgere: „Med megen Fornøjelse og inderlig Deltagelse i Deres Højvelbaarenheds fremtidige Vel, kan jeg ikke undlade at lykønske Dem med Deres ny Embede. Vel havde jeg og den største Del af mine Medborgere nok ønsket at beholde Dem her i Byen som Byfoged, men da dette ej kan skee, skal vi finde os deri. Modtag derfor af mig og samtlige Medborgere herved vore inderligste Ønsker for Deres Højvelbaarenheds Fremtids Vel”.

Embedet i Rudkjøbing beklædte han i over 20 Aar og blev i dette Tidsrum under 25de Juni 1847 udnævnt til Elatsraad, ligesom han ogsaa fremdeles retfærdiggjorde de ham tidligere meddelte Vidnesbyrd for Orden og Dygtighed i Forretninger.

I Omgangslivet besad S. i høj Grad den fine selskabelige Takt, deltog gjerne i den uskyldige Spøg, som ikke saarer fordi den er uden Braad, og i de Glæder som vederkvæge Hjertet. Man saae ham gjerne, fordi man i ham altid saae den milde, venlige og forekommende Mand. I det huslige Liv var han i høj Grad elskelig baade som Ægtefælle og Fader, for sine Børns Dannelse gjorde han betydelige Opoftrelser, og til hans væsentlige Livsglæder henhørte den, at hans ældste Søn, nuværende Overkrigskommissær Ulrik Christian S., i Aaret 1848 ansattes som Intendant ved Armeen og senere benaadedes med Dannebrogens Ridderkors.

Hans øvrige efterladte Børn ere: Christian S., Proprietær i Lolland, Markus S., Forpagter af Brolykke paa Langeland, samt en ugift Datter. Han fristede den tunge Skjæbne at miste to Døttre, den Ene i Aaret 1835, Sofie S., 14 Aar gammel, og senere den ældste, Luise Augusta, gift med Kammerjunker Steensen-Leth til Stensgaard paa Langeland. Den Sidstes Tab (hun døde i Februar 1845 i 26de Aar efter 7½ Aars Ægteskab) var ham især en smertelig Tilskikkelse, ligesom ogsaa hendes tidlige Bortgang beklagedes af Alle der kjendte hendes Væsens hele Elskværdighed; og ihvor meget han end stræbte at bekæmpe sin Sorg, hidrog dog

upaatvivlelig dette Dödsfald væsentligt til at svække hans Livskraft. Fra den Tid af led han af jevnlige Ildebefindende, der i Vinteren 1849 lagde ham paa det Sygeleje fra hvilket han ikke mere opstod. Blidt og roligt hensov han d. 26de April om Aftenen i sin Hustrus Arme, og blev den paafølgende 2den Maj stedet til sit Hvilested paa Rudkjöbing Kirkegaard. En talrig Skare af dem fra By og Land til hvilke han havde staaet i Embedsforhold, eller var knyttet ved Venskabs og Hengivenheds Baand, viste hans Stöv den sidste Ære, og længe vil hans Minde hos Mange bevares i venlig og kjærlig Erindring. Han havde prøvet den timelige Lykkes Omvekslinger, Rigdommen stod ved hans Vugge og udströede sine Gaver over hans Ungdoms Veje, men at han siden, da Nödvenigheden fordrøede det, gik ind til offentlig Virksomhed, er et fornyet Bevis for, at Dannelsen er en Ejendom som beholder sit Værd under gunstige og ugunstige Livsforholde, ligesom det ogsaa skal være ham til et godt og hæderligt Eftermæle.

Sekondlöjtnant i Infantriets Krigsreserve og Studiosus Filologiæ Hans Holbek, dödelig saaret ved Kolding den 23de April. Ældste Sön af Proprietær Niels Holbek til Hovedgaarden Albek i Hornum Herred, Aalborg Amt, og Vilhelmine Kathrine föd Steenstrup (Datter af afdöde Pastor S. i Ebeltoft); var födt den 2den Oktober 1825 i Ebeltoft, hvor Faderen dengang boede som Ejer eller Bestyrer af en Landejendom i Nærheden. Bestemt til Studeringerne, blev han i 1836 sat i Latinskolen i Horsens, efterat Faderen som kongelig Godsforvalter havde taget Bopæl paa Bygholm. I 1840 kjøbte han Albek og satte derpaa Sönnen i Randers Skole, hvorfra denne i 1844 dimitteredes til Universitetet tilligemed en Broder, nuværende Sekondlöjtnant af Artilleriet Gert Marinus Holbek. Han absolverede Eksamen artium og Aaret efter anden Eksamen, begge med et hæderligt Laudabilis, uagtet en temmelig delikat Konstitution ofte gjorde ham Studeringerne noget byrdefulde.

Han valgte Filologien til sit Brödstudium, og var allerede rykket saa vidt frem heri, at han i Löbet af et Par Aar havde

Udsigter til at naae det Maal han vedblev at arbejde hen imod, med den samme varme Interesse og ufortrødne Anstrengelse som allerede havde berettiget til de bedste Forhaabninger i hans Skoletid, da Oprörets Udbrud i Foraaret 1848 kastede ham ud af en Bane som de der kjendte ham ikke kunde betvivle, at han jo vilde have tilbagelagt med Ære. Hans Holbek havde for varmt et Temperament til ikke at föle sig dybt grebet af den samme Bevægelse som gjennemströmmede Alle: han besad for megen ungdommelig Raskhed til ikke under slige Omstændigheder at föle sig opfordret til Handling, og havde for megen Energi til ikke at före igjennem hvad han i en saadan Anledning havde besluttet. Han meldte sig straks som Frivillig, gjennemgik de foreløbige Övelser og underkastede sig den befalede Pröve paa Kommandoskolen, hvorpaa han blev udnævnt til Sekondlöjtnant i Krigsreserven, og indtraadte i Tjenesten ved 9de Liniebatallion (Oberstlöjtnant Thestrup). Med denne deltog han i Slutningen af Felttoget 1848; men havde ikke Lejlighed til at maale sig med Fjenden, da han hele Tiden laa i Kantonnement, först i Skanderborg-Egnen, senere længer Syd paa, i Vejle eller Omegn. Kort efter Vaabenstilstanden blev han hjempermitteret og vendte tilbage til Hovedstaden, hvor han tilbragte Vinteren i sine Forældres Hus, som vare flyttede her til Byen. Hans rimeligvis noget sangvinske Forventninger om Frugterne af det personlige Offer han havde bragt, vare vel for en stor Del skuffede; men netop denne Omstændighed synes at have givet ham en mere levende Fölelse af hvad der egentlig var hans Kald. Uden at angre det Skridt han efter bedste Overbevisning havde gjort, var han ligesom kommet mere paa det Rene med sig selv, og skyndte sig ufortrødent at benytte Vintermaanederne til atter at indhente hvad han i Sommerens Löb havde maattet forsömme af sine Studeringer, medens det kun var hans Önske, at den ny Afbrydelse der rimeligvis igjen forestod idelmindste maatte skaffe ham den Tilfredsstillelse, at blive en mere virksom Deltager i Kampen for Fædrelandet end forrige Aar. Han fik denne Tilfredsstillelse. Sidst i Februar blev han igjen komman-

deret til Tjenesten, først paa Als, senere med sin Batallion i Fredericia. Herfra deltog han den 23de April i Angrebet paa Kolding. Det var første Gang han var i Ilden, og hvem der kjendte hans ungdommelige Fyrighed kunde vel nære en hemmelig Frygt for, at det skulde blive sidste Gang. I Spidsen for sine Folk trængte han op paa Formiddagen ind i Byen. Hans Uniform var gjennemboret af flere Kugler, da han omsider ved Stormen paa en Barrikade modtog et Skud i Underlivet, rimeligvis fra et Vindue, og maatte bæres ud af Kampen. Han blev ført til Lasarettet i Fredericia, hvor han opgav Aanden den 27de April og jordedes den 1ste Maj.

Hans Holbek var en kjærlig og haabefuld Søn, en aaben og elskværdig Karakter, af dem der finde Venner overalt og blive længe og dybt savnede i deres nærmeste Kreds.

Jakob Staal, Kammerraad og Ejer af Hovedgaarden Aunö i det sydlige Sjælland, født 9de Aug. 1782, død 27de April 1849. Faderen var Lars Terpger Staal, Kjøbmand i Vordingborg, født 1747, død 1818, Søn af Hans Staal, ligeledes Kjøbmand sammesteds, og gift med Else Engel (f. 1750, d. 1821, Datter af Selvejer E. i Röstofte, Öster-Egitsborg Sogn). Jakob St. blev Student fra Vordingborg Skole i 1801 og tog Eksamen artium med Haud illaud., var derpaa hjemme hos sine Forældre i nogle Aar, bestyrede senere Juellinge Gaard for sin Faders Søster Mad. Neergaard; var Forpagter paa Förslöv i 8 Aar, paa Ringstedkloster i 6—8 Aar, boede i 2—3 Aar paa Holmegaard ved Nestved, og tilkjøbte sig 1824 Hovedgaarden Aunö, et Par Mil fra hans Fødeby, hvor han senere opholdt sig til sin Død. I Juni 1827 blev han Medlem af Tiendekommissionen for det Vordingborgske Distrikt, i Juli 1831 tillige Landvæsenskommissær i Præstø Amt, i hvilken Egenskab han tillagdes Kammerraads Rang og Titel; begge Bestillinger frattraadte han igjen i 1841. Han var gift med Marie Larsen, Datter af Skovfoged L. i Vidskölle ved Kjöge, efter hvem han var Enkemand. Han efterlader 3 Sønner, alle Landmænd, nemlig Laurits Terpger Staal, forhen Løjtnant i Livkorpset, Ejer

af Havrehallegaard ved Aarhus, Peter Staal, nuværende Ejer af Aunö og Carl Theodor Sofus Emil St., nu Forpagter paa Knuthenborg; den Førstnævnte og Sidstnævnte bleve Studenter fra Vordingborg Skole resp. i 1833 og 1838. Desuden havde han 4 Døttre, af hvilke 2 døde unge eller ugifte, 1 er død i Ægteskab med nylig afdøde Pastor Ehrenreich til Rörbek, Grynderup og Stenild Menigheder i Viborg Stift, den 4de lever som Sidstnævntes Enke.

Studiosus Juris og frivillig Underoffiser **Fraus Gotthard Howitz Grönlund**, dødelig saaret ved Gadekampen i Kolding den 23de April. Tredie Søn af forhenværende Rektor i Kolding Johannes Grönlund (f. 18de Sept. 1783, 1810—33 Adjunkt og Overlærer ved Vordingborg Skole, 1833—44 Rektor ved Kolding Skole, derfra entlediget med Pensjon i Februar 1844) og Johanne Kathrine f. Howitz. Han blev født i Vordingborg den 12te Juni 1827 og indsattes i Kolding Skole da han var 9 Aar gammel. Dog forlod han Skolen og blev af sin Fader i 1845 privat dimitteret til Universitetet, hvor han tog Eksamen artium med Laudabilis. Efter at have taget 2den Eksamen i 1846 og 47 med Haud illaud., begyndte han at studere Retsvidenskab; men da Fædrelandet kaldte sine Sønner til Vaaben, meldte han sig (ligesaavel som en ældre Broder, da Stud. Theol., nu Löjtnant J. H. L. G.) som Frivillig og blev ansat ved 5te Batallion. Han deltog i hele Feltoget i Aaret 1848, først som Menig, senere som Underoffiser; navnlig var han heftigt i Ilden den 5te Juni, og blev endog ramt af en mat Kugle paa Armen, hvilket dog ikke hindrede ham i at vedblive at rykke frem med Batallionen. Da han ikke havde isinde at søge Forfremmelse paa den militære Bane, tog han Afsked under Vaabenstilstanden og opholdt sig om Vinteren hos sine Forældre i Kolding. Men neppe var Vaabenstilstanden opsagt, förend han tog til Als, hvor den 5te Batallion dengang laae. Han blev atter Underoffiser og deltog i en af Fægtningerne i Sundeved; men mod Slutningen af April drog han med Batallionen til Jylland. Han deltog i Gadekampen i Kolding, og i at drive Fjenden ud af

den By hvori hans Forældre, som han ikke mere skulde faae at see, havde deres Hjemstavn og hvor han selv havde tilbragt største Delen af sit Liv. Han blev ramt af en Granat i begge Födderne, og fört til Lasarettet i Middelfart. Det ene Saar var betydeligt, men Lægerne troede dog at en Amputation kunde undgaaes; Saaret forværrede sig imidlertid, og medens han bar sine Lidelser med stor Taalmodighed, og man havde ventet at hans kraftige Konstitution skulde have kunnet modstaae Faren, döde han her den 4de Maj.

Amtsforvalter i Kallundborg Kammerraad **Jörgen Magnus Sonne**, födt 23de Novb. 1780, död 25de Maj 1849. Faderen var Kjöbmand i Neksö, tidligere Skibskapitajn, Hans Jakob Sonne. Blev i Aaret 1799 fra Rönne Skole dimitteret til Universitetet og tog Eksamen artium med Haud illaud. og i April og Oktober 1800 begge den filosofiske Eksamens Pröver med Laud. og Haud illaud. i Januar 1806 underkastede han sig latinsk-juridisk Eksamens theoretiske Pröve med Haud illaud., men aldrig den praktiske Pröve. Efter at have i 2 Aar arbejdet som Frivilling i det kongl. Rentekammers Forstkontor, og omtrent 5 Aar som Kopist i det jyske og lollandske Landvæsenskontor under samme Kollegium, blev han under 6te April 1814 allernaadigst udnævnt til Fuldmægtig i det förstnævnte Kontor, fra hvilken Stilling han efter 10½ Aars Forløb i September 1824 befordredes til det Embede han siden beklædte indtil sin Död; dog blev, formedelst Vanskeligheder ved at berigtige den for Embedet fordrede Kaution, hvori Noget ved kongelig Beslutning blev ham eftergivet, Bestallingen först udfærdiget under 5te Febr. 1825; den 7de Febr. 1832 blev han virkelig Kammerraad. Han var en venlig, mild og jevn Personlighed, i hvis Hus Bekjendte og Venner vare velkomne og befandt sig vel. Med sin Kone, Kirsten f. Dahl, en Kjöbmandsdatter fra Stavanger i Norge, havde han ingen Börn, men efterlader foruden Enken en ung Plejedatter.

Læge ved de danske Besiddelser paa Guineakysten, karakteriseret Batallionskirurg, **Peter Frederik Lucian Hansen**. Var födt

d. 30te Decb. 1809, af Forældrene: forhenværende Distriktslæge i Ribe J. L. Hansen (entlediget i Juli 1839, død saavidt vides i 1841 i sit 63de A.) og Dorothea f. Cornelsen, der døde tidlig. 10 Aar gammel blev Sønnen indsat i Ribe Kathedralskole, fra hvilken han i Aaret 1828 blev dimitteret og tog Eksamen artium og det følgende Aar anden Eksamen, begge med Haud illaud. Studerede derefter Lægevidenskab og tog i Foraaret 1834 den daværende kirurgiske Eksamen med Karakteren: 2den med Fortrin. Det paafølgende Foraar ansattes han som Kompagnikirurg ved daværende Kronens Regiment i Helsingör og overgik ved Arméforandringen 1842 i lige Stilling til det sammesteds garnisonerende 2det Jægerkorps, hvorved han forblev indtil sin Ansættelse i det ovennævnte Embede. Under denne sin Tjenestetid var han imidlertid i 2 $\frac{1}{2}$ Aar — i 1836, 37 og 38 — permitteret, for i sin Faders Sygdom at besørge dennes Forretninger i Ribe. I omtrent 4 Aar, fra 1840 af, assisterede han senere Stadsfysikus i Helsingör ved Fatligvæsenets Sygehus dersteds. Under 2den Maj 1844 beskikkedes han til sit fornævnte Embede paa Guineakysten. Den 16de August næstefter forlod han Danmark tilligemed sin Hustru, Fanny Luise, Datter af Kjöbmand A. C. Mehren i Helsingör, og de ankom den 8de Okt. til hin fjerne Kyst, som snart aabnede dem begge en tidlig Grav. Hun døde d. 24de Apr. det følgende Aar efter 3 Dages Sygdom, han d. 29de Maj 1849, efter i længere Tid at have lidt af Gulsot, i sit 40de Aar.

En yngre Broder, Ld. Td. Hansen, som blev dimitteret fra Ribe Skole i 1832 og i 1838 tog theologisk Eksamen, døde i Juli 1841.

Sekondlöjtnant i 3die Jægerkorps Carl Christian Adolf Hansen, faldet ved Forsvaret af Fredericia, död d. 31te Maj, 26 Aar gammel. En Sön af de endnu levende Forældre: Stadslæge i Korsör Carl Frederik Hansen og Hustru Hansine Elisabeth f. Siersted; var födt i Korsör 26de Maj 1823. 10 Aar gammel blev han indsat i Kleins Institut i Nyborg og kom efter sin Konfirmation i Lære hos Kjöbmand C. M. Schalburg i samme By, hvor han saaledes hen-

levede en stor Del af sin Barndom og hele sin Ungdom, og tilsidst var Handelsfuldmægtig og Bogholder. Da i de mindeværdige Martsdage i 1848 Begejstringens Flammer luede højt i hvert dansk Bryst, blev ogsaa han grebet af den almindelige Enthusiasme, og forlod frivillig en rolig Livsstilling, for med ungdommeligt Mod at drage til en farefuld men hæderlig Kamp for det haardt betrængte Fædreland, som æreløse Landsforrædere og tyske Skarer vilde søndersplutte. Han fægtede som Menig ved 3die Jægerkorps ved Bau og Slesvig, deltog i Fægtningen ved Dyppel den 5te Juni; blev siden Overjæger, kommanderedes derefter til Centralskolen i Kjöbenhavn, og udnævntes i September 1848 til Sekondlöjtnant i Krigsreserven. Han gjorde hele Tiden Tjeneste ved 3die Jægerkorps og var stedse agtet af sine Vaabenfæller som modig Kriger. D. 22de Maj 1849 blev han udkommanderet til at forsvare Blokhuset ved Fredericia, og stod her kjæk, omlynet af Döden, med draget Sværd ved Indgangen, truende med at nedhugge Enhver som vovede at forlade sin farefulde Post, indtil han segnede for et Bombestykke, der knuste hans venstre Laar; og först da han var faldet, veg den Skare han havde fört. Han blev siden amputeret og döde paa Lasarettet paa Billeshave den 31te Maj om Morgenen Kl. 4.

Ikke alene hans gamle Forældre og to Brödre — den Ene ligeledes Offiser — savne dybt en kjærlig Sön og en elsket Broder; ogsaa en ung Brud og mange Venner sørge ved den Tappres Baare.

Mandagen den 4de Juni blev Liget jordet i Middelfart, efterat det om Aftenen forud var bragt did fra Billeshave og hensat i Kirkens Kor. Tæt foran, i Kirkegangen, stod en Kiste med Liget af en Menig; begge jordedes paa engang. Paa Hansens Kiste laac, foruden det Væрге han havde fört med saa megen Ære, en Mængde Krands, og blandt disse en der var sendt fra hans Moder, og en anden som hans Forlovede havde bundet — vistnok begge vædede med kjærlige Taarer —, samt et grönt Kors med Laurbær og Blomster fra hans Vaabenbröders Kone, og Laur-

bærkrandse fra andre Damer i Nyborg. 12 sortklædte unge Damer stode i Koret ved Siden af Kisten med Krands og Kurve med Blomster; et talrigt Følge af Offiserer af alle Vaabenarter og enhver Rang, lige fra den kommanderende General, samt mange civile Embedsmænd og Borgere, og blandt disse den Meniges Fader og Moder, havde forsamlet sig i Kirken. Af Offisererne ved 3die Jægerkorps var kun 1 tilstede, de øvrige vare i Fredericia. Pastor Meelbye fra Asperup holdt i Kirken en skjön, ægte kristelig Ligtale, hvori han bl. a. til Tröst for de sørgende Efterladte henviste til hvad Frelseren engang sagde til Peder: „Hvad jeg gjør, véd Du ikke nu, men Du skal forstaae det siden”. (Joh. 13, 7). Fra Kirken til Kirkegaarden udenfor Byen blev Kisten baaret af Offiserer af forskjellige Vaabenarter og fulgt af den tause og alvorlige Ligskaar, samt ledsaget af Ligparaden. Feltpræsten Provst Hertel forrettede Jordpaakastelsen og holdt en Tale ved Graven. Damerne kastede Krands og Blomster over Kisten, og Saluten lød, understøttet af fjerne Drön af dödbringende Ildsvælg, saavel fra de Ijendtlige Batterier som fra de Volde til hvis Forsvar det unge Liv heltmodigen var hengivet: det var en herlig, stærkt talende, dybt gribende Musik. Den tilkastede Grav blev bestrøet med Blomster, som vare bragte fra Nyborg, hvor den Faldne saa længe havde levet, og var baade agtet og elsket.

Amtmand over Nord- og Österamtet i Island Etatsraad **Grimur Johnsson**, död d. 7de Juni. Födt 12te Okt. 1785 i Gardar Præstegaard paa Akranæs inden Borgarfjords Syssel i Islands Sönderamt, hvor Faderen, John Grimsson, der döde i Efteraaret 1797, var Sognepræst. Moderen, Kristin Ejriksdottir, döde 1818 paa Bessested. Sin förste Undervisning erholdt han hos sin Fader indtil 1797, senere i dette og det fölgende Aar hos Pastor emeritus Arngrimur Jonsson til Melar og Lejrá. Efter at være i Foraaret 1798 konfirmeret i en Alder af 12½ Aar, blev han samme Aar tilligemed sin Moder og eneste Söster (en ældre Broder var död spæd) optaget i Stiftamtmand O. Stephensens Hus, som til samme Tid flyttede til Vidö Kloster. 1799 sattes han i Latinskolen i Rej-

kavig, hvorfra han dimitteredes i Maj 1802, men forblev derefter fra denne Tid som Kontorist hos bemeldte Stiftamtmand indtil 1805, da han nedrejste med Postskibet til Kjöbenhavn og absolverede Eksamen artium ved Universitetet d. 30te Maj s. A. — den sidste Student i Danmark og Norge efter den gamle Stil — med 5 laud. og 1 h. illaud. D. 10de Okt. 1805 tog han anden Eksamens filologiske Pröve med 3 laud. og 1 hd., d. 14de Apr. 1806 den filosofiske Pröve med 4 p. c. og 1 ld. I de paafölgende 2 Aar ernærede han sig ved Informationer og var tillige Huslærer hos Prof. O. H. Mynster paa Frederiks Hospital, samt læste til latinsk-juridisk Eksamen, hvis theoretiske Pröve han underkastede sig d. 16de April, og den praktiske d. 28de Apr. 1808, begge med Laudabilis. Straks efter, i Maj 1808, blev han ansat som Löjtnant i daværende Prinds Christian Frederiks Regiment, dog uden Ancejnitet, indtil han i Januar 1810 havde taget Officerseksamen (med 85 ug. og g., 3 tg. og 2 slet), hvorved han, som den förste, erholdt Medallien. Samme Aar blev han Kadetoffiser, og d. 31te Aug. 1811 Regimentskvartermester og Auditör samt Lærer i den militære Ret ved Landkadetkorpset. Indtil 1814 var han af og til konstitueret som Auditör ved fornævnte Regiment, i hvilket han bestandig beholdt sin Ancejnitet. I Januar eller Februar sidstnævnte Aar blev han tillige konstitueret og i 1816 virkelig Regimentskvartermester og Auditör ved den danske Artilleribrigade, og i Juni 1815 tillige Auditör, Regnskabsförer og Lærer i Söfolkeret ved Sökadetakademiet. Under 30te Apr. 1816 forundtes ham Titel af Overkrigskommissær og i 1816 eller 17 af Overauditör. Dog blev han ikke længe paa den militære Embedsbane, da han under 12te Maj 1819 udnævntes til Byfoged og Skriver i Skjelskjör samt Herredsfoged og Skriver i Vesterflakkebjerg Herred. Herfra befordredes han den 2den Marts 1824 til Amtmand over Islands Nord- og Österamt, hvortil han med Familie rejste op samme Aar. Familieforholde medførte imidlertid, at han igjen sögte om Justitsembede i Danmark, og under 22de Maj 1833 blev han allernaadigst beskikket til By- og Herreds-

foged samt Skriver i Middelfart og Vends Herred; den 28de Aug. s. A. forundtes ham Etatsraads Titel. Efter hans egen Yttring angrede han dog bittert denne Forandring og var bestandig misfornöjet i Middelfart; og under 27de Maj 1842 udnævntes han igjen til Amtmand i sit forrige Amt i Island, hvortil han — rimeligvis paa Grund af sit Möde i den Roeskildske Stænderforsamling — dog først rejste op i Foraaret 1843, men uden Familien, som forblev i Danmark, med Undtagelse af 2 Dötre, der senere loge op til ham.

I Aaret 1816 deltog han i Stiftelsen af det islandske literære Selskab, hvis Kasserer han var indtil han i 1819 forlod Hovedstaden; d. 30te Marts 1827 udnævntes han til Hædersmedlem af Selskabet. S. A. under 5te April blev han Medlem af det nordiske Oldskriftselskab. I Aarene 1840 og 42 deltog han ifølge kongelig Udnævnelse som Deputeret for Island i de danske Östifters Provindsialstænder-Forsamlinger; i Forsamlingen det førstnævnte Aar indbragte han et Forslag til en Omregulering af det forældede Skattevæsen paa hans Födeö, hvilket ogsaa ved en Petition fra Forsamlingen blev anbefalet til Regjeringens Opmærksomhed, uden at dog denne vigtige Sag endnu har fundet endelig Afgjorelse. — Af literære Arbejder har han kun udgivet, i Forening med T. Sveinbjörnsen, en islandsk Geografi.

Den 30te Maj 1812 giftede han sig med Birgitte Cecilie Breum, Datter af Sognepræst til Brande i Ribe Stift Jens Breum og Kirstine f. Aller, med hvem han havde 10 Börn, hvoraf dog kun 6 leve efter ham med Enken, nemlig 4 Dötre og 2 Söner, af hvilke den ældste, der i 1839 blev Student og en Tid studerede Retsvidenskab, nu er ansat under Sökrigsministeriet, den yngre er endnu i Opvækst.

Etatsraad Johnsson, der tidlig var dannet for det praktiske Embedsliv, var i sine forskjellige Embedsstillinger meget agtet for sin Dygtighed og Kundskabsfylde. Han var en meget nidkær Embedsmand, maaske altfor streng og nidkær, hvilket undertiden voldte ham Ubehageligheder og paralyserede hans Virksomhed.

Forhenværende Fuldmægtig i det kongelige Rentekammer, Direktør for de Massmannske Søndagsskoler og Ridder af Dannebrog, Carl Frederik Hammerich, født i Kjöbenhavn 19de Marts 1794, död 21de Juni 1849. Faderen var Kjöbmand og Stivelsefabrikant samt Kapitajn ved det borgerlige Infanteri her i Staden Caj Frederik Hammerich (f. 1749, d. 1816, af en Familie der i 3 Slægtled havde været bosiddende som Teglbrændere i Holsten, hvor Oldefaderen, Hans Hammerich, Sön af en slesisk Teglbrænder, indvandrede under 30aarskrigen*); Moderen Gjertrud Christine f. Sacco (f. 1758, d. 1816). Forældrene bestræbte sig for at give ham den omhyggeligste Opdragelse og det var deres Önske, at han skulde have en videnskabelig Dannelse, hvorfor han i Aaret 1803, behørigen forberedt, blev indsat i den kjöbenhavnske Borgerdydsskoles studerende Afdeling. Her nød han Undervisning indtil i Septbr. 1807, da Skolen under Bombardementet lægdes i Aske, hvilket havde til Fölge, at han blev udtaget af Skolen, der til ikke liden Skade for Undervisningen maatte benytte mange forskjellige Lejligheder i Byen. En Plads var lovet ham i Frue Skole, men Löftet kunde ej opfyldes, end ikke efter længere Tids Forløb, og han tog nu den Beslutning at forlade den studerende Bane, hvorefter han senere, i 1814, underkastede sig dansk-juridisk Eksamen med anden Karakter. Allerede i 1808 var han bleven ansat som privat Kopist i det kngl. Admiralitets- og Kommissariats-Kollegiums 1ste Departements Kontor, hvor han arbejdede indtil hen i 1811, da han modtog en ham tilbudt privat Ansættelse i General-Kommissariats-Kollegiets 3die Departements Kontor; i Slutningen af 1812 blev han derefter udnævnt til Kopist i det kngl. Rentekammers 1ste jydsk Renteskriver-Kontor, fra hvilken Post han under 6te Juni 1826 forfremmedes til Fuldmægtig i Kollegiets 2det sjællandske Renteskriver-Kontor. Under 2den Marts 1841 blev han herfra forflyttet til Fuldmægtig i Matrikuleringskontoret, og under 15de Decb. 1842 igjen til Fuldmægtig i Revisjonskontoret for de sal-

*) Se den af Kapitajn Lengnick udgivne Stamtavle.

sterske, jydsk og lollandske Regnskaber, alt under Rentekammeret. Fra sidstnævnte Embede blev han under 10de Oktober 1815 efter Ansøgning i Naade og med Pensjon entlediget.

Den Afdöde var ikke en meget begavet Natur, ikke heller nogen kundskabsrig Mand, og da han, i højeste Grad beskedent, snarere undervurderede end overvurderede sine Evner og sin Virken, blev hans Arbejde i Statens Tjeneste ikke af nogen væsentlig Betydning, uagtet han stedse vandt Anerkjendelse som en yderst flittig, samvittighedsfuld og indtil Ængstelighed punktlig Forretningsmand. Han naaede derfor, som vi have seet, heller ikke højere end til en Fuldmægtigs beskedne Stilling; men da han, som ugift og overordentlig nøjsom i sine Fordringer til Livet, kun behövede Lidet, faldt det ham aldrig ind at klage over Tilsidesættelse, naar Yngre bleve ham foretrukne til anseligere og mere indbringende Poster. Stille og ubemærket vilde hans Liv være hængaet, hvis ikke hans bramfri Virken i Menneskekjærlighedens Tjeneste havde henledet den offentlige Opmærksomhed paa ham som en sjelden hæderlig Personlighed. Vi sigte herved til hans mangeaarige Virksomhed for de Massmannske Søndagskoler. Denne herlige Indstiftelse, hvis Formaal er at give uformuende Haandværkere Lejlighed til at tilegne sig eller vedligeholde de for deres Livsstilling mest fornödne Elementærkundskaber, og som i Gjennemførelsen af dette Formaal har haft en saare velgjørende Indflydelse paa Haandværksstandens aandelige og sædelige Dannelse, var stiftet i hans Barndom og vakte tidlig hans levende Interesse. Efter sit Önske blev han derfor, efter at have i et Aars Tid været virksom som Lærer, den 17de December 1813 optaget som Medlem af det til disse Skolers Organisation stiftede Selskab og ansat som Forstander for den specielle Skole i Vinggaardstrædet. Da senere en Skole i mere udvidet Form oprettedes i Admiralgaden, blev han i Aaret 1818 tillige ansat som Inspektör ved denne, hvis Direktör han blev i 1820, da han indtraadte som Medlem af Skolernes Direktion, ligesom han i Aaret 1821 valgtes til Selskabets Sekretær og Bogholder. Det var kun i sidstnævnte

Egenskab han modtog en saare ubetydelig Løn af 100 Rbd. aarlig; derimod var hans övrige Virksomhed for Skolerne uden Godtgjörrelse. Og i denne Stilling, hvilken han vedblev indtil sin Död, eller dog indtil Fölgerne af et apoplektisk Anfald i Aaret 1846 gjorde ham det dermed forbundne Arbejde uoverkommeligt, udfoldede han en saadan Fylde af Kjærlighed til Stiftelsen og de den betroede Disciple, en saa utrættelig Flid, en saa magelös Opoffrelse af Tid og Bekvemmelighed, at hans Navn stedse vil nævnes med Højagtelse og Erkjendtlighed i Skolernes Aarbøger. Ikke nok, at han som Direktör stedse, naar ikke i yderst sjeldne Tilfælde Sygdom hindrede ham, var uafbrudt tilstede under den hele Undervisningstid og derved gav et smukt Eksempel for Inspektörer, Lærere og Lærlinger; men han deltog altid med Omhyggelighed i Undervisningens Meddelelse der hvor det blev for besværligt for Læreren at bringe de Svagere frem, eller at tilfredsstille de Flinkeres Higen efter at gaae videre; ja han drev sin Interesse for Sagen saa vidt, at han gjennem en lang Aarrække endvidere opoffrede hele Söndagformiddag til disse Skolers Tjeneste, idet han gav de mest Opvakte og Lærelystne et med Paaskjönnelse modtaget Tilbud om under hans private Vejledning at erholde en yderligere Uddannelse af det i Skolen Lærte; og ligesom Mangfoldige have glædet sig over at see de ved disse hans uegenlyttige Anstrengelser vundne Resultater, saaledes ville de Hundreder af hæderlige Borgere der nöde godt af denne Undervisning, idet de med gläd Tilfredshed tænke paa de Aar de tilbragte i Söndagsskolerne, med Vemod og Erkjendtlighed dvæle ved Mindet af den Mand der i den Tid i saamange Henseender var dem en sand faderlig Velgjörer. At han i Aaret 1841 (10de Juni) hædredes med Dannebrogordenens Ridderkors, tör derfor nærmest tilskrives hans Virken for disse Skoler; men dette Udmærkelsetegn, hvilket han selv i sin Beskedenhed næsten sögte at unddrage for Mængdens Blikke, har neppe Nogen fortjent med större Föje end han.

Den Afdöde var Broder til den endnu levende Agent og

Grosserer J. Hammerich og Farbroder til residerende Kapellan her i Staden Mag. P. F. A. H. og Skolebestyrer Mag. M. J. H.

Praktiserende Læge Peter Saxild. Søn af forlængst afdøde Fuldmægtig under Hof- og Stadsretten Jakob Saxild og dennes endnu efterlevende Enke Anna S. fød Schjønning; var født i Kjöbenhavn d. 1ste Okt. 1804. Efter at have gaaet i 3 Aar i Kjöbenhavns Kathedralskole, og dernæst nydt privat Undervisning, kom han i 1820 ind i Borgerdydsskolen paa Kristianshavn og blev derfra i Efteraaret 1822 dimitteret til Universitetet. Han tog begge de første Eksamina med Haud illaud., studerede nu i nogen Tid Theologi, men da dette Studium ikke stemmede med hans Tilbøjelighed, ombyttede han det med Lægevidenskab og tog medicinsk Eksamen i Foraaret 1831 med Karakter Haud illaud. Han praktiserede først i Mögeltönder og senere i Höjer i det Slesvigske, blev i 1838 konstitueret Landskabslæge paa Öen Sylt, og praktiserede siden igjen paa Fanö. Ved Udbrudet af det slesvigholstenske Oprör laac han som Patient paa Hospitalet i Ribe og blev derfra, paa Grund af den fjendtlige Okkupation, bragt til Kjöbenhavn, hvorfra han, efter at være restitueret, gik med de Tropper som i Anledning af Urolighederne paa St. Croix bleve oversendte til Vestindien i Efteraaret 1848, som Militærlæge. Ankommet til Vestindien, vedblev han at fungere som saadan, og overtog under Garnisonskirurg Knudsens Fraværelse under et Ophold i Danmark dennes Forretninger, men maatte for sit nedbrudte Helbreds Skyld i 1849 vende tilbage til Födelandet og döde paa Overrejsen hertil d. 24de Juni.

Foruden hans gamle Moder overleve ham 5 yngre Söskende, deriblandt to Brödre, af hvilke den Enc, G. Ch. S., er Herredsfoged i Jylland, den Anden, H. Villh. S., i længere Tid har praktiseret som Læge i Buenos Ayres.

Konstitueret Underlæge ved Armeen Studiosus Med. & Kir. Peter Alfred Edvard *) Valdemar Silfverberg. Var født i Kjöbenhavn

*) Ikke Conrad, som anføres i Universitetets og Universitets-Aarhogens Lister.

d. 21de Sept. 1827, Søn af Juvelér Jakob Silfverberg, en Svensker af Födsel (födt i Ystad), som har været bosiddende her siden 1804, og Juliane S. f. Clausen. Han var den yngste af 7 Brødre, som alle have studeret ved Universitetet (og af hvilke de tre ere Theologer, den ældste Licentiat og Sognepræst i Svendborg, de to andre for Tiden Adjunker, resp. i Odense og Slagelse; de to Læger, begge for Tiden Skibslæger; den 6te, som har studeret Polyteknik, er nu Lærer ved Helsingörs Realskole). I Aaret 1845 blev han dimitteret til Universitetet af en af disse, Kand. Theol. C. C. V. S., tog Eksamen artium med H. illaud. og Aaret efter den filosofiske Eksamen med Laudåbilis; begyndte derefter at studere Lægevidenskaben og blev Volontör paa Frederiks Hospital; i Efteraaret 1847 underkastede han sig heldigen den foreskrevne præliminære Pröve for Læger i Botanik, Kemi og Zoologi. Men förend hans Studeringer vare halv fuldendte, rev Begivenhedernes Magt ham med sig. I den Begejstring for Fædrelandets Sag som han delte med saamange Studerende, modtog han efter Opfordring i Foraaret 1849 en Ansættelse ved Armeen, först som Ambulancelæge og senere som Underlæge ved 1ste Forstærkningsbatallion. I denne Stilling blev han under Affæren ved Gudsö den 7de Maj truffet over det höjre Knæ af en mat Kanonkugle, som dog splintrede ham Benet; dette blev samme Dag amputeret, og han förtes kort efter til Kjöbenhavn, ikke uden Haab om Helbredelse; men efter 7 Ugers Forløb döde han paa Frederiks Hospital den 27de Juni, henimod 22 Aar gammel. Hans gamle Forældre overleve ham, saavel som 8 Söskende.

Blandede Efterretninger.

Efterstaaende smukke Vers, som vi have fundet i Hjørring Amtstidende for 5te Sept. 1848, indeholder saa interessante Oplysninger om en frivillig Fædrelandsforsvarers Endeligt, at vi have troet ikke at burde undlade at opbevare det. Den Paagjeldende var Forvalter paa Boller ved Hjørring Laurits Lassen, som ifølge de offentlige Blade, efter at have stillet sig som Frivillig i Kampen for sit Fædreland, døde den 28de April 1848 paa det militære Hospital i Slesvig som Følge af et Saar han havde faaet i Slaget den 23de.

Forvalter Laurits Lassen af Boller.

For Danmarks gode Sag hans Hjerte ærligt brændte,
 For Danmarks gode Sag han gik i Striden ud.
 Forældrene for deres Eneste opsendte
 Et Suk til Ham som er i Fred og Krigen Gud.

Han uforsagt gik frem, var med hvor størst var Faren,
 Til Slesvigs Mosedyb ham hilled i sin Favn.
 „Red Dig ved Flugten, Ven, seer Du ej Prøjsserskaren?
 Er Du i Fjendens Vold, beklages kun Dit Savn”.

„Nej! fanges kan jeg ej; thi tyske Kavallerer
 Mig komme ikke nær paa et saa fugtigt Sted.
 Naar jeg har endt min Dont, — som rigtignok generer —
 Da træder jeg igjen med Eder i Geled”.

At bjerge — var hans Dont — de mange Krigervenner,
 Hvis Hoveder fra det dødssvangre Dyb stak frem,
 Og mangan Landsmand vil den Gjæves Redningshænder
 Taknemmeligen mindes i sit stille Hjem.

Som Skive stod tilsidst han ene nu tilbage,
 Til Fjendens Kugle gjorde Livets Dag til Nat.
 Misunder ham hans Död, I som hans Tåb beklage:
 „Sit Löfte har han holdt, den tapre Landsoldat!”

V. M.

Som bekjendt, var det ved en af de slesvig-holstenske Tropper foretaget Rekognoscering mod Byen Rinkenæs, den 7de April 1848, at den förste danske Mand faldt i Oprörskrigen for en Forræders Kugle; denne Mand var **Sejer Steffensen Botterup** af Vejle Amt. Paa hans Grav have de dansksindede unge Folk i Rinkenæs, navnlig Tjenestekarlene, sat et Trækors med följende Indskrift:

Förste Offer for Fædrelandet i Krigen 1848,
 Sejer Steffensen Botterup,
 fra Vejle Amt, 1ste Jægerkorps, 4de Komp.;
 faldet i Rinkenæs Overby den 7de April 1848.
 1ste Mosebog 50, 44: Se, jeg döer,
 men Gud skal være med Eder!

Fred med Dig, vor Broder „Sejer”,
 Hist Du Sejrens Palme ejer!
 Thi Dit Lösen var for sand:
 „Gud og Konge, Fædreland!”
 I det gaadefulde Müde
 Kjækt for os Du stred og döde.

(Af Viborg Avis Nr. 7 f. 11te Jan. 1849.)

De Krigere der i det for Danmark skjæbnesvangre Aar 1848 have offret det Höjeste som Mennesker kunne offre, nemlig Livet, for Fædrelandet, have erhvervet sig en udödelig Ret til Fædrelandets, til alle dets Sönners og Döttres Taknemmelighed.

Derfor maatte ogsaa den Tanke ligge nær, at oprette et Mindesmærke for de faldne Helte, som kunde fortælle Efterkommerne hvor deres Ben hvile som strede og faldt for Fædrelandet. Vel har nu denne Krig skabt Heltegrave paa mange Steder, hvor Bautaene kunne rejses; men unægtelig maatte Sønderborg Kirkegaard ansees som det mest passende Sted for Oprettelsen af et Mindesmærke, ikke blot fordi der hvilede de fleste faldne Stridsmænd, og fra de for vore Vaaben hæderligste og lykkeligste Valpladser (nemlig i 1848), men ogsaa med Hensyn til den høje Betydning som Öen Als i den hele Krig har haft og fremdeles vil have.

Flere fædrelandssindede Mænd, blandt hvilke især Raadmand Christiansen i Sønderborg fortjener at nævnes, traadte derfor sammen, for ved frivillige Bidrag at foranstalle et Hædersminde rejst paa Kirkegaarden i Sønderborg, og den fra dem udgaaede Opfordring fandt en saadan Gjenklang hos Beboerne og de Militære paa Öen, at man straks kunde lægge Haand paa Værket.

Monumentet blev udført af Billed- og Stenhugger Hr. Kleving, der paa Grund af sin Troskab mod Konge og Fædreland var fordrevet fra sin Hjemstavn Flensborg. Det er forfærdiget af Bremer Sandsten, en ottokantet Søjle af 15 Fods Højde, staaende paa et Postament af 4 paa hverandre liggende brede Sandstene i Form af Trappetrin. Paa Forsiden er under Kongens Navnesifer indlagt en Plade af hvidt Marmor med følgende Indskrift:

MINDE

om

Danske, Svenske og Normænd,
faldne for Danmarks Sag
i Aaret 1818.

Den dyre Broderpagt
Er bloddøbt vorden
Og Kjærlighedens Magt
Er seet paa Jorden.

Hav Tak hver Broder kjær,
 Med Sorg og Smerte
 Begrov vi Eder her —
 Og i vort Hjerte!

Efter Taarefesten kommer Jubelhøst. Ps. 126, 5.

Paa Bagsiden sees tvende Basrelieffer af hvidt Marmor, øverst det danske Vaaben og nedenunder en Krigstrosfæ med Kongens Navnesiffer i Midten. Oven over Søjlen sees en romersk Hjelm, et Sværd og en Kalk, omvundne med en Laurbærkrands — Tapperhedens og Troens Sindbilleder.

Tirsdagen den 27de Febr. 1849 blev bestemt til Monumentets højtlidelige Indvielse og til en Mindefest over de Faldne. Kl. 3 om Eftermiddagen marsjerede 10de Batallion og 2det Jægerkorps med Brigademusikken op paa Kirkegaarden, hvor de, tilligemed en Kommando fra Orlogsbriggen Mercurius, bleve opstillede. I og udenfor Kirken forsamledes det øvrige Følge. Generalmajorerne Bülow og Schleppegrell, en stor Mængde Land- og Søoffiserer, Gejstlige og Civile fra Staden og Omegnen, havde indfundet sig. Med Brigademusikken i Spidsen, der spillede den i Anledning af Frederik VI's Begravelse af Veyse komponerede Sörgemarsj, drog Processjonen fra den gamle Kirkegaard til den tæt udenfor Byen liggende ny Kirkegaard, og ordnede sig rundt omkring Støtten, hvor en stor Mængde Damer havde faaet Plads indenfor et anbragt Gitter. Foran Monumentet vajede de tre nordiske Flag — Dannebrog i Midten —, som holdtes respektive af en dansk, svensk og norsk Kriger, som Repræsentanter for de 3 nordiske Broderfolk. Nærmest udenfor Stakittet stod et Sangkor af 80 Personer og bag disse Brigademusikken. Saasnart Følget var ordnet, istemte Sangkoret, akkompagneret af Musikken, en af Pastor K. Kurstensen til Dyppel forfattet Sang til Melodien „Slaget ved Slesvig” af Rung. Derefter fremtraadte Feltprovst Boisen og holdt en Tale over den paa Mindesmærket anbragte Tekst af Ps. 126, 5.

Efter Talen blev afsunget en anden Sang af samme For-

falter til Melodien: „Kommer hid, I Piger smaa" (Grundtvigs „Villemoes") af Veyse. Hele Højtideligheden, som begunstigedes af Vejret, varede lidt over en Time og gjorde et dybt og forhaabentlig varigt Indtryk paa de Tilstedeværende.

(Se „Beretning om Højtideligheden i Anledning af Mindestøttens Indvielse paa Sønderborg Kirkegaard d. 27de Febr. 1849", hvis Indtægt er bestemt at anvendes til Monumentets Vedligeholdelse.)

Angaaende det Tab som de tyske Tropper der i 1848 og 49 have ført Krigen mod os, have lidt af Offiserer og Mandskab i de forskjellige Sammenstød, vil det vel neppe være muligt nogensinde at erholde blot nogenlunde fuldstændig Oplysning. Et Bidrag hertil indeholdes imidlertid, hvad det førstnævnte Aar angaaer, i den nedenstaaende Fortegnelse over de i Hertugdömmerne ved Döden Afgaaede i 1848, som er taget af den nylig udkomne „Neuer Nekrolog der Deutschen" f. bemeldte Aar. I denne Fortegnelse omtales som faldne i Slaget ved Slesvig og Træfningen ved Oversö alene 5 Offiserer, nemlig Kapitajn Normann, der döde nogle Dage efter Slaget, og Löjtnanterne Berg, Grone, Kuylenstjerna og Fricke, denne sidste en Brunsviger, de övrige Pröjssere; desuden findes en Löjtnant Platen at være död i Kolding d. 22de Maj, men det sees ikke, og er vel neppe rimeligt, at han er död af Saar i Krigen; som faldne i eller döde efter Træfningerne ved Nybel d. 28de Maj og Dyppel d. 5te Juni nævnes ialt 9 Offiserer, nemlig Kapitajnerne v. d. Knesebeck, Dammert (Hannoveranere), Warnsdorff, Baron Seckendorff og Kowalefsky (Pröjssere), Löjtnanterne Hirschfeld (Meklenborger), Windheim (Hannoveraner), Gaurain og Katte (Pröjssere). Hvad de to sidstnævnte Træfninger angaaer, kan dette stemme ret godt med hvad man hidtil har antaget, at Fjendens Tab var idetmindste ligesaa stort, eller rimeligere noget större end vort (der som bekjendt bestod i 1 Oberstlöjtnant, 2 Kapitajner og 5 Löjtnanter); men det er jo og aldeles rimeligt, at idetmindste nogle Flere end de her angivne ere faldne, især af underordnede Offiserer. Med Hensyn til Sla-

get ved Slesvig kan man vist med endnu større Sikkerhed antage, at den ovenstaaende Liste er aldeles ufuldstændig; man har jo hidtil troet, at Prøjssernes Tab ved Slesvig ingenlunde var mindre end vort, og det er i sig selv ikke rimeligt, at de efter 8 Timers hidsig Kamp, hvor der paa dansk Side faldt idetmindste 15 Offiserer og deriblandt flere højere, skulde have sluppet med et Tab af mindre end en Trediedel; eller skulde virkelig den ofte omtalte Overlegenhed af de prøjssiske Geværer her have vist sig saa kjendelig? jfr. forr. Aarg. S. 82.

I „Neuer Nekrolog der Deutschen“ for 1848 findes om tre af de faldne tyske Offiserer biografiske Efterretninger, hvoraf her det Væsentlige skal gjengives.

1. Carl Vilhelm Theodor Fricke, Premierløjtnant i den brunsvigske Generalstab, født 18de Maj 1820, død 7de Maj 1848*).

*) „Den som er bestemt til at døe ung“ siger den tyske Forf. „kan ikke ønske sig en skjønnere Død end Frickes. Han faldt i en sejrrig Fægtning, hvor hans kraftige Skikkelse fortrinlig drog Fjendernes Blikke paa sig, under det tyske Folks hellige Banner; han faldt, førend det uventede Resultat af den Sag for hvilken han fægtede lod os spørge med Harm: „altsaa derfor har han ofret sig?“ Visselig er Soldatens Død paa Valpladsen, efter Fædrelandets Kuld, ialmindelighed altid skjøn og hæderlig; men, naar hint Kuld har været af den Beskaffenhed som i nærværende Krig fra Tysklands Side, naar „det hellige Banner“ saaledes misbruges til at dække den smudsigste og taabeligste Sag som der nogensinde har været kæmpet for, og naar Kampens Resultat, just paa Grund af denne Sagens indre Slethed og Hulhed, ej alene bliver et Intet, men mindre end dette, nemlig snarere uhæderligt og vanærende, da man dog vistnok det Skjønne og Hæderlige i Soldatens Død langt overvejes af det Bitre; og det er i nærværende Tilfælde meget sandt, at det var et Held for den Pnægjeldende at falde medens hans egen Begejstring maaske endnu var varm og ren, og han maaske endnu kunde skuffe sig med Hensyn til Krigens sande Beskaffenhed og de Resultater den vilde frembringe. Det er paa vor Side — ikke paa de Tyskes, for ej at tale om Oprørerne — at vi med Sandhed og fuld Overbevisning kunne sige, at vore i Krigens Faldne have faaet den skjønneste og hæderligste Død som der vel kan tænkes: de ej alene faldt for en god og retfærdig Sag, men deres Død har jo netop bidraget til at tilkæmpe os det store Resultat, at vi i alt Væsentligt have vundet vor Sag, og at vi have Sejre at fremvise som høre til de mest glimrende i Krigens Aarbøger, og have hævdet hele Nationen en højere Plads i Evropas Agtelse.

Født i Brunsvig, hvor Faderen, G. E. D. Fricke, som han mistede i sine første Barndomsaar, var ansat som Hofpostsekretær, blev han, efter at have besøgt de lavere Klasser i Overgymnasiet i Brunsvig, i 1835 optaget i den senere ophævede Kadetanstalt sammesteds, oprykkede i 1837 til Fændrik og i 1838 til Sekondløjtnant i det hertugelige Infanteriregiments 1ste Batallion; 1841 blev han Premierløjtnant. Fricke var ej alene en meget agtværdig og elskværdig Yngling, men ogsaa uden al Tvivl den intelligenteste og mest videnskabelig dannede blandt alle yngre Officerer i det brunsvigske Troppekorps. Som han formedelst sin eksemplariske Vandel og for sine værdifulde militære Kundskabers Skyld stod i høj og velfortjent Agtelse hos sine Foresatte og Kammerater, saaledes blev han ogsaa af sine Undergivne elsket og æret for sit venlige og humane Væsen. Hans livlige Aand, hans videnskabelige Iver, tillode ham ikke at ansee sin militære Dannelse som afsluttet og fuldendt med sin Udtrædelse af Kadetanstalten; han stræbte videre og højere, og indtil sin Død forsøgte han Intet for at give sin Uddannelse den størst mulige Fuldendthed. Derfor benyttede han altid enhver ham paa længere Tid tilstaaet Orlov til at besøge de bekjendteste militære Lærestalter i Udlandet og der ved flittigt Studium at tilegne sig de ham endnu manglende Kundskaber. Saaledes studerede han til forskjellige Tider Artillerividenskaben paa Militærakademiet i Hannover, Pionérvidenskab paa Militærskolen i Berlin, Fæstningsbygning i Ulm og Brobygning i Vien. Hans Kundskaber gave Anledning til, at han ved Oprettelsen af en Pionérafdeling i det hertugelige Troppekorps d. 1ste Maj 1843 blev udnævnt til Chef for samme, i hvilken Stilling han forblev indtil 10de Sept. 1847, da han forsattes til Feltkorpsets Generalstab. Da i April 1848 tyske Rigstropper bleve sendte til Slesvig, befandt ogsaa Fr. sig som Generalstabsofficer ved den under Kommando af den hannoveranske General Halkett en Del af Rigsarmeen dannende brunsvigske Troppeafdeling. Den 24de Apr. 1848 udspandt sig ved det bilskov Værtshus (Oversø), 1½ Mil fra Flensborg, en kort og enkelt (einfach), men haardnakket og

følgerig Fægtning. De danske Blækere, som i Begyndelsen haardnakket forsvarede den tæt ved Vejen sig hendragende Skov, toge til Skive for deres Skud blandt de tyske Offiserer især delshed dem som paa nogen Maade gjorde sig bemærkelige ved iøjnefaldende Udmærkelser; thi man vidste fra dansk Side, at Hertugen af Brunsvig personlig befandt sig ved sine Tropper.*) F.s høje kraftige Skikkelse drog saa meget mere Fjendens Opmærksomhed paa sig, da han ikke, som de andre Offiserer havde gjort, havde taget den vajende Fjerbusk af Hatten, men netop kjæk og udfordrende, Fjenden ret til Haan, først havde sat den i. Saaledes skete det straks i Begyndelsen af Fægtingen, at han blev truffet af to fjendtlige Kugler, af hvilke den ene over Öjet trængte ind i Hovedet og beskadigede Hjernen. Al Omhu og Kjærlighed hvormed hans Kammerater og den hurtig fra Brunsvig tililende uheldige Moder plejede den til Slesvig førte Yndling, al Kunst og alle Anstrengelser af de mest udmærkede Læger, vare ikke istand til, end ikke for et Öjeblik, igjen at bringe den Saarede til Bevidsthed. Han døde efter et smerteligt Sygeleje den ovenanførte Dag i Slesvig. I hele Felttoget havde det brunsvigske Offiserkorps kun Tabet af denne ene udmærkede Kammerat at beklage. — Fr. var, gjennemtrængt af den varmeste Deltagelse i alle ophøjede og skjønne Ideer, i Alt hvad han foretog, i hele sin Gjören og Virken, Entusiast, ofte til den genialeste Eksaltation, og derfor ikke sjelden i sin Overspændthed Gjenstand for sine Venners godmodige Spot. Han var et rent uforfalsket Barn af sin Tid, og sikkert var Filosofien ham et af de kjæreste Yndlingsstudier; dog tilhørte han i de sidste Aar af sit Liv intet bestemt filosofisk System, om end hans sædelige Forestillinger væsentlig bevægede sig i Kredsen af

*) „Og man havde Grund til at formode" tilføjer Forf. temmelig naivt, „at Danskerne fremfor Alle tragtede Hertugen af Brunsvig efter Livet, da det var bleven bekjendt, at denne havde givet sine Borgere, som indstændigen havde bedet ham ikke uden Nød at udsætte sig for Faren, til Svar: „en Guelfer havde endnu altid seet sin Fjende ind i det Hvide af Öjet, og hans Plads var der hvor han mest behövedes””.

den Fichteske Verdensanskuelse; men mest yndede han de retsfilosofiske Ideer af en Kruse, hvilke han med Iver studerede og med Varme forsvarede.

2. Aleksander Hirschfeld, Premierlöjtnant i den storhertugelig-meklenborgske Grenadérgarde i Ludvigsløst, födt 3die Aug. 1819, faldet paa Æréns Mark for de Dyppeler Skandser (?) i Sundved d. 28de Maj 1848. Den Forevige blev födt i Oldenburg af Ægteskabet mellem Oberst Hirschfeld, Kommandör for det 2det oldenburgske Infanteriregiment og Kommandant i Residensen Oldenburg, og Grevinde Gottlieb v. d. Osten-Sacken. Familien stammer fra Pröjssen, og Aleksanders Fader tjente indtil Tilsiter-Freden i den pröjssiske Hær, traadte 1813 i oldenburgsk Tjeneste og erhvervede sig store Fortjenester ved Reorganisationen af de storhertugelige Tropper, med hvilke han i 1815 i Krigen mod Napoleon særdeles udmærkede sig. Aleksander, den 6te Sön i Familien, indtraadte i 1834, 15 Aar gammel, som Frivillig i oldenburgsk Militærtjeneste, efterat han iforvejen med stor Flid havde besøgt den meget godt organiserede Militærskole i Oldenburg. Den ældste Broder, Louis II., var allerede tidligere fra oldenburgsk indtraadt i storhertugelig meklenborg-sverinsk Tjeneste, udmærkede sig ved videnskabelig Dannelse, blev snart derefter Brigadeadjutant, senere Flöjadjutant hos Storhertug Paul Frederik, og döde som Major og Chef for Generalstaben. — Under en Orlov som Aleksander tilbragte hos sin Onkel, Grev Osten-Sacken, blev han forestillet for Storhertug Frederik Frans I; han behagede, og Storhertugen tilböd ham en Ansættelse i Garden i Ludvigsløst. Som Fölge heraf tog Hf. sin Afsked af oldenburgsk Tjeneste og traadte i 1835 som Junker ind i den meklenborgske Grenadérgarde, blev 1837 Offiser og 1845 Premierlöjtnant. Krig er Soldaterliv, og Aleksander kunde derfor ingen glædeligere Efterretning erfare, end Befalingen til Gardens Opbrud til Slesvig imod de Danske. Endnu kort Tid för sin Afmarsj var han med glad Mod hos sin Onkel og bad denne om at skjænke ham det Skjærf som han selv i Felttogene 1813 og 1814 som Kommandör for det

frivillige Jægerregiment havde baaret, med den Yltring: han skulde sikkert gjøre det Ære, udmærke sig eller falde med Kaarden i Haanden! Den Brave holdt Ord; thi i den skarpe Fægning den 28de Maj ved Nybel, ligecoverfor Öen Als, veg han ikke for den langt overlegne Fjende og faldt, truffet af 2 Kugler, med Kaarden i Haanden. I kort Tid var hans Familie endnu uvis om hans Skjæbne og hengav sig til det Haab, at han maaske kunde være faldet levende i de Danskes Hænder, indtil en Skrivelse fra Storchertug Fr. Frans til Sösteren af den tappe Helt, Fru Weltzien i Gystrow, ikke alene bekræftede hans Död, men ogsaa satte ham det skjönneste Mindesmærke, idet Samme slutter Brevet saaledes: „Saaledes er det da vist, at et af de bedste Mennesker og en af de braveste Offiserer i den meklenborgske Brigade er död, og den almindelige Agtelse følger hans Minde.”

3. Veit Viglas Baron af Seckendorff, Kapitajn i det 12te pröjssiske Infanteriregiment. Födt den 26de Oktbr. 1803, faldet for Dyppel den 5te Juni 1848. S., ældste Sön af den afdöde Major Friherre af Seckendorff og af sin Moder, föd Verdion, blev födt i Schmiedeberg i Slesien. Efterat han paa Gymnasiet i Sorau i Lausitz havde erholdt en god videnskabelig Dannelse, blev han i Aaret 1820 Soldat i det 12te Infanteriregiment, besøgte, efter i nogle Aar at have været Offiser, i 3 Aar Krigsskolen i Berlin. Derfra tilbagevendt til Regimentet, blev han först Adjutant ved 2den Batallion, derpaa Regiments- og endelig Brigadeadjutant. Paa denne Tid giftede han sig med den ligesaa skjönne som aandrige Datter af Stadsretsdirektor og Kredsjustitsraad Ebeling, dengang i Krossen, nu i Frankfurt v. Oderen. I Slutningen af Aaret 1847 blev Seckendorf Kapitajn i 1ste Batallion af det 12te Regiment, og tog som saadan med sin Batallion Del i Gadekampen i Berlin d. 18de Marts 1848. Da senere Batallionen blev sendt til Slesvig-Holsten, gjorde naturligvis vor Kapitajn dette Tog med, men fandt desværre her en tidlig Död. I Kampen mod de Danske traf ham den 5te Juni paa Höjderne af Dyppel paa Halvöen Sundedeved to dræbende Kugler. Ved hans Side sank ligeledes hans

Ven og Kammerat Kapitajn Kowalefsky af samme Regiment dödlig saaret ned. S.'s Lig blev, da Pröjsserne for Öjeblikket bleve trængte tilbage og ikke kunde tage det med, af de Danske bragt til Sönderborg paa Öen Als, og der tilligemed mange andre tyske og danske Soldater og Offiserer under alle brugelige militære Æresbevisninger begravet paa Kirkegaarden i Sönderborg. Han efterlader sin Enke med 3 Börn.

Angaaende en af de i 1849 faldne pröjssiske Offiserer have vi modtaget fölgende närmere Oplysning af den Mand i hvis Hus han dödc. Ivan Altmann, Löjtnant i det 19de polske Landeværnsregiment, var en Sön af Konsistorialraad og Superintendent Altmann i Storhertugdömmet Posen, omtrent 23 Aar gammel. Han havde frekventeret Gymnasiet i Posen og blev ansat som Postsekretær i Liszc. Hans egentlige Levevej var altsaa ikke at være Militær, men paa Grund af den almindelige Værnepligt var han indtraadt i det ovennævnte Regiment som Offiser. Altmann stödde til Regimentet med en Transport Rekrutter först efterat Indmarsjen i Jylland var foretaget af Rigstropperne. Ved Affæren den 8de Maj norden for Vejle erholdt han et Skud i det venstre Knæ af vore Jægere, hvilke havde besat Bakkerne Nord for Byen. Efter nemlig at have passeret Byens Hovedgade, ved hvis nordlige Udgang forefaldt et lille Sammenstöd med en Afdeling af vort 1ste Jægerkorps, skulde Polakkerne, der vare i Spidsen, forcere Angrebet paa den aabne Vej ad Byens Vesterport; men denne blev i Flanken beströget af vore tvende Kanoner fra den dominerende Bakke ved Markedspladsen og i Fronten af vor Jægerkjede. For saameget som muligt at undgaae at være Skive for denne dobbelte Ild, sögte en Trop Polakker, under Anförsel af Altmann, Skjul i et paa Marken bygget Bræddehus. Efter et kört Ophold opfordrede imidlertid Altmann sine Folk til at fortsætte Angrebet, hvortil Mandskabet svarede, at naar Löjtnanten vilde

være den Første der traadte ud af Huset, skulde de nok følge ham, og idet han saaledes stillede sig i Spidsen for sin Trop, modtog han straks det Skud der allerede den 14de Maj endte hans Liv i et privat Hus, hvor han blev indbragt efter at have ligget en Dags Tid paa det almindelige Lasaret i Byen. Torsdagen den 17de Maj blev han begravet paa Vejle Kirkegaard, ledsaget af Overgeneral Prittwitz med hele sin Stab og med militær Honnör af den bajerske Arméafdeling. Talen og Jordpaakastelsen udförtes af en tysk reformeret Præst, der fremhævede den Afdödes Fortjeneste „ved at have offret sit Liv mod en saa almindelig Fjende“. Et Jernkors med Altmanns Navn, og saavel tysk som polsk Inskription, er bestilt af hans Batallionskommandör Oberstlöjtnant Dahlenburg og vil blive (eller er maaske nu bleven) oprejst paa hans Grav.

— Paa samme Kirkegaard findes en stor Grav, hvori skulle ligge 4 faldne Tyskere fra 8de Maj. Et sort Trækors staaer derpaa, hvorover vajede det pröjssiske Flag — sort og hvidt —, men dette er nu, formodentlig af Storm, revet itu og borte. Korset viser paa den ene Side en kort polsk Indskrift, paa den anden Side staaer: „Aus christlicher Liebe den bey Vejle Gefallenen 1849“.

Paa en anden Grav staaer paa et hvidt malet Trækors, paa den ene Side: „Hier ruht die Hülle des Feldwebels Adolf Koronatis des kön. preuss. 7. Jägerbat. 1ster Komp. Geboren zu Beutscheu, Kreis Meseritz, Prov. Posen. Gew. von d. 1sten Komp.“ Paa den anden Side: „Wurde im Gefechte bey Vejle am 8ten Maj 1849 verwundet und starb dort am 21sten desselben Monats.“

Over den i forrige Aargang S. 50 f. omtalte Elatsraad P. V. Jacobsen er nu paa hans Grav paa Frederiksberg By's Kirkegaard oprejst et særdeles smukt Monument. Gravstedet, som er indhegnet med et Jerngitter, er ved Kirkegaardens vestligste Mur. Paa en Plade i Muren læses blot:

Peter Vilhelm Jacobsen, Etatsraad og Kommittet i det kongelige Rentekammer, født d. 21de Decb. 1799, død d. 13de Maj 1818.

Monumentet selv er af hvidt Marmor, i Form af en opslaaet Bog. Paa dennes første Side læses følgende Vers af H. Hertz, paa den næste det som er undertegnet C. A. Th.; nedenfor, som bag en Fold i Bladet: Amici posuere:

Aarets Tider, I som drage hen
Mildt og umildt over Jordens Grave,
Eder vi betroe vor tabte Ven,
Ham som slumrer her i Dödens Have,
Han hvis Aand en Flugt saa herlig tog,
Han hvis Hjerte mildt for Alle slog.
Aarets Tider, mildt I drage over
Stedet hvor han sover!

H. Hertz.

En Fortids Liv som skjult i Taage laae
Han klart og skarpt igjennem Taagen saae;
Ved Kunstens Trolddom han paa ny fremstilled
Det i et sandt og rent og kraftigt Billed.
Sin Samtids Liv, dets Skygger og dets Glands,
Betragted han med Kløgt og aaben Sands;
Loe ad dets tomme Pral og Døgnets Mode,
Men agted Ret og fremmede det Gode.

C. A. Th.

Amici posuere.

Dödsfald i Hertugdømmerne i Aaret 1848 *).

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 6/1 Frøken Anna Solie Lüttichau i Kristiansfeld, Konventualinde i det adelige Kloster St. Johannes ved Slesvig, i 75de Aar.
 — Kjøbmand i Husum Ernst Maack, næsten 57 Aar gl.
- 7/1 Godsforpagter paa Freudenholm ved Preets Henrik Dircks, næsten 45 Aar gl. Enke f. Martens og Börn.
- 8/1 Kattunfabrikant J. Corn. Peter Lengereke, R. af Db., i Vandsbek, i 60de Aar. Enke C. D. L. f. Dreyer og en Broder.
- 9/1 * Sognepræst i Kappel Johan Frederik Scholtz, i 77de Aar. Enke og Börn.
- 10/1 Godsbesidder paa Casmark i Slesvig Johan Jørgen Ferdinand Berendsen, 57¹/₂ Aar gl.
- 11/1 * Justitsraad, Amtsskriver og Husfoged i Tremshyttel Amt, R. af D., Nikolaus Thaden, i 78de Aar. Börn.
 — Fhv. Institutbestyrer i Altona Mikael Voss, efter langt Sygeleje, næsten 77 Aar gl. Enke og Börn.
- 15/1 Dr. Jeremias Frederik Klemm i Altona, i 82de Aar. Enke, Börn og Börnebörn.
- 16/1 * Sognepræst til Burkal i Slesvig Johan Peter Gotthilf Claudius, i 50de Aar. Enke og Börn.
- 18/1 Godsforpagter paa Güldenstein i Holsten H. C. Heise. Enke og Börn.
- 19/1 * Pastor emeritus i Trittau i Holsten Frederik Henrik Jakob Schorer, i 80de Aar. Enke og Börn.
- 20/1 Rilmester og Amtsfoged F. N. Schultze i Ratzeborg, næsten 61 Aar gl. Börn. En Broder lever som Advokat i Pinneberg.
- 22/1 Jørgen Dultz i Altona, i 73de Aar.
- 28/1 Gustav Daniel Stein i Ekkernförde, hvor han længe havde levet, næsten 73 Aar gl.
- 30/1 * Dr. Med., Læge i Altona, Georg Chf. Fr. Behre, 50 Aar gl. Enke og Börn.
- 1 Januar Politi-Inspektør Johan Ohrt i Glykstad, 82 Aar gl.
 — paa sin Villa i Dysternbrok ved Kiel den højttbedagede Geheimkonferentsraad, Generalmajor og Kammerherre, Grev Henrik af Reventlow, Stk. af Db., tidligere Besidder af Godserne Kaltenhof og Vittenberg,

*) Efter „Neuer Nekrolog der Deutschen“ f. 1848. Over de med Stjerne Betegnede findes udførligere Efterretninger i Skrifftet.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

som han aftraadte til sine 2 Sønner. Efterlader Enke; Fæder til den sig kaldende Statholder i Slesvig-Holsten Grev Frederik af Reventlow. Blev den 5te Febr. bisut i Arvebegravelsen i Seelent.

I Januar Konventualinde i det adelige Kloster i Preets Frøken Sofie Magdalene af Reventlow af Huset Altenhof. Tante til sidstnævnte Grev Frederik R., som er Klosterets Forstander (Provst). (Begravet 6te Febr.)

⁷/₂ Regjeringsprokurator i Ratzeborg C. E. Wilken.

¹¹/₂ Johannes Hassé i Reinbek, 63 Aar gl. Broder til Justitsraad og Amtsskriver Hassé.

²⁶/₂ * Arkidiakonus i Itzeho Theodor Jess, i 40de Aar. Enke f. Hansen og 3 smaa Sønner.

²⁷/₂ * Arkitekt i Hamborg, tidligere i Altona, Ole Jørgen Schmidt, i 55de Aar.

— * Konsistorialraad og Sognepræst til Kurau i Holsten Johan Christinn Spies, i 79de Aar. 6 Børn.

²⁸/₂ * Anton Nikolaus Martens, Kirkeprovst og Sognepræst i Burg i Sydditmarsken, R. af Db., i 48de Aar. Enken f. Cartheuser.

¹/₃ Regnemester i Krempe Peter Hansen. Enke.

²/₃ Kjøbmand Henrik Heldberg i Bramsted. Enke.

— Dr. Med. Carl Ferdinand Juell i Altona, ikke fuldt 41 Aar gl., efter 10 Aars Ægteskab med Frederikke f. Cossel. Tidligere praktiserende Læge i Oldesloh. Æneste Søn forudgangen.

³/₃ * Dikonus i Satterup Thomas Erichsen, 46¹/₂ Aar gl. Enken f. Nissen og 2 Børn.

³/₃ Glashandler og Glarmester Gisbert Golling i Altona, i 60de Aar. Enke og Børn.

⁸/₃ Postekspeditør i Bornhöved J. Fr. Koch, 77³/₄ Aar gl. Enke og Børn.

⁹/₃ Skibskapitajn P. J. Clementz paa Sylt, 71 Aar gl. Børn.

¹¹/₃ Priorinde i det adelige Kloster i Preets Frøken Ida Amalia Rumohr, i 74de Aar.

¹²/₃ Kammerherre Ove Unger Rosenkrands af Gedde, entlediget Major, R. af Db., i Vandsbek. Enke.

³⁰/₃ Sognefoged i Barlt i Sydditmarsken Henrik Peter Harms, i 36te Aar. Søn af den berømte Cluus Harms.

I Marts Notarius i Altona Fr. Geisler.

³/₄ Justitsraad og Aktuarius i Pinneberg J. F. T. Dumreicher, ældste Søn af den i 1845 afdøde Etatsraad og Borgemester D. i Slesvig, i 58de Aar.

⁴/₄ Fhv. Husfoged i Hlytten Amt Georg Frederik Petersen, i Ekkernsörde, hvor han i mange Aar levede, i 76de Aar.

²³/₄ I Fægtningen ved Slesvig Premierløjtnant af Kejser Frans' Grenaderregiments Fysilérbattalion Aleksander Berg, født paa Öen Rygen.

— Paa Margrethenwall ved Indtagelsen af Slesvig Premierløjtnant af 26de Infanteriregiment Carl Grone.

— I Fægtningen ved Slesvig Sekondløjtnant af det kongl. prøjssiske Kejser Aleksanders Grenaderregiment Kuylenstjerna, født i Pommern.

²⁹/₄ I Slesvig, som Følge af et Saar i Foden i Slaget den 23de ved en fjendtlig Kanoukugle, prøjssisk Kapitajn og Kompagnichef i Kejser Frans' Grenaderregiment.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- dérregiment Filip Jonkim Frederik Normann, 47 Aar gl., født i Pomern.
- 7/5 *Sognepræst i Vilster i Holsten og Senior for den slesvigske og holstenske Gejstlighed Conrad Henrik Wolff i 82de A. Enke og Børn.
- Brunsvigsk Løjtnant C. V. T. Fricke, s. oven S. 128.
- 11/5 Paa Augustenborg Lasaret Underlæge ved forrige 5te Jægerkorps Ludvig Weiss, af de i Træfningen ved Bau modtagne Saar. Enken Anna f. Schnoor i Kiel.
- 11/5 Pensjoneret Toldkontrollør A. Born i Altona, i 75de A.
- 15/5 Diakonus fra Borsfleth ved Glykstad Joh. Christian Francko, i Altona, næsten 73 Aar gl. Enke og Børn. Var yngste Broder til den i 1840 afdøde Kirkeraad og Professor i Theologien i Kiel G. Sam. F.
- 17/5 Sognepræst i Hamberge i Holsten J. G. V. Ritterhaus.
- 18/5 Fhv. Apotheker Carl Henrik Paul Langheim i Haderslev, i 73de Aar. Enke, Børn og Börnebørn.
- 20/5 Entlediget Pigelærer Ch. Hinr. Koopmann i Tönningen, i 68de Aar. 3 Børn.
- 22/5 Prøjssisk Sekondløjtnant Platen, i Kolding.
- 23/5 Godsinspektør paa Caden i Holsten Carl Fr. Boye, i 50de Aar. Enken Kath. f. Wallis.
- 28/5 Kgl. hannoveransk Kapitajn L. E. C. B. v. d. Knesebeck, Premierløjtnanterne A. Hirschfeld (Meklenborger) og E. K. G. Windheim (Hannoveraner), faldne i Træfningen ved Nyhel. Om Hirschfeld se oven S. 131.
- 31/5 Major Thalbitzer i Altona, i 72de Aar. Enke og Börnebørn.
- 5/6 Sekondløjtnant ved 20de prøjssiske Inf. Regiment Gaurain, faldet i Træfningen ved Dyppel.
- Løjtnant i samme Regim. Bernhard Katte, 32 Aar gl., ligeledes, ved Bestormelsen af de Dyppeler Skanser.”
- Kapitajn i det 31te prøjssiske Inf. Rgm.'s Fysilérbatallion Warnsdorff, ligeledes.
- Kapitajn i det 12te prøjssiske Inf. Rgm. V. V. Baron af Seckendorff, ligeledes, se oven S. 132.
- 6/6 Raadmand Henning Peter Haschn i Ekkernsørde, 76 Aar gl. Enke og Plejebørn.
- 15/6 Hannoveransk Kapitajn Rikard Adolf Dammert, død i Flensborg efter Saar i Træfningen ved Dyppel d. 5te.
- 19/6 Kapitajn og Kompagnichef i 12te prøjssiske Inf. Rgm. Sigismund Kowalefsky, død paa Lasarettet i Flensborg af Saar i Træfningen d. 5te.
- 3/7 Dr. Med. Peter Frederik Hansen i Krempe, i endnu ung Alder. Enke f. Carstens og Barn.
- 1/7 *Entlediget Provst og Sognepræst i Segeberg Hans Frederik Nissen, i 81de Aar. Børn.
- Kapitajn og Toldinspektør C. E. Oehl, druknet paa Farten fra Als til Ærø. Enken Amalia O. f. Irminger og 4 Børn. Se forr. Aarg. S. 198.
- 5/7 *David Frederik Ludvig Greve, nys valgt Sognepræst til Kolmar, i 31te Aar.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 12/7 Juvelér og Guldarbejder i Itzeho Ch. Müller, i 72de Aar. Søsterbørn.
- 16/7 Frans Edvard Ahl fra Altona, henved 23 Aar gl., forulykket paa en Fornøjelsesrejse i Svejts i Kanton Vallis. Fldr. og 2 Brødre i Altona.
- 20/7 Kjøbmand Johan Hn. Belitz i Kiel, i 67de Aar. Enke og Børn.
- 23/7 Grev Kuno af Rantzau i Kiel, Landraad, fhv. Overappellationsretsraad, neppe 40 Aar gl.
- 8/8 Dr. Gustav Ad. Michaelis, Professor i Kiel, se oven S. 55.
- 10/8 * Sognepræst til Grömitz i Holsten Andreas Meyer, i 71de Aar. Børn.
- 16/8 * Entlediget Diakonus i Heiligenstedten Hn. Wichmann, i 76de Aar. Enke f. Wilde og Børn.
- 28/9 * Johan Andreas Busch i Reinbek, entlediget Sognepræst til Woldenhorn, i 74de Aar. 3 Børn.
- 1/9 Amtmand Kherre Linstow i Lauenborg. S. forr. Aarg. S. 473.
- 1/9 * Dr. med. Christian Heinr. Busch, Læge i Reinbek ved Hamborg, i 34te Aar, Søn af nysnævnte. Enke og en lille Datter.
- 4/9 Besidder af Teglværket Rennberg, Agent og Dannebrogsmænd H. Hn. Dithmer. Se oven S. 56.
- 9/9 Universitetskurator i Kiel Dr. Jur. Johan Frederik Jensen, Storkors af Db. og Dbm., efter længere Tids Sygdom. Udmærket som Lærd og Privatmand. Flere Sønner.
- 17/9 Dr. Med. Christian Carl Frederik Westphal i Vandsbek, i 87de Aar. Børn, Børnebørn og Børnebørnsbørn.
- 20/9 Diakonus i Flensborg Hartvig Peters, se oven S. 57.
- 27/9 * Sognepræst til Neuenbrok i Holsten Carl Frederik Ferdinand Lange, i 56de Aar. Enke og mange Børn.
- 1/10 Vinhandler Johan Georg Hadkius i Altona, i 67de Aar. Enke, Børn og Børnebørn.
- 4/10 Raadmand F. Breguet i Frederiksstad, 75 Aar gl. Enke, Børn og Børnebørn.
- * Skribent i Altona Frans Theodor Wangenheim, i 44de Aar. Enke fød Günther og en Søn.
- 9/10 Major Theodor Heinr. Edvard Jess i Rendsborg, Kommandør for 2den slesv.-holst. Inf. Batl., i 42de Aar. Enke Elfride f. Dohrn og 2 Børn.
- Apotheker i Lauenborg L. Thun, 52 Aar gl., af Kolera. Enke f. Hiltze og Børn.
- 12/10 * Sognepræst til Brygge i Holsten Johan Groth i 53de Aar. Enke f. Griebel og Børn.
- 13/10 * Hein. August Theodor Ludolphi, Privatsekretær hos Grev O. Blome til Heiligenstedten, i 38te Aar. Enke f. Möller.
- 14/10 Fhv. Rejsaktuar i Kappel Pederstamme-Petersen, Besidder af Glasfabrikken Frederiksfeld ved Rendsborg. Enke f. Nyholm, Datter og Svigersøn.
- 20/10 Generalkonsul D. Dumreicher i Ægypten, R. af Db., født i det Slesvigske, Broder til den i 1845 afdøde Etatsraad og Borgemester D. *) Var i

*) Disse Angivelser, idetmindste den førstnævnte, maa være urig ige; thi hvad i late Aarg. S. 386 f. er enført om D's Fødsel m. v., grunder sig paa den Afdødes egne Optegnelser til Ordenskapitlet.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

mange Aar i Ægypten, en redelig, mangesidig dannet Mand, som blev alle Tyskere der besøgte Ægypten nyttig ved sin Velvilje og Gjestfrihed.

- ^{30/10} Landrand og Vice-Landmærsjal i Hertugdømmet Lauenborg Frederik Frans af Bülow, Storkors af Db. og Dbm., Arveherre til Gorow og Mysen, død i Ratzeburg. Søskende. Han var en af de 5 Mænd som bleve valgte til Udarbejdelse af en ny Forfatning for Lauenborg.**)
- ^{1/11} Gravør i Altona Josef Gutmann, i 84de Aar. Enke, Børn, Børnebørn og Svigerbørn.
- ^{0/11} Postmester i Pinneberg Clausen, i 45de Aar. Enke M. f. Rodemann.
- ^{8/11} Kjøbmand Henrik Christiansen i Flensborg, 55 Aar gl. Enke, tidligere gift Holst, fød Christiansen.
- ^{18/11} Generallöjtnant Christian Vilhelm Frederik Scriver, R. af Db. og Dbm., i Slesvig, af Alderdomssvaghed, 84 Aar gl. Børn, Kjunker og Toldkasserer i Tønningen C. F. S. og 2 Døttre.
- ^{27/11} Sognepræst til Osby, Haderslev Amt, Lorens Andreas Nissen, R. af Db., 81 Aar gl.
- ^{0/12} * Sognepræst til Ottensen ved Altona Arminius Koster, i 76de Aar. Enke f. Witt og Børn.
- ^{10/12} Etatsraad og Hlv. Amtsforvalter Ch. Fr. Meyer i Lygumkloster, se oven S. 59.
- ^{17/12} Fransk General L. A. Danican i Itzeho, se oven S. 60.
- ^{18/12} Kammerherre Theodor Finecke Lewetzau, R. af Db., i Kiel. Børn.
- ^{19/12} Boghandler i Rendsborg Fr. Aug. Oherreich, f. i Kindelbruck i Thyringen.
- ^{30/12} Oberst og Batallionskommandør i forrige oldenborgske Inf. Rgm. M. Jess, R. af Db. og Dbm., i 77de Aar. Enke og Børn.
- Sidst i Decb. J. Adam Scharffenberg i Glykstad, i 87de Aar, død ugift. Broderbørn.

**) Stærk endnu anført i den danske Statskalender for 1850 blandt Storkors af Db., uagtet han i Rettelserne til Kalenderen for 1849 udtrykkelig anførtes som afdød i Løbet af 1848. Ligeledes findes endnu blandt Ridderne sammesteds flere Andre af de Ovennævnte, saasom General Scriver, Oberst Jess o. fl.

Anmeldte Døde i April Kvartal 1849.

I Hovedstaden.

Dødsdagen.

De Aldøde og deres Efterladte m. m.

- $\frac{1}{4}$ Kathrine Actonia Christine Rawert f. Bugge, som Følge af et Fald, i 62de Aar. Manden Etatsr. O. J. R. En Datter forudgngen.
- Ane Mette Möller, 70 Aar gl., efter længere Tids Svagelighed og 10 Ugers haarde Lidelser. Børn, Svigerbørn og Börnehörn.
- $\frac{2}{4}$ Caroline Marie Dorothea Sander, i 21de Aar. Moderen Ane S. f. Grim og 2 Söskende.
- Sergeant og Regnskabsförer ved Sö-Statens Drengeskole, Dannebrogsmænd og prydet med Medallien for 25 Aars tro Tjeneste, Lars Olsen, efter 2 Dages Sygeleje, 78 Aar gl. Enke og 2 Børn.
- Caroline Hansen f. Iversdatter, 28 Aar gl., efter at have födt en Sön, som fulgte Moderen i Graven. Manden P. Hansen.
- Enkemadame Juliane Petersen f. Clemensen, efter flere Aars tiltagende Svagelighed og 14 Dages Lidelser, i 64de Aar. 2 Børn.
- Vincent, efter langvarige og haarde Lidelser, 43 Aar gl. Enken Eva Soverine V. f. Rasmussen og 7 Børn.
- Fru Juliane Marie Krieger f. Askov, Enke efter Kommandör og Indrulleringschef Imm. K., 68 Aar gl. 3 Børn.
- Hansine Christine Hansen, 5 $\frac{11}{12}$ Aar gl. Fldr. Höker J. H. og C. H. föd Mejer.
- uang. Juliane Kathrine Brorson f. Jensen, Enke efter forlængst afdöde Hörkrænmer B., efter et kort Sygeleje, i 86de Aar. Sönnen J. M. B.
- $\frac{3}{4}$ Laurits Peter Lövstrand, 2 Aar gl. Fldr. C. L. og V. A. L. f. Chalfre.
- $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{4}$ Overskjærermester Andreas Christian Larsen, 59 Aar gl., og Hustru Ane Christine Larsen f. Elstrup, 47 Aar gl., efter længere Tids Svagelighed. Sönnen Mægler C. L. og 6 andre Børn.
- $\frac{1}{4}$ Johanne Margrethe Holbeck f. Schmidt, Enke efter Höker H., i 75de Aar. To Børn og Svigerdatter.
- Johanne Mikaelino Lunde f. Möller, 79 $\frac{1}{2}$ Aar gl. 2 Sönnar.
- Værtshusholder D. P. Rosenkilde, efter længere Tids Svagelighed og 14 Dages Lidelser, i 53de Aar. Enken J. M. R. f. Qvist og 3 Børn.
- $\frac{5}{4}$ Anna Hansen $\frac{1}{4}$ Aar gl. Fldr. Anton H. og C. H. f. Petersen.
- Fly. Höker Christian Johansen, efter længere Tids Svagelighed, i 73de Aar, Ægteskabets 22de. Enken Riise M. J. f. Rasmussen og 3 Børn af 8.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 5/4 Postbud Christoffer Frederik Beitzel, efter længere Tids Svagelighed, ved en pludselig Død. Enken E. M. B. f. Olsen og 6 Børn af 8.
- Marie Dahlberg, Datter af Malermester E. D. og C. D. f. Harss.
- 7/4 Kongl. Theatersvejtser Jens Petersen, efter længere Tids Svagelighed, 67 Aar gl. Enken A. A. P. f. Fischer og fraværende Søn.
- Nikoline Vilhelmine Schütz, 4 Aar gl., efter faa Dages Sygeleje. Moderen H. S. f. Rasmussen og fraværende Fader.
- Josef Frederik Hoffory, efter længere Tids Svagelighed, 29 Aar gl. Søs-kende.
- Mathilde Nyrop, 2½ Aar gl. Fløjr. C. N. og K. N. f. Andersen.
- Fhv. Politiretssassessor Johannes Lem Smith.
- Sergeant og Dannebrogsmænd Johan Mikael Frey, efter flere Aars Sva-gelighed. Enken K. F. f. Olsen.
- Birgitte Annette Nielsen f. Vilhelmi, i 54de Aar, efter flere Aars tilta-gende Svaghed og en Manneds Lidelser. Manden J. N. N. og 3 Børn af 10.
- 8/4 Ane Sofie Weile f. Crone, Enke efter Brændevinsbrænder W., efter 6 Aars tiltagende haarde Lidelser, 67 Aar gl. Børn.
- Fhv. Patrulliebetjent ved Toldfoget Erik Rasmussen Nørring, efter læn-gere Tids Svagelighed og 14 Dages Sygeleje, 72 Aar gl. Enken A. N. f. Nielsen og Børn.
- Unng. Anna Christine Cedergreen, i 73de Aar. Manden Drejermester F. P. C. og Børn.
- Fhv. Adjunkt ved Helsingørs Skole Christen Thaarup, født 1795. Enke og øvrige Familie.
- 10/4 Kobbersmed N. Jensens og A. C. Jensens f. Rössel 14aarige Datter.
- Lorens Christian, ved et Nedfald i Dokken fra Linieskibet Dronning Ma-rie. Enken og 5 uforsørgede Børn.
- Artilleriløjtnant Andreas Lund, R. af Db., efterat han i Januar Manned var vendt syg hjem fra sin Ansættelse paa Als. Enken A. D. I. og 3 Børn.
- 11/4 Filip Hundevadt, efter et smertefuldt Sygeleje i 59de Aar, efter et kort Ægteskab. Enken M. H. f. Förey.
- Styrmand Jens Peter Lorentzen, efter 5 Ugers Sygeleje, 18½ Aars Ægte-skab, 41½ Aar gl. Enken K. L. og 2 Børn af 4.
- Sörine Liebe fød Franck, 91 Aar gl. Datter J. Müller.
- Christian Schjavaner, 67 Aar gl. Enken Kathrine S. og 2 Børn.
- Johan Otto Hansen, 46 Aar gl., efter længere Tids Svagelighed og 14 Dages Sygeleje. Enken S. M. H. f. Overhammer og 2 Børn.
- 12/4 Frits Emil Bischoff, 3½ Aar gl. Fløjr. F. F. B. og E. B. f. Svendsen.
- Ane Christiane Frederikke Roso Volkersen f. Broerholt, Enke efter Gar-nisons- og Distriktslæge J. H. V., i 71de Aar efter 3 Ugers Sygeleje. Plejemoder af Fuldmægtig L. Rings Illustr.
- Kapitajn og Handelsbogholder Rasmus Jacobsen Smith, i 76de Aar. Børn og Svingersønner.
- 13/4 Admiral Baron Hans Holsten til Frihørs-kabet Holstenhus, 90 Aar gl., efter faa Dages Sygdom. 2 Sønner.

Dødsdagen.

De Aldøde og deres Efterladte m. m.

- ¹⁴/₄ Hansine Nyrop, 8 Maaneder gl., 8 Dage efter Søsteren. Fldr. som under ⁷/₄.
 — Carl Adolf Rothe, 11 Uger gl. Fldr. V. R. og G. R. f. Rothe.
 — Sandel Meyer, 19½ Aar gl. Fldr. N. M. og I. M. f. Hirsch og Søsken-
 — Inger Kathrine Schartau f. Rittmeyer, 59 Aar gl. Søsken-
¹⁶/₄ Vilhelmine Christensen, efter 6 Dages Lidelser af Hjernebetændelse.
 Fldr. Sadelmager J. V. Ch. og E. E. H. Ch. f. Sally.
 — Ane Margrethe Restorff f. Kaalund, efter flere Aars tiltagende Svaghed
 og 4 Ugers Lidelser, i 51de Aar. Manden Chr. R. og 3 Børn.
 — Fru Anna Kathrine Dorscheus f. Patberg, efter langvarigt Sygeleje.
 Manden Oberst D.
 — Christine Amalia Neven f. Bruhn, efter 8 Aars tiltagende Gigtsvaghed, i
 67de Aar. Børn.
¹⁶/₄ Frits Petersen, efter længere Tids Sygdom, 35 Aar gl. Moder, Søsken-
 og Forlovede.
¹⁷/₄ Jmf. B. Porelius, 65 Aar gl. M. Schansgaard.
¹⁸/₄ Marie Magdalene Kolthoff, yngste Barn af Pastor E. V. K. og J. M. K. f.
 Svane.
 — Sergeant i Sø-Etaten Mads Nielsen i 73de Aar. Efterladte.
¹⁹/₄ Enkefrue Charlotte Henriette Priess f. Feldmann, 50 Aar gl., efter 5 Da-
 ges Sygeleje af Brystbetændelse. 2 Sønner.
 — Blikkenslagermester Broder Wigelsen Lassen, efter langvarigt Sygeleje.
 Enken D. L. f. Andersen.
 — Rebslagersvend Jens Nielsen Aagaard, efter langvarig Svaghed. Datter
 J. Attrup f. A.
 — Marie Magdalene Jensen f. Hermes. Enke efter Skibskapitajn H. Jensen
 Surballe, 56 Aar gl. 8 Børn.
¹⁹/₄ Formand ved Toldboden Peter Nielsen, i 60de Aar. Enken Kathrine N. f.
 Bach. 2 Børn døde forud.
 Uang. Jmf. Regine Feilberg, i 68de Aar, efter længere Tids Svagelighed.
²⁰/₄ Hans Edvard Frederik Nielsen, ved en pludselig Død i 10de Aar. Fldr.
 Porcellænshandler A. N. og A. N. f. Brynnick, og 2 Søstre.
 — Enken Hedevig Sofie Willumsen.
 — Harald Emil Aldewelt Güllich, 9 Aar gl. Faderen F. F. G. Moderen
 nylig gaact forud.
 — Urtekræmmer Mikael Jeeg Frisch ved en pludselig Død efter 2½ Dags
 Sygeleje. Fraværende Moder og Brødre.
 — Frøken Christiane Sofie Göring, efter 3 Ugers Sygeleje, i 65de Aar.
 Plejedatter E. Custenskjold.
²¹/₄ Høker Ole Erichsen, efter mange Aars Svaghed, i 68de Aar, efter 39 Aars
 Ægteskab. Enken C. M. E. f. Bruun og Søn.
 Uang. Karen Olsen f. Jørgensen, efter flere Aars tiltagende Svaghed og 11 Ugers
 Sygeleje, i 74de Aar, 3 Uger efter Manden. 2 Børn.
²²/₄ Værtshusholder Ludvig Hansen, efter langvarigt Sygeleje, i 55de Aar.
 Enken S. H. f. Terkelsen.
 — Fru Charlotte Amalia Hansen, Enke efter Justitsraad Frederik Hansen,
 i 65de Aar. Efterladte.

Dødslagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ^{27/4} Christiane Antonette Bredenebeck f. Bidstrup, efter 12 Ugers haarde Lidelser, i 65de Aar. Manden-Malermester B. H. B.
- Fliv. Bud ved den kongl. Fabrikdirektion Jeppe Jensen Bruun, 82 Aar gl. Søn E. B.
- Kathrine Hermann f. Bolmsted, efter længere Tids Svagelighed, 4 Uger efter Manden. Børn og Svigerbørn.
- Oldingen Ditlev Christian Runohr, i 82de Aar. Efterladte.
- Viktoria Josefine Andrea Thomally Juncker, 10 Aar gl., af Hjernebetændelse. Ældste Barn af Overskjærer A. J. og M. J. f. Müller.
- ^{28/4} Jmf. Agnete Gabrielsen, efter mange Aars Sygeleje. Fraværende Søster og Svoger.
- Arkitekt og Mursvend Hans Jensen, ved et pludseligt Kræmpetilfælde, i 45de Aar. Enken H. J. f. Saxild og Søn.
- Ane Jensine Bechgaard, 2½ A. gl., efter 6 Dages Sygeleje af Strubebetændelse. Fldr. J. E. B. og O. F. B. f. Jensen.
- Sine Marie Greve f. Larsen, ved en brat og pludselig Død, en Manned efter at have født en Søn, der døde 14 Dage forud. Manden Postkonduktør J. F. G.
- Amalia Marie Nikoline Moltke, 5 Aar gl., efter 14 Dages Sygeleje af Hjernebetændelse. Fldr. Kjuncker og Overførster V. M. og A. M. f. Moltke.
- ^{29/4} Marie Magdalene Krusemarck f. Seegers, efter flere Dages smertelige Lidelser. Børn.
- Marie Kirstine Søbby f. Sandberg, efter længere Tids Svaghed og 10 Ugers haarde Lidelser. Manden P. Rasmussen S.
- Bolette Marie Rossnuw, 59 A. gl. Søsken.
- Frederikke Levy f. Davidsen, efter længere Tids Sygeleje, 52 Aar gl. Manden Kjøbmand L. L.
- ^{30/4} Johannes Nikolaj Verdclm. Enke og Børn.
- Enken efter Fyrbøder ved det kongl. Varedepot Christian Westergaard, 96 Aar gl. Efterladte.
- Sadelmagersvend Bonnefang Nathansen, efter 3 Maaneders Lidelser paa Hospitalet i Kjøbenhavn, 28 Aar gl. 2 Søsken og Svigerinde i Randers.
- Uang. Enken Hanne Petrea Schmith f. Mossin. Søsken.
- ^{27/4} Hedevig Luise Christine Steiness, næsten 1 Aar gl. Moderen A. M. St. f. Simonsen og fraværende Fader.
- Marie Camilla Thomasine Stilling f. Lassen, paa Mariendal i Falkoneralleen, 29 Aar gl. Manden Præst ved Raad- og Domhuset J. St. og 3 smaa Børn.
- Mette Marie Aagaard, Enke efter Hørfabrikør Frederik A., efter længere Tids Svaghed, 75½ Aar gl. Børn og Stedbørn.
- ^{29/4} Jmf. Lucie Marie Bohn i 89de Aar. Søster K. E. B.
- Generalmajor, Kherre, Størkors af Db. og Dbmand, Ferdinand Christian Fürchtegott Bauditz, 70 Aar gl., efter saa Timers Sygdom. Enke, Børn og Børnebørn.
- .. — Zebon Hude, senest teknisk Assistent ved Ladegaarden, 55 Aar gl., efter 3 Ugers Sygeleje. Enken M. H. f. Schubarth og blinde Søn.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ^{29/4} Sofie Holm f. Ditzel, efter længere Tids tiltagende Svaghed og et Aars Sygeleje, i 35te Aar. Manden Sadelmagermester P. H.
- Overskjærrermester V. U. Würck. Enke og Datter.
- Overbetjent ved Kjöbenhavns Politi og Dhmand Niels Christian Larsen, i 64de Aar, efter 40 Aars Tjeneste ved Politiet. 2 Børn.
- Uang. Nikolette Bruun, i 5te Aar, efter 14 Dages Sygeleje. Moderen J. B. f. Stephensen og fraværende Fader.
- ^{30/4} Juliane Vejerup, næsten 3 Aar gl., efter kort Sygeleje. Fldr. L. V. og S. V. f. Thomsen.
- Fru Petra Augusta Klein f. Stephensen, efter længere Tids haarde Lidelser af Brystsyge. Manden Fuldm. Kammerassessor S. G. K. og 3 Børn.
- ^{1/5} Fhv. Bagermester Christian Hansen Lou. Enken M. C. L.
- Anna Luise Schmitto f. Schmidt, Enke efter Sognepræst til St. Magleby paa Amager F. C. S., efter haarde Lidelser. Søn og Datter.
- Else Margrethe Juliane Amalia Maxen, 9 Aar gl., efter 10 Dages tiltagende Hjernebetændelse. Næstældste Barn af K. M. og M. M.
- ^{2/5} Kongl. konstitueret Toldassistent Carl Christian Helms, efter langt og smertefuldt Sygeleje, i 37te Aar, efter et kort Ægteskab. Enken Erminia H. f. Bech, Moder og talrige Søskende.
- Sörine Mariane Grausen, i 31te Aar, efter flere Aars tiltagende Svægelighed og 2 Maaneders smertefuldt Sygeleje. Søskende.
- Marie Magdalene Grundtvig f. Topp, Enke efter forlængst afdøde Sognepræst for Haraldsted og Allindemagle Otto G., efter faa Dages Sygeleje, i 81de A. Børn og Börnebørn.
- ^{3/5} Kongl. Kammersangerinde Kathrine Elisabeth Simonsen fød Rysslander, 33 Aar gl. Manden kongl. Kapelmusikus S. S. og 8 Børn.
- Ane Margrethe Balsgaard f. Carlsen, efter længere Tids tiltagende Brystsyge. Manden Sadelmagermester M. B.
- Sadelmagersvend Martin Bonifats Opfermann, i 62de Aar. Enken Rosalia O. f. Scheffel og Børn.
- Skomagermester Andreas Hansen Dahl, i 83de Aar, efter et kort Sygeleje, 51 Aars Ægteskab. Enken C. D. f. Bruun og Børn.
- ^{4/5} Frederikke Luise fød Binneballe, efter et halvt Aars Sygeleje. Enken Binneballe og Forlovede.
- Ida Bolette Kirstine Peterson paa Svanemosegaard, i 28de Aar. Moder E. P. f. Bache, Søskende og Forlovede.
- Justitsraadinde Sara Anna Scharffenberg f. Grundahl, efter 5 Dages Sygeleje, i 78de Aar. Datter og Svigersøn.
- ^{5/5} Andreas Ludvig Steen, ved et ulykkeligt Fald ned af en Vogn, 24 Aar gl., efter 1½ Aars Ægteskab. Enken C. C. St. f. Brinchmann.
- ^{6/5} Fyrværker Niels Peter Bentzen og hans Søn Hans Oluf, begge omkomne ved en ulykkelig Eksplosion. Enken K. B. f. Haansen.
- Julie Augusta Philipsen, 10 Mud. gl. Fldr. F. A. Ph. og H. Ph. f. Peinc.
- Margrethe Caroline Toxværd f. Thygesen, Enke efter Koffardikapitajn J. T., i 64de Aar. Børn.
- Fru Christiane Frederikke Randrup f. Dreyer, henved 62 Aar gl., i lang

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- Tid lidende af tiltagende Svagelighed. Manden Kammerraad R. og 3 Børn.
- $\frac{6}{5}$ Ane Margrethe Christensen f. Rye, i 57de Aar, efter 30 $\frac{1}{2}$ Aars Ægteskab. Manden Smedemester J. C., 7 Børn og 5 Börnebørn.
- $\frac{7}{5}$ Fhv. Regimentskvartermester Christian Berner, efter lang Tids Svagelighed og 14 Dages Sygeleje, i 52de Aar. Moderen E. B.
- Brolægger Christen Westergaard, efter 18 Dages Sygeleje, 28 Aars Ægteskab, 54 $\frac{1}{2}$ Aar gl. Enken M. W. og Datter.
- $\frac{8}{5}$ Lysestøber Anders Hartvigsen, i 49de Aar, efter 2 $\frac{1}{2}$ Aars tiltagende Svagelighed og 14 Ugers Sygeleje. Enken J. C. H. f. Hansen og Barn.
- Caroline Marie Frederiksen. Fnderen kongl. Kornmaaler J. F. og Søskende.
- Repetitör Gudmand Hegelund, 63 Aar gl., efter 2 Maaneders Sygeleje.
- Fhv. Kopist under General-Toldkammeret Christian Vilhelm Petersen, i 45de Aar. 2 Brødre.
- Ane Christine Olsen f. Petersen, i 62de Aar. Børn og Svigersön J. F. Holst.
- $\frac{9}{5}$ Niels Petersen, af Brystsygge, 44 Aar gl. Søster og Svoger C. Andresen.
- Bødkersvend Laurentius Lund, ved en pludselig Död, 43 Aar gl. Enken J. L. fød Christensen og 3 Børn af 5.
- Generallöjtnant Johan Henrik Hegermann-Lindenkrone, Storkors af Db. og Dbmand, efter tiltagende Svagelighed, nogle Dage over 84 Aar gl. Enken L. H. - L. og Børn.
- $\frac{10}{5}$ Bodil Birgitte Madsen f. Vichmand, efter 3 Dages Sygeleje, 56 Aar gl., efter 28 $\frac{1}{2}$ Aars Ægteskab. Manden Sædkermeister H. Madsen og 2 Døttre.
- Jmf. Jensine Frederikke Kock i 69de Aar. Svigerinde til A. D. Weinreich, i hvis Hus hun i en Række af Aar havde levet.
- Rasmus Frandsen, efter et halvt Aars tiltagende Sygdom, 48 Aar gl. Enken A. M. F. f. Andersen.
- Ane Christine Ziese f. Petersen, efter 14 Dages Sygeleje, i 63de Aar, Enke efter Fuldmægtig Z. 2 Døttre.
- $\frac{11}{5}$ Barbara Abigail Rothe. Barn af Fldr. resid. Kapellan C. R. og V. R. f. Kolderup-Rosenvinge.
- Peter Sørensen, i 34te Aar, efter $\frac{1}{2}$ Aars Lidelser. Enken J. S.
- Uang. Marie Goebel f. Kock, 28 Aar gl. Manden H. G.
- $\frac{12}{5}$ Anna Marie Östrup f. From, Enke efter Værtshusholder N. C. Ö. Børn.
- Sofie Magdalene Naylor f. Raaslöf, i 59de Aar. Manden Filefabrikör T. N. og Børn.
- $\frac{14}{5}$ Major Hans Frederik Antzée, tidligere ved 2det Livregiment til Fods, efter 2 Dages Sygeleje af Apopleksi. Enken; forudgangne Sønner.
- $\frac{15}{5}$ Jette Hulda Ilirsch, efter flere Aars Svagelighed og tiltagende Lidelser, 21 $\frac{1}{2}$ Aar gl. Moder P. H. f. Paulsen og fraværende Fader, samt 6 Søskende og Forlovede.
- Smedesvend Henrik Mauritzen, 41 Aar gl., efter langvarige Lidelser. Enken K. M. f. Christiansen.

Dødsdagen.

De Aldøde og deres Efterladte m. n.

- 15/3 Fru Elisa Sofie Marie Gørtz f. Möller, 29 Aar gl., efter 4½ Aars Ægteskab. Manden, Kapitajn i 1ste Forstærkningsbatallion J. C. G. og 3 smaa Børn.
- Postkontrollør Jakob M. Schmidt, efter lange og smertelige Lidelser. Enken M. S. f. Arnkiel og Børn.
- Uang. Major C. Schöllers og Hustru M. S. f. Poulsens yngste 7 Maaneder gamle Datter.
- Drejermester Jonns Peter Cedergreen, 73 Aar gl., fan Uger efter hans Hustru. Børn.
- 16/3 Enkeprovstinde Christine Hedeveg Næblierød f. Bilsted, efter flere Aars Blindhed og Lidelser. Børn.
- Susanne Cecilie Købke, Enke efter Genremaler C. S. K., efter en Uges Sygeleje, fra 2 smaa Børn. Moderen J. K. f. Ratz.
- Kunstdrejer Frederik Vilhelm Kleine, i 48de Aar. Enken J. S. K. og 3 Sønner.
- Charlotte Juliane Pfeiffer f. Grønholdt, i 67de Aar, efter langvarigt Sygeleje, 27 Aars Ægteskab. Manden Börstenbinder F. Pf., Børn og Svigersøn.
- Engel Frederikke Marie Bagger f. With, efter længere Tids Svagelighed og et kort Sygeleje, i 69de Aar. Manden A. L. B. og 6 Børn.
- Mette Kathrine Greensteen f. Bentzen, af Alderdomssvaghed i 86de Aar. Datter og Svigersøn N. Gerdtzen.
- 17/3 Maren Petrine Jörgensen, efter langvarige smertefulde Lidelser af Brystsygge, 24 Aar gl. Stedforældrene Værtshusholder O. Nielsen og A. M. N. f. Holst.
- Enkemadame Susanne Elisabeth Høy f. de la Porte, Dagen før hun fyldte sit 84de Aar. Datter og Datterbørn.
- 18/3 Handelsbetjent Theodor Hviid, efter et kort Sygeleje af Brystsygge, i 25de Aar. Broder H. G. R. L. II.
- Josefine Theresia Bagger f. Firmenich. Manden V. B. og Børn, hvoraf det yngste 2 Dage gl.
- Mathilde Knapp, 13 Mnd. gl. Fldr. Skomagermester S. N. K. og C. V. K. f. Alstrup.
- 19/3 Hans Frederik Theodor Olsen, efter 2 Dages Sygeleje, i 17de Aar. Fldr. C. L. O. og K. M. O. f. Haarløv.
- Uang. Fhv. Høker Niels Friedrichsen, i 68de Aar. Enken J. F., Datter og Svigersøn.
- 20/3 Karen Andersen f. Jörgens, i 63de Aar, efter kort Sygeleje, 30 Aars Ægteskab. Manden Snedkersvend M. A.
- Margrethe Johansen f. Nykjær, efter 12 Ugers Sygeleje i 26de Aar. Manden Hjul- og Karetmagersvend E. J. og 2 smaa Børn.
- Johan Ernst Horning, i 26de Aar, efter 3 Aars Svagelighed og 7 Maaneders Sygeleje. Moder og Søster.
- Thora Magdaleno Emilie Fibiger, 1½ Aar gl., yngste Datter af Aksel F. og M. F. f. Fog.
- Abelone Thedsen f. Kieler, efter flere Aars Svaghed. Søn F. N. Th.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ²¹/₅ Nikolas Peter Julius Svane, 3 A. gl., af Strubehoste. Fldr. P. S. og S. S. f. Aarestrup.
- Clara Elisa Vilhelmine Hoffmann, 2½ Aar gl., af Lungebetændelse. Fldr. Kommandersergeant F. V. H. og M. H.
- Johanne Jakobine Mohr f. Kemnitz. Manden P. C. V. M.
- Nikoline Kathrine Jørgensen, efter 1½ Aars tiltagende Svaghed, 25 Aar gl. Fldr. N. J. og K. J. f. Robertson.
- Lars Beitzel, i 58de Aar, efter flere Aars Brystsvaghed og 8 Dages Sygeleje. Enken D. B. f. Jensen og 7 Børn af 9.
- Værtshusholder J. A. Møller, efter flere Aars tiltagende Svaghed, 52 Aar gl. Børn og Svigersøn.
- ²²/₅ Karen Kirstine Reuter f. Rasmussen, Enke efter Høker L. R., i 52de Aar efter 1 Aars Svaghed, 14 Dages Sygeleje. Børn og Svigersøn.
- Gjertrud Christine Olsen f. Svendsen, efter 6 Maaneders Sygeleje, 22 Aars Ægteskab, i 52de Aar. Manden P. O. og 1 Barn af 3.
- Anna Kathrine Pludan f. Jørgensen, efter 47 Aars Ægteskab. Manden Skomager R. P. og 6 Børn af 14.
- Luise Josefine Antonette Caccavajo, 10 Uger gl., eneste Barn af J. C. og A. C. f. Jacobi.
- Uang. Charlotte Amalia Örström f. Schydt, 88 Aar gl., efter 3 Dages Sygeleje. Børn og Börnebørn.
- ²³/₅ Enkeprovstinde Karen Marie Bregendahl f. Mörck, 68 Aar gl., efter nogen Tids Svagelighed. Børn.
- Skræddermester Herman Frederik Christian Reiter, 72 Aar gl., efter 49 Aars Ægteskab. Enken G. R. f. Koltost og 8 Børn.
- Opsynsbejant ved Straffeanstalten Christian Schiødt, efter 9 Ugers Sygeleje, i 29de Aar. Enken L. F. S. og 2 smaa Børn.
- Sofie Charlotte Holten, knap 1½ Aar gl. Fldr. H. C. H. og M. H. f. Albeck.
- Meyer Bendix, 12½ Aar gl. Faderen A. M. B. og Søskende.
- ²⁴/₅ Ane Kirstine Jensen f. Giessing, i 36te Aar. Manden Snekermester J. J. og 5 Børn.
- Frederik Valdemar Petersen, 6½ Aar gl. Søn af J. H. P.
- Slagtermester V. Eisemann, i 55de Aar, efter 14 Dages smertelige Lidelser, 24½ Aars Ægteskab. Enken M. S. E. f. Kruse.
- Ane Kathrine Møller f. Ehnhaus, 53 Aar gl. Børn.
- Enken Ane Deickman Sommer f. Mulvad.
- ²⁵/₅ Anna Dorothea Augesen f. Suhr. Manden M. A.
- Peter Georg Christian Frederik Senstius, 7 Maaneder gl. Fldr. C. G. S. og H. V. S. f. Dick.
- ²⁶/₅ Possesmentmagermester Christian Ludvig Groening, i 45de Aar. Efterladte.
- Susanne Gjertrud Michelsen f. Knob, i 85de Aar. Børn og Börnebørn.
- Carl Christian Gustav Adolf Hoche Maksimilianus Maxen, 1½ Aar gl., efter nogle Dages Brystbetændelse, faa Maaneder efter 2 forudgangne Søskende. Samme Forældre som under 1/5.
- Koffardikapitajn Johan Didrik Meilbye, 33 Aar gl. Slægninge.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ²⁶/₅ Margrethe Elisabeth Lützen f. Ibsen, Enke efter forlængst afdøde Koffar-
dikapitejn M. C. L., efter 2 Dages Sygeleje, i 85de Aar. Børn, Børne-
børn og Börnebørnebørn.
- Postfuldmægtig Peder Rützon, efter langvarig Nervesygdom. Søskende.
- ²⁷/₅ Kapitejn og Urmager Johan Ferdinand Baht, i 53de Aar, efter 2 Aars Li-
delser af Brystsvaghed. Enken K. M. B. f. Rörvig og 3 Børn.
- Ludvig Kalckar, ¹/₂ Aar gl., yngste Barn af M. N. K. og H. K. f. Hartvig.
- Krigsraad Frederik Mikael Ernst Fabritius af Tengnægel, R. af Db., Med-
lem af Kunstakademiet, 68 Aar gl., ved en pludselig Død. 3 Søstre.
- Thorn Caspara Ludovika Stolpe f. Petersen, 36 Aar gl. Manden Bager-
mester C. St.
- Jens Christian Vilhelm Weichert, 11 Maand. gl. Fldr. T. W. og C. W. f.
Clausen.
- Cecilie Marie Knudsen f. Olsen, 36 Aar gl. Manden A. K.
- Sofus Andreas Knie, efter flere Dages Sygdom af Skarlagensfeber, 10 Aar
gl. Eneste Barn af C. K. og J. K. f. Petersen.
- Aksel Grøndal, ¹/₂ Aar gl., efter 6 Ugers Sygdom af Hjernebetændelse.
Fldr. V. G. og M. G. f. Ravn.
- ²⁸/₅ Pensjoneret kongl. Löber Hans Hansen i 60de Aar, efter 24¹/₂ Aars Æg-
teskab. Enken A. K. H. f. Duché.
- Hanne Oline Jakobine Kathrine Bjerregaard f. Mehr, 26¹/₂ Aar gl., efter
2 Aars Ægteskab. Manden C. B. og Barn.
- Maren Kirstine Rolkousky f. Woldsted, efter langt Sygeleje og smerte-
fulde Lidelser. Manden R.
- Christian August Jörgensen, 3¹/₄ Aar gl. Moderen M. M. J. f. Thieme.
- ²⁹/₅ Marie Kathrine Schurmann f. Jensen, Enke efter forlængst afdøde Provst
Laurits S. til Lindelse paa Langeland, i 81de Aar. 3 Døltre.
- Fru Elisa Luise Kaufmann f. Kaas, i 53 Aar Enke efter Major Christian K.
af Kavalleriet, Priorinde i det Harboeske Frue-Kloster, i 81de Aar.
Børn.
- Anna Kirstine Larsen f. Jörgensen i 28de Aar, efter en lykkelig Nedkomst
med en Søn, 7 Aars Ægteskab. Manden Tøjfabrikant C. L. og Børn.
- ³⁰/₅ Vilhelm Julius Rothweiler, 12³/₄ Aar gl. Fldr. C. F. R. og A. R. f. Jexen
samt Søskende.
- Anders Christian Frederik Giessing, i 29de Aar. Eneste Søn af M. M. G.
- Fru Nikoline Thye, Enke efter forlængst afdøde Præst ved Garnisonskirke
Mathias Thye. Slægtninger.
- ³¹/₅ Adolf Charles Steen, 10 Mnd. gl. Fldr. E. St. og O. S. St. f. Blom.
- Institutbestyrer Johan Carl Frederik Sechausen, efter mange Lidelser, i
74de Aar. Børn.
- ¹/₆ Kathrine Margrethe Faber, 84 Aar gl., Søster til J. D. F.
- Snedkersvend P. C. Christensen, efter langvarigt Sygeleje, i 48de Aar.
Enken I. Ch. og 4 smaa Børn af 6.
- Charlotte Marie Jensen f. Paulsen, efter langvarigt Sygeleje, i 55de Aar.
Manden J. P. J., Børn og Svigersønner.
- ²/₆ Johanne Marie Lesting, 53 Aar gl. Søsterdatter Ol. Steen f. Blom.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- $\frac{3}{6}$ Jmf. Marie Goeskjær, efter flere Aars tiltagende Svaghed og 4 Ugers Lidelser, 47 Aar gl. Søster til H. M. G.
- Unng. Henriette Magdalene Kock, et halvt Aar efter Manden, Dagen før sit fyldte 65de Aar. Børn og Svigersøn.
- $\frac{3}{6}$ Emilie Margrethe Brabrand f. Thoroddsen, efter 4 Ugers Sygeleje. Manden J. B.
- Anna Giulietta Michelsen, $1\frac{1}{4}$ Aar gl. Fldr. A. M. og C. M. f. Rasmussen.
- $\frac{3}{6}$ Fru Frederikke Koss f. Jørgensen, ved en uventet Død, 23 Aar gl., efter 8 Maanedes Ægteskab. Manden Premierløjtnant H. K. (fraværende ved Armeen), og Svigermoder Enkefru M. K.
- Kongl. pensioneret Toldassistent Erik Wichmann, efter smerteligt Sygeleje, i 49de Aar. Enken A. L. W. f. Rønning og 4 Børn.
- $\frac{6}{6}$ Frøken Bernhardine Castonier. 2 Søstersønner.
- Portner ved Universitetet Simon Christensen, i 52de Aar, efter 19 Aars Ægteskab. Enken A. K. Ch. f. Nebel og 4 uforsørgede Børn.
- Fhv. Overdrager ved Kongens Bryghus og senere Forvalter ved Kongens Pakhus Hans Olsen, efter $\frac{1}{2}$ Aars Sygeleje, 67 Aar gl. Søn kirurgisk Instrumentmager L. O.
- Mario Elisabeth Hummel f. Thueseng, Enke efter Major J. Fr. H., i 71de Aar. Børn.
- $\frac{6}{6}$ Lysestøber Jens Ibsen Møller, efter $2\frac{1}{2}$ Aars tiltagende Svaghed og 3 Ugers Lidelser, i 67de Aar, efter 33 Aars Ægteskab. Enken J. M. fød Andersen.
- Magdale Christine Larsen, efter længere Tids Svagelighed, i 65de Aar. 3 Børn.
- $\frac{7}{6}$ Kirstine Meisner, efter $\frac{3}{4}$ Aars Sygeleje i 70de Aar, efter 42 Aars Ægteskab. Manden Skrædder M. og 7 Børn.
- Josefine Vilhelmine Michælsen, 10 Mnd. gl. Fldr. L. M. og K. M. f. Ludvigsen.
- $\frac{6}{6}$ Cotte Marie Priskørn f. Amerøe i 76de A., efter faa Dages Lidelser. Børn.
- Hansine Kirstine Olsen i 15de Aar, efter flere Aars Brystsvaghed; ældste Datter af Estafette hos Arveprindsen H. O. og A. M. O. f. Møllerup.
- $\frac{9}{6}$ Lise Hartvig f. Rothenburg. Sønner og Svigerdøttre.
- Karen Marie Rathie f. Petersen, i 64de Aar. Børn.
- $\frac{10}{6}$ Præsteenken Johanne Graah f. Gynter, efter flere Aars tiltagende Svaghed, 68 Aar gl. Fraværende Børn.
- Kongelig Toldkontrollør Jørgen Christian Fogh. Enken A. F. F. f. Petersen og 6 Børn.
- Vekselmægler da Fonseca, efter et Aars tiltagende Svaghed og 8 Dages Sygeleje, 73 Aar gl. Enken S. d. F. og Børn.
- $\frac{11}{2}$ Inger Margrethe Poulsen f. Hermansen, efter flere Aars tiltagende Brystsyge, 61 Aar gl. Manden Silke- og Klædehandler C. P. og 2 Sønner.
- $\frac{12}{6}$ Charles Cæsar Oskar Alexandersen, $2\frac{1}{4}$ Aar gl. Fldr. Portrætmaler G. A. og D. A. f. Clemmert.
- Sadelmagermester Hans Frederik Petersen, $37\frac{1}{2}$ Aar gl. Enken.
- Oline Petrine Blauberg f. Sørensen. Manden J. P. B. og Moder.

Dødsbogen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ¹³/₆ Johannes Valentin Thornam, efter længere Tids Svaghed og 3 Ugers Sygeleje. Børn.
- Kirstine Olsen f. Jørgensen, Enke efter Skomagermester P. O., 66 Aar gl. Børn.
- Mursvend E. E. Hagenbach. Enken f. Dolmer.
- Theaterkontrollør P. Lassen, i 75de Aar. Mangelarige Ven S. N. Nygaard.
- ¹¹/₆ Jmf. Marie Sofie Elisabeth Wittenburg, efter længere Tids Brystsvaghed; i de sidste 7 Aar i Huset hos Possementmager Sørensen.
- Kathrine Hansen f. Madsen, Enke efter Skomagermester J. F. H. Sønnen J. F. H.
- ¹⁵/₆ Jens Johan Adolf Johansen, 8¹/₄ Aar gl. Fldr. C. A. J. og J. J.
- ¹⁶/₆ Anc Kirstine Stæhr f. Lassen, efter længere Tids Sygdom, 34¹/₂ Aar gl., efter 6 Aars Ægteskab. Manden N. J. St. og 2 smaa Børn.
- Johanne Frederikke Hanssen f. Holzer, 49 Aar gl. Manden J. D. H. og 9 Børn af 14.
- Unng. Johannes Rikard Maagh, efter et kort men smertefuldt Sygeleje. Søster E. K. C. M.
- ¹⁸/₆ Jmf. Frederikke Christiane Buch, i 85de Aar, efter længere Tids Sygeleje.
- Ida Kathrine Nielsen, 15¹/₂ Aar gl., 3 Maaneder efter Faderen. Søster H. M. N.
- Solie Mathilde Schuka, 1 Aar gl. Fldr. H. S. og M. S.
- ¹⁹/₆ Snekermester Lars Petersen, 72 Aar gl. Sønner.
- Alvide Eustatin Lindwall, 3¹/₄ Aar gl. Fldr. F. L. og C. L. f. Nielsen.
- ²¹/₆ Agnes Bracht, 2¹/₄ Aar gl. Moderen J. B. f. Wildenradt og fraværende Fader.
- ²¹/₆ Fhv. Fuldmægtig i Rentekammeret og Direktør for Søndagsskolerne, R. af D., Carl Frederik Hammerich, efter flere Aars Sygdom, 55 Aar gl. Broder Agent J. H.
- Uang. Karen Örsöe f. Christensen, Enke efter Lejebrygger Ö., 71 Aar gl., efter 2¹/₂ Aars Sygeleje.
- ²²/₆ Hester Christiane Schander f. Fenwick. 2 Børn.
- Kongl. Svejser Niels Larsen i 65de Aar, efter 2 Manneders haarde Lidelser. Enken I. L. f. Mogensen og Børn.
- Uang. Christine Marie Lambertsen f. Petersen, Enke efter islandsk Kjøbmand N. L. Døttre.
- ²³/₆ Fru Johanne Vilhelmine Sölling f. Starinsky, Enke efter Slots- og Sognepræst i Frederiksborg P. S., i 78de Aar. Børn og Børnebørn.
- Alfred Vilhelm Kjellerup, 10³/₄ Aar gl. Fldr. A. K. og A. K. f. Lind.
- Florentine Marie Schrader, efter flere Aars tiltagende Svaghed. Søskende.
- Christen Petersen Mou, i 63de Aar, efter 6 Dages Sygeleje og efter at have tjent hos Bryggerne Möller og Søn i 33 Aar. Enken Valborg M. f. Nielsen og fraværende Datter og Svigersøn.
- Dorthea Vilhelmine Gjødosen f. Arntsen, 19 Aar gl., efter neppe et Aars Ægteskab. Manden A. G. og en 13 Dages Datter.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ^{24/6} Elisabeth Marie Olsen f. Madsen, efter langvarigt Sygeleje, i 67de Aar. Manden L. Olsen og Datter; hendes første Mand og 6 Børn tidligere døde.
- Snedkermester Georg Didrik Otto, 65 Aar gl., efter længere Tids Svagelighed. Enken M. O. f. Just og 8 Børn.
- ^{26/6} Etatsr. og R. af Db. Terkild Oløsen, efter 40 Aars Ægteskab. Enken R. O. f. Malling og 6 Børn.
- Aksel Thorvald Glycerup, 11 Mnd. gl. Fldr. Kantor ved Frue Kirke C. L. G. og A. G.
- ^{27/6} Stud. Med. og Kir. Alfred Silfverberg, i 22de Aar, efter Saar i Affæren ved Gudsø, hvor han deltog som Underlæge. Fldr. J. S. og J. S. f. Clausen og Söskende.
- ^{28/6} Maren Christianne Jensen, efter 1³/₄ Aars Sygeleje i 24de Aar. Forældre og Söskende.
- Clara Ring, 2¹/₂ Aar gl. Fldr. F. R. og H. R. f. Knudsen.
- Andrea Ermine Öst, 18 Aar gl., yngste Datter af A. C. Ö. og J. Ö. fød Weitzmann.
- Thomas Terkelsen Stouby Schou, efter 8 Dages Sygeleje i 34te Aar. Enken K. S. f. Hansen og 1 Barn af 4.
- Koffardikapitajn Peder Kromoes Pedersen, i 74de Aar, efter nogen Tids Svagelighed. Søn Professor P. P.
- Ludvig Romeo Zimmermann, 1¹/₄ Aar gl. Fldr. P. L. Z. og J. Z.
- ^{29/6} Marie Juhl f. Kjerumgaard, efter længere Tids tiltagende Svaghed, 88 Aar gl. Plejemoder til E. Rudolph.
- Edmund Hansen, 2³/₄ Aar gl. Fldr. H. N. H. og M. H. f. Rasmussen.
- ^{30/6} Frans Peter Vilhelm Buntzen, 2¹/₂ Aar gl., yngste Barn af Kandestöber L. V. B. og M. H. B. f. Cortzen.
- Maren Rasmussen f. Svendsen, 85 Aar gl. Børn.
- Line Sofie Jørgensen, 29 Aar gl., ved et heftigt Krampetilsælde; Datter af afdøde Seddeltrykker i Nationalbanken Carl J. 4 fraværende Brødre og 3 yngre Söskende.
- Emilie Möller f. Zahlmann. Manden Amtskirurg P. J. M.
- Fhv. Toldkasserer i Fredericia Johan Jakob Drastrup, i 62de Aar. Enken H. D. f. Brockdorff og Børn.
- Birthe Sofie Grooss f. Slangerup, efter faa Dages Lidelser, i 61de Aar. Manden Murmester G. G.

Jan. Kvarter.

I Provindserne.

- ^{22/1} Koffardikapitajn Peter Mikael Skibsted, paa Kysten af Nyholland, i 30te Aar. Moder S. Sk. f. v. Bergen og Söskende. (Broder til Söpremierløjtnant Viggo Skibsted.)
- ^{25/1} Over- og Underrets-Prokurator Carl Andreas Kjerulf paa St. Croix, i 63de Aar, efter længere Tids Svagelighed og flere Maaneders Sygeleje, efterladende 8 Børn. Broder Koffardikapitajn A. C. K.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- $\frac{b}{2}$ Gaardejer i Nors og privilegeret Arm- og Benbrudslæge Niels Pedersen Kudsk, efter længere Tids Sygdom og mange haarde Lidelser, 22 Aars Ægteskab. Enken Ane Kirstine Christensdatter.
- $\frac{1}{3}$ Møllecejer Johan Peter Steenstrup til Mellemindele ved Thisted, efter kort og smertefuld Sygdom, i 34te Aar. Enken S. C. St. f. Lund og 2 smaa Børn.
- $\frac{11}{3}$ Pensjoneret Told- og Konsultionsbetjent Niels Severin Fogh i Horsens, i 79de Aar, efter 5 Ugers Sygeleje, 2 Aar efter at have holdt Guldbryllup. Enken I. F. F. f. Just.
- $\frac{26}{3}$ Skibskapitajn Mikael Möller, efter længere Tids Sygeleje, paa Færøerne. Broder Skibskapitajn C. M.
- $\frac{28}{3}$ Sidsel Marie Zacho i Teglluset ved Boller, Enke efter den i 1826 afdøde Snekermester T. P. Z., efter ganske kort Sygeleje, i 84de Aar. 11 Børn af 13.

April Kvartal.

- $\frac{1}{4}$ Forligelseskommissær og Kjøbmand i Randers Jakob Holm, efter 8 Dages Sygeleje, i 80de Aar., Ægteskabets 48de. Enken B. K. H. f. Bentz og 6 Børn.
- Afskediget Stabstrompeter og Dannebrogsmænd J. F. Petersen i Aarhus, efter 14 Dages Sygeleje, 59 Aar gl., efter 26 Aars Ægteskab. Enken C. P. f. Lindholm og 5 Børn af 6.
- $\frac{2}{4}$ Otto Christian Dreyer vnn Aller i Helsingør, 1 Aar gl. Fldr. J. J. v. A. og I. v. A. f. Dreyer.
- Carl Aksel Liebst, den ene af 2 Tvillingsønner, 13 Mnd. gl. Fldr. P. V. L. og A. E. L. f. Johnsen paa Fredensborg.
- Uang. Jmf. Ane Marie Holm i Hunderup, i 81de Aar, efter nogle Ugers tiltagende Svaghed. Broderdatter V. C. Hansen f. Holm.
- $\frac{3}{4}$ Thorvald Fridolin Thorup, 9 Aar gl., Søn af C. L. S. Th. i Odense.
- $\frac{4}{4}$ Madame Ane Christine Lundorff f. Dahlsen i Odense, i 85de Aar. Datter og Svigersøn C. Limkilde.
- Nikolaj Öllgaard Möller i Gylling Pstg., yngste Søn af Sognepræst H. L. M. og S. M. f. Lang.
- Ane Marie Schou f. Bach paa Petersborg ved Aalborg, i 71de A., efter flere Aars Svøgelighed og 16 Ugers Sygeleje. Søn C. S.
- $\frac{3}{4}$ og $\frac{6}{4}$ Andreas Jensen Borregaard, Graver ved Frue Menighed i Aalborg, efter 3 Ugers Sygeleje (4de), og hans Hustru Karen B. f. Olesen efter 4 Dages Sygeleje (6te). Datter og Svigersøn A. Andersen.
- $\frac{5}{4}$ Hansine Marie Andersen fød Mariager i Frederikslavn, 53 Aar gammel, efter 30 Aars Ægteskab. Manden Krydsbetjent A. Andersen og 2 smaa Børn.
- Albert Laurits Theodor Boesen i Veflinge Pstg., 8 Mnd. gl., yngste Søn af Pastor U. B. og L. B. f. Rasmussen.
- Birgitte Luise Frisch f. Jordan i Horsens, ved en uventet og pludselig Død, 63 Aar gl. 2 Børn.

Dødsdagen.

De Aldøde og deres Efterladte m. m.

- 5/4 Otto Johan Budtz, af Hjernebetændelse, yngste Søn af H. B. og Idn B. paa Foldbygnard.
- Skuespillerinde Caroline Vilhelmine Petersen f. Frydenlund i Aarhus. Manden C. P.
- Kand. Med. Rasmus Schmidt, faldet som Skibslæge paa Christian VIII ved Ekkernförde. Faderen flv. Gjæstgiver S. L. S. og Forlovede.
- Overkanonér i Sø-Etaten Jens Sören Gotfred Andersen, 50 Aar gl., faldet paa Christian VIII ved Ekkernförde. Enken J. K. A. f. Olsen og 6 Børn.
- 6/4 Sognepræst til Hjortshøj, Egna og Elev Menigheder Jens Dons Kaarsberg, død pludselig ved et asthmatisk Tilfælde efter 40 Aars Embedsforrelse. Enken A. M. K. f. Sand.
- Flv. Told- og Konsumtionsbetjent Rasmus Adolf Lehrmann i Ebeltoft, i 76de Aar og Ægteskabets 26de, efter flere Aars tiltagende Svaghed og 8 Dages Sygeleje. Enken A. L. f. Nörager og 3 Sønner, en Datter forudgangen.
- Enkemadame Kirstine Sall i Kolding, efter 10 Dages Sygeleje af Lungebetændelse. Datter C. Hansen f. S.
- Premierløjtnant Jens Harald Fibiger Jahn, Kompagnikommandör i 3die Reservebattalion, 30 Aar gl., faldet i Træfningen ved Ulderup. Moderen E. J. f. Fries.
- Kammerskriver i det kongl. General - Toldkammer og Løjtnant ved 3die Reservebattalion Carl Frederik Christian Kohl, faldet i samme Træfning. Enken C. E. D. K. f. Sørensen og Søn, samt Forældre og Søskende.
- Sergeant og Gymnastiklærer ved 2det Jægerkorps, Dbmand, Johan Frederik Selsted, faldet i det Sundevedske efter 21 Aars Tjeneste, 13 Aars Ægteskab. Enken M. S. f. Olsen og 5 Børn, i Helsingör.
- Menig ved 1sto Res. Battalion August Bernhard Fischmann, faldet ved Ulderup. Enken Frederikke F. f. Liunge, som modtog Budskabet Dagen efter at hun havde begravet sin 1³/₄ Aar gamle Søn Emil Frederik F.
- Christiane Abbotine Emilie Schröder f. Rafn, 21 Aar gl., 15 Dage efter at have født en Datter. Manden L. D. C. A. S., Forpagter i Gram ved Haderslev.
- 7/4 Sognepræst for Torrild og Vedslet Menigheder Niels Sadolin, efter længere Tids Svaghed og Alældighed, men ganske kort Sygeleje, i 71de Aar efter 45 Aars Embedsforrelse. Enken M. S. f. Jørgensen og 5 Børn.
- Hedevig Rigborg f. Kügler i Odense, i 74de Aar. Børn og Börnebørn.
- Josef Frederik Hoffory, efter længere Tids Svagelighed, 29 Aar gl. Søskende.
- Toldbetjent i Aarhus Frederik Paulsen, efter 2 Aars tiltagende Sygdom og 5 Dages Lidelser, i 57de Aar. Enken Mine P. f. Sørensen.
- Inspektör Adolf Meyer, tidligere Forpagter af Jægerspris Hovedgaard, senere af Börglunkloster, paa Høeghsminde ved Gjentofte, i 69de Aar, efter et længere og smertefuldt Sygeleje. Enke og Børn.
- 8/4 Nikoline Anna Kirstine Bang paa Hofmansgave, efter flere Aars Svagelighed. Broder N. Hofman B.

Dødsdagen.

De Aldøde og deres Efterlade m. m.

- 9/4 Luise Augusta Thaning i Kærise Pstg., efter flere Maaneders Sygdom, 21½ Aar gl. Fldr. Sognepræst C. T. og N. T. f. Bræstrup.
- Emilie Antonette Holm f. Hansen i Helsingør. Manden P. F. H. og 5 smaa Børn.
- Fhv. svensk - norsk Vicekonsul Kjøbmand Johan Christian Hennings i Randers, efter længere Tids Svagelighed, i 82de Aar. Børn og Svigersøn.
- Arkitekt Peter Michelsen i Aalborg, efter længere Tids Svaghed og 15 Ugers Sygeleje, 35 Aar gl. Enken C. M. f. Torgelsen og 2aarig Søn.
- 9/4 Told- og Consumtionsbetjent i Hjørring Poul Jakob Schmidt, efter nogen Svagelighed, ved en hastig Død, i 56de Aar, Ægteskabets 25de. Enken M. S. og 4 Børn af 5.
- Johanne Frederikke Brønning f. Lehmann i Horsens, efter langvarige Lidelser, i 57de Aar. Manden Naalemagermester C. P. B.
- Kjøbmand i Horsens Jørgen Thykjær Yding, efter længere Tids tiltagende Svaghed, i 57de Aar. 2 Nevøer.
- Johanne Sofie Rathstedt f. Holst i Helsingør, efter 2 Maaneders Sygeleje, i 70de Aar. Børn, Svigerbørn og Børnebørn.
- 10/4 Kammerherre og Amtmand Johan Ferdinand af Neergaard paa Lindersvold, i 53de Aar, efter 4 Ugers Sygeleje. Enke og Børn.
- Drejermester i Randers Knud Johnsen Strand, efter 8 Maaneders Svaghed, i 59de Aar, Ægteskabets 36te. Enken M. M. St. og 9 Børn samt en Broder.
- Uang. Andrejette Frederikke Adelgunde Halse f. Bentzen, Enke efter Sognepræst H., i Hillerød, 74¼ Aar gl., efter et halvt Aars tiltagende Svaghed. Børn.
- 11/4 Theodor Vilhelm Moesbøll i Ringsted, i 35te Aar. Enken M. M. f. Schødt og Barn.
- Mariane Bertelsen i Randers, 18 Aar gl., efter 4 Aars Sygeleje, Plejedatter af P. C. Jensen og M. J. f. Andersen.
- 12/4 Peter Balthasar Bergenhammer, 2 Aar gl., i Ullits Prstg. Fldr. Pastor L. K. B. og L. S. B. f. Ørbek.
- Anna Marie Fahnøe f. Giessing i Odense. Søskende.
- Johan Mygind Gottschalk paa Stormarken, af Brystsvaghed, i 49de Aar, efter 23 Aars Ægteskab. Enken D. Pedersen og 4 Børn.
- Ane Elisabeth Ustrup f. Pedersdatter paa Raaballegaard, i 42de og Ægteskabets 24de Aar, en Time efter at være forløst med sit 16de Barn. Manden C. U. og 7 efterlevende Børn.
- Marie Kathrine Amalia Wilson i Thisted, 11½ Aar gl., efter 4 Maaneders Sygeleje. Fldr. L. P. W. og M. C. W. f. Eriksen.
- 12/4 Kjøbmand i Assens J. G. C. Nellemann, i 30te Aar, efter 4 Ugers Lidelser. Enken E. N. f. Schmit og 2 Sønner.
- Auditør By- og Herredsskriver i Stege Ulrik Christian Dan, i 76de Aar, efter et apoplektisk Anfald. Enke og Børn.
- Enkemadame Karen Sofie Lund f. Köhler i Nysted, efter mange haarde Lidelser. Datter og Svigersøn V. E. B. Jensen.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ¹³/₄ Jmf. Karen Marie Ytting i Nykjøbing p. Fl. Niece K. M. Scheel f. Y.
— Skolelærer i Tønning og Dannebrogsmænd Rasmus Lindberg, i 57de Aar.
- ¹³/₄ og ¹⁵/₄ J. Albrekt, 3 Aar gl., og Mathilde Caroline Frederikke, Børn af Pottemager i Odense J. Nielsen. Et 3die Barn og Moderen forudgangne.
- Uang. Anna Marie Henriette Aidelma Schacke i Storchedinge, ⁴/₂ Aar gl. Fldr. F. L. S. og B. S. f. Michelsen.
- ¹¹/₄ Sekondløjtnant. i 10de Batallion Andreas Peter Dorscheus, 28 Aar gl., paa Augustenborg, som Følge af et Skudsår i Underlivet d. 13de. Moder Regine C. D. f. Amdrup og Søsken.
- Kirkesanger og Skolelærer Niels Jensen Lang i Vantinge Skole, efter 6 Ugers Sygeleje, i 61de Aar. Enke M. K. L.
- ¹⁵/₄ Borger og Spekhøker i Helsingør Jakob Nielsen, i 71de Aar, efter 4 Maanedes Sygeleje, 45 Aars Ægteskab. Enken A. K. N. f. Gundersen og 4 Børn af 9.
- Handskemagersvend Johan Christian Henning Christensen Schiødt, ²⁰/₄ Aar gl., i Jüterbogk i det Brandenburgske, efter 1 Aars Lidelse af Brystsvaghed. Eneste Søn af C. S. S og M. J. D. S. f. Jørgensen i Randers.
- Rektor for Horsens lærde Skole Halvor Frode Høegh Nissen, i 43de Aar, efter længere Tids Svagelighed og en Maanedes Sygeleje. 2 uforsørgede Børn.
- Laurentse Kirstine Möller f. Lassen, 44 Aar gl., i Frederikshavn. Manden Translatør Valdemar M. og 4 Børn.
- Koffardikapitajn Christian Vilhelm Molderup, død i Charleston i Nordamerika, 42 Aar gl. Enken K. M. f. Jensen og 2 Børn.
- ¹⁶/₄ Søren Krogh Juul, ¹¹/₄ Mnd. gl., af Brystbetændelse, Søn af C. M. J. og A. M. J. f. Krogh i Nykjøbing paa Mors.
- Ejer af Asdalgaard Thomas Jensen, under Anfald af apoplektisk Syge, i 69de Aar. Enken Mette Jensen f. Nielsen.
- Jens Bille Stauning, Sognepræst til Herlufmagle og Tybjerg Menigheder, i 51de Aar. Enken E. St. f. Rose og 7 Børn.
- ¹⁷/₄ Vilhelmine Hertel ⁷/₂ Aar gl. og Ida Hertel ³/₂ Aar gl., begge af ondartet Skarlagensfeber, Børn af Sognepræst til Højbjerg A. V. H. og A. L. H.
- Flv. Ejer af Strandskov Jakob Möller paa Strandskov, efter 2 Aars tiltagende Svagelighed, ⁷¹/₂ Aar gl. Børn.
- Johan Henrik Hansen i Skydebjerg, 20 Aar gl., efter et Aars tiltagende Brystsvaghed. Moderen E. L. H. f. Mulling.
- Grethe Hjordt f. Godschesen i Nykjøbing paa Mors, efter flere Aars smertelige Lidelser, 47 Aar gl. Manden J. S. H.
- Bolette Cecilie Martens f. Horn i Helsingør, Enke efter forlængst afdøde Bagermester J. C. M. i Kbhavn, efter 14 Dages Sygeleje af Brystbetændelse, i 69de Aar. Datter og Svigersøn Portrætmaler J. F. Möller samt fraværende Søn.
- Guldsmed Carl Frederik Carlsen, død i Aalborg, ³⁰/₂ Aar gl. Fldr. F. C. og L. C. f. Balsløv samt Søsken.
- ¹⁶/₄ Christinne Marie Meldal f. Randrup, 68 Aar gl., i Vium Pstg. Manden Sognepræst M. og 4 Børn.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 18/4 S. K. Christensdatter i Aalborg, efter 5 Dages haarde Lidelser, 41½ Aar gl. Manden Henrik Nielsen.
- Fhv. Lodsoldermand ved Udbyhøj Hans Jensen Høegh, 81 Aar gl. 2 Sønner.
- Cecilie Kirstine Voigt f. Heide paa Tersløsegaard ved Sorø, i 60de Aar. Børn.
- 19/4 Kapitajn og Kompagnichef i 12te lette Infanteribattalion Frederik af Hedemann i Fredericia, efter 3 Ugers smerteligt Sygeleje. Broder Generalmajor H. og Søskende.
- Søjnietløjtnant Viggo Skibsted, død i Ekkernfærde i 34te Aar. Moderen S. S. f. Bergen og Søskende.
- Mette Kirstine Jørgensen f. Lærche paa Østengaard ved Vejle, efter flere Ugers Brystbetændelse, 27½ Aars gl., efter 3½ Aars Ægteskab. Manden S. C. J. og 1 Barn af 2.
- Sofie Dorothea Lindemann f. Böschen i Horsens, i 53de Aar, efter 33 Aars Ægteskab. Manden L. og 10 Børn.
- Knud Nielsen Krogh i Løgstør, efter flere Aars tiltagende Svaghed, 63½ Aar gl., 15½ Aars Ægteskab. Enken M. Nielsen K.
- 20/4 Mikael Nathansen, 14½ Aar gl. Fldr. J. N. og G. N. f. Cramer i Randers.
- Anna Jakobine Elisabeth Dreyer f. Faaborg, 37 Aar gl., i Bövling Pstg. ved Lemvig. Manden Sognepræst C. E. D. og 4 Børn, det yngste 6 Dage gl.
- 21/4 Frederikke Elisabeth Barfoed, 5 Aar gl., yngste og sidste Barn af C. G. B. og M. D. B. f. Möller i Bogense.
- 22/4 Marie Martha Winther f. Braag, Enke efter Sognepræst for Dannemare og Tillitse Menigh. S. A. W.
- Træn Dirksdatter i Sundbyøster, Enke efter Gaardmand Ole Pedersen, i 71de Aar. Børn.
- Niels Christensen i Todberg, efter 25 Ugers Lidelser af Brystsyge. Fldr. C. Nielsen og Ane Laursdatter og 3 Søstre; 6 Søskende forud døde.
- 23/4 Enkemadame Ane Kirstine Ranleff f. Holst paa Ulriksdal, i 76de Aar. 2 Børn.
- Niels Nielsen Okstrup i Okstrup, efter længere Tids Brystsvaghed, i 63de Aar, Ægteskabets 30te. Enken Ane Rasmusdatter og 3 Børn af 6.
- Dora Luise Conradine Boisen f. Schiern i Vesterborg. Manden A. N. B.
- Anton Henrik Herring, Mester ved Brede Kobberværk, 57 Aar gl., ved et uventet og pludseligt Sygdomsanfald. Moder M. E. A. H. f. Lange-mack og 2 Søstre.
- J. E. J. Meincke, Premierløjtnant, Adjutant ved 6te Reservebattalion, R. af Db., haardt snaret i Kampen foran Kolding, død samme Dag. Moder L. M. f. Muderspach, Søskende og Forlovede.
- Carl Christiau Trane, Løjtnant i 5te Liniebattalion, faldet i Slaget ved Kolding, 26 Aar gl. Fldr. Johan Anton T. og D. T. f. Reinhardt.
- Thoma Birgitte Kathrine Andreasen, 17½ Aar gl. Fldr. P. A. og T. A. f. Schønning i Horsens.
- Forststuderende Carl Thorvald Martinus Poetzold, ikke 20 Aar gl., faldet

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- som frivillig Skarpskytte ved 1ste Jægerkorps i Slaget ved Kolding. Fldr. C. P. og G. P. f. Liebc.
- 21/4 Emilie Aurora Kjersing, 8 Ug. gl., yngste Barn af Apotheker i Aalborg C. V. K. og H. K. f. Lund.
- Jens Nielsen Killerup af 3die Jægerkorps. Søster Gjertrud Nielsen.
- Christian Svendsen, frivillig Furér ved 10de Batallion, paa Augustenburg Lasaret, efter at være saaret i Trøfningen ved Alssund d. 13de. Søstersøn af M. Nielsen.
- 25/1 Elisabeth Larsen i Helsingör, efter 8 Dages Sygeleje. Söskende.
- Marie Kirstine Rasmussen, 22 Aar gl., efter 17 Dages Sygdom af Hjernebetændelse, ældste Datter af Skolelærer i Egelöv Skole H. P. R. og C. S. L. R. f. Larsen.
- Kromand i Gudumlund Hans Hansen, ved en hastig Död, 72 Aar gl. Enken M. H. f. Orem.
- Peter Martinius Knudsen; blev d. 24de Apr. kommanderet tilvejs paa den kongl. Orlogskutter Neptun og faldt da ned tildæks og fik den Lem læstelse som den følgende Nat endte hans Liv i en Alder af 16½ Aar. (Blev af Løjtnant Jensen som Parlamentær bragt i Land ved Travemynde, hvilken ikke forlod ham förend han ved Frestningskommandanten, Hauptmann Bülsingslöwen, havde faaet udvirket hans bedst mulige lægelige Behandling. Han blev her med mennekekjærlig Omhu behandlet og tilsidst med Honnör stedt til Jorden.) Fldr. Hans K. og S. F. K. f. Erichsen.
- 26/4 Oberstløjtnant ved Ingeniörkorpset Niels Christian Köbke i Fredericia. Enken M. K. f. Bruun og mange Börn.
- Etatsraad By- og Herredsfoged v. Schmidten i Rudkjöbing, 58 Aar gl. Enken L. S. f. Björn og Börn.
- Johan Herman Konopka, Skibsklarerer og russisk Konsularagent i Helsingör, efter langvarige Lidelser. Enken E. K. f. Roechling.
- Mariane Bothilde Richter, 11 Mnd. gl., Datter af F. H. R. og B. P. R. f. Petersen i Odense.
- 27/4 Conrad Ferdinand Prom, 2½ Aar gl. Fldr. C. H. Prom og C. M. P. i Nyborg.
- Prokurator Hans Filip Selmer paa Søndergaard, efter langvarigt Sygeleje. Enken E. H. S. f. Muhle og Börn.
- Naalemgermester i Aalborg Östergaard, efter 7 Ugers Sygeleje i 60de og Ægteskabets 17de Aar. Enken M. Ö. f. Lassen og 5 Börn samt 7 af første Ægteskab.
- Løjtnant ved 9de Liniebatallion Hans Holbek, 23 Aar gl., saaret ved Kolding d. 23de. Fldr. N. H. og V. H.
- Kammerraad Jakob Staal paa Aunö, i 67de Aar. Börn.
- Möller Rasmus Filip Krogh i Tubeks Mölle, i 45de Aar, efter 13 Dages Sygeleje. Enken M. E. K. f. Schmidt og 7 Börn af 8, det yngste 11 Dage gl.
- Pauline Severine Herbst i Svendborg, af en heftig Hjernebetændelse. Moderen M. M. H.

Dødsdagen.

De Aldede og deres Efterladte m. m.

- ²⁸/₄ Frans Hvass, under et midlertidigt Ophold paa Hals Ladegaard, af en ondartet Halsbetændelse, 14½ Aar gl. Moderen H. H. f. Neergaard i Aalborg.
- Josef Meyer i Roeskilde, i 66de Aar, efter fleraarige Lidelser. 3 Sønner.
- Sofie Bentzen f. Andersen, Enke efter Kjøbmand N. B. i Roeskilde, i 59de Aar. Efterladte.
- Menig Soldat Peder Schou, truffet af en fjendtlig Kugle i Træfningen d. 6te Apr., død efter 3 Ugers Lidelser, i 28de Aar. Faderen Ch. S. paa Baadsgaard samt Stedmoder og 4 Søstre.
- Maren Kirstine Fandrup paa Frederiksberg, efter ½ Aars Sygeleje, i 51de Aar, efter 20 Aars Ægteskab. Manden M. B. F.
- Uang. Agnes Klothilde Staggemejer. Moderen V. E. St. f. Gerlach i Aalborg og fraværende Fader.
- ²⁹/₄ Bundtmager Jentzsch i Odense, efter 5 Dages Sygeleje af Hjernebetændelse. Enken F. J. og 4 smaa Børn.
- Karen Lauritzen f. Jokumsdatter i 27de Aar, efter 6½ Aars Ægteskab. Manden Skolelærer P. L. i Orte og 3 smaa Børn.
- Emma Jørgine Hagerup paa Marienborg, 21½ Aar gl., efter længere Tids Sygeleje og 5 Dages smertefulde Lidelser. Moder H. H. f. Hansen og 5 Søskende.
- Christiane Birgitte Bothilde Fog f. Munthe af Morgenstjerne i Helsingør, Enke efter Kapitaen og Vejermester F. Børn.
- ³⁰/₄ Farver i Bogense Gunne Christian Hesselholdt Clemmesen, af en hidsig Feber, 33 Aar gl., efter 9 Aars Ægteskab. Enken J. E. C. f. Hansen og 4 Børn.
- I April. Carl Vilhelm Larsen, Dagvagt paa Briggen St. Thomas i Vestindien, ved et ulykkeligt Fald, efter 8 Aars Ægteskab. Enken A. S. L. og 4 Børn.
- Uang. Georgine Kathrine Friis paa Store Skovgaard ved Hobro, hvor hun i længere Tid havde levet som Lærerinde. Moderen A. C. F. f. Hansen i Faaborg og Søskende. Faderen og 2 Brødre forudgangne.
- ¹/₅ Niels Larsen Birkende ved 10de Batallion, efter 4 Ugers Brystsyge paa Odense Lasaret. Søskende.
- Jenny Levy, 7 Mnd. gl. Fldr. J. L. og B. L. f. Philipsen i Randers.
- Else Kathrine Jespersen f. Dich i Randers, i 34te Aar, Ægteskabets 13de. Enken.
- Fhv. Kirkesanger og Skolelærer i Torkildstrup Kand. Theol. P. N. Larsen, efter faa Dages Sygeleje, 85 Aar gl. Sønnen Skolelærer sst. J. P. L.
- Enkefrue Vilhelmine Brandt f. Krecp, død i Hamborg. Søster og Svoger Overretsprokurator Kraft.
- Stadsauptmand i Sønderborg H. P. Hansen juniors Kone. Mand og 7 Børn.
- Carl Christian August Füssel, Løjtnant i 12te lette Batallion, død i Middelfart efter Snar i Slaget den 23de, 38 Aar gl. Fldr. C. G. F. og M. M. F. f. Schwartzlose.
- ²/₅ Christen Henriksen Möllbach i 75de Aar. Tjente tidligere i en Aarrække

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- som Kontorist hos Justitsraad Poulsen og senere hos Justitsraad Kofod i Hjørring; de sidste 14 Aar tilbragte han paa Kjærsgaard Mølle.
- $\frac{2}{5}$ Oberstløjtnant Morits Carl August Frederik Wagner, efter længere Tids Svagelighed, ved en pludselig Død i Odense. Enke C. W. f. Manthey og 5 Børn.
- Marie Magdalene Grundtvig f. Topp, Enke efter forlængst afdøde Sognepræst i Haraldsted Otto Gr., efter faa Dages Sygeleje i 81de Aar. Børn og Børnebørn.
- $\frac{1}{5}$ Vognmand i Odense Jens Sørensen, i 35te Aar. Enke M. S. f. Knudsen.
- Præsteenke Helene Kirstine Jermin f. Sand i Anlborg, efter 6 Maaneders Sygeleje, i 68de Aar. Børn.
- $\frac{1}{5}$ Borger og Snedemester i Helsingør Johan Frederik Johnsen i 54de Aar, efter 19 $\frac{1}{2}$ Aars Ægteskab. Enken A. M. J. f. Lundberg og 4 uforsørkede Børn.
- Student Frans Gotthard Howitz Grønlund, der som frivillig Menig og Underoffiser ved 5te Liniebatallion deltog snøvel i forrige som i dette Aars Felttog, paa Lasarettet i Middelfart, 22 Aar gl., af Saar i Slaget den 23de. Broder Stud. Theol. C. G. samt Forældre og øvrige Søsken.
- Løjtnant Laurits Nielsen, død i Falmouth paa en Overrejse fra Guinea til Fiedrelandet, i 22de Aar. Søsken.
- $\frac{5}{5}$ Fru Olivia Kathrine Hjort f. Rasbech i Sorø, efter faa Dages Sygeleje af Brystbetændelse, i 52de Aar og Ægteskabets 27de. Manden Professor P. H. og Børn.
- Oline Andrea Jensen, 4 $\frac{1}{2}$ Aar gl., efter 8 Dages Lidelser af Hjernebetændelse, eneste Datter af Skolelærer i Sulsted N. J. og A. M. J.
- Møller Lars Nielsen i Skaarup Skovmølle, efter 6 Ugers Sygdom, i 72de Aar, Ægteskabets 30te. Enke E. K. N. f. Christiansen og Børn.
- $\frac{6}{5}$ Helbefaren Matros Carl Vilhelm Ditz, sunket med et Fartøj hvori vare 11 Mand fra Briggen Mercurius, af hvilke de 10 bleve bjergede, efter næsten 14 Maaneders Ophold ved Als. Enken J. A. Bech og 3 smaa Børn.
- Laurits Peder Schou, 22 Aar gl., af Brystsyge; eneste Barn af Schou paa Aldershaab ved Anlborg.
- Sognepræst til Aal Menighed Niels Stochholm, efter 14 Dages Sygdom, i 76de Aar, Ægteskabets og Embedets 49de. Enke J. M. St. f. Baggesen og Børn.
- Vibeke Margrethe Selmer f. Ilee i Randers, efter 12 Ugers Sygeleje, 67 $\frac{1}{2}$ Aar gl., efter 43 $\frac{1}{2}$ Aars Ægteskab. Manden J. S. og 3 Sønner.
- Ane Kathrine Loch f. Nielsen, Enke efter Snedkermester L. i Assens. Datter og Svigersøn H. Jensen i Odense.
- Margrethe Christine Schmidt f. Lindberg i Roskilde, efter flere Aars tilingende Svagthed i 70de Aar, Ægteskabets 44de; Manden fhv. Toldassistent C. S., 4 Børn af 5 og 8 Børnebørn.
- Ungg. S. N. C. Lottrup, i 62de Aar, efter 3 Ugers Sygeleje under et Besøg hos Broderen O. C. L. paa Hammerhøj og 2 endnu levende Søstre.
- $\frac{7}{5}$ Didrik Gottlob Kelp i Lundberg, 10 $\frac{1}{2}$ Aar gl., Dattersøn af Jensen og N. J. f. Guldberg.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- $\frac{7}{5}$ Modehandlerinde Charlotte Amalia Bruun i Ribe, efter nogen Tids Svage-
lighed og faa Dages Sygeleje. Broder Guld- og Sølvarbejder samme-
steds C. A. B.
- $\frac{9}{5}$ Ellen Kathrine Grubb f. Holm i Helsingør, i 84de Aar. Børn.
- Hans Christian Ebeling, Sognepræst til Rold og Vebbestrup, efter 8 Maa-
neders haarde Lidelser, næsten 44 Aar gl. Enke J. M. E. f. Gregersen
og 2 smaa Børn.
- $\frac{9}{5}$ Christian Ludvig Budtz i Maarslet Pstg., $3\frac{1}{4}$ Aar gl., ældste Søn af Sog-
nepræst J. M. B. og M. E. C. B. f. Schoubye.
- $\frac{10}{5}$ Frivillig Furør ved 7de Liniebatallion Erik Carl Cosmus Junius Ramus,
død 20 Aar gl., efterat en sjeendtlig Kugle i Kampen den 8de i Nærhe-
den af Vejle havde gennemboret hans Bryst. Faderen Kammerassessor
og Toldkontrollør R. i Randers.¹
- Kjøbmand i Kristiania Hans N. Mogensen, efter 8 Dages Sygeleje, $37\frac{1}{2}$
Aar gl. Enken M. M. M. f. Horne og en 8aarig Søn.
- Möller Hans Christian Qvade i Hammelmose Mølle, efter $\frac{1}{2}$ Aars Svage-
lighed og 5 Ugers Sygeleje, 58 Aar gl. Enken D. Q. f. Jacobsen; en
Datter forudgangen.
- Kapitajn i 9de Liniebatallion, Mathias Silberloh, dødelig saaret ved Gudsø
d. 7de. Enken J. S. f. Lund og Barn.
- $\frac{11}{5}$ Madame Vilhelmine Christiane Bastrup f. Röbye i Nørresundby, efter 4
Ugers Sygeleje af Rosen. Datter B. M. Lange f. Bastrup og øvrige
Børn.
- Edel Margrethe Schmalfeld f. Soell i Sorø. Børn.
- Bødkermester i Aalborg Mathias Salqvist, i 72de og Ægteskads 47de Aar.
Enken K. S. f. Nielsen og 3 fraværende Børn.
- Kromand Hans Nielsen i Restrup Kro, i 43de Aar, efter 7 Dages Sygeleje,
 $9\frac{1}{2}$ Aars Ægteskab. Enken J. N. f. Hansen og 5 smaa Børn.
- $\frac{12}{5}$ Lars Peter Haugaard paa Lundegaard, efter kort smertefuldt Sygeleje, 62
Aar gl. 2 Børn og Svigersøn.
- Prokurator og Hospitalsforstander i Varde N. J. Hansen i 52de Aar, efter
11 Dages Sygeleje. Enken H. Hansen f. Helms og 3 Børn.
- Kammerraad Stiftslandinspektør Hans August Bie i Nykjøbing p. Fl., i 70de
Aar. Børn.
- Jmf. Claudiane Zelleman i Aalborg efter 3 Ugers Sygeleje. Plejedatter
S. Meldal.
- $\frac{12}{5}$ og $\frac{13}{5}$ Sara og Constance Sofie Bergenhammer, $1\frac{1}{2}$ og $2\frac{1}{2}$ Aar gl. Fldr. Sog-
nepræst i Maribo P. B. og M. B. f. Mynster.
- $\frac{12}{5}$ Ordineret Kateket i Svendborg G. T. Wedel, ved en pludselig Død under
Sakramentets Uddeling i Olderup Kirke, i 38te Aar, efterat han dybt
havde følt Savnet af sin 5 Mnd. forud afdøde Hustru. Moder C. M. W.
f. Plum.
- $\frac{14}{5}$ Sofie Amalia Rasmussen, $15\frac{1}{2}$ Aar gl., efter 3 Maaaneders Brystsyrge, yngste
og eneste Datter af de under $\frac{23}{4}$ anførte Forældre. Fldr. og en eneste
fraværende Broder.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ¹³/₅ Andreas Severin Kjerunigaard i Ballerup, 31 Aar gl. Enken C. K. f. Poulsen og Börn.
- Knud Schott Deichmann Bruun, 20 Aar gl., efter at have tjent 1 Aar i Armeen som Frivillig, ved et Udfald fra Fredericia truffet af en fjendtlig Kugle under Øjet, der forårsagede hans bratte Død, og at han derefter faldt i Fjendens Hænder. Fldr. H. C. B. og E. B. f. Deichmann i Ormholt og Söskende.
- ¹¹/₅ Olufdine Marie Kromann f. Due i Sakskjöbing, i 38te Aar, efter 3¹/₂ Aars Ægteskab. Manden Skipper H. C. K. og en nyfødt Søn.
- Krigsassessor Nikolaj Bille, efter mange Lidelser, 76 Aar gl., i Skyum Præstegaard. Sönnen Sognepræst J. V. B.
- Esther Hansen f. Josephsen i Randers, efter længere Tids Svaghed og 8 Dages Lidelser, i 41de Aar, efter 2 Aars Ægteskab. Manden Th. H. og Barn.
- Sörine Kirstine Winther f. Möller i Aalborg, efter flere Aars Svagelighed og 5 Dages Sygeleje, i 67de Aar og Ægteskabets 44de. Manden O. W. og 6 Börn af 8.
- Mikael Christensen Qvistorff, 22 Ug. gl. Fldr. J. H. Q. og V. Q. f. Rhodian i Aalborg.
- Vilhelm Otto Frans Munthe, ved Armeen paa Als, i 24de Aar. Moder Enkefru M. f. Spentrup og Söskende.
- ¹⁵/₅ Maren Wissing f. Sörensen i Horsens, efter 12 Ugers Lidelser, i 66de Aar. Manden K. C. W.
- ¹⁶/₅ Clara Schröder i Høruphav paa Als, 2 Aar gl. Fldr. L. S. og A. S. f. Lanzsky.
- Mads Sörensen Klysner, 9¹/₂ Aar gl., ved en brat og ynkelig Død, nemlig ved at blive dræbt under en Rulle; ældste Søn af K. C. K. og J. K. i Fiskbek.
- Mette Poulina Drebing f. Gjerlev i Nysted, efter 5¹/₂ Maaneders Sygeleje, 36¹/₂ Aars Ægteskab. Manden H. C. D.
- Julius Vilhelm Theodor Götzsche, Kapitajn af Artilleriet, død i Horsens efter Saar i Træfningen d. 8de. Fader Kammerassessor G. paa Vedbygaard, Moder og Söskende.
- ¹⁷/₅ Johan Adolf Greve af Ahlefeldt-Laurvigen paa Blegholm, 48¹/₂ Aar gl., efter 9 Maaneders Sygdom. Enke C. A.-L. f. Ahlefeldt-Laurvigen og 5 Söner.
- Ellen Marie Grib f. Ferslev i Nysted, i 64de Aar. Manden Bagermester G. G. G. og 2 Dötre.
- Karen Gjødvad f. Brendstrup i Aarhus, i 89de Aar, efter længere Tids tiltagende Svaghed og 14 Dages Sygeleje. Börn.
- Carl Neergaard Friederichsen, 1¹/₂ Aar gl., af en ondartet Kighoste, Søn af J. F. og M. F. f. Hansen paa Nöbballegaard.
- Laurits Nikolaj Valdemar Ilvidt, eneste Søn af V. H. og M. H. f. Lawætz paa Fuglehjerggaard.
- Kommandörkapitajn i den norske Marine Ole Christoffer Budde, R. af Db. og Sværdordenen, 74⁵/₁₂ Aar gl. Enke og Börn.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ^{18/5} Premierløjtnant i Ingeniørkorpset Carl Valdemar Bjerregaard, faldet ved Bombardementet i Fredericia, i 23de Aar, yngste Søn af Kapelmusikus C. T. B. og B. B. f. Boalth.
- Grosserer Gunder Harboe i Skjelskjør, efter langvarig Svagelighed, i 62de Aar. Broder Pastor N. M. H. i Magleby.
- Ane Margrethe Meisner, efter nogle Ugers Sygeleje, i 24de Aar. Noderen B. M. i Aarhus og Brødre.
- Afskediget Kommandersergeant Jakob Jensen Brøndum i Aalborg, i 57de og Ægteskabets 27de Aar. Enken M. M. B. f. Kjer og 3 Børn.
- ^{11/5} Christiane Johnnie Bergenhammer i Maribo, yngste Datter af Pastor B. (se 12te og 14de Maj).
- Jens Petersen, 15½ Aar gl., efter saa Ugers Sygdom, næstældste Søn af F. P. og H. P. f. Kisby i Biskopstaarup. En Broder død for ½ Aar siden.
- Brøndmester i Randers Jens Hansen, efter 5 Maaneders Lidelser, i 61de Aar, efter 32 Aars Ægteskab. Enken B. M. H. f. Jörgensen og 4 Børn.
- Overformyndet i Hjørring Christian Lychegaard, efter mange Aars Svagelighed og 8 Dages smerteligt Sygeleje, i 52de Aar. Datter.
- ^{20/5} Caroline Agnese Kjelgaard f. Andersen, 38½ Aar gl., efter 2 Dages haarde Lidelser, 7 Aars Ægteskab. Manden C. B. K. i Oksholm og 2 Børn af hendes første, 4 af det sidste Ægteskab.
- Niels Valentin Stengel, 6 Aar gl., Søn af P. C. St. og C. L. St. f. Nielsen i Ny-Snapind.
- ^{21/5} Carl Johan Hum, i 18de Aar, efter mange smertelige Lidelser i de sidste 2 Aar. Fldr. P. M. I. og K. K. I. f. Lassen i Attrup.
- Christen Christensen, Borger i Løgstør, efter 1 Maanedes Svaghed og 8 Dages Sygeleje, 14½ Aars Ægteskab, 64¼ Aar gl. Enke K. P. C. f. Kjærsgaard og 4 uforsørgede Børn.
- Jens Peter Jacobsen i Aarhus, 26 Aar gl., efter 5 Ugers Lidelser, Broder Maler L. Jensen.
- Kammerassessor Peter Iversen, tidligere i mange Aar Chef for Passkrivertkontoret i Öresunds Toldkammer, efter saa Dages Sygeleje i Hillerød, i 78de Aar. Børn og Svigersøn.
- ^{22/5} Ane Marie Gjedde f. Galtrup, Enke efter Landvæsenkommissær Proprietær A. G. til Glomstrup og Højris p. Mors, efter 3 Ugers Sygeleje, i 62de Aar, Søn og Svigerdatter.
- Petronella Gertsen Kempel i Helsingör, i 81de Aar, efter 4 Ugers haarde Lidelser. Børn og Börnebørn.
- Ane Marie Margrethe Budtz, 1¼ Aar gl. Fldr. se under 9/5.
- ^{21/5} Bøssemager Henrik Carl Delcomyn i Odense, 77½ Aar gl. Enke J. R. D. D. f. Volckens.
- Johanne Kirstine Thorsted i Randers, efter længere Tids Svagelighed, neppe 2 Aars Ægteskab, 31 Aar gl. Manden Vagtmeister Th. i Ste Dragonregiment, fraværende i Krigen, samt Forældre og Søskende.
- Skolelærer og Kirkesanger i Harboøre Peder Døller Ingstrup. Enken A. I., Datter og Svigersøn.

Dødedagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ²¹/₅ Pensjonist Vilhelm Frimand Koren paa Trudsholm, hvor han havde henlevet en Række af Aar.
- ²⁵/₅ Amtsforvalter for Kallundborg Amtstuedistrikt Kammerraad Jørgen Magnus Sonne, efter 3 Ugers Sygeleje. Enke H. S. f. Dahl.
- Skolelærer og Kirkesanger i Sigersløvdøster Frederik Christian Vilhelm Røber, 77 Aar gl., efter 50½ Aars Ægteskab og 51 Aars Embedsvirksomhed paa Stedet. Enken C. S. R. f. Schröder og Sønner.
- Maren Hartvig f. Hansen i Odense, Enke efter Bager J. P. H., i 63de Aar. 6 Børn.
- ²⁶/₆ Martine Jensine Boos, 7 Aar gl., ved et ulykkeligt Tilfælde, ældste Datter af Slogtermester J. B. og M. B. f. Stoltz i Randers.
- Bartholine Rosine Boysen f. Hauschild, i 50de Aar, efter længere Tids Svagelighed og 9 Dages Sygeleje, 21 Aars Ægteskab. Manden Toldbetjent i Randers H. J. B. og 3 Børn.
- Skolelærer og Kirkesanger i Ringsbølle Skole Adolf Ferdinand Richardt, i 41de Aar. Enken A. R. f. Melchior og 6 uforsørgede Børn.
- Frederikke Christiane Malmberg f. Christiansen i Horsens, efter 5 Dages Lidelser, i 66de Aar. Manden Imm. M.
- Jens Vilhelm Kaarsberg i Græse Patg., 2 Aar gl., af Strubehoste. Fldr. Sognepræst H. B. K. og E. K. f. Reumert.
- Møller i Stenholts Mølle F. Hoffmeyers og Hustru C. F. M. Hoffmeyers Datter, 2 Aar gl., efter 4 Ugers Sygeleje.
- ²⁷/₅ Jørgen Nikolaj Oxholm, Sognepræst til Jyllinge og Gundsømagle Menigheder, 64½ Aar gl. Enken S. C. O. f. Smidt og Børn.
- Charlotte Vilhelmine Elisabeth Pontoppidan f. Vestergreen i Nykjøbing p. Fl., efter 38 Aars Ægteskab. Manden og 3 Sønner af 11 Børn.
- ²⁸/₅ Elisabeth Margrethe Jørgensen f. Thomsen i Bogeuse, i 24de Aar, efter 1 Aars Ægteskab, efter at være 6 Uger forud forløst med Tvillinger. Manden Tømmermester J. P. J. og de to smaa Døttre.
- Frits Ludvig Faber, Løjtnant i Armeens Krigsreserve og Dbmand, 45½ Aar gl., ved en pludselig Død. Haardt soaret i Fægtningen ved Gudsø d. 7de Maj faldt han i Fjendens Hænder og førtes til Kolding, hvor hans højre Ben blev amputeret; Helbredelsen var saavidt fremskredet at han var erklæret uden Fare, da et uventet Tilfælde med Et endte hans Liv.
- Uang. Helene Kathrine Hoppe f. Paulsen i Kristiania. Fader Frisør M. P. i Kjøbenhavn og Søskende.
- ²⁹/₅ Dorteaa Petersen f. Spur paa Liselund, næsten 86 Aar gl. Datter og Svigersøn C. V. Rossing, i hvis Hus hun havde tilbragt 26 Aar.
- Niels Jochumsen, 1¾ Aar gl. Fldr. J. C. J. og J. M. J. f. Sipy i Horsens.
- Frederikke Luise Schübeler f. Svendsen, Enke efter Kannalinspektør S. i Odense, i 75de Aar, efter et Aars Sygeleje. Datter og Svigersøn F. C. Gulbek i Nyborg.
- Cecilie Kathrine Stockfleth, 6 Aar gl., af Strubehoste. Fldr. J. F. St. og S. St. f. Krogh i Aalborg.
- Inger Margrethe Stochholm f. Bnggesen, 23 Dage efter den forudgangne

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- Mand, Sognepr. N. St., efter 2 Ugers Sygeleje, i 75de Aar. Børn, Svingerbørn og Börnebørn.
- ²⁹/₅ Sir William Loraine, Brnt, 49 Aar gl., i Helsingør, efter længere Tids Lidelser. Major Fries.
- ³⁰/₅ Gjæstgiver Peter Bønsdorff i Præstø, efter nogen Tids tiltagende Svaghed og nogle Dages Sygeleje, i 69de Aar. Plejesøn P. Bonfils.
- Frederikke Augusta Rostrop f. Lyman paa Steensgaard, efter 3 Dages Sygeleje. Mand og Børn.
- Maren Gjedsted f. Kjer, Enke efter forlængst afdøde Kjøbmand og Hattemager Math. G. i Skive, efter ³/₄ Aars Sygeleje, i 67de Aar. 7 Børn af 17.
- Anna Christensen f. Jørgensen i Odense, 54 Aar gl., efter 31 Aars Ægteskab. Manden P. C.
- Anders Christian Andersen, 4 Mnd. gl. Fldr. J. F. A. og G. Poulsdatter i Odense.
- ³¹/₅ Avlsforvalter paa Juellinge Carl Johan Jakob Boethe, uden foregaaende Sygdom ved en smertefri Død. Børn.
- Løjtnant i 3die Jægercorps C. C. A. Hansen, af et Snar ved Fredericia d. 22de Mnj, 26 Aar gl. Fldr. Stadslæge i Korsør C. F. H. og H. H. f. Siersted, 2 Brødre og Forlovede.
- Valborg Margrethe Jagd f. Bagger, i 28de Aar, efter ¹/₄ Aars Lidelser af Vattersot. Manden Skolelærer J. H. J. i Tallerup og 3 smaa Døttre.
- Ane Kirstine Bjørn f. Randrup i Randers, efter længere Tids Svagelighed og nogle Ugers haarde Lidelser, i 67de Aar. Manden S. P. B. og Børn.
- I Maj. Fhv. Skibskapitajn Peter Martin Cortnum af Kjøbenhavn, som i en Række af Aar havde været bosat i Havre de Grace, død sammesteds efter nogen Tids Sygdom. Datter og Svigersøn paa Stedet.
- ¹/₆ Karen Mølbak i Randers, efter 10 Ugers Sygeleje, i 56de Aar. Sønner C. M. og 7 andre Søsken.
- Bødkermeister Peder Martinus Malberg i Hobro, i 33te Aar, efter 4 Aars Ægteskab. Enken B. J. M. f. Sahl og 2 smaa Børn.
- Fru Eriikka Johanne Amalia Kruise f. Budde i Aalborg, efter længere Tids smertefuldt Sygeleje, i 42de Aar. Manden Kapitajnlojtnant og Navigationslærer C. F. K. og 3 Børn af 4.
- Amtstuefuldmægtig Julius Möller i Kjøge, i 37te Aar. Enken A. M. f. Hansen og Barn.
- Uang. Brobejant J. P. Frank i Helsingør, 36 Aar gl., efter et Aars tiltagende Svaghed. Enken J. F. f. Nielsen og 4 Børn.
- ²/₆ Landinspektør E. C. A. Erichsen i Skive, 54 Aar gl., efter 5 Ugers Sygdom, 28 Aars Ægteskab. Enke S. C. E. f. Grarup og 8 Børn af 12.
- Peder Markvard Möller, ¹¹/₁₂ Aar gl., af Strubebetændelse. Fldr. E. M. og M. M. f. Laurberg i Randers.
- Andrine Mariane Möller f. Ostermann i Bogense, 26 Aar gl. Manden Vigilius M. og 2 smaa Dronge.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- $\frac{2}{6}$ Enkemadame Anna Regino St. Pietro i Aarhus, efter længere Tids Sygdom, i 65de Aar. Tante til Vilhelmine Bartels.
- Jakob Barthold Aabel, 5 Aar gl. Faderen C. A. i Sæby.
- Elisabeth Marie Funck f. Jørgensen i Stege, efter et kort Sygeleje, 63 Aar gl. Børn.
- Pensjoneret Jøger C. R. Westerborg i Emdrup. Enken C. W. f. Möller og 2 smaa Børn.
- $\frac{3}{6}$ Jernstøbersvend James Milner i Slagelse ved en pludselig Død. Enkon M. M. og 2 uforsørgede Børn.
- Christian Sthyr i Randers, fhv. Kjøbmand i Viborg, efter flere Aars Sinds- svaghed og nogle Dages Sygeleje. Broder til H. H. St.
- Svend Edvard Elias Möller, 9 Aar gl., ved at styrte i en Tørvegrav. Fldr. J. P. M. og F. M. f. Berthelsen i Nykjøbing p. Fl.
- Uang. Fru Julie Frederikke Christiane Elisabeth Schepelern f. Heilmann i Nykjøbing i Sj., efter 2 Aars tiltagende Svagelighed i 36te A. Manden Toldforvalter Kammerraad F. S.
- $\frac{1}{6}$ Sekondløjtnant ved 3die Jægerkorps Carl Frederik Ferdinand Müller, 20 Aar gl., faldet ved et Udfald fra Fredericia. Fldr. Oberstløjtnant G. M. og M. M. f. Gähler.
- Kand. Theol. Hans Filip Plesner Marzetta, Huslærer paa Lundbek, efter flere Aars tiltagende Brystsvaghed. Moder A. C. M. f. Plesner.
- Uang. Regnskabsfører ved 12te Liniebatallion Carl Bilsted ved en pludselig Død, 42 Aar gl. Enken A. M. B. f. Feilberg og 7 umyndige Børn.
- $\frac{5}{6}$ Henriette Adolfine Lund f. de Hemmer i Esbønderup, efter et Par Aars tiltagende Sygdom og Svækkelse, 52 Aar gl. Manden Prokurator L. og 6 Børn af 8.
- Jens Brask til Svenstruphougaard, efter længere Tids Svaghed, i 47de Aar. Enken A. M. B. f. Jensen.
- Margrethe Dorteia Hedevig f. Petersen, gift med Proprietær N. Henriksen paa Hundsbekegaard ved Kolding, død i Odense efter 3 Ugers Sygdom i 62de Aar. Manden og Nevø Konditor Dahl i Odense.
- Niels Christian Benjamin Sørensen, $2\frac{1}{2}$ Aar gl. Fldr. J. S. og E. S. i Helsingør.
- $\frac{6}{6}$ Martha Filippine Georgia Rahlff paa Billeshaage, efter 14 Dages Sygeleje i 19de Aar. Fldr. F. R. og E. E. Rahlff f. Sevel.
- Raadmand og Kjøbmand Jens Poulsen Hald i Aarhus, efter længere Tids Svaghed, i 62de Aar. Brødre og Svoger.
- Ane Johanne Cecilie Möller f. Thyberg i Korsør, i 44de Aar, efter 9 Dages haarde Lidelser. Manden Sejlmagermester C. S. M. og 3 smaa Børn.
- Thekla Willerup, efter 4 Dages Sygeleje, Barn af J. O. W. og F. W. f. Rud i Vordingborg.
- Skovrider paa Nysø Christian Jørgensen, i 34te Aar, efter et kort smerteligt Sygeleje, 8 Aars Ægteskab. Enken E. J. f. Möller og 3 smaa Sønner.
- $\frac{7}{6}$ Etatsraad Grimur Johnsson, Amtmand i Islands Nord- og Østeramt. Enke B. C. J. f. Breum og Børn.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 7/6 Benedikte Luise Amalia Studsgaard f. Ewald, Enke efter Skibskapitajn C. St., i Fjaltring Pstg., efter langvarige Lidelser.
- 8/6 Fru Anna Margrethe Christine Platen-Hallermund f. Smidt i Bogense, ved en pludselig Død i 30te Aar. Manden Premierløjtnant i 12te lette Bataillon Grev R. E. Pl.-II. og et spædt Barn.
- Ditlev Christian Ernst Simonsen, 12 Dage gl. Fldr. Skolelærer i Gjerup B. M. S. og A. A. S. f. Bülow.
- Kancelliraad By- og Herredsskriver i Ringkjøbing Christian Ernst Kümmel, efter saa Ugers Sygeleje, 60 Aar gl. Enken K. K. f. Nielsen og 2 uforsørgede Børn.
- Anc Margrethe Hoge f. Petersen i Randers, i 59de Aar og Ægteskabets 24de. Manden H. II. og Datter. 3 Sønner forudgangne.
- Premierløjtnant af Artilleriet Ernst Vilhelm Henrik Dorn, haardt saaret ved Forsvaret af Fredericia og død samme Dag. Fader Krigskancellisekretær M. V. D. og Søskende.
- Uang. Jmf. Kirstine Fahnöe, efter flere Aars tiltagende Alderdomssvaghed, i 76de Aar. Svigerinde til S. Haudrup i Aalborg.
- 9/6 Sergeant ved 6te Reservobatalion Christian Halesen, 23 Aar gl., efter at være haardt saaret i Slaget ved Kolding, paa Lasarettet i Assens. Fader J. D. II. og Søskende.
- Hans Jakob Ludvig Ferdinand Petersen, 2 Aar gl. Fldr. N. P. P. i Leutved og P. II. J. P. f. Aagaard.
- 10/6 Sognepræst til Idum Jens Jensenius Gjeding, efter 38 Aars Ægteskab: Enken E. G. og Søn.
- Johanne Sofie Krüger fød Landström i Helsingör, i 80de Aar. Søn A. C. K.
- Bagermester og Borgerrepræsentant i Bogense Niels Henrik Möller, 44 Aar gl., efter 19 Aars Ægteskab. Enken E. M. f. Hansen og Søn.
- Birgitte Alette Kirstine Nielsen f. Brammer i Vissenberg Mølle, efter langvarig Sygdom i 35te Aar, Ægteskabets 8de. Manden O. C. N. og 3 smaa Børn.
- Kjøbmand i Nykjøbing paa Mors Lorens Schlechter, efter 3 Ugers Brystsvaghed i 70de Aar, født i Oberschledorn i Vestfalen. (Nød altid, saavel i sine bedre som ringere Kaar, den Agtelse og hjertelige Velvillie han til sin sidste Stund søgte at bevare Mindet om.)
- Carl Maag, Kjøbmand i Frederikshald, efter 8 Dages Nervesfeber, 36 Aar gl. Efterladte Hustru og herværende Familie.
- 11/6 Kjøbmand Aleksander Jakobsen, pludselig død i Björneborg i Finland. Moder S. J. og Søskende.
- Möller Johan Hansen i Eskildstrup Mølle, efter saa Dages Sygeleje i 47de Aar. Enken C. M. Hansen fød Møllerup og 2 Børn.
- Værtshusholder Jakob Jensen i Aalborg, i 60de Aar, efter flere Aars Svagelighed. 3 Døttre.
- Niels Peter Lykke, efter 10 Ugers Brysts sygdom i 20de Aar, Sønnesøn af af M. L. i Aalborg.
- Trækømand i Odense Hans Christian Hansen, efter længere Tids Svagelighed, 50 Aar gl. Enken M. K. II.

Dødsilagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ^{12/6} Bodil Kaspersen i Billeshave ved Korup, efter mange Aars tiltagende Svaghed og 8 Dages haarde Lidelser, 65 Aar gl. Manden Murmester A. Mortensen og 5 Børn.
- Uang. Løjtnant og Toldinspektør i Sæby Adm Ludvig Scheel, efter flere Ugers Sygdom i 51de Aar. Enken A. M. S. f. Egternach og en 2½ Aars Søn.
- ^{13/6} Carl Andreas Jessen, efter ½ Anrs Brystsvaghed og 11 Ugers Sygeleje i 20de Aar. Fldr. N. J. og A. M. J. p. Møllerupgaard.
- Flv. Forligelseskommissær, Kjøbmand og Farver samt Lottokollektør i i Skive Jens Christian Holm, efter flere Aars Svagelighed af Gigt og Asthma, i 72de Aar. (For 18 Aar siden nedlagde han sin Handel, solgte sit Farveri, frasagde sig sine øvrige Funktioner, for at tilbringe sine sidste Dage i Ro; men Skjæbnen havde i den Tid tilføjet ham mange Stød og Tab, saa han længtes efter Hvilen.) Søn og Datter.
- Ritmester Jakob Berth paa Frederiksberg, 76 Aar gl., efter flere Aars tiltagende Svaghed og 8 Maaneders Sygeleje. Børn.
- ^{11/6} Barbro With f. Poulsen i Randers, efter flere Aars Svaghed og 10 Dages Lidelser, i 45de Aar, efter 18 Aars Ægteskab. Manden J. F. W. og 6 uforørgede Børn.
- Mette Kathrine Terkelsen i Storchedinge, Enke efter Suedkermester og Spejlsfabrikør Künchler, i 87de Aar. Efterladte.
- Möller Anders Andersen i Gudum Mølle ved Slagelse, efter et kort Sygeleje, 63 Aar gl. Børn.
- Kand. Theol. Johannes Vernor Schiøtz, Huslærer paa Mølgaard ved Hjørning. Moder C. S. f. Christensen i Aalborg.
- ^{15/6} Elias Bekker Larsen, Ejer af Nordskovs Mølle. Enken M. L. og 4 Børn.
- Frederik Möller, 2 Mnd. gl., i Barmer Pstg., yngste Børn af Sognepræst H. P. M. og Th. M. f. Lange.
- ^{16/6} Emilie Augusta Barchalin, 9 Aar gl. Fldr. S. D. B. og J. E. B. f. Kørnerup i Hoeskilde.
- Sidsel Möller f. Hansen paa Størmosøgaard, i 57de Aar, efter 35 Aars Ægteskab. Manden P. M. og 4 Børn.
- Ane Marie Möller f. Sørensen, Enke efter forlængst afdøde Fuldmægtig Möller i Fredericia, i 56de Aar. Hun blev saaret under Bombardementet paa Fredericia d. 16de Maj og døde paa Kathrineberg Lasnet under de skrækkeligste Lidelser. 3 Børn.
- ^{17/6} Christiane Birgitte Rasmussen f. Kjærulff i Slagelse, efter faa Dages Sygeleje. Manden P. A. R.
- ^{18/6} Johan Ludvig Berg, Fæster af Kørnerupgaard, i 68de Aar, efter længere Tids Svagelighed og tilsidst et smertefuldt Sygeleje. Børn og Svigersøn; Hustru og 5 Børn forudgangne.
- Fru Sofie Conradine Frederikke Witzleben f. Moltke, efter at have d. 14de født en Søn, som døde d. 15de. Manden Kapitajn og f. T. Pladskommandant i Aalborg C. W.
- Gedske Kathrine Mide f. Katterup i Randers, efter flere Aars tiltagende Svaghed og 4 Dages Sygeleje, i 68de Aar. 2 Børn.
- A. C. Fabricius til Søbygaard paa Ærø, faa Dage over 68 Aar. Moder

Dødsagen.

De Afldede og deres Efterladte m m.

- og Svigermoder til A. Petersen f. F., S. Barfoed f. F. og C. E. Barfoed i Svendborg.
- ¹⁹/₆ Ane Kathrine Hansen f. Jørgensen i Odense, i 70de Aar, efter flere Aars Svaghed og nogle Ugers Sygeleje. Manden Brændevinsbrænder P. H.
- Personel Kapellan for Verninge Menighed Erik Christian Werlauff Steenbuch, efter faa Dages Sygeleje, i 31te Aar. 4 Søskende og Forlovede.
- Skomagermester Carl August Eenhuus i Randers, efter 6 Dages Sygeleje i 60de Aar. Enken I. E. f. Overskou.
- Viktor Fischer, 29 Aar gl., død paa Augustenborg Lasaret som Frivillig ved 1ste lette Batallion i sit Fædrelands Tjeneste. Fldr. T. J. F. og N. H. F. f. Baggesen.
- Hjulmand og Glarmester paa Jægerspris Christian Bidstrup, i 65de Aar, efter længere Tids Svagelighed af Strubetæring. Enke og Børn.
- ²⁰/₆ Nelle Margrethe Balle f. Hansen i Randers, efter 3 Ugers Sygeleje, i 47de Aar og Ægteskabets 15de. Manden S. B. og Søn, 2 Børn forudgangne.
- Christian Svendsen, 22 Aar gl., i Helsingør. Plejeforældre L. S. og L. S. f. Smuck.
- ²¹/₆ Thomasine Christine Andresen f. Astrup, 32½ Aar gl., efter 2½ Aars tiltagende Brystsvaghed og 1 Maanedts Sygeleje, næsten 6 Aars Ægteskab. Manden Lærer ved Bjelkerup Skole A. og 2 Børn.
- ²¹/₆ Georgia Jørgensen, næsten 5 Aar gl. Fldr. L. J. og G. J. f. Clausen paa Søllestedgaard.
- ²⁵/₆ Jmf. Ane Kirstine Mølsted i Viborg, efter flere Aars Svagelighed og nogle Ugers Sygeleje, i 73de Aar. Svigerinde N. Mølsted paa Bandsgaard.
- Mariane Kathrine Möller f. Schaltz, i 41de Aar. Manden J. M. i Rongsted Kro og 6 Børn af 8.
- Oldingen Jakob Vilhelm Røsch i Porsgrund i Norge, i 74de Aar, og efter 51 Aars Embedsførelse som Toldkasserer sammesteds paa sit Fødested. 2 Sønner.
- Uang. Borger og fhv. Brændevinsbrænder i Randers Søren Vinther, i 75de Aar, Ægteskabets 19de. Enken Zelle Marie V. f. Mogensen.
- ²⁶/₆ Frederikke Bang f. Smith i Odense, efter 14 Dages haarde Lidelser. Manden P. K. B.
- Kjøbmand Albert Boye i Rudkjøbing, i 78de Aar. Enken Line B. f. Erichsen.
- ²⁸/₆ G. af Rosenberg i Skanderborg, efter mange forudgangne haarde Lidelser, i 65de Aar, efter 21 Aars Ægteskab. Enken S. R. f. Dahlin og 2 uforsørgede Børn.
- ²⁹/₆ Georgine Kruuse f. Fjelstrup, i 37te Aar, efter 11 Aars Ægteskab. Manden A. P. K. i Eskjær Mølle og 3 smaa Børn.
- Gedske Kathrine Christine Grovo i Rersløv Pstg., efter et kort Sygeleje, 16 Aar gl. Eneste Datter af Sognepræst J. I. G. og M. J. G. G. f. Inåsen.
- Vognmand i Randers Mads Jensen Mcilby, i 43de Aar, efter 14 Ugers Sygeleje, 6 Aars Ægteskab. Enken B. M. Jensen f. Hedegaard.
- Kirkesanger og Skolelærer M. T. Winther i Tranderup paa Ærø, 72 Aar gl. Enke og Børn.

Dødsdagen.

De Aflöde og deres Efterlade m. m.

- ^{30/6} Borger og Blikkenslægermester i Nakskov Niels Hansen, 59 Aar gl., efter 2 Aars tiltagende Svaghed og 14 Dages smertefuldt Sygeleje, 27 Aars Ægteskab. Enken M. H. f. Scholborg og Søn.
- Albrecht Schelbye, yngste Søn af Fldr. H. S. og T. S. paa Bøllesminde.
- Skomagermester i Randers Jens Hansen Buch, i 61de Aar, efter 3 Aars tiltagende Svaghed og 4 Dages Sygeleje. Enke A. B. f. Knudsdatter og 2 Børn af 3.
- Christine Sofie Frederikke Bauer, efter 13 Ugers Sygeleje, i 16de Aar. Moder V. B. i Randers og fraværende Fader.
- I Juni. Mekanikus Andreas Peter Harald Hansen, efter omtrent 7 Aars Fraværelse i Udlandet, død i Paris af Kolera. Hustru, med hvem han var gift i 14 Mændere, samt Søskende.

Rettelser.

I forrige Aargang.

- S. 127 L. 10 f. o. 71de læs: 91de.
- 439 - 8 - - Nr. 121 læs: Nr. 122.
- 448 - 5 og 6 f. o. i den ovennævnte o. s. v. læs: i en egteværdig ung Pige o. s. v. (der var forskjellig fra den ovennævnte).
- 452 - 6 f. o. som i Aaret 1816 o. s. v. Dette er ikke rigtigt, da Konførenter. K. først i 1820 kom ind i Højesteret.
- 532 - 16 - - Stolen læs: Staden.

I nærværende Hefte.

- S. 18 L. 12 f. o. blev læs: blev.
- 99 - 16 og 17 f. n. ved Sliden af sloe forudgangne o. s. v. Dette er ikke ganske korrekt, da Kapitulants. Kriegers Lig først blev fundet d. 23de og begravet d. 26de Apr. (altsaa efter Skibsteds), men senere igjen opgravet og overført til og begravet i Kjöbenhavn.

O. R y e,

Generalmajor, Brigadegeneral, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, faldet i Fredericiaslaget.

Blandt de vistnok ikke faa eller uvigtige gode Følger af den Krig hvori Danmark for tre Aar siden saa pludselig saac sig udviklet, er det maaske ikke den mindst vigtige, eller den som mindst fortjener at bemærkes, at saa mangt et Talent, saa mangan en Dygtighed, som uden Krigen og de den ledsagende overordentlige Omstændigheder maaske for stedse skulde være forblevne ligesaa ubekjendte for deres Medborgere og udenfor deres nærmeste Kredse som de hidtil havde været, nu derimod ved Krigen og ved hine Omstændigheder fik den ypperligste Lejlighed til at udvikle sig og gjøre sig gjeldende, til at yde deres Fædreland de mest udmærkede Tjenester og bringe deres Navne paa Folkets Læber, tildels paa en saadan Maade, at de ville blive opbevarede med Taknemmelighed og Beundring saalænge Historien er til. Hvormange Navne findes ikke nu i Armeens Rækker (men det Samme gjelder vel tildels ogsaa i Diplomatiikken, i Statsraadet osv.) som vi nævne med Tillid, med Taknemmelighed og Stolthed, som, medens tidligere Ingen kjendte dem og ligesaa lidt de selv kjendte deres egne Kræfter, nu have bevirket, at Armeen betragtes med ganske andre Øjne end før, baade hos os selv og af fremmede Nationer, som med den have slettet de uvisnelige Laurbær som vi nu ere saa stolte af, med den have tilkæmpet os de Rettigheder som vare saa truede, og saaledes gjort sig i højeste

Maade fortjente af Fædrelandet. Blandt disse Navne fortjener Olaf Ryes en af de første og mest hædrede Pladser; vor Höjagtelse, Kjærlighed og Taknemmelighed samle sig om ham fremfor om de fleste Andre, og ville forplantes paa vore sildigste Efterkommere, ved den Rolle der tilfaldt ham i Livet og den Maade hvorpaa han fandt sin Död.

Det er bekjendt, at vort fordums Broderrige Norge just ved sin Adskillelse fra Danmark sendte os et Klöverblad af tre unge Officerer — Rye, Schleppegrell og Helgesen — som af Skjæbnen vare udsete til, efter en Menneskealders Forløb, i den slesvig-holstenske Krig at spille saa fremragende en Rolle og yde Danmark saa vigtige Tjenester. Var det ikke, ligesom i hin Fortælling i Fabelen, ret som om det ene Broderfolks Genius havde medgivet den anden, ved den tunge Skilsmisse, en hemmelig Talisman, som først i mørke og farefulde Dage skulde fremdrages og benyttes, for at bevirke Frelse af Faren? thi alle Tre forbleve næsten ubekjendte i det lange Tidsrum der hengik, indtil hin mærkværdige Forvikling af de forunderligste og uforudseligste Omstændigheder pludselig fremkaldte saa truende Farer over vort Fædreland: da først lærte vi at kjende Værdien af hin Medgave, og højst væsentlig er i Sandhed den Nytte vi af den have draget. Af hine Tre have nu allerede de Tvende med deres Blod besejlet deres Trofasthed og Kjærlighed til deres danske Fædreland; den Første af disse er Gjenstand for nærværende Skitse.

Olaf Rye blev født d. 16de Novb. 1791 *) paa Gaarden Bøe i Bøe Præstegjeld, nedre Tellemarken, Aggershus Stift i Norge, 4 Mile norden for Skjen. Hans Familie havde i flere Slægtled været i Norge, men var oprindelig dansk. Det er vel ikke urimeligt at antage at Navnet hidrører fra en af de Lands-

*) I sin til Ordenskapitlet indgivne Selvbiografi siger den Afdøde vel 1792, men det ovenanførte Aar er det rette, baade efter en i Enkekassen (i Afskrift) be- roende Döbeseddel og efter de os af Broderen, Højesteretsassessor og nuvæ- rende Byskriver i Kristiania, Ridder af Dannebrog og af Nordstjernen, J. H. Rye meddelte Optegnelser.

byer af dette Navn hvoraf vi have flere her i Landet, saasom en midt imellem Roeskilde og Holbek, en anden midtvejs mellem Slagelse og Kallundborg, en tredie, meget bekjendt Landsby, i Jylland i Nærheden af Skanderborg. Den ældste af Generalens Forfædre som de nuhavende Familieoptegnelser nævne var *) hans Tipoldefader, Kammerraad og Toldforpagter eller Toldforvalter i Bergen Henrik Rye, der var fra Danmark og døde i Bergen Aar 1700; han var gift med Margrethe Pauli fra Kjöbenhavn, hvor ogsaa deres Søn Poul Christian Rye var födt 1684. Denne, som var Oberst og i 1759 blev Kommandant i Bergen, døde 1773 i en Alder af 89 Aar; han var gift med Anna Kathrine Lilienpalm. Deres Søn var Oberstlöjtnant i det 1ste aggershusiske Regiment Johan Henrik Rye, der i Aaret 1788 erholdt Afsked som Oberst og døde 1790; han var gift med Anna Marie Weidemann; deres Søn var Oberstlöjtnant Mathias Andreas Rye, Generalens Fader. Den ovennævnte Kammerraad Henrik Rye havde en Broder, som var Amtsforvalter ved Vordingborg, og fra denne nedstamme muligen de Familier af samme Navn som udentvivel endnu leve i Danmark **). Hvad Navnet angaaer, bør endnu bemærkes, at General Rye altid udtalte sit Navn i to Stavelser, paa samme Maade som Navnene Due, Nue o. fl. lign., skjönt dette neppe stemmer med den almindeligste danske Skrivebrug, idet ellers Navne som Thye, Bie, Moe o. fl. udtales i én Stavelse, ligesom den ovennævnte Landsby, skjönt den endnu af Mange skrives med e i Enden, dog aldrig udtales anderledes end som Enstavelsesord.

*) Ifølge nysnævnte Meddelelser af Broderen.

**) Dog ere her i Landet ogsaa andre norske Ryer, navnlig den nuværende Prokurator A. G. Rye i Slagelse og tvende Brødre, der ere Sønnesønner af en Olaf Rye, som var födt paa Odelsgaarden Rye i Rennebo, Tilligssogn til Meldalens Præstegjeld i Trondhjems Stift, men derfra udvandrede og nedsatte sig som Guldsmed i Svendborg, hvor han døde 1757, 47 Aar gl.; men efter de ovenmeddelte Oplysninger synes dette ikke at være den samme Familie som General Ryes.

Ryes Fader, Oberstløjtnant M. A. Rye, der som Major og Batallionskommandør i det tellemarkske Infanteriregiment erholdt Afsked som Oberstløjtnant i 1812 og døde i Februar 1818, boede paa den ovennævnte Bøe Gaard og var gift med Elisabeth Johanne fød Lind, der i Aaret 1836 døde som hans Enke i sit 84de Aar. Han var en haard og streng Mand, medens hans Hustru skal have været i højeste Grad blid og elskværdig. De havde 6 Børn, 4 Sønner, 2 Døttre, af hvilke vor General var den næst yngste. I April Maaned 1804 blev denne antaget som Elev ved det norske Landkadetkorpsets i Kristiania, hvor han gjenne-gik de forskjellige Klasser indtil han under 4de Maj 1808 blev ud-nævnt til Fændrik i det samme Regiment i hvilket Faderen stod, saaledes at der efter fuldendt Eksamen tillagdes ham Anjennitet fra 1ste Januar 1808. Ved sin Ankomst til Regimentet blev han ansat ved en Batallion som holdt Brunlaugs-næs besat til Forsvar mod Englændernes Landgang, og her forblev han indtil Fredens Slutning til Jönkjöbing i 1809, da Regimentet marsjerede til Hjemstavn.

Som ansat ved et nationalt Kompagni, opholdt han sig, naar Tjenesten ikke fordrede hans Nærværelse i Distriktet, for største Delen hos sine Forældre paa Bøe Gaard; dog var han i Aarene 1810—14 hver Sommer kommanderet til økonomisk Opmaalning for det kongelige Rentekammers Regning, og om Vinteren tegnede og beregnede han de om Sommeren gjorde Opmaalinger; men den Tid som herfra blev ham tilovers benyttede han — især da han havde Penge nok, thi disse Arbejder bleve da meget godt betalte — til at rejse omkring og more sig. I Aaret 1809 for-fremmedes han til Premierløjtnant.

Da i Januar Maaned 1814 Enthusiasmen for Frihed og Selv-stændighed havde grebet enhver Normands Bryst, var ogsaa Rye en af de mest entusiastiske, og det var hans ivrigste Önske at kunne bidrage sin Skjærv til Fædrelandets Forsvar. Med det tellemarkske Regiments 2den Jægerdivisjon, bestaaende af 2det vestfjeldske og lindske Jægerkompagnier, hvorved han var ansat,

og som henhørte til den Staffeldtske Brigade, afmarsjerede han mod Slutningen af Februar til den sydlige Del af Landets Grændse mod Sverrig. Han kommanderede her en Jægerafdeling af 200 Mand og deltog med stor Hidsighed og ungdommeligt Overmod i de fleste Fægtninger som forefaldt, navnlig ved Hafslund, paa Rolfsöen, ved Rolfssund, ved Sannebro og ved Sannegaard. Overalt hvor han kunde sögte han Lejlighed til at slaaes, om end Overmagten var nok saa stor, men udrettede Intet. Disse Skjærmysler kunde ikke före til Noget og Overenskomsten til Moss blev afsluttet. Han vendte derefter tilbage til Tellemarken, dybt nedtrykt over det mislykkede Forsög paa at forsvare Norges Frihed og Uafhængighed, og han besluttede straks at forlade Militærtjenesten og tillige Landet, i den Hensigt at gaae til Frankrig eller Italien. Ved sin Hjemkomst indgav han derfor ufortövet sin Ansögning om Afsked, i Novb. 1814. Herved mödte ham imidlertid store Vanskeligheder; thi da tilfældigvis fire andre unge Offiserer af det tellemarkske Regiment gjorde det Samme, og Regimentet overalt hvor der under Krigen var forefaldet Noget havde medvirket, hvorhos Provindsen var bekjendt for sit Frihedssind, troede den svenske Regjering, at en almindelig Gjenstridighed og Opstand let kunde blive Fölgen, og gjorde alt Muligt for at overtale Offisererne til at blive og aflægge den forlangte Ed. Kronprindsen tilböd endog Rye, naar han vilde gjøre det, at ville lade ham rejse i 3 Aar i Udlandet paa sin Bekostning, og derefter kunde han indtræde i hvilket norsk eller svensk Regiment han vilde. Da han desuagtet vedblev at vægre sig ved at aflægge Eden, blev han senere endog, ifölge Kronprindsens Ordre, arresteret. Men den unge Offiser havde for fast en Karakter til at lade sig enten lokke eller true til at vige fra sit Forsæt. Han vedblev at erklære, at da han for længe siden havde indgivet sin Ansögning om Afsked, og under ingen Omstændigheder vilde blive staaende i Tjenesten, vilde han ikke aflægge Eden. Efter mange Omstændigheder og lang Venten meddeltes ham endelig i Midten af Marts Maaned 1815 den ansögte Afsked, med tilföjet Forbud

mod at bære norsk Uniform, „formedelst hans sidste Opførsel“. Han forlod nu straks Norge; men det fortjener at bemærkes, at dette var ganske mod hans Faders Ønske, der holdt hans Anskuelser for ekcentriske og barnagtige Sværmerier. I et senere Tidspunkt af sit Liv var Generalen selv, efter egne Yttringer, ingenlunde fri for at helde til den samme Betragtningmaade.

D. 18de Marts 1815 afsejlede han fra Laurvig i Selskab med sine Venner, Fr. Schleppegrell og H. Helgesen. Neppe 2 Mil vare de komne i Söen, förend Sösygen tvang ham til at gaac tilsengs og han var næsten hele Tiden overmaade syg. Den 21de om Aftenen ankrede de ved Villingebek og kom den fölgende Dag i Land i Helsingör, hvor de allerede modtogte Efterretning om Napolcons Flugt fra Elba og Landgang i Frankrig. Rye var ogsaa under hele sit Ophold i Kjöbenhavn saa syg af Koldfeber, at han neppe kunde gaac ud paa Gaden. Den 27de Marts tiltraadte de tre Venner deres Rejse til Udlandet for at söge Ansættelse i fremmed Krigstjeneste, og det var nu den russiske de nærmest havde tænkt paa. De ankom til Korsör d. 28de, men medens de her maatte opholde sig for Modvind, indtraf Prinds Christian Frederik til Byen paa sin Gjennemrejse til Kjöbenhavn. Han modtog dem meget naadigt og foreslog dem at tage pröjssisk Tjeneste istedetfor russisk, da han bedre kunde anbefale dem til den pröjssiske General Fyrst Blücher. De vendte nu tilbage med Prindsen til Hovedstaden for at erholde hans Anbefalinger og först d. 15de April rejste de, forsynede med disse, andengang fra Kjöbenhavn. Den 17de April vare de i Kolding, d. 20de i Altona, hvor de opholdt sig til d. 23de, da de havde Adskilligt at gjøre hos Overpræsidenten Blücher, til hvem de havde Breve og Anbefalinger fra Prindsen. Over Köln og Achen indtraf de d. 30te April i Lyttich, hvor Fyrst Blücher havde sit Hovedkvarter. Denne modtog dem med megen Velvillie, lovede at skrive til sin Konge for at skaffe dem Ansættelse ved de gamle Regimenter, saa at de kunde komme til at gjøre Felittoget med, og ansatte dem midlertidigt ved Landværnet (eller de nyoprettede Regimenter); de kom saaledes tilbage til

Köln, hvor de gjorde Tjeneste ved det 3die rhinske Landværnsregiment, kommanderet af Major Zilinitzsky. Den 31te Maj forelæste Majoren dem et Brev fra General Dobschütz, at de ifølge en Kabinetsordre vare blevne ansatte som Sekondlöjtnanter ved 3die rhinske Landværnsregiment. „Hvor uventet og skammelig denne Ansættelse end var“ hedder det i den af Rye paa denne sin Rejse førte Dagbog, hvoraf nærværende Nolisser ere tagne, „maatte vi dog, da vi vare aldeles blottede for Penge, og her i en Gjæld af 218 Fr., anlæge Ansættelsen“; men de skrev straks til Fyrst Blücher for at beklage sig derover og bede ham, enten at see den forandret, eller give dem en Anbefaling til en russisk General, til hvem de da straks vilde begive sig; ligeledes skrev de til Prinds Christian, for at bede ham at bevirke dem ansatte i den danske Armé. Den 3die Juni blev Rye foreløbigen udnævnt til Kommandør for Regimentets 10de Kompagni, d. 6te Juni modtog han første gang Gage i prøjssisk Tjeneste. „Den 10de Juni sagde Zilinitzsky os den særdeles Kompliment, at vi 3 Normænd vare de bedste Offiserer i hans Regiment“. Om end denne Kompliment maaske i og for sig ikke havde saa meget at betyde, da Talen var om et nylig oprettet Landværnsregiment, bliver dog en saadan Dom om vore tre Offiserer i en saa tidlig Periode saameget mere interessant og betydningsfuld, efterat den i vore Dage og for vore Øjne er blevet paa en saa glimrende Maade retfærdiggjort. Den 22de Juni skrev de atter til Blücher om Ansættelse i den aktive Armé; d. 11te Juli talte de til General Dobschütz derom, men uden Nytte; d. 12te skrev de paany til Prinds Christian, Fyrst Blücher og General Dobschütz. Den 25de Juli endelig*) modtog de den glæ-

*) Man seer saaledes heraf paa det tydeligste at Rye ikke, saaledes som rigtig nok siges i hans Selvbiografi til Ordenskapitlet, formodentlig ved en Erindringsfejl, har deltaget i Slaget ved Ligny d. 16de Juni. Dette bestyrkes ogsaa ved Schleppegrells Selvbiografi, der ikke omtaler nogen saadan Deltagelse, men begge vare dengang sammen ved deres Regiment i Köln. Ryes Deltagelse i Felttoget indskrænkede sig, som man seer, til de ovennævnte Fægtninger ved Indtagelsen af et Par Fæstninger i det nordlige Frankrig. Dagbo-

delige Efterretning, at de straks skulde afgaae til det 2det Armékorps, som stod hinsides Paris, og ansættes ved et af de vestfalske Regimenter; de havde at melde sig hos Armékorpsets Kommandör, Prinds August af Pröjssen, som da laac i Maubeuge. De bleve alle ansatte ved det 5te vestfalske Regiment, som stod i Neuville, en Fjeringvej fra Filippeville. Den 27de August blev Rye beordret at aabne Löbegravene for denne Fæstning, „hvilket vi“ hedder det i Dagbogen, „begyndte i al Rolighed indtil Kl. 2½ om Morgenen, da de begyndte at skyde paa os fra Fæstningen; Kl. 4 blev jeg aflöst. Den 8de blev Fæstningen stærkt bombarderet, Kl. 10 om Aftenen overgav den sig. Den 12te marsjerede vi til Rocroix, d. 16de overgav Fæstningen sig efter ubetydelig Modstand“. Den 21de Aug. marsjerede Regimentet til Landsbyen St. Michel, hvor de forbleve i 5 Uger. Den 12te Okt. fattede Rye den Beslutning at söge sin Afsked, og indgav d. 25de sin Ansögning tilligemed et Brev til Fyrst Blücher. Paa samme Tid fik han Tilladelse til at gaae til Paris, hvilken dog blev taget tilbage igjen, hvorimod Schleppegrell d. 31te Okt. tog til Paris; her forefandt han Brev fra Prinds Christian af 10de Sept., hvorefter Kongen havde ansat dem i den danske Armé og navnlig Rye i det oldenborgske Infanteriregiment, og skulde de snarest muligt söge deres Afsked af pröjssisk Tjeneste og melde sig hos Chefen for det danske Hjelpkorps Prinds Frederik af Hessen. (Prindsen havde tillige sendt dem en Pengeunderstöttelse af 18 Louisd'or, ligesom engang tidligere en lignende Sum). Den 3die Novb. tiltraadte Regimentet Tilbagemarsjen til Tyskland, og sidst i samme Manned ankom det til Paderborn og Omegn i Vestfalen, hvor det skulde ligge i Kantonnement. Den 19de Decb. erholdt Rye Meddelelse om sin

gen omtaler desuden udtrykkeligt, hvorledes Efterretningen om Slagene ved Ligny og ved Waterloo indtraf ved Regimentet i Köln. Maaanske var det just denne Efterretning som bevirkede, at de netop d. 22de Juni paany skrev om Ansöttelse i Liniehæren. Vi have troet at burde bemærke dette, navnlig med Hensyn til en nylig udkommen Biografi over Rye i „Slagene ved Fredericia og Idsted“, hvor den ommeldte Fejl er indløbet efter den oftnævnte Selvbiografi.

Afsked af prøjssisk Tjeneste, hvorhos Medallien for Felittoget 1815 tildeltes ham. D. 20de Decb. tog han Afsked fra Regimentet og ankom d. 2den Jan. 1816 til Antwerpen hos Prinds Frederik, som ansatte ham til at gjøre Tjeneste ved det fynske Infanteriregiment, der kantonnerede i Omegnen af Valenciennes og Bouchain. Den 25de Febr. besluttede han at rejse til Maubeuge for at tale med Grev Woronzow om at blive ansat i den russiske Armé, da han samme Dag erholdt Meddelelse om, at han med første Lejlighed skulde gaae tilbage til Danmark. Den 26de Marts indgav han Ansøgning til Kejseren af Rusland om, at blive ansat som Ritmester i Husarerne eller Dragonerne. Den 5te April indgav han Ansøgning om 2 Aars Orlov af dansk Tjeneste, med Tilladelse at gaae i russisk Tjeneste, hvilket dog blev ham afslaaet; hvorhos han skrev til Prinds Christian og underrettede ham om det Skridt han havde gjort. Den 22de erholdt han Ordre til d. 26de at være i Lens for at gaae til Danmark; en mundtlig Bön om at maatte blive blev atter af Prinds Frederik afslaaet. Den 23de rejste han til Douai, hvor han traf Helgesen. Da han her havde begaaet den Uforsigtighed, efter at have, paa Grund af en Upasselighed, meldt sig syg, at tage til Cambrai, forkyndtes der ham Arrest og han blev nu som Arrestant sendt hjem til Danmark. Rejsen gik over St. Omer og Calais, hvor han den 1ste Maj, i Følge med flere andre danske Offiserer, gik ombord og ankom den 6te om Aftenen i Glykstad; herfra førtes han til Rendsborg og maatte udholde en Maanedes Arrest i Frederiksort Fæstning. Hertugen (af Holsten-Beck?) fortalte ham siden, at han havde forestillet Kongen, at Straffen var for haard og Forseelsen af ingen Betydenhed, hvortil Kongen svarede: „jeg véd det meget vel min kjære Ven, men Prinds Frederik har meldt det saaledes og jeg kan jo ikke kompromittere ham.“ — Den 20de Maj fik Rye Brev fra Schleppegrell, som havde talt med Prinds Christian, der ikke syntes noget om hans Ruslands Tur, men fraraadede ham samme, og den 17de Juli kom Brev fra Helgesen, der meldte, at deres Ansøgninger til Kejseren vare afslaaede. Saa-vidt Dagbogen.

Saaledes kom Rye snart tilbage til sit Fædreland og tog Ophold i den By hvor han fra nu af tilbragte et roligt, næsten uafbrudt, Garnisonsliv i over 26 Aar. I denne lange Tid forblev han staaende i det oldenborgske Infanteriregiment; men Avancementet gik overmaade langsomt, som Følge dels af de almindelige Forholde under den lange Fred, dels af særegne og tilfældige Uheld i Regimentet. Ved sin Ankomst til Rendsborg var han den ældste Premierløjtnant i Regimentet og i Armeen, og blev under 10de Sept. 1817 udnævnt til Stabskapitajn; men først i August 1832 fik han Kompagni. I Februar 1835 (17de Febr.) forbeholdtes ham Majors Ancjennitet og d. 23de Maj 1840 blev han Major i Regimentet. Først ved Hærens Omorganisation i 1842 blev han udnævnt, fra 1ste Juli s. A., til Oberstløjtnant og Kommandør for den 1ste Liniebatallion, hvorved han saaledes forflyttedes til Hovedstaden. Den 28de Juni 1840 havde Kong Christian VIII hædret ham med Dannebrogordenens Ridderkors. — Om hans Liv i denne Periode kan iøvrigt naturligvis, som Følge af Forholdene, ikke være meget at berette. Ikke længe efter at have taget Ophold i Rendsborg, fik han Lejlighed til at gjensee sit Fødeland Norge; thi da han havde modtaget Efterretning om at hans Fader d. 6te Febr. 1818 var afgaaet ved Døden, tiltraadte han endnu i samme Maaned en Rejse over Kjöbenhavn derop for at besøge sin Familie og modtage den lille Arv som var tilfaldet ham, og han opholdt sig da i Norge fra 17de April til 19de August i bemeldte Aar. Faderen havde været en rig Mand, men ved Rigsbanken og andre Omvæltninger havde han tabt saameget at han neppe efterlod 12,000 Rbd., og da dette skulde deles mellem Moderen og 5 andre Søskende, kunde kun Lidet komme paa Ryes Part, og dette forbrugte han i de første Aar derefter.

Ogsaa Frankrig, og navnlig Paris, besøgte han, idetmindst en eller to Gange under sit Ophold i Rendsborg, blandt andet uden tvivl i den Hensigt at see sin Ven Helgesen, som havde taget fransk Krigstjeneste og giftet sig der; han skal have foretaget disse Rejser tilhest; hvorvidt det forholder sig rigtigt, som man

har sagt, at han har drevet en temmelig stærk Hestehandel paa Frankrig, kunne vi ikke sige med Bestemthed; rimeligvis har dette indskrænket sig til at han ved en saadan Lejlighed kan have solgt den Hest hvorpaa han havde redet, eller maaske andre, med Fordel og derved dækket endel af Omkostningerne ved Rejsen; men dog turde det forholde sig rigtigt, at han saavel i denne som i en senere Periode har vist sig driftlig med Hensyn til Salg og Ombytning af Heste, ligesom han heller ikke var utilbøjelig til lignende Virksomhed i andre Retninger. Thi da han saaledes ved sit tredie Giftermaal var bleven Ejer af en ikke ubetydelig Formue, anlagde han (eller havde væsentlig Andel i Anlæggelsen) et Fabrik-Etablissement for Sömfabrikation, Træskæteri m. m. i sin Ejendom i Store Kongensgade i Kjöbenhavn, et Foretagende som han iövrigt ikke synderlig skal have spundet Silke ved, men som under alle Omstændigheder vidner om den driftige og foretageriske Aand hvoraf han var besjælet, og om den Aandsfriskhed og Livlighed der tillod ham i en allerede fremrykket Alder at begynde paa en aldeles ny og for hans hidtilhaste Beskjæftigelser saa fremmedartet Virksomhed. (Iövrigt var det ikke at undres over om Foretagendet, der saavidt vides först blev begyndt i 1847, ikke straks kunde lykkes, saameget mere som baade Rye og den der forestod Fabrikationen bleve bortkaldte ved Krigen. Fabrikken, der fremdeles fortsættes, skal nu drives med Fordel.) — Af Jagtën var Rye en ivrig Elsker og hengav sig under sit Garnisonsliv i Rendsborg til denne Beskjæftigelse saa meget som Omstændighederne vilde tillade; hvorved det kom ham udmærket vel tilpas, da hans Ven Helgesen efter sin Hjemkomst fra Frankrig, hvilket dog uden tvivl först var i de sidste Aar af Ryes Ophold i Rendsborg, lejede et stort Jagtdistrikt i Nærheden af denne By. — Med flere af sine Garnisonskammerater, der siden bleve Oprörets Ledere, og navnlig med dets Hovedleder, Prindsen af Nöer, skal Rye, som naturligt var, have staaet i nære og fortrolige Forholde, saa at det ikke var at undres over, at han ved Oprörets Udbrud maatte föle sig i høj Grad uhyggelig berört ved at skulle gaac imod sine

tidligere Venner og Kammeraler; han betænkte sig inidertid ikke paa at stille sig med hele sin Kraft paa den Side hvor Pligten og Æren kaldte, og hvor ogsaa hans tvende gamle Venner og Vaabenfæller stode med ham; men dersom det er sandt, som man har paastaet, at Rye undertiden har tilladt sig Ytringer med Hensyn til Oprøret som ingenlunde syntes at staae i Samklang med hans egen Handlemaade, da kan dette muligens finde sin Forklaring i det omhandlede særegne og delikate Forhold.

I Perioden af hans derværende Ophold falde hans to første Ægteskaber. I August Maaned 1823 holdt han Bryllup med Frederikke Sofie Caroline Krabbe (født i Rendsborg d. 23de April 1801), ældste Datter af daværende Kapitajn ved det oldenborgske Infanteriregiment Niels Frederik Krabbe (død som afskediget Major, Farbroder til den nuværende Brigadekommandør Oberst O. Krabbe og til den ved Fredericia faldne Major C. F. Krabbe) og dennes endnu som Enke (her i Staden) levende Hustru Vilhelmine Frederikke K. f. Wesenberg. Han havde den Ulykke at miste denne sin første Hustru efter 1½ Aars Samliv; hun døde af Nervefeber efter Barselseng d. 21de Novb. 1824; Barnet, en Pige, blev i Live, men døde af Nervefeber i Novb. 1835. I September 1832 giftede han sig anden Gang med en yngre Søster af den Afdøde, Jakobine Dorothea Amalia Krabbe (født i Kolding d. 12te Novb. 1808); men ogsaa hun døde (d. 14de Novb. 1833) af Nervefeber efter den første Barselseng, og Barnet overlevede hende kun nogle Maaneder.

Tredie Gang indgik Rye Ægteskab, kort efterat han var forflyttet her til Staden, mod Slutningen af 1842, med Elisabeth Henrikka Schultz, født i Juli 1817 (døbt 29de Juli), Datter af Kapitajn og Kjøbmand i Varde Peter Heinrich Schultz (om hvem se Taarups „Fædrelandskø Nøkr.“ S. 151 og Erslevs Forf.-Leks.; han var født i Hamborg, var først Kjøbmand i Altona, senere i Jylland, blev under Krigen Premierløjtnant ved Landværnet, hvorfra han afgik som Kapitajn; drev derefter atter Handel og havde en Tobaksfabrik i Varde; han døde i 1822 i Altona og efterlod

en anselig Formue), og dennes anden Hustru Henrikka fød Morville, som endnu lever (Datter af Degnen i Nørre Nissum, Gregers Morville og Dorothea fød Wenster). Frugten af dette Ægteskab vare 2 Sønner, af hvilke den yngre døde spæd, den ældre, fød 1843 og døbt Heinrich Olaf Rye, lever tilligemed Enken.

Ved Oprørskrigens Udbrud i Foraaret 1848 marsjerede Rye i Spidsen for sin Batallion i Felten og deltog med megen Berømmelse allerede i de første Affærer, ved Bau og Flensborg d. 9de og ved Slesvig d. 23de April. Hans udmærkede militære Egenskaber gjorde ham snart bemærkelig fremfor de fleste andre Chefer, saavel hos Arméen som hos Overkommandoen. Med uforligneligt Mod og Koldblodighed udsatte han sig for den heftigste Ild, endog langt mere end det behövedes, og hans taktiske Dygtighed viste sig straks ved Bau og Flensborg, idet han her, ved at gjøre en omgaaende Bevægelse, hvorved han uformodet kom ind i Flensborg ad en Sidegade, bidrog væsentligt til at hele Turnerskaren blev taget til Fange i Byens Gader. Ved Slesvig var det Rye, i Forening med nuværende Generallöjtnant Bülow, der udførte den bekjendte Flankebevægelse Vest om Slesvig og Landsbyen Bustorf, der for en Tid bragte Vrangels højre Fløj, som denne selv i Rapporten udtrykte sig, „i en kritisk Stilling“, og kun formedelst den ringe Styrke hvormed den maatte udføres forfejlede den tilsigtede Virkning, da den ellers let kunde blevet forfærlig for Fjenden. Rye udførte her baade Angrebet med sin Batallion, og senere Tilbagegangen, med stor taktisk Duelighed. Det var ved denne Lejlighed han, efter Vidnesbyrd af en af Offisererne ved hans Batallion (se disse Samlingers forr. Aarg. S. 84), da han under Slaget længere hen paa Dagen var bleven mat, lagde sig til at sove i Skoven, „medens Kuglerne dandsede som Ærterne i en Gryde omkring dem“, og inden en Minuts Forløb hörtes at snorke saa det stod efter, thi „dette generede aldeles ikke denne til Dumdristighed modige Mand“. I den tjenstmæssige Beretning om Slaget erhvervede Rye sig det Vidnesbyrd, at han, ligesom flere Andre, havde ført sin Batallion „med mynsterværdig

Dygtighed og Koldblodighed“. Og efter Tilbagetoget til Flensborg den 24de April, da som bekjendt hin ulykkelige paniske Skræk pludselig havde benægtiget sig vore Tropper, var Rye aller en af de faa Chefer som, uden i mindste Maade at tabe Fatningen, bidroge deres til at standse den indtraadte Forvirring; han samlede snart sin Batallion omkring sig og drog tilligemed en anden Batallion ud af Flensborg mod Syd, for straks at kunne møde den befrygtede Fjende, ifald han skulde vise sig. (Jfr. forr. Aarg. S. 85.)

Under 24de Maj næstefter udnævntes han til Oberst, og blev fra nu af benyttet som Brigadekommandör. Som saadan var han med i begge Træfningerne i det Sundevedske, ved Nybel d. 28de Maj, hvor han kommanderede den højre Fløj, som tillige udgjorde Reserven, men deltog mindre i Slaget end de to andre Brigader, skjönt han dog ogsaa her havde Lejlighed til at udføre et smukt og vellykket Angreb, — og ved Dyppel den 5te Juni, hvor hans Brigade, bestaaende af 12te og 13de Batallioner og 3die Jægerkorps, havde en meget virksom Andel og var heftig i Ilden; det var navnlig her at Oberstlöjtnant Morgenstjerne faldt i Spidsen for den 12te Batallion, medens denne og senere den 13de havde en haard Stand mod den fremtrængende overlegne Fjende, søn de i flere Timer paa det mest haardnakkede holdt sig imod.

Hermed var Felttoget i 1848 tilende, idetmindste for Ryes Vedkommende. Men ihvor kort det var, havde det givet ham Lejlighed nok til at gjøre sit Navn bekjendt paa en saadan Maade, at han almindeligt betegnedes som en af de Førere man i Tilfælde af et forestaaende nyt Felttog med störst Tillid kunde lide paa. At ogsaa Overkommandoen delte denne Anskuelse, viste sig da der i Felttoget 1849 tildeltes ham den vigtige Post, at føre Kommandoen over alle i Jylland tilbageblevne Tropper, det saakaldte nörrejydske Armékorps, der var betydeligt större end en sædvanlig Brigade, og bestemt til at operere mere selvstændigt, især i Tilfælde af at det maatte blive isoleret og nödes til at trække sig tilbage op i Jylland for en forfølgende overlegen Fjende. Senere,

ved det store Udfald fra Fredericia, ansaaes hans Medvirkning ogsaa her, om ikke uundværlig, dog højst ønskelig.

Under 7de Marts 1849 ^{tilkom} forfremmedes han til Generalmajor, ligesom han den 13de Septb. 1848 var bleven hædret med Dannebrogordenens Sølvkors.

Den 28de Marts 1849 overtog Rye Kommandoen over det nysnævnte Armékorps, og den 3die April om Morgenen, efter Udløbet af den forlængede Vaabenstilstand, rykkede han over Grændsen ind i Slesvig, hvor der endnu samme Dag forefaldt nogle smaa Fægtninger, ved Aller Kro og ved og i Haderslev, idet Fjenden blev uddrevet af denne By. Men faa Dage efter modtog han den for ham saa højst ubehagelige Ordre at gaac tilbage, fordi den i Slesvig indrykkede Hærstyrke af de tyske Tropper havde vist sig alt for overlegen. Korpset maatte da trække sig op igjen til den jyske Grændse, som holdtes besat i 14 Dage, indtil Fjenden den 20de April med en overlegen Styrke angreb vore i Kolding staaende Forposter og tvang dem til at opgive Byen, hvorefter Korpset indtog en Stilling bag Almindedalen. Herfra var det at Rye, efterat imidlertid tvende Brigader Infanteri med tilhørende Kavalleri og Artilleri vare overførte fra Fyen til Jylland, deltog under General Bülow i Slaget ved Kolding den 23de April. Hans Korps dannede her den højre Fløj, som havde den Opgave at passere Kolding Aa ved Ejstrup og gjøre den omgaende Bevægelse paa hvilken Slagets Plan i det Væsentlige var grundet. Som bekjendt mislykkedes denne Bevægelse, fordi man imod Forventning stødte paa en stærk fjendtlig Styrke netop paa de vigtigste Punkter, der i Ryggen understøttedes af Reservetropper. Paa Ryes Forlangende maatte der tilsidst sendes ham Forstærkning fra en af de andre Brigader, men da man havde Grund til at formode, at store Masser af Rigstropper under Slaget vare rykkede frem til Understøttelse for Fjenden, og da derhos en fortsat Kamp vilde have udsat Kolding By for fuldstændig Ödelæggelse, fandt man det rigtigst at opgive det hele Foretagende og trække sig tilbage. (Lövrigt er det interessant, af „Slaget ved Fredericia“,

af en dansk Offiser, S. 7 Note at erfare, at dersom Befalingen til at trække sig tilbage, skjönt den vistnok var stemmende med Krigskunstens Regler, ikke netop i dette Öjeblik var bleven givet, vilde Resultatet efter al Sandsynlighed være bleven et ganske andet og vi have vundet en glimrende Sejer, fordi, som man senere har erfaret, flere Afdelinger af Slesvigholstenernes venstre Flöj just da af Mangel paa Munition vilde have været nödtte til at trække sig tilbage, som de allerede havde faaet Ordre til.)

Först den 6te Maj begyndte Rigstropperne at overskride den jyske Grændse, og den fölgende Dag angreb Fjenden hele vor Styrke, hvoraf Ryes Korps udgjorde den höjre Flöj i en Stilling bag Almindedalen, medens de to andre Brigader stode mere östlig, ved Kolding, Vilstrup og Gudsö, henad Fredericia. Da Fjenden var langt overlegen, maatte Vore trække sig tilbage, de to sidstnævnte Brigader til Fredericia, Rye mod Nord under en vedvarende Kamp mod den langt overlegne fjendtlige Styrke; den heftigste Kamp fandt Sted mellem Viuf og Blakjær-Skov, hvor Fjenden udentvivl led et ikke ringe Tab, medens Tabet paa vor Side ikke var betydeligt. Korpsset indtog om Aftenen en Stilling bag Vejle Aa; men her blev det allerede Dagen efter, den 8de, angrebet af store Masser, mindst 20000 Mand, Bajrere, Vyrtembergere og Pröjssere; sägtende maatte det vige tilbage, medens Fjenden idelig sögte at omgaae det, indtil hans Forfölgelse standsede ved Bredal, en Mils Vej Nord for Vejle. Rye gik herfra noget længere tilbage og indtog om Aftenen en Stilling bag Ölsted Aa, men trak sig endnu den fölgende Morgen, den 9de, lidt nordligere, bagved Hansted Aa straks Nord for Horsens, hvor Tropperne, efter over 2 Dages anstrengende Kamp og Marsjer, havde Lejlighed til at udhvile sig i nogle Dage. Vort hele Tab paa begge disse Kampdage var 6 Döde, 52 Saarede og 47 Savnede, blandt hvilke vare 31 Sydslesvigere som upaatvivlelig havde absenteret sig. Saaledes begyndte Ryes beröimte Tilbagetog, som især har skaffet ham saa hæderligt et Navn i den danske Krigshistorie. Hans Korps bestod af 5 Batallioner Infanteri, nemlig

6te, 7de og 12te af Linien (Bentzen, Voigt og Læssö), 1ste Jægerkorps og 4de Reservebatallion (Wilster og Thrane), 2 Batterier Artilleri (Haxthausen og Schultz) og det meste af Kavalleriet, nemlig 12 Eskadroner af 3die, 5te og 6te Dragonregiment under Kommando af Oberst Juul, senere Oberst Flindt; Stabschef hos Rye var Major, nu Oberstløjtnant, i Generalstabten Steinmann. Hele Styrken af det Ryeske Korps var 6—7000 Mand, mod hvilke de Fjendtlige stode i et Antal af mindst 20,000, eller snarere derover.

Allerede d. 13de Maj maatte den sidstnævnte Stilling igjen opgives, da Fjenden forsögte at omgaae Ryes højre Flanke. Han trak sig nu, uden nogen Fægtning, op til Skanderborg-Egnen, hvor han indtog en Stilling imellem Mos Sö og Skanderborg Sö. I denne fortrinlige Stilling, der var dækket fra de tre Sider ved Söer og store Vandløb, og de andre lignende, af hvilke Skanderborg-Egnen vistnok frembyder ikke saa, kunde Rye sikkert have holdt sig meget længe og haft den bedste Lejlighed til med sit lille Korps idelig at drille og forurolige Fjenden og tilføje ham mindre Tab eller efter Omstændighederne gaac over til Angreb. Han kunde have lokket Fjenden endnu dybere op i Jylland og, naar det blev nödvendigt, have trukket sig enten mod Nordost til Randers, eller endnu bedre lige mod Nord over Hederne op imod Limfjorden, for da i yderste Nöd at redde sig bag denne*). Dette var Ryes Plan og Önske, og det var ham derfor höjst ubehageligt da han af Overkommandoen, hvis Planer gik i en anden Retning, fik Ordre til at trække sig fra Skanderborg til Aarhus. Det blev snart nödvendigt at gjöre denne Bevægelse, idet Fjenden med store Masser, især af Kavalleri, begyndte at udbrede sig mod Öst, for at omgaae hans venstre Flanke, der var den eneste som her kunde angribes; d. 22de Maj forlod derfor Rye sin Stilling ved Skanderborg og trak sig, atter uhindret af Fjenden, til Aarhus, som Korpset holdt besat i

*) Men andre Sagkyndige ville mene, at det neppe havde været muligt at komme over Limfjorden, navnlig med Hestene, og at dette saaledes let kunde have blevet fordærveligt for Korpset.

en Maaned indtil d. 21de Juni, da Fjenden endelig besatte Byen og indtog en Stilling lidt Nord for denne, efterat han to Gange iforvejen vel havde trængt ind i Byen med en mindre Styrke, men igjen var vejet tilbage ved Nærmelsen af vore Tropper; den sidste Gang var den 31te Maj, ved hvilken Lejlighed den bekjendte for vore Tropper heldige Kavallerifægtning fandt Sted Nord for Byen ved Ris Skov, idet 2—3 Eskadroner af Vore angreb og tilbagekastede en meget overlegen Styrke af fjendtligt Kavalleri og Infanteri. Denne saavel som nogle ubetydelige Forpostfægtninger i Skanderborg-Stillingen, hvorved Tabet paa dansk Side var i det Hele en 40—50 Mand, medens Fjendens Tab upaatvivlelig var langt større, var alt det Sammenstød som paa hele Tilbagetoget havde fundet Sted efter de ovennævnte tvende Kampdage, d. 7de og 8de Maj. Men det er bekjendt, at flere Detaschementer af det Ryeske Korps, især af Kavalleriet, som vare sendte Vester ud, paa flere Steder med den heldigste Virkning allarmede Fjenden, og at navnlig en Eskadron og 1 Kompagni, Natten mellem d. 8de og 9de Juni, i Landsbyen Nørre-Snede, 3 til 4 Mile Nordvest for Horsens og Sydvest for Skanderborg, opsnappede en halv fjendtlig Eskadron Kurhessere, omtrent 70 Mand og Heste, hvoriblandt 3 Offiserer; i sin Stilling ved Aarhus, og efterat Byen allerede var besat af Fjenden, kunde Rye endnu lægge denne Hindringer ivejen, ved at forbyde Tilførslen af de Requisitioner som han havde udskrevet Nord fra. Ryes sidste Stilling mod Fjenden var lidt Nord for Aarhus, hvor hans Forposter stode ved Landsbyerne Vejlbj og Lisbjerg en Milsvej fra Byen, og hvorfra Vejen stod ham aaben til Halvöen Helgenæs, der som bekjendt skyder sig ud i Havel mod Syd, 2 til 3 Mil östlig for Aarhus, og som allerede i 1848 ved anlagte Forskandsninger var bleven indrettet til et Slags Udenværk, hvor, i et Tilfælde som det nu indtrufne, et isoleret og af Fjenden forfulgt Armékorps kunde kaste sig ind som i en Fæstning med fuldkommen Sikkerhed, da Halvöen kun ved en ganske smal Strimmel Land hænger sammen med Fastlandet og desuden Tilførslen fra og til Söen er aaben. Det varede ikke længe, efterat

Korpset havde indtaget den nysnævnte Stilling, førend Rye fik Ordre til, med største Delen af sit Infanteri og det halve Artilleri at gaa ombord ved Helgenæs for at overføres til Fyen; og den 30te Juni og 1ste Juli indskibede han sig derfor med 4 Batallioner, nemlig 6te, 7de og 9de af Linien — af hvilke den sidstnævnte (Major Krabbe) ikke havde hørt til det Ryeske Korps, men tidligere var bleven oversendt som Garnison til Helgenæs — og 4de Reservebatallion samt Batteriet Schultz, fra Helgenæs til Bogense, for at kunne deltage i den store Dag ved Fredericia. Kun de to øvrige Batallioner (1ste Jægerkorps og 12te Liniebatallion) bleve tilbage tilligemed det ene Battéri og alt Kavalleriet, det Hele nu under Kommando af Oberst Flindt, efterat Oberst Juel var overskibet tilligemed Rye; og da Forpoststillingen forblev uforandret, lykkedes det i flere Dage at holde Fjenden i Uvidenhed om den foregaaede Formindskelse af Korpset.

Det var vistnok med fuld Føje at Rye nød en saa hæderlig Anerkjendelse for sit jydsk Tilbagetog; thi det var udentvilt et ligesaa vanskeligt som voveligt Forelagende, med saa ringe en Styrke at trække sig midt op i Jylland, forfulgt af en saa mange Gange overlegen Fjende; det krævede mere end almindelig Dygtighed, Udholdenhed og Tapperhed, haade hos Anføreren og hos Tropperne. Rye viste, at han var dette Hverv fuldkommen voksen. At Soldaterne vare som de burde være, viste sig ikke mindre; og at Rye havde sin store Fortjeneste heraf, kan ikke omtvivles. Ved sin koldblodige Dødsforagt havde han i højeste Grad vundet deres Tillid og Ærefrygt; deres Kjærlighed vandt han i ikke mindre Grad ved sin djærve Godmodighed, og ved den Omhu hvormed han altid sørgede for dem; hans første Spørgsmaal efter en anstrengende Marsj eller en Kampdag var altid, om der var sørget for Folkene? om end undertiden hans naturlige Heflighed kunde forvolde en øjeblikkelig Opbrusning mod en Enkelt, saa forstod han igjen i rette Tid at belønne den kjække Soldat paa Stedet ved et rosende Ord eller klingende Mynt, og at anspore hans Mod og Iver ved passende Tiltale. Hans sunde praktiske Blik, hans Be-

sindighed, forenet med en høj Grad af Selvstændighed og Karakterfasthed og en vis foretagerisk Aand, gjorde ham fortrinlig skikket til at operere paa egen Haand med et isoleret Korps. Den taktiske Dygtighed hvormed han paa de tvende Kampdage d. 7de og 8de Maj havde forstaaet at holde den fjendtlige Overmagt fra Livet og tilføje den ikke ringe Tab, medens han selv slap temmelig uskadt derfra, har maaske bidraget ikke Lidet til at Fjenden senere synes at have vist en vis Utilbøjelighed til at indlade sig i Kamp og foretrak, ved Hjælp af sine store Masser at manøvrere ham ud af den ene Stilling efter den anden; men det var vel og i sig selv naturligt, at Fjenden, jo længere han kom op i det fremmede og fjendtlige Land, desto mere maatte vise en vis Forsigtighed og Ængstelighed, medens paa den anden Side Rye, der havde den Fordel at han forud vidste hvilke Stillinger han hvergang vilde og maatte tage, netop derfor kunde bevæge sig med desto større Frihed og Dristighed.

„Der var“ for at bruge en anden Forfatters Ord*), „noget Mystisk ved hele dette Tilbagelag, som ikke lidet forøgedes ved de tyske Blades utallige Beretninger om at Korpsen var afskaaret. Sagen var denne. Ved Holstenernes og Rigstroppernes forenede Angreb d. 7de Maj antog de rimeligvis, at Rye skulde have trukket sig tilbage tilligemed vore andre Tropper til Fredericia, og ansaae ham for afskaaret, da han indslog Vejen ad Vejle til. De tyske Aviser omtalte det som aldeles tilforladeligt, at hans Korps var fanget, og endskjønt de den næste Dag maatte tilbagekalde Efterretningen, skete det dog paa en saadan Maade at man maatte antage, at Korpsen var bragt saaledes i Knibe at det blot ventede paa Tyskernes Opfordring til Overgivelse. Hvad der frelste Korpsen var, at Rye vidste naar han burde indlede Fægtning, og, hvad der var vigtigere, naar han burde afbryde den. Han vidste fremdeles at gennemskue Fjendens Foretagender, om han havde noget Alvorligt isinde eller ej; havde han ikke kunnet dette, vilde han

*) En ung Soldats Erindringer fra Krigstogene 1848 og 1849. S. 144. f.

have trættet og ödelagt sine saa Kræfter inden han skulde bruge dem; thi det maa vel erindres, at Fjenden formedelst sin Overlegenhed i Tal kunde allarmere hans Korps uden at svække sig selv, og slige Allarmeringer fandt ogsaa daglig Sted i Begyndelsen af Tilbagetoget. Dertil kommer, at Rye altid valgte sine Stillinger saaledes, at flere Udveje stode ham aabne. Men Fjenden kjendte Rye; han vidste at det var en Mand der ikke var bange for at gaae paa; derfor blev han, naar man undtager de første Dage, som oftest ikke fordrevet fra sine Stillinger efter nogen synderlig Kamp, men manövreret ud af dem, idet Fjenden med sine store Hærmasser forsögte at omgaae ham. Ved at læse Beretningen om dette Tilbagetog, vöd man ikke hvad man mest skal beundre, enten det Hövdingblik der altid vidste at gjennemskue Fjendens Planer og benytte sine Kræfter i rette Tid, eller den Selvfornægtelse, Udholdenhed og Uforsagthed der maa have besjælet hine Kjærnetropper. Her maa have været Tillid til Anføreren og Enhed i Kommandoen, thi ellers kunde Kræfterne ikke have virket saa harmonisk som Nödvendigheden krævede og som det viste sig at være Tilfældet. En ikke ringe Del i det heldige Udfald af Tilbagetoget skal Læssö have havt; thi Rye tog ham ofte paa Raad med sig, ligesom han og understöttedes kraftigt i sine Planers Udförelse af de övrige Afdelingschefer. Uden denne ypperlige Samvirken af alle over- og underordnede Kræfter, som Hjulene i et Mølleværk, vilde Tilbagetoget have været en Umulighed⁴.

Vi komme til Ryes sidste Bedrift, hans Andel i Fredericiaslaget. Det var naturligt, at Overkommandoen, efterat det store Foretagende var besluttet, nödigt savnede Medvirkning hertil af en saa prøvet General som Rye og af de Tropper som just nu under hans Anførsel med saa heldigt et Udfald havde budt den fjendtlige Overmagt Spidsen. Thi hvad nylig er sagt, med Hensyn til det Ryske Tilbagetog i Jylland, om den harmoniske Samvirkning af alle over- og underordnede Kræfter, uden hvilken det heldige Resultat ikke kunde været opnaaet, maa vistnok i endnu højere Grad gjelde om et Foretagende saa dristigt og storartet som Slaget ved Fre-

dericin. Er det sandt, at Magen dertil neppe kan opvises i den hele Krigshistorie, da viser dette kun, hvor vanskeligt og voveligt dette Foretagende i sig selv var, og der hører just ikke meget til at indsee, hvor overordenlige Fordringer der stilledes til den Armé der skulde gaac paa engang mod 7 stærke ved alle mulige Midler og af tappre og haardnakkede Modstandere forsvarede Befæstninger, der alle maatte tages hvis Foretagendet skulde lykkes, og medens Fjendens ikke meget ringere Styrke lededes af kloge og kyndige Førere, der ingenlunde vare uforberedte paa hvad der vilde skee. Til at udføre et saadant Forlagende maatte frem for alt være sikkert en harmonisk Samvirkning af alle over- og underordnede Kræfter; og dette er udentvivl netop den evig ufor-gængelige Hæder af vore Generaler og Soldater og samtlige Armeens Officerer, at Generalerne kjendte deres Folk og disse kjendte deres Generaler. Alle, fra den Første til den Sidste, vare besjælede af den sande militære og fædrelandske Aand og Alle vidste dette og stolede derpaa, og derfor blev den rigtige Beregning retfærdiggjort, og det dristige Foretagende kronet med saa glimrende et Udfald. Her kunde Rye derfor ikke vel savnes; han var En af dem der, medens man ved Krigens Udbrud havde været saa forlegen for Anførere, at der endog skal have været Tale om at engagere en fransk General, nu havde erhvervet sig Generalscapauletterne paa Valpladsen; ligesom Bülow, Moltke, Schleppegrell og Meza, havde han baade uddannet sig selv til en General som man kunde have føld Tillid til, og haft en væsentlig Andel i at uddanne Armeen til hin harmoniske Samvirken af alle Kræfter, der satte den istand til at udføre Bedrifter som ved Fredericia og Idsted. Og efterat han saa heldigen havde tilendebragt det ham først givne Hverv, og derved, hvad der just synes at have været den velberegne Plan, lokket Rigstropperne saa højt op i Jylland, at de ikke let kunde komme Slesvigholstenerne før Fredericia til Hjælp, var det i sin Orden at han og en Del af hans Korps benyttedes til det besluttede store Udfald mod disse. Imidlertid blev der af Overgeneralen givet Rye selv Valget imellem at ved-

blive Kommandoen over de i Jylland tilbageblivende Tropper, eller deltage med de overskibede i Slaget ved Fredericia. Som man kunde vente valgte han det Sidste, der mest stemmede med hans Karakter og Tilhøjelighed.

I Slaget kommanderede Rye den 5te Brigade (bestaaende af de 4 fra Helgenæs overførte Batallioner og 1ste Reservejægerkorps, samt Batteriet Marcussen), der som bekjendt tilligemed Avantgarden under General Meza aabnede Slaget ved saamtidigen at rykke ud af Fæstningens nordlige Porte for at udføre Hovedangrebet, nemlig Avantgarden mod de stærke Forskandsninger mod Nordvest paa begge Sider af Igumvejen og 5te Brigade mod de store nordlige Skandser ved Stranden *). Medens begge Brigader understøttede hinanden i at standse Fjenden i det store Melletrum mellem begge disse Grupper af Forskandsninger, skulde disse hver paa sin Side tages med Storm. Dette skete ogsaa saaledes i det Væsentlige, men kun efter de største Anstrengelser og Vanskeligheder og med smertelige Tab. De af Skandserne som spærrede Strandvejen bleve straks tagne af 5te Brigades første Træfning; men den fremrykkende Fjende gjorde haardnakket Modstand og Hovedskandsen, den saakaldte Treldeskandse, var endnu tilbage; to Gange afsloges Angrebet paa dette ved Pallisader og Volde stærkt befæstede Værk; Kommandøren for 9de Batallion, Major Krabbe, blev dødelig saaret i Spidsen for sin Stormkolonne; Batteriet maatte først rykke frem for at beskyde Skandsen, og først derefter, og ved Hjælp af en tililende frisk Batallion, der sendtes Brigaden til Forstærkning, lykkedes det endelig at tage den ommeldte Skandse og tilkæmpe sig en fuldstændig Sejer ogsaa paa dette Punkt. Men den var tilkæmpet med det smerteligste Tab af alle — Rye var faldet. „Idag maa der ikke være Tanke om at gaae tilbage“ havde

*) Denne Gruppe af Forskandsninger bestod af et stærkt profileret Værk (Treldeskandsen), lukket med Pallisader i Struben, og 5 andre Batterier, som den 6te Juli vare monterede med 3 Stkr. 84pd. Bombekanoner, 3 Stkr. 24pd. Granatkanoner, 2 Stkr. 24pd. Kuglekanoner og 1 168pd. Morter.

han sagt til sine Folk, og som altid havde han selv givet dem det bedste Eksempel. En Hest var skudt under ham, en anden saaret, og hans Adjutant var sendt ind til Fæstningen for at hente en tredie; tilfods havde han derpaa selv ledet den 4de Reservebattalions Fremrykning og var derefter gaaet i Retning mod Treldeskandsen for ogsaa her personlig at lede det fornyede Angreb paa denne, da han med Et blev savnet, omtrent en Time efter Kampens Begyndelse. I lang Tid vidste Ingen Noget om ham; Irminger tog imidlertid Kommandoen over Brigaden. Da udbredte det Rygte sig, at en høj fjendtlig Offiser laae skudt i en Græsmark Nord for Treldeskandsen. Ved nøjere Eftersøgelse og efterat Marken var bleven rensed med Bajonetten for de fjendtlige Eftersøglere, fandt man her midt i det høje Græs, paa en fugtig Plet, ikke en fjendtlig Offisers Lig, men General Ryes. Det var et langt Stykke Vej fra det Sted hvor han først savnedes; hvorledes han var kommet herhen, vidste Ingen, endskjønt en Mængde Soldatersagn dannede sig derom. Han havde faaet et Skud i Laaret, et andet opad igjennem Underlivet; hans Ur savnedes tilligemed hans Brevtaske, der udentvivel havde været fyldt med Penge. Den Dödes Ansigtstræk vare rolige og uforstyrrede, tyve til tredive danske og fjendtlige Faldne omgave ham. Det Rimeligste er udentvivel at han, efter at have faaet det förstnævnte, vist i og for sig dödelige, Saar, har villet begive sig ind til Fæstningen, men i Halvmörket har taget fejl af Vejen og saaledes er kommet til det Sted hvor han fandtes. Det sidstnævnte Saar kunde han kun have faaet i en liggende Stilling, og Udplyndringen maa sikkert være foregaaet efter hans Död.

Saaledes faldt Olaf Rye midt i sin Heltebane, selv en Helteaand i et Heltelegeme, tilbedet af Soldaterne, höjagtet af Offiserer og Kammerater. Som en General fremgaaet af vore egne Rækker, uddannet ved egen Dygtighed i den i saa høj en Grad nationale Krig, kunde det ikke fejle, at han all længe havde været Folkets Mand; at han faldt som Offer for vor store Sag, maatte nödvendigen gjøre hans Navn end mere folkekjært. Hans Död vakte derfor

ogsaa den største Sorg over hele Landet, midt i den Jubel hvor- med den store Sejer blev hilset; det var en bitter Malurtsdraabe i Glædens Bæger. — Af hine tre norske Vaabenbrødre, som i 1815 gik til Danmark, havde saaledes den Første opfyldt sin Skjæbne; den Anden fik et Aar senere en aldeles lignende Død, ogsaa i den Henseende lignende, at Begge faldt uden at have seet den vundne Sejer, — medens kort efter den Tredies Navn gjenlød over hele Landet, næsten ligesaa højt og hædret som hines.

Rye var en ægte Kriger. Han elskede Soldaterlivet og Kri- gen; ved Jagtens Strabadser, ved Maadehold og Afholdenhed havde han skærpet og övet sine Sandser og givet sit Legeme den for- nöidne Hærdelse til at taale hvad det skulde være og dele Alt med Soldaterne, og dette gjorde han med Glæde hvor det behövedes. Det var dette, i Forbindelse med hans magelöse Mod og Döds- foragt — der nödvendigen maatte imponere især den simple Mand og rive ham med sig ved Eksemplets Magt — som satte ham istand til i saa høj en Grad at vinde og beherske Soldaterne — disse i højere Grad end Offisererne —, efterat de först i Felten havde lært at kjende og ret at paaskjönne hans Egenskaber; thi tidligere havde han ikke været saa afholdt, paa Grund af den Strengthed hvormed han fordrede Tjenesten opfyldt selv i mindre væsentlige Punkter, og nogen Tilböjelighed til opbrusende Heflig- hed. At hint smukke Forhold dannede sig efterat Krigen var be- gyndt, var derfor saameget ærefuldere paa begge Sider. Rye udmærkede sig ikke ved fremragende Talenter, men især ved sit store personlige Mod og Tapperhed og det sunde praktiske Blik, der gjorde at han aldrig som Förer tabte Besindigheden; men i en vis Henseende var han mere Soldat end General, og navnlig en stod han i Feltherretalent vistnok tilbage for sin nysnævnte ved Idsted faldne Ven og Vaabenbroder; han fandtes ikke altid under Slaget der hvor Generalen skulde söges, fordi han var med Sol- daterne mere end han burde, og dette var maaske netop Aarsa- gen til at han ved Fredericia fandt sin Död. Men iövrigt havde han den fulde taktiske Duellighed som udfordredes til at före en

Batallion eller en Brigade; som Brigadekommandör var han udmærket og aldeles paa sin Post, thi dette oversteg ikke hans Kræfter. Dette viste han ved alle de Slag og Træfninger hvor han var med, og han havde saaledes vistnok sin store Fortjeneste af Krigens Förelse; men en ikke mindre Fortjeneste turde sikkert den være der, som oven antydet, ligger i den væsentlige Andel som han upaatvivlelig havde i Armeens Uddannelse til det Trin af Fuldkommenhed som den har vist at den staaer paa.

Som Menneske havde Rye ikke mindre end som Soldat vundet Agtelse og Kjærlighed. Han var mandig, ærlig og ligefrem af Karakter, i mange Tilfælde opoffrende for Andre; kjærlig og omhyggelig som Ægtefælle og Fader. Han var en Mand af megen Selvstændighed og Karakterfasthed, men derhos af en vis Hestighed, der skal være mange Normænd egen, som gjorde at han ofte i Talens Löb kunde bringe sig selv i stigende Varme, ja i Hede og Affekt. Iövrigt var han ogsaa i andre Livets Forholde, udenfor sin militære Virksomhed, en praktisk og duelig Mand, som det Ovenanförlte tilstrækkeligt viser. Men end mere fortjener uden tvivl en anden Egenskab at fremhæves: thi hvad enten vi see ham som den unge norske Offiser der i Spidsen for 200 Mand troede at kunne forsvare Landets Grændse mod enhver Fjende; eller som den der i fremmed Krigstjeneste higede efter at vinde Anseelse og Hæder og snart vidste at afvinde sine Foresatte en hædrende Dom; som den der under Garnisonslivet foretog Ride-ture til Paris og Jagtpartier i Rendsborg, der i Kjöbenhavn forsögte sig i industrielle Virksomheder, skjönt ingenlunde hertil opfordret ved ökonomiske Tryk; eller endelig som den der under Krigen projekterte at lokke Fjenden med sit flyvende Korps op til Jyllands nordligste Grændser, for at kunne före Guerillakrigen efter en större Maalestok, — overalt möde vi den samme urolige, noget eventyrlige, rastlös virksomme og foretageriske Aand der var ham egen.

Af de Portrætter som haves af Rye skal intet være ret tilfredsstillende. Det bedste skal være et lille Portræt efter en

Daguerreotyp, men Udtrykket heri dog være mere strengt og mørkt end det i Virkeligheden var.

Den faldne Helts Lig blev først bisat i Fredericia den 8de Juli tilligemed Begravelsen af samtlige övrige i Slaget faldne danske Offiserer og Soldater. Senere blev det overført til Köbenhavn og her d. 15de Sept. med den største Höjtidelighed begravet paa Garnisonskirkegaarden udenfor Österport. Det Indre af Kirken var betrukket med Sort og iövrigt dekoreret og belyst. Hans Majestæt Kongen hædrede sin faldne Krieger ved selv at følge hans Kiste tilligemed Arveprinds Ferdinand og Prinds Vilhelm af Hessen, og Toget fulgtes ligeledes af en tallös Skare af alle Stænder, hvoriblandt den samlede Kommunalbestyrelse, en Deputation af omtrent 100 Studenter med deres Fane og flere af Laugene med deres Fæner. I Forbindelse med afsungne Vers bleve Sörgetaler holdte i Kirken af Præsterne Bruun og Grundtvig, ligesom paa Kirkegaarden af Magister Hammerich.

Af de mange, tildeels meget smukke, Ære- og Mindedigte over Rye optage vi de tvende mest bekendte, og udentvivel mest vellykkede, det ene af Oberst Baggesen, det andet af Öhlenschläger.

Baggesen: Dit Værges Blink igjennem Lyn og Damp
 De Tapre fulgte som en Ledestjerne,
 Thi der hvor Rye stred, var haardest Kamp
 Og Tapperheden følger Helten gjerne.
 Dit Værges sank — dit Helteöje brast,
 Da Sejrens Engel kyskede din Tinde!
 I Danmarks Bryst skal stande klippefast,
 Du Norges Sön, dit hæderkronte Minde!

Öhlenschläger: Dig aldrig glemmer Danmarks Land,
 Omkring din Ære nu sig Himlen hvælver,
 Du Daniel Rantzaus Ligemand,
 Du Sön af Ejnar Tambeskjælver!

Mindre biografiske Efterretninger om de senest Afdøde.

a. I 1848 og 1ste Kvartaal 1849.

Kapitajn **Carl Frederik Vilhelm Obel**, faldet i Slaget ved Slesvig d. 23de April. Ældste Søn af afskediget Ritmester ved det holstenske Rytterregiment Jens Bartholin Obel (f. 1763) og Anna Margrethe fød Hansen (f. 1783); blev født i Haderslev d. 10de Okth. 1806. Kom i Begyndelsen af 1821 paa Landkadet-akademiet og blev herfra i Slutningen af 1826 dimitteret og ansat som Sekondlöjtnant ved det daværende fynske Infanteriregiment i Fredericia med Anejennitet af 20de Decb. 1825. Under 4de Marts 1834 forfremmedes han til Premierlöjtnant og den 24de Juli 1841 til Stabskapitajn ved samme Regiment, og blev ved Arméforandringen 1842 ansat som Kapitajn af 2den Klasse ved 13de Liniebatallion, der var dannet af bemeldte Regiment og ligesom delte garnisonerede i Fredericia; under 3die Febr. 1848 blev han udnævnt til Kapitajn af 1ste Klasse. I Sommeren 1841 havde han den Ære at ledsage Kronprinds Frederik, vor nuværende Konge, paa dennes Bryllupsfærd til Meklenborg-Strelitz. Da Oprørskrigen i Foraaret 1848 udbrød, fulgte han sin Batallion til Slesvig og kæmpede ufortrødent for sin Konge og sit Land, men faldt som et af de første af de mangfoldige Offre for de æreløse Oprøreres skjændige Færd og Prøjsserkongens rænkefulde og fordømmelige Politik: han faldt straks i Begyndelsen af Slaget ved Slesvig under Avantgardens Kamp Syd for Frederiksberg, dræbt af en Granat der ved sin Springning foruden ham slog 4 Menige til Jorden. Han var en virksom og uforsagt Mand, agtet og afholdt af Foresatte og Undergivne.

Den 30te April 1841 havde han indgaaet Ægteskab med Hansine Benedikte Birgitte Bröchner (födt 1ste Juli 1815), Datter af afdöde Kjöbmand Thöger B. i Fredericia og Hustru Johanne f. Kjeldsen. Hun lever som Enke i Fredericia med 2 smaa Sönnar.

Kammerraad og Toldinspektör i Randers **Aksel Frederik Præben Fog**, död 29de Juni 1848. Sön af Sognepræst til Stenstrup og Lunde Menigheder i Svendborg Amt Lars Fog (f. $\frac{9}{1}$ 1745 d. $\frac{14}{11}$ 1818), hvis Forfædre idetmindste i 5 Slægtled ligeledes havde været Præster, medens ingen af hans 6 Sönnar (af 12 Börn) betraadte den gejstlige Bane *); Moderen var Elsc Kirstine f. Bendz (f. $\frac{20}{9}$ 1746 d. $\frac{27}{6}$ 1816), Datter af Borgemester i Kjerteminde Morten Bendz. Af de nysnævnte 12 Börn var Kammerraad Fog den næst yngste og blev födt d. 6te Marts 1788. Han blev indsat i Viborg Kathedralskole og derfra i Oktober 1805 dimitteret til Universitetet, hvor han imidlertid kun tog Eksamen artium, men straks derefter opgav Studeringerne. Efter at have været i nogen Tid Fuldmægtig paa Toldinspektionskontoret i Köbenhavn, blev han under 30te Marts 1811 udnævnt til Portkontrollör sammesteds. I Aaret 1820 blev han konstitueret som Told- og Konsumtions- samt Strömtold-Inspektör i Fredericia under den virkelige Embedsmands Funktion i andre Forretninger, og blev, efter at have fungeret i denne Stilling i en Række af Aar, under 22de Sept. 1829 beskikket i det ovennævnte ved Oberst Brocks Afskedigelse ledig bleve Embede som Toldinspektör i Randers. Han benaadedes under 1ste Novb. 1828 med Titel og Rang som virkelig Kammerassessor og d. 28de Juni 1840 som virkelig Kammerraad. Han döde efter flere Aars Svaghed paa Frederiks Hospital her i Staden i sit 61de Aar. — Han var gift siden 26de Juni 1813 med sin Sösterdatter Laura Ovidia Megthele Muus, f. 7de

*) Over Præsten Lars Fogs Efterkommere er nylig trykt en Stamtavle, men maaske blot til Familiens Efterretning. Den af Kapit. Lengnick udgivne Fogske Stamtavle er i Henseende til L. Fogs Efterkommere ufuldstændig.

Maj 1794, Datter af Toldinspektør i Kjöbenhavn Etatsraad Hans Bärenzen Muus (f. ^{26.6} 1758, d. ^{1/5} 1841) og Maren Björn Fog (f. ^{7/10} 1774, d. ^{1/1} 1796, Datter af de ovennævnte Forældre); hun overlevede ham som Enke med 3 Sønner og 2 Døttre; af de Førstnævnte er En Kand. Juris, En Kjøbmand i Messina, den yngste Over-Toldopsynsassistent i Sæby.

Sognepræst til Kolind, Ebdrup og Skarresø i Randers Amt og Distriktsprovst **Niels Refsbek Høvring**, død 21de Sept. 1848. Var født d. 17de Marts 1778 i Aarhus, hvor Faderen Sören Høvring (eller Heurum) var bosat som Borger og Kobbersmed; Moderen var Elisabeth Tønning eller Sörensdaughter. I Aaret 1789 blev han indsat i sin Fødeby's Latinskole og derfra i 1797 dimitteret til Universitetet, hvor han tog Eksamen artium med Laudabilis, og Aaret efter for begge anden Eksamens Prøver opnaede samme Karakter. Efter at have konditioneret hos sin senere Svigerfader Forpagter Höyer paa Fævejlegaard i Nærheden af Grenaa i 2 Aar, og efter et kort Ophold paa Universitetet, underkastede han sig i Juli Maaned 1802 theologisk Embedseksamen med II. illaud. (de praktiske Prøver i Novb. 1809 med Laud.), hvorefter han igjen indtog sin forrige Plads som Huslærer for Proprietær Höyers Börn, hvilken Post han uafbrudt beholdt indtil hen i Aaret 1817; han dimitterede i denne Tid to af sine Elever til Universitetet og forberedede en 3die til at komme i Aarhus Skoles 2den Klasse. — Han havde imidlertid uafbrudt betraadt Supplikantbanen; men da denne forekom ham allfor lang og knudret, kjøbte han i 1817 en Parcel af Høgholm, ikke langt fra hans hidtil hafte Opholdssted, og giftede sig derefter den 5te April 1818 med Kirstine Höyer (döbt 16de Okt. 1787), Datter af ovennævnte Proprietær Knud Höyer og dennes Hustru Mette Kathrine fød Borum. Under 2den April 1823 blev han endelig, i sit 46de Aar, kaldet til Sognepræst for de ovennævnte Menigheder, der var Nabopastorat til det Sogn hvor han hidtil havde boet, hvilket Embede han beklædte indtil sin Död i noget over 25 Aar, hvorhos han

under 8de Decb. 1838 udnævntes til Provst for Österlisbjerg, Sönder- og Mols Herreder. Ved sin Död efterlod han sin ovennævnte Hustru som Enke med 2 Tvillingbörn, en Sön og en Datter.

Gehejmelegationsraad og Kammerherre, Ridder af Dannebrog og den pröjssiske röde Örn's Ordens 3die Klasse, **Frederik Ernst Vendelbo af Lövenörn**, död d. 1ste Marts 1849. Sönnessön af den bekjendte under Navnet Lövenörn d. 14de Jan. 1711 adlede Poul Vendelbo, der döde 1740 som General og Ridder af Elefanten m. m., og hvis Sön Frederik af Lövenörn döde som Konferentsraad og Amtmand over Antvorskov og Korsör Amter 1779; dennes Sön, den i 1826 afdöde Kontreadmiral og Storkors af Dannebrog m. m. Poul Lövenörn (om hv. s. Thaarups „Fædrenecl. Nckr.“ S. 470), var den nu Afdödes Fader, af hvis 2det Ægteskab med Caroline Henriette Gjedde (död 1842), Datter af Sökaptajn Ernst G., Sönnen blev födt d. 23de Juli 1798. Indtil sit 10de Aar blev han opdraget i sine Forældres Hus og derefter indsat i Kjöbenhavns Kathedralskole, som han dog forlod igjen i Oktbr. 1814, og blev i 1816 dimitteret privat til Universitetet af daværende Stud. Theol. Schiödte. Han tog Eksamen artium med bedste Karakter, og 2den Eksamen i 1817 med H. illaud; studerede derefter Jura og tjente tillige i Livkorpset, og tog i Januar 1821 juridisk Embedseksamen med H. illaud. for den theoretiske og N. cont. for den praktiske Pröve. Samme Aars Foraar ansattes han i Departementet for de udenlandske Sager som Volontör og havde den Ære at arbejde i daværende Gehejmestatsminister Rosenkrantz's Kabinet indtil Begyndelsen af 1824, da Döden berövede ham denne faderlige Velynder. Under 19de Jan. 1822 blev han udnævnt til Kammerjunker og d. 30te Decbr. 1823 til overtallig Kancellist i Departementet, hvor han vedblev at arbejde indtil han under 19de Novb. 1825 blev udnævnt til Legationssekretær i Frankfurt ved Mayn. I Begyndelsen af Decb. næstefter forlod han Kjöbenhavn og ledsagede den paa samme Tid til kongelig Forbundsdagsgesant udnævnte Baron Pechlin, som havde erholdt det Hverv i sin Kon-

ges Navn at overbringe H. Maj. Kong Ludvig af Bajern Elefantordenens Insignier, til Mynchen og derfra til Frankfurt, hvor han (paa en kort Orlov nær) forblev indtil 1829. Under 22de Decbr. 1828 var han nemlig bleven forflyttet i lige Egenskab (som Legationssekretær) til Berlin, hvor han imidlertid formedelst flere sammenstødende Omstændigheder først indtraf i Decbr. 1829. Den sidstnævnte Post beklædte han i henimod 19 Aar, idet han derhos oftere i Gesantens Fraværelse forestod Gesantskabsforretningerne som Forretningsfører; han blev i denne Tid under 3die Jan. 1835 benaadet med Dannebrogordenens Ridderkors, i Aaret 1838 med Gehejmelegationsraads Titel og Rang i 3die Kl. Nr. 3, og den 15de Decbr. 1841 med Kammerherrenöglen; ligesom han ogsaa i 1841 blev hædret med Ridderkorset af den prøjssiske røde Örn's Ordens 3die Klasse. Den 26de Jan. 1833 indgik han Ægteskab med Fröken Elisabeth Christiane Eleonora Beyer, födt 22de Juli 1804, Datter af afgangne prøjssisk Gehejmeregjeringsraad Ludvig Beyer i Posen.

Under 25de Novb. 1847 blev han udnævnt til kongelig Ministerresident ved de fri Hansestæder og Generalkonsul i Hamborg. Men denne Embedsstilling varede kun kort; thi efterat han i Slutningen af Januar 1848 var ankommet til Hamborg, udbrød kort derefter det slesvigholstenske Oprör; i Anledning af Klager der indløb til Regjeringen fra nogle i Hamborg bosatte danske Handlende over Lövenörns Adfærd mod danske Offiserer og Embedsmænd som vare flygtede fra Hertugdömmene og havde taget sin Tilflugt til hans Bistand, — navnlig fordi han havde vægret sig ved i Regjeringens Navn at optage og indestaae for et Laan til Understöttelse for de Rejsende — blev han kaldt hjem før at retfærdiggjøre sig. I Departementstidenden for 15de Maj 1848 offentliggjorde Udenrigsministeren Grev Knuth det væsentlige Indhold af det af L. indgivne Forsvar, hvorhos Ministeren tilføjer, at endskjönt det vistnok havde været at ønske, at den kongl. Ministerresident i Handlingens Öjeblik havde været heldigere i Opfattelsen af de tilstedeværende overordentlige Forholde og sin Stil-

ling til disse, havde Ministeren dog hverken kunnet eller villet nægte de af ham anførte Fakta og Grunde den dem tilkommende Betydning som Momenter til Forsvar for hans Adfærd. Ministeren udtaler dette med det Önske, at Kammerherre L.s Fremstilling af Sagen maa tjene til at rehabilitere ham i hans Medborgeres Ömdöme. — Da det derefter under 13de Oktb. s. A. blev allernaadigst bestemt, at Gesantskabsposten ved de fri Hansestæder skulde inddrages, blev som Følge heraf Kammerherre Lövenörn under samme Datum, fra 1ste Oktb. at regne, i Naade entlediget fra sin Post som Ministerresident ved bemeldte fri Stæder.

Ved sin Död, der indtraf efter et kort Sygeleje, efterlod han sin ovennævnte Hustru som Enke med to Börn (3 andre vare döde i spæd Alder), nemlig en Sön, Poul Ludvig Ernst, f. 17de Febr. 1839, og en nogle Aar yngre Datter.

Sognepræst til Herrested og Kristi Kapel paa Ravnholt, Provst for Gudme og Vindinge Herreder i Fyen, **Frederik Sigfred Selmer**, död 27de Marts 1849. Baade Faderen og Farfaderen vare Præster. I Östersnede Præstegaard, hvor Sidstnævnte, Johan Selmer, gift med Anna Elisabeth Raarup, var Præst, blev Faderen, Mathias Selmer, födt d. 6te Maj 1755. 1767 blev denne indsat i Horsens Latinskole, kom derfra 1773 til den i Fredericia, hvorfra han deponerede 1775; tog 1777 Filosofikum og blev i samme Aar Kollega ved Kristiansands Skole i Norge, hvor han forblev til 1780; 1781 tog han theologisk Attestats og blev derefter Informator hos den unge Baron Ove Henrik Juel og 1784 hos Elatsraad Rothes Börn. Aaret efter, 1785, blev han af General Rantzau til Frederikslund kaldet til Sognepræst for Söllested og Vedtofte i det vestlige Fyen. D. 3die Jan. 1785 giftede han sig med Formandens, Hans Filip Plesners, Datter, Barbara Kirstine Plesner (död 1826). I 1791 blev han af Grev Rantzau til Brahesborg kaldet til Gamtofte Sognokald ved Assens, og i dette Embede döde han d. 10de Decbr. 1808 efter langvarig Sygdom.

Den nu afdöde Provst var den mellemste af 3 Börn af nys-

nævnte Forældre og blev født i Söllested Præstegaard d. 4de Juli 1787. (Hans ældre Søster, Elisabeth Kirstine S., død 1845, var gift med den i 1846 afdøde Sognepræst til Ondlöse og Söndersted i Sjælland N. Skaldemose; den yngre Broder var den nedenfor omtalte Prokurator og Landvæsenskommissær H. Fl. Selmer.) Han blev undervist hjemme indtil 1804, da han sattes i Latinskolen i Nyborg, hvorfra han i Oktbr. 1805 blev dimitteret til Universitetet. Eksamen artium og i 1806 den filosofiske Eksamen tog han med Laudabilis, men opholdt sig derefter, formedelst Faderens Sygdom, 3 Aar hjemme, og vendte efter hans Död tilbage til Kjöbenhavn, hvor han tog theologisk Eksamen d. 22de Juli 1812 med Laudabilis; de praktiske Prøver aflagde han i 1816 i Kjöbenhavn, ligeledes med Laud., hvorefter han informerede og privatiserede i Jylland og Fyen, indtil han under 23de April 1823 blev kaldet til Præst i Lunde i det nordlige Fyen, efter Indstilling af Grev C. Rantzau som Formynder for Stamherren til Ravnholt og Nislefgaard, nuværende Kammerherre C. Sehested-Juul. Den 25de Juni s. A. (ved Landemodet) blev han ordineret af Biskop Plum. Den 4de Maj 1825 forflyttedes han til det ovennævnte Sognekald og blev under 22de Aug. 1837 udnævnt til Provst for de anførte to Herreder. Den 26de Marts 1842 blev han Amsraadsmedlem for Svendborg Amt.

I 1823 giftede han sig med Petrine Muhle, Datter af Forpagter paa Erholm Christian M. og Gjertrud f. Wiinholt, af hvilket Ægteskab 3 Sönnere og 3 Döltre vare Frugten. Efter 22 Aars lykkeligt Ægteskab döde hun d. 7de August 1845, 50 Aar gammel, neppe et Aar efter at være indflyttet i den ny Præstegaard, da den gamle var afbrændt d. 8de Oktbr. 1843. I Begyndelsen af 1849 fulgte Provsten hende selv efter, og Sorgen hjemsögte i høj Grad den ugtværdige Familie. En haabefuld Sön, Carl Adolf Selmer, 18 Aar gammel, der opholdt sig hos Farbroderen, Landvæsenskommissær S. paa Söndergaarde, for at oplæres i Kontorforretninger, blev angrebet og d. 5te Marts bortrevet af en voldsom Nervefeber; dette tunge Tab rystede Provsten saa stærkt, at han

selv blev ramt af et apoplektisk Tilfælde, der endte hans Liv d. 27de i samme Maaned; d. 27de April døde Broderen af nysnævnte Sygdom, der havde angrebet hele hans Hus og hvoraf ogsaa to af Provstens Døttre længe vare haardt angrebne.

Provst Selmer var en godmodig og veltænkende Mand og tillige munter og livsglad, og derfor yndet baade af Menigheden og af de Personer med hvem han ellers kom i Forbindelse. Han var en velbegavet gejstlig Taler, men syntes i sine theologiske Anskuelser mere at helde til det rationalistiske end til det orthodoxe System. Som Provst var han human i sin Embedsførelse, hurtig og nøjagtig i de ham paahvilende Ekspeditioner. — Han efterlader 2 Sønner (Mathias Christian f. 31te Jan. 1826 og Christian Georg Anton f. 10de Aug. 1833) og 3 Døttre, alle ugifte.

b. I 2det og 3die Kvartal 1849.

Kapitajnløjtnant **Christian Krieger**, Ridder af Dannebrog, sprunget i Luften med Linieskibet Christian den Ottende d. 5te April. Født 14de Oktbr. 1809, Søn af den i Aaret 1824 afdøde Kontreadmiral og Kammerherre, Storkors af Dannebrog og Dannebrogsmænd, Johan Cornelius Krieger (om hv. se Thaarups „Fædrenef. Nekr.“ S. 304), af dennes andet Ægteskab med Dorothea Sara fød Meincke; og Halvbroder til nuværende Kommandør Kammerherre J. V. C. Krieger. Endnu før Faderens Død blev han, den 1ste April 1821, anbragt som Sökadet, og under 22de Decb. 1826 udnævntes han til Sekondløjtnant, hvorefter han senere rykkede op i Elaten til at blive den 24de Aug. 1834 Premierløjtnant og d. 20de Febr. 1842 Kapitajnløjtnant. Han var, som de fleste Søoffiserer, idelig paa Togter og andre Udkommandoer, eller Rejser; saaledes 1827 og 28 med Briggen St. Jan, der havde Station i Vestindien; 1829 og 30 gjorde han en privat Rejse til St. Petersburg og Stockholm; 1831 og 32 var han ansat som Inspektions-Offiser ved Takkelloftet; var i 1833 med Korvetten *Alatheia* paa en Ekspedition i Middelhavet, 1834 med Briggen *Möen*, stationeret

som Vagtskib ved Helsingör, 1836 med Linieskibet Skjold paa et Besejlingstogt, 1837 med Korvetten Diana paa et Övelsestogt i Nord- og Östersöen; 1839 var han atter med Korvetten Galathea paa dens Sendelse til Livorno for at afhente de Thorvaldsenske Arbejder; i 1840 som Næstkommanderende paa Skonnerten Pilèn, der var udsendt paa Opmaalinger i Kattegattet og Östersöen, 1841 Næstkommanderende paa Batteriet Trekroner; 1844 med Fregatten Gefion, der havde Station ved Gibraltar og Tanger, hvorfra den i September beordredes til Livorno for at hente det Sidste af de Thorvaldsenske Efterladenskaber; 1847 var han Næstkommanderende paa Fregatten Bellona paa begge dens Rejser til Kronstad efter Kornvarer under den indtrufne Dyrtid.

Men Skjæbnen havde udseet ham til at være en af de faa Sö-offiserer som den slesvigholstenske Krig har krævet som Offrc. Kort efter Krigens Udbrud i 1848 fik han Kommando over 1ste Divisjon Kanonsjalupper, og kom derved til at deltage i Kommandörkapitajn Billes Angreb paa det af Fjenden besatte Fredericia Citadel d. 8de Maj, hvor det som bekjendt gik temmelig varmt til, idet vi, efter 2 Timers vedholdende og heftig Kanonade, havde 6 Döde og 17 Saarede, hvoraf 7 haardt saarede. Krieger havde her Lejlighed til at vise stor Uforsærdethed og Koldblodighed; i Billes officielle Beretning fik han ej alene sin Andel i den samtlige Offiserer og Mandskab tildelte Ros, at de alle som En havde opfyldt enhver Ordre med Iver og Intelligens og fægtet som det egner sig for danske Sömænd; men Beretningen nævner isærdeleshed Kapitajnlöjnant Krieger, der, uagtet Grundskud i sin Baad og andre Havarier, dog holdt ud indtil Signal blev givet til at retirere. Det var derfor udentvivl paa Grund af hans Forhold under denne Af-sæere, at han d. 14de Sept. 1848 blev hædret med Dannebrogordenens Ridderkors. Men det var kun kort Tid det var ham forundt at bære denne Prydelse. I Foraaret 1849 blev han udkommanderet som Næstbefalende paa Linieskibet „Christian den Ottende“ og fandt her Maalet for sin korte Bane ved den ulykkelige Katastrofe. Ifølge Kommandörkapitajn Paludans Rapport var „den brave, utræt-

telige og nidkjære“ Kapitajnlöjtnant Krieger blandt dem som havde fundet Döden ombord i Skibet da dette fløj i Luften. Liget blev først efter længere Tids Forløb fundet, nemlig d. 24de April, og begravet i Ekkernförde d. 26de, men senere igjen opgravet og ført til Kjöbenhavn, hvor det jordedes paa Skibskirkegaarden d. 12te Novb. Angaaende de Æresbevisninger som under Overførselen vistes Liget i Flensborg læses i Flensborg Korrespondent af 10de Novb. Følgende: „Et højtideligt, alvorligt Tog med to Faner, som bares og ledsagedes af Mandskabet paa „Ægir“, og et svensk Musikkorps foran, bevægede sig imorges fra Kapellet paa Kirkegaarden, under Kirkernes Klokkelyd, igjennem Staden Flensborg til Skibsbroen. Paa den af fire sorte Heste trukne Ligvogn stod den med Krandse og Baand smykkede og i Dannebrogssflag udviklede Ligkiste, hvori den ved Ekkernförde faldne Helt Kapitajnlöjtnant Krieger laae. Ligvognen fulgtes først af Kammerherre Tillsch og Officererne fra „Ægir“, men foruden Overpolitimester Elatsraad Schrader saaes ingen Byembedsmand af gejstlig eller verdslig Stand, derimod fulgte en meget lang Række sørgende Borgere, ogsaa Oldermændene for St. Knuds Gilde med deres Fane, Toget. I flere Gader af Staden vare Husene smykkede med Dannebrogssfaner. Liget bliver bragt til Kjöbenhavn med „Skirner“. Næsten alle Skibe som laae ved Broen flagede paa halv Stang; ved Afsejlingen gav „Ægir“ syv Minutskud.“

Krieger havde i 1835 giftet sig med Fröken Vibeke Ragnhilde Hassner, Datter af afdöde Generalkvartermester og Generallöjtnant Volfgang H. Han efterlod 3 Börn, af hvilke dog det ældste, en Dreng paa 8½ Aar, döde Dagen efter at Liget var ankommet til og begravet i Kjöbenhavn; de andre to leve med Enken.

By- og Herredsskriver i Stege og paa Möen Auditör **Ulrik Christian Dan**, död 13de April 1849 i 76de Aar. Födt 27de Jan. 1774 i Kjöbenhavn af Forældrene: daværende Kancelliraad og Revisor Erik Christian Dan (f. ²⁰/₃ 1740, Sön af Hörkræmmer i Kjöbenhavn Ulrik Christian Dan og Ida Frederikke Jensdatter;

blev 1771 Registrator, senere Revisor under Admiralitetet, 1776 1ste Departementssekretær under samme Kollegium, entlediget 1790, død som Justitsraad) og Margrethe Marie f. Schielderup. U. C. Dan blev Student 1790 og tog Eksamen artium og i April og Oktober 1792 begge den filosofiske Eksamens Prøver med Laud., han underkastede sig i Oktb. 1799 latinsk-juridisk Eksamen med H. illaud. for den theoretiske, Laudabilis for den praktiske Prøve; blev derefter under 25de April 1801 udnævnt til Auditør ved Husarregimentet, hvilket Embede han forestod „med Flid og Nøjagtighed og til Chefens fuldkomne Tilfredshed“, indtil han, der ansaaes som en særdeles honnet Mand, under 5te Febr. 1822 allernaadigst befordredes til det ovennævnte Embede som Byskriver i Stege og Herredsskriver i Mönbo Herred, hvilket han siden beklædte indtil sin Død, der indtraf den ovenanførte Dag som Følge af et apoplektisk Anfald. Han efterlader Enke (Christiane, Datter af Husmand Christen Pedersen, f. 2den Febr. 1793) og Börn.

Major af Infanteriet, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, **Conrad Ferdinand Schindel**, faldet i Slaget ved Kolding d. 23de April. Den 21de Febr. 1800 kom han til Verden paa Halbygaarden i Løve Herred, Holbek Amt, hvor Forældrene da opholdt sig. Disse vare: den i Slutningen af Maj Maaned 1837 som Major af Infanteriet afdøde Jörgen Frederik Schindel (født ¹⁷/₆ 1767) og Dorothea Sofie fød Falkenskjold, som endnu lever (f. 1776, ældste Datter af Oberst Arnoldus af Falkenskjold og Elisabeth Sehested). Begge nedstammede fra Familier hvis mandlige Lemmer i en lang Række af Aar med saa Undtagelser have baaret Vaaben i Fædrelandets Tjeneste, og hvis Navne ingenlunde ere ubekjendte i Danmarks Annaler. Dette gjelder vel især om den Falkenskjoldske Familie. Familien Schindel er af slesisk Adel og allerede i det 17de Aarhundrede findes et af dens Medlemmer i dansk Tjeneste, fra hvem rimeligvis alle danske Schindeler nedstamme, nemlig Viglas af Schindel, der fra 1682 til 1695, da han døde, var Etatsraad, Overstaldmester og Overhofmester ved det ridderlige

Akademi i Kjöbenhavn; han havde 7 Börn, deriblandt 4 Sønner, af hvilke den ældste, Viglas af Schindel, døde ugift 1756 som dansk Admiral, en anden, Gotlob Bernhard af Schindel, faldt i Slaget ved Gadebusch som Oberstlöjtnant ved Grenadérkorpset i dansk Tjeneste, ligeledes ugift; den yngste Søn, Frederik Vilhelm Schindel, födt $\frac{3}{5}$ 1690, död $\frac{13}{4}$ 1755 som Generalmajor af Kavaleriet og Kommandant over Fladstrand og Hals Fæstninger, havde i sit Ægteskab med Anna Ulfeld af Storkantsler Reventlovs Hus 7 Börn, deriblandt idetmindste 2 Sønner, af hvilke den yngste, Conrad Schindel, födt i Ekkernförde $\frac{2}{2}$ 1715, døde 1794 som Viceadmiral og Deputeret i Admiralitets- og Kommissariats-Kollegiet; han havde i 2 Ægteskaber 7 Sønner og 6 Döltre og var (i sit 2det Ægteskab) Fader til ovennævnte Major J. F. S. og Bedstefader til den nu afdöde Major.

Denne, som var den ældste af 4 Söskende, 2 Brödre og 2 Söstre (af disse sidste er en gift, en ugift, Broderen er död i Novbr. 1849 som vestindisk Soldat), blev tidlig udrevet af det ömmere Familieliv, idet Faderens Stilling fjernede ham fra Hjemmet. Allerede i sit 11te Aar ledsagede han sin Fader i forskjellige Kantonnementer, fulgte hans Kompagni ved Övelserne og paa de kortere Marsjer, og nærmede sig nysgjerrig til Stranden, naar Englændernes Landgangsforsög af og til fremkaldte en lille Fægtning. Disse Forholde vakte snart hos Drengen Sandsen for Soldaterlivet, hvilket meget godt stemmede med hans Faders Önsker, eftersom dennes Forkjærlighed for den militære Stand, i Forening med hans indskrænkede Formues-Omstændigheder*), ikke tillod ham at være i synderlig Uvished om, hvilken Bestemmelse han skulde give sin Sön. Denne var 13 Aar gammel da han i April Maaned 1813 var saa heldig at blive optaget i det kongelige Landkadetkorps,

*) Bedstefaderen, ovennævnte Viceadmiral Conrad Schindel, synes derimod at have været en meget formuende Mand, da han findes i Aarene 1779 og 1780 at have erholdt Kongen-af-Pröjssens Konfirmation som Ejer af de Schindelske Familiegodser i Slesien: Naucke, Wabnitz og Kuntzendorff.

der blev kommanderet af daværende Oberstløjtnant Glode du Plat, under hvis Vejledning han nu begyndte at danne sig for sit Kald. Efter henved 5 Aars Forløb, i Slutningen af Aaret 1817, underkastede han sig den befalede Officerseksamen og erholdt bedste Karakter, hvorefter ham allernaadigst tillagdes Sekondløjtnants Ansjennitet fra 22de Jan. 1818. Imidlertid maatte han endnu i 2 Aar forblive ved Akademiet som Kadet-Underofficer, saa at han først i Begyndelsen af 1820 blev ansat til aktiv Tjeneste ved det 3die jyske Infanteriregiment. Dette, hvorved han siden uafbrudt forblev staaende, garnisonerede dengang i Kjöbenhavn og kommanderedes af Oberst Sames.

„Jeg traadte da nu“ siger den Afdöde i sine i Aaret 1838 til Ordenskapitlet indsendte Optegnelser „ind i Hovedstadens brogede Vrimmel; dog, neppe begyndte jeg at blive fortrolig med mine ny Forholde, för disse igjen bleve forandrede. Regimentet havde Marsjordre; den 3die Maj 1820 rykkede det ind i Aalborg, som det siden ikke har forladt. Det var först nu at jeg traadte i nærmere Forbindelse med mine Kammerater. I det store Kjöbenhavn havde Enhver levet i de særskilte Kredse i hvilke Tilfælde og Smag havde fört ham ind, og Offisererne omgikkes just ikke meget udenfor Tjenesten. Det lille Aalborg derimod förte os tættere sammen, og af den daglige Omgang udviklede sig hjerteligere Forbindelser, hvoraf de fleste siden stedse have vedligeholdt sig. Et ungt Menneskes Udvikling er formeget afhængig af hans förste nöjere Bekjendtskaber, til at jeg her skulde glemme med Taknæmmelighed at nævne Kapitajn Schleppegrell og Kammerjunker Morgenstjerne*), som dem hvis Omgang bidrog saameget til at berigtige mine Begreber, udvikle min Forstand og indgyde mig Höjagtelse for mit Kalds Pligter. Ogsaa maa jeg omtale mit Bekjendtskab med Familien Skeel paa Birkelse som Kilden til min

*) Om den Sidstnævnte, der faldt i Spidsen for sin Batallion ligesom Schindel, se disse Samlingers forr. Aarg. S. 86; den Förstnævnte er den ved Isted faldne General.

Ungdoms bedste Glæder og som indvirkende paa min selskabelige Uddannelse. Blandt mine Foresatte tillader jeg mig blot at anføre Generalmajor Zytphen, Oberst Kammerherre Moltke*) og Oberstløjtnant Hegermann, som Mænd der have virket heldbringende paa deres Undergivne ved den Agtelse som de vidste at fortjenc.“

„Det fredelige Garnisonsliv tilbyder kun faa Afvekslinger og er fattigt paa Lejlighed til at vinde Hæder og Anseelse. En Række af Aar er derfor hengledet, uden at mærkværdige Begivenheder have indvirket paa min Skjæbne. Jeg har imidlertid stedse samvittighedsfuldt stræbt at opfylde mine Pligter, og jeg troer at have været saa lykkelig at erhverve mig mine Foresattes Velvillie, ligesom jeg ogsaa har haft den Glæde at modtage mange Beviser paa mine Kammeraters venskabelige Sindelag.“

„I Aaret 1822 blev jeg ansat som Adjutant ved Regimentets 2den Batallion. De behageligere Tjenstforholde som denne Stilling medførte vare mig særdeles kjærkomne, og det lille maanedlige Tillæg, som derved blev mig tildelt, afhjalp dog mangt et Savn, eller satte mig istand til at realisere mangt et lille Önske. Med Avancementet gik det, som Følge af den uafbrudte Fred, kun langsomt, og det var først under 18de April 1829 at jeg allernaadigst blev udnævnt til Premierløjtnant. Allerede indtraadt i mit 30te Aar var det mig indlysende, at jeg under de stedfindende Forholde ikke uden ved mere end almindelige Anstrengelser vilde kunne bringe det ret vidt paa den Bane som laae for mig. Ledet af denne Betragtning og af Önsket om at udvide mine Kundskaber, greb jeg med Glæde den Lejlighed som Oprettelsen af den kongelige militære Höjskole i 1830 syntes at tilbyde. Jeg ansögte og erholdt Hs. Maj. Kongens allerhöjeste Tilladelse til at deltage i de Forelæsninger som foreløbigen bleve indrettede ved denne Höjskole. De nærmere Betingelser bleve derimod først senere bekjendtgjorte, og jeg saae nu, at jeg neppe vilde kunne opfylde

*) Nuværende Divisjonsgeneral Generalmajor C. F. af Moltke, Storkors af Db. og Dbm.

disse, eftersom det Plus af Kundskaber som jeg i enkelte Grene kunde være i Besiddelse af, ikke kunde hæve det Minus som jeg maatte erkjende at mangle i andre Eksamensgjenstande, navnlig i Tegning. Et halvt Aars Ophold ved Höjskolen lærte mig tillige, at mit Helbred ikke vilde kunne udholde de Anstrengelser som et alvorligt Studium udfordrer, og som det for den Ældre er dobbelt besværligt at underkaste sig. Ihvor smerteligt det end er at opgive en Plan hvortil man knytter en Del af sin Fremtids Forhaabninger, saa vil Mindet om mit Ophold ved Höjskolen dog stedse blive mig kjær; thi dels var Tiden i og for sig godt anvendt, og dels havde jeg den Fornøjelse at stifte Bekjendtskab med flere mangesidig daunede og fortjenstfulde Mænd.“

„Efter denne korte Udflygt vendte jeg da tilbage til Regimentet i Aalborg, hvor jeg i Midten af 1833 blev udnævnt til Regiments-Adjutant, en Post der har sine ejendommelige Vanskeligheder, og som levner mindre Tid end de andre Officerer almindeligvis have til deres Raadighed; men da den tillige medfører et ret klækkeligt Tillæg, saa maa jeg ansee denne Udnævnelse som en ikke ubetydelig Forbedring af min Stilling og som et Tegn paa mine Foresattes Godhed og Velvillie.“

„Den Virkekreds der ved Siden heraf har været mig anvist som Lærer og Forstander for Regimentets Undervisningsanstalt, har ogsaa ydet mig megen Tilfredsstillelse og været mig særdeles kjær. Allerede i Aaret 1820 blev jeg ansat ved denne gavnlige Indretning, der efterhaanden har udvidet sig og nu tæller omtrent 70 Elever i 2 Afdelinger, af hvilke den første bestaaer af 25 Voksne, Underofficerer og Spillemænd, og den anden omfatter de gifte Underofficerers Børn. I 18 Aar har jeg saaledes arbejdet ved denne Skole, og jeg smigrer mig med den Tanke at have virket endel Godt, ligesom jeg har den Glæde at see, at det ikke ubetydelige Antal Underofficerer og Spillemænd som her have erholdt en væsentlig Del af deres Dannelse, ansees for de bedste i deres Klasse. I Juni Maaned 1836 havde jeg den Lykke at præsentere denne for Hs. Maj. Kongen og at modtage mine Bestræbelsers skjønneste

Lön i det Bifald som Allershøjstamme allernaadigst behagede at tilkjendegive.“

Saavidt den Afdødes Optegnelser. De vise os ham som den der alt dengang forstod at føre Pennen ikke mindre vel end senere Sværdet, som en alt dengang meget benyttet og vel anbefalet ung Officer, der i høj Grad interesserede sig for sit Fag og med Glæde greb enhver Lejlighed til yderligere at uddanne sig for dette, og stræbte med Iver og Dygtighed at virke i sit Kald, hvad og hvor han kunde. Men ogsaa senere vedblev han at uddanne sig mere end almindeligt for Faget, idet han stadigen og med Iver studerede de militære Skrifter som i denne Periode udkom, og navnlig alt hvad der angik de Franskes Krigstog i Afrika. — Ved Krigens Udbrud fik han snart Lejlighed til praktisk at vise sin Indsigt og Dygtighed. I Slaget ved Slesvig udmærkede han sig ved Mod og Besindighed og blev kort derefter — under 24de Maj — forfremmet til Major, ligesom han d. 13de Sept. 1848 hædredes endvidere med Dannebrogordenens Sølvkors. Var saaledes tidligere Avancementet gaet langsomt — thi først ved Arméforandringen i 1842 var han, efter 24½ Aars Tjeneste som Løjtnant, bleven forfremmet til Kapitajn af 1ste Klasse ved Batallionen i Aalborg med den ham under 28de Juli 1839 forbeholdte Kapitajns Ancjennitet, og ved Begyndelsen af 1848 stod han endnu blandt 104 Kapitajner i Infanteriet og Jægerne som Nr. 50 —, saa gik det nu desto hurtigere — erhvervet paa Valpladsen: ved Feltogets Slutning var han en af de ældste Majorer — i Statskalenderen for 1849 opføres han blandt 23 Majorer af Infanteriet som Nr. 7 — og han deltog i Feltoget 1849 som Batallionskommandør. Men en højere Styrelse kaldte ham bort fra det videre Avancement som sikkert ikke var udeblevct. I Slaget ved Kolding fandt han Helledøden ved Kampen i selve Byen (i Söndergade, eller efter andre Beretninger i Helligkorsgade), medens han i Spidsen for sin Batallion drev Fjenden ud af denne; dødelig saaret af en Geværkugle skal han være bragt ind i et af Beboerne forladt Hus, hvor han straks døde.

Var Schindel en for sin Tapperhed og militære Dygtighed meget anset Offiser, hvis Tab blev særdeles beklaget, havde han ikke mindre vidst ved sin eksemplariske Vandel og retskafne Tænke-maade at erhverve sig Alles Højagtelse som han kom i Berørelse med; i Aalborg, hvor han i saa lang en Aarrække havde levet, var han meget afholdt, og mange af hans derværende Bekjendte ville i ham længe føle Tabet af en saare kjær Ven. Hans efter-ladte Enke, Sofie Amalia fød Moltke (Datter af den i 1846 afdøde Kammerherre, Generalkrigskommissær og Ridder af Db. A. G. A. Moltke), med hvem han giftede sig d. 16de Novb. 1843, begræder med 2 smaa Døltre i ham Tabet af den kjærligste Ægtefælle og ðmmeste Fader.

Den faldne Helt blev, med de øvrige Danske og Insurgenter, ialt 29, begravet i Kolding et Par Dage efter Slaget, d. 26de April, med militære Æresbevisninger, Kisten smykket med Krands og Dannebrogssaand (trods de af de Fjendtlige i Begyndelsen gjorde Indsigelser skete dette, og fra flere Huse sendtes slige til Alles Kister), og fulgt af en Mængde Danske, Embedsmænd og Borgere. Graven er senere indhegnet, beplantet med et Træ og med Blomster osv. Men i Marts Maaned 1850 har en Kommitté af Byens Indvaanere indbudt deres Medborgere til Sammenskud for at kunne oprejse et Monument paa Graven. Det hedder i Indbydelsen: . . . „Det gjaldt vel den Dag ialmindelighed om at drive Insurgenternes indtrængte Hær ud igjen af Jylland, men hvad der dog i Kampens Hede her nærmest blev stridt om var, hvem der skulde være Herre af vor By, enten Oprørernes overmodige Skarer, som vi alt i 3 Dage havde maattet skue imellem os, eller vore egne tappre Krigere. For denne Sag maatte Major Schindel som en af de Tappreste blandt de Tappre lade sit Liv, og hans Støv hviler nu paa vor Kirkegaard under en Gravhøj der er betegnet med et simpelt Trækors. Undertegnede have troet at det vilde interessere mange af vore Medborgere og Medborgerinder at kunne overgive den i Kolding faldne Helts Gravsted paa en varigere og mere betegnende Maade til de kommende Slægter, og er det i den

Anledning vi herved indbyde til Subskription, hvis Beløb skal anvendes til at sætte en Sl tte, en Mindesten eller et Marmor-Gravkors over Schindels Grav, alt eftersom den tegnede Sum maa blive st rre eller mindre“. . . . „Skulde et mere betydeligt Beløb indkomme, have vi forestilt os, at ved det Gravminde som vil være at rejse tillige ved passende Inskription Hentydning kunde gives til de  vrige i Kolding faldne modige F drelandsforsvarere“. Da Flere af den Afd des Venner i Aalborg  nskede at bidrage til det paatænkte Mindesmærke, have de sat sig i Forbindelse med Kommitteen i Kolding, som erklærede sig villig til ogsaa at modtage Bidrag fra hans Venner, endskj nt det efter Planen kun skulde være Kolding By's Indvaanere der ydede saadanne. Endel Penge skulle være indkomne, men man har, saavidt vides, hidtil anseet det for sikkrere, f r Krigens Slutning ikke at realisere Planen, men gjemme Pengene til en senere Tid, da altsaa Monumentet vil blive udf rt.

Obersl jtnant i Ingeni rkorpset, Ridder af Dannebrog, **Niels Christian K bke**. Hans Forældre vare den i Aaret 1822 som Præst i M rn i Sjælland formedelst Blindhed entledigede Amtsprovst Johan Peter K bke (f. ²⁷/₇ 1763, d d ¹/₂ 1829, var først Bager i Kj benhavn efter sin Fader*), studerede derefter Theologi og blev Præst paa Alheden, senere til Egtved og  dsted i Ribe Stift, samt titulær Amtsprovst, og derfra forflyttet til M rn) og dennes Hustru Susanne Charlotte f d Meyer. Han var født i Kj benhavn d. 16de April 1793. Blev i Efteraaret 1806 Artillerikadet, og d. 5te April 1810 udnævnt til Sekondl jtnant i Ingeni rkorpset, i hvilket han siden efterhaanden rykkede op, nemlig d. 10de August 1814 til Premierl jtnant, d. 24de August 1822 til Kapitajn; under 18de Juni 1837 tillagdes ham Majors Karakter med Ancjennitet i Armeen, og under 7de Decb. 1848 ligeledes Oberstl jtnants Karakter. — Efter at være bleven dimitteret fra Ingeniør-

*) Ikke den samme som, men udentvivel en Slægtning af den i forr. Aarg. S. 341 omtalte Bager K bke, der havde sit Bageri udenfor  sterport.

korpsets Undervisning i Efteraaret 1812, gjorde han Tjeneste ved Nyborg Fæstning indtil Begyndelsen af 1813, fra hvilken Tid af indtil 1820, altsaa ogsaa under det fjendlige Indbrud ved det franske Kejserdømmes Fald, han var ansat ved Fæstningstjenesten i Rendsborg, med Undtagelse af en kort Mellemtid i Aaret 1815, i hvilken han fulgte det danske Armékorps som var bestemt til Frankrig, dog uden at naae dette Maal, da han henhørte til den Del af samme som forinden vendte tilbage til Holsten. Fra Begyndelsen af 1820 indtil Slutningen af 1822 gjorde han Tjeneste ved Kjöbenhavns Fæstning, men blev kort efter sin Forfremmelse til Kapitajn kommanderet til Fredericia for at bestyre Tjenesten ved Fæstningerne og de kongelige Militærbygninger i Nørrejylland og Haderslev. Fra denne Tid havde han sin stadige Bopæl i Fredericia. I Slutningen af Aaret 1833, altsaa endnu før det daværende Vejkorps forenedes med Ingeniörkorpsset, beordredes han at overtage Vejforretninger, og vedblev i denne Funktion indtil Udgangen af 1837, dog uden at forandre Ophold; og han indtraadte derefter igjen i sine tidligere Tjenstforholde til Nørrejylland, hvorhos der dog tillige senere i flere Aar overdroges ham at afholde Vejsyn i forskjellige Amter. — Den 28de Juni 1840 benaadedes han med Dannebrogordenens Ridderkors.

I Aaret 1823 indtraadte han i Ægteskab med sin nu efterlevende Enke, Mette fød Bruun, Datter af den i Aaret 1827 afdöde Kjöbmand i Fredericia Justitsraad og Ridder af Dannebrog Bertel Bruun; hun fødte ham 12 Börn, hvoraf 10 leve, deriblandt 3 Söner, af hvilke den ældste er nuværende Kapitajn i Ingeniörkorpsset, R. af Db., Jh. Pt. Köbke.

Efterat han en stor Del af den foregaaende Vinter havde været hjemsogt af en langvarig Sygdom, endte han pludselig sine Dage den 26de April 1849, i sit Hjem i Fredericia, kort før Staden blev indesluttet af Insurgenttropperne.

Underretsprokurator, Landvæsens- og Tiendekommissær m. m., paa Söndergaard ved Assens, **Hans Filip Selmer**. Yngre Broder til nysnævnte Provst Selmer og födt i Söllested Præstegaard

d. 16de Jan. 1789. Med sine Forældre kom han, neppe tre Aar gammel, formedelst Faderens Forflyttelse i Aaret 1791, til Gamtofte Præstegaard, der saaledes blev hans Barndoms Hjem, idet han der, i Forening med sine tvende ældre Søsken, nød en kjærlig og omhyggelig Opdragelse indtil sin Konfirmation, Paaske 1804. Efter denne blev han ansat paa daværende Herredsfoged i Bjerge-Aasum og Vindinge Herreder, den som Forfatter bekendte Videnskabsmand Landsdommer Gustav Ludvig Badens Kontor i Odense, hvor han modtog sin første praktiske Indövelse i Kontorfaget. Efterat hans almindeligt agtede og i sin Kreds særdeles afholdte Fader var död i December Maaned 1808, indflyttede hans retskafne Moder et Aars Tid derefter i det for hende opbygte Enkesæde i Gamtofte By. Men uagtet det for Familien saa tunge Tab af dens Hoved og Stötte, blev Hans Filip Selmer dog istand til, efter modtaget Forberedelse ved Kjöbenhavns Universitet, at absolvere dansk juridisk Eksamen i Juni 1811, med bedste Karakter saavel for den theoretiske som praktiske Pröve. Med Testimonium herfor og anbefalende private Vidnesbyrd fra de juridiske Professorer tog han tilbage til sit Hjem, og erholdt Ansættelse som Fuldmægtig hos Kancelliraad By- og Herredsfoged Nellemann i Assens, i hvilken Stilling han forblev indtil Slutningen af 1812, da han tog Ophold hos sin Moder i Gamtofte, erhvervede Sagförer-Konstitution, og Foraaret derefter — 1813 — blev Forvalter ved Stamhuset Erholm og Söndergaarde, i den kort efter hans Ankomst dertil afdöde Forvalter C. A. Kamps Sted.

Under sit kortvarige Ophold i Gamtofte var han bleven forlovet med Jomfru Ane Elisabeth Muhle, Datter af afgangne forhenværende Forpagter Christian M. paa Erholm og Steddatter af nysnævnte Forvalter Kamp. Til hende ægteviedes han i Söby Kirke d. 30te Maj 1813 af sin Svoger, Pastor Skaldemose (der i en lang Række af Aar var Præst i Söby og Thurup för han forflyttedes til Ondlöse i Sjælland); og Frugten af dette Ægteskab vare to Söner: Mathias Christian og Peter Frederik August Selmer, af hvilke den ældste, svagelig fra sin tidlige Barndom, döde 1829, og den

ynge nu er Gaardejer i Jylland. Men allerede tidlig maatte han friste den tunge Skjæbne at see sin huslige Lykke forstyrret og afbrudt, da hans elskelige unge Kone, føje Tid efter sin sidste Nedkomst, bortkaldtes fra ham og de umyndige Smaa. Disses moderlige Pleje i den spæde Alder overtog den Afdödes Söstre, af hvilke den yngste, Petrine, allerede da var forlovet med Broderen, og den ældre, Elconora Hedevig, bestyrede sin Svogers, formedelst Forpagtningen af Mejerierne ved begge Stamhusets Hovedgaarde, temmelig store Husholdninger, indtil hun den 3die Juli 1819 blev hans anden Kone; hun er nu hans efterlevende Enke.

I dette sit andet Ægteskab blev Selmer Fader til syv Börn, fire Sönnner og tre Döttre, hvoraf den ældste blandt de sidstnævnte — et opvakt, haabefuldt Barn — fulgte sin Halvbroder, fornævnte Math. Christian, i Graven i Foraaret 1829, men de Övrige have udgjort deres kjærlige Forældres, og navnlig den ömme Faders Glæde indtil hans sidste Stund. Hans umiskjendelige Omsorg og Anstrengelse for deres Undervisning og Uddannelse lönnedes med det Held, at medens begge Döttrene i Hjemmet modtog en aldeles lidssvarende Opdragelse, ere to af Sönnnerne — Georg Anton og Frederik Selmer — Kandidater i Theologien; en Tredie, Lorens Christian Ernst, er Avlsforvalter i Jylland, og den Fjerde, Emil Selmer, siden Faderens Död hans Eftermand som Forvalter ved det samme Stamgods ved og for hvilket han selv, under tre Stamhusbesiddere, nemlig Fader, Sön og Sönnnesön af den agtværdige Familie Ccederfeld af Simonsen, ufortrödent virkede med Nidkjærhed og Troskab i samfulde 36 Aar.

Et talende Vidnesbyrd om den Redclighed, Orden og Duelighed hvormed Selmer i hin lange Aarrække rögtede dette sit Hver med alt dertil Henhörende, saasom Skifte- og Overformynderi-Bestyrrelse m. v., er den Tillid, Agtelse og Velvillie der vistes ham af de tre forskjellige Herskaber under hvilke Godsbestyrelsen var ham anbetroet, fra den alderstegne Mand i hans unge Dage til den ganske unge, men særdeles virksomme Stamhusbesidder i hans fremrykkede Alder, og den Tryghed hvormed Godsets Beboere

kunde henvende sig til ham og æske hans Raad i deres Anliggender. Men hans Virksomhed indskrænkede sig ingenlunde alene hertil. Efter at have i 1813, som ovenfor bemærket, erhvervet Konstitution som Sagfører eller Prøveprokurator i Odense Amt, beholdt han under 5te August 1815 kongelig Bestalling som Prokurator ved Underretterne i Fyens Stift, og vandt sig i denne Retning et agtet Navn, som en af Stiftets dueligste Prokuratorer. Sagførerens møjsommelige, saa ofte miskjendte Kald varetog han med særdeles Flid og Interesse for Sandheds og Retfærds Fremme, og den Part der havde formaaet ham til, efter foretaget Under søgelse og Prøve, at overtage sin Sag, kunde være forvissat om at have nedlagt dens Udførelse i en retsindig Mands Haand, der ikke for Gunst eller Gave eller af anden lignende Paavirkning fra-veg sin Pligt eller forsømte Anvendelsen af ham betroet Evne og Indsigt til Anliggendets Befordring. Hans Nidkjærhed i saa Hen- seende, der understøttedes af den sjeldne Grad af Uegennyttighed som han gjennem alle sine Livsforholde og Stillinger saa umis- kjendeligt lagde for Dagen, gjorde Krav paa almindelig Anerkjen- delse, og derfor bleve ogsaa flere offentlige Bestillinger og An- sættelser ham tildel. Jevnligen beskikkedes han som Sættedommer i Sager hvori de ordinære Dommere fandt Anledning til at vige Dommersædet, og efter at han oftere havde haft Konstitution til Tiltrædelse af Assens og Hindsgavls Amters Tiendekommissjon i de beskikkede Kommissærers Forfald, blev han i 1829 udnævnt til virkelig Tiendekommissær for bemeldte Amter. Under 10de Januar 1846 udnævnte det kongelige Rentekammer ham, paa Amtets Ind- stilling, til Landvæsenkommissær i Odense Amt, ligesom han af Amtsraadet var beskikket som Vejkommitteret. I Kommunens An- liggender fungerede han som Formand siden de nuværende Sogne- forstanderskabers Oprettelse.

Med Undtagelse af enkelte Sygdomstilfælde, der dog kun tem- porært hindrede ham i at pleje sine mange Forretninger, nød Forvalter Selmer, med en igrunnen stærk Konstitution, et godt Helbred, og deltog derfor gjerne i et selskabeligt Livs Glæder.

Men brat meldte sig hans Livs Aften, da den efter Forsynets Styrelse skulde komme, kort efter hans 60de Aars Fylde. En tung Sky lejrede sig omkring den, ikke blot for ham alene, men over hele hans Familie og Hus. Det er allerede ovenfor anført, at Brodersönnen C. A. S. efter et kort Sygeleje blev bortrevet af en lidsig Feber, og at dennes Fader Provst Selmer fulgte ham i Graven endnu i samme Maaned. I Forvalter Selmers Hus udbredte den farligt smitsomme Sygdom sig til hele Familien og Störstedelen af dens Tyende. Selmer selv nedlagdes og gennemgik et temmelig langvarigt Sygeleje, hvoraf han vel kom op nogle Dage, saa det for en Stund syntes, som om han endnu stod til Redning. Men Haabet om hans fuldkomne Helbredelse forblev kun svagt, og den 27de April 1849 endte en rolig Död hans virksomme Liv, til dyb Sorg for hans Familie og Frænder — blandt hvilke han i tidligere Dage havde været en tro Stötte for Flere —, og til almindelig Beklagelse og vemodig Deltagelse blandt hans mange Venner og Bekjendte, der stødse ville bevare hans Minde i kjærlig Erindring.

Kunstmaler og Sekondlöjtnant i Krigsreserven **Carl Christian August Füssel**, dödlig saaret i Slaget ved Kolding. Sön af de endnu levende Forældre: Stadsmusikant i Kjöbenhavn Carl Gotlob Füssel (födt 1778, en Sakser af Födsel, som siden 1798 har været her i Danmark) og Marie Magdalene F. föd Schwartzlose. Han var födt d. 4de Maj 1811. Blev Elev af Kunstakademiet og har leveret flere Malerier til de aarlige Kunstudstillinger. Han havde opholdt sig i 3—4 Aar hos Grev Beckfries i Skaane for at male Portrætter, restaurere Malerier og udföre en Altertavle, og var just vendt tilbage fra denne Rejse, da Oprörskrigen i 1848 udbröd. Han meldte sig straks som frivillig Soldat, rejste fra Kjöbenhavn d. 19de April og deltog som Menig i Slaget ved Slesvig; da han her havde udmærket sig, blev han forfremmet til Underofficer, og var som saadan med i Træfningerne d. 28de Maj og 5te Juni. Den 7de Juli kom han til Kjöbenhavn for at gennem-

gaa Kommandoskolen, og blev endnu i Efteraaret 1848 udnævnt til Sekondlöjtnant i Infanteriets Krigsreserve. Han blev nu igjen ansat ved sin gamle Batallion, den 12te lette, ved hvilken han hele Tiden havde gjort Tjeneste, og tilbragte Vinteren 1848—49 i Fredericia. Ved Feltogets Gjenaabning i Foraaret 1849 kom han ikke i Ilden förend i Slaget ved Kolding d. 23de April, i hvilket han, som henhörende til General Rycs Brigade, deltog i Kampen ved Ejstrup paa Arncens höjre Flöj; her blev han haardt saaret af en Geværkugle igjennem Brystet og blev bragt til Lasarettet i Middelfart, hvor han döde den 1ste Maj og jordedes paa Byens Kirkegaard paa sit 38te Aars Födselsdag den 4de næstefter. En Broder af ham er död tidligere, to efterlevende ere ansatte ved det kongelige Theater.

Kongelig Skuespillerinde **Katharine Elisabeth Simonsen f. Rysslander** (ikke, som det i sin Tid paa Theater-Plakaterne hed, Ryssländer); blev födt d. 8de Marts 1816 i Kjöbenhavn, hvor hendes Fader var Farver. Da Skjæbnen ikke havde været ham gunstigere, end at han kun, med Bistand af en dygtig og forstandig Ægtefælle, ved utrættelig Arbejdsomhed var istand til tarveligen at söрге for sine tre Börns Opdragelse, saae han ikke Udvej til, efter sit Önske, at fremme Udviklingen af Katharines meget tidligt yttrede ualmindelige Musiktalent, ved straks at bestemme hende for Kunsten og lade hende faae en saa grundig Undervisning i Musik og de levende Sprog, at hun, hvad der ufejlbarligen vilde være bleven Tilfældet, derved kunde have banet sig Vej til evropæisk Berömlighed og glimrende Kaar. Imidlertid begyndte hun allerede i sit ottende Aar at modtage Vejledning paa Pianoforte og i Sang af den endnu levende Musiklærer Levi, som, ved den Omhu han anvendte paa hendes musikalske Anlægs Udvikling, havde fuldelig Krav paa den Taknemmelighedsfölelse hvilken hun aldrig ophörte at nære for ham. De raske Fremskridt hun gjorde ved en ualmindelig Fatteevne, sjeldne Naturgaver og en hos Börn usædvanlig Flid, bragte hende allerede i hendes 13de

Aar saa vidt, at Siboni, Theatrets berömt Syngelærer, optog hende blandt sine Elever og udmærkede hende ved særligen at antage sig hendes højere Uddannelse med stor Iver. I hans Skole vandt hendes skjønne blöde Sopran snart saa stor en Styrke og Bøjelighed, at hun i en Alder af ikke mere end 14½ Aar var istand til, med ualmindelig Sikkerhed og gratiös Lethed, at udføre de vanskeligste Bravúrpartier, og, d. 25de September 1830, med stort Bifald at give sit første Parti paa det kongelige Theater: Emilie i Hérolts Syngestykke „Marie“. De glædelige Forventninger hun i denne Rolle havde vakt som Sangerinde, retfærdiggjorde hun kort Tid efter paa den mest glimrende Maade ved sin herlige Udförelse af den unge Sarginos store Parti, og ved sit Spil som Amilla i „Guerillabanden“ lagde hun tillige, ved megen Hjertelighed og Varme, for Dagen, at hun, dersom hun ogsaa i den dramatiske Kunst havde haft en omhyggelig Vejleder, eller Tilskikkelsen havde fört hende ind i Forholde som havde virket opmuntrende og udviklende paa hendes umiskjendelige Anlæg, vilde have blevet en fortræffelig Fremstillerinde i det musikalske Skuespil, saa meget mere som hun af Naturen var begavet med et meget udtryksfuldt Ansigt og talende Öjne.

18½ Aar gammel blev hun gift med kongl. Kapelmusikus S. Simonsen, og kort Tid efter foranledigedes hun til at forlade Skuepladsen, ved Omstændigheder som hverken Theaterdirektionen eller Publikum bare Skylden for, der begge fuldelig erkjendte hendes Værd og gave hende Udsigt til en lykkelig og ærefuld Fremtid med Hensyn til hendes kunstneriske Stilling. Hvormeget man, endskjønt hendes Repertoire ikke var betydeligt i Henseende til Rolternes Antal, fölte Savnet af hende, viste sig bedst i den Glæde hvormed hnn gjenhilsedes, da hun, efter 1½ Aars Fraværelse, paa ny betraadte Scenen. Alle hendes tidligere hafte Partier bleve hende tilbagegivne, og saavel i dem som i ny, navnlig Elvira i „Puritanerne“, Anna i „Don Juan“, Angelika i „Den sorte Domino“, Anna i „Den hvide Dame“, og Juliane i „Röverborgen“, höstede hun som Sangerinde enthusiastisk Bifald ved enhver Optrædelse.

Havde hun været saa heldig at kunne understøtte sin glimrende Sangudførelse ved en karakteristisk Rollefremstilling, da vilde hun i Operaen have været en Kunstnerinde af første Rang; thi ved den ualmindelige Musikkyndighed hun efterhaanden havde erhvervet sig, og den Sjælfuldhed hvoraf hendes henrivende bløde Toner vare gennemtrængte, fik hendes Sang en sjelden Renhed, Ynde og tillokkende Kraft; men hendes naturlige Undselighed og en vis, som det syntes, hende paatvungen Frygt for at give det mimiske Udtryk den fulde Varme og Styrke, bidroge, i Forening med hendes Figurs i de senere Aar stærkt tiltagende Fyldighed, meget til at slappe hendes Spil, saa at hun, hvor den Blidhed og Godmodighed som vare hende ejendommelige ikke skulde danne Grundtonen i hendes Fremstilling, altfor meget var blot Sangerinde. — Allerede et Par Aar efter hendes første Fremtræden havde Siboni gjort hende ofte gjentagne Tilbud om at ville ledsage hende til Italien, hvor hun efter denne kompetente Dommers Forsikkring da vilde have vakt Beundring og meget hurtigt fundet en glimrende Stilling; men personlige Forholde hindrede hende i at modtage hans Tilbud. I Sommeren 1843 gjorde hun endelig med sin Mand en Kunstrejse til Berlin og Dresden, men da hun, som var langt fra selv at have store Tanker om sin sceniske Dygtighed, ikke var at bevæge til at optræde paa Skuepladserne, og altsaa ikke kunde komme til at udføre store dramatiske Partier, høstede hun ikke den Nytte af sin Rejse som hun især havde søgt, endskjønt hun vandt alle Musikkyndiges levende Bifald, og havde den Glæde at høre Mendelssohn-Bartholdy udtale sig med stor Varme om hendes herlige Talent og sjeldne musikalske Dannelse. — Sygelighed og den Indskrænkning i hendes Virksomhed som hun paalagde sig selv ved, saa vidt det stod til hende, at unddrage sig Udførelsen af de saakaldte Spillepartier i Operaer og Syngestykker, gjorde at hun ikke ofte i en Sæson kom paa Scenen, men hun havde den Lykke at bevare sig Publikums Yndest uforømindsket lige indtil hun pludseligen, i sit Livs Sommer, d. 3die Maj 1849, bortreves af Døden fra den Kunst hun elskede

indtil sit sidste Öjeblik, fra otte Börn, der elskede hende med en Ömhed som hun ved sin inderlige Kjærlighed og Omhu for dem saa vel fortjente, og fra Venner hvem hun ved sit godmodige, fordringsfri Væsen, og den stille Hengivenhed hvormed hun bar den Modgang og Sorg som hendes skjønne Kunstvirksomhed ikke kunde afvende fra hende, havde lært at hun i Sandhed fortjente at finde sin Vandels Lön i trofast Kjærlighed.

Kapitajn af Artilleriet **Julius Vilhelm Theodor Götzsche**, dödellig saaret i Kampen ved Vejle den 8de Maj under General Ryes Tilbagetog, död af Saaret i Horsens. Födt d. 29de Juli 1818 i Tjörnelunde, en Bondeby i Nærheden af Slagelse, af de endnu levende Forældre: Kammerassessor og daværende Universitets- og Kommunitetsforvalter Mathæus Götzsche (Sön af Sognepræst til Jyderup og Holmstrup Hans Filip G. (f. 1752 d. 1829), Sönnesön af Forvalter paa Saltö Henrik G., der döde 1755) og Hermandine Christine föd Borgen. Han opholdt sig i Forældrenes Hus indtil sit 10de Aar, da han kom i Huset hos sin Bedstefader, Brænderi- forpagter Andreas Borgen paa Frederiksværk, der lod ham, forstörstedelen ved privat Undervisning, oplære i de simplere Skolekundskaaber, hvorved han bragtes saa vidt, at han allerede i sit 12te Aar, mod en efter hans Alder passende maanedlig Lön, blev ansat som Skriver hos Bogholderen paa Frederiksværk, forsaavidt hans Tid fra Undervisningen kunde tillade. Da Bedstefaderen senere afstod Forpagtningen til sin Sön Martin Borgen, overtog denne Götzsches Opdragelse og holdt ham til Konfirmation; efter denne blev han indsat i en Forberedelsesskole for Elever af den militære Höjskole, og indtraadte efter 2 Aars Forløb, i sit 19de Aar, som Elev i Höjskolen, hvorfra han i sit 23de Aar blev dimitteret og ansat ved Artilleriregimentet som Sekondlöjtnant, med Anejennitet af 28de Sept. 1836. Den 1ste Juli 1842 blev han Premierlöjtnant. Som tjenstgjörende Artilleri-Offiser opholdt han sig i omtrent 4 Aar ved forskjellige Kanonslöbrier i Sverrig, for at overvære Stöbningen af nogle for dansk Regning bestilte Ka-

noner. Fra Sverrig vendte han tilbage i Begyndelsen af Aaret 1848, og saasnart Krigen var udbrudt blev han som Löjtnant ved et Feltbatteri afsendt til Slesvig. Han var med i Slaget d. 23de April og gav her, ifølge den officielle Rapport om Slaget, Prøver paa Raskhed og Konduite, idet han, som kommanderede en Deling af Halvbatteriet Fuhrmann, i Landsbyen Husby blev angrebet af fjendtlige Tiralliører og derved med sine Kanoner kom i stor Fare, indtil han selv personlig fik hentet den Würtzenske Eskadron til Hjelp, hvorved Kanonerne bleve frelst. Den 3die Juni s. A. forfremmedes han til Kapitajn. I Aaret 1849 deltog han i flere Affærer, blandt andre i Slaget ved Kolding; men ikke længe efter var det at han under Fjendens Angreb paa det nørrejydske Armékorps ved Vejle blev haardt saaret af en Granatkugle i det venstre Laar og henbragt paa Lasarettet i Horsens; her maatte han forblive da vore Tropper forlode Byen, da hans Saar var af saa farlig en Beskaffenhed, at han ikke kunne flyttes; 8te Dage efter, d. 16de Maj, døde han, uden tilsyneladende store Smerter. Da Horsens forinden hans Død blev besat af de fjendtlige Tropper, døde han saaledes i Fangenskab. Begravelsen foregik paa Byens Kirkegaard d. 19de Maj med al militær Æresbevisning, under Ledsagelse af General Hirschfeldt og de fleste tilstedeværende tyske Officerer, saavelsom af samtlige Byens Embedsmænd og de fleste af dens Borgere: et Ligfølge saa talrigt som neppe nogensinde før havde været seet der. Tvende Taler bleve holdte: af Sognepræsten Pastor Tetens og af den prøjssiske evangeliske Feltpræst Fabarius, som paa en smuk Maade mindede om, idet han fremtraadte ved den tappe danske Krigers Grav, at ved Døden hørte alt Fjendskab op, og den forsonede Alle, af hvad Folkeslag eller Nationalitet de end vare. Kisten, der var smykket med Krands og Dannebrogssløjfer, og ovenpaa hvilken den Faldnes Kaarde laae, bares til Graven af prøjssiske Soldater, og et Kompagni Prøjssere affyrede efter Jordpaakastelsen 3 Æressalver over Graven, efterat Feltpræsten efter prøjssisk Skik havde læst Velsignelse over denne.

Premierløjtnant af Ingeniørkorpset **Carl Valdemar Bjerregaard**, faldet under Bombardementet paa Fredericia. Søn af de endnu levende Forældre: kongelig Kapelmusikus Christian Theodor Bjerregaard og Betty B. f. Boalth; født d. 4de Jan. 1826. Gik i 9 Aar i Borgerdydsskolen i Kjöbenhavn og blev herfra i 1842, henimod 17 Aar gammel, dimitteret til Universitetet med Laudabilis til Eksamen artium; Aaret efter tog han anden Eksamen med H. illaud. og underkastede sig omtrent samtidigt med den filosofiske Pröve Adgangseksamen til den militære Höjskole, hvorefter han under 10de Juli 1844 udnævntes til Sekondløjtnant uden Ancjennitet à la suite i Artilleriet og til Elev af Höjskolens yngste Afdeling. Efter ligeledes at have bestaaet i Oprykningseksamen, blev under 31te Juli 1846 allernaadigst tillagt ham Sekondløjtnants Ancjennitet af 1ste Aug. 1844. Den 30te Marts 1848 blev han ansat som Sekondløjtnant i Ingeniørkorpset med Ancjennitet af 1ste August 1846 og i Löbet af 1849 forfremmet til Premierløjtnant i Korpset. Han deltog ikke i Felttoget 1848, men var den störste Del af dette Aars Sommer kommanderet til Helgenæs i Jylland, for at forestaae de fortifikatoriske Arbejder som der bleve foretagne for at tjene til Dækning for et muligt Tilbagetog af et Armékorps. I 1849 derimod blev han ved Felttogets Aabning udkommanderet til Tjeneste ved den aktive Armé, först paa Als og i det Sundevedske, senere, efter Fredericias Indslutning, i denne Fæstning. Her fandt han förste Gang Lejlighed til at komme i umiddelbar Berörelse med Fjenden, nemlig ved Udfaldet fra Fredericia d. 13de Maj, ved hvilket han förte Ingeniörtropperne, og, efterat det havde vist sig at ingen Brug for disse vilde have, efter eget Tilbud gjorde Tjeneste under Udfaldet som Ordonants-Offiser hos Major Marker. Men saa Dage efter blev han i selve Fæstningen et af de förste Offre for Bombardementet, idet han d. 18de Maj om Formiddagen, medens han tilfældigvis opholdt sig i en Port ved Gaden, blev truffet i Underlivet af et stort Granatstykke, som næsten öjeblikkelig dræbte ham. Han blev begravet paa Fredericia Kirkegaard d. 20de Maj.

Carl Bjerregaard var en kjæk, dygtig og kundskabsrig Offiser, og begavet med elskværdige personlige Egenskaber; han var derfor meget afholdt, som i Skolen af Kammerater og Lærere, saaledes siden i Livet af Alle som han kom i Berørelse med, navnlig ogsaa som Militær af sine Undergivne, saaledes som fremgaaer af det nedenfor Anførte. Han havde meget Talent for Musik og forstod derved at glæde baade sig selv og Andre. Intel Under derfor, at han dybt savnedes af sine Forældre og Søsken (2 Brødre og 2 Søstre), som ogsaa han hængte ved med sønlig og broderlig Kjærlighed. — En ældre Broder blev i 1839 Offiser i Infanteriet, og er nylig forfremmet til Kapitajn i samme Vaaben.

Nogle Dage efter hans Død læstes i Fyens Stiftstidende Følgende:

„Da vi Undertegnede føle os forpligtede til at udtale vor Sorg over Tabet af vor Delingsfører Premierløjtnant i Ingeniørkorpset Bjerregaard, der saa ung, saa elsket og afholdt blev os berøvet Fredagen d. 18de Maj under Bombardementet paa Fredericia, saa bede vi om dette Stykke maa indrykkes i Fyens Stiftstidende til Ære for den Henslyttede, der længe vil mindes af Ingeniørtroppersnes 5te Deling.

Strib d. 21de Maj 1849.“

Nogle smukke Verslinier over ham af H. H. Nygaard læses i Berl. Tid. Nr. 123.

Sekondløjtnant i 3die Jægerkorps **Carl Frederik Ferdinand Müller**, faldet ved Forsvaret af Fredericia. Født d. 29de April 1829 i Aarhus, hvor Faderen, nuværende Oberst i Kavalleriet og Adjutant hos Hs. Kgl. Hh. Arveprindsen, Frederik Gotthold Müller, dengang var Premierløjtnant og Adjutant i Prinds Frederik Ferdinands Regiment lette Dragoner. Moderen Marie Caroline Ferdinande Augusta fød Gæhler. Han var Forældrenes yngste Barn. 1843 blev han antaget som Kadet ved det kongl. Landkadetkorpset, men, da han i 1844 ikke bestod ved Oprykningsseksamen, afskediget fra Korpset. Han blev nu bestemt for Landvæsenet og

manuduceredes til juridisk Eksamen for Ustuderede, da Krigen i 1848 udbrød.

Livlig, stærk af Konstitution og besjælet af Fædrelandskjærlighed, gik han til Armeen som Frivillig og ansattes ved 1ste Reservejægerkorps, dengang kommanderet af Oberst Lönborg, ved Kapitajn Lövenfeldts Kompagni som Kommandersergeant. Han fulgte med Korpset til Als, det nordlige Slesvig og Jylland. Under Vaabenstilstanden i 1848 frekventerede han Kommando- og Central-Skolen i Kjöbenhavn under Kapitajn Krieger, og udnævntes under 1ste Febr. 1849 til Sekondlöjtnant i Linien. Efter Önske ansattes han nu ved 3die Jægerkorps og deltog med dette i Fægtningerne i April 1849 i det Sundevedske, derefter d. 23de April ved Kolding, hvor han under Fægtningen i Byen blev saaret af en Strejfkugle i Underlivet. Efter i nogen Tid at have ligget paa Billeshave Lasaret, stödde han igjen til Korpset, da hans Higen efter paany at dellage i Kampen ikke lod ham Ro, uagtet hans Saar trængte dertil; dette viste sig ogsaa, thi for svag til at udholde Strabadserne, blev han som Rekonvalescent sendt til Kjöbenhavn. Her forblev han indtil d. 21de Maj, da han atter afgik til Korpset i Fredericia. Den 3die Juni, om Aftenen sildig, fandt han her sin Död, skudt igjennem Brystet tæt ved Hjertet, under Fjendens Angreb paa Forskandsningen ved Koldinger-Dammen. Den 5te Juni blev han jordet tilligemed tre andre Faldne paa den danske Kirkegaard i Fredericia.

I det Brev hvorved Korpsets Kommandör straks underrettede Broderen, Löjtnant i Gardehusarerne O. C. H. Müller, der kantonnerede ved Middelfart, om Dödsfaldet, hedder det blandt Andet: „Han havde i Döden som i Livet det rolige, tilfredse og glade Smil paa Læberne; jeg kan forsikre Dem, at Alle elskede ham her ved Korpset, og at vi Alle beklage Tabet af en i enhver Henseende prægtig Kammerat.“

Ogsaa i et Brev fra Kommandanten i Fredericia Oberst Lunding, hvorved denne igjennem en Tredie lod underrette Forældrene om Sörgebudskabet (Faderen var dengang ved General Ryes Korps

i Jylland, hvis Arrier- og Avantgarde han i længere Tid kommanderede, og havde just kort iforvejen, d. 31te Maj, haft den heldige Kavallerifægtning ved Aarhus), fremhæves den Velvillie og Agtelse den Faldne havde erhvervet sig hos Foresatte og Kummerater, samt at han i Rapporten var omtalt med særdeles Ros.

By- og Herredsskriver i Ringkjöbing og Ulfborg-Hind Herreder Kancelliraad **Christian Ernst Kümmel**. Forældrene vare Frederik Kümmel, Kjöbmand i Ribe og Janette Birgitte K. f. Morsing, begge forlængst afdöde. Sönnen blev födt i Ribe mod Slutningen af Aaret 1789 (döbt 27de Novb.). Efterat han i Oktober 1810 havde underkastet sig dansk juridisk Eksamen med Karakter Bekvem for den theoretiske, Temmelig Vel for den praktiske Pröve *), blev han under 17de Jan. 1815 allernaadigst forundt Bestalling som Prokurator ved alle Over- og Underretter i Sjællands Stift (dog Retterne i Kjöbenhavn undtagne), og under 21de Okt. 1818 blev Bestallingen udvidet til ogsaa at gjelde for alle Over- og Underretter i Fyen; han tog derefter Bopæl og procederede i Assens. Men det synes som om Sagföreskabet ikke ret har villet lykkes for ham, idetmindste levede han altid i trange Kaar, maaske netop lildels fordi han saa ofte blev benyttet som konstitueret i Justitsembeder, hvorved han undertiden tabte endel af sin Praxis. Saaledes var han, fra 1819 eller 1820, i flere Aar konstitueret som By- og Herredsfoged i Middelfart og Vends Herred, omtrent i Aaret 1830 i henved et halvt Aar som Byfoged i Bogense, senere i 2½ Aar som By- og Herredsskriver i Assens og Baag Herred, og i Aaret 1840 som By- og Herredsfoged i Kjerteminde og paa Hindsholmen i henved 8 Maaneder, foruden at han ved mangfoldige andre Lejligheder var konstitueret i forskjellige Fag. I Assens var han tillige Kirkeværge og Kasserer ved Fatligvæsenet. I sin mangeaarige Stilling som Sagförer havde

*) I V. Erichsens „Juridisk Stat.“ 3die Udg. 1841 og derefter i Bruuns „Juridisk Stat.“ 1849 er Karakteren for den praktiske Pröve sejlagtigen opført som V. cl.

han erhvervet sig almindelig Agtelse, og som Bevis paa det Held hvormed han forestod de nysnævnte ham til forskjellige Tider overdragne Embeder, maa den Erklæring tjene som Borgerforstanderne i Kjerteminde medgave ham, da han i Begyndelsen af 1841 forlod Byen efter at have afleveret det ham der overdragne Embede; den lyder saaledes: „Idet De nu forlader vor By, føle vi Trang til paa egne og vore Medborgeres Vegne at bevidne Dem vor særdeles Tak for den sjeldne Iver og Virksomhed hvormed De som konstitueret Byfoged har bestyret Byens Anliggender. Vi have haft særdeles Lejlighed til at erfare Deres sjeldne praktiske Egenskaber til med Forstand og Sagkundskab at lede de Forhandlinger og Forretninger i alle Kommynens Anliggender hvortil Deres Medvirkning udfordredes; ligesom og den humane og besindige Fremgangsmaade De har anvendt til de meget betydelige Skattestancers Indkassering, tildels uden Udpantning, i høj Grad har tilvendt Dem Borgernes Kjærlighed og Agtelse; hvorfor det skal glæde os, om De snart maatte erholde en fast Ansættelse efter Önske.“

Önsket gik i Opfyldelse, thi ikke længe efter, under 13de Marts 1841, udnævntes han til det ovennævnte Embede som By- og Herredsskriver i Ringkjöbing; d. 18de Sept. 1846 forundtes ham Titel af Kancelliraad med Rang i 7de Kl. Nr. 1. De der kjendte ham fra hans Ophold i Ringkjöbing have vidnet, at han levede et stille, indgetogent Liv, men iövrigt ikke fremtrædende eller over det Almindelige i nogensomhelst aandelig Retning, at han var en redelig og samvittighedsfuld Embedsmand, beskeden og fordringslös i al sin Færd. — Han var to Gange gift, förste Gang 1819 med Jomfru Anna Mathea Schou (födt i Tönsberg i Norge d. 13de Marts 1791); hun döde d. 4de Marts 1844; anden Gang i Foraaret 1846 med Kathrine Marie Nielsen (födt i Assens d. 12te Oktb. 1809), som overlever ham med 2 uforsörgede Börn, formodentlig af hans 1ste Ægteskab. Han döde d. 8de Juni 1849 efter faa Ugers Sygeleje, i sit 60de Aar.

Personel Kapellan til Verninge Menighed **Erik Christian Werlauff Steenbuch**, død d. 19de Juni. Født d. 25de April 1818 i Søndersø, hvor hans Fader, Augustinus Herman St. (født d. 14de Marts 1780 *) dengang var Præst. Hans Moder, Rebekka Sofie Werlauff (født d. 2den August 1783, Søster til vor berømte Historiker), fødte denne sin 4de Søn og sit 7de Barn kort før en 12aarig Datter, Augusta Charlotte, døde af en hidsig Feber. Tabel af dette saa livlige og begavede Barn virkede saa nedtrykkende paa begge Forældre, at Faderen søgte Forflyttelse fra et Kald hvor han i 13 Aar havde erhvervet sig Menighedens Kjærlighed og Deltagelse. Han blev d. 2den Decbr. 1818 kaldet til Sognepræst ved St. Hans Kirke i Odense, og her opdroges nu Christian St. af kjærlige Forældre blandt kjærlige Søsken, og røbede allerede tidlig en venlig, barnlig Godmodighed, der udviklede sig og bevarede til hans sidste Stund som den kjærligste Sagtmodighed, den mest overbærende Skaansomhed mod Andre. Hans Fader blev d. 11te Juli 1821 kaldet til Sognepræst for Vor Frue Menighed i Odense, og i dennes hyggelige Præstegaard og den yndige Have levede Familien et sjelden lykkeligt Liv, der førstegang led en smertelig Forstyrrelse ved den næstældste Søns, den saa udmærket begavede Vilhelm Frederik Wieland Steenbuchs, Død d. 18de Februar 1832; han var bleven Student 1830 og havde allerede vakt Opmærksomhed ved sin ualmindelige Indsigt i de österlandske Sprog, som han med Held studerede. — Sin første Skoleundervisning erholdt Christian St. i afdøde Overlærer Brohms Realinstitut, hvor hans 3 ældre Brødre ogsaa havde gaaet i Skole, og herfra blev han i Oktbr. 1827 optaget i Odense Kathedralskoles nederste Klasse. Gjentagne heftige Öjensygdomme, og i hans 11te Aar et voldsomt og farligt Slag paa Hovedet, som han fik ved at törne mod Stakittet omkring Latinskolens Legeplads, standsede oftere i længere Tid hans Skolegang. En Følge af dette uheldige Fald var maaske en hyppig nervös Hovedpine, der ofte gjorde ham uskikket

*) Omtales i Barfods „Danm. Gejstl.“ 1ste Aarg. S. 179.

til Arbejde. I Aaret 1836 blev han af nylig afdöde Prof. Saxtorph dimitteret med hæderlig Anbefaling til Universitetet i Kjöbenhavn, hvor han erholdt Laudabilis til de to første Eksamina. Han begyndte nu at studere Theologi og havde heri en Medarbejder i sin to Aar ældre Broder, der i Januar 1840 tog Embeds-eksamen og derpaa forlod Kjöbenhavn. Det lykkedes paa samme Tid Christian St. at blive Alumnus paa Valkendorfs Kollegium, hvor han levede i det venskabeligste Forhold til alle Alumnerne og erhvervede sig den daværende Eforus Etatsraad Reinhardts særdeles Velvillie. Efterat han i Máj 1843 havde erholdt Illaud illaud. til theologisk Eksamen, var det hans Faders som hans eget Önske, at han ved en ny Eksamen kunde erholde en bedre Karakter, hvortil Professorers og Medstuderendes Vidnesbyrd om hans Kundskaber og Dygtighed maatte opmuntre ham; men da baade hans Humör dengang var meget nedtrykt, og hans Helbred havde lidt ved anstrengt Eksamenslæsning, saa opgav han dette og fulgte en Indbydelse af Jægermester Petersen til at komme til Ulriksholm som Lærer for hans talrige Börneslok. I dette Hus blev han Forældrenes trofaste Ven, ligesom han straks vandt alle Börnenes tillidsfulde Kjærlighed. Den ömme Pleje han her nød og den henrivende Naturomgivelse virkede særdeles velgjörende paa ham. En stor Opmuntring havde han naturligvis ogsaa i jevnlig at kunne besøge sin Familie i Odense og modtage deres Gjenbesög i det gjæstfri Hus. Han begyndte nu at öve sig i at prædike, og da al hans Tale udgik af et kristeligt Sind med kristelig Blighed, da han i en sjelden Grad förte et ædelt, skjönt Sprog, saa vakte allerede hans förste Prædikener Tilhörerens tilfredse Opmærksomhed. Denne Gave fik han snart Lejlighed til at anvende i et udstrakt Omfang. Hans Fader begyndte nemlig i Aaret 1844 at skranke, og mod Esteraaret toge Kræsterne af formedelst en begyndende Vattersot, saa at han ikke kunde bestride sit vidtlöftige Embede; med Glæde modtog han derfor sin yngste Sön til personel Kapellan. Denne blev ordineret af Biskop Faber i St. Knuds Kirke den 11te Decbr. 1844, og hans Fader var allerede da saa

angrøbet, at han ikke mere kunde forlade sit Sygeværelse. Steenbuch maatte saaledes alene bestyre hele Embedet, men havde dog i den til sine sidste Dage aandslivlige Fader en erfaren Raadgiver og omhyggelig Vejleder, og den samme kjærlige og deltagende Bistand blev ham ogsaa i fuldeste Maal til Del af Byens øvrige Præster. Naar man imidlertid betænker, at han daglig saae den elskede Faders Bortgang rykke nærmere og nærmere, og véd hvor inderligt han delte sin Moders og Søskenes Sorg herover, vil man ogsaa kunne forstaae, hvad det maatte koste ham, foruden Prædiken om Søndagen, ugentlig, ja ofte daglig, at maatte holde Lejlighedstaler ved forskellige ministerielle Forretninger. Endelig, den 11te Marts 1845, indtraf den kjære Faders Død, og til Sorgen herover kom nu ogsaa Bekymringen for hans Moders og to uforsørgede Søstres Fremtid. Hvad der imidlertid ideligt opmuntrede ham, var den uforglemmelige Deltagelse og Kjærlighed der bestandig blev ham til Del af Frue Menighed, som med glad Opbyggelse samlede med ham i Guds Hus og altid med Venlighed kom ham imøde. Hertil bidrog ej blot det kristelig Skjønne, den simple, men alligevel saa dybe og oprigtige Følelse i hans Tale; hele hans Personlighed havde noget i høj Grad tiltalende ved en elskelig Beskedenhed, et velsignelsesfuldt Udtryk i Blikket og en mild Vellyd i Stemmen. Blandt de mange Beviser paa Menighedens Hengivenhed anføres her blot det betydelige Offer der bragtes ham paa hans Offerdag, og den kostbare Mindegave af Sølvtøj der overbragtes ham med hjertelige Ord, da han tog Afsked fra Frue Menighed.

Han blev nemlig i Juni 1846 kaldet til personel Kapellan hos Konsistorialraad Schjødt i Verninge, ikke langt fra Odense, og den samme Yndest som han her havde nydt fulgte ham tro i det ny Embede, hvor Menigheden snart fik ham inderlig kjær, og hvor han blev som en elsket Søn i den ærværdige Præsts Hus. Inden han forlod Odense var han bleven forlovet med en højst elskelig Pige, Helene Hansen, Datter af derværende Prokurator S. Hansen; paa sine jevnlige Besøg i Odense tilbragte han nu med hende

mangen opmuntrende Time hos sin Moder og Søstre. Den yngste af disse havde han den Glæde at ægtevie i Foraaret 1847 i Frue Kirke i Odense til nuværende Præst i Havetoft i Slesvig, A. F. Brandt. En stor Sorg ramte alter ham og hans Søsken, da den fromme Moder efter faa Dages Sygeleje endte sit velsignelsesrige Liv den 13de Novbr. 1848; ved hendes Baare udtalte han sin og sine Søskenes dybe Tak og Velsignelse over den Forklarede's Minde, i den samme Kirke hvor der omtrent et halvt Aar efter lystes Fred over hans eget Stöv. I Foraaret 1849 fulgte han sin ældre Broder Theodor, der nu er Kateket i Odense, til Aalborg og forrettede der hans Brudevielse den 10de Maj. Efter sin Hjemkomst befandt han sig tilsyneladende vel; men paa et Besøg hos sin Forlovede i Odense d. 10de Juni, efterat han samme Dag havde prædiket i Verving Kirke, blev han angrebet af en heftig Gigtfeber, som efter faa Dages Forløb kastede sig paa de indvendige Dele og — uagtet al den Kjærlighed der vaagede over ham Dag og Nat — endte hans Liv i Middagsstunden den 19de s. M.

Hans Död og Begravelse anmeldtes i den Fynske Stiftstidende med fölgende Ord: „Det er længe siden at et Dödsfald her har vakt saa almindelig en Deltagelse som Pastor E. C. Steenbuchs; herom vidnede ogsaa det talrige Fölge fra Stad og Land som idag (23de Juni) ledsagede hans jordiske Levninger til Gravens Hvile. Den unge Mand — han bortreves paa et Besøg her i Byen af en pludselig paakommen Sygdom i en Alder af kun 31 A. — havde paa en meget lovende Maade udviklet den rige Arv af elskelige Egenskaber som han havde efter sine forudgangne Forældre; de havde allerede baaret skjønne Frugter. Han havde i høj Grad vundet Alle deres Agtelse og Kjærlighed som kjendte ham. Hans Minde vil derfor ej alene være uforglemmeligt for hans Familie og nærmeste Venner, men det vil bevares i en stor Kreds. Dybden af hans Forlovedes Smerte vove vi ikke at udmaale“.

Foruden de allerede omtalte af den Afdödes 7 Søsken lever den ældste Broder som praktiserende Læge paa Grevskabet Holsteinborg, og en ugift Søster; en anden Søster var död spæd.

Fuldmægtig under Kjöbenhavns Magistrat, Premierlöjtnant i Livkorpsel, **Carl Ussing**, faldet som tjenstgjørende Offiser i Fredericia-Slaget. Han blev födt d. 14de April 1823 i Kjöbenhavn. Hans endnu levende Fader var Kancelliraad Johannes Hjort Ussing, Kontorchef under Kjöbenhavns Magistrat; hans Moder var Esperance Tolerance föd Balle. Han havde to ældre og to yngre Brødre, men ingen Söstre. Ligesom hans Brødre blev han bestemt til Studeringerne, og 10 Aar gammel indsat i Metropolitan-skolen. Den smukke og raske Dreng vandt snart baade sine Lærere og Meddisciple; man sögte hans Selskab, og han lærte lidligere end de Fleste, hvor behageligt det er at gjøre Lykke. — I sit 16de Aar mistede han sin kjærlige Moder. Det er umiskjendeligt, at han har lænkt paa sig selv, da han skrev om Helten i sin „Nemesis“, at „Savnet af den kjærlige, moderlige Omhu, af enhver kvindelig Opdragelse“ — thi Fadren giftede sig ikke igjen — „havde vel paa den ene Side i en usædvanlig tidlig Alder bibragt ham en sjelden Kraft og Selvstændighed, men paa den anden Side givet hans Karakter et Anströg af Haardhed, og omgivet hans Hjerter med en Skal der gjorde det vanskeligt at anslaae dets blidere Streng.“

I Aaret 1839 blev han Student, og en större og rigere Verden aabnede sig for ham. Ny Venner, som havde Livsanskuelser og Tilbøjeligheder tilfælles med ham, sluttede sig til ham; de saae let, at der bag den ydre Skal laae et varmt og trofast Hjerter, som kunde mere end glæde sig ved Öjeblikket. Den hele Studenterverden saae ham oftere spille Komædie i Studenteforeningen, og Mange ville erindre, at han gjorde stor Lykke i Dameroller, navnlig i „Adolf og Henriette“. Han studerede Jura, og tog i Foraaret 1844 juridisk Embedseksamen med bedste Karakter saavel for theoretisk som praktisk Pröve, ligesom han og havde taget de to förste Eksamina med Laudabilis. Men Livet var ham altid mere end Bogen. Han arbejdede stedse med stor Lethed, men især naar Arbejdet stillede ham i Forhold til andre Mennesker; og det var hans störste Stolthed, paa en eller

anden Maade at kunne beherske sine Omgivelser. Det var vel og for at tilfredsstille en saadan praktisk Drift, at han lod sig vælge til Offiser i Livkorpset; skjönt man i hine Tider, da man troede, at al Krig for bestandig var afskaffet i den civiliserede Verden, jo ialmindelighed betragtede en saadan Stilling som et unyttigt Legetøj. Man bedømmer altid Folk efter den ydre Fremtræden, især naar de, som Carl Ussing, ugjerne vise hvad der egentlig hoer i dem. Mange saae derfor mere Løjtnanten end Juristen i ham; men Alle vare enige i, at det var et smukt og elskværdigt Menneske, et godt Hoved og en behagelig Selskabsmand.

Blandt hans selskabelige Talenter var der især et som hans Venner satte Pris paa; det var en stor Lethed i at gjøre Vers. Ved Studentergilder, ved Skovture mellem Kammeraterne, morede han dem med sine Viser; ved Forlovelser, Födselsdage o. s. v. sendte han dem Lykönskninger paa velklingende Rim; og hver Gang Julen kom, glædede han dem med Vers til Juletræerne eller med smaa sceniske Forestillinger. Blandt disse gjorde især en lille overgiven Færcce, betitlet „Konen med de tre Mænd“, megen Lykke. — Disse Smaa-Arbejder vare kun bestemte for aldeles private Kredse. Han kaldte sig selv ikke Digter, men kun Versemaager, og skjulte ikke for sig selv, at han manglède den originale Digteraands Dybde. Det Eneste han har udgivet er en Novelle ved Navn „Nemesis“, der udkom til Nytaar 1847 under det antagne Navn Cosmos. Det er intet modent Arbejde; men det viser Forfaltertalent og Iagttagelsesevne: Fortællingen er helt igjennem spændende, og Bal-Konversationen hvormed den begynder er fortræffelig gjengivet. Nogle have fundet Navnet upassende, og en flygtig Betragtning kan maaske heller ikke gennemskue Forfatterens Tanke. Men for hans Biograf har dette Navn netop stor Betydning; det viser at der laae en dyb moralsk Verdensanskuelse til Grund, og at Forfatteren var fast overbevist om, at enhver Synd og Forseelse maatte trække sin Straf efter sig. Ogsaa i en

anden Henseende er denne Novelle af Vigtighed for hans Levnetsbeskrivelse. Det er kun de store Digteraander der kunne skabe Karakterer som staae selvstændige og uden for dem selv; de mindre maa laane de Farver hvormed de udmale deres Helle fra deres eget Hjerte. Det er heller ikke vanskeligt i Koller at gjenkjende mangt et Træk af Forfatteren selv; og er det ikke ligesom om han havde en Anelse om sin egen Skjæbne, naar han lader sin Helt falde paa Valpladsen? Men Koller søgte Döden, fordi han havde Intet mere at leve for; Carl Ussing fulgte Pligstens Stemme, og forlod Alt hvad der kan give Livet Værd.

Efter at have taget den juridiske Eksamen, laae han ikke ledig. I nogen Tid besörgede han som Vikarius Fuldmægtigtjenesten paa Amager Birks Kontor, og endelig den 9de Decbr. 1847 blev han ansat som Fuldmægtig under Kjöbenhavns Magistrats 2det Sekretariat. Da udbröd i Marts 1848 Opröret i Holsten. Enhver der var fri ilede til Fædrelandets Frelse. Han fölte saa varmt for det som Nogen, og naar han gik i Byen og forreltede Vagttjeneste med sit Kompagni Studenter, önskede han tidt at være hist ovre, hvor det gjaldt; men han kunde ikke opgive sit Embede, og der vare vel ogsaa andre Tanker der holdt ham tilbage. Thi hans Hjerte havde fundet Ro; han forlovede sig i Juni 1848 med en elskværdig ung Pige, som hang ved ham med en Kvindes hele Inderlighed.

Den 23de Sept. s. A. udkom den Anordning som udskrev en betydelig Del af de i Aarene 1823, 24 og 25 födte Kjöbstadboere. Uagtet Alt hvad der bandt ham til Hjemmet, havde han dog fast besluttet, hvis Lodden traf ham, ikke at stille nogen Anden for sig, men selv at föolge Fædrelandets Kald. Han trak et af de tidligere Numere. Da han var Offiser i Livkorpset gjorde han imidlertid ikke Tjeneste som Menig, men blev ansat som Sekondlöjtnant ved 6te Liniebatallion under Major Bentzen.

Denne Batallion hörte til det nörrøjdske Armékorps, som stod under General Rye. Den 3die April 1849 om Morgenen rykkede de ind i Hertugdömmet og besatte Haderslev; men den

tredje Dag derefter fik de atter Ordre til at vende tilbage, fordi Fjendens Overmagt var for stor, og Armeens Centrum i det Sundevedske ikke kunde iværksætte sin Forbindelse med dem. Det var en sørgelig Marsj, hvor Haabet var borte, og man kun hørte Bøndernes hjerteskjærende Klager og Bebrejdelser over at man nu atter gav dem til Pris for deres Fjender. I de næste 14 Dage laa det nørrejydske Armékorpss paa Udkig ved Grændsen, uden at Noget af Betydenhed forefaldt. Den 20de April besatte Slesvigholstenerne Kolding, og d. 23de gjorde den danske Armé hint kostbare, men frugtesløse Forsøg paa at drive dem ud af Jylland igjen. Løjtnant Ussing deltog ikke i den hidsige Gadekamp i Kolding By, men i den næsten lige saa blodige, langvårige Tiralliörfægtning paa højre Flöj ved Ejstrup og Vamdrupgaard. Dagen efter Slaget skrev han et udförligt Brev til sin Forlovede, hvoraf vi ville meddele et Uddrag. „Det er altsaa“ skriver han „det förste Slag jeg har været i, og efter hvad man siger har Indvielsen været af en alvorlig Natur. Alle vare enige i at der var langt varmere end ved Dyppel, og der vare flere, saavel Offiserer som Menige, der sagde, at Kuglerne vare langt fra faldne saa tæt ved Slesvig. Jeg kan jo ingen sliq Sammenstilling anstille, og fandt det ikke saa forfærdeligt, skjönt jeg maa dog tilstaae, at der vare Tider og Steder, hvor det löd for vore Ören omtrent som om en Bisværn var sluppet lös. Nok er det, jeg havde tænkt mig et Slag alvorligere, og det maa det vel ogsaa være, hvor Artilleri og Kavalleri kan virke mere end igaar; det maa idetmindste sikkert see grandiosere ud. Jeg havde ogsaa troet, at det vilde gjøre et större Indtryk paa mig at see Virkningen af Kuglerne. Da jeg et Minut efter min Ankomst paa Kamppladsen havde sect En med en Kugle i Ansigtet, var jeg komplet föleslös, og, jeg tilstaaer det, naar en Karl der fik et Saar skreg „Au“ eller klynkede derover, var jeg haard nok til at skamme ham ud derfor. Dog maa jeg i denne Henseende til mit Forsvar sige, at det naturligvis gjør et daarligt Indtryk paa Folkene, naar Nogen saaledes klynker. Saameget er idetmindste vist,

at man kjæder sig ikke under en saadan Aflære; de 5 eller 6 Timer jeg var i Ilden forekom mig som et eneste Kvarter“.

Han giver dernæst en Beskrivelse af Slaget. Han hørte til Reserven, og saae fra Harthe Kirkebakke Tropperne gaae over Aaen; han beundrede det raske Stormløb hvormed 4de Reservebatalion tog den høje Skrænt Sönden for Aaen, han saae Fjenden opgive Vrandrupgaard og trække sig tilbage til Gjelballe Skov, og da nu alter 4 Kompagnier af Vore bleve førte i Ilden, tvivlede han ikke paa at de let vilde tage Skoven. Han og hans Kammerater vare ærgerlige over at de bestandig skulde staae som Tilskuere, og da endelig Ordren kom til at ogsaa de skulde rykke frem, troede de, at det allerede var for sildigt, og at Fjenden alt var kastet. Men det blev en alvorlig Kamp. Vi ville lade ham selv fortælle. „Netop som vi vare komne over Aaen, fik vi Ordre til at rykke frem, og jeg saae nu til min store Forbavselse, at vor Kjæde kun stod ganske lidt Syd for Vrandrupgaard. Vi kastede straks vore Skytter ud til Forstærkning; men jeg maatte endnu blive ved Reserven af vort Kompagni, som da stod lige Syd for Gaarden. Vi vare imidlertid ikke længere borte end at Kuglerne fløjtede om vore Ören. Pludselig begyndte man imidlertid at blive bange for at Fjenden skulde omgaae os imod Vest, og jeg blev med en Afdeling sendt bag om Gaarden for at modtage ham ved et derværende Hegn. Da jeg kom her, saae jeg virkelig ogsaa, at den fjendtlige Kjæde var paa denne Side kommet os temmelig nær, idet 4de Reservebatalion og 7de Batalion i vild Flugt var styrtet ned ad mod Aaen. Det lykkedes os imidlertid at standse Fjenden, ja efter kort Tids Forløb fik vi ham endog kastet bag ved et Par andre Gjerder, idet jeg fik Folkene til at trænge frem til Kammen af en Bakke. Fjenden fik imidlertid Forstærkning, og uagtet alle Bønner og Opmuntringer og Trusler var det mig ikke muligt at holde Folkene der længere, de retirerede alter bag Skrænten. Dog kort efter fik jeg dem alter frem; og da jeg for ramme Alvor havde forsikkret et Par Karle, at jeg klövede Skallen paa dem, hvis de ikke straks vendte

Næsen imod Fjenden (det var nemlig et Par Rekrutter, som fandt det for varmt og havde gjort Omkring), begyndte vi ogsaa igjen at faae Orden i det. Men saa fik vi Ordre til igjen at trække os bag det Gaarden nærmest liggende Hegn, og blot holde det à tout prix. Her bed vi os da fast en kort Tid; men nu var vort Artilleri kommet over Aaen mod Vest, og det virkede som et Trylleslag paa Vore. Jeg viste dem Ilden og Røgen af vore Kanoner; med et Hurra sprang jeg over Gjerdet, og med et brøllende Hurra fulgtes jeg ikke blot af mine egne Folk, men ogsaa af en hel Del af de tidligere Flygtninger af 7de Batallion og 4de Reservebatallion, som nu igjen havde faaet Tid til at samle sig. Vi kastede Fjenden over flere Gjerder, men han var stærk og haardnakket, og satte sig fast bag de næste; et Gjerde havde vi taget to Gange, men maatte begge Gange forlade det igjen. Nu kom der Ordre at vi ikke skulde trænge videre frem, men blot holde vor Stilling. Jeg saac paa mit Ur, Klokken var allerede næsten 12, og jeg syntes jeg begyndte at blive sulten; jeg kaldte paa min Oppasser, og de andre tilstedeværende Officerer af alle Batallioner — thi Folkene laae i Kjæden imellem hinanden — kaldte ligeledes paa deres. De havde naturligvis foretrukket at blive bagved, dog kom de ret snart krybende langs med Gjerdet, og da fik jeg mig en Bid Brød, en Snaps og en Sigar. Fægtningen vedblev imidlertid at føres med samme Hestighed, men Kl. 1 fik vi Ordre til at trække os lidt efter lidt tilbage paa den anden Aabred; det hed sig, at vi blot havde skullet foretage dette Angreb for at lette Indtagelsen af Kolding; men nu var Kolding taget, og vor Stilling altsaa unødvendig længere. Alt drog sig da alter Nord for Aaen, medens 1ste Jægerkorps dækkede Retræten. Da vi vare blevne samlede paa den anden Side, holdt vi Mandtal, og saac vort store Tab, dog gjorde dette ikke det triste Indtryk paa os, som kort efter at høre, at Kolding rigtignok havde været taget af os, men at den alter var i Fjendens Hænder og næsten afbrændt⁴.

Han deltog i det mesterlige Tilbagetog som General Ryc ud-

förte d. 7de og 8de Maj, og var ikke lidet stolt, da de d. 8de om Aftenen efter overstandne Farer tröstlig kunde stille sig i Slagorden og byde Fjenden Spidsen. I den lange Tid da den største Del af Hæren læge uvirksom i Fyen og paa Als, var han glad over at höre til Ryes Korps, der bestandig havde nok at gjøre. Endelig blev han med den største Del af Brigaden sat over til Fyen, og ankom d. 5te Juli til Fredericia, for den fölgende Nat at deltage i hint evig mindeværdige Slag. Han tænkte ligesom hver Mand i den hele Hær, at han selv vilde falde, men Danmark sejre, og sendte kjærlige Hilsener til sine Kjære i Hjemmet. En Time för Daggrø rykkede 6te Linie-Batallion imod Nord langs med Stranden for at storme den store Skandse paa Treldevejen, der var besat med 400 Mand Infanteri. Man havde haabet at kunne tage Skandsen bagfra i den aabne Strube, og Batallionen ilede kolonnevis forbi den. Men Struben var allerede lukket med en stærk Pallisadering, og de maatte atter tilbage. Det pludselig udtalte Kommando-Ord, i Forbindelse med den ödelæggende Ild fra Siden, bragte Batallionen i Uorden. Flere Offiserer vare saarede og det Hele oplöst. I 2det Kompagni saae man endnu Löjtnanterne Christensen og Ussing beskjæftigede med at samle de Adspredte i Kjæde, for atter at före dem frem. Da blev Carl Ussing truffet af en Kugle i det venstre Bryst; han udstødte et Suk, og var död. Solen gik op i det samme Öjeblik, og faa Timer efter var den glimrende Sejer afgjort; men han hörte det ikke.

Den 8de Juli blev han tilligemed de andre i Slaget faldne Offiserer og Menige jordet i den store Grav i Fredericia. Hans Batallionskommandör gav ham det Vidnesbyrd, at han altid havde været en brav Offiser og at han lige til det Sidste havde seet ham gjøre sin Pligt. Han havde opfordret ham til at indtræde i Linien, men Ussing havde afslaaet det; thi han havde selv ikke den Mening som Nogle af hans Medoffiserer, at han netop af Naturen var kaldet til at være Militær. Men saalænge han var det, var han det med Liv og Sjæl, og hans Feltkammerater satte ikke mindre Pris paa ham, end hans Studentervenner för havde gjort.

Stud. Medic. & Kirurg. **Hans Jakob Blichfeldt**, faldet i Fredericia-Slaget som tjenstgjørende Underlæge. Var ældste Søn af Provst Mikael Frederik Blichfeldt, Sognepræst til Vejby og og Tibirke Menigheder i Frederiksborg Amt og Hustru Marie f. Kamman, og blev født d. 21de April 1824 i Aalborg, hvor Faderen dengang var Kapellan. Efter at have i sin fremrykkende Alder af sin Fader modtaget den dertil fornødne Forberedelse, indtraadte han i Aaret 1840 i Aalborg Skoles 3die Klasse, og blev i 1844 af den uforglemmelige Tauber derfra dimitteret til Universitetet. Eksamen artium og Aaret efter 2den Eksamen tog han med H. illaud., og begyndte derpaa at studere Medicin, hvorved dog er at mærke, at han især drev Botanikken con amore og endogsaa engang næsten havde bestemt sig til, udelukkende at hellige sig dette Fag. Ved sin Flid skaffede han sig Yndest blandt Universitetets Lærere, fra hvilke han havde de bedste Vidnesbyrd, og mangengang udholdt han med god Villie mangehaande bitter Savn, for under sine trange Kaar at skaffe sig Midler til sin Videnskabs bedre Fremme.

Da imidlertid Krigen i 1848 udbrød, gjorde Tidens Begivenheder, og den Uret der aabenbar skete de Danske, et saadant Indtryk paa ham, ligesom paa flere fædrelandssindede Ynglinger, at han frivillig stillede sig i Krigernes Rækker, ved at indtræde som Menig i den kongelige Livgarde til Fods. Som saadan var han med i Paaskedags-Slaget ved Slesvig og var navnlig den sidste danske Skildvagt udenfor Gottorp Slot, førend dette faldt i Prøjssernes Hænder; og senere deltog han ligeledes med Hæder i Fægtningen ved Dyppel d. 5te Juni. I Foraaret 1849 fik han, efter at være blevet Underofficer, sin Afsked af denne Tjeneste; men gik dog, da Feltoget atter begyndte, frivillig med som Underlæge. Det var i denne Stilling at han under Udøvelsen af sit Kald fandt sin Død i Slaget ved Fredericia den 6te Juli. Han var om Morgenen Kl. 2 rykket ud med 9de Batallion, ved hvilken han stod, og just som den første Saarede bragtes fra Slaget, tilbød han sig til dennes Behandling, men idet han knælende udførte

denne Forretning, traf den dödbringende Kugle ham i Brystet. „Han levede derefter kun i nogle Minutter“ skrev Overlæge Rathje i et Brev til den sørgende Fader, — „hans Död var hurtig og blid: at den var ærefuld, behøver jeg ej at tilföje.“ — „Som De maaske vöd af Deres afdöde Söns Breve“ vedbliver han, „herskede der imellem os Alle det kompletteste Venskabsforhold. Det er derfor ej alene i mit eget, men i samtlige Batallionens Officerers Navn, at jeg bevidner dem vor dybe Sorg over Tabet af Deres herlige Sön. I den korte Tid jeg havde den Lykke at have ham til Underlæge, glædede jeg mig daglig ved at opdage ny Beviser paa hans mange fortræffelige Egenskaber, af hvilke jeg her kun vil nævne to, nemlig hans ædle, retskafne Karakter og hans dybe Kjærlighed til Naturen“. Og den interimistiske Kommandör for 9de Batallion, Kapitaju Nörager, yttre om ham i et lignende Brev: „Maatte den Tanke, at Deres Sön fandt sin Död idet han hæderligt rögte sit Kald, og at han efterlader sig et Minde som en elskværdig Kammerat og en behjertet ung Mand, gyde lidt Lindring i Deres dybe Saar, da skal det inderligt glæde mig, der efter et kun kort Bekjendtskab lærte at agte og skatte den Hedengange“.

Han blev den 8de Juli paa den danske Kirkegaard i Fredericia nedlagt i samme Grav med 23 faldne Officerer.

Kand. Filos. og Sekondlöjtnant i Krigsreserven **Edvard Nyborg Lassen**, dödlig saaret i Fredericia-Slaget. Faderen var Asmus Nyborg Lassen, Sön af Skolelærer og Kirkesanger Nyborg i Tranekjær paa Langeland — der fra sit 3die Aar, da hans Fader döde, var Plejesön af Inspektör Lassen ved Tranekjær Slot —, og födt paa Langeland d. 15de Aug. 1782; efter at have taget dansk juridisk Eksamen, var han Fuldmægtig paa Stiftskontoret i Odense fra 1809—1814, derefter ligeledes paa Stiftskontoret i Aalborg indtil 18de Febr. 1820, da han allernaadigst udnævntes til Raadmand og Stiftsrevisor i Aalborg, i hvilken Post han döde d. 29de Aug. 1821. Han var gift siden 20de Febr. 1811 med Christence Hauch Praem (Datter af dalevende Provst Edvard Röring

P., Sognepræst til St. Hans Menighed i Odense og Ane Kirstine P. f. Möller), født 27de Febr. 1794, som i dette Ægteskab blev Moder til 7 Sønner, hvoraf dog kun 3 overlevede hende, og i andet Ægteskab med Kjøbmand i Aalborg J. P. Plaate til 2 Børn, hvoraf 1 Søn lever; hun døde d. 27de Febr. 1826 netop 32 A. g.

Edvard Nyborg Lassen var den mellemste af de ovennævnte 3 Brødre (den ældre N. Ch. Nyb. L. er Adjunkt ved den videnskabelige Realskole i Aarhus, den yngre Fr. J. Nyb. L. Fabrikant i Kbhvn.), og blev født i Kjøbenhavn d. 20de Sept. 1815. Ved Faderens Død 1821 udkaaredes han til Plejesøn af Grevinde Juliane Vedel-Jarlsberg, der var Søster til den i Aaret 1840 afdøde Statholder i Norge Herman Greve af Vedel-Jarlsberg, og som dengang i Aalborg bestyrede en af hende oprettet Opdragelses- og Undervisningsanstalt for unge Piger (det saakaldte „Dronning Mariæ Institut“), men senere i en Række af Aar har ejet en lille Gaard i Nærheden af Aarhus; „Jarlsminde“ kaldet, hvor hun endnu (April 1850) lever i en Alder af 74 A. Af hende og hos hende modtog han sin første Undervisning, og blev i sit 13de Aar indsat i Aarhus Kathedralskole, hvilken hun gennemgik i 6 Aar. Dimitteret herfra i Efteraaret 1834, tog han Eksamen artium med Laudabilis og i det følgende Aar anden Eksamen med samme Karakter. Fra 1836—1838 studerede han ivrigt Filologi, men opgav senere dette Studium og beskæftigede sig fra nu af indtil Krigens Begyndelse med Studiet af dansk Sprog og dansk Literaturhistorie. En Afhandling angaaende et Punkt i den danske Literatur- og Sproghistorie, som var bestemt til en Disputats for Magistergraden, sysselsatte ham i hans sidste Aar.

Efter Oprørskrigens Udbrud meldte han sig som Frivillig ved Armeen, og deltog, dog først efter Slaget ved Slesvig, som Underofficer ved 12te Liniebatallions 2det Kompagni, i alle Affærrerne i det Sundevedske; af sin Kompagnichef anbefalet til en Offiserspost, gennemgik han derefter en 6 Ugers Kommandoskole i Kjøbenhavn, og blev under 1ste Sept. 1848 udnævnt til Sekondløjtnant i Krigsreserven. Efter eget Ønske blev han forsat til 7de

Liniebatallions 2det Kompagni, der om Vinteren skulde kantonneres i Aarhus. I dette halve Aar var Undervisningen i Underoffisersskolen ham overdraget. — I Aaret 1849 deltog han atter i alle Krigsoperationerne, indtil han for Fredericia fandt sin tidlige Død. Angaaende hans Deltagelse i dette Slag og Omstændighederne ved hans Død m. v. hedder det i et Brev til hans gamle Plejemoder fra En af hans Regimentskammerater saaledes:

....„Natten imellem d. 5te og 6te Juli deboucherede 7de Batallion (Brigaden Rye) som Avantgardens højre Fløj ud af den nordre Udfaldsport af Fredericia Fæstning. Cirka 1200 Alen Nord for Fæstningen slødte vi paa Insurgenternes Löbegrave og Forskandsninger, hvor den heftigste Kamp begyndte. To Gange var allerede 7de Batallion, der stormede med Bajonetten, slaaget tilbage, da Batallionens Officerer, for at indgyde Mandskabet Mod, satte sig i Spidsen for Stormkolonnen. Fra den Tid kæmpede Lassen næsten uafbrudt ved min Side, indtil han, den sidste Gang vi stormede, inden Insurgenternes Værker bleve tagne, segnede truffet i Panden af en Geværkugle, der trængte ind i Hjernen. Bragt til Lasarettet i Bogense, henlaae han til Natten imellem den 7de og 8de, da han lukkede sine Öjne for bestandig. Ifølge Lægernes Udsagn har han ikke kunnet föle Smerter fra det Öjeblik han blev saaret og indtil han døde, da han i denne Mellemtid var uden Bevidsthed. — Da Löjtnant Edvard Lassen var elsket af alle sine Kammerater i Batallionen, hvis særdeles Agtelse og Tillid han ved sit Mod og sin Tapperhed i alle Affærer tillige besad, saa har hans Död i Sandhed vakt megen Sorg“. — ...„Om Middagen den 10de blev Lassen stedet til Jorden i Bogense*), fulgt af tvende af Batallionens Officerer, der vare de eneste iblandt os som kunde bevise ham den sidste Ære, da Batallionen den Dag blev sendt ud af Fredricia paa en Rekognoscering mod Fjenden“.

„Ved at meddele . . . disse faa Træk af Löjtnant Lassens sidste Dage og paafölgende Död for den Sag han enthusiastisk

*) Indsat i Bogense Kirke d. 11te Juli. Cohen.

havde hengivet sig til, følger jeg ikke alene min egen Opfordring som hans Ven, men ogsaa hele Batallionens“.

Efter hans Plejemoders Önske blev hans Lig senere overført til og begravet paa Aarhus Kirkegaard.

I den ovenomtalte af hans Kompagnichef under 27de Juni 1848 udstedte Allest roses den Afdöde for det af ham ved alle Krigsoperationer og Fægtninger udviste Mod samt Interesse for Sagen, for sit gode praktiske Blik og Omdömme i militær Henseende; for sin moralske Vandel og ualmindelig gode Dannelse, hvorfor Kompagniet troer sig særdeles beföjet til at anbefale ham til den attraaede Post som Offiser.

Premierlöjtnant af Infanteriet, Ridder af Db., **Carl Frederik Tronier**, dödelig saaret i Fredericia-Slaget. Sön af den endnu levende Oberst og Ridder af Dannebrog Vulf Veit Christoffer Tronier (födt 1774, i sin Tid Major og Næstkommanderende i Livjægerkorpset, entlediget med Obersts Karakter d. 1ste Juli 1842; Broder til den i forrige Aarg. S. 470 anförte Krigskancellisekretær G. C. T., hvis tvende i 1848 afdöde Söner saaledes vare Fættre til den her omtalte) og dennes afdöde Hustru föd Lindbom. Han var födt d. 3die Okt. 1818; blev den 1ste Januar 1830 optaget som Kadet paa Landkadet-Akademiet, og efter at have taget Offiserseksamen udnævnt til Sekondlöjtnant med Anciennitet af 1ste Maj 1839 og ansat ved det daværende 1ste Livregiment. Ved Arméforandringen i 1842 oprykkede han paa ældst Sekondlöjtnants Gage og ansattes i 1ste Liniebatallion, og d. 1ste Juni 1848 forfremmedes han til Premierlöjtnant. Han deltog uafbrudt i Felttoget 1848 fra 28de Marts til 28de Oktb., og var med i alle 4 Træfninger i det Slesvigske, den 9de April, 23de April, 28de Maj og 5te Juni. I den officielle Rapport om Træfningen ved Bau og Flensborg var han en af de Offiserer som udtrykkelig bleve fremhævede med Ros, og han var blandt dem som d. 13de Sept. s. A. hædredes med Dannebrogordenens Ridderkors. I Felttoget 1849 var han med i den lille Fægtning ved Atsböl d. 3die April, men

kom senere ikke i Ilden förend ved Udfaldet fra Fredericia. Det er bekjendt at den 1ste lette Batallion, ved hvilken Tronier stod, og som under Udfaldet hörde til Avantgarden under Generalmajor Méza, i General Bülows Indberetning om Slaget var tillagt særdeles Ros som den der ikke alene havde vist overordentlig Tapperhed, men tillige vedligeholdt den bedste Orden under hele Kampen; Batallionen havde et Tab af 11 Offiserer og 200 Mand, og af Döde resp. 6 og 50. Iblandt de sidste var Tronier, dog döde han först af sit Saar den 8de Juli paa Billeshave Lasaret. Liget blev bisat i Vejlby Kirke d. 12te Juli og derfra senere fört til Kjöbenhavn og her begravet paa Frue Assistents-Kirkegaard.

At Löjtnant Tronier var en dygtig og tapper Offiser, fremgaer mere end tilstrækkeligt af det Anförte. Han var ogsaa navnlig af sin tidligere Batallionskommandör, General Ryc, meget afholdt for sin koldblodige Uforsærdethed. I et af de offentliggjorte Breve om Fredericia-Slaget *) findes följende Træk, som upaatvivlelig maa antages at gjelde ham: „Blandt de Saarede var en Löjtnant T., en herlig Karl, modig som en Löve. Hans Forlovede og Svigerforældre vare herovre for at besøge ham; han led frygteligt, men idet han blev baaret op sagde han: „ak Gud give jeg maatte leve! jeg vilde gjerne lide hvad det skulde være, men jeg vil saa nödig döe, jeg har saameget at leve for“. Da han blev bragt ind paa Billeshave, var han dödt.

Foruden sin gamle Fader og 3 Söstre (af hvilke En i 1850 er bleven Enke efter Kapitajn Falkenberg, der faldt ved Idsted), efterlader han en sörgende Forlovet.

Sognepræst paa Lolland **Andreas Frederik Gulbrandsen**. Sön af den endnu levende Kapelmusikus H. V. Gulbrandsen; blev födt den 11te Juli 1818; han blev i Aaret 1836 fra den kjöbenhavnske Borgerdydsskole dimitteret til **U**rsitetet, hvor han saavel til Eksamen artium som til 2den Eksamen i 1837 erholdt et meget hæderligt Laudabilis med p. c. i de fleste Ru-

*) Se Cohen „Krigen 1849“ o. s. v. S. 95.

brikker. Han kastede sig derpaa med rastløs Iver over det theologiske Studium, især fra den positive Side, saa at han i Efteråret 1841 opnaaede at tage Altestats med bedste Karakter, uagtet trykkende Kaar havde nødt ham til at ofre betydelig Tid paa Informationer. Disse havde han fra først af ved et Tilfælde erholdt i Historie og Engelsk, og det blev ham derfor en kjær Pligt, at udvide sine Kundskaber i disse Fag ved et grundigt Studium af Verdenshistorien, medens paa den anden Side Sysselsættelsen med den engelske Grammatik og Læsningen af Shakespeare, Thomas Moore og Byron ledede ham til at gaae lige til Kilden, det Angelsaksiske. Saa vidtløftige Studier, drevne ved Siden af 7—8 Timers daglig Undervisning, tærede naturligvis paa Livskraften i Kandidataarene, og bragte ham til at længes efter sit egentlige Man, som han uafbrudt havde holdt i Sync, nemlig i en geistlig Virksomhed at kunne samle sig selv fuldstændigt, ved at henvende Kræfterne udelukkende paa Theologien. Da der nu i 1848 blev Udsigt til at faae Kald ad den private Vej, foretog han sig en fuldstændig Repetition af Theologien, Noget som vist kun faa Kandidater føle Lyst eller Kraft til, og det lykkedes ham virkelig at fuldføre den, inden han tiltraadte sit Embede som Præst i Vester-Ulslev paa Lolland i Juli 1848, efterat han d. 8de Maj næstforhen var efter Indstilling af Grev Knuth til Knuthenborg bleven udnævnt til dette Embede. Imidlertid havde allerede Brystsygen begyndt at udvikle sig, og forøgede hans medfødte Ængstelighed for at tilfredsstille sit Kalds Fordringer, uden at hans Samvittighedsfuldhed tillod ham nogen Hvile, saa længe Mulighed gaves til at betræde Prædikestolen. I Begyndelsen af 1849 sængsledes han til Sygelejet, og maatte lade Embedet besørge af en Kapellan, indtil endelig Døden gjorde Ende paa hans huarde og langvarige Lidelser d. 9de Juli 1849. Erindringen om ham vil derfor neppe bevares længe hos den Menighed der knap saae ham, før han gik bort; men vel hos hans talrige Elever i Hovedstadens større Skoler, der ved hans Bortrejse fra Byen gave ham et smukt Bevis paa deres Paaskjønnelse af den usæd-

vanlige Livlighed, Kjærlighed og Kraft som hos ham fandtes forenede med sjelden Kundskab og Dygtighed i hans særegne Fag. Hans mange Venner ville mindes hans glødende Iver og utrættelige Arbejdskraft, hans Skjönhedssands og fine Følelse, der gjorde ham til „Ærens sande Sjæl“ og gav ham „et Hjerte for Folkets Nød.“ Hans Familie, der i ham tabte en Støtte i enhver Henseende, og hans Enke, der kun saa kort Tid nød Ægteskabets Lykke, ville trøste hans efterladte Datter med, at den Fader hvis Ansigt hun aldrig saae, gik bort til den Fred han længtes saa inderligt efter fra sin tidligste Barndom, og at han indgik til den vel prøvet i Arbejde og Lidelse.

Hans efterlevende Enke er Érasmine f. Roche, Datter af Sognepræsten til Trinitatis Menighed Dr. V. H. R., med hvem han kun i tre Fjerdingaar var gift.

Afskediget Hospitalslæge i Slagelse **Andreas Hundrup**, død d. 10de Juli. Han var født i Kjöbenhavn d. 16de April 1776, af Forældrene: Rasmus Hundrup, Overkanonér i Sö-Elaten, og Susanne Olsdatter. Efter at have nydt den elementære Undervisning som hans Forældre kunde skaffe ham, blev han, da han følte stor Lyst til Kirurgien, i 1791 eller 1792 anbefalet til Regimentskirurg Fenger, som hibragte ham de første Grunde i Kirurgien, hvorefter han i 1793 kom som Frivilling til Almindeligt Hospital under Vejledning af Hospitalskirurg Jacobsen. Da efter et Aars Forløb Forældrene ikke længere kunde understøtte ham, blev han i 1794 af Regimentskirurg Fenger anlagt som Kompagnikirurg og ansat ved det sjællandske Regiments Sygehus; men efter 1½ Aars Forløb kom han atter til Almindeligt Hospital, hvor han blev anlagt som Underkirurg. Som saadan underkastede han sig i Efteraaret 1799 den kirurgiske Eksamen med 2den Karakter, og blev derefter fra 18de Jan. 1800 ansat som Underlæge ved det nævnte Hospital. Fra denne Stilling blev han under 8de Aug. s. A. befordret til Garnionskirurg paa Fæstningen Kristiansö; men allerede d. 3die Juni 1801 blev han udnævnt til Distriktskirurg i Hobro og Maria-

ger, og herfra igjen efter mindre end 2 Aars Forløb forflyttet i lige Egenskab til Slagelse (15de Marts 1803). Dette Embede afgav han i Aaret 1815, da han under 14de Juli blev ansat i Lægeposten ved Slagelse Hospital, hvilken Post han beklædte indtil han under 19de Maj 1843 derfra blev efter Ansøgning i Naade og med Pension entlediget, paa Grund af Alderdom og tiltagende Svagelighed. Efter et 3 Ugers Sygeleje døde han i Slagelse den ovenanførte Dag, efterladende sin Enke, Ane Marie Hundrup fød Hundrup (født den 14de Oktbr. 1781 i Kjöbenhavn), med hvem han havde været gift siden d. 15de Maj 1801, og Börn. 2 Sønner ere i Embedsstilling, nemlig nuværende Sognepræst til Vestervedsted i Ribe Stift C. V. H. og nuværende Overlærer ved Roeskilde Kathedralskole F. E. H.

Christen Möller-Holst, Sekondlöjtnant i første lette Batalion, dødelig saaret ved Fredericia. Søn af nuværende Sognepræst til Magleby og Holtug Menigheder i Præstø Amt Konsistorialraad Christen Möller-Holst (født 25de April 1798, Søn af den i Aaret 1802 som Sognepræst i Randers og titulær Professor afdøde Christen Möller-Holst) og Elisa Marie Holst fød Borch; han var den ældste af 16 Søsken, hvoraf 14 overleve ham, og var født d. 11te Juni 1824 i Nyborg, hvor hans Fader dengang var Adjunkt ved Latinskolen dersteds. Af sine Forældre nød han en omhyggelig og kjærlig Opdragelse, og modtog af sin Fader, efterat denne var befordret til Præst, først i Jylland og siden paa Lolland, en grundig Undervisning, indtil han i Efteraaret 1839 blev indsat i Nykjöbing Latinskoles överste Klasse. Hans Helbred, som aldrig havde været meget stærkt, og navnlig i de nærmest foregaaende Aar havde lidt af den lollandske Klimafeber, blev allerede i hans første Skoleaar forværret ved Mæslingerne, der svækkede hans Öjne saaledes, at han mod Vinteren 1840 blev nødt til at opgive Studeringerne, hvilket ej dengang voldte ham saa megen Sorg som senere, idet han navnlig ikke følte sig meget tiltalt af de gamle Sprog; og endskjönt han altid arbejdede med Troskab og Stadhed, var det dog ikke med Blikket ganske bortvendt fra det prak-

tske Liv, hvilket han fra nu af mere eller mindre opoffrede sig. De nærmest paafølgende $1\frac{1}{2}$ Aar tilbragte han hos en Forpagter paa Lolland, hvis Börn han underviste i den Tid han havde tilovers fra sin Beskjæftigelse med Landbruget, og hvem han siden altid mindedes med megen Kjærlighed. Derefter tog han til Landvæsensinstituttet paa Haraldslund i Jylland, hvor han fuldendte det 3aarige Kursus i den halve Tid, og forlod det efter en meget hæderlig Eksamen og med meget gode Vidnesbyrd, om end iøvrigt Forholdet mellem Bestyreren og ham ikke altid havde været det venskabeligste. Hans Trang til at udvide sine Kundskaber, i Forbindelse med hans Faders Raad, førte ham fra Haraldslund til Kjøbenhavn, hvor han med Iver, men maaske med mindre nøje Beregning af de Kræfter der stode til hans Raadighed, kastede sig over Naturvidenskabernes mange forskjellige Grene; og navnlig følte han sig tiltrukket af alle de Fag i hvilke han kunde nyde Professor Forchhammers af alle Studerende saa yndede Vejledning. Det var derfor ikke uden Savn for ham, da han efter $1\frac{1}{2}$ Aars Forløb maatte afslutte sit Studium med at underkaste sig en partiel polyteknisk Eksamen, og forlade Kjøbenhavn, for at modtage en Lærerpost ved det dengang nylig oprettede Agerdyrkningsinstitut paa Hofmansgave i Fyen. Skjønt han her knyttede sig nøje til Institutets hædrede og kyndige Bestyrer, og af ham og Familie værdigedes et Venskab som endnu paa Dødslejet glædede og oplivede ham, skulde han dog ikke længe forblive i sin ny Virksomhed; thi da en ung Lensbesidder paa Lolland, som havde været hans Barndoms Legebrosder, et Aars Tid efter anmodede ham om at opgive sin Stilling, for at dele Livet med sig, troede han at burde modtage det ligesaa uventede som venskabelige Tilbud, og han tilbragte nu med ham det følgende Aar paa hans Herregaard, paa Rejser og i Hovedstaden. Efter et Aars Forløb gjorde lykkeligere Forholde for Vennen hans Ophold hos denne overflødigt, han forlod ham derfor atter, uden at Venskabet led noget Skaar.

Det var naturligt, at hans Blik paa Livet under saa vekslende Vilkaar bestandig udvidedes, og at hans Fordringer til det dermed

voksede; men deraf fulgte ogsaa, at hans Fordringer til sig selv og sine egne Kræfter stødse bleve større. Hans Interesse for Landvæsenet var afgjort, kun Detallien i Praksis var ikke hans Sag. Allerede under sit Ophold paa Hofmangave havde han skrevet en Afhandling om Agerdyrkningsskoler, som samme Sommer (1846) blev indrykket i Ree's landøkonomiske Tidsskrift, og kort efter at han havde forladt Hofmangave, traadte han i Spidsen for en Landmandsforsamling der stiftedes i Rødby, og som de ældre og kyndigere Landmænd med Glæde overlode ham Æren af at lede som Formand; derved kom ogsaa hans parlamentariske Sands ham til Gode, som man ved disse og lignende Anledninger var enig i at rose. I Slutningen af Aaret 1847 blev Kong Christian den 8des Bestemmelse med Sorø Akademi taget, hvorefter en agronomisk Anstalt der skulde oprettes og de første akademiske Eksamina kunne tages, med nogen Lettelse i de døde Sprog. Denne Plan litalte ham i høj Grad: han haabede her at kunne øse af en rig Kilde ved en Læreanstalt efter en større Maalestok; og ikke lidet glædede ham Udsigten til at blive akademisk Borger, hvilket han nu ønskede at være, for desto lettere at naae sit Maal, i Tiden at blive Bestyrer af en større Agerdyrkningsskole. Han begyndte derfor straks ved Nyltaar 1848 at forberede sig til den ny Eksamen artium, som samme Efteraar ventedes afholdt i Sorø.

Men det skulde ikke skee saaledes! Hans hæderlige Eksempel er kun et enkelt blandt de Manges der ved Oprørskrigens Udbrud opgave alle private Hensyn og Forhaabninger, for at tilbyde Fædrelandet deres sidste Offer. Han meldte sig straks som frivillig Soldat; men da han ikke var vaabenøvet ved Krigens Udbrud, kunde han først sløde til Armeen Natten før Paaskedag. Han kom saaledes netop tidsnok til, træt og mødigg som han var, at træde i Række med sine Vaabenbrødre paa Dannevirke; men han deltog kun kort Tid i Kampen, thi et Bajonet-Saar i Haanden, som en Medstriders Uforsigtighed voldte ham, gjorde ham det umuligt at bruge sit Vaaben; dog forlod han ikke Kamppladsen, før Hæren maatte trække sig tilbage. Fra Flensborg førtes han, stærkt an-

grebet af Saarfeber, til Lasarettet paa Augustenborg, hvor han tilbragte 4 Uger paa det trættende Leje, för Haanden vilde tillade ham at bevæge sig frit og nyde det velgjørende Indtryk af Stedets skjønne Omgivelser og den hele dejlige Ö. Da han 14 Dage senere atter traadte ind i sin Batallion, blev han udnævnt til Korporal, og kort efter blev han sendt til Kjöbenhavn for at öve Rekrutter. Efter at den förste Skole var sluttet, fik han atter Tilladelse til at vende tilbage til Batallionen, som nu laac i Jylland. Krigsbegivenhederne standsede efterhaanden, Batallionen havde derfor ikke mere Lejlighed til at mödes med Fjenden, men var henviset til Felttjeneste i Egnen mellem Horsens og Kolding. Paa denne Tid udnævntes han til Sergeant.

Han havde nu begyndt at avancere i Armeen, og det var ham ingenlunde ukjært, at han straks efter Vaabenstilstandens Afslutning, da han havde sögt nogle Dages Orlov for at overvære en Familiefest, med det samme permitteredes til Kjöbenhavn for at gennemgaae et Kursus for Offisers-Aspiranter, endskjönt han i Krigens Begyndelse ikke havde önsket sig en saadan Forfremmelse. I Marts Maaned 1849 udnævntes han tilligemed 27 Andre til Offiserer i Linien. Han havde endnu et Önske, som han fik opfyldt, at blive ansat ved sin gamle Batallion (1ste lette), hvis Soldater han roste for deres Udholdenhed og Opoffrelse — for dem de havde fattet Godhed for. — Ved Krigens Udbrud i Foraaret kom han til Als, men deltog ikke meget i de mindre Træfninger i Sundeved, som snart aflöstes af en trivial Ro, indtil d. 19de Juni, da hele 6te Brigade förtes igjennem Fyen til Fredericia. Det var til hin uforglemmelige 6te Julis Nat at hans Kræfter vare sparede, dog blev den Hjelp han bragte heller ikke her saa stor som hans Villie var god, thi efter 2 Timers Kamp blev han saaret af en Kugle i Knæet. Saaret ansaes ikke for farligt, derfor blev han samme Dag bragt til Odense, hvor han efterhaanden modtoges af 2 ædle Familier, og nöd i disses Huse Alt hvad kjærlig Menneskehjelp formaaede for at lindre hans Smerte. I Begyndelsen led han lidet, selv Saarfeberen indfandt sig ikke straks; men Saaret

var farligere end man havde troet, og Lægerne maatte gribe til det sidste Middel, at sætte Benet af. Da man underrettede ham om, hvad der maatte skee, gav han rolig sit Ord dertil, og han bar dette, som Alt, med glad Bevidsthed om at han havde stridt en god Strid; og han havde stridt den til Ende, — næste Dags Aften, d. 21de Juli, drog han sit sidste Suk. Han havde ikke søgt Striden for dens egen Skyld, derfor var der Fred i hans Hjerter da han tog Afsked fra sine Forældre, der vare hos ham i hans sidste Timer, og fra de Mange der af Deltagelse og Kjærlighed besøgte ham i hans Lidelser. — Den 24de bragtes han til Jorden med stor Højtidelighed og et talrigt Følge af Odense By's patriotiske Borgere, der benyttede Lejligheden til i ham at hædre vor tapre Hær.

Hans Sind var aabent for Alt hvad der er Godt og Ædelt og Stort; mild, som han var i Bedømmelsen af Andre, var han kun streng hvor det gjaldt om at forsvare den Forurettede, derom vidner saa mangt et Træk i hans Liv, derom vidner den uimodstaaelige Magt der rev ham ud af de fredelige Sysler og ind i Kampens Rædsler og Farer. Hans aabne Sind gav ham Adgang til Alles Hjerter, saa han nød den Lykke at vække Tillid og Agtelse i ethvert Forhold hvori han traadte op. Som Soldat var han elsket og agtet som Faa; paa Valpladsen var han behjertet og brav. Hans Minde vil bevares i kjærlig Erindring hos Mange.

Studiosus Juris og Sekondlöjtnant i Infanteriets Krigsreserve **Harald Laurits Christian Grüner**, dødelig saaret i Fredericia-Slaget. En Søn af nuværende 2den Præst ved Roeskilde Domkirke Laurits Peter Vinding Grüner (f. ^{20/3} 1793, Søn af den i 1819 afdøde Garnisonspræst i Helsingör Elias Laurits Gr.) og dennes endnu levende Hustru C. G. f. Rosted; var født d. 26de Jan. 1826; blev i Aaret 1844 privat dimitteret til Universitetet af nuværende Overlærer J. H. Bang, og tog i dette og følgende Aar de to første Eksamina med H. illaud. Da Oprørskrigen udbrød i 1848, havde han i 2½ Aar forberedet sig til juridisk Embedseksamen; men drevet af Begejstring for Fædrelandets hellige og ret-

færdige Sag, deltog han, som frivillig Underofficer i 2den Liniebatallion, i Felttoget i bemeldte Aar; dog fandt han ikke Lejlighed til at tage Del i nogen af de da forefaldne Affærer. Da Kri-gen atter udbrød i 1849, var han imidlertid blevet Officer i Krigsreserven, og blev nu i Marts Maaned ansat ved 4de Reservebatallion under General Ryes Brigade, og gjorde hele dette Aars Felttog med under ham, indtil han paa Danmarks skjønne Hædersdag, paa hvilken General Rye faldt, fik sit Banesaar ved Fredericia, hvoraf han døde i Bogense d. 29de Juli.

Straks ved Brigadens Indrykning i Slesvig i Begyndelsen af April kom han i Ilden, da han var med ved at drive Fjenden ud af Haderslev, som denne havde besat med 1200 Mand, den 3die April. Med megen Kjækhed og Raskhed gik han i Spidsen for sit Peloton gennem den fjendtlige Kugleregner over Gaden, besatte efter Ordre nogle Huse ligeoverfor de fjendtlige Forskandsninger Syd for Byen, og beskød herfra disse, medens Kuglerne susede ham om Örerne; derefter stormedes Broen og Forskandsningerne, som dog fandtes allerede at være forladte.

Sin Deltagelse i Slaget ved Kolding, ikke længe derefter, beskriver han i tvende Breve til sine Forældre saaledes: 1. „Haastrup d. 23de April 1849 Kl. 10 Aften. Jeg er i dette Öjeblik kommet i Kvarter efter en hel Dags Kamp. Kuglerne have suset mig om Örerne hele Dagen; jeg er tilfreds med mig selv og ligesaa med vore Folk; de have kæmpet som ægte Danske; men Tyskerne bleve ved at mylre frem, saa vi henad Aften trak os tilbage over Aaen ved Ejstrup (det var der det Hele stod). Vi have gjort en hel Del Fanger og taget mange Trofæer. De Tyske have mistet betydeligt. Otto*) har Gud ske Lov! ej været saameget med. L. er rask. V. er haardt saaret; en Löjtnant Mammen af vor Batallion er död; en Kapitajn Bohse af 6te Batallion er död**); Kapitajn G. er saaret i Foden. Vi have ikke

*) Den Afdödes yngre Broder, nu Premierlöjtnant og Ridder af Dannebrog O. P. T. Grüner.

***) Denne Officer var ikke död.

mistet ret mange Folk. I Kolding ere en Del Gaarde afbrændte. Nu falder Pennen snart ud af Haanden paa mig. Derfor stop!“

2. „Lysholt d. 28de April 1849 ($\frac{1}{2}$ Mil N. f. Vejle). Iforgaars afsendte jeg med Pakkeposten en Pikkelhue, som jeg kaprede d. 23de. Saadan som dens Skud vare de fleste af Fjendens; næsten alle lige i Pikkelhuen. Jeg vil nu søge at beskrive Eder hele Affæren, som den i Virkeligheden fandt Sted, da jeg nemlig havde Lejlighed til at oversee den hele Kamp. Kl. 2 om Morgenen droge vi fra vore Kvarterer i Almind, og Kl. 6 var Brigaden samlet mellem Harthe og Ejstrup. Her havde jeg den Glæde at samles med Otto, men det var kun kort Tid, da vor Batallion nu fik Ordre til at forcere Overgangen af Kolding-Aa (et Vadested). Vi kom da hen paa Højderne Nord for Aaen, hvor vi straks saae en hel Slump fjendtlige Jægere, Pikkelhuer og Kavalleri paa den modsatte Bred. Nu kjørte vore Kanoner op og rensede Terrænet for Kavalleriet, som flygtede til Skoven, som ligger S. og V. for Overgangsstedet. Dækkede af dem gik vort Kompagni og 2det først over Aaen, medens de fra Højderne paa den sydlige Side beskøde os. Det varede nogen Tid inden vi kom over, da der kun var et smalt Bræt, hvor kun én Mand ad Gangen kunde komme over; men da vi først havde klaret det, gik det rask fremad. Jeg fik, ligesom ved Haderslev, 1ste Peloton, som jeg skulde danne højre Fløj med, og vi gik nu i Kjæde rask frem mod Skoven Vest paa. Fjenden flygtede helt igjennem Skoven og vi fulgte og udhvilede os paa en Højde midt i Skoven. 1ste Jægerkorps dannede Centrum og 2det Peloton af vort Kompagni venstre Fløj. Vi avancerede nu til Udkanten af Skoven, hvor 1ste Jægerkorps kom i en heftig Ild med Fjenden, som imidlertid havde faaet Undsætning af alle de fra Kolding fordrevne Tropper, saa deres Styrke voksede til en 20,000 Mand. Ilden blev heftigere og heftigere, og nærmede sig til min Kjæde, saa jeg maatte formode, at 1ste Jægerkorps blev drevet tilbage; jeg sendte derfor et Par Mand saa langt frem, at de kunde see Markerne bag (Vest for) Skoven. Den ene kom straks tilbage og meldte, at det mylrede af Pikkelhuer

lige ved os. Jeg gik nu selv frem og saae ogsaa, lige ved Indgangen til Skoven, 2 svære Kolonner med Kjæde foran rask nærme sig en Vej der gik igjennem Skoven paa venstre Fløj af min Kjæde; de kunde altsaa have afskaaret mig, hvis jeg ikke trak mig tilbage; men naar jeg lod Folkene straks løbe, vidste jeg, at jeg ikke saa let kunde standse dem, derfor kommanderede jeg ganske rolig: „Omkring — Marsj“, og efter nogen Tids Forløb, da Kuglerne med temmelig Force sloge ind i Træerne ved os, lod jeg dem løbe igjennem Skoven til et Gjerde ved denne, som jeg forud havde udvalgt mig til at besætte, for det Tilfælde at vi maatte gaae tilbage. I Skoven blev kun én Mand skudt. Vi optog nu 1ste Jægerkorps, som kom tilbage fra Skoven, og da den sidste Mand var indenfor os, begyndte vi en ordenlig Ild mod Pikkelhuerne, der mylrede frem af Skoven. De vilde rimeligvis ogsaa tage Gjerdet, som jeg havde besat, men mine Folk laae som en Mur og modtog dem med en saadan Kugleregner, at de fandt det raadeligst at blive ved Udkanten af Skoven. Her holdt vi dem en Tid; men da de nu vare blevne dobbelt forstærkede, gik de ud af Skoven under Hurra, og jeg var lige paa Nippet til at opgive Gjerdet, da jeg saae 6te Batallion komme ilende hen til os. Jeg raabte nu til Folkene: „Der komme Rødkjolerne til, nu munter!“ Hele Kjæden raabte nu Hurra, og i samme Øjeblik var 6te Batallion forenet med os bag Gjerdet. I største Hast var nu Fjenden atter inde i Skoven, og nu begyndte en morderisk Ild. Jeg gik hele Tiden frem og tilbage langs med Kjæden og taledede med Folkene, udpegede dem de Steder de mest skulde beskyde. Der var en Syngen og Piben af Kuglerne; jeg mærkede endog Lufttrykket flere Gange, men jeg var saa sikker paa, at ingen vilde ramme mig, at jeg ikke i mindste Maade generedes af dem. Af Folkene som laae bag Gjerdet faldt flere. Efter en halv Times Forløb bleve vi nødte til at forlade Gjerdet, som Tyskerne indtog; men det varede ikke 10 Minutter at de havde den Glæde; thi nu stormede vi under voldsomt Hurra og atter var Gjerdet vort. Paa den anden Side af dette laae en hel Slump af Pikkelhuemænd

og Jægere, da vi kom dertil; de fleste døde som Sild. Vor højre Fløj gik nu til et Gjerde lige ved Skoven i Højde med Tyskerne, hvor de aldeles flankerede dem. De fleste af mit Peloton havde opskudt deres Patroner, og vi havde faaet Ordre til at trække os ud af Ilden til Vrandrupgaard, hvor Resten af Ballionen stod. Paa 5 Mand nær lod jeg alle gaae tilbage; men disse 5 vilde gjerne blive, og vi 6 bleve saa tilbage mellem 6te Batallion og 2 Kompagnier af 7de Batallion. I kunne troe, at det var en Fornøjelse for mig at see disse 5 Mand, aldeles som I kunne tænke Eder Napoleons Grenaderer (de ere alle meget høje og kraftfulde) med den største Rolighed træde frem paa Gjerdet og tage ganske rolig Sigte, og ikke forlade Pladsen før de havde seet Virkningen; derpaa tilbage bag Gjerdet og lade, og derpaa atter frem. Jeg havde her en Scene med en Karl af 7de Batallion. Han kommer krybende paa alle Fire, hylende hen til mig og siger: „Forbind mig, forbind mig, Hr. Løjtnant!“ Han var saaret i Halsmuskelen, og jeg strammede hans Halsbind saagodt jeg kunde og sagde ham, hvor han skulde sec at komme hen. Smerterne vare nu vel ophørte endel, og han svarede med sagte Stemme: „Jeg har endnu et Skud i Bössen, og saa vil jeg sec mit Snit og faae den først fyret af,“ og han fik den virkelig fyret af, inden han gik til Ambulancen. I kunne ogsaa troe, at jeg roste ham. Et Par Timer var jeg i det Hele med mine 5 Mand i den værste Ild; men da de allerede længe havde opskudt deres Patroner og ikke kunde faae laant flere af de andre Batallioner, gik jeg med mine 5 tilbage til Batallionen. Jeg fik nu lidt Ro og gik ind i Gaarden, hvor jeg fik noget Öl og Smørrebrød, som jeg ret trængte til, da jeg ikke havde min Æsel af Karl hos mig hele Tiden; han læe paa den anden Side af Aaen og dækkede sig. Synet af den Masse Saarede og Døde gjorde intet Indtryk paa mig; inde i Gaarden var nemlig Ambulancen. Efter nogen Tids Forløb bad Majoren mig at føre 3die Kompagni frem hvor jeg havde ligget, for at afløse 6te og 7de Batallion. Vi kom til Gjerdet og jeg foreslog Kapitajnen at storme til Skoven. Da nu Folkene gik frem under Hurra,

troede jeg de vilde følge mig og sprang derfor over Gjerdet og frem mod Skoven en 50 Alen, men da Alt var stille bag mig, vendte jeg mig om og saae mig ganske ene midt imellem Vore og Fjenden. Jeg skal ikke nægte, at jeg blev lidt ubehageligt stemt, da jeg nu godt kunde mærke at der sigtedes efter mig. Det Ubehageligste var dog at vende Ryggen til Kuglerne. Jeg løb nu i Siksak tilbage til Gjerdet, og tog, for dog at have en Trofæ, Pikkelhuen med mig. Senere kom atter mit Peloton frem, for at dække Tilbagegangen over Aaen for de andre Batallioner, saa vi paa den Maade vare saagodtsom fra først til sidst i Ilden. Vi kom nu over Aaen og samledes meget ordenligt alle. Imidlertid havde vore Kanoner hele Tiden skudt over vore Hoveder ind i Skovene og vedblev, til vi Alle vare dækkede paa den nordlige Side af Aaen. Da vi i Kolonner kom op paa Højderne paa den nordlige Side, blev der sendt nogle Kugler efter os, som imidlertid kun dræbte én Mand. Jeg saae ham falde. Vore Kanoner kom nu i en Kamp med Fjendens, saa jeg var i Angest for Otto, som var til Bedækning for dem; men de fjendtlige sköde heldigvis saa slet, at vi kun mistede én Mand ved Artilleriet; derimod skulle vore Kanoner have muntret deres ordenligt. Mod Skovene i Syd var L. (som har vist sig brilliant især ved at storme en Mølle) med et Kompagni af vor Batallion og 12te Batallion, hvor de hele Tiden holdt Stillingen. — Ja nu er jeg en hel Del træt af at skrive og maa stoppe for denne Gang. Vi ligge nu her i meget godt Bondekvarter, men have i de sidste Dage haft voldsomme Strabadser. I Nat har jeg haft en herlig Søvn paa 10 Timer i en herlig Seng, saa jeg er aldeles restitueret. Man bliver ellers saa vant til Strabadser, at man ikke ændser nogle Mil o. s. v.“

Af hans Breve angaaende „den lille muntre Ekspedition“ den 3die og Fægtningerne ved Gudsö d. 7de og ved Vejle d. 8de Maj, hvilke han dernæst bivaanede, viser sig ikke mindre end af de ovenstaaende det frejdige Mod og den tillidsfulde Uforsagthed hvormed han gik Fjenden imöde; det sees derhos at han var i høj Grad afholdt af sine Undergivne. — Efterat han sidst i Juni paa

8 Timer var overskibet fra Helgenæs til Bogense og derfra marsjeret til Fredericia, var han med ved det store Udfald d. 6te Juli, hvor han førte sine Folk i Ilden med sin sædvanlige Raskhed. Men her svigtede ham hans hidtil hafte Lykke, idet han straks i Begyndelsen af Slaget blev saaret af en Kugle i Læggen, hvilket Saar han dog selv ikke ansaae for betydeligt, da Kuglen ikke havde berørt Benet. Det Nærmere ved Begivenheden beskriver han selv saaledes i et Brev fra Bogense af 12te Juli: „Jeg haaber, at I modtogte mit lille Brev, som jeg skrev ikke mange Timer efter at jeg var bleven saaret. Det var omtrent en halv Time efterat Udfaldet var begyndt, at Kuglen ramte mig. Jeg kommanderede Skytterne i Forning med den svenske Löjtnant Schmitterslöv (der ogsaa blev saaret (i Foden); han ligger ogsaa her, han kjører hen til mig næsten hver Dag, for at holde mig med Selskab). Vi gik begge foran vore Folk; og da vi nu nærmede os Skandsen, vendte jeg mig halvt om til Folkene, og sagde omtrent saadan: „Lad mig nu see I klemme dygtig paa de forbandede tyske Hunde!“ Lige ved Ordet „Hunde“ fik jeg Kuglen. Min Karl var straks ved Haanden, og i en Fart var jeg lagt paa Baaren, og nu gik det til Fredericia saa hurtigt som muligt. Indenfor Porten holdt en af Generalerne (jeg kunde ikke see hvilken); da jeg kom forbi, tog han til Huen og nikkede ad mig. Paa Lasarettet blev Kuglen straks taget ud; den var gaaet ind paa den højre Side af Læggen, og jeg kunde see at den sad paa den venstre Side. Jeg blev forbundet og derefter baaret til Skibsbroen, og straks efter vare vi paa Fyen. Paa Billeshave blev jeg atter forbundet, og da jeg ikke kunde udholde at ligge i en Sal hvor der vel vare 20 Saarede og bestandig kom flere og flere, og mange af dem vare temmelig fælt saarede og jamrede sig saameget, besluttede jeg at tage til Bogense, da Lægen erklærede, at det aldeles Intet vilde skade mig, og jeg dog ikke bestandig kunde blive her. En Vogn, hvori der var udbredt Halm og uldne Tepper, blev jeg lagt i. Schmitterslöv sad hos Kudsken, da hans Saar ej generede ham i at sidde. De 4 eller 3½ Mil vare vi 8

Timer om, saa I kunne troe, at jeg var kjed af den Kjöretur. Kl. 12 $\frac{1}{2}$ ankom vi hertil og glad var jeg, da jeg endelig kom i en god Seng. Paa Vejen var det ellers en Glæde at see hvor geskjæftige næsten Alle, baade Bønder og Flygtninger, vare med at løbe ud til Vognen og byde os Forfriskninger. Frökenerne D., som boe der i den Egn i en Bondegaard, kom ogsaa ud til mig. De havde lidt iforvejen sørget for deres Broder, som staar ved min Batallion, og som er meget haardt saaret.“

Hans i samme Brev udtalte Haab om snart at blive fört til Kjöbenhavn eller Roeskilde gik ikke i Opfyldelse; faa Dage efter blev han henslyttet til Kjöbmand H.s Hus, hvor han blev plejet med den utrætteligste Omhu. Men Saaret forværredes og Benet maatte afsættes, og denne Operation havde hans Död til Fölge den anförte Dag om Aftenen.

Den 2den August blev han tilligemed en afdöd Menig med megen Höjtidelighed og fuld militær Æresbevisning stedet til Hvide paa Kirkegaarden i Bogense. „Den almindelige Agtelse“ hedder det i Hempels Avis „som den særdeles vakkre unge Mand nöd, saavel blandt Vaabensfæller som hos Enhver der havde haft Lejlighed til at lære ham at kjende, udtalte sig paa den skjönne Maade i det meget talrige Ligfølge af Militære og Civile, der kappedes om at vise ham den sidste Ære. I Kirken, hvor Ligene bleve baarne ind, holdtes Taler, först af den meget begavede Kapellan Heiberg, dernæst af Pastor Arctander fra Klinte, der, knyttet i mangeaarigt Venskab til den Afdödes Fader, fremstod og i et herligt Fordrag, der litalte Alles Hjerter, tolkede Familiens Smerte ved Tabel af den elskede Sön.“

Justitsraad og Ridder af Dannebrog, forhen Regimentskirurg, **Samuel Frederik Henriques**, död i Kiel i Slutningen af Juli. Födt i Kjöbenhavn 1772 af en mosaisk Familie, men var selv af den lutherske Tro'sbekjendelse; Forældrene vare Galanterihandler og kongelig Hofagent Abraham Moses Henriques og Hanne föd Fürst. Efter at være fra Ungdommen af bleven oplært saavel i de

sædvanlige Skolevidenskaber, som og i det latinske, græske, tyske, franske og engelske Sprog, blev han i Aaret 1793 antaget som kirurgisk Volontør ved Frederiks Hospital, og underkastede sig efter fuldendt Studium i Foraaret 1796 Eksamen ved det kirurgiske Akademi med første Karakter. Straks efter foretog han en Udenlandsrejse, først til de franske Felthospitaler ved Rhinarmeen, derfra til Paris og London, hvor han besøgte de største Hospitaler og Forelæsninger hos de dengang berømteste Mænd i Faget. Ved sin Tilbagekomst til Kjöbenhavn i 1799, efter en 3aarig Fraværelse, blev han ansat som Reservekirurg ved det kirurgiske Akademi, og 1801 som Reservekirurg ved Frederiks Hospital. Tillige var han i samme Aar ansat som Overlæge ved et Hospital i St. Pedersstræde, for at tilsee endel af de der indlagte Saarede og Syge af Defensjonsskibene efter Slaget den 2den April. Efterat disse vare helbredede, blev han Udgang Juni s. A. konstitueret som Regimentskirurg ved det holstenske Rytterregiment, som dengang laae for Hamborg, og i 1802 udnævntes han til virkelig Regimentskirurg ved det slesvigske Rytterregiment i Horsens. Da Regimentet 1808 kantonnerede paa Lolland, forestod han Felthospitalerne i Nakskov, hvor han, med Opoffrelse af sin Tid og sin private Praksis, tilbød sig uden nogen Godtgjorelse at tilsee de Syge og Saarede af den ved Nakskov stationerede Rofflotille, som ogsaa de Syge af de Regimenter og Korpser der kantonnerede i Byen og dens Omegn, hvilket Tilbud allernaadigst blev antaget; og lod Kongen ham igjennem Admiralitetskollegiet bevidne „sin allerhøjeste Tilfredshed for den Omhu han har baaret for Sö-Etatens syge Mandskab fra Rofflotillen ved Nakskov, og for den velbetænkte Skaansomhed mod den kongelige Kasse hvormed han har søgt og vidst at naac sin gode Hensigt.“

I Aaret 1809 blev han udnævnt til Brigadekirurg over Öerne; men da han, efter at have i 3 Aar forestaaet denne Post, blev angrebet af en kronisk Öjenbetændelse, saae han sig nødsaget til at ansöge om sin Afsked, hvilken han og i Naade erholdt med Karakter af virkelig Krigsraad. Da imidlertid efter omtrent et Aars

Forløb hans Øjensvaghed var saavidt helbredet, at han saae sig istand til igjen at forestaae en Militærlægepost, ønskede han atter at træde i Tjeneste. Kongen var da saa naadig straks at ansætte ham som Regimentskirurg ved det første jydsk Infanteriregiment; og da Regimentet i 1816 blev forlagt fra Aarhus til Kjöbenhavn, blev han efter Ansøgning forsat til Dronningens Livregiment til Fods i Glykstad. I 10 Aar tjente han ved bemeldte Regiment, indtil Længsel efter Födelandet foranledigede ham til at ansøge om Forflyttelse i lige Stilling til det sjællandske Jægerkorps, og under 17de Jan. 1826 blev han allernaadigst udnævnt til Regimentskirurg ved dette, i hvilken Stilling han derefter forblev indtil han ved Armeens Omorganisation i 1842, fra 1ste Juli s. A. at regne, blev entlediget i Naade med Pensjon. Under 28de Okt. 1836 var han bleven benaadet med Dannebrogordenens Ridderkors og d. 26de Sept. 1838 udnævnt til virkelig Justitsraad.

Efter sin Entledigelse opholdt han sig i Kiel, hvor hans Datter, Vilhelmine, er gift med Premierlöjtnant og Adjutant ved det forrige 5te Jægerkorps, E. A. Rathlev („Major i slesvigholstensk Tjeneste“). Han efterlader ved sin Död sin Enke, fød Beck, og kun denne ene Datter.

Kjöbmand i Stege, Ridder af Db., **Christoffer Friedenreich Hage**, födt d. 27de Juni 1759, död d. 15de August 1849. Hans Forældre vare: Faderen Kjöbmand i Stege Johannes Jensen Hage, födt 1715, död 1791; viet d. 20de Oktb. 1747 til Moderen Bolette Margrethe Friedenreich (f. 1729 d. 1805). Faderens Forfædre udvandrede fra Holland, sandsynligvis midt i det 16de Aarhundrede paa Grund af religiöse Forfølgelser. Deres Familienavn var oprindeligt Tesch, et i Nederlandene endnu bekjendt Navn; efter Byen Haag er Navnet Hage vistnok oplaget. En af dem havde, ifølge et Skjöde, været Landsdommer paa Möen 1605, en anden, Jens Jensen Hage, Byfoged i Stege, hvilket ogsaa oplyses ved et Skjöde af 1665. Handelseböger udvise, at Forfædrene i 1660 dreve Handel i Stege. Moderens Fader var

Provst Johannes Friedenreich i Stege, tidligere Slotspræst i Fredensborg, gift med Marie Goische. Han nedstammede fra en Dansk, der som General i østerrigsk Tjeneste Aar 1529 blev adlet under Navnet Friedenreich paa Grund af Fortjenester i Kampen mod Tyrkerne, sandsynligvis under Vicens Belejring i 1529, og hans væsentlige Andel i en Fredslutning, hvorefter Navnet Friedim-Reiche blev givet ham.

Hage havde 15 Søsken, der nu alle ere døde. Han var den 6te i Alder, men overlevede dem Alle. Den sidstlevende Søster, Bolette Kathrine Hage, Enke efter Distriktslæge Mackeprang, døde i 1846 93 Aar gammel. En af Brødrene, Jens Friedenreich Hage, Grosserer og Justitsraad, hvis Enke endnu lever i Kjøbenhavn, døde i 1831 ogsaa i en høj Alder.

Faderen var en alvorlig, streng, næsten haard Mand. Han ansaae det ikke nødvendigt, at Børnene lærte mere end han selv havde lært, og han fordrede, at de tidlig skulde arbejde for deres Brød. Moderen var en alvorlig, men mild, højst elskelig Karakter; hun udmærkede sig lige meget ved aandelig og legemlig Skjönhed; Sønnen, der her omtales, mindedes hende til det sidste Öjeblik med barulig Kjærlighed og sønlig Taknemmelighed; han mindedes mangfoldige af hendes Ord, der udmærkede sig ved en sjelden Simpeltid og Højhed.

Ifølge Faderens Anskuelser af Livet lærte Hage ikke meget under sin Opvækst. Han maatte nøjes med den tarvelige Undervisning Hjemmets Skoler frembøde; i et Par Aar var han i Farum hos en beslægtet Præst, for at undervises. Han kom tilbage til Stege for at konfirmeres. Fra sin Konfirmationstid udhævede han oftere, som et Bevis for den Forskjel der var paa den nuværende og ældre Tid: at han var Nr. 2 paa Kirkegulvet, afdøde Gehejmeraad Mösting Nr. 1; den sidste kunde som Adelsmand ikke blandes med de Borgerlige, saa at der blev gjort en passende Afstand paa Kirkegulvet mellem ham og Hage. Efter Konfirmationen begyndte Hage at bistaae Faderen ved Handelen. Han arbejdede dygtigt, ufortrødent og uden Bram. Da han havde lagt en Ubc-

tydelighed tilside, bad han en af sine Brødre, der rejste i Handelsanliggender til Bergen, om at tage nogle Smaaavarer med for sig; men da Broderen havde været uheldig med egne Spekulationer, gik den unge Handelsmands første Forsending med i Løbet; han sagde, at dette lille Uheld havde gjort ham mere ondt end store Tab senere. Efter at have lagt en lille Sum tilside ved sin Utrættelighed og Sparsommelighed, ønskede han at rejse til Lybek for at lære Handelen i det Større; men Faderen mente, at han kunde lære nok hjemme og alholdt ham fra Rejsen. Han anlagde i 1781 et Brænderi i Forening med Broderen Johannes Hage. Derved tjente han ikke ubetydeligt, men i nogen Tid gik den største Fortjeneste, efter hvad han har fortalt, til Tallotteriet, hvori han mente at skulle forsøge sin Lykke. Paa engang besluttede han dog, ikke oftere at spille i Lotteriet. Men neppe havde han fattet sin Beslutning, förend han en Nat, under et Ophold i Kjöbenhavn, drömte 5 Tal. Med en Femrigsdalerseddél gik han til en Lottokollektör; men efter allerede at have rört Dörens Klinke, vendte han om. Han var ret tilfreds over at have besejret sin Lidenskab, da han efter Lotteriets Trækning saae, at hans 5 Tal vare komne ud. Han sagde, naar han berörte den Sag, at det dog var godt, at han fik besejret sin Lidenskab, der maaske aller var vaagnet dersom han havde vundet, og han talte altid med stor Uvillie mod Tallotteriet, som i hans Tid bragte saa Mangen til Bettelstaven. I Faderens sidste Aar gik Handelen tilbage for ham, og han havde kun ringe Kredit. Ældre Mænd have fortalt, at det var et almindeligt Ord: „Ja naar Christoffer vil indestaae derfor med sit Ord, da er det godt, saa kan Faderen nok faae Kredit.“

Faderen döde 1791 og efterlod sig en Gjæld paa 5000 Rdlr. Det blev nu Christoffer Hages Opgave at tjene det Nödvendige for sin elskede Moder. Hans Redelighed og Stræbsomhed var almindelig bekjendt, saa at det ikke faldt ham vanskeligt at skaffe sig Kredit. Nogle betydelige Uheld, navnligén Tabet af et Skib der havde været i Vestindien, i 1794, satte ham en Del tilbage.

Han tabte imidlertid ikke Modet. Han sagde vel neppe dengang, hvad han saa ofte senere i Livet, naar han fromt böjede sig for Skjæb-
nen og stod de alvorligste Prøver, plejede at sige: „Hvo véd, hvad det er godt for“; men han handlede deri paa samme Maade som i en senere Alder, at han stedse arbejdede stærkere, jo alvorligere Modgangen var, saa at den altid gjorde Udbyttet af hans Dages Værk større.

Under de trange Kaar tænkte han ikke paa at stifte Familie; men Moderen, der var gammel, og önskede förend sin Bortgang at see ham lykkelig, opfordrede ham til at tage sig en Hustru. Vel sagde han: „Hvis Dig saa synes, vil jeg gjöre det, men jeg tager ingen anden end Arnette Just.“ Da Moderen syntes godt om det Valg, og Arnette Intet havde at indvende, var Pagten, der blev saa rig paa Glæde for Hage, snart stiftet. Arnette Christiane Just var en Datter af Ivar Dam Just, Præst i Vammen i Jylland, og Ingeborg Kathrine Friedenreich, en yngre Söster af Hages Moder, saa at hun og Hage vare Söskendebörn. Hun var med 6 Söstre og sin Moder, efter Faderens Död, kommet til Stege; Hages Forældre havde hjulpet denne Familie; han selv havde i 1793 overtaget denne Kjærlighedspligt, og han vedblev i en Række af Aar at være Familien den kjærligste Ven og Fader; ogsaa i senere Aar hjalp han dem, der næsten Alle, selv eller ved deres Mænd, tyede til ham om Hjelp. — D. 20de Oktbr. 1796 (49 Aarsdagen efter Forældrene) bleve Christoffer Hage og Arnette Just viede. Han var nu 37 Aar gammel, hans Kone var kun 18 Aar (hun var födt d. 26de Febr. 1777); men Forskjellen i Alder föltes ikke saa stærkt, da hun var en alvorlig, tidlig udviklet Karakter. Moderen boede hos dem til sin Död i 1805.

Under Krigen udvidede Hage sin Handel betydeligt. Han havde et Brænderi, Lysestöberi, Garveri, en betydelig Butikhandel og Kornhandel. Han tjente i den Tid betydelige Summer. Han blev i Aarene 1807—15 udnævnt til Havnekommissær, Forligelseskommissær, Tugthusinspektör, Indkvarteringskommissær og Strandingskommissær. Han forblev i en lang Aarrække paa disse for-

skjellige Poster. I 1819 opfordrede Sten Bille, der førte vort første Dampskib Caledonia, ham til at gjøre det dengang usejlbare Ulfshaledyb. sejlbart. Hage lod for egen Regning optage betydelige Masser af Sten, og han bidrog væsentligt til at dette ikke uvigtige Løb kunde benyttes. Senere bekostede Admiralitetet de fornødne Arbejder videre udførte. — Under Krigen havde han Leverancen til de Militære paa Möen. Ræder omtaler i sin Krigshistorie (B. 1, S. 187) den Iver Hage udviste i 1807 ved Armeringen af 10de Landværnsbatallion. Han var i Kjøbenhavn da Flaaden bortførtes i 1807. Hans Æje flammede endnu naar han som Olding talte om, at han havde mødt Mænd paa Gaderne der gik til Toldboden for at see Flaaden bortsejle under engelsk Flag.

Ligesom Krigen havde aabnet Velstandskilder, saaledes forrykkede Pengesforandringen alle Forholde. Hage fik ved den et Slød som ikke kunde forvindes. Han tabte betydeligt, idet Andre benyttede sig af Kjendskab til Lovens forskelligartede Regler for kongelige Obligationer og andre Statspapirer (Sedler), og denne voldsomme og vanskelig forsvarlige Forandring kunde ikke andet end gribe forstyrrende ind i alle Forholde og overlade Tilfældigheden, om de frembragte Resultater vare retfærdige eller ikke. Den Forvirring der længe vedvarede i Pengesforholdene, fuldendte hvad Pengesforandringen i 1813 havde begyndt, og i 1819 maatte Hage opgive sit Bo. Han fik imidlertid afsluttet Akkord og stræbte ufortrødent at erhverve det Nødvendige til en talrig Familie. Hans Hustrus Flid, Huslighed og Sparsommelighed bidrog ikke lidet til at han atter kunde rejse sig; ligesom han i hendes trofaste Kjærlighed fandt den bedste Løn for sin Stræben.

Uagtet han i en lang Aarrække havde stor Møje med at slaae sig igjennem, var han dog ikke blot beredt til at staae Enhver bi der søgte hans Raad, men i Stilhed hjalp han Mangfoldige, der tyede til ham. Hans Hus stod stedse aabent for den Fremmede der besøgte Möen, saa meget mere som Mangelen af en Gæstgivergaard havde vænt Folk til at tage ind til „Christoffer Hage.“ Enhver tyede gjerne til ham, for at høre hans Mening, da de altid

fik et oprigtigt, sundt og bestemt Svar. Han talte til den Rige og Mægtige som til den simple Arbejder; derfor glædede Enhver sig ved at tale med ham. Stille og ydmyg vandrede han sin Gang, og han forlod meget nødig, endog paa kort Tid, sin Virksomhed. Man kunde om ham sige, at „den venstre Haand ikke vidste hvad den højre gjorde,“ naar han hjalp den Trængende. Ofte naar han en Vinteraften havde spillet sit Parti Kort, som han gjerne gjorde, og var gaaet af med Fordel, var hans Vandring den næste Dag til en Trængende. Mange Fattige fik i en Række af Aar én Gang om Ugen deres varme Mad fra hans Kjøkken, og Mange hjalp han ved et Laan ud af en øjeblikkelig Forlegenhed, om han end selv kunde behøve Pengene i sin Handel. Især var det hans Glæde at være den simple Arbejder til Nytte, hvortil der gaves ham rig Lejlighed, da han dels ved sin Handel, dels ved Opførelsen af mange Bygninger, som især i de senere Aar var ham en kjær Beskæftigelse, satte mange Arbejdere i Virksomhed. Selv naar han havde sluttet Akkordarbejde, kunde han dog aldrig see Arbejderen slide, uden at han maatte gjøre ham godt ved nærende Føde. Hans Trang til at give bort var saa stor, at det næsten ikke var ham muligt at beholde hvad der foræredes ham. Han havde kun saare faa personlige Fornødenheder, og han fandt altid, at en Anden bedre end han kunde have Brug for hvad der var givet ham. Naar han blev bedraget eller bestjaalet, glemte han det snart. Han tog gjerne Sligt fra den komiske Side, hvor Forholdene tillode det; han foretrak at forbedre fremfor at styrte i Fordærvelse. En Mand stjal engang et Reb fra ham; da han vidste hvem det var, vandrede han til Manden og forærede ham noget Reb, idet han sagde: „Jeg maa antage, at De trænger til et Reb.“ Manden vidste ikke ret om han kunde modtage Gaven eller ikke, som Hage lod blive i hans Haand og gik bort. En Dønde havde stjaalet noget Beg, som han havde gjemt i sin Hat. Hage straffede ham ved at holde ham op med Tale ved en varm Kakkellovn, og smilende sagde han, da Beget begyndte at smelte: „Lad det nu være godt; stjæl ikke Beg en anden Gang.“ Det syntes næsten

at være Hage umuligt længe at bære Nag til en Mand. Han troede, at Enhver maatte kunne bedre sig, om han end havde handlet slet. — Uagtet han aldrig trængte sig frem, men beskedent holdt sig tilbage for langt underordnede Mennesker, gjorde han sig dog uvilkaarligt gjeldende hvor han var, idet hans stille, ædle Optræden virkede paa Andre, og Enhver gjerne hørte hans Ord, skjönt han ikke havde lært Meget i den Forstand hvori dette ialmindelighed lægs.

Bönderne satte især stor Pris paa Hages Ord. Det var i mange Aar en almindelig Tro iblandt dem, at han kunde sige igjen, og naar en Forbrydelse var begaaet, vandrede den Skadelidte som oftest til Hage, skjönt denne bestræbte sig for at overbevise dem om deres Vildfarelse. Men Bonden havde ogsaa Grund til at skatte ham; thi han sparede ikke Ulejlighed for at virke for ham. Ofte saae man ham sidde og pille Sæden ren, for at skaffe Bonden godt Saakorn, og han hidrog meget til at Bonden merglede sin Jord og lærte at lægge Vind paa bedre Korn, ligesom han ofte hjalp Bonden, der var i Forlegenhed, med Laan, og det ikke sjelden uden at der svaredes Rente. Ved Siden heraf arbejdede han med sine Sønner Alfred, og senere Gustav, paa ved Rensemaskiners Indførelse og ved Opførelse af en engelsk Tørreovn at levere bedre Korn, hvoraf en betydelig Del udførtes til England, ligesom han ved Opførelsen af gode rummelige Magasiner blev bedre istand til at behandle Sæden godt.

Skjönt Hage havde betydelige Uheld ogsaa i de senere Aar af sit Liv, gik hans Virksomhed dog i det Hele fremad. Rig kunde han aldrig blive, da hans Karakter ikke tillod ham at opsamle store Kapitaler; han gav til det Sidste meget bort og ved Kautitioner og ved at sætte Flere i Virksomhed satte han ikke ubetydeligt til. Sit milde, menneskekjærlige Sind bevarede han til det sidste Öjeblik. Han syntes at have bestaaet sin Pröve og sluttet Pakt med Evigheden længe för sin Död. Med Glæde sad han paa sine gamle Dage og fortalte til Börn og Venner hvad han havde oplevct, og det gjorde han med en sjelden Klarhed, Sikkerhed og

Livfuldhed. Flere Begivenheder han havde oplevet fortalte han saaledes til sin mangeaarige Ven Provst D. Smith, og denne nedskrev dem stundum ordret, og han har udgivet flere af disse Fortællinger i et lille Børneskrift. Hage kunde endnu i det sidste Aar af sit Liv, 90 Aar gammel, erindre og med Troskab og Nøjagtighed gjengive Begivenheder som laae over 60 Aar tilbage i Tiden. Ikke blot herved, men ved at udkaste og udføre Planer og i den yderste Detail beskjæftige sig med Sager der forefaldt, naabenbarede han sin aandelige Friskhed til den allersidste Tid. Han levede i høj Grad regelmæssigt. Det tarveligste Maaltid var ham altid det kjæreste. Midt under Maaltidet plejede han gjerne at rejse sig, for at Ingen skulde vente paa ham der havde Noget at tale med ham om. Hans Sövn var ialmindelighed kort men sund. Han sov roligt ind fra det Öjeblik han lagde Hovedet til Pudsen, og vaagnede sjelden förend han skulde staae op, hvilket hele hans Liv igjennem var meget tidligt.

I Familielivet viste Hage sig som den kjærligste Mand og Fader. Paa hans Födselsdag, som höjtideligholdtes d. 19de Juli, der egentlig var hans Daabsdag, samledes i mange Aar Familien fra alle Kanter om ham som den ærværdige Patriark, Enhver saa gjerne dvælede hos. Skjønt han udstrakte sit kjærlige Sind til Alle, maatte man dog, for at bedömmen ham, see ham i Hjemmet. Han lagde stor Vægt paa, at hans Börn skulde lære Noget, og mente da, at de nok kunde sørge for sig selv. Det blev hans Lod at see 4 Börn (to Dötre og to Söner) og to Svigerdötre gaae forud for sig i Graven. Da han ved slig en Lejlighed törrede sin fromme Taare, sagde han: „Én Engel mere i Himlen vil da modtage os.“ Allid var han den der beroligede og mildnede under Sorgen. Den 20de Oktbr. 1846 höjtideligholdtes hans og Hustrus Guldbryllup, ved hvilken Lejlighed Börn, Börnebörn og Börnebörns Börn vare samlede lilligemed en stor Del Venner omkring det ærværdige, endnu ungdommelig livfulde Ægtepar. Hage modtog efter Guldbryllupet Ridderkorset. Da han skrev sit Levnet til Ordenskapitlet, sluttede han med de ejendommelige Ord:

„Kredit, Kampesten og Vand have hjulpet mig til at fortjene det Nødvendige til en talrig Familie.“

Lige til Slutningen af 1848 var han fuldkommen rask og livsfrisk. Han læste ofte, og kun om Aftenen ved Lys maatte han tye til Briller. Han talte med livfuld Interesse om Krigen; naar han omtalte Hertugen af Augustenborg, udtalte Indignationen sig af hans lyse Øje. — Da Valget til Rigsforsamlingen i 1848 foregik, var han tilstede under hele Valghandlingen. Et Øjeblik syntes han at have en bitter Følelse, da Flertallet af Bønderne foretrak Fr. Barfod for hans Søn Hother, og han betragtede det næsten som en personlig Krænkelser; men hans milde, barnlige Sind sejrede snart, og han gjentog det han saa ofte sagde, naar Noget gik ham imod: „Hvo véd hvad det er godt for.“ Saaledes var der som en bestandig Tilbagevenden til Gud. Han havde vistnok sine Fejl, og Tiden hvorunder han var opvokset kunde ikke være blevet uden Indflydelse paa ham; men han syntes altid snart at gjenfinde sin ædle, elskelige, fremfor Alt barnlige Natur.

En Forkjølelse i Vinteren 1848—49 tvang Høge til at holde sig inde. Han kunde ikke undvære sine sædvanlige Beskjæftigelser. Hans Kræfter aftog som Følge heraf. I den Tid han saaledes sad stille, læste han meget, især i sin Psalmebog. I Sommeren 1849 syntes han til en Tid at leve op igjen, og han begyndte atter sine vante Beskjæftigelser; faa Dage før sin Død gav han Ordre til at grave en Brønd, og han gik oftere til Stedet for at paasee Arbejdets Udførelse. Paa sin Fødselsdag d. 19de Juli havde han den Glæde at holde Sønnen Gustavs første Søn over Daaben. Hans Øje var saa talende, at Lægerne ikke vilde troe, at hans Endeligt var nær. Han vidste endnu til det sidste Øjeblik bestemt at udtale sine Ønsker. Da Datteren Arnette, der paa Grund af Brylsyge skulde rejse til Madeira, ikke vilde forlade ham, maatte han udtale det bestemte Ønske, at hun skulde rejse, for at hun kunde leve for sin Moder, da han nu gik bort. I de sidste Dage talte han ofte om sin kjære Moder, som han haabede skulde modtage ham i Himlen, og han syntes at see hendes forklarede Billede. Hertil sigte de Ord i et smukt Digt i Fædrelandet f. 22de August 1849 af T—t:

„Jeg vil ej gaae og stampe her
 Mod Düden — bort jeg gaar.
 I Nat jeg saae min Moder kjær,
 Som i de unge Aar.“

Han gik bort d. 15de August 1849 om Morgenen. Den yngste Søn Christoffer kom for at see ham netop i det sidste Öjeblik. Da han aabnede Öjet og gjenkjendte Sönnen, nikkede han venlig til ham og opgav Aanden. Han blev begravet d. 20de August. En talrig Skare af Slægt og Venner fra By og Land fulgte ham til hans sidste Hvilested. Provst D. Smith skildrede i smukke og sande Ord, hvad han havde været som Menneske, Familiefader og for det Sted hvor han sin ganske Tid havde levet.

Hages Hustru lever endnu paa Möen. Hun er nu næsten 73 Aar gammel; uaglet hun har haft mange og store Sorger, er hun endnu livfuld og rask. — Af 10 Börn ere 4 döde, 6 levende: 1) Bolette Hage, födt 7de Febr. 1798, gift 1816 med Grosserer H. Puggaard, död d. 11te Novbr. 1847. Hun beskjæftigede sig i mange Aar med Landskabsmaleriet, og drev det til en ikke ringe Fuldkommenhed. 2) Antoinette Hage f. 1799, död faa Uger gammel. 3) Johannes Hage, födt 2den April 1800, död 16de Septbr. 1837. Kandidat i Theologi og Filologi, Overlærer ved Roeskilde Kathedralskole indtil 1835, bekjendt ved flere Skrifter, men navnlig som Redaktör af Ugebladet „Fædrelandet,“ hvis Redaktion han overtog efter Prof. David. 4) Emil Hage, födt 7de April 1802, död 5te Juni 1846. Beskjæftigede sig, efter at have taget 2den Eksamen, især med Ornithologi. Han har efterladt en fortrinlig Samling af nordiske Fugle. 5) Alfred Hage, födt 31te Decbr. 1803. Deltog i Bestyrelsen af Handelen hos Faderen fra 1819, og var i Kompagni med ham fra 1828—32, da han gik i Kompagni med Grosserer Puggaard, og först stod i Spidsen for en Handel i Nakskov og fra 1842 for Huset H. Puggaard & Komp. i Kjöbenhavn. 6) Henriette Hage, födt 19de Marts 1807, gift med Distriktslæge Hoffbauer i Herning. 7) Gustav Hage, födt 19de Novbr. 1808, efter Alfred Faderens Kompagnon; bestyrer

Handelen i Stege for Moderen. 8) Arnette Hage, født 14de April 1824; ugift. 9) Hother Hage, født 9de Jan. 1816. Kandidat i Lovkyndighed; Redaktør af „Folkebladet“ fra 1847—48, Medlem af den Roeskildske Stænderforsamling og kongevalgt Medlem af den grundlovgivende Rigsforsamling. 10) Christoffer Hage, født 9de Marts 1819; Bestyrer af Handelshuset Puggaard & Hage i Nakskov siden 1841.

Frederik Emil Lausen, Postmester i Kjerteminde, død den 19de August. Blev født d. 30te Decbr. 1807 i Odense, hvor hans Fader, den d. 10de Marts 1843 i sit 76de Aar afdøde Kancelliraad Peter Christoffer Lausen, var Postmester; Moderen Antonette Elisabeth Lausen f. Holm. Efter at være konfirmeret, lagde han sig et Par Aar efter Landvæsenet; deltog derefter i de juridiske Forretninger paa Byfoged-Kontoret i Middelfart, og underkastede sig senere, i Novbr. 1827, den dansk juridiske Eksamen med Bekvem og Temmelig vel, hvorefter han erholdt en Plads som Skriver i Rentekammeret. I Aaret 1831 blev han af dette Kollegium ansat som Forvalter over de kongelige Godser Dronninggaard og Nyvraa; 1834 opgav han imidlertid igjen denne Stilling, og begav sig til Odense, hvor han i 10 Aar arbejdede som Fuldmægtig paa Postkontoret sammesteds under sin Fader og den denne adjungerede, siden sukcederende, ældre Broder, nuværende Postmester N. M. Lausen, indtil han under 23de Juli 1845 udnævntes til Postmester i Kjerteminde. Ved Krigens Udbrud blev han ansat som Feltpostmester ved Hovedkvarteret og fungerede som saadan baade i 1848 og 1849. En Forretningsrejse paa drog ham en heftig Gigtfeber, som endte hans Liv i Odense den anførte Dag, 8 Dage efter at han var ført did fra Billeshave Lasaret, hvor han havde henligget i 7 Uger. Han efterlod sin unge Kone, Emilie Mathea, Datter af Toldforvalter Geltzer i Kjerteminde, samt en Søn Valdemar, f. 1848.

Den Afdøde var, ifølge Hempels Avis, bekjendt for udmærket Duelighed som Forretningsmand, og hans elskværdige Egenskaber havde erhvervet ham mange Venner. Da han den 23de August

blev begravet i Odense, henbæres Liget af Byens Fodjægerkorps, hvori han havde været Offiser.

Klædefabrikør og Dannebrogsmænd **Johan Carl Modeweg**, død d. 20de Aug. En af Danmarks dygtigste, driftigste og mest udmærkede Fabrikanter, som var en af dem der ved sit Eksempel først godtgjorde, at idetmindste Klædefabrikationen kan trives ligesaavel hos os som i England, Frankrig og Tyskland, naar den kun ledes med Indsigt og Kraft. Han var født d. 25de Marts 1782 i Kjøbenhavn, hvor Faderen, en Tysker af Fødsel (født i Magdeborg), var Urmager. I Aaret 1804 eller 1805 nedsatte han sig som Urtekræmmer her i Staden, men Omstændighederne nødte ham efter nogle Aars Forløb til at hæve sin Handel. Det var under Krigen med England, da Nationens almindelige Stemning drev den til Forsøg paa i alle Henseender at gjøre sig uafhængig af Udlandet, navnlig i Fabrik- og Manufakturvæsenet. Det var en tilfældig Omstændighed der i Aaret 1810 foranledigede Modeweg til, uagtet han ikke havde lært dette Fag, at anskaffe sig for Resterne af sin Formue en Væv og to Skotrokke. Dette var den første simple Begyndelse til en Mands Virksomhed som ved sin Død forskaffede henimod 500 Mennesker Underholdning. En stor Ildebrand, som i Aaret 1819 ødelagde hans Ejendomme og Varebeholdninger, tjente kun til at forhøje og udvide hans Virksomhed, da han nu anskaffede sig de i Udlandet prøvede bedste Maskiner og ved Rejser selv gjorde sig bekendt med Fabrikationsmaaden. I Aaret 1832 kjøbte han i Forening med Etatsraad Suhr af de Schimmelmannske Arvinger det for sin yndige Beliggenhed bekendte Brede, $1\frac{1}{2}$ Mil Nord for Hovedstaden, og medens det derværende Kobberværk vedblev at drives af Suhr, flyttede nu Modeweg sin Klædefabrik fra Kjøbenhavn (hvor den havde været drevet først i Dronningens Tvergade, senere i Bredgaden) herud, hvor den betydelige Vandkraft, der senere forøgedes ved en Dampmaskine paa 25 Hestes Kraft, anvendtes til at drive saavel Korte- og Spindemaskinerne som en Valkemølle. Det Modewegske Klædes Finhed, Glans og

Godhed var almindeligen anerkjendt og forskaffede Fabrikken saa stadig og stærk en Efterspørgsel, saavel fra Indlandet som fra Norge og Sverrig, at den sjelden kunde tilfredsstille alle Bestillinger. Ifølge Bergsöes Statistik (II. S. 420) er Modewegs Klædefabrik en af de 5 største i det egentlige Danmark, den havde i Aaret 1844 beskjæftiget c. 150 Arbejdere og 40 Væverstole, og leveret 33,000 Alen middelfint Klæde. Efter at have begyndt med to tomme Hænder, efterlod Modeweg sig derfor ogsaa en Formue der anslaaes til over 3 Tönder Guld, ikke erhvervet ved Handelens usikre Spekulationer, men ved Flid og Dygtighed, og idet han selv berigedes, forskaffede han til samme Tid den talrige Befolkning der bosatte sig om Brede, Arbejde og Bröd. — I Aaret 1828 gav Kong Frøderik VI ham en fortjent Anerkjendelse af hans betydelige Virksomhed og Fortjenester af Industrien, ved at tildele ham (under 1ste Novbr.) Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

Den energiske Karakter ved hvilken Modeweg havde vidst at overvinde de mange Vanskeligheder der modsatte sig en Fabrikation som hidtil her i Landet kun havde bragt sine Dyrkere Tab, forbundet med en stærk Selvstændighedsfølelse og Bevidstheden om, at han hverken skyldte offentlig eller privat Understöttelse sit Værks Fremgang, gav hans Omgang noget Frastödende for den der ikke kjendte ham nöjere; men i sin Familiekreds var han en omhyggelig Fader, mod sine talrige Slægtninger, hvem han ved sine sidste Bestemmelser har betænkt rigeligt og kjærligt, en sand Velgjörer (sin afdöde Broders, Haltemager M.s, 2 Söner, den ene nu Urtekræmmer her i Staden, den anden Artillerikapitajn, havde han saaledes begge sat i Vej), mod de Faa han værdigedes at kalde sine Venner, en tro og uforanderlig Ven, baade i Ord og i Daad. Arbejderne paa hans Fabrik, der i hans Testamente ogsaa vare betænkte med en aarlig Gave, sørgede over ham som over en Fader, og fulgte ham i en talrig Skare til Trinitatis Assistentskirkegaard, da han den 25de August der nedsattes hos sin forudgangne første Hustru og Sön.

Hans første Hustru, med hvem han giftede sig i 1806, var

Magdalene Luise fød Bock; hun døde 1843, efter at have skjønk-
ket ham 6 Børn, hvoraf de 5 leve, nemlig en Søn, nuværende
Agent J. E. Modeweg, der i flere Aar var Faderens Kompagnon
og nu fortsætter Fabrikken efter ham, og 4 Døttre, alle gifte.
Efter at være bleven Enkemand, giftede han sig andengang med
Petrine Nikoline Tangen, Datter af Skibskapitajn T., nu hans efter-
levende Enke *).

Andreas Christian Riis-Lowson, Etatsraad, Ridder af Dan-
nebrog, forhenværende Raadmand i Kjöbenhavn. Han var født d.
31te Oktbr. 1779 i Landsbyen Daler under Grevskabel Schacken-
borg i Ribe Amt, hvor Faderen Jörgen Frederik Riis, der døde i
April Maaned 1812, efter at have været i samme Kald siden 1756,
var Sognepræst. Moderen, en Præstedatter fød Vedel, døde da
han var 10 Aar gammel. Efter at have nydt Skolegang og Un-
dervisning i de lærde Sprog hjemme hos sin Fader, der selv for-
inden han blev Præst havde i flere Aar været ansat som Lærer
ved Latinskolen i Kolding, kom han i Aaret 1797 paa den lærde
Skole i Slesvig, hvorfra han Aaret efter dimitteredes til Universi-
tetet i Kiel. I 3 Aar, indtil Paaske 1801, hørte han sammesteds
Forelæsninger og frekventerede fornemmelig de theologiske Kol-
legier. I Novbr. 1801 kom han til Kjöbenhavn, hvor han, efter at
være i 1802 indskrevet som Student, fortsatte det theologiske Stu-
dium indtil 1803, da han i Januar Maaned tog theologisk Embeds-
eksamen med Karakteren Laudabilis et quidem egregie. Men hen-
imod Slutningen af samme Aar begyndte han at studere Retsvi-
denskaben, og i Juli Maaned 1805 underkastede han sig ligeledes
den latinsk-juridiske Eksamens saavel theoretiske som umiddelbart
efter den praktiske Prøve, begge med Laudabilis. I Begyndelsen
af 1806 blev han derefter antaget som Frivilling i det kongelige
danske Kancelli's 5te Departement, og fik Aaret efter, den 3die
April 1807, Bestalling som Underkancellist i Kancelliets 1ste De-
partement, og under 7de Maj 1811 som Kancellist sammesteds.

*) Væsentlig efter en Artikel i den Berl. Td., med Tilføjelse af flere andre Efter-
retninger.

Den 29de Novbr. 1815 udnævntes han til Kontorchef i Raadstuens 2det Sekretariat, hvorfra han under 13de Febr. 1833 befordredes til Raadmand i Kjöbenhavns Magistrat. Den 28de Aug. 1810 forundtes ham kongelig Bestalling som Kancellisekretær, d. 31te Juli 1815 som virkelig Kancelliraad og d. 17de Maj 1833 som virkelig Justitsraad. Den 22de Maj 1840 blev han hædret med Dannebrogordenens Ridderkors. Under 22de Oktbr. 1847 blev han efter Ansøgning i Naade og med Pensjon entlediget fra Embedet fra 1ste Jan. 1848 at regne, hvorhos han udnævntes til Etatsraad med Rang i 3die Klasse Nr. 9. Han døde ugift den 29de August 1849, efter flere Aars tillagende Svaghed.

Ved Konferentsraadinde Schütz f. Lowsons Død i Aaret 1809 blev han Besidder af den Lowsonske (eller Basnæske) Fideikommisskapital, i hvis Følge han, i Henhold til Erektionsbrevets Bestemmelser, maatte tillage Navnet Lowson efter dertil erholdt kongelig Bevilling. Hans Eftermand i Fideikommisset er, saavidt vides, en Brodersøn, Studiosus A. C. Riis, nu Riis-Lowson.

Studiosus Juris **Georg Christian Ulrik Wellendorff**. Født 1830, Søn af de overlevende Forældre, nuværende Skovrider i Odsherred i Sjælland Hans Christian Wellendorff og S. W. f. Ulrich, boende paa Mantshøj ved Nykjöbing. Blev 1847 dimitteret til Universitetet fra Roeskilde Kathedralskole, og tog Eksamen artium og i 1848 den filosofiske Eksamen, begge med Laudabilis. Havde derefter begyndt at studere Retsvidenskab, men døde hjemme hos sine Forældre af Brystsvaghed d. 7de Sept., i en Alder af 19 Aar. Han var en meget dygtig, elskværdig og haabefuld ung Studerende, som Döden allfor tidlig bortrev fra hans Forældre og Venner.

Direktör **Jens Hostrup Schultz**, kongelig og Universitetsbogtrykker, död d. 12te Sept. Mindre bemærkelig ved sine personlige Egenskaber, end som Ejer af et af de første og udentvivl det ældste af de kjöbenhavnske Bogtrykkerier, som idetmindste i 120 Aar har fört Titel af det kongelige og dets Besidder af Direktör for det kongelige Bogtrykkeri, samt i Forening dermed været Universitetets første Bogtrykker. Hin Benævnelse skulde

dog kun tilkjendegive, at de kongelige Forordninger m. m. der bleve trykte, medens iøvrigt Bogtrykkeriet var Vedkommendes private Ejendom; men saavel det Indbringende ved disse Arbejder, og ikke mindre ved Universitetsbogtrykker-Bestillingen, især i de ældre Tider, som den personlige Titel, kunde ikke andet end give Officinet og Bogtrykkeren et vist Fortrinspræg fremfor de øvrige. Den første Ejer af det nuværende Schultziske Officin som fik Titelen af Direktør for det kongelige Bogtrykkeri — hvorpaa en egen Bestalling hvergang blev udfærdiget — var Johan Jörgen Höpffner, som d. 10de Marts 1731 fik saadan Bestalling*). Han var tillige Universitetets første Bogtrykker, og begge Bestillinger gik med Trykkeriet over paa hans Søn Nikolaj Christian H. (1759—1783) og Sønnesøn Peter Markvard H., fra 1783, indtil denne i 1795 solgte Trykkeriet til den ældre, eller Johan Frederik Schultz, den nu Afdödes Stedfader, som derefter endnu i Septb. samme Aar erholdt Bestalling som Universitetets første Bogtrykker og ligeledes i Decbr. næstefter som Direktør for det kongelige Bogtrykkeri. Denne Johan Frederik Schultz var födt i Odense, hvor hans Forældre udentvivel vare fattige Haandværksfolk, d. 1ste Marts 1756. Han lærte Bogtrykkerkunsten i sin Födeby, kom til Köbenhavn 1777 og konditionerede hos Berlingerne indtil 1783, i hvilket Aar han kjøbte Sanders ubetydelige Bogtrykkeri for 500 Rdl. Driftighed, Orden og Virksomhed gjorde ham snart yndet af sine Medborgere; hans Bekjendtskab med sin Tids lærdeste og anseteste Mænd — Rahbek, Nyrup, Th. Thaarup, Pram, Baggesen o. m. Fl. — bidrog meget til hans Fremtids Lykke. 1786 blev han Universitetets anden Bogtrykker, 1789 Hofbogtrykker. Hans Gaard, Bogtrykkeri, Indbo og Forlagsskrifter brændte i Köbenhavns Ildebrand i Juni 1795; men endnu i samme Maaned kjøbte han for 30,000 Rdl. P. M. Höpffners Gaard og Bogtrykkeri og erholdt ifölge dette Kjöb de tvende oftnævnte Bestillinger. Tillige

*) För ham havde vel tvende Andre erholdt lignende Bestalling, nemlig Assessor Johannes Lorentzen, udentvivel i 1697 eller kort derefter, og efter hans Död 1729 Kancelliraad Jokum Vielandt, der døde 1730; men disses Trykkerier vare, saavidt kan skjönnes, forskjellige fra det Höpffnerske.

virkede han i adskillige til Kommynen henhørende borgerlige Fag. I Aaret 1792 havde han giftet sig med Brygger-Enken Mad. Dorothea Christine Hostrup f. Holm; hun havde tvende Sønner og en Datter, selv havde han med hende ingen Børn. Denne for sin Godgjørenhed og Virksomhed agtede Mand døde d. 28de Novbr. 1817. Efter hans Død fortsatte hans Enke Bogtrykkeriets Drift, og bevilgedes det kongelige og Universitetets Arbejde. Hun var født 1755 og døde d. 6te Febr. 1821; hun var en sparsommelig og huslig Kone. Hendes ældste Søn fik Bogtrykkeriet efter hende, den yngre døde i Balavia 1821.

Den nysnævnte Søn var den nu afdøde Direktør Schultz, hvis egentlige Navn var Jens Nikolaj Christian Hostrup, men som antog sin Stedfaders Navn og altid kaldte sig og var bekjendt under Navnet Jens Hostrup Schultz. Han var født d. 26de Maj 1782, lærte Bogtrykkerkunsten i Stedfaderens Trykkeri, og fik efter sin Moders Død ligesom han Bestalling som Direktør for det kongelige Bogtrykkeri og første Universitetsbogtrykker. Nogle Aar efterat han var bleven Ejer af Bogtrykkeriet satte han en ikke ubetydelig Kapital deri, ved at anskaffe endel ny Presser, Maskiner og en betydelig Del forskjellige Sorter Skrifter, samt udvidede Lokalet i Bogtrykkeriet, som ved denne Oposfrelse vandt meget i Henscende til større Fuldkommenhed i alle til Fag henhørende Materialier. — Han var to Gange gift, første Gang med en Jomfru Holm, med hvem han havde 1 Søn og 2 Døltre, anden Gang med en Jomfru Poulsen, med hvem han havde 3 Sønner og 2 Døltre. Begge ere døde før han. Han var en god Familie-fader. Formodentlig vil den ældste Søn, naar Skiftet er sluttet, faae Bogtrykkeriet efter Faderen. Hvorvidt den forunderlige Titel af Direktør for det kongelige Bogtrykkeri ogsaa fremdeles skal vedblive, vil Fremtiden lære; hidtil er den ikke tildelt Nogen, ligesom heller ikke endnu nogen Universitetsbogtrykker er udnævnt.

Dödsfald i Udlandet.

Den 10de Juni 1849 døde i Paris den berömte Marsjal Bugeaud, Hertug af Isly, i sit 65de Aar, efter et kort Sygeleje af Kolera. **Thomas Robert Bugeaud de la Picounerie** var födt i Limoges i det sydvestlige Frankrig d. 15de Oktb. 1784 af en adelig Slægt: Faderen var Jean Ambroise Bugeaud, Moderen Francoise de Sutton de Clonard, födt i Irland af en af dette Lands berömteste Familier. Hans Familie unddrog sig Revolutionens Forfølgelser; to af hans Brødre udvandrede; men dette hindrede ham ikke i fuldkommen at ofre sig til sit Fædreland, da han havde naaet den modnere Alder. I Aaret 1802 traadte han som Frivilling under Fanerne; tjente først i Hæren ved Kanalen og blev i 1805 ansat i Storarmeen. Han erhvervede sig Korporalsgraden ved Austerlitz og indtraadte et Aar senere som Sekondlöjtnant i det 64de Regiment. Efter at have gjort Felttogene med i Prøjszen og Polen, og efter at være bleven haardt saaret ved Pultusk, gjorde han Tjeneste i Spanien indtil Aaret 1814 — i 1809 under Napoleon selv —, først som Adjutant ved Staben, derpaa som Kapitajn i Volligörerne og tilsidst som Kapitajn i det 116de Linieregiment. Her lærte han Krigshaandværket baade theoretisk og praktisk, og berigede sin Aand ved grundige militære Studier, paa samme Tid som han udgød sit Blod paa Valpladsen. Ilende fra ét blodigt Slag, én haardnakked Belejring til en anden, udmærkede han sig altid ved Tapperhed og Intelligens, og gjentagne Gange nød han den sjeldne Ære at blive med stor Berömmelse omtalt i Arméberetningerne.

Lerida, Tarifa, Tortosa, Tarragona, Yekla, Vilna, Castalle, Burgos, vare de første Vidner til hans Feltherretalent. I Vinteren 1813 — 1814 kommanderede han Armeens Forposter ved Llobregat; ved Hjælp af en strategisk Kombination, som han selv ene havde gjort, forsvarede han sin Stilling, skjönt truet af en langt overlegen Styrke, tog flere fjendtlige Afdelinger tilfange, blandt andre en Eskadron sorte engelske Husarer, og modstod med en Haandfuld Tappre Angrebene af 14000 Mand, som han flere Gange viste tilbage med Tab. Som Følge af saamange glimrende Bedrifter blev han udnævnt til Oberstløjtnant og Chef for det 14de Linieregiment, senere til Oberst, samt hædret med Æreslegionens Offiserkors. Da Slaget ved Toulouse leveredes, var han i Narbonne i Spidsen for sit nysnævnte Regiment. Da Napoleon kom tilbage i 1815, undslog han sig for at modtage den ham tilbudne Generalmajors Værdighed, saalænge indtil han ved ny Tjenester havde gjort sig dertil bedre fortjent. Han blev sendt til Alpearmeen under Marsjal Suchet, der overdrog ham Kommandoen over Avantgarden. Den 15de Juni om Natten omringede og fangede han en Batallion sardinske Jægere i Landsbyen St. Pierre d'Albigny. Den følgende Morgen lykkedes det ham at adsplitte en sardinsk Brigade og gjøre 200 Fanger; d. 23de tilintetgjorde han en fjendtlig Batallion i Moustier ved Övre-Isère, og d. 27de oprev han aldeles en østerrigsk Forpost. Da han havde modtaget Beretningen om Slaget ved Waterloo, lod han denne oplæse for sine samlede Soldater, hvilke han paa ny lod sværge Troskabseden. Pludselig melder man ham, at Österrigerne ere der. I en 10 Timers Kamp bestræbte 10000 Österrigere sig forgjæves for at tilintetgjøre Oberst Bugeaud i Spidsen for 1700 Mand, og bleve tilsidst selv kastede med et Tab af 2000 Døde og 960 Fanger*). Denne

*) Disse, tildels noget fabelagtigt klingende, Efterretninger om Bugeauds tidligere Bedrifter ere efter det franske Blad Patrie, hvorfra de ere optagne i Journal des debats. Det Følgende angaaende hans Felttog i Algier er for en stor Del hentet af vor Landsmands Kapitajn Raasløffs Skrift over Algier: „Rückblick auf d. militärischen u. polit. Verhältn. d. Algier in 1840 u. 41“. Altona 1845.

glimrende Fægtning kunde naturligvis ikke bidrage til at hæve den Ugunst hvormed Restaurations-Regjeringen betragtede denne som de fleste andre Krigere af den Napoleonske Lejr; Bugeaud blev udslettet af Officerslisterne, og var under hele Restaurationen ude af al militær Virksomhed. Han levede i al denne Tid i landlig Rolighed paa sit Gods „la Durantie“ i Nærheden af Excideuil i Departementet Dordogne, og udviklede her som Agerbruger en stor og gavnrig Virksomhed; af Agerdyrkningens Forbedring og Bøndernes Tilstand i sit Departement, navnlig ved Undervisningsvæsenets Fremme, erhvervede han sig i dette Tidsrum varige Fortjenester. Men efter Julirevolutionen i 1830 optraadte han straks som en af den ny Regjerings ivrigste og troeste Tilhængere, og forblev dette saalænge den bestod; og Skjæbnen vilde, at han endnu engang skulde komme til paa Krigsskuepladsen at vise sit Fædreland de mest udmærkede Tjenester. I Aaret 1831 blev han udnævnt til Generalmajor, og kort efter valgtes han til Deputeret for Perigueux's 2det Distrikt. Angaaende hans parlamentariske Virksomhed siger nysnævnte Kilde (Patrie), at han „elskede og forstod Revolutionen og indsaae derfor, at han ikke skulde kompromittere den i Oppositionen, men forsvare den i Majoriteten. Dette gjorde han med Overbevisning, Iver og Held, og erhvervede sig derved de sande Fædrelandsvenners Lovtaler og Frihedens falske Venners Had. Ligesaa virksom, dygtig og modig, som han havde vist sig paa Valpladsen, var han det ogsaa i de parlamentariske Kampe, hvor han aldrig undslog sig for at modtage Udfordringen, aldrig slog Retræte, stedse med den samme Kraft gik angrebs- og forsvarsvis tilværks, hvor hans lovsindede Karakter, faste Principer, sunde Fornuft, uafhængige, aabne og kjække Ord, der kom fra hans inderste Sjæl, glimrede med alle en oprigtig og dygtig Fædrelandsvens Egenskaber. Efter at have vundet Slaget ved Isly, besteg han, d. 24de Jan. 1845, Talerstolen for at aflægge Regnskab over Tingenes Stilling i Afrika, og holdt hin Tale hvis Enkeltheder og hvis Virkning ingen alvorsfuld og opmærksom Tilhører har glemt.”

Ganske anderledes löde rigtignok Dommene angaaende Bugeauds parlamentariske Virksomhed fra den modsatte Side, muligen dog med nogen Overdrivelse paa Grund af det Had han, som nylig anfört, havde paadraget sig hos de yderlig Liberale. Kong Ludvig Filip erhvervede i ham, hedder det, en mere lidenskabelig end nyttig Tilhænger; han optraadte i Kammeret mod alle de Regjeringen ikke hengivne Partier i det uheldigste Vagstuesprog, og sægtede i anden Række, idet han ikke ragede frem af den övrige Hob af de Juliregjeringen hengivne Deputerede, mod den almindelige Stemmeret, Valgreformen, Klubberne osv., men fremfor alt mod det saakaldte Tyranni af Dagbladspressen, hvilket han ved enhver Lejlighed sögte at bekæmpe. Det var derfor ikke at undres over, at han hos denne Presse paadrog sig det bitterste Fjendskab og at den benyttede sig af hvilkensomhelst Anledning til at fremstille Bugeaud og hans Virksomhed i saa forhadet et Lys som muligt, ja selv ikke skaanede hans militære Virksomhed, ved hvilken han dog upaatvivlelig har indlagt sig sande og store Fortjenester.

Allerede i Aaret 1832 havde hans parlamentariske Veltalenhed, der af Naturen havde et noget dröjt og militært Anströg, antaget hin skarpe og ophidsende Karakter, der snart indviklede ham i allehaande Handeler med Oppositionen og bragte ham i Ry for en blind Forsvarer af Julitronens tilbageskridende Tendenser. Da han derfor i Maj Maaned s. A. i nogle Dage var vendt tilbage til Perigueux, blev han her opvartet med en Kattemusik, hvis uheldige Indtryk han dog ved sin kraftige og kloge Tiltale vidste meget heldigt at afvende. To Aar senere, i 1834, efter Kammer-samlingens Slutning, blev han derimod modtaget i sit Departement med almindelig Jubel og ved de kort efter paafulgte Valg paa ny kuaret til Deputeret for Excideuil. I Begyndelsen af 1833 modtog han et særdeles Tillidshverv af Regjeringen, der udnævnte ham til Overkommandant over Fæstningen Blaye nær ved Bordeaux, hvor kort iforvejen Hertuginde af Berry var bragt i Forvaring. Denne udentvivil höjst delikate og vanskelige Post, der udfordrede

Egenskaber som man snarest tiltroede den tappre og ligefremme, for al Intrige fremmede, ubestikkelig tro og hengivne Soldat, synes han at have skilt sig ved til Regjeringens fulde Tilfredshed, men paadrog sig derved ogsaa Legitimisternes bittere Fjendskab, der paastode at hans Aarvaagenhed var udartet til det laveste Spioneri, og at han ganske havde tilsidesat de Hensyn der skyldtes en Dame af Stand og en Prindsesse af Blodet. Bugeaud afslog enhver Godtgjrelse for dette Hverv og androg hos Regjeringen paa at den hertil bestemte Sum maatte offres til Anlæggelsen af Brnde i tvende Kommuner i hans Departement. — Ved de bekjendte Gadekampe i Paris mod Republikanerne, hvorved han aller fik Lejlighed til at gjøre sig bemærkelig, opnaaede hans Navn ved Myrderiet i Gaden Transnonain, som blev udfrt af Soldater under hans Befaling, en frygtelig Klang, og dette var en af de Kjendsgjerninger som senere idelig forekastedes ham af Oppositionspressen. Imidlertid har Bugeaud senere i et Brev til Krigsministeren søgt at føre Bevis for, at han slet ikke havde kommanderet i Ulykkesgaden; men denne hans Paastand skal være forblevet uden Indflydelse paa den offentlige Mening i denne Henseende. — Hans Forhold til Oppositionen blev endnu mere fjendtligt, da han under Kammersamlingen i 1834 udfordrede og i Duel dræbte den Deputerede Dulong, i Anledning af en af denne falden sarkastisk Yttring med Hensyn til Bugeauds nysnævnte Overopsyn over Hertuginde af Berry i hendes Fangenskab.

I Begyndelsen af Juni Maaned 1836 var det at Bugeaud frstegang blev sendt til Afrika og saaledes fik Lejlighed til igjen at gjre sine militære Talenter gjeldende. Det var som udnævnt Guvernr over Provindsen Oran og i Spidsen af et oversendt Forstrkningskorps han foretog denne korte Ekspedition, som især havde til Hensigt at undsætte et fransk Troppkorps, der ved Tafnaflodens Bredder var bleven indesluttet af en meget overlegen fjendtlig Styrke og havde maattet forlange Forstærkning. Bugeaud havde det Held, ved Sikkakfloden at faae saa vel fat paa Fjenden, at han — ved Hjælp af en ny og fortrffeligg Taktik — bibragte

ham et Tab af 12—1500 Mand Døde og Saarede og (et hidtil uhørt Resultat) fratog ham 120 Fanger*). Efter at have udført endnu nogle andre glimrende Affærer, navnlig ved Provianteringen af Tlemcen, og efter at have under 25de Aug. s. A. modtaget sin Udnævnelse til Generalløjtnant, vendte han tilbage til Frankrig.

Men det følgende Aar, 1837, fik han atter Overkommandoen over Provindsen Oran, med udstrakte Fuldmagter og navnlig med Bemyndigelse til at indgaae Forlig med den allerede da bekjendte, den senere for Franskændenes afrikanske Besiddelser saa farlige, Araberhövding Abd-el-Kader. Han sluttede som Følge heraf — den 31te Maj 1837 — den saa berygtede Traktat til Tafna, der paadrog Bugeaud saamange og heftige Bebrejdelser, navnlig af Oppositionspressen, og som vistnok var meget uheldbringende for de Franske, da den indrømmede Araberhövdingen en Sultans Stilling og satte ham istand til med desto bedre Virkning at ruste sig til Franskændenes fuldstændige Ud drivelse af Regentskabet. „Mindre heldig i Diplomatiikken“ siger Kapitajn Raasloff, „end i Krigen, lod den aabne, brave og umistænsomme Bugeaud sig i Aaret 1837 fuldstændigen overlise af den snedige Abd-el-Kader, og fordunklede ved den uheldbringende Tafna-Fred for lang Tid sit Navns Glands“. En hidhörende Anekdote, der fortælles i et anseet engelsk Blad**), fortjener udentvivl her at anföres, da den både i sig selv er interessant og kaster noget Lys paa Marsjallens personlige Karakter. „Hans personlige Adfærd“ hedder det „ved Lejlighed af Sammenkomsten med den arabiske Hövding vakte endog mere Opmærksomhed i Paris, end selve de Indrømmelser og Erhvervelser som vare Gjenstand for den sluttede Overenskomst. Tro mod sin Stammes Karakter, havde Abd-el-Kader antaget en Mine af haanlig Lige gyldighed mod de Stipulationer som han i Virkeligheden meget önskede. Han lod den franske General, i Spidsen for et udvalgt Detaschement, vente

*) Raasloff anf. Sk. S. 126, 363.

**) Times af 12te Juni 1849.

paa sig paa det aftalte Mödested en hel Dag, og da han tilsidst lod sig see paa Stedet, paavirkede han med saadan Behændighed sin Modstanders utaalmodige Temperament, at General Bugeaud ikke kunde bære sig for at søge ham i hans Telt, istedetfor at blive mødt paa Halvvejen. Tilsidst, efter Fuldendelsen af Sammenkomsten, rejste den franske General sig fra det Teppe hvorpaa de to Befalingsmænd havde siddet sammen, og beredte sig til at tage Afsked. Ængstelig for i sin egen Stammes Öjne at vedligeholde den Værdighed som han hele Dagen saa heldigen havde vidst at bringe over paa sin Side, forblev Emiren endnu fremdeles siddende, medens Repræsentanten for Frankrigs Magt stod opret for ham. Dette var imidlertid for Meget for den franske Generals Taalmodighed. Klemmende den forbausede Hövding om Haandleddet, og med et „Mais relevez vous donc“ slyngende den spinkle Araber op i en staaende Stilling, forlod han ham tumlende og ravende paa sine Födder. Denne improviserede Hævdelse af hans Rang morede Soldaterne paa det kosteligste, og selve den franske Nation forglemte næsten i Anekdotens Tiltrækkelighed de gunstige Vilkaar som dens Antagonist havde faaet Tilladelse til at bringe sig.“

Heller ikke dennegang forblev Bugeaud længe i Afrika, som han forlod igjen allerede i Begyndelsen af 1838; dog erhvervede han sig i den korte Tid ikke ringe Fortjeneste ved den hensigtsmæssige Organisation han vidste at give sin Provinds. Men i Slutningen af Decbr. 1840 blev han udnævnt til Generalguvernör over hele Algierlandet, i Marsjal Valées Sted, „og fra nu af“ hedder det i den ovennævnte Artikkel i Patrie og Journ. d. débats, „bliver en enkelt Borgers Levnetsbeskrivelse en overordentlig stor Bestanddel af et stort Lands Historie“.

Det er bekjendt, at efterat Franskmandene i Juli 1830 havde erobret Algier og et Par andre af de nordlige Kyststeder, underkastede vel ogsaa en stor Del af det Indre af Landet sig deres Herredømme, dog med betydelige Undtagelser, og saaledes at dette Herredømme kun havde meget lidet at betyde og vanskeligen

kunde hævdes eller vedligeholdes med den Troppemagt som man paa den Tid troede at burde stille til vedkommende Generalguvernørers Raadighed. Den idelige Veksel af Generalguvernørerne*), de store og væsentlige Fejl som flere af disse ofte begik, den allfor ringe Troppestykke hvormed de kunde operere, og fremfor alt den herskende Usikkerhed og Vaklen i den afrikanske Politik, idet Regjeringen end ikke syntes at være ret enig med sig selv om, hvorvidt man skulde ganske opgive den hele afrikanske Erobring, eller beholde den, og om man ikke ialtfald burde indskrænke sig til blot at besætte de nordlige Kyststeder og de nærmest omkringliggende Landstrækninger, bevirkede, at Franskmændene i de første 7 Aar efter Erobringen, indtil 1837, kun havde gjort meget ringe Fremskridt i at befæste deres Herredømme i Algier, i hvor uforholdsmæssige Offre af Blod og af Penge endog selv disse Fremskridt havde kostet dem, og endnu ringere i Henseende til Landets Kolonisation, der paa den Tid endnu neppe var begyndt. Det var først fra Erobringen af den store, i det Indre beliggende, Stad Konstantine, i Oktober 1837, at en bedre Periode for de Franskes Herredømme i Algierlandet kan dateres. Som bekjendt havde Marsjal Clauzel allerede i November 1836 forsøgt at indtage Konstantine; men uagtet Clauzel vistnok var en udmærket General, og netop ved Tilbagetoget fra Konstantine indlagde sig stor Ære i militær Henseende, mislykkedes dog Ekspeditionen ganske, formedelst det indtraadte uheldige Vejrlig, og de Franske maatte trække sig tilbage med meget fölelige Tab. For at hævde den franske Armés og Nationens Ære, blev Forsøget det fölgende Aar gjentaget under General Damrémont, der efter Clauzels Tilbagekaldelse var udnævnt til Generalguvernør; Damrémont faldt for en Kanonkugle; men den Næstkommanderende, General Valée, der efter hans Död tog Overkommandoen, lykkedes det at tage Staden med Storm d. 13de

*) I de første 7 Aar havde der været ligesaa mange Generalguvernører, nemlig: Bourmont, Clauzel, Berthezéne, Rovigo, Voirol, Drouet d' Erlon og atter Clauzel. Bugeaud var i Tallet den 10de Generalguvernør.

Okt. 1837, dog med et Tab af omtrent 1000 døde og saarede Franskmænd. Dermed faldt ogsaa hele Provindsen Konstanstine i Franskmændenes Hænder og forblev den roligste og fredeligste Provinds i det hele Regentskab. Den til Marsjal og Generalguvernør udnævnte Valée forblev i det første Par Aar næsten i uafbrudt fredelige Forholde med Araberne og Abd-el-Kader; men dette var kun Forbudet for en desto heftigere Storm, idet Sidstnævnte, som nu troede tilstrækkeligen at have befæstet sin Magt og forberedet Alt til med Kraft at kunne angribe Franskmændene og muligen ganske fordrive dem, mod Slutningen af 1839 for Alvor rejste sig imod dem og forkyndte den hellige Krig. Men ogsaa fra fransk Side fandtes det nu rigtigt at gribe Sagen mere alvorligt an, og Valée begyndte i 1840 Felttoget mod Abd-el-Kader, efter at have modtaget en Forstærkning fra Frankrig af henimod 30,000 Mand. Uagtet han dels i et Foraars- dels i et Efteraars-Felttog havde bibrøgt Araberne flere Nederlag og haft flere ikke uvigtige Fordele, maatte man dog ved Aarets Ende erkjende, at Resultaterne i Grunden kun vare ringe, og enhver Sagkyndig paatrængte sig den Overbevisning, at Marsjal Valée, trods sin Fasthed og sine administrative Talenter, ikke var den Mand som behövedes, for at give de krigeriske Operationer den Karakter af Bevægelighed, Hurtighed og Utrættelighed der var nødvendig for at tilvejebringe reellere Resultater end de i dette Aar vundne.

Under disse Omstændigheder var det at Bugeaud, som oven anført, blev stillet i Spidsen for Sagerne i Afrika, og det viste sig snart, at man havde truffet den rette Mand. Han, der havde maattet böde saa haardt for den saa letsindigen afsluttede Tafna-Fred, har udentvivl, da den kongelige Tillid for tredie Gang kaldte ham til Afrika, fast foresat sig ikke at stikke Sværdet i Skeden, förend han fuldstændigen havde tilintetgjort sin listige og mægtige Modstander, et Forsæt som han med utrættelig Udholdenhed og stort Talent bragte i Udförelse.

Generalens første Omsorg, da han i Februar 1841 var an-

kommet til Afrika, gik ud paa at gjøre saa stor en Troppestykke som muligt disponibel for Tjenesten i Felten, den næste, at give disse Tropper den Bevægelighed som de hidtil havde manglet, men som denne Krigs Natur dog med saa bydende Nødvendighed fordrede. Den første af disse Opgaver løste han ved at rømme flere Lejre i Provindserne Algier og Konstantine, ved Forstærkninger der bleve ham sendte fra Frankrig, og ved at gjenoplive de saakaldte afrikanske Militser eller Borgervæbninger, hvilke han, ved at haandthæve de for dem gjeldende Rekruteringslove i de forskjellige Stæder og Kommyner, men navnlig i Algier, bragte til en betydelig Styrke og overdrog Bevogtningen og Forsvaret af deres egne Byer, medens han trak Garnisonerne til sig. Over disse Forholdsregler rejste Borgerne vel bittre Klager, men Bugeaud var ikke den Mand som derved lod sig forstyrre i sine Planers Forfølgelse. I de Anordninger hvorved han tilsigtede en større Bevægelighed af Tropperne gik han ikke mindre praktisk og energisk tilværks. Infanteristen maatte for Tjenesten i Felten give Slip paa det uldne Teppe, og til Beskyttelse mod Vejrliget nøjes med sin graa Kappe og Lærreds-Feltsæk. Tornisterens Indhold blev indskrænket til det Allernødvendigste, hvorved der i samme vandtes Plads for Levnetsmidler, hvoraf Soldaterne fra nu af næsten altid førte et 10 Dages Forraad med sig. Teltene, som man hidtil idetmindste for Offisererne havde ført med i Felten, vare Bugeaud en Torn i Øjet, og en ubetinget Proskription traf dem; kun Sygevognen (Ambulancen) beholdt ligesaa mange som hidtil; denne Bestemmelse traf Offisererne temmelig haardt, „og jeg kan forsikre“ siger Kapitajn Raaslöf, „at den ikke blev modtaget med Jubel; men da Bugeauds Yttring: „at det ikke i mindste Maade vilde genere ham at have hele Armeen til Öjenvidne naar han skiftede Skjorte“ var bleven bekjendt, faldt det sidste Argument som med noget Skin af Billighed kunde modsættes denne Forholdsregel, og snart föjende os i det Uundgaaelige, opbøde vi hele vor Opfindsomhed for idetmindste at udfinde et Surrogat for de tabte Telte“ (de opfandt nu et Slags Miniaturtelte, hvori de

kunde krybe ind paa alle Fire, og som dog kunde yde nogenlunde Beskyttelse idetmindste i mange Tilfælde). Ved Afskaffelsen af Teltene bleve mange Lastdyr disponible, der nu igjen kunde benyttes til Transport af Levnetsmidler, saa at Ekspeditionerne kunde gives en længere Varighed og Felttogsplaner udkastes paa hvis Udførelse der tidligere ikke havde kunnet tænkes; men da Bugeaud engang havde befattet sig med Bagagen, blev han ikke staaende paa Halvvejen, men nedsatte det Antal af Lastdyr som enhver Offiser efter sin Grad kunde gjøre Fordring paa, til et højst beskedent Minimum. Ved disse forskjellige Forholdsregler, nogle andre mindre indgribende ikke at regne (saaledes maatte t. Eks. ved given Lejlighed selv Kavalleriet finde sig i det hidtil Uhörte, at sidde af og føre sine Heste ved Tøjlen, medens en Sæk Mel var kommet i Sadelen i Rytterens Sted), var vundet ualmindelig Meget for Troppernes Bevægelighed og Operationernes Kraft. Selv i højeste Grad afholdende, utrættelig, tapper, foretagerisk, og ledet af en særdeles rigtig Anskuelse af den Krig det var blevet hans Hverv at føre, vidste Bugeaud snart at indgyde hele Armeen sin Aand; og fra nu af var ingen Marsj den for anstrengende, ingen Aarstid for hed eller for barsk, intet Afsavn for stort.

Bugeauds første Foretagender vare at kaste Forstærkninger og Provisjoner ind i de to yderste af Franskmændene hidtil besatte, men af Emiren stærkt truede Stæder Medeah og Miliana. Ved en eneste Marsj og ved at benytte alle paa nogen Maade disponible Transportmidler, lykkedes det ham at kaste 250,000 Rationer Proviant ind i det førstnævnte, og han tiltraadte derefter en lignende Ekspedition til Miliana. Først lod han imidlertid hele Korpset danne en stor Karré, i hvis Midte han begav sig, for i en i populær Stil holdt Tale endnu engang at indskærpe Armeen nogle gode Principer. Han begyndte med at lade Troppernes Tapperhed og Udholdenhed vederfares fuld Retfærdighed, men gik derefter over til sit Yndlingsthema, idet han skarpt dadlede den allfor hurtige Fortæren af Levnetsmidlerne og den unyttige, ja skadelige, Bortødslen af Ammunitionen; han belyste disse Spørgs-

maale fra flere Sider med en Klarhed og Indtrængenhed som sikkert ikke forfejlede sin Virkning især hos den simple Mand, og sluttede med den Kvintessens: „hold til Raade med Patronerne og Provianten, da ville I være et godt Infanteri og heldige Resultater ville ikke udeblive“. For deslige Taler havde Bugeaud et stort Talent, og i Udtrykket af hans mandige Træk, sæuvelsom i hele Maaden af hans Foredrag, udtalte sig en faderlig Kjærlighed til Soldaterne, som disse meget vidste at sætlo Pris paa, og som han ogsaa skyldte hele sin Popularitet i Armeen; thi saasart det gjaldt, var han meget langt fra at skaane sine Folk.

Ekspeditionen til Miliana lykkedes ligesaa vel som den førstnævnte, og undervejs bibragte han Emiren selv et ikke ubetydeligt Nederlag, hvorved idelmindste 400 døde Kabylere bedækkede Valpladsen, skjönt iøvrigt Resultatet var langt under Bugeauds egen Forventning. Aldeles uventet udførte han straks derpaa et Par vellykkede Razziaer mod de nærmest boende Stammer, hvorved han paa ny satte de Franskes Navn i stor Respekt og bevirkede flere Underkastelser af hidtil fjendtlige eller upaalidelige Stammer. Han indtog de Emiren tilhørende Stæder Tekedempt, der blev jevnet med Jorden, og Maskara, som besattes af de Franske og senere blev Middelpunktet for Operationerne i den sydvestlige Del af Løndet; ligeledes ødelagdes de af Abd-el-Kader anlagte sydligste Fæstninger og Stæder Boghar og Thasa. Alle Forsøg af Emiren paa at forstyrre Operationerne strandede paa Tropperne Tapperhed og Bugeauds fortræffelige Dispositioner.

Disse Resultater, i Forbindelse med flere andre Fordele, bragte de arabiske Stammers Troskab mod Abd-el-Kader til at vakle, og snart begyndte det betydningsfulde Skuespil af Underkastelserne. Underrettet om den gode Stemning hos nogle Stammer i Provinsen Oran, begav Generalguvernören sig selv i den hedeste Sommermaaned til Mostaganem, og snart gjorde Medjeher-Stammen Begyndelsen og underkastede sig højtideligt de Franske, og lidt efter lidt fulgte derpaa næsten alle Stammer i Bejlikket Mostaganem og Maskara.

Saaledes vare neppe nogle Maaneder forløbne siden General Bugeaud havde tiltraadt Overkommandoen, förend han allerede begyndte at höste Frugterne af sin energiske og udholdende Virksomhed. Ekspeditionerne i Dele af Landet som Franskændene hidtil ikke havde betraadt, Ödelæggelsen af Tekedempt, Boghar og Thasa, Bortlægelsen af talrige Hjorder, Indtagelsen og den definitive Besættelse af Maskara, og Underkastelsen af flere Stammer, leverede de Indföde et nyt Bevis mod den af Abd-el-Kader saa snildt og med saa meget Held udsprede Paastand, at Franskændene paa ingen Maade mente det alvorligt med Landets Erobring. I August s. A. underkastede sig fremdeles flere Stammer i den vestlige Del af Provindsen Oran; og under Höst-Felttoget bleve Guetna, Abd-el-Kaders Födested, og Saïda, et 12 Mile Syd for Maskara beliggende Fort, som var anlagt i den Hensigt herfra at holde det rige Jakubia i Tömme, ödelagte, og derved igjen foranlediget Underkastelse af flere Stammer. Men da Bugeaud erkjendte, hvor let alle paa denne Kant tilkæmpede Fordele igjen kunde gaae tabte, dersom ikke Maskara blev Sædet for en Militærmagt som var stærk nok til virksomt at beherske og beskytte det omliggende Land, fik General Lamoriciere Befaling til, med Hovedstyrken af sin Divisjon at begive sig til Maskara; undervejs slog han Kalifaen Ben-Tehamy i en glimrende Fægtning, og fra sit ny Hovedkvarter midt i det fjendtlige Land, og raadig over tilstrækkelige Midler, var Lamoriciere nu istand til at optræde med Kraft til alle Sider og straks at möde ethvert Angreb. For at kunne naae Fjenden i hans fjerneste Smuthuller, opfandt Lamoriciere Midlerne til at give Marsjerne en stor Hurtighed, ved nemlig at forpleje Soldaterne paa arabisk Vis: enhver Soldat gaves en lille bærelig Håndmölle, ved hvilken han i faa Öjeblikke af det levende Korn kunde tilberede sig et groft Mel, og saaledes selv i Felten hente sig det til Måltiderne fornödne Bröd saavel som Kvæg. Denne Opfindelse præsterede alt hvad man deraf forventede, og efter flere med utrolig Hurtighed udförte Ekspeditio-

ner kunde Lamoriciere d. 31te Decbr. melde, at i hele Provindsen kun en eneste Stamme, nemlig Hachemernes, endnu odlöd Emiren.

De glade Forhaabninger som Kolonisterne og de övrige Venner af Kolonien i Frankrig efter saamange og betydningsfulde Resultater hengave sig til, forhöjedes betydeligt da Kong Ludvig Filip i sin Trontale i 1842 erklærede Besiddelserne i Afrika at være „fra nu af og for stedse fransk Grund“, men end mere derved at Kamrene, efterat Bugeaud selv havde leveret kraftige Argumenter for Opretholdelsen af den saa dyrtkjöbte Koloni, ikke alene med overvejende Stemmeflerhed bevilgede de forlangte Kreditter, men derhos opfordrede Regjeringen til at antage et bestemt Okkupations- og Kolonisationssystem. Denne Afstemning frembragte i Algierlandet den störste Sensation og hidrog ikke lidet til at hæve den evropæiske Befolknings Mod og Tillid til Fremtiden.

Med utrættelig Ivær fortsatte Bugeaud det begyndte Arbejde, og begav sig selv i Begyndelsen af 1842 til Tlemcen, hvorfra han ödelagde Fortet Sebdu, henhörende til den af Abd-el-Kader anlagte anden Postlinie, og det eneste endnu tilbageværende. Kort efter udstedte han en Forordning hvorved han belagde de udvandrede Araberes Landejendomme med Sekvester, truende med uigjenkaldeligt at indlemme dem i Statsdomænerne, dersom ikke Ejerne inden 2 Maaneder vare vendte tilbage.

De militære Operationer i 1842 vare iövrigt ikke af særdeles Interesse; ved dröje Tugtelsler bleve talrige Underkastelser tilvejebragte, af hvilke dog altid kun saa viste sig paalidelige; men en langsom Fremskriden mod Landets Pacifikation var dog uniskjendelig. Hjemkomne fra Ekspeditionerne, maatte Soldaterne gribe Hakken og Spaden, for at fuldende de mange paabegyndte Veje og Befæstningsarbejder. I Sommerens Løb foretoges Organisationen af de allierede Stammer i Bejlikket Mostaganem, og Antallet af det Hjelpekavalleri de havde at stille fastsattes til 6000 Ryttere. Under Höst-Felttoget fandt General Lamoriciere Lejlighed til, ved et veludfört Overfald at bibringe Emiren selv et be-

tydeligt Nederlag. Dog var han langt fra derved at være tilintetgjort, thi kun faa Dage efter denne Affære blev General Changarnier, der med en lille Kolonne befandt sig imellem Miliana og Maskara, paa en meget fölelig Maade overbevist om Emirens Eksistens.

I en Indberetning til Krigsministeren skildrede Generalguvernören Algierlandets Tilstand med fölgende Ord: „Krigen er nu indskrænket til det mellem Cheliff- og Minafloden beliggende Land, som kun udgjör omtrent 25 Kvadratmil. Abd-el-Kader har altsaa uigjenbringelig tabt de 5 Sjelte dele af sine Stater, alle sine Forter og Depoter, sin staaende Armé, men fremfor Alt det Ry for Uovervindelighed som han endnu i 1840 troede at kunne gjöre Fordring paa“ o. s. v. Disse Overdrivelser modbeviste imidlertid Emiren snart paa det Haandgribeligste, idet han netop i den af Bugeaud som underkastet skildrede Del af Landet vidste at bevæge talrige Stammer til Udvandring, og ogsaa igjen gik angrebsvis frem. Aaret 1842 nærmede sig sin Ende, men paa Rolighed var under disse Omstændigheder, og naar man ikke i Vinterens Löb igjen vilde tabe alle tilkæmpede Fordele, ikke at tænke; Generalguvernören besluttede sig derfor til et Vinter-Felttog mod Stammerne i Bjergkjæden Uarensis, hos hvilke Abd-el-Kader opholdt sig og i hvis Spidse han opfyldte hele Landet med Skræk. Han selv forlod derfor med Divisjonen fra Provindsen Algier i de sidste Dage af November Miliana i tre Kolonner, under Hertugen af Aunale og Generalerne Korte og Changarnier, medens til samme Tid Divisjonen i Vesten, fra Maskara og Mostaganem, under Lamoriciere og Gentil rykkede i Marken. Resultatet svarede til Bugeauds fortræffelige Kombinationer, hvorved Stammernes Stilling blev saa ugunstig, at de næsten alle foretrak Underkastelse for Kamp, og allerede den 17de Decbr. alle Fjendtligheder paa denne Kant vare tilendebragte. Vel faldt i Begyndelsen af det fölgende Aar næsten alle de i December underkastede Stammer igjen fra; men den Grusomhed hvormed Emiren troede at burde gaae frem mod de Franskmændene hengivne Hövdinger, beviste nok-

som, at Frygten for disse ikke kunde være saa ringe, da der behøvedes saa voldsonne og blodige Midler for at gjøre Frygten for ham selv til den overvejende; og af en følgende Underkastelse kunde man allerede love sig en større Varighed end af den første.

Aaret 1843 begyndte saaledes under tilsyneladende lidet gunstige Varsler. Ved en Række af kraftige Ekspeditioner, i hvilke de under Bugeaud kommanderede Generaler lagde hele deres Energi og nøje Kjendskab til Krigsskuepladsen for Dagen, forbedrede sig imidlertid snart Tingenes Tilstand. Men ingen af disse Ekspeditioner kunde i Vigtighed maale sig med det af Hertugen af Aumale udførte Overfald paa Abd-el-Kaders Smalah. Da nemlig Emiren, efter Tabet af sine Residenser Maskara, Tekedempt, Thasa og Saida, paa intet Sted som de franske Kolonner vare istand til at naae, kunde opholde sig med nogen Sikkerhed, førte han sit Hus, sine troeste Tilhængere og deres Familier til Grændserne af Örkenen, og skabte af disse Elementer og af nogle Örken-Stammer, som frivillig eller tvungne sluttede sig dertil, et lille Folk, som alt efter Krigens Omskiftelser forandrede sit Opholdssted. Dette nomadiserende Hof, som man kaldte Smalah, talte 15 til 20,000 Hoveder, fulgte stedse Emiren i nogen Frastand, betraadte de dyrkede Dele af Landet saasnart han havde tilkæmpet sig en Fordel, og trak sig efter et ham tilføjel Nederlag tilbage til Örkenen. Den gode Forplejning af sin Smalah skjænkede Emiren den største Omhu, og Bevogtningen af samme havde han betroet den tappre Sidi-Mubarek og endel af sine regulære Tropper. I Spidsen for 1300 Bajonetter og 600 Heste, forsynede med Levnetsmidler for 20 Dage, forlod Hertugen af Aumale den 10de Maj Boghar, og følgende Spionernes Angivelser, indtraf han d. 14de i Gudjilah, hvor Smalahen endnu Dagen iforvejen havde opholdt sig, men hvorfra den nu allerede havde fjernet sig 10 tyske Mile i sydvestlig Retning; uden at agte de Hindringer der stillede sig imod den videre Fremtrængen, begav den lille Kolonne sig øjeblikkelig paa Vejen, og efter en uhørt anstrengende Marsj paa 25 Tiner, hvorved man tilbagelagde 12 Mil, meldte Avant-

garden, at den saae for sig en Stad af Telle, som bedækkede et umaadeligt Rum. Ladende det udmattede Infanteri tilbage, stiller Hertugen af Aumale sig uden Betænkning i Spidsen for sit svage Kavalleri, kaster sig ind i den fjendtlige Masse og bringer denne, trods dens uhyre Overlegenhed, ved Voldsomheden af sit Angreb og ved Fjendens Overraskelse, efter 2 Timers Kamp til den vildeste Flugt. 3600 Fanger, hvoriblandt 300 Personer af Stand tilhørende Emirens højeste Embedsmænds Familier, hans Brevveksling, hans Skat, 4 Faner, 1 Kanon og et umaadeligt Bytte i Kvæg af alle Slags, m. m., vare Frugterne af dette med ligesaa megen Besindighed som Dristighed udførte Angreb. En Del af den sprængte Smalah fuldt i Hænderne paa General Lamoriciere, som havde manövreret i Overensstemmelse med Aumale. Ogsaa i den övrige Del af dette Aar syntes Lykken kun at ville tilsmile Franskændene. Under 17de Juli s. A. (1843) blev Bugeaud udnævnt til Marsjal af Frankrig.

I det fölgende Aars Foraar, 1844, tænkte man paa Underkastelse af de uafhængige Kabylerstammer i Dchebel-Aureb-Bjergene, hvilken Ekspedition ligeledes förtes af Hertugen af Aumale. Efter de sædvanlige Razziaer mod flere Stammer, naaede man Fjendens faste Borg Medschunes, der laae paa næsten ubestigelige Höjder, og tog den med Bajonetten. Men noget betydeligt Resultat bevirkedes dog ikke herved, og snart antog Krigen en ganske forskjellig Karakter, derved at den blev fört over paa marokkansk Gebet, mod Marokkanerne. Efterat nemlig Abd-el-Kader, som vi have seet, ved det af General Bugeaud antagne og saa kraftigen gennemföerte Krigförings-System var bleven trængt ud af det frugtbare Land og indskrænket, först til Örkenens Grændse, senere til Örkenen selv, gik han ogsaa snart ind i det Marokkanske og forstod her at vinde den i dette Land opstaaede fjendtlige Stemning mod Frankrig til at opflamme en hellig Krig. Ved sine Forestillinger vandt han omtrent 10.000 Mand og bröd nu ind i det franske Regentskab, hvor han den 30te Maj angreb General Lamoriciere, som imidlertid tilföjede ham et fuldstændigt Nederlag.

Frankrig fordrede nu ved sin Generalkonsul i Tanger Fyldestgjørelse, Tilbagetrækning af de marokkanske Tropper og Ophævelse af den Abd-el-Kader givne Beskyttelse. Medens en Konference angaaende disse Punkter fandt Sted mellem den marokkanske og den franske Översbefalende, gave de fjendtlige Tropper under Sammenkomsten pludselig Ild og saarede flere Franskmænd, hvorpaa Konferencerne bleve afbrudte. Marokkanerne besvarede dette med et almindeligt Angreb, men bleve igjen slagte med et Tab af 400 Mand. De Franskes Forberedelser bleve nu meget alvorlige, og baade tillands og tilvands paadrevne med stor Kraft. Dette syntes vel at imponere Marokkanerne; men Abd-el-Kader vedblev at være det onde Element, og forstod stedse at ophidse Marokkanernes Fanatisme, og han bragte det den 3die Juli til et nyt Angreb paa de Franske, hvori han selv deltog, men med ikke bedre Udfald end de foregaaende. Bugeaud besluttede nu at gaac angrebsvis frem, og brød selv ind i det Marokkanske, hvor han i længere Tid drog omkring og udførte forskjellige Razziaer, paa arabisk Vis; men snart fandt han Lejlighed til at udføre et Hovedslag. Efterat han nemlig havde modtaget en Forstærkning af 3 Batallioner og 6 Eskadroner, brød han den 13de August om Morgenen Kl. 2 op, for at angribe den nogle Mil fraliggende marokkanske Lejr. Henimod Dagbrækning salte han förstegang over Islyfloden, uden at blive Fjenden vær. Kl. 8 om Morgenen fik man Öje paa den vidt udstrakte marokkanske Lejr og i Sletten saaes Rytteriet opstillet, for ved Franskmændens anden Övergang over Floden at kunne angribe. Paa den överste Høj befandt sig Kejserens Sön med sin Solskjærm, Tegnet paa hans Magt. Paa dette Punkt rettede Bugeaud sin Marsj, for derfra at svinge tilhöjre og tage den marokkanske Lejr. Hans Slagorden var ganske beregnet paa Marokkanernes Krigförelse: den bestod af en uhyre Karré, dannet af Karreerne af de enkelte Batallioner, med Skytset og Kavalleriet i Mellemmummene. Ved Vadestederne over Isly begyndte Kampen, idet talrige fjendtlige Ryttere vilde spærre Övergangen, men bleve kastede tilbage af de franske

Blänkere. Karreen naaede snart den umiddelbart under Höjden hvor den kejserlige Prinds holdt liggende Höjslette; medens 4 Stykker Feltskyts rettede deres Ild paa denne og øjeblikkelig frembragte stor Virkning, brøde fra bag ved Höjene uhyre fjendtlige Ryttersværme løs og styrtede sig paa engang fra begge Sider og fra Ryggen paa Franskmændene. Det franske Fodfolk viste ved dette frygtelige Anfald en beundringsværdig Fasthed; ikke én Karré vaklede; Blænkerne, som ikke befandt sig 50 Skridt foran Rækkerne, ventede Fjenden staaende, og kastede sig derefter ned paa Jorden for ikke at forhindre Karrees Ild. Denne morderiske Ild, hvormed Kanonerne forenede deres Kartætsjalsver, bragte det marokkanske Rytteri til at standse. Saaledes blev Höjsletten under vedvarende Fægtning taget og Omsvingningen mod Lejren udført. Angrebet paa denne overdrog Bugeaud til 9 Eskadroner af sit Kavalleri. Forsvaret var levende. Efter at have tilbagekastet de talløse Ryttermasser som sværmede foran Lejren, bleve Franskmændene fra denne selv angrebne baade af Kanon- og Geværild og kunde kun med Møje bane sig Vej. Da de endelig trængte ind, fandt de Teltgangene opfyldte med Ligene af Mennesker og Dyr; men ogsaa de Franskes Tab havde efter Bugeauds egen Tilstaaelse været betydeligt. Med Lejren faldt Prindsens og alle Anførernes Telte, Kjöbmændenes Boder i Armeens Følge, umaadelige Krigs- og Mundforraad og hele Artilleriet i Sejerherrernes Hænder. Desuagtet gav Fjenden endnu ikke Kampen op: en uhyre Masse af Ryttere styrtede sig paa ny paa den højre Fløj, og 6 franske Eskadroner under Oberst Morris maatte sætte over Floden for at møde dette Angreb. Den lille franske Skare fik en haard Stand; kun 550 Mand stærk, og angrebet af over 6000 fjendtlige Ryttere, kunde den ikke trække sig tilbage uden at udsætte sig for et Nederlag og maatte i en halv Time kæmpe ene mod Overmagten, indtil General Bedeau blev Faren for det tappre Regiment var og afsendte 3 Batallioner til Siden af Bjergene for derfra at falde Fjenden i Flanken. Denne betimelige Forstærkning nødte Marokkanerne til Tilbagetog, og de bleve nu af Oberst Morris forfulgte

ind i Bjergene. Men ogsaa paa Lejren selv fulgte endnu et Angreb af Marokkanerne, hvilket dog endnu raskere blev tilbagevist. Henimod Middag paafulgte en Fremrykning paa hele den franske Linie, der forfulgte Marokkanerne over en Time, indtil den altfor store Solhede nødte til at standse med Forfølgelsen. Dette Slag*), der indbragte Bugeaud Titelen af Hertug af Isly, var afgjørende; Marokkanerne havde for stærkt følt Overlegenheden af den evropæiske Krigskunst, og vovede ikke mere at vise sig i Marken, og da paa samme Tid den franske Sömagt havde opereret med ikke mindre Held — Tanger bombarderedes af Flaaden under Prindsen af Joinville d. 6te og Mogador ødelagdes d. 15de og 16de August —, blev Freden ikke længe efter afsluttet under engelsk Mægling. Kejseren af Marokko forpligtede sig til at trække sine Tropper bort fra Grændsen og i Fremtiden ikke holde mere end 2000 Mand der, dersom Abd-el-Kader faldt i hans Hænder at forvise ham til en Stad i det Indre, samt at afstraffe de Hövdinger som havde brudt Freden. Ratifikationerne forbeholdtes indtil Grændsebestemmelserne ved Kommissarier havde fundet Sted, hvilket først var skeet i Marts 1845.

Det Abd-el-Kader hos Marokkanerne givne Tilhold var saaledes forhindret, og uagtet han ikke dermed var aldeles tilintetgjort, idet han i Foraaret 1845 igjen viste sig paa det franske Territorium og bevirkede flere Opstande af Stammerne, saa at Bugeaud selv maatte drage mod disse, ja endog i det paafølgende Efteraar kunde tilföje Franskmandene flere ikke ubetydelige Tab, blev hans Magt dog mere og mere brudt og Landets fredelige Besiddelse mere og mere sikkret. Bugeauds sidste Foretagende i Afrika var et Tog mod Kabylernerne i Dsjursjura-Bjergene, hvilket i flere Aar havde været paatænkt, men først blev udfört i Maj

*) Efter Kapitajn Raaslöf var Slaget ved Isly unægtelig en Vaabendaad af de mest glimrende og storartede som den franske Armé har udfört i Afrika. Han bemærker, at de marokkanske Tropper ansaaes som Kjærnen af alt arabisk Rytteri.

Maaned 1847. I to Kolonner, under Bugeaud selv og Bedeau, drog man ud fra Algier, og den 17de fandt paa den mægtige Ben-Allers Stammes Gebet en heftig Kamp Sted, hvorved de af Kabylerne forsvarede Landsbyer bestormedes og derved Fjendens Modstand blev brudt. Resultatet var betydeligt. Efter en alvorlig Tugtelse underkastede sig paa 80 Stammers Vegne den mægtige Kabylerhövding Ben-Salem, og Bugeaud indskærpede dem i en ægte afrikansk Tale deres Pligter mod Franskmændene, hvorefter han skiltes fra dem og straks efter fra Afrika. Ved denne Ekspedition var det saakaldte Stor-Kabylien bleven underkastet, og Franskmændenes Herredømme var nu, efter deres egne Beretninger, oprettet og befæstet uafbrudt fra Marokko til Tunis, fra Middelhavet til Örkenen Sahara. Endnu för Bugeauds Afrejse kom ogsaa en anden mægtig og farlig Hövding, Bu-Masa, for at underkaste sig, og det er bekjendt, at Abd-el-Kader selv endnu inden Aarets Udgang, den 22de Decbr. 1847, maatte, for ikke at falde i Hænderne paa Marokkanerne, overgive sig til General Lamoriciere, hvorefter han blev sendt til Frankrig, og der siden er holdt i Fængenskab.

Saaledes kunde Bugeaud, efter 6½ Aars utrættelige Anstregelser, forlade Afrika næsten som fuldstændig Sejerherre. Det Land som han havde forefundet for en stor Del i den tapre og mægtige Araberhövdings Vold, der mere og mere havde forståaet at udvide og befæste sin Magt paa de Franskes Bekostning, og trænge disse tilbage, saa at de fra alle Sider mere og mere fandt sig truede, var nu ikke alene tilbageerobret, men Grændserne paa alle Kanter udvidede og Herredømmet befæstet og sikkert, medens Abd-el-Kader var næsten tilintetgjort. Den første og væsentligste Betingelse for Kolonisationens Fremgang var saaledes tilvejebragt, og denne var ogsaa allerede i Bugeauds Tid heldigen begyndt. Med Föje kunde derfor hans Venner kalde ham Algiers anden Erobrer, og hans Fortjenester vare saa iøjnefaldende, at trods det Had hvormed hans gamle Fjende, Oppositionspresen ikke undlod at förfölge ham, at fremdrage hine gamle ham saa

ofte forekastede Fakta og kaste Skygge selv over hans mest for-tjenstlige Handlinger, var hans Navn som Guvernör i Algier næsten bleven populært i Frankrig. Det var hans udmærkede militære Egenskaber, i Forbindelse med det sikke Blik hvormed han vidste at opfatte det Særegne i den afrikanske Krig og de der-værende Forholde, at tilegne sig og anvende paa sin Armé Meget som kunde læres af Araberne, og tildels deres hele Krigsföringsmaade, navnlig den saakaldte Razziaer eller Ödelæggelsestog mod de fjendtlige Stammer, der viste sig som saa kraftigt et Middel til at virke paa disse, og den Energi og utrættelige Virksomhed hvormed han forstod at gennemføre det engang antagne System, der satte Bugeaud istand til at tilvejebringe saa store Resultater. Men udentvivl maa det indrømmes, at de mange udmærkede Generaler som tidligere havde uddannet sig i den afrikanske Krig, saasom Lamoriciere, Cavaignac, Changarnier, Bedeau o. m. fl., for en stor Del delc Æren med Bugeaud, og at han uden deres Hjælp vel neppe havde kunnet udrette saameget som han gjorde.

Ogsaa af Kolonisationens Fremme havde Bugeaud store For-tjenester. „Han vedblev“ hedder det i den oftnævnte Artikkel i Patrie og Journ. d. deb. „at arbejde i Algier i Krigens og Kolonisationens Tjeneste med ny Iver, og man maa tilstaae, at han her har udrettet store Ting, og at fra Dag til Dag hans Anskuelse, bedre kjendte og forstaaede, have godtgjort, at Ingen af alle de dygtige Mænd der i de sidste Aar især have beskæftiget sig med vor Erobring, i en saadan Grad som den berönte Marsjal har haft det sande Kjendskab til vore afrikanske Interesser, og som han er gaaet tilbunds i Lösningen af det dobbelte Spörgsmaal, Koloniens civile og militære Bestyrelse. Dette kan Enhver overbevise sig om ved at læse Marsjallens sidste Skrift: „*Reflexions sur quelques conditions fondamentales de notre etablissement en Afrique*“. Det var fra Bugeaud at Ideen om den militære Kolonisation udgik, hvilken blev bifaldet af Regjeringen og endnu i hans Embedstid begyndte med Held at iværksættes, og ifølge hvilken enhver Soldat der har tjent i 2 Aar upaaklageligt i Afrika, erholder paa Statens

Bekostning et vist Stykke Land med de fornødne Bygninger, samt Inventarium, Besætning, Sædekorn og Levnetsmidler for en vis Tid, naturligvis med Forpligtelse til at gjøre Tjeneste i Landvæbningen eller Militsten; en Indretning tilsvarende de tidligere bekjendte lignende Kolonier i den österrigske Militærgrændse og i det sydlige Rusland. Ogsaa i Koloniens civile Administration bleve i Bugeauds Tid, i Aaret 1845, indförte væsentlige Forbedringer. Antallet af Koloniens ikkemilitære evropæiske Befolkning, som i 1841 kun havde udgjort ialt 27000 Sjæle, var allerede i 1844 steget til 75000.

Det var aldeles uventet da Bugeaud sidst i Maj eller först i Juni 1847 forlod Afrika, for ikke mere at vende tilbage *). Man vidste ikke ret, om han selv havde önsket at fratæde netop i dette Öjeblik, medens Sejren over Kabylerne var i frisk Minde og kunde gjøre desto större Indtryk, eller om Regjeringen havde været misfornöjet med det ommeldte Tog eller andre af hans maaske allfor omfattende og kostbare Planer, eller om den önskede at bruge ham i en højere Stilling. Vist er det, at straks efter hans Hjemkomst blev Krigsministeriet ham tilbudt, hvilken Post han dog afslog. Det havde overhovedet, idelmindste efter Oppositionspressens Forsikkring, som med stor Skadefryd sögte at drage Slöret tilside fra disse formentlige Planer, fra först af været Ludvig-Filips Hensigt, at forskaffe den tro hengivne Bugeaud en Lejlighed til at tilkæmpe sig Marsjalsstaven, for at han da senere mod Faktionerne i det Indre kunde optræde med hele Vægten af et glimrende Navn. Men hans Tid var endnu ikke kommet og Borgerkongen opsparede ham til den næste Lejlighed hvor der vilde blive Tale om en alvorlig Anvendelse af „ultima ratio regum“. I Februar 1848 var Öjeblikket kommet til at stille „Julikongedömmets Kaurde“ paa sin Post. Om Morgenen d. 24de erholdt Bugeaud sin Udnævnelse til Guvernör i Paris og Overbefalingsmand

*) Hans Eftermand som Generalguvernör blev, som bekjendt, Hertugen af Aumale.

over Nationalgarden. Adjutanter sprængte igjennem Gaderne, forkyndende, at Marsjallen ikke vilde betegne sin Embedstiltrædelse med Blod og havde givet Ordre til at Tropperne skulde trække sig tilbage. Det rasende Folk hørte ikke paa det fredeligt klingende Tilsagn. „Vi ville ikke have Morderen fra Gaden Transnonain!“ lød det tilbage og Kampen rasede fort. Faa Timer efter traadte Bugeaud tilbage, for at gjøre Plads for den mere folkeyndede Lamoriciere, der paa sin Side, indeklemt i Folkemasserne, mellem Soldater, Borgere og Arbejdere, ligesaa lidt var istand til at gjøre sin Post og sin Sendelse Ære. Som samtlige øvrige Generaler over Land- og Sötropperne, indsendte ogsaa Bugeaud umiddelbart efter Republikkens Sejer sin Tiltrædelseserklæring; han var mere end de andre bragt i Fare, da han, om end kun for et Øjeblik, havde indtaget den samme Holdning mod Februarrevolutionen, som i sin Tid Marsjal Marmont mod den i Juli.

I Sommeren 1848 forblev han paa sit Landgods, med Undtagelse af en kort Rejse til Paris, som han foretog for at give Krigsministeren, paa dennes Befaling, Oplysninger angaaende de algierske Anliggender. Ved det i Slutningen af 1848 forestaaende Præsidentvalg vilde et Parti opstille Bugeaud som Kandidat, hvilket han dog afslog. „Han havde været beredt“ erklærede han offentlig „til at antage Kandidaturen, bevæget ved det brændende Ønske at kunne medvirke til Fædrelandets Redning af de Farer som endnu truede det.“ „Men“, følger han til „en modnere Vurdering af den offentlige Aand, de indtraadte Kjendsgjæringer, have bestemt mine Anskuelser anderledes, uden at forandre Noget i min Hengivenhed for den sande Friheds og den selskabelige Ordens hellige Sag. Jeg erklærer derfor mine Venner og Tilhængere, at jeg til Landets Bedste anseer det nødvendigt at give Afkald paa den udmærkede Ære med hvilken de vilde krone min lange militære og politiske Löbebane. Dersom jeg vedblev med min Kandidatur, kunde jeg bidrage til at dele de Maadeholdnes Anskuelser; jeg vilde aldrig kunne tilgive mig selv dette. Jeg beder Dem derfor om at samle Deres Stemmer paa en Mand som den almindelige Overensstemmelse

i Valget vil give Kraft nok til at beherske Nærvarenheden og befæste Fremtiden.“ Den Stilling som Thiers i sin Tid indtog til Louis Napoleon, og den Fortrolighed som paa den anden Side herskede mellem Thiers og Bugeaud, vakte Formodning om, at den Sidstnævnte havde ladet sig vinde af Napoleoniderne. — I Slutningen af November s. A. blev han i Departementet Charente valgt til Medlem af Nationalforsamlingen; men ganske imod sin tidligere Vane forholdt han sig ganske tavs i Forsamlingen og tog ikke en eneste Gang Ordet. Præsident Napoleon overdrog ham Kommandoen over Alpearmeen, ved hvilken Lejlighed han ved sin Tiltrædelse gav sine fædrelandssindede Følelser under de vanskelige Forholde Luft i flere Taler, hvilke dog tildels paadroge ham Ubehageligheder.

Ikke længe efter blev Bugeaud et Offer for den i Paris herskende Kolera-Epidemi. I Anledning af hans Sygdom siger Journal des debats: „Saasnt Paris havde erfaret at han var angrebet af den grusomme Epidemi, som spreder Hjemsoøgelsen inden dens Mure, er hele Byen kommet, hver Dag, hver Time, for at spørge til den store Kriger og den store Borger, hvis Liv er alvorligen truet. Republikkens Præsident var En af de Første til at komme og udtrykke for Marsjallen den store Interesse som hans Befindende opvækker hos alle Stænder af Samfundet uden Undtagelse“. Og hans Død berettes i samme Blad saaledes „Marsjal Bugeaud har gjengivet Gud sin mandige Sjæl imorges Kl. 6½. Nogle Øjeblikke efter kjendte man i de yderste Ender af denne store Stad det umaadelige Tab som Frankrig har lidt“. „Dersom nogen Ting kan forringe Smerten som vi lide, da er det at have gjenfundet den samme Følelse, ligesaa levende, ligesaa bitter, ligesaa dyb, hos alle Partier og hos alle Klasser af Nationen. Armeen begræder Soldaten der havde været dens Søn, Generalen som var blevet dens Fader; Folket indseer, at det har tabt en stor Styrke og en stor Hæder; og vi alle, af alle Partier, af alle Meninger, af alle Farver, vi som leve trængte og trykkede under det fælles Fædrelands Tag, vi føle, at Dødens Haand ikke kan saaledes

bortrive dettes stærkeste Stötter uden at ryste Huset i dets Grundvolde. Marsjallens Död er en sand Ulykke, og til alle de private Smerter, til alle Familiers Sorg, som hjemsöger vor ulykkelige Stad, har den föjet en stor offentlig Elendighed og en Sorg for Nationen“. Tillige meddeler Bladet följende Brev, som Præsidenten tilskrev den Afdödes Svigersön Oberst Ferays: „Min kjære Oberst! Jeg behöver ikke at sige Dem, hvormeget jeg er nedslaaet over at höre Marsjal Bugeauds Död. Det er et umaadeligt Tab for Frankrig og for mig! Hvad hans Familie angaaer, er det naturligt, at den er utröstelig; heller ikke kan jeg forsöge at lindre Deres Sorg, uden ved at udtrykke Dem min. Jeg beder De at troe paa mine hengivne Fölelser. Louis Napoleon“.

Times siger: „Marsjal Bugeaud var hverken en stor Soldat eller en stor Mand, og dog vare Omstændighederne saa gunstige at sætte ham i en Stilling som mange store Mænd og Soldate aldrig have været saa heldige at opnaae“.

Endelig tilföje vi följende Skildring af Bugeaud i det oftere nævnte Skrift af Kapitajn Raaslöf, der taler som Öjenvidne: „General Bugeaud“ siger han „er ganske sammensat af Mod, Kraft, Energi, Virksomhed, Godmodighed og ungdommelig Aabenhjertighed. Med disse Egenskaber passer han naturligvis kun maadeligt i en lovgivende Forsamling, i hvilken man forsigtigt maa afveje sine Ord, forinden man sender dem ud i den vide Verden, og ligesaa lidet til at drive diplomatiske Forhandlinger med saa snu en Modstander som Abd-el-Kader; men i Spidsen for sine Tropper er han udmærket ved alle militære Egenskaber.

Den 15de Juni 1849 döde, i sin Bolig i Nashville i Staten Tennessee, **James Knox Polk**, den nylig fratraadte Præsident for de forenede nordamerikanske Stater. Han var Fristaternes 11te

Præsident og den yngste Mand som nogensinde havde tiltraadt denne Værdighed, idet han paa den Tid kun var 49½ Aar gammel. Han var af en skotsk Familie, hvis Navn oprindeligt var Pollock, der i Tidens Løb var aflebet til Polk, og som først flyttede over til Ulster i Irland og derfra i den tidligere Del af det 18de Aarhundrede udvandrede til Amerika. Den udvandrende Stamsfader var Robert Polk, Søn af en ældre Robert P., og hvis Søn Ezekiel Polk var Bedstefader til Præsidenten. Den Gren af Familien hvortil denne hørte havde først boet i Maryland, derefter i Pensylvanien og siden i Nord-Carolina, hvor J. K. Polk blev født i Mecklenburg-County d. 2den Novbr. 1795. Herfra flyttede hans Fader, som var en driftig Forpagter og i hele sit Liv en fast og ubøjelig Demokrat, i Efteraaret 1806 med sin Familie af 10 Børn, af hvilke James Knox var den ældste, til Staten Tennessee, hvor han med Familien haardt maatte trælde for at iværksætte Opdyrkelsen af Duckflodens Dal, en Gren af Cumberlandfloden, dengang et Vildnis, men nu den mest blomstrende og folkerige Del af Staten. I denne Egn boede Polk indtil sin Udnævnelse til Præsidentskabet. Det var naturligt, at i dens Opdyrknings Barndom Lejlighederne til Undervisning vare sparsomme; men uagtet denne uheldige Omstændighed og den endnu uheldigere, at et smertefuldt Legems-
onde paaførte ham aarlange Lidelser, fra hvilke han tilsidst kun blev befriet ved en kirurgisk Operation, lagde han dog Grundvolden til en god engelsk Opdragelse. Tildels af Frygt for at hans Konstitution havde lidt for meget til at kunne udholde Anstrengelsen ved Studeringerne, havde hans Fader bestemt ham for Handelen og allerede anbragt ham hos en Kjøbmand; men dette behagede ikke den unge Polk, og det lykkedes ham tilsidst at overvinde sin Faders Modstand, hvorpaa han, efter at have gaaet i Skole i Murfreesborough, i Efteraaret 1815 blev indskrevet ved Universitetet i Nord-Carolina. Hans Bane ved dette var udmærket; ved hver halv-aarlig Eksamination erhvervede han de første Karakterer og tog Doktorgraden (he graduated) i 1818 med Lov for udmærkede Kundskaber baade i Klassikerne og i Mathematik, af hvilken sidste Vi-

denskab han var lidenskabelig Elsker. Hans Kursus paa Kollegiet betegnedes ved den samme Udholdenhed som siden i Livet udmærkede ham; han skal aldrig være udeblevet fra nogen Forelæsning, eller have forsømt den mest punktlig Udførelse af hvilken som helst Pligt.

Fra Universitetet vendte han tilbage til Tennessee med et ved Anstrengelser nedbrudt Helbred, og i Begyndelsen af 1819 tog han fat paa Retsstudiet — den Livsbane som har leveret 9 af de 11 Præsidenter i Fristaterne — i den afdøde berømte Feliks Grundys Kontor i Nashville, og han erholdt i Slutningen af 1820 Bevilgning som Advokat, blandt hvilke han snart indtog en hæderlig Rang. Han vedblev at hellige nogle Aar udelukkende til Udøvelsen af dette sit Kald med stigende Held. I 1823 blev han valgt til at repræsentere sit Grevskab i Statens lovgivende Forsamling. Han var i to Aar efter hinanden Medlem af denne. Som en tidlig personlig og politisk Ven af General Jackson, var han en af dem som i Samlingen 1823—24 kaldte hin udmærkede Mand fra hans Tilbagetrukkethed, ved at vælge ham til de Forenede Staters Senat.

I August 1825, i sit 30te Aar, blev Polk valgt til at repræsentere sit Distrikt i Kongressen og tog her Sæde i Decbr. næstefter. Han medførte hine Grundsætninger som han havde vedkjendt sig gennem alle Partiforandringer. Fra sin tidlige Ungdom var han en demokratisk Republikaner af den strengeste Skole. Da Polk kom ind i Kongressen, var han med en eller to Undtagelser det yngste Medlem af Forsamlingen. Hans første Tale var til Gunst for et Forslag til at ændre Forfatningen derhen, at forebygge at Præsidentvalget i nogetsomhelst Tilfælde skulde komme i Kongressens Haand. I samme Samling blev Spørgsmaalet om Panama-Sendelsen (the Panama-mission) bragt for Kongressen, og Projektet mødte Modstand af Polk, som protesterede mod den Lære af Administrationens Venner, at ligesom Præsidenten og Senåtet ere den Traktaterne sluttende Magt, kan Repræsentanthuset ikke deliberere over eller afslaa de Betingelser som ere nødvendige

til at bringe dem i Udførelse. Polks Anskuelser bleve indklædte (embodied) i en Række af Beslutninger, som i en haandgribelig Skikkelse tilbageførte Lærdømmene over dette Spørgsmaal af det republikanske Parti fra 1798.

Fra denne Tid blev Polks Historie uadskillelig sammenvævet med Husets. Han vedblev i Oppositionen mod Adams' Administration indtil dens Ophør, og under hele Perioden af Præsident Jacksons Embedsførelse var han en af dennes ledende Understøttere, og til visse Tider og ved visse Spørgsmaale af gennemgribende Vigtighed den han fremfor Alle kunde lide paa. I Decbr. 1827 kom Polk ind i Udvalget for de udenlandske Anliggender, og nogen Tid efter afgav han som Formand i en særskilt Komité en Betænkning om „Overskuds-Indtægten“, der frakjendte Kongressen Ret til at samle fra Folket, til Uddelelse, et Overskud over Regjeringens Fornødenheder. I 1830 forsvarede han General Jacksons Skridt, at anvende sit Veto paa Maysville-Vejs-Lovforslaget, og derved ophæve Systemet af indre Forbedringer ved Centralregjeringen, der var bleven sanktioneret af Kongressen. — I Decbr. 1832 kom Polk ind i Finans-Udvalget og afgav i den daværende Samling bemeldte Udvalgs Minoritets-Beretning med Hensyn til visse Anker mod de Forenede Staters Bank, hvilken Beretning opstillede Slutninger der vare yderlig ugunstige for det Institut som havde været Gjenstanden for Undersøgelse. Polks Fremgangsmaade bragte Bankens Venner i Harnisk imod ham; hans Gjenvælg til Kongressen blev modarbejdet; men efter en voldsom Kamp gjenvælgtes han med en Overvægt af mere end 3000 Stemmer. I Septbr. 1833 bestemte Præsident Jackson sig til Flytningen af Bankens Deposita. Denne Forholdsregel blev bragt i Udførelse i Oktober næstefter, og i den paafølgende Kongressamling var den den ledende Gjenstand for Diskussion. I Senatet udtaltes en Dadel mod Præsidenten for Forholdsreglen; men han fandt Medhold i Repræsentanthuset. Ved denne Lejlighed var det at Polk som Formand i Finans-Udvalget opretholdt Præsidentens Forholdsregel og ved sin Koldblodighed, Virksomhed og Dygtighed satte Udvalgets Beslutninger igjennem

om „Banken og dens Deposita“ og „at give Administrationen Medhold“; hvorefter Bankens Sag blev frafaldet i Kongressen.

I Decbr. 1835 blev Polk valgt til Formand i Repræsentanthuset og gjenvalgt til denne Post i 1837 ved Ekstrasamlingen der holdtes i det første Aar af Van Burens Administration. Under den første Samling i hvilken han præsiderede blev der oftere appelleret fra hans Kjendelser, end nogensinde var skeet i den hele Periode siden Regjeringens Oprindelse; men han blev i Reglen givet Medhold af Huset, skjönt dette indesluttede mange af hans politiske Modstandere. Uagtet den Heltighed hvormed han var bleven angrebet, voterede Kongressen dog ved Samlingens Slutning i Marts 1837 en enstemmig Taksigelse til sin præsiderende Embedsmand. I den 25de Kongres, over hvilken han præsiderede som Formand i 3 Samlinger, fra Sept. 1837 til Marts 1839, vare Partierne nærmere balancerende (Polks Majoritet som Formand var kun 8), og de mest ophidsende Spørgsmaale bleve satte i Bevægelse gennem hele Perioden. Ved Slutningen af Möderna moverede Hr. Elmore fra Syd-Carolina den sædvanlige Takadresse. En lang og lidsig Debat opstod, hvilken blev endt ved det foreløbige Spørgsmaal, da Beslutningen blev antaget med 94 Ja mod 57 Nej; men faa Medlemmer af Oppositionen deltog i dette Bifaldsvotum.

Efter en Tjeneste af 14 Aar i Kongressen afslog Polk i 1839 et Gjenvalg. Han blev derefter af sine Venner i Administrationen i Tennessee opstillet som Kandidat til Guvernörposten i denne Stat. Efter en levende Medbejlerkamp, under hvilken Polk besøgte de forskjellige Grevskaber i hin udstrakte Stat og holdt Taler til Folket angaaende Dagens politiske Spørgsmaale, fandt Valget Sted i August 1839 og faldt ud til en Majoritet for Polk af mere end 2500 over Guvernör Cannon. Ved den paafølgende Sammenkomst af den lovgivende Forsamling blev Polk af denne udnævnt til, som Kandidat til Vice-Præsidentposten for de Forenede Stater at sættes paa Valglisten tilligemed Van Buren. Han blev siden paa samme Maade opstillet som Kandidat i forskjellige andre Stater,

men ved Valget i 1840 modtog han alene én Valgmands-Stemme til Vicepræsident, hvilken blev afgivet af en af Valgmændene i Virginien.

Efter at have tjent som Guvernör i Tennessee i den forfatningsmæssige Tid af 2 Aar, var Polk Kandidat for Gjenvalg i August 1841. Resultatet var hans Forkastelse og Valget af Whig-Kandidaten James C. Jones som Guvernör med en Majoritet af 3224 Stemmer. 2 Aar efter, i 1843, var han igjen Kandidat imod Guvernör Jones, men han faldt anden Gang igjennem og Whig-Kandidaten gjenvalgte med en Majoritet af 3833.

Fra Oktbr. 1841 indtil sin Ophøjelse til den højeste Værdighed i Unionen, forblev Polk i Privatlivet.

I Maj 1844 modtog han Udnævnelse af „the democratic national convention“, forsamlet i Baltimore, som Kandidat til Præsidentskabet i de Forenede Stater, og i samme Aars Slutning blev han valgt til Embedet, idet hans Majoritet over Whig-Kandidaten Clay, som udtrykt gjennem Valgkollegierne i December 1844, var 65. Stemmerne af Præsidentskabs-Valgmændene vare for James Knox Polk 170, for Henry Clay 105.

Polks Præsidentskab (Marts 1845 — Marts 1849) udmærkede sig især ved Tilknytningen af Teksas, ved den mexikanske Krig og ved Tilføjelsen af Kalifornien til Fristaternes Territorium. I en Omgangsskrivelse til de amerikanske Konsuler og Vicekonsuler i England udtrykker Mr. Bancroft, den nordamerikanske Minister ved det brittiske Hof, sig i Anledning af Polks Afgang saaledes: „Han fastsatte, sikrede og udvidede sit Fædrelands Grændser; han plantede den amerikanske Unions Love paa Sydhavets Kyster; hans Indflydelse og hans Raad sigtede til at organisere Nationens Finanser (national treasury) efter forfatningsmæssige Grundsætninger, og at anvende Frihedens Regel paa Sejlads, Handel og Industri“. Polk holdt altid med det demokratiske Parti og Slaveriforsvarerne, og var i at understøtte disses Anskuelser ubøjelig og udholdende. Han var en færdig Disputator, holdt lange og livfulde Taler, og var en af de faa stærkt arbejdende Lovgivere af sin Tid. I sine

offentlige Forholde beskrives han som omgængelig og forsigtig; i Privatlivet skal han have været bramfri af Manerer, simpel og jevn af Væsen. Hans personlige Karakter var ulastelig, hans Vandel som Privatmand retskaffen og ren. Han var en klog, omhyggelig, regelmæssig-levende og systematisk Mand, med en Duelighed og Udholdenhed for offentlige Forretninger som passede vel til de vigtige Tillidsposter det blev hans Lod at indtage i Administrationen af sit Fædrelands Anliggender. Den afdøde Præsident Jackson erklærede i Aaret 1824, at „han havde kjendt J. K. P. fra Dreng af, og at en Borger mere eksemplarisk i sin Vandel, mere punktlig og nøjagtig i Forretninger, mere energisk og mandig i Udtalelsen af sin Mening og mere fædrelandssindet, findes ikke“.

I Aaret 1825 eller 1826 havde Polk giftet sig med en Datter af Joel Childers, en Kjøbmand fra Rutherford i Tennessee, men han havde ingen Børn. Han døde omtrent 100000 Dollars værd, hvoraf Hovedmassen er sat fast for Enken. Hans sidste Sygdom skal være bleven hidført ved Overanstrengelse medens han ordnede Detallierne af sin rummelige Vaaning, og navnlig ved det Arbejde at opstille Bögerne i sit store Bibliothek.

I Taits „Edinburgh Magazine“ f. August 1849, hvoraf for en stor Del de ovenstaaende Efterretninger ere tagne*), meddeles efter de amerikanske Blade følgende mærkelige Oplysning, hvis Sandhed iøvrigt maa staae ved sit Værd, at nemlig, medens „the New-York Tribune“ siger, at Polk var et Medlem af den presbyterianske Kirke og i sit tidlige Liv saa religiøs, at i de 4 Aar han tilbragte i Kollegiet forsømte han ikke en eneste Gang Gudstjenesten, giver derimod en Nashville Korrespondent af „the New-York Herald“ nogle Enkeltheder af Slutningsscenerne i Ekspræsidentens Liv, som efterlade et smerteligt Indtryk angaaende hans religiøse Standpunkt i den større Del af hans Bane. Korrespondenten fortæller nemlig, at 7 Dage før sin Død „sendte Polk Bud efter den velærværdige

*) Jfr. ogsaa „the American Almanack and Repository of useful knowledge“ f. 1850.

Dr. Edgar af den presbyterianske Kirke, med Anmodning om at blive døbt af ham. Han sagde til ham med Eftertryk: „Sir, dersom jeg kunde have anet for 20 Aar siden, at jeg skulde have kommet til min Sotteseng uforberedt, vilde det have gjort mig til en ulykkelig Mand; jeg er ifærd med at døe og har ingen Forberedelse gjort, — jeg er ikke engang bleven døbt. Sig mig Sir, kan der være nogen Grund for en Mand i saadan Situation til at haabe?“ Da Samtalen anstrengte den Syge altfor meget til at Handlingen dengang kunde iværksættes, blev den udsat til at finde Sted den følgende Aften; men imidlertid erindrede Ekspræsidenten, at da han boede her som Guvernör, havde han haft mange Dispyter med den velærværdige Mr. M. Ferren, den talentfulde og folkeyndede Methodistpræst paa Stedet, hans varme, personlige og politiske Ven, og at han havde lovet ham, at naar han vilde antage Kristendommen, skulde han (M. F.) døbe ham. Han sendte da Bud til Dr. Edgar, gjorde ham bekendt med sin tidligere Forpligtelse, og tilkjendegav sin Hensigt, at lade sig døbe af sin Ven Methodistpræsten; hvorefter han saaledes af denne blev kristnet (consecrated).“

Ved Efterretningen om hans Död lod Præsidenten for de Forenede Stater passende militære Æresbevisninger, saavel tillands som tilsøs, udføre til hans Minde, og som Tegn paa Agtelse for den Afdøde baade Præsidentboligen og Regjeringbygningerne (the several departments) i Washington sætte i Sorg, og alle Forretninger standse for en Dag.

Anmeldte Døde i Juli Kvartal 1849.

I Hovedstaden.

Apr. Kvart.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- $\frac{25}{4}$ Frederik Ludvig Christian Munck, 2 $\frac{1}{2}$ A. gl. Fldr. N. M. og Caroline M.
 $\frac{26}{4}$ Generalmajor og Kammerherre, Kommandør af Db. og Dbmd., Carl Gotlib Kleist. Enke Caroline K. f. Jahn og Niece Charl. Bauditz.

Juli Kvart.

- $\frac{1}{7}$ Marie Jones f. Yate, Enke efter Rikard J., efter længere Tids Svagelighed. Datter Ann Niven.
— Theaterkontrollør Christian Christoffer Flor, i 72de A. Enke Marie F.
— Carl Edvard Pierri, 1 $\frac{3}{4}$ A. g. Fldr. F. P. og J. P. f. Henningsen.
— Mette Kirstine Olderog f. Olsen, efter 5 Maaneders tiltagende Brystsøge, 37 A. g. Manden J. O. og 3 Børn.
— Fuldmægtig P. N. Möller. Efterladte.
— Niels Peter Vilhelm Gjersing, 4 A. gl. Fldr. O. M. G. og A. G. f. Malling.
— Fhv. Institutbestyrerinde Mette Kirstine Hansen, i 87de A., efter næsten 3aarigt Sygeleje af Apopleksi og en Maanedes smertelige Lidelser. Niece og Plejedatter Frederikke Knap.
 $\frac{2}{7}$ Graver ved Assistentkirkegaarden Herman Jörgen Bohn, 80 A. g. Børn.
— Hans Randers Nikolaj Hansen West, 3 A. g. Fldr. C. W. og V. W. f. Holm.
— Caroline Sigfride Høeg f. Wengel, efter 14 Maanedes Ægteskab. Manden Kand. theol. C. H.
— Elisa Bergeskov f. Gordon, Enke efter Toldbetjent i Roskilde N. B., 76 A. g. Børn og Børnebørn.
— Ernestine Charlotte Lindorff, i 66de A. Broder F. G. L. og Brødreborn.
— Grov- og Klejnsmedemester i Sö-Etaten, Dbmd., Heinrich Magnus Albrechtsen, i 75de A., efter flere Aars tiltagende Svagthed. Enke A. K. A. f. Høeg. 1ste Kone tidligere død.
— Snedkermester O. Jörgensen, i 48de A., efter et kort men smertefuldt Sygeleje. Enke Juliane J. f. Storch og 4 uforsørgede Børn.
 $\frac{3}{7}$ Karen Marie Jensen f. Rose, efter flere Aars tiltagende Svagthed og 33 Aars Ægteskab. Manden Typograf A. P. J.
— Fhv. Hoboist Jakob Peter Mohr, i 40de A. Moder B. E. M. f. Pedersen. Kone og 2 Børn døde forud.
— Elisabeth Kathrine Meisler f. Ell, efter længere Tids Svagelighed, 74 A. g. Manden C. M., Børn og Børnebørn.

Nordsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 4/7 Christianne Charlotte Nielsen f. Seemann. Mønden Boghandler J. N. og Søn.
- Sprog lærer R. Meyer. Søster Sus. M. og fraværende Broder.
- Christian Frederik Castens, i 52de A., efter længere Tids Svaghed og kort men smerteligt Sygeleje. Enke Dorothea C. f. Kuhn og 5 Børn af 6.
- Niels Carl Eigtved, 2½ A. g. Fldr. H. P. E. og E. E. f. Holm.
- 5/7 Nielsine Bertine Nielsen, 2 A. g. Fldr. Havnebetjent H. J. N. og J. N.
- Andrea Nikoline Korup, 5¼ A. g., yngste Datter af J. R. K. og A. M. K. f. Möller.
- Frederik Ferdinand Jensen, ¼ A. g. Fldr. Jernhandler N. P. J. og I. M. J.
- 6/7 Carl Emil Frederik Hertzsprung, neppe 3½ A. g. Fldr. F. H. og Ch. H. f. Schou.
- Uang. Marie Thorup f. Rosendahl, 78 A. g. Børn.
- 9/7 Blikkenslagermester Caspar Christian Stange, i 59de A., efter flere Aars tiltagende Svaghed og 8 Dages Lidelser, 6½ Aars Ægteskab. Enken Em. St. f. Schmidt og 4 Børn af 1ste Ægteskab.
- Flv. Kobbensmedmester Johannes Petersen, over 82 A. g. 2 Søkende.
- Stolemagermester Christian August Seitzberg. Enke A. M. S. f. Hansen og 6 Børn.
- 10/7 Marie Kathrine Steinbring f. Birkholm, 61½ A. g., efter længere Tids Svagelighed. Søn C. F. St. og fraværende Broder.
- Hansine Van Brakle. Mønden William V. B.
- Oberstløjtnant af Artilleriet Adam Gotlob Deichmann, R. af Db. og Dbmd., 57 A. gl. Enken C. D. f. Holst, Børn og Svigerbørn.
- Pensjoneret Major Carl Ludvig Gotlib Henrik Eyben, i 63de A. Børn.
- Unng. Carl Emilius Bomholtz, 35 A. g., ved en pludselig Død efter 2 Aars Ægteskab. Enken Thora Maria B. f. Nygaard og en lille Søn.
- 10/7 Enken efter Høstapelmager Louis Dujardin, noget over 75 A. g. Børn L. og C. D.
- 11/7 Karen Pedersen f. Larsen, 52 A. g., efter 25 Aars Ægtesk. Mønden Høker C. P. og Børn.
- Thorvald Heinrich Julius Price, 4½ A. g. Fldr. A. P. og F. P. f. Luin.
- Christen Peter Ludvig Jensen, 10 Mnd. g. Moder L. J. f. Smith og fraværende Fader.
- 11/7 Inger Kirstine Möller f. Løyfer, Enke efter Smedemester Lars C. M. M., i 79de A., efter længere Tids Svaghed og kortvarigt Sygeleje. 7 Sønner og 2 Døttre, 3 Sønner døde forud.
- Anna Margrethe Jensen f. Angaard, Enke efter Sergeant i Sø-Etaten Niels J., i 71de Aar. Børn.
- Ane Nørring f. Nielsen, Enke efter Robetjent E. R. N., 66 A. g., efter flere Aars Svagelighed og sna Dages Sygeleje. 7 Børn.
- Kontrollør Cnjus Niels Behr Branth, efter næsten 1 Aars haardt Sygeleje, 51 A. g. Eneste Søster H. O. Br., Søn og fraværende Moder.
- 16/7 Mette Caroline Sofie Jacobsen, i 8de A. Fldr. J. J. og A. C. J. f. Jexen.
- Flv. Kjøbmand i Aalborg Christen H. Sødning, efter længere Tids tiltagende Svaghed, i 75de A. Enke A. K. S. f. Iversen i Aalborg og 2 Børn

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 17/7 Den alderstegne Enkefrue Kirstine Geising f. Kragh.
— Carl Alfred Carstensen, 10 Mnd. g., yngste Søn af P. F. V. C. og A. C. C. f. Kerrn.
— Johanne Luise Schwierzke, efter 14 Dages haarde Lidelser, 35 A. g. Søster til L. Walbeck.
- 18/7 Luise Vilhelmine Paus, efter 14aarig Sygdom. Moder Caroline P. f. Larsen.
— Kapitaajnlöjtnant i Sø-Etaten Henrik Steenbach, efter et Aars tiltagende Svaghed, i 41de A. Enke E. V. A. St. f. Knap og Børn.
- Uang. Fliv. Bagersvend Andreas Peter Haasing. Efterladte Familie.
- 19/7 Julie Thora Andrea Christensen, 8 Mnd. g. Fldr. J. Ch. og M. C. Ch. f. Knudsen.
— Kherre og Kommandørkapitaajn Christian Tuxen Falbe. Enke og Børn.
- 20/7 Löjtnant og Branddirektör i Thisted C. T. Kirchheiners Hustru Caroline Vilhelmine K. f. Hjort, död paa en Rejse til Kbhavn, efter 2 Aars Ægtesk. Manden.
— Peder Pedersen, 1½ A. g. Fldr. A. P. og S. P. f. Sørensen.
- Uang. Pigen Johanne Christensdatter af Smidstrup, Soderup Sogn, efter at have opholdt sig nogle Aar hos Major Soel. J. Petersen.
- 21/7 Høker Jörgen Nikolaj Achen, i 63de A. Enken K. A. f. Sander og 2 Døttre.
— Kathrine Elisabeth Jansen f. Funck, 67½ A. g. Søn og Døttre.
— Skomagermester Christian Dechoen, ved en pludselig Död. Enke Johanne D. f. Rasmussen og 3 Børn.
- 22/7 Fru Anna Margrethe Haßner, Enke efter Generallöjtnant og Generalkvartermester Jh. Volfg., H., efter længere Tids Lidelse. Børn.
- 23/7 Luise Nikoline Marie Rydahl, 28 A. g., faa Dage efter at have mistet sit eneste Barn. Fraværende Mand, og Moder, Enken Thomine Wanscher.
— Kjøbmand Johan Gotfred Lorenz af Maribo, ved en pludselig Död under et Ophold i Kbhavn, 53½ A. g. Søn og Svigersøn, samt fraværende Hustru og Børn.
— Marie Kirstine Tromsholt, Enke efter Bud ved Kontoret for udenlandske Betalinger M. P. T., efter langvarige Lidelser og 20 Ugers Sygeleje. 2 Børn og Svigersøn.
— Marie Elisabeth Brandt, i 30te A., efter 4 Maaneders Lidelser. Datter af J. H. B.
— Charlotte Amalia Sönderholm f. Kyhn, efter 7 Ugers Sygeleje. Manden Skibstømmermand Markus S. S. og 5 smaa Børn.
- 24/7 Fhv. Høker og Borger her i Staden Petersen, 60½ A. g. Brodersøn Mathias P.
- 25/7 Toldkontrollör i Kbhavn Krigsraad Petrus Andreas Schmidt, 56 A. g. Enke L. M. S. f. Kolding og 4 Børn.
— Henriette Holm f. Olsen, efter længere Tids Brystsvaghed, i 23de A. Svooger P. Holm.
- 26/7 Værtshusholder Hans Mortensen, i 52de A., efter 4½ Aars Ægtesk. Enke f. Rigtrup.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 26/7 Jordemoder Ane Marie Hinnsen, efter 3 Aars Svaghed og 18 Dages Sygeleje. Manden Skrædermester M. Hansen og 2 Børn.
- Anna Luise Schaumann, henved 14 A. g. Fldr. Kapitajn L. A. S. og A. D. S. f. Lund.
- 27/7 Laurentise Andersen f. Berg, efter 25 Ugers Sygeleje, 5 Aars Ægtesk. Manden Vognmand Ludvig A. og 3 smaa Børn.
- Luise Marie Ravn f. Wunderlich, efter 10 Maaneders Ægtesk. Manden C. H. R. og en nyfødt Datter.
- Ane Kathrine Holm f. Holm, 59 A. g., efter 29 Aars Ægtesk. Manden Mestersvend i Søb-Elaten C. V. H. og blinde Datter.
- 28/7 Snedkersvend Jens Michaelsen, efter længere Tids Svagelighed. Enke Marie M. og 6 Børn.
- Urtekræmmer Jakob Christian Eegholm, efter længere Tids Svaghed. Søsken.
- 29/7 A. M. Berregaard f. Bech, efter saa Dages Sygeleje. Manden Kherro og Oberstløjtnant H. B., 2 Sønner og 1 Datter.
- Johan Christian Vilhelm Falkenberg, næsten 14 Mnd. g. Fldr. N. F. og J. F. f. Juulmann.
- Else Christine Henriksen f. Veddersø, 55 A. g., efter 9 Dages Sygeleje, 34 Aars Ægtesk. Manden Mads H. og 3 Børn af 13.
- Frederik Vilhelm Weis, i 43de A. Enke Karen W. f. Wass.
- Mdm. Juliane Marie Holm f. Møller, 82 A. g., et halvt Aar efter hendes forudgangne Datter. C. M. Holm.
- Bøssehandlersvend Cornelius Rasmussen, efter længere Tids Svaghed og 14 Maaneders Sygdom, 24 Aars Ægtesk., 52 A. g. Enke A. Mary R. f. Madsen og 6 Børn.
- Uang. Peter Rasmus Hansen, 1½ A. g. Fldr. J. H. og Emilie H.
- 30/7 Sofie Elisabeth Magdalene Fraonkel, 23 A. g. Moder F. P. F. f. Qvist.
- Johanne Fransiska Knudsen, 5½ A. g. Moder J. F. K. f. Martini og Søsken.
- Gehejmekonferentsraad Kherro Baron af Selby, St. K. af Dh. og Dbmand. Børn.
- 31/7 Christoffer Meyer, efter 4 Ugers smerteligt Sygeleje. Enke Kath. M. f. Madsen og Søn.
- Jörgen Hendrichsen, i 58de A. Enke Caroline H. f. Bahrs og Børn.
- Ida Pauline Svendsen, 15 A. g. Fldr. Skomagermester P. F. S. og S. S. f. Andersen, samt Søsken.
- 1/8 Sproglærer Dr. Fil. J. Göllsche, efter flere Aars Lidelser.
- Jmf. Marie Elisabeth Funck, efter langvarige Lidelser. Tante til L. Holmblad.
- Fanny Flygenring, 3 A. g. Fldr. F. C. F. og Hustru.
- 2/8 Luise Schiller, Enke efter Skibskapitajn Pet. Nik. S. Niece L. Olsen.
- Martha Adolffne Mackeprang, 18 A. g. Søster Filippa M.
- Petrine Emilie Rosborg, 7 A. g. Fldr. C. M. R. og M. C. R. f. Casper.
- Möbelhandler J. N. Lønholdt, i 72de A., efter 5 Ugers Sygeleje.
- 3/8 Marie Gregersen, 19¾ A. g., efter 6½ Aars Lidelser. Moder M. G.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- $\frac{3}{8}$ Anna Kathrine Breder. Moder Hanne B. f. Walther. Søstro og Tante.
 — Birgitte Dorothea Severin f. Borchhorst, Enke efter Kapitajn og Regimentskvartermester H. J. S., efter et kort Sygeleje. Moder til L. V. Severin.
- $\frac{3}{8}$ Fyrhøder under Krigsministeriet Anders Jensen, i 64de A. Enko C. J. f. Louw og 2 Børn.
- $\frac{5}{8}$ Frederik Jacobsen, $4\frac{1}{2}$ Mnd. g. Fldr. J. C. J. og D. F. J. f. Winding.
 — Stud. Polyt. Marius Müller, efter flere Maaneders Lidelser af Brystsyge, i 25de A. Søstersøns Søn af Oberstltn. af Artilleriet L. K. Kjerulf.
- $\frac{6}{8}$ Sofie Elisabeth Lütchen, f. Vogelsang, Enke efter Høkræmmer L. M. L., efter fan Dages Sygeleje, i 77de A. Børn og Børnebørn.
- Uang. Else Margrethe Svane f. Kragh, Enke efter forlængst afdøde Urtekræmmer Laurits S., i 84de A. 2 Sønner.
- $\frac{7}{8}$ Ane Kirstine Hansen f. Ohlsen, efter 9 Maaneders Sygeleje, i 63de A. Manden O. H., Børn og Svigersøn.
- $\frac{8}{8}$ Marie Kastrup f. Toft. Datter Henr. K.
- $\frac{9}{8}$ Emma Camilla Adolfine Morville, 18 Dage g. Fldr. Kand. Filos. A. E. M. og L. M. f. Ryberg.
 — Skomagemester Herman Ditlev Hermansen, 69 A. g. Mangleaarig Ven R. Fredericksen.
 — Karen Luise Jensen f. Hanson, i 36te A., efter længere Tids tiltagende Svaghed. Manden J. J. og 1 Barn af 6.
 — Niels Christian Billefeldt, Passkriver ved det indenlandske Toldkontor, efter kort Sygeleje, 38 A. g. Moder C. H. B. f. Hindberg.
 — Kathrine-Sofie Wivet f. Ernst, efter flere Aars Lidelser. Datter C. Sandholt f. W.
- $\frac{10}{8}$ Adalberta Wescenberg f. Schytte. Manden T. F. W.
 — Henriette Magdalene Galberg, Enke efter Snedkermester G. 9 Børn og Svigersøn.
 — Anine Frederikke Helga Hess, 1 A. g. Moderen Hansine H. f. Petersen, Faderen fraværende ved Armeen.
- $\frac{11}{8}$ Friherre Aksel Lagerbjelke, født $\frac{24}{8}$ 1824, Premierløjtn. ved kongl. Svea-Lifgarde og ansat ved 1ste Forstærkn. Jægerkorps i den danske Armé, haardt snaret i Slaget ved Fredericia, død paa Garnisonshospitalet.
- $\frac{12}{8}$ Nielsine Nielsen, ældste Datter af Bødkeremester N. P. N. og S. N. f. Korup.
 — Søren Rasmussen, i 69de A., efter længere Tids tiltagende Svaghed. Enken Luise Marie R. f. Heining.
 — Jensine Emilie Hansen, $4\frac{1}{2}$ A. g. Samme Fldr. som under $\frac{29}{7}$.
 — Elisabeth Schow. Søster og Svoger Oberst L. S. S.
- Uang. Sofie Frederikke Jensine Nielsen, i 26de A., efter langt og smerteligt Sygeleje. Fldr. J. N. og Joh. N. f. Hansen.
 — Frans August Töpfer, efter længere Tids Svaghed. Enke Marie Magd. T. f. Heubach.
- $\frac{10}{8}$ Hanne Davidsen, efter længere Tids Svagelighed. Søskende.
 — Rasmine Josefino Elisabeth Zachariosen, 7 Mnd. g. Fldr. J. R. Z. og J. C. Z. f. Rasmussen.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 16/8 Dines Hahn, efter længere Tids Lidelser. Plejesøn af E. Jensen.
 — Høker Jens Rasmussen, efter 15 Ugers smerteligt Sygeleje. Enke Ch. M. R. f. Schiøth og 7 Børn af 9.
 — Kherre og Hofmarsjal hos H. Mj. Kongen Adolf Hedemann, Kmd. af Db. og Dbmand, efter længere Tids tiltagende Svaghed. Enke E. H. f. Holck og Børn.
- 17/8 Anna Frederikke Winther f. Melan, i 75de A. Søn Institutbestyrer C. F. Bræmer og øvrige fruværende Sønner.
- 18/8 Ane Margrethe Rasmussen. Moder og Svigermoder til F. Ordorp og Mar. O. f. Veiby.
- Kirstine Larsen f. Frölich, efter 36 $\frac{3}{4}$ Aars Ægtesk., 59 $\frac{3}{4}$ A. g. Manden Justermester ved den kjøbenhavnske Mynt C. F. L.
- 19/8 Justitsraadinde Lawætz f. Schiødt, i 77de A. Døttre og Svigersøn.
- 20/8 Marie Sofie Hvid, 26 A. g., efter at have lidt af en ulægelig Sygdom i 23 A. Fldr. Høkræmmer N. C. H. og H. M. H. f. Jørgensen.
- Partikulier og Medinteressent i Kbhavns Adressekontor Henning Johnsen, efter langvarigt Sygeleje, i 65de A. Børn.
- Uang. Magdalene Kathrine Döring f. Holstebro, 69 A. g. D. J. D.
- 21/8 Oldingen Johan Sørensen, Pensjonist i Sø-Etaten, i 74de A., efter 49 $\frac{1}{4}$ Aars Ægtesk. Enke, talrige Børn og Börnebørn.
- 22/8 Knapmagermester August Vilhelm Büttner, 81 A. g. Børn, Börnebørn og Svigersøn.
- Uang. Johanne Dorthen Möller, efter længere Tids Sindsvaghed. Søskende.
- 23/8 Tøjmagersvend Johan Peter Olsen Fibecker, paa Frederiks Hospital, i 51de A., efter et kort Ophold her i Staden. Broder A. C. F. og herværende Børn.
- Nikoline Lund f. Lind. Manden P. E. Lund og 2 Børn, det ene 10 Dg. g.
- Aron Samuel Levy, efter flere Aars tiltagende Sygdom. Enke Trine I. f. Frænkel og B.
- Jakob Laurits Vilhelm Neumann, Fyrværker i Artilleriet, efter 3 Dages smertefuldt Sygeleje, 26 Aars Ægtesk. Enke Ane M. N. f. Jansen og 6 Børn.
- Elisabeth Birgitte Kjersing f. Mengs, af et apoplektisk Tilfælde. Børn.
- Benedikte Marie Christensen f. Block, Enke efter Urtekræmmer Ch., i 68de A. 3 Sønner.
- 24/8 Christen Andersen. Enken J. M. A. f. Nielsen.
- 25/8 Ökonomi- og Inventariiskriver ved Straffeanstalten i Kbhavn Ferdinand Jonathan Thanrup, i 37te A., efter 18 Dages Sygeleje. Moder Christian Th.
- Micelle Ottilia Hagerup f. Andresen, efter 8 Maaneders Sygdom, i 79de A. 81aarige Søster M. M. Skoushøe f. Andresen.
- 26/8 Ane Sofie Svendsen, i 97de A. Datter.
- 27/8 Skibsbygger Peter Hansen Lund, efter længere Tids Svaghed, 60 $\frac{1}{2}$ A. g. Enke og Børn.
- Kand. Filol. Christian Carl Bolting, i 26de A. Fldr. L. C. B. og K. B. f. Sørensen.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ^{28/8} Johan Rindom, efter nogle Ugers Sygdom, 18 A. g. Ældste Stedsøn af Camilla R. f. Holstein.
- Magdalene Byberg, efter langt og smerteligt Sygeleje, i 51de A. Plejedatter af Ch. Rosenkrantz f. Recdtz-Thott.
- Karen Marie Christiane Bloch f. Fontenay, i 34te A., efter flere Aars tiltagende Svaghed. Manden Joh. P. B. og 3 smaa Børn.
- Christian Spach, efter længere Tids Svægelighed. 2 Børn.
- Hosekræmmer Joel Salomon, i 66de A. Enke Rose S. f. Fridericin og Børn.
- ^{29/8} Etatsraad Riis-Lowson, efter flere Aars tiltagende Svaghed. Onkel til F. Möller og A. C. Riis-Lowson.
- Fhv. Möllersvend Hans Christian Brynning. Enke Kirstine Marie B. f. Bentzen og Børn.
- Ane Margrethe Overgaard f. Evensdatter, i 82de A. Søn Snedkersvend I. O.
- ^{30/8} Drejermester Andreas Adolf Svendsen, efter 5 Dages Lidelser, 43 A. g. Enke J. S. f. Müller.
- ^{31/8} Snedkermester Johan Christian Filip Hauptmann, i 72de A. Børn og Svingerbørn.
- Kathrine Charlotte Helene Steemann f. Möller, i 25de A. Manden J. C. F. St.
- Bertha Behrens f. Goldschmidt, i 91de A. Datter og Svigersøn J. A. Lachmann.
- Line Nielsen f. Hansen, efter længere Tids haarde Lidelser, 64 A. g. Datter og Svigersøn.
- Generaldecisor for Armeens Revisjonsvæsen Generalkrigskommissær Torp, R. af Db. og Dbmand, efter længere Tids Svaghed, i 67de A. Søstre.
- Anna Dehsen, Enke efter Kunstdrejer J. H. D., efter flere Aars tiltagende Svaghed. Tante til C. L. Gericke.
- Karen Henriette Kruse, i 85de A. Søster til A. G. K.
- ^{1/9} Sofie Jensine Jessen, til 8 forudgangne Søsken. Fldr. S. T. J. og J. A. J.
- ^{2/9} Anna Margrethe Möller f. Jensen, uden foregaaende Sygdom, i 87de A. Søn Grosserer A. T. M.
- Kathrine Elisabeth Holm, i 33te A. Moder Barbara H. f. Lind og Søsken.
- ^{3/9} Julius Jensen, 1 A. g. Fldr. F. J. og Juliane Marie J.
- ^{4/9} Jens Möller, 55 A. g., efter 34 Aars Ægtesk. Euko Kath. Marie M. f. Olsen og 6 Børn af 10.
- Carl Peter Edvard Bertelsen, 9^{1/2} A. g. Fader. Moderen og en yngre Søster døde tidligere.
- ^{5/9} Villiam Jonas Hansen, 12 A. g. Fnder Bogbindermester F. H.
- Emilie Frederikke Wesch f. Kaas, i 22de A. Manden Skiferdækkermester V. W. og en saa Dage gammel Datter.
- Enken Eline Kathrine Tofte, 68de A. g., efter langvrigt Sygeleje. Børn.
- Kopist under Justitsministeriet, Kapitajn i Livkorpset, Johannes Andersen Gad, i 41de A. Søsken.
- ^{6/9} Alvide Wellmann. Moder M. W. f. Leerbeck.
- ^{7/9} Marsjandiser-Enke Else Jörgensen, i 69de A., efter flere Aars Svaghed og 9 Maaneders Sygeleje. Børn og Svingerbørn.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 7/9 Thora Olivia Gröttn, 18 A. g., efter omtrent 4 Ugers smertefuldt Sygeleje. Moder W. G. f. Wilcken og fraværende Fader, samt Søskende.
- Carl Ludvig Nikolaj Kreiner, 16 A. g. Fldr. P. K. og S. K. f. Paser.
- Jordemoder Kirstine Frederikke Bay f. Schneider, efter længere Tids Svagelighed i 54de A. Manden A. C. B. og Børn.
- 8/9 Johanne Sofie Borch, 4½ A. g. Fldr. Kapitajn og Garvermester J. S. B. B. C. B.
- Tømmersvend Niels Peter Sandfeldt, i 43de A., efter tiltagende Svaghed og 10 Ugers Sengeliggende. Moder Anna Thomsen og Brødre.
- Rasmus Hansen Lakkendrup, Formaud og Værtshusholder ved gamle Kongens Grynsmølle. Enke Ane Kath. Hansen f. Jensen og 4 Børn.
- 10/9 Vinhandler Jens Olsen, efter faa Dages Sygeleje. Søskende og Svogre.
- Jmf. Pauline Christine Lintrup, i 80de A. Havde i endel Aar levet i sin Nieces Mands, A. R. Hornbecks, Hus.
- Fhv. kongl. Rustvoguskudsk Anders Jacobsen, i 69de A. Enke Anna J. f. Hardick.
- Skrædermester J. G. Zielian, død i Kbhavn efter længere Tids Sygeleje. Fldr. i Aarhus.
- Uang. Marsjandiser Claus Petersen, i 71de A., efter 2 Maaneders Sengeliggende, 33 Aars Ægtesk. Enke Anna P. f. Sybrandt og eneste efterlevende Søn.
- 11/9 Anna Dorothea Levin f. Hansen, i 58de A. Manden Guldsmedmester S. L., Børn og Børnebørn.
- Conradine Cecilie Grevinde af Trampe, Enke efter Kommandør Grev T. Børn.
- 12/9 Direktør Jens Hostrup Schultz, kongelig og Universitets-Bogtrykker. Børn.
- Margrethe Elisabeth Bentzen f. Berg, henvod 90 A. g. Børn og Børnebørn.
- Emma Charlotte Otto, 8 Mnd. g. Fldr. Høker J. C. O. og Emilie O.
- E. Jørgensen, Enke efter Limmist J. hos Hr. Holmblad, i 71de A. Børn.
- 13/9 Frederikke Bærentzen f. Winning, 47 A. g., efter langvarigt smertefuldt Sygeleje. Manden Em. B.
- 11/9 Slægtermester G. Hertz's Kone, 36 A. g., efter 12 Aars Ægtesk. Mand og 4 uforsørgede Børn.
- Jmf. Luise Nathalia Hjort, i 31te A., efter et Aars tiltagende Svagelighed. Søskende.
- 15/9 Julianne Marie Hansen, Enke efter forlængst afdøde Justitsraad og Rentskriver P. J. H., 71 A. g. Børn og Svigersønner.
- Sofie Borch f. Huyghuo, Enke efter Overauditør og Advokatus regius i Vestindien P. B., 51 A. g. 2 Børn.
- Tapet- og Farvefabrikør Adolf Fruekel, efter 6 Dages Sygeleje, i 32te A. Enke E. F. f. Henriques og 4 umyndige Børn.
- 16/9 Gustavine Kathrine Vilhelmine Ernst, 21 A. g. Fldr. Oberstln. E. og S. E. f. Wendell.
- Petrea Martine Christiane Petersen, Barn af Høker C. P. og Petrine P.
- Lars Rasmussen, Formand ved Holmen, 69¼ A. g., efter 40 Aars Ægtesk. Enke M. R. f. West, Datter og Svigersøn.
- 18/9 Jmf. Thomasine Ripperger, 28 A. g.
- 19/9 Vilhelmine Eriksen, kort efter at have fyldt sit 20de A. Fldr. P. E. og H. E. f. Petersen, samt Broder.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 19/9 Maren Elisabeth Wille f. Tønnesen, 64 A. g. Manden C. W. og 7 Børn.
- 20/9 Olivia Kathrine Buch, efter længere Tids Sygdom. Fader og Søsken-
— Peter Frederik Martens, efter længere Tids Svaghed, i 74de A. Søster M.
Sanne f. M.
- Utella Bergine Rund f. Dahlager, efter længere Tids Svagelighed og 7
Ugers Lidelser. Mand L. C. R.
- Værtshusholder Carl Jensen Fischer, i 55de A. Enke M. F. f. Petersen.
- Uang. Charlotte Margrethe Hermann, i 15de A. Fldr. D. II. og S. II.
— Lars Børresen Stub, i 56de A. Enke A. Ch. St.
- 21/9 Ane Dorthen Petersen, efter 3 Dages Sygeleje, i 59de A. 4 Børn.
- 22/9 Fhv. Tøjfabrikør Aron Bendix, efter længere Tids Svagelighed. Søsken-
— Sofie Hedevig d'Origny. Moder A. H. d'O. og Søsken-
— Landsoverretsprokurator Carl Möller Hansen, efter længere Tids tiltagende
Svaghed. Enke Viveke H. f. Melby, Børn og Svigerbørn.
- Constant Vilsoët, Translatør ved det franske Gesantskab, fhv. fransk Vice-
konsul i Norge, ved en pludselig Død, 72 A. g. Enke S. V. f. Reinhardt
og Børn.
- 23/9 Vigoline Christine Berg f. Macholt, Enke efter Grosserer og Ridder J. J.
B, 79 A. g. Datter B. Beck f. B.
- Emma Caroline Mathilde Steen, 4½ A. g. Datter af A. P. St. og Emma
St. f. Jacobsen.
- Andrea Elisabeth Öland, Datter af S. Ö.
- Anders Obdrup, efter flere Aars tunge Lidelser. Eneste Søn af S. O. f.
Becker.
- Uang. Hans Heinrich Beltin, 82 A. g. Børn.
— Caroline Michelsen, 16 A. g. Fldr. Kapitajn F. C. M. og J. M.
- 25/9 Ole Andersen, i 63de A., efter 3 Maaneders Sygeleje; i 34 Aar i Tjeneste
hos Vognmand Dahl. Datter og Svigersøn; Hustru og 9 Sønner døde
forud.
- Peter Christian Rudolf Nielsen, 15½ A. g., efter 14 Dages Sygeleje. Fldr.
R. N. og A. C. N. f. Jørgensen.
- 26/9 Betty Hartvigsen, 9½ A. g. Moder Eva H. f. Berendt samt Broder.
— Amalia Jørgensen f. Hillebrandt. 2 Søsken-
Uang. Carl Anthon Sørensen, 8½ A. g., yngste Søn af Drejermester J. C. S. og
J. E. S.
- 28/9 Kathrine Margrethe Rosenberg f. Sibbern, Enke efter Overkrigskommissær
R., i 49de A., efter flere Aars tiltagende Brystsygdom. Søn G. V.
Mockvitz.
- 29/9 Enkefru Vennike Grove f. Garmann, efter ½ Aars Lidelser, i 57de A. Børn
— Brændevinsbrænder Simon Christensen, efter 8 Ugers Sygeleje, 65 A. g.
Onkel til Rasmussen.
- Jakob Vilhelm Schioldann, 11 A. g.; ældste Søn af J. N. S. og L. B. S. f.
Christensen.
- L. P. Christensen, 47 A. g., efter længere Tids Svagelighed. Enke E. Ch.
f. Mathieson og 2 uforsørgede Børn.
- 30/9 Johanne Magdalene Noor, 10½ A. g. Plejedatter af C. C. Hoff og Cec. H.
f. Walther.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- Bagermester Georg Carl Theodor Hoel. Enke M. H. f. Harder.
- Ane Mario Fæster f. Brændstrup, 86 A. g., efter længere Tids Afkræftelse. 3 Sønner.
- Elisabeth Rebekka Neuber f. Schwartz, 65 A. g. Søskende.
- Uang. Skomagermester O. Thilgreen, efter 4 Maaneders Sygeleje, 72 A. g. Søn Skomagermester O. Th.
- Jeanette Hildesheim f. Nathan. Börn.

April Kvart.

I Provindserne.

- ²¹/₄ Norsk Frivillig Gustav Valentin Mønen, Løjtnant i den danske Armé, faldet i Affæren ved Ejstrup nær Kolding. Søn af D. K. Mønen.
- ¹³/₅ Jørgen Hansen Søby, Menig af 6te Dragonregiment, faldet i en Forpostfægtning ved den fjendtlige Besættelse af Horsens, begravet paa Thorsted Kirkegaard med stor Æresbevisning af Prøjserne. Fldr. Hans Jørgensen og Johanne Larsdatter i Heden i Fyen.
- ¹⁰/₅ Bødker Andreas Peter Poulsen, død paa en Rejse til Island, begravet 11 Dage efter i Rejkavig. Enke Ane Luise Poulsen f. Schmidt.
- ²⁵/₅ Sören Ancher Hansen, udskrevet til Soldat efter Fdn. 23de Sept. 1848 og ansat ved 1ste Forstærkningsbatallion, død paa Lasaret i Bogense af Lungebetændelse. Fldr. Kirkesanger og Skolelærer i Danmarker Niels Peter II. og A. J. II.
- ²⁰/₅ Peter Frederik Lucian Hansen, Læge ved de danske Besiddelser i Guinea, 39 A. g., som Følge af længere Tids tiltagende Klimatsvaghed og efter 5 Aars Ophold paa Kysten. Søster A. Tønder f. Hansen i Ribe.
- ²⁴/₆ Kand. Med. Underlæge ved det militære Hospital i Kristiansted Peter Saxild, efter 10 Dages Sygeleje, paa Hjemrejsen fra Vestindien. Moder Anna S. f. Schiønning og Søskende.
- ²⁷/₆ Skipper J. Jansen fra Kolding, under sit Ophold i Bogense, efter sna Dages Sygdom. Enke Marie Kath. J. f. Tinglef.

Juli Kvart.

- ¹/₇ Christiane Frederikke Charlotte Ehnhuus, Datter af Toldkasserer Kammer-assessor E. i Kolding, i Ejby Mølle ved Odense, 20¹/₂ A. g., af Hjernebetændelse. 2 Søstre og fraværende Forældre og Broder.
- Distriktslæge Peter Heiberg i Drøbak, født i Sjælland, efter længere Tids Lidelser, 70¹/₂ A. g. Börn.
- Paul Vilhelm Mertins i Maribo, 14 ¹/₂ A. g.; ældste Søn af J. C. M. og B. M. M. f. Thomsen.
- Hedevig Tørstleff f. Sadolin i Klode Mølle, 31³/₄ A. g., efter 8 Maaneders Lidelser, 9³/₄ Aars Ægtesk. Mand og 4 smaa Börn.
- Sognepræst til Haansum og Ramsing Rasmus Rasmussen, efter længere Tids Svaghed og 3 Ugers Sygeleje, i 62de A. Enke Ane Elisabeth R. f. Dyhrberg og 8 uforsørgede Börn.
- Bagermester og Bomforpagter Frederik Hiescke i Slagelse, i 49de A. Börn.
- ⁹/₇ Premierløjtnant af Ingeniørkorpset Christian Ludvig Holm, død paa Billeshave Lasaret efter Saar ved Udfaldet fra Fredericin d. 30te Juni.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 2/7 Kathrine Magdalene Jensen f. Eichbaum i Uth ved Horsens, efter et Aars tiltagende Svaghed, 24 Aars Ægtesk., 53 A. g. Manden Skolelærer J. og 6 Børn af 7.
- 4/7 Søren Fuglslev, Førstelærer ved Nørregadens Borgerskole i Horsens og Dbmand, i 72de A., efter langt og smertefuldt Sygeleje. Enke Vilh. F. f. Haar, Datter og Svigersøn.
- Birgitte Løvstrøm i Slagelse, i 85de A. Børn.
- N. C. Baun, i 40 A. Kirkesanger og Skolelærer i Gjørløv, af Brystbetændelse, 66 A. g. 4 Børn.
- Møller Peder Hausen Møller i Sandholt Mølle, efter længere Tids Sygeleje, 72 A. g. Enke M. M. M. f. Larsen og 9 Børn.
- Enkemadame Gjertrud Trunderup af Vejrup Mølle, efter 1/2 Aars Sygeleje. 75 A. g.
- 5/7 Anna Kirstine Willhjelm f. Wendelbo i Svendborg, efter 3 Ugers Sygeleje, i 84de A. Børn og Svigersøn.
- Christine Marie Löschnu, næsten 49 A. g., efter haarde Lidelser. 2 Brødre.
- Henrik Christian Larsen, neppo 2 1/2 A. g. Fldr. C. F. L. og L. A. L. f. Brammer i Odense.
- Møller Andreas Als i Kjærsgaard Mølle ved Vesterhassing, 40 A. g., efter haarde Lidelser under et langvarigt Sygeleje. Enke Indiane A. f. Toft og 3 umyndige Børn.
- 6/7 Træhandler i Randers Christen Andersen, efter 3 Ugers Sygeleje, i 56de A., Ægteskabets 18de. Enken Maren A. f. Nielsen. 11 Børn alle døde.
- Caroline Werchmester i Bøjden, 16 A. g. Fldr. H. W. og Akselline Roulund.
- Kapitajn ved 3die Liniebatallion Johan Peter Christian Weldingh, dødelig saaret ved Fredericia, død sm. D. Enke J. F. W. f. Meyer og 5 usofsørgede Børn.
- Sekondlt. i 2den lette Btl. Søren Ludvig Buch, faldet v. Fredericia. Fader og Søsken.
- Sekondlt. i 8de Lin. Btl. Aksel Eliassen Ursin, faldet v. Fdrc., 20 1/4 A. g. Fldr. M. C. U. og P. U. og 7 Søsken.
- Kand. Jur. Hans Christian Greve af Trampe, faldet v. Fdrc. Moder C. C. T.
- Kapit. i 7de Lin. Btl. Frederik Christian Bentzen, faldet v. Fdrc. Eneste Søn af S. B. f. Flindt.
- Sekondl. i 2det Jgk. William Sidney Horatio Rosenstand-Goiske, fld. v. Fdrc. Søsken og Forlovede.
- Sekondl. i 3die Jgk. Georg Johan Flor, fld. v. Fdrc. Moder.
- Sekondlt. i 6te Lin. Btl., Fuldmægtig under Kbhavns Magistrat Carl Ussing, fld. v. Fdrc. Fader Kancelliraad J. H. U., Brødre og Forlovede.
- Kapit. ved 2den lette Btl. August Emil Fugl, R. af Db., fld. i Spidsen af sit Kompagni under Fremrykningen mod de fjendtlige Skandær, truffet af 2 Kugler. Moder og Søsken.
- Sekondlt. ved 2det Jgk. Frans Ole Valdemar Petersen, 22 A. g., fld. v. Fdrc. Fldr. Kapit. J. E. P. paa Kronborg Geværfabrik og S. C. P. f. Pedersen.
- Sekondl. i 6te Lin. Btl. Otto Conrad Skeel, fld. v. Fdrc., i 25de A. Fldr. og Søsken.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 6/7 Sekondl. i 4de Res. Btl. Vilhelm August Lorentzen, 38³/₄ A. g., Dmmand, fld. v. Fdrc. truffet af et Skud i Hovedet, som straks havde Døden til Følge. Enke Cecilie L. f. Nybro og 3 uforsørgede Børn.
- Student og Underlæge ved 9de Lin. Btl. Hans Jakob Blichfeldt, fld. v. Fdrc., 25 A. g., truffet af en Kugle i Brystet. Ældste Søn af Sognepræst til Vejby M. F. B. og M. B. f. Kamman.
- Premierlnt. i 6te Lin. Btl. Carl Vilhelm Moldrup, fld. v. Fdrc. Stedmoder og Søsken.
- Eksaminatus Jur. Niels Theodor Hertel, 30 A. g., fld. ved Fdrc. som frivillig Soldat, Fldr. J. P. II. og C. A. II. f. Engberg paa Vemmetofte.
- Oberstløjtn. Christian Henrik Kæsemodel, fld. v. Fdrc. under Fjendens Skanser. Enke B. L. K. f. Bolle og 3 Stedsønner.
- Typograf Poul Jacobsen Hude, 29¹/₂ A. g., fld. v. Fdrc. som frivillig Kommandersergeant i 5te Lin. Btl. Søsken.
- Frivillig Sergeant i 1ste Forstkn. Jgk. Otto Heinrich Vøhtz, 24 A. g., fld. v. Fdrc. Yngste Søn af C. H. V. og M. E. V. f. Keyser.
- Sekondltn. i 1ste lette Btl. August Frederik Carl Møller, saaret v. Fdrc., død en Time efter. Søsken.
- Snedkersvend Christian Ludvig Strøm, fld. v. Fdrc. som Menig i 4de Res. Btl. Broder Translatør M. St.
- Rudolf August Frederik Gramkov, fld. v. Fdrc. Broder P. J. G. paa Borreby og flere Søsken.
- Sekondlnt. i 1ste lette Btl. Carl Ravn, fld. v. Fdrc. Antonette R. og øvrige Søsken.
- Sekondltn. Georg Vilhelm Eichmüller, fld. v. Fdrc. Gamle Moder, Enke og Barn.
- Christian Frederik Haase, 28 A. g., Kommandersergeant i 7de Lin. Btl., fld. v. Fdrc. Enke Bodil Jahobine H. f. Olsen.
- Sergeant ved 2det Jgk. Johan Peter Olavesen, fld. ved Fdrc. Moder og Søsken.
- Johan Carl Bryde, 19 A. g., fld. som Frivillig v. Fdrc. Fldr. Snedkerfrimester L. J. B. og Charl. B.
- Skomagersvend Jens Nielsen Mønsted, Menig ved 9de Lin. Btl., fld. v. Fdrc. i 24de A. Forældre og Søsken i Viborg.
- Sergeant ved 2det Jgk. Thomas Jensen, fld. v. Fdrc. Enke Andrea J. f. Gersel i Helsingør og 5 Børn.
- Handelsbetjent Jens Peter Anton Røgestrup, fld. v. Fdrc. Fldr. P. R. og Søsken i Randers.
- Sekondltn. i 8de Lin. Btl. Carl Ferdinand Lorentzen, fld. v. Fdrc. for en Kugle i Underlivet, der faa Timer efter endte hans Liv. Ældste Søn af Fldr. H. L. i Randers.
- Uang. Peter Henriksen i Hillerød, 63 A. g. Enke og Børn, samt Søster i Kbhavn M. Scharff f. H.
- 7/7 Sekondltn. i 1ste lette Btl. Niels Peter Hostrup Schou, død p. Billeshave Lasaret efter et Skudskaar i Slaget d. 6te, ikke fuldt 24 A. g. Fldr. J. P. S. og P. G. A. S. f. Hostrup i Værsløv, samt 3 Søsken.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 7/7 By- og Herredsfoged Kancelliraad Nikolaj Oest i Faaborg. Enke H. O. f. Wolgnnd.
- Julie Frederikke Lucie Nyborg f. Melbrudt i Nyborg, efter 1½ Dags Syggleje, i 65de A. Manden C. N.
- Skolelærer og Kirkesanger Anders Andersen i Hvilsøager, 43 A. g., efter langvarige Lidelser. Enke M. M. A.
- 8/7 Johanne Sofie Christensen f. Ammonsens i Horsens, i 47de A. Mand J. Ch.
- Flv. Vinhandler i Aalborg Jens A. Nørgaard, efter flere Aars tiltagende Svaghed Svoger til K. Ibsen.
- Frøken Caja Pluin i Fredensborg. Søsken.
- Premierlt. i 1ste lette Btl. Carl Frederik Tronier, R. af Db., haardt saret i Slaget den 6te, død paa Billeshave Lsr. Æneste Søn af Oberst W. V. C. T.
- Kund. Filos. og Sekondlt. i 7de Lin. Btl. Edvard Nyborg Lassen, fld. v. Fdrc. 2 Brødre, F. J. N. L. og A. L. N. Plaate.
- 9/7 Jens Nielsen Pischhöy, der i 30 Aar havde været Borger i Aalborg, 7 A. Ejer af Repstrup Mølle og siden opholdt sig hos Börnene i Gammelhals og Løgstør, død efter at have været syg siden Konens Død d. 27de Febr. 1849. Børn og Svigerbørn.
- Toldbetjent i Rødby N. P. Balle, 56 A. g. Stedmoder og 2 Børn.
- Sognepræst f. Vester-Ulslev i Lolland Andreas Frederik Guldbrandsen, 31 A. g., efter ¾ Aars Ægteskab. Enke Erasm. G. f. Rothe.
- Sekondlt. i den danske Armé Carl Herman Holst, efter Saar i Slaget v. Fdrc., d. paa Billeshave Lsr. Moder Kathrino H. i Kristiania, Enke efter Bureauchef H., og Søstre.
- 10/7 Major Carl Frederik Krabbe, Kommandør f. 9de Lin. Btl, R. af Db. og Dbmand, p. Billeshave Lsr. efter Saar i Slaget v. Fdrc. Enke B. K. f. Kruuse og 5 Børn.
- Korporal i 10de lette Btl. Niels Hanssen Lund, efter 5 Ugers smertelige Lidelser af Tyfus og Rosenseber, p. Augustenborg Lsr. Enke Marie L. f. Schiødt.
- Garnisonskirurg og pensioneret Læge ved Slagelse Hospital Andreas Hundrop, efter flere Aars tiltagende Svagelighed og 3 Ugers haardt Syggleje, over 73 A. g., efter 48 Aars Ægtesk. Enke A. M. H. f. Hundrop og Børn.
- Anders Johnsen Rantzau, død efter Saar i Slaget d. 6te, i 23de A. Enke Marie Dorthen R. f. Krogh og 1 Barn af 2, samt Søsken.
- Henrik Soele i Bandstrup, efter 9 Ugers tiltagende Sygdom, i 71de A., Ægteskabets 48de. Enke A. M. S. f. Winkel og Børn af tidligere Ægteskaber. 2 Hustruer og 5 Børn døde forud.
- Henriette Amalin Bech f. Lund i Aalborg, efter 10 Ugers Syggleje, 25 Aars Ægtesk., 51 A. g. Mand A. C. B.
- Johanno Christine Voigt, i 10de A., død i Lemvig i sin Farbroder J. C. V. s Hus. Fldr.
- 11/7 Christen Carl Christensen, Frivillig i 1ste Res. Jgk., efter Skudsaar i Slaget d. 6te, i 19de A. Fldr. flv. Høker Søren Ch. og Maren Ch. f. Sørensen samt 2 Søstre.
- 12/7 Sadelmager Herman Timm, efter 14 Dages Lidelser af Nervefeber, i Vesselburen i Ditmarsken. Fraværende Fldr. og herv. 2 Brødre.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 19/7 Jens Edvard Antonius Smith, 22 A. g., d. p. Odense Lsr. efter Saar i Slaget d. 6te som Menig i 2det Jgk. Eneste Broder til Grosserer Em. S.
- Camilla Marie Neve, 14 Mnd. g. Fldr. S. D. N. og S. N. f. Nielsen i Aalborg.
- 19/7 Kapitajn i 6te Lin. Btl. Johan Christoffer Schwartz, p. Billeshave Lsr. efter Saar i Slaget v. Fdrc. Enke Elisa S. f. Paludan.
- Inger Maren Bangøe f. Petersen, Enke efter Universitetsbogholder H. B., i Sæby Pstg., efter længere Tids Svaghed, i 71de A. Søn Sognepræst J. F. Storch og øvrige Sønner.
- 11/7 Marie Adolfine Tregder, 3 Uger g., Datter af Rektor P. H. T. og C. T. f. Recke i Aalborg.
- Proprietær Johannes Schmidt til Østergnard, under tiltagende Alders Svaghed. Søn C. J. S.
- Værtshusholder Mikkil Thorup i Randers, i 71de A., efter 3/4 Aars Lidelser, 29 Aars Ægtesk. Enke Magdalene T. f. Schmidt og 10 Børn.
- Ejer af Hæstrupgaard, Nikolaj Toft Knbell. 3 umyndige Børn, samt Fldr. Søren K. og N. A. K. f. Toft. 2 Hustruer døde forud, hver efter et kort Ægtesk.
- Dorothen Christine Garben f. Lund i Aalborg, 53 1/2 A. g., efter et Fjerdingsaars tiltagende Sygdom. 2 Børn.
- Uang. Valborg Jagd f. Bagger. Manden Skolelærer i Tallerup J. H. J. og 3 smaa Børn.
- 18/7 Stadsmusikant i Thisted Johan Henrik Frederik Hartvig Zangenberg, efter 18 Ugers haarde Lidelser, 55 1/2 A. g. Enke M. Z. f. Lund og 8 Børn.
- Frederik Rudolf Braem Conring i Rungsted, i 19de A., efter et Aars Svaghed og 14 Dages Lidelser. Moders Søster F. Wedelfeldt f. Braem, fraværende Fader og Søstre.
- Gærdejer Johan Theodor Ferdinnd Höffner i Vinthen ved Horsens, i 29de A., efter 10 Dages Sygeleje. Enke Ane Kirst. P.
- Stud. Juris Haastø Gjertsen i Kristiania, 21 1/2 A. g. Fldr. i Mandal.
- 16/7 Møller Olo Andersen Møller i Helsingør, efter længere Tids Sygdom, i 41de A. Enke I. K. M. f. Sally og 4 Børn.
- Sadelmagersvend Carl Frederik Borch, Underjæger ved 2det Jgk., død i Bogense i 23de A., haardt saaret i Slaget d. 6te. Fldr. F. J. B. og J. B. f. Mönnichen, og Søskende.
- Uang. Johanne Schaap f. Hansen, paa en Rejse fra Nyborg til Kbhavn. Manden Dugmagermester C. S. og 4 Børn.
- 18/7 Justitsraad og Stiftsrevisor i Fyen Christian Nikolaj Lind Ostenfeldt, i 66de A. Enke P. O. f. Tostrup og Børn.
- 21/7 Christen Møller-Holst, Sekondlt. i 1ste lette Btl., død i Odense af Skudsnar i Slaget d. 6te. Fldr. Sognepræst i Magleby C. Møller-Holst og E. M. H. f. Borch.
- Forligelseskommissær, Kordegn og Skolelærer i Ringsted Lorens Schnittler Thorsteinson, i 72de A. Broder og Søster.
- Sömmand Hans Frederik Westergaard, ombord i Fregatten Nymfen, ved et ulykkeligt Tilfælde, paa sin 21de Fødselsdag. Moder, Søskende og Forlovede.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 21/7 Enkemadame Leemeyer f. Secher, i 45de A., efter 9 Ugers alvorlig Sygdom. Fldr. D. M. S. og J. M. S. paa Skafføgaard, samt 3 Børn.
- Else Kathrine Dalsgaard paa Krabbesholm, 21 A. g., af Hjernebetændelse, og neppe helbredet af et tidligere Sygeleje; eneste Datter af Fldr. J. D. og Ch. D.
- 22/7 Johan Ludvig Hansen i Vejerslev Pstg., 3 A. g., af Hjernebetændelse. Fldr. Sognep. J. II. og N. II. f. Begtrup.
- Sine Mathilde Meyer f. Reuter i Lyngby. Manden F. M. og 4 Børn, det yngste 8 Dage g.
- Møller Lars Christian Jensen i Fadersbøl Mølle, 43 A. g., efter længere Tids Svagelighed. Enke K. J. Tram og 4 uforsørgede Børn.
- Uang. Anna Kathrine Olsdatter, forhen Jordemoder i Stenløse, efter langvarigt Sygeleje, i 69de A. 8 Børn.
- 23/7 Skipper Johan Peter Hansen, død i England i 48de A. Enke Kathr. II. f. Mortensen.
- Mursvend Jens Christensen Snedsted i Viborg, efter 12 Ugers Sygeleje, i 61de A. Enke Ane Marie S. og 5 Børn.
- Johanne Timm f. Hansen i Sæby, i 32te A. Manden Distriktslæge T. og 4 smaa Børn.
- 24/7 Luise Gram f. Dircks i Daler Pstg., i 70de A., efter faa Dages Sygeleje, førend hun kunde følge sin Søn til hans ny Hjem. Søn residerende Kapellan i Kbhavn C. F. G. og flere Børn.
- Gotfred Smit Schönau Funck, 6 $\frac{3}{4}$ A. g., ældste Søn af N. P. F. og P. F. F. f. Schönau i Aarhus.
- Ane Kirstine Raao f. Møller, Enke efter Kjøbmand Christian R. i Aarhus, 87 A. g., efter mange Aars Svagelighed. Svigersøn M. Raac.
- 25/7 Anton Christian Pullich, fh. Fuldmægtig ved Kronborg Geværfabrik, paa Nøjsomhed ved Helsingør, i 75de A. Enke M. E. P. f. Robberson og Børn.
- Lene Kirstine Hansen f. Sørensen paa Sporuplund, efter 10 Maaneders Ægtesk., en Time efter at have født en Søn. Manden J. P. H.
- Karen Nielsdatter, Værtshusholder Jens Sørensen Armoses Enke i Hasseria, i 70de A. Søsken.
- 26/7 Balthasar Johannes Obclitz Holst i Aalborg, 21 $\frac{1}{3}$ A. g., efter flere Maaneders Sygdom. Fldr. Johannes II. og M. K. II. f. Winther, samt Søsken.
- Hjælperer i Nordrup Skole Jörgen Jensen, i 25de A., efter flere Aars tiltagende Brystsvagelighed. Fldr. og Søsken.
- 27/7 Anna Marie Schleimann f. Jensen i Svendborg, 56 $\frac{1}{4}$ A. g. Børn.
- Spekhøker i Odense Niels Løngreen, i 78de A. Enken B. L. f. Nielsen og 2 Børn.
- Enken Eline Hansen f. Frandsen i Nyborg, efter 8 $\frac{1}{2}$ Maaneders Lidelser. Svigersøn E. C. Pauling og 3 smaa uforsørgede Børn. Manden død for 1 $\frac{1}{4}$ A. siden.
- Kand. Filos. Johan Bøegh i Vejle, hvor han i flere Aar havde holdt Skole, 43 A. g., efter længere Tids Svagelighed og 2 Dages Sygeleje. 3 Søsken og Svoger.
- 28/7 Erikka Kirstine Caroline Vilhelmine Bagger i Nykjøbing i Sjælland, efter længere Tids Sygdom, i 18de A. Fldr. J. P. B. og S. C. B. f. Holst.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ^{28/7} Boghandler O. L. Ravn i Stubbekjøbing, efter langvarigt og smertefuldt Sygeleje, i 53de A. Enke C. R. f. Halling og B.
- ^{29/7} Stud. Jur. og Sekondlnt. i 4de Res. Btl. Harald Laurits Christian Grüner, død i Bogense, 23½ A. g., efter Saar i Slaget v. Fdr. Fldr. Sognepræst i Roeskilde L. G. og C. G. f. Rosted samt Søskende.
- ^{30/7} Fhv. Tobaksfabrikør Oldingen Peder Bønnelycke i Tornsted ved Aalborg, i 82de A. 2 Døttre og Svigersønner.
- Uang. Justitsraad Samuel Frederik Henriques, R. af Db., i Kiel. Enke og Datter, samt herværende Broder Juveler M. H.
- Stine Marie Nielsen, 8 A. g. Eneste Datter af L. Nielsen og J. M. N. f. Möller i Nöfling Skole.
- ^{31/7} Residerende Kapellan og Hospitalspræst i Horsens Gustav Christian Nikolaj Borch, efter faa Dages smertefuldt Sygeleje, 17½ Aars Ægteskab, 47¼ A. g. Enke E. B. f. Prahl og 5 uforsørgede Børn.
- ^{3/8} Pauline Kirstine Smidt f. Höyer i Christiansminde Mølle, efter mange Lidelser, i 47de A., 22 Aars Ægtesk. Manden P. S. og 8 Børn af 14.
- Kirstine Jensen f. Range, efter længere Tids tiltagende Svaghed, 63 A. g. Søn Naalemager J. J. i Odense og øvrige Børn.
- Anna Johanne Rasmussen, i 7de A.; ældste Barn af Höker i Odense J. R. og E. K. R. f. Nielsen.
- Ane Dorthea Jensen i Randers, i 47de A., efter 18½ Aars Ægtesk. Manden H. N. Schaltz og 3 Børn af 7.
- ^{4/8} Johan Jakob Rink paa Lykkesholm, efter langvarig Sygdom, 34 A. g. Enke Agnes R. f. Hedde.
- Smedemester i Aarhus Rasmus Sørensen Bang, efter 7 Dages Lidelser, 53 A. g., 22½ Aars Ægtesk. Enke Else Elisabeth B. f. Felix. 2 Børn døde forud.
- Malermester i Ribe Rasmus Peter Paulsen, 67 A. g., efter 14 Dages haardt Sygeleje. Enke Abelone P. f. Ebbesen og 8 Børn.
- Rebslængermester Jens Christian Aasted i Løgstør, i 62de A., efter længere Tids haarde Lidelser. Enke og Børn.
- ^{5/8} Fhv. Farver i Korsør Ole Peter Hauch Münster, i 38te A., efter henved 3 Aars tiltagende lidelsesfuld Brystsyge. Fldr. Sognepræst N. O. M. og E. M. M.
- Ane Dorthea Rasmussen f. Frick i Ærøskjøbing, efter 42 Aars Ægtesk. Manden Apotheker C. L. R., Børn og Børnebørn.
- F. P. Suhr i Helsingør, i 76de R. Børn.
- ^{6/8} Skovrider Forstrand Johannes Schade paa Dampgaard, i 70de A., efter 32 Aars Ægtesk. Enken M. S. f. Sechusen og 5 Børn.
- ^{7/8} Friherre Carl Olof Cederström, f. ^{29/9} 1824, Premierlnt. ved kongl. Svealifgarde og ansat ved 1ste Forstn. Jgk. i den danske Armé, død paa Billeshave Lsr. efter Saar i Slaget v. Fdr.
- Borger og Brændevisbrænder i Kolding, Peder Jensen Hoff, 62 A. g., efter 39 Aars Ægtesk. Enke Joh. H. f. Villadsen.
- ^{8/8} Søren Johansen Hornbech, Lærer ved Randers Friskole, i et Anfald af Krampe ved Bndning, i 22de A., under et Ophold hos Forældrene i Hjørring, Joh. Sørensen H. og K. Pedersdatter.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 8/8 Ole Olsen Kyndby, haardt snøret i Slaget v. Fdr., død paa Lasnrettet sst. Fldr., 8 Søskende og Forlovede.
- 9/8 Fhv. Fuldmægtig Peter Jörgen Spliid paa Gamle Skivehus, efter længere Tids Svagelighed, af et apoplektisk Tilfælde, 45 A. g. Broder J. C. S.
- Kathrine Elisabeth Mulvad, Enke efter Sognepræst Meel til Lem og Vejby, d. i Risom i Salling, efter 7 Aars stadigt Sygeleje og haarde Lidelser, 69 $\frac{1}{2}$ A. g. Broder Christoffer M. samt en gift Datter og 6 Børnebørn.
- Ane Jensdatter Skjød f. Pedersen i Randers, i 43de A., efter nogle Ugers Lidelser, 23 Aars Ægtesk. Manden A. Sk. og 4 Børn af 7.
- Kjøbmand Christen Jensen Lundsgaard i Haverslev (Aalb. St.), i 39te A., efter 4 Dages Sygeleje af Halsbetændelse. Enke Magd. L. f. Christensen og 5 Børn af 9.
- Frederik Christian Kelp, 9 Uger g. Fldr. Mægler F. L. K. og C. K. f. Secher i Aalborg.
- Uang. Peter Gottlib Koch Bech, Barn af M. G. B. og Carol. B. i Aarhus.
- 10/8 Frivillig Overjæger P. T. Rasmussen, efter Soar i Slaget v. Fdr., i 23de A. Fldr. og Søskende.
- Anna Frederikke Winther f. Melan i Helsingør, i 75de A. Søn Institutbestyrer O. F. Bræmer og flere fraværende Sønner.
- Petrinc Overlade i Randers, i 20de A., efter flere Aars tiltagende Svaghed og 10 Maaneders haarde Lidelser. Fldr. J. O. og A. O. f. Sørensen.
- 11/8 Kand. Filos. Hans Jörgens Lorens Bang, i 25de A., under et Ophold i Fyen som Frivillig ved 5te Lin. Btl. Fldr. Overretsprokurator B. G. Bang og F. J. B.
- 12/8 Sofie Frederikke Broberg i Nykjøbing i Sjælland, efter flere Aars tiltagende Svaghed, i 34te A.; ældste Datter af N. F. B.
- Agnes Lyththans f. England i Frederikssted paa St. Croix, 21 A. g., saa Dage efter at have født en Datter. Manden F. V. L.
- 13/8 Marie Rostgaard f. Knudsen i Svendborg, i 28de A. og Ægteskabets 4de, efter næsten 1 $\frac{1}{2}$ Aars Lidelser af Vattersot.. Manden Garver N. P. R. og lille Datter.
- Oldingen Kjøbm. Christian Thomsen Høgsted i Hjørring, i 91de A., efter faa Dages Sygeleje. 2 Illustruer og 13 Børn forudgangne. En sjelden Aands- og Legemskraft ledsagede ham igjennem Livet, i hvilket Medborgere viste ham deres Agtelse og Tillid ved i en Række af Aar at kaare ham til eligeret Borger. Søn Carl H. og 5 Medsøskende.
- Uang. H. F. Hildebrandt, Forpagter paa Herrnsfeldt ved Sverin, fh. Ejer af Rynkebygaard i Fyen. Hans Ven J. N. Becker p. Fjellebro.
- 15/8 Frøken Amalin Benedikte Lønborg, efter mangeaarige Lidelser, i sin Svogers Hus i Ribe. Søskende.
- Mathilde Constantia Heriöv f. Møllerup i Holbek, 36 A. g., efter 4 Ugers Lidelser. Manden A. H. og 2 smaa Børn.
- 16/8 Johanne Marie Larsen f. Andersen i Lyngby, i 35te A., efter langt og smertefuldt Sygeleje. Manden C. L.
- Laurine Wichmann Palludan f. Lystrup paa Antvorskov Slotsparcel ved Slagelse, efter 14 Dages Brystsygdom, i 44de A., efter 23 Aars Ægtesk. Manden Vejopsigtsfører C. P. og 4 Børn af 8.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ^{16/3} Dorothen Elisabeth Schönberg f. Schönberg i Odense, 21 A. g., efter lidt over 1 Aars Ægtesk. Manden Klokker og Kordegn ved Vor Frue Kirke H. A. T. S. og en lille Datter, samt Moder.
- Borger og Bagermester Lorens Lund i Aarhus, efter længere Tids Sygeleje. 3 uforsørgede Børn og Søster Bartholine L.
- ^{17/3} Cnroline Amalia Lange paa Flintholm. Moder og Søskende.
- Fhv. Kæmner i Nyborg Claus Unger Nyborg, efter længere Tids Svagelighed, i 74de A. Brodersøn Malermester S. N.
- ^{18/3} Abeline Petersen f. Hansen i Odense, 27 A. g. Manden Skomngermester H. C. Hansen.
- ^{19/3} Postmester i Kjørteminde Frederik Emil Lausen, død i Odense, efter 8 Dage forud at være ført did fra Billeshave l.sr., hvor han havde hønligget som Patient i 7 Uger. Enken M. L. f. Geltzer og en lille Søn.
- Christiane Sørensen f. Stigaard i Irup, 86 A. g. Søn og Svigerdatter.
- ^{20/3} Snedkermester i Slagelse Hans Andersen, 31 A. g., efter 4 Dages Sygeleje. Enke Anna A. f. Olsen.
- Anna Jacobsen f. Richter i Viborg, henved 80 A. g., efter flere Aars haarde Lidelser. 4 Børn.
- Karen Mariø Andersen i Bogense, 37½ A. g., efter nogen Tids Sygeleje. Manden Fragtkjører Christen Nielsen og 3 Børn.
- Fabrikentreprenør Johan Carl Modeweg i Brede, efter et kort Sygeleje. Enke Nikoline M. f. Tangen og 5 Børn.
- ^{21/3} Fru Anna Jacobsen f. Høegh i Korsør. Manden Oberstløjtnant C. J. og Børn.
- Marie Sofie Frederikke Larsen, 25½ A. g., efter 10 Dages Sygdom. Fader Skrædermester J. L. i Odense og Søster.
- Karen Hansdatter, Enke efter Bødkermester C. Glass i Randers, efter nogen Tids tiltagende Svaghed og nogle Dages Sygeleje, 89¼ A. g. Søn og Svigerdatter.
- ^{22/3} Justitsraad Johan Christian Vibe Stockfleth i Ebeltoft, fhv. By- og Herredsfoged sst.
- Harald Julius Møller, i Lære hos Kjøbmand Wencke i Odense, 18 A. g. Fldr. A. C. M. og M. M. f. Schmidt paa Møllegaard ved Munkebo.
- Uang. Smed i Højby Hans Henrik Hansen, i 41de A., efter et halvt Aars Sygeleje. Enke Maren H. og 3 Børn af 7.
- ^{23/3} Emma Eleonora Meyer paa Høeghsminde ved Gjentofte, efter en kort ondartet Halssygdom, saa Dage før det fyldte 17de A. Moder og Søskende.
- Kontreadmiral Jørgen Conrad af Falsen til Søbysøgaard, Kmd. af Db., efter længere Tids tiltagende Svaghed. Søn og Svigerdatter.
- ^{24/3} Marie Margrethe Vilhelmine Larsen, ikke fuldt 6 A. g. Fldr. F. L. og J. M. L. f. Bodenstein i Odense.
- O. V. Hallberg i Viborg, efter flere Aars tiltagende Svaghed. Enke Frederikke Marie H. f. Hochgreffe og 3 Børn.
- ^{25/3} Rasmus Kornerup, tidligere Kjøbmand i Præstø, under et Besøg i Faarvejele Pstg., efter 2 Dages Sygdom i 82de A. Datter og Svigersøn Pastor C. B. Garde.

Dødsdagen.

De Afdøde og dercs Efterladte m. m.

- ^{25/8} Jmf. Bente Marie Wandall i Aalborg, i 81de A. Svingerinde Enkemadame M. W.
- ^{26/8} Anine Elisa Lorentzen i Aalborg, i 12te A. Moder A. L. f. Wentzel og fraværende Fader, samt Søskende.
- Pastor emeritus Jakob Kjer i Vejle, tidligere Sognepræst til Lösning og Korning, senere til Skorup og Tvilum, 82 A. g. Enke Abelone K. f. Möller.
- ^{27/8} Georg Otto Ancher, Forvalter paa St. Thomas i Vestindien, efter 25 Timers haarde Lidelser. Fldr. og Søskende i Rønne.
- Enkemadame Christine Mörch i Randers, efter 8 Dages Sygeleje, 72 A. g. Børn og Svingerbørn.
- Emma Minna Therese Emilie Nielsen, 8 Mnd. g. Fldr. Apotheker i Skive R N. og U. N. f. Thormann.
- ^{28/8} Theodor Ingvar Langhoff i Nyborg, 1½ A. g. Fldr. N. E. L. og Ch. L. f. Bøegh.
- Anna Mathia Buch f. Hofmann i Stavanger, 18½ A. g. Mauden C. E. B. og en nyfødt Datter.
- ^{29/8} Depotsergeant ved 12te lette Bil., Dømand, Christen Nielsen i Fredericia, i 46de A., efter et Aars tiltagende Svagelighed og 10 Dages Lidelser, 20 Aars Ægtesk. Enke A. M. f. Grønning og Søn.
- Ane Emilie Johansen, 9 Uger g., yngste Barn af J. J. og Clara J. f. Nybo i Svendborg.
- Uang. Olivia Theodora Hasselberg, 18 A. g. Moder M. C. H. f. Struer i Kallundborg og Søstre.
- ^{30/8} Kaud. Juris Diderik Brandis, død af Tyfus i Triest, hvorhen han havde fulgt Admiral Dahlerup som Sekretær. Moder.
- ^{31/8} Kjøbmand Lorens Frandsen, død efter flere Ugers Sygeleje i Altona, 41⅓ A. g. Broder Christian Fr. i Ribe og øvrige Familie.
- Marie Poulsen f. Juul, Enke efter Gaerdejer A. P. i Odde, i 64de A. Moder til A. P.
- ^{2/9} Julius Andreas Mogensen, 2 A. g. Fldr. Bertel M. og G. M. f. Lassen i Randers.
- Uang. Blegemester Anders Diderichsen ved Vintersbølle Blegcri, efter længere Tids Sygdom. Enke M. D.
- ^{3/9} Kammerraad F. Fleischer i Aarhus, i 67de A., ved et apoplektisk Tilfælde. Enke Stine F. f. Klitgaard og 2 uforsørgede Børn.
- Christian Albrekt Benzou, død af Kolera i Paris, ældste Søn af Sofie B. f. Holm i Odense.
- Annette Sofie Undeen i Aalborg, 8½ A. g. Fldr. C. G. U. og M. U. f. Lassen.
- Christen Syndergaard i Nørresundby, efter lang Tids Svagelighed og 17 Ugers Sygeleje, 75½ A. g. Enke J. M. S. og Børn. Første Illustration og 7 Børn forudgange.
- ^{4/9} Hjælperer ved Butterup Skole Hans Harald Schioldagger, efter en kort men smertefuld Sygdom, i 23de A. Fader og Søskende.
- Fru Ane Elisabeth Wellerop i Randers. Manden Distriktslæge Kancelliraad W. og Børn.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 5/9 Bertel Pedersen Nørgaard, 68 A. g., Fæster af Fousingø Vaschus, efter 5 Dages Sygeleje. Enke Margrethe N. og Søn.
- Mølermester Laurentius Leonhard Birch, paa Larsrettet i Assens, 36 A. g. Han offrede frivillig sit Liv for Fædrelandet. Enke E. B. f. Ennen i Roeskilde.
- 6/9 Nanna Christiane Garde i Roslev Pstg., 11 A. g. Fldr. Sognepræst J. N. G. og B. G. f. Mourier.
- Proprietær A. N. Lillelund til Koustrup, efter flere Aars tiltagende Svagelighed, 55 A. g. Enko K. E. L. f. Lund og 3 Børn.
- Christine Marie Hertel i Helsingør, 68 A. g., efter flere Ugers Sygdom. Manden C. J. H.
- 7/9 Stud. Jur. Georg Christian Ulrik Wellendorf, 19 A. g. Fldr. Skovrider H. C. W. og S. W. f. Ulrich.
- Mettea Mortensen, efter saa Dages Sygdom, 36 A. g., efter 2½ Aars Ægtes. Manden Gaardmand Jens Andersen i Skrillinge ved Middelfart.
- Uang. Poulina Christine Nicolaii, Enke efter Musikus N., død under et Besøg i Hamborg, i 40de A. Broder J. P. Poulsen og 3 unyndige Børn.
- 9/9 Enkemadame Knabe f. Bach i Randers, i 99de A. Tante til N. B. Juul og M. J. f. Bach.
- Marie Kathrine Bech, 23 A. g., efter i flere Aar at have lidt af Brystsvaghed. Fldr. Skolelærer S. M. B. i Eskildstrup Skole og A. Kirst. B. f. Kufall.
- Christian Ferdinand Briand i Krumstrup, 12½ A. g., yngste Søn af A. B. og M. B. f. Jörgensen.
- 10/9 Anna Elisabeth Amalia Möller i Aalborg, 15 A. g., efter saa Dages Sygeleje. Moder A. K. M., Enke efter Distriktslæge M.
- 11/9 Postmester i Stege Grev Aksel Scheel. Søsken.
- 12/9 Anna Kirstino Suhr f. Giebelhausen i Helsingør, 40¼ A. g., efter 3 Aars smertefuldt Sygeleje. Manden N. R. S.
- 13/9 Rasmine Frederikke Krestensen, Enke efter Fyrinspektør K. i Nykjøbing p. Falster. Børn.
- Ingeborg Kathrine Olsen, Enke efter Smed H. O. i Birkerød. Børn.
- 14/9 Fhv. Landmand Niels Jörgen Ibsen i Slagelse, i 72de A. Børn.
- Skibsfører Johan Martin Sørensen, død i Gravesend efter 12 Timers Sygdom af Koleru i sin bedste Manddoms Alder. Enke C. S. f. Saur i Frederikshavn og 4 uforsørgede Børn.
- Frederikke Elisa Hansen f. Silchmüller p. Fejø, i 82de A. Datter A. S. C. Petersen f. Hansen og Svigersøn.
- 15/9 Benthe Kathrine Olsen f. Hermann, 39 A. g., efter 11 Dages Sygeleje. Manden Skolelærer i Smidstrup, Blidstrup Sogn, O. C. O. og 3 smaa Børn.
- Kristen Esstrup Albrectsen, 2½ A. g. Moder P. A. f. Schytte i Aalborg.
- 16/9 Maskinbygger Peter Christian Lassen, bortrevet i nogle saa Dage i Berlin af Koleru tilligemed Konen, Juliane Marie f. Bertelsen og 2 Børn. 4 smaa Børn og Søsken.
- Søren Mørup, Ejer af Nørthorup, 80 A. g. Søn C. M. p. Nørthorup og 8 andre Børn, 6 Børn døde tidligere.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 17/9 Pigen Kirstine Marie Pedersdatter i Randers, efter at have i 6 Aar været i Tjeneste hos E. Neergaard.
- 18/9 Erasmie Marie Richardt f. Møller i Aarhus, efter længere Tids Svagelighed og 7 Ugers Sygeleje, i 49de A. Børn.
- Fru Elisabeth Kirstine Vosbein f. Mörck fra Hillerød, død pludselig under et Besøg i Helsingør. Børn.
- Inger Margrethe Frederikke Petersen f. Ammentorp, paa Valdbygaard Teglværk ved Slagelse, 10 Dage efter at have født en Søn. Manden G. P.
- Stiftsdame paa Vallø Frøken Sofie Magdalene Hobe, død paa Asylet for Sindssvne i Hornheims ved Kiel, 78 A. g.
- 19/9 Regine Kalmer, 1½ A. g. Fldr. F. K. og K. J. K. i Hjörning.
- Haltemager i Nibe Christen Mikkelsen Glad, efter ½ Aars Svaghed og 4 Ugers Lidelser, i 74de A. Enke M. G. f. Christenson.
- Uang. Odin Emilius Havn, Fuldmægtig paa Vallø Stifts Kontor, under et Besøg paa Dyrchaagegaard ved Nyborg hos sine Kjøreste. Moder E. H., Søskende og Forlovede.
- 20/9 Kjøbmand i Hobro Verner Christian Mejer Bastrup, 31 A. g., efter 5 Aars Ægtesk., 5 Dages Sygdom. Enke Emilie B. f. Grann og 2 Sønner.
- Martha Böttcher f. Hastrup paa Moesgaard, efter faa Dages Sygeleje, ikke længe efter den forudgangne Mand. Børn og Børnebørn.
- Parykmagermester og Frisør i Kristiania Johan Henrik Paulsen, i 46de A., ved en pludselig Død af Blodstyrning, 4 Maaneder efter en Søsters Død. Enke K. P. f. Petersen og Fader Frisør M. P.
- 21/9 Fru Gjertrud Good f. Pingel, død i Paris efter langvarig Sygdom.
- Caroline Watt f. Müller i Aarhus, i 46de A., efterladende 8 umyndige Børn og Svigerforældre Grosserer Al. W. og H. W. f. Klingenberg, samt Moder Marie Müller.
- Gaardmand Rasmus Sørensen i Nebsagerskov, i 67de A., efter korte Lidelser, 44 Aars Ægtesk. Enke Sofie Kath. Mortensdatter og Børn.
- Skibsfører N. J. Jørgensen fra Samsø, død i Hull. Enke og lille Søn samt Svigerforældre M. M. Kjeldrup og J. Kj.
- 22/9 Viktor Sigismund Brasch i Hobro, 2¾ A. g. Fldr. N. B. og R. B. f. Jensen.
- Agnes Jørgensen f. Klüwer paa Holsteinborg i Sydgrønland, 25½ A. g. Manden Missjonær Carl J. og herværende Moder J. H. Kl. f. Rosendahl.
- Fuldmægtig hos Sukkeraffinadør Kiracke i Fredericia D. Detlefsen, 40 A. g., efter 6 Ugers Sygeleje.
- 23/9 Ane Johanne Schiønning f. Petersen i Aalborg, 46½ A. g. Manden Jesper S. og 5 Børn.
- Bodil Kirstine Brandt f. Aarsleff i Svendborg, i 60de A., efter mangeaarig Svagelighed og et Aars vedvarende Sygeleje. Manden Christian B.
- Smaahandler i Odense Christian Christensen, 64 A. g., efter 1 Aars tiltagende Svaghed og 5 Dages haardo Lidelser. Enke M. Ch. f. Nielsen, Børn og Svigersøn.
- S. S. Puck, Stenhugger i Itzeho, efter 8 Maaneders Brystsygdom, 28½ A. g., 3 Aars Ægtesk. Enke Augusta P. f. Rosendal.
- Farver Hejmann Israel i Nykjøbing i Sjælland, i 69de A. Enke B. H. I. f. Hejmann og Børn.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ^{24/7} Peder Olsen i Kappeløvgaard, i 80de A. Broder O. O.
 — Madame Christine Wemmer, som i længere Tid havde opholdt sig i Duebrødrøstiftelsen i Roeskilde.
- ^{25/7} Sofie Dorteia Brorson f. Vindfeldt i Nørfardrup, i 28de A., efter flere Aars Svaghed og 12 Dages Sygdom. Manden Andreas B. og 2 Børn.
 — Forvalter paa Broholm J. Kjær, af en Tyfusfeber. Proprietær F. Schested.
 — Fru Johanne Christiane Tauber f. Claussen, Enke efter Etatsraad Tauber i Aalborg Søn Sognepræst til Houlberg Jensen.
 — Ane Dorteia Mogensen f. Andersen i Randers, 27 A. g. Manden Christen M. og en 17 Dg. g. Søn.
 — Claus Ludvig Behrens, 4½ A. g. Fldr. E. B. og L. B. f. Schröder paa Ulstrup.
- ^{26/7} Elisabeth Kathrine Nau f. Hansen paa Højbygaard paa Lolland, efter et kort Sygeleje, 47 A. g. Manden Hollænderisforpagter M., 2 Døttre og Svigersøn.
 — Bolette Marie Sofie Rohde i Helsingør, i 54de A. Søster til F. V. R.
- ^{27/7} Fæstegaardmand Søren Nielsen i Taarup, efter flere Aars tiltagende Brystsvaghed, 8 Dages Sygeleje, i 73de A. og Ægteskabets 33te. Enke Ane Marie Mogensdatter og 2 Døttre.
 — Marie Kirstine Lehmann f. Thomsen i Skanderborg, i 39te A., efter langvarige Lidelser. Manden Joh. F. L. og 4 Børn.
- ^{28/7} Louis Johan Schucany i Fredericia, fh. Ejer af Ludvigsholm og Gjæstgiver i Aarhus, efter flere Aars tiltagende Svaghed, i 64de A. Enke Marie S. f. Bechmann.
 — Lucie Emerence Herskind f. Kassel i Aarhus, 61 A. g., efter længere Tids tiltagende Sygdom. 2 Børn.
- ^{29/7} Sidsel Kirstine Koch f. Berg i Nibe, 65 A. g., efter 45 Aars Ægtesk. Manden C. K. og 7 Børn af 10.
 — Erik Jørgensen, Ejer af Store Padesø, efter faa Dages Sygeleje, i 57de A., efter 38½ Aars Ægtesk. Enke.
 — Vilhelmine Marie Larsen i Odense, 13 A. g. Fldr. Ch. L. og N. F. L. f. Sivert.
- ^{30/7} Ida Oline Vilhelmine Brönniche f. Rasmussen i Roeskilde, 39 A. g., efter flere Ugers Sygdom, 9 Aars Ægtesk. Manden S. B. og 4 Børn samt 5 Stedbørn.
 — Skibskapitajn Carl Frederichsen, død af Kolera i Triest. Enke, Børn og Svigermoder E. Jantzen.
 — Caroline Frederikke Göricke, 6 A. g, Datter af C. F. G. og C. G. f. Magnussen i Helsingør.
 — Nikolaj Christian Selchier, død i Odense, ældste Søn af Sognepræst S. i Balslev.

Tilføjelser og Rettelser.

I forrige Hefte.

- S. 35 L. 8, 16 og 32 staaer Hieronymus for Hieronymus.
- 48 - 13 f. o. ommissionis læs omissionis.
- 55 - 4 f. o. 28de læs 8de.
- 63 - 6 f. n. Biskop Barfod, skal være Stiftsprovst B.
- 84 - 11 f. n. derfor læs derhos.
- 95 - 17 f. n. Emilie Rød: det fulde Navn var Emilie Serafine R.
- 140. Sognepræst L. A. Nissen, som her efter N. Nckr. d. Ds. er opført, hører ikke hid, da han er død d. 27de Novb. 1847, ikke 1848, og findes allerede omtalt i Barfods „Danmarks Gejstlighed“ I. Sp. 216.
- 164 - 12 f. n. tilføjes: Enke A. M. S. Faber f. Möller Odense og 3 Børn.

I nærværende Hefte.

- S. 185 L. 3 f. o. forfremmedes han til Generalmajor, læs: tillagdes ham Generalmajors Karakter.
- 220 - 13 f. o. 28de l. 27de.
- 221. Angaaende Skuespillerinde Madm. Simonsens Forældre og Søskende har Udg. senere modtaget følgende Oplysninger: Faderen var Niels Rysslander, født i Brahestad i Finland d. 6te November 1780, ægteviet 28de Juli 1811, død d. 30te Maj 1845; hans Fader var Skibsfører, født i Lulea; Moderen var Juliane Marie Ström, født d. 25de Septb. 1784 paa Jægersborg, død d. 10de Mai 1846; hendes Farfader var Kjøbmand i Stralsund, hendes Fader, der var Vagtmester ved Husarerne paa Jægersborg, døde som Marketenter sammesteds. Deres Børn vare: 1. Niels Frederik Rysslander, født d. 10de Oktob. 1811 (ugift); 2. Juliane Marie, født d. 25de Novb. 1813, ægteviet d. 6te April 1838 til kongelig Skuespiller Johan Anthon Pætges; 3. Catharine Elisabeth, født d. 8de Marts 1815, ægteviet d. 3die Oktober 1834 til kongelig Kapelmusikus Sofus Simonsen, død d. 3die Mai 1849. Alle fødte i Kjøbenhavn.
S. 266 L. 9 f. n. 1777 l. 1778.

J. F. Clemens,

Professor, Medlem af Kunstakademiet, Ridder af Dannebrog,
død 5te Novbr. 1831.

(Meddelt af Justitsraad J. C. Fick.)

(Nedenstaaende biografiske Skitse maa anses som Bidrag til en dansk Kunsthistorie, hvortil der af Andre alt oftere ere leverede værdifulde Materialier, der vente paa, at Nogen vil samle og ordne disse til et fuldstændigt Hele.

De her fremsatte Meddelelser ere saadanne som Forfatteren, der var en af den Afdødes yngre Venner, har erholdt dem af Kunstnerens egen Mund, hvorved altsaa deres Sandhed maa antages at være garanteret. Som Hjælp er tillige benyttet Kunstnerens Selvbiografi til Ordenskapitlet, i Anledning af hans Udnævnelse til Ridder af Dannebrog.

Skjønt Forfatteren kjender omtrent 100 Blade flere end de her anførte, saa har han troet ej at burde optage dem i Fortegnelsen, fordi de ere mindre Arbejder og tillige fordi Rummet ej tillod en saadan Fuldstændighed.)

Sakseren Johan David Clemens, der var Klædefabrikant i Golnau ikke langt fra Stettin, blev med flere Klædevævere indkaldt til Kjøbenhavn under Kong Frederik V's Regjering, og medbragte sin Søn **Johan Frederik Clemens**, der var født i Golnau den 29de Novbr. 1749, og af hvis Kunstnerbiografi vi her ville meddele en Skitse.

I sit 8de Aar blev han sat i Skole hos Harsdorf, Faderen til Bygmesteren af samme Navn. I 1760 begyndte han at frekventere Kunstakademiet, hvor han formedelst sin liden Vækst fik en Skammel at staae paa, efterat han først af Informator Cleo var af anførte Aarsag bleven afvist, men paa Grund af sin store Lyst til Tegning havde faaet sin Fader til at henvende sig til den gamle Stanley, der forskaffede ham Pladsen.

I sit 15de Aar blev han sat i Lære hos Laugsmaler Petersen, der var hengiven til Drik og ikke passede sine Folk, hvorfor Clemens ej heller lærte synderligt; dog vilde han udholde Lære-

aarene, for om Lykken ej skulde blive ham god som Kunstner, hvilken Bane han havde paatænkt at betræde, han da kunde tye tilbage til Haandværket. Hans Arbejde dengang bestod i at dekorere med Blomster, og især i at male for Sejlmagere det kongelige kronede Navnesiffer i Flag; saaledes bleve hans første og ubetydeligste Arbejder førte Jordan rundt, medens hans senere store Kunstværker kun bleve meget lidet udbredte. Formedelst hans større Duelighed og Orden fremfor hans Kammerater blev han benyttet som Tegnælærer for Petersens Børn, og da han efter 5½ Aars Læretid malede sit Svendestykke, en Bacchus efter et Kobberstik, hjalp han ligeledes en anden Udlært med dennes Svendestykke. Vi anføre dette for allerede her at bemærke hans blide, godmodige og hjælpsomme Karakter, den vi siden ville erfare at have ledsaget ham hele hans Liv igjennem. I denne Tid havde han ved Flid og Duelighed erhvervet sig Akademiets to Sølvmødder.

Da Laugsmalerne dengang ikke vare stort andet end Anstrygere og ikke kunde komponere Dekorationer af nogen Betydning, saa paatog Professor Mandelberg sig Saadant og maatte søge efter duelige Folk til Udførelsen heraf. Saaledes havde han erholdt den unge Nikolaj Abildgaard, efterat denne havde gennemgaaet Lærcaarene hos Malermester Harder*). Clemens kom ogsaa til at deltage i disse Arbejder og herved gjorde han Bekjendtskab med bemeldte Abildgaard, hvis betydelige og stadige Indvirkning vi oftere skulle faae Lejlighed til at kjende. Han traf ogsaa her Malgo, kun et maadeligt Subjekt, Brødrene Bradt, der først vare Malere, senere Arkitekter og Kobberstikkere; ligeledes Lyhman, en meget lovende Kunstner, der døde i en ung Alder. Af Clemens' Malerier ville vi nævne:

En i et Badeværelse for Dronning Caroline Mathilde paa Frederiksborg Slot ved Gulvet omløbende Frise, forestillende en Del

*) Abildgaards Liv blev engang frelat derved, at han, ved at staae paa et Hængestillads for at male et Hus, blev af Svenden tvunget til at gaae et Ærinde, hvilket han havde ment at den anden Dreng kunde gjøre; men kort efter hans Bortgang styrtede Stilladset ned og Svenden med Drengen sloges ihjel.

Drenge ridende paa Fiske; desuden i samme Værelse, over et Spejl, Amor der bæres paa et Skjold af Gratierner. — I Platfonden af Riddersalen paa det forrige Kristiansborg Slot malede han en Mængde Genier der bære en lang og svær Girlande, hvormed to allegoriske Personer, Danmark og Norge, forenes. — Mandelberg lod Clemens i Forening med Abildgaard dekorere en Bygning i Frederiksberg Have, der blev opført til en Maskerade*). Ligeledes malede han Dekorationer i et Lysthus hørende til Grev Holcks Ejendom „Blangaard” kaldet, og i Baron Boltens Gaard, „den forkerte Verden” kaldet, i Gothersgaden, hvor Clemens havde nydt sin første Skoleundervisning, samt i Grev Moltkes Palads paa Amalienborg paa venstre Side af Kolonnaden.

Samtidig med denne Maling blev han flittig ved at tegne paa Akademiet, og dette i Forening med hans blide Karakter tildrog ham fornemmelig Professor Sallys Opmærksomhed. Denne spurgte ham om han havde Lyst til Billedhuggerkunsten; men da han her til svarede, at hans Hu stod til at blive Kobberstikker, saa blev han efter dette sit Ønske anbefalet af Prof. Sally til J. M. Preislers Vejledning i Kobberstikkerkunsten; denne Undervisning, der blev ham meddelt 6 Gange, $\frac{1}{2}$ Time hver Gang, bestod blot i Kunstens simpleste Teknik, i at slibe Gravstikker og Plader m. v. Dog stak Preisler en Tærning, en Cylinder, et Vinglas, en vunden perpendikulær Søjle og en Figur med krumme Flader, hvorefter Clemens allerførst øvede sig. Preislers kolde Behandling afbrød denne ringe Undervisning, og Clemens forsøgte sig nu paa egen Haand og henvendte sig kun til ham med det færdige Arbejde, for at høre hans Dom. Ved saaledes at arbejde flittig, saavel med Pensel som med Gravstik, fortjente han saameget, at han kunde hjælpe sine fattige Forældre, og det glædede ham især meget, at han

*) Medens Clemens stadigen arbejdede sin Del, tillod Abildgaards fyrige Karakter ham ej saa megen Rolighed, og han stod langt tilbage med sit Parti, hvorover Mandelberg blev meget vred. Men nu begyndte han med Iver at arbejde og blev til Alles store Forundring færdig i rette Tid. Sligt er ofte Tilfældet med en ildfuld Aand, især naar denne findes forenet med et snakaldet godt Hoved.

kunde tröste sin bekymrede Moder, der sørgede over at han forlod Maleriet, og fra nu af faldt en Sten fra hans Hjerte, da han ikke længere behövede at ligge sine Forældre til Byrde.

Som Malersvend var han hemmelig forlovet; men Döden bortrev hans Brud og dette Tab frembragte et lungesindigt Anströg, der vedvarede hele hans Liv igjennem, og bidrog dengang meget til hans Rejselyst.

I omtrent 2 Aar arbejdede han saaledes under Mandelberg og övde sig mest paa egen Haand i at behandle Gravstikken. Af de 29 os bekendte Blade fra denne Periode, hvis detaljerede Beskrivelse er for omstændelig for et Arbejde af saa liden Omfang som dette, nævne vi kun a) *Kupido*, efter Mandelbergs Tegning, oval, lille Fol.; b) *Berömmelsens Genius*, efter Sammes Tegning, 4to; c) en siddende *Bacchus* vendende Ryggen mod Beskueren, stor Folio, efter et Kobber af P. Chenu efter Pierres Maleri; d) to *Börn*, der lege med en *Due*, i Folio, med Underskrift: „l'enfant qui joue avec l'amour“, efter et Stik af J. Doullé efter Vandyks Maleri. Da Preisler saac sidstansförte Blad, blev han saa glad, at han opmuntrede Clemens til at offre sig ganske til Kobberstikning, uagtet han forhen bestandig havde foreholdt ham de mange og store Vanskeligheder ved denne Kunst, saa at han næsten syntes at have arbejdet paa at faac ham til at fratræde sin nys begyndte Bane. Fra nu af blev den för saa kolde Preisler en af hans fuderlige Velyndere, og Penselen blev ganske lagt til Side. Endvidere hörer til denne Periode e) en *Biss* skræmmer, der sælger Brillen, og f) en siddende *Bonde* ved en *Ölkande*, begge efter Cramers Malerier, foruden en Del *Vignetter*, *Medallier*, mindre *Bogkobber* og deslige. De ovennævnte Blade ere meget sjeldne, da der kun bleve tagne meget faa Astryk.

Ved denne Tid havde Augustinus, Lüxdorf, Schumacher og Wiedevelt i Forening besluttet, at udgive en Pragtludgave af Holbergs Peder Paars. Wiedevelt havde gjort Tegningerne til de til Værket bestemte Kobber og Augustinus vilde have disse stukne i Paris; men Wiedevelt, der var blevet opmærksom paa den unge

Clemens, forskaffede ham dette Arbejde, det første af nogen Betydning. Han fik 10 Rdl. for hver af de større Plader, og glædede sig meget over at kunne saaledes komme i en selvstændig Stilling. Men langt vigtigere end dette var det Bekjendtskab han gjorde med den ædle Augustinus (død som Etatsraad 1785), der stedse paa den venskabeligste og delikateste Maade understøttede ham, og hvem Clemens til sine sidste Dage aldrig omtalte uden med den inderligste Følelse af taknemmelig Erkjendtlighed. Det er overhovedet et af vor Clemens' Karaktertræk, at han stedse beholdt i levende Erindring Enhver der havde vist sig deltagende og hjælpsom imod ham. Uret og lidte Fornærmelser glemte han derimod snart.

Da disse Kobbere ere hans første offentlige Arbejder (29 mindre Plader havde han, som anført, allerede tidligere stukket), saa ville vi nævne dem først i den Rækkefølge vi, saa meget muligt, kronologisk ville opstille:

1—28. *Samtlige til Peder Paars henhørende Kobbere, stukne efter Wiedevelts Tegninger, undtagen Tittelkobberet, der er efter en Tegning af Als.*

29. *Johannes Mandelberg, pictor. Als pinx. Clemens sc. fol.*

Erkjendtlighed mod denne Mand, der havde vist sig som den unge Clemens' faderlige og kunsterfarne Vejleder, fremkaldte dette Arbejde, det sidste før Rejsen til Paris.

Efter Fuldendelsen af disse Plader længtes han meget efter at rejse, og Selskabet der havde udgivet Peder Paars, tilstod ham 100 Rd. aarlig i 3 Aar hertil. Kongen gav ham 100 Rd. og Akademiet ogsaa 100 Rd. aarlig i 3 Aar. I en gammel Familiebibel findes optegnet af hans Søster, at han d. 22de August 1773 rejste fra Kjöbenhavn.

Af økonomiske Hensyn vilde han fra Hamborg rejse til Rouen; men han forliste undervejs og kom i Land paa Amrum, hvór han først kom til en Sömand, hos hvem han levede meget usselt, men siden til en Præst, der efter nogle Dages Ophold skaffede ham Lejlighed tilbage til Hamborg; og nu tog han med Dili-

gencen til Paris. I Hotellet hvor han tog Logi traf han Billedhuggeren Trippel fra Svejls, der var en Elev af Wiedevell. Denne førte Clemens til adskillige Bekjendte og blandt disse til en Madam Lingeold, en Dame af udmærkede Aandsgaver. I hendes Hus samledes jevnlig Lærde, Kunstnere og andre aandedige Mænd, og til denne Kreds blev ogsaa Clemens, der af Trippel var omtalt som et stort Geni, indbudet. Dette udvalgte Selskab havde en saare fordelagtig Indflydelse paa Dannelsen af vor unge Kunstner, der i sin Alderdom ofte omtalte mange kjære Erindringer derfra.

Saa kjær end Enkeltes Omgang var ham, saa var der dog En der fremfor de andre og paa en egen Maade tildrog sig hans Opmærksomhed; dette var den neppe tyveaarige Marie Jeanne Crevoisier, som opholdt sig der i Huset hos sin Tante, da hendes Fader, der havde været Urnager, var død paa en Rejse, og hendes Moder ved sit andet Giftemaal hindredes fra at give hende den fornødne Opdragelse. Naturen havde rigt begavet denne aandfulde Pige og blandt andet tildelt hende Talent til Tegning, hvori hun saavelsom i Pastelmaling gjorde betydelige Fremskridt. Hun bragte Clemens sine Tegninger til Rettelse, ligesom han ogsaa vejlede hende i at stikke i Kobber*), og denne Undervisning gjengjeldte hun fra sin Side ved at bibringe sin Lærer Kundskab i det franske Sprog, hvortil han højlig trængte. Kunsten blev saaledes et Foreningspunkt for dem Begge, og heraf opstod det Kjærlighedens Baand der forenede dem med sand Lykke. Vor Clemens, som var en højst ædel og samvittighedsfuld Mand, fölte nu de ny Pligter der ved denne Forbindelse vare opstaaede for ham; han var bekymret over sin usikre Stilling som Kunstner og at han ingen Udsigter havde til at danne sig et husligt Hjem. Pigen, som erfarede dette, imödegik hans tungsindige Stemning med den opmuntrende Forsikkring, at hun vilde vente efter ham, om det saa var i 10 Aar.

Clemens var af Wiedevell raadet til ikke at anvende megen

*) Vi skulle længere hen omtale de af hende udarbejdede Plader som ere os bekjendte.

Tid paa Selskaber, og han havde derfor, vel ogsaa fornødelst Mangel paa Sprogkundskab, kun Omgang med faa Fremmede; til disse hørte foruden den anførte Trippel ogsaa Schulze og Schreyer, der stak Trippels Portræt efter Clemens' Tegning, samt en Juveler Rinderhagen fra Hamborg. Af Landsmænd levede han med Juel og Malgo, der vare komne fra Rom, samt Almer og Ryde, dog uden at være i deres jevnlige Kreds. Hertil hørte ogsaa de to svenske Malere Taraval og Roslin. Den bekjendte store Kunstsamler og Kjender Bodendick kom ogsaa til Paris paa denne Tid og gjorde her det første Bekjendskab med Clemens, der senere fornyedes i Hjemmet.

Clemens var et af disse rolige, fordringsløse Mennesker, der kun ere lidet meddelssomme og langt foretrække deres stille Hjem for muntre Kredse. Han tegnede flittigt i det franske Akademi og i Forening med nogle andre Kunstnere, efter kvindelige Modeller.

Under sit Ophold i Paris stak han:

30. *En Byste*, formodentlig efter en Antik, i Krajon-Manér, betegnet: Clemens sculps. à Paris 1775. Folio.
31. *Marie med Barnet*, efter Taraval. 1777, fol., dediceret til Gehejmraad Ove Guldberg.

Dette Blad viser ret den meget lovende Kunstner, ved Renhed og Klarhed i de bestemte og kraftige Skruferinger.

32. *Tobias, som i Pestens Tid lader de Døde begræve*, efter en Skitse af S. Bourdon 1777, dediceret til Wiedevelt, sl. q. fol.

En rig Komposition, hvor Clemens tillige viste sig som en dygtig Tegner. Stikket er blødere end det forrige, uden at tabe i Kraft.

33. *Portræt af den danske Minister Blome*, efter Roslin 1775.

Stykket som Erkjendtligheds Bevis for modtagne Velviligheder af denne Mand, efter hvis Önske der ej paa Pladen blev arrangeret nogen Plads hvorpaa hans Navn kunde anbringes.

34. *Portræt af S. Berger*, der havde specielt Tilsyn med Frederik VI's Opdragelse. Als pinx.

35. *Portræt af Frederik V's Livlæge J. F. Wolert*. Als del.
 36—42. *Syv Blade til Niebuhrs Rejse i Arabien*.
 43—48. *Seks Portrætter*, nemlig *Christian VII*, *Juliane Marie*,
Frederik Arveprinds, *Lovisa princeps Daniæ*, *Sophia*
Frederica og *Louise Augusta*, som høre til et af C.
 Höyer i 1779 udgivet Værk: „Samling af Billeder i Kob-
 ber af nulevende berømmelige Danske og Norske“ n. n.
 49—50. *To Blade med Frederik VI som Barn*, legende med
 sin Kammerat, efter Mandelbergs Tegninger.

Disse Blade høre til et Værk over Kronprindsens Op-
 dragelse, som Dronning Caroline Mathilde vilde udgive,
 for at vise Rigtigheden af den brugte strenge og især
 dengang ualmindelige Fremgangsmaade.

Til denne Periode, maaske ogsaa noget tidligere, maa vel
 ogsaa henregnes et lille Blad, efter Mandelbergs Tegning, med tre
 musicerende nøgne Børn i aqu tinta med raderede Konturer; dette
 kan ansees for hans første Forsøg i denne Gren af Kunsten.

Wille og Delauny, hvem Clemens stedse viste sine Arbejder
 og med den ivrigt fremadstræbende Kunstners hele Opmærksomhed
 hørte deres Dom, opfordrede ham til at stikke en Plade, for der-
 paa at blive optaget til Medlem af det franske Akademi. Denne
 Opfordring tilskyndedes kraftigt af den for sine herlige Raderin-
 ger bekendte Cochin, der var Sekretær ved Akademiet. Vor unge
 Kunstner var dengang, som siden i hele sit Liv, lige langt fra at
 søge Ære i Forsængelighed og fra at være ligegyldig mod sand
 og fortjent Udmærkelse, hvorfor ogsaa en saadan Tilskyndelse var
 ham yderst kjærkommen, og han besluttede alvorligen at bejle til
 denne Krands. Da derfor hans Stipendium var udløbet, ansøgte
 han om Forlængelse deraf for at arbejde til dette Maal. Men dette
 afsloges, da man længtes efter hans Hjemkomst for at benytte hans
 Gravstik ved Udgaven af „Mindesmærkerne paa Jægerspris.“ Han
 rejste derfor i Begyndelsen af 1777 med Jucl og Malgo over
 Lyon til Genf, for derfra at gaac igjennem Svejts og hesecc dette
 skjønne Land.

Her, i den berönte Charles Bonnets Hus, traf han Musikus, Maler og Mekanikus Plötz, som allerede Aaret forud havde anmodet ham om at komme dertil og givet ham Löfte om Arbejde. Plötz förte sine Landsmænd ud til Genthod, Bonnets Lyststed, og forestillede dem for dettes Ejer, som den Tid var beskjæftiget med Pragtudgaven af sine Værker, hvortil han behövede duelige Kunstnere. Plötz, som gik ham tilhaande hermed, sögte paa alle Maader at formaae Juell og Clemens til at forblive nogen Tid i Genf. Men den Förste svarede, at han ej opsatte sin Palet for ringere end 100 Louisdorer, og den Anden havde ikke længere Orlov. Den fyrige Plötz fik fat paa Clemens' Portræt ved Juell*), fremviste dette og skaffede ham Bestillinger til 200 Louisdorer, saa at hvad Juell havde sagt i Spög blev til Alvor.

Blandt alle Juells Arbejder udmærkede sig især Portrættet af Charles Bonnet i siddende Stilling foran en opslaaet Bog, der synes at beskjæftige hans Tanker.***) Dette blev bestemt at stikkes for at sættes foran i den omtalte Udgave af hans Værker. Hertil önskede Bonnet at erholde Clemens' Gravstik, uagtet det tidligere var paatænkt at lade det stikke i Paris; men Befalingen om at komme hjem var ivejen. Dog, herpaa blev raadet Bod, derved at Bonnet, der havde haft Lejlighed til at vise den danske Minister Bernstorff en Tjeneste i Anledning af et Statslaan, fik af ham udvirket Tilladelse for Clemens til at forblive i Genf, saalænge han havde Arbejde for ham; dog blev Bonnet anmodet om, naar Arbejdet var færdigt, at paaskynde Kunstnerens Hjemrejse, for at han kunde stikke Pladerne til Wandals Værk over Monumenterne paa Jægerspris, et Arbejde hvortil der dog ikke havde behövedes en saa dygtig Kobberstikker som Clemens.

Bradt var paa den Tid kommet til Genf og logerede sammen

*) Dette Portræt findes i det kongl. Galleri.

**) Bonnet plejede om Morgenen, straks efter at være staaet op, at læse et Stykke i Bibelen og da at tænke over samme; dette Öjeblik har Kunstneren valgt for sit Maleri. Originalen forblev hos Familien, hvorimod Juell sendte en Gjentagelse deraf til vort Kunstakademi, hvor det opbevares.

med Clemens, Juell og Malgo. Disse fire Kunstnere tilbragte Søndagene paa Genthod hos Plötz og Bonnet, hvis Hus, som bekjendt, var Samlingsstedet for alle lærde og geniale Folk saavel af Landsmænd som af fremmede Rejsende. Vor unge Kunstner havde saaledes her god Lejlighed til at gjøre adskillige højst interessante Bekjendtskaber, blandt hvilke vi ville erindre: Literatus Trembley, hvis Portræt han stak 1778, den berømte Mineralog Saussure, i hvis Familie han var en velkommen Gæst, og van der Strasse, paa hvis Lyststed udenfor Genthod han tilbragte mange herlige Timer. Ligeledes Bibliothekaren Deodati, hvis Datter han tegnede for at stikke i Kobber, hvilket dog ikke blev udført. Clemens kom ogsaa ofte i en dansk Fuldmægtig Holms Familie, hvis Datter blev forlovet med Juell, et Parti der mere blev sluttet ved Moderens Snildhed end ifølge Juells Tilbøjelighed, og som derfor senere opløstes.

Bradt var det bleven overdraget at stikke alle Vignetterne, 23 i Tallet, til Bonnets ovenanførte Værk; men da han ikke havde ret Lyst hertil, fik han Clemens til at deltage heri, og nu gjorde Bradt Tegningerne og lod Cl. stikke Pladerne, uagtet Sidstnævnte for denne langt større Del af Arbejdet kun modtog den halve Betaling. Som Beskedenhed og Velvillighed stedse ledsage den sande store Kunstner, saaledes forlode disse Egenskaber heller aldrig vor unge Ven, og han lod ubekymret Bradt sætte sit Navn paa Pladerne, uagtet han selv var Kobberstikkeren, blot for ikke at standse den eneste Erhvervskilde for ham i Genf.*)

Af disse smaa Blade eller Vignetter ville vi kun nævne: et, forestillende det Hus hvori Bonnet var født; et andet fremstiller en aaben Halle i et Svejtsers Bondehus, hvor en Kone sysler med to Børn og Manden kommer ind af en Sidedør; endvidere Bonnets Hus i Genthod; ligeledes hans Have, hvor han selv undersøger en Plante i en Urtepotte og Plötz binder nogle podede Grene fast til

*) Uagtet kun et af Bladene bærer Clemens' Navn, har denne dog forsikret Forfatteren heraf, at Bradt kun har stukket et Par af de ubetydeligste Plader, men betegnet dem alle med: Bradt fec.

et Træ; og endelig Bonnets Stue, hvor han efter Sædvane satte sig naar han først i længere Tid havde beskæftiget sig med Naturgjenstande i Haven, og dikterede sine Betragtninger derover til en Skriver, der var saameget Maskine, at han ikke kunde sammensætte sine egne Breve*).

Foruden disse Vignetter stak han:

51. „*Charles Bonnet*, né à Geneve le 13 Mars 1720. Futuri spes virtutem alit. J. Jucl, Peintre danois, en 1777. Gravé par J. F. Clemens, Graveur danois, à Genève en 1778.“ fol.
52. *Sammes Portræt* efter sin egen Tegning 1778, som et Basrelief til en Medallie over Bonnet, og bestemt at sættes foran Oktavudgaven af hans Værker;
53. *Trembleys Portræt*, som Basrelief, 1778, efter sin egen Tegning.
54. *H. Callisens Portræt*, ligeledes efter egen Tegning.

Uagtet Omfanget af dette Skrift ikke tillader at omtale Kobberstikkerkunstens Tilstand paa den Tid, saalidt som at gaae ind paa Kritikkkens Enemærker ved vor Kunstners enkelte Arbejder, maa det dog være os tilladt med et Par Ord at omtale et Stik (Nr. 51) der kan antages for et af de bedst stukne Portrætter paa den Tid. See vi hen til Maleren, da har han været særdeles heldig i at vælge et Øjeblik der saa ganske karakteriserer Bonnet som den dybe, rolige Tænkter, der her vises hensjunken i Betragtninger over det i Bibelen læste Stykke, noget der, som anført, gjentoges hver Morgen. Som oftest sidder Modellen for at sees og dette er han sig bevidst; ikke saaledes med Bonnet: han er saameget

* Skjønt det egentlig ikke vedkommer vor Kunstner, skulle vi dog, for med Sandhedens Fakkelt at oplyse nogle ufordelagtige Rygter om Plötz, og for at meddele et Karaktertræk af ham, anføre hvad Clemens har berettet Forfatteren, at efter Bonnets Død befandt hans Euke sig i ulykkelige Omstændigheder, idet hun i flere Aar havde været lam i Nederkroppen, saa at hun stedse maatte kjøres i en lille Vogn, og havde tabt sin Formue i den franske Revolution. Men da hun vilde søge at erstatte Plötz hans Penge, der, ved at være overdragne Bonnet, ogsaa vare gaaede tabte paa samme Maade, var denne ej alene ikke at formaane til at modtage Noget, men udstedte endog en Erklæring om, at hun ikke skyldte ham en Skilling.

beskjæftiget med Tanken om det Læste, at han ikke mærker, at han ligesom i al Stilhed overraskes af Beskueren.

Clemens var, som enhver Kobberstikker, glad ved at faae et saa ypperligt Maleri at stikke efter, men han fölte dog nogen Urolighed derved. At see Ærens Krands omslynge sin Vens Tinding, var ham inderlig kjært, men hvor naturligt, at vor unge Kunstner ogsaa attraaede at stilles ved hans Side; dette fordrede den ædle Kunstnerstolthed. Dog, Kjærlighed for Manden hvis Billede hans Gravstik skulde mangfoldiggjøre, og stadigen at have for Öje sin Vens udmærkede Maleri, vare Indvirkninger der ikke forfejlede Maalet. Med Ungdommens hele Mod, dyb Fölelse for det Skjønne, med fyrigt Geni og det övede skarpe Öje og den sikre Haand, gik han til Værket, og fem Maaneders Flid havde frembragt et Kunstværk der vakte og maatte vække ualmindelig Opsigt. De blöde, varme, elastiske Muskler ligesom lege under den fine Hud, der skjuler dem som et halv igjennemsigtigt Slör, en Modellering der er en Thorvaldsen værdig. De ædle Former af hver enkelt Del som af det Hele staae for os i de blideste Omrids og smelte umærkeligen i hinanden, uden at Tydeligheden taber det Mindste. Og nu Aandsudtrykket, dette er ganske som i Maleriet, den rolige, dybe Tænker, saaledes som ovenfor omtalt. (Det er vanskeligt at overkomme gode Aftryk, og uden saadanne kunne de anförte Skjönheder ej iagttages.)

Förend vi forlade denne Gjenstand, en lille Anekdote, der viser os en Skyggeside i Lavaters Lære om Fysiognomikken: Bonnet var særdeles glad over dette Portræt og sendte et Eksemplar deraf til Lavater, med hvem han havde staaet i fleraarig Brevveksling, uden nogensinde at have seet ham. Lavater svarer herpaa, at han undrede sig over at en Kunstner kunde fejle saa meget i Ligheden, thi hans fysjognomiske Videnskab havde vist ham et andet Billede. Bonnet maatte see saaledes ud: og nu beskriver han hver enkelt Del af Ansigtet, saaledes som han mente at Bonnet maatte være dannet, men som var væsentlig forskjelligt fra Virkeligheden. Bonnet rakte Clemens Brevet og Begge bröde ud i en Skoggerlatter.

Efter omtrent 1½ Aars Ophold i Genf, hvilken Tid han ofte mindedes med inderlig Glæde og som den lykkeligste i sit Liv, tiltraadte han Tilbagereisen til sit Hjem, og med Undtagelse af otte Dages Ophold hos Kunsthandler Meckeln i Basel, fortsatte han denne uafbrudt og kom til Kjöbenhavn mod Slutningen af Aaret 1778. Sin Fader, der var bleven ansat som Spindemester ved Almindeligt Hospital, traf han endnu i Live, men meget svag, saa at han maatte faae ham til at afslaae denne Bestilling til sin Datter, vor Kunstners Söster.

Saasnart Clemens var kommet hjem, sattes han i Arbejde med 55—115. *Mindesmærkerne paa Jægerspris*, efter Wiedevelts Tegninger, ialt 60 Blade, til Wandals bekjendte Værk, hvoraf förste Del udkom 1783, og som tilligemed 2den Dels förste Hefte brændte i 1795; Pladerne brændte ved Slottets Brand 1794.

Hertil hörer ogsaa som Tittelkobber:

116. *Juliane-Höj*, efter hans egen Tegning. quer fol. Dette Blad antoges istedet for et tidligere i quer Svo meget sart stukket Blad, forestillende samme Gjenstand.

Medens han arbejdede herpaa, attraaede han at opnaae den Ære, at blive Medlem af vort Kunstakademi, hvortil han tiltroede sig Modenhed nok, og indgav i dette Öjemed de af ham i Paris stukne Blade: Tobias der lader de Döde begrave, samt Blomes og Bonnets Portrætter, og bemærkede derhos, at lignende Ære var tilstaaet andre. Hermed sigtede han til J. J. G. Haas, der paa sit Blad Herkules og Diomedes, hvormed Delauny skal have hjulpet ham betydeligt, i Tanke at faae ham til Svigersön, blev först optaget i det franske, siden i vort Akademi. Men Haas blev netop antaget her som Medlem, fordi han allerede tidligere var bleven tilkjendt denne Ære i Paris. Imidlertid agreerte man Clemens paa de indleverede Stik. Dette skete i 1779.

Vi have forhen seet at Clemens, efter Delaunys og Cochins Opfordring til at stikke en Plade for det franske Akademi, havde sögt Forlængelse af sit Stipendium, men at dette blev ham nægtet,

og han var siden tilbøjelig til at ansee dette som en uforskyldt Strengbed. Imidlertid maa Grunden hertil snarere søges i, at man vilde have ham til at stikke Pladerne til det vandalske Værk, hvis Udgave meget beskjæftigede visse høje Personers Opmærksomhed.

Ved Wiedevelts Bestræbelse blev han udnævnt til Hofkobberstikker, med en aarlig Gage af 400 Rdl., der siden forhøjedes til 500 Rdl. og senere til 800 Rdl., hvilken Gage han beholdt til sin Død.

I sidstnævnte Aar have vi fra hans Haand:

117. *Bonnets Portræt i Profil*, efter Juels Tegning, 1779.

Det blev benyttet som Tittelkobber til Oktavudgaven af hans Oeuvres d'histoire naturelle et de philosophie. Neufchatel 1779—1783. Dette Portræt er efterstukket i samme Størrelse af Rasp og, med Udeladelse af Rammen og Grunden, af H. Lips.

Med Johan Bülow, dengang Kammerjunker hos Kronprindsen, gjorde Clemens Bekjendtskab, der siden voksede til et fortroligt Venskabsbaand, som først Dødens kolde Haand opløste. Hofkirurg Bodendick, en varm Ynder af de skjønne Kunster, kjendte Clemens fra Paris, og førte Bülow, der ogsaa var Kunstelsker og beskjæftigede sig med Radering, ind til ham. Bülow inviterede ham til at besøge sig, men uagtet dette gjentoges, kunde Clemens ej overvinde sin Undselighed, og det generede ham at omgaaes med fornemme Folk, da Standsforskjellen dengang var langt mere fremtrædende end nu. Derved blev det i nogen Tid, indtil Clemens besøgte Bodendick paa Kristiansborg Slot og denne førte ham, halvt imod sin Villie, ned til Bülow, der boede sammesteds. Dette første Besøg viste Clemens, hvor vrangte Begreber han havde haft om denne Mand. Han ventede at finde den kolde, høflige Hofmand, der med et stolt Blik vilde nedlade sig til den simple Borgerlige. Men aldeles i Modsætning hertil, viste Bülow sig som den virkelig dannede og højst liberale Mand, der agter Fortjenesten hvor den findes, under en glimrende Stjerne eller under en simpel Kjøle. Fra nu af begyndte et vonskabeligt Forhold, der

stedse tiltog, og som vi siden ville see at have haft megen og velgjørende Indflydelse paa vor Ven.

Lavater siger, at naar et Par Mennesker ved det første Møde finde noget Ligegyldigt eller endog Frøstødende hos hinanden, da blive Saadanne som oftest de trofasteste Venner. Virkelig var dette Tilfældet med Clemens og Bülow.

I 1779 og 1780 stak han, foruden det anførte Portræt af Bonnet og udskillige mindre Blade:

118—124. Portrættet af Digteren J. Ewald, efter egen Tegning, og Kobberne til Pragtudgaven af hans Værker efter Abildgaards Tegninger, 7 Blade.

Hvad det nævnte Portræt angaaer, da blev en Konkurrence om samme tilvejebragt mellem Clemens og Kleve. Denne Sidste blev beskyttet af Dronning Juliane Marie, som ønskede ham optaget til Medlem af Akademiet (maaske til Professor ved samme, efterdi han senere erholdt Titel som saadan). Kleve, der var Løjtnant, havde opfundet en saakaldet akademisk (Krajon-) Manér*) at stikke i; men da samme ikke tilkjendegav nogen stor Kunstfærdighed, saa vakte dette Tvivl hos Akademiets daværende Direktør, Prof. Wiedevelt, som fik Prof. Mandelberg til at lade Clemens i Paris erkyndige sig, om der i Akademiet sammesteds optoges til Medlemmer Kobberstikkere i denne Manér. Da Svaret lød benægtende, med Undtagelse af Opfinderen, Demarteau (?), saa blev Kleves Begjæring afslaaet.

Clemens blev nu antaget til at stikke Kobberne til Ewalds Skrifter, men krænket over at see sin Klient tilbagesat for en Anden, formaaede Dronningen Kapitajn Abrahamson til (anonymt) at skrive en Kritik over Portrættet og Kobberne til Ewalds Skrifter. I denne, der findes i Almindel. dansk Literatur-Journal for 1780,

*) Denne Krajon- eller Tegne-Manér var tidligere opfundet i Frankrig, men den Kleve fundt den brugbar ved Tegneundervisning, saa havde han selv lært sig at stikke i denne Manér, hvorfor han af Landhusholdnings-Selskabet i 1777 fik en Guldmedallie og af Kongen 250 Rdl., men Intet af Kunstakademiet. Se: Ny Kritisk Tilskuere for 1778 Nr. 14.

S. 408 ff. drager Recensenten stærkt tilfelts mod Clemens, der har tegnet Portrættet, fordi han har valgt et Öjeblik hvor Ewald var meget syg og smertefuld*), og foreholder Abildgaard mange og grove Fejl ved hans Kompositioner af de 5 Stykker til Adam og Eva, hvortil, siger han, desuden „Digteren selv har givet Ideen“, „men ikke en eneste af disse Ideer er fulgt, i hvor passende og talende de end vare.“ Uagtet det forekommer Forfatteren af disse Linier, at der i denne Recensjon er meget Træffende, saa forlörnedes Abildgaard dog herover, og til Svar paa denne Kritik tegnede han og Clemens stak

125. „*Le sort des artistes*“, uden anden Underskrift end denne. Det forestiller, som bekjendt, Fruentimmer, Börn, Gjæs, Kalkuner, samt Midas, der bedömmer et Maleri, bag hvilket Kunstneren sidder og stikker Fingrene i Örerne; til venstre staaer Minerva med Fingeren paa Munden.

Abildgaard sendte Abrahamson dette Blad som Tittelkobber til hans Kritik, og Clemens sendte ham ogsaa et Eksemplar, hvorunder hans Kone skrev denne Strofe af Lafontaines 98de Fabel: le serpent et la lime:

„Ceci s'adresse à vous, esprits du dernier ordre,
Qui n'étant bon à rien cherchez sur tout à mordre.“

Da Kong Gustav III saae dette Kobber ophængt i Billedhugger Sergels Værksted, hvor Kongen ofte kom, troede han heri at finde en Hentydning til sig selv, blev vred og undlod i lang Tid at komme til Sergel, indtil Underretning om ovenanföerte Anledning oplyste Vildfarelsen.

Efter Abildgaards Död, 1809, gjorde hans Enke, der paa den mest eksalterede Maade viste sig stolt af sin Mands Dygtighed, en Udstilling af hans Malerier, og paa Dören ind til det förste Ud-

*) Recensenten siger i ovennævnte Journal S. 338, at med det i folio stukne Portræt af Ewald lod Kleve uden Betaling föolge samme Digters Portræt i 8vo, „der kan sættes foran“ Værket som Tittelkobber, men skjönt „de fornemste Træk i Digterens Ansigt“ findes her, maa der dog udfordres et „meget velövet Öje til at finde Ligheden.“

stillingsværelse havde hun ophængt dette Kobber, hvorunder var skrevet: „Til Hr. Professor Hansen, om han skulde være blandt Tilskuerne“. Et Eksempel blandt mange paa hendes Bitterhed mod denne Mand.

126. *Sergel hugger Minerras Statue*, efter Abildgaards Tegning, som et Basrelief en medaillon; paa Væggen Abildgaards Portræt.

127. *Minerva sysselsat med at danne Mennesket*, staaende i en ligesidet Triangel, Billedet paa Fuldkommenheden. Noget af Figuren er udenfor Triangelen og tyder paa Ynglingens endnu ej fuldendte Udvikling.

Ved Bortreisen fra Paris i 1777 havde Clemens, som vi forhen have hørt, modtaget det Løfte af sin Forlovede, at hun vilde vente efter ham i 10 Aar. Hendes Familie søgte at rokke denne hendes Beslutning, eftersom det ene Aar gik hen efter det andet uden at de hørte Noget fra ham; men Sagen var, at deres Brevveksling skete hemmelig ved Hjælp af hendes Veninde, en Urmager Mauers Kone. Familiens Forundring var derfor maaske ligesaa stor som Pigens Glæde, da Clemens 1780 viste sig for dem som Hofkobberstikker med kongelig Gage. Vielsen forrettedes af Præsten ved det danske Gesantskab uden nogen Vanskelighed, skjönt hun var reformert.

Han rejste nu uopholdelig tilbage med sin unge Kone, og mødte i Frankfurt den forhen omtalte Fuldmægtig Holm, der med Kone og Datter var paa Rejsen til Kjöbenhavn, for at faae Giftermaalet istandbragt mellem Datteren og Juell, som aldrig havde vist stor Tilböjelighed til Forbindelsen, der fra hans Side ved Afreisen fra Genf var hævet. Begge Familierne fulgtes ad til Hamborg, hvor Holms Datter blev syg, og Clemens kom med sin Kone, efter tre Maaneders Fraværelse, tilbage til Kjöbenhavn. Holm, hvis Datter døde i Kiel, kom senere her til Byen, og uagtet Juell aldrig alvorligt havde tænkt paa hans Datter, men den attraaede Forbindelse var et Værk af Moderen, saa nød Familien, der var trængende, megen Understøttelse af Juell, ja han forskaffede ham endog et Levebröd som Inspektör ved Födselsstiftelsen. Siden, efterat

Juel var bleven gift, kom hans ældste Datter der i Huset for at opdrages og fornemmelig for at uddanne sig i det franske Sprog.

Som nylig gift med en Kone der med en sjelden Grad af Smag og Aand forbandt Forstand og Takt for en Husmoders Kald, delte Clemens sig mellem sin Familie og sine Venner, medens han uafslædig søgte at komme Kunstens høje Maal nærmere og nærmere. Blandt hans Velyndere var daværende Landsoverrets-Assessor Justitsraad Heger. Han byggede sig en Gaard paa Nørregade og indrettede der Værelser efter Clemens' Önske, som boede disse Værelser indtil han rejste til Berlin. Heger yndede Kunsten og malede selv Landskaber i Oliefarve, og ved den nærmere Omgang der opstod paa Grund af at de boede i Hus sammen, blev han Lærling af Clemens og stak sin Kones og sin Vens Professor Callisens Portræt 1784.

Det Venskab der fandt Sted mellem disse Mænd forplantedes ogsaa til deres Koner, saa at den unge Madam Clemens fandt en sand Veninde i Fru Heger, hvortil vel ogsaa deres Samliv bidrog noget. Dog knyttede et endnu nøjere Venskabsbaand hende til Fröken Müller, en Datter af Konferentsraad og Stempelpapirsforvalter Müller, i hvis Hus Clemens stedse var velkommen. Her lærte hun at kjende den der i Huset værende Jomfru C. S. Müller, som blev Medlem af Akademiet for nogle broderede Hoveder, der efterlignede Kobberstik. Denne Jomfru Möller tegnede Garboes Portræt, og efter denne Tegning har Clemens stukket Portrættet.

En af Clemens' lidligste og fortroligste Venner, der til hans sidste Dage omgikkes ham, var den ligesaa ædle Mand som store Kunstner, Skuespiller Schwartz. Denne opmuntrede Clemens især paa den Tid til for egen Regning at stikke beröimte Mænds Portrætter, og den Frygt Clemens havde for det Pckuniære ved slige Foretagender vidste han at hæve ved at benytte sine udbredte Bekjendtskaber til Fordel i denne Hensende; med Subskriptionsplaner i Lommen samlede han stedse i Klubber og andre selskabelige Kredse Subskribenter, snart til denne, snart til hin beröimte Mands Portræt, og saaledes have vi maaske ligesaa meget denne Mands

Virksonhed og sande Venskab for vor Yndling, som dennes kunstfærdige Gravstik, at takke for følgende Portrætter:

128. *M. Erasmus Garboe*, Consiliarius Consistor. Ch^{ue} Sophie Müller del. •
129. *Jo. Justus de Berger*, Consiliarius et Medicus primarius etc. Juell p. 1781.
130. *Christianus Bastholm*, Dr. Theol. Juell p. 1782.
131. *Henricus Hielmstjerne*. Juell p. 1782.
132. *Ove Høegh-Guldberg*. Juell p. 1782.

Da Clemens yttrede for Guldberg, at han vilde stikke hans Portræt, fraraadede denne ham det, som et Arbejde der ikke vilde svare Regning. Men Clemens bad kun om at maatte lægge en Subskriptionsplan i Ministerens Forgemark, hvorimod Intet var at erindre. Da Clemens senere præsenterede et Eksempplar til Ministeren med Bemærkning om det store Antal Subskribenter, sagde han: „I Sandhed, jeg havde ikke troet at mit Portræt blev søgt saameget“.

133. „*C. A. D (amkiær), le susfleur ou le Philosophe hermetique*“ Juell p. 1783. Denne Underskrift er sat efter Madam Clemens' Forslag. Bladet viser et halv nøgent Barn, siddende i en Seng og blæsende Sæbebobler. Juell havde malet dette skjønne Barn ret con amore, og i sit herlige Billede vist Barnets inderlige Glæde over sit skrøbelige Værk, der levende minder om C. Dujardins Maleri: Barndommens Lyksalighed, i den kongelige Samling. Juells mesterlige Fremstilling af denne Idé vakte vor Kunstners Lyst til at mangfoldiggjøre denne med sin Gravstik, hvorved han dog først maatte overvinde den gamle Damkiærs Utilbøjelighed til at give sit Samtykke dertil.
134. *Jens Damkiær*, Fader til den ældre Lottoadvokat, en jevn Bondemand, der formedelst sit ærlige, milde Væsen var meget yndet i den Kreds af Lærde, Kunstnere og andre aandsfulde Mænd, som ofte udgjorde de udsøgte Selskaber der fandtes hos Advokaten. Juell tegnede og vor Clemens stak dette godlidende Ansigt, hvortil T. Thaarup föjede et Par Vers.

135. *Fredericus, princeps Hæred.* Efter Juels Tegning. 1782, i Krnjon-Manér.
136. *Carolus Egon, Princeps in Fürstenberg etc.* S. Zobel pinx. Stukket ifølge den danske Minister i Paris, Grev Blomes, Bestilling.
137. *Fredericus, Christiani VII Filius.* Juell p. 1784. st. fol. Dette Blad er efterstukket af Trotter i England.
138. *Lovisa Augusta, Princeps Hæreditaria Daniæ & Norvegiæ.* Juell pinx. 1785 st. fol.

Disse to sidstnævnte ere Sidestykker til Nr. 219.

139. *J. Sam. Augustin;* stukket efter Clemens' egen Tegning som Basrelief for at bruges som Tittelkobber foran i Auktions-Katalogen over hans Bibliothek, der solgtes 1786.

Desuden ere følgende Kobbere stukne af ham i denne Periode, nemlig:

140. *Evalds Minde,* en Theaterscene til Ære for den afdøde Digter; efter Juels Tegning.
141. *Holbergs Sarkofag* i Sorø, udført i Marmor af Wiedevell.
142. *Frederik Vs Gravmonument* i Roeskilde, efter Wiedevells Tegning. Rojal fol. Clemens har anbragt nogle Figurer: en Postillon tænkes at have hidkjørt en Rejsende, for hvem Wiedevell foreviser Tegningen til Monumentet.
143. *Lovisa Augusta,* efter Juels Maleri. Svo. Dette var bestemt til et historisk Værk som Riegels vilde udgive, men blev henlagt. Bladet er smukt og sjeldent.
- 144—154. *Samling af ægyptiske og romerske Oldsager,* udgivet ved J. Wiedevell, 1786. Til dette Værk stak Clemens 11 Blade i stor fol.
155. *Wessel,* efter Juels Tegning, 1784. st. 8vo; som Tittelkobber til den første Udgave af hans Digte. Senere stak han dette Portræt efter samme Tegning, men i lille 8vo til den scidelinske Udgave.
- 156—171. *Kobberne til Niels Klims* underjordiske Rejse af Holberg; 16 Blade efter Abildgaards Tegninger, undtagen det første, der er tegnet af Juell.

Abildgaard havde nemlig fremstillet N. Klim med en Kommenskringle, der bevægede sig rundt om ham som en Maane, men dette blev forkastet, dog først efterat der vare tagne Prøvetryk, hvilke ere yderst sjeldne. Den anden Plade blev ogsaa forandret og disse Aftryk ere ligeledes meget sjeldne. Som et Sidestykke til Pragtudgaven af Peder Paars, vilde Clemens udgive Niels Klims underjordiske Rejse, betalte Baggesen for at oversætte den fra Latin, og lod Værket trykke paa sin Bekostning. Da Clemens rejste til Berlin, overdrog han Abildgaard at besørge Trykningen og sendte de to sidste Plader fra Berlin, hvor han stak dem. Et Tyveri i Trykkeriet foranledigede en Forstyrrelse ved Udleveringen af Kobberne, saa at Clemens ved sin Hjemkomst solgte Restoplaget til Brummer for 1500 Rdl.

Vi ville her med et Par Ord omtale vor Kunstners Forhold til Abildgaard, en Mand der mere end nogen Anden har været forbundet med ham.

Abildgaard, der kom hjem et Aar efter Clemens, yndede ej denne, fordi han ikke altid vilde rette sig efter ham. Clemens, der ved sit Talent aldrig søgte at glimre, men vandrede rolig og stille sin Kunstnerbane, følte sit Værd, og kunde som selvstændig Mand og dygtig Kunstner ej bekvemme sig til at bøje sig efter Andres Vilkaarlighed, især naar han af disse ej forhen havde oppebaaret Tjenester som han ansaae sig forbunden til at gjengjælde. Abildgaard søgte, som bekjendt, at beherske sine Kunstbrødre, og da han ej kunde faae Clemens i sin Tømme, saa fjernede han sig og søgte derimod til G. Haas, der var kommet hjem og stiklede paa Clemens, idet han yttrede, at han aldrig vilde stikke andet end det der kunde forskaffe ham Ære. Hermed sigtede han til de jægerspriske Mindesmærker og de ægyptiske Oldsager, som Clemens stak efter Opfordring af Wiedevelt, hvem han troede at burde rette sig efter for de store Velgjerningers Skyld denne tidligere havde vist ham. Venskabet mellem Abildgaard og G. Haas var kun af kort Varighed; thi da Sidstnævnte havde stukket en Allegori paa Jægerspris efter et Maleri af Abildgaard, og

dette var næsten færdigt, opdagede denne at en af Figurerne havde 6 Tæer og tiltalte Haas derfor; denne paastod at Maleriet havde samme Fejl og at han ikke vilde rette den. Abildgaard blev meget vred og bebrejdede ham, at han ikke selv havde stukket sit Medlemsstykke „Herkules og Diomedes“ til det Pariser Akademi, men at Delauny havde hjulpet ham, i Tanke at faae ham til Svi-gersøn. Haas blev nu saa forbittret herover paa Abildgaard, at han lagde Haand paa ham, da han engang mödte ham ved Assi-stents-Kirkegaarden.

Abildgaard nærmede sig fra denne Tid vor Kunstner og for-maaede denne til at stikke efter sine Malerier og Tegninger, og han var glad over at have vundet en langt dueligere Kunstner og en fredsommelig Mand. Det daglige Samliv lærte dem gjensidig at skatte hinandens fortrinlige Egenskaber, og et Venskabsbaand knyttede dem for bestandig sammen. Abildgaard glædede sig over at see sine Kunstfrembringelser mangfoldiggjorte ved en saa kraf-tig og kunsterfaren Gravstik, og Clemens gik med dobbelt Lyst til sin Plade, naar et saa herligt Billede var Gjenstanden for hans Arbejde. Venskab er aldrig nøjeregnende, og derfor stak Clemens mange Smaating for Abildgaard uden Vederlag, hvorimod han nu og da erholdt et lille Maleri eller Tegning, og saaledes offredes gjensidigen paa Venskabs Alter.

Vi ville anføre et Eksempel herpaa, der tillige viser sig som et lille Bidrag til Abildgaards Karakteristik.

Da denne havde sin, efter Bestilling malede, Ossian færdig, lader han Vedkommende dette vide. Manden stiller sig for Staf-feliet og forbliver nogen Tid laus, ikke af Glæde, men af Forle-genhed, hvorledes han skal yttre sin Utilfredshed uden at støde Kunstneren. Endelig lader han et Ord falde om at det er for mørkt, og idet han gaaer bort, anker han tillige paa, at Stykket ej har nogen Ramme. At den fintfølende Abildgaard blev krænket herved, var naturligt. Kort Tid efter kommer Clemens til at see Maleriet, og udtrykker sin levende Glæde derover og siger, at det vel har sin Ejermand. „Nej saamænd har det ej,“ svarer Abild-

gaard „der kan tage det hvem der vil.“ „Maa jeg tage Dig paa Ordet?“ spørger Clemens og lægger Haanden paa Maleriet. Hertil svarede Abildgaard: „Vil Du have det uden Ramme, saa tag væk.“ Det kunde ikke lettelig komme i en mere paaskjønnende Mands Hænder. Clemens gav det Ramme og hang det paa sin Væg; men ved Siden af hang han en tom Ramme. Da Abildgaard engang saac det og spurgte om Hensigten hermed, svarede Clemens, at deri muligen kunde komme et Sidestykke. „Ja saa!“ sagde Abildgaard, og malede dertil Satan der strider med Engelen Mikael om Moses' døde Legeme.

Et af Clemens' fortrinligste Blade er

172. *Sokrates*, der forestilles siddende at grunde paa Noget. Abildgaards herlige Maleri, som dengang tilhørte Gehejmeraad Guldberg, gjorde et saa mægtigt Indtryk paa Clemens, at han alene af egen Tilskyndelse forevigele samme ved et i enhver Hensende udmærket Stik.

Tilskyndet dels af Marsjal Bülow dels af Abildgaard, blev dette Blad af ham indgivet til Akademiet og han blev paa samme antaget som Medlem. Angaaende dette Punkt ville vi anføre vor Kunstners egne Ord i hans Selvbiografi. „Min Agt var, aldrig at „melde mig dertil (til Medlem), fordi Lovens Strengthed var ene „anvendt paa mig som Kobberstikker, idet jeg for mit Udenlandsarbejde blot blev agreeret, medens Andre senere straks ved deres „Hjemkomst bleve optagne som Medlemmer, förend de havde for- „færdiget Noget hjemme; Nogle sagde, at det skete paa Grund „af at de vare optagne i det franske Akademi, men hvorfor tillod „man mig ikke at gjøre det samme? jeg blev i dets Sted kaldt til- „bage ved en Kabinetsordre, og er det bevidst til hvad Hensigt. — „Saaledes kan ofte tilsyneladende Gjenvordigheder være til Ens „egle Bedste; jeg anstrengte mig saameget mere, for ikke at gaae „tilbage; Erfaring lærte mig og, at Talenter (i hvor svage mine „ere) ene leder Artisten til Hæder, uden at tage Tiller i Be- „tragtning, som jeg har erfaret hos Fremmede saavel som her.“

Et andet ligesaa fortrinligt Blad er

173. *Ossian*, efter det ovenfor omtalte af Abildgaard malede Billede, stukket 1787.

Disse to Kobbere kom til Berlin og bleve af Legationsraad Peerson udstillede i Akademiet, hvor de gjorde megen Opsigt og tildroge sig Manges Yndest og Beundring. Blandt disse var den engelske Maler Cunningham, der blev saa indtaget af disse Stik, at han meget önskede at faae Clemens til at stikke efter sit Maleri: Frederik IIs Revy. Han skrev derfor om dette Arbejde til Clemens, og da denne gik ind paa Forslaget herom, opsatte hans snilde Kone den fornödne Kontrakt, der skulde oprettes desangaaende. Paa Wicdevelts Raad blev dog denne Kontrakt gennemseet af Højesterets-Advokat Uldal, og denne forsikkrede, at han selv ikke kunde have opsat den bedre. Nödvendigheden af en saadan Kontrakt begrundedes, foruden derved at sligt var almindeligt, ogsaa i de forudgaaede Brevvekslinger, der gave Anledning til at være forsigtig og Fölgen heraf viste sig snart.

Kort för Afrejsen til Berlin stak han:

174—177. *Poul Egede* og 3 Blade til dennes „Efterretninger om Grönland.“

Da Clemens med sin Kone og eneste tilbagelevende ældste Sön i 1787 var kommet til Berlin og i Cunninghams Hus, fuldendte han först de to sidste Plader til Niels Klim. — Han blev, kort efter, paa en meget smigrende Maade optaget til Medlem af Kunstakademiet i Berlin, idet nemlig Professorerne Meil og Chodowiecki kom som Deputerede fra Akademiets Præsident, Minister Heinitz, og tilbød ham Plads som Medlem, en Ære som vor Kunstner med Fölelsen af den störste Taknemmelighed modtog. Man foreslog ham at tage for bestandig Ophold i Berlin, men dette afslog han.

Gjenstanden for hans Rejse var som anført:

178. *Frederik IIs Revy*, som det kaldes, men rigtigere: Friderik IIs Tilbagekomst fra hans sidste Revy i Potsdam, omringet af Prindsere og Generaler; efter Cunninghams Tegning. Stor rojal fol.

Til at stikke efter blev ham forelagt en af Cunningham skitseret, og af den danske Miniaturmaler Höyer noget udført, Tegning, der indeholdt saa mange Fortegninger, at Clemens, der selv var en sikker Tegner, hvad man maatte ønske at kunne sige om enhver Kobberstikker, maatte gjøre en ny Tegning med tydelige og bestemte Konturer. Da Cunningham saae denne, tog han den hjem, for, som han sagde, at forbedre den, men bragte den tilbage i meget maadelig, for ej at sige forfusket Tilstand, da den var skjödesløst overmalet med Farve og Tusk og de af Clemens tegnede bestemte Konturer derved vare blevne utydelige.

Selv uden stort Kjendskab til Kobberstikkerkunsten vil det let kunne indsees, at Beskaffenheden af Maleriet eller Tegningen maa have stor Indflydelse paa det derefter udarbejdede Kobber; og for tilhörigen at bedömmе et Kobberstik, vil det være nödvendigt at kjende det Billede hvorefter det er bleven stukket. Det var derfor meget forsigtigt af Clemens at medtage Tegningen, der da forklarer mange af de Ufuldkommenheder som findes i Kobberet og som ere blevne lastede meget.

Den ved Kontrakten betingede Akkord var, at Clemens skulde have 100 Louisdorer kvartaliter i 4 Aar og siden 100 pröjssiske Daler maanedlig indtil Arbejdet var færdigt; desuden frit Logi hos Cunningham samt 200 Daler i Rejsepenge. Han arbejdede paa denne Plade i henved 5 Aar; men da Cunningham var en heftig og raa Mand, der ikke var god at komme tilrette med, saa flyttede Clemens efter 3 Aars Forløb fra ham og renöncerede paa den Fordel det fri Ophold havde forskaffet ham. Han kom nu med Kone og Barn til at boe hos en Md. Salomon, hvis Datter senere blev gift med den unge Friedländer, og i dennes Faders Hus var Clemens en daglig fortrolig Ven. Denne höjst agtværdige Familie modtog Clemens og Kone med Glæde, og dette Venskab fortsattes ved Brevveksling indtil den seneste Tid, da Alder og Svaghed hos dem Begge nægtede dem Brugen af Pennen, og Erindringen om et lykkeligt Samliv maatte erstatte dette Savn.

De for Arbejdet betingede Pengeudbetalinger bleve, vel ikke

uden fornöden Forsigtighed, deponerede hos den prøjssiske Minister Struensee; dette gav Anledning til, at Clemens erholdt denne Mands Yndest og flersidige Hjælp, hvilket ogsaa var Tilfældet med Minister Hertzberg, til hvem han var anbefalet herfra, og Akademiets Præsident, Minister Heinitz, der paa en saa særdeles ærefuld Maade havde faaet ham oplaget til Akademiets Medlem.

Hermed kunde vel ogsaa være forbundet det Öjemed, at binde Clemens for bestandig til Berlin, hvortil Cunningham søgte at overtale ham, for at stikke nogle Scener af Syvaarskrigen, hvilke Cunningham havde i Sinde at komponere. Ja, imod Slutningen af hans Arbejde paa Revyen opfordrede Heinitz ham ligefrem til at forblive i Berlin, og tilbød ham Plads som Professor ved Akademiet. Men Clemens erkjendte stedse, hvormeget han havde oppebaaret af sit Fædreland, hvorfra han i al den Tid nød Gage som Hofkobberstikker, og hvad han skyldte dette. Han afslog ethvert nok saa glimrende Tilbud, og indigneredes i høj Grad over at Cunningham havde i en Avis anmeldt, at man kunde glæde sig ved Erhvervelsen af den dygtige danske Kobberstikker Clemens. Dette var fornemmelig Aarsagen til det mellem Begge opstaaede Uvenskab og at Clemens, som anført, flyttede til et andet Hus.

Han beskæftigede sig nu udelukkende med sit store Arbejde, paa hvilket han anvendte megen Flid for at bringe noget godt ud af det efter en saa maadelig Tegning. Han overtog sig i denne Tid kun at undervise én Elev; denne var en Datter af den franske Billedhugger Tassard, der af Frederik II var forskrevet fra Paris.

Foruden den danske Miniatyrmaler Höyer og Legationsraad Peerson, der, som ovenanfört, fornemmelig havde bidraget til at udbrede Clemens' Ros i Berlin, havde han kun faa Omgangsvener. Som saadanne kunne vi nævne Kobberstikker Meno Haas, Billedhugger Schadow den ældre, Maler Rohde, samt Kobberstikkerne Meil og Chodowiecki. Denne sidste havde mere end nogen Anden sluttet sig til vor Kunstner og var hans Fortrolige.

Med disse faa Venner levede han et stille og lykkeligt Liv i adskillige Aar, hengivende sig med hele sin Sjæl til Kunsten, sine

Venner og sin Familie. Men midt i denne skjønneste Periode af hans Liv, hvor Himmelen smilte ham saa klar imøde, viste sig ulykkeforkyndende Skyer i Horisonten, og et Uvejr ramte ham paa den frygteligste Maade, da Dødens Engel bortførte hans ömt elskede Marie fra hans Arme. Brystsvaghed havde alt i nogen Tid plaget hende, og i Haab om at en friskere Luft skulde udöve en velgjørende Indflydelse, lejede han Væelser til hende udenfor Byen, dog saa nær, at han derfra kunde gaae til sit Arbejde i Byen hver Morgen og hjem om Aftenen. Efter et Aars Forløb tiltog Sygdommen saameget, at den fængslede hende til Sengen og holdt hende saaledes i $\frac{1}{4}$ Aar, indtil hendes blide Aand rolig gik over i det andet Liv til hendes tvende forudgangne Börn. Dybt rystet ved dette Slag (1790)*), sögte han at forlade et Sted der mindede ham om hans uerstattelige Tab, og et halvt Aar efter forlod han Berlin og rejste med Regjeringens Tilladelse, hvilken hans Velynder J. Bülow havde forskaffet ham, til London i 1791. Anledningen til denne Rejse og dens Følger skulle vi meddele nedenfor.

Denne Kone havde födt ham 3 Börn: 1. Johan David, födt 1782; var en fortrinlig Söoffiser, som fik Gerners Medalie da han forlod Akademiet. Han var bekjendt for sin Skjönhed, hvorom Pastelmaler Schröders Portræt af ham ogsaa vidner, og en udmærket Danser, hvilket paadrog ham Brysttæring, der blev hans Död i 1804 paa en Rejse til Vestindien; 2. Johan Frederik, födt 1783, död 1787; og 3. en Datter, der døde kort efter Födselen.

Flere Omstændigheder antyde den ualmindelig tænkende og fölende Aand hvormed disse Börns Moder var begavet. En af de Mænd med hvem hun helst og oftest underholdt sig, var den lærde Thyge Rothe, og ikke sjelden udviklede sig betydelige Dispytter af deres Samtale. Da hun engang saae Drengene lege,

*) Nøgler angiver i sit Künstler-Leksikon fejlagtigt, at hun døde 1781; i dette Aar blev hun gift i Paris. Naar han siger, at hun blev optaget blandt Medlemmerne i Akademiet i Berlin, da er dette vistnok urigtigt; thi Clemens har aldrig tilkjendegivet saadant, hvilket han dog sikkert vilde have gjort, dersom det havde været Tilfældet.

fundt hun, at deres Leg gav Anledning til en Sammenligning med Ajaks og Ulysses, hvorfor hun straks benævnedes Børnene saaledes, og fra den Tid blev David kaldet Ajaks og Frederik hed Ulysses.

Vi have, ved at omtale Clemens' første Rejse til Paris, seet, at Kunsten var det der foranledigede deres første Bekjendtskab, men skjönt huslige Sysler optog meget af denne aandfulde Kones Tid og fordrede hendes Opmærksomhed, fandt hun dog Lejlighed til lidt efter lidt at dyrke den, og Skuespiller Schwartz's Portræt viser et saa rent, klart og kraftigt Stik, at det kom Lærerens Arbejder i Paris temmelig nær *).

Paa den Tid da Arbejdet med Revyen nærmede sig sin Fuldførelse, blev Clemens bekjendt med Quadal, der var Portræt- og Dyrnaler i England og var kommet derfra paa en Kunstrejse til

*) De af hende udarbejdede Kobbere vi kjende ere følgende:

- n, Portræt af Clemens i Profil til højre. Underskrevet Mlle Crovoisier des. et grav. Paris 1777.
- b, Portræt af hende selv, Sidestykke til forestaaende.
- c, Portræt af Clemens i sort Kunst, efter Juels Maleri, 4to, uden ul Underskrift. Udarbejdet under Opholdet i Berlin.
- d, Portræt af Fru Heger. Mad. Clemens fec., uden Grund.
- e, Portræt af Kunstnerinden selv, rundt; omskrevet: M. J. Crovoisier, nata Parisiis die 16 Novembris, Anno gratiæ 1755. Nedenunder M. J. Crovoisier fec.
- f, Schwartz, efter Juels Maleri. Mad. Clemens sculps. fol. Ovenfor omtalt.
- g, Christoffer Ørsted, efter hendes egen Tegning.
- h, Nanna Rosing, ligeledes.
- i, Charl. Amalia Rose. Eriksen pinx.
- k, Wessel. Juell del.

Disse 4 sidstnævnte Portrætter høre til Schwartz's Lommebog for Skuespilyndere 1785.

- l, En ung Pige med en Kurv Blomster (Deodati), uden Underskrift: J. (uel) p. Mdm. C. . . . (Clemens) sc.
- m, Minotaurus's Fødsel, raderet efter Abildgaards Tegning. Koen er udeladt.
- n, En Moder udtrykker sin Smerte ved sit Barns Sygeleje; rundt, 2½ Tomme i Diameter. Underskrift: „Tes cris me dechirent le coeur. Nedenunder paa en Tavle: dedié à Mademoiselle Agte Fie O. par M^o Jea . . . cre . . . son amie, 1780.
- o, Den hellige Familie, Lallé pinx. Mlle Crovoisier sculps. 1778.

Berlin. Denne Mand søgte at overtale ham til at rejse til London og gav ham Haab om gode Bestillinger; men Clemens erkjendte det meget Gode han havde oppebaaret i sit Fædreland og de Forpligtelser dette medførte; han afslog derfor denne Anmodning, ligesom han tidligere havde afslaaet Minister Heinitz's Tilbud.

Til venskabelig Erindring erholdt Quadal ved sin Hjemrejse nogle af Cl.s Arbejder, hvoriblandt hans Ossian, hvilket Stik tildrog sig Opmærksomhed i London, ligesom hans Sokrates havde gjort i Berlin. En italiensk Maler og Kunsthandler Poggi i London havde i Kommissjon for Maleren Trumbul, en Eleve af B. West, at skaffe de af ham malede Slagsscener af den nordamerikanske Frihedskrig stukne af Evropas første Kunstnere, og opfordrede i denne Anledning i Aviserne de bedste Kobberstikkere til at melde sig med Prøver af deres Arbejder. Paa denne Maade fik J. G. Müller i Stuttgart „the battle of Bunkershill“ at stikke. Poggi, som hos Quadal havde seet Clemens' Arbejder, opfordrede ham til at komme til London. Vor Kunstner følte sig vel, som ovenfor nævnt, forpligtet til ikke at forlade sit Fædreland for bestandigt; men til at modtage et midlertidigt Ophold i London lod han sig overtale ved de gjentagne Opfordringer, hvortil ogsaa hans Ulyst til længere at blive paa et Sted der saa smerteligt mindede ham om sit store Tab, bidrog en Del. Med sin Regjerings Tilladelse, hvilken hans Velynder J. Bülow havde forskaffet ham, rejste han 1791 til London; og for ikke straks at være uden Beskjæftigelse, medtog han Pladen til Frederik Vilhelm IIs Portræt, der iforvejen var ætset.

Paa denne Rejse kom han i Lejpsig til at gjøre Bekjendtskab med Kobberstikker Bause, og tog kort efter til det hyggelige Dresden. Her blev han meget behagelig overrasket ved at træffe en gammel Ven fra Paris, Kobberstikker Schulze, der ligeledes glædedes saare meget ved at finde sin Yndling saa meget uddannet i sin Kunst. Schulze ledsagede nu vor Ven omkring i alle de rige Samlinger hvilke Dresden dengang besad forud for alle andre tyske Steder, maanske med Undtagelse af Wien. Vel vidende, at Smagen for det Skjønne maa gaac ud fra Interesse for Naturen,

og at enhver sand Kunstven föler mächtig Altraa efter dens hyppige Betragtning, förte han Clemens om i den Dresden i sjelden Rigdom omgivende yndige Bjergnatur.

Efter her at have tilbragt fjorten nydelsesrige Dage, og med vemodblandede Fölelser, der senere ofte mindedes, at have forladt dette Sted, gik han over Holland til London med Anbefaling fra Kjöbmand Splittgerber til dennes Broder, og fra Dr. Brown, der som Læge i hans Kones Sygdom havde vist sig som en sand Ven.

Det er ovenfor anført, at uagtet Clemens ikke sögte at komme frem ved Anbefalinger, men stedse lod sin Kunstnerdygtighed være sin eneste Talsmand, saa var han dog her nödt til straks at skaffe sig Adgang til en Familie der havde fælleds Sprog med ham, eftersom han var kommet i et fremmed Land hvis Sprog var ham ganske og aldeles ubekjendt, og hvor Sæder og Skikke vare saa aldeles forskjellige fra dem han kjendte i sit Fædreland, Frankrig eller Tyskland. Denne Mangel paa Kjendskab til det engelske Sprog havde nær kunnet komme ham dyrt til at staae, idet han en af de første Aftener løb vild i dette Kaos af Gader, og Ingen kunde eller vilde hjælpe ham tilrette. Kun ganske tilfældigt traf han paa et Gæstgiversted, hvor han overnattede.

Clemens tog nu fat paa Frederik Vilhelms Portræt, som han havde medtaget fra Berlin, og arbejdede stadigt paa samme. Han traf foruden Malgo ogsaa snart Quadal, der indførte ham hos Poggi. Denne fremlagde Clemens' Stik i sine Selskaber og da B. West kom der og saae disse, gav dette Anledning til det følgende Bekjendtskab mellem begge Kunstnere. Poggi sendte Clemens's Blade til Trumbul, som Pröve efter den omtalte Opfordring, og Trumbul skrev tilbage, at den der havde stukket Ossian skulde stikke „Montgomerys Död“, der alt iforvejen var paabegyndt af en Italiener. Denne havde ætset alle Hovedgrupperne, men disse maatte næsten alle udslibes. Der blev nu indgaaet en Kontrakt, ifölge hvilken Clemens fik 1000 Guinéer, imod at fradrage det som Italieneren kunde tilkomme for sin Andel af Arbejdet. Der blev ikke stukket mere end de nævnte to Blade; maasko den

unge Fristat ikke dengang kunde undvære saa stor en Summa, og Interessen har maaske ogsaa med Tiden tabt sig, hvilket saa ofte er Tilfældet med lignende Ting. Først i 1824 overdroges det Trumbul endnu at male 4 store Malerier til Kapitoliet i Washington; deraf blev et, forestillende Kongressens Uafhængigheds-Erklæring, stukket af A. B. Durand i 1826.

Clemens fuldførte dette store Mesterværk i 4 Aar, og som Bevis paa at man var særdeles tilfreds dermed, erholdt han en Ducör af 50 Guineer.

Mod Slutningen af dette Arbejde kom Trumbul selv til London i den nordamerikanske Gesants Følge. Han glædede sig over dette udmærkede Arbejde, og fattede megen Yndest for Clemens, saa at han tilbød ham at stikke flere Plader efter de omtalte Malerier, som Sidestykker, men Clemens afslog dette, da han længtes efter Hjemmet. Af denne Grund kunde han endnu mindre modtage Trumbuls meget smigrende Tilbud, at bosætte sig i Nordamerika. Kjærlighed til sit Fædreland, saavel som Önsket at faae sin eneste Sön Ajaks opdraget til dettes Tjeneste, overvandt alle nok saa fordelaglige Tilbud.

I disse Aar lærte han at kjende den franske Genre- og Portrætmaler Monnier, tilligemed Maleren Fuesli fra Svejts, der kom West nærmest; han havde megen Omgang med de i den sorte Kunst saa beröimte Kunstnere Sharp og V. Green.

Af Landsmænd mödte han Historieskriveren Frederik Sneedorf, der ved at kjöre en Tur paa Landet med en Diligence kom saa ulykkelig af Dage, da han, der var ubekjendt med den engelske Hurtighed, troede at Hestene rendte löbske og sprang ud af Vognen, hvilket blev hans Död. Skuespiller Schwartz kom i den Tid til London og logerede sammen med Clemens i omtrent et halvt Aar. I et Brev fra Hjemmet underrettedes Schwartz om, at J. Bülow var entlediget fra sine Embeder og dette meddelte han straks Clemens. Denne bedrövedes meget derover og besluttede at rejse med Bülow til Italien for at adsprede ham. Men Bülow afslog dette venskabelige Tilbud, idet han angav, at saadant kunde give Anledning til skadelige Rygter.

En af de Mænd for hvilke Clemens havde særdeles megen Godhed, var Kjöbmand Splittgerber; hos ham deponerede han de Penge hvilke han efterhaanden fik udbetalt for sit Arbejde paa Stikket af Montgomerys Död. Da Splittgerber saae sig nödt til at opgive sit Bo som fallit, havde han sørget for at Clemens ikke skulde tabe noget, idet han kort iforvejen havde udbetalt ham de deponerede Summer, som sit Bo uvedkommende. Herved undgik denne et stort Tab.

Den österrigske Legationspræst Dr. Filos. Gruber, en kundskabsrig Mand, der var en stor Ynder af de tegnende Kunster og hyppigt besøgte de dygtige Kunstneres Værksteder, var ogsaa bleven opmærksom paa Clemens og søgte hans Bekjendtskab. Ved nærmere Omgang fattede han Yndest for ham og var ham, for hvem Sproget var meget ivejen, til stor Nytte ved at vejlede ham og føre ham hen til store Kunstnere eller til fortrinlige Kunstværker.

Clemens havde i London en Elev i Miss Keath, Datter af den forhenværende Konsul i Berberiel. Hun havde meget naturligt Anlæg og bragte det temmelig vidt i at tegne og radere, hvilket forskaffede Clemens megen Glæde. Faderen attraaede vel en Forbindelse mellem Læreren og Eleven, men Clemens fölte ingen Tilbøjelighed, og Guldets Magt fandt her saalidt som ellers Vej hos en Mand for hvem Æren var det højeste Maal. Til sit senere Bryllup, hvorom vi nedenfor skulle tale, modtog han af Miss Keath en kostbar Sölvkurv til venskabelig Erindring, og selv da hun siden blev gift (med en Henderson), glemte hun ikke sin forrige Lærer, med hvem hun brevvekslede endnu i 1807.

Efter et Par Aars Forløb kom Clemens til at logere hos en Bygmester (builder) ved Navn Rees, der havde i Huset hos sig sin Broderdatter Ann, hvis Fader ogsaa var Bygmester og boede i Usk i Wales. Denne Pige, der havde overlevet sine tidligste Ungdomsaar, var af en stille, blid Karakter, som ved en dermed forbunden høj Grad af Orden og Sparsomhed ikke forfejlede at gjöre Indtryk paa vor Kunstner, der nu begyndte at tænke paa

Hjemrejsen, da hans Arbejde nærmede sig sin Fuldendelse. I denne Tid blev han angrebet af en Sygdom, der i nogen Tid fængslede ham til Sengen og derefter holdt ham som Rekonvalescent i nogle Maaneder. Han modtog den omhyggeligste Pleje og mest deltagende Opmærksomhed, saa at han ikke følte det højst ubehagelige, stundum endog ængstelige, ved at udholde en Sygdom i et fremmed Land, skilt fra Familie og Venner. Den der saaledes for en stor Del erstattede ham Savnet af Frænder og Fædreland var Miss Ann. Hvor naturligt, at dette maatte gjøre et dybt Indtryk paa et Hjerte der slog saa varmt for alt Godt og Skjønt, som hos Clemens. Ved at tænke paa sit Hjem, randt ham vel og i Sinde, hvor tomt og dødt dette nu vilde være fremfor før, da hans Marie var den Alt oplivende. Han, med det rolige, fordringsløse Sind, var ret skikket for det huslige Liv og maatte højligens ønske at kunne danne sig et saadant, som han forhen havde nydt det, og hvis Savn han nu smerteligen havde erfaret i 5 Aar. Miss Ann blev vel ogsaa af noget Mere end den blotte Medlidenhed tilskyndet til at vise den Grad af Omhyggelighed og Deltagelse som hun gjorde, og det traf her, som saa ofte, at Søsterens Drillerier med Patientens òmme Vaagekone virkede med til at Hjertet bevægedes af mere end blot Venskab.

Pligtfølelsen bød Clemens at søge at vise Erkjendtlighed for al den Deltagelse og Omhu hvormed han var bleven plejet i sin Sygdom. Han tilbød derfor Miss Ann snart det Ene snart det Andet, men hun afslog Alt. Han blev herved bragt i Forlegenhed og halvt i Spøg tilbød han sig selv. Nu var der intet Afslag, men Taushed og Forlegenhed tilkjendegav den 28 Aars gamle Piges Følelser, og da Belingelsen om at rejse til Kjöbenhavn blev fremsat, fandt dette ej heller Modstand. Men hun vilde først besøge sine Forældre i Wales, og efter hendes Tilbagekomst forenedes de ved det ægteskabelige Baand, kort förend hans Hjemrejse her til Staden i 1795.

I London havde Rygtet sagt, at hele Kjöbenhavn var brændt; en Kabliaufanger, som han traf paa i Kaltegattet, bekræftede dette,

og af Frygt for ikke at kunne faae Husly besluttede han, da Fartøjet kom til Helsingör, at forblive der. Han opsögte en Kjöbmand Wright, til hvem han havde Adresse, og bad ham at skaffe sig Bopæl, da han stod i den Formening, at mange Husvilde tyede til de nærmeste Kjöbstæder. I Löbet af Samtalen erfarede han imidlertid, at Ilden ikke havde naaet Kongens Nytorv eller Gøthersgaden, hvor der var lejet Værelser til ham, og beroliget herved rejste han til Kjöbenhavn.

Ligesom han under sit Ophold i Berlin blev saavel af Minister Heinitz som af Cunningham og Andre opfordret til at forblive der, saaledes have vi ogsaa seet, at Trumbul anvendte sin Indflydelse for at faae ham til Nordamerika. Erindres tillige den ovenfor omtalte Fremgangsmaade ved Valget af Clemens til at stikke Montgomerys Död, der alt var paabegyndt af en Anden, saa kan det vel antages, at Clemens blev erkjendt for en af den Tids förste Kobberstikkere. Vel kunde det samme siges om Müller, der valgtes paa samme Maade, men ved at sammenholde disse to Stik, vil vel Ingen betænke sig paa at give Clemens' Arbejde Fortrinet, hvilket ogsaa ved den tilstaaede Ducör blev anerkjendt.

De mange og höjst tilløkkende Bestræbelser der gjordes for at faae ham bundet til det Land hvortil enhver af de Virkende hörte, maa ligeledes tale for den höje Grad af Kunstdygtighed, saavel som den elskelige Personlighed, man almindelig anerkjendte hos ham. Ikke at tale om, at hans franske og siden hans engelske Kone vel og have önsket at han tog Ophold i deres Fædreland. Lægges hertil, at ethvert af disse fordelagtige Tilbud afslog han af Pligtfølelse for sit Fædreland, da maa vor Agtelse og Kjærlighed for ham endnu stige höjere.

Under sit Ophold i London stak han det allerede forhen anförte :

179. *Portræt af Frederik Vilhelm II, Borussorum Rex, efter Schröders Maleri, stor fol.*
180. *Tre Portugisere, to Damer og en Herre, til et Værk over Portugal, som en Lord Gordon udgav.*

181. *The death of General Montgomery.* Published London April the 4th (Jan. the 1st) 1795, as the Act of Parliament directs, by A. C. de Poggi. Trumbul pinx. Clemens sc.

At gaae endogsaa blot noget i Detail om dette udmærkede Arbejde, vilde overstige det meget indskrænkede Maal der er afstukket for disse Linier, kun saameget maa vi bemærke, at ved en Sammenligning mellem dette Kobberstik og andre af den Tids Frembringelser af lignende Natur, maa Clemens' Arbejde tilkjendes Prisen.

Naar en udmærket Kunstner efter en Del Aars Fraværelse kommer hjem, da hænder det ikke sjældent, at han vel møder de samme Personer af hvem han ved Afrejsen modtog et venskabeligt Farvel, men at ingen af disse byde ham et hjerteligt Velkommen. Fordums Venner ere blevne kolde og Mæcenerne kjende ham neppe mere. Kunstneren maa endda være tilfreds naar han ikke opdager hemmelige Fjender, der ved Kabaler og Intriger søge at forbitte ham hans Fremtid. Det er derfor vigtigt at bemærke, hvorledes en Kunstner modtages, især af sine Brødre i samme Fag.

Her levede paa den Tid tvende Kobberstikkere, nemlig J. G. Preisler og J. J. G. Haas. Den første leverede efter sin Hjemkomst Gerners, Stampes og et Par andre Portrætter; han trak sig tilbage til Landlivets Rolighed*), og ved sin Deltagelse i Akademiets Møder viste han sin eneste Medvirkning i Kunsthenseende. Med denne Mand var altsaa Forholdet aldeles indifferent. Anderledes forholdt det sig med Haas, hvis Aktivitet ikke lod ham være ligegyldig mod sin Kollega. Fordums Rivalisering var ikke glemt, og som den der oftere maatte vige for den dueligere Clemens, betragtede han ikke denne med kjærlige Øjne. Uagtet Clemens forholdt sig aldeles rolig, saa sandt der dog bestandig et spændt Forhold Sted. Venskab var ikke at tænke paa.

Hans gamle fuderlige Velynder Wiedevelt levede stille i meget trange Kaar, og „falsk Undseelse hindrede den 72aarige Olding

*) Han døde i Lyngby den 21de April 1831 i sit 74de Aar.

fra at aabenbare Nogen sin Forfatning" *). Efter megen Kamp mod ædel Stolthed overvandt han sig dog tilsidst saameget, at han betroede Clemens sin Nød. Denne, der vel bedrøvedes meget over at finde en saa fortrinlig Kunstner saa lidet agtet og i saa trange Kaar, glædede sig paa den anden Side ved at kunne, formedelst sin Flid og Sparsommelighed, nu være istand til at række sin fordums Lærer og Vejleder en hjælpsom Haand; og sjelden har vel nogen Understøttelse været ydet med mere vemodig-glade Følelser, end Tilfældet var her**).

Efter et Aars Ophold i Byen flyttede Clemens ud til Solitude, bag Assistents-Kirkegaarden, og senere, 1797, fik han Tegnelærer Löffers Værelser paa Chærlottenborg. Da Politiet flyttede ind i det ny opbyggede Raad- og Domhus, beholdt han det Lokale i Sidebygningen ud imod Nyhavn som nu for størstedelen benyttes af Professor Hetsch. Denne Bolig beholdt han til sin Død.

Straks efter sin Hjemkomst besøgte han sin Ven og Velynder J. Bülow, der henlevede sin Tid i filosofisk Rolighed paa sin Ejendom, Sanderumgaard, i Fyen, hvis Have, skjönt anlagt paa en Mose, han anvendte Meget paa at forskjønne ved idylliske Partier, der tildels vare givne forskjellige Betydninger***) i moralsk og religiøs Henseende. Her havde Clemens med sin Kone aarlig 3 til 4 Ugers Ophold, som han tilbragte i landligt Otium. Efterhaanden fik han tegnet en Del Prospekter af den ommeldte Have, hvorefter nogle bleve stukne, hvilke nedenfor skulle omtales. Clemens havde her Lejlighed til ret at kjende, hvormeget Godt Bülow herfra i Stilhed stiftede, især til Fordel for Lærde og Kunstnere, saa at Danmark skal søge længe inden hans Lige findes: en Mæcen, værdig de Taarer der offredes ved hans Gravhøj af saa

*) Se Wiedevelts Nekrologi af Biskop P. E. Müller i Lærde Efterretninger 1802, Nr. 39.

***) „Hans (Wiedevelts) Lig fandtes i Peblingsøen den 21de Decbr. 1802." (anf. St.). Clemens har fortalt, at Wiedevelt ofte var plaget af Hovedsvimmel, og da han logerede i et Hus ved Ladegaarden, mente han at denne Svimmel har forarsaget, at han er faldet i Vandet og druknet.

****) Se „Sanderumgaards Have", Digte af M. Winther 1824.

Mange, men vist ikke af Nogen med saa smertelige Følelser som af vor Clemens.

De første Plader han stak i sit Hjem vare:

182. *Portræt af Konferentsraad Müller*, i Krajon-Manér. Underskrift: Amicitiae causa. J. Wiedevelt marm. exc. et Clemens ære incis.

Dette blev udført efter hans Bestilling som Tittelkobber til Katalogen over hans Kobberstiksamling, der udkom 1796.

183. *Andreas Petrus Comes a Bernstorff*. Juel p. fol.

Clemens antog, at Beskuelsen af berømte Mænds Portrætter altid maatte have gavnlige Indflydelse især paa Ungdommen, og tillige bidrage til at beholde saadanne Mænds Bedrifter i Erindring, og saaledes ligesom danne et Monument for dem, i Mangel af andet; derfor, maaske ogsaa af pekuniære Hensyn, fattede han den Beslutning, paa eget Forlag at stikke og udgive deslige Mænds Portrætter, hvoraf ovennævnte er det første. Da de udkom i ulige Størrelse og Indfatning, og derimellem bleve udarbejdede andre efter Bestilling, saa kan den af Clemens antydede Samling ikke bestemt angives, der desuden aldrig fremtraadte som noget helt Værk.

184. *Sammes Portræt i 8vo.* til Eggers' „Denkwürdigkeiten von A. P. Bernstorff. Kopenhagen 1800”.

Eggers siger i Fortalen, at dette lille Portræt er mere lignende end det store.

Tid efter anden erholdt vi fra hans Gravstik:

185. *Holbergs Portræt i 8vo*, benyttet til den seidelinske Udgave.

186—191. *Forskjellige Fartøjer*, 6 Blade i aqua tinta.

Disse bleve udførte efter Bestilling af den daværende Kadetchef Stibolt og efter hans Tegninger, til Brug ved Sökadetternes Tegneundervisning. Da de maa henføres til de mangfoldige Smaaling Clemens paatog sig, tildels som Brødarbejde, anføres de her kun som de eneste Blade i sit Slags.

192. *Börge Riisbrigh*, Logic. et Methaphys. P. P. Ord. Juel p. fol. 1798.

Dette Portræt er stukket efter Bestilling af en ung Adelsmand, der tilligemed sin Broder havde været Kostgængere og erholdt deres Opdragelse hos Professoren. Han vilde paa denne Maade vise sin Erkjendtlighed, skjönt der viste sig Vanskeligheder da Betalingstiden kom, og Clemens nedsatte den betingede Pris, 300 Rdlr., til det Halve. Maaske Riisbrigh har vidst noget herom, thi da Clemens sendte ham et Eksemplar i Ramme, modtog han derfor 70 Rdlr.

193. *Templum fortunæ*. Abildgaard p. 1795. Clemens sc. 1798. st. fol. aqua tinta.

Den om dette Maleri omløbende Historie, som Ukyndighed og Snakkelyst med sin altid tjenstfærdige vevre Tunge har udbredt, er aldeles fulsk. Det er bekjendt, at Maleriet er malet paa en Blik-Kakkelovns-skjærm, der tilhørte Gchejmeraad J. Bülow, og blev efter hans Død solgt ved Auktionen over hans efterladte Kunstsager i 1829, efter Sigende til Prinds Christian. Aarstallet viser allerede, at det har faaet sin Tilværelse nogle Aar förend Bülow kom fra sine Embeder, og Clemens havde seet denne Skjærm hos Bülow paa Kristiansborg omtrent i 1787, og hört ham selv spöge med den profetiske Hentydning som Abildgaard har fremstillet ved den hovedkulds nedstyrtende Person. Da Abildgaard nogle Aar forud havde behandlet dette Emne til Brug for Udgaven af Ewalds Skrifter, men var noget indskrænket ved denne Bestemmelse i Henseende til Kompositionen, saa er det ikke usandsynligt, at han senere har fölt Lyst til at behandle dette Emne paa en friere og med sin efter Satire ofte stræbende Tilböjelighed mere overensstemmende Maade, uden derfor at sigte til nogen bestemt Personlighed. Skjærmen blev paa Slottet indtil dets Brand 1794, da den kom i Clemens' Forvaring, indtil den blev afleveret til ovennævnte Auktion. Clemens stak dette Blad blot af Lyst, og havde vel isinde at udgive det, men forskjellige Omstændigheder forarsagede i nogle Aar Opsættelse fra Tid til anden, og det blev saaledes ganske glemt og udkom aldrig. Aftrykkene ere derfor kun meget faa og sjeldne.

194—218. *Udsigter i Sanderumgaard's Have*, ialt 25 Blade.

Vi have ovenfor omtalt, at Clemens, efter at være kommet hjem fra London, med sin Kone opholdt sig hos sin Velynder Bülow paa Sanderumgaard, og her tegnede han adskillige Partier af Gaardens Have, der i sit fri og smagfulde Anlæg havde Karakter af en Park. Et af disse, der fremstiller Stedets Hovedbygning, er udarbejdet i aqua tinta, 4to, som Tittelkobber til et af Kobberstikker Bagge i 1808 udgivet Digt: „Sommeraftener paa Sanderumgaard.” — Paa Bülows Bekostning stak Clemens 12 Udsigter i 4to af denne Have, og disse udgjøre en fuldstændig Rækkefølge. Adjunkt og Stiftsbygningsskonduktör i Fyen Hanck havde ligeledes tegnet en Del smaa Udsigter i denne Have, og 12 af disse, tilligemed en formindsket Kopi af Tittelkobberet til Bagges Digt, bleve stukne til Winthers Digte „Sanderumgaard's Have”.

Uagtet disse Stik ere fra en senere Periode, anföres de dog her, som henhörende til de Blade vor Kunstner har udarbejdet Sanderumgaard vedkommende.

219. *Maria Sophia Frederica. Frederici Principis Hæreditarii Daniæ & Norvegicæ conjux.* Juel p. 1800.

Dette er stukket som Sidestykke til Prinds Frederiks og Lovisa Augustas Portræt, se Nr. 137 og 138; men Aarsagen til at det udkom saa længe efter var, at J. G. Preisler havde paabegyndt dette Arbejde og Clemens vilde ikke være ham ivejen, af Hensyn til at han var Sön af den Mand der havde været Clemens' Lærer. Ved en Audiens hos Kronprindsen yttrede denne, at han ventede at see sin Gemalindes Portræt stukket af samme Haand, og da Clemens tilkjendegav, at Preisler havde begyndt derpaa, opmuntrede Prindsen ham til dette Arbejde, idet han tvivlede paa at Preisler nogensinde vilde blive færdig, eftersom han alt havde haft det i Arbejde i 3 til 4 Aar.

220—228. *Kjöbenhavns Skilderi*, Jonas fecit.

Dette udgjör 6 satiriske Blade med tilhörende saakaldte Nögle; desuden 2 Blade underskrevne, det ene: „Kakkelorum” og det andet: „Det er ikke godt, at Mennesket 'er alene”. Alle 9 Blade

ere efter Abildgaards Tegninger, og have Hensyn til Datidens Begivenheder.

229. *J. Juell*, Maler, Professor ved Kunstakademiet. Efter Juells egen Tegning 1801. fol. i Krajon-Manér.

Et Venskabsarbejde. Et tidligere Stik, hvor Portrættet har frisæret Haar, blev kasseret og Afstrykkene heraf ere meget sjeldne.

230. *Hædersminde for 2den April 1801* er Indskriften paa et Altar med en Urne og to kvindelige Figurer, et Blad til en Prolog ved en Theaterfest, efter Juells Tegning.

231. *Batallien den 2den April 1801* paa Kjöbenhavns Red. Lorentzen pinx.

Da Clemens havde besluttet at udgive dette Blad paa Prænumeration, med Forudbetaling af det Halve, 5 Rdlr., saa fik den gamle de Coninck ham til at udgive Prænumerationsskibe, der begynde med Nr. 500, for at antyde, at 499 Eksemplarer allerede vare tegnede. Forledet herved, antog Bodendick, at vor Kunstner derved vilde blive en rig Mand, og opfordrede ham til at dele denne Fortjeneste med Lorentzen, hvilket skulde afgjøres i et Møde hos de Coninck. Resultatet blev, at Clemens gav Lorentzen 1000 Rdlr. Da Lorentzen fik dette at vide, undrede han sig herover, eftersom han aldrig havde paatænkt saadant og ikke heller straks kunde fatte Grunden til Bodendicks usædvanlige Iver. Aarsagen hertil antoges senere at være et nøje Forhold til en Person i Lorentzens Hus, thi da denne Person var fjernet, kjölnedes Venskabet meget og Bodendick forklarede sig for Clemens, at det aldrig havde været hans rette Mening med denne Gave.

232. *Johan Bülow*, Gehejmraad, Ridder af Dannebrog og Kammerherre, Kommandör af Nordstjerneordenen. Juell pinx. 1787. Clemens sc. 1802.

Det var saa naturligt, at Clemens, der i en Række af Aar havde modtaget saa mangfoldige Beviser paa venskabelig Yndest af denne Mand, nærrede det Önske ved sin Kunst at bringe hans Billede til Efterverdenen. Efter Juells Maleri, fremstillede hans af en kjærlig Haand förte kunstfærdige Gravstikke os et saare vel-

lykket Portræt af den Mand hvem vor Kunstner satte højest af alle sine Venner.

Bülow viste sin Erkjendtlighed ved en Foræring af et Sölv-service.

233. *Englændernes sidste Daad i Kjöbenhavn 1807*; efter Eckersbergs Tegning, quer fol.

Hvor grusomme og sörgelige Krigs- og Ildebrandsscener ere, betragtede fra Humanitetens Standpunkt, saa afgive de dog for det blot kunstneriske Öje interessante og skjønne Motiver, endog afseet fra det Værd deslige Scener kunne frembyde som historiske Momenter. Saaledes finde vi ogsaa, at de rædselsfulde Nætter der fremkaldtes ved Englændernes Overfald i 1807, afgave maleriske Motiver, der bleve opfattede og fremstillede af flere af vore Kunstnere, blandt hvilke Prof. Eckersberg tegnede Englændernes Ödelæggelse paa Nyholm, kort för deres Afrejse. Clemens har bragt denne Tegning paa Pladen i let Manér, dog ikke uden at tilföje de tre engelske Højstkommanderende: Popham, Gambier og Cathcart, som Tilskuerne i Forgrunden.

Et herhid hörende Blad er ogsaa

234. *Den rædsomste Nat i Kjöbenhavn*, mellem 4de og 5te September 1807, efter Lorentzens Maleri, udarbejdet i aqua tinta, efter Grosserer Nathansons Bestilling.

235. *Fredericus VI., Daniæ Norwegiæ Rex etc.* Tegnet og stukket af Clemens efter Plötz's Fysionotracé-Tegning 1809. fol. med Rullet.

236. *Ove Malling*. Underskriften er fire Vers af Oehlenschläger: „Han præged Dydens lysende Bedrift — et elskeligt Eksempel“. C. Stub p. Clemens sc. 1810.

Underskriften paa denne Plade blev overdraget Kobberstikker Bagge, som herefter besörgede dette Arbejde paa hans senere Plader; hidtil havde Clemens selv stukket al Skrift.

237. *Christianus Fredericus, Princeps Daniæ & Norwegiæ*. Clemens sc. 1811. Oval fol.

Prindsens Ophold i Norge og Virksomhed til Normændenes

Fordel tilvejebragte et udbredt Önske om at besidde hans Portræt, og dette bevægede fornemmelig Clemens til paa eget Forlag at stikke samme.

238. *M. G. Greve af Rosenkrone*. Jucl p. Cl. sc. 1812. Oval fol. i Rullet-Manér, efter Bestilling af huns Enke.

I Anerkjendelse af vor Kunstners fortrinlige Dygtighed var allerede i Aaret 1809 tilstaaet ham et Tillæg til hans Gage som Hofkobberstikker af 300 Rdlr.; d. 28de Jan. 1810 udnævntes han til Ridder af Dannebrog, og under 20de April 1813 blev han udnævnt til Professor i Kobberstikkerkunsten med Rang i VI Kl. Nr. 1.

Trættet ved idelig at stikke Portrætter, vilde han til Afveksling foretage et større Arbejde, og da han besad Abildgaards Maleri „Homer“, som Sidestykke til „Ossian“, hvilket han havde haft saa megen Glæde af at bringe paa Pladen, saa besluttede han ogsaa at udarbejde et Kobberstik som Sidestykke hertil, og saaledes erholdt vi

239. *Homer*, Abildgaard p. Clemens sc. 1813.

Det er saa naturligt at anstille en Sammenligning mellem dette og Ossian (1787—1813), og vi ville da finde stor Forskjel, da Alderdommens Virkninger alt nu give sig tilkjende. I sit 38te Aar havde hans Gravstik en Klarhed, Delikatesse og Kraft, som vi savne i de Stik han udarbejdede i sit 64de Aar. Det ved saa særdeles megen Anstrengelse svækkede Syn, og tildels vel ogsaa den mindre sikke Haand, formindskede Arbejdskraften mere og mere, og Blade fra hans Haand blive nu færre. Først 3 Aar efter stak han

240. *Joakim Godske Moltke*, Greve til Bregentved etc. Jucl p. 1796. Clemens sc. 1816. Oval fol.

Ved et Vink af Etatsraad Weinwich var Clemens blevet opmærksom paa, at blandt de mange Portrætter af fortjente Mænd burde ikke savnes Billedet af den der ved sine alt dengang mange og store Fortjenester og sin høje Grad af Elskværdighed havde erhvervet sig saa mangfoldige Yndere. Portrættet blev i al Stillehed færdigt til hans Födselsdag, og da Clemens præsenterede ham det, blev

han meget rørt derved og forsikkrede, at det var en af de behageligste Overraskelser i hans Liv. Han gav Kunstneren en Obligation paa 1000 Rbdlr. og kjøbte desuden en Samling af hans Arbejder, hvilke efter Opfordring bleve sammensøgte og Pladerne afstrykte, hvor saadant gjordes fornødent.

241. *Caroline Amalia*, Daniæ Principis Christiani Frederici Conjux. Gröger p. Clemens sc. 1818.

Dette Portræt blev stukket efter hendes Gemals Bestilling og er Sidestykke til Nr. 237.

242. *Albert Thorvaldsen*, Eckersberg p. 1820.

Som Venskab ledede Eckersbergs Pensel, saaledes førte Agtelsen for denne store Mand Clemens' Gravstik. Han havde först isinde at stikke efter Eckersbergs Maleri i Akademiet, og udstedte i dette Öjemed i 1819 en Subskriptionsplan, men forandrede siden-efter denne derhen, at Eckersbergs i 1820 malede Portræt skulde lægges til Grund, da dette som det seneste maatte i Henseende til Ligheden foretrakkes det tidligere.

Det sidste af vor Kunstners større og udførte Arbejder var

243. *Christus i Gethsemane*, underskrevet: Pater mi fiat voluntas tua. V. Eckersberg p. Clemens sc. 1822. fol.

Eckersberg malede denne Gjenstand con amore, og Clemens yndede Maleriet saameget, at han af Kjærlighed til dette bragte det paa Pladen. (Eckersberg gjentog dette Maleri med Figuren i naturlig Størrelse til en Altertavle i Hagenberg Kirke paa Als, og ligeledes til Proprietær Berg i Fyen).

Tiltagende Alder og Synets Svækkelse forhindrede Clemens fra at behandle Gravstikken med behörig Sikkerhed, og han beskæftigede sig derfor fra nu af med mindre Gjenstande, hvoraf vi anföre følgende:

244. *Richelieu, confessant ses crimes le plus secrets devant Rhamantus*. Abildgaard inv. Clemens lith. Kgl. Stentr. A. dir.

Efter denne Tegning havde vor Kunstner alt tidligere udarbejdet et Kobber i aqua tinta; da nu Lithografien var kommet i Gang her i det kongelige Stentrykkeri under daværende Kapitajn

Abrahamsons Bestyrelse, saa fik Clemens Lyst til ogsaa at forsøge sig i en Gren af Kunsten der laae hans egentlige Fag saa nær.

245. *Den kristelige,*

246. *Den mosaiske og*

247. *Den muhamedanske Religion.*

Disse tre Blade ere lithograferede efter Abildgaards Malerier, der ere anbragte i en Sal i Konferentsraad Bruns forrige (nu Grev A. V. Moltkes) Palæ.

248. *Frederic le Grand*, lithograferet efter en Tegning som Clemens tog af Cunninghams Pastel-Portræt, der hører til det store Blad, Frederik IIs Revy.

249. *Ochlenzlæger*. Eckersberg pinx. 1822, tegnet paa Sten af Clemens.

Misfornøjet med det kongelige Stentrykkeri's Arbejder, lod han denne Sten sende til Hamborg og der afstrykke.

250. *J. F. Clemens*, stukket efter hans Vens Eckersbergs Maleri 1824.

Han har senere lithograferet sit Portræt efter samme Maleri.

I dette Aar (1824) traf ham det haarde Slag af Skjæbnen, at hans Kone berøvedes ham i hendes 56de Aars Alder.

Var hans første Kone meget aandelig begavet, saa udmærkede denne sig ved Orden, Sparsomhed, Properhed og alt hvad der kan siges at udgjøre den sande Huslighed. Hun stemmede derfor nøje overens med vor Kunstner, der endog fra Ungdommen havde stor Tilbøjelighed til et stille, roligt og fordringsløst Liv, og med hans tiltagende Alder steg denne Tilbøjelighed endnu mere. Deres 29 Aars Samliv hengik derfor i en Rolighed og Tilfredshed der næsten aldrig afbrødes, og skete delto, t. Eks. ved et Barns Død, da bragtes snart Alt i den gamle Orden.

I dette Ægteskab fødtes: 1. en Datter, der døde straks efter Fødselen; 2. en Søn Emil, død 5 til 6 Aar gammel; 3. en Søn Johan Frederik, f. 1800, og 4. en Søn Johan David, f. 1805, et halvt Aar efter at Johan David (Ajaks kaldet) af første Ægteskab var død. Da man troede at finde nogen Lighed mellem disse

tvende Halvbrødre, lod man det den ældste tillagte Navn Ajaks gaae over paa den yngre, der i Fremtiden mest kjendtes under dette Navn. Denne Søn, som i 1829 tog juridisk Embedseksamen, døde i Aaret 1840 som Kancellisekretær og Kancellist i det kongl. danske Kancelli, efterladende Enke og to Døttre. Den ældre Broder døde, saavidt vides, nogle Aar senere, uden Børn.

Sorgen over hans Kones Død, saavel som hans høje Alder af 75 Aar, havde svækket hans Legeme og Aand saa meget, at vi kun finde et eneste Blad fra denne Tid, nemlig:

251. *Lodtrækningen af den atheniensiske Ungdom.* Peron inv. Clemens sc. 1827.

Grevinde Münster ejede en meget stor Tegning af Peron, hvorefter Clemens tog en formindsket Kopi, der blev lagt til Grund for Kobberet, hvilket er stukket i let Manér i qver folio.

Det var ligesom Aandens sidste og svage Lue, der endnu engang oplussede förend den ganske slukkedes. Fra denne Tid henlevede han i fire Aar et Vegetationsliv, i hvilket Kræfterne efterhaanden aftog, indtil Dødens Engel blidt og stille lukkede hans Öjne den 5te Novbr. 1831.

T. C. Müller,

Biskop over Ribe Stift, Kommandør af Dannebrog og Dannebrogsmænd,
død 2den Okt. 1849.

(Væsentlig efter det af Biskop Daugaard udgivne Skrift: „Til Minde om
Biskop Tage Müller“, Kbhvn. 1849.)

Tage Christian Müller var født i Kjøbenhavn d. 3die Oktbr. 1780 af Forældrene Skrædermester Vilhelm Müller og dennes Hustru Frederikke Dorothea f. Rasmussen. Ogsaa Bedstefaderen, der hed Jörgen Müller og var gift med Anna Kathrine Welskou, var Skrædermester i Kjøbenhavn; men i en vis Henseende kunde Familien kaldes en præstelig, da flere af dens Medlemmer tilhørte den gejstlige Stand: T. C. Müllers Moder var en Datter af Præsten Frederik Rasmussen i Roholte i Sjælland; en Broder af hende, Provst Thomas Rasmussen i Grevinge i Ods Herred (død 1800 56 Aar gammel), var gift med en Søster til Skrædermester V. Müller, Elisabeth Margrethe M. (senere T. C. Müllers Svigermoder, omtalt i det Erslevske Leksikon som Forfatterinde af flere i Psalmebogen optagne Psalmer), og tvende af sammes Brødre vare Præster, nemlig Hans Henrik Müller, der døde 1803, 70 Aar gammel, som residerende Kapellan ved Helliggeistes Kirke i Kjøbenhavn, tidligere Sognepræst til Brønshøj, og Mikael Christian Müller, Sognepræst til Lyngby, senere til Højby i Sjælland, død som entlediget i 1829. Efter denne Sidste bar vor Müller sit andet Döbenavn, ligesom det første efter en i hans tidlige Barndom bortdød Morbroder. Sine ovennævnte Forældre, af hvem Müller selv betegner den ene som en Mand „af meget nglyværdig og elskelig Tænkemaade“, den anden som sin „meget omhyggelige Moder“, skyldte han „den ubetalelige og uerstattelige Velgjerning af en kristelig

Opdragelse" i sine tidligste Barndomsaar; men de indskrænkede Kaar hvori de levede vilde vanskeligen have tilladt dem, at lade ham følge den Tilbøjelighed til at studere som de tidlig troede at spore hos ham, dersom de ikke hertil kraftigen varo blevne understøttede af hans nysnævnte Farbroder Pastor H. H. Müller, „en Mand" siger den Aldöde i sine i Aaret 1835 til Ordenskapitlet indgivne Optegnelser „hvis Minde endnu lever, velsignet af flere af Menigheden, efterat hans Stöv i 32 Aar har hvilet i Jorden, og som, selv uden Börn, var Manges faderlige Velgjörer"; en Mand som han til sin Död bevarede i den kjærligste og taknemmeligste Erindring, paa Grund af de Fortjenester han havde haft af hans Ungdoms frugtbare Anvendelse, af hans Livs hele Retning og af hans Dannelse bande som Menneske og Præst. Saaledes blev han i en Alder af 6½ Aar optaget i Borgerdydsskolen i Kjöbenhavn den förste Dag da denne aabnedes, d. 1ste Maj 1787, og han vedblev at frekventere denne Skole indtil han derfra dimitteredes til Universitetet i Oktober 1795, da han, 15 Aar gammel, havde det Held at erholde den förste Plads blandt de ved Eksamen artium Udmærkede. Det paafölgende Aar underkastede han sig begge anden Eksamens Pröver, den filologiske i April, den filosofiske i Oktober, ligeledes med Udmærkelse; og han helligede nu sin Tid til det theologiske Studium, da hans Hu tidlig havde staaet til den gejstlige Stand og hans Farbroder nærrede hans Tilbøjelighed for denne. Ved hans Understöttelse, i hvis Hus han fra sit 12te Aar havde nydt Alt, blev han fritaget for den Nödvendighed, selv at forljene det Fornödne ved Andres Undervisning, saalænge indtil han havde taget Embedseksamen, og saaledes kunde han allerede i en Alder af 18½ Aar, d. 23de April 1799, underkaste sig den theologiske Eksamen med Laudabilis. De praktiske Pröver absolverede han flere Aar senere, den kateketiske i Novbr. 1804, den homiletiske i April 1806, begge med Udmærkelse. Efter at have taget sin Embedseksamen, forlod han sin Onkels Hus og flyttede til Borks Kollegium, hvor han derefter boede som Alumnus i 5 Aar.

Det var paa denne Tid at han ligesom standsede en Stund paa sin Vej, for at beraadslæne med sig selv om, hvilken Fremtid han helst skulde vælge. Thi det Held hvormed han havde fulden sit akademiske Løb syntes at aabne ham en Virkekreds i den egentlige Videnskabs Tjeneste, som akademisk Lærer, og hans Aand, som higede efter Lys og tørstede efter Kundskab, syntes en Tid stemt for denne Vej. Paa den anden Side drog den tidlige vakte og gennem Ungdomsaarene nærede Tilbøjelighed ham til den præstelige Embedsgjerning. Men kun en kort Tid var han tvivlraadig; thi snart stod Landsbypræstens Kald og Virksomhed for ham som den ønskeligste og glæderigste; han valgte den, og han priste ofte siden sit Valg, og efter at have forladt denne lykkelige Stilling, beklagede han, at hans Livs Gang havde ført denne Omskiftelse med sig. For denne sit Livs Hovedbestemmelse begyndte han derfor nu i Kandidataarene at danne sig, idet han oftere prædikede og da navnlig i Helliggejstes Kirke. Müllers akademiske Dannelselse falder i den Tid som nu ikke uden Grund benævnes Vantroens Tid; Rationalismen og Naturalismen lærtes ved Højskolen og prædikedes mere eller mindre aabenbart omkring i Kirkerne. Og maa det indrømmes, at vi alle i aandelig Henseende indaande denne Verdens Luft, og at Menneskene ikke kunne unddrage sig Indflydelsen af den Forestillingskreds som udgjør enhver Tidsalders aandelige Atmosfære, kan visselig den unge Kandidat heller ikke være bleven upaavirket af hin Tids Aand. Et karakteristisk Træk for Tidsalderen i den paapegede Retning er, at han i sine Student- og Kandidataar, som han selv har fortalt, ikke ejede nogen Psalmebog og heller ikke følte Savnet deraf, endskjønt han baade gik flittig i Kirke og jevnlig prædikede selv. „Det hørte nu engang ikke til” sagde han, naar man talte derom og yltrede sin Forundring og Beklagelse derover. Men at han, skjønt indaandende den rationalistisk-naturalistiske Tidsalders Luft, dog bevarede en levende Spire af den kristelige Tro, der siden kunde skyde frodigen op og bære gode og rige Frugter for ham selv og for de kirkelige Embeder han beklædte, det skyldte han

sin kristelige Opdragelse, og deri viste denne sig som hin „ubetalelige Velgjerning“, det skyldte han og sin Farbroders Omgang og Indflydelse. I en senere Periode, navnlig i dette Aarhundredes 3die Decennium, hørte man altid Tage Müller, Præsten i Kjöng, nævne som en af Landets mest kirkelige og rettroende Præster.

Idet han saaledes ikke forsönte sin Dannelse for sit Fremtidskald, som og i anden mere praktisk Retning, fortsatte han sladdigen sine Studier, i hvilken Henseende han, som han selv skriver, ikke kunde bebrejde sig Mangel paa Flid, men vel Valget af en Studeremaade der ej var grundig nok; navnlig beklagede han, at han ved sin theologiske, filosofiske og æsthetiske Læsning ikke var gaaet til Kilderne selv, men havde öst af de afledede Bække, og at han havde tilsidesat Filologien. Tillige arbejdede han for sit Bröd ved at undervise Andre i forskjellige Fag, hvorved han havde sit rundelige Udkomme. Et Par unge Mennesker dimitterede han til Universitetet, i flere private Huse gav han Timer; men sine fleste Dagtimer havde han besatte med Undervisning i det Schouboeske Institut og i Döttreskolen, i hvilke han erhvervede sig Bestyrernes Tilfredshed og sine Lærlingers Hengivenhed; og at denne bevarede hos Flere af dem endnu i hans sidste Aar, modtog han Beviser paa. Som Indbydelsesskrift til den offentlige Eksamen i det förstnævnte Institut i Oktober 1805 udgav han en Afhandling under Tittel: „Hvad er Venskab?“, der vidner baade om hans dybe Fölelse, om hans Skarpsindighed og Grundighed i at undersøge, og om hans Færdighed i at behandle Modersmaalet, der i dette lille Skrift, som ialmindelighed i Alt hvad der flöd fra hans Pen, fremtræder i sin Renhed, Skjönhed og Kraft. Et lignende Indbydelsesskrift (om Begrebet af Dyd og Lyksalighed og deres naturlige Forbindelse) udkom ogsaa fra hans Haand til det fölgende Aars Eksamen i Institutet, skjönt Forfatteren da allerede i et halvt Aar havde været Præst. Som Alumnus paa Borks Kollegium havde han i Aaret 1803 udgivet en lille lalinsk Afhandling pro stipendio, og mod Slutningen af sit Ophold

der vandt han Guldmedallien for Besvarelsen af Universitetets i Aaret 1804 udsatte Prisspørgsmaal i Filosofien*). Hans Stolthed bragte ham til, ved Indsendelsen af sin Besvarelse af Opgaven udtrykkeligen at forlange, at Seddelen der indeholdt hans Navn ikke maatte aabnes dersom kun et Accessit blev ham tilkjendt.

Neppe et halvt Aar efter at have opnaaet den Alder da gejstligt Embede efter Loven kunde betroes ham, nemlig d. 28de Marts 1806, blev han allernaadigst udnævnt til Sognepræst for Nørre-Snede og Ejstrup Menigheder i Aarhus Stift, og begyndte saaledes sit Arbejde i den Virkekræds for hvilken han især havde søgt at danne sig. Samme Aar, og just den samme Dag han havde holdt sin Dimisprædiken (10de April), forlovede han sig med Henriette Luise Rasmussen, der var hans 9 Aar yngre Søskendebarn (f. d. 28de Juli 1789), og knyttet til ham ved et dobbelt Slægtskabs Baand, da hun var Datter af hans ovennævnte Morbroder Provst Rasmussen i Grevinge — „en Mand der ikke bør forglemmes, som den der paa flere Maader, men især ved sine Börneskrifter, hørte til dem der heldigen arbejdede paa en forbedret Undervisningsmethode” — og den ligeledes anførte Søster af hans Fader. I disse gode Præstefolks Hus havde han sædvanligen i sine Studenter- og tildels Kandidataar tilbragt sine Ferier, og til Afveks-

*) Ungtet Müller i 2 forskjellige Optegnelser om sit Levnet siger at det var over det æsthetiske, man det dog upnatrivelig have været over det filosofiske Spørgsmaal han vandt Medallien; thi dette siges saaledes udtrykkelig i Universitetets Program af 11te Juni 1805 til den da forestaaende Rektorskiøftest d. 13de s. M., ved hvilken, ifølge Programmets Ord, de vundne Medallier for de besvarede Opgaver skulde af den fratrædende Rektor, Nikolaj Christoffer Kall, overrækkes vedkommende Kandidater, deriblandt Kund. Theol. Tage Christian Müller for den filosofiske. En Fejl her kan dog ikke vel tænkes at være indløbet. (Se ogsaa J. Möllers Fortegnelse over de vundne Medallier i Engelstofts Universitets- og Skole-Annaler for 1806 I. S. 124). Den Opgave hvorover han skrev man altsaa have været den i Jan. 1804 i Filosofien udsatte: *Ude voluptas proficiscitur quam ex optimis etiam hominibus cum insigni quadam calamitate conflictantibus, velut in tragoediis et rerum gestarum memorin, auditores et quandoque spectatores, cupimus?* Den i samme Aar udsatte Opgave i Æsthetikken handlede derimod om Aristoteles' Meninger de unitate dramaticæ.

ling med Hovedstadslivet, som han fra Barnsben af var vant til og iøvrigt elskede, nydt Landlivets stille Glæder. Her havde han holdt sin første Prædiken, og her var Billedet af Landsbypræstens Liv først traadt frem for hans Sjæl i saadan Skikkelse, at det var blevet Gjenstand for hans Önske. Her fandt han og den dyrebare Veninde der saa forstandigen og kjærligen delte hans Livs Glæder, Byrder og Sorger, der saa væsentligen bidrog til at forhøje enhver Nydelse og lindre enhver Smerte paa hans Livsvej, fra hans tidlige Ungdomsalder, da hun den 19de Septbr. 1806 viedes til den unge 26aarige Landsbypræst, igjennem hans Manddoms- og Alderdomstid, indtil hun sad ved den 69aarige Biskops Leje og trykkede hans brustne Öjne til. Han trængte til den Veninde han fandt i hende; thi fra Ungdommen af gik hans Sjæls dybe Alvor ofte over til en tung og mørk Stemning, hvilken han vel bekæmpede af al Magt i Bön og Tro, men som han dog neppe uden sin Hustrus kjærlige Bistand havde formaet at overvinde.

Idet Müller blev Landsbypræst, var vistnok et af hans Sjæls inderligste Önsker bleven opfyldt; dog havde Livet i Hovedstaden, Livet i den videnskabelige Verden, været ham for kjært til at han ikke skulde föle dets Savn ved Overgangen derfra til Livet i en jydsk Præstegaard paa Heden. Men da han, som han selv i sine Optegnelser udtrykker sig, „erfarede, at Jyllands magre lyngklædte Heder ere ligesaa frugtbare som Fædrelandets skjønne, ynderige Egne for den kristelige Tro's frodige Blomstren, tildels maanske frugtbare“, og da den levende Iver han fölte for sit Kald tog hans Kraft, der hidtil var anvendt i Videnskabens Tjeneste, i Beslag til hans Menigheders Bedste, blev hans Arbejde i denne Retning, som han drev med Lyst, ham en Erstatning for, hvad han i videnskabelig Betydning havde tabt ved at forlade Hovedstaden. Ved sin Dygtighed og sin retskafne, kjærlige Nidkjærhed vandt han disse sine Menigheders Agtelse og Kjærlighed. Men hans Virkekald hos dem blev kun kort; thi hans Hu stod dog stedse til at ombylle de mørke Hedegne med Sjællands skovkrandsede Sletter, hvortil Barndomsminde, Familieforbindinger og andre Ön-

sker droge ham, og han var heldig nok til, efter 4 Aars Forløb, under 5te Maj 1810, allernaadigst at blive kaldet til at være Sognepræst for Kjøng Menighed i Præstø Amt.

Ligesom han i Nørre-Snedde i den daværende Biskop over Aarhus Stift, Dr. A. Birch, havde fundet en Mand hvis Velvillie han skyldte megen Erkjendtlighed, saaledes blev i hans ny Kald Sjællands Biskop, den ligesaa elskelige som lærde F. Münter, hans uforglemmelige Velynder. I dette Embede tilbragte han sit Livs vigtigste og kraftfuldeste Aar, da hans Virksomhed der falder i det Ålſnit som begrændsedes af hans 30te og 50de Aar, og han handtes stedse med flere og stærkere Baand til denne Menighed, „hvor han vel ofte saaede med Smerte, men ogsaa saae mangen Spire opblomstre til sin Glæde”. Under hans Embedstid her indtraf Skolevæsenets forbedrede Indretning, hvilken overalt i Landet blev en Prøvesten for Præstens Dygtighed. Den voldte ogsaa ham, ligesom enhver Præst der vilde gennemføre den efter de lovbestemte Grundsætninger, meget Bryderi og ikke faa Ubehageligheder, mod hvilke han snlte sin Fasthed og Bestemthed i at handle efter Lovs og Anordningers Bydende. Han gjorde strenge Fordringer til Ungdommens Kundskaber, naar den fremstillede sig til Konfirmations-Forberedelse, og saaledes naaede han sit Ønske, at see Oplysningen vel fremmet i sin Menighed. Og som det var at vente, vandt han sig ved den Alvor og Kjærlighed hvormed han røgtede sit Sjælesørger-Embede i høj Grad sin Menigheds Agtelse og Hengivenhed. Det kostede ham derfor særdeles megen Overvindelse at forlade denne Plet, hvor han troede at have fundet det Hjem som han ikke paa denne Jord skulde ombytte med et andet; men som Fader for 6 Börn, hvis Opdragelse krævede stedse større Udgifter, under de ved synkende Kornpriser forringede Indtægter, saae han sig dog nødsaget til at søge om Forflyttelse; og denne Menighed, der var blevet ham saa dyrebar, sagde han sit vemodige Farvel, efterat han under 19de Marts 1830 havde faaet allernaadigst Beskikkelse som Sognepræst til Stege paa Mön og tillige som Provst for Mönbo og Baarse Herreder.

Hans Liv i Kjöng havde ikke været uden Frugt for Videnskaben; thi han skrev i denne Periode en liden latinsk Afhandling: *Argumentorum de moralitate mortis voluntariæ agentium disquisitio* (1814), indrykket i J. Möllers „theologiske Bibliothek“, 3 mindre Afhandlinger paa Dansk: „om Menneskets moralske Frihed“, over det Spørgsmaal: „er enhver Usandhed under alle Omstændigheder utilladelig?“ og „om det gejstlige Cölibats Oprindelse og moralske Indflydelse“, alle indførte i Sjællands Stifts Landemodes videnskabelige Forhandlinger; og udgav i 1829 det større Værk: „Udvikling af den kristelige Religions Tro'slærdomme“, som blev andengang oplagt 1832. Af de ikke faa Taler af ham som findes optagne i det af nuværende Biskop Dr. Brammer i 2 Bind i Aarene 1832—34 udgivne Skrift: „kirkelige Lejlighedstaler af danske Prædikanter“, ere de fleste, især i første Del, ligeledes fra denne Periode. Et kjærkomment Bevis paa den Agtelse han nød som Videnskabsmand erholdt Müller ogsaa derved, at da akademiske Promotioner i Aaret 1826 skulde finde Sted i Anledning af Jubelaaret for Kristendommens 1000aarige Indførelse i Danmark, modtog han under 31te Jan. i bemeldte Aar fra det theologiske Fakultet den hædrende Indbydelse til at disputere for den theologiske Doktorgrad, hvilken han dog med Smerte saae sig nødsaget til ikke at modtage, dels formedelst den korte Tid der var levnet ham til Dissertationens Udarbejdelse, dels formedelst sin Mangel paa Övelse i at tale Latin. — Et andet hædrende Bevis paa at Regjeringen paaskjønnede hans Virksomhed, modtog han ikke længe efter, da han under 1ste Nov. 1828 benaadedes med Tittel som Konsistorialraad.

Angaaende hans Familieforholde, navnlig i det heromhandlede Tidsrum, turde det være et passende Sted her at bemærke, at foruden Familien selv, der bestod af 2 Sønner og 4 Döttré (den ældste Søn født i Nörre-Snede, de övrige alle i Kjöng), som hans Hustru havde skjænket ham og som endnu alle levede med Forældrene, hørte til hans huslige Kreds baade hans egne Forældre saalænge de levede, og hans Svigermoder, samt senere den oven-

anföerte Pastor emeritus M. C. Müller, som i hans Hus tilbragte de sidste 5 Aar af sit Liv. Hans elskede Svigermoder (og Tante) Provstinde Rasmussen var allerede fulgt med ham til hans første Hjem i N.-Sned. Denne aandrige Kone, der som ovenfor anföert har skrevet flere Psalmer hvoraf nogle ere oplagne i den kristelige Psalmebog, kalder han selv „sin Familiekredsens skjöneste Pryd” og „sin huslige Kredsens Krone”; hun levede længst af dem Alle, da hun döde d. 19de Marts 1840, lidt over 89 Aar gammel. Hans egne Forældre kom ogsaa til ham endnu medens han var i Jylland; Moderen döde i September 1817, 72 Aar gammel; Faderen, en Mand med et bekymringsfrit, muntert Sind, oplevede den höje Alder af henimod 90 Aar, og var endnu aldeles rörig, da han ved Flytningen fra Kjöng uheldigvis brækkede sit ene Ben, hvilket foraarsagede hans Död d. 20de Novbr. 1830, kort efter Ankomsten til det ny Hjem i Stege, hvorhen han kun med Möje blev fört. Ikke længe iforvejen (d. 21de Juli 1829) var Farbroderen död i en Alder af 85½ Aar. Der var saaledes, som Müller selv bemærker, i nogle Aar den Mærkelighed ved Kjöng Præstegaard, at under dens Tag levede 3 ved inderlig Hengivenhed ikke mindre end ved Blodets Baand forenede Söskende, hvis Alder tilsammen udgjorde over 250 Aar. De Taler han holdt ved sine Forældres og Farbroders Jordfærd ere trykte i det ovennævnte Skrift.

Ogsaa i sit ny Embede som Sognepræst i Stege og Provst „fandt han megen Velvillie og lærte at kjende mange værdige Medarbejdere”. Men hans Ophold her var for kort til at der kunde opstaae et saadant gjensidigt Hengivenhedsforhold som det der havde fundet Sted mellem ham og Kjöng Menighed; thi allerede efter neppe 3½ Aars Forløb, under 6te Sept. 1833, blev han allernaadigst beskikket til Biskop over Ribe Stift istedetfor Dr. Fogtmann, som var forflyttet til Aalborg; hvilket Embede blev ham tilbudt uden at han selv havde haft nogen Tanke om at attraae det eller at komme i Betragtning ved dets Besættelse. Paa den aarlige Reformationssfest, Allehelgenssöndag 1833, indviedes han

af Biskop P. E. Müller til sit ny Embede i Vor Frue Kirke i Kjöbenhavn, i hvilken Anledning han selv ytrer, at det var „undersnare blandede Fölelser at han beklædtes med den bispelige Værdighed; at han, paaskjönrende sin Konges uforskyldte Naade, overlod dette Embede ikke uden et höjt bankende Hjertes Ængstelighed, men dog med det tillidsfulde Haab, at den Gud der havde givet ham saamange Prøver paa sin faderlige Godhed, vilde styrke ham i et Embede hvis Vægt han fölte for vel til ej at indsee, at hans Evne ikke svarede til hans Villie. Gik han end ikke uden Vemodsfölelse bort fra Möens ynderige Land og de gamle Forbindelser i Nærheden, og over i ny Forholde ved Vesterhavets nögne Bredder, gik han dog bort med den Forvisning, at hans glade Haab om at Aandens Frugter trivedes vel paa den cimbriske Halvö, ikke skulde blive beskæmmet”.

Straks efter Indvielsen begav han sig med sin Familie til sit ny Hjem. Müllers Udnævnelse til Biskop blev modtaget med Glæde af hans ny Embedsbrödre; hans Navn lyste foran ham og beredte ham en god Modtagelse. Det Hyrdebrev hvormed han hilste Stiftets Præster, efter at have overtaget Embedet, læstes af dem med Glæde og vakte Tillid, idet det vidnede om en Mand der var kommet paa sin rette Post, der med Iver og Alvor vilde forene ægte Humanitet i Förelsen af sit Tilsynsembede. — Biskop Daugaard, som under hele Müllers Embedstid i Ribe havde staaet i Embedsforhold til ham, som Præst, som Provst og tilsidst som Stiftsprovst, altsaa baade som hans Vikarius og Sjælesörger, vidner, at den Glæde han fölte over at vide ham beskikket til Biskop, fölte han ogsaa ved at staae under og arbejde med ham, og at, jo nærmere han kom ham i disse Forholde, desto mere elskede han ham. Alle Stiftets Gejstlige fandt en sand faderlig Ven i ham, naar de kun selv vilde. Det er vist, at han var streng i sine Fordringer, og det kan ikke nægtes, at han i enkelte Ting, der kunde synes Andre mindre vigtige, var, navnlig i sine Visitatser baade i Kirker og Skoler, noget nöjeregnende, hvilket stundum fristede de Paagjeldende til Utaalmodighed og Mødsigelse. Men naar man

betænkte, at han aldrig var strengere mod, aldrig var mere nøje-regnende med Nogen, hvad Pligten angik, end med sig selv, saa fortrød man snart sin Utaalmodighed, og som man fölte, at man skyldte den i Sandhed højærværdige Mand den største Agtelse, saa skjænkede man ham og gjerne en oprigtig Kjærlighed.

Den vigtige Hoveddel af det bispelige Embede, Visitatsen, røgtede Müller med Lyst og Iver og med en vistnok sjelden Dygtighed. Han havde stor Færdighed i at prøve Ungdommen, saavel den voksne i Kirken som Börnene i Skolen, i de forskjellige Fag; han havde et fint og övet Öre for Læsning og et skarpt Blik til at opdage Urigtigheder. Den tankelöse Udenadslæren og deraf følgende Opramsen var ham meget imod, og hans vedholdende Forestillinger og Bestræbelser mod denne Uskik have vist ikke været uden Frugt. En Visitatstur omfattede gjerne 3 til 4 Uger, og i denne Tid var han den ene Dag i Kirken, den anden i Skolen, og hjemme hos Præsten gjennemgik han Embedsbøgerne med stor Nøjagtighed. Over den Raskhed og Utrættelighed hvormed han udholdt dette anstrengende Arbejde, trods den fremrykkende Alderdom, maatte man undres; men naar han iövrigt var karsk, befandt han sig sjelden bedre og muntre, end naar han saaledes havde fuldt op af besværligt Arbejde; thi da var han som i sit Element. At naae det vidtlöftige Stift rundt hvert tredie Aar, var ikke at tænke paa; han havde lagt den Plan, at besøge alle Stiftets Pastorater i en Omgang af 6 Aar, hvilken han ogsaa fulgte i den første Halvdel af sin Embedstid som Biskop.

Det var naturligt at Regjeringen ved sit Valg af en gejstlig Stænderdeputeret ikke undlod at tage Hensyn til en Mand af saa almindelig erkjendt Dygtighed som Biskop Müller, og saaledes kom han, i den senere Halvdel af sin Embedstid i Ribe, til at deltage som kongevalgt Medlem i de Viborger Stænderforsamlinger i 1842, 1844, 1846 og 1848, som og senere i den grundlovgivende Rigsforsamling i 1848—49; men det var just ikke til Gavn for Bispembedet, at han saaledes i længere Tid bortkaldtes fra sin gejstlige Virkekreds for at sidde i Stændersalen, og derved forrykkedes

navnligen den nysnævnte for Visitationen lagte Plan, saa at der ved hans Død vare Pastorater i Stiftet hvori ingen Visitation havde været holdt i de sidste 8 Aar. Det var heller ikke til Gavn for hans egen Tilfredshed, at han saaledes førtes ind i de politiske Anliggender, for hvilke han altid havde følt Ulyst, og af disse droges bort fra den Gjerning som han elskede. Men iøvrigt indlagde Müller sig næsten ikke mindre Ære som Stænderdeputeret, end han havde vundet som gejstlig Embedsmand. Hans store Sandhedskjærlighed, Oprigtighed og Samvittighedsfuldhed vandt ham i Statens som i Kirkens Anliggender almindelig Agtelse; hans Dygtighed blev i hine som i disse anerkjendt, og saa misfornøjet han var med sig selv, saameget tilfredsstillede han Andre.

Ligesom i sit Valg til Stænderdeputeret, havde han tidligere modtaget et lignende Bevis paa Regjeringens Erkjendelse af hans Fortjenester, derved at han i 1839 beordredes at tage Sæde i Ritualkommissjonen. Han modtog og hædrende Beviser paa den kongelige Naade, idet han under 24de Jan. 1835 tildeltes Dannebrogordenens Ridderkors, den 28de Juni 1840 tillige Ordenens Sølvkors og den 18de Septbr. 1843 Kommandørkorset.

Bisköp Müller studerede flittigt og holdt stadigen Skridt med Tiden, navnlig med den theologiske Videnskab i dens Fremgang. Hans theologiske Retning var afgjort antirationalistisk; men paa den anden Side syntes det Parti i Kirken som gjerne nævner sig Gammeldagskristne ham for ensidigt, og han kunde ej slutte sig til det. Han stod udentvivl paa en ren kristelig Grund og holdt fast ved Bibelordet og Kirkeordet i den almindelige Kirkes Symboler. Over Dr. Martensens Fremstilling af Daabens Sakramente, i Anledning af Gjendöbersagen for nogle Aar siden, fölte han en ret inderlig Glæde. De sidste Aars kirkelige Bevægelser i Tyskland fulgte han med Opmærksomhed, og saae med stor Bedrøvelse, hvorledes den ene saakaldte Kirke stiftede sig efter den anden, alle sigende sig lös fra den kristne Kirkes Grund. At den store Kirkeforsamling i Berlin, som man nu næsten har glemt over de seneste Aars Bevægelser, vedtog Afgivelser fra eller Forandringer

af det apostoliske Symbolum, forargede ham meget, og var ham et Forbud paa, at hvad den tilsigtede ikke vilde opnaaes. — Han var en flittig Bibellæser og talte gjerne med Andre om Udlæggelsen af dunklere Steder. Beklagelser over vor Kirkes Savn af en god Oversættelse til almindelig kirkelig Brug af det gamle Testamente lode idelig fra hans Læber, saa ofte han talte om Bibelen. Af Opbyggelsesskrifter satte han Mynsters over alle. — I sin Embedstid i Ribe udgav han (1844), i Forbindelse med Pastorerne Dr. Kalkar og L. D. C. Vestengaard, en „Opbyggelsesbog for Kristne til Brug ved den private og huslige Andagt“, foruden flere der holdte Prædikener og Taler (saasom ved Reformationens Jubelfest 1836, ved Kong Christian VIIIs Død o. fl.).

Som den der havde gennemgaaet det gejstlige Embede i dets forskjellige Grader og var fortrolig med al dets Gjerning, kunde han være og var han en Raadgiver hos hvem den yngre og mindre erfarne Embedsmand med Tillid kunde søge al fornöden Vejledning i Embedets forskjelligste Anliggender. Som den der selv havde prøvet Verden og af egen Erfaring kjendte dens Sorger, forstod han at vurdere Andres Sorg, og hans kjærlige Hjerte bragte ham til at vise sine Embedsbrödre, som Alle med hvem han kom i Beröring, den hjerteligste Deltagelse i allehaande Sorger og Nöd, hvorpaa Flere af hine havde meget dyrebare Beviser. Han selv rantes under sit Ophold i Ribe af tvende store Sorger: hans værdige Svigermoder, hvem han, som oven anført, kaldte sit Huses Smykke, mistede Forstandens Brug og levede i denne sorgelige Tilstand i 2 Aar indtil sin Död; og henimod 4 Aar senere berövede Döden ham hans næstældste Datter, Johanne Christiane, der döde i Ribe d. 24de Novbr. 1843 i sit 27de Aar. Skjønt længe forberedt paa dette Stöd ved hendes tillagende Svækkelse, rantes han dog saa haardt deraf, at hans Smertesudbrud af Flere mistydedes som om han ikke bar sin Sorg med et kristeligt Sind. Men saaledes kunde de kun tolkes af dem der ikke stode ham saa nær, at de ret kjendte hans dybtfølende, men troende Hjerte.

I de sidste 2 Aar rystedes hans Sjæl dybt af de Sorger som ramte alle Danskes Hjerter. Oprøret i Hertugdømmerne og dets uretfærdige Understøttelse fra Tyskland vakte hans dybe Harme og en inderlig Bekymring for Danmarks Fremtid, der aldrig undlod at forurolige hans Sind. Ikke mindre frygtede han Følgerne for vort Fædreland af de skrækkelige Bevægelser som Februarstormen i Frankrig frembragte, og som rystede Evropas fasteste Troner, og af den Omvæltning i Statens indre Forfatning som hint Oprør nærmest foranledigede. Alle Begivenhederne i Sommeren 1848 forstemte ham kjendeligt, ej at tale om, at de forhindrede hans bedste Sommervirksomhed paa Visitatsrejserne og paatvang ham et Otium som ingenlunde kunde være ham kjær. For en Tid reves han vel ud af dette, men kun for at deltage i den jyd-ske Stænderforsamlings Beraadslagninger om Krigsskatten og Rigsdagsvalgene. Han havde haabet, at det skulde være sidste Gang han kaldtes til den ham saa ukjære politiske Forretning, og for at være sikker paa, at han ej skulde blive kaldt til den bebudede Rigsforsamling, skrev han til den daværende Kirke- og Undervisningsminister og bad ham at afværge dette. Efterat Vaabenstilstanden af 26de August var sluttet, foretog han en liden Visitats i Stiftets nordlige Egne, og hjemkommet fra den blev han snart ubehageligen overrasket ved den kongelige Skrivelse som bød ham at møde paa Rigsdagen. Med et tungt Sind og et beklemt Hjerte tiltraadte han denne Rejse, paa hvilken hans Hustru ledsagede ham, for at Livet i Hovedstaden ikke skulde blive ham utaaleligt, naar han var fjernet fra alle sine Kjære. Ængstelig for, hvad der skulde komme ud baade for Stat og Kirke af de Forhandlinger som dreves paa Rigsdagen, deltog han vel i disse; men hans Mismod nedbrød saaledes Legemets Kræfter, at han maatte forlade Rigsdagen inden den var endt, for at tye til Sygelejet. Efter at have i flere Uger ligget syg i Hovedstaden, plejet af tvende Døtre, der i Foraaret havde indtaget Moderens Plads ved den kjære Faders Side, var han istand til at være oppe og gaac lidt ud, og taalte at føres ud til Gävnö, hvor en Familie der var ham meget

hengiven gjæstmildt aabnede ham sit Hus; og man haabede at Landluften skulde virke gavnligt paa hans Helbred. Her tilbragte han en 6 Ugers Tid og kunde i Begyndelsen gjöre Smaanrejser i Omegnen. En saadan foretog han til sin kjære Kjöng Kirke, hvor han bivaanede Biskop Mynsters Visitats, og en sand Glædesdag vilde denne have været ham, dersom hans Helbredstilstand havde været en anden. Hans Hustru og de andre Börn gik imidlertid, udelukkede saagodtsom fra Muligheden af at komme til ham eller at faae ham bragt til sig under den fjendtlige Okkupation, i det glædetomme Hjem i ængstelig Spænding og bange Forventning om, hvad Tidender fra Gavnö skulde bringe dem. — I denne Tid indtraf hans yngste Söns Ordination som personel Kapellan, hvilken det saaledes blev den kjærlige Fader nægtet at udföre selv. Kort efter löde Esterretningerne fra ham saa foruroligende, at hans Hustru maatte begive sig til ham. Det var et Lyspunkt i den lidende Mands mørke Tid, da han atter saae sin tro Veninde ved sin Side, og Gjensynets Glæde syntes atter i Begges Hjerter at fremkalde Haabet om Forlængelse af det lykkelige Samliv, idet den syntes at vække Livskraften hos ham paa ny. Men det var og kun et Glimt af Haab. Det sluktes snart igjen, og nu stod Begges Önske kun dertil, at de dog med hinanden kunde naae Hjemmet. Hjemreisen tiltraadtes ikke uden stor Bekymring, men lykkedes over Forventning; efter faa Dages höjst besværlige Rejse, kom han den 11te August til den kjære gamle Bispegaard, som han saalænge havde savnet og sukket efter. For dem der saae ham igjen var det öjensynligt, at Mandens Dage vare talte; stundum faldt han ved Gjensynet i en bitter Graad. Han holdt nu stadigen Sengen, kunde midt paa Dagen med Möje föres fra det ene Leje i Sovekammeret til det andet i sit kjære Studereværelse, hvor han baade med Glæde og med Grand saae sine mange Böger, hvilke han plejede at kalde sine kjære, sine troeste Venner. Stedse var han omgivet af Hustru og Börn, der med Bedrövelse saae Oplösningens Time nærme sig, medens de dog ikke kunde slippe Haabet. Jeg besøgte ham, siger Biskop Daugaard, saa ofte

og saa længe ad Gangen som hans Sygdom tillod det, og var Vidne til den inderlige gjensidige Kjærlighed som i disse Smerrens og Sorgens Dage aabenbarede sig i denne Kreds af ædle, fromtfølede og kristeligtroende Sjæle. Han vilde gjerne tale med os, hellere at vi skulde føre Samtalen saaledes, at han nu og da kunde blande et Ord deri. Helst vilde han dvæle ved de ældre Tider og deres Sysler og Forhaabninger, ved Universitetsdagene og Ungdomsstudierne, saa og ved sin Embedstid i Kjøng; helst vilde han føres tilbage til de gamle kjære Forholde og til de Personers Minde som havde haft mest Indflydelse paa hans Livs Lykke, sine Forældre og Svigerforældre, og den Farbroder som han skyldte sin Dannelse. Af videnskabelige Anliggender kunde man bedst underholde sig med ham om Sprogbemærkninger, for hvilke han altid havde haft megen Sands.

Hans Aands Svækkelse mærkedes iøvrigt kun deraf, at han ej interesserede sig for de Ting og Personer som ellers laae ham mest paa Hjerte, med mindre hans Tanker ligefrem og umiddelbart lededes hen paa dem. Dog gjorde 3 Kandidaters Ordination, som indtraf faa Dage efter hans Hjemkomst, en Undtagelse herfra; thi efter dem spurgte han oftere og ønskede meget at see dem hos sig, og da de efter Ordinationen gik ligefra Kirken til hans Leje, underholdt han sig ret livligt med dem; iøvrigt plejede han sjelden at spørge efter de Fraværende. Saaledes hengik en rum Tid; men efterhaanden toge Kræfterne mere og mere af; snart kunde han ikke længere taale at flyttes, og i det sidste Par Dage henlaae han med lukkede Øjne uden at tale, indtil han den 2den Oktbr. Kl. 5 Eftermiddag, Dagen før sin 69de Fødselsdag, efter at have endnu med et svagt Ord begjært at drikke og at blive lagt tilrette, slog Øjnene op, saa med et forklaret Blik paa de Kjære omkring sin Seng, og hensov med et Suk blidt og stille.

Biskop Tage Müller var af Naturen udrustet med herlige Gaver, og disse havde han i sin Ungdom heldigen uddannet ved uholdende Flid i sine Studier; de vare og forbundne med den utrættelige Arbejdsdygtighed der passede saa vel til den høje

Stilling som han senest indtog i Kirken. Han var besjælet af en brændende Iver for Pligt og Ret, for kristelig Sandhed og kristelig Tro, baade medens han selv var Sjælesørger, og da Tilsynet med Sjælesørger-Embedet i saamange Menigheder var ham betroet; han gjaldt derfor for en streng Mand; men hans Strenghed og Embedsnidkjerhed var parret med ægte Humanitet og med det blødeste og kjærligste Hjerte, saa at enhver Tilrettevisning øjensynligen kostede ham Selvovervindelse. Men fremfor alt udmærkede han sig ved streng og uskrømtet Sandhedskjærlighed, ved en sjelden Oprigtighed og Aabenhjertighed, saa at hans Ord aldrig sagde andet end hvad han bar i Hjertet, og hvad Hjertet gjemte, det maatte han udtale. Han var ikke den Mand der lukkede Øjet til, for ikke at see det der ej var som det burde være, han kunde see og han vilde see; han var ikke den der veg tilside for Sligt, men han gik med sin sædvanlige Aabenhed lige imod det. Men naar han i sit Arbejde var stødt paa en Sten som var ham for mægtig, som han maatte lade ligge ihvor nødigt han vilde, da kunde hans Sjæl sønderrives af Bedrøvelse, og deslige og andre Sorger, saavelsom Sorg over Miskjendelse, som han stundum ikke undgik, frembragte, under den ovenberørte Grundstemning i hans Sjæl, et Mismod der indvortes fra lærede paa den stærke Bygning i hvilken hans Sjæl boede, og som ellers syntes at bebude ham en Alder langt ud over de sædvanlige Livets Grændser. Hine Egenskaber vandt ham en udmærket Højagtelse, Tillid og Kjærlighed hos Stiftets Gejstlige, og hos Enhver som traadte i nærmere Forhold til ham; hans Strenghed i Fordringer til sig selv og til Andre, hvor det gjaldt Pligten, kunde kun støde Enkelte, og som oftest kun for en kort Tid, tilbage fra ham. Overalt i Stiftet vakte derfor hans Død oprigtig Sorg blandt hans Embedsbrødre.

Tage Müller var vistnok, i de 16 Aar han førte Bispestaven, en af de dygtigste og værdigste Biskopper som nogensinde have beklædt Ribe Bispestol, og han hævdede sig en hæderlig Plads blandt sine samtidige Ligemænd. Han var en Mand af et anseligt og værdigt Ydre. Hans snehvide Haar forhøjede i hans sildigere

Leveaar det Ærværdige ved hans Person. Det Billede af ham som Provsterne i Stiftet, til Bevis paa deres Højagtelse og Hengivenhed, lode tage og ophænge i Domkirken, fremstiller hans værdige Skikkelse i Sandhed, og gode Stentryk efter samme bevare Mindet om hans Personlighed i en videre Kreds. Naar han fremtraadte i sit Kalds Gjerning, være sig til Præstevielse for Alteret i den herlige Domkirke, eller paa Prædikestolen, eller paa Visitatser i Stiftets Kirker, naar han opløstede sin velklingende, fyldige og stærke Røst, da maatte man sige, at han var en sand Taler. Disse udvortes Gaver understøttede sunde og klare Tanker, vigtige Lærdomme og Alvorsord udstrømmende af en kristelig Aand og Tro, og banede dem Indgang i Hjerterne. Paa hans Visitatser er det bemærket, at de Taler hvormed hans begyndte og endte Overhøringen henreve Mange og gjorde dybt Indtryk. Om den Prædiken han holdt ved sin Indvielse til Biskop er vidnet offentlig, at han som Prædikant kunde lignedes med den ærværdige Biskop Balle. — At han havde modtaget sin første Dannelse i det 18de Aarhundrede, kunde mærkes paa den Vægt han i den daglige Omgang lagde paa den udvortes Anstand, og visse ydre Ærbødigheds- og Høflighedstegn, der syntes ham — maaske ej heller ganske med Uret — nødvendige for det selskabelige Livs Behageligheder. Men dersom man heraf vilde slutte til en pedantisk Smaalighed hos Munden i hans Omgængelse, da tog man mærkelig fejl; han var en jevn og ligefrem Mand i hele sit Liv.

Den Kjærlighed hvoraf hans Væsen var gennemtrængt viste sig især i hans huslige Kreds, i Forholdet til Hustru og Börn, hvilke han elskede med den ömmeste Kjærlighed. „Gud fri mig” siger han selv i de ovennævnte Optegnelser til Ordenskapitlet „fra den bittre Sorg at miste nogen af disse Kjære!” Som vi have seet, skulde han dog ikke blive ganske fri derfor. Ogsaa de hængte ved ham med den inderligste Hengivenhed, og savnede ham dybt ved hans Bortgang. Næsten dagligen samlede han dem omkring sig til Andagtstimer, i hvilke han da forelæste dem et Stykke, mest af Mynsters „Betragtninger”.

Da Stiftets Landemode paa Grund af den fjendtlige Okkupation, og senere i Forventning af Biskoppens Helbredelse, var bleven udsat til en anden Tid end den sædvanlige, traf det sig at det holdtes just Dagen før den Afdödes Begravelse, og saaledes vare alle Stiftets Provster, hvilke han havde elsket som yngre Brödre, og af hvilke han var æret som en Fader, tilstede ved hans Jordefærd den 11te Oktbr. Desuden havde en stor Mængde Præster fra Omegnen, enkelte endog fra Stiftets fjernere Egne, forsamlet sig og fulgte, foruden en stor Skare af Byens Embedsmænd og Borgere, den almindeligt agtede og elskede Biskop til hans Grav. I Sörgehuset talede Provst Thune fra Gauerlund, til hvem den Afdöde i flere Aar havde, foruden i Embedsforhold, ogsaa staaet i et nøjere Venskabsforhold. Liget bares til Domkirken, ved hvis Dör Provster og Præster toge det og bare det til Pladsen foran Koret, hvor Stiftsprovst Daugaard søgte i korte Træk at skildre Manden og hans Liv. Ved Graven bragte Landemodets Senior, Provst Koch fra Döstrup, ham hans Embedsbröders sidste Taksigelse og Afskedshilsen*).

Biskop Müllers efterlevende 5 Börn ere: 1. Thomas Vilhelm Müller, födt 7de Febr. 1810, nu Strandkontrollör i Ferring ved Lemvig; 2. Frederikke Elisa M., f. 22de Juni 1814; 3. Christian Frederik M., f. 5te Jan. 1818; blev Student fra Ribe Skole 1836, tog de to förste Eksamina med Laudabilis og i Januar 1842 theologisk Eksamen med H. illaud.; blev i April 1849 udnævnt til personel Kapellan for Aal, senere for Stadil og Thim Menigheder i Ribe Stift, men er i 1851 formedelst Svagelighed igjen derfra entlediget; 4. Margrethe Helene Marie M., f. 17de Juni 1825, og 5. Dorothea Petrine Achtonia M., f. 26de Maj 1829.

*) Alle disse Taler saavel som de afsjungne Sange findes trykte i det ovennævnte Skrift.

Mindre biografiske Efterretninger om de senest Afdøde.

a. I første Halvaar 1849.

Sognepræst til Kirkehelsinge og Drösselberg Menigheder i Holbek Amt **Markus Mathiesen**. Søn af Sognepræsten for Ry og Sonnerup Menigheder i Kjöbenhavns Amt Mathies Jörgen Mathiesen (död 1793) og dennes endnu levende Enke Ellen f. Pohlman; blev födt i Ry d. 5te Oktb. 1785. Da han tidlig mistede sin Fader, blev han af Moderen, tilligemed en ældre Broder, Frederik Christian Mathiesen, der endnu lever som Sognepræst i Höiby i Ods Herred, sat i Roeskilde Latinskole, hvor høgge Brödrene ved deres store Flid og sædelige Forhold gjorde sig særdeles yndede af Skolens daværende Rektor, Johan Henrik Tauber. 1803 den 7de Maj dimitteredes han til Universitetet og absolverede Eksamen artium med Laudabilis; s. A. i Oktober tog han den filologiske og 1804 i April den filosofiske Eksamen med samme Udfald, samt den 22de Oktober 1807 theologisk Embedseksamen ligeledes med Laudabilis, hvilken Karakter han og erholdt ved de praktiske Pröver. Fra nu af og indtil sin Ansættelse som Sognepræst opholdt han sig i Hovedstaden og ernærede sig ved at give Undervisning i forskjellige Instituter (Sösterlige Velgjörenheds-Selskabs Skole, Döltreskolen, Jfr. Lindes Institut o. s. v.), som ogsaa ved private Informationer, saa at han formaaede, inellem at række sin trængende og værdige Moder en hjælpende Haand. Forsynet med gode Anbefalinger fra Flere af Datidens bekjendte Mænd (Nyrup, Münter, Plum, Örsted, H. G. Clausen, N. Nissen, m. fl.), blev han efter Indstilling af den endnu levende Gehejmekonferentsraad Grev C. E. Moltke under 20de Juni 1817 allernaadigst kaldet som Sognepræst for de ovennævnte

Menigheder, og virkede han i dette Embede i 31 $\frac{1}{2}$ Aar indtil sin Død den 24de Januar 1849.

1818 d. 5te Juni indtraadte han i Ægteskab med sin nu efterlevende Enke Christine Marie Begtrup, og de havde i dette deres Ægteskab 8 Børn, hvilke Alle leve. — Som Mand og Fader var han kjærlig, som Ven trofast og tjenstvillig, som Embedsmand ivrig og nidkjær og samvillighedsfuld i sine Pligters Opfyldelse.

Kapitajn af Infanteriet **Carl Johan Christian Hohlenberg**, Ridder af Dannebrog, omkommet ved Katastrofen i Ekkernförde Fjord den 5te April 1849. Blev født i Kjöbenhavn den 8de Maj 1802 af Forældrene Christian Hohlenberg, da Premierløjtnant i Sö-Etaten, død $\frac{7}{12}$ 1825 som afskediget Kommandörkapitajn (f. $\frac{27}{4}$ 1766, Sön af Henrik H., der var født 1726 og døde 1773 som Kapitajn i Sö-Etaten, og hvis ældre Sön var den bekjendte Sö-officer og Skibskonstruktör F. C. H. Hohlenberg) og Caroline f. Gianelli. Af sin Fader blev han ligeledes bestemt til Söen, blev i 1815 Sökadet og gjorde som saadan nogle Övelsesture med Kadetskibet; men da hans tiltagende Ulyst til denne Stand omsider overvandt hans Faders og Kadetchefens Modstand, beholdt han i Aaret 1820 sin Afsked. Kort derefter ansögte han om kongelig Tilladelse til privat at forberede sig til Offiserseksamen ved Landkadet-Akademiet, hvilket dog ikke bevilgedes; hvorimod det lykkedes ham i Aaret 1821 at blive optaget som Kadet i Landkadetkorpsets ældste Klasse, og han beholdt derpaa den 26de Febr. 1822 Ancjennitet som Sekondløjtnant af Infanteriet. Efter at have i et Aars Tid forrettet Tjeneste som opvartende Page hos de kongelige Herskaber, ansattes han fra 1ste Jan. 1823 som Sekondløjtnant ved daværende Kongens Regiment. Den 15de Aug. 1829 oprykkede han til Premierløjtnant i Regimentet; under 28de Juli 1839 forbeholdtes ham Kapitajns Ancjennitet, og ved den forandrede Hærgorganisation i 1842 udnævntes han, fra 1ste Juli s. A. at regne, til Kapitajn af 1ste Klasse i 3die Infanteribatallion, med den ham, som nylig anført, forbeholdte Ancjennitet. — I Efteraaret 1831 var

han beordret, med et lidet Detaschement, bestaaende af 4 Underoffiserer, 28 Mand og en Kavalleriordonnans, at forestaae Bevogtningen af Lollands Nordvestkyst til Forebyggelse af Kolerasmittens Indtrængen i Landet; og fra 1ste Juli 1835 beskikkedes han til at indtræde i Regimentets Armatur- og Munderings-Kommissjon og til at være det regnskabs- og forretningsførende Medlem af samme. — Under 28de Juni 1840 benaadedes han med Dannebrogordenens Ridderkors.

Ved Krigens Udbrud i 1848 drog han i Spidsen for sin ovennævnte Batallion, som han interimistisk kommanderede, til Krigsskuepladsen, men ankom først med Batallionen under Slaget ved Slesvig, hvor den derfor kun brugtes til at dække Tilbagetoget. Han havde en højst besværlig Marsj herfra til Aarhus, og deltog senere i begge Træfningerne i det Sundevedske, den 28de Maj og den 5te Juni. Da hans Helbred under de i 1848 udstandne Strabadser havde lidt endel, var han ved Felttogets Begyndelse 1849 først bestemt til at overtage en Post ved Intendanturen i Nyborg, hvilken Bestemmelse dog ved tilfældige Omstændigheder forandrede, og Hohlenberg blev nu givet den Kommando over det med den ulykkelige Ekspedition i Ekkernfjorden medfølgende Kompagni Soldater, som blev hans Fordærvelse, idet han ved Linieskibets Eksplosion fandt sin Død ombord i samme. De nærmere Omstændigheder ved hans Død skulle, efter de os derom meddelte Familieerretninger, have været følgende: Hohlenberg stod nemlig allerede, tilligemed sin Ven Kapitainløjtnant Krieger — med hvem han fra Barndommen havde staaet i den nøjeste og fortroligste Forbindelse — i Begreb med at stige i Baaden for at land-sættes, da han, efter et af nogle Soldater af Kompagniet yttret Ønske om at kunne medtage nogle dem tilhørende Penge og andre Effekter, som af Kapitajnen havde i Forvaring, efter eget Tilbud gik tilbage, fulgt af Krieger, for at hente disse Sager i det Rum i Skibet hvor de vare opbevarede; men medens de vare ifærd hermed, overraskedes de af Eksplosionen, og Begges Lig fandtes senere paa dette Sted, Hohlenbergs aldeles ubeskadiget, hvilket

derimod ikke var Tilfældet med Kriegers. Liget, som fandtes den 24de, blev begravet i Ekkernförde den 26de April.

Han efterlader sin Hustru, Christiane Frederikke Elisabeth fød Schou (f. 7de Juni 1810), Datter af Krigskancellisekretær Hans Andreas Schou i Holbek og Anna Christine f. Pagh, med hvem han havde været gift siden 10de Juli 1836, som Enke med 4 Børn.

Sekondløjtnant af Infanteriet **Jens Johannes Vilhelm Sechusen**, dødelig saaret i Træfningen ved Ulderup i det Sundevedske. Hans endnu levende Forældre ere: Kobberstikker samt Lærer og Inspektör under Generalstaben Peter Johan Sechusen (f. $\frac{1}{4}$ 1791 i Birkeröd, Sön af Johan Christoffer S., Bankgravör for Speciesbanken, der var födt i Kirkebyen Steinberg i Nærheden af Flensborg og döde i Birkeröd 1824) og Hustru Cecilie Christiane f. Friborg (Datter af Kirkeværge og Kapitajn Friborg, R. af D.). Sönnen blev födt i Kjöbenhavn d. 29de Juni 1826. Som Barn var han afholdt baade af Lærere og Kammerater for sin lyse Forstand og sit aabne Væsen; efter i nogen Tid at have besøgt en Forberedesskole, kom han i sit 11te Aar i Metropolitanskolen. Her var han stadig og flittig, og viste snart afgjort Interesse for Naturhistorien: han ikke alene samlede og udstoppede Fugle, men aftegnede og malede ogsaa Alt.

Nogen Tid efterat han i 1842 var bleven konfirmeret, forandrede Faderen af flere Grunde sin Bestemmelse, at lade ham studere, og tog ham derfor ud af Skolen. Det var ikke uden Sorg at Sechusen forlod Skolen; thi var han afholdt af Lærere og Kammerater, saa gjorde han ærligt Gjengjæld: Navnene Lassen, Ostermann o. fl. bevarede han saaledes altid i taknemmelig Erindring. — Han skulde nu slaae ind paa en anden Vej; et Tilbud om en Ansættelse bevægede Faderen til at lade ham forberede sig til dansk-juridisk Eksamen. Nogen synderlig Lyst til dette Fag havde han aldrig fölt, og alt som han kom længere ind i det, fattede han den mest afgjorte Modbydelighed derfor; desuagtet læste han med megen Flid og anvendte kun liden Tid paa Tegning, hvortil

han fölte mere og mere Lyst. Efter 1½ Aars Forløb tog han i Foraaret 1844 Eksamen, men kun med 2den Karakter.

Alt imedens han læste var det imidlertid bleven ham klart, at det ikke var paa denne Vej han kunde udrette Noget: det var Kunsten hvortil hans hele Hu stod. Faderens Önske havde han opfyldt, nu föjede Faderen sig efter Ynglingen, og S. begyndte at lægge sig efter Billedhuggerkunsten under Prof. Christensens Vejledning. Allerede 1845 blev han Elev af Kunstakademiet; men havde samme Aar den Sorg ved Döden at miste sin förste Lærer, Prof. Christensen, hvem han stedse mindedes med Agtelse og Erkjendtlighed. Bissen var imidlertid kommet tilbage fra Italien, og nu indtraadte Sechusen i denne Kunstners Værksted; fra 1845 - 48 arbejdede han dels her, dels i Thorvaldsens Musæum, udförte egne Arbejder og Kopier (for Porcelæns-Fabrikken reducerede han Thorvaldsens „Seirende Amor” og Bissens „Amor som sliber en Pil”). I disse Aaringer læste han ogsaa Meget, for at uddanne sig i sit Fag, især Nordens Historie. Höyens Forelæsninger og Grundtvigs Taler og Skrifter henrykkede den for Kunst og Fædreland lige begejstrede Yngling.

De politiske Begivenheder i Aaret 1848 fulgte han med den mest levende Interesse, og meldte sig straks som Frivillig. Först maatte han imidlertid gennemgaae en Övelsesskole, og i Maj Maaned blev han ansat som Underoffiser ved 5te Reservebatallion. Denne laae hele Sommeren i Jylland uden at komme i nogen Affære, og hans Breve vidnede hyppigt om den pinlige Sindsstemning som det idelig skuffede Haab om at komme i Kast med Fjenden fremkaldte hos ham. — Den fölgende Vinter gik han paa Kommandoskolen og blev den 10de Marts 1849 udnævnt til Sekondlöjtnant i Linien og ansat ved 3die Reservebatallion. I Fægtningen ved Uldrup den 6te April blev han haardt saaret under Knæet af 2 Geværkugler, da han var sprunget op paa et Gjerde, for at samle sine Folk. Batalionens Adjudant, Premierlöjtnant Fahrner, der sögte at hjælpe ham tilbage, delte hans Skjæbne: saarede og fangne bleve Begge förte til Flensborg. Efter et langt og smertefuldt Sygeleje blev Fahrner

udvekslet og kom tilbage, Seehusen ikke. Den 7de April blev han amputeret; medens han ventede Lægerne, som skulde udføre Operationen, havde han Sjælsstyrke nok til at skrive et roligt, udførligt Brev til sine Forældre, hvori han skønsomt forberedede dem paa det Slag der havde rammet ham. Men dette Brev blev det sidste; den 14de April udaandede han sin herlige Sjæl, langt fra sine Kjære. Han blev begravet paa Flensborg Kirkegaard den 18de April.

Afskediget Generalløjtnant **Johan Henrik Hegermann-Lindenkrone**, Storkors af Dannebrog og Dannebrogsmænd, død den 9de Maj, lidt over 84 Aar gammel. Han var en Normand af Fødsel, født i Frederikshald d. 30te April 1765, og Søn af den d. 28de Sept. 1800 i en Alder af 68 Aar i Mos afdøde Oberstløjtnant Caj Ditlev Hegermann. I en Alder af 10 Aar blev han d. 7de Juni 1775 optaget som Kadet i Landkadelkorpset i Kjöbenhavn, i hvilket han oprykkede til Underofficer d. 5te Febr. 1783; og fra samme Datum tillagdes ham Ancjennitet, da han under 4de Juni næstefter udnævntes til Sekondløjtnant ved det söndensjeldske Infanteriregiment i Norge. Efter Ansögning afgik han igjen fra dette Regiment d. 19de Jan. 1787 og indtraadte som Kommandersergeant og Adjutant ved Landkadelkorpset i Kjöbenhavn, med Löfte om efter 3 Aars Forløb at befordres til Premierløjtnant; den 24de Juli 1789 tillagdes ham Karakter som saadan. Den 30te Jan. 1790 beskikkedes han til Løjtnant ved Kadelkorpset, og blev under 2den Febr. 1793 benaadet med Kapitajns Karakter. Den 28de Novbr. 1800 afgik han fra Kadelkorpset og ansattes som Kapitajn á la suite ved Kronens Regiment. Den 7de Marts 1801 blev han med underhavende Soldateske indskibet ombord paa Orlogskibet Trekoner, som hörte til Södefensjonen paa Kjöbenhavns Red under Söslaget den paafölgende 2den April. Den 9de April næstefter benaadedes han med Grenaderkompagniet i samme Regiment. Den 30te Sept. 1803 erholdt han efter Ansögning Afsked af Krigstjenesten; men da i August Maaned 1807 den engelske Flaade nær-

mede sig Sjællands Kyster, ansaae han det for sin Pligt at deltage i Fædrelandets Forsvar og meldte sig hos Chefen for Kongens Livkorps, som antog ham til at gjøre Majors Tjeneste ved Korpset. Den 31te Decb. s. A. benaadedes han med Majors Karakter og Ancjennitet af 9de Aug. 1806, som vilde have været hans Stilling, hvis han var forblevet i Tjeneste ved Kronens Regiment. Under 14de Marts 1808 ansattes han som Sekondkommandant i Kjøbenhavn og paa Frederiksberg i Anledning af de forventede franske Hjelpetroppers Indkvartering i Kjøbenhavn og Omegn. Den 9de Maj s. A. blev han, uden at have ansøgt om nogen Ansættelse, beskikket til Kommandør for det daværende sjællandske Skarpskytterkorps; Armeen stod dengang paa Feltfod, og Korpset var ved Avantgarden under Generalmajor Evald og kantonnerede i Hirschholm og Omegn; senere, i April 1809, blev han med Korpset beordret til Kjøbenhavn og underlagt den 1ste Armé-Divisjon, men i April 1811 til Kjøge under 3die Divisjon. Den 18de Aug. i sidstnævnte Aar blev han udnævnt til Oberstlöjtnant. Under 23de Decb. 1813 overdroges ham Kommandoen over 3die Armé-Divisjon, som dækkede Sjællands sydøstlige Kyst. Den 9de Maj 1814 fik han Ordre at overlade Kommandoen til den Næstbefalende, og at afgaae til Kolding for at tage Kommando over den Brigade lette Tropper som der skulde trækkes sammen. Men allerede i Juni Maaned samme Aar indtrøf han med det ham nu allernaadigst anbetroede jyske Jægerkorps i dets Standkvarter, Citadellet Frederikshavn. Den 15de Jan. 1816 forfremmedes han til Oberst med den ham forbeholdte Ancjennitet af 15de Juli 1814. I Foraaret 1823 forlod han det ommeldte Jægerkorps, da han under 25de April s. A. udnævntes til Chef for det 2det Livregiment til Fods i Kjøbenhavn; tillige var han fra den 12te Okt. 1828 til 3die April 1834 Chef for Kongens Livkorps, ved hvilket han, som oven anført, ogsaa tidligere havde gjort Tjeneste. Under 19de Juli 1831 udnævntes han til Generalmajor, og erholdt ved Arméforandringen i 1842, fra 1ste Juli s. A., efter Ansøgning Afsked af Krigstje-

nesten i Naade og med Pensjon under Navn af Vartpenge, samt med Generallöjtnants Karakter.

I Anledning af Frederik VI's og Dronnings Kroning d. 31te Juli 1815 blev Hegermann benaadet med Kammerherrenöglen; og han hædredes d. 28de Okt. 1817 med Dannebrogordenens Ridderkors, d. 25de Maj 1826 med Kommandörkorset, og endelig d. 28de Okt. 1836 med Ordenens Storkors, ligesom han d. 16de Mai 1824 tillige erholdt Sölvkorset.

Den 26de Maj 1797 var han indtraadt i Ægteskab med Mette Luise Christiane Frederikke Lindenkroner (f. $\frac{1}{12}$ 1778), eneste Datter af den i 1817 afdöde Kammerherre Johan Frederik Lindenkroner og Bolette Marie Harboe, Datter af Sjællands Biskop L. Harboe, og dette hans Ægteskab foranledigede, at han, efter sin Svigerfaders Död, den 2den Maj 1818 blev under Navn af Hegermann-Lindenkroner optaget i den danske Adelstand tilligemed sine ægte Börn og Descendenter. (Som bekjendt blev Navnet Lindenkroner först antaget af Justitsraad Christian Lintrup, Stamherre til Gjorslöf, Söholm og Erikstrup, der den 8de Marts 1756 blev adlet som Christian Lintrup af Lindenkroner, og döde som Etatsraad d. 17de Aug. 1772 i sit 69de Aar; men Familien uddöde paa Sværdsiden allerede med Stamfaderens Sön nysnevnte Kammerherre Lindenkroner (f. $\frac{2}{3}$ 1746, d. $\frac{1}{6}$ 1817.) Fra de anførte Godser hidrörer det i Familien værende Gjorslövske Fideikommiss, omtrent 150,000 Rbd., der siden 1817 besiddes af Generalinde Hegermann-Lindenkroner.)

Hovedtrækket i den afdöde Generals Karakter var en klar, mild og rolig Forstandighed. Han var saaledes en Hader af Svulst og Affektation og kunde formelig blive opbragt, naar han hörte Nogen yltre sig i højtravende Udtryk om de simpleste Gjenstande. Men han havde ogsaa megen, sand og dyb Fölelse, lige fjernt fra Sværmeri og Sentimentalitet. Dermed forenede sig streng Samvitighedensfuldhed og urokkelig Agtelse for Pligten. Det vilde have været fuldkommen umuligt at bevæge ham til en Handling som

han ansaae for uret; men naar han troede, at Pligten fordrede det, var ingen Selvovervindelse ham for lung.

I en tidlig Alder forlod han sit Födeland Norge, og hans mandig-skjønne Ydre, i Forbindelse med hans brave og elskværdige Karakter, vandt ham her i Landet straks mange Velyndere, blandt hvilke den nylig nævnte Kammerherre Lindenkrone, om hvem den Afdöde siger, at han var hans „anden Fader, Velgjörer og Ven” og at „hans ædle Sind, ubegrændsede Menneskekjærlighed og Guds-frygt nedbeder Velsignelse over hans Efterladte.” Som alt anført, blev dennes eneste Datter, den i Hastes, Thaarups og Schultz's Tid beundrede, ogsaa af Öhlenschläger höjt priste, og endnu stedse med Interesse læste Digterinde, „Luise”, hans Kone, og er nu hans efterladte Enke. Den Sjælesympathi som fandtes imellem dem gjorde deres Ægteskab til et af de lykkeligste. Ingen Læser forstod hendes Skildringer eller delte hendes Fölelser bedre end hendes Mand, og ingen Forfatter tiltalte ham med saamegen Naturlighed og Inderlighed som hans egen Hustru. Begges Liv var som en skjön Idyl, og sjelden maaske er et langt og lykkeligt Liv henrundet i saa stille og uforstyrret Enighed som deres. I en Række af Aar boede de i Kronprindsessegaden, næsten ligeoverfor Indgangen til Rosenborg Have, og frydede sig ved Synet af det friske Grønne, der udfoldede sig lige udenfor deres Vinduer. Senere flyttede de ud paa den for sin stille og afsides Beliggenhed bekjendte, ved det gamle Kulkbrænderi beliggende, Gaard der med saamegen Föje förer Navnet: Rolighed. Saa nær ved Byen, og dog alligevel saa fjernt fra den, sögte og fandt Hegermann-Lindenkrone i Havens skyggefulde Gange den uforstyrrede Hvile for Sindet der var ham, som enhver Ældre, kjær og nödvendig.

Hvad Under, at han vandt det Land kjært der havde givet ham saa Meget, og at han blev en Fædrelandsven i dette Ords ædleste Betydning! Vel mindedes han Norge med venlige Fölelser, men han foretrak kjendeligt Danmark. Naar han udtalte sig om Kongen, Regjeringen, Folket, Naturen her, yltrede denne hans Forkjærlighed sig paa en næsten rörende Maade. Han kunde ikke

taale nogen Dadel derover. Det var ham ubehageligt, om han maatte indrømme nogen Mangel hos nogen af dem. Derfor vaktes ogsaa hans Indignation i dybeste Grad ved det Augustenborgske Forræderi, som man siden ved en Evfemisme har kaldet „det slesvigholstenske Oprør“, og han kunde ikke finde stærke Udtryk nok til at udtale sin Harme mod dem der saaledes havde krænket alle de Følelser der for ham vare de helligste: Kjærlighed til Fædreland og Kongehus, Troskab mod Pligten, Ærefrygt for sin Ed, Ærlighed og Oprigtighed mod sine Omgivelser. Ja denne Uvillie var stærk nok til at skjænke ham en Art Tröst, da hans egen ældste Søn blev et af de første Offere og ved Bau aabnede Rækken af de Helte som ved deres Død beseglede deres Troskab mod Fædrelandet. „En skjønnere og hæderligere Død kunde han ikke ønske sig“ vare hans egne Ord ved denne Lejlighed: „han har gjort sin Pligt, og er faldet som en brav Soldat“.

Skjønt han altid nærede en traditionel Ærbødighed for den der sad paa Tronen, var det dog naturligt, at han isærdeleshed følte sig heitrukket til Christian VIII, med hvem han i Karakter og Anskuelser havde saameget tilfælles. Der var den samme Tilbøjelighed til milde og forsonlige Forholdsregler, den samme ængstelige Frygt for ved de Reformers der ansaaes nødvendige at træde velbegrundede Rettigheder for nær. Der var den samme fine og luttrede Smag, det samme velvillige Sind, den samme Hjertelighed. Det var derfor et tungt Slag for ham, da denne ædle Fyrste døde. Men uagtet han baade ved Alder og Opdragelse og hele Livsstilling tilhørte en Tid der gik i Graven med Christian VIII, var hans Sjæl endnu saa ung og frisk, at han ikke blot uden Bitterhed, men endogsaa med Haab kunde hilse den ny Tingenes Orden der brød frem. Saaledes er det et ikke uvæsentligt Bidrag til hans Karakteristik, at han, uagtet det for vore Forholde Ny og Uvante i at see en Kapitajn hævet til Krigsminister, dog med levende Beundring udtalte sig om den Energi hvormed denne gik frem, og den Virksomhed som han udviklede.

Mod sine Undergivne fremtraadte han med den største Huma-

nitet. Selv hvor han maatte irettesætte og straffe, skete det med en saadan Trohjertighed og Venlighed, at det Bittre ved Irettesættelsen og Straffen blev borttaget, og man kun fölte den som en Nödvendighed. Han havde isærdeleshed Lejlighed til at vise dette som Chef for Studenterkorpset, og Enhver som kom i Berörelse med ham i denne Stilling, vil derfor sikkert mindes ham med Velvillie og Ærbödighed. Men da netop i et Korps som dette den streng militære Disciplin stedse har vist sig vanskelig at overholde, greb han ogsaa den förste Lejlighed der tilböd sig, for at trække sig tilbage fra Forholde hvor hans Retsanskuelse hyppigt maatte komme i Strid med hans Hjertes Fölelser.

Skjönt han ikke selv ejede nogen egentlig Formue, mödte de Trængende dog altid en virksom Understöttelse hos ham. Ethvert gavnligt Foretagende fandt redbon Deltagelse hos ham. Paa enhver Kollekt for en eller anden ulykkelig Familie kunde man næsten være vis paa at træffe Hegermann-Lindenkrones Navn. Saaledes var han En af Stifterne af Institutet paa Flakkebjerg til moralsk fordærvede Börns Forbedring og Frelse, og ydede ikke blot betydelige Pengebidrag dertil, men tog ogsaa virksom Andel i dets Bestyrelse lige til sin Död. En anden Sag for hvilken han levende interesserede sig, var den her i Kjöbenhavn oprettede Maadeholdsforening, hvis Formaal han billigede og rigeligt understöttede, skjönt han snart overbevistes om, at den havde Folkestemningen imod sig, og navnlig ikke kunde gjøre Regning paa Bifald og Opmuntring af de Höjere staaende. Ogsaa i Frimurersamfundet, hvis Hovedhensigt er Velgjörenhed, indtog han en udmærket Plads og beklædte de höjeste Værdigheder i samme. Den Lighed og Broderlighed der udgjör et af dette Samfunds Grundtræk, stemmede ganske overens med hans eget jevne, fordringsløse, beskedne Væsen, og det fortjener at bemærkes, at han ogsaa udenfor Logen mödte dem som tilhörte den med samme Venlighed og Forekommenhed, som der hvor Vedtægterne paaböde det.

Mod hans Livs Aften svækkedes hans Syn, saa han aldeles ikke kunde læse og kun med Vanskelighed skrive. Men han bar

dette uden Klage og med den samme fromme Resignation der udmærkede ham gjennem hele hans Liv. Religionen havde altid været ham en Hjertessag, og saalænge hans tiltagende Svagelighed paa nogen Maade tillod ham det, forsönte han ingen Söndag at möde i Kirken. Den Aandskraft og Sindsro hvormed han bar de enkelte tungere Sorger der tilskikkedes ham, hvoriblandt isærdeleshed en elsket Datters Död, der var gift i Norge og i sin blomstrende Alder döde fra flere smaa Börn, saavel som den Söns der faldt ved Bau, vidner om, at hvad han der hörte, ogsaa bevarede af ham og bar sin Frugt.

Et snare talrigt Fölge af simple Borgere og af Statens første Embedsmænd ledsagede hans Kiste, da den bares til Garnisons Assistenskirkegaard udenfor Österport, og Alle fölte, at en ædel Mand var gaaet til Hvile, en Ædling i dette Ords rette Betydning, en Mand hvis Liv havde været helliget ikke blot til Opfyldelse af de Pligter som hans Kald paalagde ham, men ogsaa til Udövelse af Menneskekjærlighedens stille og husvalende Gjerninger.

Vor Öhlenschläger, som hörte til den Afdödes Vennekreds (jfr. Öhlenschl. Levnet II, 334), hædrede hans Minde ved fölgende smukke Digt*) i Berl. Td. Nr. 114 f. 1849, hvilket vi ikke lade i Betænkning at optage:

Den gamle General — han smiler ikke mer;
 Röd musset, frisk og munter ej Vandreren ham seer
 At gaae fra Stadens Mur
 Til blomstrende Natur.
 Han blomstred som Naturen; men Döden stod paa Lur
 Og sagde: Du har vandret i Aar vel otteti,
 Din Vandring her paa Jorden bör være nu forbi;
 Men hist i Himlens Stat —
 Jeg véd Du er parat —
 Igjen Du for vor Herre staaer som en ung Soldat.

*) Et tidligere Digt til ham fra Öhlenschläger findes i Aftenbladet for 1823 S. 131, nemlig Afskedssang til Kammerherre Oberst Hegermann-Lindenkronc fra Jydske Jægerkorps d. 29de Apr. 1823.

Den gamle General var kjæk i Ungdoms Lyst;
 Fra Norges Klipper kom han til Danmarks skjønne Kyst.
 Han stod i Fredriks Hær,
 Og han fik Ydun kjær,
 Og, yndige Luise! han blev sin Kvinde værd.
 At slaae for elskte Danmark han altid var bered.
 End kraftig i sin Alder, han fandt sit „Rolighed“,
 Hvor Venskab, Poesi
 I huslig Harmoni
 Ham planted mange Blomster paa Livets skjønne Sti.

I mangan dejlig Sommer, som udi Frejas Sal,
 I Börnebörnesflokken sad gamle General.
 Du havde Sønner tre,
 Som alle lod sig see
 Naar Thor til Farer kaldte, Bedrifter skulde seee.
 Den Förste ramte Död,-
 Hans Blod for Danmark flöd,
 Da Fjenden ind, den frække, fra Dannevirke bröd.
 Og Du begræd Din Sön!
 Men — det er Heltens Lön —
 Nu favner han sin Fader, den Velkomst er saa skjön!

Fred, Olding, med Dit Stöv! Din Troskab var ej slöv;
 En Krands Din Kiste flettes af friske Egelöv.
 I højen Alders Tid
 Du drog vel ej til Strid,
 Men födt Du var til Stridsmand, skjönt Du var mild og blid.
 Du havde gjerne draget mod Forræderen Dit Sværd;
 Nu Fyldest Dine Sønner gjör i den danske Færd.
 Saa sov i Graven södt!
 Ej er Dit Minde dödt,
 Dig signer mangt et Hjerte, som har Dit Hjerte mödt!

De i Digtet omtalte tre Sønner ere: Johan Frederik H.-Lindenkrone, födt 1802, faldet ved Bau d. 9de Apr. 1848 som Kapitajn i 3die Jægerkorps, ugift; Caj Ditlev H.-L., födt 1807, nu Oberstlöjtnant af Kavalleriet, R. af Db. og Dbmand; og Didrik Vilhelm H.-L., födt 1817, nu Ritmester af Kavalleriet, R. af Db.

Krigsråd og Medlem af Akademiet for de skjønne Kunster, Ridder af Dannebrog, **Frederik Mikael Ernst Fabritius-Tengnagel**. Var født d. 2den Jan. 1781 paa Hovedgaarden Vejlegaard i Salling Herred i Fyen, af Forældrene Mikael Fabritius-Tengnagel, Kammerherre, Generalkrigskommissær (født 1739, død 1815, optaget i Adelstanden med det tillagne Navn Tengnagel tilligemed sine Søskende i 1778), og Adolfine f. Leth (f. 1746, d. 1795, Datter af Generalløjtnant Leth til Sanderumgaard). Af 9 Søskende — 3 Brødre, 6 Søstre — var han den yngste. Af sine Forældre blev han bestemt til Krigstjenesten, og i den tidlige Alder af 13 Aar udnævnt til Offiser i det fyenske Regiment lette Dragoner, uddannede han sig i Kiel for Kavalleritjenesten. I det nævnte Regiment tjente han nu i en Række af Aar, dels som underordnet Offiser, dels som Eksercerskole-Forstander. Men den militære Bane var ikke den for hvilken han var heldigst udrustet af Naturen, som derimod ved det ham medfødte Talent for Kunsten havde anvist ham en anden, som han siden med Hæder og Held betraadte. Efter at have i Aaret 1813 taget sin Afsked fra det Militære, valgte han snart Kunstmalingen til sin fremtidige Beskjæftigelse, dels af en fra sin første Ungdom næret Forkjærlighed, dels for derved at kunne erhverve sig sit Underhold. Han søgte nu at uddanne sig som Landskabsmaler under nuværende Justitsraad J. P. Möllers Vejledning og samtidig med Professor Dahl og flere andre siden højtstaaende Kunstnere, der indvirkede paa ham i en heldig Retning. Ved senere at berejse Udlandet, ved at opholde sig et Aar i Dresden, hvor han atter samlede med Professor Dahl, og ved at benytte det derværende udmærkede Billedgalleri, blev det ham end mere indlysende, at Kunsten var den Retning hvortil han følte et sandt indre Kald. Megen Opmuntring og Understøttelse i sine Bestræbelser nød han af daværende Prinds Christian og andre Velyndere, saasom nuværende Førsteminister Grev A. V. Moltke, o. Fl. Saaledes vedblev han til sin Død at dyrke den ommeldte Gren af Kunsten og blev i Aaret 1829 optaget som Medlem af det her-værende Kunstakademi. Ikke længe efter sin Afskedigelse var han

bleven udnævnt til Krigsråd, og den 28de Juni 1847 benaadede Kong Christian VIII ham med Dannebrogordenens Ridderkors.

Om Fabritius-Tengnagel siger Weinwich i sit Kunstnerleksikon 1829, at han „af Lyst til Malerkunsten dyrkede Landskabsmaleriet, hvilket lykkedes ham saa vel, at han kan regnes blandt Danmarks gode og behagelige Malere, der endnu sikkert vil vise større Prøver paa sin Kunst, naar han i de bjergagtige Lande faaer den højere Naturs rædsomme og imposante Scener at sec.“ Dette er dog, saavidt vi have kunnet erfare, ikke bleven Tilfældet, da han neppe har gjort andre Rejser i Udlandet end den ovenomtalte tidligere, hvorimod han jevnlig foretog mindre Kunstvandring i Fædrelandet, især til sin Fødeby Fyen; ligesom han neppe heller har behandlet Naturscener af det nysnævnte Slags. — Han var en meget flittig og produktiv Maler, og skjönt han, som fra først af Dilettant, udentvivel savnede noget af den Grundighed som en tidligere og mere skolemæssig Uddannelse kunde have givet ham, naaede han dog vistnok som selvstændig og i en vis Retning original Kunstner et højere Trin. Hans Vinterlandskaber og Maaneskinsstykker ville sikkert beholde et blivende Værd. Hvad der især betegnede ham som Landskabsmaler, var den flittige, venlige, omhyggelige Behandling. Dog vilde det aldrig ret lykkes ham at bringe Varme eller Liv ind i sine Fremstillinger af Sommer- og Høstlandskaber; hans Farve manglede da som oftest Harmoni og Friskhed, Løvet manglede Lethed og Karakter. Vinteren derimod egnede sig bedre for hans Pensel, og hans heldigste Fremstillinger af den indtage en hæderlig Plads blandt hans Samtidiges Arbejder.

Fabritius-Tengnagel var af Ydre en lille, pertentlig Mand, hvis sirlige og elegante Væsen let gjenkjendes i hans Malerier. Han efterlod sig en ikke ubetydelig Formue, tildels hidrørende fra hans Kunstnervirksomhed i Forbindelse med en god Ökonomi. — Han levede bestandig ugift og blev, efter i længere Tid at have været svagelig, bortkaldt ved en pludselig Död den 27de Maj 1849.

Premierløjtnant af Artilleriet **Ernst Vilhelm Henrik Dorn**, faldet under Bombardementet paa Fredericia. Han var den næst-

yngste af 8 Børn af Krigskancellisekretær Mathias Vilhelm Dorn (f. 1781) og Hustru Julie Vilhelmine f. Wilkens (født 1786, død i April 1847). (Krigskancellisekretær Dorn var Søn af Jens Pedersen Gudhjelp Dorn, der døde 1783, 30 Aar g., som Præst i Frederiksværn, og Sønnesøn af Mg. Søren Mathisen Dorn, død 1797, 81 Aar g., som Præst i Melby, Frederiksborg Amt, og hvis Fader, Stadskapitajn og Garver i Kjöbenhavn Peder Dorn, var gift med den bekjendte Klokker Søren Mathisens Datter Mette Mathisen, der i sit senere Ægteskab med Admiral Kaas blev Stammer til Daneskjold-Samsøerne og Augustenborgerne. Se de af Lengnick udgivne Stamtavler.) Ernst Dorn blev født i Kjöbenhavn den 12te Januar 1818, men var neppe 3 Aar gammel da hans Forældre tog fast Ophold paa Landet, først paa Æskemosegaard ved Birkerød og senere i Kongens Lyngby, hvor de forbleve indtil Efteraaret 1833, da de, for at faae deres Sønner bragte i Vej, atter flyttede til Kjöbenhavn. Under deres Ophold paa Landet ledede de selv deres Børns Undervisning; men hvor stor Omhu og Flid de end herpaa anvendte, kunde det dog ikke være Andet, end at denne Undervisning maatte blive mangelfuld i flere Retninger, og den vordende Artillerioffiser savnede saaledes blandt Andet aldeles Undervisning i det der senere skulde blive et Hovedfag for ham, nemlig Mathematik. Dog, det lyse Hoved og den Lærenemhed hvormed Forsynet havde begavet ham, gjorde det muligt for ham, i en ældre Alder ved ufortrøden Flid at indhente og oprette hvad der manglede ved den første Undervisning, og nogle Aars Vejledning var tilstrækkelig til at sætte ham paa det samme Standpunkt i Henseende til Kundskaber, som dem blandt hans Ligealdrende der i en langt yngre Alder havde lagt Grunden til denne Kundskab. I sit 17de Aar indkom han i Landkadet-Akademiets Mellemlasse, og efter at have gennemgaaet de forskjellige Oprykningseksamina ved Akademiet i 3 til 4 Aar, dimitteredes han derfra som Sekondlöjtnant af Infanteriet med Anciennitet af 1ste Novb. 1838, og afgik derefter til sit Regiment, som laae i Garnison i Rendsborg.

Men Tjenesten ved Infanteriet faldt i det Hele taget kun lidet i hans Smag, og Fjernelsen fra hele hans Familie, i Forbindelse med Garnisonslivets Ensformighed, gjorde ham snart Opholdet i denne kjedelige By utaaleligt. Ikkun lidet over et Aar efter sin Ankomst til Rendsborg ansögte han derfor om Tilladelse til at indstille sig til Adgangseksamen til den militære Höjskole, og da den ansögte Tilladelse meddeltes ham, ankom han igjen til Kjöbenhavn, hvor han efter nogen Forberedelse indstillede sig til den nævnte Eksamen, som han heldigen gennemgik. Efter at have valgt Artillerividenskaben til Maal for sit Studium, arbejdede han nu med Lyst og Iver ved Höjskolen, og anvendte den yderste Flid paa at uddanne sig til en duelig Offiser i det Vaaben han havde valgt. I Löbet af 3 Aar havde han heldigen bestaaet alle Eksamina ved Höjskolen, og afgik derfra som Premierlöjtnant i Artilleriet med Ancjennitet af 1ste Aug. 1844 og Ansættelse som saadan ved Artilleriregimentet i Kjöbenhavn. Her gjorde han Tjeneste i nogle Aar, indtil han i 1816 blev forsat til Frederiksværk, som Kommandör for det derværende Artilleridetchement, i hvilken Stilling han forblev til Krigens Udbrud i 1848. Besjælet af den mest brændende Lyst etter at komme til at maale sig med Fjenden, önskede han Intet hellere end snarest muligt at komme i Ilden, for, som han yltrede, at prøve hvad han duede til; men den ham betroede Kommando paa Frederiksværk kunde ikke forlades forinden adskillige Arbejder vare tilendebragte, og han var bleven aflöst af en Anden. Han paanskyndte derfor af alle Kræfter Arbejdernes Fuldförelse, og ilede derefter til Kjöbenhavn for at udvirke Tilladelse til at afgaae til Armeen. Da han i den Anledning meldte sig hos sin Batterichef, stod denne netop i Begreb med at afsende Ordre til ham om uopholdelig at indfinde sig i Kjöbenhavn, for at afgaae med et af Batterierne til Armeen; og hans Andragende var altsaa forud bevilget. Efter först at have udfört en Sendelse til Odense med en stor Transport af Heste, gik han d. 18de April 1848 ombord paa Dampskibet Iris, for med det 12pundige Batteri Baggesen at afgaae til Sönderborg. Noget Ophold af de fornödne Batterier-

heste forvoldte dog, at han til sin store Ærgrelse kom for sildig til at tage Del i Slaget ved Slesvig. Først den 24de April, eller 2den Paaskedag, var Batteriet nemlig i den Stand, at det kunde afmarsjere fra Sönderborg, for at stöde til Armeen. Det kom imidlertid ikke ret langt ind i det Sundevedske, nemlig til Rinke-næs, da det stödt paa den danske Armés fra Slesvig hjemvendende Bagage, og derefter paa selve den tilbagegaaende Armé, og med denne vendte da Batteriet, og dermed Löjtnanten, tilbage til Als, hvor han fik Kommando ved de faste Batterier langs Kysten. Han deltog senere i Træfningerne ved Nybel d. 28de Maj og ved Dyp-pel d. 5te Juni 1848, og bestod navnlig den sidste Dag en meget haard Dyst, da det halve Bateria hvorved han havde Kommando i 4 Timer blev paa det heftigste beskydt af Fjendens langt overlegne Artilleri. Om hans Deltagelse i denne Affære ville vi anföre hans egne Ord i et Brev af 10de Juni til hans (eneste) Broder, Under-bogholder i Postvæsenet Dorn:

„Varede det længe inden jeg fik Krudtet tilgavns at lugte, saa kan jeg nu med god Grund sige, at jeg baade har lugtet og smagt det. Den samme Dag Du skrev mig dit sidste Brev til (5te Juni) var jeg i den heftigste, blodigste og mest haardnakkede Kamp som vore Tropper have haft, med Undtagelse af Slaget ved Slesvig. Og hvilken Glæde — det er Artilleriet der har gjort Udslaget, og (hvad der naturligvis er det Bedste) især det 12pundige Bateria, der fik Lejlighed til at smöre paa. Endelig have da Pröjsserne faact nogle Skrup, og dette ej saa lidet endda. Döde og Saarede laae ströede om paa Marken; mange Döde begravede yi paa Valpladsen, som Fjenden paa en meget hurtig Maade tog Afsked fra. Det var en Ild som jeg aldrig vil glemme saalænge jeg lever; i 4 Timer blev vort halve Bateria paa det heftigste beskydt ej alene af Kugler og Granater; men uophörligt hvinede Geværkuglerne forbi os. I samme Tid bortsköd jeg siger og skriver 500 Kanonkugler, indtil endelig mine Piecer glödede, saa de ej kunde betjenes; men da jeg nu engang stod der, saa svor jeg paa ej at röre mig af Pletten, hvad det end skulde koste, da hele Slaget drejede sig om det Punkt

(Dyppelbjerg) som jeg hidtil havde holdt; nogle Spande koldt Vand, som jeg fik tillanget bag fra, klarede endelig disse fatale Ærter (for det er Mari ikke morsomt at faae Skud uden at kunne besvare dem) og nu gik det løs paa en Frisk; — General Schleppegrell tilstod ogsaa at Dagen alene tilkom Artilleriet, og sparede hverken paa Komplimenter eller fagre Ord. Det Behageligste er imidlertid at have været med, og vide at man har gjort sin Skyldighed."

„Du spørger mig om, med hvad Følelser man gaaer til den Slags Løjer? — jeg kan virkelig ikke give noget almindeligt Svar derpaa, thi disse ere højst forskellige under de specielle Omstændigheder. Den 28de — hvor jeg ej havde nogen Kommando med — hørte jeg de første Kugler hvine og saae Collstrop og Andre falde; men det gjorde ej noget synderligt Indtryk; Nyheden og Nysgjerrigheden absorberede i det Öjeblik alle andre Tanker. Den 29de kom jeg af en Fejltagelse allerforrest med hele Batteriet, der var kjørt sammen i en stor Masse for at parkere, da man endnu ej ventede noget Angreb. Men pludselig fór der Kugler og Granater midt imellem os; i det Öjeblik tænkte jeg at Alt var gaaet F... i Vold og var ikke meget glad; men paa engang greb jeg med hver Haand et Par Heste og trak dem med mig ud, og kom i et Öjeblik til Skud, og saa gaaer Alling af sig selv. — D. 5te Juni var Ilden og Kruttdampen saa stærk, at man en lang Tid var berövet Oversigten. En Kanonkugle dræbte en Mand ved min Side paa min højre Fløj; et Öjeblik efter tog en anden d^o en Arm bort, som fløj mig lige i Synet — og det var ikke rart. Alling gaaer imidlertid ved en saadan Lejlighed Slag i Slag; snart retter man en Kanon, snart Kikkerten frem, saa skal man skaffe Ammunition, eller hjælpe Saarede eller Dræbte ud af Ilden, saa man har ikke Tid til at tænke paa noget Andet. Efter Slaget mærker man först, hvor træt og udaset man er. — Hele Natten og den følgende Formiddag bleve vi staaende i vor Stilling og ventede et nyt Angreb, som imidlertid udeblev."

Efter disse Træfninger vendte han tilbage til Als, hvor han igjen fik Kommando ved de faste Batterier der, og forblev under

Vaabenstilstanden og i hele Vinteren 1848—1849. I det korte Felttog i det Sundevedske i Foraaret 1849 var han med, uden dog at komme synderligt i Ilden, og nogle faa Dage efter Træfningen ved Ulderup blev han beordret til-Fredericia, for at overtage Kommando over endel af de derværende Fæstningsværker. Her fandt han under Fæstningens Bombardement en hæderlig, men allfor tidlig Död, idet en af Fjendens Granater den 8de Juni om Morgenen Kl. 7 knuste hans venstre Fod og saarede ham saa haardt i Hovedet, at han samme Dags Eftermiddag, omtrent Kl. 4, opgav sin Aand, uden at være kommet til sin Bevidsthed.

Löjtnant Dorn havde ved sit Forhold under Krigen erhvervet sig almindelig Anerkjendelse som en talentfuld og dygtig Artilleri-offiser, og hans nærmeste Foresatte, Major Vahl, vidnede om ham ved hans Död, at han var en Offiser hvis Duelighed og Rolighed i Farens Stund var anerkjendt af Foresatte, Lige og Underordnede. Han var i høj Grad agtet og afholdt af sine Undergivne, og at han var det ikke mindre af sine Kammerater, derom vidner den Omstændighed, at disse paa egen Bekostning satte et Mindesmærke over ham paa hans sidste Hvilested paa Middelfart Kirkegaard, hvortil hans Lig den 11te Juni blev henført fra Lasarettet paa Billeshave i Fyen, hvor han udaandede. Hans hæderlige Eftermæle var ogsaa det Eneste der kunde gyde nogen Lindring i hans gamle Faders og hans 5 efterlevende Söskendes dybe Bedrövelse over det tidlige Tab af en inderlig kjær Sön og Broder; Moderen havde Forsynet allerede 2 Aar iforvejen kaldet til sig, og derved forskaanet hende for en Smerte som hun neppe vilde have formaat at bære.

Sekondlöjtnant af Linieinfanteriet **Vilhelm Hastrup**, dödlig saaret under Belejringen af Fredericia. Var födt den 2den Febr. 1828, Sön af Proprietær Hastrup til Brandbjerg ved Vejle, der endnu lever saavel som Modären. Han opholdt sig i sine Forældres Hjem indtil han var 16½ Aar gammel; först da gav hans Flid og Lærelyst Anledning til, at han blev sendt til Kjöbenhavn

for at uddanne sig videre. Her opnaede han i 1½ Aar, ved en ringe privat Vejledning men megen Selvanstregelse, en betydelig Uddannelse i forskjellige Kundskabsfag. Han fik nu et længe næret Ænske opfyldt, idet han blev optaget i det kongelige Landkadet-Akademi, hvorfra han 2 Aar senere — paa Grund af Oprørskrigens Udbrud lidligere end ellers var bestemt — blev dimitteret, agtet og afholdt af alle sine Foresatte; han blev nemlig under 21de Apr. 1848, tilligemed 39 andre Kadetter i Akademiets Afgangsklasse, udnævnt til Sekondløjtnant med Anciennitet af 1ste Novbr. 1847, og ansattes ved 2den Reservebatallion. Allerede d. 27de Maj næstefter oprykkede han til Sekondløjtnant paa ældst Gage. I Felttoget 1849 var han ansat ved 8de Liniebatallion, som afvekslende gjorde Tjeneste i Fredericia under Belejringen, og her blev han den 15de Juni truffet af en Granat i Hovedet, og døde af Saaret paa Billeshave Lasaret d. 16de. Den 21de blev han begravet paa Middelfart Kirkegaard tilligemed Løjtnant Glud af Artilleriet med alle mulige Æresbevisninger og megen Højtidelighed. Der var et meget talrigt Ligfølge, hvoriblandt Generalerne Bülow og Schleppegrell. Foran gik et Kompagni med Sörgemusik, og umiddelbart foran Kisterne fulgte 12 sortklædte unge Piger med Krands og Blomster, hvormed Kisterne og Gravene bestrøedes. Feltprovst Boisen holdt Gravtalen. Ved hans Grav sørgede ogsaa en ung Pige af en agtet Familie i Odense, som han kort iforvejen havde forlovet sig med.

Kort efter hans Død læstes i Fyens Avis følgende Indrykkelse, dateret Fredericia d. 25de Juni 1849 og underskrevet: Fra Underklasserne i 8de Batallions 3die Kompagni: „Med inderlig Vemod føle vi Undertegnede Savnet af den elskede Sekondløjtnant Vilhelm Hastrup, som blev dødelig saaret af en Granat d. 15de Juni sidstleden. Ak! Gud tog en kjær Ven midt ud af vor Kreds, Du beredede ham 10 Timers Lidelser. Om denne vor hedengangne Ven kunne vi vidne, at han har mandigen stridt for det Maal hvortil Gud og Landet kaldte ham. Vi see ham ikke mere vandre imellem os, og høre ikke mere hans trøstende Stemme lyde; men

Erindringen om hans Retsind og om hans udviste Mod, samt de mange kjærlighedsfulde Ord han har talt til os paa saamangen sørgelig Skueplads, ville stedse vække et kjært Minde hos os alle; Lønne for sin Tapperhed fandt han hos Gud i det Høje.”

b. I sidste Halvaar 1849.

Sekondløjtnant i Infanteriets Krigsreserve **Aleksander Sehested**, faldet i Fredericia-Slaget. Nedstammende fra en Broder af den berømte Hannibal Sehested (Mogens Sehested g. m. Lisbeth Gyldenstjerne), var han 3die Søn og den 5te blandt 10 Børn af Ritmester Anders Mikael Sehested til Fraugdegaard i Fyen (født $27\frac{1}{2}$ 1790, d. $\frac{1}{6}$ 1850, Søn af Major Frederik Jørgen S., der døde i Odense 20de Novbr. 1849, 88 A. g.) og Vilhelmine f. Meyer (død 28de Juni 1850). Han var født d. 7de Marts 1825; blev i Aaret 1847 dimitteret fra Herlufsholms Skole til Universitetet, hvor han tog Eksamen artium med H. illaud. Han begyndte derefter straks at studere Forstvæsen og Agrikultur. Men da Fædrelandet kaldte sine Sønner til Vaaben, forlod han de fredelige Sysler og sluttede sig som Frivillig til Hæren. Som saadan deltog han med 2det Jægerkorps i den hæderlige Affære ved Oversø d. 24de Apr. 1848. Efter Vaabenstilstanden i August s. A. blev han under 1ste Sept. udnævnt til Sekondløjtnant i Krigsreserven, men endte allerede sin korte Krigerbane i Slaget den 6te Juli 1849, da han, ved Avantgardens Kamp og under 2det Jægerkorpses Bestormelse af de fjendtlige Værker ved Igumvejen, faldt for en fjendtlig Kugle. Liget blev bisat i Fredericia den 8de Juli tilligemed Begravelsen af de øvrige faldne Offiserer, og senere ført til Fraugde Kirke og begravet i Familiebegravelsen. Mindet om hans djærve og uforfærdede Personlighed vil længe bevares blandt hans Venner og Kammerater. Han efterlod foruden sine Forældre, der som anført døde ikke længe efter, 4 Brødre og 4 Søstre.

I de i 1850 udkomne „Mindeblade for Herlovanere” findes (S. 113) et Mindedigt over Sehested og to andre i Krigen faldne

Herlovianere, nemlig C. C. Ibsen, dimitteret 1843, og G. F. Dichmann, der var Discipel fra 1834—41, men ikke derfra dimitteret, om hvem se forr. Aarg. S. 86.

Sekondlöjtnant i Infanteriets Krigsreserve **Aksel Eliassen Ursin**, faldet i Fredericia-Slaget. Forældrene, som endnu leve, ere: Bogbindermester her i Staden Peter Ursin (født $17/8$ 1783) og Marie Kathrine f. Olsen (f. $9/1$ 1789), stammende fra Norge. Familiens Navn var oprindelig Björn, men blev efter de ældre Tidens Maade af et studeret Medlem af samme latiniseret til Ursin; en Descendent af denne var den i Nyrups Literatur-Leksikon anførte Præst ved den danske lutherske Menighed i London Jörgen Ursin, Forfatter af flere Skrifter, der døde som Præst i Nakskov 1727, og hvis Søn Frederik U. døde paa Udrejsen til Vestindien som udnævnt Byfoged paa St. Croix.

De anførte Forældre havde det sjeldne Held, af 8 Børn ingen at have mistet førend den slesvig-holstenske Krig krævede det første Offer af dem. Aksel Ursin, den yngste af de 8, blev født d. 25de Marts 1829. Omstændighederne tillode ikke at lade ham følge sin Tilbøjelighed, at opoffre sig til Kunstmaling, hvortil han syntes at have fortrinlige Anlæg og hvormed han ogsaa tilbragte enhver Fritime i den Tid da han (ligesom sine 2 Brødre, der begge ere Bogbindermestre her i Staden) lærte sin Faders Haandtering. Da Oprøret og Krigen udbrød i 1848, var han som Rekrut i Livjægerkorpsets Vaabenøvelsesskole; paa en Opfordring til Korpset om Frivillige meldte han sig straks til Tjeneste som saadan, blev ansat som Overjæger — siden Furér — ved 1ste Reservejægerkorps, og kom med dette til Als og senere til Slesvig og Jylland, men fik ikke Lejlighed til at deltage i nogen af de i dette Aar forefaldne Træfninger. Hans tvende daværende Kompagnichefer vidnede om ham, at han var et sjelden paalideligt Menneske, udmærket ved Iver, Udholdenhed og Arbejdsdygtighed, der, mod Foresatte opfyldt af den rette Subordinationaand, hos Undergivne vidste at erhverve sig Agtelse og Tiltro. Sidst i Aaret søgte han imidlertid

sin Afsked, for at kunne indtræde i Kommandoskolen, hvilket og tilstodes ham i Januar 1849, og efterat han i nogen Tid havde frekventeret denne, blev han i Slutningen af Marts Maaned næstefter ansat som Sergeant ved den 8de Liniebatallion og deltog med denne i Felttoget; under 30te Maj 1849 blev han allernaadigst udnævnt til Sekondlöjtnant i Krigsreserven, med Ancjennitet fra samme Datum, og vedblev som saadan at gjøre Tjeneste ved samme Batallion og Kompagni. Angaaende hans Deltagelse i Felttoget 1849, og navnlig i Fredericia-Slaget, meddele vi følgende Uddrag af et Brev fra hans daværende Kompagnichef Kapitajn Rohweder:

„Den 28de Marts 1849 kom frivillig Sergeant Ursin fra Kommandoskolen i Kjøbenhavn til Tjeneste ved 8de Batallions 4de Kompagni, som dengang laae i Fredericia og arbejdede paa Fæstningsværkerne. Han var stille og ordknap, men altid med et roligt og tilfreds Ydre. Den 29de brød Batallionen op fra Fredericia og gik igjennem Fyen til Faaborg, hvorfra den overførtes til Als. Paa de strenge Marsjer, dels i Fyen, dels paa Als, i et forfærdeligt Uföre, var han udholdende og havde altid sit tilfredse Ydre. Den 14de Apr. blev Batallionen atter overført til Fyen og den 21de til Fredericia og forlagdes til Erritsö By. Den 23de deltog den i Slaget ved Kolding og var i General Moltkes Brigade. Ud paa Eftermiddagen blev Batallionen sendt Vester paa, til Understöttelse for højre Fløj, og var her udsat for en heftig Artilleriild. Under alle Forholde vedligeholdte Ursin den samme koldblodige Rolighed og Tilfredshed.” — — „D. 3die Maj deltog Batallionen i en Reconnoscering, hvorved Fjenden kastedes tilbage og Forposterne fremskødes længere ned mod Kolding. Om Morgenen den 7de Maj førte Sergeant Ursin en af de langt udgaacende Patrullier; han førte den med megen Konduite og bragte Fjenden til at fremsende en større Styrke fra Bjert By, i den Tro at det var en stærk Afdeling af Vore der allarmede. Kl. 7 om Morgenen vendte han tilbage til Feltvagten. Et Kvarter efter saac vi Fjenden rykke frem med hele sin Styrke paa hele Linien, og det varede ikke længe förend Føgtningen begyndte.” Fra denne Tid blev Batal-

lionen afvekslende ført over til Fyen og tilbage til Fredericia for her at gjøre Tjeneste; navnlig var den her under det heftige Bombardement d. 16de, 17de, 18de og 19de Maj, og havde — foruden Besættelsen af Værkerne — en meget anstrengende og farefuld Tjeneste ved Slukningen af Branden. „Naar det gik varmest til, saae Ursin mest tilfreds ud.” Han var ogsaa med Bataljonen til Tjeneste i Fæstningen under Fjendens Angreb den 3die Juni, og deltog ligeledes med sit Kompagni i det Udfald der gjordes d. 30te Juni under Oberstltn. Irmingers Kommando. „Ved Udrykningen om Natten mellem d. 5te og 6te Juli til det store Angreb og Slag, var Löjtnant Ursin i sit Es, thi nu skulde det rigtig gaae lös. Saasnart Bataljonen var kommet udenfor Fæstningen, fik den Ordre at gaae frem. Skytterne bleve straks fremsendte i en Kjæde foran, og skjönt Ursin egentlig ikke var afdelt dertil, var Lysten hos ham dog for stor, han maatte ud med i Kjæden. Fra dette Öjeblik var nu Bataljonen i en stadig og heftig Kugleregn, men ogsaa i en stadig og munter Fremrykning under Hurraraab. Först toges Fjendens Löbegrave med Bajonetten, hvorved gjordes 150 Fanger; dernæst gik det mod den store palisaderede Redoute, Öst for Treldevejen, der tilkjendegav sin Tilstedeværelse ved at overöse os med Kugler. Med et lystigt Hurra var Löjtnant Ursin blandt de Forreste og kun faa Skridt fra Redouten, da en Kugle gennem Hovedet strakte ham död til Jorden. Han skulde saaledes ikke have den Glæde at see Resultatet af det herlige Angreb, hvori han som en af de Forreste havde saa megen Andel. Men en sikker Forudfölelse om et hæderligt Resultat maa han have haft, da han med det muntre Hurra, med Mod og Dödsforagt styrte sig frem mod den stærke Skandse, hvor, kort efter hans Fald, 3 Offiserer og 200 Mand Slesvigholstenere bleve gjorte til Fanger af 8de Batalion.” — — „Tilligemed de andre faldne Offiserer, og General Rye, blev Löjtnant Ursin jordet paa Fredericia Kirkegaard. Han var agtet og afholdt af Bataljonen og Kompagniet hvorved han stod. Han vil crindres saalænge Mindet om vor hæderlige Kamp for vort dyrebare Fædreland og dets Ret lever hos hans efterlevende Kammerater.”

Sekondløjtnant i 1ste lette Batallion **Niels Peter Hastrup Schou**, dødelig saaret i Fredericia-Slaget. Var født d. 25de Juli 1825 i Gjødvad Præstegaard i Hids Herred, Aarhus Stift, i Silkeborgegnen. Han var den Førstefødte af Forældrene Jens Peter Schou, dengang Sognepræst til Gjødvad og Balle (nu til Vørslev og Jordløse i Holbek Amt) og Petrine Georgine Albertine fød Hastrup, fra Gaarden Vesterkeilstrup i Balle Sogn. Tidlig røbedo han megen Opvækthed og Lærelyst, hvorfor han blev bestemt til Studeringer, og gjorde ogsaa i den Henseende heldig Fremgang; men formedelst et uheldigt Valg af et Par Lærere table han Lysten, da han omtrent havde naaet Modenhed til at indtræde i en Latinskoles 3die Klasse. Efter eget Valg bestemte han sig da til at gaac Forstvejen, og efterat han havde modtaget privat Forberedelse $\frac{1}{2}$ Aar i Horsens og $\frac{1}{2}$ Aar i Kjøbenhavn, underkastede han sig den almindelige Forberedelses-Eksamen i Foraaret 1844, og erholdt til Hovedkarakter: „Godt“. Efter et kort Ophold hjemme — hans Fader var nu Sognepræst til Ørting og Falling i Hads Herred mellem Aarhus og Horsens —, afgik han hen paa Sommeren som Forstelev til det 2det Kronborgske Distrikt, og kom til at opholde sig i Huset hos Forstkandidat Sparre paa Ørnsholm ved Gurre. Her fandt han sig særdeles lykkelig og vel, var almindelig afholdt og yndet og viste megen Flid og Nøjagtighed med Hensyn til saavel sin praktiske, som theoretiske Uddannelse; med megen Kjærlighed vil han vistnok mindes saavel af Sparre og Familie, som af Flere der i Egnen. Med meget fordelagtige Vidnesbyrd afgik han derpaa i Efteraaret 1845 til Kjøbenhavn for at forberede sig til den theoretiske Forsteksumen. Her fandt han sig imidlertid ikke vel, hans Helbred havde ogsaa faaet et Knæk; for at rekreere sig, opholdt han sig derfor hjemme hos sine Forældre i Sommeren 1846, vendte om Efteraaret igjen tilbage til Kjøbenhavn og tog nu atter med Lyst og Iver fat paa sine Studeringer. Ved Krigens Udbrud fulgte han det almindelige Opraab og gik ind som Frivillig ved det beredne Jægerkorps fra Öerne. Med dette deltog han i Affæerne den 28de Maj og 5te Juni, hvorefter han

tog Orlov og rejste hjem. Da Korpset blev opløst, gik han om Efteraaret ind paa Kommandoskolen og underkastede sig i Marts 1849 Eksamen som Offisersaspirant. I April afgik han til Als og blev efter eget Valg ansat ved 2den lette Batallion; ved denne forblev han, indtil han d. 30te Maj udnævntes til Sekondløjtnant, og blev ansat ved 1ste lette Batallions 1ste Kompagni; med denne fulgte han sidst i Juni Maaned over til Fyen, og ved Udfaldet fra Fredericia den 6te Juli fik han Kl. 2 om Morgenen et Skud i Underlivet; han blev ført over til Lasarettet paa Billeshave, hvor han døde d. 7de Juli om Eftermiddagen; d. 13de Juli blev han begravet paa Middelfart Kirkegaard.

Norsk frivillig Offiser, Sekondløjtnant i den danske Armé, **Carl Herman Holst**, dødelig saaret i Fredericia-Slaget. Han var født i Kristiania d. 3die Juni 1819, Søn af Forældrene: Jh. Ch. Holst, Bureauchef i Finans-, Handels- og Tolddepartementet, tidligere død, og Kathrine Dorthea f. Behmann. I nogle Aar stod han ved det kongl. norske Landkadetkorps. Da han ikke saae sig istand til inden den i Reglementet fastsatte Tid at absolvere Offiserseksamen, men dog ønskede at fortsætte den militære Bane, indtraadte han i April Maaned 1842 som Frivillig i Kongens svenske Livvagt i Stokholm, nemlig ved „andra Gardet“, hvor han, efter at have tjenstgjort som Korporal, allerede den 25de August samme Aar med Anerkjendelse af sin Duelighed og sit gode Forhold, der havde tilvundet ham hans Foresattes Opmærksomhed, blev befordret til Sergeant. I det følgende Aars Maj og Juni Maaneder underkastede han sig fuldstændig Offisers-Eksamen „med Berøm“, og fik i Februar 1844 kongl. Bestalling som Løjtnant ved Jæmtlands Feltjæger-Regiment. Ved dette Regiment stod han indtil Sommeren 1847. De lange Udsigter til Avancement i Fredstider, i Forbindelse med hans Lyst til at lære Krigskunsten i Felten, bevægede ham da til at søge Afsked af svensk Krigstjeneste, der ogsaa forundtes ham i Naade. Han begav sig derpaa til Paris, for at søge Ansættelse ved den franske Armé i Algier. Den

norsk-svenske Minister i Paris, Hans Eksellence Grev Lövenhjelms, viste ved denne Lejlighed den krigslystne Yngling udmærket Velvillie og Forekommenhed, og havde ham i flere Maanedes som Gjæst i sit Hus og sin Familie. De indhentede Efterretninger om Vanskelighederne for Fremmede i at kunne avancere til de højere Grader, og om den algierske Fremmedlegions Forholde i det Hele, gjorde imidlertid, at Greven paa det bestemteste raadede Holst til at opgive sin Plan, at gaae i fransk Tjeneste, og derimod at vende tilbage til Norden. Her i Hjemmet fik han ogsaa snart Lejlighed til at følge sit Krigerkald til Forsvar for Nordens dyrebareste Interesser. Neppe var den slesvig-holstenske Krig udbrudt, forinden Holst, med det første Dampskib der om Vaaren 1848 gik fra Kristiania til Kjöbenhavn, ilede ned til Danmark og tilbød sin Tjeneste. Denne blev modtaget og allerede faa Dage efter sin Ankomst blev han under 17de April ansat som Sekondlöjtnant paa ældst Gage ved 1ste Reservebatallion, der — saavidt vides — forblev til Besætning i Kjöbenhavn. Batallions-Kommandören, nuværende Oberst Gerlach, har i en Erklæring af 4de December samme Aar givet ham det Vidnesbyrd, at han var en brugbar, vel instrueret Offiser, som det var hans Chef en Fornøjelse at kunne anbefale paa det Bedste.

Efter Kampens Gjenudbrud i 1849 finde vi Holst stationeret paa Als. Den 6te Juni, da den paa Dyppebjerg forskansede Fjende beskød Sønderborg, udviklede sig ved Forposterne en haardnakket Fægtning, der varede den største Del af Dagen. Holst kommanderede ved denne Lejlighed venstre Fløj af vedkommende Kjæde, medens højre førtes af Kapitajn Grev Baudissin, som mod Slutningen af denne Kamp blev saaret og ført ud af Ilden. Fjendens Overmagt trængte vel engang Holsts Kjæde noget tilbage, men efter en kort Hvile gik han atter frem i Spidsen af sine Folk og forsvarede sin Post med Mod og Fasthed. Mange gamle tro Karle bade Löjtnanten at dække sig, men denne forsmæadede at benytte sig heraf. For sit under denne Affære udviste kjække Forhold fik han Ros af Batallionen og Brigaden og

blev nævnt i Rapporten. Netop Maanedsdagen derefter deltog han i Slaget ved Fredericia, efter at være bleven forsat til 3die Forstærknings-Batallion, som hans gamle Chef, Oberst Gerlach, havde faaet under sin Kommando. Allerede den 4de, da man vidste at Kampen forestod, havde Holst ligesom en Forudfølelse af sin Skjæbne, og bad med megen Bestemthed en Krigskammerat, Officer i den svenske Armé, om efter Slaget at bringe Hilsen og Tidendes om hans Fald til hans norske Familie. Ikke destomindre imødesaae han Slaget med Munterhed. Som bekjendt var 3die Forstærknings-Batallion tildelt Normanden Oberst Ræders eller den 6te Brigade, der under General Meza dannede Avantgarden, og tilligemed hans Landsmand Ryes Brigade aabnede dette mindeværdige Slag. Henved en halv Time efter at 1ste og 2den lette Batallioner, der udgjorde Brigadens første Træfning, havde begyndt Kampen og ved Angrebet paa det stærke fjendtlige Værk ved Igumvejen vare stødte paa den mest haardnakkede Modstand, bragte en Adjudant Ordre til Chefen for 3die Forstærkningsbatallion, der stod i anden Træfning som Reserve, om at lade denne rykke frem i Kjæde. Löjtnant Holst fik en Afdeling at føre, gik rask frem og kom snart i en morderisk Ild. Hans ovennævnte Kammerat førte den tilsvarende anden Afdeling, og nærmede sig ham for at gjøre ham opmærksom paa en gjeennem Krudtdampen fremkommende fjendtlig Kavalleriafdeling, der truede med et Anfald. Holst bad den anden Officer at holde sig lidt tilside, for at Begge under Fremrykningen bedre kunde see, men kort efter fik han et Skud i den venstre Side, segnede og maatte føres ud af Striden. Derefter bragtes han til Lasarettet paa Billeshave i Fyen, hvor han den 9de (efter Cohens Skrift den 8de) næstefter afgik ved Döden. Han beholdt sin Sjæls Rolighed og Livfuldhed til det Sidste, og glædede sig over den skjønne Sejer, som han havde været med at kjöbe med sit Blod. Sin svenske Ven, der besøgte ham faa Timer för hans Endeligt, mindede han om det för Slaget givne gjensidige Löfte. Tilligemed flere faldne Officerer stededes

han höjtideligt til Jorden paa Middelfart Kirkegaard den 13de Juli. Han efterlod en dybtsörgende Moder og fire Söstre.

Holst var efter sine Foresattes saavel som sine Kammeraters Vidnesbyrd en dygtig, rask og uforfærdet Officer, hvis Deltagelse i Kampen for Nordens Sag og ærefulde Död var til Hæder for hans Födeland. Efter vedkommende Autoritets Yttringer vilde han, hvis han ikke var faldet, være bleven indstillet til Premierlöjtnant. Den Hengivenhed hans Venner lagde for Dagen for ham vidnede om, at han var en god Kammerat, som han var en elsket Sön og Broder.

Han var den tredie norske Officer som faldt i Kampen under Dannebrog.

Major og Batallionskommandör **Carl Frederik Krabbe**, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, dödelig saaret i Fredericia-Slaget. Hörte ikke til den oprindelige adelige Slægt af Krabber, men til de saakaldte Krabber med Skraabjelken i Vaabenet, hvis tidligst bekjendte Stamfader, en vis Christen, havde ægtet en Krabbe af hin Slægt, og hvis Söner antog Moderens Slægtnavn. En Sönnesöns Sönnesön af en af disse var Oluf Henriksen Krabbe, födt 1654 og död 1728 som Herre til Bjerre, Hastrup, Skaarup m. fl. Godser, Etatsraad og Justitiarius i Höjesteret, og en Sönnesöns Sönnesön af denne var den nu afdöde Major. Han var födt i Kjöbenhavn d. 22de Oktober 1793 af Forældrene Johan Heinrich Krabbe, födt 1750, död 1809 som Toldforvalter i Æröskjöbing samt Kapitajn og Chef for det under den daværende Krig oprettede æröske Kompagni, henhörende til den langelandske Infanteribatallion — Broder til den i forrige Hefte S. 182 omtalte Major N. F. Krabbe, som var General Ryes Svi-gorfader —, og dennes Hustru Anna Marie f. Marienhofen. I 1807 blev Sönnen Frikorporal og frekventerede det daværende holstenske militære Institut i Rendsborg, kom i 1811 som Landkadet til Kjöbenhavn, hvor han i Decbr. 1812 tog Officers-Eksamen med 2den Karakter og blev derefter ansat som Sekondlöjtnant i det 2det jyske Infanteriregiment med Anciennitet af 28de Decb. 1812;

marsjerede det følgende Aar, 1813, med Regimentet til Holsten og senere tilbage til Fyen og derfra til Fredericia; herfra beordredes han d. 1ste Marts 1814 med en Kommando som Ærcevagter for Hendes Højhed Prindsesse Charlotte Frederikke i Horsens, hvor han forblev i 3 Maaneder. Senere gik han til Regimentet i Viborg. Med dette marsjerede han i Juni 1815 med det danske Troppekontingent til det Hanoveranske, og i Novbr. s. A. til Frankrig, hvorfra Kontingentet i Januar 1819 vendte tilbage til Danmark. Bataljonen hvortil han hørte gik til Aalborg. I det følgende Aar, April 1820, holdt han her Bryllup med sin nu efterlevende Enke Bendte Kirstine Kruse (f. 20. Aug. 1801), Datter af Kjöbmand og Stadshauptmand i Aalborg Jørgen Mörch K. og Kirstine f. Bjerum, og straks derefter, i Maj 1820, drog han med Regimentet til Kjöbenhavn i Garnison og forblev siden stæde her. Den 20de Jan. 1824 forfremmedes han til Premierløjtnant, blev d. 16de Febr. 1834 tillagt Kapitajns Anciennitet og d. 25de Juli 1837 forundt Kapitajns Karakter, samt under 1ste Aug. 1839 udnævnt til virkelig Stabskapitajn ved Regimentet, og ved Arméforandringen 1842 ansat som Kapitajn af 1ste Klasse og Kompagnichef ved den af det 2det jyske Regiment dannede 9de Infanteribatallion.

I sin Garnisonstid var han kommanderet i 13 Ekscerserskoler, var en Tidlang Munderingskommissær i Regimentet, og i 7 Aar, dels som Lærer dels som Forstander, ansat ved Regimentets Undervisningsanstalt for Underoffiserer og Spillemand. I 1835 blev han efter allerhøjeste Befaling beordret at indtræde i en Kommissjon, under Forsæde af Oberst Schov af daværende Prinds Christians Regiment, til at gjøre Forsøg og Prøver samt indgive Forslag til ny Kogeapparater for Armeen. I Foraaret 1836 blev han ligeledes ifølge allerhøjeste Befaling beordret at indtræde i en Kommissjon med nogle Artillerioffiserer for at bedømme Brugbarheden af de i Aarene 1808—11 leverede Infanterigeværer fra Kronborg Geværfabrik. I Maj s. A. blev han af Generalkommissariats-Kollegiet beordret i en Kommissjon ved det militære Vare-

depot til Besigtigelse af de til Hæren bestemte Lædertøjssorter, Munderingsstykker og Fodtøj m. m., af hvilken Kommissjon han endnu i 1844 var Medlem. I Juni 1836 blev han af H. Maj. Kongen udnævnt til Adjudant hos Inspektören over samtlige Infanteriregimenter og Jægerkorpser, i hvilken Post han vedblev indtil Inspektörposten ved den ny Arméorganisation blev ophævet, hvorved ogsaa Adjudantposten bortfaldt. — Den 10de Juni 1841 blev han Ridder af Dannebrog.

Ved Oprørskrigens Udbrud marsjerede han straks med Batallionen — ved hvilken han da var den ældste Kompagnichef — til Slesvig og deltog i de militære Operationer der stode i Forbindelse med Træfningen ved Bau og Flensborg. I Slaget ved Slesvig deltog han, som henhørende til det venstre Flankekorps under daværende Oberst Schleppegrell, og kom heftig i Ilden; derimod havde han ingen, eller ialtfald ingen væsentlig, Medvirkning i Træfningerne ved Nybel og Dyppeel. Under 17de Juli 1848 forfremmedes han til Major, og førte fra nu af den 9de Batallion. Den 13de Sept. s. A. benaadedes han med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

I Felttoget 1849 deltog Krabbe i Slaget ved Kolding og i Træfningen ved Gudsö. Senere blev han med sin Batallion sendt til Halvöen Helgenæs, hvorved han saaledes kom til at henhøre til det nörrejydske Armékorps under General Rye; og med den större Del af dette overskibedes han i Begyndelsen af Juli til Fyen og derfra til Fredericia, for at deltage i Udfaldet den 6te. Ogsaa her henhörte han til General Ryes Brigade, og blev ved Stormen paa den store Treldeskandse, idet han satte sig i Spidsen for Stormkolonnen, dödelig saaret af en Geværkugle i Laaret, der havde hans Död til Følge 5 Dage senere, d. 11te Juli, paa Billeshave Lasaret. Han jordedes paa Middelfart Kirkegaard d. 13de.

Af det Anførte fremgaar mere end tilstrækkeligt, at den Faldne var en tapper og dygtig og i det Hele vel anseet Offiser. Han var ogsaa en god og kjærlig Familiefader og savnedes dybt af sine Efterladte. Foruden Enken leve 5 Börn, af hvilke 3 eller 4 Söner tjene i Armeens Rækker.

Justitsraad og Stiftsrevisor i Fyens Stift **Christen Nikolaj Lind Ostenfeld**. Var født den 7de September 1783 i Ondløse Præstegaard i Holbek Amt. Hans Farfader, Hans Ostenfeld-Kaad, hvilket Tilnavn ingen af hans Esterkommere har ført, var Kjøbmand i Slagelse og gift med Charlotte Amalia Lütken, en Søster til den bekjendte Skribent Sökapitajn m. m. Frederik Lütken. Af deres 18 Børn valgte den Fjerde, Hans Ostenfeld (f. 1738, d. ^{12/2} 1805), den gejstlige Stand, blev i sit 44de Aar ordineret, efter 14 Aars Ekspektance, til Sognepræst for Ondløse og Søndersted Menigheder, og giftede sig samme Aar (1781 eller 1782) med den da neppe syttenaarige Kathrine Marie Lind, Datter af Kjøbmand Christen Nikolaj Lind i Holbek og Hustru Dorothea Marikke f. Bang. Af bemeldte Hans Ostenfelds ni Børn var Christen Nikolaj Lind Ostenfeld den Ældste. Indtil sin Konfirmation 1798 undervistes han i Hjemmet, og blev derpaa sat i Roeskilde Skole i næstøverste Klasse. I et halvt Aar gjorde han saa god Fremgang, at Rektor Tauber opflyttede ham i Mesterlektion, hvorfra han efter to Aars Forløb dimitteredes til Universitetet i Marts 1801. Eksamen artium tog han med Laudabilis. Det var i et meget bevæget Öjeblik han betraadte den akademiske Banc. Slaget paa Reden forefaldt faa Dage efter hans Ankomst; og som Medlem af Studenterkorpset maatte han gjøre Tjeneste med sine Jevnlige. Men uagtet han allerede dengang, som bestandig senere, med den varmeste Interesse tog Del i sit Fædrelands Anliggender, lod han sig dog ikke drage bort fra sine Studeringer. Efter at have taget anden Eksamen med bedste Karakter, vilde han efter egen Tilböjelighed og Faderens Önske have valgt det theologiske Studium, hvis ikke et ham givet Löfte om et Præstekuld havde været ledsaget med en Betingelse som han ikke vilde underkaste sig. Han bestemte sig da for Lovkyndigheden. Skjønt kun sparsomt understøttet fra Hjemmet, og derfor nödt til at erhverve det övrige Fornödne ved Timeundervisning, satte dog hans Arbejdsomhed, der igjennem hele hans Liv var et Hovedtræk i hans Væsen, ham istand til allerede den 15de Juli 1804 at under-

kaste sig den juridiske Embedseksamen med Laudabilis for den theoretiske Prøve (i Efteraaret 1808 H. illaud. for den praktiske Prøve). Just paa samme Tid som hans Fader døde, i September 1805, blev han, tildels ved sin hidtilværende Manuduktørs, den senere Rentekammerdirektør Schönheyders, Bistand, ansat som Kopist i det kongelige danske Kancelli, i hvilken Stilling han vandt sine Forsattes Agtelse og Tilfredshed, hvorom efterladte Breve bære hæderlige Vidnesbyrd. I Aaret 1809 (28de Marts) blev han Fuldmægtig i Kollegiets Revisjonskontor for Skifterne og de offentlige Stiftelsers Regnskaber, i 1813 Kancellisekretær. Da hans Fuldmægtiggage kun var 400 Rbd. og Forfremmelsen i Kancelliet gik meget langsomt, søgte han flere Auditør- og Dommer-Embeder, af hvilke han dog intet opnaede. Imidlertid vovede han dog, uagtet sin ringe faste Indtægt, i Aaret 1813 at gifte sig med sin fleraarige Forlovede, Petronella Abigael Tostrup, en Datter af daværende Stiftsprovst Tostrup i Odense. Nogen Bifortjeneste forskaffede han sig vel ved at tage tre ostindiske Kostgængere i Huset; men da han havde maattet gjøre Gjæld for at bosætte sig, og da Familien efterhaanden forøgedes med fire Børn, er det let at indsee, at Næringsssorger ikke kunde udeblive i hine ulykkelige Pengeaar. Han nødtes derfor meget imod sit Önske til at opgive Tanken om at forblive i Kancelliet, hvor han nu havde tjent i 13 Aar, og hvor han havde Haab om efter Tur at naae en Kontorchefs Post. Han søgte derfor, og opnaede under 10de Februar 1819, det ledigblevne Stiftsrevisorembede i Fyens Stift, et Embede hvortil han ved sine hidtilværende Forretninger var særdeles vel forberedt, og som intet Kontorhold fordrede. Med tungt Hjerter forlod han Kjöbenhavn, hvor han havde tilbragt lykkelige Aar, og efterlod, foruden andre kjære Forbindelser, en elsket Moder og Söskende.

I sit ny Embede fandt han straks et betydeligt Arbejde for sig; thi uagtet hans Formand var en dygtig Embedsmand, havde hans lange Sygelighed bevirket, at Stiftelsernes Regnskaber laae ureviderede for flere Aar. Ostenfelds Flid kom dog efter nogen

Tid til Ende med dette Arbejde, og fik Embedets Gjerning for Fremtiden ordnet paa tilfredsstillende Maade. Som Beviser paa, at hans samvittighedsfulde Arbejdsomhed ikke blev ubemærket af hans Foresatte og Medborgere, kan anföres, at han den 12te Jan. 1827 udnævntes til virkelig Kancelliraad, d. 28de Juni 1842 til Justitsraad, og i 1832 valgtes til Meddirektör for Fyens Stifts Sparekasse. Da hans Familie imidlertid forögedes, var hans Gage ikke tilstrækkelig til at opdrage fire Söner og tre Dötre. Han overtog derfor Tid efter anden Revisjonen af flere private Godsregnskaber. Men da han altid arbejdede uden Hjelp, led hans Helbred ved den megen Stillesidden, saa at et tidligere Anlæg til asthmatiske Brystsvaghed nu udviklede sig stærkere og undertiden fremkaldte en Ængstelighed som, ved den Tillid hvormed hans dybt religiöse Sind hengav sig i Forsynets Villie, iövrigt var hans Væsen fremmed. Havde han fölt sig mindre legemlig svag, vilde han, da det nogle Aar för hans Död bestemtes at Stiftsrevisoratet i Fyen skulde med hans Afgang nedlægges, straks have sögt et andet Embede.

Tidligere havde han mistet en Datter, og 1841 döde en Sön hvis elskelige Karakter havde forenet ham saaledes med Faderen, at denne aldrig kunde forvinde dette smertelige Tab. Hans allerede svage Nerver rystedes stærkt ved Begivenhederne i 1848. Lægen raadede ham at söge Forfriskning paa Landet: Opholdet paa en Gaard i Nærheden af Odense i Sommeren 1849 syntes ogsaa at oplive ham, da et Nervetilfælde uventet bortrev ham den 18de Juli samme Aar.

Ostenfeld var en höj, anselig Mand, med ædle Ansigtstræk, der især tiltalte naar Munterhed oplivede hans sædvanlige Alvor. Han mindes med Kjærlighed og Taknemmelighed af sin efterlevende Enke og Börn, tre Söner og to Dötre. Den ældste Sön er theologisk Kandidat, den anden Eksaminatus Juris, og den yngste juridisk Student.

Enhver der har kjendt den Afdöde nöjere, vil sande de Ord som af hans mangeaarige Ven og Svoger blev talt ved hans Baare:

„Hvad denne Mand har virket i et større Samsund, i det Embede som var ham betroet, derom vil der blive talt paa andre Steder; thi vel var hans Gjerning ikke af dem der falde Menneskene i Öjnene, ej heller han selv af dem som tragte efter en forfængelig Ros; men dog kunde hans stille redelige Færd, hans utrættede Flid, ikke blive ubemærket; ogsaa fra dem til hvem kun hans borgerlige Stilling bragte ham nærmere, vil der lyde et Ord som Davids: En From er borte, og de Trofaste blive færre blandt Menneskenes Börn.“

Af det Erslevske Forfatter-Leksikon erfares, at den Afdöde i sin Tid har meddelt Digte til den Poulsenske „Nytaarsgave“ for 1806 og 1807.

Lores Schnitler Thorsteinson, Klokker og Kordegn samt Forligelseskommissær i Ringsted. Blev födt i Kongsberg i Norge d. 1ste Januar 1778. Hans Morfader Lorens Schnitler, paa mödrene Side i Slægt med Baron Ludvig Holberg (efter Familiens Paastand ogsaa med Tordenskjold), var först Præst i Nordlandene i Norge, siden Sognepræst og Provst i Eger mellem Drammen og Kongsberg, hvor han döde 1778, og gift med Anna Dorothea Krogh, hvis ene Broder var Biskoppen af dette Navn i Trondhjems Stift, og en anden var Admiral, bosiddende i Kristiania. Deres Datter, Ingeborg Marie Knagenhjelm Schnitler (födt ^{23/11} 1757), der i sin Ungdom meget opholdt sig hos sin Morbroder Admiralen i Kristiania, blev gift med Peter Thorsteinson, „Profesor, Doctor medicinæ, Lector & Inspector Seminarii Regii rei metallicæ Norvagici“ i Kongsberg*). Denne var födt i Kjöbenhavn d. 1ste Novb. 1752, hvor hans Fader, af islandsk Herkomst, var Guldsmed. Han döde i sit 40de Aar i Kongsberg den 19de Maj 1792, og efterlod sig 7 Börn, af hvilke den nu Afdöde, opkaldt efter sin Morfader, var den ældste. Hans Enke ægtede saa Aar derefter Oberstlöjtnant Lammers ved fyenske Dragonregiment**).

*) Se Mannedsskriftet Iris, Aug. 1792. S. 224.

**) Over Familien Schnitler haves en Stamtavle af Lengnick, paa hvilken dog den nu afdöde Thorsteinson og hans Söskende ikke ere optagne.

Lorens Schnitler Thorsteinson gik i sin Ungdom i Kristiania Latinskole, hvorfra han, 20 Aar gammel, d. 10de Marts 1798 blev dimitteret til Universitetet i Kjöbenhavn med hæderligt Vidnesbyrd af Konrektor Jakob Rosted. Han tog Eksamen artium med Laudabilis. Samme Aar i Oktober underkastede han sig den filosofiske Eksamens filologiske Pröve, hvori han erholdt Karakteren Laudabilis, saavel som dens filosofiske Pröve, hvori han erholdt Haud illaudabilis. Han begyndte nu at læse til den theologiske Embeds-eksamen; men af Mangel paa Midler til at fortsætte sine Studieringer forlod han denne Bane og blev 1801 Huslærer i Ringsted hos Ritmester Freisleben. Den 1ste Juli 1805 blev han af Skolekommissionen i Ringsted kaldet til „Anden Lærer ved den i Ringsted oprettende Skole med Lön af 250 Rdlr. og fri Bolig fra den Dag af at Undervisningen i den ny Skole begynder.“ — Aar 1817 d. 1ste Juli blev han tillige kaldet til at være „Klokker og Kordegn for Ringsted By og tillige Kirkesanger for Ringsted Landsbysogn“. Dette sit Embede beklædte han til sin Död; ligesom han ogsaa til det Sidste var Forligelseskommissær for Ringsted By.

Han var aldrig gift. Ved en fornuftig Sparsommelighed og andre Bifortjenester erhvervede han sig en Formue af mellem 17 og 18000 Rigsbankdaler. Efter i flere Aar af og til at have lidt af voldsomme Ansigtssmerter, døde han tilsidst af Brystvattersot. Han hensov rolig om Aftenen Kl. 11½ d. 20de Juli 1849, 71½ Aar gammel.

Han besad en dyb Retsindighed og en stærk, agtværdig Ære-
 kjærhed; udviste en utrættelig Flid og Dygtighed i sit Kalds Ud-
 övelse; var trofast i Venskab, og elsket af Ældre og Yngre, af
 sine Foresatte og Medlærere. I Psalmen der blev afsungen ved
 hans Jordefærd, forekom følgende Strofer:

Hvor Norges Fjelde Kræften spæe
 Saa alvorsfuldt mod Himmelblaa,
 Han Livets Morgen skued —
 Hvor Danmarks Bøgekroner skjön
 Sig hvælver over Slettens Sön,
 Hans Aftenrøde lued.

Ædelt, herligt var Hans Hjerte!
 Sorgens Kjerte,
 Mungen Taare,
 Lysen ved den Dödes Baare.

Foruden at have legeret nogle faa mindre Summer til enkelte Personer, har han ved sit Testamente af 20de Decbr. 1842 betænkt den By hvor han havde tilbragt saa stor en Del af sit Liv, med følgende Legater: 1. 1000 Rbd. Sölv i Kreditkasse-Obligationer til et Legat som skal bære Navn af det Thorsteinsonske Legat, og hvis Renter skulle tilflyde tvende værdige, trængende og aldrende ugifte Fruentimmer af Ringsted Kjöbstad eller Ringsted Sogne i lige Dele, naar de en vis Tid der have opholdt sig eller ialtfald der ere fødte, og saaledes at den ene Legatnydende helst bör være en Embedsmands Datter; de nyde Renten paa Livstid. Legatet bestyres og uddeles af Byfogden, Sognepræsten og Borgerrepræsentanterne. 2. 400 Rbd. Sedler til et Legat, hvis Renter skulle tilfalde Enken efter en af Ringsted Borgerskoles afdöde Lærere (herunder naturligvis Kateketer indbefattede); men hvis ingen saadan Enke findes, tilfalder Renten Enken efter en afdöd Skolelærer af Ringsted Sogne, og hvis heller ikke en saadan er til, oplægges den til Kapitalens Fremvækst. Dette Legat og dets Anvendelse bestyres af Skolekommissjonen i Forening med Borgerrepræsentanterne. 3. 500 Rbd. Sedler som Grundfond for et vordende Asyl i Ringsted for Börn, som forhaabentlig i Tiden vil vorde oprettet. Kapitalen bliver urört at ansee som Grundfond for Asylet, hvorimod Renten og Rentens Rente bliver at udbetale til det vordende Asyls Forstandere, for at anvendes til dettes Gavn. Men skulde efter 10 Aars Forløb fra Testators Död intet Asyl i Ringsted By være oprettet, da overlades det til Fattigkommissjonen og Borgerrepræsentanterne, der i Forening have Omsorgen for dette Legat, frit at raade over samtlige Renter, for at de kunne anvendes paa den mest velgjørende Maade; hvorimod Grundstolen, 500 Rbd., fremdeles skal bevares, for, om et Asyl nogensinde maatte blive oprettet i Ringsted, den

da kan blive afgivet til dette. 4. Efter Fradrag af ovennævnte Legater og øvrige Summer, samt efter Gjeldens Betaling m. v., deles Boets beholdne Formue saaledes, at de to Trediedel, mod at Renten udbetales Testators Søster, Marie Ottense Thorsteinson i Faaborg, for hendes Levelid, skjænkes til Ringsted By's Tarv, saa at Renterne af denne Kapital anvendes til Byens Bedste. Det er Testators Önske, at Skole- og Fattigvæsenet vil vorde skjænket Opmærksomhed ved Renternes Anvendelse, og at tre af de sædeligste og flittigste Börn maa aarligen vorde opklædte. Hovedstolen bliver urörlig, kun Renterne anvendes til Gavn for Ringsted Beboere. Byens geistlige og verdslige Övrighed i Forening med Borgerrepræsentanterne have at sørge for denne Kapital og dens Anvendelse. Den övrige Trediedel af Boets beholdne Formue tilfalder Testators Broder, Distriktskirurg Christian Thorsteinson i Kristiania, med mindre han skulde være bortdöd forinden Testator, da i saa Fald med denne Trediedel skal forholdes paa samme Maade som med de förstnævnte to Trediede.

Ved Skiftets Slutning d. 1ste Juli 1850 blev den sidstnævnte Trediedel afgivet til Broderen, og de Byen skjænkede to Trediede, hvis Renter foreløbigen nydes af Søsteren, udbetalte med 7657 Rbd. 72 Sk., hvilken Sum er de udlagte Obligationers egentlige Værdi, medens deres Paalydende udgjör et noget höjere Beløb.

Residerende Kapellan og Hospitalspræst i Horsens **Gustav Christian Nikolaj Borch**. Var födt d. 14de April 1802 i Nykjöbing paa Falster, hvor Faderen, Peter Holm Borch, dengang var residerende Kapellan (han var födt 1769, blev siden Præst til Udc- og Oppesundby, og i 1830 til Lidö og Smörum i Sjælland, hvor han döde som Provst- og Rd. af Db. den 14de April 1833). Moderen var Magdalene Cecilie Bentzon, Datter af Provst J. V. Bentzon i Gladsakse. Disse Forældre havde foruden denne Sön 2 andre Börn, af hvilke en Sön lever som Landmand i Rusland, en Datter er gift med nuværende Provst Thygesen til Söften og

Folby i Aarhus Stift. Det er en Tradition i Familien, at den nedstammer i lige Linie fra Reformatoren Morten Luther.

G. C. N. Borch erholdt den første Undervisning af sin Fader og forblev i Hjemmet indtil sin Konfirmation. Alt tidligt viste han Lyst til Studeringer og den samme stadige Flid der vedligeholdte sig til hans Livs Ende. I 1816 blev han indsat i Frederiksborg lærde Skole, og erhvervede sig her ved Duelighed og Sædelighed i høj Grad alle sine Læreres Tilfredshed, som sees af hans fra den Tid endnu opbevarede Karakterböger. I en af daværende Rektor Bendtsen under 29de Maj 1823 udfærdiget Trangsattest gives ham det hæderlige Vidnesbyrd, at Skolen ikke i det sidste Decennium havde haft nogen Discipel der i Gudsfrygt, Sædelighed og Flid havde overgaaet ham, og disse Dyder bevarede han troiligen saalænge han levede. I Efteraaret 1820 blev han fra Skolen dimitteret til Universitetet, og opnaaede saavel ved Eksamen artium, som det følgende Aar ved anden Eksamen, et meget godt Laudabilis. Han begyndte nu straks at studere Theologi, men maatte under hele sit Studium kæmpe med trange Kaar, da han, uagtet det nysnævnte hæderlige Vidnesbyrd fra Skolen, maatte savne al akademisk Understøttelse, medens den ham fra Hjemmet tilflydende Hjælp var højst ubetydelig og hartad for Intet at regne, da Faderen vel sad i et indbringende Kald, men havde paadraget sig en betydelig Gjæld i Krigsaarene. Han var saaledes ganske henvist til sig selv alene; kummerlig maatte han ernære sig ved Informationer og desuden anvende en Del af Dagen til at høre Forelæsninger og meget af Natten til at studere. Aandens Kræfter svege ham ikke, men Legemet svækkedes, og muligens lagdes i disse Aar Spiren til den Sygdom der til Sorg for hans Efterlevende saa tidligt bortrev ham. Hans Omgang i Universitetsaarene indskrænkede sig til faa Venner; men dissers Hjerter vandt han i fuldeste Maade ved sin Blidhed og Hjertelighed, ved hele sit ægte kristelige Sindelag og Vandel.

Den 13de Januar 1826, efter nylig i lang Tid at have været syg, underkastede han sig theologisk Eksamen med H. illaud., og

Aaret efter begge de praktiske Prøver med Laudabilis. Samme Aar, nemlig under 18de April 1827, blev han kaldet til personel Kapellan hos Præsten i Birkerød Hr. Jk. Nkl. Prah. I dennes Datter, Elisabeth Charlotté Marie, lærte han sin tilkommende Hustru at kjende; da Hr. Prah var død i April 1831, og Borch af Kong Frederik VI havde erholdt Løfte om Befordring inden Naadensaaarets Udløb, giftede han sig med hende d. 3die Jan. 1832. Fem Børn, der alle leve, skjænkedes ham i dette Ægteskab.

Under 15de Juni 1832 blev han befordret til ordineret Katedret i Odense. Den Varme og Nidkærhed hvormed han her arbejdede til Skolevæsenets Fremme er endnu i frisk Minde, og erkjendtes ogsaa i Gjærningen af hans Foresatte, der paa flere Maader søgte at bøde paa hans Embedsindtægters Utilstrækkelighed til at ernære en Familie. Dog, ikke blot Skolevæsenet, ethvert gavnligt Foretagende, til hvis Fremme han kunde medvirke, fandt hos ham den varmeste Deltagelse; som Eksempel herpaa skulle vi blot anføre Børneasylet i Odense, i hvis Oprettelse han havde væsentlig Andel. Det var ogsaa i denne Periode at han var Medudgiver af Tidsskrift for Almueskolevæsenet, der udkom i 6 Aargange fra 1834—39, og til hvilket han leverede ikke faa Bidrag gjennem alle Aargange.

Efter noget over 10 Aars Virksomhed i Odense blev han den 13de Novbr. 1842 befordret til det ovennævnte Embede i Horsens, i hvilket det dog kun forundtes ham at virke i henimod 7 Aar, da han den 30te Juli 1849 bortkaldtes efter faa Dages Sygdom, i sit 48de Aar. Den ægte Kristendom som han her forkyndte i Ord og Gjærning, den Blidhed og Kjærlighed hvormed han hørte og efter Evne understøttede Enhver som hos ham søgte Raad og Bistand, den Trøst som saa Mangen modtog fra hans Læber, erhvervede ham i høj Grad Menighedens Tillid og Hengivenhed. Herpaa erholdt han mange ham i Hjertet dyrebare Beviser medens han levede, herpaa erholdt hans Efterlevende Beviser efter hans Død. Thi den Hengivenhed som ikke mere kunde vises ham selv, søgte paa mange Maader at tilfredsstille sin Trang til kjær-

ligen at komme dem til Hjelp som vare hans Hjerte dyrebarest, og som nu maatte savne deres trofaste Stötte. Hvor meget han var agtet og afholdt af Alle, derom vidnede ogsaa ved hans Jordefærd, som den 4de August fandt Sted med sjelden Höjtidelighed, det meget store uindbudne Følge af Embedsmænd og Borgere, af Præster og Andre, der ledsagede ham til hans sidste Hvilested. Af tre Talere der lode sig höre, skildrede navnlig Pastor Tectens den Afdödes sande Værd som Menneske, som den nidkjæreste Sjælehyrde, som den ömmeste og kjærligste Ægtefælle og Familiefader.

Kand. Filologiæ **Christian Carl Bolting**. Födt i Kjöbenhavn den 31te Aug. 1823 af de endnu levende Forældre: Lysestöber og Dannebrogsmænd Lars Christoffersen Bolting (Sön af en Landmand i Fyen) og Hustru Karen Kirstine f. Sörensens. I Oktober 1834 indsat i Metropolitanskolen, blev han herfra i 1840 dimitteret til Universitetet i en Alder af 17 Aar, og erholdt baade ved Eksamen artium og i 1841 ved den filosofiske Eksamen et hæderligt Laudabilis. Han valgte derefter Filologien til sit Studium, og underkastede sig efter 5½ Aars Forberedelse i Foraaret 1847 den filologiske Embedseksamens theoretiske Pröve med Haud illaudabilis (og Talværdiernes Sum i de enkelte Rubrikker 12), ligesom han i Foraaret 1848 aflagde den praktiske Pröve med samme Karakter. Over den fra Universitetet i sidstnævnte Aar udsatte Prisopgave i Filologien: „At samle og undersöge Beretningerne om den Beskyttelse som Atheniensernes Love ydede Statsreligionen mod dens Foragtere og Bespottere“ skrev han en Besvarelse, som tilkjendtes Medallien; men dette oplevede han ikke, thi en Maanedes Tid iforvejen, d. 27de August 1849, var han efter en kort Sygdom afgaact ved Döden, 26 Aar gammel. Foruden Forældrene leve 2 Söstre efter ham.

Generaldevisor for Armeens Revisjonsvæsen Generalkrigskommissær **Jens Torp**, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, död d. 31te August. Födt i Kjöbenhavn d. 14de Januar 1783,

Søn af Kjeldermand Mikkell Jensen Torp (død 1812) og Hustru Kirstine Larsdatter, Begge fødte i Jylland. Sønnen gik i Latinskolen (Frue Skole) indtil sin Konfirmation, da han forlod den; og kom derefter som SkrIVERdreng paa daværende Land- og Søkrigskommissær Generalkrigskommissær Pfluegs Kontor i Kallundborg, hvor han forblev i 6 til 7 Aar, rimeligvis indtil 1803 ved Pfluegs Afgang. Han drog nu til Kjöbenhavn og læste til danskjuridisk Eksamen, som han underkastede sig i 1805 med Karakter Bekvem og Vel. Tillige var han Frivilling under Generalkommissariats-Kollegiet, indtil han under 7de Juni 1806 allernaadigst udnævntes til overtalig Kancellist i bemeldte Kollegiums 1ste Departements-Kontor. Fra nu af oprykkede han stadigen paa den saaledes begyndte Embedsbane, indtil han fra den laveste Stilling havde svunget sig op til en af de højeste Poster i Administrationen. Den 25de Marts 1807 blev han forfremmet til virkelig Kancellist og allerede den 11te Decb. s. A. til Fuldmægtig i ovennævnte Kontor samt virkelig Krigskancellisekretær. I det følgende Aar, 1808, ansattes han tillige som „Kommissariatssekretær“ i det under 25de Sept. 1805 oprettede „Feltkommissariat“, blev Aaret efter 1ste Ekspeditionssekretær i samme, og gik i 1810 ud af 1ste Departements-Kontor for at ansættes som 1ste Fuldmægtig i „Bureauet“ som det kaldtes „for den danske Armés Forflegning“; i 1811 erholdt han Krigsassessors Karakter. I 1815 eller 1816 blev han Revisor i „Generalkvartermesterstabens Bureau“, tillagdes i 1817 Tittel som Krigsraad, men forlod i 1819 igjen det sidstnævnte Kontor, idet han under 23de Jan. i bemeldte Aar udnævntes til Chef for Generalkommissariats-Kollegiets 1ste Departements-Kontor, det samme i hvilket han oprindeligt havde gjort Tjeneste, og henaadedes d. 28. Jan. 1820 med Tittel som virkelig Justitsraad. Han forblev nu i en lang Aarrække i denne Stilling, indtil han under 22de Novb. 1834 blev udnævnt til virkelig Generalkrigskommissær og 2den Civildeputeret i det kongelige Generalkommissariats-Kollegium. Ved Kollegiets Omdannelse i Aaret 1842 udnævntes han, under 2den Novb. s. A., til (eneste) Civildeputeret,

fra 1ste Januar næstefter at regne, samt Chef for Sektionen for Kasse- og Revisjonsvæsenet. Og endelig, under 3die April 1848, ved Generalkommissariats-Kollegiets Ophævelse og Krigsministeriets Oprettelse, blev Torp ansat som Generaldecisor og Chef for Armeeens Revisjonsvæsen. I denne Stilling døde han den anførte Dag, efter længere Tids Svaghed, 66½ Aar gammel. — Den 1ste Aug. 1829 var han blevet Ridder af Dannebrog og d. 28de Okt. 1836 Dannebrogsmænd.

Han levede stedse ugift og efterlader kun to ugifte Søstre.

I Udlejre By, Ölstykke Sogn, Frederiksborg Amt, hensov den 12te Sept. 1849 en Gaardmand ved Navn **Lars Jörgensen**, som den store Verden aldrig har hørt omtale, men som dog ved sin Vandel og Virksomhed i Livet har fortjent et hæderligt Eftermæle. De Mænd i hvis Kreds han levede bevare ham i trofast Erindring; at han ogsaa udenfor denne Kreds maa kjendes og mindes, er Hensigten med disse Linier.

Hans Bedstefader var en dygtig Skrædder, der havde lært Haandværket i Kjöbenhavn, og siden drev sin Professjon i Veksö By (Ölstykke Herred), og dennes Sön Jörgen Andreasen, der baade havde lært Faderens Haandtering og Agerbruget, erholdt ved Giftermaal med en Enke den Gaard som Sönnen arvede efter ham. Denne Jörgen Andreasen var ogsaa en meget hæderlig Bonde. Han benyttede straks de Fordele som Regjeringen i Slutningen af forrige Aarhundrede tilhød Bondestanden i hans Egn: han skaffede sig Arvefæsteskjøde paa Gaarden, lod sine Marker omgjerde af levende Hegn, og forbedrede paa enhver Maade sit Agerbrug. Han var saaledes den förste Bonde som i den Egn plantede Kartofler i Marken. Landhusholdnings-Selskabet paaskjönede ved Præmier og paa andre Maader hans Virksomhed.

Den 29de Jan. 1792 kom denne Jörgen Andreasen's Sön Lars til Verden. Det fremgaaer af enkelte os meddelte Notitser, at Faderen tidligt har arbejdet paa at skaffe Drengen en saa god Undervisning som der i de Tider kunde gives en Bonde. Saaledes blev Barnet sendt til Bedstefaderen i Veksö, for der at modtage

Undervisning af en Lærer som Bønderne holdt til deres Børn. Efter et treaarigt Ophold her kom han tilbage til sin Fader, og besøgte Sognets Skoler, indtil han blev konfirmeret. Derefter forblev han i en Række af Aar i sin Hjemstavn, hvor han deltog i landlige Sysler. Da han var et livligt og opvakt ungt Menneske, blev det besluttet at sende ham til Seminariet paa Jonstrup. Her ankom han den 1ste Maj 1811. Af de Breve han i denne Periode sendte til Hjemmet sees det tydeligen, hvor kjært Opholdet her var ham, hvor taknemmelig han var mod sine Forældre, og hvor vel han anvendte sin Tid. Dette sidste bestyrkes ogsaa ved det Vidnesbyrd der meddeltes ham da han afgik fra Seminariet; thi med Hensyn til sine „Kundskaber og Færdighed i Undervisning“ ansaaes han værdig til at erholde Karakteren „meget duelig“, ligesom hans „Forhold“ i det Hele betegnedes som „meget ros-værdigt“. Da han nu herfra vendte tilbage til Hjemmet, i Maj 1814, begyndte han at undervise Børn; men opgav dog snart dette for at kunne gaae sin Fader tilhaande ved Agerdyrkningen. I 1818 afstod denne paa Grund af Svagelighed Gaarden til Sønnen, der saaledes optraadte som selvstændig Mand, og i mange Henseender blev et Mønster for Omegnen. Enkelte Træk fra hans tidligere Liv tyde hen paa, at han besad stor Interesse for Agerdyrkning: saaledes havde han engang i en Ferie, da han kom hjem fra Seminariet, listet sig til at besaae 2 Tdr. Land med Kommen, og man blev sildigere meget overrasket ved denne hans Virksomhed. Da han nu selv havde faaet Gaard og Jord, fulgte han stedse fortrinlige Driftsplaner, benyttede med Forstand alle Forbedringer af Agerdyrknings-Redskaber, opelskede forskellige nyttige Rodvækster og Kaalearter, og skaffede sig ved Træplantning en god Frugthave. Da hans Foretagender vare anlagte med Indsigt, og lykkedes godt, vil man letteligen begribe, hvor velgjørende en Indflydelse Lars Jörgensen har maattet udøve paa Omegnens Beboere i landøkonomisk Henseende. Ved hans nidkjære Bestræbelser dannede der sig ogsaa i Aaret 1834 en landøkonomisk Forening i Ölstykke Sogn. Denne vedblev at be-

staae indtil en lignende Forening blev stiftet for hele Amtet, og om Vinteraftenerne samledes Medlemmerne til Samtale og Læsning, da der ved Gaver og Bidrag var bleven tilvejebragt en ikke ubetydelig Laanebogsamling.

Da Lars Jörgensen saaledes var en Mand der besad ualmindelige Evner og Virkekraft, og i Indsigter var langt forud for sine Jevnlige, vil man letteligen indsee, at han ogsaa maatte være vel skikket til at virke i Kommynens Tjeneste. Han var i tidligere Tid Sognefoged, i 6 Aar Formand i Sogneforstanderskabet, og Lægdsmand indtil sin Dödsdag. Sognets Beboere og de stedlige Övrigheder ere lige enige om at rose hans Dygtighed, Nidkærhed og Retsindighed i alle disse Stillinger. Uagtet hans Helbred i de sidste Dage i høj Grad var svækket, vedblev han dog med samme Iver at udføre sine Forretninger som Lægdsmand.

Hans mangesidige Virksomhed, der var saa rig paa Velsigelse, bevares endnu i trofast Minde; men de enkelte Handlinger, som hans Samtidige benyttede men ikke oplegnede, ere, som saa meget Andet, svundne hen i Tidens Ström; og da hans Virksomhed var stor just deri, at han sögte at fremme de smaa og stedlige Interesser, er det ikke forunderligt, at et rigt Stof ikke foreligger hans Biograf. Dog fortjener én Retning af hans Virksomhed endnu at omtales. Han var i høj Grad begejstret for Oldsager, og Alt hvad han selv besad, eller hvad han i Egnen kunde komme paa Spor efter, tilstillede han det nordiske Oldskriftsselskab, for hvilket han var en saare vel bekendt Mand.

Lars Jörgensen bevarede i sit Ydre Skikkelsen af en gammel-dags Bonde: hverken med Hensyn til sin Bolig eller sin Klædedragt önskede han at ansees for mere, end hvad han var ifölge sin Stand. Hverken hans Ydre eller hans Tale tydede paa, hvilken lys Aand der boede i ham. Men gav man ham et eller andet Spörgsmaal, landökonomiske eller kommunale Sager vedkommende, at besvare, da forstod han med Pennen fortræffeligt at klare Sagen, og Ingen som blot havde gjort et flygtigt Bekjendt-

skab med Manden, skulde formodelt, at han var istand til paa den Maade at udvikle sine Tanker. Med denne Klarhed i Aanden forbandt han en sjelden Uegennytlighed. Sognets Beboere søgte gjerne hans Vejledning, Raad og Hjelp, og saae han sig istand til paa den ene eller anden Maade at understøtte, undlod han det ikke. Fri for Miskjendelse har han imidlertid ikke været, men, som Beskedenhed tilhørte hans Natur, saa bar han ogsaa med ydmygt Sind de enkelte ufortjente Krænkelser der faldt i hans Lod. Slutteligen fortjener det endnu at bemærkes, at hans Sogneinænd med Præsten i Spidsen oprettede ham et Gravmonument, der bærer den simple og velmente Indskrift:

Din lyse Aand, Dit ædle Hjerte
Vil savnes lidt med stille Smerte.

Forhenværende Amtsforsvalter for Falsters Amtstuedistrikt, Justitsraad og Ridder af Dannebrog **Hans Ludvig Schielderup Parelus**. Født d. 19de Decbr. 1783 i Holbek, hvor hans Fader, Peter Parelus, nedstammende fra en norsk Familie, var Skolelærer og Organist og en blandt sine Medborgere almindelig agtet Mand. (Hans Fader Jens Skjelderup Parelus, uidentivl en Dattersøn af Biskop Jens Skjelderup i Stavanger, blev født i Norge ved Aar 1700, blev Student formodentlig 1720, omtrent 1730 Degn i Alleslev ved Præstø og ved 1762 i Hammer, resignerede 1770 eller 71 og døde 14 Aar efter hos Sønnen i Holbek.) Moderen hed Karen Hagen; hun døde da Sønnen var 3 Aar gammel, og 3 Aar efter ægtede hans Fader Sofie Christiane Steenlos, Datter af Provst Samuel Steenlos i Højelse, som var en Kusine til Konferentsraad Seidelin til Eriksholm, et Slægtskab der ikke var uvigtigt for Parelus, da han derved kom i Forbindelse med en Familie af hvilken han ved mange Lejligheder modtog Beviser paa Velvillie og Venskab.

Hans Fader havde bestemt ham til Studeringer, og indtil sin Konfirmation undervistes han af Degnen Schreiber i Holbek, som selv var Student og forberedede flere unge Mennesker til Stude-

ringer; men formedelst Faderens Uformuenhed, og da der ingen Latinskole var i Byen, maatte denne Plan opgives. Efter eget Önske blev han nu, 14 Aar gammel, sat i Lære hos Silke- og Klædekræmmer Guldberg i Kjöbenhavn, og da denne efter 1½ Aars Forløb fallerede, skaffede han ham Plads som Kontorbetjent hos sin Svoger, Inspektör paa Sökvæsthuset Overkrigskommissær Mörch, hvilken Plads han tvende Aar senere, i 1802, ombyttede med en lignende hos Amtsforvalteren i Holbek Kammerraad Smidth, der var en Ven af hans Fader, og snart gjorde ham til Amtstue-Fuld-mægtig. Denne Plads beholdt han lige indtil 1820, ogsaa under den fölgende Amtsforvalter Justitsraad Hougaard, som viste ham megen Tillid og overdrog ham for störste Delen Besörgelsen af sit ansvarsfulde, isærdeleshed i Krigens Tid möjsommelige og vanskelige Embede. Men derhos var han tillige fra 1810 til 1815 Forvalter ved Brændselskommissionens meget betydelige Brændeoplag i Holbek; 1807 ved Krigens Udbrud Feltpostekspeditör; i 1815 konstitueret Amtsforvalter for Kallundborg Amtstuedistrikt i Vakancen, uden Lön; 1815—17 Regulerings-Kommissær og Regnskabsförer m. v. i afdöde Amtsforvalter (i Kallundborg) Gjellerups Bo; i 1819—21 ligeledes i afdöde Amtsforvalter (ligeledes i Kallundborg) Kammerraad Hees og forhen konstitueret Amtsforvalter Agent Hansens höjst forviklede Boer, og i 1819 ligeledes i Borgemeester og Byfoged i Holbek Lyders' Bo, forsaavidt Regnskabsvæsenet angik. Under 14de Novbr. 1820 blev han derefter allernaadigst konstitueret som Amtsforvalter for Falsters Amtstuedistrikt, Administrator for de kgl. fälsterske Godser og Forstskriver for de derværende kongelige Skove, og under 9de Marts 1824 modtog han kongl. Bestalling som virkelig Amtsforvalter, efterat dog Godsadministrationen og Forstskriveritjenesten kort iforvejen var bleven adskilt derfra og deraf oprettet et eget Embede. Den 1ste Novbr. 1828 udnævntes han til virkelig Kammerraad, d. 28de Juni 1847 til Justitsraad, og blev under 27de Juli 1843 hædret med Dannebrogordenens Ridderkors. Under 1ste Aug. 1849 blev han, efter at have paa Grund af sin tillagende Svagelighed derom indgivet An-

søgning, entlediget i Naade og med Pensjon fra 1ste Oktbr. næst-
 efter at regne, men allerede d. 6te Oktbr. bukkede han under for
 den Sygdom (Sten) som i det sidste Aar havde voldt ham yderst
 smertefulde Lidelser.

Parelus' hele Liv var utrættelig Arbejdsomhed. Samvittig-
 hedsfuld Strenghed og den punktligste Orden og Nøjagtighed
 betegnede hans Embedsvirksomhed, og denne maatte ogsaa hans
 Omgivende underordne sig. Som Menneske var han gudfrygtig,
 retskaffen, venlig og aaben, uplettet af Sæder, beredvillig til at
 tjene og hjælpe Enhver, især den Arbejdsomme; redbon opof-
 frende for det Almindelige, hvad enten det gjaldt Arbejde eller
 Penge. I sine yngre Aar var han munter og selskabelig og holdt
 især meget af Musik og Sang; men da hans sidste Sygdom be-
 gyndte at angribe ham, drog han sig efterhaanden mere og mere
 tilbage fra al Omgang, og kun en betydelig Have, som han havde
 anlagt sig tæt udenfor Byen, blev saalænge Sommeren varede hans
 eneste Adspredelse. Han nød Agtelse og Tillid som Faa, og hvor-
 meget man end maatte ønske den Lidende Fred, foraarsagede der-
 for hans Bortgang et tungt Savn og almindelig oprigtig Bekla-
 gelse.

I 1812 havde han giftet sig med Petræa Söborg, Datter af
 Præsten i Hagested Peder Söborg. Hun var födt d. 28de Novbr.
 1784 og döde i Decbr. 1846 efter flere Aars Svagelighed. Han
 havde med hende 3 Börn, hvoraf 2 overleve ham, en Sön og en
 Datter. Sönnen, Ludvig Parelus, havde gjenneengaaet Cathedral-
 skolen i Nykjöbing, dog uden at blive dimitteret, var derefter först
 Lærling, siden Lærer, ved Agerdyrknings-Institutet Haraldslund i
 Jylland, og er nu Forpagter af Ny-Kirstineberg ved Nykjöbing.
 Den yngste Datter er, ligesom tidligere den afdöde ældre Söster,
 gift med Sognepræst til Sönder-Kirkeby og Sönder-Alslev paa Fal-
 ster H. P. G. Koch.

Et smukt Vers over den Afdöde, af hans Barndoms Ven
 Provst D. Smith i Stege, læses i Lollands-Falsters Stiftstidende for
 1849, Nr. 174.

Peder Leth, Stud. Theol., Kirkesanger og Skolelærer i Farum. Født i Kjöbenhavn d. 21de Febr. 1774. Allerede tidlig yttrede han Lyst til Studering, hvorfor hans Forældre satte ham i hans 12te Aar i Fruc-Latinskole, hvorfra han 1793 af Skolens Rektor, Justitsraad Skule Thorlacius, dimitteredes til Universitetet med H. illaud. til Eksamen artium. I det fölgende Aar underkastede han sig anden Eksamens filosofiske Del, men hindredes fra at tage dens filologiske Del för Paasken 1795, paa Grund af en Sygdom, som var foranlediget ved Kristiansborg Slots Ildebrand. Til begge disse Pröver erholdt han Laud. Han begyndte nu at studere Theologi; men da hans Fader, som var en underordnet Embedsmand ved Hof- og Stadsretten, var död og Moderen næsten Intet havde at leve af, maatte han ikke alene söрге for sig selv, men tildels ogsaa for hende. Han maatte derfor i en Række af Aar fortjene det Nödvendige til dem Begge ved Timeundervisning, dels i offentlige Skoler, dels i private Huse. Det er en Selvfölge, at det theologiske Studium maatte lide under saa mislige Omstændigheder, hvortil kom, at det faldt ham, som födt i Kjöbenhavn, vanskeligere end andre Studerende at erholde Stipendier, og at det först i Aaret 1800 lykkedes ham at erholde Plads paa Regensen. Efterat han i Aaret 1802 havde underkastet sig en pädagogisk Eksamination under Biskop Balle, erholdt han Tilladelse til at ansees lige med de fra Seminarierne afgaaede Kandidater, og da Kirkesanger og Skolelærer Mourits Sjöe i Farum var afgaaet ved Döden i Begyndelsen af Aaret 1803, ansögte han om dette Embede hos Skolarkerne for Frederiksborg lærde Skole, hvilke ogsaa under 16de April 1803 udnævnte ham til Kirkesanger og Skolelærer i Farum.

I den lange Række af 40½ Aar, i hvilke han forblev i dette Embede, virkede han i samme til Held og Velsignelse for den ham betroede Ungdom, og med en sjelden Flid, Kraft og Udholdenhed rögtede han sit vanskelige og besværlige Kald, der stundum overskred Grændsen for en enkelt Mands Gjerning. Efter at have undervist Sognets talrige Ungdom, den Gang over 100, i Skolen om Dagen, maatte han i de første Aar efter sin Embedstiltrædelse,

efter den Tids Skik, undervise de Voksne og Ældre tvende Aftener om Ugen paa Omgang i Bøndergaardene i Sognet. Ved sine grundige Kundskaber, og ved de sjeldne Naturgaver hvormed han var begavet, vidste han at gjøre denne Undervisning tiltrækkende, saa at han altid saae en talrig Forsamling omkring sig. Som ene Kirkesanger for Farum Sogn, medførte hans Embede, at han hver Søn- og Helligdag maatte lede Sangen i Farum Kirke, og da Menighedens daværende Sognepræst, Henrik Kampmann, ofte paa Grund af Alderdom og Svagelighed var forhindret i selv at besøge sit Embede, maatte han jevnlig prædike for ham ikke alene i Farum, men ogsaa i Tilligs-Kirken. I en fremrykket Alder fik han vel en betydelig Lettelse, idet der oprettedes endnu en Skole i Farum Sogn; men denne Lettelse i Embedet medførte ogsaa en Formindskelse i dets Indtægter, der ikke godt kunde taales, da han anvendte Meget paa sine Börns Opdragelse. Han oplevede en rolig og glad Alderdom, men led i det sidste Aar af sit Liv meget af en organisk Fejl i Hjertet, der endte hans Dage d. 15de Oktbr. 1849. Ved sin Død efterlod han en Enke, A. M. f. Tønning, og 4 Sønner (samt en Plejedatter), hvoraf han oplevede den Glæde at see den ene, Henrik Julius Leth, siden 2den Sept. 1848 Kateket i Rudkjøbing, befordret i gejstligt Embede. En anden, Jens Vilhelm Leth, som ogsaa har underkastet sig theologisk Embedseksamen, er Adjunkt ved Kathedralskolen i Aarhus; de tvende andre ere Skolelærere og den ene af disse er blevet hans Eftermand i Embedet.

Sognepræst for Ramløse og Annise Menigheder i Sjællands Stift **Lars Nielsen**; var født i Odense d. 30te Juli 1767, Søn af Knud Nielsen, Smedemester sammesteds, og Hustru Kirstine Larsdatter. I sit 10de Aar mistede han sin Moder, og kom derpaa som Dreng i sin Faders Smedie. Uagtet hans tidlige ualmindelige Læselyst, hvilken han allerede havde lagt for Dagen da han endnu „gik i Pugeskole“ (som han selv udtrykte sig), lærte han dog med Flid sit Haandværk, og blev Smedesvend d. 30te Maj 1785. Da

han havde naaet dette Maal, erklærede han sig paa det Bestemteste for at ville sludre, og fik ogsaa ved daværende Rektor Taubers Indflydelse sin Fader bevæget til at tillade ham at følge sin Lyst. Først d. 24de Oktbr. 1786 nedlagde han dog aldeles Professjonen, og fik ved Rektorens Bistand stadig Undervisning, ligesom han ogsaa, da denne 1787 blev forflyttet til Roeskilde, fulgte med Tauber dertil, kom i Roeskilde Kathedralskoles överste Klasse, og blev derfra dimitteret 1789. Han fik bedste Karakter ved denne Eksamen, og tog Aaret efter anden Eksamen ogsaa med bedste Karakter. Den 10de Juli 1794 underkastede han sig theologisk Attestats med Karakteren Haud illaud., men erholdt d. 4de April 1797 admodum Laudabilis for Dimisprædiken og Laud. for Katekisation. Da han som Kandidat, d. 23de April 1795, første Gang prædikede i sin Fødeby, overrakte Smedelaugst sammesteds ham et sirlig skrevet Svendebrev. I Aaret 1795 blev han Lærer paa Vajsenhuset og hørte de Forelæsninger som holdtes i det i samme Bygning (Blaagaard) værende Skolelærerseminarium, ligesom han flittig deltog i Balles homiletisk-kateketiske Selskabs Övelser. Hans Embedsstilling ved Vajsenhuset varede dog ikke længe, i det han allerede 1797, d. 11te April, blev af en Ungdomsven, Etatsraad Hansen til Fjellebro, kaldet til Sognepræst for Herringe Menighed i Fyen, og Kaldsbrevet blev d. 28de s. M. konfirmeret af Kongen. Uagtet han her fölte sig veltilfreds og var meget afholdt af sin Menighed, nödte dog hans ringe Kald og hans voksende Familie ham til at söge Forflyttelse til et större Kald, og blev han da under 3die Maj 1809 beskikket til Sognepræst for de ovennævnte Menigheder i Frederiksborg Amt, hvor han, ligesom hans entledigede Formand P. Lakjer, var Præst i 40 Aar. Han var en meget retskaffen Mand, holdt som Præst fast ved den orthodoxe Lære, og virkede med Iver for Skole- og Fattigvæsenet; men hans temmelig ubøjelige Karakter og noget frastödende Væsen paadrog ham stundum Miskjendelse og enkelte af Sognebeboernes Uvillie. Han var en særdeles flittig og i sin Tid kyndig Landmand; endnu i hans høje Alder kunde man see ham Klokken 4 til 5 om Morge-

nen i Foraars- og Sommertiden at vandre om i sin Mark; han har anlagt Præstegaardens Have og plantet alle dens Træer. Han blev Jubelolding, og da han d. 28de April 1847 fejrede sit Jubilæum, blev der sendt ham en forbindtlig Skrivelse fra Herringe Menighed, og en sølvbeslagen Pragt Bibel overrakte ham af endel af hans daværende Sognefolk. Siden Januar 1842 havde han haft Kapellan (H. A. C. Krog) paa dennes eget An- og Tilsvar, og efter tiltagende Alderdoms-Svaghed døde han d. 6te Novbr. 1849.

Pastor Nielsen var i Aaret 1797 bleven gift med Mette Achtonia Pihl, Datter af Færgemand i Vemmenæs paa Taasinge Kristen Achton Pihl og Illustru Johanne Bech. Denne hans trofaste og forstandige Hustru, der var i ualmindelig Grad blid og sagtmodig, en kjærlig og omhyggelig Moder, var født d. 22de Novbr. 1774, og døde pludseligt d. 14de Juli 1835, omtrent 2 Maaneder efter at en elsket Søn var borttrykket af Brystsyge. Dette Ægtepar havde 16 Børn — Halvdelen Sønner, Halvdelen Døtre, Halvdelen bortdøde, Halvdelen endnu levende —, nemlig: 1) Knud Christian Nielsen, født d. 20de Maj 1798, nu Rektor ved den videnskabelige Realskole i Aarhus; 2) Mariane Theodora N., født d. 1ste Juli 1799, ugift; 3) Jeannette Caroline N., født d. 25de Januar 1801, gift med Materialforvalter Jens Möller paa Frederiksværk, og død d. 12te Januar 1848; 4) Hans Jörgen N., født d. 10de April 1802, død samme Aar; 5) Hans Jörgen N., født d. 16de Februar 1803, Godsforvalter paa Söholm paa Lolland, død d. 22de Februar 1842; 6) Christiane Rise Margrethe N., født d. 20de Juni 1804, ugift; 7) Johan Henrik Tauber N., født d. 5te Juni 1805, nu Instrumentmager i Rio Janeiro i Brasilien; 8) Bernt N., født d. 19de Juli 1806, Silke- og Klædekræmmer i Kjöbenhavn; 9) Carl Frederik N., født d. 20de August 1807, Apotheker i Them ved Skanderborg; 10) Niels Rudolf N., født d. 12te Oktbr. 1808, død som Bødker og Udlægger i Grönland i Aaret 1843; 11) Grethe Birgitte Sofie N., født d. 18de Oktbr. 1809, død ugift d. 1ste August 1848; 12) Ane Sofie Henriette N., født d. 17de Novbr. 1810, ugift; 13) Johanne Kirstine N., født d. 26de Maj 1812, død ugift d. 26de

Novbr. 1839; 14) Jensa Christine N., födt d. 19de Juli 1813, gift med Skolelærer Ole Pedersen i Store Fuglede i Holbek Amt; 15) Christiane Sofie N., födt d. 21de Novbr. 1814, gift i Aaret 1840 med Forst- og Jagtjunker Viktor Amadæus Emil Kopp, Skovrider i Rusland, og död af Kolera 1848; 16) Frederik Christian N., födt d. 10de Decb. 1815, död d. 3die Maj 1835 som Kand. Filosofix.

Herredsfoged og Skriver m. m. Justitsraad **Johan Anton Lyng** i Holbek, död d. 11te Novbr. Födt i Kjöbenhavn d. 17de Marts (döbt d. 8de April) 1789, Sön af daværende Kopist i Admiralitetet, den som Sekretær og Kasserer ved det Classenske Fideikommiss og Justitsraad i Aaret 1824 afdöde Jakob Christian Lyng og Hustru Luise Margrethe f. Schöller. I Aaret 1804 blev han dimmitteret til Universitetet fra det Vestenske Institut og opnaede Indkaldelse ved Eksamen artium; tog i April 1805 den filosofiske, og i Oktober s. A. den filologiske Del af anden Eksamen med resp. H. ill. og Laud., og underkastede sig i Januar 1811 den juridiske Embedseksamen med Laudabilis baade for den theoretiske og praktiske Pröve. Allerede i det följende Aar, 1812, blev han ansat som Regimentskvartermester og Auditör ved det daværende saakaldte jyske Skarpskytterkorps i Citadellet Frederikshavn. Da imidlertid dette Korps efter Freden blev ophævet, blev han sat paa Vartpenge, indtil han igjen under 13de Sept. 1818 blev ansat i samme Egenskab som ovennævnt, og nu som Overauditör, ved det jyske Jægerkorps eller Kastelsjægerne. Fra denne Stilling blev han under 21de Aug. 1829 befördert til Borgemester og Byfoged samt By- og Raadstuskriver i Holbek, og straks efter, nemlig d. 26de Aug., udnævnt til virkelig Justitsraad, ligesom han ikke længe efter tillige blev Birkedommer og Skriver ved Baroniet Lövenborgs Birk. Under 26de Febr. 1839 ombyttede han de förstnævnte Embeder med Tjenesten som Herredsfoged og Skriver i Merlöse og Tudse Herreder samt Birkedommer og Skriver ved Töllöse og Frydendal Birker, hvorhos han beholdt Baroniet Lövenborgs Birk.

Efterat hans Helbred et Par Aar havde vaklet, fik han i For-

aaret 1849 et Anfald af Apopleksi, hvis Følger dog tildels bleve havede; men den ovenanföerte Dag gjentoges Anfaldet, under hvilket han efter nogle Minutters Forløb bortrykkedes. Formedelst sin Humanitet forbundet med Munterhed og Venlighed, var han en af Alle der stode i Forhold til ham meget afholdt Mand.

I Efteraaret 1830 indgik han Ægteskab med Elisabeth Caroline Rasmine Wandel (födt 22de Juni 1807), Datter af den i 1820 afdöde Regimentskirurg Andreas Carl Wandel i Kjöbenhavn og Ellen f. Kirketerp. Han havde i dette Ægteskab 6 Börn, 2 Söner og 4 Dötre, som alle leve tilligemed Enken.

Kand. Theol. **Hans Thomas Ohm.** Sön af den d. 6te Decb. 1844 som afskediget Grændsetoldinspektör i Skodborg afdöde Kammerassessor og Dannebrogsmænd Peter Frederiksen Ohm (födt $12\frac{1}{4}$ 1782 i Tinnum paa Syll, Sön af Forældrene Frederik Petersen Ohm og Karen Peters) og Elisabeth Kathrine f. Behr. Sönnen blev födt d. 16de Novb. 1815 i Grenaa, hvor Faderen, som i sin Tid havde været Maanedslöjtnant i Sö-Etaten, dengang opholdt sig, indtil han i Jan. 1820 blev ansat som Kontrollör ved Grændsetoldvæsenet mellem Jylland og Slesvig. (Efter sin nysnævnte Kones Död giftede han sig andengang i 1823 med Poulina Höyer, yngre Söster til den oven S. 200 omtalte Kirstine Höyer, döbt $29\frac{1}{4}$ 1794, död som Enke 20de Novb. 1845.) Efter at have i 3 Aar nydt privat Undervisning, blev H. T. Ohm i Aaret 1829 indsat i Ribe Kathedralskole, og derfra efter 5 Aars Skolegang i Efteraaret 1834 dimitteret til Universitetet, hvor han tog Eksamen artium med Haud illaud. og Aaret efter anden Eksamen med Laudabilis. Han tog nu straks fat paa det theologiske Studium og underkastede sig theologisk Eksamen d. 3die Maj 1839 med Karakter Laudabilis inpr. ob spec. scr. De praktiske Pröver aflagde han i August 1841 med vix Laud. for den homiletiske, H. illaud. for den kateketiske. Efter at have i længere Tid opholdt sig som Huslærer i Munkemölle tæt ved Odense, döde han her d. 25de Novb. 1849, erindret med Höjagtelse og Kjærlighed af den Familie i hvis Kreds han havde

level. Han var af en godmodig og retsindig Karakter, sædvanligen lemmelig spøgefuld, men dog visnok af alvorligt Temperament. Stor og stærk af Bygning, syntes han at have et godt Helbred, men døde dog, saavidt vides, af Brystsyge. (En ældre Broder, Frederik Peter Ohm (født 1814), der blev dimitteret tilligemed ham fra Ribe Skole, og som i 1841 tog Lægeeksamen og derefter havde nedsat sig som praktiserende Læge i Skodborg, syntes at være endnu sundere og stærkere, men bukkede dog i Aaret 1842 under for en Strubelæring; og en eneste Søster døde ligeledes tidligt).

Sognepræst til Skjelby og Gundersløv Menigheder i Præstø Amt **Poul Bendtsen**, død d. 2den Decbr. 1849, 56 Aar gammel. Han var født den 26de Novbr. 1793 i Hillerød, af Forældrene: den lærde og almenagtede Professor, og fra 1789—1830 Rektor ved Frederiksborg lærde Skole, Bendt Bendtsen, Ridder af Dannebrog, og Hustru Henriette fød Goos, Datter af forhenværende Slotsforvalter ved Frederiksborg Slot Goos, og var opkaldt efter Førstnævntes Fader Poul Bendtsen, der fra 1766—1789 ligeledes var Rektor ved bemeldte Skole. Han var den ældste af 9 Søsken, af hvilke den ældste Datter og den yngste Søn tidligere ere døde, og af de efterlevende 6 er Andreas Jörgen Præst til Aasted og Skjærum i Hjørring Amt, Carl Henrik August Rektor ved Ribe Kathedralskole, og Ludvig Præst til Adsløv og Mising i Skanderborg Amt, de 3 ugifte Søstre. Dannet af sin værdige Fader, blev han i Oktober 1812 dimitteret fra Frederiksborg Skole til Universitetet og erholdt ved Eksamen artium, som en særdeles grundig oplært Student, bedste Karakter, ligesom han i April 1813 tog den filosofiske og i Oktober s. A. den filologiske Del af anden Eksamen, begge med Laudabilis. Derpaa begyndte han paa Theologiens Studium, men forbandt dermed Historiens, og vandt allerede i Aaret 1815 Universitetets Guldmedallie for Besvarelsen af det udsatte Prisspørgsmaal om Lollands, Falsters og Møens Geografi i Middelalderen. Han blev i Aaret 1816, da den ved Frede-

riksborg Skole i Historie og Geografi ansatte Overlærer Cornelius Enevold Steenbloch blev udnævnt til Professor i Historien ved Frederiks-Universitetet i Kristiania, i hans Sted bemyndiget*) som Lærer i Historie og Geografi ved Skolen, men forlod den igjen ved Aarets Slutning, for at fortsætte sine theologiske Studier. Han underkastede sig derefter d. 8de Oktbr. 1817 den theologiske Eksamen med Laudabilis. (For de praktiske Prøver i 1821 ligeledes Laud.) Da Professor Steenbloch allerede tidligere havde sluttet sig til ham med det inderligste Venskabsbaand, rejste han efter endt Eksamen op til ham i Norge, og opholdt sig der noget over et Aar. I Aaret 1819 (26de Oktbr.) blev han igjen, og nu som virkelig Adjunkt (i Historie og Geografi), ansat ved Frederiksborg lærde Skole, i hvilken Stilling han forblev indtil han d. 26de Marts 1824 blev udnævnt til Sognepræst paa Fæmø under Lollands Stift. Den 16de Juli 1824 giftede han sig med Jomfru Hanne Sölling, Datter af Slotspræst Sölling i Frederiksborg, med hvem han levede i 25½ Aar i et saa lykkeligt Ægteskab som tænkes kunde, og efterlader sig 6 Børn, 3 Sønner og 3 Døttre, af hvilke den ældste Datter kort før Forældrenes Sölvbryllup blev gift med Adjunkt Georg Carl Ferdinand Höeg ved Nykjöbing Skole, og den ene Søn i Oktober 1849 blev fra Herlufsholms Skole dimitteret til Universitetet med Laudabilis. Den 17de Februar 1830 blev han forflyttet til Glumsö og Bavelse Kald i Tybjerg Herred i Præstö Amt, hvorfra han igjen under 22de Marts 1847 befordredes til Sognepræst for Nabopastoratet Skjelby og Gunderslöf Menigheder i samme Herred.

Han var begavet med et meget godt Hoved og var fra Skolen af udrustet med særdeles gode Kundskaber; han besad det ædleste, bedste Hjerte og en Uegennyttighed der stadigen gik ud over ham

*) Udg. tillader sig at formene, at dette Ord: bemyndige (tjentbemyndige, bemyndige i Tjenesten) i Et og alt kan gjøre Fyldest for det hidtil benyttede latinske: konstituere, og at dette saaledes med al Föje kan bortvises af Sproget.

selv; men han besad ikke sin ædle Faders rastløse Flid og Arbejdsomhed, ligesom det heller ikke var hans Agt, som den yngre Broder, at opoffre sig alene til Studeringer, men mere til det praktiske Liv. Hans sidste Embede, som paa Grund af dets store Fattigvæsen og den Omstændighed, at de 2 Kirker ligge hver i sit Amt, var byrdefuldt at bestride, faldt ham, der i den sidste Tid jevnlig var plaget af Sygdom, endel besværligt. Som Adjunkt ved Frederiksborg Skole skrev han Skoleprogrammerne for Aarene 1820, 1821 og 1822, for det 1ste Aar „Om Møen i Middelalderen“, for 1821: „Erik Ejegods Historie“, og for 1822: „Historiske Efterretninger om den lærde Skole ved Frederiksborg. Hans Samlinger til et følgende Hefte af disse Efterretninger tabtes ved den Ildebrand der overgik hans Præstegaard i Glumsö i Foraaet 1834, kort förend Skolens Brand d. 11te Maj s. A. med dens Arkiv fortærede deres Kilder.

Frugt- og Blomstermaler, Medlem af Kunstakademiet, **Johannes Ludvig Camradt**. Sön af Portrætmaler Jörgen Camradt og Marie f. Schröder, og födt i Kjöbenhavn d. 20de Sept. 1779. Han var den yngste af syv Söskende og mistede i en meget tidlig Alder sin Fader, der ikke efterlod sin Familie nogen Formue. Hans eneste, 18 Aar ældre og for faa Aar siden afdöde Broder, Christian Frederik, en höjst beskeden, meget tilbageholdende Mand, der i sin Tid var en meget yndet og heldig Miniatur- og Portrætmaler, blev nu ikke alene Familiens Stötte og Forsörger, men ogsaa den yngre Broders förste Lærer i sin Kunst. Da det imidlertid gjaldt om, det tidligste muligt selv at fortjene sit Livsophold, anbragtes han allerede i en Alder af 14 Aar som Maler paa Porcelænsfabrikken, hvor han arbejdede til sit 20de--21de Aar, da han, træt af et saa haandværksmæssigt og lildels aandløst Arbejde, opgav sin Plads paa Fabrikken; og nu stræbte han, ikke uden mangt et Savn, med Flid og Udholdenhed og vejledet af de bedste akademiske Kunstnere, at hæve sig til et höjere Stade i det Følg som for Fremtiden skulde blive hans kjæreste og vigtigste. Hvad der, foruden hans aabne

Sands for Naturens og Kunstens Skjønheder, maaske meget har bidraget til at nære og styrke hans Kjærlighed til sit Fag, var Bekjendtskabet med begge Brødrene Örsted, hvis høje Aandsdannelse, elskelige og humane Karakter, visseligen maa have haft en velsignende Indflydelse paa ham som paa Alle der have været saa lykkelige at omgaaes disse Fædrelandets Prydelser.

Efter en Rejse i Udlandet, som Camradt foretog sig 1817 paa offentlig Bekostning, og efter siden ved egne Midler at have opholdt sig et Aars Tid fornemmelig i Dresden, hvor han daglig plejede Omgang med den der bosiddende Landskabsmaler Professor Dahl, og hvorfra han indsendte til det herværende Kunstakademi sit Oplagelsesstykke, udnævntes han kort efter sin Hjemkomst, i Aaret 1823, til Akademiets Medlem.

Delende nu sin Tid mellem Dyrkelsen af sin Kunst og privat Undervisning, havde han ikke alene den Glæde at see sine Arbejder hæderligen bedømte af Kjendere baade i Ind- og Udlandet og fornemmelig i England, hvor han tillagdes Navnet den danske Rosenmaler, men ogsaa den bedste Lejlighed til at stifte Bekjendtskaber med ædle og intelligente Familier; saaledes var ogsaa han En af de Mange der paa Bakkehuset hos Rahbeks hentede Opmuntring og aandelig Forfriskning efter anstrengende Studier og Arbejder. Blandt hans kjæreste Venner kan iøvrigt nævnes den forlængst afdøde, milde, beskedne og af sit Fag højst fortjente, botaniske Gartner Holböll. Ligesom mange og højstnaende Personer have nydt Camradts Undervisning, saaledes kunne ogsaa blandt hans Elever fremhæves de tvende talentfulde Kunstnerinder Frökenerne Lövmann og Neergaard, hvis skjønne Arbejder ere noksom bekjendte.

Da hans Helbred efter en mangeaarig og rastløs Virksomhed omsider begyndte at vakle, og da fornemmelig hans Syn slog ham fejl, trak han sig tilbage fra sine ofte besværlige Beskjæftigelser, og opslog sin Bopæl i Hilleröds yndige Omegn, hvor han nød Understøttelse af Akademiet, efterat han i en lang Aarrække havde bidraget til dets Udstillinger. Og her henlevede han sine sidste

Dage, stille og beskeden som altid, indtil d. 2den Decbr. 1849, da en Brystbetændelse endte hans virksomme Liv.

Blandt hans mange Arbejder (af hvilke de fleste befinde sig i private Mænds Eje) høre vistnok de som pryde Kristiansborg Slots Gemakker til de bedste. Efter en kompetent Kunstdommers Ytring, behandlede han sine Malerier med Blødhed, havde en lys, behagelig Farve, men manglede Kraft, forstod sjelden at samle sine Kompositioner til en smuk afrundet Helhed, og var undertiden besynderlig i sit Valg af Gjenstandene.

Han havde i Hillerød giftet sig anden Gang og efterlader sin Enke, Anna Magdalene f. Becker, samt 4 Børn af første Ægteskab, 2 Døttre og 2 Sønner, af hvilke den ældste er nuværende Sognepræst paa Öen Endelave, Jr. Ch. Ld. Camradt, en yngre er Kjøbmand i Hamborg.

Regimentskirurg og forhenværende Garnisonslæge paa St. Croix, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, **Poul Elias Wintnöl Schlegel**. Sønnesøn af den bekjendte Johan Elias Schlegel, der indkom hertil fra Saksen og døde som Professor i Sorö 1749, 31 Aar gammel, og Søn af Justitsraad Henrik Frederik Schlegel (f. 1749), der var Kommittet i Generallandökonomi- og Kommercekollegiet, senere Medlem af Kjöbenhavns Fattigdirektion, og døde i sidstnævnte Stilling d. 8de Septbr. 1822 (se Thaarups „Fædrenelandsk Nekrolog“ S. 149), og af dennes Hustru Caroline Sigfridia f. Hyllested. Han var födt i Kjöbenhavn d. 6te Aug. 1784. Som Barn var han stedse sygelig og nöd privat Undervisning hjemme indtil sit 9de Aar; blev i 1793 sat i Efterslægtselskabets Realskole, hvorfra han 1797 gik over i Kjöbenhavns Kathedralskole. I Efteraaret 1803 blev han dimitteret til Universitetet efter at have taget Eksamen artium ved Skolen, efter den daværende Indretning; 1804 underkastede han sig anden Eksamens tvende Prøver med Laudabilis, og begyndte i 1805 at studere Medicin og Kirurgi; hvorhos han tillige i 3 Aar — altsaa ogsaa under Kjöbenhavns Bombardement 1807 — gjorde Tjeneste

som Frivillig ved Frederiks Hospital indtil 1ste Marts 1808, da han allernaadigst blev beskikket til konstitueret Batallionskirurg ved det da oprettede kjøbenhavnske Infanteriregiment, med Forpligtelse inden 2 Aar at underkaste sig kirurgisk Eksamen. Han tog denne i April 1809 med 2den Karakter, og blev nu under 11te Maj næstefter udnævnt til virkelig Batallionskirurg ved fornævnte Regiment med Ancjennitet fra sin første Ansættelses Datum. Men allerede under 22de Juni s. A. blev han befordret til Batallionskirurg ved Sappörkorpset med Regimentskirurgs Karakter, og fra 1ste Juli 1810 tillagdes ham allernaadigst Gage og Emolumenter som virkelig Regimentskirurg. Han forblev i denne Stilling indtil 1ste Febr. 1813, da han med kongelig Tilladelse byttede Embede med daværende Regimentskirurg, den i 1845 som Stabslæge i Sö-Etaten afdöde Winkler, og ansattes som Overlæge ved Felthospitalerne i Frederiksborg. Men i denne Stilling forblev han ikke længere end til d. 30te April 1814, da Felthospitalerne igjen ophævedes, som Følge af Freden, og Schlegel, ligesom flere Andre der under Krigen havde beklædt temporære Militærlægeposter, afgik uden nogen Vartpenge eller Pensjon. Det var et hærdt Stöd for ham, der allerede var gift og Familiefader; men han trösted sig med det Haab, at ligesom Freden havde berövet ham sit Embede, kunde den maaske skaffe ham et andet istedet, eftersom de vestindiske Öer skulde tilbagegives, hvor der vilde være flere Læge-Embeder at besætte. Han bestemte sig derfor straks til at söge et saadant, og allerede under 9de Juni 1814 blev han allernaadigst udnævnt til Garnisonskirurg i Kristianssted paa St. Croix; han afrejste i November s. A. med et af Transportskibene, men ankom först til Öen d. 4de Marts 1815, efter 14 Ugers höjst besværlig Overrejse.

I det anförte Embede forblev Schlegel i omtrent 30 Aar; men ved Siden af dette havde han til forskjellige Tider, og uafbrudt fra 1827 — da den forrige Landfysikus var död og Eftermanden derefter fik Tilladelse til at tage Bopæl paa St. Thomas — Bemyndigelse tillige som Landfysikus, dels over alle Öerne dels paa St. Croix, saa at han ialt i over 20 Aar tillige udförte denne

Embedsmands Forretninger. — Under 21de Oktbr. 1815 forundtes ham allernaadigst Rang med Kapitajner, efterat han havde tjent i 6 Aar som Regimentskirurg. Under 29de Decbr. 1823 tilkjendegaves ham det kongelige Sundhedskollegiums Tilfredshed med hans Medicinalberetninger, ligesom i April 1828 igjennem Generalguvernøren en Bevidnelse af Hs. Maj. Kongens allerhøjeste Tilfredshed og Tak for den fortrinlig gode Orden hvori Hospitalet i Kristianssted var bleven befundet. Den 1ste Aug. 1829 benaadedes han med Dannebrogordenens Ridderkors og d. 21de Novbr. 1843 derhos med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. Den 2den Novbr. 1820 blev han optaget som brevvækslende Medlem af det kongelige medicinske Selskab i Kjöbenhavn.

Allerede fra Barndommen svagelig af Helbred, og efter at have undergaaet mange Sjæls- og Legems-Anstrengelser ved et ikke uvirksomt Liv i henimod 30 Aar i det tropiske Klima, saae han sit Helbred efterhaanden nedbrudt, saameget mere, som han i de senere Aar havde været underkastet hyppige Anfald af Podagra og Besværinger ved et betydeligt Broktilfælde, først frembragt ved en ualmindelig høj Grad af Søsye paa hans første lange og besværlige Udrejse til Vestindien i 1814. Han nødtes derfor til at tye tilbage til Födelandet, for om muligt i dettes Klima at kunne gjenvinde sin tabte Sundhed, og han ankom til Kjöbenhavn i Slutningen af August 1843 med et Aars Rejsetilladelse. Hans Helbred begyndte vel noget at bedres, men ikke tilstrækkeligt eller varigt, og han saae sig derfor nødsaget til at ansøge om sin Afsked, hvilken derefter forundtes ham i Naade og med Pensjon under 2den Maj 1845. Han opholdt sig fra den Tid i Kjöbenhavn, hvor han døde d. 2den Decbr. 1849.

Hans efterlevende Enke, med hvem han giftede sig d. 1ste Maj 1811, er Dorteia Marie f. Neergaard, födt 12te Juli 1787, Datter af Forpagter paa Juellinge i Sjælland Sigvard Thomas N. og Petra Sofie f. Staal. Han havde med hende 6 Börn, 4 Döttre og 2 Söner, af hvilke den ældste, Frans Lotharius Adrian S., födt 1817, er praktiserende Læge paa Langeland.

Nogle Beskrivelser over foretagne Operationer og et Par andre Meddelelser til „Bibliothek for Læger“ og „Nyt Bibliothek for Læger“ have skaffet den Afdøde en Plads i Forfatter-Leksikonet.

Professor m. m. ved Kunstakademiet, Dr. Filos. **Georg Frederik Ursin**, Ridder af Dannebrog. Var født d. 22de Juni 1797 i Kjöbenhavn af Forældrene: Premierløjtnant i Sö-Etaten Georg Jakob Krüger (f. 1771, Sön af Klædefabrikör Jakob Reinhardt K. og Cecilie f. Rosenqvist) og Jakobine f. Ursin (döbt 2den Apr. 1772). Men da hans Fader i Foraaret 1798 blev udstödt af Etaten og forvist til Munkholmen*), blev det ved kongelig Bevilling af 25de Maj s. A. tilladt, at Sönnen maatte bære Moderens Familienavn. Hun var Datter af daværende Kommandör i Sö-Etaten Svend Martin Ursin (födt 1726, afskediget med Kontreadmirals Karakter d. 27de Jan. 1809, död 5te Juni 1810), og döde d. 3die Okt. 1819 i 2det Ægteskab med den for sin betydelige Formue bekjendte, i Januar 1844 afdöde, Skibsbygmester Lars Larsen, der saaledes var Stedfader til den nu Afdöde.

Efter at have gaaet et Par Aar i Efterslægtsselsabets Realskole, blev denne indsat i Kjöbenhavns Kathedralskole (Metropolitanskolen), fra hvilken han 1815 dimitteredes til Universitetet og tog Eksamen artium med Udmærkelse. Interesse for Mathematik og de dermed beslægtede Fag yttrede sig tidligt hos ham: næsten halvandet Aar för han blev Student, nemlig d. 16de Maj 1814; underkastede han sig Landmaaler-Eksamen med Karakter „Meget godt“, og ligeledes har han upaatvivlelig længe förend sin Dimissjon begyndt at udarbejde sin Besvarelse af den af Universitetet i 1815 udsatte Prisopgave i Mathematikken (data regularium sive Platoniorum quinque corporum eadem altitudine 1000 ped., computare latera singulorum polygonorum ista corpora includentium), for hvilken Guldmedallien tilkjendtes ham ved Kongens Födselsdags-Fest i Februar 1816**).

*) Se den kronologiske Liste over Söofficerer i Gardes „Efterretninger om den danske Sömagt“ 4de Del.

***) Ikke 1814 og för han blev Student, som det hedder i det i Oversigten over

Aaret efter, 1817, havde han ligeledes forsøgt at besvare Prisopgaven i Mathematik (evolvere Analyseos methodum quam de Maximis et Minimis appellamus), men der tilkjendtes ham kun Accessit. I Somrene 1817 og 1818 fulgte han for egen Regning daværende Professor Schumacher paa hans Gradaaalingsrejser, og benyttede den mellemliggende Vinter til under Sammes Vejledning at studere Astronomi. I Efteraaret 1818 rejste han til Tyskland, hvor han i Göttingen under Gauss fortsatte sine Studier. Ved sin Hjemkomst 1819 blev han bemyndiget som Observator ved det kjøbenhavnske Observatorium; det følgende Aar, den 17de Novb. 1820, forsvarede han, efter først at have underkastet sig den ved Fundatsen af 7de Maj 1788 Kap. IV § 25 befalede Magisterkonference, sin for den filosofiske Doktorgrad skrevne Disputats: de eclipsi solari VII Sept. 1820.

Skjønt han saaledes havde gjort de sædvanlige Forberedelser til at uddanne sig for en videnskabelig Embedsstilling, og ogsaa snart opnaaede saadan Ansættelse paa forskjellige Maader, forblev han dog ikke længe paa denne Bane, ligesom han i videnskabelig Henseende vel neppc tilfredsstillede de Forventninger han ved sin tidlige Optræden havde vakt, idet hans Virksomhed tog en mere praktisk end videnskabelig Retning. Under 12te Okt. 1824 blev han allernaadigst udnævnt til den Post som Observator i hvilken han allerede i 5 Aar havde været konstitueret, og han forblev heri indtil han under 8de Aug. 1829, efter Prof. Thunes Død, allernaadigst bemyndigedes til at besørge de astronomiske Forelæsninger ved Universitetet som hidtil havde været hin overdragne. Denne Bemyndigelse gik dog ikke over til virkelig Ansættelse, men hævedes igjen da der under 13de Sept. 1831 blev udnævnt en Lektor i Astronomien. Den 21de i s. M. blev det Ursin af Universitetsdirektionen overdraget at holde de matematiske Forelæsninger for de unge Studerende som i det da forestaaende Vinterhalvaar

Videnskabernes Selskabs Forhandlinger Nr. 5 og 6 for 1850 indrykkede Mindeskript over Ursin, hvoraf iøvrigt ovenstaaende Efterretninger for en Del ere tagne.

skulde forberede sig til anden Eksamen. — Men noget tidligere var han bleven ansat ved den nyoprettede polytekniske Læreanstalt. Af dennes Oprettelse havde Ursin en særegen Fortjeneste, som den fra hvem det første Stöd til samme udgik, derved at han i Slutningen af 1827 indgav til Kong Frederik VI et allerunderdanigst Forslag til Oprettelse af en polyteknisk Skole, hvilket af Kongen blev sendt til Universitetsdirektionens Betænkning, hvorefter Anstalten i 1829 blev oprettet. Men hint oprindelige Forslag gik ud paa en Indretning af langt mere praktisk Natur og mindre videnskabelig Karakter, end den som Anstalten, efter den af Universitetsprofessorernes Udvalg afgivne Betænkning, i Virkeligheden erholdt. Det havde maaske ikke været til Skade, om det oprindelige Forslag *) ved Anstaltens Organisation var bleven mere fulgt end Tilfældet var, og det turde, efter de gjorte Erfaringer og de senest indgivne Forslag, neppe være usandsynligt, at der snart foresaaer Anstalten en Omdannelse just i saadan Retning. Under 21de Febr. 1829 blev Ursin allernaadigst udnævnt til Lærer i Møskinlære ved Anstalten, og foredrog saaledes denne Videnskab (med Teknologi) i dennes første Læreløb 1829—31. Men hans Virksomhed ved den polytekniske Læreanstalt ansaaes ikke for tilfredsstillende, og han blev nødt til, efter Udløbet af det anførte Tidsrum at anholde om sin Entledigelse, hvilken han derefter under 14de Febr. 1832 erholdt i Naade og med sin fulde Gage i Vartpenge. — I Aaret 1827 var han bleven ansat som Professor i Mathematik ved det kongelige Akademi for de skjønne Kunster, og denne Post beholdt han indtil sin Død, ligesom han i 1844 udnævntes tillige til Inspektör ved Akademiet og i Marts 1849 til Slotsforvalter paa Charlottenborg. — Den 8de Maj 1829 blev han optaget som Medlem af det kongelige danske Videnskabernes Selskab, og den 22de Maj 1840 benaadedes han med Dannebrogordenens Ridderkors.

Efter sin Afgang fra de anførte Docentposter ved Universitetet og den polytekniske Læreanstalt, udviklede Ursin, i en endnu højere Grad end han allerede tidligere havde begyndt, en meget

*) Hovedindholdet af dette Forslag er anført i Akd. Tdr. II, S. 405 ff.

udbredt literær Virksomhed, hvis Formaal væsentlig var, at udbrede Videnskabens Resultater, især blandt den mindre dannede Klasse af Medborgere, og virke til disses Oplysning, for hvilket han havde en særdeles Forkjærlighed. Hans Bestræbelser i denne Henseende bleve ogsaa almindeligt anerkjendte. Han udgav en Mængde dels Lærebøger i forskjellige Grene af Mathematikken, dels populære Skrifter over mange forskjellige Gjenstande, saasom Tidsskrifterne: „Magasin for Kunstnere og Haandværkere“, der udkom i 1827—1834, og „Nyt Magasin for Kunstn. og Hndv.“, 1837—1842; i 1835 begyndte han et andet Tidsskrift: „Dansk Almenlæsning“, hvilket dog standsede i det følgende Aar. Hans Lærebøger bleve i en lang Aarrække benyttede, og disse, saavel som flere af hans populære Skrifter, oplevede ofte i kort Tid flere Oplag (saaledes hans Lærebog i den rene Mathematik, udkommet i 1822, 1ste Del paa ny oplagt 1824, 3die Oplag 1835; 2den Del aldeles omarbejdet i 1847; Regnebog, udk. 1823, 2det Opl. 1833, 3die Opl. 1841, 4de Opl. 1843, 5te Opl. 1847, o. s. v.). Til hans her omhandlede Virksomhed høre ogsaa hans populære Foredrag, som han til forskjellige Tider holdt og undertiden udgav i Trykken. Allerede 1821—22, et Par Aar efter at han var bleven konstitueret som Observator, begyndte han at holde saadanne over Astronomien, og han vedblev siden til forskjellige Tider at holde flere Rækker af populære Foredrag over samme Gjenstand; en anden Række af Foredrag holdt han over Dampmaskinen, hvilke han gjentog i forskjellige Provindsstæder og i Sverrig; endelig, efter sin Hjemkomst fra en teknisk Rejse som han i 1845 foretog til England og Skotland med Understøttelse fra den Rejersenske Fond, holdt han Foredrag over Sømandskabet i den da nylig oprettede Søfarforening. Og ialmindelighed bleve disse forskjellige Foredrag besøgte af talrige Tilhørere. I sine sidste Aar søgte han især at udbrede Kundskab i nautisk Astronomi ved Udgivelsen af nautiske Almanakker, hvoraf udkom 3 Aargange, for 1849, 1850 og 1851. Af de praktiske Gjenstande hvorover han har udgivet særskilte Skrifter kunne nævnes: om Sporveje, om

Dampmaskinen, om Ure, om Formskjærerkunsten og Kobberstikkerkunsten, om Stentrykkerkunsten m. m. De populære Foredrag over Dampmaskinen og over Astronomien, som begge udkom i 1838 og andengang bleve oplagte, ere oversatte, förstnævnte paa Tysk, sidstnævnte paa Islandsk.

Denne lange og ufortrødne Virksomhed for at udbrede Folkepølsning i de Retninger som laae hans Fag nærmest, hvorved Ursin vistnok har erhvervet sig umiskjendelige Fortjenester af Fædrelandet og dets Literatur, blev temmelig tidligt og temmelig pludseligt afbrudt, da han d. 4de Decbr. 1849 bortreves af et Nerveslag efter 2 Maaneders Svægelighed, ikke fuldt 52½ Aar gammel. Han efterlod som Enke med 2 Sønner og en Datter sin Hustru, Helene Elisabeth Thurah (f. 4de Juni 1797), med hvem han havde været gift siden 1823.

Studiosus Filologiæ **Sidney y Mina Schwartz.** Var eneste Søn blandt 6 Børn af nuværende Major og Branddirektør Claus Conrad Schwartz i Aalborg (om hvem se Erslevs Forfatterleksikon), og blev født i Kjøbenhavn d. 15de Juli 1824, medens Faderen stod som ung Offiser i daværende Kongens Regiment, hvorfra han i April 1836 blev befordret til Branddirektør i Hjörriug Amt og derfra sidst i 1838 forflyttet i lige Egenskab til Aalborg. Moderen Karen Rasmine f. Baggesen (db. ²¹12 1796, Datter af Prokurator B. i Alstedfinterup). Sin første Undervisning mødte Sönnen i en af Kjöbenhavns Skoler, og denne fortsattes i Frederikshavn, efterat hans Fader havde faaet den nysnævnte Ansættelse. I Aaret 1839 indtraadte han i Aalborg Kathedralskoles 3die Klasse, hvor han snart vandt sine Foresattes Yndest ved sine heldige Anlæg og stadige Flid. Han dimitteredes til Universitetet i Oktbr. 1843 med et særdeles hæderligt Testimonium fra Skolens daværende Rektor Etatsraad Tauber. Ved Eksamen artium erholdt han til Hovedkarakter et meget godt Laudabilis, og til anden Eksamen, som han underkastede sig Aaret efter, blev han hædret med Indkaldelse. Han lægde sig nu med Iver efter de filologiske Studier, medens han paa samme Tid var nödt til at erhverve sig selv det Fornöde

ved at arbejde som Lærer i adskillige af Hovedstadens Skoler og Dimissjonsanstalter, og denne Anstrengelse og hans store Flid lagde Grunden til den Sygdom der i næsten halvandet Aar holdt ham fængslet til Sygelejet, og tilsidst endte i en Lungetæring, hvoraf han døde i Kjöbenhavn d. 6te Decbr. 1849, netop som han var færdig med sine Studier til den filologiske Embedseksamen. Foruden Forældre og Söstre, efterlod han en Forlovet.

Etatsraad og forhenværende Justitssekretær under Landsover-samt Hof- og Stadsretten **Aksel Petrus Hoff**, död d. 10de Decb. lidt over 87 Aar gammel. Födt den 19de Novbr. 1762 i Nysted paa Lolland, hvor Faderen, Niels Johan Hoff, da boede som Kjöbmand; senere var han Landvæsenkommisær paa Falster, og døde „efter mange Lykkens Omvekslinger og 9 Maaneders smertelige Lidelser“ den 10de Decb. 1810, i sit 78de Aar, hos sin Stedsön, Sognepræst til Sörbymagle C. Greve. Hans Kone, Etatsraad Hoff's Moder, var Ellen Marie Ferslev, der skal have været Enke da hun ægtede ham i 1761. Familien var fra Norge, og efter den nu Afdödes mundtlige Ytringer skal hans Oldefader, der var en Trondhjemmer, være blevet over 100 Aar gammel, og hans Bedstefader, ligeledes en Normand, 96 Aar. (Denne har da rimeligvis været Forpagter Simon Petrus Hoff, der findes at være död 1779, 95 Aar gammel, og hvis Enke, Anne Margrethe Pram, døde 1783, 82 A. g.)

Aksel Petrus Hoff blev Student 1783 og underkastede sig i Foraaret 1788 den latinsk-juridiske Eksamen med H. illaud. for den theoretiske, Laudabilis for den praktiske Pröve. Endnu i samme Aar, nemlig 7de Novb. 1788, erholdt han Bestalling som Kopist under Hof- og Stadsretten i Kjöbenhavn, og under denne Ret vedblev han at tjene i hele sin lange Embedsbane, næsten 54½ Aar. Den 6te Jan. 1797 forfremmedes han til Fuldmægtig, hvorved han sprang flere Kopister forbi, og blev under 3die Okt. 1800 udnævnt til Skriver baade i Gjeldskommissjonen og i Gjæsteretten, samt Bestyrer af begge Kontorer. I denne Stilling forblev han

— siden 31te Juli 1815 som virkelig Kancelliraad — indtil han under 25de Jan. 1828 blev udnævnt til Justitssekretær ved Retten, hvilket var hans sidste Stilling. Under 30te Maj 1834 forundtes ham Tittel og Rang som Justitsraad og under 3die Novb. 1838 som Etatsraad, i Anledning af 50Aars Dagen efter hans første Ansættelse. Den 28de April 1843 blev han efter Ansøgning i Naade og med Pensjon forløvet.

At den Afdøde er bleven meget paaskjønnet som en sjelden retsindig, duelig og human Embedsmand, viser nedenstaaende Ud- drag af flere af de kjøbenhavnske Blade. „Kjøbenhavnsposten“ for 8de Novb. 1838: „Igaar d. 7de dennes fejrede Justitssekretær i den kongl. Landsover- samt Hof- og Stadsret Hoff 50Aarsdagen efter at han først var ansat ved denne Ret, hvor han i de sidste 42 Aar har fungeret som Regnskabsfører (?). Om Morgenen over- raskedes han ved en Kommunikation fra Justitsministeren om, at H. Maj. i denne Anledning havde haft den Naade at udnævne ham til Etatsraad. En Deputation fra Rettens Justitskontor overrakte ham siden fra dets Personale en smagfuldt udstyret Sølvpokal, som et Tegn paa dets Paaskjønnelse af den sjeldne Humanitet og Retsindighed han i sin lange Embedsbane bestandig havde lagt for Dagen. Om Eftermiddagen deltog han i en Diner som tvende af Rettens Tilforordnede havde foranstaltet paa Skydebanen, og hvor- til Deltagerne, der bestode af Rettens Assessorer, Prokuratorer og øvrige Embedsmænd, havde indbudt ham. Efterat her Rettens Ju- stiliarius med nogle hjertelige Ord havde gjort opmærksom paa den Glæde hvormod enhver af de Tilstedeværende kunde bringe Etats- raaden deres Hylдинг og Paaskjønnelse af denne hans Festdag, udbragtes hans Skaal med de hjerteligste Ønsker, og Festen ved- varede under den muntreste Stemning til den sildige Aften.“

I samme Anledning tilføjer „Den Frisindede“ f. 13de s. M.: „Hvo der har haft Lejlighed til at træde i Berørelse med denne herlige Mand, hvis Velvillie og Forekommenhed saameget mere fortjener at paaskjønnes, som den hører til Sjeldenheder hos Mænd der ere blevene graa i et Fag der unægtelig mere end mange andre

maa slövgjøre blidere Fölelser, vil vist istemme vort Önske, at den muntre, livsfro Olding maa nyde endnu mange skjöne og glade Dage, og at han til sin seneste Efterhöst maa kunne bevare den ydre Fred, ligesom han har den indre, der er grundet paa en Sindsro og uegoistisk Selvtilfredshed som kun Overbevisningen om en redelig, retskaffen og branlös Vandel kan give.”

„Fædrelandet” af 1ste Maj 1843 siger: „Efter i et Tidsrum af omtrent 55 Aar at have virket i forskjellige Embedsstillinger under den nuværende Hof- og Stadsret, har Justitssekretæren ved nysnævnte Ret, Elatsraad Hoff, i disse Dage erholdt Afsked i Naade. Ikke blot har denne hæderlige Veteran i Embedsklassen med sjelden Retskaffenhed og Duelighed, saamt med en for sin höje Alder af 81 Aar mærkværdig Kraft og Udholdenhed, rögtet sit Kald, men han besad derhos en — navnlig hos Embedsmænd af den ældre Skole — sjelden Humanitet, hvorved han saavel forstod at gjøre sig afholdt af sine Undergivne, som blev en behagelig Forretningsmand for dem der havde noget at afgjøre med ham i hans Embeds Medför.”

Jfr. ogsaa „Fædrelandet” for 11te Decb. 1849.

Den Afdöde giftede sig i Novb. 1803 med Dorothea Christiane Wallöe (f. 27de Jan. 1782), Datter af Skibsbygmester ved Holmen Peder Christensen W. og Gunild Pedersdatter. Hun overlever ham som Enke med 2 ugifte Döltre.

Frederik Lemvig Kragballe, Prokurator i Vejle, födt sammesteds d. 21de Novb. 1794, död 24de Decbr. 1849. Var en Sön af Christian Malta Kragballe, som fra 1787—1826 var By- og Herredsskriver, siden 1794 tillige Postmester, i Vejle (död 21de Aug. 1826 i sit 71de Aar), og Anne Margrethe Lemvig (f. 26de Aug. 1766), Datter af Auktionsdirektör Lemvig i Kjöbenhavn. (Om den Lemvigske Slægt kan eftersees Giessings Jubellærere 3 B. 1ste D. S. 388). Hans Farfader og Oldefader vare Præster, den förste, Jens Kragballe, i Odder i Aarhus Stift fra 1733—1788, og den sidste, Anders Kragballe, i Gjessing og Nörager i samme Stift

(ordineret 1695 i sit 25de Aar). Den Sidstnævntes Fader var oprindelig Bonde, men blev ved at drive Handel saa formuende, at han kunde nedsætte sig som Kjøbmand i Randers. Han hed egentlig Jens Andersen, men antog Navnet Kragballe efter sin Fødeby i Aalborg Stift, for at undgaae de Misligheder der undertiden opstode deraf, at en anden Kjøbmand i Randers ogsaa hed Jens Andersen.

Flere Aar af sin Barndom var Frederik Lemvig K. i Huset hos en Slægting, Præsten Mehl i Barrit i Jylland, hvis Søn Jens Kragballe Mehl (senere Præst i Raklev ved Kallundborg indtil sin Død) læste med ham, da Faderens Bestemmelse nok dengang var at lade ham studere, hvortil han havde baade Evner og Lyst; efter hans Konfirmation i 1809 tog han ham imidlertid hjem og satte ham paa sit Kontor, og et Aars Tid efter blev han (i Marts 1810) paa Faderens Ansøgning af Amtet bemyndiget som hans Fuldmægtig, som han da var i omtrent 10 Aar. I Juli 1816 tog han dansk-juridisk Eksamen med bedste Karakter for begge Prøver, og Aaret efter bemyndigedes han som Prøveprokurator i Vejle. I Maj 1818 blev han paa Amtets Indstilling af Kancelliet beskikket til Medkommissær i By- og Herredsfoged Dahls meget vidtløftige Bo, og bragte det ved ufortrøden Anstrengelse til et Udfald der langt overgik de mange tildels umyndige Kreditors Forventning. I Marts 1820 fik han Bestalling som Prokurator i Ribe Stift. Den 31te Aug. 1824 blev han adjungeret sin Fader i dennes Embede, dog paa det Vilkaar, at han i Adjunktionstiden ikke maatte gjøre Brug af sin Bestalling som Prokurator, hvorved han iøvrigt table betydeligt i Indtægter, da han kun fik $\frac{1}{2}$ af Faderens Indkomster eller omtrent 400 Rbd. aarlig. Efter Faderens Død i Aug. 1826 var han omtrent $\frac{1}{2}$ Aar bemyndiget i Vakancen; men da han derefter skulde til at benytte sin Bestalling som Prokurator, vare der blevne ansatte 3 andre Prokuratorer i Byen, saa at han i længere Tid ikke havde synderligt Arbejde. Tid efter anden bleve dog hans Forretninger flere, og vare med enkelte Afbrydelser, navnlig i hans sidste Levetid ved Krigen, for det

meste ret gode, skjönt hans Indkomster aldrig vare saa rigelige, at de kunde borttage den Bekymring han altid nærede for, hvorledes han baade skulde skaffe sig og sin Familie et anstændigt Udkomme, og dog svare Enhver sit som en ærlig Mand. Han vedblev derfor bestandig at søge juridiske Embeder, hvilket dog, da han kun havde taget den dansk-juridiske Eksamen, var vanskeligt at opnaae og heller ikke lykkedes ham. — At han som Embedsmand var i Besiddelse af ikke almindelig Dygtighed og Arbejdskraft, og at navnlig hans Redelighed var uomtvistelig, anerkjendtes af Alle der paa Embedsvegne traadte i Berørelse med ham. Det var ham altid en stor Glæde naar han som Defensor for en vanskelig, men retfærdig Sag troede at kunne bidrage til, at Sandheden fik Fremgang.

I Aaret 1820 havde han forlovet sig med Conradine Vilhelmine Luise Nissen (Datter af Nis Bager Nissen, Præst til Sneum og Tjæreborg i Ribe Stift, og Ingeborg Engelstoft, en Datter af Birkedommer Engelstoft paa Fanø), hans nu efterlevende Enke, og han blev viet til hende d. 19de Septbr. 1823. Deres Ægteskab velsignedes med 5 Børn, 4 Sønner og 1 Datter, af hvilke dog kun de to Sønner kom til den voksne Alder og overlevede ham, nemlig: Chr. Malta Kragballe, født d. 27de August 1824, theologisk Kandidat siden 1848; Conrad Frederik Sofus, født 19de Septbr. 1826, død 13de Febr. 1833; Ludvig Bager Nissen K., født 21de Jan. 1829, Student 1846; Conrad Frederik Sofus, født 6te Maj 1833, død i Novbr. 1834; Henriette Christiane Georgine, født 8de Septbr. 1837, død 23de Decbr. 1844.

Kragballe havde ædle, regelmæssige Ansigtstræk, og var høj og stærk af Lemmer, skjönt han i sin Ungdom havde lidt af Brystsvaghed, og det i den Grad, at Lægerne havde erklæret ham for svindsotig. I de senere Aar led han mindre deraf, og var meget stærk, heller ikke var det Aarsagen til hans Død; men efterat han i Efteraaret 1849 havde gjort mange Embedsrejser omkring i Stiftet, og navnlig paa den sidste Rejse paadraget sig en Forkjølelse, fik han Gigt i den venstre Arm og maatte lægge sig

lilsengs. Et Par Dage efter slog Gigten over i Underlivet, og efter 6 Dages Sygeleje døde han den ovenanföerte Dag.

For Andre at skildre hans Personlighed og Indtrykket af den, saaledes som det var for hans Nærmeste, vilde være forgjæves; naar man vilde sige, at han var en kjærlig Fader, da er dette Udtryk alt for almindeligt for at betegne, hvad hans Familie forstod derved; thi der var i hans Kjærlighed en forunderlig elskelig Uro og ivrig Bekymrethed, der gjorde, at de han havde kjær uimodstaaelig droges til ham og gave sig hen i ham. Denne Ivrigheid var i det Hele et ejendommeligt Træk hos ham, ogsaa i hans Forretninger, saaledes at naar man saa ham arbejde, kunde man see, at hele hans Opmærksomhed var ved Arbejdet, og at disse Dokumenter og Papirer, som han der havde for sig, kunde være aldeles sikke paa ikke at slippe förend de vare ekspederede, og det tilgavns ekspederede. Med samme Iver havde han i sin Ungdom lagt sig efter Fiolen, som han behandlede med megen Færdighed; i de senere Manddomsaar spillede han vel sjeldnere, men dog altid med Lyst, og i den allersidste Tid af sit Liv kunde han sidde og spille i Mörkningen, ligesom i unge Dage, hele Timer igjennem. Om en gammel Valts af Schall, som han havde spilt i sin Ungdom, men senere glemt det Meste af, saa at han altid maatte standse naar han kom til et vist Sted i den, skriver han til en af sine Söner, der mente at kunne skaffe ham den: „For Din Betænksohmhed med at ville forære mig en Afskrift af Fandangoen, takker jeg forelöbig paa Kredit” (han fik den nemlig ikke); „det vilde rigtignok være mig en særdeles kjærligkommen Overtaskelse at modtage denne halvforglemte Erindring fra mine sorgfri Ungdomsdage, da jeg kun behövede at lade Fiolen söрге, uden at bryde mig om, hvad jeg skulde æde eller hvad jeg skulde drikke. Jeg kunde dog nok have Lyst til at spille den engang förend jeg döer.” — Han kunde let blive vred, men sjelden blev han det med Urette, og især stötte det ham, naar en Yltring, enten af ham selv eller en Anden, der var ment venligt, misforstodes af den til hvem den rettedes. Han vilde i det Hele

gjerne, at man i den Kreds han omgikkes viste hverandre gjensidig Deltagelse, og intet Væsen var ham ubehageligere end det som i de mindste Smaating vil udtrykke det bekjendte: Nil admirari. Hans Opfattelse af Alt hvad der mødte ham var livlig og interesseret; hurtigt og med digterisk Klarsynethed havde han bemægtiget sig det, og vidste ogsaa at give det fra sig, som han havde tænkt det, i korte, stærke Udtryk. Navnligen havde han et aabent Øje for det Komiske, og Mindet herom lever vist hos Mange af dem der kjendte ham, i de mange Historier, mest af hans eget Liv, som han saa gjerne fortalte, ikke for at fortælle Historier, men for at glæde sig ved Mindet om svundne Dage. Man kunde gjerne høre ham fortælle den samme Ting flere Gange, og havde dog hvergang ny Interesse af den, fordi den altid sluttede sig fyldigt og naturligt til den øjeblikkelige Stemning hvori han var. Paa den anden Side kunde han ogsaa ofte være alvorlig, og da var der en Naturlighed og Tilforladelighed i hans Alvor, som havde noget aldeles overbevisende hos sig. Og Alt hvad han saaledes sagde eller gjorde, syntes han næsten slet ikke at være vidende om, skjönt det maatte have megen Betydning for den der var Vidne dertil; i Øjeblikket var der megen Inderlighed deri, men han lod det dermed være nok og pinte ikke Kraften ud deraf ved vidtløftig Tale, lod det falde, saasomt det var fuldbaaret, og gjorde derved langt større Indtryk. Hvad han gjorde, det gjorde han — for at minde om Digterens Ord — „som Bien gjør sin Celle, som Fuglen bygger i et Træ sin Rede“. Thi han var ikke hovmodig, takkede altid Gud inderligt for det Gode der faldt i hans Lod, og gik ikke irecte med ham, fordi det han ønskede undertiden ikke opfyldtes; heller ikke blandede han det Timelige med det Evige, og nedsløges derfor ikke, naar Haabet om en bedre Embedsstilling slog ham fejl. I 1845 skriver han i Anledning af et Embede han paa den Tid søgte: „Den farligste Rival skal være en Kandidat fra 1826 med H. ill., og det synes mig dog ikke han burde være, da han ikke har været i nogen Embedsstilling, men kun er Fuldmægtig. Han var Skolediscipel efterat

jeg i 2 Aar havde været Prokurator"; og i et senere Brev, da Embedet virkelig var bortgivet til den samme: „Mit Luftkastel er styrtet omkuld. Den ikke uden Grund som farlig ansete Rival, 19 Aars Kandidat med H. ill., er allerede udnævnt; altsaa var denne Gang mit Patronskaab ikke tilstrækkeligt. Maaanske bliver det aldrig Tilfældet. Men uagtet det meget har nedslaaet mit Haab, forsage vil jeg dog ikke. Sörgeligt er det vel, men jeg har fristet langt større Sorger og egentlig Hjertesorg er det dog ikke.“ Det var det tilvisse heller ikke; thi rigtignok kunde han gaae og glæde sig som et Barn, naar han søgte et Embede, i Haab om at faae det, men naar saa Haabet blev skuffet (som det altid blev), var han dog glad og table ikke Modet, ja blev ufortrøden ved at søge lige til det Sidste. Men Hjertesorg, dyb Hjertesorg var det for ham da han ved Juletid 1844 mistede sin kjære lille Datter; det var et tungt Slag; Sønnerne vare borte; hun havde været Forældrenes Lyst og Glæde derhjemme, saa deres Sjæl hang ved hende som hendes ved dem, og nu var hun død — det var en Hjertesorg; stille sad de med hinanden i Haanden og kunde ikke lade sig trøste fordi hun var ikke mere; men ogsaa den Bedrøvelse blev til Glæde; thi han søgte sin Trøst, hvor den ikke søges forjæves og erkjendte ogsaa siden tidt, at det var godt hun gik bort, „fordi de holdt formeget af hende“. Som ovenfor berørt, led han ofte af Bekymring for det daglige Brød, men dog aldrig anderledes, end at han var glad selv midt under Bekymringen; og om han end var nok saa bedrøvet, kunde man dog let opmuntre ham og gjøre ham glad igjen, især ved et venligt og kjærligt Ord og barnlig Deltagelse, — og Guds Miskundhed stoledes han paa i det Smaa som i det Store, af Erfaringen vis paa at den slog aldrig fejl. En Maanedes Tid før sin Død skriver han til Sønnerne i Kjöbenhavn: — — — „Jeg vil uagtet den ovengivne Skildring ingenlunde klage mere end jeg har Grund til. Jeg takker Gud af Hjertet for det Lidet vi have, og paa hans Velsignelse i det Lidet har jeg saamange slaende Beviser, at jeg ingenlunde kan troe, han vil forlade mig eller Eder, hvorimod jeg har den faste Tro,

at Hjelpen kommer først ret tilgavns naar Nöden er störst, thi det har jeg meget ofte haft Lejlighed til med den dybeste Forundring og Taknemmelighed at erfare, og hans Arm véd jeg er ikke forkortet, ligesaa lidt som jeg kan tænke mig hans Barmhjerlighed imod mig mindre end hidtil. Den Glæde der allerede er mig forundt ved Eders Fremgang, er allerede herpaa Bevis nok, thi hvor kunde jeg med mine ringe Midler nogensinde have troet at skulle bringe Eder saa vidt som I ere?"

At han selv synes at have haft en Anelse om sin Död, sees af følgende mærkelige Yttringer, som forekomme i et Brev der er skrevet til hans ældste Sön d. 15de Decbr. 1849, kun 9 Dage för end han döde: „Jeg kan med min bedste Villie ikke længer understölte Dig, thi mine Indtægter ere desværre, uagtet jeg arbejder hvad jeg kan, meget smaa, og min Gjeld tiltager derfor med hver Dag. Jeg véd ikke hvad der vil blive af, hvis jeg ikke snart bliver befordret. Besynderligt nok! Jeg har i den senere Tid haft nogle, som det synes, betydningsfulde Drömmene. For omtrent 14 Dage siden havde jeg en Dröm saa dejlig, som jeg aldrig för i mit Liv har haft. Den var næsten af himmelsk Natur; thi jeg saae saamange ubeskrivelig yndige Egne og saamange dejlige Aander omsvæve mig, at jeg blev aldeles fortryllet og saa magelös begejstret, at jeg, da jeg vaagnede, græd i vistnok en Time af Glæde, bad og takkede Gud for den dejlige Dröm, der forekom mig ligesom en Aabenbaring fra en salig Aande verden og en Bevidnelse af Guds uendelige Kjærlighed til mig, som jeg ikke nogensinde i mit Liv har fölt saa fuldkommen eller med en saa ren og hjertelig Erkjendelse. — — I den sidste Dröm jeg erindrer der var noget mærkeligt ved, og som var en Nat eller to senere, drömte jeg Adskilligt, som jeg ikke husker noget af, kun dette, at det blev mig aabenbaret, af hvem véd jeg ikke, at den 20de Decbr. d. A. skulde blive en vigtig Dag, om for hele Verden, for Danmark, eller for Mine og mig, erindrer jeg ikke nöje, dog forekommer det mig nærmest, at det var det sidste" (han döde den 24de).

Hvad han af alle jordiske Goder mest tænkte paa og glædede sig ved, var hans Hustru og Børn, og naar disse sidste i længere Tid havde været fraværende, længtes han meget efter dem. Dette var især Tilfældet den Tid i Foraaret 1849, da man i Jylland hvert Øjeblik maatte frygte for Fjendens Nærmelse. Paa den Tid skriver han: — — — „Vi faae da snart den samme Historie som ifjor. Skulde den kun ikke blive værre! Det var nu rart at være en rig og uafhængig Mand, saa man kunde rejse hvor man vilde uden at ændse Bekostningen. Vi betænkte os da ikke længe paa at rejse over til Eder, men desværre, jeg har ikke Penge dertil, og dette er mig for Tiden saa meget tungere, som jeg frygter at I skulle lide Nød.” I et tidligere Brev: „Ofte naar Bekymringen med sin Jernhaand griber i mit Indre, og jeg forestiller mig mine Udsigter kun som mørke, takker jeg Gud at han gav mig saa kjærlige Børn og en ikke mindre kjærlig Hustru, og heri synes mig ligger en saa himmelsk Tröst, som tilintetgjør eller idetmindste betydeligt mildner alle mine Sorger.” Den 25de Novbr. 1848 skriver han til sin ældste Søn: „En lykkeligere og glædeligere Fødselsdag har jeg aldrig oplevet; thi dette Aar, hvor sørgeligt det end er, naar vi see hen til den ulykkelige Krig, har bragt mig to Glæder, som jeg aldrig turde haabet at nyde, at see Dig som Kandidat med bedste Karakter og opleve min Sølvbryllupsfest. Vilde Nogen have sagt mig det paa min Bryllupsdag, at jeg iaar skulde opnaae det Sidste uden at være bleven mere end hvad jeg dengang var, Prokurator, vilde jeg have erklæret det for en ren Umulighed; men ligesom den Algode pustede Liv i den Svage og i sin urandsagelige Villie besluttede, at jeg skulde gjenvinde mit tabte Helbred, saa at jeg, som dengang var den skrøbeligste i Familien, nu er den Eneste tilbage, sualedes har han ogsaa lagt Velsignelse i det Lidet, saa jeg blev sat istand til at udholde de Bekostninger som Dine Studeringer medførte.”

Navnligen var det i Krigens Tid at det var ham saa pinligt at vide sig adskilt fra sine Kjære, og han var i det Hele taget, saalænge den varede, for det Meste rent ude af sin sædvanlige

Maade at være paa. Det gik ham nær til Hjerte at see sit Fædreland, som han elskede højt, oversvømmet af Fjender, som ingen Berettigelse havde til at trænge ind i det. Hvad Ulempe der for hans personlige Vedkommende kunde flyde af Krigen, foruroligede ham mindre, da han mente, at det Tryk der vilde falde paa den Enkelte, nok kunde bæres. Det harmede ham isærdeleshed, at være Vidne til Oprørernes Besættelse af Vejle og hele deres Opførsel saalænge de havde sat sig fast i Byen, skjönt han forresten, i Anledning af den kejtede Maade hvorpaa de under deres Ophold der søgte at hylte deres Skind, med Barrikader, latterlig anbragte Skydehuller o. s. v., brugte megen Spøg. Den 25de Juni 1848 skriver han saaledes: „Dog, det nytter ikke at tabe sig i Spekulationer herover. Vi faae at stole paa Gud og vor retfærdige Sag, og haabe at Regjeringen saavidt muligt vil iagttage det Fornødne, om endog Tysklands Ære og Værdighed skulde lide derved!“ Den 3die Juni s. A.: „Nu drage vi friere Aande, thi nu ere Tyskerne væk *); Vi ønske dog efter vor Vaande, at snart de faae ordenlig Smæk! Det var unægtelig en slem Tid for os, disse 3 Uger. Jeg har aldrig været nogen Elsker af Snyllegjæster, men disse vare dog de værste; men de vare jo ogsaa fjendtlige og Vindbeutler tillige. Det var en Harm og Forsmædelse; som jeg aldrig før har følt, at see disse Slesvigholstenere myldre her paa Gaden frem og tilbage batallions- og regimentsvis, og det flere Gange om Dagen, ret ligesom for at man skulde troe de vare 4 à 5 Gange flere end de virkelig vare, og det var desuden ret ligesom en Dvale hvori man laae i den Tid, thi man havde Intel at bestille; man kunde vel gaae op og

*) Hermed sigtes til en Sang der blev sunget i Vejle straks efter Fredens Slutning d. 28de Januar 1814 (forfattet af daværende Herredsfoged Justitsrind Steenstrup) og som begyndte saaledes:

„Vor Jul gik saa stille fra Hnande,
Omtaaget af Angest og Skræk!
Nu drage vi friere Aande,
Thi nu er Kosakkerne væk.“

ned ad Gaden uden Tilladelse, men ikke i Skoven" — — „Vi havde i Indkvartering en Sergeant i 4 Dage, hvorefter Byfogden meldte mig at vi skulde modtage en Løjtnant, som var Pladsmajor. Sergeanten, der iøvrigt var syg, naar han ikke var fuld, og tilsidst blev virkelig syg, kom da bort; han tøflede herfra med et Par af mine Tøfler, som han beholdt, og betalte Intet for sit Ophold. Pladsmajoren, en født Berliner, havde et endnu mere frygteligt Skjæg end hans Forgænger, men han var dog noget mere raffineret, det vil sige, han spiste til ubestemt Tid, Kl. 2, 3, 4, ligesom han fik Indfald. Undertiden spiste han først til Aften ved Midnat, og undertiden kom han først hjem om Natten Kl. 3. Jeg talte kun faa Ord og det højst nødvendige med ham, thi jeg gad hverken seet paa ham eller nogen af de andre holstenske eller prøjssiske Bengler. Han efterlod en 3 Pægels Flaske halv fuld af Rødvin, som jeg af Glæde over hans Henfart drak ud i ét Drag." — „Vi havde ikke Tid til at læuke paa om Skoven var sort eller grøn, og om vi end kunde have spadseret i den, var der dog Ingen der havde Lyst dertil, fordi man næsten hverken der eller andetsteds kunde spytte uden at ramme en Tysker, og det vilde de vist have taget meget ilde op. Først i Søndags gik jeg en Tur igjennem vor dejlige Skov, men traf paa hele Turen, baade frem og tilbage, ikke mer end 4 Mennesker og 4 Hunde. De første vare en gammel grim Fiskerkjelling". . . . „og paa Hjemturen kuns en gammel Krofa'er (Kromand). Hundenes Navne kan jeg derimod ikke opgive, men de befandtes alle som Forposter ved Fiskerhusene, og forsvarede saa drabeligt deres Poster, at jeg kom i en formelig Batallie med dem, maaske fordi mit krigerske Mod nu efter Fjendens Afmarsj var kommet til Udbrud. Jeg anvendte en halv Snes Stenkast til mit Forsvar, og drev saaledes den i Antal overlegne Fjende paa Flugt og beholdt Valpladsen, hvorpaa der dog hverken vare Døde eller Saarede."

D. 27de Maj 1848: „Det er mærkeligt, jeg havde ligesaa den Tid Prøjsserne kom haft en slem Hoste, hvorfor jeg i en 8 Dages Tid tog nogle Draaber 4 Gange daglig, og i Torsdags Morges alter

en Dosis; men aldrig saasart vare Prøjsserne borte, förend min Hoste ogsaa var det. Maaske Pladsmajoren har været saa galant at tage den med. Det er ligeledes höjst mærkeligt, at Luften virkelig er mere ren siden de afrejste. Heri ere Alle enige, og dog maa det jo være Indbildning; eller maaske dog ikke, thi den Forsmædelse og Harme der trykkede os under Okkupationen, gjorde virkelig Aandedraget tungt, og imellem Aand og Luft maa der vist være nært Slægtskab."

Sin ungdommelige, næsten barnlige Munterhed og Livlighed bevarede han lige til sine sidste Dage; sin Hustru elskede han med samme Inderlighed og Fyrighed som medens de vare forlovede, og mod sine Venner og Slægtinger var han trofast som Faa. Han søgte gjerne unge Menneskers Selskab, og vandt deres Hengivenhed ved sin jevne og ærlige Færd; men han glemte derfor ikke sine gamle Venner og Bekjendtere, og erindrede altid med Taknemmelighed enhver Velvillie der var vist ham, om den end var nok saa ubetydelig. Da han i Foraaret 1849 besluttede sig til at tage med sin Kone over til Sønnerne i Kjöbenhavn, for at blive der medens Tyskerne vare i Vejle, gik han i de 3 Maaneder han var der ofte om og opsøgte dem der enten havde kjendt ham eller hans Forældre i hans Barndom, ret ligesom om han havde en Anelse om, at det nok vilde være den sidste Afsked, og han glædede sig ret naar han traf dem uforandrede og deltagende, og mærkede, at de ikke havde glemt ham.

En lille Begivenhed som hændtes under hans sidste Sygdom, og som skrives i et Brev fra den ene af Sønnerne til Broderen i Kjöbenhavn kort efter hans Död, turde her ikke være paa urette Sted: „C. E. (hans Söstersön) vaagede over ham en Nat og var utrættelig med Hjelp og Pleje. Den Nat han vaagede skulde Fader rejses op i Sengen, men da han ikke selv kunde hjelpe til, var det umuligt for C. alene." En Soldat, som fandtes paa Gaden, gik nu ind og var dem behjælpelig med den Syge. „Moder takkede ham for hans Beredvillighed, og da hun troede han vilde gaae, bød hun ham et Glas Vin, men han bad saa hjerteligt, om

han ikke maatte blive inat og vange hos den Syge; Moder takkede ham og var glad ved ham. Den samme Nat stod C. ved Faders Seng og talte til ham og var omhyggelig for ham; saa tog Fader ham i Haanden og takkede ham for hans store Delta-gelse. Da syntes Moder, at Soldaten stod saa ene ved Siden af, og saa pegede hun paa ham og sagde: Ogsaa denne er vor Næste! — „Ja denne er vor Næste“, gjentog den Syge og takkede ogsaa ham.” — I et andet Brev fra Moderen hedder det: „Da han blev mere syg, talte han noget over sig, men kunde dog altid kjende os Alle, og talte saameget om Guds Herlighed og aldrig et Ord til Fornærmelse for noget Menneske, og engang En hysede af ham fordi han ikke kunde taale at tale saameget, sagde han højt: „Ingen skal forbyde mig at prise og love Herren og udbryde i Lovsange til hans Pris og Ære evindelig.” Ligeledes sagde han den sidste Morgen jeg stod hos ham, blandt meget Mere, højt og tydeligt: „Jesus Kristus kom til Verden og tændte et Lys, som skulde skinne for alle Troende.” — I den Tale, Pastor Schousboe holdt ved hans Grav, siger han: „men skjönt jeg troer det, saa bevæges dog mit Sind af en dyb, en ret vemodig Smerte, naar jeg staaer ved denne Kiste, i hvilken Din Støvklædning er nedlagt, hensovede Broder! Thi naar jeg tænker mig de faa Dage tilbage paa Din høje, Din kraftige Skikkelse, med det stærke Ord paa den mandige Læbe, da syntes Du mig at staae som Skovens stærke Eg, hvis Blade Esteraarets Kulde end ej har faaet Magt med. Og nu er Din stærke Bygning nedbrudt og opløst, og jeg seer, at Menneskets Kraft ej er at ligne ved Skovens Eg, hvilken Orkanen maa til for at omstyrte, men med det visne Siv, som det mindste Vindpust kan knække. . . . Hvad skal jeg sige til Trøst for de sørgende Venner, for de Slægtninger som staae her, hvilke han var i Faders Sted, som elskede ham som hans egne Børn; for hans Söuner, naar de komme og söge deres Faders Grav, for den dybtsörgende, ömme Hustru, hvem han var Alt i Livet? Skal jeg vise dem ud i Verdens Vriemel og raade dem der at glemme ham? Glemme Dig! saligt

Hensovede! Skulde Du, fordi Dine Venner ej længer kunne glædes i Dit Selskab, fordi den Tungsindige ej mere opmuntres ved Din Spøg, fordi den Bedrøvede ej mere trøstes ved Dit Hjertes kjærlige Deltagelse, skulde Du derfor være glemt? Det være derfor sagt til Trøst ved Din Baare, saligt hensovede Ven! at Du hviler efter Dit Livs Gjerning; Din Bane var ej lang, men „en hæderlig Alder regnes ej efter mange Aar, et velført Levnet er den rette Alderdom.” Ja, hvil sødt i Gravens Fred! Livets Storme kunne fare hen over Dig, men de kunne ej forstyrre Din Slummer! vi nedlægge Dig med Opstandelsens Haab; det være sagt til vor Trøst, at Du lever; Dine Gjerninger fulgte Dig, ej som om Du ved dem kunde kjøbe Dig Plads i Naadens Rige, men for at de skulde være Vidner om Din Tro, hvori Du levede og hvorved Du skulde frelses. Du var tro over Lidet, Du er sat over Mere, ja glæd Dig i Din Frelsers Favn!” —

Tilvisse vil han ikke blive glemt af de Kjære han efterlod sig, de ville stedse bevare hans Minde i Kjærlighed, og finde deres Trøst i, at han heller ikke blev glemt af ham som han saa barnlig betroede sig til i Livet som i Døden.

Hospitalslæge i Odense, Kancelliraad og Ridder af Dannebrog, **Carl Adolf Gjellerup**. Han var født i Aaret 1800 i Kjöge, hvor hans Fader Jakob Gjellerup (f. $\frac{1}{2}$ 1766, d. 1820 som Sognepræst i Korsör, Søn af den 1785 i sit 57de A. afdøde Provst og Præst til Stenløse Rasmus G.) dengang var residerende Kapellan. Moderen var Laurentse Kathrine Frederikke Bernt (f. 1773, d. 1818), Datter af Rektor i Herlufsholm Prof. Joh. Ld. Bernth. I Aaret 1818 blev han dimitteret til Universitetet fra Herlufsholms Skole og tog Eksamen artium og Aaret efter anden Eksamen, begge med Laudabilis. I Foraaret 1825 underkastede han sig den medicinske Eksamen med Karakter II. illaud. Han var derefter først Lægekandidat ved St. Hans Hospital paa Bidstrupgaard, indtil han i 1832 forlod denne Stiftelse, for efter Dr. Görickes Ansættelse paa Bidstrup at overtage Lægeposten ved Graabrödre-Hospitalets Daa-reaufdeling i Odense. Her giftede han sig i det følgende Aar,

1833, med Marie Concordia Conradsen (f. 29de Okt. 1812), Datter af Inspektør C. paa Bidstrupgaard, der nu er hans Enke med 5 Børn.

Fyens Avis siger om ham: „Han stod baade som Læge og Menneske i høj Agtelse hos sine Medborgere. Som den opmærksomme og omhyggelige Læge, vil han længe blive i kjærligt Minde og længe savnes af de Lidende der vare vant til hos ham at søge Hjelp og Lindring. Sidste Sommer overtog han, ved Siden af sin egen Praksis, Lægetilsynet med 2 af Lasarettet her i Byen, og det er sandsynligt, at han her hentede den Sygdom som intet Lægemeddel formaaede at betvinge.”

Under 28de Juni 1845 forundtes ham Rang og Tittel som Kancelliraad, og d. 9de Sept. 1849 benaadedes han med Dannebrogordenens Ridderkors. Efter 5 Maaneders Sygeleje døde han d. 29de Decb. s. A.

Blandede Efterretninger og Tillæg.

Over den ovenfor Side 81 omtalte Kapitajnløjtnant **O. J. Marstrand**, der som anført blev begravet i Ekkernförde, er nu paa Familiebegravelsen paa Nørrebro's Kirkegaard ved Kjöbenhavn opsat en Mindestölte. Den er af Sandsten med Granitfod, i Form af en afkortet Kegle. Rundt omkring Stötten, under en Laurbærkrands, læses den simple Indskrift:

Osvald Julius Marstrand, födt den 14de Juli 1812.

Faldt for Fædrelandet den 5te April 1849.

Ved den bölgeformige Linie, en opspringende Fisk og en svævende Maage, hentydes nedenunder til Havet, og derved til den Afdödes Stand og Stilling og den Maade hvorpaa han fandt sin Död.

Den oven Side 261 ff. omtalte Justitsraad **S. F. Henriques** var födt den 28de Jan. 1772 og döde den 30te Juli 1849. Enken er fejlagtigt angivet at være födt Beck. Hendes Navn er Caroline Marie Elisabeth Fogh (f. 18de Maj 1784), Datter af Birke-dommer Fogh paa Östrup-Skovgaard i Odense Amt. De bleve uidentvilt gifte i 1805.

Som Tillæg til hvad ovenfor S. 127 er anført om Antallet af de i Slaget ved Slesvig faldne pröjssiske Officerer, skulle vi bemærke, at i det af F. R. Rothenburg udgivne „Die Schlacht bey Schleswig d. 23sten April 1848" nævnes af faldne Officerer foruden de alt anførte endnu kun tvende andre, nemlig Kapitajn

Waldmann og Løjtnant Kalkreuth, hvilket altsaa kun var ialt 2 Kapitajner og 5 Løjtnanter. Af saarede Offiserer nævner Skriftet 11 andre, nemlig Major Ledebur, Kapitajnerne Röder, Zastrow, Zweifel og Schwartzkoppen, Løjtnanterne Koschenbahr, Below, Hempel, Zastrow, Ziegler, og Fændrik Eberstein, af hvilke 3 siges at være haardt saarede. Blandt de blot saarede nævnes iøvrigt ogsaa et Par af de efter N. Nokr. d. Ds. faldne, og Løjtnant Fricke omtales slet ikke. Overhovedet synes Forfatteren aldeles ikke at have vidst noget om Træfningen ved Oversö; han lader saaledes den danske Oberstløjtnant Styrup falde i Slaget ved Slesvig, hvilket blandt mere kan tjene til Bevis paa Skriftets Paalidelighed.

Iøvrigt kan bemærkes, at Skriftet angiver Tabet paa Pröjssernes Side alene for 4 af de 14 Batallioner der foruden Artilleri og Kavalleri vare med, hvoriblandt rigtignok 2 af dem der havde lidt mest, til Döde og Saarede ialt 222. (Nogen Angivelse i det Helo findes ikke.) Som bekjendt angav Vrangal i sin officielle Rapport Pröjssernes Tab i det Hele kun til 150 Mand Döde og Saarede.

Anmeldte Døde i Oktober Kvartal 1849.

I Hovedstaden.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ¹/₁₀ Fhv. Toldassistent C. C. Bolvig, ved en pludselig Død, efter næsten 40 Aars Ægteskab. Enken G. B. f. Collin, Børn og Svigersønner.
- Billard- og Værtshusholder Christen Willadsen, efter flere Aars Sygeleje, i 67de A. Enke C. F. W. f. Siersted og 4 Børn.
- Karen Margrethe Bentzen f. Petersen, 45 A. g., efter 23 Aars Ægteskab. Manden J. C. B. og 4 Børn af 6.
- ²/₁₀ Bente Marie Moeberg f. Malmberg. Manden A. M. og fraværende Sønner.
- Birthe Larsen, efter flere Ugers Sygeleje. Manden Sergeant C. C. Risum og 2 uforsørgede Børn.
- Christen Christensen Strandby, efter flere Aars Svaghed, i 79de A. Svingerinde M. Møller f. Krog.
- ³/₁₀ Justitsraadinde Edle Christine Frimann f. Kofoed, efter længere Tids Svagelighed, i 78de A. Tanto til Susanne Gramm, hvem hun i 18 Aar erstattede Savnet af en Æm og kjærlig Moder.
- Christiane Emilie Gross f. Falkengren, i 55de A., efter henved 30 Aars Ægteskab. Manden H. G. og 7 Børn af 9.
- Emilie Antonette Carl, ³/₈ A. g. Moder M. M. Carl f. Olsen og fraværende Fader.
- Uang. Jeanette Hildesheim f. Nathan. Børn.
- ⁴/₁₀ Etatsraad og forhenværende Assessor i L. O. s. Hof- og Stadsretten Hans Caspar Jacobsen, i 83de A., efter 49¹/₄ Aars Embedsvirksomhed, 46 Aars Ægteskab. Enke C. F. P. J. f. Hansen, Datter og Svigersøn.
- ⁵/₁₀ Jægtjunker og Vejinspektør N. C. Ørsted, næsten 33 A. g., efter henved 4 Ugers Sygeleje. Fldr. Konferentsraad H. C. Ø. og Frue samt Søskende.
- ⁶/₁₀ Mdm. Christensen f. Sørensen, 54 A. g., efter 2 Aars haardt Sygeleje. Børn og Svigersøn.
- Elso Marie Hørsvedt. Datter I. H.
- ⁸/₁₀ Kammerherre, Oberst, R. af Db., M. C. F. Holstein, efter svære Lidelser, paa Frederiks Hospital. Enken L. H. f. Wohldt og 2 Børn.
- Dorthea Frederikke Köhl, Enke efter forlængst afdøde Baadsmænd i det asiatiske Kompagni's Tjeneste Peter Josva K., i 73de A. Eneste fraværende Broder.

Dødsagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 9/10 Kund. Filos. Peter Anton Blankensteiner. Søsken­de og 7aarige Datter.
 — Julie Georgine Hirth f. Lander, efter 18 Dages smerteligt Sygeleje, 25 $\frac{3}{4}$ A. g., efter 5 $\frac{1}{2}$ Aars Ægteskab. Manden Tøjsmedmester Jakob H. og Børn.
 — Elisabeth Magdalene Sommer, Enke efter Oberstløjtnant og Regjeringsraad i Vestindien Frans S. Børn.
- 10/10 Caroline Meinicke f. Poss, 35 A. g. Manden H. P. R. M. og 4 Børn.
 — Else Frederikke Schou f. Slingerup, i 70de A. Søn Christian S.
 — Enkefrue Sofie Frederikke Licht f. Starup, efter længere Tids Svagelighed og 5 Dages Sygeleje. Børn.
 — Ferdinand Botolfus Öberg, 2 $\frac{1}{4}$ A. g. Fldr. G. A. Ö. og L. C. Ö. f. Soelberg.
 — Premierløjtnant i Sø-Etaten Frederik Stadfeldt Kinch, efter flere Aars Svagelighed, 33 A. g. Fldr. K. og K. f. Stadfeldt.
 — Sara Birgitte Stocketh f. Nielsen, efter 38 Aars Ægteskab. Manden Kapitajn F. V. S. og 6 Børn.
 — Vilhelm Garrigues, 34 A. g., efter et haardt Sygeleje paa Frederiks Hospital. Fldr. J. A. H. G. og N. G. f. Palmie samt Søsken­de.
 — Inger Marie Plaue, i 79de A. Søn Mundkok A. Pl. og Svigerdatter.
- 11/10 Malvina Fries, 15 $\frac{1}{4}$ A. g., efter langvarig Sygdom. Fldr. Kapitajn af Infanteriet M. F. og D. F. f. Busch.
 — Portrætmaler Carl Ludvig Plötz. Enke Anno Marie P. f. Hildebrand og 2 Børn.
- Uang. Charlotte Dollerup, 19 A. g., efter 14 Ugers Sygeleje. Moder Amalia D. f. Nebel og Søsken­de.
- 12/10 Fhv. Major af Artilleriet, Kommandant og Amtmand paa Færøerne Emilius Marius Georgius Löbner, R. af Db., efter nogle Dages Sygeleje, i 85de A. Søn Kand. Jur. L. T. L.
 — Ano Marie Kathrine Madsen f. Olsen, i 49de A., efter længere Tids tiltagende Svaghed, 19 Aars Ægteskab. Manden Vildthandler A. M. og Børn.
- 13/10 Fhv. Iljulumagersvend Jens Nissen. Enke Cheno N. f. Herman.
 — Anc Marie Petersen, efter længere Tids Sygeleje. Forlovede og Søster.
- 11/10 Kathrine Mario Knie f. Lassen, efter 20 Aars Ægteskab, 44 A. g. Manden L. K. og 2 Børn af 7.
- 16/10 Fhv. Skibskapitajn Lars Thomsen Danielsen, 71 A. g., efter 22 Aars Ægteskab. Enke Otilia D. f. Hansen.
 — Thomas Arboe, 22 A. g., efter langvarige Lidelser. Moder H. M. A. f. Tuxværd. Fader og 2 Brødre forudgangne.
- 10/10 Anna Jakobine Krog f. Knudsen, efter langvarigt Sygeleje, 76 A. g. Børn.
 — Jakobine Starup, henved 17 A. g. Stedfader L. F. Mørck og Familie.
 — Jmf. Vilhelmine Blumenthal, efter flere Aars Svagelighed og senere smertelige Lidelser.
- 17/10 Kirstine Nielsen, efter kort men smerteligt Sygeleje. Datter Marie N.
 — Vognmandskarl Jens Jensen, i 37te A., efter et kort men smertefuldt Sygeleje. Fader og Søsken­de.
 — Otilia Vilhelmine Hansine Dipo, efter 9 Ugers Sygeleje, i 20de A. Fldr. H. D. og M. D.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ^{18/10} **Andriette Martine Calundan** f. Gimlinge fra Mariesminde paa Morsø, under sit Sygeophold i Kbhavn. Manden C. og Børn.
- Uang.** **Ane Marie Haarsted**, efter faa Dages Sygeleje, 76 A. g. Børn.
- ^{20/10} **Kapitajn og Chefsadjutant** ved det borgerlige Artilleri **Urtekræmmer Niels Hansen Brandt**, efter 8 Dages Sygeleje, i 51de A. Stedmoder og Søsken-
kende. Kone og Barn forud døde.
- ^{21/10} **Christiano Emilie Buchwaldt** f. Voigt. Manden Lektor B. og 3 Børn.
— **Kathrino Marie Koop**, 55 A. g., efter 4 Ugers Sygeleje. 3 Søsken-
— **Peter From**, Registrator ved det fhv. slesvig-holsten-lauenborgske Kan-
celleri, i 65de A., efter længere Tids Svagelighed.
- ^{22/10} **Hedevig Caroline Vilhelmine Jørgensen**, i 20de A. Fldr. L. J. og K. J. f.
Jessen smt 3 Søsken-
— **Enkemadame C. A. Söegaard** f. Slamberg, efter længere Tids tiltagende
Brystsye.
— **Margrethe Ahrends** f. Koster, i 26de A., efter 6 Aars Ægteskab. Manden
Fr. A. og 4 Børn.
- ^{23/10} **Anna Marie Paaske**, Enke efter Skibsbygmester P. Børn.
- ^{24/10} **August Julius Kragh**, efter 3 Ugers Sygeleje, i 34te A. Enke A. Kath. K.
f. Lorentzen og Barn.
— **Snedkermester Andreas Gregorius Lorentzen**, efter flere Aars tiltagende
Svaghed, i 34te A. Moder Dorothea L. f. Rydahl og Søsken-
— **Margrethe Alberts** f. Jacobsen, Enke efter Bankassistent A., efter flere
Aars Lidelser. Datter Hilaria A.
- ^{25/10} **Ole Frederik Soelberg**, Sergeant ved 10de Liniebatallion, efter 16 Aars
Ægtekab, i 39te A. Enke Vilh. Frederikke S. f. Christensen og 2 Børn
af 5.
— **Henrik Adolf Colding**, i 14de A. Fldr. H. C. C. og Sofie C. f. Bording.
- Uang.** **E. M. Balle**, efter 8 Dages smertefuldt Sygeleje, 76 A. g. Søster Hanne
Balle.
- ^{26/10} **Christiane Dorothea Henriette Friess** f. Haßner, efter 41 Aars Ægteskab.
Manden F.
— **Værtshusholder J. Hansen**, i 50de A., efter 14 Dages Sygeleje. Enke K.
H. f. Knudsen og Søn.
- Uang.** **Kunstdrejersvend og Billetkasserer** ved Ryssenstens Badeanstalt **Adam
Laurits Martin Müller**, efter 3 Aars tiltagende Brystsvaghed og 5 Ugers
Sygeleje, i 26de Aar. Moder Johanne M. og Søster.
- ^{27/10} **Hyrekudsk Christian Holst**, i sin kraftigste Alder. Enke Marie Holst f. Hau-
sen og 2 unyndige Børn.
— **Peter Ludvig Carl Knud Herringstad**, 3 A. g. Fldr. H. P. H. og Sara H. f.
Jacobsen.
— **Johanne Kathrine Hoppensuch**, Enke efter forlængst afdøde Theaterfrisør
H., 72 A. g. 5 Børn af 10, 16 Bbørn af 26 og 1 Bbarn.
— **Enken Dorothea Marie Halvax**, 75½ A. g., efter 5 Ugers Sygeleje. Børn.
— **Cecilie Perrot** f. Everström, efter længere Tids tiltagende Svagelighed, i
54de A. Manden Th. P. og 5 Børn af 7.

Dødsfaldene.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ²⁷/₁₀ Jmf. Marie Birgitte Faber, efter flere Aars tiltagende Svaghed og 8 Dages Sygeleje. Søster til C. S. F., i hvis Hus hun i 27 Aar havde opholdt sig.
- ²⁸/₁₀ Urtekræmmer Thomas Peter Esbensen Lund, efter længere Tids tiltagende Svaghed, i 60de A., efter 28 Aars Ægteskab. Enke G. L. f. Heegaard.
- Fru Helene Johanne Sæbye f. Lundgreen, Enke efter Postmester i Bergen Kancellirund S., efter langvarige Lidelser, 80 A. g. C. Hoff, der havde tilbragt mange Aar i den Afdødes Hus.
- ²⁹/₁₀ Fhv. Materialist Ernst Gerhard Lotze. Enke Ch. L. og Søn.
- Gjæstgiver Niels Jacobsen, i 63de A. 3 Børn.
- Kommandersergeant og Arrestforvarer ved Kbhavns Hovedvagt, Dbmand, Jakob Vilhelm Rabenalt, i 41de A.
- ³⁰/₁₀ Emilie Henriette Augusta Steglich, 15 A. g. Fldr. C. A. S. og R. D. S. f. Brauer.
- Uang. Marie Luise Richardt f. Jensen, Enke efter Høker J. C. B. R., i 46de A. 3 Børn.
- ³¹/₁₀ Fuldmægtig paa Kbhavns Amtskontor og Klosterkriver ved Hoeskilde adelige Jomfrukloster Ferdinand Edvard Petersen.
- Meta Boutrup f. Stagsted, 36 A. g. Manden Værtshusholder J. B. og et spædt Barn.
- Christine Hansen f. Beck, efter 8 Måneders haarde Lidelser, i 82de A. 3 Børn.
- ¹/₁₁ Emma Suenson, 9 A. g. Fldr. E. S. og O. S. f. Uldall.
- Frida Heselinda Fogtmann, i 8de A., yngste Datter af L. F. og M. F.
- Hansine Caroline Mathilde Eibye, 11 Mnd. g. Fldr. L. E. og C. E. f. Hansen.
- ²/₁₁ Rinda Nikoline Poulsen, 4¹/₄ A. g. Fldr. C. P. og J. P. P.
- Høker O. M. Lyngø, i 56de A., Ægteskabets 32te. Enke Margrethe L. f. Lemcke, 3 Børn og Børnebørn.
- Hoboist i 2den Brigade Peter Petersen, i 41de A., efter 1¹/₂ Aars Sygdom. Enke Sofie Hedevig P. f. Kragh og 7 Børn.
- ³/₁₁ Mariane Gandil, efter 4 Ugers Sygdom. Søskende.
- Jmf. Elisa Selmer, efter flere Aars Svagolighed. Svigerinde til Prokurator Walløe.
- ⁴/₁₁ Kathrine Georgine Friedenreich, efter langvarige Lidelser. Datter af P. F.
- Emilie Nikolino Christine Schiøn f. Larsen, 30 A. g., efter 11 Måneders smertelige Lidelser. Manden.
- Eleonora Meltzer f. Tamm. Datter E. T. M. og fraværende Søn.
- Johanne Kirstine Thomsen f. Nielsen, Enke efter Postbud N. Th., efter mange Aars Lidelser og et langt smertefuldt Sygeleje, i 60de A. Svoger J. Søvverborg.
- ⁵/₁₁ Bendte Berg f. Christensen, næsten 91 A. g. 5 Børn, 23 Bbørn og 20 Bbbørn.
- C. J. Möller, ved en pludselig Død, i 61de A., efter 21¹/₂ Aars Ægteskab. Enke Ane Sofie M. f. Jensen, Børn og Bbørn.
- Skorstensfejermester Johan Henrik Reinhardt Heidkampff, i 57de A. og

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- Ægteskabets 21de, efter 14 Dages Sygeleje af Brystbetændelse. Enke Henriette H. f. Sievecke og 8 Børn.
- 6/11 Konsumtionskriver ved Østerport Kapitajn Johan Erhardsen Saaby, efter længere Tids tiltagende Svagelighed, kort efter at have fyldt 67 A., 35 Aars Ægteskab. Enke J. M. F. S. f. Riegels og Søn.
- Andrea Cecilie Marie Dahl f. Bondrop. Manden Prokurator Kancelliraad Dahl.
- 7/11 Tørnvægter Jakob Dalbye, efter længere Tids Svagthed og 2 Dages Sygeleje. Enke Luise D. og Børn.
- Henriette Jakobine Mathilde Møller f. Burchardt, 21½ A. g., efter 6 Maa- neders haarde Lidelser. Manden Slogtersvend R. H. M.
- Olaf William Jensen, 2 Mnd. g. Fldr. J. J. og B. C. J. f. Olsen.
- Uang. Arnoldus Schindel, efter mangenaarig Svagthed og 14 Dages smertelige Lidelser. Moder S. S. f. Falkenskjold.
- Heinrich C. A. Dipo, Hoboist i 1ste Brigades Musikkorps, i 44de A., 14 Dage efter Datteren, og fan Dage derefter Sønnen Theodor Dipo, i 18de A. Enke Marie D. f. Schandorph og 2 Børn.
- 9/11 Luise Möller, kort förend det 2det Aars Fylde, yngste Datter af H. P. K. M. og Juliane Marie M. f. Bruun.
- Christoffer Olsen, fhv. Portner og Opsynsmand ved den vestindiske Handel, 58 A. g., efter 4 Aars tiltagende Svagthed og 4 Ugers haardt Sygeleje, 19½ Aars Ægtsk. Enke Marie Olsen f. Thorsen og Datter.
- 10/11 Hans Frederik Rottböl Clausen, henved 4 Mnd. g. Fldr. Urtekræmmer H. U. C. og H. C. f. Holst.
- 11/11 Niels Christian Zimmermann, 38½ A. g. Enke Caroline Z. f. Andersen, samt Moder og Søskenle.
- Anna Dorothen Klochau f. Forthe, næsten 63 A. g. Manden F. K. og Børn.
- 12/11 Maren Elisabeth Wilms f. Holde, 73 A. g., Enke efter forlængst afdøde Snedkermester F. W. Børn.
- Marie Elisabeth Schmidt f. Neergaard, 51 A. g. Manden A. S. og 6 Børn.
- Uang. Nikolaj Raunholdt, efter længere Tids Svagelighed, i 73de A. Børn.
- 13/11 Handelsfuldmægtig Anders Birch, efter længere Tids Svagthed. Søskenle.
- Lorens Angel Krieger, 8 A. g. Moder Ragnhilde K. f. Haßner.
- Fru Anna Sybille Borring, Enke efter Overretsassessor Etatsraad Jørgensen, i 81de A., efter 5 Ugers Sygeleje. Efterladte.
- Uang. Skrædermester Henrik Ebberlin, 47 A. g., efter længere Tids Svagelighed og 9 Ugers Sygeleje. Enke Jensine E. f. Jensen og 1 Søn af 4.
- 11/11 Silke- og Klædehandler Kapitajn Knud Nielsen. Enke J. J. N. f. Markussen og en lille Søn.
- 15/11 Analia Conradine Grove, 2¼ A. g. Fldr. H. J. C. G.
- Uang. Karen Schytte, Enke efter den for 2½ A. siden afd. Krigsassessor S., efter 5 Ugers Sygeleje, 76 A. g. 5 Børn og Svigersøn.
- 16/11 Kirstine Jensen, 84 A. g., Enke efter forlængst afdøde The- og Porcellænshandler P. Olesen, efter 11 Ugers Sygeleje.
- Dr. Med. Christian Pingel Kjerulf. Børn.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 17/11 Villhelmine Muxoll, 18 A. g., Datter af Kapitajnløjtnant M. og E. M. f. Lund.
- 18/11 Carl Joakim Mørk, 10 Maanedes g., yngste Barn af J. M. og Anine M. f. Marx.
- 20/11 Ane Marie Westergaard f. Hadsund, 40 A. g., Enke efter Kopist W. 5 Børn og 80aarig Moder.
- Glarmester Carl Frederik Qvist.
 - Mikael Hjarup, i 53de A. Enke Cecilie H. og 4 Børn.
 - Johan Joakim Richardt, 75 A. g. Enke Johanne Frederikke R. f. Bohse og 6 Børn.
 - Klaverstemmer Peter Laustsen, her kaldet Lauritzon. Broder T. S. Laustsen.
- Uang. Drejermester Niels Högström, i 79de A. Søn Drejermester L. H.
- 21/11 Thora Marie Schou, Datter af afdøde Kasserer ved Søassurance-Kompagniet C. S. S., efter nogle Maanedes tiltagende Svagelighed. Moder, Søskende og Svoger.
- 22/11 Viggo Johansen, 14 Dage g. Fldr. F. C. J. og C. J. f. Jepsen.
- Charlotte Falek, Søsterdatter af J. T. Suhr.
 - Institutbestyrerinde M. B. Thorup f. Schönfeldt, i 73de A. Manden J. Th.
 - K. Jørgensen f. Steensen, Enke efter Skibskapitajn Ch. Gf. J., efter 14 Dages Sygeleje, 80 A. g. 2 Døttre og Svigersøn S. Christensen.
 - Jmf. Ane Magdalene Grundt, i 87de A. Havde i de sidste 16½ Aar været i Huset hos C. M. Holm.
 - Borger og Høker her i Staden Ditlev Henriksen, 44 A. g., efter 8 Dages Lidelser, 9 Aars Ægteskab. Enke Margrethe H. f. Hansen.
- Uang. Anna Jakobine Sikora, i 51de A., ved et pludseligt Krampetilfælde. 2 Søskende.
- 23/11 Laura Juliano Marie Petersen f. Eriksen, 24 A. g., efter 3 Aars Ægteskab. Manden Hans P. og 2 Børn, det yngste 5 Dage g.
- Skipper Christian Peder Pedersen, i 33te A. Enke Lisbeth P. f. Grell og 2 Børn.
- 24/11 Matros H. P. Damm, i 30te A. Enke Christine D. og 2 Børn.
- 25/11 Ane Kathrine Tofte, paa Almindeligt Hospital.
- 26/11 Jakobine Trier f. Melchior, 71 A. g., efter mange Aars Lidelser. Børn og Svigerbørn.
- Peter Christian Hellerie, i 56de A., efter mangeaarig Svaghed, 25 Aars Ægtsk. Enke M. H. f. Gjern og 3 Børn af 6.
 - Oline Christine Antonette Jørgensen f. Weile, efter langvarigt Sygeleje, 30 A. g. En 5 Aars Datter, fraværende Mand Kand. Theol. J. J., og Moder Marie Weile f. Selmer.
 - Karen Andresen, efter langvarigt Sygeleje, i 77de A. Søster og Svoger.
- 27/11 Flv. Høker Niels Jensen, efter længere Tids Svaghed og 6 Ugers Sygeleje. Enke Ane Kath. J. og 2 Døttre.
- Sadelmagersvend Peter Lahn, 50 A. g., efter langvarigt Sygeleje, 7½ Aars Ægtsk. Enke Elisabeth L. f. Jensen og Søstre.

Dødsdagen.

De Aldøde og deres Efterladte m. m.

- ^{27/11} Öltapper Sören Nielsen, i 63de A., efter 4 Ugers Sygeleje. Enke Ane N. f. Petersen og 5 Sønner.
- Garvermester August Frederik Hammerich, i 61de A., efter 30 Aars Ægteskab. Enke K. H. f. Dahl og 2 Plejebørn.
- Mads Johansen Søvnng, efter 12 Dages Sygeleje, 63 A. g. Døttre og Svigersønner.
- ^{28/11} Niels Brun Holtegaard. Søskende.
- Fhv. Melhandler Hans Andersen, efter langvarigt Sygeleje. Børn og Svigersønner.
- Karen Johansen Ödevig, 72 A. g. Søster Ane Elis. Ö. i Vartov.
- Skibsmand Jakob Olsen af Sø-Etaten, i 78de A., efter 4 Aars Sygeleje, 42 Aars Ægtsk. Enke Johanne O. f. Ertmann og 2 Sønner af 11 Børn.
- ^{29/11} Ole Emil Höfding, 15 1/2 A. g. Fldr. N. F. H. og M. H. f. Gjellerup.
- ^{30/11} Justitsraadinde Gjertrud Marie Aabye f. Dresing, Konventualinde i det Haarboeske Fruekloster, i 83de A. Slægtninger.
- Johanne Dorteia Hancke, efter længere Tids Svagelighed, 86 A. g. Søster A. Riis f. H.
- Anna Christensen, efter 10 Dages Sygeleje. Svigermoder til J. Pedersen.
- Postbud Niels Pedersen Attrup. Enke Carolino A. f. Aarup.
- ^{1/12} Magdalene Severine Jacobsen, 2 1/2 A. g. Fldr. J. C. J. og D. F. J. f. Winding.
- Luise Harriet Julie Bornemann, 9 1/2 A. g., efter faa Dages Sygeleje. Eneste Barn af Overretsassessor Kammerjunker C. B.
- Uang. Albortine Friis f. Engelbreth, efter længere Tids tiltagende Svaghed, 65 A. g. Mand og Børn.
- ^{2/12} Regimentskirurg Poul Elias Schlegel, efter længere Tids Svagelighed. Enke D. S. f. Neergaard og Børn.
- Mario Kirstine Beder, Enke efter Auktionsassistent Peter B. Børn.
- Elise Ringsted, 82 A. g. Broderbørn.
- Ann Marie Olsen f. Hansen, i 62de A., efter langvarigt og smerteligt Sygeleje. Manden L. O. og Broderdatter.
- Silke- og Klædekremmer Tyko Nikolaus Arevad, 55 A. g., efter 5 Ugers hårde Lidelser. Fuko og 2 Børn.
- ^{3/12} Mario Lund f. Græntzmann, 47 A. g., efter ot kort Sygeleje. Manden, Løber hos Hds. kgl. Hh. Arveprindsesse Caroline, og 7 Børn.
- Peter Christian Raffenberg, 7 A. g. Fldr. E. R. og A. R. f. Schierbeck.
- Uang. Henrik Lauritzen, efter flere Aars tiltagende Svaghed og 9 Maaneders hårde Lidelser, 62 A. g. Enke A. L. f. Holm og 3 Børn.
- ^{4/12} Birgitte Borch Müller f. Ache, efter længere Tids Svagelighed, men faa Dages Sygeleje, i 83de A. Datter Evaline Schæffer f. Müller.
- Kand. Filos. Sören Schougaard Beck, efter langvarigt Sygeleje. Enke A. B. f. Sandbech.
- Peter Christian Sörensen, 4 A. g. Fldr. Höker C. S. og C. S. f. Petersen.
- Fhv. Toldbetjent Carl Dobel. Enke Christine D. f. Langevod og Børn.
- Maren Hedevig Steenberg f. Fanøe, 68 A. g., efter mangeaarig Svaghed, Enke efter Sognepræst Niels St. til Gjerlev og Draaby Mnh. Børn.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ⁴/₁₂ Dr. Filos. Georg Frederik Ursin, Professor ved Kunstakademiet, R. af Db., efter 2 Maaneders Svagelighed, ved en pludselig Død, 52 A. g. Enke H. E. U. f. Thurah, og 3 Børn.
- ⁶/₁₂ Hanskmagersvend Frits Ferdinand Perrot, i 28de A., 6 Uger efter Moderens Død. Faderen P. og Søskende.
- ⁶/₁₂ Betty Caroline Nielsen, efter længere Tids Svagelighed; eneste Søster til J. E. A. N.
- Stud. Filol. Sidney Schwartz, i 26de A. Moder, Søster og Forlovede, samt fraværende Fader og Søskende.
- Lydia Viktoria Wiberg, næsten 11 Mnd. g. Fldr. Grosserer J. W. og K. W. f. Bjerregnard.
- Karen Otterström f. Krymke. Børn.
- Frøken Adolfine Sofie Clara Jensen, efter mange Aars Lidelser, 63 A. g. 2 Søskende.
- Christiane Jakobine Emilie Rostgaard, ¹/₆ A. g. Fldr. J. P. R. og Ane R. f. Jørgensen.
- ⁹/₁₂ Villiam Henrik Bencke, 10 A. g., yngste Søn af Em. B. f. Sørensen. Faderen død for 10 Maaneder-siden.
- Margrethe Elisabeth Otto f. Just, 55 A. g., efter længere Tids tiltagende Svagelighed. Børn.
- Skomagemester Carl Vilhelm Carlsen. Søskende.
- ⁹/₁₂ Emilie Augusta Wolff, 9 Mnd. g., yngste Datter af Kancelliraad N. W. og L. W. f. Kock paa Vodroffgaard.
- Magnus Christian Holm, efter længere Tids Svagelighed, 72 A. g., i Ægteskabets 44de A. Enke Benedikte Marie H. f. Beck og 5 Børn.
- Johan Boje Köhn, pensjoneret Formand ved Holmen, 76 A. g. Datter Margrethe Evald f. K.
- Enken Dorteaa Andersen, i 61de A., efter flere Aars tiltagende Svagelighed og 14 Dages smerteligt Sygeleje. Datter og Svigersøn.
- Frederik Christian Mikkelsen. Enke Johanne M. og 4 uforsørgede Børn.
- Fredrig Sejersfred Vogt, 3 A. g. Fldr. F. S. V. og Adelgunde V. f. Herbst.
- Uang. Værtshusholder Anders Nielsen, i 47de A. Enke Marie N. f. Christen og 4 uforsørgede Børn.
- ¹⁰/₁₂ Etatsraad og Hv. Justitssekretær i Lands- Over- samt Hof- og Stadsretten Aksel Petrus Hoff. Efterladte.
- Niels Peter Sørensen Bølleskov, Menig ved 2det Jægerkorps, efter Saar i Slaget ved Federicia. Broder H. P. Sørensen.
- Regine Christine Hansen f. Kemp, i 49de A., efter 21¹/₂ Aars Ægteskab. Manden Farver J. H. og 3 Børn.
- Mette Marie Højbye f. Anphinson, efter 2 Aars Svagelighed og 17 Dages smertefuldt Sygeleje, i 56de A. Manden J. J. H. og 2 Sønner.
- ¹¹/₁₂ Skomagemester Johan Thorstinus Wahrendorf, efter 3 Ugers haardt Sygeleje, i 46de A., efter 16 Aars Ægteskab. Enke Marie W. f. Svendsen og 2 smaa Børn.
- Johanne Kirstine Svendsen, 33 A. g. Moder Christiane S. f. Bruun og Søskende.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ¹¹/₁₂ Chef for den kongl. Artilleribrigade Generalmajor C. G. H. Bauditz, Kmd. af Db. og Dbm., efter faa Dages Sygeleje. Børn.
- Urtekræmmer Jørgen Hansen, i 43de A., efter 4 Ugers smertelige Lidelser. Enke T. H. f. Petersen og 2 smaa Børn.
- Elisabeth Petrea Langebek, efter nogen Tids tiltagende Svaghed og 14 Dages haarde Lidelser, 26 A. g^o. Moder E. L. f. Rahbek og Søsken.
- Skomager Mikael Jensen, efter 6 Ugers Sygeleje, i 60de A., Ægteskabets 31te. Enke Margrethe Christine J. f. Grædeken og 7 Børn af 11.
- Hofklejnsmed og Mekanikus Svend Svendsen, efter flere Aars tiltagende Svaghed og faa Dages Sygeleje, i 61de A. Enke Marie M. S. f. Hegshausen og 2 Døttre.
- Marie Elisabeth Möller, 5½ A. g., af Skarlingensfeber. Moder Emilie Möller f. Hassé og fraværende Fader.
- Uang. Skrædermester Johan Aschauer, efter 4 Ugers Sygeleje, 67 A. g. Konen tidligere død. Fleraarige Husbestyrerinde J. M. Amundin f. Albrecht.
- ¹²/₁₂ Else Nielsen, Enke efter forlængst afdøde Gjæstgiver Tønne N., i 75de A. Børn og Børnebørn.
- Kornmander Jens Lassen, i 60de A., efter flere Aars tiltagende Svaghed. Datter og Svigerbørn.
- ¹³/₁₂ Johanne Amalia Mariager, 10 A. g., ældste Barn og J. E. M. og I. A. S. M. f. Rentzmann.
- John Good Robert Charles Hansen, 6 A. g., Fldr. C. L. H. og C. H. f. Seested.
- Agnete Sofie Jansen f. Hansen. Datter H. Hjorth f. Jansen.
- ¹⁴/₁₂ Sofie Petrine Regine Bruun, efter lang og smertelig Sygdom, 19 A. g. Fldr.
- Flv. Løjtnant ved det kongelige Artilleri J. Knobelauch, 68 A. g., efter flere Aars tiltagende Svaghed. Efterladt.
- Mette Bolette Hansen f. Olsen, 57 A. g., efter 3 Ugers Sygeleje, 21 Aars Ægteskab. Manden Melhandler J. Hansen. 4 Børn forud døde.
- Anc Dorthé Jacobsen f. Jensdatter, i 82de A. Børn.
- Fru Amalia Wegener f. Meincke, Enke efter Kherre, Major og Amtsforvalter i Nyborg J. E. S. W., efter faa Dages Sygeleje. Søsterbørn.
- Uang. Mette Kirstine Noach f. Rasmussen. Manden Kanonér i Sø-Etaten J. N. og 8 Børn af 12.
- ¹⁵/₁₂ Flv. Bagermester Christian Meisler, træet af Livet, kort efter sin forudgængne Hustru. Børn.
- Kommandersergeant ved de vestindiske Tropper H. P. Christensen, efter et kort Ophold her. Søster Ch. Albrechtsen f. Ch.
- Frans Striboldt, Graver ved Assistentskirkegaarden, i 86de A. Enke E. K. St. f. Krag, Børn og Børnebørn.
- ¹⁶/₁₂ Gustav Julian Filip Rainalds, i 12te A. Fldr.
- Christiane Charlotte Jensen f. Troie, efter 7 Ugers haardo Lidelser, 65 A. g. Børn.
- Flv. Skomagermester Isak Borch, efter et smertefuldt Sygeleje. Børn.
- Grov- og Ankersmedmester ved Holmen Niels Ludvig Böttner, efter 14

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- Dages Sygeleje, 47 A. g., i Ægteskabets 25de. Enke Marie B. f. Kjør og 7 Børn af 10.
- Uang. Marie Hundert i Abel Kathrines Stiftelse, 79 A. g. Fostermoder til Jonathan Petersen.
- ¹⁸/₁₂ Anna Charlotte Christine Thortsen f. Bassøe. Børn.
- Inger Kirstine Andersen f. Bentzen, 48 A. g., efter 2 Aars Svagelighed og 4 Ugers haarde Lidelser, 18¹/₂ Aars Ægtesk. Manden N. A., Liberist hos Enkedronning Caroline Amalia, og 5 Børn af 9.
- ¹⁹/₁₂ Kongl. Toldassistent og Dbmand Jens Andersen Fuglede, 64 A. g. Enke Marie F. f. Hansen og 11 Børn.
- Marie Kathrine Høgh f. Jørgensen, i 30te A. Manden J. A. H. og en 12 Dage gl. Datter, samt Fldr.
- ²⁰/₁₂ Luise Kirstine Christensen f. Petersen, i 57de A., efter længere Tids Svagelighed. Børn og Svigerbørn.
- ²¹/₁₂ Johanne Judithe Andersen, efter mange Aars tiltagende Svagelighed og faa Dages Sygeleje. Moder til A. V. A.
- ²²/₁₂ Ane Margrethe Haack f. Ram, i 58de A., efter 3 Ugers Sygeleje, 30 Aars Ægtesk. Manden C. H. Eneste Datter død for 17 A. siden.
- Typograf Christian Frederik Nøller, i 45de A., efter flere Aars Svagelighed, 21 Aars Ægtesk. Enke Caroline M. og Datter, en Søn forudgangen.
- Anna Helene Olsen f. Andersen, efter længere Tids tiltagende Svagelighed og 7 Ugers Sygeleje, i 42de A., efter 7 Aars Ægtesk. Manden Værtshusholder P. O.
- Elisabeth Lentz f. Gelardi, 4 Dage efter at være nedkommet med et dødsødt Drengbarn. Manden Carl L. L. og 2 smaa Børn.
- ²³/₁₂ Lysestøber Søren Sørensen, 46 A. g., efter 4 Ugers haardt Sygeleje, 9 Aars Ægteskab. Enken Karen S. f. Jensen.
- Flv. Høker her i Staden Thomas Christophersen, i 80de A. Søn og Svingersøn T. Augustinussen.
- Georg Peter Bullner, efter 8 Ugers Lidelser, i 16de A., eneste Søn af G. P. B. og E. B. f. Nielsen.
- ²⁴/₁₂ Shrødermester Peter Christian Marcher, efter langvarigt Sygeleje, 38 Aars Ægtesk., i 58de A. Enke K. M. M. f. Høll og 12 Børn af 16.
- Julius Christian Ferdinand Freitag, 3¹/₂ A. g. Fldr. F. F. og M. F. f. Lund.
- Bolette Marie Thim f. Petersen, efter 5 Ugers Sengeliggende, 47¹/₂ A. g., efter 27¹/₂ Aars Ægtesk. Manden G. S. T. og 5 Børn.
- Christiane Frederikke Caroline Høldsted f. Hvidt, 72 A. g. Manden H. C. H.
- ²⁵/₁₂ Flv. Blikkenslagermester Major Ferdinand Rames, 75 A. g., efter 2 Dages Sygeleje af et apoplektisk Tilfælde. Børn og Svingersøn.
- ²⁷/₁₂ Juliane Marie Schellig f. Petersen, efter 3 Dages Sygeleje af Apopleksi, i 57de A. Børn.
- Juliane Amondson, 63 A. g., efter 3 Ugers Sygeleje. Tante til Amondson.
- Premierløjtnant af Infanteriet Frederik Aleksander Demetrius Ypsilanti

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- Hoffmann, efter omtrent 1½ Aars Sygeleje. Enke A. V. H. f. Lobedanz.
- Uang. Enken efter Kapitajn og Murmester J. Lyng. Børn og Börnebørn.
- ²⁹/₁₂ Vilhelmine Aaby, Niece og Plejedatter af Caroline Kinch f. Molt.
- ³⁰/₁₂ Ane Marie Högström. Børn og Svigerbørn.
- ³¹/₁₂ Söron Frandsen Kesselhahn, efter 3½ Aars haarde Lidelser. Enke J. M. K. f. Andersen og 6 Børn.
- Urmager Jakob Emil Hintze, i 46de A. Enke Marie Caroline H. f. Möller.
- Silke- og Klædekræmmer S. J. Heckscher, efter længere Tids Svælgelighed, i 50de A. Moder Hanne H. f. Salomonsen og Söskende.
- Frederikke Christine Vesterboe f. Falkenthal, efter mangeaarige tunge Lidelser, 62 A. g.

I Provindserne.

- ⁶/₇ Snedkermester P. Petersen i Grenaa, faldet paa de fjendtlige Batterier for Fredericia. Enke Hanne P. f. Larsen og 2 Børn.
- ¹/₁₀ Sognepræst f. Romdrup, Klnrup og Storvorde, Provst for Fleskum og Hornum Herreder, Oluf Christian Hovedstrup Fogh, efter 14 Dages Sygeleje, i 64de A., Ægteskabets 37te. Enke J. F. f. Deichmann og Børn.
- Anna Marie Möller i Helsingör, efter langvarigt smertefuldt Sygeleje, 25 Aar g. Fader Kammerraad Toldkontrollör M.
- Birgitte Kirstine Trane f. Michelsen i Aarhus, i 77de A., efter langvarigt Sygeleje. 3 Børn.
- ²/₁₀ Biskop over Ribe Stift Tage Christian Müller, efter 5 Maaneders tiltagende Svaghed, Dagen för han fyldte sit 69de A. Enke H. L. M. f. Rasmussen, 5 Børn og en Plejedatter.
- Sofie Møllerup f. Lind i Holbæk, efter langvarig tiltagende Brystsvaghed, 12 Aars Ægtsk., 52 A. g. Manden F. D. M. og 2 Stedsönnner.
- ³/₁₀ Johan Carl Helfrig Steinmetz i Randers, efter 12 Dages Sygeleje af en ondartet Halsbetændelse, i 74de A., Ægteskabets 30te. Enke Elconora S. f. Rambeau.
- ⁴/₁₀ Flv. Forvalter Frederik Sigfred Herdahl i Lundhuset ved Kallundborg, i 78de A., efter længere Tids Svælgelighed, 38 Aars Ægtesk. Enke C. A. H. f. Gram og 2 Børn af 5.
- Lars Jensen Sandstöd i Rejstrup Skov, efter længere Tids Svælgelighed, i 54de A. Enke K. S. f. Lassen og 10 Børn af 12.
- Bödkermester Anders Larsen i Mariager, efter længere Tids Svælgelighed og 1 Dags Sygeleje, i 61de A., efter 32 Aars Ægtsk. Enke Ane Marie L. f. Larsen.
- ⁵/₁₀ Kirstine Marie Madsen i Randers, Enke efter Erik M., tidligere efter Jens Willesen, efter flere Aars tiltagende Svaghed og nogle Ugers Sygeleje, i 67de A. 3 Børn og 2 Svigerbørn.

Dødsdagen.

De Aldøde og deres Efterladte m. m.

- ⁵/₁₀ Enkenadamo K. Scheiby f. Watzel i Aarhus, i 70de A., ved et apoplektisk Tilfælde. Datter og Svigersøn J. P. Hammershøj.
- Maren Beck f. Andersen i Aarhus, efter 22 Ugers Sygeleje af Brystsvaghed, 46 A. g., efter 2 Aars Ægtsk. Manden Høker Christen B. og et 1 Aars Barn, samt Børn paa begge Sider af tidligere Ægteskaber.
- ⁶/₁₀ Justitærnad Hans Ludvig Skjelderup Parelius, R. af Db., flv. Amtsforvalter i Nykjøbing paa Falster, efter lunge og smertelige Lidelser, i 68de A. Børn.
- Niels Hansen Brandt i Ærøskjøbing, efter 47 Ugers Ægtsk., i 70de A. Enke A. C. B. f. Stryhn og Børn.
- Nikolaus Stabell i Österkeilstrup, hvor han havde Ophold siden han i 1829 af Omstændighederne blev nødt til at forlade sit Hjem i Klode Mølle, 73 A. g. Broder Albert St. Hustru og 3 Børn døde forud.
- Hansine Johanne Frederikke Madsen, 8 Mnd. g. Fldr. F. B. M. og Christine M. F. Brandt i Bjerregrav.
- Uang. Else Marie Hansen, død i Odense efter længere Tids Sygdom. Søskende i Aasum.
- ⁷/₁₀ Bager A. Hviids Enke Johanne Juliane Jörgensen i Bogense. Laugværge Abildgaard.
- Ane Kirstine Jensen f. Stallknecht, død i Horsens 27½ A. g., efter 3 Ugers Sygeleje, 2 Aars Ægteskab. Manden Sadelmagermester A. J. i Skanderborg, Fldr. og Søskende.
- Skolelærer og Kirkesanger, Dbmand., Søren Nielsen Vorde i Lindalsminde Skole, 66 A. g. Enke Kirstine V. f. Notlov.
- Regimentsdyrlæge Niels Rasmussen i Aarhus, efter lange og smertefulde Lidelser, i 61de A. Enke og Børn.
- ⁸/₁₀ Adelhejd Johanne Valentiner paa Gjorsløv, efter 4 Dages Sygeleje, lidt over 18 A. g. Datter af C. U. V.
- Fhv. Kopist Georg Dame paa Aldersro, 54 A. g., efter længere Tids Svaaglighed.
- Selvejergaardmand Rasmus Nielsen i Aabjörup, i 71de A. Enke Kirstine Madsdatter.
- Skomagermester Christen Jacobsen i Horsens, efter 5 Ugers Sygdom, i 34te A., Ægteskabets 7de. Enke Mette J. f. Randlev.
- Eksaminatus Juris Thomas Overgaard, efter 7 Dages Sygeleje, i 82de A. Søn Skolelærer i Kornum P. O. samt Enke og øvrige Børn.
- ²⁵/₉ og ⁹/₁₀. Mogens Schwensen, Ejer af Slotsmøllen ved Kolding, efter en hidsig Sygdom, i 58de S., og 14 Dage tidligere hans Hustru, Birgitte Marie S. f. Wolder, i 47de A. Haarde Tilskikkelser og tunge Prøvelser betegnede de sidste Aar af deres Liv: For fæa Aar siden ødelagde Ildsvaado en Del af deres Ejendom, og den 23de April d. A. opbrændte Fjenden det Övrige, i den Grad uden foreganende Varsel, at næsten hver Frugt af mange Aars Flid og Virksomhed gik tabt. 5 umyndige Børn, samt Broder Prokurator S.
- ⁹/₁₀ Skipper af Aalborg Hans Peter Madsen, 35 A. g., død i Dublin af Kolera. Enke Marie M. f. Aakerberg.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 9/10 Gehejmraadinde Warvara Aleksandrowna Rosenkrantz f. Prindsessce Wisenskoy, efter faa Dages Sygeleje, paa Rygaard. Niecer og Plejedatter.
 — Albert Leth, Sognepræst til Middelfart og Kauslunde. Efterladte.
- Ungg. Blomsterfabrikør Andersen i Randers, efter 3 Ugers Lidelser, i 29de A., Ægteskabets 7de. Enke Kirstine Marie A. f. Sørensen og 3 Børn af 6.
- 10/10 Gartner Frederik Poulsen i Aalborg, efter flere Aars Brystsvaghed og 3 Ugers Sygeleje, 36 A. g. Enke Augusta P. f. Wallis og en lille Søn.
 — Marie Kathrine Børgesen f. Geertzen i Helsingør, 38 A. g., efter tunge Lidelser. Manden Lods Martin B. og 3 Børn af 6.
 — Mettume Marie Andreasen paa Ceciliesminde, efter 9 Dages smertelige Lidelser, 19½ A. g., ældste Datter af N. A. og C. C. A. f. Sivartsen.
 — Marie Luise Winther f. Benzon i Svindinge, 31 A. g. Manden L. R. W.
 — Kathrine Marie Gradman f. Amtrup i Helsingør. Manden G. A. G. og Børn.
 — Inger Marie Heide f. Lassen i Hirsholm, Enke efter Prokurator og Forstagsfører H. Børn.
 — Kjøbmand Christian v. Essen Barfoed i Svendborg, 59 A. g., af en tiltagende Brystsvaghed. Enke A. S. B. f. Fabricius og 4 Børn.
 — Christian Frederik Ludvig Lindhrdt, 1¾ A. g. Fldr. Snekermester L. i Stege og Hustru.
 — Else Kathrine Wellejus f. Lind i Aarhus, i 77de A., efter 4 Ugers Sygeleje, 38 Aars Ægtsk. Manden J. A. W. og Søn.
 — Elisa Kirstine Dortha Nielsen, 4¾ A. g. Fldr. R. N. og K. M. N: f. Rode i Odense.
- 11/10 Augusta Sofie Villielmine Jakobine Busch, 9 A. g. Fldr. Frederik B. og Marie B. f. Honøré i Ebeltoft.
 — Mette Marie Klüwer, 39 A. g., i Roeskilde. Moder K. L. K. f. Brønnicke og Söskende.
- 12/10 Elisabeth Marie Schröder f. Agertoft i Odense, i 40de A., efter 12 Ugers haarde Lidelser. Manden Julius S.
 — Kjøbmand og Optikus i Odense Johan Weinann, efter længere Tids Svaghed forbundet med haarde Lidelser. Enke Henriette W. f. Hein og Børn.
- 1 og 13/10. Kathinka Hunderup, 4½ A. g., og Marie Hunderup, 6½ A. g. Fldr. Joh. Fr. H. og Vilh. M. H. f. Lange i Odense.
- 13/10 Skipper Niels J. Schou i Rønne, i 43de A., efter 9 Ugers Lidelser. Enke Karen Sofie S. og Børn.
 — Eline Georgine Haønger f. Berggreen i Rønne, 21 A. g., efter 15 Maaneders Ægtsk., 22 Ugers smertefuldt Sygeleje. Manden C. H. og Barn.
 — Jens Nielsen Hjerrild, Soldat i 6to Reservebatalion, død i Aarhus. Broder Peder N. H.
 — Karen Sofie Holm f. Larsen i Storchedinge, efter langvarig Brystsvaghed. 6½ Aars Ægtsk., 22 A. g. Manden C. Holm.
- 14/10 Ane Marie Lund i Randers, 20 A. g., efter 10 Dages Lidelser. Fldr. T. L. og L. L.
- Ungg. Jens og Thomas Henningsen, Tvillingsønner af Th. H. og C. T. H. f. Kjær i Svendborg, 16 og 19 Dage gl.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 15/10 Stud. Theol. Peder Leth, i over 46 A. Kirkesanger og Skolelærer i Frarum, i 76de A., efter længere Tids haarde Lidelser. Enke A. M. L. f. Tønning, 4 Sønner og en Plejedatter.
- 16/10 Hofjægmester Hans Christian Colbjørnsen paa Søholm, ved en pludselig Død, i 61de A. Enke og Børn.
- Jmf. Ane Dorthea Melchior i Skorup Degnebolig, hvor hun havde opholdt sig de sidste 1½ A., efter langvarige Lidelser, 80 A. g.
- Løjtnant og Hlv. Toldkasserer Frederik Sigfred Sandagger i Odense, efter nogen Tids Svagelighed, i 74de A. 2 Børn.
- 17/10 Karen Nielsdatter i Nöbbet (Lolland), i 57de A., efter 37 Aars Ægtsk. Manden Rasmus Mortensen og 8 Børn.
- Skipper Jens Christian Thorndahl i Nibe, i 58de A. Enke Hanne Th. f. Jacobsen.
- 18/10 Thomas Barfoed i Bogense, efter langvarigt Sygeleje, 18 A. g. Moder Kathrine B.
- Borger og Slagtermester Berendt Moses i Faaborg, 97¼ A. g. Børn og Svigerbørn.
- Jmf. Maren Rützou i Ribe, efter 8 Dages Sygeleje, 75 A. g.
- E. P. Lüders, Ejer af Blangstedgård i Fyen, 58 A. g. Børn.
- Kand. Juris Mikael Fabritius af Tengnagel, af en Brystbetændelse, i 39te A., død udenlunds. Enke Nanna F.-T. f. Bilsted og 4 smaa Børn.
- 19/10 Frederik Christian Rützow i Ringsted, efter langvarige Lidelser, 1½ Aars Ægteskab. Enken J. R. f. Tissot.
- Hlv. Overlæge i den norske Sø-Etat Paul Henrik Hoffmann i Laurvig, 70 A. g. 2 Sønner.
- Erhardine Petrine Borgen i Randers, efter noget over ½ Aars Sygeleje. 5 Søskende.
- Kirstine Dorthea Nielsen f. Thomsen i Odense, neppe 45 A. g., efter 18 Aars Ægteskab. Manden H. Ch. N. og 5 Børn.
- 20/10 Margrethe Strange i Horsens, efter 14 Dages Sygeleje, 27 A. g. Moder C. St. og Søskende.
- 21/10 Ove Christen Munck i Herrested, efter 4 Ugers haarde Lidelser, 41 A. g. Enke og 3 umyndige Børn samt Fader.
- 22/10 Ellen Kathrine Zetterstrøm f. Rottensteen i Rønne, 41 A. g., efter 25½ Aars Ægtsk. Manden Z. og 3 Børn.
- 23/10 Kathrine Marie Salling f. Gynther i Kolding. Manden Boghandler J. L. E. S. 2 voksne og 3 smaa Børn.
- Uang. Frederik Andreas Kylesbech paa Langesminde, af et indvortes Krampe-tilfælde. Enke K. M. K. f. Færch.
- 24/10 Abalone Petersen f. Hansen i Mariager, efter langvarigt Sygeleje. Manden J. P.
- Johan Korfits Jensen i Slagelse, 2½ A. g. Fldr. F. J. og A. J. f. Korfitsen.
- Jens Vilhelm Mathiesen, 3 Uger g. Fldr. J. M. og V. M. f. Petersen i Svendborg.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 2¹/₁₀ Fhv. personel Kapellan C. G. V. Thura, 59 A. g., efter et 3 Dages smer-
tens Leje i Randers Hospital. Søstre og Svoger Pastor Paludan i Sal.
- Charlotte Erichsen f. Sørensen, 41 A. g., efter 9 Aars Ægtsk. Manden
Rasmus E. paa Viby Mark ved Aarhus og Datter.
- 2⁵/₁₀ Trine Kornerup, Enke efter Kjøbmand Albrekt K. i Roeskilde, i 67de A.,
efter Sygdomslidelse i den senere Tid. Søn V. K.
- Jinf. Dorothea Elisabeth Faith, Datter af forlængst afdøde Provst F. til
Slaglille og Bjernede Menigheder, død i Kristiansfeldt, 60 A. g. Efterladte.
- 2⁵/₁₀ Maren Bangøe i Svendborg. Fldr. H. J. B. og C. B. f. Boye.
- Uang. Nathnn Meyer Cohen, i 33te A., efter 6 Ugers Lidelse, efterladende
Enke og 2 Børn. Broder J. M. C. i Fredericia.
- 2⁶/₁₀ Fhv. Præst i Bloustrød Johan Christian Aldewelt i Lyngby. Enke F. A.
f. Petersen og 7 Børn.
- 2⁷/₁₀ Institutbestyrerinde i Odense Anna Kathrine Kjær. Søster Ida K.
- 2⁸/₁₀ Fru Henriette Neergaard f. Nissen i Hirsholm, efter fleraarige haarde Li-
delse. Manden Amtsforvalter Justiterraad N.
- 2⁹/₁₀ Hanne Schwartz, 6 A. g. Fldr. N. S. og Bine S. f. Jerichau i Assens.
- Peter Adrian, Hulgast ombord i Orlogsbriggen St. Thomas i Vestindien, i
50de A., efter 22 Aars Ægtsk. Enke Ane Kirstine A. f. Hoff og 9 Børn
af 13.
- 3⁰/₁₀ Fru Maren Christine Bruel f. Schnabel i Fredensborg, Enke efter Over-
førsel Justitsr. B., i 74de A. Børn.
- 3¹/₁₀ Elisabeth Becker f. Neergaard i Odense, Enke efter den i 1815 afdøde
Sognepræst til Alsted og Fjennesløv Gotfred B., 76 A. g. 2 Børn.
- Laurentse Laursen i Holstebro, efter længere Tids tiltagende Brystsvag-
hed og 8 Dages Sygeleje, neppc 30 A. g., Moder A. C. L. f. Möller og
Søskende.
- 1¹/₁₁ Smedemester og Borgerrepræsentant Christen Christensen i Hjørring, 48
A. g., efter 8 Dages Sygdom. Enke K. M. Ch. f. Nielsen og 3 Sønner.
- Inger Dorothea Dora Olsen, 9 A. g. Fldr. And. O. og Gjt. O. f. Sørensen
i Slagelse.
- Vibeke Kathrine Hviid f. Hagen i Slagelse. Manden H. M. H. og 5 smaa
Børn.
- Kjøbmand Niels Madsen i Rønne, 64¹/₄ A. g., efter 3¹/₂ Dags Sygeleje af
Apopleksi. Enke Margr. M. f. Holm og Børn.
- Mette Kathrine Bjerre f. Daugaard i Horsens, ved en pludselig Død, i
55de A., efter 32 Aars Ægtsk. Manden J. H. B. og 5 Børn af 11.
- Margrethe Lebahn f. Schleyer i Slangerup, 74 A. g., efter flere Aars
Svagelighed og 5 Ugers haarde Lidelse. Børn.
- Skolelærer og Kirkesanger i Rødkilde Joukim Peter Broust, i 80de A.
Enke S. F. B. f. Hansen og Børn.
- 2¹/₁₁ Luise Christensen, 2¹/₂ A. g., under et Besøg hos Bedsteforældrene i
Nørreaaaby. Fldr. H. Ch. og B. M. Ch. f. Winge i Bogense.
- Emma Berg, 8 Mnd. g., i Skagen. Fldr. Sognepr. J. C. R. B. og J. M. B.
f. Grøn.
- Søren Schmidt, Chef for Huset S. Schmidt & Komp. i Newcastle upon

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- Tyne, død 8st. efter 8 Måneders Sygdom. Søster Grethe Herskind fød S. i Aalborg og Søstre.
- $\frac{2}{11}$ Forpagter Elysium Marius Ipsen i Hedemølle, efter 4 Ugers Sygdom, i 37te A., efter $4\frac{1}{2}$ Aars Ægtsk. Enke Marie I. f. Steensen og 2 smaa Børn.
- Uang. Jmf. Kathrine Kirstine Andersen i Aalborg, Steddatter af afdøde Graver Andreas Borregaard, 25 A. g., efter flere Aars svageligt Helbred og 10 Dages Sygeleje.
- $\frac{3}{11}$ Arnold Theodor Leopold Reinecke, 24 A. g., frivillig Underofficer i 10de lette Bataillon, paa Als af en lidsig Tyfus i Forbindelse med Brystinflammation. Fldr. og Søskende.
- Elisabeth Sofie Bisgaard f. Kreier i Skalborg i 36te A., efter 5 Dages Lidelser. Manden C. B. og 4 Børn af 1ste, 1 af andet Ægtsk. 4 Børn forhen døde.
- Olivia Thyrestrup, Husjomfru hos Enken C. F. Rost i Mommestofte, Aasted Sogn, hvis Hus hun i 33 Aar havde forestaaet.
- Petronella Ambrosia Schmidt f. Orslef i Vestervinddet Skole, $61\frac{1}{4}$ A. g., efter 4 Dages Sygdom, 20 Aars Ægtsk. Manden J. S. og 2 Børn.
- $\frac{4}{11}$ Karen Henriksdatter, født i Havndrup, i 51de A., efter 31 Aars Ægtsk., omtrent et Aars Lidelser. Manden Gaardmand August Jørgensen i Brylle og 2 Børn.
- Uang. Skomagermester Hans Jensen i Odense, efter 9 Dages Lidelser, 57 A. g. Enke A. K. J. f. Nielsen og Børn.
- $\frac{5}{11}$ Jørgen Winge, $2\frac{1}{2}$ A. g., eneste Barn af F. W. og E. W. f. Møller i Middelfart.
- Ulrikke Marianne Holm f. Brønlund i Helsingør, i 59de A. Datter Julie H. og fraværende Søn.
- Skomagermester Poul Sørensen i Sønder Galtben, efter $\frac{1}{2}$ Aars tiltagende Brystsvaghed, i 69de A., efter 33 Aars Ægtsk. Enke Ane Dortha S. og 6 Børn.
- $\frac{6}{11}$ Skolelærer og Kirkesanger Jens Christian Nielsen i Nørre-Ørsløv, efter 35 Aars Ægtsk. Enke Christine N. f. Rasmussen.
- Marie Sigvardine Holm f. Hoff i Aalborg, efter 14 Dages Sygeleje, $39\frac{1}{4}$ A. g. Manden O. G. H. og Søn og Datter.
- Borger og Skrædermester i Aalborg Rasmus Nielsen Lund, efter længere Tids Svaghed og 5 Ugers Sygeleje, 48 Aars Ægtsk., 72 A. g. Enke Karen Kirstine L. f. Leht og 8 Børn af 12.
- Anders Pedersen Smed i Hallendrup, 82 A. g., efter et Aars Svagelighed og 4 Ugers Sengeliggende. (Harde i en lang Række af Aar været en anset og agtet Dyrlæge i en vid Omkreds.)
- Jmf. Claudine Clausen, 23 A. g., efter $2\frac{1}{2}$ Aars tiltagende Brystsvaghed. Søster og Svoger L. Hansen f. C. og F. P. Hansen paa Lerbjerggaard.
- Sognepræst til Ramløse og Annise Menigheder Lars Nielsen, i 83de A. Børn.
- $\frac{7}{11}$ Nikolaj Meldal i Allesø, 7 A. g. Fldr. E. M. og E. C. M.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ⁷/₁₁ Johanne Margrethe Fischer f. Rosenvold i Horsens, efter 3 Ugers Sygeleje, i 50de A., Ægteskabets 20de. Manden H. T. F. og 5 Børn.
- Christino Frederikke Langballe f. Hansen paa Dronningborg, efter 4 Dages Gigtfeber, i 51de A. og Ægteskabets 29de. Mand og Børn.
- Uang. Ane Margrethe Fabers Bendixsen f. Pultz i Ribe, i 77de A., Ægteskabets 47de. Manden Gartner C. G. B. og 5 Børn.
- ⁷/₁₁ Skolelærer og Kirkesanger i Gjersløv ved Slagelse L. Nielsen, i 66de A. Datter og Svigersøn F. L. Nedahl.
- Frederik August Smidt, ⁴/₄ A. g. Fldr. D. S. og M. S. f. Wulff i Randers.
- Gjæstgiver Jens Assels i Aalborg, efter 4 Maaneders Sygeleje, 70 A. g. Børn.
- Uang. Frits Peter Herløv, død i Svinemynde i 16de A. Fldr. Hans Peter H. og Erikk Kathrine H. f. Petersen.
- ⁹ og ⁶/₁₁ Marie Elisabeth Nielsen f. Ewald i Odense, 30¹/₂ A. g., og Datteren Marie Kirstine, ⁴³/₄ A. g. Manden Jens N. og 3 smaa Børn, det yngste 14 Dg. g.
- ⁹/₁₁ Hans Godske Harry Fløche i Bogense, ¹/₂ A. g. Fldr. R. F. og Rosa F. f. Soldin.
- Thomas Jespersen paa Skanrupgaard, i 70de A. Enke Inger J. f. Nordentoft og 9 Børn.
- ¹⁰/₁₁ Møller Niels Andersen Welling i Randers, efter langvarig Brystsygdom, i 62de A., efter 29 Aars Ægtsk. Enke Ane Kathrine W. f. Andersen.
- Christine Springborg f. Hagensen i Bro Mølle ved Thisted, 10 Dage efter at være nedkommet med en dødfødt Datter. Manden A. S. og 2 Børn.
- ¹¹/₁₁ Karen Elisabeth Bertelsen f. Fridrichsen, Enke efter nylig afdøde Forvalter ved Grevskabet Bregentved A. N. B., 57 A. g. Børn.
- Sognepræst til Rørbek, Grynderup og Stenild Wilhelm August Ehrenreich, 39 A. g., efter 3 Dages Sygeleje. Enken Ursula E. f. Staal og 2 smaa Døttre.
- Mathilde Albertine Hjort, 18 A. g., efter et langvarigt og smertefuldt Sygeleje af Brystbetændelse. Fader Professor P. Hjort i Sorø.
- Justitsraad og Herredsfoged Johan Anton Lyngø i Holbek, ved en pludselig Død. Enke E. L. f. Wandel og 6 Børn.
- ¹²/₁₁ Dorthen Marie Beck f. Leckscheid paa Frederiksberg, i 67de A., efter flere Aars tilgængende Brystsvaghed, 38 Aars Ægtsk. Manden Smedemester R. B. og Datter. En Søn forudgaaen.
- ¹³/₁₁ Ane Nellemann, død i Hobro efter 10 Dages Sygeleje af Nervesfeber, 20 A. g. Moder Frederikke N. f. Høyer i Randers.
- Julius Nielsen, ⁵/₄ A. g., Søn af Apotheker i Skive N. N. og U. N. f. Thormann.
- Skovløber Jens Hansen i Charlottenlund, ved en brat Død ved et ulykkeligt Tilfælde. Børn.
- Mette Marie Hammershøj f. Handberg i Viborg, 39 A. g., efter 5 Dages Lidelser, 10 Aars Ægtsk. Manden C. H. og 5 Børn af 6.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ^{15/11} Vejkonduktør under den kongl. Vejdirektion Carl Immanuel Præstrud paa Herstedvester Mark. Enke A. V. P. f. Gartner og 5 Børn.
- ^{16/11} Proprietær J. A. Nielsen til Digetgården, i 41de A. Enke Cl. N. f. Thomsen.
- Mester paa Kronborg Geværfabrik Peter Clos, 55 A. g., efter faa Dages Sygeleje. Enke Kath. C. f. Hammer og Børn.
- ^{17/11} Fru Carlsen f. Scheel i Fredensborg, Enke efter forlængst afdøde Major og Skibsmægler C. i Kbhvn. Børn og Svigersøn.
- ^{18/11} Carl Jespersen, 4 A. g., Tvillingbarn af Lars J. og Karen J. i Bogense.
- ^{19/11} Hedevig Kathrine Haagensen f. Vogelius i Aalborg, 37 A. g. Manden M. H. og 8 Børn.
- Oline Rosine Wiedemann i Ebeltoft, i 14de A. Fldr. Sognepræst O. W. og Clara W. f. Juell.
- Kjøbmand Peter Christian Raac i Aarhus, 59½ A. g., efter 4 Ugers Sygeleje. Enke F. R. f. Müller og Børn.
- ^{20/11} Karen Kryssing f. Jensen i Odense, efter 11 Dages haarde Lidelser. Manden P. K. og 3 smaa Børn.
- Fhv. Kjøbmand Hans Svendsen i Aalborg, efter flere Aars Brystsvagthed og nogle Ugers Sygeleje, i 54de A. Enke J. C. S. f. Thiurup og Datter.
- Major F. J. Schosted i Odense, efter et kort Sygeleje, i 89de A. Børn.
- Uang. Boline Kathrine Stibolt f. Boss (i Rønne?), i 20de A., efter 6 Dages smertelige Lidelser. Manden Otto P. S. og Fldr.
- ^{21/11} Skibsbygmester Peter Petersen i Troense, efter længere Tids Svagelighed, i 63de A. Enke Maren P. f. Andersen.
- Kancelliraad August Gotlib Kühnel, fhv. By- og Raadstueskriver i Randers, pludselig død i Sæby, i 70de A., efter 45 Aars Ægtesk. Enke J. M. K. f. Meyer. (Hans Liv var rigt paa Bekymringer.)
- ^{22/11} Mariane Christiane Asch f. Marcussen paa Margrethenlund, efter 8 Dages Sygdom, 37 Aars Ægtesk. Manden S. A. og 2 Børn.
- ^{23/11} Else Kirstine Olsen f. Pedersen, efter kort iforvejen at være nedkommet med en Søn. Manden Skomagersvend i Aalborg Jens Martinus O. og 4 smaa Børn.
- Mursvend Niels Christensen Klottrup i Randers, efter ¾ Aars Lidelser, 25 Aars Ægtesk. Enken Poulina Marie Birck og 7 Børn af 10.
- Erasmie Larsine Johanne Aagaard f. Hornsyld i Korup Pstg., 42½ Aar g., Dagen efter at have født sit 9de Barn. Manden Sognepræst P. D. A. og 6 Børn af 9.
- Marie Luise Svane f. Reimer i Roeskilde, 54 A. g. Manden T. H. S.
- Jens Raffenberg, 4½ A. g. Fldr. M. C. R. og J. R. f. Grønlund i Assens.
- ^{24/11} Madame Mette Brandt f. Pind, i 58de A., efter 6 Dages Sygeleje under et Besøg hos hendes Søn paa Christensminde ved Estrup. Var i 19 Aar gift med sin afdøde Mand Sognepræst for Fausing og Auning Christen Brandt, og i 19 Aar Enke efter ham. 4 efterlevende Børn af 8.
- Oberstløjtnant Otto Erik Petersen i Aarhus, efter langvarigt Sygeleje, i 57de A. Enke Aleksandrine P. f. Ravn og 3 Børn.
- Lorens Johan Elster i Nyborg, 46 A. g. Enke Helene E. f. Haunstrup.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ^{24/11} G. Trolle f. Eriksen til Næsbyhoved Mølle, efter nogen Tids Sygdom, ikke længe efter Manden. 2 Børn.
- Emil Valdemar Hass, 10 Mnd. g. Fldr. N. II. og C. II. f. Ripperger i Nyhølle.
- ^{25/11} Dorteia Holtzendorff f. Voigts, Enke efter fhv. Godsforvalter II. paa Aastrup, efter et kortvarigt Sygeleje, i 64de A. Datter og Svigersøn (Kand. Theol. J. Lange).
- Peder Olavius Holm paa Hollændergaarden, 28 A. g. Enke L. II. f. Grandjenn.
- Kand. Theol. Hans Thomas Ohm, død i Munkemølle.
- Frøken Øllegnard Sofie Elisabeth Gedde, Konventualinde i Gisselfeldt Kloster, i 69de A.
- Poulina Petrea Koch f. Taarning i Skjerbek Pstg., efter 3 Aars Brystsvagthed, 18 1/2 Aars Ægtesk. Manden Pastor J. B. K. og 5 Børn.
- Dorteia Thaarup f. Petersen, 97 1/6 A. g., død i Aalborg; Tante til Laurits Th. i Nørre-Sundby og en Broder.
- Kirsten Jensdatter i Randers, efter 10 Maaneders Sygeleje, i 75de A. Søn Ch. P. Østergnard. Manden og en Søn tidligere død.
- Uang. Anna Christensen f. Petersen i Sorø, efter længere Tids Svagelighed og 2 Dages Sygeleje, i 71de A., Ægteskabets 49de. Manden Skomagermester H. C. og 6 Børn af 10.
- ^{26/11} Dyrlæge Christoffer Petersen i Vejle, efter næsten 2 Aars Sygdom, 58 A. g. Enke Ane Kath. P. f. Bernbaum og 9 Børn af 10.
- Told- og Konsumtionsbetjent Peder Willumsen i Aarhus, 65 A. g. 2 Plejebørn.
- ^{27/11} Distriktsdyrlæge Søren Schmidt i Thornhuset ved Benzons, i 67de A., efter faa Dages Sygeleje. Enke Ulrikka Eleonora S. f. Haasum.
- Ane Nordentoft f. Broe i Thisted, 47 A. g. Manden P. C. N. og 7 Børn.
- Fru Ida Luise Trepka f. Falbe, medens hun til sit nedbrudte Helbreds Oprensning befandt sig paa en Rejse til en Søster i Vestindien. Manden Oberstløjtnant og Batallionskommandør J. C. M. T.
- Amalia Schwabe, 15 A. g., ved en pludselig Død. Fldr. P. S. og H. S. f. Becken i Volderslev Mølle.
- Carl Ludvig Kjær, 3 Mnd. g. Fldr. E. L. K. og B. C. K. f. Dam i Aalborg.
- ^{28/11} Bog- og Papirhandler Christoffer Lange i Svendborg. Enke Riborg Sofie L. f. Bekker.
- Gaardejer Hans Peter Petersen, efter langvarig Sygdom; ældste Søn af Petersen i Mariager.
- Mette Kirstine Hald f. Zacharias i Randers, Enke efter Brygger Ch. N. II., efter faa Dages Sygeleje, henved 70 A. g. Børn saavel af 1ste som 2det Ægtesk.
- Uang. Værthusholder i Odense Moses Heimann, 52 A. g., efter lang Tids Svagelighed, 31 Aars Ægtesk. Enke Charl. Kirst. H. f. Larsen og en talrig Børneflokk.
- ^{29/11} Handelsbetjent Erhard Wilhelm Schiøtz, efter et flerårigt Ophold hos Tobaksfabrikør Borberg i Randers, og flere Dages Sygdom af Gigtfeber,

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 29 A. g., i Begreb med at begynde en selvstændig Virksomhed. Fldr. Krigsraad L. S. og G. A. S. f. Metzger i Kbhavn.
- ³⁰/₁₁ Skolelærer Peder Jespersen Milling i Høllum, efter længere Tids tiltagende Brystsvaghed og 14 Dages Sygeleje, i 44de A., Ægteskabets 6te. Enke Marie M. f. Jensen og 4 Børn af 8 i 2 Ægteskaber.
- Marie Dørr f. Kløver paa Ringstædkloster. Manden J. F. D.
- ¹/₁₂ Henrik Kjeldahl, 13 A. g. Fldr. Distriktslæge J. K. og H. K. f. Lohmann paa Jægerpris.
- Sören Christian Gravenhorst, 9 A. g., Plejesøn af S. Brummar og J. B. f. Gravenhorst i Odense.
- Thomas Ashjörn Rauengård Lund, ³/₄ A. g., ældste Søn af C. L. L. og Luise L. f. Lundgren i Viborg.
- Dorthe Madsdatter i Viborg, efter 8 Dages Sygdom, 26¹/₂ Aars Ægtesk. Manden Peder Dam og 7 Børn af 8.
- ⁹/₁₂ Poul Bendtsen, Sognepræst til Skjelby og Gundersløv, i 56de A., efter nogen Tids Sygelighed, 25 Aars Ægtesk. Enke H. E. B. f. Sølling og 6 Børn.
- ³/₁₂ Karen Marie Benthin f. Wolmer i Børgense, 27¹/₂ A. g., efter 11 Ugers Sygdom. Manden Toldbetjent B. og 5 smaa Børn.
- ⁴/₁₂ Organist og Boghandler N. Svendsen i Skive, efter flere Maaneders tiltagende Brystsvaghed, 8 Aars Ægtesk., 41 A. g. Enke Caroline S. f. Möller og 1 Barn af 4, samt 2 Steddøtre.
- Skomagervend Peter Sæbye i Randers, 25 A. g., efter 5 Fjerdingaars Sygeleje. Moder Marie S. og en Broder. Fader og 6 Søsken døde tidligere.
- Marsjandiser Niels Olesen Schaurup i Aarhus, 65 A. g., efter 6 Aars Ægtesk. Enke Ane Marie S. f. Rasmussen og 2 smaa Børn.
- Laodmaaler P. Hansen i Gummernp, i 80de A. Børn og Bbørn.
- Johanne Dortha Kraft i Trnderup Præstegaard paa Ærø, Enke efter Pakhusforvalter Christen K. Datter og Svigersøn Pastor F. Baumann.
- Blomstermaler og Medlem af Kunstakademiet Johan Ludvig Camradt i Frederiksborg Nyhus, i 70de A., efter 3 Dages Sygeleje af Brystbetændelse. Enke A. M. C. f. Bechor og 4 Børn af første Ægteskab.
- ⁵/₁₂ Karen Marie Cramer f. Jansen i Jyllinge, Enke efter Pastor H. C. C. til Jyllinge, i 73de A., efter 3 Maaneders Sygeleje. Børn.
- Annette Jørgensen f. Blumenthal i Thisted, 31 A. g. Manden C. J. og 4 smaa Børn.
- Luise Elisabeth Henriette Friis f. Høst i Sjørløv, 71¹/₂ A. g., efter 1 Aars Sygeleje. Manden P. N. Friis.
- ⁶/₁₂ Ane Dortha Asferg f. Just i Aarhus, efter langt og smertefuld Sygeleje, i 74de A., efter 11 Aars Blindhed. Svigersøn A. Bassac.
- Ane Kathrine Ilviid i Svendborg, Enke efter Gjæstgiver Hassing, i 74de A., efter 8 Dages Sygdom. Børn og Svigersøn.
- Ane Magdalene Hunnerup f. Albeck i Svendborg, efter længere Tids tiltagende Brysttæring, 11 Dage efter en lykkelig Nedkomst med Tvillinger, i 34te A., efter ³/₂ Aars Ægtesk. Manden A. H. og 3 Børn samt Moder

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 8/12 Præstecenke Eleonora Christianne Storck f. Kamp, i Tanderup Enkesæde, efter 5 Dages Lidelser, 77½ A. g. Børn.
- Jmf. Marie Kirstine Ditlefsen i Rubbelykke, 73 A. g. Kusine til N. Clausen-Bagge, i hvis Hus hun levede i 9½ A.
- 7/12 Caroline Christiansen f. Pedersen i Randers, i 29de A., efter næsten 6 Aars Ægtesk. og efter at være nedkommet med et dødfødt Pigebarn. Manden O. Ch. og 1 Barn af 3.
- 9/12 Eksaminatus Juris, Forligelseskommissær, A. C. Schandorph i Frederikshavn, 51½ A. g., efter et kort Sygeleje.
- 9/12 Fhv. Apotheker H. E. Scheel i Nykjøbing paa Falster, efter længere Tids tiltagende Svaghed, i 44de A., Ægteskabets 15de. Enke K. M. S. f. Ytting og 5 Børn af 8.
- 10/12 Hansine Vilhelmine Elisabeth Schmidten i Rudkjøbing, efter kort Sygeleje, 21 A. g., ½ Aar efter Faderen. Moder Etatsrædinde L. S.
- Severine Overby f. Nielsen i Middelfart, i 62de A. Manden Krydsbetjent O.
- Maren Smidt f. Jepsen, i Thisted, 34 A. g. Manden C. N. S. og 4 Børn af 5.
- 11/12 Enkemadame Kirstine Møller f. Olsen i Hvidovre. Efterladte.
- Inger Kirstine Wollert i Horsens, efter 10 Dages Lidelser, i 77de A. Søster Elis. Margr. Møller f. W.
- Urmager Søren Kjergaard Nielsen i Randers, i 32de A., efter 4 Ugers Ægtesk. og 8 Dages Lidelser. Enke Frederikke Ferdinandine N. f. Guldmann.
- Kjøbmand L. Hartmann i Aalborg, efter 3 Dages Sygeleje af Brystbetændelse, 40 A. g. Broder F. C. F. H.
- Kjøbmand A. Frandsen i Holbek, 67 A. g., efter fleraarigt smerteligt Sygeleje. Enke K. F. f. Petersen og Børn.
- M. C. Ebbesen f. Abel paa Kristiansfeldt, i 76de A., efter længere Tids Sygelighed. Døttre og Svigersøn C. Gormsen.
- 12/12 Borger og Kobbersmedmester i Odense Johan Didrik Markus Liesner, efter 5 Aars Svaghed og saa Dages Sygeleje, 43 A. g. Enke Henriette L. f. Nielsen.
- Toldbetjent Frederik Verner Lind i Slagelse, efter langvarigt Sygeleje, 47 A. g. Enken C. M. L. f. Andresen og 5 uforsørgede Børn, det yngste 2½ A. g. Den ældste Søn for saa Uger siden død af Kolera i Dantsig.
- 13/12 Klosterfrøken i Odense Kloster Christiane Charlotta Luise Schleppegrell, efter kun én Dags Sygeleje. Havde levet 50 A. i Klosteret.
- Maren Hansen f. Ove i Randers, i 76de A., efter 3 Maaneders Svaghed og 5 Dages Lidelser. 2 Døttre og Svigersøn.
- 14/12 „Den ærlige“ Otto Sommer i Skanderborg, i 85de A., efter et langvarigt Sygeleje. L. Bang.
- Kathrine Hartmann f. Sørensen i Odense, Enke efter Vagtmester H., i 84de A., efter 10 Ugers Sygeleje. 3 Børn.
- Fhv. Smedemester Peter Henriksen af Præstø, senere i Sønder-Mørn, i 90de A. Datter og Svigersøn H. Blichfeldt.
- Sognepræst til Lundforlund og Gjerlev Menigheder Tønne Tønnesen, efter

Dødsdagen.

De Aldøde og deres Efterladte m. m.

- lang Tids Svægelighed og 3 Manneders haarde Lidelser, i 52de A. Enke Amalia T. f. Jörgensen og 4 Børn.
- 15/12 Amalia Dorthen Henriette Elgström f. Hnrtz i Nestved, i 54de A., efter 5 Ugers Lidelser. Manden Regiments-Sadelmager P. E.
- 16/12 Niels Jensen Bjerregaard i Gjentofte, som forhen havde tjent i 37 A. hos Handelshuset Duntzfeldt, efter sin Dages Sygeleje, 84 A. g. Enke Sofie B. f. Berg, Distriktsjordemoder i Gjentofte.
- 17/12 Jens Esmark Berg i Randers, 18 $\frac{1}{4}$ A. g., efter 1 Aars Svæghed og 4 Ugers Sygeleje. Moder G. B.
- Enkemande Marie Lund f. Nielsen i Sæby, 67 A. g., efter længere Tids tiltagende Svægelighed og Sygeleje. Søn A. L. og Svigerdatter.
- 18/12 Gartner i Odense Johan Henrik Demant, i 56de A., som Følge af et apoplektisk Tilfælde. Enke M. C. D. f. Henningsen.
- Uang. Tømmer- og Vaudmester i Helsingør A. Hallberg, 48 A. g. Enke Frederikke H. f. Hansen og 3 Børn.
- 19/12 Marie Brøndum i Vestervig Pstg., i 65de A. Datter og Svigersøn Pastor C. L. Poulsen.
- Fru Sofie Hansen f. Svitzer i Horsens, efter 11 Maaneders Lidelser. Plejemoder til Eleonora Bruun.
- Kjøbmand T. P. Winther i Rudkjøbing, efter kort Sygeleje. Datter H. H. W.
- 20/12 Anna Marie Gottschalch f. Olrik i Roeskilde, Enke efter forlængst afdøde Pastor David G., i 82de A. Børn.
- Ane Marie Hansen f. Lichte i Fjellerup Pstg., efter 14 Dages Sygdom af Nervefeber. Manden Pastor E. F. H. og 2 Børn.
- 21/12 Fly. Gjestgiver og Kjøbmand i Nyborg Christian Ludvig Klemme. 4 Børn; 2 Koner og 5 Børn forudgangne.
- 22/12 Rasmine Lisette Berg i Randers, 15 $\frac{1}{2}$ A. g., efter 1 Dags Sygeleje; yngste Datter af samme Moder som under 17/12.
- Kherre Kapitajn Jørgen Erik Frederik Skeel, R. af Db., Besidder af Stamhuset Birkelse. Enke A. Ch. S. f. Grevinde Ahlefeldt-Laurvig og 5 Børn.
- 23/12 Dagmar Matha Teisen, 9 $\frac{1}{2}$ A. g. Fldr. M. T. og Ane T. f. Teisen paa Mølgaard ved Hjørring.
- Ane Kirstine Bruun f. Liland paa Bruunssted, Nøbling Sogn, i 77de A., efter 51 Aars Ægtesk. Manden Pibemager Christian B. (104 A. g., engang tidligere Enkemand) og Børn.
- 24/12 Prokurator i Vejle Frederik Lemvig Krugballe, efter sin Dages Sygeleje, i 56de A. Enke C. V. L. K. f. Nissen og 2 Sønner.
- Luise Dorothea Petersen f. Mundte i Helsingør, efter 4 Maaneders Sygeleje. Søskende.
- Mette Kirstine Rasmussen i Svendborg, efter længere Tids tiltagende Brystsvæghed, i 32te A. Moder Karen R.
- Fru Augusta Wichmann f. Raasch paa Vernersminde, efter 17 Aars Ophold i Klüwers Hus.

Dødsdage.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ^{24/12} Sognepræst for Vithen, Haldum og Hadsten Mnt. Hans Brøchner Blicher. Enke G. B. f. Riegels og Børn.
- ^{25/12} Bogbinder Ludvig Christian Marthurin Juul i Horsens, i 29de A., efter 4 Aars Ægtesk. Enke Luise J. f. Hansen og lille Søn.
- Poul Stenild til Stenildmosegaard, i 66de A., efter længere Tids tiltagende Svagelighed, 4 Aar efter sin forudgangne Hustru. Søn Ch. S. og øvrige Børn.
- Otilia Luise Charlotte Fischer f. Hvidberg i Løgstør, efter nogen Tids tiltagende Brystsvaghed, lidt over 27 A. g., efter 1½ Anrs Ægtesk.
- Alfred Christian Hemming Hansen i Slagelse, 7½ A. g. Fldr. J. H. og A. H. f. Sorgenfrey.
- Sødalmagermester Johan Peter Thorning paa Frederiksværk, 52 A. g. Enke D. T. f. Möller og 3 Børn.
- ^{26/12} Bedemand H. Bredsgaard i Viborg, 79 A. g., efter 2 Aars Svagelighed, 38 Anrs Ægtesk. Enke D. C. B. f. Lannum og 7 Børn af 10.
- Oline Marie Kjeldgaard i Blidstrup, 21 A. g., efter 9 Ugers Sygeleje af Brysttæring. Plejedatter af C. Riis og Maren T. Riis.
- Magdalene Balle f. Petersen i Urlev Pstg., 68¾ A. g. Manden Sognep. B. og Børn.
- ^{27/12} Johanne Sofie Magdalene Bloch, ved en pludselig Død under et Ophold i Middelfart. Fldr. F. S. B. og A. S. B. f. Bech samt Søster.
- Brændevinsbrænder Hans Hansen i Holbek, efter fua Dages Sygeleje, i 80de A. Enke Karen H. f. Madsen og Datter L. Smith f. Hansen.
- Marie Crone, 1¼ A. g., yngste Datter af Murmester i Odense, J. C. og M. C. f. Rasmussen.
- ^{28/12} Else Marie Jensen f. Sørensen i Horsens, 44½ A. g., efter 2 Aars Ægtesk. Manden Marsjandiser N. J. og Datter.
- Johan Andreas Dehu i Ulvedal, Plantør ved de kongl. Plantager paa Alheden, 71½ A. g., efter 8 Ugers Sygeleje. Børn.
- Rnadmænd og Klædefabrikant i Odense P. L. Brandt, i en kraftfuld Alder efter faa Ugers Sygdom. Søsken.
- ^{29/12} Fisker i Helsingør Niels Peter Mikkelsen, omkommet i Bølgerne ved at komme andre forulykkede Søfolk til Hjælp. Enke Ane Marie M. f. Hansen.
- Hospitalslæge i Odense Kancelliraad Gjellerup, R. af Db., 50 A. g., efter 5 Maaaneders Sygdom. Enke Concordia G. f. Conradsen og 5 ukonfirmerede Børn.
- ^{30/12} Toldkontrollør Krigsassessor Ludvig Gandil paa Borreby. Enke A. G. f. Olsen og 7 Børn.
- ^{31/12} Forligelseskommisær Bent Bøgild i Kjøge. Enke A. K. B. f. Ischaen og 3 Børn.
- Decbr. Jens Vilhelm Julius Kofod, Kok med Briggen Daniel, 16¾ A. g., gaaet overbord i Nordsøens Bølger paa Rejsen til Liverpool. Søn af J. K. (I Anmeldelsen staaer: Decbr. 1848, rimeligvis ved en Trykfejl.)

T. Kongslev,

Konferentsraad, General-Decisor i det kongelige Rentekammer, Storkors af Dannebrog, Dannebrogsmænd; født 7de Febr. 1775, død 23de Jan. 1844.

(Meddelt af Stiftsprovst Tryde.)

Den Mand paa hvis Liv og Virksomhed vi her ville kaste et Tilbageblik, kan vel fortjene dette, da han, ihvor stille, bramfri, lidet fremtrædende hans Personlighed end var, dog havde hævet sig til et anseligt Trin i den da bestaaende Samfundsorden, udövede i en lang Række af Aar en betydelig Indflydelse paa de i hans Stilling forekommende Anliggender, nød en i høj Grad ualmindelig Tillid og Agtelse, kunde glæde sig ved Overordnedes Yndest og Underordnedes Hengivenhed, og vil dog snart ganske være udslettet af de Efterlevendes Erindring, fordi han i langt højere Grad end de fleste af hans Samtidige, i Karakter, i Sæd og Skik, i hele sit Liv og Væsen, hørte den Tid til der er forsvunden, og det en Tid som allerede laae bagved den hvori han tilbragte sine sidste Leveaar.

Hans Stamfader var en Smed, Bonde og Vorned, ved Navn Christen Pedersen, i Landsbyen Sönder-Kongerslev i Aalborghus Amt, der i nogle gamle Familieoptegnelser kaldes „en kunstig Smed“; hans Bedstefader var Troels (eller Truels) Kongerslef eller Kongslef, Præst i Nörhaa i Jylland; hans Fader den i sin Tid højagtede Lovkyndige, Professor Laurits Laurberg Kongslev i Sorö. Saaledes ville vi til enhver Tid finde höjtstaende Mænd opskudte af Folkets Stamme gjennem flere eller færre Led, naar der har været naturlig Dygtighed i en Slægt, og til Udvikling af sand Aandsdannelse er det gavnligt, at det i en Slægt frem-

spirende Talent maan udvikle sig gennem flere Led, fordi den aandelige Dannelse fremvokser ikke af medfødte Evner eller indsamlede Kundskaber alene, men af det under disses Samvirken forædlede Gemyt. En saadan Forædling, hvori det Sande, Skjønne og Gode gaacr over i Sjælens Væsen, bliver dens aandelige Natur og danner en højere Personlighed, foregaaer i Regelen kun gennem flere Slægtled. Dette er Aristokratiet i sand Betydning. Demokratiet vil vel kunne frembringe mange brugbare Organer for hvad der antages for Folkets Villie, men sjelden store Personligheder og Karakterer der repræsenterer og i Virkeligheden udtrykker den. Denne Bemærkning, som tjener den gamle Tid mere til Ros, end den nyere, vil neppe være paa urette Sted ved at omtale en Mand som hørte ganske den gamle Tid til. At denne Tid heller ikke var saa ugunstig for det Talent der maatte overvinde udvortes Vanskeligheder for at bryde sig en Bane og naae sit Maal, viser ogsaa den ovennævnte Prof. L. L. Kongslev, den Mands Fader hvis Nekrolog her nedskrives, og af hvis ikke umærkelige, men lidet bekjendte Levnetsløb her i Forbigaaende skulle hensættes nogle Træk.

Han var født d. 19de Aug. 1737, var det syvende, udentvivel yngste, Barn af en fattig Præstefamilie, — Faderens Sogne kald, Nørhø, er endnu et af de meget smaa i Jylland — og ikke 10 Aar gammel da Faderen døde d. 7de Juni 1747. Han blev nogle Aar derefter indsat i Aalborg Latinsko'le, hvorfra han dimitteredes, 18 Aar gammel, i Aaret 1755. Efter at have hæderligen bestaaet første og anden akademiske Prøve, blev han af sin forrige Rektor, Prof. Hemmer i Aalborg, antaget til Huslærer for hans Börn, og efter 2 Aars Forløb, altsaa endnu i en meget ung Alder, af denne anbefalet til Hovmester for Enkefrue Majorinde Buchwalds Börn, som beboede et Herresæde i det nordlige Jylland. I dette Hus tilbragte han 6 Aar, i hvilken Tid han, uagtet den Tid og det Arbejde han maatte skjænke sine Elever, tillige forberedede sig til og underkastede sig den theologiske Embedseksamen. Han kalder selv Fru Buchwald „et Mønster for Hustruer og Mödre“, og den

dannende Indflydelse hun sikkerlig har udövet paa den endnu saa unge Mand, og den Omgangskreds til hvilken der i dette Hus aabnedes ham Adgang, kan det uden tvivl tilskrives, at han, som af Samtidige der have kjendt ham er vidnet, kom selv i Besiddelse af en Belevenhed, en Anstand og ædel Omgangstone, der skal have udmærket ham fremfor de Fleste. Efter 6 Aars Forløb forlod han dette Hus og gik som Hovmester for en Löjtnant Benzön, hvis Fader ejede Gaarden Sohngaardsholm ved Aalborg, til Sorö Akademi, dengang fornemmelig besøgt af unge Adelsmænd, og just paa den Tid blomstrende ved Mænd som Erichsen, Schytte, Pontoppidan, Wöldike, Schöning. — Da han allerede forud med megen Flid, men ringe Lejlighed, havde gjort sig bekjendt med de mathematiske og fysiske Videnskaber, med Historie, Ethik og, som han selv kalder det, „belles lettres“, aabnede sig nu en frugtbar Mark for ham i Sorö, hvor alle disse Videnskaber, eller dog Begyndelsesgrundene i dem, foredroges for de Studerende. Her begyndte han først at lægge sig efter Lovkyndigheden, formodentlig for at være den unge Mand som han skulde vejlede til større Understöttelse, bestandigen mere og mere opmuntret af Erichsen, som blev hans store Velynder, og af hvem han, efter sine egne Ytringer, profiterede meget ogsaa udenfor Forelæsningerne. I Begyndelsen af Aaret 1768 blev han udnævnt til Repetent ved Sorö Akademi, og hans Stilling i Sorö var ham saa kjær, at han, skjönt Aaret efter kaldet til Præst for et dengang meget indbringende Embede i Vendsyssel (Hammer og Horsens), frabad sig dette. I Aaret 1772 (d. 4de Juni) blev han, efter forud at have underkastet sig examen juridicum, beskikket til Professor i Lovkyndigheden ved Sorö Akademi. Han erholdt dette Embede paa sine Venners, de ovennævnte Professorers, Anbefaling. „Kongen gav mig det“ — skrev han i sin Familiebibel, hvori disse Notitser om hans Levnet ere optegnede — „paa deres Anbefaling, og mig paaligger nu den Pligt at vise, at Ingen af dem har fejlet i Valget. Jeg har hidindtil i mit Embede fölt en Styrke som jeg ikke havde turdet haabe,

og jeg har følt min Faders sidste Velsignelse opfyldt paa mig". Dette er udentvivl skrevet ganske faa Aar før hans Död, der overraskede ham i hans kraftige Manddom i Aaret 1783. — Den almindelige Kjærlighed, Agtelse og Hengivenhed han erhvervede sig som Lærer ved Akademiet, og hans i sin Tid og mange Aar efter hans Död höjt skattede Værk: „Den danske og norske private Rets förste Grunde" 2 Dele, Sorö 1781—82, udentvivl det förste Forsög hos os paa at lade Lovkyndigheden fremtræde i systematisk Skikkelse, vidner om, at han ikke skuffede sine Venners Forventninger. Han efterlod mange og skjönsomme Disciple, blandt hvilke her nævnes de afdöde Hædersmænd Gehejneraad Bülow paa Sanderungaard og Konferentsraad Wormskjold, Deputeret i det kongelige Rentekammer, der i mere end Ord lagde deres Hengivenhed og Taknemmelighed mod deres tidligt bortrevne Lærer for Dagen.

Sönnen **Troels Kongslevs** Karakter, som vi her skulle forsöge at skildre, modtog et fra Faderens meget forskjelligt Præg. Hans Personligheds hele Fremtræden var stille, uden nogensomhelst Bestræbelse for at blive bemærket; hans Optræden ved enhver saavel mindre som större Anledning skete altid först efter en Opfordring udvortes fra, men da med Rolighed og Sikkerhed, skjönt saa lidet opsigtvækkende som muligt. Nöje, tildels skarpt iagttagende, og opfaldende Forholdene med megen Klarhed, vedligeholdte han en stor Tilbageholdenhed i sine Ytringer, og fremsatte sin fast altid rigtige og træffende Dom med Varsomhed og Upartiskhed. Skjönt han ingenlunde manglede Evne til at gaac ind i Livets forskjellige aandelige Retninger, og vedblev paa sin stille, ubemærkede Maade indtil sit Livs Ende at indsamle Kundskab om Meget udenfor hans egentlige Virksomhedskreds liggende, gjorde han dog aldrig dette gjeldende, men indskrænkede sig strengt til denne og holdt sig indtil Ængstelighed indenfor de for den afstukne Grændser og engang bestemte Former; — og det lod sig ikke tænke, at han, saaledes som Fadereñ, skulde have brudt Skranken for den tildels ved udvortes Forholde bestemte Livsbane og

betrædt en anden. Dette stille, tilbageholdende, kun i de engang tilvante Former sig bevægende Væsen blev, uforklarligt nok, ejendommeligt for Børnene af tvende Forældre der begge havde en energisk, levende Aand; thi ogsaa Prof: Kongslevs Hustru Helene Paludan var sin Mands Aandsbeslægtede. Kun paa En af 5 Børn (2 Sønner, 3 Døttre), disse Liniers Forfatters uforglemmelige Hustru, Kirstine Dorothea, gik denne aandelige Energi og Livfuldhed over.

Naar en Mand af en saadan Personlighed, og fra meget indskrænkede Forholde, dog opnaaer, og det ingenlunde i sildig Alder, en anseet og indflydelsesrig Stilling, da vidner dette om en stor, ualmindelig Dygtighed, der gjør sig gjeldende under det stille, fordringsløse Væsen. — Han blev faderløs da han var lidt over 8 Aar gammel. Hans Moder levede med sine 5 Børn i tarvelige, tildels trange Kaar, først i Sorø, senere i Kjøbenhavn, hvorefter hun drog for sine Børns Opdragelses Skyld. Under Vejledning af private Lærere i Sorø havde han gjort saa gode Fremskridt, at han, efter at have i omtrent 1 Aar deltaget i Undervisningen i Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn, blev dimitteret til Universitetet i Oktbr. 1791 og erholdt Karakteren *Laudabilis et publ. encomio ornatus*. Samme Karakter opnaaede han i det paafølgende Aar ved at underkaste sig den filologiske og filosofiske Forberedelses-Eksamen. Straks efter, allerede i November 1792, begyndte han at arbejde som Volontör i Rentekammerets daværende danske og norske Kancelli, dertil anbefalet af den daværende Kommitterede, siden Deputerede, Wormskjold, der, selv en Mand af fortrinligt Hoved og udmærket Forretningsdygtighed, forblev Kongslevs Velynder til sin Død og udnævnte ham til sin Enkes Laugværge. — Aaret efter døde ogsaa hans Moder. Da den Pensjon der var hende tillagt, og hvormed hun, som og ved at holde, hvad man da kaldte „sluttet Bord“ eller Middagsspisning mod Betaling for et vist Antal Deltagere, havde hidtil med Besværlighed ernæret sig og Børnene, nu ophørte, syntes denne Børnefloks Stilling højst sørgelig. For den ældste Søn, vor Kongslev, skaffedes imidlertid snart Udvej: han erholdt

Kommunitetet og et andet lidet Stipendium, og Plads paa Regensen; og ved disse Stipendier, ved at give enkelte Timeinformationer og ved nogen Understøttelse af enkelte Velgjörere, saae han sig istand til at leve uden Næringsssorger medens han var Volontör, og derhos at forberede sig til den juridiske Embedseksamen, som han underkastede sig i April 1795 med bedste Karakter for begge Pröver. — Som et i Sandhed skjönt og opbyggeligt Vidnesbyrd, der stadfæster, „at Enken har en Beskjærmer og de Faderløse en Fader i Himmelen“, og hvilket herligt Redskab i hans Haand en gudfrygtig, forstandig, kraftig Dannekvinde kan vorde, anföres her ogsaa Noget om Kongslevs Söskendes Skjæbne. Nogle Aar för Enkefru Kongslevs Död var en Söster af hende, som havde været gift med Forvalter ved Sorö Akademis Gods C. P. Müller, blevet Enke med 4 Börn, 1 Sön og 3 Döttre, og kun tillagt en Pensjon af 36 Rdlr. Hun var imidlertid saa heldig, ved de særdeles gode Vidnesbyrd hun kunde fremlægge, at blive ansat som Kammerfruc hos den daværende Kronprindsesse Luise Augusta, der paa samme Tid eller kort efter blev formælet med Prindsen, senere Hertugen, af Augustenborg, og erholdt, foruden fri Bolig og formodentlig frit Brændsel paa Slottet, 200 Rdl. i Lön. Med denne tarvelige Indtægt sörgede hun ikke alene för, at hendes egne Börn fik Undervisning og Dannelse, men antog sig ogsaa sin Sösters Börn efter dennes Död, understöttet i denne sin Bestræbelse af sin Broder, den fromme, ærværdige Pastor J. L. Paludan, residerende Kapellan ved Trinitatis Kirke, der tillige tog den yngste af Kongslevs Söstre i sit Hus. Den der ledede disse Börns, baade sine egne 4 og Sösterens 5 Börns, Anliggender, Undervisning, Anbringelse i forskjellige Familier — thi tidligt maatte saavel hendes egne som Sösterens Döttre tage ud som Lærerinder og Opdragerinder i formuende Familier — vedblev Kammerfruc Müller at være, hendes Bolig var den Arne hvorom de saaledes, hendes Raad det som altid adspurgtes. Omkring hendes med den største Tarvelighed dækkede Aftensbord fandtes altid en Kreds af Yngre af begge Kjön, hvis Munterhed bevægede sig inden-

for den strengeste Sædeligheds og Anstændigheds Skranker, men som dog fandt sig her saa usigelig vel, fandt et vederkvægende Familieliv, og den hele, skyldfri, utvungne Selskabeligheds Glæde som jevnaldrende unge Mennesker kunne skjænke hverandre. En Aften hos Tante Müller, som hun kaldtes i Familien, blev foretrukket for mangt andet Selskab og efterlod altid Følelsen af en ren og tillige aandelig opvækkende Nydelse. Hun nød ogsaa megen Tillid og Agtelse hos Prindsen, siden Hertugen, og hans Gemalinde, ja hos Frederik den Sjette, dengang Kronprinds, der i lang Tid daglig besøgte sin Søster Luise Augusta ved hendes Toilette, efter den Tids Skik, og han underholdt sig oftere med den gamle, men forstandige, klart og rigtigt dømmende Kammerfrue. Hendes Bestræbelser for sine og Søsterens Børn lønnedes med den skjønneste Velsignelse. Hendes Søn døde som Biskop, den ædle, ærværdige Paludan-Müller i Aarhus, hendes ældste Datter blev gift med nuværende Konferentsraad Rothe, Etatsraad Tyge Rothes yngste Søn, den anden med afdøde Amtmand Selmer i Vejle, og den yngste med Søsterens ældste Søn, vor Kongslev. Foruden denne Hædersmand, i hvis Hus hun døde og som gjorde hende saa megen Glæde, blev lignende Løn for hendes kjærlighedsfulde Omsorg hende ogsaa til Del fra de øvrige Søsken. Hans Broder var den elskelige, af Mange endnu med Kjærlighed erindrede, Malermester og Lærer ved Kunstakademiet Caspar Peter Kongslev, og alle 3 Søstre bleve lykkelige Hustruer og Mødre; — men alle følte de sig i en stor Kjærligheds og Taknemmeligheds Gjæld til den kjærlige, forstandige Tante.

Moderens Død fremkaldte ingen Forandring i den Livsbane som Kongslev havde valgt af Tilbøjelighed og hvorpaa han ogsaa ved udvortes Forholde var indledet. Efter at have arbejdet i lidt over 3 Aar i Rentekammeret som Volontør, blev han, ikke længe efter sin vel overstaaede Embedseksamen, under 20de Jan. 1796 udnævnt til Kopist, og omtrent 2 Aar derefter, d. 7de Marts 1798, til 2den Fuldmægtig i Kollegiet. Som Kopist og Fuldmægtig havde han været ansat i tvende forskjellige dengang saakaldte Rente-

skriver-Kontorer; men i Juni 1799 blev han i sin Stilling som anden Fuldmægtig forflyttet til Rentekammerets danske og norske Kammerkancelli, hvor man behövede særdeles gode Kræfter, da alle Forstillinger og Ekspeditioner gik igjennem dette, og hvor man, fra den Tid han som Volontör havde arbejdet der, kjendte hans Duelighed. Den godtgjorde han ogsaa saa fortrinligt, at da Kammersekretærposten omtrent 2 Aar efter blev ledig, og den förste Fuldmægtig i Kontoret var fraværende paa en Rejse i kongelige Forretninger paa Island, blev Kontorets Interimsbestyrelse ham overdraget, og allerede Aaret efter, d. 13de Jan. 1802, udnævntes han til dets Chef som Kammersekretær, da den förste Fuldmægtig, som Meddeleeren mindes at have hört af Kongslev, havde undslaaet sig for at overtage dette meget forretningsfulde Embede. Det var i en for et saa vigtigt Embede ualmindelig ung Alder, af 27 Aar, at det blev ham betroet; han blev vel ogsaa dertil særdeles anbefalet af sin gamle Velynder Wormskjöld; men det var dog i Grunden hans ualmindelige Dyglighed og Paa-lidelighed som banede ham Vej til en Stilling der udkrævede en Mand til hvem de höjere Foresatte kunde have fuldkommen Tillid. Fandt han end hemmelige Misundere, var der dog lugen der nævnedes som ubilligen tilsidesat. Dette Embede var og af den Grund af Betydenhed, fordi den der forestod det som Kontorchef ialmindelighed havde nærmest Adgang til at indtræde i Kollegiet som Kommitteret. Uagtet den Iver og Forkjærlighed hvormed han, ligefra sin förste Ansættelse i Rentekammeret, havde befattet sig med de der forefaldende Sager, vedblev han dog at udvide sine Kundskaber og sin Dyglighed ogsaa i andre Retninger med den ham egne Stadighed og stille Flid. Saaledes deltog han, ogsaa efter at han var bleven Kontorchef, med megen Interesse i det saakaldte juridiske Selskabs Övelser, der dengang blomstrede ved flere udmærkede ældre Mænds Deltagelse, f. Eks. A. S. Örsted, nu afdöde Generalauditör Rosenstand-Goiske o. Fl. I det Hele fulgte han sin Videnskabs Udvikling i et langt videre Omfang end hans nærmeste Kald krævede, og var en langt flit-

tigere Læser ogsaa af andre Skrifter, end vore Forretningsmænd ialmindelighed.

I samme Aar i hvilket han var bleven Kontorchef, ægtede han (d. 3die Juni 1802) sin Kusine og fleraarige Forlovede Jfr. Nikoline Müller, Datter af den forhen omtalte Kammerfrue Müller. I dette Ægteskab fölte han sig usigelig lykkelig; hun ærede ham ligesaa höjt som hun elskede ham, og gik med sine Fölelser og Interesser saa ganske over i hans, at hun saac All omkring sig kun i det Lys hvori han betragtede det. I hendes Kjærlighed og Hengivenhed hvilede han med sin ganske Sjæl. I dette Ægteskab födtes dem kun ét, dem begge endnu overlevende Barn, Fröken Laura Helene Kongslev. — I sin huslige Kreds var han i høj Grad elsket. En med inderlig Kjærlighed og mild Sagtmodighed blandet Alvor var hans Personligheds Præg. Naar han optraadte i Selskabslivet, selv blandt sine Venner, var han taus og stille og hengav sig, mere end den almindelige Selskabelighed, ja Höflighed, tillod, til sin Tilböjelighed til at være mere iagttagende end deltagende; men i hans Familiekreds aabnede hans Væsen sig mere, og han saae gjerne en Kreds, fornemmelig af Yngre, omkring sig, for hvem hans Nærværelse aldrig havde noget trykkende eller generende. Han var den oprigtigste, redeligste Ven, til hvem der kunde have en uindskrænket Fortrolighed. Hans Raad var altid ligesaa velvilligt som forstandigt og hans Barn et Gjemme for enhver betroet Hemmelighed, som Ingen formaaede at aabne. En overordentlig Sanddruhed gik igjennem hele hans Væsen; — hvad han, da han blev udnævnt til Storkors af Dannebrogen, opgav, efter den sædvanlige Opfordring, som sit Valgsprog, „omnia ad conscientiam nihil ad ostentationem referre“, havde han i strengeste Forstand gjort til Sandhed i sit Liv. En sand inderlig Guds-frygt, der bevarede alle Troens og Haabets hellige Fölelser i hans Hjerte, bar han med sig gjennem hele Livet, fra dets Morgen indtil dets Aften, i en Renhed og Inderlighed som den hvormed den kan boe i et frontt Barns Sjæl. Ogsaa i Livets almindelige Virkelighed forbandt sig hos ham med Karakterens Alvorlighed en

Barnlighed i Følelsen, som den kun kan findes som Afspejling af en Sjælens Uskyldighed, og hans Glæde over Børn og med dem skjænkede ofte hans Venner et rørende Skue. En saadan Personlighed er sjelden, om den end ikke træder glimrende frem for Verdens Öjne; men han besad ogsaa Egenskaber hvormed han kunde have glimret, dersom han havde villet. Hans, ligesaavel ved en levende Interesse for sit Kalds Pligter som ved en ualmindeelig tro og fast Hukommelse, erhvervede dybe, de fineste Enkeltheder omfattende Indsigt i Alt hvad der angik hans udstrakte Embedsvirksomhed; hans nøjagtige og fine Iagttagelsesnaad; hans skarpe, træffende Dømmekraft; hans klare, simple Fremstillelsesgave, hvorved han med faa Ord forstod at stille enhver Gjenstand i sit rette Lys, vare Egenskaber som den i de selskabelige Forhold lidet talende, det almindelige Bifald aldrig sögende Mand besad og daglig udövede, ubemærket af Alle som ikke i hans Embedsforhold stode ham nær, og hvilke han let kunde have gjort gjældende i en videre Kreds. Det laae imidlertid saa ganske i hans Karakter, aldrig uopfordret at træde frem, aldrig uadspurgt at yltre sig, at det vist aldrig nogensinde er faldet ham ind at benytte disse Egenskaber for at tilvende sig Opmærksomhed. — Saa meget mærkeligere maa derfor hans raske Fremskriden paa Embedsbanen forekomme. Efter at være i 1805 udnævnt til virkelig Kammerraad, blev han i 1810 beskikket til Kommitteret i Rentekammeret i Forbindelse med sin Post som Kammersekretær, hvis Forretninger dog det fölgende Aar deltes mellem ham og den til Sekretær udnævnte Fuldmægtig i Kontoret. I 1812 erholdt han Titel af Justitsraad, 1814 af Etatsraad, og under 31te Marts 1824 (efter Wormskjolds Död) blev han udnævnt til 4de Deputeret i Rentekammeret og 6te Deputeret for Finanserne, d. 4de Marts 1831 til 1ste Deputeret i Rentekammeret og 4de Deputeret for Finanserne, og d. 11te s. M. til Konferentsraad. D. 31te Juli 1815 var han udnævnt til Ridder af Dannebrogordenens 4de Klasse og d. 1ste Aug. 1829 til Dannebrogsmænd. D. 28de Okt. 1836 forundtes ham Kommandörkorset og d. 10de Juni 1841 Ordenens Storkors. Foruden hans

store Virksomhed og Deltagelse i Rentekammerets mangelhaande og forskelligartede Forretninger, i hvilke hans Mening ikke blot altid hörtes, men ogsaa i Regelen, efter hvad man har sagt Meddeleren, fulgtes, var han tillige Medlem af forskjellige efter allerhöjeste Befaling sammentraadte Kommissjoner, saaledes f. Eks. af Kommissjonen for Norges Proviantering under Krigen fra 1807 til 1814, hvori han var Sekretær; af Indkvarteringskommissjonen; af den saakaldte Slotskommissjon o. fl. Af større Betydning endnu, end de forannævnte Kommissjoner, var en anden hvori han deltog som Sekretær, og som var sammentraadt efter allerhöjeste Befaling under den afdöde Gehejmestatsminister Grev Joakim Godske Moltkes Forsæde, for i Slutningen af 1815 og Begyndelsen af 1816 at indgive Forslag til Forandring i Finansbestyrelsen m. m. Uagtet den Taushed Kongslev bestandig ingtlog angaaende de ham betroede Forretninger, ikke har sat Forf. istand til at meddele noget Nærmere om hans Deltagelse i disse betydningsfulde Forhandlinger, have vi dog, af de Vidnesbyrd som Kongslev modtog paa den store Statsmands Velvillie og Paaskjönneelse der ledede den, Grund til at antage, at hans Virksomhed i den har været af en ikke ganske ringe Betydenhed.

Men just fordi han saaledes gennem en lang Række af Aar havde udövet en stor, indflydelsesrig Virksomhed, og ikke blot af Navn, men i Virkelighed, været Rentekammer-Kollegiets første Deputerede, maatte det nödvendigen gjøre et dybt og smerteligt Indtryk paa ham, da denne Virksomhed uventet og pludselig blev afbrudt. Fra Christian den Ottendes Tronbestigelse af var en Omorganisation af de da bestaaende Regjeringskollegier paatænkt og efterhaanden forberedet. At en saadan har været baade hensigtssvarende og fornöden, kan neppe betvivles; om den blev gennemfört paa den rigtigste Måde, kan den som nedskriver disse Linier ikke bedömmes. Den blev iværksat i Slutningen af 1840 for Rentekammerets Vedkommende, og medförte, at Kongslev (d. 31te Decb. 1840) fratraadte sin Post som Rentekammerets første Medlem og overtog det da oprettede Embede som General-

decisor i Rentekammeret. Unglet ogsaa denne Post var anselig, og medførte en liden Forhøjelse i hans Gage, var det dog uundgaaeligt, at denne Forandring i hans Embedsstilling maatte fremkalde et dybt og nedstemmende Indtryk, idet han pludselig fandt sig sat udenfor Forretninger der hidtil for en saa fortrinlig Del vare drevne ved hans Indsigt og Dygtighed. Hans Fratrødelse fra sit Sæde som Deputeret var iøvrigt ledsaget af al mulig Paaskjønnelse af mangeaarige Fortjenester fra hans Forsattes Side, og af alle de Mænds Højagtelse som havde arbejdet med ham og under ham. I det paafølgende Aar modtog han Dannebrogordenens Storkors. Den stille Maade hvorpaa han bar dette Slag — thi som et saadant fölte han hvad der var mödt ham, og saa haardt havde det berört ham, at han, for hvem Embedslivet var saa kjært, et Öjeblik var betænkt paa ganske at fratræde —, den Beskedenhed hvormed han drog sig tilbage, det milde, fromme Sind hvormed han uden al Knurren, uden Klage eller Ytring af Misfornøjelse, fandt sig i den indtraadte Forandring, var aldeles overensstemmende med hans Karakter. Men, om end ikke straks, saa fölte han dog senere, at det ikke vilde været ham behageligt at bevæge sig i den ny, uvante Forretningsgang, just fordi han saa væsentligen havde deltaget i den ældre, og han var nu vel tilfreds med at have overtaget Forretninger der vare af en saadan Natur, at han turde haabe at de ingensinde vilde overstige hans Kræfter. Kun faa bleve imidlertid de Aar hvori han skulde varetage sit ny Kald. Mod Slutningen af Aaret 1843 begyndte han af og til at lide af et Ildebefindende, der bestandigen tiltog og som hidrörte fra en Forbening i Hjerteaaeren. Efter et kort Sygeleje, der var frit for egentlige Smerter, indslumrede han uformodet d. 23de Januar 1844, Aaret efter fulgt af sin Enke (död d. 6te April 1845), hvis Af-döen fra dette Liv bogstaveligen begyndte fra den Dag da han havde lukket sine Öjne. Hans hæderlige Minde var den eneste Arv han efterlod sin Datter.

C. D. Lensgreve af Reventlov,

Besidder af Grevskaberne Christianssæde i Lolland og Reventlov-Sandberg i Slesvig, Kammerherre, Storkors af Dannebrog, død paa sit Herresæde Pederstrup d. 30te Januar 1851 *).

(Meddelt af Pastor S. G. Garde i Horslunde.)

Christian Ditlev Reventlov blev født i Kjøbenhavn d. 28de April 1775 af Forældrene: Danmarks fortjente Statsminister, Bondens og Frihedens oprigtige Ven, Christian Ditlev Frederik Greve af Reventlov, født d. 11te Marts 1748, død d. 11te Oktober 1827, og Sofie Frederikke Luise Charlotte fød Beulewitz (Datter af Gehejmeraad og Overhofmester i Sorø C. E. Beulewitz), død d. 7de Juli 1822. Han var ældste Søn af 12 Børn, hvoraf 4 Brødre og en Søster overlevede ham. I sin første Barn-dom var han svagelig, men blev siden stærk paa Legeme og Sjæl til sit Livs senere Aar, da han led 'en Del af Nervegift, uden dog at tabe sin Aands Livlighed. I sin Ungdom blev han under-vist hjemme i Forældrenes Hus, og i Aaret 1796 privat og uden offentlig Eksamen inskriberet ved Universitetet, hvor han studerede Jura især under Colbjørnsens Vejledning. Efter at han i Juli 1796 havde taget den lalinsk-juridiske Embedseksamens theore-tiske Prøve med bedste Karakter (den praktiske Prøve under-

*) Efter Bestemmelsen skulde nærværende Aargang ikke have gaaet udover Aaret 1849, og den ovenstaaende Biografi over en Afdød i 1851, saavel som de tvende lignende længere nede over to i 1850 faldne Krigere, hørte saaledes egentlig hjemme i den følgende Aargang; men da Tidsskriftet nu af Mangel paa Understøttelse fra Publikum's Side maa ophøre, have vi, for at kunne medtage de ommeldte tre Skitser, undtagelsesvis givet dem Plads i nærværende Hefte.

kastede han sig ikke), studerede han ogsaa nogle Aar i Kiel, for som vordende Godsejer i Slesvig ikke at være ukjendt med dette Lands særegne Retsforhold. Men fornemmelig havde hans herlige Fader og fromme Moder en forædlende Indvirkning paa den opvakte Yngling, som ogsaa de mange ædle Mænd der samledes i hans Fædrenshjem, saasom en Andreas Bernstorff, hans Farbroder Johan Ludvig Reventlov til Trolleborg, Schimmelmann, Gehejme-konferentsraad Wendt m. Fl. Under hine Mænds lærerige Samtaler fandt den varme og glødende Kjærlighed til Medmennesker, til Fædrelandet og dets Konge, der i saa høj Grad levede hos Reventlov, sin tillige og rigelige Næring. Om disse Mænds Virken og ædle Tænkemaade bevarede han derfor ogsaa altid et helligt og uudslætteligt Minde, og endnu som Olding talte han med Begejstringens Ild om hin „store Tid“, der faldt sammen med hans Ungdoms Aar, og som han plejede at kalde „Frihedens skyfri Morgen i Danmark“; og det var ham ret en Hjertens Glæde at fortælle yngre Mænd om „Flere af hin Tids Mænds broderlige og inderlige Forening, og den nidkjære og tro Hengivenhed for Konge og Fædreland der forbandt dem saa hjerteligen med hverandre, og om hvad der da i Landet var lagt Grunden til, til Velsignelse for den danske Bondestand, til Befordring af Alt hvad der var ædelt og stort og godt“. Reventlov opvoksede vistnok under de allerheldigste Omgivelser; men for ham var det heller ikke forgjæves, at han alt i Ynglingens Aar havde lært at beskæftige sig med kjærlige Tanker om hvad der maatte og kunde gjøres for at fremme Brødres Vel; det bar siden rige Frugter i den Kreds som han var sat til at virke i. At frygte Gud, ære Kongen og elske Brødrene, var den Grundtone der havde lydt for ham, som Barn, og det havde slaaet saa dybe Rødder i hans Hjerte, at denne Grundtone udtalte sig gennem Ynglingens, Mandens og Oldingens hele Liv; og aldrig har Nogen hørt et Ord eller seet en Handling af ham der fornægtede dette.

Under sit Ophold i Kiel blev Reventlov paa Bordesholm bekendt med den skjønne og elskelige Frøken Margrethe Bene-

dikte v. Qvalen (födt 4de Novb. 1774), Datter af Gehejmraad v. Qvalen, Ejer af Godset Vindeby i Slesvig, og Hylleborg Margrethe f. Grevinde Holck. Han ægtede hende i Aaret 1800, og i 13 Aar förte han nu ved hendes Side, först paa Frihedsminde, siden paa sit kjære Pederstrup, det lykkeligste huslige Liv, indviet til en stille og gavnrig Virksomhed, hvor han fornemmeligen beskjæftigede sig med Landvæsenet, hvilket han med Rette betragtede som Kilden til Fædrelandets Velstand. I Agerbruget gjorde han mange Forsög, skyede ingen Oposfrelser, og saae han end ikke alle sine Forsög at lykkes, saa lagde han dog Grunden til mangan en Forbedring, og glædede sig da ret, naar han saae en god Frugt af sine Bestræbelser og de ny Indretninger, der ikke altid vare drevne igjennem uden Modstand. Naar han nu saae f. Eks. den engelske Plov at gaae trindt omkring i Landet, og de lollandske Bönderkarle endogsaa fortrinligen godt at styre den, morede det ham at fortælle, hvorledes han i sin Ungdom havde, for at faae denne Plov igang, — han var den Förste i Lolland der paa Frihedsminde begyndte med samme — maattet love hver Karl der lærte at plöje med sine to Heste, et Tillæg i Lönnen, „og” föjede han til „saa gik det.” I det höjere Kulturtrin hvorpaa Landets Agerdyrkning nu staaer, i Dyrkning af Hör, Runkelroer, i et godt Sædeskifte, i Omsorgen for frodigere Græsgange, i Indförelsen af förædlede Kreaturer, i disses bedre Fodring m. v., har han sin store Andel; han har i saa Henseende virket Meget ved Eksempel, Opmuntring, Understöttelse og lærerige Samtaler. Paa sit gjæstmilde Pederstrup havde han Besög af mange Landmænd, der sikkert med Glæde mindes, med hvilken Lyst den ædle og livlige Greve förte dem omkring paa Mark og i Skov, udtalte sit Haab, som han var saa rig paa, og dernæst förte dem ind i den elskeligste Familiekreds, hvor Kjærligheds-Aanden altid oplivende og tiltrækkende kom dem imöde. Men tidligt skulde den ædle Mand prøves under de tungeste Sorger. I 1813 (d. 18de April) döde hans Ungdoms elskelige Hustru, med hvem han havde 4 Söner og 3 Döttr, hvoraf 2 Söner og 2 Döttr overleve ham; den yngste

Datter døde 6 Uger gammel straks efter Moderen. Dette Tab slog et dybt og aldrig lægt Saar i hans ømme kjærlighedsfulde Hjerter: han levede i 38 Aar som Enkemand og kunde aldrig glemme sin Benedikte; endnu i sin høje Alder talte han om de lykkelige Aar ved hendes Side med saadan Æmhed og Længsel, at man ved at fornemme hans Følelsers Inderlighed og Kraft maatte bestyrkes i den Tro: „han vil gjenfinde hende“, hvilket Haab ogsaa alene styrkede ham til ikke at segne under Sorgens og Savnets Byrde. Senere blev tvende herlige Sønner ved en pludselig og uventet Død kaldte fra ham, Christian, født 1801, død 1828 og Ludvig, født 1808, død 1835. Disse store Tab følte han dybt; men hvo der saae hans Hjerter at bløde under de smerteligste Saar, saae ham ogsaa selv i den dybeste Sorg at bøje sig i Tro og Haab under Guds Villie; og saavel herved, som ved den ualmindelige Interesse og Kjærligheds Ild hvormed han greb Alt hvorved han kunde trøste og gavne Andre, og ved den rige Kjærlighed der vedblev at omgive ham i saa fuldt et Maal i hans elskelige Familierekreds, fandt han stedse Oprejsningens Kraft.

Ved Faderens Død i 1827 tiltraadte han som Lensgreve en større Virkekreds paa sit Gods, og fortsatte det Værk som denne sjældne Mand havde begyndt. Vor Reventlov var en i Sandhed human Godsbesidder, og ved at betragte ham i dette Forhold, faaer man det kjært, man seer det i saa skjönt et Lys, at man ikke kan bemærke de Skygge-Sider som Flere ville finde i disse Godsforholde; de have idetmindste ogsaa deres lyse Sider. Der var Intet paa hans Gods der var ham fremmed eller ligegyldigt, Alles Vel laae ham paa Hjerte, og han har virket Meget for at fremme Husflid og Vindskibelighed, for at indføre Forbedringer i Agerbruget, hvori han aldrig sparede paa Udgifter. Saalænge der er Taknemmelighed i menneskelige Hjerter, vil det ikke vorde glemt, hvad hans velgjørende Haand og velmenende Hjerter har gjort for saa Mange. Og hans Sjæl hvilede aldrig i det der var udrettet, han stræbte altid at komme videre frem, han levede stedse i ædle Planer og lyse Forhaabninger for hvad der endnu kunde gjøres

til at fremkalde gavnlige Forbedringer, der altid hos ham fandt den beredvilligste Understøttelse. Og heri trælledes han aldrig, endnu som Olding begyndte han med ungdommelig Ild paa ny Forsøg; der ere vist faa Mennesker der med et oprigtigere Hjerte have grundet paa, hvad der kunde gavne Andre, og mindre søgt sit Eget, end han. Det var et opløftende Syn at see ham saa glad i sin velsignelsesrige Gjerning, beskæftiget med de mange kjærlige Tanker til Brødres Vel, og høre ham opmuntrende at sige: „lader os kun gjöre Vort, men hellere idag end imorgen, Velsignelsen vil komme herovenfra”. For Gaardmændene paa Godset var vel det Meste gjort af hans højhjertede Fader; den største Del vare Arvefæstere og alle hoverifri og det paa meget billige Vilkaar, hvorfor der ogsaa blandt dem er almindelig Velstand. Men den humane Godsejer ophørte derfor ikke med at have Omsorg ogsaa for Godsets Gaardmænd: han understøttede dem der trængte dertil i Nödens og Misvækstens Aar, især i 1831; og adskillige Arvefæstere, der nu ere velhavende, erkjende, at de uden hans Bistand neppe kunde være blevne ved deres Gaarde. I hine Aar sad Fæsteren og Arvefæsteren fastere i sin Gaard end Selvejeren, selv om denne var saa velhavende, at han ikkun forrentede sin Gaards halve Værdi. Et talende Bevis paa den ædle Godsejer, og hvorledes han forstod at forene Omsorg for den Fattige med sine Bestræbelser for at opmuntre sine Bønder til at forbedre deres Agerbrug, og hvorledes han betragtede det Baand der knyttede ham til sit Godes Beboere, afgive nogle Ord som han i Aaret 1839 lod udgaae til alle Gaardmændene paa Grevskabet Christianssæde. Hint Aar truede med at blive et meget besværligt Aar for Husmanden og Indsidderen formedelst Næringsløshed og høje Kornpriser; Reventlov saae det med Bekymring og var derfor betænkt paa at skaffe Hjelp. Men Trangen til Arbejde og Brød var da saa stor, at han selv alene ikke formaaede Alt; han opfordrede derfor Grevskabets Gaardmænd til at gaae Haand i Haand med sig og have Omsorg for, at det fornødne Korn havdes i Behold paa Landet, for at det ikke skulde fordyres for den Fattige. Og da

hint Aar ialmindelighed for Bonden var et godt Aar, lægger han ham paa Hjerte, at han skulde benytte samme til at indføre Forbedring i sit Agerbrug, ved Mergling, Grøstegravning, ved Dyrkning af Hör og Brakfrugter, hvorved mange Hænder kunde sættes i Bevægelse, og viser han, at dette var den bedste og fornuftigste Maade at afhjælpe Nöden paa. Hin Skrivelse slutter han med disse Ord: „Ligesom jeg ved Pederstrup Hovedgaard, som jeg lader drive for egen Regning, agter at handle i Overensstemmelse med denne Synsmaade, og ikke alene vil anvende en Del Arbejde paa Mergel- og Dyndkjørsel, saavel som paa andet Gravearbejde, men ogsaa vil beholde en Del Rug og Byg til de Arbejdere som jeg haaber at ville kunne beskjæftige, saa har jeg ogsaa den Tillid til mine kjære Bønder, at de, saavidt deres Evne strækker, ville bidrage til det samme Öjemed, ved at befordre Fuldførelsen af for dem nyttige Arbejder, hvorved de, næstefter at opfylde en kristelig Pligt imod dem som de staae i nærmeste Forbindelse med, idet de ville gavne sig selv, tillige ville fortjene deres mindre formuende Sognemænds saavel som hele Kommynens Tak. For mig vilde det være en stor Glæde at erfare og selv i Sommer at kunne være Vidne til saadanne i mere end én Henseende nyttige Foretagender her paa Grevskabet, og hvilken Tilfredsstillelse vilde ogsaa den gode Bonde føle, ved at see saa mange flittige og agtværdige Familiefædre af Husmands- og Inderstoklassen beroligede med Hensyn til Erhvervet af Underholdning for Kone og Børn, i et Aar hvor Fødemidlerne ere saa dyre. Denne min Skrivelse er vel egentlig henvendt til de Gaardmænd paa mit Grevskab som høre til den hæderlige Bondestand, og til hvilke, hvad det store Flertal angaar, et gjensidigt, fra Fader til Søn nedarvet, nu mere end hundredaarigt, og af min Fader for bestandigt knyttet, kjært Baand binder mig og mine Efterkommere; men jeg nærer ikke mindre det Haab og den Forvisning, at ogsaa de her paa Grevskabet Bosatte udenfor Bondestanden ville, i Forening med mig, handle i den at mig foreslaaede Retning”.

For sit Grevskabs Husmænd blev Reventlov en sand Velgjører.

I Aaret 1848 gjorde han dem, ikke uden betydelige Opoffrelser, hoverifri og det paa meget billige Vilkaar. En Fæste-Husmand svarer for Hus og cirka 3 Tdr. Land 11 Rbd. 4 Mk. foruden Skatter, hvori tillige er indbefattet tvende Tiender; ikkun naar Kapitelstaksten paa Byg og Hvede tilsammen er over 10 Rbd., stiger Afgiften noget. Og for at denne Sag kunde komme istand, forlangtes og behövedes ingen Mellemmænd; Husmændene havde deres bedste Talsmand i Grevens ædle Hjerte og klare Indsigt. Saa gode Vilkaar kan ej heller Loven forskaffe, men kun den fri Kjærlighed give! Og uagtet Vilkaarene vare saa billige, var dog ingen glædere derved end han, og han sögte endog at overbevise Andre om, at han ikke havde tabt ved denne Velgjerning, men ogsaa vundet ved at erholde en stadigere Arbejdskraft til sine Hovedgaarde. Det var den ædle Mand ret en kjær Tanke, at den talrige Husmandsklasse kunde komme til at staa som fri og uafhængige Mænd, der til enhver Tid kunde være raadige over deres Arbejdskraft, hvilken efter hans Formening kunde anvendes saaledes, „at Husmanden i flere Henseender endogsaa vilde kunne skride forud for Gaardmændene med fölgeværdige Eksempler til et højere Agerbrugs Fremme“, og Landbrugets Opkomst laa ham altid paa Hjerte. Derfor rakte han gjerne den driftige Husmand en hjælpsom Haand, for at sætte ham istand til med sine Køer og egne Redskaber at bearbejde sin Jordlod. Han virkede hertil ved Præmiepløjning, og tog jevnlig om paa sit Gods, for ved sit Bifald og paa anden Maade at opmuntre den Husmand der dyrkede sin Ager med Flid og Forstand. Og vare slige Udflugter ham en sand Nydelse og Glæde, naar han paa flere vel dyrkede Husmandslodder saac Frugtbarhedens Fylde mere end fordoblet, og vidste han da ret at tilskynde den driftige Mand til fortsat Vindskibehighed. Husmanden satte stor Pris paa denne Grevens levende Deltagelse i sit Vel, man hörte ham oftere sige: „vilde den gode gamle Kammerherre blot snart komme herved, han vilde ret fornöje sig over mit Korn og mine Køer i denne Sommer“. I et lille vakkert Skrift, som han i 1848 udgav og lod omdelt til sine

Husmænd, seer man den Varine hvormed hans kjærlige Hjerter omfattede den talrige Husmandsklasses Vel. Skriftet er udgivet i Anledning af den Hoverifrihed som han forskaffede sine Husmænd Hundreedaarsdagen efter sin salig Faders Fødsel, og hvori han dels viser dem Grunden hvorfor han ønskede dette, og tillige giver dem Raad, hvorledes de skulle arbejde dem frem til større Velstand, ved en hensigtsmæssigere Benyttelse af deres Jordlod og ved en større Husflid. „At forskaffe Hovedgaardene — skriver han — ved Husmandshoveri den Arbejdskraft som de have tabt ved Gaardmændenes Hoverifrihed, hvad enten det skeer ved Ugedagsarbejde eller Akkordarbejde, har vist ufuldkomne og svage Sider, da derved alle Husmænd have maattet sættes paa de samme Vilkaar, endskjønt deres Evne til Udførelsen af Arbejdet, efter Tid og Omstændigheder, ikke sjelden kunde være saare forskjellig og meget ofte underkastet ganske temporære Forandringer, der ikke iforvejen kunne beregnes, hvorfor det ikke alene paa Grund af deres Bopæles nærmere eller fjernere Beliggenhed fra Hovedgaardene, men ogsaa for de ældre og svagere Mænd, og for dem som undertiden ingen Hjælp kunne modtage af deres Koner, eller i Sygdomstilfælde selv kunne være hindrede fra det dem paaliggende Arbejdes Udførelse, vilde blive et for nogle Husmænd mere eller mindre trykkende Pligtarbejde, medens Andre under heldigere Omstændigheder, til betydelig Nytte for sig, vilde kunne have paataget sig langt mere Arbejde. Denne Betragtning har alt længe hos mig maattet vække det Ønske, saasnart den tiltagende Kraft og Velstand hos Husmanden kunde tillade det, aldeles at afskaffe alt Husmandshoveri og Pligtarbejde, og da alene at lade Arbejdet gjøres efter frivillig Overenskomst af dem der, i Følelsen af mest Kraft og Villie, tilbøde sig dertil“. „Jeg vil — siger han fremdeles — endnu benytte denne Lejlighed til at kalde Eder Adskiligt tilbage i Erindringen, som jeg ofte i Samtale har søgt at indprente Mange af Eder, men som ogsaa af dem hos hvilke dette ikke har været Tilfældet bør vides og bringes i Udførelse til eget Gavn og til Glæde for mig, under den oplivende Udsigt, at det

ogsaa efter mine Dage vil fortsættes, og at I stedse ville stræbe efter at skride videre frem til den større Fuldkommenhed der for Eder, naar den rigtig benyttes (Hoverifriheden), maa føde større Velstand og Tilfredshed af sig." Og efterat han nu har givet sine kjære Husmænd mange gode økonomiske Vink, slutter den fromme Olding Bogen med disse Ord, der hensættes her, efterdi de ere de sidste der offentligten ere udgaaede fra hans Pen til hans Godes Beboere, og som vidne om, at han selv i en bevæget Tid — Bogen er sluttet d. 16de Juni 1848 — ikke kunde glemme det patriarkalske Forhold som han troede at en Godsejer maatte staae i til sine Undergivne: „Vel have de af mig ovenfor givne Forskrifter og Raad haft deres Kilde og Ophav i en levende Interesse for Eders Vel, men de have dog, mine kjære Husmænd, ikkun nærmest haft Eders Velstand og Eders ydre Velværen for Øje, og uagtet disse vigtige Goder vel ogsaa fortjene at eftertragtes som en Belingelse for et lykkeligt Liv, saa ere de dog ingenlunde alene tilstrækkelige til dets Opnaaelse; thi det Vigtigste hvoraf dette er afhængigt er dog den indre Tilfredshed, som alene kan have i Forbindelse med et kristeligt Liv. Derfor stræber i Alt hvad I foretage Eder dog forneimelig efter at gjøre Guds Villie, og anseer Eder som Husholdere over de af ham Eder meddelte Gaver, i den Kreds hvori Han, Herren, har sat Eder, elsker Eders Medbrødre, og gjøre I det ikke, saa have I ej heller den sande Kjærlighed til Eder selv. Danner fremfor Alt Eders Børn til gode og forstandige Mennesker, og benytter dertil Kirken og de gode Skoler som dertil give Eder en saa fortrinlig Lejlighed; men det bør fremfor Alle Fader og Moder ved Formaning og Eksempel at værne om de unge uskyldige Sjæle, som dog ere Eder nærmest betroede, og søger derfor fra deres tidlige Barndom at indprente dem, at det er ved kristelig Vandel og med Lov og Retfærdighed, at man skal Land bygge, thi da først kommer den indre Lykke og Tilfredshed, som hverken Tid eller ydre Tilskikkelser kunne tage fra os, men som bliver et uforkrænkeligt Klenodie, det vi her skulle søge og bevare, for at tage det med ind i en anden

Verden. Da adlyde I kristelige Gud, og da ære I efter Kristi Befaling Kongen og de af ham til Eders Lykkes Befordring og til Ordens Haandhævelse satte Övrigheder, og opfyldte Eders Pligt i den af Gud Eder anviste Virkekreds. Og Gud vil derfor være med Eder, idet I stedse ville bestræbe Eder for at föolge hans al-kjærlige Villies baade i hans hellige Ord og i det menneskelige Hjerte nedlagte Bud".

I de senere Aar beskjæftigede den i Sandhed ædle Menneskeven sig meget med den Tanke, at danne en ny Klasse af mindre Agerdyrkere paa Landet, hvorved han haabede, at en Del af de ialmindelighed fattige Indsiddere skulde faae en bedre ökonomisk Stilling. Hovedvanskeligheden bestod i at forskaffe saa megen Jord, at dens Dyrkning kunde blive til en reel Indtægt. Dette Problem ansaae han tildels for löst, naar 6 Skp. Land kunde dyrkes saaledes, at derpaa kunde födes en Ko og et Faar, da han antog, at man i de fleste Kommyner vilde være istand til at forskaffe det tilstrækkelige Areal af en saa ringe Störrelse til mange Indsiddere, og at disses hele ydre Velværen derved betydeligen vilde forbedres, og efter hans Overbevisning virkede dette atter gavnligt paa hele det huslige og sædelige Liv. Han ansaae det for en Opgave der var stillet de af Forsynet lykkeligere Begunstigede, at arbejde hen til, at Proletariernes store Klasse mere og mere kunde vorde indskrænket, hvorved ogsaa Samfundet vilde komme til Ro. Selv arbejdede han troligen i den Retning, og fra hans Hjertes rige Kjærlighed udsprang mange menneskevenlige Planer, og heri blev hans Hjerte aldrig koldt eller gammelt, men slog stedse lige ungt og varmt for Menneskevel. Til en Pröve forskaffede han 12 Indsiddere et saadant Stykke Jord, der efter en af ham udkastet Driftsplan ikkun maa dyrkes med Rodfrugter og Foderurter; thi hele Bestræbelsen skal gaae ud paa at skaffe Kreaturföde. Om Forsögets heldige eller uheldige Udfald kan man endnu ikke have nogen begrundet Mening; thi forinden Jorden bliver ved god Dyrkning sat i den frugtbareste Tilstand, kan en Ko og et Faar ej födes Sommer og Vinter paa et saa lille Areal.

Men det vilde være ønskeligt, om flere Landmænd ogsaa vilde anstille et Forsøg hermed, ved at overlade en driftig Indsieder et saa stort Areal og række ham den Hjælp som han i de første Aar nödvendigen maa have. Kan Öjemedet opnaaes, maa der ogsaa kunne svares en passende Afgift af det lille Jordstykke, saa at Ejeren Intet derved vil tabe.

Reventlov tog ogsaa en levende Del i Alt hvad der vedkom Grevskabets Skoler og de Mænd der her med Troskab og Nidkjærlighed arbejdede i deres besværlige, vigtige og ofte lidet paaskjönede Kald; ogsaa her ville vi finde Manden der arbejder paa at indføre Forbedringer. Han fandt, at Börne-Antallet var for stort for den enkelte Mand, derfor sagde han: „vi maa til smaa Börn have flere, ja mange Lærere, og vi maa see at finde dem uden Bekostning, vi maa söge dem hos Mödrene og de ældre Söskende“. Han indførte derfor den Skik paa Grevskabet, at forinden Börnene bleve indskrevne i Skolen, anstilledes en Pröve med dem af Skolekommissjonen i hans Nærværelse. Det var hans Tanke at bringe det dertil, at intet Barn behövede at optages i Skolen, förend det med nogenlunde Færdighed kunde læse i Bog; og for at opmuntre hertil, uddelte han til de Börn der havde gjort god Fremgang smaa Præmier, der bestode i lærerige og passende Böger. Sagen var ganske frivillig, og det var en Lyst at see, hvorledes Mödre med de smaa Börn ved Haanden i talrige Skarer, snart paa Pederstrup snart paa Christianssæde, flokkedes om den venlige, gamle Mand, der sad omringet af sin elskelige Familiekrede for at bedömme den Flid hvormed de havde forberedt deres Börn, og hvor gjærne de lyttede til de Raad og den Vejledning som han gav dem, og hvorledes deres Tal bestandig voksede. Familieforholdene vare vel ikke alle Steder saadanne, at samtlige Börn i Skoledistrikterne bleve underviste hjemme, hvilket ogsaa tydeligen kjendtes i Skolerne paa Börnenes Fremgang; derfor var han ogsaa betænkt paa at indrette Asyl for saadanne Börn, og oprettede til et Forsög et saadant Asyl ved Christianssæde, som han senere dog indsaac ikke at svare til Forventningen, og det er nu indrettet til et Hos-

pital. Men for Skolevæsenet vil det være en stor Fremgang, naar intet Barn optages i den offentlige og egentlige Skole, förend det idetmindste har lært at læse, saa at Tiden kan anvendes til de övrige Undervisnings-Gjenstande og ikke næsten udelukkende er nödvendig til at forskaffe den blotte mekaniske Færdighed. Barnet burde först optages i Skolen fra det ottende eller niende Aar, hvorimod det vel var hensigtsmæssigt, om Forældrene en eller to Gange om Aaret mödte for Skolekommissjonerne med de mindre Börn, for at der kunde föres Tilsyn med deres Fremgang. De forsönte Börn maatte da kunne henvises til Undervisning hos en eller anden skikkelig Kone, der letteligen vilde findes i enhver Landsby, der for en ringe Godtgjörelse kunde lære smaa Börn de förste Begyndelses-Grunde. Herved indskrænkedes tillige Börn-Antallet i Skolen, hvilket nok kan gjöres fornödent, og Elementar-Undervisningen vilde komme til at optage mindre Tid. — Grevs-kabet Christianssæde har haft sit eget Skolereglement, der imidlertid behövede en Forandring da Sogneforstanderskaberne bleve oprettede, og gav han ogsaa hertil Forslag. Men det gjorde ham ondt, at han ikke kunde drive igjennem, at hans kjære Skolelærere fik Sæde og Stemme i Forstanderskaberne i Skolesager, og han kunde aldrig forstaae, hvorfor disse værdige og sagkyndige Mænd skulde udelukkes derfra. I en lang Række af Aar havde de været Medlemmer af Grevs-kabets Skolekommissjoner, der havde han saa ofte været samlet med dem, og fundet, at deres Sæde havde været til Skolevæsenets Tarv, og det er ogsaa vanskeligt for den Sagkyndige at finde tilstrækkelige Grunde for deres Udelukkelse. — Skolelærernes Lönning fandt han efter Tids-Omstændighederne for ringe. Den kunde ansees for passende, da Skoleanordningen udkom, da Bonden var fattig og Agerdyrkingen stod paa et ringe Trin: en Skolelærers Kaar vare da omtrent ligesaa gode som en Gaardmands, men nu ere de langt under; det var derfor efter hans Formening paa höje Tid at forbedre disse, hvortil den fornödne Evne nu fandtes i Kommynerne.

Fra sin tidligste Ungdom havde Reventlov helliget sig til den

mere stille Virksomhed i det private Liv, og han stod ingensinde egentlig i Statens Tjeneste. Vel blev han i Aaret 1796, samme Aar som han havde taget Embedseksamen, udnævnt til Auskultant i det kgl. Rentekammer; men denne Stilling, som ophørte igjen allerede i 1805, førte ikke til videre Embedsansættelse. Imidlertid tog han en levende Del i Fædrelandets Sager, og der er neppe Nogen der har været sin Konge og Fædrelandet en troere Mand, og mere redebon til at bringe de Offre som dets Vel krævede. Han mødte tre Gange i de roeskildske Stænderforsamlinger, nemlig i 1835—36, 1838 og 1840, som valgt Suppleant for Sædegaards-ejerne i Lollands-Falsters Stift, og to Gange i de slesvigske, hvortil han som Besidder af Grevskabet Reventlov-Sandberg havde en Viril-Stemme. I den første roeskildske Stænderforsamling fremkom han med et Forslag til en Petition om en ny Lovbestemmelse hvorved den ugifte Bondekarl, naar han har opnaaet en Alder af 25 Aar, skulde befries for den ham efter den da gjeldende Lovgivning, ved Forpligtelsen til at tage fast Tjeneste, paa-hvilende Indskrænkning i hans personlige Frihed. I Motiveringen af sit Forslag talte han varmt Bondekarlens og Frihedens Sag; han fandt det en utilbørlig Indskrænkning i den personlige Frihed, og fremhævede, at ikke alene unge Karle fra Hertugdømmerne, men endog fra fremmede Steder, vare fritagne for at tage fast Tjeneste, og at de, naar de ikkun ere forsynede med Pas, have Tilladelse til at ernære sig i Danmark ved Akkordarbejde uden nogensomhelst Indskrænkning; han fandt heri en sørgelig Kontrast mellem den Fremmedes og den Danskfødtes Rettigheder, medens, hvis der skulde være gjort Forskjel, hin dog syntes at burde have mindre Adgang til at nyde noget Fortrin. Imidlertid blev, som bekjendt, Petitionen af den roeskildske Forsamling forkastet, og uagtet Sagen blev optaget af den viborgske og en Petition fra denne indgivet, førte den dog ikke til noget umiddelbart Resultat. I de slesvigske Stænder interesserede han sig levende for det Forslag, at hvor Befolkningen talte Dansk, skulde Skole-, Kirke- og Rets-Sproget ogsaa være dansk, og det var ham ubegribeligt, at Nogen kunde

fremkomme med Indsigelser mod et saa billigt Forslag. I de senere Aar kunde han formedelst Svaghed ikke tage Del i Stænder-Forhandlingerne, ligesom der af samme Grund ikke kunde være Tale for ham om at ønske sig valgt til Landstinget eller Folkethinget; endskjønt de der kjendte hans Grundsætninger nok kunde have ønsket, at en saa højt staaende Mand med det varme Hjerte for den ægte Frihed og Bondestandens Vel havde haft Sæde der. — Allerede under 28de Jan. 1811 var han benaadet med Kammerherrenøglen, og kort efter sin Tronbestigelse, nemlig d. 22de Maj 1840, forundte Kong Christian VIII ham Kommandörkorset af Dannebrog, ligesom d. 27de Juli 1843 Ordenens Storkors.

Under de seneste Aars Oprör og Krig blöde hans Hjerte ret egentlig; han led med Fædrelandet, med dets Sönnner, og fölte smertelig ethvert Tab som tilföjedes det. Men han opgav ingensinde Haabet for Danmarks gode Sag, eller Troen paa Retfærdighedens og Sandhedens endelige Sejer, og hans Hjertes varme Kjærlighed lod ham let og snart finde sin Plads i Nödens Time, og den forsönte han ikke. Endnu paa Smertens Leje lod den ædle Mand sig bringe de store Pakker der for hans Regning afsendtes til alle Husmands-Sönnner fra Grevskabet der laa i Krigen, med Nattröjer, Strömpner og Vanter, hvortil han havde foræret Uld, og som efter hans Opfordring vare strikkede af Hustruer, Mödre og Söstre, og som han derfor glædede sig til skulde blive en desto kjærere Gave. Til et Bevis paa det patriarkalske Forhold hvori han stod til sit Godes Beboere, maa ogsaa dette bemærkes: at Forældre og Hustruer jevnlig bragte ham de Breve som de modtog fra de i Krigen værende Sönnner og Mænd; thi de vidste, at han delte deres Glæde, naar de havde modtaget gode Tidender, og var Hjertet knust af et Smertens Budskab fra den Saarede eller Fangne, fandt de hos ham Hjelp og Tröst. Den gode Aand, den Fædrelandskjærlighed, den Tillid til Gud, der udtalte sig i flere af disse velskrevne Breve, var ham et kjært Bevis paa, at vore Skoler, hvori disse Mænd havde faaet deres Dannelsc, ingenglunde i den Grad fortjene den haarde Dom som Flere kaste paa Landets Skolevæsen i dets

nuværende Indretning. Thi vistnok var den ædle Hedengangne en Fremskridts Mand i Ordets bedste Betydning, men han vilde, at man med Forstand skulde bygge paa det Gamle, og at man aldrig utaknemmelig maatte glemme, hvad man skyldte Fortiden. Han havde i sit lange Liv baade været Vidne til og selv dellaget i Meget der var virket til Landets Opkomst og til Oplysningens Udbredelse; det stod derfor klart for ham, at man ikkun behövede at gaac videre paa den Vej der var betraadt, og hertil rakte han saa villigen Haanden. Da han var meget arbejdsom og syslede en Del med Litteraturens forskjellige Grene, var han ikke ubekjendt ogsaa med andre Landes Fremskridt, og med et aabent Sind optog han gjerne det Ny, naar det kun efter hans Overbevisning var godt. Selv har han skrevet adskillige smaa Skrifter; foruden de ovenfor omtalte til Grevskabets Gaardmænd og Husmænd, udgav han i 1831 (til egen Fordeling) et lille tysk Skrift, som han efter sin aldrig glemte, elskede Hustru kaldte „Benedicte-Blicke und Bilder“, og hvis Indhold viser, at hans Sjæl med Inderlighed var henvendt til det Himmelske og Evige; af hans i 1840 udsendte Ord „til Medkristne“ sees, at han ærligen søgte Lys og Sandhed, om man end ikke er enig med ham i Alt. Endnu i sine sidste Aar nedskrev han Betragtninger over Tiden og dens Bevægelser, hvilke han læste for sine fortroligere Venner, og ogsaa bestemte at udgive i Trykken. I disse Betragtninger udtaler Frihedens varme Ven sine Bekymringer og sin Frygt for, at de senere Aars Udskejelser skulde give den et dybt Saar; som han ogsaa med glödende Fædrelandskjærlighed udtaler sig om Oprörets Skjændigheder og om Tysklands Overgreb mod Danmark. Men hvor bittert end mange Begivenheder maatte beröre Menneskevennen, der levede og virkede under saa mange lyse Forhaabninger for Brödres Vel; saa forlod det Haab ham dog ikke, at de mørke og truende Skyer vilde forsvinde og lade Himlen renere og klarere.

Reventlov havde i sine yngre Aar beskæftiget sig meget med Filosofien; men efterhaanden blev den hellige Skrift hans daglige

Læsning; under sit Livs mange svære Prøvelser fandt han der det Ord der stod fast og som kunde give ham Hvile, medens den menneskelige Visdom bristede. — Hans faste Tro og inderlige Kjærlighed fulgte ham til det Sidste, med stor Taalmodighed bar han sit flere Maaneders smertelige Sygeleje; og nedbrød end legemlige Lidelser hans Aands Livlighed, Kjærligheden blev den samme, den aflagde ogsaa Vidnesbyrdet hos ham om, at den aldrig ophører, og udtalte sig ofte med Inderlighed paa Sygesengen. Han forudsaae sit nære Endeligt, og følte han end Adskillelsens Bitterhed, havde han dog Kraft til at sige alle Sine det sidste Farvel, som han ogsaa sendte en venlig Hilsen til Enhver som havde virket og levet med ham. Hans Død udbredte en almindelig Sorg over hele Egnen, og siden hans salig Faders Jordefærd havde ikke i Lolland en saa stor Ligskare af alle Stænder samlet sig, for at ledsage hans jordiske Levninger til Graven, i en lille Skov ved Vesterborg Sø, „Benediktes Lund“, hvor i sin Tid han og hans afdøde Hustru i Forening havde udseet sig deres sidste Hvilested. Tre af Grevskabets Præster holdt Sørgetaler, som der ogsaa bleve afsjunge Sange forfattede i den Anledning. (Baade Talerne og Sangene ere udgivne af Sognepræst Mg. L. N. Boisen.)

Ville vi nu med fna Ord samle Billedet af denne herlige, elskelige Mand, da lyder dette Vidnesbyrd fra mange Læber: en bedre og renere Villie, end den der besjælede Grøv Reventlov, vilde man forgjæves lede efter; hans varme Hjertes Kjærlighed fornæglede sig aldrig, ingen Æmhed kunde være større end den hvormed han omfattede sine Nærmeste, den voksede under hans Livs svære Prøvelser, udvidede sig til Alle som stode i Forhold til ham; den var Kilden til al hans Virken, gjorde ham glad under hans Gjerning, og lod ham hverken i Sorg eller Glæde glemme det velsignelsesrige Arbejde der var ham givet i saa stor en Kreds at røgte. Og da denne Kjærlighed og Mildhed var forenet med en sjelden Grad af Aands-Livlighed, Friskhed og Meddelelse, gjorde det hans Omgang tiltrækkende og beaandende; hans gjæstfri Bolig samlede Mange, og Ingen forlod den venlige Olding med det ædle

Præg uden at være gennemtrængt af Højagtelse og Kjærlighed til en saa elskelig Personlighed, uden at føle sig knyttet til ham med de Baand der ere de stærkeste i Mennesket. Megen Tak og Velsignelse har han taget med sig i sin Grav, og saa vist som den Frommes Ihukommelse lever til Velsignelse, vil ogsaa Kammerherre Grev Reventlovs Minde bevares i trofaste Hjerter og der blive til Velsignelse!

Vi tilføje endnu følgende Fortegnelse over den afdøde Kammerherres Børn og efterlevende Søskende. Børnene ere: 1. Christian Johan Ludvig, født 10de Septb. 1801, gift 16de Maj 1828 med Grevinde Polly Holck-Vinterfeldt, død 27de Septb. 1828; hans Enke lever og hans Datter, Benedikte Christiane Polly Gustave, født 25de Marts 1829, gift 24de Juni 1847 med Kammerherre Grev Julius Frys, Besidder af Baroniet Juellinge paa Lolland (har en Søn og en Datter). 2. Ferdinand Carl Otto, født 20de Oktb. 1803, Kammerherre og Hofjægermester, nuværende Lensgreve og Besidder af Grevskaerne, opholder sig paa sit Herresæde Pederstrup; 3. Hylleborg Sofie, født 12te Decb. 1804, gift 1829 med sin Farbroder, den nedenauførte Grev Ejnar Reventlov, siden 1845 Ejer af Godset Pugerup i Skaane (Moder til 4 Sønner og 3 Døttre); 4. Malvina Luise Genoveva, født 29de Novb. 1806, Stiftsdame i Prétz, opholder sig hos sin Broder paa Pederstrup; 5. Ludvig Johan Christian Frederik Leopold, født 16de Juni 1808, gift i Juli 1835 med Frøken Adelheid von der Decken (Datter af hannoversk General v. d. D.), død s. A.; hun lever som Enke; 6. Edvard Vilhelm, født 8de April 1810, gift i 1844 med Frøken Helene Heimbroch (Datter af hannoversk Major H.), Hofjægermester og lever paa Pederstrup som Forpagter (har 2 Sønner og 2 Døttre); 7. Benedikte Luise Agnes, født 1ste April 1813, død 6 Uger efter Fødselen. — De Greven overlevende Søskende ere: Kammerherre Grev Ludvig Reventlov, afskediget Oberstløjtnant, født 7de Juni 1780; Grev Ernst Christoffer Ditlev R., af-

skediget Major, födt 6te Aug. 1786; Grev Ejnar Carl Ditlev R., födt 6te Jan. 1788, Ejer af Pugerup i Skaane; Grevinde Charlotte Augusta R., födt 13de Jan. 1790; Grev Frederik Ditlev R., födt 25de Novb. 1791, död efter Broderen d. 8de Oktb. 1851 som Gehejmekonferentsraad og dansk Gesant i England. För Kammerherren vare afgaaede ved Döden 3 Brödre og 3 Söstre.

Mindre biografiske Efterretninger om de senest Afdøde.

Amtmand over Præstø Amt, Kammerherre, R. af D., **Johan Ferdinand Neergaard**. Var født den 3die Aug. 1796 paa Hovedgaarden Ringsstedkloster, som dengang ejedes af hans Fader, Etatsraad Peter Johansen Neergaard (født 24de Juli 1769, død 9de Januar 1835); Moderen var Jakobine Vilhelmine Elisabeth fød Mourier (født 1778, død 1813). Hans Farfader var Kancelliraad Johan Thomas Neergaard, født 1745, død 1808, der ligeledes var Godsejer, men tilsidst Partikulier, og tilligemed sin Broder, Etatsraad og Landsdommer Jens Bruun Neergaard til Svenstrup, blev adlet d. 31te Maj 1780. Disse vare igjen Sønner af Krigsraad og Godsejer Peter Johansen Neergaard, der døde 1772 71 Aar gl., og var Sønnesøn af den første Stamfader til den nu saa udbredte Neergaardske Slægt, Thomas Madsen, der antog Navnet efter sin først paaboende Gaard Nedergaard i Gredstrup Sogn, Skanderborg Amt; se den af Kand. Teilmann i 1845 udgivne Stamtavle. Johan Ferdinand, som var den ældste af 6 Brødre, gik først i Roeskilde Kathedralskole, men kom senere paa Herlufsholm, hvorfra han i Efteraaret 1814 blev dimitteret til Universitetet og tog Eksamen artium med Hovedkarakter „Meget godt“; han studerede Retsvidenskab og underkastede sig i Juni 1818 den juridiske Embedseksamen med Laudabilis for begge Prøver. Den 25de Marts 1820 forundtes ham Plads som Auskultant i det kgl. Rentekammer og d. 23de Decb. s. A. udnævntes han til Kammerjunker; under 23de Maj 1827 blev han beskikket til Amtmand over Ringkjøbing Amt, hvorfra han under 11te Febr. 1837 blev bortflyttet til det Embede hvori han døde, og han havde saaledes ved sin Død beklædt Amtmands-Embedet i næsten 22 Aar. Under 28de Juni 1840 benaa-

dedes han med Dannebrogens Ridderkors og d. 28de Juni 1842 med Kammerherre-Nöglén.

Ligesom hans Familie under saare afvekslende Omstændigheder havde dyrket Jord og ejet Jordegods i Landets forskjellige Provindser i en Række af over 150 Aar*), saaledes blev ogsaa Kammerherre Neergaard i Forbindelse med sin Embedsvirksomhed Ejer af flere store Godser. Faderen havde efterhaanden været Ejer af 18 saadanne — nemlig Ringstedkloster, Kjærup og Gilsager, Merløsegaard, Gyldenholm og Skovgaard, Förslöv, Gunderslevholm, Kastrup, Fuglebjerg og Fodbygaard, Gjerdrup og Lyngbygaard, Fuglsang og Prierskov, Nörlund, Torstedlund og Albek —; men under Penge-Forviklings-Perioden kom hans Godser under Administration, og den ældste Sön, den nu afdöde Kammerherre, blev da Forpagter af et af disse, Förslövgaard. Da senere, i 1830, Godserne bleve delte mellem Sönnerna, tilfaldt ham de tvende lollandske Godser Fuglsang og Prierskov, og det var udentvivel i samme Aar at han tilkjöbte sig det store Gods Trojborg i Sönderjylland, hvilke han alle beholdt til sin Död (men det sidstnævnte er af Enken i 1851 solgt til Landvæsenskommissær og Landstingsmand Knudsen for omtrent 170,000 Rbd.). Det var som Ejer af de lollandske Godser at han i Aaret 1838 blev kaldet til den roeskildske Stænderforsamling som kongevalgt Medlem blandt Östifternes Grundejere, og han deltog som saadant i de tvende Sammenkomster i bemeldte Aar og i 1840, og da han i 1842 blev valgt som Deputeret blandt Sædegaardsejerne i Lollands-Falsters Stift, ligeledes i Forsamlingerne i 1842, 1844 og 1846. I Stændermödet 1838 indbragte han et Forslag om Forandring af den gjeldende Myntfod, hvilket dog, uagtet Forsamlingen erkjendte Sagens Vigtighed, med 37 mod 24 Stemmer besluttedes, ikke at skulle gaae til Kommitte. Iövrigt tog han — skjönt inlet mindre end en

*) Denne den Afdödes egen Yttring i sine Optegnelser til Ordenskapitlet finder fuld Bekræftelse i den ovennævnte Stamtavle. Herpaa tyde ogsaa de tre Aks i Adelsvaabenet.

god Taler — megen Del i de mundtlige Forhandlinger, og var i de 5 Stænderforsamlinger i det Hele Medlem af 21 Kommitteer.

Som Embedsmand var Neergaard i højeste Grad nidkjær, retfærdig, paapassende og nøjagtig. Han var, uaglet sit Adelskab, en meget ligefrem og jevn Mand — en Egenskab der undertiden maaske endog gik vel vidt —, human i hele sin Færd, og særdeles venlig og hjælpsom mod Enhver der henvendte sig til ham, baade med Raad og med Daad. Ved hans Død blev det bekjendt, at han havde vist megen Godgjørenhed mod Mange i al Stilhed og uden nogensinde at omtale det. Af Anskuelser var han konservativ i højeste Grad, og derfor var han en afgjort Hader af alt det Ny der blev indført her i Landet siden Christian den VIII's Død, men fremfor Alt af den ny Valglov.

I 1830, d. 23de Aug., havde han giftet sig med Frøken Charlotte Luise Elisabeth Olsen fra Kjøbenhavn (født d. 26de Novb. 1808), Datter af den i 1814 afdøde Auditør ved Prinds Christian-Frederiks Regiment (død i en temmelig ung Alder som General-auditør og Kammerherre i Norge) Ulrik Christian Olsen og Henriette fød Zinn, med hvem han havde 6 Børn, 3 Sønner og 3 Døttre. Hans Familieliv var det kjærligste der kunde tænkes. Den Afdøde elskede især i høj Grad Musik, ligesom hans Kone var meget musikalsk, og han havde den Glæde, at den ældste af Sønnerne (født 1831) har faaet et mere end almindeligt Talent for denne Kunst. Ogsaa ellers havde han megen Sands for det Skjønne, og besad mange Kundskaber i forskjellige Retninger.

Efter 4 Ugers Sygeleje døde han i Amtmandsboligen paa Lindersvold d. 10de April 1849, noget over 52½ Aar gammel, efterladende sin Enke og de 6 Børn. I den paa Pladen af hans Ligkiste satte Indskrift hedder det:

Som Embedsmand var han nidkjær og tro,
Som Ven oprigtig og godgjørende,
Som Ægteemand og Fader kjærlig og god;

og dette er ikke lidet sagt, naar man besidder de her nævnte

Egenskaber i saa fuldt et Maal som med den Afdöde virkelig var Tilfældet.

Kopist under Justitsministeriet og Kapitajn i Hans Majestæt Kongens Livkorps **Johannes Andersen Gad**. Nedstammede fra den Familie Gad hvis Stamtavle er udgivet af Kapitajn Lengnick, paa hvilken imidlertid den Afdöde ikke findes angivet; men han var udentvivel en Sönnessön af den paa samme anförte Byfoged John Nielsen Gad i Slangerup, hvis Fader Niels Gad skal have været Borger i denne By, og hvis ene Sön var Byskriver sammesteds. J. A. Gad var Sön af Overstyrmand paa Ostindien, senere Borger og Handelsmand i Kjöbenhavn, Svend Gad, som döde d. 12te Novb. 1831, 77 Aar gammel, og af hvis 2det Ægteskab — siden 7de Aug. 1798 — med Ane Sofie Bang (död 17de Sept. 1848, 71 Aar gammel) han blev födt d. 28de Novb. 1808. I Efteraaret 1827 blev han dimitteret til Universitetet fra Metropolitanskolen med Laudabilis til Eksamen artium; Aaret efter tog han den filosofiske Eksamen med 2den Karakter og underkastede sig i Foraaret 1835 den juridiske Embedseksamen med Laudabilis, efterat han tvende Gange tidligere kun havde erholdt 2den Karakter for den theoretiske, men i April 1834 Laudabilis for den praktiske Pröve. Kort efter fuldendt Eksamen blev han antaget som Volontör i Højesterets Justitskontor, hvor han arbejdede — ligesom en Tidlang tillige i Kongens Fogeds Kontor — indtil han under 17de Juli 1838 udnævntes til Kopist i Kjöbstädernes og Landbygningernes Brandforsikringskontor under det kgl. danske Kancelli, i hvilken Post han forblev til sin Död. I 1836 blev han valgt til Offiser ved Livkorpsset, og blev i 1840 Kapitajn og Kompagnichef i samme. — Han döde efter længere Tids Brystsvaghed i Kyndby Præstegaard ved Jægerspris, hos sin Svoger Pastor Börresen, den 5te Sept. 1849. Han udmærkede sig ikke ved fremragende Talenter, men hørte til de velvillige og beskedne Mennesker som snart blive yndede af alle dem som de komme i Berörelse med. 3 Brödre leve efter ham, af hvilke den ældste er Provst J. T. Gad i Kjettinge paa Lolland.

Sognepræst til Middelfart og Kauslunde Menigheder i Fyen **Albert Leth** *). Var født den 2den Jan. 1796 paa Gaarden Klarskov i Marslev Sogn mellem Odense og Kjersteminde, af Forældrene: Gudsindspektør og Gaardens Ejer Peder Leth og Kirsten fød Rasmussen. Da han allerede som Barn røbede gode Anlæg og Lyst til boglig Beskæftigelse, blev han, ligesom sin to Aar ældre Broder, den i Juni 1837 afdøde Landfysikus i Nestved C. Leth, af Forældrene i Aaret 1806 indsat i Odense Kathedralskole, hvorfra han i Okt. 1813 dimitteredes til Universitetet og tog Eksamen artium med bedste Karakter, og Aaret efter begge 2den Eksamens Prøver med Udmærkelse. Han betænkte sig derefter ikke længe paa, hvilket Studium han skulde vælge: hans Hjerte drog ham til Theologien. I hans første Studenteraar var det nemlig, at Grundtvigs vækkende Røst fra Prædikestolene i Kjöbenhavn og paa Frederiksberg kaldte saa Mange af den yngre Slægt til at vende Blikket mod Krybben i Bethlehem og i Barnetroen finde Hvile for Sjælen. Ogsaa vor Leth blev dybt grebet af denne Alvorstale; nu først forstod han sit Hjertes dybeste Længsler, og skjönt Grundtvig jo allerede 1815 blev hindret i at forkynde det levende Ord fra Hovedstadens Prædikestole, saa var dog Gnisten tændt i Manges Hjerter, og i Leths udslukkede den aldrig siden. Intet Under da, at Grundtvigs Skrifter senere have haft en betydelig Indflydelse paa hele hans Udvikling, have tidlig klaret hans Blik for Guds Rige og Naadens Ord, og tillige i folkelig Henseende lært ham at indsee, at „al vor Fortred er tysk“, og derfor rettet hans Blik mod Norden og den der paany vaagnende Folkeaaend. At han imidlertid, uagtet han allid i høj Grad paaskjønnede og lige til det Sidste glædede sig ved Grundtvigs herlige Vidnesbyrd og storartede Op-

*) Nærværende Skitse er i det Væsentlige en Gjengivelse af tvende Artikler som findes i den fynske Stiftstidende kort efter Dødsfaldet, begge fra samme Haand og indsendte fra Middelfart, og en tredie i Aalborg Stiftstidende fra samme Tid, med Tilføjelse af nogle os af den Afdødes Søn, Pastor A. P. M. Leth i Aabenraa, meddelte Bemærkninger. Jfr. ogsaa dansk Kirke-Tidende for 1849—50 Nr. 211.

lysninger baade i kirkelig og folkelig Retning, dog tillige i høj Grad bevarede sin Selvstændighed og Intet var mindre end en slavisk Efterligner, derom vidner klart og tydeligt hele hans Virksomhed, og det tro Spejl af hans nandelige Liv som han har nedlagt i sine efterladte Skrifter. -- Efterat han d. 12te Jan. 1818 havde taget den theologiske Embedseksamen med Laudabilis, som han ogsaa senere (d. 23de Juni 1822) erholdt for de praktiske Prøver, blev han under 12te Decb. s. A. ansat som Adjunkt ved den daværende lærde Skole i Nyborg, hvor han virkede i lidt over 4 Aar, indtil han den 14de Febr. 1823 blev kaldet til ordineret Kateket i Ærøskjöbing. Her udfoldede han en rig Virksomhed i 7 Aar, og fortsatte samme med stor Velsignelse ogsaa i omtrent 7 Aar som residerende Kapellan ved Ribe Domkirke og Præst i Seem (fra 8de Okt. 1830); dog, i dette Tidsrum har Meddeleren ikke kjendt ham personligen, men kun hørt mange enstemmige Vidnesbyrd om, hvorledes han ved sin Kjærlighed vandt mangfoldige Hjerter paa disse forskellige Steder; derimod ville vi nærmere omtale hans Virksomhed i det Enkelte fra den Tid af da han, d. 17. Juni 1837, blev kaldet til at være Sognepræst i Middelfart og Kauslunde Menigheder; det var navnlig fra denne Tid at hans Navn begyndte at blive bekjendt og yndet i en videre Kreds. Som Prædikant var han bekjendt rundt omkring i Landet ved de udgivne herlige Samlinger af hans holdte Prædikener og Taler, saasom 12 Festrædikener (Ribe 1837), kristelig Huspostil (Odense 1843) og kirkelige Lejlighedstaler (Odense 1844), foruden flere særskilt udgivne; da hans milde, kjærlige Hjertelag, som altid havde skaffet ham personlige Venner hvor han traadte frem, ogsaa i disse lagde sig for Dagen, havde det samme Virkning i hans udbredte Lærerkreds. Men det er især hans nysnævnte Huspostil der har vundet megen Indgang og bliver gjerne læst, baade i Danmark, Norge og Sverrig. Og dog, hvo der kun kjender hans Skrifter, og ikke har hørt hans mundtlige Ord, han kjender jo kun den paa Papiret tegnede Skygge af det Liv og den Aand der saa gribende foreholdt

Menigheden saavel Lovens alvorfulde Spejl, som Evangeliets himmelske Forjættelser. Han var den kristelige Tro's varme Talsmand, og Troens Virksomhed i Kjærlighed var bestandig Gjenstanden for hans indtrængende Formaninger. Han kjendte ingen Tvang til Tro, uden den hvormed Kjærligheden tvinger, og derfor har han, med Advarsel mod Statskirkens Tvang, talt mangt et varmt Ord for den kirkelige Frihed. — Den private Sjælesorg glemte han ikke, men besøgte flittigen de Syge og de Lidende, og hans Nærværelse bragte tidt Lindring og Trøst til Dødslejet. Han var de Fattiges Ven og Talsmand, saa hans Godgjørenhed var vitterlig for Alle, og blev ogsaa stundum misbrugt af Uværdige, saa Enhver maa sande, hvad der blev sagt ved hans Baare, at medens de fleste Mennesker ialmindelighed haardt maa kæmpe med den os iboende Egenkjærlighed, inden de beslutte dem til at udrække Gaven til den der beder derom, maatte han tidt alvorligt kæmpe med sit kjærlige Hjerte, at det ikke skulde forlede ham til Svaghed. Han elskede de Fattige, og denne Kjærlighed uddrev af hans Hjerte den Frygt som Mange nære, at de der kun eje Lidet eller Inlet af denne Jords faste Ejendomme, men hvis Ejendom kun ligger i deres arbejdsdygtige Kræfter, at Fattigfolk — Proletarierne, som man kalder dem — af den Grund skulde være mindre skikkede til at dele de borgerlige Rettigheder med de af Lykken mere Begunstigede. Han udtalte jo offentlig sin Kjærlighed til, ja Beundring for de proletariske Helle der, kæmpende med Nød og Mangel, med Hunger og Kulde, med Forsagthed og Mishaab, dog ikke kastede Frimodigheden bort; og han mente, efter sit Kjendskab til dem, at just de i Modgangens Skole tidt lærte, hvad mangen en Anden, som ikke har gennemgaaet denne Skole, savner. (Se hans varme Tak for Fattigfolk i Beretning om Forhandlingerne i Rigsdagen P. 2071).

Som dansk Mand saae han i lang Tid den Fare der truede os fra Tyskland af; han gjorde ved flere Lejligheder opmærksom paa den Nød hvori de danske Slesvigere vare stedte under den tidligere Regjering, og hvilken Forhaanelse der vistest baade dem

og den hele danske Folkeand ved deres Undertrykkelse. Og om denne hans Kjærlighed til det tro slesvigske Folk, Vogterne ved Danmarks Grændser, have vi ogsaa et offentlig Vidnesbyrd, da han under deres store trykkende Lidelser i Begyndelsen af Aaret 1849 blev udkaaret til at være den der paa Rigsdagen skulde bære Folkets Røst frem for Ministeriet med det Spørgsmaal, om der da Intet var at gjøre for vore lidende slesvigske Brødre? (se Beretn. om Forhandl. i Rigsd. p. 1413.)

I politisk Henseende havde Leth et klart Blik for de Farer som den absolute Stat ifølge sin hele Stræben nødvendigvis maa berede et levende Folk; han saae, at den absolute Stat ikke taalte nogensomhelst fri Virksomhed, hverken i Kirken, Skolen eller Kommynen, idet den af Frygt for at Udviklingen ej skulde blive tilstrækkelig ensformig, tilsidst maatte modarbejde, eller dog idetmindste see mistænkelig til, enhver om end aldrig saa god fri Stræben, der ej udgik fra den øverste Styrelse selv; han saae, at denne Stræben efter Ensformighed, hvor Livet dog af Gud er nedlagt saa forskjelligt, bevirkede, at en dødbringende Kulde lagde sig hen over de fleste af vore kirkelige og borgerlige Forholde og truede med at kvæle enhver fri og god Bevægelse: derfor ansaae han allerede i mange Aar en konstitutionel Forfatning som ønskelig for Danmark. Vistnok elskede han Danmarks milde, hjertelige Konger og taledede mangt et Ord til deres Lov; men Tidens Krav til Folket var ham igjen aabenbar, og da han ej lagde Dølgmaal paa sin Overbevisning, var det intet Under, at han i 1847 for sit folkelige Sindelags Skyld blev valgt til Stænderdeputeret for 7de Kjøbstadtdistrikt. Dog, i en Forsamling der var valgt efter forskjellige Stænder og forskjellige Klasser hørte Leth ej ret hjemme; for ham var der kun én Stand og én Klasse at repræsentere, og det var hele Danmarks Folk. At tjene det hele Folk, var hans hjerteligste Stræben, hvorfor han ogsaa, da der skulde gives en fri og folkelig Forfatning for Danmarks Rige, efter Manges Opfordring tilbød sig som Folkerepræsentant og fremstillede sig for Vælgerne i Middelfart og Omegn; og paa intet Sted i Landet

fik vist nogen Mand en mere glimrende Tillidserklæring end han, da han den 5te Okt. 1848 traadte frem paa Tribynen, og af alle de tilstedeværende Vælgere hilstes med en uvilkaarligt frembrydende Jubel, og dernæst ved Kaaring under almindeligt Bifaldsraab fra Land og By hilstes som den af Distriktet folkevalgte Repræsentant ved Rigsdagen. Paa selve Rigsdagen vandt han baade Agtelse, Tillid og Kjærlighed hos alle Partier, selv hos dem der ikke delte hans Stræben efter en gennemført folkelig Frihed.

I Aalborg Stiftstidende bedømmes hans politiske Virksomhed saaledes: „Leth viste sig allerede i Stænderne som en aaben, frisindet Karakter, og han bevarede den uden Vaklen og uden Omskiften, saavel som uden Bram eller ydre lokkende Skin, lige til det Sidste. I Rigsforsamlingen indtog han sin Plads paa den virkelige venstre Side, og kæmpede for dens Grundsætninger med urokket Fasthed, og vi kunne sige: med sand præstelig Værdighed. Han vilde have Frihed i sit fulde Maal, og indlod sig ikke paa Smansjælens Afsprutten, fordi han saae, at den ængstelige Afvejen lettere vækker Mistilliden og forleder til Overgreb, eller aabner Veje for Magthaveres Misbrug. Og som den sikke Fæstning for Folkefrihedens Bevarelse, for at den ikke skulde spilles i Hænderne paa den til hver Tid lurende Fødsels-, Embedsklasseprivilegie- eller Formue- Magthaveresygge, fordrede han, som Frihedens eneste sikre Grund, den fulde borgerlige Lighed. Med ædel Frihedsfølelse og med uhildet Blik saae han, som den der vilde Friheden for Folket, ikke som et Privilegium for de Mægtigere, i hver kunstig Stands- eller Klassekranke, baade i deres aabne og skjulte Skikkelser, kun Magthaver-Egoismens Værk og Frihedens farlige Fjender. Derfor var han den lige Samfundsrets begejstrede Talsmand. Hans Foredrag til Forsvar for Almuen, til Skildring af det meget miskjendte Gode og Ædle, Sande og Retförende, der er nedlagt i Almuesmanden ligeoverfor den saakaldte højere Stilledes saa tidt blændende falske Skjær: var et levende Udtryk af Kjærlighed til Folket og Friheden, desværre den sidste Oplussen af hans Sjæls lampes begejstrede Flamme“.

I dansk Kirketidende for 1849—50 No. 211 bemærkes, at han ved at møde paa Rigsdagen aller samledes med sin forrige Biskop, Tage Müller fra Ribe, til sælles Virksomhed, og at, skjönt Ingen af dem tog nogen fremragende Del i Rigsdagens Forhandlinger, saa viste Leth tydeligt nok ved sin Optræden, at det var den ringe Mand hvis Tarv han især havde for Øje; og naar man inddelte Rigsdagsmændene efter deres politiske Anskuelse, plejede man, ligesom Biskop Müller regnedes blandt den højre Sides Medlemmer, at tælle Pastor Leth blandt den venstre Sides. Men dennes allerede svage Helbred taalte ikke den forandrede Levevis og det uvante, tidt anstrengende, Arbejde; ogsaa han blev lagt paa Sygelejet endnu medens Rigsdagen var samlet, og neppe helbredet naaede han Hjemmet, hvor han paa ny blev angrebet, indtil han, Ugedagen efter sin forudgangne Biskop, fulgte ham, for sidste Gang at samles med ham. *)

At en Mand som Leth maatte være en kjærlig Familiefader, vil Enhver let kunne tænke sig; derom vidnede ogsaa Enkens og Börnenes dybe Savn; thi om end Andre kunde glæde sig ved at betragte de mange herlige Egenskaber der smykkede hans hele offentlige Liv, yndigst ufoldede dog hans Livs egentlige Blomst, Kjærligheden, sig i den huslige Kreds. — Som Ven delte han Vennernes Sorger og Glæder med den mest uskrømte Deltagelse; hurtigt opfattede han de forskjellige Livsforholde, og aldrig henvendte man sig til ham om noget vigtigt Anliggende, uden at høre hjertelige og dertilmed grundige og velovervejede Raad. Selv meddelte han sig ikke gjerne til Andre om sit eget Livs indre Anliggender; man sporede, at han om disse havde nok i at meddele sig til sin Gud og Frelser.

Leth havde af Naturen et meget stærkt og kraftigt Legeme, men som i en lang Aarrække bestormedes af flere heftige Sygdomme, navnlig Brystbetændelse, Gigt, Tyfus og især Stensmerter, som i de sidste Aar næsten vare hans daglige Kors, hvilket han imidlertid tog

*) Jfr. om Müller herovenfor S. 393—95. I dansk Kirk. Tid. for anf. Aar No. 212 findes et smukt Mindedigt over Leth af F. Barfod.

op og bar, ikke blot med sand kristelig Taalmodighed, men med en uforstyrrelig Glæde og Munterhed, saa at han endog, naar de voldsomme Smerter aftvang ham lydelige Skrig, straks efter kunde gjøre sig lystig over sig selv og sine „elegiske Toner“. Det samme frejdige Sind bevarede han ogsaa ligeoverfor Krænkelser og Bagvaskelser; det var en Ejendommelighed hos ham, at han aldrig ærgrede sig over Saadant, hvori han ikke saae et Værk af Ondskab, men lo ret hjerteligt og oprigtigt, uden mindste Bitterhed, over Folks pudserlige og forkerte Opfattelse, selv hvor Vedkommende havde været yderst nærgaaende mod ham selv. Han forstod ret den Kunst, at tænke og tale vel om Alle og lage Alt op i den bedste Mening; Bagtalelse eller haarde Domme kom aldrig paa hans Tunge, efterdi Bitterhed var langt fra hans Hjerte. Derimod havde han et venligt Ord tilrede for Enhver, gjorde ingen Persons-Anseelse, men omgikkes ens med Høje og Lave. Hans Haand var altid færdig til at hjælpe, og mangen en Gang har han givet den sidste Skilling, eller et næsten uundværligt Klædningsstykk, til den Trængende. Som en Følge af sin overordentlige Godgjørenhed, var han selv jevnlig i stor Forlegenhed, der dog saalidet som hans Sygdomme formaaede at trykke ham. Herren sørgede ogsaa for, at Ingen skulde lide noget Tab ved ham, idet hans betydelige Gjeld blev dækket — imod al menneskelig Beregning — til sidste Hvid, uden at derfor Udsigterne for hans Efterladte ere blevne mørke. — I det sidste Aars Tid før sin Død begyndte den tidligere saa livsglade Mand af og til at føle en levende Længsel efter Hvile og Udløsning af dette Livs Pinagtighed; hans sidste Sygdom var haard, og Dödskampen ikke let; men under det Altsammen var Herren hans Støttestav, og derfor frygtede han ikke selv i Dödens Skyggedal, men saae glad og frejdig den sidste Fjende under Öje. Besynderlig Glæde og Tröst havde han paa Sottesengen af de to gamle Psalmer: „Jeg gaacr i Fare hvor jeg gaacr“, og „Naar jeg betænker den Tid og Stund“, hvilke han hyppig lod sig forelæse og foresynge. Kort for Döden

forklarede hans Ansigt af et saligt Smil: — han saae Himmelen aaben, för han gik derind.

Det var den 9de Oktober 1849; dybt bevægedes ikke alene Menighedens Indvaanere ved Budskabet om deres elskede Sjælesörgers Död; men ogsaa udenfor hans Embedskreds gjorde denne Efterretning et vemodigt Indtryk paa Mange; thi han var kjendt i en vid Kreds; kjærligt bevaredes hans Minde paa alle de Steder hvor han tidligere havde virket, i Nyborg, i Æröskjöbing, i Ribe, hvor hans Navn som Sjælesörger lever i velsignet Ihukommelse; ogsaa i de andre Forholde, i hvilke han var traadt i Berörelse med saa Mange, kunde vel neppe Nogen lære at kjende den inderlige Kjærlighed der besjælede hans hele Væsen, og den sjeldne Dygtighed som sporedes i al hans Tale og Gjerning, uden at föle den varmeste Hengivenhed og den dybeste Höjagtelse for den herlige Mand, der var lige udmærket med Hensyn til Aand og Hjerte. Kirken, Fædrelandet, Familien, Vennekredsen, table i ham en af deres bedste Prydelser. Den 13de Okt. blev han begravet; en stor Skare fulgte ham til hans sidste Hvilested, og mange stille Taarer vidnede om, hvor elsket han var.

Som Adjunkt i Nyborg havde Leth giftet sig den 7de Okt. 1820 med Mathea Christiane Eilschou, Datter af Sæbesyder, Forligelseskommisær Andr. Eilschou og Hustru Ane f. Lachendorph i Odense. Hun overlever ham som Enke med flere Börn, af hvilke den ældste er den ovennævnte Pastor A. P. M. Leth, nu Kompastor i Aabenraa, tidligere Adjunkt ved Ribe Skole.

Ernst Filip Lüders, Ejer af Blangstedgaard ved Odense; var en Sönnesön af Hofpræst Lüders i Glykstad, og en Sön af Kammerassessor og daværende Landskriver i Marsk Herred Frederik Carl Lüders i Tönder, og Hustru Christine f. Todsén. Faderen blev senere forflyttet til Sönderborg som Amtsforvalter og Toldforvalter, i hvilken Stilling han döde, udentvivel 1807.

Ernst Filip Lüders var födt i Tönder den 14de Maj 1791, og blev i en tidlig Alder sat i Haderslev Latinskole; senere tog han Styrmandseksamen og gjorde flere Söltre til fremmede Lande,

hvorpaa han i nogen Tid offrede sig til Handelsfaget, navnlig i Kjøbmand Güllichs Tjeneste i Flensborg. Efter at have forsøgt sin Lykke paa denne Vej og lidt endel pekuniære Tab, besluttede han at blive Landmand, hvortil han fandt saameget mere Opfordring, som han havde en ældre Broder der var en intelligent, dygtig og heldig Landökonom, hos hvem han erholdt en grundig og fortrinlig Anvisning i alle Landbrugets Grene efter de bedste holstenske Mönstre, ligesom han ogsaa samtidig lagde sig efter Landmaaling. Da Lüders havde erhvervet sig tilstrækkelig Indsigt og Övelse i Landbruget, fandt han Ansættelse som Avlsforvalter, först hos Grev Moltke paa Glorup i Fyen og senere hos Grev Bille-Brahe paa Hvedholm. Paa disse betydelige Gaarde tog Avlsbruget ved hans Virksomhed et usædvanligt Opsving, der blev indbringende for de vedkommende Besiddere, ligesom det ved Eksemplets Magt blev velgjörende for de Omboende og var kjendeligt længe efter hans Bortgang fra disse Steder.

Blangstedgaard, en halv Mil fra Odense, i sin Tid de fynske Bispers, blandt Andre den bekjendte Jens Beldenaks, Sommerresidens, kjøbte Lüders tilligemed en hosliggende Vandmölle i Aaret 1822. Da han kom i Besiddelse af denne Ejendom, vare kun faa af Jorderne i dyrkbar Stand, og selv disse havde en ringe Kultur. Han opmaalte og inddelte Markerne efter en ny Driftsplan, forsynede dem alle med Gröfter og levende Hegn samt tilstrækkelig Vandafledning, hvortil de især trængte. Denne Foranstaltning var et kostbart Foretagende, men i Forbindelse med Helbrak, Mergling og Reolplöjning, hvormed han vedblev lige til sin Död, lykkedes det Lüders at bibringe Blangstedgaards raa og moradsige Jorder en Kulturgrad som neppe nogen anden större Gaard i Fyen paa den Tid havde naaet; hvorfor han ogsaa, saavel i kolde som varme, fugtige som törre Somre, havde bedre Avl end de fleste Andre; ja Meddelelsen kjender ingen Gaard i Fyen der i Gjennemsnit har givet saa rige Fold som Blangstedgaard i de sidste 15 Aar af Lüders' Tid. Saavidt vides var han den förste Landmand der indförte Rapsavl i Fyen, og han vedblev dermed uaf-

brudt, dog med vekslende Held, til sin Död. Sin Kvægrace forbedrede han ved tidlig at indføre Marsk- og Angelkøer; kort, han var i Alt en vindskibelig og mönsterværdig Landbruger, der ved sit Eksempel stiftede megen Nytte for Andre.

I 1823 indtraadte Lüders i Ægteskab med Margrethe Kirstine, den ældste Datter af Agent Ploug i Faaborg. Ved Svigerfaderens Död overtog han dennes Forpagtning af Nakkebölle ved Faaborg, og han drev denne Gaard ved Siden af sin egen fra 1832 til 1841. I denne Periode udfoldede han en ny Virksomhed, idet han tillige blev Skibsbygger og -Rheder. I Faaborg lod han nemlig bygge forskjellige, större og mindre, men alle fortrinlige Skibe, af hvilke han satte 3 i Virksomhed, störstedels for egen Regning. Her kom hans tidligere Erfaring i Sö- og Handelsvæsen ham til megen Nytte, og da Manden var lige søa solid (i Handelsverdenen) som hans Skibe vare vel udstyrede, søa vare disse altid i Vinden, og han havde navnlig for engelsk og russisk Regning enkelte yderst indbringende Fragter til Sortehavet, af hvilke en eneste stundum tjente mere end Skibet frit. Denne mangesidige Virksomhed, hans store praktiske Talent og Dygtighed i Forbindelse med hans retskafne Karakter, forskaffede ham sine Medborgeres Tillid i en vid Kreds. Som Eksempel herpaa søa anføres de mangfoldige Landvæsens-, Syns- og Skifteforretninger hvortil han blev kaldet, og hans Valg i 1834 til de roeskildske Stænder: han valgtes blandt Sædegaardsejernes Valgklasse som 3die Suppleant med 18 Stemmer, og han gav to Gange Möde i Forsamlingen, nemlig i 1838 og 1840; men iövrigt tog han kun meget ringe Andel i Forhandlingerne og var navnlig i begge Sammenkomster ikke Medlem af en eneste af de nedsatte Udvalg. Hans Virkelyst i Almenaandens Tjeneste viste sig paa flere Maader, og allevegne sporede man det praktiske Blik og den veldædige Hensigt. Saaledes var Lüders en af Slifterne af Brandforsikkrings-Foreningen for fynske Landmænd, der senere har fremkaldt flere lignende Foreninger trindt om i Landet; ligesom han ogsaa gav den første Idé og Fremstöd til Organisationen af Diskontokassen i Odense, der paa engang, lige-

som de private skotske Banker, skulde være en Spare- og Laanekasse; af dens organiserende Bestyrelse var han Medlem. Som Formand i Frue Landsogns Kommunalbestyrelse tog han sig med Iver af Kommynens Affærer, navnlig Skole- og Fattigvæsenet. Hans Interesse for Landøkonomiens Fremme i hans Fædreland viste sig paa flere Maader: saaledes var han Medstifter og Bestyrer af Fyens landøkonomiske Selskab og en ivrig Deltager i de større Landmandsmøder saavel i Ind- som Udlandet, hvorfra han altid hjembragte noget Videværdigt. I sit private Liv var han tjenstvillig og hjælpsom, hvor han troede at kunne gavne, en human Herre mod sine Undergivne, en lykkelig Ægtefælle, en omhyggelig og kjærlig Fader mod sine Børn, en gjæstfri og behagelig Vært, en mangesidig virksom, indsigtfuld, daadrig, fortjenstfuld og højagtet Medborger; derfor har han ej alene blandt Slægt og Venner, men hos danske Landmænd og Alle der virkelig kjendte ham, efterladt sig et hæderligt Minde.

Lüders var kun én Gang gift, og hans Hustru døde nogle Aar før han; ved hans Død, der indtraf den 18de Oktober 1849, efterlod han sig en temmelig betydelig Formue og 10 velopdragne Børn, 7 Døttre og 3 Sønner, af hvilke den ældste var tilskrevet Blangstedgaard og Mølle, hvis Værk den Afdøde havde udvidet ved i de sidste af sine Leveaar at opføre en stor hollandsk Vindmølle, der var indrettet baade med Mel- og Olieværk.

Endnu skulle vi med et Par Ord omtale den Afdødes Forhold under den sidste ulykkelige Oprørskrig, hvis Slutning og for de danske Krigere saa yderst hæderlige Udfald Lüders ikke oplevede. Som født Slesviger, holdt han stærkt paa denne Landsdels provindsielle Selvstændighed og ældgamle formentlige Rettigheder ligeoverfor den danske Regjering, navnlig den saakaldte Skattebevillingsret; og da han aabent udtalte sine Anskuelser, kom han stundum i Strid med det ivrige nationale Parti, der da undertiden, skjönt i Spøg, kaldte ham en Slesvigholstener. Denne Omstændighed, i Forbindelse med den, at hans talrige Slægt i Slesvig

for en Del gjorde fælles Sag med Oprørerne, paadrog ham, navnlig i Krigens Begyndelse, stundum Mistanke og Behrejdelse, der begge Dele vare i høj Grad ubeføjede; thi Lüders var en virkelig lovsindet dansk Borger og ægte fædrelandssindet Mand, der afskyede Oprøret ligesaa oprigtigt som Nogen; og det voldte ham dyb Kummer, at Medborgere, ja Frænder og Venner, saaledes skulde kæmpe mod og ødelægge hverandre; tvende af hans egne Brødre, den Ene Regjeringsraad, den Anden Kjøbmand i Slesvig, stode begge ivrigt paa den fjendtlige Side. Dog, Intet nedböjede hans Sind i den Grad, som det ulykkelige Nederlag som den danske Flaade led i Ekkernförde Fjord; gamle Dannebrog, under hvilket han som Yngling havde plöjet Havet, elskede han med Begejstring, selv havde han en kjær Sön blandt Marinens Offiserer; han græd derfor som et Barn ved Efterretningen om hint Uheld, som han aldrig kunde glemme; ja det er Meddelerens Overbevisning, at Sorgen derover var en stærkt medvirkende Aarsag til hans tidlige og for alle hans Venner og Slægtninger saa uventede Sygdom og Död, der berövede hans Börn i det forhen saa glade og lykkelige Hjem en trofast Forsörger og Stötte.

Han jordedes ved Siden af sin afdöde Hustru paa en tidligere med Kancelliets Tilladelse indviet Begravelsesplads ved Gaarden.

Samme Dag som den nysnævnte, döde en anden af Landets Godsejere, Kand. Jur. og Ejer af Petersgaard **Mikael Conrad Fabritius-Tengnagel**. Udsprungen af samme Slægt som den oven S. 412 omtalte Maler og Krigsraad, var han födt d. 1ste Aug. 1811, af Forældrene: Conrad Aleksander F.-T., Gaardmand i Örslövvester, födt 1785, og Ellen Kirstine Hansdatter Schiött. Faderen döde i hans tidlige Barndom, 1815, og han forblev tilligemed sine 2 yngre Brødre, Hans og Sören F.-T., i den første Tid hos Moderen, der levede i temmelig knappe Kaar i Gyrstinge Sogn i Nærheden af Sorö. Men i sit 9de Aar kom vor Fabritius i Husel hos daværende Kammeradvokat Etatsraad Bilsted i Kjöbenhavn, og fandt her et kjærligt Hjem, hvor hans fortrinlige Evner udvikledes under gun-

stige Forholde. I Forening med Husets Sønner studerede han under duelige Læreres Vejledning, og snart vandt han Kjærlighed til Videnskaberne. Han dimitteredes til Universitetet i Aaret 1828. Efter at have bestaaet saavel i Eksamen artium (Haud illaud.) som den filologiske og filosofiske Prøve (Laudab.), vendte han sig med Flid og Iver til det juridiske Studium, og tog i Efteraaret 1832 juridisk Eksamen med bedste Karakter for begge Prøver. Allerede i Aaret 1820 havde han arvet det Iselinske Fideikommis — stort 140,000 Rbd. —, som var stiftet af hans Oldefaders Søster: Anna Fabritius-T., gift Baronesse Iselin. Ungtet han herved i en ung Alder kom til at raade over betydelige Indtægter, førte dog hans alvorlige og arbejdsomme Sind ham til en stadig Fortsættelse af sine juridiske Studier.

Imidlertid var hans trofaste og omhyggelige Plejefader, Etatsraad Bilsted, død (1830), og hans Ven Højesteretsadvokat Høegh-Guldberg, paa hvis Raad han satte stor Pris, tilskyndede ham til at foretage en Udenlandsrejse. Han tiltraadte denne d. 10de Maj 1833 i Forening med nuværende Landfysikus, Justitsraad Dr. Høeg-Guldberg, med hvem han sluttede et Venskab som Intet siden forstyrrede. Rejsen gik over Hamborg, Berlin, Dresden, Vien, gennem det Tyrolske til Svejts. Herfra besøgte det nordlige Italien indtil Milano, hvorfra Vejen atter lagdes over Svejts til Paris, hvor han ankom i Oktober Maaned. Efter et Ophold her af over $\frac{1}{2}$ Aar, der anvendtes dels til at høre Forelæsninger over Kameralvidenskaben og til flittige Besøg saavel i de Deputeredes Kammer som i Retssalene, dels til at studere Sproget, foretoges en kort Rejse til England, hvorfra Fabritius over Paris, hvor Dr. Guldberg forlod ham, tog til Marseille og derfra til Nizza, hvor han opholdt sig i nogen Tid for at bruge Söbadene, da han allerede i Marseille ikke havde befundet sig vel. Efter et længere Ophold i Italien, fornemmelig i Rom og Neapel, hvor F. ret følte sig oplivet, saavel ved Naturens Skjönhed, for hvilken han havde et aabent Öje og varm Fölelse, som ved Oldtidens Mindesmærker, tog han med Dampskib fra Ankona til Korfu og herfra gennem det nordlige Morea

over Korinth til Athen. Nu besøgte Grækenlands berømte Steder op til Thermopylæ og Rejsen fortsattes over Negropont gennem Arkipelagus til Smyrna. Hensigten var herfra at besøge Ægypten og det hellige Land, men da Pesten herskede paa den Tid og ved Tilbage rejsten vilde have gjort en lang Karantæne fornøden, opgav F. dette Forsæt, hvilket han ofte senere beklagede. Han tog til Konstantinopel og derfra tilhest over Balkan i Forening med en engelsk Rejsende til Ungarn, hvorfra Wien atter besøgte. Herfra rejste han til Mynchen, gennem Tyrol til Venedig, hvorhen hans Rejse ej tidligere havde ført ham, og derpaa gennem Övreitalien over Genf til Paris. Her blev Opholdet denne gang kun kort. Han længtes efter Hjemmet og tog over Havre og Hamborg til Kiel, hvorfra han med Dampskib rejste over Vordingborg til Kjöbenhavn, hvor han ankom i Begyndelsen af Oktober 1835, og blev modtaget som en kjær Søn af Fru Bilsted og hilset som en Broder af hendes Börn. Han boede nu atter i det Hus der havde optaget ham som Barn, og da det var hans Hensigt at gaae Embedsvejen, søgte han praktisk at uddanne sig ved at arbejde paa Birkedommer Justitsraad Knudsens Kontor paa Kjöbenhavns Amt. Men snart opgav han denne Plan efter sine Venners Raad, og besluttede at kjöbe en Landejendom, dels for at virke i en uafhængigere Stilling, dels for ikke paa Embedsbanen at træde ivejen for Andre, hvis økonomiske Forholde vare mindre gunstige end hans. Han tog derfor i Foraaet 1836 til Ussinggaard i Jylland, for at blive bekendt med Landvæsenet. Om Efteraaet vendte han tilbage til Kjöbenhavn og boede hos Admiralinde Sneedorff, indtil han i Vinterens Løb kjöbte Hovedgaarden Petersgaard i Kallehave Sogn i det sydligste Sjælland af daværende Kommandör Chr. Wulff.

Allerede straks ved Hjemkomsten fra Udlandet var Kjærligheden vaagnet i hans Hjerter til Etatsraad Bilsteds yngste Datter, Nanna Felice Augusta (født 1820), hvem han havde forladt som et Barn og nu gjensaae i hendes Ungdoms fulde Blomstren, og der knyttes en Pagt imellem dem, som blev Kilden til hans bedste Glæder. I Aaret 1838, d. 11te Maj, ægteviedes de i Kallehave Kirke. Med

Iver og Interesse tog nu Fabritius fat paa Landvæsenet og bragte snart sin Ejendom i en fortrinlig Stand, saa at hans Venner med Lyst og Glæde bemærkede, hvormeget et klart Blik i Forening med en kraftig Villie kan udrette. Snart vendte hans Opmærksomhed sig til de mange Husmænd og Inderster som høre under Petersgaard, og han gjorde det til en af sit Livs alvorligste Opgaver at forbedre deres Stilling, saavel ved at yde dem kraftig Hjælp, som fornemmelig ved stadigt af skaffe dem Arbejde og derved lære dem, at Arbejderen aldrig savner sin Løn. Han deltog snart i Bestyrelsen af Sognets Anliggender, og valgtes senere til Forstanderskabets Formand, da hans mange Kundskaber, redelige Sind og utrættelige Virksomhed fandt almindelig Anerkjendelse. Endelig udnævntes han af Regjeringen til Tiendekommissær og opfyldte dette Hverv med den sandeste Relsfærdighed, der stræbte at give Enhver hvad ham tilkom. Ogsaa i Tiendekommissionen fungerede han til Slutning som Formand. Iøvrigt beskæftigede han sig med alvorlig Læsning, og naar han om Vinteren opholdt sig nogen Tid i Kjöbenhavn, søgte han flittigt Universitetets Forelæsninger, fornemmelig over Historie, Geologi og Kemi. Saaledes henrandt hans Liv i en uafbrudt Virksomhed og stadig aandelig Uddannelse. Han var lykkelig i sit dejlige Hjem, hos en elsket Hustru og Börn, ofte besøgt af sine Venner, der glædede sig ved hans Samtaler og ved Synet af hans Lykke. Dog talte han oftere om, at hans Tid her-neden ikke vilde blive lang, — Anelsen om snart at skulle bortkaldes traadte oftere frem for ham, hvorlidet end hans Venner formodede, at den saa snart skulde bekræftes. Da udbrød i Foraaret 1849 Tegn paa en Brystsyege, som snart vakte Bekymring hos Alle der elskede ham. Sommeren bragte ingen stadig Bedring, og man raadede ham at drage mod Syden og tilbringe Vinteren der. Længe vægrede han sig herved, thi hans Hjerte hang ved Hjenmet og ved Fædrelandet, der paa den Tid kæmpede for sin Tilværelse; men endelig lod han sig overtale. Han ordnede sine Sager, tog Afsked med sine Venner og begav sig i Slutningen af Sept. 1849 til Kjöbenhavn. Herfra rejste han med sin Kone og sine 2 ældste

Börn, ledsaget af en Slægtning, Fröken Anine Munthe af Morgenstjerne, og Lægen Dr. Engelsted, over Lybek til Hamborg. Efter et kort Ophold her vilde han tage paa Jernbanen til Köln og derfra gjöre Rhinrejsen. Men allerede paa Vejen imellem Hannover og Dysseldorf fölte han sig heftigt angreben, maaske tildels af den Grund, at hans Kone og Börn under den store Tilströmning af Passagerer vare blevne skille fra ham og komme i en anden Vogn. Ved Ankomsten til Minden befandt han sig saa svag, at de maatte forblive der. Heflige Blodstyrtninger indfandt sig nu, og efter et Sygeleje af 13 Dage hensov han paa det fremmede Sted, men dog omgivet af sine Kjæreste, d. 18de Oktb. Hans Hustru og Börn vendte tilbage til Kjöbenhavn med hans afsjælede Legeme, og det blev d. 3die Novb. nedsat i den Bilstedske Familiebegravelse paa Nörrebro's Kirkegaarde. Den Ven som havde knyttet hans Ægteskabspagt talte Kirkens Indvielsesord ved hans Grav, hvor en talrig Forsamling af Venner og Frænder vidnede om, hvor höjt han var elsket og æret. — Han efterlod sig 4 Döltre: Anna Christine Caroline Marie Helene, födt 12te Jan. 1841; Elisabeth Aleksandra Ida Regine Augusta Hanne, födt 12te Marts 1843; Mikaele Henriette, födt 21de April 1845, og Hanne Erneste Christiane Luise, födt 2den Febr. 1848. — Ved hans Död gik Fideikommisset over til hans ældste Broder, Hans Fabritius-Tengnagel.

Dette er et kort Omrids af de ydre Begivenheder i Fabritius's Liv. Men uendelig herligere og rigere var hans indre Liv, og endnu dvæle hans Venners Tanker ofte med Glæde ved de Erintringer som et Blik ind i hans ædle, lyse, varme og kjærlige Sind har skjænket dem. Skal det kortelig betegnes, hvad der boede i ham, da kunde det vel snarest skee med disse Ord: „Han var af Sandheden“, den var hans Livs Kjærne, den havde gennemtrængt ham ganske, han elskede den og frydede sig i dens Straaler. Det var ej nok, at han altid talte Sandhed — der er visselig Ingen som nogensinde har hört Usandhed af ham —; men som han var i sig selv, saaledes viste han sig, og Intet var i den Grad istand til at vække hans Vrede, eller maaske rettere hans Bedrövelse,

som Lögn og Uretsfærdighed. Han forstod at öve Apostelens Formaning: „At tale Sandhed i Kjærlighed“. Han vogtede sig for at krænke Nogen, var mild i sine Domme, venlig i sin Tale. Derfor var det altid saa velgjörende at samtale med ham, thi hans hele Maade at være paa gjorde et godt Indtryk. — Det vil lettelig forstaaes, at han, der elskede Sandheden saa höjt, ogsaa stadigen sögte til Sandhedens evige Kilde. Han var gudfrygtig, og som han ofte i Stilhed vendte sine Tanker til det Höje, saa blev naturligen ogsaa netop dette Gjenstanden for hans Samtaler med sine fortroligste Venner. Han havde Öje for Guds Aabenbaring i den hele Verden, han saae den i Blomsten paa Marken og Stjernehären paa Himmelen. Allerede tidligt var denne Sands skærpet hos ham, og hans Rejsedagbog, som hans Breve, vidne derom. Saaledes skriver han om sit Ophold paa et Landsted ved Hamborg: „I dette yndige Paradis maa Enhver föle Lindring; den Syge maa vorde karsk, den Bedrövede oplives, Gudsfornägtteren prise Skaberens; her svinder Refleksjonen, og man henrives beundrende af uvilkaarlige Fölelser til de Saliges Rige“. Om en Dal i det saksiske Svejts skriver han: „Det er som om man kom i Naturens store Tempels Skriftestol, hvor Engle byde velkommen, og har end Naturens Stemme noget Rædselfuldt, dvæler man dog gjerne her, ligesom et Barn seer en Faders Godhed og Moders Ömhed selv i deres strenge Formaninger“. Saaledes vidne mange Blade i hans Dagbog om, at han ved Alt hvis Storhed og Skjönhed greb hans Sjæl straks hævede sin Tanke til den himmelske Fader. Hvormeget mere maatte da ikke dette være Tilfældet i hans sidste Aar. Og saaledes var det. Naar ofte Forfatteren af disse Linier vandrede med ham i Aftenstunden, förtes næsten altid Tanken og Talen uvilkaarligt hen til de Ting som höre til Guds Rige, da udtaltes Troens og Haabets evige Sandheder, og med fornyet Fred i Hjertet skiltes de da fra hinanden.

Det er naturligt, at en Mand med dette fromme, sanddru og kjærlige Sind maatte blive en elskelig Ægtemand og Familiefader. Han var sin unge Hustrus ömme og forstandige Vejleder, og hvert

Aar knyttede Baandet fastere inellem dem; hun ærede og elskede ham, og han omfattede hende med den inderligste Omhu. Derfor blev deres Pagt stærkere end Döden, — derfor fandt hun Styrke til at staae med Tro og Haab ved hans Dödsleje, læse for ham de tröstende Psalmer og gjøre ham Afskedstimen blid; derfor finder hun Styrke endnu til at hente sine bedste Glæder fra Erin-dringen og Haabet, og at virke i hans Aand for sine Börn og Alle som han elskede.

Hans Venner savne ham, og iblandt dem ikke mindst den Ven der skriver disse Ord. Han glemmer aldrig de 12 lykkelige Aar det forundtes ham at leve i næsten daglig Omgang med den elskelige Hedenfarne, glemmer ikke hans belærende og oplivende Samtaler, glemmer ikke hvor beredvilligt han offrede Tid og Kræfter for at hjælpe ham med hans ældste Söns Undervisning. Thi det er vist, at Fabritius fölte en Glæde ved at kunne virke for Andre, selv da naar dette ikke kunde skee uden ved at anstrenge sig selv. Og da fölte man aldrig, at det var et Offer han bragte, hvorfor han ventede Tak; han gjorde det med et villigt, uegenlyttigt Hjerte.

Han og hans Brödre vare ikke opdragne sammen, og först de senere Aar bragte dem i den nærmere Forbindelse som Samlivet skjænker. Men stadigt var det hans Tanke at virke for dem, stadigt laae deres Vel ham paa Hjerte. Det er en Glæde at læse nogle Breve til hans yngste Broder, Sören, som ere opbevarede; man seer deraf, hvor dybt han fölte Savnet af ikke at have levet sin Ungdom med dem. Saaledes skriver han til denne Broder: „Gid det Baand som omslyngede Dig og Hans ogsaa havde naaet mig; hvor lykkelig vilde jeg da have skattet mig, hvis mit Venskab og min Erfaring — thi jeg reves og fra Moders Barm og selv i Godheds Favn fölte jeg mig fremmed — kunde have tröstet Eder i Eders forladte Stilling“. Noget derpaa kom han i nærmere Forhold til sin Broder Hans, da denne mödte ham paa hans Rejse i Mynchen og fulgte med ham over Venedig og Milano til Genf, hvor han forblev i længere Tid, medens vor F. rejste til Kjöben-

havn. — I et andet Brev til den yngre Broder minder han om, hvor nödvendigt det er at danne sig til en bestemt Stilling i Livet, for at kunne virke kraftigt og gavnligt. „Först da” skriver han „naar man har banet sig en sikker Vej, seer man sig istand til, forsaavidt det er gjörligt for os Mennesker, at opfylde de Pligter mod os selv og Andre som Religionen og Fornuften paalægger os”. Saa alvorligt skriver den 23aarige Mand og skriver det fra det larmende Paris, hvor han dengang opholdt sig. — Nu savne Brödrene ham og ofte tænke de med Kjærlighed paa ham.

Men han savnes tillige i en anden Kreds, — i det Sogn hvor han levede sine sidste 12 Aar. I Begyndelsen vare der ikke Faa som ej ret forstode at paaskjønne ham; thi han var for dem der ej nærmere kjendte ham tilbageholden og stille; men jo mere man levede med ham, desto klarere fremlyste hans forstandige Blik og ædle Sind. Deraf kom det, at han med hvert Aar blev mere agtet og elsket i Sognet, og at Efterretningen om hans Död bevægede mange Hjertes; da föltes det almindeligt, hvor stort et Tab man havde lidt, og mest af alle sörgede Beboerne af Husene paa hans Ejendom over deres gode, hjælpsomme Herre, og han fortjente det af dem. Endnu den sidste Maaned förend han rejste anvendte han til at sikkre dem deres Stilling; han udstedte Fæstebreve, nedsatte yderligere deres allerede forhen særdeles billige Afgift, og det gjorde han medens hans Legeme med hver Dag blev svagere, medens hver Time han sad ved Skriverbordet kostede ham Anstrengelse. Og for at ingen Arbejder skulde savne Brödet i hans Fraværelse, paalagde han ved Afrejsen sin Forvalter, at alle Husmænd skulde stadigt have Arbejde, selv da om det ikke maatte behöves til Gaardens Drift, og selv de der ved Alder eller Svagelighed kun formaaede at udrette Lidet.

Han elskede sit Fædreland og var dansk med Liv og Sjæl. I hans Dagböger vender ofte Tanken sig til Danmark. „Du Karlsvogn” skriver han „lede mig mod Nord og vise mig, hvor gamle Danmark ligger”. Han ender Dagbogen med den franske Digters Ord:

Amour de nos foyers, quelle est donc ta puissance,
 quels lieux sont préférés aux lieux de la naissance,
 c'est toi, qui nous rend chers les noms de nos ayeux!

Derfor led han saameget under de farefulde Tider der kom over Landet, og Sorgen derover bidrog vistnok ikke Lidet til at fremkalde og nære den Sygdom der førte ham til Döden. Hvor inderligt længtes han efter at see Danmark gaae sejrrig ud af Kampen. Hvor oplivedes han ved Fredericia-Slaget. Hvor önskede han paa sit sidste Sygdomsleje at være i Danmark. Han var dets tro og ædle Sön. Saa hviler han nu i Fred i den danske Jord og lever i de danske Hjerter der kjendte ham!

Georg Filip Schmidt, Justitsraad, Ridder af Dannebrog, död i Altona d. 20de Oktb. 1849. Han var mest bekjendt under Navnet „Schmidt fra Lybek”, som han tillagde sig efter denne sin Födeby, i hvilken han var födt d. 1ste Jan. 1766 af en der bosat gammel adelig Kjöbmands-Familie. Sin förste Dannelse erholdt han af Privatlærere. I hans Födeby's Gymnasium, som han senere besögte, herskede dengang, ved Siden af den videnskabelige Undervisning, megen poetisk Virksomhed (Betriebsamkeit). I stor Anseelse stod især den Göttinger Digterforening med sine Medlemmer: Greverne-Stolberg, Voss, Hölty, Claudius, Bürger og Andre. Den Tone som disse talentfulde Mænd angave i deres Digte, hylkede ogsaa Schmidt i sine förste poetiske Forsög. Opmuntret blev han især af H. V. Gerstenberg, Ugolinos Forfatter, der dengang levede som kongl. dansk Resident i Lybek, hvem Schmidt havde mangen Anvisning at takke over Harmoni og Teknik i Poesien. I Aarene 1786—90 studerede han i Jena og Göttingen og fuldendte Rets- og Kameralvidenskabernes Studium. Familieförholde nödte ham til at forlade Retsvidenskaben og hellige sig Theologien *).

*) Saaledes i N. Nehr. d. Dtsch. för 1849, hvorimöd den Afdöde i sine Optegnelser til Ordenskapitlet siger, at det var af Tilbøjelighed og Familieförholde at han senere vendte sig til Lægevidenskaben.

saa lidet dette Studium end stemmede med hans Tilbøjelighed. Hans Forældres Død satte ham i Besiddelse af en ikke ubetydelig Formue. For at kunne tilfredsstille den i ham opvaagnede Rejselyst, studerede han Lægevidenskab, og begav sig i dette Öjemöd atter til Jena. I den der levende Digterinde Sofie Mereaus Hus lærte han den senere (1806) som Hofmedikus i Vejmar afdöde äldste Sön af Herder at kjende. Ved ham blev S. kort efter personlig be- kjendt med Herder selv, ligesom med Wieland, Göthe og Schiller. Hans tidligere Tilbøjelighed til Poesi vaagnede nu igjen og tog en bestemt Retning. Studiet af Medicinen forsönte han dog derover ikke. For dettes Skyld begav han sig i 1795 fra Jena til Kjöben- havn, hvor han under et halvandelaarigt Ophold tilbragte nydelses- rige Dage i Omgangen med den grevelig-Reventlovske Familie, i hvilken han var bleven indfört ved Grev Christian af Stolberg. Tilbagevendt fra en Rejse gennem Sverrig, opnaaede han i Kiel, ved d. 7de Decb. 1797 at forsvare sin Inauguraldissertation „sistens melioris Nosocomii schema" (Kiel 1797), den medicinske Doktor- grad, opholdt sig en Tidlang i sin Fædrenestad og gik derefter et Par Aar paa Rejser, hvorved han navnlig gennemdrog en stor Del af Tyskland. Den lægelige Praksis som han først havde drevet i Lybek, siden i flere Stæder i Sydpröjnsen og tilsidst i Varschau, opgav han, da den som Stifter af flere Filanthropier be- kjendte Grev Ludvig af Reventlov kaldte ham til et af ham paa Brahetrolleborg i Fyen oprettet Institut, hvorhen han begav sig i Aaret 1800. Han var her Lærer i Handelsvidenskaberne, Historien og den engelske Literatur. Efter tre her tilbragte lykkelige Aar fattede han den Beslutning at hellige sig den danske Statsj eneste. Allerede under 19de Febr. 1802 var ham allernaadigst forundt dansk Indfödsret. Han blev senere Sekretær hos Gchejme-Stats- Minister Grev Schimmelman i Kjöbenhavn (Grev Reventlovs Svo- ger). Boende i Grevens Hus og optaget som Ven i dennes Fa- milie, kom Schmidt i mangesidig Berörelse med de mest dannede Mænd i Kjöbenhavn.

Under 4de Juli 1806 blev han udnævnt til 2den Direktör for

det kongelige Fiskeri- og Handels-Institut i Altona og tillige til 4de Direktør for Bankkontoret sammesteds, ligesom den 22de Maj 1807 til Medadministrator for de kongelige Værker i Poppenbyttel og Hoherdamm. Under 9de Sept. 1807 udnævntes han til Medlem af Veksel-Komiteen til Undersøgelse af storbritanniske Veksler, og d. 21de Decb. s. A., ved Organisationen af Borgervæbningen i Altona, til Divisjons-Major ved samme. Efter at være udtraadt af Direktionen for Bankkontoret, blev han under 19de Febr. 1812 ansat som Medadministrator af det kongelige Laane-Institut. I dette Aar blev ham ogsaa overdraget Tilsynet med Fabrikationen af de saakaldte Repræsentativer og Skatkammerbeviser. Desuden var han i Egenskab af Direktør ved det ommeldte Handelsinstitut tillige Meddirektør for det siden Elbspærringen oprettede Kolonialvare-Interessentskab. — Under 13de Jan. 1813 blev han allernaadigst udnævnt til første Administrator ved den nyoprettede Rigsbank med virkelig Justitsraad Rang. Efter at have nedlagt samtlige sine Embeder i Altona, gik han til Kiel, for der at forestaae Rigsbank-Komiteen for Hertugdømmerne. D. 2den Maj 1816 udnævntes han til Medlem af den Kommissjon der allernaadigst blev sammenkaldt til Slesvig for at gjøre Forslag angaaende Hertugdømmernes Adskillelse fra Rigsbanken. Under 14de Aug. 1816, efterat Rigsbanken var overgaaet til den nuværende Nationalbank, blev der allernaadigst forundt ham Bestalling som virkelig Justitsraad. Og da ifølge Patentet af 4de Juli 1818 Bankinstituttet i Altona med 1ste Febr. 1819 traadte i Virksomhed, udnævntes han til første Direktør ved samme fra bemeldte Tid at regne. I 10 Aar forestod han dette Embede, indtil en stedse mere tiltagende Afældighed af Kræfterne nødte ham til, for at kunne gjenerholde sin Sundhed, at nedlægge det med 1ste Febr. 1829 som Slutningen af det 10de Regnskabsaar, hvorefter der saaledes forundtes ham Afsked i Naade; og blev han til samme Tid, d. 10de Febr. 1829, benaadet med Dannebrogordenens Ridderkors. Fra nu af og indtil sin Død levede han i Altona i misundelsesværdig Uafhængighed og i lykkelige ydre Forholde.

Schmidt var en i flere Videnskabsfag velbevandret Mand, der ved Studium af de gamle Klassikere og de bedste nyere Skribenter havde erhvervet sig en sjelden Grad af Dannelse. Foruden den allerede nævnte medicinske Doktordisputats og en theologisk Afhandling over de to første Kapitler af Mathæus (Lybek 1790), udfoldede han en ikke ubetydelig literær Virksomhed ved igjennem en lang Række af Aar at levere dels poetiske, dels historiske Bidrag til forskjellige Blade og Tidsskrifter. De førstnævnte, i hvilke det Lyriske træder tilbage for Reflektionen, samlede hans Ven, nu afdøde Konferentsraad Schumacher, og udgav i Altona 1821 under den simple Tittel: „Lieder von Schmidt von Lübeck“. 2den forøgede Udgave udkom sst. 1826. Af de sidstnævnte, som især findes i sl. holst. Prov. Ber., staatsbürg. Mag., nordalbing. Blätter o. fl., ere ligeledes de vigtigste samlet udgivne under Tittel „historische Studien“ Altona 1827; de dreje sig fornemmelig om hans Fødeby's saavel som Slesvigs og Holstens samt tilgrændsende Landes tidligere Historie. (Vi nævne heraf blandt andre: De lauenborgske Lande under Kong Valdemar II; Lybeks allerældste Historie; Magnus af Vedderkop, hertugelig gottorpsk Gehejmraads-Præsident; Christian Augusts stridige Bispevalg; Hertug Carl Frederik; Inddragelsen af Grevskabet Rantzau ved Kong Frederik IV; Gottorpsk Forsøg, at bringe Grevskabet Rantzau til sig; Biografier over H. V. Gerstenberg, L. C. Sander, C. L. Liscow, o. fl. and.) Schmidts lithograferede Billede findes foran 2den Udgave af hans „Lieder“.

Etatsraad og forhenværende Borgemester og Byskriver i Neustadt i Holsten, Ridder af Dannebrog, **Peter Christian Hartvig Romundt**. Var født i Aaret 1778 i Glykstad; hvor Faderen, Paasche Frederik Romundt, var 2den Borgemester, indtil 1810, og Kjøbmand. I den derværende Latinskole erholdt han sin første videnskabelige Dannelse, og bestemte sig snart for Retsvidenskabens Studium. Mikkelsdag 1796 blev han inskriberet ved Universitetet i Kiel, gik i Efteraaret 1798 til Göttingen, og efter et Aars Ophold der igjen paa et Aar til Kiel. I Efteraaret 1800 indstillede han sig til Kandidat-Eksamen ved den daværende

kongl.*) holstenske Landsregjering i Glykstad, hvorved der tillagdes ham 1ste Karakter med Udmærkelse. Sin praktiske Løbebane begyndte han ved den kongl.*) holstenske Landsregjering, idet han først ansattes som Frivilling, senere som Auskultant, ved dette Kollegium. Efter 3 Aars Forløb, og navnlig under 20de Jan. 1804, behagede det H. Maj. Kongen at udnævne ham til Borgemeister og Syndikus (Byskriver) i Staden Neustadt, hvilket Embede han siden vedblev at beklæde i 45 Aar; tillige overdroges ham Birkedommer-Embederne ved flere adelige Godser i Omegnen. Under 17de Juni 1815 blev han allernaadigst udnævnt til Justitsraad og under 18de Jan. 1825 til Etatsraad, ligesom han den 1ste August 1829 benaadedes med Dannebrogordenens Ridderkors.

Tvende mærkværdige hans Embedskreds vedrørende Tildragelser forefaldt i hans Embedstid: Krigstilstanden i 1813, der ogsaa traf Neustadt, om end i mindre Grad end andre holstenske Stæder, og den ødelæggende Ildebrand den 28de og 29de Sept. 1817, ved hvilken næsten Halvdelen af de derværende Bygninger blev lagte i Aske. Paa allerhøjeste Befaling blev til at regulere Stadens Gjenopbyggelse en Brandkommissjon nedsat og Romundt udnævnt til dens første Medlem; og et Bevis paa, at hans Bestræbelser for, i denne for Kommynen saa betrængte Tid at virke hvad han formaaede til Byens og sine Medborgeres Tarv, ikke havde været forgjæves, erholdt han derved, at efter Forretningens Tilendebringelse blev Hans Majestæts allerhøjeste Tilfredshed med hans Virksomhed i samme ham tilkjendegivet.

Foruden de alt anførte Æresbevisninger, erholdt han i Aaret 1832 et nyt Tegn paa Kongens og Regjeringens Tillid, derved at han blev valgt til Medlem af de erfarne Mænds Forsamling som i bemeldte Aar blev indkaldt til Kjöbenhavn for at raadslaae om

*) Det turde maaske være værd at lægge Mærke til, at dette Ord findes saaledes begge Gange i den Afdødes Optegnelser til Ordenskapitlet af August 1829. Naar det i N. Nekr. d. Dtsch. siges, at han tog Eksamen i 1799, maa dette, ligesom flere andre Fejl, upaatvivlelig være at berigtige efter Optegnelserne, saaledes som ovenfor anført.

Anordningen af den paatænkte ny Provindsialstænder - Indretning for Hertugdømmerne Slesvig og Holsten.

Den 16de August 1807 havde Romundt ægtet Johanne fød Siemen fra Glykstad, efter hvem han blev Enkemand den 23de Maj 1840, da hun døde i sit 54de Aar. Efterat han i længere Tid havde været syg, erholdt han i Slutningen af Januar 1849 efter Ansøgning sin Afsked fra de af ham beklædte Embeder; men han nød ikke længe godt af den ham bevilgede Pensjon, da han endnu i samme Aar, den 31te Oktb., afgik ved Døden i sit 72de Aar, efterladende Børn, Börnebørn og Svigerbørn.

Som egentlig Skribent optraadte han ikke; dog har han leveret nogle smaa Bidrag til „sl.-holst.-lauenb. Pr.-Berichte“, blandt andre: Fortegnelse over de milde Bidrag som ere indkomne til Indvaanerne af det næsten ganske iaskelagte Neustadt, 1820 2det Hefte.

Entlediget Professor i Filosofi og Filologi ved Kiels Universitet Dr. Filos. **Johan Mathias Schultz**, død 10de Decb. 1849. Født d. 27de Marts 1771 i Skodborg, Haderslev Amt, af de hæderlige Forældre, Mathias Schultz og Agnete f. Schmidt. Efterat de første Forkundskaber vare ham bibragte i Fædreneuset, blev han i sit 12te Aar sat i Haderslev Latinskole, og drog, efter at have gennemgaaet denne, i Foraaret 1789 til Universitetet i Jena for at studere Theologi og Filologi. Han blev Medlem af det latinske Selskab sammesteds og gik senere til Kiel. Sine skjønne Kundskaber havde han at takke, at han allerede under 18de Decb. 1793, altsaa i sit 23de Aar, blev beskikket til Konrektor ved Domskolen i Slesvig. I Efteraaret 1795 indstillede han sig her til den theologiske Examen rigorosum paa Gottorp Slot og erhvervede sig ved samme første Karakter. Senere viste han sig ogsaa som Skribent som lærd Filolog, og saaledes skete det, at han under 12te Nov. 1802 blev udnævnt til overordentlig Professor i Filosofi og den gamle Literatur ved Universitetet i Kiel, hvilket Embede han dog først efter en Rejse gennem en stor Del af Tyskland tiltraadte i det følgende Aars Efteraar. I Kiel holdt han i en

lang Række af Aar Forelæsninger over romerske Oldsager, enkelte af Oldtidens klassiske Skribenter samt Filosofiens og Videnskaber-nes Historie, hvilke efter den Afdödes egen Yltring vare med Hensyn til hans Stilling temmelig besøgte; efter N. Nokr. d. Dtsch. vare de ikke meget stærkt besøgte, da hans Foredrag var temmelig lört. I Aaret 1836 blev han ved de i Kjöbenhavn stedfindende akademiske Promotioner i Anledning af Reformationens Sekularfest kreeret til Dr. Filosofix ved vort Universitet, efterat han ifölge den fra samme udstedte almindelige Indbydelse havde meldt sig med en Dissertation: *Apparatus ad annales criticos rerum Græcarum collecti*, hvilken han dog paa Grund af sin Alder og den lange Rejse han ellers maatte have gjort i en ublid Aarstid blev allernaadigst fritaget for mundtligen at forsvare. (Afhandlingen var maaske en Fortsættelse af det neden anförte Skrift: *Specimen apparatus o. s. v.*).

Iövrigt yltrer den Afdöde sig i sin ved samme Lejlighed i Universitetets Festprogram indförte Selvbiografi saaledes (efter at have omtalt sine Forelæsninger i Kiel, som ovenfor anført): „Derefter fulgte to for mig meget ulykkelige Aar, 1826 og 1827; i det förste af hvilke jeg blev skuffet ved tomme Löfter, ligesom i det andet bragt til det Yderste. To Aar derefter döde min Kone, min eneste Tröst i Modgangen, men som ikke længer formaaede at bære Ulykkens tunge Byrde. Staaende paa et og samme Punkt i fulde 30 Aar, kunde jeg aldrig naae dem som ilede mig forbi, og er ikke bleven med Ros bemærket af Nogen uden af Böttiger (*S. Ueberlieferungen z. Geschichte, Literatur u. Kunst der Vor- u. Mitwelt. Herausgeg. v. Ebert. Dresd. 1827 No. X S. 131**), hvis gode Villie har fortjent af mig, at jeg ved denne Lejlighed taknemmelig dvæler ved hans Minde“.

Den 18de Decb. 1843 fejrede Schultz sit 50aarige Embeds-

*) Paa det anf. St. roses Sch. som en dygtig Forstander for det nylig orgniserede filologiske Seminarium, og som den der ved en for nylig udkommen Pröve af et stort Værk (*Spec. appar. ad ann. crit. rer. Græc. Kil. 1826. VIII og 43 S. 4.*) har berettiget til ualmindelige Forventninger om bemeldte Værk.

jubilæum. I 1848 ansögte han formedelst Alderdomssvaghed om sin Entledigelse, som ogsaa blev ham bevilget. Han opslog nu sin Bopæl i Landsbyen Kvikborn nær Altona, hvor hans Plejedatters Forlovedes Forældre levede. Han havde nemlig ingen Börn selv, skjönt han to Gange var gift. Hans første Kone var Lucie Charlotte Dau, hvem han ægtede allerede som Konrektor, og som i mere end 30 Aar led af en ulægelig Sygdom. Efter hendes Död ægtede han i Febr. 1837 Demoiselle Antonia Albers, Forstanderinde for en Pigeskole i Hamborg. Da han heller ikke med hende fik Börn, adopterede han en fattig Pige fra Sjælland, som maatte antage hans Navn; hun hedder Adolfine Ogilvie Schultz. Han dödte den ovenanførte Dag i Kvikborn efter lang Sygelighed, henimod 79 Aar gammel.

Foruden det alt anførte Skrift har han dels oversat, dels udgivet flere af de græske Klassikere, og ligeledes oversat paa Tysk et Par danske Afhandlinger eller Taler. I 1803 udgav han „Vorläufiger Entwurf der allgem. Geschichte d. Wissenschaften und schönen Künste“, og har dels særskilt udgivet, dels meddelt til literære og andre Tidsskrifter forskjellige mindre Afhandlinger og Bidrag.

Generalmajor og Chef for Artilleribrigaden, Kommandör af Dannebrog og Dannebrogsmænd, **Carl Gustav Henrik Bauditz**. Søn af den d. 9de April 1816 afdöde afskedigede Generallöjtnant og Ridder af Dannebrog Frederik Carl Bauditz, som efter sine egne Optegnelser til Ordenskapitlet var födt i August 1741 paa Travendal, hvor Faderen var Overförster og Amtsforvalter i Tjeneste hos den afdöde sidste Hertug Frederik Carl i de Plönske Lande. Han anvendte sin Ungdoms Tid til det juridiske Studium og frekventerede det Breitenauske Gymnasium i Plön indtil 1758. Da de danske Tropper forsamlede sig i Holsten, sögte han Militærtjeneste med Anbefaling af bemeldte Hertug Frederik Carl, og gik 1762 med den danske Hær ind i det Meklenborgske, fra hvilken Tid han uafbrudt vedblev at tjene i Militær-Etaten under 3 danske Konger, idet han 1761 befordredes til Fændrik, 1763 til

Sekondlöjtnant, 1769 til Premierlöjtnant, 1772 til Kapitajn, 1787 til Major, 1796 til Oberstlöjtnant, 1803 til Oberst og 1808 til Generalmajor, hvorhos han under 28de Jan. 1813 bennadedes med Ridderkorset af Dannebrog. Han giftede sig 1772 med S. D. Köye, efter hvem han blev Enkemand 1785, og blev i dette Tidsrum Fader til 5 Sønner og 1 Datter. Sønnerne indtraadte alle i kongelig Tjeneste, og den sidste af dem var den her omtalte Generalmajor, som døde d. 11te Decb. 1849, ligesom den næstsidste, hans to Aar ældre Broder (f. $\frac{27}{6}$ 1778) Ferdinand Christian Fürchtegott B., var død d. 29de April s. A. som Hofmarsjal hos Hs. kongl. Højhed Arveprindsen, Generalmajor à la suite i Armeen, Storkors af Dannebrog og Dannebrogsmænd.

Af de nysnævnte Forældre blev C. G. H. Bauditz født i Helsingør d. 29de Juni 1780. Nogle af sine Barndomsaar henlevede han i Ribe, medens Faderen her stod som Major ved et jydsk Infanteriregiment. I sit 14de Aar, og efter at være privat forberedt af Ingeniørmajor J. H. Steffens, blev han i 1794 optaget i det daværende Artillerikadet-Institut, hvilket han i faa Aar gjennemgik, og blev i Begyndelsen af 1798 derfra dimitteret og udnævnt til Sekondlöjtnant ved Artilleri-Korpset med Anciennitet fra 12te Febr. 1796. I de første Par Aar af sin militære Løbebane var han til Tjeneste ved Korpset i Kjöbenhavn. I Aaret 1800 — hvor saa at sige de første Spor af Ufred for Fædrelandet viste sig — var han ansat til at assistere ved Monteringen af Citadellet Frederikshavn, og ved den paafølgende Esteraarsmanövve som Hjælpe-Generalkvartermester ved Generallöjtnant Prindsen af Vyrtembergs Stab. Da ved Udgangen af samme Aar et Armékorps skulde gjøres mobilt under Kommando af Landgreve Carl af Hessen, blev Bauditz kommanderet til Holsten, og forblev her i adskillige Aar som tjenstgjørende ved bemeldte Armékorps, i hvilken Periode han oprykkede til at blive den 23de Juli 1802 Premierlöjtnant og d. 5te Decb. 1806 Kapitajn. I September 1807 fik han Ordre at afmarsjere med den ham underlagte Kanondeling til Sjælland; i Odense modtog han allerede den sørgelige Efterretning om Kjöbenhavns

Kapitulation, men fortsatte nu Marsjen over Smaaøerne til et Kantonnement i Hirsholm, hvor han gjorde Tjeneste i den saakaldte Avantgarde under Generalløjtnant Evald, idet hans Deling tjente som Reserve, naar et eller andet Punkt af Kysten, som var underlagt Avantgarden, blev truet: saaledes bleve flere Gange fjendtlige Skibe, der vare opbragte af danske Kapere, forsvarede mod engelske Krigsfartøjer, der søgte at gjenerobre de tabte Priser. I den nævnte Stilling forblev han ogsaa senere med sin Kanondeling, som henhørende til den 1ste Armédivisjon under Kommando efterhaanden af Prindserne Christian Frederik og Frederik Ferdinand samt Generalmajorerne Bauditz og Fribo, indtil han efter Fredens Slutning i Februar 1814 marsjerede tilbage til Standkvarteret i Kjöbenhavn. Her forblev han siden stedse ved den danske Artilleribrigade, tillagdes under 13de Decb. 1823 Majors Ancjennitet og under 20de Decb. 1824 Majors Karakter, blev d. 27de Jan. 1823 udnævnt til Batteri-Brigade-Kommandör, d. 13de Febr. 1830 til tjenstgjørende Major ved Brigaden, og d. 22de August 1832 til Oberstløjtnant og Kommandör for samme. Under 6te April 1840 forundtes ham Karakter som Oberst; ved Arméforandringen i Juli 1842 blev han Kommandör for det 1ste Artilleriregiment, og udnævntes under 4de Maj 1844 til Chef for Artilleribrigaden og til Generalmajor, hvilken Post han beklædte til sin Död. Af Kongen hædredes han d. 28de Oktb. 1836 med Ridderkorset af Dannebrog, d. 28de Juni 1845 med Kommandörkorset og d. 12te Febr. 1846 — den Dag da han fejrede sit 50de Aars Embedsjubilæum — tillige med Ordenens Sølvkors.

Med en overordentlig Interesse for sit Vaaben og megen Forretningsdygtighed — den han navnlig lagde for Dagen som Medlem af mange forskellige Kommissjoner, saasom Indskydnings-, Optællings-, Konstruktions- og Regulerings-Kommissjoner, Kommissjon til at udarbejde et nyt Tjenestereglement, til at udarbejde adskillige Forslag Artillerikorpset vedkommende m. m. — forbandt den Afdöde en utrættelig Omsorg for sine Undergivnes Vel; hans bramfri Virksomhed og ædle Hjerter ville erhverve ham en Plads i de Manges Erindring der have virket med ham i Fædrelandets

Tjeneste. Som Borger i Samfundet var han ved sine jevne og milde Sæder og fordomsfri Anskuelse elsket og højagtet. Skjønt hørende til en ældre Skole, fra hvilken han medbragte en rig Tradition, der med ham er gaaet tabt, vidste han med sit klare Blik at fatte Nutiden og dens Opgave. Det faldt i hans Lod, saavel i Begyndelsen som især i Slutningen af sin Bane at opleve store Begivenheder, men skjönt i en fremrykket Alder, stod han urokket og utrættelig i Opfyldelsen af sine Pligter; og ihvorvel han ikke selv tog aktiv Del i den sidste Krig, havde han den Ære og den store Tilfredsstillelse at staae i Spidsen for det danske Artilleri paa en Tid da dette udviklede sin højeste Glands; han havde den Lykke at borttrykkes under Udøvelsen af sit Kald.

Bauditz indgik i Aaret 1808 Ægteskab med Sofie Dorothea Frederikke Jahn, Datter af Dr. med. Jahn, Landfysikus i Hejle. Hun døde, efter længere Tids Svagelighed, pludselig den 1ste Maj 1848, 62 Aar gammel; han selv fulgte hende halvandet Aar senere, efter faa Dages Sygeleje, den alt anførte Dag. 8 Børn leve efter Forældrene, 5 Sønner og 3 Døttre; af de førstnævnte tjene idelmindste 3 i Armeens Rækker, en 4de, Student ved Kjöbenhavns Universitet 1829, er nu konstitueret Branddirektör i Tönder Amt.

Kammerherre og Godsejer, Kapitajn a la suite i Armeen, Ridder af Dannebrog, **Jörgen Erik Frederik Skeel** til Birkelse. Udsprungen af den gamle og beröimte adelige Skeelske eller Scheelske Familie, var han födt i Odense d. 20de August 1803, af Forældrene Kammerherre og Major Sofus Peter Frederik Skeel til Birkelse (f. $\frac{22}{7}$ 1775, d. $\frac{22}{11}$ 1826) og Amalia Hedevig f. Grevinde Trampe (f. $\frac{2}{8}$ 1776, d. som Enke). Farfaderen var Jörgen Erik Skeel, der døde den 11te Januar 1795 som Gehejme-Statsminister, Ridder af Elefanten og hvid Ridder, og efter hinanden havde været Stiftamtmand i Bergen, Præsæs for Finanserne, Gehejmerraad, Landdrost i Pinneberg, Justitiarius i Højesteret og 1ste Deputeret i Generaltoldkammeret, og som igjen var Sön af Holger Skeel, Herre til Birkelse, Faarevejle, Mullerup og Mörup, Gehejmerraad og Stiftamtmand först i Ribe, siden i Sjælland (f. 1692, d. $\frac{9}{3}$ 1764).

J. E. F. Skeel opvoksede paa Landet, først paa Brobygaard i Fyen, som Faderen ejede og drev indtil han ved sin Tantes, Kammerherreinde Skeel f. Cicignons, Död i 1815 — Enke siden 1798 efter Kammerherre og Major Frederik Christian Skeel til Birkelse, Mullerup og Nakkebölle — arvede Stenhuset Birkelse, et Par Mil fra Aalborg, og derefter paa denne sidste Gaard, og hans Opdragelse var meget forsömt, indtil han, omtrent en Snøs Aar gammel, blev sendt over til Kjöbenhavn for her at forberedes for en militær Bane. Formedelst sine ringe Forkundskaber maatte han imidlertid finde sig i at trække Kadettröjen paa og sidde paa Bænk med meget mindre Personer; dog varede det ikke længe inden han blev ansat som Sekondlöjtnant a la suite ved Livgarden til Fods, og efterat han havde opfyldt Anordningerne om Offiserseksamen, tillagdes ham under 25de Maj 1825 Anciennitet som Sekondlöjtnant. I denne Stilling forblev han nu i nogle Aar, udnævntes den 22de Maj 1826 til Kammerjunkere, og oprykkede den 3die Juni 1832 til Premierlöjtnant i Garden; men allerede under 5te Juni 1833 udtraadte han efter Ansögnings af sit Nummer og blev sat a la suite forelöbigen paa 2 Aar; han indtraadte ikke senere i Nummer eller i aktiv Tjeneste, men vedblev dog at staae blandt Armeens Offiserer a la suite indtil sin Död, og under 7de Okt. 1839 forbeholdtes ham Kapitajns Anciennitet. Den 10de Juni 1841 benaadedes han med Kammerherrenöglen og den 1ste Jan. 1849 med Ridderkorset af Dannebrog.

Medens Skeel levede i Kjöbenhavn som Löjtnant i Garden*), tog han som god Kammerat vistnok ogsaa sin Andel i de mindre gedigne, for ej at sige tomme, Adspredelser der ansees nödvendige for at faae Ende paa Garnisonslivets Kjedsommelighed; men ifölge sin gode sunde Natur kunde han ikke finde Smag i et indholdslöst Forlystelsesliv, og hengav sig kun i forbigaaende Öje-

*) De efterfölgende Bemærkninger ere for det meste Uddrag af en i Kjöbenhavnsposten for 27de Febr. 1850 og fg. Num. indført Skitse: „til Erindring om Erik Skeel og hans Tid“.

blikke dertil. Det Liv og den gode Tone hvortil han fra Hjemmet var vant maatte mere hendrage ham til behagelige huslige Kredse, og hans gode Navn og Familie, i Forbindelse med hans Stilling og Personlighed, aabnede ham let Adgang til de interessanteste og mest dannede Kredse i Hovedstadens Selskabsliv. Ogsaa kom han temmelig hyppigt til Hoffet, og det var navnlig i disse Aar at han lagde Grunden til det hjertelige Venskab der knyttede ham til Hans Majestæt vor nuværende Konge, og som varede til hans Død. Skjønt han havde lært Hovedstadslivet at kjende i dets forskjelligste Skikkelser, havde det aldeles ikke medført nogen Forandring i hans Hjerter eller Karakter. — Hans Personlighed var højst mærkværdig. Hans kæmpemæssige Legemsformer havde udviklet sig i ædel Proportion, til en sand Typus af mandig Kraft og Skjønhed. Der fandtes faa Mænd i Kjöbenhavn som naaede ham i Højde, men han saae ikke saa høj ud, fordi han havde den dertil svarende Brede og Muskelfylde. I hans hele Holdning var der en saa naturlig og behagelig Ligevægt, at man slet ikke fölte sig trykket ved at staae lige over for denne mægtige Gestalt. Hertil bidrog heller ikke mindst hans aabne, ærlige Ansigt, som forkyndte en Sjæl der fra Födselen af var ophöjet over al Smaalighed, og bar det umiskjendelige Præg af en gammel ædel Slægt, af en Adel som paa engang imponerer og vækker Velvillie, og hvis rene uforfalskede Udtryk i vore Dage bliver mere og mere sjeldent. Af hans blaa Öjne lyste Hjertensgodhed og skjelmisk gemytlig Munterhed, og Issen var bedækket af et mægtigt, tykt, guldblondt Haar, som mindede om de nordiske Kæmper fra Sagatiden. Da han siden levede som Herre paa Birkelse, skal engang en skotsk Adelsmand være kommet rejsende dertil, alene for at see Erik Skeel. Han havde tilfældigvis hört ham omtale, og skyede ikke en saadan lille Omvej, for Ansigt til Ansigt at skue det Urbillede af sine og vore fælles Forfædre som vel ogsaa i Skotland nu mere og mere forsvinder. Og han har vistnok i ingen Henseende fundet sin Fantasi og sine Forventninger skuffede, thi hvad Opdragelsen havde forsömt, havde her Naturen i rigeste Maal gjort godt.

Det var en af disse lykkelige Naturer som hvor de vise sig uvilkaarlig vinde alle Hjerter.

Efterat han havde forladt den militære Banc, levede han stedse siden paa Birkelse for sine Interesser som Landmand og Godsbesidder. Ved Ödselhed og slet Bestyrelse, vel og som Følge af de uheldige Tidsforholde, var Stamhuset i hans Faders sidste Leveaar bleven bragt i en saa forringet Tilstand, at Mange endog tvivlede om at det kunde bevares for Familien. Hans kløge og forstandige Moder havde dog snart vidst at raade Bod herpaa, og ved velberegnete Indskrænkninger, og Besparelser og en dygtig Administration at bringe Gaarden og Godset paa Fode igjen, saa at kun nogle Aar efter Faderens Död vare forløbne, förend den retmæssige Stamherre, dersom han önskede det, selv kunde overtage Bestyrelsen. Dette gjorde han da ogsaa. Mange betragtede vel hans Hjemkomst med mistænksomme Öjne, og Landmændene af Faget saae ned paa ham med samme Ringægt, som paa en virkelig födt Kjöbenhavner. Men han beskæmmede snart alle Tvivlere. Den Lejlighed han, som alt anført, fra Ungdommen af havde haft til at leve sig ind i Landlivet og de didhörende Forholde, havde han, som det nu viste sig, benyttet med sand Interesse, og snart vaagne den gamle Lyst, og hjalp ham, i Forbindelse med hans naturlige gode Forstand og medfödde rigtige Blik, til hurtigt at tilægne sig det for hans Stilling praktisk Fornödne; som Landmand og Godsbestyrer lagde han snart saamegen Dygtighed og sundt Omdömme for Dagen, at han blandt sine Standsfæller og andre Landmænd vandt almindelig Tillid og Agtelse, og at man snart talte med megen Respekt om Kammerjunkeren paa Birkelse. Man maatte erkjende, at det efter hans Ankomst ikke gik tilbage med Godset, men fremad. Ja der var endog et Punkt hvori det snart lykkedes ham at gjöre et betydeligt Fremskridt. Thi medens han iövrigt forefandt Stamhusets Jorder allerede i saa god en Drift, at han her kun behövede at vedligeholde det Begyndte, var der en hidtil mindre paaagtet Side af Landbruget som snart blev Gjenstand for hans særdeles Opmærksomhed og Virksomhed, nemlig en forbedret

og udvidet Kvægavl og Kvæghandel, hvortil de gunstigste Betingelser her vare forhaanden; og dette Fag drev han med saamegen Iver og Held, at Birkelse snart blev et vigtigt Middelpunkt for den jyd-ske Kvæghandel, og han høstede af sin Deltagelse heri et over-ordentlig rigt Udbytte. — Ogsaa havde han senere store Fortjene-ster, ej blot for Stamhusets Vedkommende, ved at virke for Opdyr-kelsen af hidtil udyrkede Jorder, hvoraf der i Vensyssel findes saa mange; hvorved naturligvis en Mængde Hænder, der ellers maaske havde savnet Arbejde, baade nu og for Fremtiden sættes i Bevægelse.

Men der var en anden Side af hans Virksomhed som især danner Glandspunktet i hans Liv, og som længe vil bevare hans Navn i kjær og hæderlig Erindring, nemlig hans uinteresserede Virken for Bondestandens Opkomst og Befrielse fra trykkende Baand af ethvert Slags. Som et saadant havde især Hoveriet hvil-let som en tung Byrde paa Stamhusets Bønder, da man i Godsels Interesse havde troet at burde stille de størst mulige Fordringer til deres Tid og Arbejde, saa at de herved endog for en Del vare blevne forarmede. Overhovedet var Forholdet mellem Bøn-derne og Godsejerne i hine Egne paa den Tid ingenlunde stem-mende med den nyere Tids liberalere Anskuelser. Men disse havde i Skeels medfødte Bravhed og Humanitet fundet en heldig Jordbund, og det mærkedes ved hans Tilbagekomst til Jylland snart, at han ej alene aabent bekjendte sig til friere Anskuelser, men endog agtede at gjøre disse praktisk gjeldende, trods de Betænkeligheder og den Ugunst som dette ikke kunde andet end opvække hos de konservative Jorddrotter af den gamle Skole. Ho-veriets Ophævelse paa hans Godser mod en billig Erstatning blev nu den første Gjenstand i denne Retning for hans kraftige Virk-somhed; og uagtet en saa gennemgribende Reform naturligvis ikke lod sig udføre ved et Ord alene eller et udtalt Magtsprog, men var forbundet med en Mængde Vanskeligheder og Vidtløstigheder, saavel nedad som opad, lykkedes det dog snart hans gode Villie og Daadkraft i en forholdsmæssig kort Tid at bringe Vær-ket tilende til begge Parters Tilfredshed, saa at Birkelse under

Skeel var et af de første Godser i Jylland — udentvivel i 1838 eller 1839 — paa hvilke Hoveriet saaledes blev for den største Del ophævet. Den som Erstatning forlangte Afgift var ikke højere, end at Bønderne maatte erkjende det ny Forhold som en overordentlig Fordel, og om de end ikke altid, som vel i Begyndelsen hyppigen var Tilfældet, kunde erlægge Afgifterne i rette Tid eller i det fulde Beløb, saa vidste og erfarede de, at de havde med en mild Herre at gjøre, der med den største Godmodighed bevilgede Henstand og Eftergivelse, og i det daglige Liv beredvilligen kom Enhver imøde med Raad og Daad; og Skeel havde paa sin Side snart den Fornøjelse at see Bøndernes Velstand kjendeliggen at tiltage, uden at Godset i Virkeligheden led noget Tab derved.

Men han blev ikke staaende ved dette første Skridt alene, men forfulgte det antagne Princip i sine Følgesætninger; og han havde et fuldkommen sundt praktisk Blik for Alt hvad der paa dette Omraade kunde fremme det almindelige Vel uden at træde den Enkeltes Interesser for nær. Han virkede saaledes i muligste Udstrækning for alt Bøndergodsets Overgang igjennem Arvefæste til Selvejendom, og udvirkede for sit eget Vedkommende en kongelig Resolution af 13de Okt. 1847 for, at alt Stamhusets Fæstegods maatte saaledes afhændes i Arvefæste. Han var overhovedet en Talsmand for Tidens friere Ideer i den ommeldte Retning, og han var i denne Henseende en farlig Proselytmager; thi hans Personlighed var saa uimodstaaelig vindende, at selv de mest ondartede Stokaristokrater ikke ret kunde vredes paa ham for hans Anskuelse, men forsonede sig med disse for Personens Skyld. Dette viste sig saavel i de Forsamlinger af Landmænd, afvekslende i Jylland og Fyen, hvori han hvergang deltog med megen Iver og Virksomhed, som i den viborgske Stænderforsamling, af hvilken han i Institutionens sidste Aar var Medlem. Han optraadte og stemte her stedse i uforbeholden liberal Aand; næsten ene blandt de større Godsbesiddere virkede han med Varme og Kraft for Hartkornets Udjevning, for Husmandsstandens fuldstændige Emancipation m. m. I den Anledning maatte han i private Sammenkomster ofte høre ilde, og døje

mangen en lille Stikpille af sine aristokratiske Standsfæller. Men den Ugunst der saaledes fra denne Side gav sig Luft imod ham, overskred dog aldrig egentlig Grændsen for gemytlig Spøg og Satire; thi Ingen kunde, som sagt, for Alvor være fjendllig stemt imod ham; og selv om Skjemten kunde falde lidt i det Billre, optog og besvarede han den med sit godmodige joviale Lunc, som afvæbnede alle alvorlige Angreb.

I Forholdet mod sine Bønder var han i høj Grad elskværdig. Hans overordentlige Humanitet og venlige Sind havde snart gjort ham almindelig afholdt paa Godserne. Han omgikkes Bønderne som en Fader uden mindste Fornemhed, og forsømte, som alt omtalt, ingen Lejlighed til at virke for deres Vel. Et smukt Eksempel herpaa fik han endnu i sine sidste Dage Lejlighed til at vise mod en fra Krigen hjemvendt saaret Kriger, der var Husfæster paa Godset, ved ikke blot at eftergive ham den resterende Indfæstning, men tillige al tilkommende Fæsteafgift.

Den 12te April 1833 holdt Skeel Bryllup med sin Forlovede, Adelaide Charlotte Grevinde af Ahlefeldt-Laurvig (f. $11\frac{1}{2}$ 1811), Datter af Domherre i Lybek Carl Vilhelm Ferdinand Greve af Ahlefeldt, med hvem han havde gjort Bekjendtskab da hun lilligemed en Söster opholdt sig i Besög hos en Paarörende i Aalborg. Denne Forbindelse var knyttet af ren Tilbøjelighed, og fra nu af antog Livet paa Birkelse Præget af en hyggelig og venlig Huslighed, idet dog stedse en anstændig Overflod ligesom tittede frem gennem de simple Former, — i grel Modsætning til den overdaadige Pragt som havde hersket her i hans Faders Tider. Hun skjænkede ham efterhaanden 5 Börn, hvilke han opdrog ganske borgerligt, uden alle Fordringer og uden at lade dem ane den Velstand de engang havde ivente. Saaledes viste han sig ogsaa i sin huslige Kreds som en Sön af den nyere Tid.

Det er allerede ovenfor bemærket, at han i sin Tid var Medlem af den sidste Gang holdte viborgske Stænderforsamling. Han blev nemlig ved Valgene for 1841—46 valgt i Sædegaardsejernes Valgklasse for vedkommende Valgkreds som 1ste Suppleant, og han indkaldtes ogsaa til at give Møde baade i Forsamlingen i 1842 og

i 1844, men undskyldte sig begge Gange, hvorimod han som sagt mødte i 1846. Ved Valgene for Tidsrummet 1847—52 valgtes han i samme Valgklasse til 1ste Deputeret og deltog saaledes i den foreløbige Forsamling 1848. Han mødte ligeledes i den grundlovgivende Rigsforsamling i 1848—49 ifølge Udnævnelse af Hans Majestæt Kongen, der som Kronprinds havde besøgt ham paa Birkelse og i Vennen ogsaa agtede den dygtige Statsborger. Her blev han imidlertid angrebet af en Sygdom der nødte ham til at forlade Forsamlingen og begive sig til Hjemmet.

I Slutningen af samme Aar døde han, nemlig den 22de December 1849, inderlig savnet og begravet, ej alene af sin Enke og Börn, men ogsaa af alle Andre der havde staaet i nærmere Forhold til ham. I Sandhedens Interesse bør det dog siges, at Aarsagen til hans tidlige Bortgang i saa kraftig en Manddomsalder uidentvivelig for en væsentlig Del var at søge i, at han i længere Tid havde stormet mod sit Helbred ved overdrevne Nydelser. Om en saadan Tilbøjelighed havde sin første Spire i Garnisonslivet i hans Ungdom i Selskab med de øvrige Garderoffiserer, eller først senere var opstaaet og næret ved den hyppige Omgang med de jyske Studeprangere og Herremænd, skulle vi ikke kunne sige.

Just Ludvigsen Homann, Premierløjtnant i Armeens Krigsreserve, født d. 30te Aug. 1819, blev skudt ved Idsted d. 25de Juli 1850*). Beskeden og tilbageholden og med den alvorlige Stræben der var hans Natur egen, stillede han sig saa store Fordringer til en offentlig Fremtræden, at han udenfor sine Venners Kreds endnu ikke havde tiltrukket sig den Opmærksomhed hvortil hans Evner havde givet ham medfødt Adkomst. I Livet skulde han ikke erhverve sig et Navn, men hans Død for Fædrelandet, der skaffede ham den Faldnes kortvarige Navnkundighed, har dog uidentvivelig givet ham Krav paa et Par erindrende Ord.

*) Denne Biografi, som er meddelt af en Ven af den Afdøde, har dog forhen været trykt i et særskilt udgivet Skrift: „T. Erindr. om Prlt. J. Homann.“ Kh. 1850.

1837 blev Homann Student, dimitteret fra Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn, mellem hvis udmærket begavede Disciple han regnedes; han begyndte derpaa, efter at have taget Eksamen artium (Laud.) og anden Eksamen (Haud illaud.), at forberede sig til den juridiske Embedseksamen; men forlod efter nogen Tids Forløb atter dette Studium for at hengive sig til Studiet af de bildende Kunster og deres Historie; hans lykkelige Omstændigheder gjorde ham det muligt, uden for store Betænkeligheder at kunne ofre sig for et Fag hvortil han hendroges af en alvorlig Tilbøjelighed, men som i Danmark vanskelig skal skaffe sin Dyrker Livets Ophold. Om hvorvidt Homann i denne Videnskab drev det og i hvilken Grad hans vistnok ivrige Bestræbelser kronedes med Held, tør vi ikke her yltre noget bestemt. Han studerede flittigt de herværende Gallerier og Musæer, og gjorde sig ved Hjælp af den kongelige Kobberstiksamling fortrolig med de Værker hvorved han paa en tilkommende Udenlandsrejse skulde fuldende sin Dannelse; og selv anskaffede han sig efterhaanden en ikke ubetydelig Samling af Kobberstik og Raderinger, navnlig af nederlandske Mestre, ligesom han ogsaa var vel bevandret i Kunstillitteraturen, hvori der neppe gaves noget ældre eller nyere Værk af Betydenhed uden han kjendte det. Men hans ypperlige Hoved, og den Dygtighed han i det Hele besad, er tilstrækkelig Borgen for, at hans Forehavende ikke var frugtesløst, og at hans Kundskaber vare grundige, planmæssig indsamlede og besjælede af Aand, om de endog i nogle Retninger endnu trængte til at udvides. I et Dagblad *) skrev han i 1845 en Bedømmelse over et Par af A. J. Carstens' Billeder, der i dette Aar saaes paa Kunstakademiets Udstilling, og beviste uidentvilt her, saavel at han forstod at vurdere denne Kunstners geniale Kompositioner, som ogsaa at han overhovedet havde Øje for det Sande, det det kommer an paa i Kunsten. Da han følte, at et nøjere Bekjendskab med de Gamle, navnlig med Grækerne, var ham nødvendigt i sine Studier, udvidede han sine gode Forkund-

*) Nyt Aftenblad f. 1845 Nr. 93, 94, 99, 106.

skaber i denne Hensende, og gik en Tid med den Tanke, at gennemgaae det nödvendige Kursus ved Universitetet for at underkaste sig den saakaldte store filologiske Eksamen; men som Eksamens-Læsning overalt ikke var hans Sag, afskrækkedes han isærdeleshed ved den udelukkende — maaske turde man kalde den ensidig — grammatiske Retning som Studiet af Klassikerne ved Universitetet havde taget. Han gjennemarbejdede derfor paa egen Haand flere al Oldtidens Hovedværker og lod det blive derved. Noget senere bestemte han at underkaste sig Magisterkonferentsen, for at erhverve en akademisk Grad, som han fölte han behövede for at gjøre sig gjeldende i sit Kald; men da Krigen udbrød, blev alt saadant udsat til bedre Tider.

Ved Siden af Kunsten dyrkede han den skjønne Literatur med Flid og Alvor. Han besad et meget udstrakt Kjendskab til de forskjellige Landes ældre og nyere Digtere, og af danske gaves der neppe nogen han ikke havde læst; men især havde han med stor Kjærlighed gjort Kæmpevisernes nationale og naive Poesi til Gjenstand for sin Opmærksomhed. Da den literære Strid udbrød om Udgivelsen af disse gamle Sange, fandtes derfor i Homann en med Sagen Velbekjendt, og uagtet hans Tilbageholdenhed, var dog hans Interesse altfor levende indviklet i dette Anliggende, til at han her skulde fortie sin Mening. Denne Mening var udentvivl noget ensidig; Homann var i det Hele yderlig i Meninger; men traf han end ikke denne Gang Hovedet paa Sømmet i Sagen selv, saa var dog hans lille Bog „For Kæmpeviserne“ (Kbhvn. 1848) skrevet med saa ædel en Begejstring og i flere Henseender med saa moden og overlegen Tanke, at den bar Vidne om de ualmindelig gode Kræfter han besad, og som her kun foreløbig prøvede sig. Han kaldte sin Bog et Stridsskrift, og den var ogsaa i ikke ringe Grad stridbar; men kunde han til visse Sider have modereret de Hug han temmelig rigelig uddelte, saa vare de der fuldt til andre Sider langt fra at være ulempeligere end fortjent, navnlig ikke de han rettede mod en velbekjendt literær Renommist, der gjerne ved slige Lejligheder er ved Haanden.

I Forbindelse med det anførte lille Skrift var det hans Agt, at udgive en Afhandling hvori han kunsthistorisk vilde gennemgaae forskjellige Kæmpeviser i deres Udvikling gennem Tiderne; men heraf blev der Intet.

Endnu förend Selskabet til den danske Literaturs Fremme havde begyndt sin senere Virksomhed, havde Homann af Interesse for Schack Staffeldt opsögt og samlet alle denne Digters paa forskjellige Steder trykte Arbejder, for deraf ved given Lejlighed at foranstalle en ny Udgave, hvilken det neppe kan omtvivles at han med sin Smag og sunde Sands skulde have fuldfört paa en for Digteren og Publikum tjenligere Maade, end det nu turde være skeet i det ved bemeldte Selskabs Foranstaltning nylig fuldförte Værk.

Under saadanne Bestræbelser og Arbejder modtog Homann stundum Besög af Musen; han hentede hende ikke selv, som nutildags ellers er gængs mellem Poeter, men hörte til de Udvalgte, hun efter Behag tager ind hos. Sine Sange offentliggjorde han kun ganske undtagelsesvis; et Digt formaacede en Ven ham til at lade indrykke i „Dannevirke“ for 1844, men Bladet blev undertrykt for det smukke, uskyldige Digts Skyld; det læses nu i den af ham udgivne Digtsamling *). Homann var Digter af indre Trang. I Vedbeks og Rungsteds dejlige Egne, der engang havde begejstret Evald, vankede han omkring og lærte at digte af Skovene, Bakkerne og Havet; han elskede den tvangfri Natur, Bondens naive Sæder og Tænkemaade, der ofte er høj i sin Simpelhed, og af denne Kjærlighed vare hans Sange Fostre; mange af disse nordiskalvorlige Börn af hans varme Hjerte og hans Fantasi skulle længe mindes af dem der elske dansk Digtetekunst. — Men ogsaa dette var kun en Begyndelse. Homanns Begejstring stödle paa en Hin-

*) Smaa Digte af Just Homann Kh. 1850. S. 133. Digtet, hvis Anledning var det bekjendte Sprogskript af 29de Marts, begynder saaledes:

I Slesvig beredes en Sörgefest:
 Al Danmark skal följge ved Kisten næst.
 Nu tyskes de trygt i Thingets Sale;
 Fölge vi til Jorden den danske Tale.

dring, som mangan mindre Begavet lettere overvinder. Sproget var ham ikke s jelig og fl d ikke saa klart og naturligt fra hans L ber som n dvendigt, for at Billedet af hele hans skj nne Indre deri kunde afspejles; i nogle af hans Digte kunde han synes som den der begejstret øjner Skatten, men i det rette  jeblik savner det Trylleord ved hvis Magt den hæves frem. Dette erkjendtes af ham selv, og han arbejdede trolig paa at sætte denne Hindring tilside; i hvilken Grad det skulde være lykkedes ham, nægtede D den ham at vise.

Da Krigen udbr d 1848, blev det ham, ligesom saa mangan anden brav Fædrelandets S n, for trangt herhjemme; men han var sine gamle Forældres eneste Barn, og som god S n kan Enhver tænke, at den Bekymring han voldte dem, ved at gaac til en Krig blodig som denne, maatte ligge tungt paa hans Hjerter, og dog blev F lelsen for Fædrelandet tilsidst den overvejende. Han forlod pludselig Byen; man maatte troe, han frygtede for at blive her længe med sin lagne Beslutning, gav sig ikke Tid til Afsked med alle sine Venner, og kom til Flensborg samme Dag vor Armé paa Tilbageetoget fra Slesvig grebes af den Efterretning, at Fjenden var udenfor Byen. I den opstaaede Forvirring stillede han sig, skj nt endnu Civil, i Rækkerne af en af de behjertede Skarer der gjorde Holdt mod det formentlige Angreb, og hvor Tilfældet i dette bevægede  jeblik havde stillet ham, ved denne Afdeling (2. Liniebatallion) blev han siden som Menig, indtil han efter Dyp-pelerslaget afgik til K benhavn for at blive Offiser. To Gange havde hans Forældre den Glæde at see ham sund og rask hjemkomme fra den blodige Leg; da han tredie Gang forlod dem, mere tr stige end nogensinde forhen, skulde det blive den sidste. Han stod nu som Premierl jtnant ved f rste Forstærkningsbatallion, Kompagniet G rtz, henh rende under den af Oberst Irminger f rte Brigade. I sit sidste Brev til sine Forældre, skrevet faa Dage f r han faldt, yttre han sin Glæde over, at denne Brigade foruden Garden bestod af 5 sjællandske Batallioner, thi det sjællandske Navn har faact en god Betydning i disse Krigstider. Fra

den tidlige Morgen den 25de Juli var hans Kompagni i Fægtning ved Landsbyen Bollingsted. Dette Kompagni var nemlig detacheret fra Batallionen til Bedækning for Reservekavalleriet, der paa Hovedstyrkens højre Fløj skulde gaae over Bollingsted og Engbro til Idsted-Kro. Men Bollingsted fandt man barrikaderet og besat af to fjendtlige Jæger-Kompagnier med en Soutien af tvende andre i Stenholt-Skov, og Kampen blev i den Grad alvorlig mod den overlegne Styrke, at man maatte lade en halv Eskadron Dragoner stige af Hestene til Undsætning for Infanteriet. En tæt Kugleregns slog Vore imøde, og da Homann et Öjeblik, for at opmande sine Folk, forlod sin dækkede Plads, blev han ramt i det højre Bryst af en Kugle, der gik ud igjennem Ryggen og strakte ham til Jorden; han døde med et Par opmuntrende Ord paa Læberne til Soldaterne, af hvem han var meget afholdt. To af dem, der ilede deres døende Offiser til Hjelp, faldt begge ved hans Lig, og ligeledes blev hans Opvarter og Ambulancesoldaten saarede, da de vilde bringe ham bort; saaledes rasede Kampen paa dette Sted.

Homann var i sit 31te Aar, han havde et sundt og kraftigt Helbred, var høj af Vækst, havde blond Haar og Skjæg, blaa, stille, noget tillidsfulde Ojne, lige Næse og overhovedet smukke og gode Ansigtstræk. Han var af en ædel, i Sandhed højsindet Tænkmaade, havde et varmtbegejstret Hjerte, en lys, rolig Forstand; i sine Meninger var han noget stiv, men derhos var han venlig og beskeden i Omgang; han søgte ikke mange Venner, men de faa han havde holdt han paa; man kan sige om ham, som der staaer om Gunnar fra Illidarende: han var trofast mod Venner, men vanskelig i deres Valg.

Foruden af sine Forældre, Justitsraad Peter Homann, Kongens Foged i Kjöbenhavn, og Birgitte fød Ludvigsen, begrædes han af sin Trolovede, Jonfru Julie Lassen (Datter af Apotheker Lassen), hvem han fæstede under sit Ophold ved Hæren i Jylland i 1849, og som neppe havde lært at skatte hans gode og ædle Personlighed, förend hun mistede ham tilligemed Udsigten til et Liv rigt paa skjønne Forhaabninger.

Homanns Lig blev ført til Kjöbenhavn; han jordedes paa Nörrebro's Kirkegaard i Grosserer Ludvigsens Familiebegravelse.

Et ikke mindre beklageligt Tab led Armeen og Fædrelandet i Kapitajn **Frans Reinholdt Conrad Buhl**, som faldt ved Töning den 29de Sept. 1850. Han var födt i Fredericia d. 17de Apr. 1816 af Forældrene: Hans Hofman Buhl, Kancelliraad og Herredsfoged i Elbo, Brusk og Holmans Herreder (död 1826) og Charlotte Luise f. Randlev (Datter af Kontorchef i Admiralitetet R.). Han var Brodersön af den hæderligt bekjendte Sö-offiser Peter Buhl, der kæmpede saa tappert i Krigen mod Englænderne, og faldt som Sekondlöjtnant, Ridder af Db. og Dbm., ombord paa Fregatten Najaden ved dennes Ödelæggelse i Lyngör Havn i Norge den 6te Juli 1812*).

I sit 9de Aar kom Buhl med sine Forældre til Kjöbenhavn og modtog her Undervisning i Kancelliraad Schouboes Institut. Fra hans tidligste Tid var det hans Önske og Haab at blive Militær. Da Faderen var död, rettede hans Moder, som havde en overordenlig Kjærlighed og Omsorg for sine Börn, sine Bestræbelser derhen, at hans Önske, at blive Kadet, kunde blive opfyldt. Han kom derfor i Krigsrnad Vilhelms Forberedelsesinstitut for Landkadetter, og blev derfra i Foraaret 1831 dimitteret til Landkadet-Akademiet, som netop i dette Aar var bleven reorganiseret. Af 60 Aspiranter, som meldte sig, bestode kun 17 i den foreskrevne Eksamen, og af disse var Buhl en. Men da hans Moder ikke selv havde den dertil fornödne Evne, var det kun ved Understöttelse af H. Eksc. Grev Moltke til Bregentved, der havde været en Skole- og Universitetsven af hans Fader, at han kunde gennemgaae Akademiet, idet Greven ej alene betalte de med hans Undervisning paa samme forbundne Udgifter, men ogsaa hans Udstyring i de 5 Aar han der tilbragte. Han gennemgik Akademiet

*) Se om Buhl With: „danske og norske Söheltes Bedrifter fra 1797 — 1813“, S. 148, 168, 194. Se ogsaa St. St. Blichers „Bautastene“.

i den korteste Tid som dette ifølge Planen var gjørligt; i For-aaret 1835 blev han Sekondløjtnant, med Anciennitet af 1ste Marts s. A., og blev nu ansat ved det fynske Infanteriregiment, som havde Garnison i hans Fødeby. I 1839 blev han kommanderet til at gjøre Tjeneste ved det kongelige Artillerikorps, hvorfra han atter vendte tilbage til sit Regiment. Under hans Tjenestetid ved Artillerikorpsset indtraf hans Moders Sygdom og senere Død, hvilken sørgelige Begivenhed — efter hans egen Yttring — indvirkede mægtigt paa hans Karakter og hele senere Udvikling: Alvor og noget Tungvind traadte istedetfor Livslyst og et glad Sind.

Ved den forandrede Hærorganisation i 1842 blev han som Premierløjtnant ansat ved den 13de Batallion, der var dannet af hans forrige Regiment, men blev i det følgende Aar efter Ansøgning forsat til den 7de Batallion i Kjöbenhavn. 2 Aar efter, i 1845, tog han Landmaaler-Eksamen, da det var hans Önske at blive Landinspektör, og forberedede sig derefter til at tage den for denne Stilling foreskrevne Eksamen; men pludselig blev han forsat til den 17de Batallion i Glykstad, som Følge af en Sag som han tilligemed de övrige Løjtnanter ved den 7de Batallion havde haft med Batallionskommandören. Han var i Holsten omtrent et og et halvt Aar, indtil Opröret udbrød der den 24de Marts 1848, og ogsaa forplantede sig til Glykstad. Han havde Vagten paa Torvet, hvor den provisoriske Regjering proklameredes denne Dag. Tilligemed sine danske Kammerater flygtede han, Natten efter at Batallionen havde erklæret sig for Opröret, tilfods fra Glykstad, og det lykkedes dem at erholde en Evert tilleje, der skulde före dem opad Elben til Hamborg saasomt Floden indtraadte. Ombord paa Elben og under Sejl til Hamborg, bleve de imidlertid anholdte, og Digerne langs Floden besattes med bevæbnede Bønder. Der var nu ingen Mulighed i Flugt, og de, som vare civilt paaklædte og ubevæbnede, maatte overgive sig. I et Raad som blev holdt paa Skibet besluttede de sig til, nu at indgaae paa en af de Betingelser som bleve dem gjorte i Glykstad, nemlig at udstede et Revers, hvorved de forpligtede sig til ej at

kæmpe mod Slesvigholstenerne. Derefter erholdt de Tilladelse til at rejse, og over Hamborg, Lybek og Nykjöbing p. Fl. kom Buhl i April 1848 til Kjöbenhavn.

Saaledes kom han ikke til at gjöre Felttoget med i 1848, hvorimod han gjorde Tjeneste ved Ekercerskolen i Kjöbenhavn. Da derimod alle Fangerne under den efterfølgende Vaabenstilstand bleve udlöste, maatte naturligvis det ommeldte Revers betragtes som ej mere bindende.

Under Felttogene 1849 og 50 stod Buhl ved 4de Reservebatallion, som Kompagnikommandör, ogsaa inden han blev udnævnt til Kapitajn; han udmærkede sig straks i Slaget ved Kolding, hvor han, skjönt förste Gang betydeligt i Ilden, viste et Mod og en Koldblodighed som fandt almindelig Anerkjendelse. Ved at omtale denne Affære, yltrede han engang for en Kammerat, at han den Dag med Villie havde sögt den Plads hvor Kuglerne haglede tættest, for ret at prøve sig selv, da han maatte have Vished for, om han var modig eller ikke. 3 Dage efter Slaget, den 26de Apr. 1849, forfremmedes han til Kapitajn af 2den Kl. Sin Deltagelse i dette Slag beskriver han selv i et Brev Dagen efter til en af sine Söskende saaledes:

„Vejle den 24de April. Hvilken Dag vi havde igaar, kan Du ikke gjöre Dig noget Begreb om; jeg selv, som dog baade har tænkt meget og læst meget om Krigen, har ikke forestillet mig en Fægtning med alle dens Afvekslinger og Farer saaledes som den er i Virkeligheden. Gud være lovet, jeg har den Fölelse, at jeg tilfulde har opfyldt min Pligt mod mit Födeland og at jeg har gjort Eder Alle og mig selv Ære. Derom bad jeg til Gud i min Tanke förend jeg gik i Kampen. Ved Harthe samledes 5te Brigade, og der fik vi alle vore forskjellige Poster tildelte; 4de Reservebatallion blev bestemt til at forcere Overgangen over Kongenaen ved Ejstrup. Nu bleve Kompagnierne tildelte deres respektive Pladser, for at udföre denne Overgang. Jeg fik Ordre til, saansnart Egnen paa denne Side var rensat af os i Fællesskab ved Kompagni - Kolonner med fremsendte Skytter,

med mit Kompagni at storme Vadestedet og sætte mig fast paa den anden Side af Aaen, bestige Højderne og fordrive Fjenden fra Vrandrupgaard; naar jeg var kommet over, skulde de to andre Kompagnier udbrede sig til begge Sider af mig. Det Ubehagelige ved dette mig kjærkomne Hverv var, at jeg ej kunde fane bestemt opgivet, hvor Vadestedet var; da vi havde sat os fast paa Skrænten denneside Aaen, maatte jeg fölgelig söge Vadestedet, ved kun ledsaget af Lt. Mammen at gaae langs Bredden af Aaen, naturligvis dygtig beskudt af Fjenden fra hin Side. Da jeg fandt et Gangbrædt, som Tyskerne havde benyttet og som de havde været dumme nok til at lade blive, udbröd jeg i et Jubelraab; nu fik jeg mine Skytter med, og i en Fart vare vi paa hin Side. Löjtnant John Vaupell, der i denne Træfning, lige til han blev saaret, har været udmærket flink, ikke alene ved at vise et stort personligt Mod, men ogsaa ved at före sit Mandskab meget godt, fandt en Overgang noget fra min, ved Hjelp af nogle löse Brædder, der ligeledes vare efterladte os af Fjenden, der maa have haft meget Hastværk for at komme over, da han havde seet os rykke frem. I Spidsen for mit Mandskab, og med Löjtnant Mammen ved Siden, naaede jeg nu det Överste af Skrænten, og nu gjaldt det at tage Gaarden med de tilliggende Udbygninger. Det gik noget langsoint for mange af Soldaterne med den svære Bepakning at komme op ad den stejle Skrænt; men da jeg vendte mig imod dem og sang det Par Ord: „For Pigen og vort Land!“ saa havde jeg dem snart ved Kronen, idet de gjentog det. Dog, förend jeg gaaer videre, maa jeg fortælle Dig en smuk Scene med Lt. Mammen, det herlige Menneske! Da jeg havde ladet Mandskabet hvile et Par Minuter og puste ud, talte jeg et Par Ord til Folkene, og frem mod Gaarden gik det med Jubel under en prægtig Kugleregn fra Fjenden (her blev min kjære Mammen dödelig saaret). Idet han saae mig ile frem, springer han hen til mig og trykker mig en af sine smukke Pistoler i Haanden, idet han med den hjerteligste, mest indtrængende Stemme udbröd: „Buhl, Du skal tage den!“ Hans Pistoler vare ham det Kjæreste han ejede,

han havde alt förend Overgangen villet overtale mig til at tage den ene, men da kunde han ej faae mig dertil. Först her havde han kaldt mig „Du“*). — Jeg kom nu ene ind i Porten, den anden Udgang var fuld af Pikkelhuer; men mærkeligt: ej et eneste Skud gjordes imod mig; jeg slog da an paa det Sted hvor de stode tællest og allyrede min nys erhvalde Pistol; det rungede i Porten, og i det samme havde mine Folk, der kom med et dygtigt Hurra, naaet mig, og nu fik Pikkelhuerne Klin. Dette pludselige Angreb paa Gaarden, efterat vi havde ligget roligt bag Skrænten, maa have overrasket Slesvigholstenerne meget, thi de flyede næsten uden Modstand, og de som vare i Gaardsrummet flygtede ind i Staldene etc. En af disse Slyngler saac jeg smutte ind af en Dör; jeg vinkede et Par af mine Folk og efter ham; da jeg kom ind i et Hakkelseskammer, stod en slesvigholstensk Jæger i en Krog, jeg hævede Sabelen og vilde klöve Hovedet paa ham, da han til sin Lykke udbröd: „Pardon!“ Jeg gav ham den og et Næveslag til, hvori hele min Indignation mod Racen var koncentreret. Uslingen var bleg og fejj. Han blev fört bort, Chakoten, der var faldet af, har en af mine Folk ufortröden haft hængende paa Sablen for mig under hele Fægtningen, uden at jeg vidste af det; ved Lejlighed sender jeg den. — Denne Scene var jo et Öjeblikks Sag; da jeg kom ud igjen, saac jeg en Vaklen mellem Folkene; da jeg kom udenfor Gaarden, saac jeg en hel Kolonne Pikkelhuer komme frem langs Vejen mod Gaarden; men der blev nu hilset saa godt paa den, at de stoppede raadvillede en 50 Alen fra Gaarden og dækkede af nogle Brændestabler; der tirallieredes. Jeg benyttede dette Ophold til at trække min Reserve til mig og sende den tilvenstre om Gaarden, hvor Fjenden stod; det kunde han ikke lide, han tog rejsaus og frem gik vi. Endel af 12te Batallion var sammen med mine Skytter, det var Folk af mit gamle Kompagni, der havde fulgt mig. — Nu Noget om Vaupell;

*) Mammen var, som bekjendt, den anden af de 3 norske Offiserer som faldt i Kampen under Dannebrog. Om de to andre se I. S. 98 og herovenfor S. 425.

han maa have været tilhøjre af Gaarden under Angrebet; da første Jægerkorps maatte retirere paa Grund af en betydelig Forstærkning som Fjenden fik i sin venstre Fløj, beordrede jeg Vaupell at trække noget Mandskab tilbage og komme vor højre Fløj tilhjelp; jeg selv tog en anden Del og begav mig ogsaa derhen. Her maatte vi udholde en frygtelig Ild, det er ingen Overdrivelse naar jeg siger, at Kuglerne sværmede om mig som Bier, vi havde dem fra 2 Sider. Pludselig udstöder Vaupell et Slags Skrig og styrter baglænds over; han stod 2 Skridt fra mig, jeg bukkede mig ned, tog hans Haand og spurgte hvorledes han havde det, han svarede ikke; to Soldater toge ham paa Geværer og bare ham bort, jeg troede at han var død; det var min 2den Løjtnant der faldt, det gjorde et ubehageligt Indtryk paa mig. Idag, da vi kom til Vejle, blev V. kjørt til Horsens, han befandt sig vel, han skal have røget af sin Pibe og været munter og tilfreds^{*)}.

Som henhørende til Generalmajor Ryes Brigade gjorde Buhl det i vor Nulids Krigshistorie saa interessante Tilbagetog med, og dette bidrog efter hans eget Udsagn ikke lidet til hans Uddannelse som Feltsoldat; flere Gange under Tilbagetoget var han med sit Kompagni i Ilden og tog navnlig en hæderlig Andel i Fægtningen ved Blaakjær Skov. I Slaget ved Fredericia tog han dernæst en virksom Andel, men kom atter aldeles uskadt derfra; han hentedede sig her Ridderkorset, og det med Ære: af Batallionen var han indstillet som den fortjenstfuldste til Dekorationen, der tildeltes ham den 9de Sept. 1849.

Efter et 10 Maaneders Kantonnement i Vejle, hvor vist Mindet om Buhl lever i Manges venlige Erindring, see vi ham atter ved Feltogets Begyndelse 1850 i Spidsen for sit gamle Kompagni (det 2det), som han med Liv og Sjæl hængte ved. Under de strengeste Strabadser og haardeste Møjsommeligheder foregik han sine Folk med et glimrende Eksempel; kun Faa vare hans Lige i Udholdenhed. I Slaget ved Idsted henhørte hans Batallion til 3die

*) Lt. J. Vaupell faldt senere ved Frederiksstad, et Par Dage efter Buhl.

Brigade under Oberst Schepelern, der som bekjendt var detascheret mod Vest og ikke kom til at tage betydelig Del i Slaget. Efter dette gik Brigaden længere mod Vest og satte sig efter nogle Timers Kamp i Besiddelse af Frederiksstad, hvilken 4de Reserve- og 7de Liniebatallion besatte; herfra detascheredes Kapitajn Buhl med sit Kompagni den 16de August til Tønning, og blev han tillige udnævnt til Kommandant sammesteds. Det var i Sandhed en besværlig og ansvarsfuld Post der her var ham overdraget; omgivet af en ildesindet Befolkning, idelig udsat for en fjendtlig Overrumpling, var den højeste Grad af Aarvaagenhed og Paapasenhed fornøden, og i at vise den var Buhl utrættelig (ligesom den 16de August til den 29de September var han ikke af sine Klæder eller Støvler, men altid rede til paa første Anskrig at være paa sin Post). Som Kommandant vidste han ret at skikke sig, han forstod at tage Borgerne paa den rette Maade, og fik i en utrolig kort Tid en nogenlunde god Orden og Forretningsgang bragt tilveje, — man belænke, at Tønning og den største Del af Ejderstedt var forladt af sine Embedsmænd. Ungtet Besætningen gjorde Alt hvad der stod i dens Magt for at forhindre Kommunikationen med Holsten, var det dog ikke muligt med en saa lille Styrke at observere en Linie der udgjorde næsten 2 Mil, hvorfor ogsaa Fjenden fra de gode Tønningere havde de nøjagtigste Underretninger om Alt, hvilket fornemmelig bidrog til det heldige Udfald deres Angreb paa Byen den 29de Sept. havde; benyttende sig af den stærke Taage, gik en fjendtlig Afdeling cirka 600 Mand stærk, med 2 Stykker Skyts (12 Pds. Granater), den Dags Morgen over Ejderen 1½ Fjerdingvej østen for Tønning (samtidig hermed blev Frederiksstad angrebet). Saasnart Melding herom blev bragt Kapitajn Buhl, rykkede han Fjenden imøde med sin redeværende Styrke, 130 Mand (en Trediedel af Kompagniet var detascherede Vagter paa Diget øst og vest for Tønning), og indtog en Stilling ved et Tværdige østen for Byen; her holdt han sig tappert mod den overlegne Fjende, indtil en Granat dødeligt saarede ham og strakte ham til Jorden; hans Folk udstødte et Jammerskrig da de

saae deres elskede Kapitajn falde, men han raabte til dem: „Bryd Eder ikke om mig, men hold Eder bravt og gjør 2det Kompagni Ærel“ — nogle Timer efter var han et Lig.

Buhl var agtet og elsket af sine Undergivne som kun Fau; han var en trofast Kammerat; hans Foresatte vidste at skalle ham som en udmærket dygtig Offiser. Med Begejstring elskede han sit Fædreland, der i ham tabte en af sine braveste Sønner.

Af et Brev fra Feltpræsten ved 3die Brigade, Pastor Höyer-Möller, tilføje vi endnu Følgende:

„Buhl var ualmindelig afholdt af alle sine Kammerater i Armeen; jeg har i den Tid jeg har været ansat ved denne Brigade kun hørt én Mening om ham; det var derfor med Længsel efter at gjøre hans Bekjendtskab, at jeg i Løverdags Morges rejste til Tønning for at begrave en Menig af hans Kompagni. Tønning er en slem By; intetsteds her i Hertugdømmet har jeg fundet dette mørke og skumle Præg som der, ligesom den sikkert ogsaa bærer Prisen for Slesvigholsteinisme fremfor alle andre Byer; men hvor jeg kom i Tønning, var der kun Kjærlighed imod Buhl, overalt omtalte de ham som „unsern lieben Kommandant“; overalt og ved enhver Lejlighed lagde de det for Dagen. — Jeg vil ikke bestemt sige, at Buhl har haft nogen Anelse om sin Død; thi ubetydelige Yltringer saae efter Opfyldelsen en Betydning de ikke oprindelig have haft; men jeg er dog tilbøjelig til at troe det, dels af den Grund, at jeg maatte love ham at komme om Torsdagen, at tage ham til Alters — jeg kom, men for at begrave ham! —, dels af en Samtale han syntes at føre med megen Interesse angaaende det Sörgelige i at døde af Sygdom og ikke i Krigen. — Søndag Morgen fik han Efterretning om at Slesvigholstenerne vare gaaede i Land lidt østen for Tønning; han drog ud med sit Kompagni, men blev nok straks i Begyndelsen saaret i venstre Arm og Side og saaledes bragt ind til Byen, hvor han blev overordentlig kjærlig plejet indtil, saavidt jeg véd, Kl. 6, da han døde. Om Aftenen droge de Fjendtlige bort; men man siger at de, paa Tønningernes indstændige Bøn, lode Buhl blive tilbage; vist er

det, at disse straks ved vor 8de Batallions Ankomst gik til Chefen og udbade sig som en Naade, at de alene maatte forestaae Begravelsen og alt derhen Hörende, — hvilket de ogsaa have gjort paa en Maade der viser, at hans Kjærlighed havde overvundet deres Had. Alt var saa smukt, endog brilliant, som det kunde være; hver Aften stod hans Kiste, omgivet af Vokslens, paa Parade, og Indvaanerne strømmede under Taarer hen for at sige ham det sidste Farvel. — Igaar Nat Kl. 1 modtog jeg Ordre til, hvis det var muligt, at komme ned at forrette Tjenesten ved Begravelsen; og uagtet Frederiksstads rædsomme Bombardement og den deraf fölgende Allarmering ved Tönning, ansaae jeg det dog for min Pligt at gjøre mit til, at vort elskede Modersmaal kunde lyde over hans Grav. Foruden de sædvanlige Militære, fulgte en stor Del af Byens Borgere, og da hans Kammerater ville sætte ham et Minde, blev hans Kiste sat paa en særegen Plads. Efterat jeg havde talt nogle Ord, hvori jeg til Slutningen overgav hans Gravs Fred til Tönnings Indvaaneres Ære, traadte Præsten i Tönning frem og bevidnede os, hvor elsket Buhl havde været, samt lovede, at denne Plæt skulde vorde holdt höjt i Ære; og da Oberstlöjtnant Lemnich havde takket Borgerne for den Kjærlighed de havde bevist den Afdöde, forlode vi Graven med den Erfaring: at Kjærligheden er stærkere end Hadet“.

Efterretninger om nogle i 1848 og 1849 afdøde Normænd.

(Den førstnævnte Biografi efter Meddelelse af en herværende Slægtning, de andre 4 dels efter „Norsk Magazin for Lægevidenskaben“, dels efter norske Blade (Kristianiaposten), men fuldstændiggjorte fra andre Kilder, navnlig for de to Dannebrogssridderes Vedkommende fra disses egne Optegnelser til Ordenskapitlet.)

1. Adjunkt ved den lærde Skole i Skee **Frederik Plum**.
Var 2den Søn af den bekjendte i Januar 1834 som Biskop over Fyens Stift afdøde Dr. Frederik Plum og Marie Sofie f. Munk (f. ²²/₁₉ 1765, d. ¹⁸/₂ 1829), og blev født den 16de August 1801 i Slagelse, hvor Faderen dengang var Sognepræst. Tilligemed en 2 Aar yngre Broder modtog han af sin Fader den første Dannelse og Undervisning, og bevarede stedse som et Minde fra denne Periode stor Kjærlighed til de romerske Klassikere og Lethed i den latinske Stil. Omtrent i 1816 indtraadte han i Odense Kathedralskole, hvilken dog efter kort Tids Forløb ombyttedes med den i Roeskilde, hvis udmærkede Rektor (Bloch) ved gamle Venskabsbånd var knyttet til hans Fader, og han fandt i hans Hus et nyt Hjem og elskede altid denne sin Ungdomslærer af hele sit Hjerte. 1821 (i December) blev han Student, tog sin 1ste og 2den Eksamen med Haud illaud. og begav sig derpaa til Fædrenehjemmet i Odense, for under sin Faders Vejledning at forberede sig til den „store Filologikum“.

Under sit Ophold i Odense gjorde han en Tur til Norge for

efter Indbydelse at besøge sin Morbroder, den nedenfor anførte Landfysikus Dr. Munk i Skeen. Og da der just medens han her opholdt sig, i Foraaret 1825, blev en Adjunktplads ledig ved den lærde Skole i Skeen, og hans Faders gamle Ven, den i 1833 afdøde Statsraad Niels Treschov, paa den Tid stod i Spidsen for det norske Kirke- og Undervisnings-Departement, benyttede han denne Omstændighed, ansögte og erholdt bemeldte Adjunktpost. En særegen Anledning til at attraae denne Ansættelse havde han fundet deri, at hans svagelige Helbred paa den Tid lagde ham mange Vanskeligheder ivejen for at fuldende sit Eksamenstudium.

I de 23 Aar han tilbragte i Norge blev han Normand med Liv og Sjæl, saa at han endog ikke lidet tilegnede sig den norske Udtale. Hans hele Liv og Virksomhed var nu helliget den ham saa kjære Skoleungdom, som han gjennem alle Klasser underviste i Historie og Geografi; og i Rektor Örn's Sygdom og ved hans Bortgang bestyrede han i flere Aar Skolen som Overlærer med et heldigt Resultat. Den 8de Januar 1848, efter faa Dages Sygdom, blev han bortrevet af en Brystbetændelse, hvilken Sygdom oftere forhen havde truet hans Liv.

Han var meget lykkeligt gift med Jomfru Dorothea Nikoline Raben (födt 1808), Datter af Provst N. Raben i Slaughterup, som skjænkede ham 2 Söner, der overleve ham med Enken.

Ligesom hele hans Tanke stedse var henvendt paa hans kjære Skole, til hvis Brug han ogsaa udgav synkronistiske Tabeller, i Lighed med Kruses „Tidens Ström“, saaledes fölte han varmt for Venskab, og var saa lykkelig baade i Danmark og Norge at have mange oprigtige Venner, og var det ham en kjær Pligt at plante en Mindeblomst paa sine Venners Grave, ved hvilken Lejlighed han i de offentlige Blade lod trykke mange heldige Digte, som længe ville mindes af hans Samtid, og flere efterlod han i Manuskript. Han har efterladt i Haandskrift et Arbejde som han i mange Aar havde ofret alle sine Fritimer: en Literaturhistorie, som skulde strække sig gjennem de forskjellige Tidsaldre; og ved en formuende Slægtnings Hjælp havde han faaet Udsigt til sit længselsfulde

Ønskes Opfyldelse: at see det trykt, just som Döden bortrev ham. Arbejdet vilde i ethvert Tilfælde have vidnet om en utrættelig Samlerflid og udbredt Kundskab i Literaturen. — Det er sørgeligt at et saa virksomt og kjærlighedsfuldt Liv saa pludseligt skulde afbrydes. Frederik Plums varme og kjærlige Hjerter vil længe erindres af hans talrige Disciple fra Skeens Skole, af hans mange danske og norske Venner, af hans Enke og Sønner i Norge og Brødre og Søstre i Danmark.

2. Brigadelæge i Kristiania og konstitueret Generalkirurg, Ridder af Dannebrog og af Vasa, **Martin Rasmus With**. Af Födsel en Slesviger, födt den 25de Juni 1788 i Landsbyen Bedsted, Aabenraa Amt, hvor hans Fader, Johannes With, var Sognepræst; Moderen var Anna Hedevig f. Viborg, en Præstedatter fra samme Sogn og Søster til vor beröimte Veterinær, den i 1822 afdøde Etatsraad E. N. Viborg. Indtil sit 16de Aar opholdt han sig i sine Forældres Hus, hvor han erholdt Undervisning i Alt hvad der henhörer til Humaniora, dels af sin Fader, dels af en til Huslærer antaget Kand. Theol. ved Navn Revalius. Han erholdt da, efter sit eget Önske, Tilladelse af sine Forældre til at begive sig til Kjöbenhavn for at studere ved det kirurgiske Akademi og ved Universitetet. Men neppe vilde han have seet sit Önske at gaa fuldkommen i Opfyldelse, dersom ikke hans ovennævnte Morbrøder betydeligt havde understöttet ham, og derved sat hans Forældre istand til at bestride de med dette kostbare Studium forbundne Udgifter, saa at han for en stor Del havde ham at takke for sin videnskabelige Dannelse. Optaget i hans Hus, studerede han först i nogen Tid, under hans Vejledning, Dyrlægvidenskab, men ombyttede snart dette Studium, efter sin förste Bestemmelse, med Medicinen, og hörte nu regelmæssigen Forelæsninger, saavel ved det kirurgiske Akademi som ved Universitetet, samt benyttede de offentlige Hospitaler, Frederiks-, det almindelige og Sökvæsthuset. I Foraaret 1808 blev han ansat som fast Kandidat ved Almindeligt Hospital, og underkastede sig i det fölgende Efteraar

den kirurgiske Eksamen med første Karakter. Kort Tid derefter forfremmedes han fra Kandidat til Reservekirurg ved bemeldte Hospital, i hvilken Stilling det havde været hans Agt at forblive en Tidlang, dersom han ikke (under 9de April 1809) var bleven allernaadigst udnævnt til Regimentskirurg ved den norske Armé, for at gjøre Tjeneste hvor samme maatte udkræves. Han blev da ifølge H. Dlh. Prinds Christian- af -Augustenborgs Befaling først ansat som Overkirurg ved Toldbodens og Eskevigens Lasarettet i Frederikshald, og da disse vare blevne ophævede, som midlertidig Regimentskirurg ved det aggershusiske Skarpskytter-Regiment paa Kongsvinger. Efterat dette Regiment havde faaet sin faste Regimentskirurg, ansögte han i November 1810 sine Foresatte om Tilladelse til at rejse til Kjöbenhavn, for at öve sig i den praktiske Del af Födsels-Videnskaben, som han formedelst sin uventede Bortkaldelse det foregaaende Aar ej havde erholdt Tid til at absolvare. Her forblev han indtil Slutningen af Juli 1811, da han igjen rejste tilbage til Norge. Krigen med Sverrig var nu bragt til Ende, og hans Närværelse ved Armeen ej længere nödvendig. Han begav sig derfor med Stabskirurg Thulstrups Tilladelse som privat Læge til Österrisör, hvis Indvaanere forhen skriftligen havde anmodet ham om at antage Lægens Post der paa Stedet. Medens han opholdt sig her, forefaldt den 6te Juli 1812 Slaget i Lyngör mellem den danske Fregat Najaden med underliggende Brigger og det engelske Linieskib Diktator samt dettes Brigger (hvorved som bekjendt Najaden ödelagdes). Da der i Lyngör ej fandtes nogen Bekvemmelighed for de Kvæstede, bleve samtlige disse förte til Österrisör som nærmest beliggende By. Da Najaden havde mistet alle sine Kirurger, ansaae With det for Pligt at yde disse Ulykkelige al den Hjælp som stod i hans Magt, og ifølge Kapitajn Holms Forlangende at oprette et Lasaret for dem der paa Stedet. Efterat dette var ordnet saa godt som muligt, og flere Kirurger, dels af Land- dels af Sö-Elaten, hidsendte fra Frederiksværn, blev With af Kontreadmiral Lütken ansat som Overkirurg ved bemeldte Lasaret og saaledes overdraget Opsynet over Patienterne. Af 97

Mand, foruden Officerer, som bleve indbragte paa Lasaretet, og hvoraf over 40 vare særdeles haardt saarede, havde han det Held at see de 90 mere eller mindre fuldstændigt helbredede, saa at Antallet af Døde kun beløb sig til 7 Mand, af hvilke de 3 døde Dagen efter Indbringelsen; hvilken heldige Fremgang imidlertid — efter hans egen Ytring — for største Delen maatte tilregnes Lokalets gode Beskaffenhed og den i alle Henseender rige Forplejning som Kontreadmiral Lütken havde givet ham Tilladelse til at lade de Kvæstede tilflyde. Formodentlig var det hans Forhold ved denne Lejlighed der bevirkede, at With under 28de Januar 1813 benaadedes med Dannebrogordenes Ridderkors.

I 1814 deltog han i Felttoget mod Sverrig, efter hvis Tilendebriugelse han som Brigadelæge ved 2den aggershusiske Infanteribrigade havde stadig Bopæl i Kristiania, hvor han tillige gjorde Tjeneste ved det militære Sygehus som dets Overlæge, indtil samme i Efteraaret 1826 blev forenet med det da i Virksomhed traadte Rigshospital. Ved Generalkirurg Thulstrups Død i Maj 1844 blev han konstitueret som Generalkirurg, i hvilken Konstitution han forblev indtil i Februar 1847, da tiltagende Svagelighed nødte ham til at frasige sig den. Under 21de August 1821 var han bleven udnævnt til Ridder af Vasaordenen.

I Aaret 1822 indtraadte With i Ægteskab med Frøken Hella Aletta Ramm, Datter af Kavallerimajor E. V. P. Ramin; hun overlevede ham som Enke med 4 Sønner og en Datter. — Hans Helbred, der aldrig havde været synderlig stærkt, var især i det sidste Decennium meget vaklende, hovedsagelig en Følge af en heftig Bronkialkatarrh, som han havde paadraget sig i Aaret 1842, og som efter hans egen Mening var Aarsag til en langsomt oprædende Tuberkeludvikling i Lungerne, der i Forbindelse med dyspeptiske Tilfælde efterhaanden undergravede hans Sundhed. Hans Kræfter aftog i det sidste Aar mere og mere, og den 24de Januar 1848 døde han, noget over 59½ Aar gammel.

With var i 32—33 Aar praktiserende Læge i Kristiania, var i dette lange Tidsrum altid en af Byens mest beskæftigede Læger

og i mange Aar maaske den mest beskæftigede. Erkjendtlige Medborgere paaskjønnede hans Værd, idet de i 1834 (i Anledning af 25Aars Dagen efter hans første Ansættelse i Embedsstilling i Norge) skjænkede ham en smukt forarbejdet Sølvvase med følgende Inskription: „Til Hr. Brigadelæge Ridder M. R. With, som Agtelsestegn for menneskekjærlig Opoffrelse, fra en Del af hans Medborgere. 1834“.

Den naturvidenskabelige Klasse af det kgl. Selskab for Norges Vel udsatte i Aaret 1810 en Præmie af 100 Rdl. „for den Afhandling som gav den bedste Vejledning til at kjende og dyrke de indenlandske Foderurter, oplyst med saa mange Tegninger som maatte findes nödvendige“. Af tvende indsendte Afhandlinger havde den ene With til Forfatter, hvem Præmien tilkjendtes; men om Afhandlingen er bleven trykt, vides ikke. Iøvrigt har han kun beriget Literaturen med tvende Meddelelser til det norske „Ugeskrift for Medicin og Farmaci“ (1844 og 1845): den ene et Foredrag holdt ved de skandinaviske Naturforskeres Møde i 1844, den anden en efter Opfordring afgivet Betænkning over det militære Medicinalvæsen.

3. Landfysikus i Bratsberg Amt Dr. Medicinæ **Hans Munk**, Ridder af Vasa. Var født i Kjöbenhavn d. 20de Juli 1770 af en Familie som idetmindste i 5 Slægtled havde været bosat der, dels som Handlende og Næringsdrivende, dels som Embedsmænd. Den ældste bekjendte Stamfader var Hans Munk, Brygger i Kjöbenhavn, som døde i Begyndelsen af det 17de Aarhundrede. Dennes Søn Rasmus Munk, islandsk Kjöbmand og Brygger, var Fader blandt andre Børn til Morten Munk, Kommerceraad og Assessor i Hofretten samt i Politi- og Kommerce-Kollegiet (født 1647, død 1724), hvis 2den Søn, Hans Munk, var Grosserer og Raadmand (født 1688 død 1760), og havde 2 Sønner, Morten M., Justitsraad og Borgemester i Kjöbenhavn, og Sören Munk (født 1733, død 1801), Justitsraad samt Sekretær, Revisor og Arkivarius ved Generalpostamtet. Denne, som var gift med sin Kusine, Kirstine Johanne fød Munk (født 1738 død 1810), var Fader til den heromtalte

Landfysikus, der var Forældrenes eneste Søn, og hvis eneste, 5 Aar ældre, Søster var den oven S. 592 omtalte Bispinde Plum. Iøvrigt var en Gren af Familien tidligere kommet til Norge, idet tvende Brodersønner af den ovennævnte Rasmus Munk, Hans M. og Poul M., vare gejstlige Embedsmænd der, den førstnævnte Biskop i Kristiania, den sidstnævnte Præst i Aggershus Stift.

Efter at have modtaget privat Undervisning i Skolevidenskaberne af duelige Lærere, blandt hvilke den lærde J. Bloch, senere Biskop i Viborg, blev Hans Munk i 1784 indsat i Kjöbenhavns latinske Skole, hvorfra han i 1787 blev dimitteret til Universitetet, og tog Eksamen artium med Laudabilis, ligesom i det følgende Aar 2den Eksamen med samme Karakter. Han offrede sig derpaa ganske for Lægevidenskabens Studium, som han havde begyndt allerede under Forberedelsen til anden Eksamen, idet han da tillige havde hørt Forelæsninger ved det kirurgiske Akademi, besøgt det kgl. Frederiks Hospitals kirurgiske Afdeling, og i Juni 1788 derved endog var bleven antaget som kirurgisk Volontör. I 1790 gjorde han i næsten et halvt Aar Tjeneste som Kandidat ved den kgl. Födselsstiftelse. I Juni 1791 tog han Eksamen ved det kirurgiske Akademi med anden Karakter, og d. 12te Maj 1792 medicinsk Eksamen ved Universitetet med Hovedkarakter enstemmig Laudabilis; og var han ved denne Eksamen den sidste Kandidat som Professor Kratzenstein eksaminerede. D. 10de Sept. 1793 disputerede han for den medicinske Doktorgrad under Prof. Todes Præsidium, og blev derefter kreeret til Dr. Med. af Prof. M. Saxtorph.

Under 25de April 1794 beskikkedes han til Læge i Korsör, med kongeligt Löfte om, ved den gamle Garnisonskirurg Bandzens Afgang tillige at blive udnævnt til dennes Eftermand. Han havde allerede tvende Gange besøgt Norge, nemlig 1786 i Forening med sine Forældre, og 1795; men ifölge kongl. Resolution af 5te Aug. 1796 begav han sig, tilligemed Dr. Vallher, derop for især i Kristianssands Stift at undersøge Radesygen og de mod den trufne Foranstaltninger; fra hvilken Rejse de efter 1¼ Aars Forløb i Novb. 1797 kom tilbage til Kjöbenhavn. I Marts 1798 tog Munk atter

til Norge og nedsatte sig som praktiserende Læge i Stavanger, i det Haab siden at erholde Embedsansættelse sammesteds. Dette Haab blev ogsaa snart opfyldt, idet han d. 4de Jan. det følgende Aar blev udnævnt til Landfysikus i det ved kgl. Reskript af s. D. oprettede Fysikat i Stavanger Kjøbstad med omliggende Distrikt. Herfra forflyttedes han i samme Egenskab til Budskeruds Amt d. 25de Novb. 1803, til Smaalenenes Amt d. 18de Juli 1806, og til Bratsberg Amt d. 13de Decb. 1817, med Bopæl i Kjøbstaden Skeen, hvilket Embede han overtog d. 1ste Jan. 1818 og beklædte indtil sin Död.

Munk blev meget benyttet til Arbejder som laac udenfor hans Embede, endog til saadanne der ikke vedkom ham som Læge. Saaledes blev han d. 29de Maj 1811 udnævnt til Medlem af det kgl. norske Sundhedskollegium, og tog virksom Del i dets Arbejder indtil dets Ophævelse d. 30te Juni 1815. I sidstnævnte Aar blev ham af den norske Regjering overdraget det Hverv at udarbejde Udkast til en ny fuldstændig Medicinalanordning for Norge; hvilket Arbejde for ham, som ved sin i 1804 udgivne Lovsamling, og ved et af ham udarbejdet Supplement og Fortsættelse dertil (se nedenfor), allerede forud var i Besiddelse af endel af de fornödne Materialier, maatte være lettere end for mange Andre. Efterat Udkastet endnu i samme Aar var bleven færdigt, begav han sig, ifølge højere Ordre, til Kristiania, for i Forening med Sundhedskollegiets övrige Medlemmer, samt Statsraad Diriks og Generalauditor Bergh, begge Medlemmer af Lovkommitteen, at gjenneingaae og om fornödent rette og forbedre det. Det saaledes reviderede Udkast, bestemt til at forelægges det første ordentlige Storthing (1815 - 16), er dog hverken blevet dette eller noget af de fölgende Storthing forelagt, skjönt det senere blev af Regjeringen flere Gange revideret. — D. 7de Sept. 1808 blev han udnævnt til Medlem af en Kommissjon til at modtage, bedömmc og betale den i Norge fremvirkede Salpeter; og d. 7de Aug. 1817 af en Kommissjon til at undersøge de indgivne Fordringer om Erstatning for den af de svenske Tropper tilföjede Skade. Fra Begyndelsen af

1812 valgtes han til Forligelseskommissær for Frederiksstad, hvilket Ombud han forestod indtil sin Afrejse derfra.

Ogsaa lærde Samfund hædrede ham med Beviser paa Agtelse. Saaledes blev han d. 15de Novb. 1815 optaget som Medlem af svenska Läkare-Sällskapet i Stokholm; d. 21de April 1817 som Æresmedlem af det kgl. Sundhedskollegium sammesteds; erholdt i 1815 af Vetenskaps-Akademien sammesteds en liden Medallie (Jeton) som et Agtelsestegn for en til Akademiet indsendt Afhandling om Radesygen. D. 28de Jan. 1815 udnævntes han til Ridder af Vasaordenen.

I 1798 indgik han Ægteskab med Karen Femmer (födt 1775), eneste Datter af den Aaret forud afdöde Præsident Carl Femmer i Kristianssand og Hustru Sofie Amalia f. Suhm, og levede med hende et lykkeligt Samliv, indtil hun i 1834 ved Döden borttrykkedes. Han blev i sin Alderdom ofte haardt prøvet af Modgang, som han altid bar med en sjelden Aandskraft. Af 8 Börn (efter den Lengnickske Stamtavle 7) döde 2 Söner smaa, 2 i voksen Alder, 1 Sön og 2 Döttre overleve ham — og han saae Börn af sine Börnebörn. (Den næstældste Sön, död som Skibskapitajn nogle Aar för Faderen, har efterladt 4 Söner.) — D. 25de April 1844 fejrede Oldingen sit 50aarige Embedsjubilæum. Han frabad sig et ham i denne Anledning tilbudt Festmaallid, hvorimod han i sit Hus modtog en talrig Skares Lykönskninger, som tolkedes i en Tale af hans Kollega Korpslæge Dr. Faye, der tillige overrakte ham en Lykönskningsskrivelse fra adskillige Kolleger i Hovedstaden. Blandt de flere övrige ham paa denne Dag givne Beviser paa Medborgeres Agtelse og Erkjendelse af hans Værd, nævnes her et smukt Arbejdsbord med Oldingens Navn, Jubilæets Datum, Ordene „studio et labori“ indgravede paa Sölvplader, og desuden flere til et saadant Bord passende Sager.

Munk bevarede stedse og lige til sine sidste Levedage en levende Interesse for sin Videnskab, gjorde sig ved uafbrudt Studium stadigen bekjendt med dens Udvikling, og læste sjelden uden Pennen i Haanden. For at gjøre sig hurtigere og nøjere bekjendt

med sin Videnskabs nyeste Tilstand, foretog han i 1835 en Rejse til Tyskland, og i Sommeren 1839, i sit 70de Aar, en lignende til England og Frankrig; og han opholdt sig da omtrent 3 Maaneder i Paris, hvor han især studerede Stethoskopien og Hudsygdommene. Af den første havde han, ifølge sin egen Bekjendelse, uagtet sit endnu usvækkede Óre og sin Lærers, Raciborskis, Flid, kun liden Nytte, da han altfor ofte ikke var istand til at opfatte gennem Stethoskopet flere af de Lydvariationer som hans Lærer sagde at det angav, og paastod at han maatte høre. To Aar efter sin Hjemkomst bekjendtgjorde han en „diagnostisk Oversigt over Hudsygdommene“ (se nedenfor), et Arbejde som erholder foróget Værd, dels derved at Veteranen, for hvem disse Sygdommes Studium og Behandling i henved et halvt Aarhundrede havde været en embedsmæssig daglig Beskjæftigelse, dertil selv havde benyttet Nutidens berómteste franske Hudpathologers ikke blot trykte Værker, men endog mundtlige Vejledning, dels derved at det, som en kort, nøjagtig, tydelig og let overskuelig Oversigt, vil kunne benyttes som Ledetraad eller kunne henvises til ved Forelæsninger, og saaledes bidrage til tidligen at bibringe den yngre Læge en rigtig Diagnose af Hudsygdommene.

Munk nød i det Hele et særdeles godt Helbred; thi med Undtagelse af 1788, da han led af en snigende Nervefeber, og i 1789, da han angrebes af en heftig Forraadningsfeber, vides han, paa ubetydelige Sygdomstilfælde nær, ikke at have lidt af nogen alvorligere Sygdom, indtil han d. 3die Febr. 1848 blev angrebet af en epidemisk herskende Lungebetændelse, som to Dage derefter (d. 5te Febr.) endte hans Liv.

Han var ved sin Død den ældste promoverede Læge (Jubeldoktor 1843) og, saavidt vides, tillige den ældste praktiserende Læge, ældste Embedslæge og ældste Vasaridder i Norge, og han nød under sin mangeaarige Virksomhed almindelig Agtelse og Tillid. Han var en frugtbar Forfatter, som faa Læger i Norge; flere af hans literære Arbejder have varigt Værd; et af dem, Lovsam-

lingen, har i flere Decennier været et uundværligt Inventarium i hver norsk og dansk Læges Bibliothek.

Skrifter.

Specimen inaugurale de restringendo simplicium numero. Hafn. 1793, 8. — Nachricht, wie sich die Radesyge in dem Krankenhause zu Stavanger im Jahre 1799 gezeigt und wie sie behandelt worden. (Er en Indberetning til Collegium medicum i Khvn., men oversat og indført i Todes medic. chir. Journal V.) — Love for Medicinalvæsenet, eller Forordninger, Plakater, Reskripter, Resolutioner og Kollegialbreve, som vedkomme Medici, Chirurger, Apothekere og Jordemødre i Danmark og Norge. Khvn. 1804. 8. (Til denne Samling forfattede han, ifølge gjentagne Opfordringer, Supplement og Fortsættelse, og Sundhedskollegiet i Khvn. foreslog for det danske Kancelli, at Manuskriptet maatte blive trykt paa Bekostning af Fonden ad usus publicos; men da denne dertil manglede Midler, anmodede Kollegiet Forfatteren om at erholde Manuskriptet lillaans, for at lade det afskrive, hvilket derpaa skete.) — Om den norske Radesygen, i kgl. Vetenskaps-Akademiens Handlingar för År 1815 S. 23. (Skrevet paa Dansk i 1814 og bestemt til at nedsendes til det kgl. medicinske Selskab i Khvn.; men var endnu ikke afsendt, da de svenske Tropper i August s. A. besatte Frederiksstad. Forfatteren oplæste Manuskriptet for Kronprinds Carl-Johans Livlæge, der anmodede ham om at erholde det, lod det oversætte paa Svensk og indleverede det til kgl. svenska Vetenskaps-Akademien, fra hvilket Forf. modtog en meget forbindlig Skrivelse og en Medallie, se ovenfor.) — Alfabetisk Register over de for Norges Medicinalvæsen gjeldende Lovbestemmelser, med Udtog af dem som ikke findes i trykte Lovsamlinger. Kristiania 1834. 8. — Diagnostisk Oversigt over Hudsygdommene, efter franske Forfattere. Norsk Mags. f. Lgvsk. III, ogsaa særskilt aftrykt. — Anmærkninger angaaende Hudsygdommene. N. Mags. f. Lgvsk. VIII. (Dateret hans Jubilæumsdag d. 25de April 1844.) — Forskjellige Meddelelser til Tidsskriftet Eyr og svenska Läkarsällskapets Handlingar.

4. Toldinspektör i Bergen, forhen Stiftamtmand sammesteds, **Vilhelm Frimann Koren Christie**, Storkors af St. Olafs- og Kommandör af Nordstjerneordenen. Var födt den 7de December 1778 i Kristianssund, hvor Faderen, Johan Koren Christie, var Byfoged og senere Postmester († 1823). Moderen var Anna Thue Brodtkorb († 1834). Hans Oldefader, David Christie, var engelsk Konsul i Bergen, og dertil indvandret fra Skotland. Dennes Sön, Edvard Ch., der döde som Provst paa Storöen, havde i sit andet Ægteskab med Magdalene Margrethe Koren, en Datter af Provst Johan Koren paa Storöen, 8 Börn, hvoriblandt vor Christies Fader, förnævnte Johan Koren Christie. Christie, blandt 10 Sökende den 7de i Rækken, blev, efter at have gaet i Bergens lærde Skole fra 1789 til 1794, i sidstnævnte Aar dimitteret til Kjöbenhavns Universitet, hvor han bestod Eksamen artium med Laudabilis. I April det fölgende Aar tog han 2den Eksamens filosofiske Pröve med samme Karakter, men först 3½ Aar senere, i Oktober 1798, den filologiske Pröve, ved hvilken han da ligeledes erholdt Laudabilis. I April 1799 underkastede han sig den latinsk-juridiske Eksamens teoretiske Pröve med Karakter Laudabilis, samt 1802 den praktiske Pröve med samme Udfald. Han blev den 2den Januar 1801 udnævnt til Underkancellist i det kongelige danske Kancelli, fungerede siden Karantæne-Direktionens Oprettelse i Kjöbenhavn i Oktober 1804 tillige som Sekretær ved denne; og blev under 18de Januar 1805 forundt Kancellisekretærs Karakter. I disse Stillinger vandt han i den Grad Kanselli-Præsident Kaas's Tilfredshed, at der blev lovet ham hurtig Befordring i Kancelliet, hvis han vilde forblive sammesteds. Men hans Önske stod til at komme tilbage til sit Födeland, hvorfor han sögte og den 1ste April 1808 erholdt Sorenskriver-Embedet i Nordhordlehns Fogderi i söndre Bergenhus Amt. — 1814 Aars skjæbnsvangre Trængsels-tid kom, og Christie, der havde sin Bopæl i Bergen, valgtes til 1ste Repräsentant fra denne By ved Rigsforsamlingen paa Ejdsvold, hvor han straks blev udnævnt til Forsamlingens bestandige Sekretær. I sin Politik var han dengang en varm Tilhænger af Selv-

stændighedspartiet, d. c. det Parti der modsatte sig Foreningen med Sverrig, og han bidrog derfor den 17de Maj til at fremtvinge Kongevalget, da Kammerherre (senere Statsminister) Anker vilde have samme udsat. — Efter Rigsforsamlingens Opløsning valgte Kong Christian-Frederik Christie til Medlem af den Deputation som han sendte til England, for om muligt at aabne Underhandling med den engelske Regjering og stemme denne til Norges Fordel. Deputationen (hvis övrige Medlemmer vare Statsraad N. Aall (Formand) og Konsul Rosenkilde) blev af en engelsk Orlogsbrig fört fra Flekkerö ved Kristianssand over til Leith i Skotland, og forskaffede sig, trods den engelske Regjerings Forbud derimod, ved Hjelp af en uskyldig List, fri Passage til London, men var neppe ankommet dertil, förend den modtog Paalæg om uopholdelig at forföje sig til Yarmouth, hvorfra den efter 6 Dages Op hold blev fört tilbage over Nordsöen og igjen landsat ved Flekkerö. For at aflægge Beretning om sin frugteslöse Sendelse, afrejste Deputationen straks herfra over Land til Kristiania og derfra videre til Kongens Hovedkvarter paa Mos, hvor Statsraad Aall, som efter indlöbet Ordre var ilet iforvejen, netop ankom tidsnok for at kunne deltage i Overvejelserne om og Afslutningen af den bekjendte Overenskomst til Mos af 14de August 1814, medens Christie först indtraf efterat Underhandlingerne herom allerede vare paabegyndte, men dog tidsnok til at erholde Audiens hos Kongen, som han fandt i en af dyb Sorg nedtrykt Tilstand, hvilken de Meddelelser Christie havde at gjøre naturligvis ikke kunde forbedre. Ved Valget til det overordentlige Storting, som ifölge ovennævnte Konvention skulde afgjöre Landets endelige Skjæbne, blev Christie paa ny kaaret til at repræscentere Bergens By, og 4 Dage efter Stortingets Sammentræden, den 11te Oktober 1814, valgt til Præsident baade i Stortinget og Odelstinget. Det viste sig nu straks, at han netop var Öjeblikkets Mand, netop den Styrer som Stortinget behövede for at fyldestgjöre sit vanskelige Hverv: ved Siden af Foreningen med Sverrig, som den fjendtlige Overmagt gjorde til Nödvendighed, at bevare Norges Frihed og

Unflængighed, at sørge for, at uanset Foreningen dog kun Normænd kom til at raade i Norge. Med ægte fædrelandsk Tænkemaade forenede Christie ligesaa stor Karakterfasthed som Klogskab og Sindighed, og derhos en Aandsnærværelse der aldrig, end ikke under de mest stormende Scener, forlod ham. At han med disse Egenskaber, hvortil man ogsaa kan føje hans særdeles Evne til med Lethed og Sikkerhed at udrede og enkeltgjøre de til Afgjørelse foreliggende Spørgsmaale, var udmærket som Leder af Storthingets Forhandlinger, og desaaarsag ved det ugentlig gjentagne Valg steds blev gjenvalgt til Præsident under hele det overordentlige Storthing, var en Selvfølge. Ogsaa ved den under 14de Okt. foretagne Udnævnelse af en Kommitte til at modtage Oplysninger fra de svenske Kommissærer og meddele Storthinget disse, fik Ch. de fleste Stemmer til samme; men da det tillige blev bestemt, at Overretsassessor Lange, som næst de Valgte havde de fleste Stemmer, skulde indtræde som Medlem i Christies Sted, saalænge denne beklædte Præsidentstolen, blev Christie for det Første udenfor Kommitteen.

At Christie tilligemed de øvrige Repræsentanter fra Bergen i Mødet den 20de Okt. 1814, da Storthinget besluttede „Norges Forening med Sverrig under Overholdelse af Rigets Grundlov, med de i Anledning af Foreningen nødvendige Forandringer“, stemte derimod, skete alene paa Grund af deres Kommittenters derom tilkjendegivne Villie, og Christie fik endog kort derefter det Hverv, at gjøre Indstilling til Storthinget om de Forandringer i Grundloven som Foreningen udkrævede. Ved de med de svenske Kommissærer aabnede Underhandlinger angaaende Grundlovforandringernes Enkeltheder, fandt man sig snart fra norsk Side mindre tilfreds med Formanden for Underhandlingskommitteen, Professor Treschov, fordi han syntes altfor let at lade sig paavirke og lede af de Svenske, hvorfor Storthinget under 26de Oktb. forstærkede Kommitteen med 5 ny Medlemmer, samt derhos paalagde Præsidenten i Storthinget at deltage i den Del af Underhandlingskommitteens Forhandlinger som gik ud paa at gjøre Indstillinger til

Storthinget. Ved denne sidste Bestemmelse kom den överste Ledelse af det store Anliggende ganske i Christies Hænder, og det maa erkjendes, at samme ikke kunde være betroet heldigere. Medens han paa den ene Side modererede de allfor varmlodige Patriots Hidsighed, lod han sig paa den anden Side hverken ved Smiger eller ved Trudsler af de svenske Kommissærer bevæge til at opgive noget af sin Overbevisning. Et Eksempel herpaa er følgende: Efterat man var blevet enig med de svenske Kommissærer om alle andre Tvistpunkter, stod endnu kun tilbage Kommissærernes Forlangende om, at Bestemmelsen i Grundlovens § 83 Litr. e (om at Kongens Sanktion ikke udfordredes til de Storthingsbeslutninger hvorved Fremmede naturaliseres eller gives Indfødsret) skulde udgaac, hvilket Kommissærerne af al Magt inhæredede, som man siger fordi Carl Johan hemmelig nærrede Frygt for, at Storthinget skulde naturalisere Prinds Christian Frederik. Om Morgenen som denne Kvæstion skulde behandles i Storthinget, gjorde Statssekretær Virsén Christie et Besög, hvorunder han erklærede, at hvis den svenske Regjerings Forslag om hin Bestemmelseres Udselettelse af Grundloven ikke fandt Medhold i Thinget, havde Kommissarierne intet andet at gjøre, end at pakke ind og rejse deres Vej. Christie svarede hertil alene med den lakoniske Bemærkning, at han ikke tvivlede paa at jo Kommissarierne vilde vide at opfylde deres Pligt, gik derpaa i Thinget og stemte der imod Udselettelsen af hin Bestemmelse, fordi den ikke kunde henregnes til de Grundlovsforskrifter hvori Foreningen med Sverrig gjorde en Forandring nödvendig, og Storthinget under 21de Okt. som Hovedgrundsætning havde opstillet, at ingen andre Forandringer i Grundloven maatte tages under Overvejelse og gjøres, end de som vare nödvendige formedelst Rigernes Forening. Storthingets Pluralitet (43 mod 34) erklærede sig af samme Mening som Christie, og de Svenske fandt sig i at give efter; ligesom overhovedet den værdige og faste Holdning som 1814 Aars Storthing stedse bevarede, bevirkede det Særsyn, at det i Underhandlingerne mellem Storthinget og de svenske Kommissærer som oftest var

den svagere og afvæbnede Part der foreskrev den stærkere og krigsrustede Betingelser, istedelfor omvendt. Heri havde imidlertid Christies Ledelse af Storthinget en saa væsentlig Del, at ligesom Sverdrup mere end nogen Anden tilkommer Æren for Rigsforsamlingens Sammenkaldelse og Falsen for Grundlovens Sløbning paa Ejdsvold saadan som den er, saaledes vil Christie først og sidst være at nævne blandt de Mænd som paa det overordentlige Storthing bevarede og opretholdt Grundloven i dens Renhed. — Den 4de November om Formiddagen bragtes Forhandlingerne angaaende Forandringer i Grundloven tilende, hvorpaa Carl XIII i et Eftermiddagsmöde enstemmigen valgtes til Norges konstitutionelle Konge. Den 10de s. M. indfandt Kronprinds Carl Johan sig i Storthinget og aflagde Eden paa Grundloven, hvorpaa Storthingets Medlemmer gjorde ligesaa. Efter Edsaflæggelsen holdt Christie som Præsident en kort Tale, der ikke mindre end den Tale med hvilken han besvarede Kronprindsens Tale ved Storthingets Slutning den 26de s. M., ere sande Mesterstykker i sit Slags, idet de, fri for al Smiger, men rige paa Formaninger, ikke indeholde et Bogstav som kunde siges at staae i Strid med Christies tidligere Overbevisning som Tilhænger af Selvstændighedspartiet, men desuagtet i al deres Simpelhed vare saaledes ordnede, at de maatte efterlade et godt Indtryk ogsaa hos Prindsen.

Storthinget udtalte sin Aerkjendelse af Christies store Fortjenester, saavel ved at forære ham en Guldpokal og votere ham en Takadresse, som ved at stille ham i Spidsen for den Deputation det af sin Midte udvalgte for dels at overrække Kong Carl XIII en Adresse i Anledning af hans Valg til Norges Konge, til ligemed et af samtlige Storthingets Medlemmer underskrevet Eksemplar af Grundloven, dels at frembære for ham en Del Andragender fra Storthinget betræffende forskjellige Gjenstande som især laae Nationen paa Hjerte.

Som Følge heraf afrejste Christie med de övrige Medlemmer af Deputationen kort efter Storthingets Slutning til Stokholm, hvor han den 14de December 1814 i Rigssalen paa Slottet i en höjt-

delig Audiens overleverede Kongen Stortingets Adresse tilligemed Grundloven, og derhos med høj og fast Stemme fremsagde en Tale der lige meget udmærkede sig ved ædel Frimodighed, Simpelt og Veltalenhed.

En bedre Repræsentant for den norske Nation, end Christie, vilde Landet ikke have kunnet fremstille. Dette blev ogsaa dengang almindeligt erkjendt, og ved hans Tilbagekomst til Bergen stiftede Byens Borgere til Erindring om hans Fortjenester af Fædrelandet et Legat under Navn af Christies Legat.

Under Nærværelsen i Stokholm, som Deputationen ifølge Kongens Ønske havde maattet forlænge indtil den 9de Januar 1815, forøgedes den Tillid og Yndest som Carl-Johan allerede i Kristiania havde fattet for Christie. Han ønskede at denne skulde modtage det ledige Stiftamtmands-Embedet i Bergen, hvormed søndre Bergenhus Amtmandsskab dengang var forenet. Christie, som følte sig tilfreds i det indbringende Embede han havde, modsatte sig længe, men erklærede sig omsider villig til at give efter for Kronprindsens Ønske, under Betingelse af at erholde en kongelig Fuldmægtig samt desuden et Bidrag til Kontorhold, hvilket straks indvilgedes, hvorpaa han under 25de Maj 1815 modtog Udnævnelse til det nævnte Stiftamtmands-Embedet. — Denne Kongens Tillid til Christie svækkede ikke den Tillid denne nød hos sine Medborgere. Paa det den 1ste Juli 1815 sammentrædende Storting mødte han atter som Repræsentant for Bergen, og nød den Ære under hele dette Storthings langvarige Samling (indtil 6te Juli 1816) at vælges til Præsident i samme. I Begyndelsen valgtes han ogsaa til Præsident i Odelstinget, men man indsaa dog snart Umuligheden for én Mund af at overkomme begge Dele og ophørte derfor hermed.

Under hans Ledelse som Storthingspræsident blev først Foreningsakten med Sverrig, eller den saakaldte Rigsakt, bragt istand, og senere de fleste af de vigtigste og mest indgribende Lovarbejder forhandlede, hvorved man havde saa at sige ganske fra nyt af at opføre og indrette den norske Samfundsbygning; thi mellem Thingets Afdelinger (Odelstinget og Lagthinget) kunde man un-

der de forskjellige Meningers Brydning netop i de vigtigste Tilfælde, som f. Eks. med Hensyn til Bankvæsenet, Pengevæsenet og Værnepligtssagen, saa lidet tilvejebringe Enighed, at vedkommende Lovforslag maatte lages under Afgjørelse i det samlede Storting, selv udenfor de Tilfælde hvor saadant efter Grundloven var tilladt. Den ubetingede Nödvendighed af at bringe Sagerne tilende tillod ikke altid hint Storting at holde sig nøje til Grundlovens Forskrifter for Lovstiftning. Blandt de flere Kommitteer hvoraf Christie under dette Storting var Medlem, skal her kun nævnes Kommitteer for Rigsakt-Sagen og Konstitutionskommitteer, i hvilken sidste han deltog i at forfatte Indstilling til Odelsthinget angaaende Reglementet for Rigsretten, der under 18de September 1815 erholdt kongelig Sanktion som Lov. — Hvorledes Christies Værd ogsaa af dette Storting blev paaskjønnet, kan blandt Andet sees deraf, at det d. 19de April 1816 med 72 Stemmer mod 1 bevilgede saavel Gage til den for ham opførte kongelige Fuldmægtig, som det ham af Kongen tilstaaede Ekstratillæg til Kontorhold.

Det uafbrudte og som Følge af de anførte Omstændigheder endog mere end sædvanligt besværlige Præsidentskab i hint langvarige Storting medførte, i Forbindelse med de mange Kommitteer hvori Christie blev benyttet, en saa overvæltet Aandsanstrengelse, at han, uagtet sin overordentlige Forretningsdygtighed, led under Byrden, og erholdt et Knæk paa sit forhen stærke Helbred, som han siden aldrig forvandt. I 1818 blev Christie atter af Bergens Kjøbstad sendt til Stortinget, hvor han dennegang erholdt Plads i Lagthinget. Uden, som paa de tvende foregaaende Sammenkomster, uafbrudt at beklæde Præsidentstolen, indtog han den dog ofte, snart i det samlede Storting (skiftende med Sverdrup og Sibbern), snart i Lagthinget, og blev derhos benyttet i ikke mindre end 19 Udvalg. Mod Slutningen af Thingets Samling blev han afsendt til Trondhjem i Spidsen for den Deputation som repræsenterede Stortinget ved Carl-Johans Kroning sammesteds den 7de September.

Siden 1818 betraadte Christie ikke mere Thingsalen. **Hans**

ved Overanstrengelse nedbrudte Helbred forbød ham senere aldeles at tage Sæde i Storthinget. Han plagedes især af et Svindel-Tilfælde, som indfandt sig ved enhver anstrengende Sysselsættelse, og selvfølgelig gjorde ham vedholdende Aands-Arbejde saare vanskelig om ikke umuligt. For om muligt at gjenvinde sin tabte Sundhed, foretog han i 1823 en Rejse til Danmark og Tyskland, paa hvilken han var fraværende omtrent et Aar, i hvilket han for det meste opholdt sig i Carlsbad i Böhmen, men han kom tilbage uden at spore nogen synderlig Forbedring, hvorfor han nødtes til at søge om Afsked fra sit Embede. Denne blev ham da under 24de Januar 1825 tilstaaet med fuld Gage (1800 Spd.) i Pensjon og Bevidnelse af Kongens personlige Agtelse. Paa denne havde han forhen modtaget flere offentlige Beviser, idet han under 7de Januar 1815 var bleven udnævnt til Ridder af Nordstjernen, „for“ som det udtrykkeligen hed „hans af Nationen tilfulde erkjendte Fortjenester som Præsident for det i 1814 afholdte Storthing“, og under 27de Juli 1816 til Kommandör af samme Orden, ligesom han fremdeles under 16de April 1825 blev tildelt Medallien for Borgerdaad. — I Anledning af hans Afgang fra Stiftamtmands-Embedet blev den 6te Marts 1825 i Bergen foranstaltet en Borgerfest til hans Ære. — Da Christie var uden Formue, var han nødt til indtil videre at modtage den ham tildelte Pensjon, som ved 1827 Aars Storthing passerede Revisjon uden Afkortning; men da hans Helbredsforfatning imidlertid mod al Forventning efter nogle Aars Forløb havde forbedret sig noget, og han ikke kunde finde sig i at trække Pensjon af Staten, saasnaart han paa ny fölte Kraft til at indtræde i en passende Embedsvirksomhed, ansögte han og erholdt under 24de Juni 1828 Toldinspektör-Embedet i Bergen. Kort iforvejen havde han af Kong Carl Johan erholdt Tilbud om den ved Sommerhjelm's Död ledigblevne Statsministerpost, men afslaaet samme, dels af ökonomiske Grunde, dels fordi han troede sit Helbred for svagt til forsvarligen at kunne rögte et saadant Embede.

I sin ny Virksomhed som Toldinspektör udviklede Christie

lige til det sidste Öjeblik den samme Nidkjærhed og Tjenstiver som altid havde fulgt ham, og konciperede f. Eks. endnu 14 Dage för sin Död med egen Haand en flere Ark lang Erklæring til Departementet. — I 1835 gjorde han en Rejse til Östlandet, under hvilken han paa ny modtog sinigrende Beviser paa det Venskab hvorined Kong Carl Johan, som dengang opholdt sig i Kristiania, frendeles beærede ham, ligesom han, medens han endnu var fraværende paa denne Rejse, erholdt sikkert Bevis for den usvækkede Tillid hans Medborgere frendeles bare til ham, idet han efter det lange Mellemrum af 17 Aar, hvori der paa Grund af hans afgjorte legemlige Uformuenhed til at udholde en Storthingsmands anstrengende Liv ikke kunde være Spörgsmaal om at paalægge ham en saadan Byrde, paa ny blev valgt til at repræsentere Bergens Kommyne ved det forestaaende 1836 Aars Storthing. Men paa ny at tage Sæde i Storthinget, fölte han inidlertid selv at ville overslige hans Kræfter. Efter at være kommet tilbage fra sin Rejse til Östlandet, foranledigede han derfor en ny Samling af Valgmændene den 3die December 1835, hvorunder han, i Henhold til tvende fremlagte Lægeattester, begjærte sig fritaget for at afgive Möde ved Storthinget paa Grund af sit svagelige Helbred, og saavel Valgmændene, som senere Storthinget, erkjendte Gyldigheden af hans paaberaable Forfald.

Vi have hidtil betraktet Christies af Fædrelandet höjt fortjente Færd som Statsmand; men ogsaa i en anden Hensende efterlader han sig hos skjönsomme Medborgere og hos Esterslægten et Krav paa dyb Taknemmelighed. Efterat han, nemlig ved de ved hans ovenomtalte Otium foranledigede forandrede Livsforholde, der ikke kunde andet end indvirke gunstigt paa hans Helbred, efterhaanden, skjönt langsomt, havde gjenvundet Noget af sin tabte Sundhed, vendte han sig med den samme bestemte Alvor i Villien, og den overskuende Klarhed, som han i sin offentlige Færd havde lagt for Dagen, mod en ganske anden aandelig Virksomhed, end den han hidtil havde offret sine Kræfter. Besjælet af sand Kjærlighed til sit Land, ikke alene i dets nys gjenfödte og fremblomstrende

Tilstand, men ogsaa i dets sagariske Fortid, kunde han nemlig nu, tryk for dets nærmeste Fremtids Fred og Sikkerhed, med Forkjærlighed fordybe sig i dets gamle Minder. Han fattede Tanken om at redde fra Forglemmelse og Tilintetgjørelse de norske Oldtidslevninger, hvoraf han vidste der endnu fandtes mange rundt om i Landet, navnlig i Bergens Stift, og som for en Del vare spredte om blandt Bønderne, men for største Delen tilintetgjordes eller bortkastedes af den tilfældige Finder; hvormed han tillige forbandt Ønsket om ogsaa at grundlægge en saavidt muligt fuldstændig og videnskabelig ordnet Samling af norske Naturgjenstande. I Foræning med nogle af sine Venner, hvem han meddelte denne Idé, udstedte han derfor under 25de April 1825 en Indbydelse til Grundlæggelse af et Musæum, hovedsagelig bestemt for norske Oldsager og den norske Naturhistorie, med Opfordring til dets at tegne sig som bidragydende Medlemmer til denne Indretning, dels at indsende dertil hvilkesomhelst Gjenstande der kunde antages at være af antikvarisk eller naturhistorisk Interesse.

Ved Stifternes udstrakte Bekjendskab rundt om i Landet, fornemmelig i Bergens Stift, og ved den særdeles Interesse hvormed Ideen overalt blev omfattet, er denne Samling i Aarenes Løb vokset til det betydelige Omfang som den nu har, da den oplager ikke mindre end 15 mindre og større Sale i tvende Bygninger. Den er efterhaanden udvidet ogsaa i andre Retninger, saa at den nu besidder en Malcrisamling af ikke ubetydeligt Værd, en temmelig stor Myntsamling, en Diplomsamling, et ethnografisk Kabinet m. m. I begge sine Hovedafdelinger, den antikvariske og naturhistoriske, besidder den imidlertid saamange og sjeldne Skatte, at det med Rette opvækker den Fremmedes Forundring, at træffe en saa rig og velordnet Samling paa et saa afsides Sted som Bergen. Men da Christie var blandt de Mænd der Intet gjøre halvt eller ufuldstændigt, var det naturligt, at han med denne sin Virksomhed forbandt det egentlige dertil hørende videnskabelige Studium, og at han med den ham egne Klarhed og Skarpsindighed bragte det heri til meget Mere end den blotte Dilettantisme. Han

har saaledes i sit Livs Aften leveret flere værdifulde Afhandlinger (i alt ikke mindre end 19) i Tidsskriftet „Urda“, ligesom han ogsaa indtil sine sidste Dage vedligeholdt en livlig Brevveksling især i naturvidenskabelig Henseende, navnlig med Professorerne Eschricht, hvem han meddelte vigtige Oplysninger til hans Afhandling om Hvalerne, og Krøyer i Kjöbenhavn, Professor Nilsson og Naturforskeren Baron Düben i Lund, Professorerne Lovén i Stockholm, Johannes Müller i Berlin og den beröimte delle Chiaie i Neapel. Paa Musæets Vegne førte han en end mere udbredt Brevveksling med Videnskabsmænd og Musæumsbestyrere i Danmark, Tyskland, England, Frankrig og Italien, hvorved hans blandt sine Jevnaldrende temmelig sjeldne Færdighed i de levende Sprog kom ham tilgode; thi han talte Engelsk, Fransk og Tysk, og skrev Italiensk.

Blandt hans videnskabelige Esterladenskaber findes derhos endel historiske, topografiske og naturhistoriske Notitser, et norsk Dialektleksikon paa omtrent 17000 Ord, hvoraf for en Del er meddelt Afskrift til Universitets-Bibliotheket i Kristiania, Undersøgelse over Etymologien til Gaard- og Stednavne i Norge; hvilke samtlige hans Familie ønsker at maatte blive anvendte som brugbare Materialier for Videnskabsmænd. — Til det bergenske Musæum, der saa fast var sammenknyttet med hans Alderdoms varmeste Interesse, i hvis Samlinger han med en Faders Forkjærlighed for sit Værk syslede tidlig og sildig, har han testamenteret sin fornemmelig i det historiske, antikvariske og naturhistoriske Fag ikke ubetydelige Bogsamling, sin Samling af Malerier, Korter m. m., samt den Guldpokal som han i Aaret 1814 erholdt af Storthingets Medlemmer. Til dette Musæums Ve og Vel var hans Sjæl knyttet, saa at han ofte yltrede, at vilde hans Medborgere ved nogen Ting hædre hans Minde, da skulde det være ved at værne om dets Vedligeholdelse og Fremvækst. Det er at haabe, at hans Forventning ikke vil blive gjort lilskamme.

Med Hensyn til Christies Personlighed forövrigt er der kun at tilföje, at der over hans Ydre var udbredt den for ham karakteristiske kloge Besindighed, den Sjælens harmoniske og stille Ro-

lighed, der træder os imøde fra enhver hans Gjerning: han havde et meget aandfuldt og klogt Fysjognomi, besjælet af mild og forekommende Velvillie, og en med Naturlighedens ædle Simpelhed indtagende Maade at omgaaes Enhver med hvem han kom i Berørelse, saa at han af denne Grund var elsket af Alle, og navnlig af Almuen i hans fordums Sorenskriveri og Amstdistrikt. Hvor han i fordums Tid kom paa Thingene, flokkedes Alle om ham, og ved sin kloge og milde Tale vidste han stedse at vejlede og berolige; „hans Tale var saa grej“ var det almindelige Ord om ham.

Hans Helbreds Tilstand var i den senere Periode af hans Liv bedre end det tidligere havde været. Det var vistnok endnu stedse svagt, men ved en streng Forsigtighed, og, som det er at antage, ved sin rolige, altid sig selv lige Sjælstilstand bevarede han sig gjennem en Række af Aar fra Tilbagefald til sin fordums Svaghed; — ja paa hans sidste Aar syntes det endog som hans Helbred vandt i Styrke, saa at han i Aaret 1847 om Sommeren, altsaa i en Alder af henved 69 Aar, kunde foretage en Sørejse paa et lidet Fartøj, som han selv havde fragtet og ladet indrette for denne Tur, langs Kysten fra Bergen til Stenkjær ved Bunden af Trondhjemsfjorden. Paa denne Rejse besøgte han sin Fødeby Kristianssund, og glædedes undervejs ved et Bevis paa Hans Majestæt Kongens Paaskjønnelse af hans Fortjenester, idet han modtog Underretning om, den 21de August at være tildelt St. Olafs-Ordenens Storkors.

Af Portrætter gives der flere af ham; de to bedste ere det i Musæet over Indgangsdøren til den ny Bygning ophængte større Brysbillede af Lehmann, og en Lithografi udført hos Bærentzen i Kjöbenhavn efter en Tegning af Gertner, hvis Istandbringelse foranstaltedes af hans gamle Ven Overkrigskommissær Mohr, og som overrakte ham for faa Aar siden paa hans Fødselsdag; af denne udmærkede Litografi, der ikke er kommet i Boghandelen, ere der kun faa Eksemplarer, der udelukkende ere uddelte blandt Christies nærmeste Venner; men Stenen befinder sig endnu i Bergen hos Overkrigskommissær Mohrs Arvinger.

Hvad Christie som privat Mand var for den Familie der el-

skede ham over Alt og den Kreds af fortrolige Venner som han fra en tidlig Alder sanlede om sig, og hvis uforandrede Venskab ledsagede ham til Döden, hvis Sammenkomster han oplevede ved et i sjelden Grad elskværdigt Lune, en indtagende Bonhommi, og ved en udtömmelig men aldrig saarende Vittighed, dette er for almindeligt kjendt og erkjendt til at der behöves mere end blot at hentyde dertil. Hans Godgjörenhed var overordentlig, men den var, som den sande Ædlings, skjult endog for hans Nærmeste; — han var en ligesaa ædel og god, som han var en stor Mand, og Mere hverken kunne eller ville vi tilföje til hans Ros.

Christie döde d. 10de Oktb. 1849, efterladende 2 Söner.

5. **Johan Henrik Spörck**, Generalmajor og Kommandant i Frederiksstads Fæstning, Kommandör med Storkors af Sværdordenen, Ridder af Dannebrogen og af den russiske St. Annaordens 2den Kl., Medlem af det kgl. svenske Krigsvidenskabs Akademi's 1ste Kl., död 26de Decb. 1849. Var Sön af daværende Landinspektör, senere Foged i Norge og Höjesteretsassessor, Christian Ludvig Spörck, og dennes Hustru Else Kirstine föd Juul, og blev födt i Kjöbenhavn d. 15de Juni 1778. Tre Aar gammel, i 1781, ulgte han sine Forældre til Nummedal i Nordlandene i Norge, hvor Faderen var bleven Foged, men blev herfra i Aaret 1787 sendt ned til Kjöbenhavn i et privat Hus, hvor han nöd Undervisning i 2 Aar, indtil han i Sept. 1789 blev anlagt som Kadet paa Landkadet-Akademiet, hvor han i 5 Aar gjenneingik Klasserne. 1793 i Januar blev han kongelig Page og gjorde som saadan Tjeneste i 1 Aar. Under 11te Decb. s. A. udnævntes han til Fændrik i det söndenfjeldske gevorbne Infanteriregiment, der garnisonerede i Frederikshald, hvorhen han straks rejste i Februar 1796. Under denne sin Stilling, hvor han oprykkede til at blive d. 25de April 1800 Sekondlöjtnant og d. 11te Febr. 1803 Premierlöjtnant, blev han brugt til mangfoldige höjst forskjelligartede Hverv, idet han saaledes i 1799 beordredes at aftegne Situationen om Frederiksstens Fæstning og dens Omegn, og senere ligeledes til at opmaale Eggen omkring Laurvig; i 1803 fik Ordre til at oversætte Evalds

„Felttjeneste“, som derefter kom i Trykken, ligesom han i 1804 udarbejdede Udtog af de militære Videnskaber der skulde læres Regimentets Underoffiserer; ved samme Aars Udgang ansattes han ved den oprettede Undervisningsanstalt som Lærer baade i den theoretiske og praktiske Undervisning, hvilken han ene forestod i 2 Aar og ved en Assistent vedblev i en længere Aarrække. 1807 blev han ligeledes Lærer ved den af Regimentschefen Prinds Christian af Augustenborg oprettede og underholdte Lærestanstalt for unge Offiserer, og derhos inspektionshavende Offiser ved samme. Tillige blev han Brigadeadjudant hos Regimentskommandøren. I Januar 1808 rejste han som Spejder til Marstrand og Göltheborg og derfra til Kjöbenhavn for at aflægge Kongen sin allerunderdanigste Beretning. I Marts s. A. berigtigede han efter Ordre Grændseposteringen for det söndenfeldske Regiments Nationale og Landværnet, samt indrettede Signalvæsenet ved Grændsen, og senere mellem Fæstningerne Frederikssten og Frederikshald. Den 29de April næstefter var han med i Affæren ved Grefsröd paa den svenske Grændse, og den 9de Maj ligeledes ved Geddelund, der begge vare heldige for de danske Vaaben; og han havde megen Andel i den större Affære ved Præstebakke d. 10de Juni s. A., hvor som bekjendt en Styrke af mindre end 900 Normænd — selv næsten uden Tab — fordrev et svensk Korps paa 1400 Mand, der tabte 60 Döde og 385 Fanger, deriblandt 13 Offiserer: som Regimentskommandørens Adjudant og velbekjendt med Stedforholdene paa Grændsen, var det S. der havde udarbejdet Dispositionen til Træfningen, og han deltog selv hæderligt i dens Udförelse, saa at han nævntes med Ros i den offentliggjorte Beretning*) og forfremmedes til Kapitajn og Kompagnichef fra Træfningens Dato at regne. D. 28de Juni 1809 blev han desuden Ridder af Dannebrog.

Efter Norges Forening med Sverrig befordredes han endvidere til at blive d. 18de Jan. 1819 Oberstlöjtnant og gevorben Korpschef,

*) S. Koll. Td. 1808 Nr. 28.

d. 4de Juli 1823 Oberst, d. 24de Juli 1828 Generaladjutant i Armeen, d. 29de Aug. 1832 Generalmajor og Kongens tjenstgjørende Adjutant for Armeen; og endelig blev han under 10de Juli 1847 udnævnt til Kommandant i Frederiksstad. Her fuldendte han efter en 2 Maaneders Sygdom den ovenanførte Dag, i en Alder af 71½ Aar, sin i mange Maader hæderlige, virksomme og lykkelige Livsbane. Embedsmand i 54 Aar, vandt han i de forskjellige Stillinger og Forholde hvortil han kaldtes almindelig Agtelse, som en tro, nidkær og duelig Statens Tjener, som en human og retsindig Mand. Han havde den Lykke at være personligen kjendt, yndet og agtet, saavel allerede i tidligere Dage af Hans kgl. Höjhed Kronprinds Carl August, medens denne som dansk Prinds var Chef for det søndenfjeldske Infanteriregiment, som og senere af Hans Majestæt Kong Carl Johan og af den nuregjerende Kong Oskar. Som Vidnesbyrd herom kan ogsaa anføres, at den Afdöde var Adjutant og senere første Adjutant hos Kong Carl Johan, saavel som at der ved Armébcfaling af 10de Sept. 1817 blev ham meddelt Bevidnelse af Hans Majestæts naadigste Tilfredshed i Anledning af den Velvillie, Nidkærhed og Iver hvormed han uden Belønning havde paataget sig og saa vel udfört de unge Offiserers Undervisning, der af det søndenfjeldske Regiment i Maj Maaned s. A. havde underkastet sig den anordnede Offiserseksamen, hvilke fornemmelig, blandt de övrige der til bemeldte Eksamen havde indstillet sig, havde hæderligen udmærket sig ved de aflagte videnskabelige Prøver.

Den Afdödes Navn og Ihukommelse var nøje knyttet til de for Norge saa vigtige og mindeværdige Aar 1808 og 1814, som En af dem der da hæderligen værnede om Landets Grændser og kæmpede for dets hellige Interesser. Med ikke mindre Berømmelse, end som oven anført i det förstnævnte, deltog han ogsaa i det sidstnævnte Aars Felttog.

Den 5te Febr. 1808 var han paa Frederikshald indtraadt i Ægteskab med Jomfru Magdalene Wiel, Datter af Kancelliraad Troels W. og Elisabeth Sofie fød Arboe, der i 32 Aar trofast delte

med ham Livets gode og onde Dage. Af 7 Børn, med hvilke dette Ægteskab velsignedes, døde 2 Sønner og 1 Datter i spæd Alder, og 2 Døttre i en Alder af 14 og 25 Aar, medens 2 Døttre, en Svigersøn og 4 Søstre med Savnets Vemod fölte den elskede Faders og Broders Bortgang.

Hans Virken paa Frederiksstad blev indskrænket til kun et Par Aar; men den Tillid med hvilken han ved sin Ankomst did mødtes, blev ikke skuffet: ogsaa der paa Stedet efterlod han sig et hæderligt Minde.

Dödsfald i Hertugdømmerne Slesvig, Holsten og Lauenborg i Aaret 1849.

(Efter Neuer Nekrolog der Deutschen for 1849. Over de med * Betegnede findes udførligere Efterretninger i Skriftet. Det bemærkes, at det endnu for 1849 ikke var muligt at faae saa fuldstændige Efterretninger fra Slesvig, at de der Af-døde kunde indlemmes i Listerne for Kongeriget.)

Dödsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- ^{13/1} *Christian Nikolaj Ludvig Feldmann, Skribent i Kiel, i 66de A. Børn.
- ^{15/1} Godsbesidder K. Martens paa Grönwald i Holsten, i 37te A. Enke Luise M. f. Jessen.
- ^{16/1} J. C. Thygesen paa Stenderupgaard i Slesvig, 64 A. g. Fader til Præsten Th. Thygesen i Altona.
- ^{19/1} Rektor i Uetersen A. Andresen, 68 A. g. Var næsten 44 Aar i Embedet. Familie.
- *Ivar Petersen, Præst til Stenderup i Slesvig, i 68de A., Børn og Svigerb.
- ^{22/1} *Dr. August Wilhelm Neuber, Læge og Fysikus i Aabenraa, f. 3. Marts 1781.
- ^{23/1} Toldforvalter i Neumynster Gardthausen. Enke Sofie f. Rewald og 4 smaa Børn.
- ^{24/1} Afskediget Major Bartholomæus Goldt i Itzeho, i 82de A. Børn Henning G., Dr. Philos., Caroline og Sofie G. (jfr. forr. Aarg. S. 495.)
- ^{26/1} Oberstlöjtnant Fr. Ld. Ch. Oertz, 83 A. 5 Mnd. g. Efterlader mange Venner og Bekjendte.
- ^{31/1} *Georg Voldemar Mieden, entlediget Præst til Hohenwestedt i Holsten, i 82de A. Datter.
- ^{7/2} Kjøbmand og deputeret Borger i Flensborg Hans Pt. Hansen, i 49de A. Enke Christine H. f. Knudt.
- ^{24/2} Fhv. deputeret Borger og Kjøbmand i Flensborg Joh. Ch. Knall, f. i Rign 1752, altsaa 97 A. g.; Onkel til A. T. J. Möller og Doris og Sofie Rievesell. Hovedtræk i hans Karakter var Retskaffenhed.
- ^{28/2} Fhv. Kassekontrollør Ditlev Georg Ludvig Söndergaard i Rendsborg, i 59de A. Enke og Børn.
- I Febr. Præsten Bülow i Friedrichsfelde (ved Rendsborg?).
- — Toldforvalter Cossel i Ekkernförde.

Dødsdagen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 14/3 *Momme Hiesler Steffens, Dr. Jur. og flv. Herredsfoged i Nordborg paa Als, 59 A. g. Enke D. H. f. Petersen og 2 Døttre, samt 3 Brødre.
- 15/3 *Carl Frederik Kroymann, Regue- og Tegnelærer (7de Lærer) ved Gymnasiet i Altona, siden næsten 50 Aar bekendt som Portrætmaler, 67 A. g. Børn og Börnebørn.
- 18/3 Deputeret ved „den slesvigholstenske Landsforsamling“ H. Greve fra Elms-horn, død pludselig af Lungeslagflod i Staden Slesvig, i 61de A. Enke C. M. f. Bockel og 6 Børn.
- 20/3 General Grev Otto Blome i Heiligenstedten, R. af Elefanten og St. Andreasordenen m. m., i 80de A.; tidligere i mange Aar dansk Gesant i Rusland. Broderbørn.
- 22/3 Sognefoged i Marne i Sydditmarsken Nikolaj Maassen. Enke og Søskendes Børn.
- 31/3 Kand. Theol. Vilhelm Nissen i Vilster, næsten 30 A. g., Søn af den i 1842 afdøde Pastor Mathias N. i Süsel. Moder f. Kochen, Broder, N. I. F. N., og Søstre, og som Brud Mary Bäter.
- I Marts Dr. med. Frans Struve i Rendsborg, Overlæge ved Ingeniørkorpslet, skudt d. 6te Febr. i Duel af Artilleriløjtnant Kartscher, død i Marts.
- 2/4 I Havnen ved Ekkernförde N. N. Preusser, en født Rendsborger, tjente som Underoffiser og Overfyrværker i Oprørernes Armé, og havde i Offiserens Fraværelse Overkommandoen over et Batteri under Fægtningen med de danske Skibe, men forulykkede ved Christian VIII's Eksplosion, da han vilde bidrage til at redde de Saarede.
- 7/4 *Diakonus i Uetersen Carl Johan Fr. Schütze, 62 A. g. Enke f. Hargens og 4 Sønner.
- 13/4 Faldne ved Dyppel Løjtnant Ende, Løjtnant Flemming, Kapitajn Holleufer, — — — — Overløjtnant Kotsch, Overløjtnant Liebenau, Over- — — — — løjtnant Naundorff, Kapitajn Teutscher.
- 29/4 I Kristinnsfelt, som Følge af et i Slaget ved Kolding modtaget Skudsnaar i Hovedet, Vilhelm Lucht, Søn af Overlærer L. i Glykstad og dennes Husf. f. Stuhr.
- 30/4 *Bonnich Andreas Bonnichsen, entlediget Præst til Heils og Vejstrup i Slesvig, f. 1780. Børn og Svigerbørn, samt en næsten 90aarig Moder.
- I April Kand. Theol. Johan Jakob Hanno fra Marne, død i Meldorf i 45de A.
— *Gotfred Vilhelm August Hartz, Præst til Hohenstein i Holsten, f. 13de Novb. 1791. Enke f. Haltermann.
- 3/5 Advokat Frederik Gosch i Rendsborg, 83 A. g.
— *Digeinspektør i Hertugdømmet Slesvig og Landskriver paa Pelvorm Herman Petersen i Husum, 56 A. g. Søn.
- 9/5 I Forpostfægtningen for Fredericia Stud. Jur. Benediktus Mathiesen, Overjæger i 2den slesvigholstenske Jægerkorps, Søn af Landskriver M. i Borg paa Femern.
- 6/5 I Kristiansfelt, som Følge af et Skudsnaar i Hovedet i Slaget ved Kolding, Harald Eggers, Søn af Kateket Karsten E. i Altona. Var Stud. Jur. og havde i Heidelberg vundet Medallien for en juridisk Præsaafhandling.

Dødslisten.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- Major udenf Tj. Carl Mathins Fries i Itzeho.
- 7/5 Kapitajn og Kompagnichef i 9de slesvigholstenske Batalion Albert Grabner fra Berlin, 26 A. g., faldet for Fredericia.
- Kgl. prøjssisk Major Emil Greve af Schlieffen, faldet i Fægtningen ved Viuf i Jylland som Kommandør for 7de Jægerbatalion. Ligesom han allerede i Freden førte sin Batalion med sjelden Samvittighedsfuldhed og Omsigt, saaledes ledede han ogsaa i Fægtningen med den største Koldblodighed Tirulliererne, og uforfærdet trædende enhver Fare imøde, faldt han, truffet af en Kugle i det venstre Bryst, i Skoven Nord for Viuf, død af Hesten. Batalionen beklagede i den Hedengangne en ridderlig, velvillig Fører, hvem den med den fuldeste Tillid i enhver Stilling kunde betroe sit Vel.
- 12/5 *Henning Diekmann, anden Lærer ved Skolelærerseminariet i Tönder, Dbmd, 69 A. g. Börn, Sviger- og Börnebörn.
- 14/5 Den i Fægtningen ved Vejle, d. 8de næstforhen, i Knæet saarede kgl. prøjssiske Løjtnant i 3die Batalion af 19de Landværns-Regiment Alfred Altmann (eller Ivan A., se her ovenfor S. 133).
- 21/5 i Kristiansfelt Oberst Sachau, som Følge af Saar i Slaget ved Kolding.
- 25/5 *Dr. med. Johan Henrik Wilhelm Heyck, Læge i Altona, f. 1809. Let bevægelig som han var, greb Rejsningen i Slesvig-Holsten ham i ualmindelig Gråd, saa at han mod Slutningen af 1848 henfaldt i Sindsforvirring Enke.
- 3/6 Christian August Lüders, Stud. Jur., Jæger i 3die slesvig-holstenske Jægerkorps, faldet for Fredericia, just 26 A. g.; var i forr. A. dansk Fange. Moder og Søskende.
- 5/6 i Haderslev, som Følge af Saar i Slaget ved Kolding, Offisersaspirant Julius Naumann fra Wusterhausen i Prøjssen, efterladende en Forlovet.
- 7/6 Kgl. svensk Vicekonsul J. Ch. Weinberg i Haderslev, 77 A. g. Enke Anna O. f. Arendt.
- 15/6 Oberst Heeringen, Kommandør for den fyrstelig-reussiske Liniebatalion, R. o. s. v., død i Altona paa Hjemrejsen for sit Helbreds Skyld. Siden 1809 havde han som tapper Soldat været med i Felttogene i Österrig, Tyrol og Spanien, og blev navnlig i Frihedskrigen 1814 og 15 oftere og haardt saaret.
- 25/6 Paa Lasarettet i Kolding kgl. prøjssisk Kapitajn i 7de Jægerbatalion Carl Vilhelm Urban.
- 26/6 *Christian Jürgensen, Over- og Landretsadvokat i Tönder, 52 3/4 A. g. En umyndig Datter.
- *Joakim Henrik Vest, Præst til Gleschendorf i Holsten, i 49de A. Enke Augusta Filippine f. Börne.
- 6/7 August Jepsen fra Kathrinenhoff i Angel, faldet i Slaget ved Fredericia.
- Ökonom Wilhelm Müller, i 25de A., ligeledes; Nevø af Pastor Thiesen i Boel. („Er var ein ganzer Mensch!“)
- Løjtnant i 5te slesvig-holstenske Bil. Aug. Negelein, ligeledes.
- Kapitajn i den slesvig-holstenske Armé Theodor Unruh i Breslau (?).

Dødsdagen.

De Afledte og deres Efterlaatte m. m.

- 6/7 *Anton Woringen, ellers Kapitajn i Görlitz, faldet ved Fredericia som slesvig-holstensk Major, f. 1802.
- 9/7 Distriktslæge i Cismar Christian Frederik Frels, næsten fulde 62 A. g. Enke og Børn.
- 13/7 i Kristiansfelt, som Følge af Saar ved Fredericia, Fændrik J. C. Moritz Dohrn, 22 A. g., Søn af Dr. Filos. Henning D. i Altona.
- i Kolding ligl. Bernhard Gleissenberg, Kapitajn i 6te slesvig-holstenske Btl. født i Spandau.
- 16/7 i Altona Fr. K. v. Meuschering af det kgl. prøjssiske 15de Inf.-Regiment, i 49de A. Enke Sofie f. Steiner.
- 17/7 i Fredericia, af et d. 6te erholdt Skudskaar i Overlaaret, Julius Gregers, Portepæfændrik i 3die slesvig-holstenske Jægerkorps, i 19de A. Fldr. J. Gr. og A. f. Petersen i Slesvig samt Søsken.
- sst., af et Skudskaar i Hovedet d. 6te, Stud. Theol. Vilh. Wolff, Portepæfændrik i 6te slesv.-holst. Inf. Btl., Søn af Provst og Hovedpræst i Itzeho W.
- 18/7 Højfægtermester M. v. Binzer i Ratzeborg, i 63de A. Enke og Børn. Han var Digter og Komponist.
- i Elmshorn Dr. Jur. Meno Pöhls, fh. Advokat i Hamborg, en af de grundigste Kjendere af Handels- og Söretten, Forfatter af flere ansete Skrifter. I de sidste Maanedes af sit Liv led han af Sindssygd.
- 22/7 Kapitajn og Kompagnichef i den slesvig-holstenske Armé K. H. Sörensen, af Saar d. 6te Juli, i 31te A. Efterlader i Kvikborn ved Altona sin Fader, Præst dersteds, Søsken, Svogre og en Forlovet.
- 24/7 paa Lasarettet i Odense Premierlt. i 2den slv.-holst. Inf. Btl. Theodor Cæcilus Paul Heinrich Friedrichsen, af et d. 6te modtaget Saar i Hovedet. Fldr. i Rendsborg, samt 10 Søsken og en Forlovet.
- 25/7 i Haderslev Prmltn. og Adjudant i 1ste slv. holst. Inf. Btl. Julius Holter fra Neuss, af et d. 6te modtaget Skudskaar, 30 A. g.
- 27/7 Kasserer ved Statsgjelds-Hovedkassen i Rendsborg L. Moritzen, pludselig død. Enke Caroline f. Wiedemann.
- 29/7 paa Dauenhof i Holsten, paa sin ældste Datters Bryllupsdag, pludselig af Slagflod Dr. Filos. Diderik Zimmermann, Stud. Jur. i Kiel, tidligere Præst i Barmstedt ikke langt fra Glykstad, hvilket Embede han maatte nedlægge; næsten 57 A. g.
- 30/7 i Fredericia Ludvig Drosedow, fh. kgl. prøjssisk Løjtnant og Riddergodsbesidder, tilsidst Kapitajn i 1ste slv.-holst. Btl., af Saar i Slaget d. 6te I Juli i Vejle Major Fr. Roques; ligl. saaret d. 6te.
- 7/8 Sognefoged i Hohenwestedt ved Rendsborg, L. Joh. Jürgen Axt, 57 A. g., død i Cosel i det Slesvigske, hvor han modtog sin lykkelig tilbagevendende Søn. Fldr., Enke, 9 Børn og Søsken.
- 19/8 Kand. Theol. Christian Guldbrend Sörensen i Haderslev, født sst. d. 7de Decb. 1806.
- 13/9 Regimentskvartermester Gg. Zanziger i Altona, 50 A. g.
- *Johan Frederik Carstens, Hospitalspræst og Kateket i Elmshorn, i 57de A.; Enkemand.

Dødsbogen.

De Afdøde og deres Efterladte m. m.

- 18/8 Inspektør paa Godset Vittenberg i Holsten J. O. Horn, i 62de A. Enke Henriette f. Emcis, Børn, Börnebørn og Svigerbørn.
- 31/8 *Carl Theodor Eckermann, fhv. Landskriver i Ejderstedt, i 70de A. Børn.
- 2/9 i Flensborg, af et Skudskaar modtaget under Opløbet den 27de August, Toldassistent Barthold Andersen, 38 A. g. 2 Børn og en frugtsommelig Enke, Amalia f. Möller.
- 6/9 *Johan Daniel Martens, Inspektør p. Godset Løjtmærk i Slesvig, f. 1773. Søn.
- 6/9 *Julius Ernst Vilhelm Ahrens, Lic. med. og udøvende Læge i Preets, i 68de A. Enke og Børn.
- 8/9 Kæmmeriskriver i Altona C. L. Lau, i 69de A. 2 Søstre og en Svoger.
- 10/9 Institutør i Altona Joh. Mathias Wulff, død pludselig af Nerveslag. Enke og Børn.
- 13/9 *Thomas Rönau, Præst til Odenbüll (?) i Slesvig, 44½ A. g. Enke Henriette R. f. Jebe og flere Børn.
- 18/9 i Birnbaum (Berlin?) Sekondltm. i 2det Dragonrgm. 1ste Eskad., Prinds Nikolaus til Holsten-Sønderborg-Glyksborg.
- 25/9 *Dr. med. & chir. Adolf Christian Gölttsche, praktiserende Læge i Elmshorn, f. 1800. Enke f. Hartmann, en voksen Datter, Fader og flere Søstre. — Førster Rathje Rejmers i Kvikborn ved Altona, 54 A. g. Enke Katharine f. Petersen.
- 13/10 Louis Fr. K. Buchvaldt i Taarning Mølle i Slesvig. Enke Lotte B. f. Jansen og Børn.
- 20/10 *Justitsraad og R. af Db. Georg Filip Schmidt i Altona, i 84de A.
- 31/10 *Momme Jacobsen, entlediget Diakonus i St. Johannis paa Før, i 68de A. Enke og Børn.
- *Etsatsraad Peter Christian Hartvig Romundt, R. af Db., fh. Borgermester og Byskriver i Neustadt, f. 1778. Børn, Börnebørn og Svigerbørn.
- 9/11 Kirkeforstander i Haderslev Lorens Nissen, 78 A. g. Børn, Sviger- og Börnebørn.
- 5/12 *Christof Frans Herman Gustav Carl Wendehorn, Boghandler i Altona, 37½ A. g. Enke f. Schmidt og en nylig født Datter, som snart fulgte Faderen.
- 6/12 *Johann Ch. Fr. Vilhelm Rehquate, Præst til Breitenberg i Holsten, 46¾ A. g. Enke f. Evers og 8 Børn.
- 10/12 *Dr. Filos. Johan Mathias Schultz, entlediget Professor i Filosofien i Kiel, død i Kvikborn nær Altona, 78¾ A. g. Adoptivdatter.
- 13/12 *Boghandler i Altona Ferdinand Julius Breede, 49 A. g. Enke Laura f. Masdorff og 3 smaa Børn,
- 14/12 Lands- og Sognebefuldmægtiget Paul Henrik Voss i Syderdeich i Nordditmarsken, i 62de A. Enke, Børn og Svigersøn.
- 25/12 Kand. Theol. August Frederik Hinrichsen i Neumynster, f. 1812. Enke Emilie f. Schwabe.
- I Decb. *Præst til Varnæs i Aabenraa Amt Peter Petersen, f. 20de Decb. 1777.

Bogstavordnet Register

over anmeldte Døde i Nekrologiske Samlinger for 1848 og 1849.

(De to Hovedafdelinger, Kjøbenhavn og Provindserne, ere betegnede ved Kh. og Pr., hvor ikke i sidste nævnte Tilfælde selve Stedet er angivet. Dødsfaldene i Hertugdømmerne efter N. Nkl. d. Dtsch. ere ikke medtagne, da de ere saa ufuldstændige og saa faa, at de let kunne findes i selve Listerne.)

Anbel, J. B., Barn, Sb.	2.	6.	49	Albrechtsen, K.E., Barn, Aalb.	15.	9.	49
Anbel, M., f. Lund, Sb.	25.	9.	48	Aldevelt, J. C., fh. Præst, Pr.	26.	10.	49
Anby, C., afsk. Ritm., Krigsas., Kh.	22.	8.	48	Alexandersen, C.C.O., Barn, Kh.	12.	6.	49
Aaby, G. M. f. Dresing, Ekfr., Kh.	30.	11.	49	Alfast, R., Kh.		Januar	49
Aaby, H., Rugst.	26.	12.	48	Aller, O.C.D. van, Barn, Hls.	2.	4.	49
Anby, M. E. f. Dithmer, Kh.	10.	8.	48	Almind, J.F. f. Lyng, Ek., Kh.	24.	12.	48
Aaby, V., Kh.	29.	12.	49	Als, A., Möller, Pr.		5.	7. 49
Aagaard, A.K.f. Genynthe, Ek.Pr.	16.	2.	49	Als, A. K. f. Skibsted, Pr.	20.	8.	48
Angaard, E.L.J. f. Hornsyld, Pr.	23.	11.	49	Ammentorp, L. P., Barn, Pr.		August	48
Aagaard, J. N., Rbslgsv., Kh.	19.	4.	49	Ammitzböll, H. M. f. Carøe, Pr.	1.	3.	49
Aagaard, M. M., Enke, Kh.	27.	4.	49	Amundsen, J., Kh.		27.	12. 49
Aagesen, A. D. f. Suhr, Kh.	25.	5.	49	Ancher, G. O., Forv. i Vstind.,	27.	8.	49
Aagesen, P., Hjulmand, Pr.	28.	5.	48	Andersen, A., Möller, Pr.	14.	6.	49
Aarslef, H. C., Nyb.	2.	1.	49	Andersen, A., Skolel. og lks., Pr.	7.	7.	49
Aasted, J. C., Rebslgm., Lgst.	4.	8.	49	Andersen, A., Barn, Ods.		5.	12. 48
Aastrup, P. N., Höker, Rnd.	3.	1.	49	Andersen, A. C., Barn, Ods.	30.	5.	49
Abildgaard, J.M., Jstr.-Ek. Kh.,	27.	10.	48	Andersen, A. K., f. Jensen, Kh.	15.	2.	49
Abrahamson, J., Skolel., Svnk.	8.	7.	48	Andersen, A. M. f. Jörgensen, Kb.	4.	10.	48
Achen, J. N., Höker, Kh.	21.	7.	49	Andersen, C., Kh.		24.	8. 49
Adolph, J.Z., Bogbndersv., Kh.	11.	5.	48	Andersen, C., Træhandler, Rnd.	6.	7.	49
Adrian, P., Hulgast, Vstind.	29.	10.	49	Andersen, D. f. Sørensen, Ek. Kh.	28.	7.	48
Aggersborg, M. f. Haahr, Kh.	31.	12.	48	Andersen, D., Enke, Kh.		9.	12. 49
Ahlefeldt-Laurvigen, J.A., Gr., Pr.	17.	5.	49	Andersen, E. K. f. Grabbet, Kh.	4.	3.	49
Ahrends, M. f. Koster, Kh.	22.	10.	49	Andersen, F., Skomager, Vb.	29.	7.	48
Aistrup, A. C. f. Bsted, Kh.	6.	10.	48	Andersen, F.C. Jstr.-Enke, Pr.	19.	7.	48
Albech, J.V., Kks. og Skolel., Pr.	4.	7.	48	Andersen, F. E. T., Vdb.		7.	9. 48
Alberts, M. f. Jacobsen, Ek., Kh.	24.	10.	49	Andersen, Blomsterfbr., Rnd.		Okt.	49
Albrechtsen, Smedem. i Söet., Kh.	2.	7.	49	Andersen, G. f. Lund, Ods.		25.	11. 48

Andersen, H., Kirgstr., Revis., Kh. 22.	2. 49	Assels, J., Gjæstg., Aalb.	8. 11. 49
Andersen, H., Snedkerm., Sls.	20. 8. 49	Aster, M., Enkefrue, Hlrd.	25. 1. 49
Andersen, H., forh. Melhandl., Kh. 28.	11. 49	Astrup, J. F. C., Aalb.	19. 1. 49
Andersen, H. f. Wilken, Ek., Kh. 23.	11. 48	Attrup, N. P., Postbud, Kh.	30. 11. 49
Andersen, H. J., Kh.	3. 3. 49	August, J. F. V., Rh.	Febr. 49
Andersen, H. M. f. Mariager, Fkh. 5.	4. 49	Avernach, H. I., Værtshush., Kh. 30.	5. 48
Andersen, H. R., Barn, Kh.	9. 8. 48	Baadh, A. M. f. Volmeister, Kh. 14.	8. 48
Andersen, I. K. f. Bentzen, Kh. 18.	12. 49	Baagøe, I. M. f. Petersen, Ek., Pr. 13.	7. 49
Andersen, J., Gaardm., Pr.	28. 3. 49	Baagøe, M., Svb.	25. 10. 49
Andersen, J. J., Kh.	21. 12. 49	Baastrup, A. E., Pr.	2. 3. 49
Andersen, J. E. C., Barn, Kh.	6. 11. 48	Baastrup, M. L., Pr.	29. 10. 48
Andersen, J., Overkanonér, fl. v. Ekkfd.	5. 4. 49	Baastrup, Mdm. V. C. f. Røbye, Pr. 11.	5. 49
Andersen, K. f. Andersen, Kh.	3. 3. 49	Bache, E. H. L., Hls.	24. 5. 48
Andersen, K. f. Jørgens, Kh.	20. 5. 49	Bache, P., Kh.	11. 9. 48
Andersen, K. K., Jomfru, Aalb.	Nov. 49	Baden, T., Professor, Kh.	9. 2. 49
Andersen, L., Tjenestek., Kh.	16. 11. 48	Baden, T., afsk. Ritmester, Kh. 26.	2. 49
Andersen, L., Grderobebetj. Kh. 17.	11. 48	Bagge, A. M., Kmdør-Ek., Rngkj. 4.	2. 49
Andersen, L. f. Berg, Kh.	27. 7. 49	Bagge, A. E. J., Barn, Pr.	23. 12. 49
Andersen, M., f. Mortensen, Pr.	7. 9. 49	Bagger, C. f. Voetmann, Enke, Pr. 19.	12. 48
Andersen, N., Værtshush. Kh. 17.	5. 48	Bagger, E. F. M. f. With, Kh. 16.	5. 49
Andersen, O., Tjenestemand, Kh. 25.	9. 49	Bagger, E. K. C. V., Nkj. S.	28. 7. 49
Andersen, P., Soldat, Ods.	2. 9. 48	Bagger, J. A., Toldass. Kh.	22. 2. 49
Andersen, S., Fyrbøder, Kh.	17. 5. 48	Bagger, Fru J. M. f. Crone, Kh. 26.	12. 48
Andkjær, J. N., Aalb.	15. 10. 48	Bagger, J. T. f. Firmenich, Kh. 18.	5. 49
Andkjær, N. E., Barn, Pr.	11. 1. 49	Bagger, J. V., Barn, Kh.	5. 12. 48
Andreasen, M. M., Pr.	10. 10. 49	Bagger, M. L. E. f. Tofte, Pr.	11. 8. 48
Andreasen, T. B. K., Barn, Hrs. 23.	4. 49	Baggesen, E. D., Barn, Aalb.	15. 10. 48
Andresen, C. E. S. f. Bay, Pr.	8. 8. 48	Baht, J. F., Kapit., Urmager, Kh.	27. 5. 49
Andresen, C. I., Sergeant, Pr.	15. 8. 48	Baith, S., Kh.	18. 8. 48
Andresen, T. C. f. Astrup, Pr.	21. 6. 49	Bakke, C. V., Barn, Kh.	12. 9. 48
Andresen, K., Kh.	26. 11. 49	Baland, C. f. Helsingen, Kh.	17. 11. 48
Anthoni, S. A., fh. Urtekr., Kh. 7.	1. 49	Balle, E. M., Kh.	Okt. 49
Antzée, H. F., Major, Kh.	14. 5. 49	Balle, M. f. Petersen, Pr.	26. 12. 49
Arhoc, Th., Kh.	15. 10. 49	Balle, N. M. f. Hansen, Rnd.	20. 6. 49
Arctander, B. S. B., fr. Sold. fl. v. Dp. 5.	6. 48	Balle, N. P., Toldbet., Rdb.	9. 7. 49
Arenstorff, F., Slsv. *) 13.	5. 48	Balsgaard, A. M. f. Carlsen, Kh.	3. 5. 49
Arentzen, E. K., Kh.	Aug. 48	Bang, A. K. f. Möller, Pr.	4. 12. 48
Arevud, T. N., Slk.-Kldekr., Kh. 2.	12. 49	Bang, C. E. f. Selmer, Etr-Ek., Kh. 27.	12. 48
Armose, K. f. Nielsdatter, Pr.	25. 7. 49	Bung, F. f. Smith, Ods.	26. 6. 49
Arnesen, H. E., Barn, Kh.	14. 5. 48.	Bang, H. J. L., Knd. Filos., Sold. Pr. 11.	8. 49
Asch, M. C. f. Marcussen, Pr.	22. 11. 49	Bang, J., Barn, Kh.	12. 6. 48
Asch, T. K., Knsstrialr., Præst,	13. 12. 48.	Bung, L. F., fh. Overlgr.-insp. Kh. 12.	5. 48
Aschauer, J., Skræderm., Kh.	Dec. 49	Bang, M. f. Sørensen, Aarh.	21. 3. 49
Asferg, A. D. f. Just, Aarh.	5. 12. 49	Bang, N. A. K., Hofmangave	8. 4. 49

*) En * ved Datum betegner, at dette maa søges udenfor den kronologiske Orden.

Bang, N. R., borg. Oberstltm. Kh. 31.	1. 49	Behrens, C. L., Barn, Pr.	25. 9. 49
Bang, P. C. R., Præst i Sjæll.,	1. 1. 49	Beitin, H. H., Kh.	Sept. 49
Bang, R. C., Kh.	18. 7. 48	Beitzel, C. F., Postbud, Kh.	5. 4. 49
Bang, R. S., Smedem., Aarh.	4. 8. 49	Beitzel, L., Kh.	21. 5. 49
Barchager, J. M. f. Hartvig, Sls.	27. 11. 48	Bencke, L. H., Bløkkedrejerm., Kh.	19. 2. 49
Barchulin, E. A., Barn, Rsk.	16. 6. 49	Bencke, V. H., Barn, Kh.	8. 12. 49
Barfoed, C. E., Kbm., Svb.	10. 10. 49	Bendix, A., fh. Tøjfabrikør, Kh.	22. 9. 49
Barfoed, C. M., Bgs.	24. 3. 49	Bendix, M., Barn, Kh.	23. 5. 49
Barfoed, F. E., Barn, Bgs.	21. 4. 49	Bendixen, M. A., Kh.	27. 12. 48
Barfoed, T., Bgs.	18. 10. 49	Bendixsen, A. M. F. f. Pultz, Rb.	Novb. 49
Barner, C. A. f. Barner, Kh.	9. 1. 49	Bendstrup, J. M., Aarh.	18. 12. 48
Barth, F. V., Km. Ass., fh. Told- insp., Kh.	26. 12. 48	Bendtsen, G. H., Præst i Sjæll.	9. 3. 49
Bartholdy, B. P. f. Frick, Ek. Kh.	10. 2. 49	Bendtsen, K. M. f. Lorenzen, Rb.	30. 3. 49
Basse, H. C. A. f. Lind, Ek., Kh.	14. 5. 48	Bendtsen, P., Præst i Sjæll.,	2. 12. 49
Bastian, E. A., Barn, Kh.	7. 6. 48	Bennedsen, A. V., fra Rb., Udl.	Okt. 48
Bastrup, V. C. M., Kbm., Ilbr.	20. 9. 49	Benthin, K. M. f. Wolmer, Bgs.	3. 12. 49
Bauditz, C. G. H., Generalmj., Kh.	11. 12. 49	Benthin, M. C. f. Bomann, Illrd.	27. 12. 48
Bauditz, F. C. F., Gurmj., Kmh., Kh.	29. 4. 49	Bentzen, F. C., Kapit., fl. v. Fdre.	6. 7. 49
Bauditz, S. f. Jahn, Gnrlinde, Kh.	1. 5. 48	Bentzen, G. J. H., Kapit., sr. v. Nb.,	2. 6. 48
Bauer, C. S. F., Rnd.	30. 6. 49	Bentzen, J. S., Kh.	20. 7. 48
Bauer, J. H., Pr.	28. 9. 48	Bentzen, K. M. f. Petersen, Kh.	1. 10. 49
Bauer, P., Kh.	30. 3. 49	Bentzen, M. E. f. Berg, Kh.	12. 9. 49
Baumann, A. f. Frederiksen, Ods.	Juni 48	Bentzen, N. P., Fyrværker, og Søn, Kh.	6. 5. 49
Baumann, H., Handskem., Ods.	13. 6. 48	Bentzen, S., f. Andersen, Ek., Rsk.	28. 4. 49
Baumann, M., Enke, Vejle	25. 11. 48	Bentzen, V. A., Sejlmagersv., Kh.	18. 12. 48
Baun, N. C., Kks., Skolel., Pr.	4. 7. 49	Bentzien, M. f. Heininge, Kh.	20. 8. 48
Bay, C. F. f. Schneider, Jordem., Kh.	7. 9. 49	Benzon, C. A., Paris	3. 9. 49
Bay, C. M., Knapmager, Aarh.	7. 2. 49	Benzon, P. E., Ass. Farm., Kh.	24. 7. 48
Bay, S., Birked. p. Samsö,	5. 12. 48	Berg, A. K. f. Hassert, Kh.	10. 3. 49
Bech, H. A. f. Lund, Aalb.	10. 7. 49	Berg, B. f. Christensen, Kh.	5. 11. 49
Bech, M. K., Pr.	9. 9. 49	Berg, C., Enke, Kh.	27. 12. 48
Bech, P. G. K., Barn, Aarh.	Aug. 49	Berg, E., Barn, Skg.	2. 11. 49
Bechgaard, A. J., Barn, Kh.	24. 4. 49	Berg, H., Möller, Pr.	6. 6. 48
Bechmann, H. C. f. Schmidt, Kh.	9. 5. 48	Berg, J. C., Bogbinder, Kh.	Jan. 49
Beck, C. A. f. Hunæus, Pr.	4. 7. 48	Berg, J. E., Rand.	17. 12. 49
Beck, C. F., Børn, Kh.	16. 5. 48	Berg, J. L., Gaardfester, Pr.	18. 6. 49
Bech, D. M. f. Leckscheid, Fberg.	12. 11. 49	Berg, L. f. Löbel, Rand.	28. 1. 49
Beck, M. f. Andersen, Aarh.	5. 10. 49	Berg, L. A. J., Gartner, Aarh.	18. 6. 48
Beck, N. C. L., Grovmedsv., Kh.	10. 11. 48	Berg, R. L., Rnd.	22. 12. 49
Beck, R. K., Kks., Skolel., Pr.	20. 3. 49	Berg, V. C. f. Macholt, Enkefr., Kh.	24. 9. 49
Beck, S. M. A., Jfr., Kh.	19. 2. 49	Bergenhøffer, C. J., Barn, Mrb.	19. 5. 49
Beck, S. S., Kand. Filos., Kh.	4. 12. 49	Bergenhøffer, P. B., Barn, Pr.	12. 4. 49
Becker, E., Pr.-Enke, Ods.	31. 10. 49	Bergenhøffer, S. og C. S., Børn, Mrb.	Maj 49
Becker, M. K., Enke, Kh.	2. 12. 49	Bergeskov, E. F. Gordon, Ek., Kh.	2. 7. 49
Beckenfeldt, M. C., i Vartov, Kh.	Okt. 48	Berggreen, C. T., Barn, Ods.	7. 10. 48
Behrens, B. f. Goldschmidt, Kh.	31. 8. 49	Bering, M. S. F., Pr.	20. 10. 48

Bering, P., Jfr., Aarh.	14. 11. 48	Björn, A. M. C., Barn, Rnd.	21. 2. 49
Berner, C., fh. Rgmkvstmest., Kh.	7. 5. 49	Björn, P. A., Barn, Rnd.	22. 10. 48
Berregaard, f. Beck, Khrinde, Kh.	29. 7. 49	Björn, V. R., Storehd.	30. 5. 48
Bertelsen, A. K. f. Stendrup, Kh.	6. 12. 48	Blanck, S. T., Vejbetjent, Kh.	13. 11. 48
Bertelsen, A. M. J. S., Barn, Kh.	3. 12. 48	Blankensteiner, P. A., Knd. Fil., Kh.	9. 10. 49
Bertelsen, A. N., fh. Forvalt., Pr.	20. 3. 49	Blauberg, O. P. f. Sørensen, Kh.	12. 6. 49
Bertelsen, C. P. E., Barn, Kh.	4. 9. 49	Blem, N., Mursvend, Kh.	14. 2. 49
Bertelsen, H. V., Barn, Kh.	24. 2. 49	Blicher, D. N., Stud. og Typogr., Kh.	16. 6. 48
Bertelsen, f. Fridrichsen, Pr.	11. 11. 49	Blicher, G., Oberstltn., Kh.	28. 2. 49
Bertelsen, M., Rnd.	11. 4. 49	Blicher, H. B., Præst i Jyll.,	24. 12. 49
Berth, J., Ritmester, Fkberg.	13. 6. 49	Blichfeldt, H. J., Uuderl., fl. v. Fdrc.	6. 7. 49
Beizer, M. M. f. Harboe, Pr.	19. 2. 49	Bloch, A. C., Barn, Kh.	27. 10. 48
Bidstrup, C., Hjulm., Jgrsp.	19. 6. 49	Bloch, J. S. M., Mdf.	27. 12. 49
Bie, H., St.-Lindinsp, Kimmr., Nk. F.	12. 5. 49	Bloch, K. M. C. f. Fontenay, Kh.	28. 8. 49
Bieber, M. f. Pedersen, Ek., Anlb.	22. 5. 48	Bloch, L. L. V., Kh.	18. 6. 48
Biehl, L., Snedkerm., Sls.	3. 6. 48	Blom, L., Skltn., sr. v. Slsv., Kh.	22. 11. 48
Bigler, T. F., Enke, Kh.	26. 1. 49	Blumenthal, V., Jfr., Kh.	16. 10. 49
Bilfeldt, N. C., Passkriver, Kh.	9. 8. 49	Boch, K. M., Aarh.	10. 2. 49
Bille, C. M. f. Berthelsen, Ek., Kh.	26. 8. 48	Bock, J. A. E., Bagerm., Kh.	Aug. 48
Bille, N., Krigsassessor, Pr.	14. 5. 49	Bocksen, A. S. f. Smith, Kh.	22. 6. 48
Bille-Brahe, J. K. f. Selby, Udl.	14. 9. 48	Bodelsen, B. N., Pr.	11. 6. 48
Bille-Brahe, V. M., Barn, Udl.	31. 1. 49	Bodenhoff, C. S., Pr.	12. 12. 48
Bilsted, C., Rskbsfører, Pr.	Juni 49	Bodenhoff, H. C., fh. Kmdör, Kh.	31. 3. 49
Binderup, F., pltkn. Elev, Pr.	5. 7. 48	Boesen, A. L. T., Barn, Pr.	5. 4. 49
Binneballe, F. L., Kh.	4. 5. 49	Boesen, M. f. Schiödt, Pr.-Ek., Kld.	15. 1. 49
Birch, A., Handelssfuldm., Kh.	13. 11. 49	Boesen, S. C., Kand. Filos., Pr.	20. 6. 48
Birch, L. L., Malerm., Sold., Ass.	5. 9. 49	Boethe, C. J. J., Avlsforv. Pr.	31. 5. 49
Birchholdt, M. K. f. Adler, Kh.	24. 1. 49	Bohn, H. J., Graver, Kh.	2. 7. 49
Birkende, N. L., Soldat, Ods.	1. 5. 49	Bohn, M. L. Jfr. Kh.	29. 4. 49
Bischoff, Gaardejer i Sjæll.,	28. 9. 48	Boisen, D. L. C. f. Schiern, Pr.	23. 4. 49
Bischoff, F. E., Barn, Kh.	12. 4. 49	Bojesen, J. L. f. Bojesen, Enke-	
Bisgaard, E. S. f. Kreiler, Pr.	3. 11. 49	frue, Kh.	8. 9. 48
Bisted, C. L., Pfr.	21. 9. 48	Boldsen, A. A., Rnd.	17. 6. 48
Bjorby, N. R., Kh.	19. 3. 49	Boldsen, C., Dbm., Pr.	15. 5. 48
Bjering, L. J. f. Schaarup, Fnnó	2. 10. 48	Bollesen, M. f. Olsen, Kh.	2. 2. 49
Bjerre, M. K. f. Daugaard, Hrs.	1. 11. 49	Bolting, C. C. Kand. Filol., Kh.	27. 8. 49
Bjerre, S. C., Rekrut, Ods.	17. 6. 48	Bolvig, C. C., fh. Toldass., Kh.	1. 10. 49
Bjerregaard, C. V., Prltn., fl. i Fdrc.	18. 5. 49	Bolvig, E., Pr.	15. 7. 48
Bjerregaard, H. O. J. K. f. Mehr, Kh.	28. 5. 49	Bomholt, C. C. Barn, Aalb.	23. 6. 48
Bjerregaard, N. J., Gjentofte	16. 12. 49	Bomholtz, C. E., Kh.	Juli 49
Bjerregaard, P. H., Kh.	15. 3. 49	Boos, M. J., Barn, Rnd.	26. 5. 49
Bjerring, A., Jfr., Kh.	20. 12. 48	Borch, B. K. f. Dam, Kh.	29. 7. 48
Bjerring, A. K. f. Andersen, Rnd.	26. 8. 48	Borch, C. F., Sdlngsv., sr. v. Fdrc.	16. 7. 49
Bjerring, K., Jfr., Pr.	2. 11. 48	Borch, G. C. N., Præst i Hors.,	31. 7. 49
Bjerring, S., Barn, Kh.	Maj 48	Borch, I., fh. Skomagerm., Kh.	16. 12. 49
Bjerrum, C. M. S. f. Bus, Pr.	4. 1. 49	Borch, J. S., Barn, Kh.	8. 9. 49
Björn, A. K. f. Randrup, Rnd.	31. 5. 49	Borch, S. f. Huyghue, Enkefr., Kh.	13. 9. 49

Borchhorst, G., Kunstdrejer, Kh.14. 12. 48	Brinck, K., Pr.	1. 9. 48	
Borgen, E. P., Rnd.	19. 10. 49	Brinck, N. H., Pr.	1. 3. 49
Borgen, M. C. f. Borgen, Kh.	30. 9. 48	Brion, E. K. f. Hellesen, Kh.	13. 3. 49
Bornemann, L. H. J., Barn, Kh.	1. 12. 49	Brix, J.C., Knsstr.,Præst i Aarh.,	11. 2. 49
Bornholm, N. J., Skomager, Kh.	Maj 48	Broberg, J.S. f. Petersen, Nkj. Sj.	15. 8. 48
Borregaard, A. J., Graver, Aalb.	4. 4. 49	Broberg, S. F., Nkj. Sj.	12. 8. 49
Borregaard, J.P., Restauratør, Kh.	6. 1. 49	Broch, M. f. Nielsen, Rud.	24. 9. 49
Borregaard, K. f. Olesen, Aalb.	6. 4. 49	Brock, M. M. f. Nielsen, Rnd.	29. 11. 48
Borup, A. f. Degn, Kh.	11. 3. 49	Brockdorff, B.M.M. f. Hansen, Pr.	5. 5. 48
Borup, L. P., Værtshush., Kh.	24. 8. 48	Brodersen, M.M. f. Toxværd, Kh.	10. 2. 49
Bourdon, H., Skak.	22. 3. 49	Brorson, J., Præst i Fyen,	17. 9. 48
Boutrup, M. f. Stagsted, Kh.	31. 10. 49	Brorson, J. K. f. Jensen, Enke, Kh.	April 49
Boye, A., Kbm., Rdkj.	26. 6. 49	Brorson, S. D. f. Vindfeldt, Pr.	25. 9. 49
Boysen, A. M. A., Kh.	20. 9. 48	Bronst, J. P., Skolel., Kks., Pr.	1. 11. 49
Boysen, B. R. f. Hauschild, Rud.	26. 5. 49	Brown, K. f. Marstrand, Enke, Ods.	28. 5. 48
Braadan, E. O., fh. Kapitajn, Kh.	22. 8. 48	Brunkhorst, J. H. D., Ods.	5. 10. 48
Brabrand, E. M. f. Thoroddsen, Kh.	3. 6. 49	Bruns, A. f. Gad, Kh.	6. 1. 49
Bracht, A., Barn, Kh.	20. 6. 49	Bruun, A. f. Petersen, Kld.	29. 9. 48
Brakle, H. van, Kh.	9. 7. 49	Bruun, A. F. R., Prltn., Postf., Kh.	6. 10. 48
Bramming, M. K. f. Nielsen, Pr.	4. 11. 48	Bruun, A. K. f. Liffand, Pr.	23. 12. 49
Brandis, D., Kund. Jur., Udl.	30. 8. 49	Bruun, C. A., Mdhdrlinde, Kb.	7. 5. 48
Brandt, B. K. f. Anrsleff, Syb.	23. 9. 49	Bruun, D. M., Jfr., Kh.	15. 7. 48
Brandt, J. H., Grosserer, Kh.	24. 9. 48	Bruun, J. J., fh. Bud, Kh.	23. 4. 49
Brandt, M. f. Pind, Pr.-Enke, Pr.	24. 11. 49	Bruun, J. L., Børstebinderm., Kh.	31. 1. 49
Brandt, M. E., Kh.	23. 7. 49	Bruun, K. S. D., frv. Sold., fl. v. Fdrc.	13. 5. 49
Brandt, N. H., Ærøskj.	6. 10. 49	Bruun, N., Barn, Kh.	Apr. 49
Brandt, N. H., Kapit., Urtekr., Kh.	20. 10. 49	Bruun, P. H., Muravend, Kh.	3. 8. 48
Brandt, P. L., Fbrk., Rdm., Ods.	28. 12. 49	Bruun, S. P. R., Kh.	14. 12. 49
Brandt, V. f. Krecp, Ekfr., Hamb.	1. 5. 49	Bruun, T. M., Jfr., Kh.	Sept. 48
Branner, P. M., Stud. Farm., Kh.	12. 9. 48	Brüel, M. f. Schnabel, Enkefr., Pr.	30. 10. 49
Branth, C. N. B., Kontrollør, Kh.	14. 7. 49	Brünnitzholtz, F. L., Barn, Kh.	23. 9. 48
Branth, E., Kh.	20. 1. 49	Bryde, J. C., frv. Sold., fl. v. Fdrc.	6. 7. 49
Brasch, T. R., Urmager, Kh.	15. 6. 48	Brynning, H. C., fh. Møllersv., Kh.	29. 8. 49
Brasch, V. S., Barn, Hbr.	22. 9. 49	Brønning, C. f. Westphal, Ek., Kh.	30. 10. 48
Brask, J., Prpr., Pr.	5. 6. 49	Bræstrup, P. C., Barn, Kh.	24. 2. 49
Brassel, J. C., Rebslgn., Hls.	18. 8. 48	Brødsted, J. J., Spekhkr., Rud.	Maj 48
Bredenbeck, C. A. f. Bidstrup, Kh.	23. 4. 49	Brøndum, J. J., fh. Sergeant, Aalb.	18. 5. 49
Breder, A. K., Kh.	3. 8. 49	Brøndum, M., Pr.	19. 12. 49
Bredsgaard, H., Bedemand, Vb.	26. 12. 49	Brönlund, C. C., Kner., Kntrollør, Kh.	3. 8. 48
Bregendahl, K. M., Prvsteenk., Kh.	23. 5. 49	Brönniche, I. O. f. Rasmussen, Rsk.	30. 9. 49
Bregendahl, T. P. M., Barn, Aalb.	5. 8. 48	Brønning, J. F. f. Lehmann, Hrs.	9. 4. 49
Brendstrup, S., fh. Tømmerm., Pr.	10. 7. 48	Buch, A. f. Grundet, Enke, Ods.	25. 9. 48
Bretschneider, J., Traandhl., Kh.	23. 12. 48	Buch, A. M. f. Hofmann, Norge	28. 8. 49
Bretton, V. F. R., Barn, Vb.	30. 7. 48	Buch, F. C., Jfr., Kh.	18. 6. 49
Briand, B., Barn, Pr.	10. 9. 48	Buch, J. H., Skomgn., Rnd.,	30. 6. 49
Briand, C. F., Barn, Pr.	9. 9. 49	Buch, K. f. Hougaard, Rnd.	22. 9. 48
Bricka, M. E. f. Ackermann, Ek., Kh.	15. 5. 48	Buch, N., Murm., Rnd.	25. 8. 48

Buch, O. K., Kh.	20.	9.	49	Bölcko, H. C., Vognumand, Kh.	16.	9.	48
Buch, S. L., Skltn., fl. v. Fdrc.	6.	7.	49	Bölleskov, N. P. S., Sold., Kh.	10.	12.	49
Buchner, J. H., Mursvend, Kh.	23.	8.	48	Bönnelycke, P., fh. Tb. Fbrk., Pr.	30.	7.	49
Buchter, M. K., Barn, Ods.	1.	10.	48	Bönsdorff, P., Gjestg., Prst.	30.	5.	49
Buchvaldt, A. f. Colbjørnsen, Kh.	6.	11.	48	Bönsdorff, S.E. f. Hintze, Prst.	28.	2.	49
Buchwaldt, C. E. f. Voigt, Kh.	21.	10.	49	Börgesen, J., Fastlods, Ills.	22.	7.	48
Budde, O. C., Kmdkapt. i Norge,	17.	5.	49	Börgesen M. K. f. Geertzen, Ills.	10.	10.	49
Budtz, A. M. M., Barn, Pr.	22.	5.	49	Börgesen, N., Barn, Kh.	2.	1.	49
Budtz, C. L., Barn, Pr.	9.	5.	49	Böjglum, N. J., Jfr., Pr.	21.	5.	48
Budtz, C. L., Kh.	25.	7.	48	Börner, A.E.f. Baldevahn, Ek. Kh.	28.	3.	49
Budtz, O. J., Barn, Pr.	5.	4.	49	Böstrup, R.G., fh. Brygger, Kh.	26.	2.	49
Budum, P. N., Pr.	9.	7.	48	Böttcher, C. f. Müller, Enkefr., Ods.	5.	6.	48
Buemann, O. N., Barn, Skb.	16.	11.	48	Böttner, N., Grsmdm. v. Illm., Kh.	16.	12.	49
Bugge, J. C. W., Underoff., Pr.	4.	10.	48	Caccavajo, L. J. A., Barn, Kh.	22.	5.	49
Bugge, J. M., Instrumentm., Kh.	12.	2.	49	Callesen, O., Barn, Kh.	19.	2.	49
Buhl, M. f. Bang, Pr.-Ek., Fdrc.	13.	1.	49	Calundan, A. M. f. Gimlinge, Kh.	18.	10.	49
Bullner, G. P., Kh.	23.	12.	49	Camradt, J. L., Bistmaler, Hird.	4.	12.	49
Bumann, H., Kh.	21.	3.	49	Cantor, B., f. Levin, Kh.	17.	12.	48
Bundesen, H., Pr.	7.	5.	48	Cappelen, J. O., Kbm., Kjtm.	2.	1.	49
Buntzen, F. P. V., Barn, Kh.	30.	6.	49	Carl, E. A., Barn, Kh.	3.	10.	49
Bursche, J. C., Pr.	14.	1.	49	Carlsen, f. Scheel, Enkefr., Pr.	17.	11.	49
Bursche, S. f. Lange, Rud.	13.	6.	48	Carlsen, A., f. Weber, Enkefr. Kh.	2.	8.	48
Busch, A. S. V. J., Barn, Ebt.	11.	10.	49	Carlsen, C. F., Guldsmed, Aalb.	17.	4.	49
Busch, H. C., Møllecejer, Vdb.	7.	5.	48	Carlsen, C. V., Skomagerm. Kh.	8.	12.	49
Busch, L. A., Kbm., Udl.	1.	8.	48	Carpentier, E., Lakaj, Kh.	22.	2.	49
Busch, N. M. K., Barn, Rud.	Nov.	48		Carstensen, C., Jfr., Tst.	25.	12.	48
Bülow, Fru C. K. f. Frandsen, Ods.	19.	12.	48	Carstensen, C. A., Barn, Kh.	17.	7.	49
Bülow, E. R. f. Hermann, Kh.	23.	2.	49	Carstensen, K. M. f. Panum, Pr.	11.	5.	48
Bülow, F. C., Hindsflm., Ods.	7.	10.	48	Carsøe, C. F. f. Götzsche, Mdm., Pr.	5.	6.	48
Bülow, F. C., Barn, Grønland	28.	11.	48	Carøe, D. F. f. Seest, Bgs.	19.	7.	48
Büttner, A. V., Knapngm., Kh.	22.	8.	49	Castens, C. F., Kh.	4.	7.	49
Byberg, M., Kh.	28.	8.	49	Castenskjold, Fru H. N. f. True,			
Byrthing, O. T., Barn, Kh.	1.	3.	49	Kh.	23.	3.	49
Bægnal, T., Kh.	2.	10.	48	Castonier, B., Fröken, Kh.	5.	6.	49
Bæhr, M. C. E., Kh.	30.	12.	48	Castonier, C., Fröken, Fdrc.	9.	1.	49
Berentzen, C. f. Winning, Kh.	13.	9.	49	Cedergreen, A. C., Kh.	April	49	
Böcher, H. C., Lærerinde, Vdb.	31.	8.	48	Cedergreen, J. P., Dreierm., Kh.	Maj	49	
Bödtscher, A. J., fh. Prprt., Pr.	9.	12.	48	Cederström, C., sv. Frh., sr. v. Fdrc.	7.	8.	49
Bödtscher, M. f. Hastrup, Pr.	20.	9.	49	Chlavert, P. C., Toldassist., Kh.	Aug.	48	
Böegh, E. V. A. f. Ludvigs, Kh.	12.	8.	48	Christonsdtt., J., Tst pige, Kh.	Juli	49	
Böegh, J., Kand. Filos., Vjl.	27.	7.	49	Christensen, Enke, Slugelse.	23.	2.	49
Böggild, B., Kks., Skolel., Pr.	16.	6.	48	Christensen, Anna, Kh.	30.	11.	49
Böggild, J. E. f. Hviid, Kh.	29.	8.	48	Christensen, A. f. Petersen, Sorø	Novb.	49	
Böglind, B., Forl. kommiss, Kg.	31.	12.	49	Christensen, A. f. Kruztsberg, Kh.	4.	5.	48
Bögvad, J. F., Veipikör, Pr.	Maj	48		Christensen, A. f. Jörgensen, Ods.	30.	5.	49
Böhling, P. C., Kh.	11.	1.	49	Christensen, A. C. K., Barn, Aalb.	Jan.	49	
Böhme, J. S. f. Ebbesen, Enke, Kh.	27.	5.	48				

Christensen, A. M. f. Rye, Kh.	6.	5.	49	Clausen, M. f. Hansen, Enke, Pr.	15.	2.	49
Christensen, B. f. Block, Enk., Kh.	23.	8.	49	Clemmesen G. C. II., Farver, Bgs.	30.	4.	49
Christensen, C., Værtshush., Kh.	26.	5.	48	Clos, C. D. F., f. Sloitzer, Kh.	23.	10.	48
Christensen, C., Smedem., Hjr.	1.	11.	49	Clos, P., Geværfabrikm., Kronb.	16.	11.	49
Christensen, C., Borger i Lgst.	21.	5.	49	Cohen, H., Sigarfabrk., Udl.	*22.	12.	48
Christensen, C., Smaaahndl., Ods.	23.	9.	49	Cohen, N. M., Pr.		Oktober	49
Christensen, C., Barn, Kh.	27.	9.	49	Colbjørnsen, H. C., Hoffjgrm., Pr.	16.	10.	49
Christensen, C. C., sr. v. Fdrc.,	11.	7.	49	Colbjørnsen, E. M., Ghrdinde, Kh.	31.	12.	48
Christensen, H., Rebslgm., Kh.	2.	3.	49	Colding, C. S., Ods.	18.	1.	49
Christensen, H., Sgnfg., Pr.	12.	10.	48	Colding, H. A., Barn, Kh.	25.	10.	49
Christensen, H. P., Kmdsrg. Kh.	15.	12.	49	Colding, N. R., Hürkr. Kapit., Kh.	29.	5.	48
Christensen, J. M., Barn, Kh.	15.	6.	48	Couring, F. R. B., Pr.	15.	7.	49
Christensen, J. f. Ammonsens., Hrs.	8.	7.	49	Corneliusen, D. f. Hukland, Kh.	6.	11.	48
Christensen, J. S., Kontorch., Kh.	9.	1.	49	Cortnum, P. M., fh. Skskapit., Udl.		Maj	49
Christensen, J. T. A., Barn, Kh.	19.	7.	49	la Cour, se L.			
Christensen, L., Barn, Pr.	2.	11.	49	Cramer, K. f. Jansen, Pr-Enke, Pr.	5.	12.	49
Christensen, L., Barn, Kh.	8.	9.	48	Crone, M., Barn, Odense	27.	12.	49
Christensen, L. K. f. Petersen, Kh.	20.	12.	49	Dabelsteen, J. P., Höker, Aarh.	18.	7.	48
Christensen, L. P., Kh.	29.	9.	49	Dahl, A. C. M. f. Bondrop, Kh.	6.	11.	49
Christensen, M. f. Rاندلöv, Kh.	18.	1.	49	Dahl, A. G. f. Fürst, Kh.	21.	11.	48
Christensen, N., Pr.	22.	4.	49	Dahl, A. H., Skomagerm., Kh.	3.	5.	49
Christensen, O. H. f. Sørensen, Kh.	8.	2.	49	Dahl, F. F., Kunstdrejer, Aalb.	27.	2.	49
Christensen, P. C., Snedkersv. Kh.	1.	6.	49	Dahl, P. S., Barn, Rnd.		Decb.	48
Christensen, P. S. V., Barn, Aarh.	16.	3.	49	Dahlberg, M., Kh.	5.	4.	49
Christensen, S., Portner, Kh.	5.	6.	49	Dalbye, J., Taarnvægter, Kh.	7.	11.	49
Christensen, S., Brvbr., Kh.	29.	9.	49	Dalgaard, H. C., Skomagern. Aarh.	6.	11.	48
Christensen, S. P., Aalborg	16.	2.	49	Dalsgaard, E. K., Pr.	21.	7.	49
Christensen, f. Sørensen, Mdm., Kh.	6.	10.	49	Damm, H. P., Matros, Kh.	24.	11.	49
Christensen, T., Barn, Odense.	13.	5.	48	Dam, D. f. Madsdatter, Vb.	1.	12.	49
Christensen, V., Barn, Kh.	15.	4.	49	Dame, G., fh. Copist, Pr.	8.	10.	49
Christian, L., Kh.	10.	4.	49	Dan, U. C., Aud., Byskr., Stg.	13.	4.	49
Christiani, A. S. K. f. Köhling, Kh.	22.	5.	48	Danielsen, A. f. Gabrielsen, Kh.	3.	11.	48
Christiani, A. M., Jfr., Kh.	12.	10.	48	Danielsen, L. T., fh. Skkapit., Kh.	15.	10.	49
Christiani, V., Kh.		Juni	48	Davidson, H., Kh.	15.	8.	49
Christiansen, C. f. Pedersen, Rnd.	7.	12.	49	Davidson, R., Barn, Kh.	5.	8.	48
Christiansen, H. P. A., Barn, Pr.	22.	1.	49	Debusmann, J. P., Kh.	28.	12.	48
Christiansen, J. C., Kh.	10.	2.	49	Dechoen, C., Skomagern., Kh.	21.	7.	49
Christiansen, N., Portner, Kh.	3.	2.	49	Degen, J. F. f. Becker, Kh.	13.	1.	49
Christophersen, C. H. E., Barn, Kh.	26.	1.	49	Dehn, J. A., Plantör, Pr.	28.	12.	49
Christophersen, f. Svendsen, Pr.	16.	3.	49	Dehsen, A., Enko, Kh.	31.	8.	49
Christophersen, T., fh. Höker, Kh.	23.	12.	49	Deichmann, A. G., Obstltn., Kh.	9.	7.	49
Christrup, P. C., Musikus, Pr.	21.	1.	49	Deichmann, P. C., Fabrikant, Pr.	24.	9.	48
Clasen, F. P. f. Arfast, Kh.	28.	3.	49	Dein, D., Jfr., Svb.	22.	12.	48
Clausen, C., Jfr., Pr.	6.	11.	49	Delcomyn, H. C., Bössem., Ods.	24.	5.	49
Clausen, C., Kh.		August	48	Demant, J. H., Gartner, Ods.	18.	12.	49
Clausen, H. F. R., Barn, Kh.	10.	11.	49	Dessauer, H. f. Michelsen, Aarh.	29.	10.	48
Clausen, Ida, Kh.	8.	9.	48				

Dessauer, R., Barn, Ribe	4. 9. 48	Ebel, C. F., Nyb.	10. 7. 48
Detlevsen, D., Flm., Fdrc.	22. 9. 49	Ebeling, H. C., Præst i Jyll.,	8. 5. 49
Diderichsen, A., Blegm., Pr.	Sept. 49	Ebsen, C. A. f. Schull, Kh.	28. 9. 48
Dichmann, F., St. Jr., sr. v. Nh.,	2. 6. 48	Edlund, F. P., Blikkenslgm., Kh.	22. 11. 48
Didrichsen, C., Kh.	2. 10. 48	Eegholm, J. C., Urtekr., Kh.	28. 7. 49
Didriksen, C., f. F. - Finkenhoff, Pr.	18. 1. 49	Eenhuus, C. A., Skomagrm., Rnd.	19. 6. 49
Didriksen, D. C., Skomgersv., Kh.	15. 3. 49	Eggers, H. v., Kh.	27. 12. 48
Dipo, H. C. A., Hoboist, Kh.	Novb. 49	Eggert, C. C., Skomagerm., Kh.	Juni 48
Dipo, O. V. H., Kh.	17. 10. 49	Eggert, D. H., Barn, Kh.	Juni 48
Dipo, T., Kh.	Novb. 49	Eggert., G. V. S., Hndslrl., Hbr.	20. 11. 48
Dithmer, H. H., Agent, Dbm., Pr.	4. 9. 48	Ehlern, J. K. f. Jacobsen, Kh.	30. 1. 49
Ditlefsen, M. K., Jfr., Pr.	6. 12. 49	Ehrenreich, V. A., Præst i Jyll.,	11. 11. 49
Ditlevsen, J. P. F., fh. Höker, Kh.	10. 5. 48	Elnhuus, C. F. C., Pr.	1. 7. 49
Discher, G. J., Provst i Sjæll.	15. 2. 49	Fibye, H. C. M., Barn, Kh.	1. 11. 49
Ditz, C. V., Matros, Als	6. 5. 49	Eichmüller, G. V., Skltn., fl. v.	
Dohel, C., fh. Toldbtj., Kh.	4. 12. 49	Fdrc.	6. 7. 49
Dobritz, C., Kh.	4. 7. 48	Eigtved, N. C., Barn, Kh.	4. 7. 49
Dohler, K. f. Kronskjold, Enke, Kh.	27. 9. 48	Eilersen, S. M. f. Jacobsen, Pr.	31. 10. 48
Dollerup, C., Kh.	Okt. 49	Eilersgaard, J. M., Aalb.	22. 3. 49
Dons, F. M. C. f. Meyer, Jstrdinde,	14. 3. 49	Eilschou, E. A., Barn, Kld.	15. 7. 48
Dorhriz, J., Enke, Kh.	30. 8. 48	Eisemann, V., Slagterm., Kh.	24. 5. 49
Dorn, E. V. H., Prmltn., fl. i Fdrc.	8. 6. 49	Ekman, A., Barn, Kh.	12. 2. 49
Dorscheus, A., Obrst-Enke, Kh.	15. 4. 49	Elgström, A. D. H. f. Hartz, Nstv.	15. 12. 49
Dorscheus, A. P., Skltn., Augstb.	14. 4. 49	Ellbrecht, J. F. C., Kapit., Rn.	15. 1. 49
Dorscheus, J., Slk. og Kldkr., Kh.	20. 8. 48	Ellermann, H. V., Kh.	31. 10. 48
Drastup, J. C., Vinhandler, Kh.	14. 11. 48	Ellingsen, C. f. Hansen, Kh.	27. 12. 48
Drnstrup, J. J., fh. Toldkass., Kh.	30. 6. 49	Elster, L. J., Nyb.	24. 11. 49
Drebing, M. P. f. Gjerlev, Nst.	16. 5. 49	Engberg, C. B. f. Nyholm, Pr.-	
Dreier, R. H. f. Knuth, Kh.	29. 1. 49	Enke, Pr.	1. 3. 49
Drewes, S. M. f. Jahn, Kh.	15. 3. 49	Engelhardt, J. O. M., Stg.	19. 3. 49
Dreyer, A. J. E. f. Faaborg, Pr.	20. 4. 49	Engerslev, S. P., fh. Brvbr. Kh.	10. 8. 48
Dreyer, A. L., Barn, Kh.	11. 12. 48	Erichsen, A., Möller, Pr.	8. 3. 49
Dreyer, H., Prltn., Assist., Kh.	Decb. 48	Erichsen, C. f. Sørensen, Pr.	24. 10. 49
Dreyer, J. M. L., Barn, Rsk.	31. 10. 48	Erichsen, E. C. A., Landinsp., Skv.	2. 6. 49
Driefer, I. f. Thrane, Kh.	18. 1. 49	Erichsen, H., Skovf., Amager	29. 3. 49
Drost, O. P., Pr.	Marts 49	Erichsen, J. F. jun., Kh.	11. 1. 49
Dujardin, Enke, Kh.	10. 7. 49	Erichsen, L. M., Politibj., Kh.	6. 5. 48
Durchholz, A., Bagerm., Kh.	8. 7. 48	Erichsen, M. C. f. Thomsen, Hls.	3. 2. 49
Dyring, J. O., Malerm., Rnd.	14. 7. 48	Erichsen, O., Höker, Kh.	21. 4. 49
Döcker, F. C., Kbm., Aarh.	28. 12. 48	Erichsen, P. L., Barn, Ods.	7. 10. 48
Döring, M. K. f. Holstebro, Kh.	Aug. 49	Erichsen, V. B., f. Ravnholt, Pr.	23. 5. 48
Dörr, M. f. Klüwer, Pr.	30. 11. 49	Eriksen, J., Dreierm., Vib.	14. 7. 48
Ebberlin, H., Skræderm., Kh.	Novb. 49	Eriksen, V., Kh.	19. 9. 49
Ebbesen, A. M., Fröken, Kh.	30. 1. 49	Ernst, G. K. V., Kh.	16. 9. 49
Ebbesen, M. C. f. Abel, Kfeldt	11. 12. 49	Eskildsen, A. E. f. Marcher, Kh.	14. 10. 48
		Eyben, C. L. G. H., pensjon. Ma-	
		jor, Kh.	9. 7. 49

Fanborg, A. f. Döcker, Enke, Bgs.	Maj 48	Fleischer, H. C. A. f. Meyn, Hlrd.	27. 12. 48
Faber, F. L., Løjtn., sr. v. Gds., Kld.	28. 5. 49	Flensburg, A. N., fh. Præst, Pr.	9. 11. 48
Faber, K. M., Kh.	1. 6. 49	Flor, C. C., Theaterkontrl., Kh.	1. 7. 49
Faber, M. B., Jfr., Kh.	27. 10. 49	Flor, F., fh. Kontorch., Kh.	6. 5. 48
Faber, N., Biskop i Fyen,	15. 5. 48	Flor, G. J., Skltn., fl. v. Fdr.	6. 7. 49
Fabricius, A., Barn, Pr.	7. 6. 48	Flor, T. K. f. Sivertsen, Enke, Kh.	20. 3. 49
Fabricius, A. C., Enke, Ærø	18. 6. 49	Flygenring, F., Barn, Kh.	1. 8. 49
Fabr.-Tengnagel, F., Krgsr., Kh.	27. 5. 49	Flyger, J., Smedem., Kh.	28. 5. 48
Fabr.-Tengnagel, M., Knd. Jr., Udl.	18. 10. 49	Flöche, H. G. H., Barn, Bgs.	9. 11. 49
Fahnöe, A. M. f. Giessing, Ods.	12. 4. 49	Foersom, N. C., Læge i Gölheb.	11. 1. 49
Fahnöe, K., Jfr., Pr.	Juni 49	Fog, A., Kmmr., Toldinsp., Kh.	29. 6. 48
Faith, D. E. Jfr., Kfeldt	25. 10. 49	Fog, C. f. M.-Morgenstjerne, Hls.	29. 4. 49
Faith, M. S. f. Sinding, Enkefr., Pr.	22. 1. 49	Fogh, J. C., Toldkontrollör, Kh.	10. 6. 49
Fälhe, C. L., Fröken, Kh.	15. 9. 48	Fogh, N. S., fh. Toldbtj., Hrs.	18. 3. 49
Fälhe, C. T., Khr., Kmdkapit., Kh.	19. 7. 49	Fogh, O. C. H., Provst i Jyll.	1. 10. 49
Fälck, C., Kh.	22. 11. 49	Fogtmann, F. H., Barn, Kh.	1. 11. 49
Fälkenberg, J. C. V., Barn, Kh.	29. 7. 49	Fogtmann, N., Kh.	14. 3. 49
Falkmann-Petersen, N., Knd. Jr. Kb.	30. 5. 48	Fonnesbech, E. K. f. Storeh, Enke, Kh.	2. 8. 48
Falsen, J. C., Kontradmiral, Pr.	23. 8. 49	Fonseca, da, Vekselmglt., Kh.	10. 6. 49
Falsöv, J. M., Jfr., Kh.	18. 9. 48	Formann, C. M., Barn, Pr.	2. 2. 49
Fandrup, M. K., Fberg	28. 4. 49	Fraenkel, A., Tapetfbrk., Kh.	15. 9. 49
Faurschou, V. M., Barn, Pr.	4. 11. 48	Fraenkel, S. E. M., Kh.	30. 7. 49
Faxöe, L. N., fh. Marsjand., Kh.	28. 3. 49	Frahm, J., Skibskapit., Kh.	1. 5. 48
Fecht, H. H., Toldbtj., Kh.	Fehr. 49	Framery, S. E., Kh.	26. 3. 49
Feddersen, f. Staal, Enkefr., Kh.	16. 11. 48	Franck, M., Enke, Rnd.	8. 3. 49
Feilberg, R., Jfr., Kh.	April 49	Frandsen, A., Kbm., Hlb.,	11. 12. 49
Fertig, J. f. Staahl, Pr.-Enke, Kh.	10. 12. 48	Frandsen, E. f. Andersen, Fberg	7. 12. 48
Festerlund, H. P., Soldat, Ods.	7. 12. 48	Frandsen, L., Kbm., Altona	31. 8. 49
Fibeck, S. A. f. Holmen, Rnd.	Marts 49	Frandsen, L., Kh.	28. 11. 48
Fibecker, J. P. Tøjmgersv., Kh.	23. 8. 49	Frandsen, R., Kh.	10. 5. 49
Fibiger, T. M. E., Barn, Kh.	20. 5. 49	Frank, J. P., Brobtj., Hls.	Juni 48
Fiel, H. M. A., Barn, Ods.,	Aug. 48	Frederichsen, C., Skkapit., Udl.	30. 9. 49
Fiedler, H., Barn, Krs.	2. 3. 49	Frederichsen, H. C. F., fh. Flm. Kh.	21. 10. 48
Filberdt, J. F., Skomagerm., Kh.	25. 7. 48	Frederiksen, B. M. f. Valström, Kh.	5. 8. 48
Finsen, J., Knclr., Hlrg., Aarh.	8. 10. 48	Frederiksen, C. M., Kh.	8. 5. 49
Fischer, A. f. Bertelsen, Enke, Kh.	30. 12. 48	Frederiksen, D. M., Enkemdm. Kh.	5. 3. 49
Fischer, C. J., Værtshush., Kh.	20. 9. 49	Frederiksen, K. f. Olsen, Kh.	15. 1. 49
Fischer, J. M. f. Rosenvold, Hrs.	7. 11. 49	Frederiksen, L. A. f. Hansen, Kh.	16. 7. 48
Fischer, O. L. C. f. Hvidberg, Lgst.	25. 12. 49	Frederiksmose, A. M., Enke, Aarh.	21. 8. 48
Fischer, V., frv. Soldat, Agstb.	19. 6. 49	Freitag, J. C. F., Barn, Kh.	24. 12. 49
Fischmann, A. B., Menig, fl. v. Uldr.	6. 4. 49	Frey, J. M., Sergt., Dbm., Kh.	7. 4. 49
Fjelsöe, J., Kh.	17. 7. 48	Freyberger, F. M., Kh.	3. 11. 48
Fleischer, F., Kmmr., Aarh.	3. 9. 49	Friberg, C., fh. Skræd., Kntrell., Kh.	13. 7. 48
		Friberg, L. A., fh. Værtshush., Kh.	4. 2. 49
		Friedebeck, H., Urmag. Kh.	9. 6. 48
		Friedenreich, K. G., Kh.	4. 11. 49

Friederichsen, C. N., Barn, Pr.	17. 5. 49	Galster, J. G., Agent, N. Sndb.	23. 9. 48
Friedrichsen, N., fh. Høker, Kh.	Maj 49	Galthen, f. Köhner, Mdm., Aarh.	6. 5. 48
Fries, M., Kh.	11. 10. 49	Gammeltost, O. J., Barn, Kh.	28. 11. 48
Friese, F. G., prkts. Læge, Kh.	2. 2. 49	Gamst, T. M., Restauratør, Ods.	29. 8. 48
Friess, C. D. H. f. Haffner, Kh.	26. 10. 49	Gandil, L., Tidkntnl., Kr. Ass., Pr.	30. 12. 49
Friis, A. f. Engelbreth, Kh.	Decb. 49	Gandil, M., Kh.	3. 11. 49
Friis, E. M., Kmmrdinde, Kiel.	20. 10. 48	Gandrup, A. M. f. Lassen, Aalb.	9. 2. 49
Friis, G. K., Lærerinde, Pr.	April 49	Garben, D. C. f. Lund, Aalb.	14. 7. 49
Friis, L. E. H. f. Høst, Pr.	5. 12. 49	Garde, N. C., Barn, Pr.	6. 9. 49
Frimann, E. C. f. Koføed, Enke, Kh.	3. 10. 49	Garrigues, V., Kh.	10. 10. 49
Frisch, B. L. f. Jordann, Hrs.	5. 4. 49	Gebhardt, J. M. f. Moesberg, Hls.	29. 1. 49
Frisch, H. M., fh. Løjtn., Pr.	23. 2. 49	Geday, E., Enke, Kh.	5. 1. 49
Frisch, J. B., Hrs.	11. 11. 48	Gedde, J. F., Barn, Kh.	16. 9. 48
Frisch, M. J., Urtekr., Kh.	20. 4. 49	Gedde, Ö. S. E., Klosterfrök., Pr.	25. 11. 49
Frisenberg, C. F., Kapit., Als	24. 5. 48	Gede, M. N., Barn, Pr.	30. 1. 49
From, E. C., Enke, Kh.	12. 7. 48	Geertsen, H., Lods, Aarh.	30. 11. 48
From, P., fh. Registratør, Kh.	21. 10. 49	Geertz, E. M. f. Kepping, Kh.	10. 7. 48
From, S. R., fh. Høker, Kh.	Sept. 48	Geising, K. f. Kragh, Enkefr., Kh.	17. 7. 49
From, T. J., Barn, Pr.	12. 6. 48	Gether, C. f. Lund, Enke, Kh.	11. 1. 49
Frontin, P. M. N., Eks. Jr., Fberg	18. 2. 49	Giessing, A. C. F., Kh.	30. 5. 49
Frost, D. f. Mortensen, Fberg.	25. 10. 48	Gjedde, A. M. f. Galtrup, Enke, Pr.	22. 5. 49
Frydenlund, P. V., Konorist, Kh.	23. 6. 48	Gjedding, J. J. Præst i Jylland.	10. 6. 49
Frørup, F. A., Portner og Bud, Kh.	1. 8. 48	Gjedsted, M. f. Kjer, Enke, Skv.	30. 5. 49
Fugl, A. E., Kapit., fl. v. Fdrc.	6. 7. 49	Gjedsted, S. F. f. Schmidt, Pr.	7. 7. 48
Fuglede, J. A., Toldassist., Kh.	19. 12. 49	Gjellerup, C., Knecl., Læge, Ods.	29. 12. 49
Fuglede, Fru K. E. f. Fischer, Kh.	Febr. 49	Gjerding, Ö. M. f. Münster, Nkj. Fl.	Jan. 49
Fuglslev, S., Skolelærer, Hrs.	4. 7. 49	Gjerlev, B. f. Grønholdt, Enke, Kh.	Maj 48
Funch, H., Sadelmgm., Aalb.	16. 6. 48	Gjertsen, H., Stud. Jur., Norge	15. 7. 49
Funch, H. C., Borger Hlb.	17. 2. 49	Gjersing, N. P. V., Barn, Kh.	1. 7. 49
Funck, E. M. f. Jørgensen, Stg.	2. 6. 49	Gjødeseu, D. V. f. Arntsen, Kh.	23. 6. 49
Funck, G. S. S., Barn, Aarh.	24. 7. 49	Gjødvad, K. f. Brendstrup, Aarh.	17. 5. 49
Funck, M. E., Jfr., Kh.	1. 8. 49	Glad, C. M., Hattemg., Nb.	19. 9. 49
Fussing, A. f. Hansen, Hrs.	13. 7. 48	Glahn, A. V., Barn, Hjr.	22. 2. 49
Fussing, J. A., Malerm., Hrs.	6. 2. 49	Glasius, M. F., Skipper, Aarh.	24. 1. 49
Füssel, C. C. A., Løjtn., sr. v. Kld., Mdf.	1. 5. 49	Glass, K. f. Hansd., Enke, Rnd.	21. 8. 49
Færch, N. A. f. Hjorth, Pr.	10. 11. 48	Glattrup, M. f. Jensen, Aarh.	Juni 48
Færch, T. M., Barn, Nb.	Maj 48	Glavind, M. f. Thomasd., Pr.	22. 11. 48
Fæster, A. f. Brendstrup, Enke, Kh.	30. 9. 49	Gleerup, A. T., Barn, Kh.	26. 6. 49
Fæster, E. L., Barn, Nstv.	17. 10. 48	Gleerup, N. J., Barn, Aalb.	21. 3. 49
Fönss, H. H. P., Barn, Kh.	18. 10. 48	Glud, M. K. f. Michelsen, Enke, Aalb.	18. 9. 48
Gabrielsen, A., Jfr., Kh.	24. 4. 49	Glæssner, C. f. Wilde, Enkemd. Kh.	7. 1. 49
Gnd, A. S. f. Bang, Enke, Kh.	17. 9. 48	Gløerfeldt, G. f. Gløerfeldt, Hls.	6. 3. 49
Gad, J. A. Kopist, Kapitju, Kh.	5. 9. 49	Goebel, M. f. Kock, Kh.	Maj 49
Galberg, C. F., Kh.	6. 7. 48	Goeskjer, L. M., Kh.	1. 2. 49
Galberg, H. M., Enke, Kh.	10. 8. 49	Goeskjær, M., Jfr., Kh.	2. 6. 49
		Goldschmidt, A. M., fh. Kbm., Kh.	18. 12. 48

Goldt, B., nfsk. Major, Itzehø	24.	1.	49	Guldbrandsen, A., Præst i Loll.,	9.	7.	49
Good, Fru G. f. Pingel, Udl.	21.	9.	49	Gumpert, E., Jfr., Kh.	17.	3.	49
Gosch, H., Kupit., Kh.	15.	3.	49	Gunst, J. G., Kirknelskr., Kh.	23.	12.	48
Gotfredsen, H. C., Kh.	11.	11.	48	Gustavius, S. f. Berth, Hlb.	26.	12.	48
Gottschalch, A. M., Pr.-Enke, Rsk.	20.	12.	49	Güllich, H. E. A., Barn, Kh.	20.	4.	49
Gottschalck, L., Jfr., Ods.	17.	5.	48	Güllich, S. V. f. Ørgaard, Kh.	1.	11.	48
Gottschalk, J. M., Pr.	12.	4.	49	Gyldenkrone, F. J. C., Barn,			
Gottvaldt, P. f. Holm, Pr.-Enke, Kh.	24.	2.	49	Rngkj.	3.	3.	49
Graah, J. f. Gynther, Pr.-Enke, Kh.	10.	6.	49	Gynther, V. M., Kh.	11.	8.	48
Gradman, K. M. f. Amtrup, Hls.	10.	10.	49	Gyrsting, H. T., Bagersv., Pr.		Juli	48
Gruff, H. V. C., Snedkerm., Kh.	23.	12.	48	Gärtner, S., Typogr., Ods.	28.	5.	48
Gram, L. f. Dircks, Pr.	24.	7.	9	Gærtner, D. H., Kh.	2.	6.	49
Gramkov, R. A. F., fl. v. Fdrc.	6.	7.	49	Gætje, V. f. Hendriksen, Kh.	12.	6.	48
Grantzow, V. J. T., Barn, Kh.	26.	12.	48	Göricke, C. F., Barn, Hls.	30.	9.	49
Grarup, D. S. f. Frost, Pr.	17.	9.	48	Göring, C. S., Fröken, Kh.	20.	4.	49
Grausen, S. M., Kh.	2.	5.	49	Görtz, Fru E. S. M. f. Möller, Kh.	15.	5.	49
Gravenhorst, S. C., Barn, Ods.	1.	12.	49	Göttsche, J., Dr. Fil., Sprogl., Kh.	1.	8.	49
Gravlev, J. C., Trænkudsk, Ods.	17.	5.	48	Götzsche, J. V. T., Kapit., Hrs.	16.	5.	49
Green, C. N. M., Barn, Kh.	31.	12.	48				
Green, f. Thomsen, Kneklrind, Pr.	Jan.		49	Haack, A. M. f. Ram, Kh.	22.	12.	49
Greensteen, M. K. f. Bentzen, Kh.	16.	5.	49	Haack, H. J., Kh.	8.	12.	48
Gregersen, M. f., Kh.	3.	8.	49	Haagensen, H. K. f. Vogelius, Aalb.	19.	11.	49
Greve, S. M. f. Larsen, Kh.	24.	4.	49	Haagerup, C., Skræderm., Kh.	8.	6.	48
Grib, E. M. f. Ferslev, Nyst.	17.	5.	49	Haarsted, A. M., Enke, Kh.		Okt.	49
Groening, C. L., Possemntm., Kh.	26.	5.	49	Haase, C. F., Serg., fl. v. Fdrc.	6.	7.	49
Groos, B. S. f. Slaughterup, Kh.	30.	6.	49	Haffner, A. V., Enke-Gurlinde, Kh.	22.	7.	49
Groskopf, H. C., Kh.	18.	12.	48	Hagen, E., Jfr., Ods.	28.	8.	48
Gross, C. E. f. Falkengreen, Kh.	3.	10.	49	Hagenbach, E. E., Mursv., Kh.	13.	6.	49
Groth, K. G., Kneklr., Brygger, Kh.	20.	1.	49	Hagerup, E. J., Pr.	29.	4.	49
Grove, A. C., Barn, Kh.	15.	11.	49	Hagerup, M. O. f. Andresen, Kh.	25.	8.	49
Grove, G. K. C., Pr.	29.	6.	49	Hahn, D., Kh.	16.	8.	49
Grove, J. K. M. f. Andrup, Kh.	5.	7.	48	Holberg, A. E. f. Willing, Kh.	23.	3.	49
Grove, V. f. Garmann, Enkefr., Kh.	29.	9.	49	Hald, J. P., Kbm og Rdm., Aarlh.	6.	6.	49
Grubb, E. K. f. Holm, Hls.	8.	5.	49	Hald, M. f. Zacharias, Enke, Rnd.	23.	11.	49
Grum, S. A. f. Giötzsche, Pr.	1.	7.	48	Halgreen, L. V., Malersv., Kh.	8.	10.	48
Grundt, A. M., Jfr., Kh.	22.	11.	49	Hall, I. J., fh. Toldbij., Aalb.	7.	1.	49
Grundtvig, M. f. Topp, Pr.-Enke,	2.	5.	49	Hallberg, A., Tømmern., Hls.		Decb.	49
Grundtvig, S. C., Pr.-Enke, Aarlh.	25.	7.	48	Hallberg, O. V., Vb.	24.	8.	49
Grüner, H. L. C., Skltn., sr. v. Fdrc.	29.	7.	49	Hallerslev, S. N., Soldat, Ods.	5.	8.	48
Grönbech, A. f. Larsen, Kg.	25.	12.	48	Hallesen, C., Serg., sr. v. Kld., Ass.	9.	6.	49
Gröndal, A., Barn, Kh.	27.	5.	49	Halse, A. F. A. f. Bentzen, Pr.-			
Grönlund, F., Stud., sr. v. Kld., Mdf.	4.	5.	49	Enke, Pr.		Apr.	49
Grönnegaard, f. Kruse, Enke, Pr.	15.	6.	48	Halvax, D. M., Enke, Kh.	27.	10.	49
Grønnerup, C., Kollektör, Aalb.	15.	3.	49	Hambro, J., Hofr., London,	3.	10.	49
Grønning, f. Ledertoug, Enke, Vb.	21.	11.	48	Hammer, E. C. f. Lemvig, Pr.	8.	2.	49
Grötlan, T. O., Kh.	7.	9.	49	Hammerich, A. F., Garverm., Kh.	27.	11.	49
Guldberg, se Høegh-Guldberg.				Hammerich, C. F., fh. Flm., Kh.	21.	6.	49

Hammerich, I., Barn, Mariøg.	4. 3. 49	Hansen, H. C., Barn, Kh.	2. 4. 49
Hammershøyd, M. f. Handberg, Vb.	13. 11. 49	Hansen, H. C., Kh.	27. 1. 49
Hancke, J. D., Kh.	30. 11. 49	Hansen, H. D. A., Kh.	8. 3. 49
Handberg, K. f. Jensen, Vb.	23. 1. 49	Hansen, H. H., Smed, Pr.	Aug. 49
Hansen, A., Gartner, Fberg Allé	11. 1. 49	Hansen, H. H., pensj. Postf., Kld.	14. 12. 48
Hansen, A., Barn, Kh.	5. 4. 49	Hansen, H. L. f. Bang, Pr.	9. 1. 49
Hansen, A., Barn, Ods.	28. 11. 48	Hansen, H. P., Kapt., Vatersk., Kh.	26. 5. 48
Hansen, A. C. H., Barn, Sls.	25. 12. 49	Hansen, H. P., Felbereder, Rnd.	20. 8. 48
Hansen, A. K. f. Jörgensen, Ods.	19. 6. 49	Hansen, H. V., Barn, Kh.	Jun 48
Hansen, A. K. f. Ohlsen, Kh.	7. 8. 49	Hansen, I. J. C. f. Plum, Kh.	7. 6. 48
Hansen, A. M. f. Jensen, Enke, Ods., 16.	9. 48	Hansen, J., Høker, Kh.	2. 3. 49
Hansen, A. M., Barn, Ods.	10. 3. 49	Hansen, J., Gaardejer, Pr.	10. 2. 49
Hansen, A. M. f. Möller, Enke, Ods., 6.	5. 48	Hansen, J., Skovløber, Pr.	13. 11. 49
Hansen, A. M., Jordem., Kh.	26. 7. 49	Hansen, J., Værtshush., Kh.	26. 10. 49
Hansen, A. M. f. Löchte, Pr.	20. 12. 49	Hansen, J., Möller, Pr.	11. 6. 49
Hansen, A. P. H., Mekanikus, Udl.	Jun 49	Hansen, J., Urtekr., Kh.	11. 12. 49
Hansen, B., fh. Brvbr., Kh.	20. 5. 48	Hansen, J., Bröndmester, Rnd.	19. 5. 49
Hansen, B. C. R., Barn, Ods.	12. 8. 48	Hansen, J. A. Barn, Ods.	27. 6. 48
Hansen, B. M. f. Ammentorp, Ods.	29. 7. 48	Hansen, J. C., Barn, Kh.	18. 11. 48
Hansen, C. f. Bech, Enke, Kh.	31. 10. 49	Hansen, J. C., Barn, Ods.	5. 12. 48
Hansen, C., Vognm., Ills.	27. 3. 49	Hansen, J. E., Barn, Kh.	12. 8. 49
Hansen, C., Sy pige, Ods.	4. 11. 48	Hansen, J. G. R. C., Barn, Kh.	13. 12. 49
Hansen, C. f. Allerup, Ills.	11. 8. 48	Hansen, J. H., Pr.	17. 4. 49
Hansen, C. f. Iversd., Kh.	2. 4. 49	Hansen, J. H. M., Barn, Kh.	28. 3. 49
Hansen, C. A., Jstr.-Enke, Kh.	22. 4. 49	Hansen, J. L., Barn, Pr.	22. 7. 48
Hansen, C. C. A., Løjtn., fl. v. Fdr.	31. 5. 49	Hansen, J. M., Jstr.-Enke, Kh.	15. 9. 49
Hansen, C. D. f. Sivertsen, Kh.	26. 6. 48	Hansen, J. M. f. Petersen, Kh.	1. 1. 49
Hansen, C. M., Overr. Prkrt., Kh.	22. 9. 49	Hansen, J. O., Kh.	11. 4. 49
Hansen, C. M. f. Kjellerup, Pr.	17. 3. 49	Hansen, J. P. f. Bruus, Enke. Rdkj.	2. 2. 49
Hansen, E., Barn, Kh.	29. 6. 49	Hansen, J. P., Skipper, Udl.	23. 7. 49
Hansen, E. f. Josephsen, Rnd.	14. 5. 49	Hansen, K., Ods.	1. 7. 48
Hansen, E. f. Frandsen, Enke, Nyb., 27.	7. 49	Hansen, K. f. Madsen, Enke, Kh.	14. 6. 49
Hansen, E., Barn, Kh.	3. 10. 48	Hansen, L., Værtshush., Kh.	22. 4. 49
Hansen, E. C., Enke, Kh.	29. 8. 48	Hansen, L., Tjnstk., Ods.	13. 7. 48
Hansen, E. G., Skolel., Kksng., Pr.	2. 7. 48	Hansen, L. K. f. Sørensen, Pr.	25. 7. 49
Hansen, E. M., Ods.	Okt. 49	Hansen, L. R., Barn, Kh.	9. 7. 48
Hansen, E. M., Kh.	25. 3. 49	Hansen, M., Enke, Pr.	15. 5. 48
Hansen, F., Bolsmand, Pr.	29. 1. 49	Hansen, M., Styrmænd, Kh.	23. 8. 48
Hansen, F. C. M., Barn, Ods.	17. 8. 48	Hansen, M. f. Ovc, Rnd.	13. 12. 49
Hansen, F. E. f. Silchmüller, Pr.	14. 9. 49	Hansen, M. B. f. Olsen, Kh.	14. 12. 49
Hansen, F. F., Barn, Pr.	15. 3. 49	Hansen, M. C. f. Addit, Enke, Nstv., 26.	8. 48
Hansen, H., Snedkerm., Ods.	23. 10. 48	Hansen, M. f. Madsen, Enke, Rnd., 23.	1. 49
Hansen, H., fh. Postbud, Kh.	19. 10. 48	Hansen, M. K., fh. Instbstrinde, Kh.	1. 7. 49
Hansen, H., Brvbr., Hlb.	27. 12. 49	Hansen, M. M., Ills.	24. 6. 48
Hansen, H., fh. kgl. Löber, Kh.	28. 5. 49	Hansen, N., Blkslsm., Nsk.	30. 6. 49
Hansen, H. Kromand, Pr.	25. 4. 49	Hansen, N., Barn, Ods.	5. 6. 48
Hansen, H. C., Træskom., Ods.	11. 6. 49	Hansen, N. J., Prkrt. Hspfst., Vrd.	12. 5. 49

Hansen, O., Barn, Kh.	10. 7. 48	Hastrup, F., Kmmr., Stlndinsp., Kh.	4. 2. 49
Hansen, O. C. C., Barn, Pr.	28. 2. 49	Hastrup, V. L., Barn, Rnd.	28. 6. 48
Hansen, P., Gaardrjer, Pr.	18. 1. 49	Haugaard, L. P., Pr.	12. 5. 49
Hansen, P., Ills.	21. 2. 49	Hauptmann, J. C., Snedkerm., Kh.	31. 8. 49
Hansen, P., Landmaal., Pr.	4. 12. 49	Havn, O. E., Flm., Pr.	Sept. 49
Hansen, P. f. Poulsen, Kh.	13. 1. 49	Hecksher, B. L., Kh.	25. 3. 49
Hansen, P., Ekstraskr., Kh.	27. 11. 48	Heckscher, S. J., Silk.-Kldkr., Kh.	31. 12. 49
Hansen, P. F. L., Læge i Guinea, *29.	5. 49	Hedberg, J. P., Destillatör, Kh.	30. 7. 48
Hansen, P. R., Barn, Kh.	Juli 49	Hedegnard, J. S., Kh.	11. 11. 48
Hansen, R., Spisev., Ods.	10. 11. 48	Hedemann, A. Khr., Hofmars., Kh.	16. 8. 49
Hansen, R. C. f. Kemp, Kh.	10. 12. 49	Hedemann, F., Kapit., Fdrc.	19. 4. 49
Hansen, Fru S. f. Svitzer, Hrs.	19. 12. 49	Heede, E. P. N., Barn, Kh.	Febr. 49
Hansen, S. f. Gier, Enke, Sls.	8. 7. 48	Heegaard, H. B. f. Hornemann, Enke, Kh.	18. 1. 49
Hansen, S., Kh.	20. 2. 49	Heegaard, J. E. f. Durckheim, Kh.	4. 6. 48
Hansen, S. A., udskr. Sold., Bgs. *28.	5. 49	Heering, D., Kanonör, Kh.	24. 12. 48
Hansen, V., Pr.	Maj 48	Hejelund, G., Repetitör, Kh.	8. 5. 49
Hansen, V. A. L. f. Becker, Ods.	7. 6. 48	Hegermann-Lindenkr., Gnrl., Kh.	9. 5. 49
Hansen, V. C. F., Rnd.	13. 11. 48	Heiberg, P., Dstrlæge i Norge,	1. 7. 49
Hansen, V. F., fh. Hndflm., Ods.	8. 11. 48	Heichelmann, f. Borchsenius, Pr.	26. 3. 49
Hansen, V. J., Barn, Kh.	5. 9. 49	Heide, F. C., Underoff., Kh.	25. 6. 48
Hansen juniors Kone i Sönderb.,	1. 5. 49	Heide, I. M. f. Lassen, Pr.	10. 10. 49
Hansens Enkes Dtt. og Sön, Ills.	Aug. 48	Heidkamp, J. H. R., Skstfjrm., Kh.	5. 11. 49
Hanson, V. f. Widsted, Enke, Grn.	23. 2. 49	Heilbuth, f. Ahronsson, Enke, Kh.	13. 5. 48
Hanssen, A. J. f. Tetens, Enkefr., Rb.	8. 2. 49	Heilmann, A., Barn, Pr.	19. 1. 49
Hanssen, H., Ekstrapostf., Kld.	Decb. 48	Heimann, M., Værtshush., Ods.	Nov. 49
Hanssen, J. F. f. Holzer, Kh.	16. 6. 49	Hein, O. F. V., Barn, Kh.	20. 8. 48
Hanszen, E., Barn, Kh.	6. 12. 48	Hein, V. G., fv. Sld., sr. v. Slsv., Kh.	15. 2. 49
Harboe, G., Grosserer, Sksk.	18. 5. 49	Heincke, H. J. C., Sls.	23. 2. 49
Harboe, H., Amtmand, Norge	9. 12. 48	Heinen, M. f. Albertsen, Enke, Kh.	12. 12. 48
Harder, C. F., Kand. Theol., Skv.	21. 7. 48	Heinrich, C. G., Sadelmgm., Sls.	28. 8. 48
Hartmann, E. M. D., Barn, Ods.	1. 11. 48	Hellerie, P. C., Kh.	26. 11. 49
Hartmann, K. f. Sörensen, Ods.	14. 12. 49	Hellesen, H. F., Kmmr., Kh.	15. 3. 49
Hartmann, L., Kbm., Aalb.	11. 12. 49	Hellmers, J. H., Kh.	21. 2. 49
Hartvig, L. f. Rothenburg, Kh.	9. 6. 49	Helmer, C. H. V., Barn, Kh.	4. 9. 48
Hartvig, M. f. Hansen, Enke, Ods.	25. 5. 49	Helms, C. C., knst. Toldassst., Kh.	2. 5. 49
Hartvigsen, A., Lysestb., Kh.	8. 5. 49	Helms, S. M., Barn, Vrd.	26. 12. 48
Hartvigsen, B., Barn, Kh.	26. 9. 49	Helt, A. M. f. Dencker, Mdm., Aarh.	5. 6. 48
Hasager, E. G. f. Berggreen, Rn.	13. 10. 49	Hemmer, A. J., Pr.-Enke, Kh.	16. 1. 49
Hasberg, J., Pr.	22. 3. 49	Henckel, F., Kr.-Toldassst., Aalb.	3. 10. 48
Haslund, C. M., Pr.	19. 3. 49	Hendrichsen, J., Kh.	31. 7. 49
Hass, E. V., Barn, Pr.	24. 11. 49	Hendriksen, S. M., Jfr., Kh.	Marts 49
Hasselbalch, M. F., Jfr., Aarh.	25. 5. 48	Henke, J. K. f. Grönfeldt, Kh.	17. 8. 48
Hasselberg, O. T., Kldb.	Aug. 49	Hennings, J. C., fh. Vicekons., Rnd.	8. 4. 49
Hasselqvist, P., Portkntrl., Kh.	21. 5. 48	Henningsen, A. S., Enke, Kh.	2. 3. 49
Hassenfeldt, L. C. f. Jensen, Pr. *28.	6. 48	Henningsen, J. og T., Tvll.-Börn, Sv. Okt.	49
Hassing, A. K. f. Hviid, Enke, Sv. 6.	12. 49	Henrichsen, E. C. f. Veddersö, Kh.	29. 7. 49
Hassing, A. P., fh. Bagersv., Kh.	Juli 49		

Henrichsen, J. F., Barn, Kh.	18. 11. 48	Hjerm, f. Winther, Pr.-Enke, Skv.	3. 7. 48
Henrichsen, P., Hattemg., Sorø.	10. 5. 48	Hjort, G. f. Goudschesen, Nkj. M.	17. 4. 49
Henrichsen, P., Hlrd.	Juli 49	Hjort, K. K. f. Lind, Pr.-Enke, Kh.	23. 3. 49
Henriksen, A. K. f. Jensd., Ods.	12. 8. 48	Hjort, L. N., Jfr., Kh.	14. 9. 49
Henriksen, D., Høker, Kh.	22. 11. 49	Hjort, M. A., Sorø.	11. 11. 49
Henriksen, M. f. Nielsd., Kh.	17. 1. 49	Hjort, M. P., Enkebispede, Kh.	26. 9. 48
Henriksen, M. D. H. f. Petersen, Pr.	5. 6. 49	Hjort, N. H., Kksng. Skolel., Pr.	6. 1. 49
Henriksen, N. H., Barn, Pr.	3. 6. 48	Hjort, O. K. f. Rasbech, Sorø	5. 5. 49
Henriksen, O., Arbdm., Ods.	5. 7. 48	Hjorth, J., Sognep. i Jyll.,	15. 12. 48
Henriksen, P., fh. Smedem., Pr.	14. 12. 49	Hjorth, R. E. f. Dörschel, Pr.-	
Henriques, S. F., Jstr., Kiel	Juli 49	Enke, Rsk.	9. 7. 48
Herbst, P. S., Svb.	27. 4. 49	Hjorthöy, C. J., Jst., fh. Arkv., Kh.	19. 5. 48
Herdahl, F. S., fh. Forvalt., Pr.	4. 10. 49	Hobe, S. M., Stiftsd. p. Vallø,	18. 9. 49
Hergertt, A. K., Enkomdm., Kh.	30. 12. 48	Hoel, G. C. T., Bagerm., Kh.	30. 9. 49
Herlöv, F. P., Udl.	Nov. 49	Hoff, A. P., Etr., fh. Jstskrt., Kh.	10. 12. 49
Herlöv, M. C. f. Mellerup, Hlb.	15. 8. 49	Hoff, J. S., Bnger, Kh.	25. 3. 49
Hermann, A., Barn, Kh.	8. 1. 49	Hoff, M. f. Andersen, Pr.	20. 7. 48
Hermann, C. M., Barn, Kh.	Sept. 49	Hoff, P. J., Brvbr., Kld.	7. 8. 49
Hermann, K. f. Bolmsted, Enke, Kh.	23. 4. 49	Hoffgaard, G. A., Barn, Ods.	18. 1. 49
Hermann, R., Kleinsmdm., Kh.	Marts 49	Hoffmann, C. E. V., Barn, Kh.	21. 5. 49
Hermansen, H. D., Skomgm., Kh.	9. 8. 49	Hoffmann, F. A. D. Y., Prløjtn., Kh.	27. 12. 49
Hermes, A. M., Kh.	22. 2. 49	Hoffmann, K. M., Jfr., Kh.	3. 9. 48
Herring, A. H., Mester i Brede,	23. 4. 49	Hoffmann, P. H., norsk Overlg.,	19. 10. 49
Herringstad, P. L. C. K., Barn, Kh.	27. 10. 49	Hoffmeyer, Barn, Pr.	26. 5. 49
Herskind, J. f. Schibby, Enke, Aalb.	23. 6. 48	Hoffory, J. F.	7. 4. 49
Herskind, L. E. f. Kassel, Aarh.	28. 9. 49	Hoge, A. M. f. Petersen, Rnd.	8. 6. 49
Hertel, C. M., Hls.	6. 9. 49	Holbeck, J. M. f. Schmidt, Enke, Kh.	4. 4. 49
Hertel, N. T., Eks. Jur., fl. v. Fdrc.	6. 7. 49	Holbek, H., Løjtn., sr. v. Kld.,	27. 4. 49
Hertel, V. og I., Bórn, Pr.	17. 4. 49	Holbek, V. C. H., Barn, Kh.	23. 9. 48
Hertz, Slagterm.s, Kone, Kh.	14. 9. 49	Holdorff, J. F., lh. Høker, Kh.	Sept. 48
Hertzsprung, C. E. F., Barn, Kh.	6. 7. 49	Holdsted, C. F. C. f. Hvidt, Kh.	24. 12. 49
Hescke, F., Bagrm., Bomforp., Sls.	1. 7. 49	Hollöse, A. J., Politbtj., Hls.	8. 9. 48
Hess, A. F. H., Barn, Kh.	10. 8. 49	Holm, A. E., Barn, Kh.	9. 11. 48
Hesslager, H. J., Kh.	22. 2. 49	Holm, A. K. f. Holm, Kh.	27. 7. 49
Hildach, J. G., Rgmdyrlæge, Hrs.	23. 9. 48	Holm, A. M., Jfr., Pr.	April 49
Hildebrandt, H. F., Forp., Udl.	Aug. 49	Holm, A. P., Kh.	18. 1. 49
Hildesheim, J. f. Nathan, Kh.	Sept. (Okt.) 49	Holm, C., Bgbinderm., Kh.	16. 3. 49
Hilmers, P. H., Barn, Kh.	21. 5. 48	Holm, C. L., Prløjtn., fl. v. Fdrc.,	2. 7. 49
Hindsberg, J. C. O., Skomgrm., Kh.	25. 11. 48	Holm, D. f. Möller, Enke, Kh.	6. 9. 48
Hingelberg, V. H., Barn, Kh.	9. 9. 48	Holm, E. A. f. Hansen, Hls.	8. 4. 49
Hinrichsens Hustru i Ærskj.	3. 3. 49	Holm, E. C., Barn, Kh.	Febr. 49
Hintz, S. f. Aodkjær, Pr.	Maj 48	Holm, F. D. f. Metscher, Kh.	8. 7. 48
Hintze, J. E., Urmager, Kh.	31. 12. 49	Holm, H., Bager, fh. Skibskpt., Pr.	21. 2. 49
Hirsch, J. H., Kh.	15. 5. 49	Holm, H. f. Olsen, Kh.	25. 7. 49
Hirth, J. G. f. Lander, Kh.	9. 10. 49	Holm, H. P., Tømmersv., Kh.	18. 10. 48
Hjarup, M., Kh.	20. 11. 49	Holm, H. P., Barn, Kh.	2. 2. 49
Hjerrild, J. N., Soldat, Aarh.	13. 10. 49	Holm, I. M. K., Barn, Pr.	10. 10. 48

Holm, J., Forlkms., Kbm., Rnd.	1.	4.	49	Hultmann, H. C., Barn,	Juli 48	} Ills.
Holm, J., fh. Frilkms., Kbm., Skv.	13.	6.	49	Hultmann, M., Barn,	12. 7. 48	
Holm, J. M. f. Möller, Mdm., Kh.	29.	7.	49	Hummel, M. E. f. Thueseng,		
Holm, K. C., Jfr., Pr.		8.	5. 48	Enkefr., Kh.		5. 6. 49
Holm, K. E., Kh.		2.	9. 49	Hummelgaard, T. P., Hjlplær., Pr.	16.	9. 48
Holm, K. S. f. Larsen, Sthd.	13.	10.	49	Hunde, J. H., Undrkrpral, Ods.	19.	11. 48
Holm, L. A., fh. Høker, Kh.		6.	6. 48	Hundert, M., i Ab. Kath. St., Kh.	Dech.	49
Holm, L. M., Ills.	11.	7.	48	Hunderup, K. og M., Börn, Ods.	Okt.	49
Holin, M. C., Kh.	9.	12.	49	Hundevadt, Fl., Kh.		11. 4. 49
Holm, M. S. f. Hoff, Aalb.		6.	11. 49	Hundrop, A., fh. Garn. Kir. i Sls.,	10.	7. 49
Holm, O. P., Barn, Kh.	24.	3.	49	Hunnerup, A. M. f. Albeck, Svb.	6.	12. 49
Holm, P., Sdlmagm., Kh.	12.	5.	48	Hushahn, H. J. W., fh. Btl. Kir., Kh.	29.	1. 49
Holm, P. O., Pr.	25.	11.	49	Hvass, F., Barn, Pr.		28. 4. 49
Holm, S. f. Ditzel, Kh.	29.	4.	49	Hvass, K. f. Schmidt, Jrinde, Pr.	10.	7. 48
Holm, S. C., Skipper, Aalb.		6.	11. 48	Hvid, M. S., Kh.		20. 8. 49
Holm, Svendborg, Kh.	?	2.	49	Hviid, A. C. f. Bruun, Oberst-		
Holm, U. M. f. Brönlund, Hls.	5.	11.	49	inde, Pr.		3. 5. 48
Holmer, J. K., Jfr., Ods.	24.	11.	48	Hviid, J. f. Jørgensen, Enke, Bgs.	7.	10. 49
Holmgreen, M. N., Høboist, Kh.	5.	7.	48	Hviid, T., Hndbtj., Kh.		18. 5. 49
Holst, B. J. O., Aalb.	26.	7.	49	Hviid, V. K. f. Hagen, Sls.		1. 11. 49
Holst, C., Hlyrekudsk, Kh.	27.	10.	49	Hvidt, L., Lyngby		28. 12. 48
Holst, C. H., norskl. Öjtn., fl. v. Fdrc.,	9.	7.	49	Hvidt, L. N. V., Barn, Pr.		17. 5. 49
Holst, C. Möller-, Sklt., fl. v. Fdrc.,	21.	7.	49	Hvilsom, A. M. f. Hinnerup, Pr.	26.	7. 49
Holst, P. L., Kammerr., Kh.	12.	8.	48	Hvilsom, C. M. f. From, Enke, Pr.	25.	9. 48
Holstein, M. C. F., Khr., Oberst, Kh.	8.	10.	49	Hvughuc, S. f. Weston, Enke, Kh.	6.	1. 49
Holsten, H., Baron, Admiral, Kh.	13.	4.	49	Hübertz, J. D., fh. Skotel., Pr.	19.	10. 48
Hoitgaard, N. B., Kh.		28.	11. 49	Höeg, C. S. f. Wengel, Kh.		2. 7. 49
Holten, S. C., Barn, Kh.	23.	5.	49	Höegh, C. A. f. Linstow, Kh.	26.	8. 48
Holtzendorff, D. f. Voigts, Pr.	25.	11.	49	Höegh, H., Barn, Pr.		11. 5. 48
Honoré, B. M. f. Nielsen, Vjl.	9.	10.	48	Höegh, H. J., fh. Lodsolderm., Pr.	18.	4. 49
Honoré, P., Apotheker, Fdrc.	1.	3.	49	Höegh-Guldberg, O., Prlöjtn., Pr.	13.	8. 48
Hoppe, H. K. f. Paulsen, Kstian.	Maj	49		Höffding, O. E., Kh.		29. 11. 49
Hoppe, O. C. L., Student, Kh.	6.	2.	49	Höffner, C. f. Bonsich, Enke, Pr.	6.	7. 48
Hoppe, P. F., Amtm., Khr., Vjl.	23.	5.	48	Höffner, J. T. F., Gaardejer, Pr.	15.	7. 49
Hoppensach, J. K., Enke, Kh.	27.	10.	49	Högh, H., Bødkerm., Ass.	14.	2. 49
Horka, H. f. Wagner, Kh.	13.	3.	49	Högh, M. K. f. Jørgensen, Kh.	19.	12. 49
Hornbech, S. J., Lærer, Pr.	8.	8.	49	Högsted, C. T., Kbm., Hjr.	13.	8. 49
Horning, J. E., Kh.	26.	5.	49	Högström, A. M., Kh.		30. 12. 49
Horsens, I. N., Pr.	10.	3.	49	Högström, N., Drejerm., Kh.		Nov. 49
Hostrup, H. V. L. f. Mantzius, Kh.	1.	1.	49	Höhle, C. F. V., Snedker, Fberg	29.	1. 49
Hostrup, P. L. V., Barn, Rnd.	Aug.	48		Højbye, M. M. f. Anphinson, Kh.	10.	12. 49
Hougaard, M. f. Örum, Enke, Aalb.	15.	5.	48	Hüjer, C. K. f. Schou, Enke, Mrb.	1.	6. 48
Howden, M. A., Jfr., Udl.	10.	5.	48	Höjlund, C. S., Pr.		19. 3. 49
Hude, P. J., Typogr., fl. v. Fdrc.	6.	7.	49	Höjlund, E. B. f. Pind, Pr.		18. 11. 48
Hude, Z., Assistent, Kh.	29.	4.	49	Hölsler, A. T., Barn, Kh.		16. 3. 49
Hultin, F. V., Kh.	15.	2.	49	Höpfner, C. S. B. f. Kruse,		
Hultmann, E., Barn, Ills.	13.	8.	48	Enke, Pr.		27. 2. 49

Hörsvedt, E. M., Kh.	6. 10. 49	Jacobsen, J. P., Aarh.	21. 5. 49
Höst, C. B. f. Prosch, Instbatr., Kh.	10. 5. 48	Jacobsen, M. C. S., Barn, Kh.	16. 7. 49
Höst, C. f. Aarestrup, Enkefr., Kh.	20. 9. 48	Jacobsen, M. S., Barn, Kh.	1. 12. 49
Hövinghoff, M. D., Kh.	17. 7. 48	Jacobsen, N., Melhandl., Ns'v,	5. 10. 48
Hövring, N. R., Provst i Jyll.,	Sept. 48	Jacobsen, N., Gjøstg., Kh.	29. 10. 49
Høy, J. P., Snkkermester, Kh.	Sept. 48	Jacobsen, P., Snedkerm., Kh.	24. 7. 49
Høy, S. E. f. de la Porte, Enke, Kh.	17. 5. 49	Jacobsen, P. V., Etatsr., Kh.	13. 5. 48
Høyer, A. f. Albeck, Enke., Kh.	14. 1. 49	Jacobsen, S. f. Jacobsen, Kg.	22. 8. 48
Høyer, L. E., Hls.	5. 3. 49	Jagd, V. M. f. Bagger, Pr. 31. 5. (Juli) 49	
Høyer, L. F. V., Kand. Pltkn., Sls.	7. 5. 49	Jahn, J. H. F., Prltn., fl. v. Uldr.	6. 4. 49
Høyland, D. C. f. Fæster, Pr.- Enke, Pr.	18. 6. 48	Jansen, A. S. f. Hansen, Kh.	13. 12. 49
Høyriis, G. M. f. Thesen, Enke, Kh.	4. 2. 49	Jansen, J., Lods i Hls., Udl.	4. 7. 48
Ibsen, N. J. fh. Landm., Sls.	14. 9. 49	Jansen, J. Skipper fra Kld., Bgs. #27.	6. 49
Ilum, C. J., Pr.	21. 5. 49	Jansen, K. E. f. Funck, Enke, Kh.	21. 7. 49
Ingstrup, P. B., Skolel., Kksng., Pr.	24. 5. 49	Jantzen, L., Skræderm., Hls.	30. 5. 48
Ipsen, E. M., Forpagt., Pr.	2. 11. 49	Jegstrup, C. M. f. Casse, Kh.	21. 6. 48
Ipsen, P. G., Farn, Kh.	23. 6. 48	Jensdatter, se Østergaard.	
Islin, J. C., Barn, Rnd.	27. 5. 48	Jensen, A., Fyrbøder, Kh.	4. 8. 49
Israel, H., Farver, Nkj. S.	23. 9. 49	Jensen, A., Værtshush., Kh.	19. 12. 48
Issen, V. E. C., Student, Pr.	26. 12. 48	Jensen, A. D. f. Bøgvad, Enke, Kh.	8. 11. 48
Iversen, J. C. R., Barn, Hls.	12. 10. 48	Jensen, A. K. f. Giessing, Kh.	21. 5. 49
Iversen, J. M. f. Jensen, Hls.	3. 5. 48	Jensen, A. K. f. Stallknecht, Pr.	7. 10. 49
Iversen, M. E., Kh.	5. 3. 49	Jensen, A. M., Pr.	14. 5. 48
Iversen, Km. Ass., f. Kntorch., Pr.	21. 5. 49	Jensen, A. M. f. Aagaard, Enke, Kh.	14. 7. 49
Jacobsen, Fru A. f. Høegh, Krs.	21. 8. 49	Jensen, A. S. C., Frøken, Kh.	6. 12. 49
Jacobsen, A. f. Richter, Enke, Vb.	20. 8. 49	Jensen, A. V., Barn, Kh.	27. 3. 49
Jacobsen, A., Kbm., Udl.	11. 6. 49	Jensen, C., Bagerm., Rud.	30. 10. 48
Jacobsen, A., fh. Rustv. Kudsk, Kh.	10. 9. 49	Jensen, C. C. f. Johannesd., Pr.	3. 2. 49
Jacobsen, A. C., Pensjonist, Kb.	21. 5. 48	Jensen, C. C. f. Troie, Kh.	16. 12. 49
Jacobsen, A. C. A., Gltrhndl., Kh.	3. 7. 48	Jensen, C. E., Aarh.	15. 6. 48
Jacobsen, A. D. f. Jensd., Kh.	14. 12. 49	Jensen, C. M. f. Lundbek, Kh.	23. 8. 48
Jacobsen, A. M. f. Witter, Enke, Kh.	15. 6. 48	Jensen, C. M. f. Paulsen, Kh.	1. 6. 49
Jacobsen, B., Strømpev., Kh.	17. 12. 48	Jensen, C. P. L., Barn, Kh.	11. 7. 49
Jacobsen, C., Kh.	Aug. 48	Jensen, D. F. f. Sparre, Enke, Aarh.	8. 1. 49
Jacobsen, C., Skomagern., Hrs.	8. 10. 49	Jensen, E., Kh.	24. 8. 48
Jacobsen, C. A. af Aanb., Kh.	3. 11. 48	Jensen, E. M. f. Sørensen, Hrs.	28. 12. 49
Jacobsen, C. F., Skibskapit., Kh.	3. 11. 48	Jensen, F. A. Sætterlær., Kh.	19. 2. 49
Jacobsen, F., Barn, Kh.	5. 8. 49	Jensen, F. F., Barn, Kh.	5. 7. 49
Jacobsen, G. J. f. Boding, Kldb.	25. 6. 48	Jensen, G. V., Barn, Kh.	1. 3. 49
Jacobsen, G. M. f. Hovitz, Kh.	Juni 48	Jensen, H., Arkt. og Mursv., Kh.	24. 4. 49
Jacobsen, H., Kh.	19. 2. 49	Jensen, H. Skomagm., Ods.	Nov. 49
Jacobsen, H. C., Etatsr., Kh.	4. 10. 49	Jensen, J., Vognmandsk., Kh.	17. 10. 49
Jacobsen, H. D., Kh.	25. 12. 48	Jensen, J., Hjelpelær., Pr.	26. 7. 49
Jacobsen, J. L. f. Fester, Kh.	8. 5. 48	Jensen, J., Barn, Kh.	3. 9. 49
Jacobsen, J. N., Toldbtj., Kldb.	7. 6. 48	Jensen, J., Værtshush., Aalb.	11. 6. 49
		Jensen, J., Lods, Hls.	8. 1. 49
		Jensen, J., Tjener, Kh.	6. 10. 48

Jensen, J. C., Barn, Sls.	24. 10. 49	Jessen, A. C., Skihstømrer, Kh.	21. 5. 48
Jensen, J. C., Sønnend, Kh.	Sept. 49	Jessen, C. A., Pr.	13. 6. 49
Jensen, J. F., Barn, Ods.	9. 8. 48	Jessen, C. N. f. Thøruks, Kldb.	12. 6. 48
Jensen, J. F. A., Barn, Rnd.	14. 8. 48	Jessen, J. f. Busch, Pr.	15. 7. 48
Jensen, J. H., i Nordsøen	15. 12. 48	Jessen, J., Bghndl., Krkeskrt., Svb.	25. 1. 49
Jensen, J. K. f. Nielsen, Aarh.	13. 3. 49	Jessen, S. J., Barn, Kh.	1. 9. 49
Jensen, J. M., Barn, Rnd.	16. 7. 48	Jochumsen, N., Barn, Hrs.	29. 5. 49
Jensen, K., Enke, Kh.	16. 11. 49	Johansen A. E., Barn, Svb.	29. 8. 49
Jensen, K. f. Range, Ods.	3. 8. 49	Johansen, C., fh. Høker, Kh.	5. 4. 49
Jensen, K. L. f. Hansen, Kh.	9. 8. 49	Johansens (J.) 2 Børn, Kh.	22. 1. og 5. 2. 49
Jensen, K. M. f. Eichbaum, Pr.	2. 7. 49	Johansen, J. J. A., Barn, Kh.	15. 6. 49
Jensen, K. M. f. Rose, Kh.	3. 7. 49	Johansen, J. M. f. Johnsen, Kh.	19. 12. 48
Jensen, K. M. f. Christensen, Kh.	16. 1. 49	Johansen, M. f. Nykjær, Kh.	20. 5. 49
Jensen, L. C., Møller, Pr.	22. 7. 49	Johansen, T. C. K. f. Schmidt, Kh.	7. 9. 48
Jensen, M., Skomagere, Kh.	11. 12. 49	Johansen, V., Barn, Kh.	22. 11. 49
Jensen, M. f. Clausen, Pr.	24. 7. 48	Johnsen, H., Partikl., Kh.	20. 8. 49
Jensen, M., Spisevært, Kh.	20. 3. 49	Johnsen, J. F., Smedem., Hls.	4. 5. 49
Jensen, M. C., Kh.	28. 6. 49	Johnsen, J. F. F., Hls.	30. 8. 48
Jensen, M. M. f. Hermes, Enke, Kh.	19. 4. 49	Johnsen, M., fh. Sdmagm., Aarh.	23. 11. 48
Jensen, N., fh. Høker, Kh.	27. 11. 49	Johnsen, M., Jfr., Aarh.	12. 3. 49
Jensen, N., Hovmester, Kh.	4. 12. 48	Johnsen, M. f. Buchholtz, Enke, Kh.	2. 1. 49
Jensens (N.) Datter, Kh.	10. 4. 49	Johnsen, Gaardejer, Pr.	16. 1. 49
Jensen, O., Skolel. Kksng., Pr.	28. 1. 49	Johnsson, G., Amtmand, Island	7. 6. 49
Jensen, O. A., Barn, Pr.	5. 5. 49	Jonassen, A. C., Enke, Kh.	13. 8. 48
Jensen, O. V., Barn, Kh.	7. 11. 49	Jones, M. f. Yate, Enke, Kh.	1. 7. 49
Jensen, P., Kh.	5. 3. 49	Jordkjær, L. F., Frilodsm., Ods.	22. 10. 48
Jensen, P., Urtekr., Kh.	26. 7. 48	Judsson, W., Kh.	23. 5. 48
Jensen, P. A., Skomagm., Kh.	29. 10. 48	Juel, C. C. f. Löbner, Augstb.	5. 10. 48
Jensen, R., Skræderm., Kh.	4. 12. 48	Juel, C. C. S., Kand. Theol., Kh.	29. 8. 48
Jensen, S. f. Andresen, Enke, Kh.	23. 3. 49	Juel, Fru F. B. f. Petersen, Rb.	6. 9. 48
Jensen, S. M., Enke, Ods.	18. 11. 48	Juel, H. C., Hjr.	31. 1. 49
Jensen, T., Gaardejer, Pr.	16. 4. 49	Juhl, M. f. Kjerumgaard, Enke, Kh.	29. 6. 49
Jensen, T., Sergeant, H. v. Fdrc.	6. 7. 49	Juhler, K. M. D., Barn, Fberg	3. 10. 48
Jensen i Gjentofte,	18. 9. 48	Juncker, B. M. f. Olsen, Fhv.	9. 1. 49
Jentzsch, Bundtmagerm., Ods.	29. 4. 49	Juncker, I. M. f. Möller, Kh.	Febr. 49
Jeppesen, E. D. f. Andersen, Ods.	9. 2. 49	Juncker, V. J. A. T., Barn, Kh.	23. 4. 49
Jeppesen, K. M. P., Barn, Ods.	31. 5. 48	Junggreen, C. K. f. Svendsen, Kh.	1. 2. 49
Jeppesen, H., Kh.	4. 7. 48	Junghans, A. D. f. Gemynde, Pr.	6. 5. 48
Jermin, H. f. Sand, Pr.-Enke, Aalb.	3. 5. 49	Junl, C., Proprt., Pr.	6. 10. 48
Jermin, J. H. G., Avlsforv., Pr.	6. 1. 49	Junl, I. K. f. Sich, Kh.	20. 8. 48
Jespersen, A. K., Barn, Pr.	7. 3. 49	Juul, L. C. M., Bogbind., Hrs.	25. 12. 49
Jespersen, C., Barn, Bgs.	18. 11. 49	Juul, S. K., Barn, Nkj. M.	16. 4. 49
Jespersen, E. K. f. Dich, Rnd.	1. 5. 49	Jürgensen, O. C. A. f. Wejle, Kh.	26. 11. 49
Jespersen, M., Enke, Kh.	4. 3. 49	Jürgensen, P. C., Juvelérsv., Pr.	11. 6. 48
Jespersen, M. K. f. Beck, Nyb.	18. 1. 49	Jörgensen, A. f. Hillebrandt, Kh.	26. 9. 49
Jespersen, S. M., Sxkj.	16. 6. 48	Jörgensen, A. f. Blumenthal, Tst.	5. 12. 49
Jespersen, T., Pr.	9. 11. 49	Jörgensen, A. f. Klüwer, Grönl.	22. 9. 49

Jørgensen, A., Barn, Ods.	25. 10. 48	Kaspersen, B., Pr.	12. 6. 49
Jørgensen, f. Borring, Enke, Kh.	13. 11. 49	Kastrup, A. N. og C. M., Børn, Rnd.	2. 2. og 4. 2. 49
Jørgensen, A. K. f. Søborg, Kh.	26. 1. 49	Kastrup, M. f. Tofte, Kh.	8. 8. 49
Jørgensen, B. M. f. Kjølsted, Kh.	16. 11. 48	Kattrup, B., Enke, Kh.	14. 3. 49
Jørgensen, C. Enke, Ods.	26. 2. 49	Kauffeldt, C. Barn, Kh.	7. 12. 48
Jørgensen, C., fh. Kontrollør, Kh.	Jan. 49	Kaufmann, C. F., Barn, Ods.	22. 6. 48
Jørgensen, C., Skovrider, Pr.	6. 6. 49	Kaufmann, E. f. Hoffensitz, Ods.	21. 10. 48
Jørgensen, C. A., Barn, Kh.	28. 5. 49	Kaufmann, f. Kuas, Priorinde, Kh.	29. 5. 49
Jørgensen, E. f. Frederiksd., Kh. Juli	48	Keller, C. J., Barn, Kh.	19. 9. 48
Jørgensen, E., Enke, Kh.	7. 9. 49	Kelp, D. G., Barn, Pr.	7. 5. 49
Jørgensen, E., Enke, Kh.	12. 9. 49	Kelp, F. C., Barn, Aalb.	9. 8. 49
Jørgensen, E., Gaardejer, Pr.	29. 9. 49	Kemp, D. S. f. Zinelli, Enke, Kh.	3. 1. 49
Jørgensen, E. A. f. Kølle, Kh.	5. 11. 48	Kempel, P. G., Enke, Hls.	22. 5. 49
Jørgensen, E. M. f. Thomsen, Bgs.	28. 5. 49	Kesselhahn, S. F., Kh.	31. 12. 49
Jørgensen, F. f. Christensen, Kh.	25. 1. 49	Kietz, J., Barn, Kh.	6. 2. 49
Jørgensen, G., Barn, Pr.	24. 6. 49	Killerup, J. N., Soldat, Pr.	24. 4. 49
Jørgensen, H., Bryggerkn., Kh.	28. 7. 48	Kinch, F. S., Söprløjtn., Kh.	10. 10. 49
Jørgensen, H. C. V., Kh.	22. 10. 49	Kindler, S. D. f. Bibel, Kh.	28. 2. 49
Jørgensen, J., Kh.	30. 9. 48	Kirchheiner, C. V. f. Hjørt, Kh.	20. 7. 49
Jørgensen, J. D., Kh.	6. 11. 48	Kirchheiner, J. F., Stg.	15. 10. 48
Jørgensen, J. F., Kh.	19. 6. 48	Kirskeskov, S. f. Pedersd., Vdb.	20. 10. 48
Jørgensen, J. M. H., Barn, Kh.	20. 7. 48	Kirschner, C. A., Bagersv., Kh.	11. 3. 49
Jørgensen, K. f. Steensen, Kh.	22. 11. 49	Kisling, P. N., Skipper, Kh.	17. 9. 48
Jørgensen, K. f. Henriksd., Pr.	4. 11. 49	Kjeldahl, H., Barn, Pr.	1. 12. 49
Jørgensen, K. J. f. Bendsen, Kh.	10. 8. 48	Kjeldberg, A., Sognep. i Sjæll.,	21. 10. 48
Jørgensen, L. S., Kh.	30. 6. 49	Kjeldgaard, O. M., Pr.	26. 12. 49
Jørgensen, M. f. Erichsen, Rdkj.	19. 2. 49	Kjelgaard, C. A. f. Andersen, Pr.	20. 5. 49
Jørgensen, M. K. f. Lærche, Pr.	19. 4. 49	Kjellerup, A. V., Barn, Kh.	23. 6. 49
Jørgensen, M. P., Kh.	17. 5. 49	Kjer, J., fh. Sognep., Vjl.	26. 8. 49
Jørgensen, M. S. f. Bruun, Sorø	24. 3. 49	Kjersgaard, E. K., Pr.	2. 1. 49
Jørgensen, N. J., Skibsfor., Udl.	21. 9. 49	Kjersgaard, K. M., Jfr., Rsk.	Jan. 49
Jørgensen, N. K., Kh.	21. 5. 49	Kjersing, E. A., Barn, Aalb.	24. 4. 49
Jørgensen, O., Snedkerm., Kh.	2. 7. 49	Kjersing, E. B. f. Mængs, Enke, Kh.	23. 8. 49
Jørgensen, S., Pr.	23. 1. 49	Kjerulf, C., Overrrkr., Vstind.	25. 1. 49
Jørgensen, T., fh. Toldbtj., Stkj.	13. 1. 49	Kjerulf, C. P., Dr. Med., Kh.	16. 11. 49
Kaalund, M. P. f. Dahl, Enke, Kh.	20. 8. 48	Kjerumgaard, A. S., Pr.	14. 5. 49
Kaarsberg, J. D. Sognep. i Jyll.,	6. 4. 49	Kjerumgaard, I. M. f. Gorm, Kh.	1. 8. 48
Kaarsberg, J. V., Barn, Pr.	26. 5. 49	Kjær, A. K., Instbstrinde., Ods.	27. 10. 49
Kaarsgaard, C., Barn, Kh.	7. 8. 48	Kjær, C. L., Barn, Aalb.	27. 11. 49
Kahbel, J. P., Guldsmedm., Rnd.	1. 3. 49	Kjær, J., Forvalt., Pr.	25. 9. 49
Kahell, N. T., Gaardejer, Pr.	14. 7. 49	Kjær, R. E., Skomagervsv., Aalb.	Maj 48
Kalekar, L., Barn, Kh.	27. 5. 49	Kjölle, M. R., Kh.	8. 5. 48
Kalhuuge, C. C. A., Barn, Kh.	1. 10. 48	Klaumann, E. f. Hammer, Enke- fruc, Pr.	4. 2. 49
Kalisch, M. L., Kh.	Febr. 49	Klein, C. M. M., Barn, Kh.	24. 8. 48
Kalmer, R., Barn, Hjr.	19. 9. 49	Klein, E. M. E. f. Köhler, Kh.	28. 8. 48
Kajum, E. J., Enke, Aalb.	Novb. 48	Klein, J. M. V., Barn, Kh.	16. 2. 49
Kanneworff, V. Kh.	28. 8. 48		

Klein, Fru P. A. f. Stephensen, Kh.	30.	4.	49	Kopp, C. S. f. Nielsen, Udl.	17.	7.	48
Klein, S. V. E., Barn, Kh.	2.	9.	48	Koren, V. F., Pensjonist, Pr.	24.	5.	49
Klein, T. H. T. f. Kochen, Kh.	27.	3.	49	Kornerup, J. M., Rsk.	27.	10.	48
Kleine, F. V., Kunstdrejer, Kh.	16.	5.	49	Kornerup, J. P. A., Barn, Pr.	5.	1.	49
Kleist, C. G., Khr. Generalmj., Kh.	26.	4.	49	Kornerup, N. A., Prelishndl., Kh.	24.	11.	48
Kleist, F. C., Obstltn., Kh.	21.	5.	48	Kornerup, R., fh. Kbm., Pr.	25.	8.	49
Klemme, C., fh. Kbm., Gjstg., Nyb.	21.	12.	49	Kornerup, T., Kbm.-Enke, Rsk.	25.	10.	49
Klim, A. J., Gaardejer, Pr.	12.	6.	48	Korup, A. N., Barn, Kh.	5.	7.	49
Klockau, A. D. f. Forthe, Kh.	11.	11.	49	Koss, Fru F. f. Jørgensen, Kh.	4.	6.	49
Klothrop, N. C., Mursv., Rnd.	23.	11.	49	Krabbe, C. F., Major, sr. v. Fdre., 10.	7.	49	
Klüwer, M. M., Rsk.	11.	10.	49	Kraft, J. D., Enke, Pr.	4.	12.	49
Klysner, M. S., Barn, Pr.	16.	5.	49	Krag, A. E., Aalb.	7.	3.	49
Klæbel, M. I., Snedkerfrim., Kh.	14.	1.	49	Krag, A. S. A., Enke, Kh.	13.	12.	48
Klæbel, V., Barn, Kh.	12.	12.	48	Krag, P. Toldkasserer, Mriag.	27.	10.	48
Knabe, f. Bach, Enkemd., Rnd.	9.	9.	49	Kragballe, F. L., Prokrt., Vjl.	24.	12.	49
Knapp, M., Barn, Kh.	18.	5.	49	Kragelund, C. C., Aalb.	19.	7.	48
Knie, K. M. f. Lassen, Kh.	14.	10.	49	Kragh, A. A., Baru, Ods.	17.	3.	49
Knie, S. A., Barn, Kh.	27.	5.	49	Kragh, A. J., Kh.	24.	10.	49
Knoblauch, J., fh. Løjtn., Kh.	14.	12.	49	Kragh, P., fh. Guldsmed, Rnd.	3.	11.	48
Knudsen, C., Enke, Kh.	23.	2.	49	Kragh, T. f. Lund, Prvsteenke, Kh.	9.	11.	48
Knudsen, C., Hofpletterer, Kh.	17.	12.	48	Kramp, L., Grosserer, Kh.	22.	2.	49
Knudsen, C. M. f. Olsen, Kh.	27.	5.	49	Kramp, N. H., Barn, Kh.	27.	3.	49
Knudsen, C. M. K. f. Zeise, Kh.	3.	1.	49	Krause, J. F., Tømmersv., Kh.	20.	10.	48
Knudsen, J. F., Barn, Kh.	30.	7.	49	Kreiner, C. L. N., Kh.	7.	9.	49
Knudsen, K. F. B., Student, Pr.	6.	12.	48	Krestensen, R. F., Enke, Nkj. F.	13.	9.	49
Knudsen, K. J., Seminarist, Pr.	28.	5.	48	Krichauff, Herredsskr., Pr.	4.	2.	49
Knudsen, M. f. Popp, Enke, Kh.	3.	11.	48	Krieger, A. M. f. Graae, Enke, Kh.	15.	10.	48
Knudsen, P. M., Sömand, Udl.	25.	4.	49	Krieger, J. M. f. Askov, Enkefr., Kh.	2.	4.	49
Knutzen, M. K., Etrd.-Enke, Ods.	16.	9.	48	Krieger, L. A., Barn, Kh.	13.	11.	49
Koch, E. M. f. Lange, Enke, Kh.	8.	9.	48	Kristensen, K., Major, Kh.	17.	1.	49
Koch, M., Opsynsbjt., Kh.	28.	11.	48	Krog, A. J. f. Knudsen, Kh.	16.	10.	49
Koch, P. P. f. Taarning, Pr.	25.	11.	49	Krog, L., Boghdl., Illrd.	8.	12.	48
Koch, S. K. f. Berg, Nb.	29.	9.	49	Krogsh, f. Michelsen, Enke, Aalb.	2.	10.	48
Kock, H. M., Enke, Kh.			Juni 49	Krogsh, Fru I. S. M. f. Heinen, Ods.	10.	11.	48
Kock, J. F., Jfr., Kh.	10.	5.	49	Krogsh, K., Pr.	9.	8.	48
Koed, H., Pr.	19.	11.	48	Krogsh, K. N., Lgst.	19.	4.	49
Kofod, H. M. S., Kh.	22.	7.	48	Krogsh, R. F., Möller, Pr.	27.	4.	49
Kofoed, A. J. O. f. Petersen, Pr.			Maj 48	Kromann, O. M. f. Due, Sxkj.	14.	5.	49
Kofoed, J. V. J., Kok, Nordsøen			Dech. 49	Kromfus, J. V., Barn, Kh.			Nov. 48
Kohl, C., Kmskr., Løjtn., fl. v. Uldr.	6.	4.	49	Krossing, F., fh. Adjunkt, Illrd.	20.	12.	48
Kohsel, J. C. L., Bødkerm., Aalb.	17.	2.	49	Kruise, K. H., Kh.	31.	8.	49
Kold, A. C. f. Vesenberg, Pr.	30.	6.	48	Kruise, N. P., Konstbl., fl. i Illrd.	29.	6.	48
Koller, J. F., Pr.	23.	7.	48	Krusemarck, M. M. f. Seegers, Kh.	25.	4.	49
Kolthoff, M. M., Barn, Kh.	18.	4.	49	Kruise, Fru E. J. A. f. Budde, Aalb.	1.	6.	49
Kondrup, A. C., Barn, Pr.	22.	8.	48	Kruise, P. R., Skipper, Dbm., Krs.	Jan.	49	
Konopka, J. H., Skklarerer, Hfs.	26.	4.	49	Kruise, G. f. Fjelstrup, Pr.	29.	6.	49
Koop, K. M., Kh.	21.	10.	49	Kröger, J. S. f. Landström, Hls.	10.	6.	49

Krüger, P. C. S., Snedkerm., Kh.	16.	5.	48	Larsen, A. K. f. Jørgensen, Kh.	29.	5.	49
Kryssing, K. f. Jensen, Ods.	20.	11.	49	Larsen, A. M. f. Oldau, og Barn, Ills.	5.	11.	48
Kudsk, N. P., Arm-og Benbr.- Læge, Pr.	*8.	2.	49	Larsen, C. V., Dagvagt, Vstind.	Apr.		49
Küchler, M. K. f. Terkelsen, Sthd.	14.	6.	49	Larsen, E., Ills.	25.	4.	49
Kühle, J. H. f. Monrath, Pr.	Nov.		48	Larsen, E. B., Møllejejer, Pr.	15.	6.	49
Kühnel, A. G., Kncr. fh. Byskr., Sb.	21.	11.	49	Larsen, F., Tannrvgt., Kh.	17.	5.	48
Kühnell, J. D., Jfr., Kh.	19.	5.	48	Larsen, F. L., fh. Kirpral, Ods.	22.	7.	48
Kümmel, C. E., Kncr. Byskr., Rugkj.	8.	6.	49	Larsen, H., Jfr., Kh.	27.	7.	48
Kyhl, A. M. E. f. Schmidt, Enke, Kh	19.	1.	49	Larsen, H. C., Barn, Ods.	5.	7.	49
Kyhn, J. L., Bagerm., Nstv.	3.	9.	48	Larsen, I., Kh.	7.	8.	48
Kyhnel, C. S., Enkefr., Kh.	16.	10.	48	Larsen, J., Kund. Filos., Kh.	10.	1.	49
Kyllesbech, F. A., Pr.	Okt.		49	Larsen, J. A., Kks. Skolel., Pr.	28.	12.	48
Kyndby, O. O., efter Saar v. Frdc.,	8.	8.	49	Larsen, J. C., fh. Kbm. i Ills., Kh.	19.	11.	48
Købke, N. C., Øbstløjtn., Fdrc.	26.	4.	49	Larsen, J. M. f. Andersen, Pr.	16.	8.	49
Købke, S. C. f. Købke, Enke, Kh,	16.	5.	49	Larsen, J. S., Barn, Ods.	31.	5.	48
Köhl, D. F., Enke, Kh.	8.	10.	49	Larsen, K. f. Frölich, Kh.	18.	8.	49
Köthn, J. B., pensj. Form. v. Illn., Kh.	9.	12.	49	Larsen, L., Skibshovmst., Kh.	15.	6.	48
Kæsemødel, C. Obstltn., fl. v. Fdrc.	6.	7.	49	Larsen, L., Værtshush., Kh.	10.	12.	48
				Larsen, L. C., Skipper, Kh.	18.	5.	48
Lacour, A. E., Barn, Pr.	21.	1.	49	Larsen, M. C., Enke, Kh.	6.	6.	49
Lacour, P. D., Prokrt. fra Sv., Kh.	10.	9.	48	Larsen, M. J. V. f. Bruun, Kh.	14.	1.	49
Lagerhjelke, sv. Fhr., sr. v. Fdrc., Kh,	11.	8.	49	Larsen, M. M. V., Barn, Ods.	24.	8.	49
Lagoni, P., Skolel., Pr.	17.	5.	48	Larsen, M. S. F., Ods.	21.	8.	49
Lahn, P., Sdlingsv., Kh.	27.	11.	49	Larsen, N., Svejser, Kh.	22.	6.	49
Lakjer, L. E. f. Spies, Pr.	10.	12.	48	Larsen, N. C., Overbtj., Kh.	29.	4.	49
Lakkendrup, R. H., Form., Værtshsh., Kh.	8.	9.	49	Larsen, P., Knd. Th., fh. Skolel., Pr	1.	5.	49
Lambertsen, C. M. f. Petersen, Kh.	Juni		49	Larsen, S. F., Jfr., Kh.	3.	3.	49
Lameier, C. E., Barn, Kh.	12.	11.	48	Larsen, T. L., Skolel., Pr.	2.	9.	48
Lang, N. J., Kks. Skolel., Pr.	14.	4.	49	Larsen, V. M., Barn, Ods.	29.	9.	49
Langballe, C. F. f. Hansen, Pr.	7.	11.	49	Larsen, Gjörtler-Enko, Ass.	Muj		48
Lange, C., Boghdl., Sv.	28.	11.	49	Lassen, A. f. Volby, Enke, Rnd.	Marts		49
Lange, C. A., Pr.	17.	8.	49	Lassen, B. W., Blkslgm., Kh.	19.	4.	49
Lange, E. M. f. Erboe, Enke, Grn.	7.	10.	48	Lassen, C. F., Barn, Kh.	20.	11.	48
Lange, H., Barn, Kh.	25.	10.	48	Lassen, C. G., Barn, Ods.	13.	12.	48
Lango, J., fh. Kbm., Mrb.	3.	12.	48	Lassen, C. G., Barn, Aalb.	26.	2.	49
Lange, J., Snedkerm., Pr.	20.	9.	48	Lassen, C. S. f. Bartholin, Ods.	23.	11.	48
Løge, R., Jstr., Prpr., Pr	17.	5.	48	Lassen, E. M., Barn, Kh.	Sept.		48
Langebeck, E. P., Kh.	11.	12.	49	Lassen, E. N., Knd. Fls., Skltn., fl. v. Fdrc.,	8.	7.	49
Langhoff, T. I., Barn, Nyb.	28.	8.	49	Lassen, F. V. A., Barn, Kh.	5.	5.	48
Langkilde, A. M. f. Rasmussen, Pr.	7.	12.	48	Lassen, I., Barn, Kh.	23.	3.	49
Larsen, A., Tidbtj., Ods.	25.	6.	48	Lassen, J., Kornmanler, Kh.	12.	12.	49
Larsen, A., Bødkerm., Mriag.	4.	10.	49	Lassen, J. M., Hsl.	21.	1.	49
Larsen, A. C., Ovsjkrn., og Kono, Kh.	3.	og 4.	4. 49	Lassen, M. f. Müller, Pr.-Enke, Pr.	9.	12.	48
				Lassen, M. K. f. Bröndlund, Kh.	6.	12.	48
				Lassen, P., Thkktrollör, Kh.	13.	6.	49
				Lassen, P. C., Mskinbg., Udl.	16.	9.	49
				m. Kone og 2 B.			

Laub, H., Sognep. i Fyen,	20. 8. 48	Lillelund, A. N., Prpr., Pr.	6. 9. 49
Laurberg, J. F. f. Hornstrup, Pr.	27. 11. 48	Lind, A. F. f. Wisberg, Enke, Kh.	28. 3. 49
Lauritzen, C. A., Barn, Kh.	27. 7. 48	Lind, C. C., Kh.	17. 3. 49
Lauritzen, F. J., Barn, Sorø	23. 1. 49	Lind, F. V., Tldbtj., Sls.	12. 12. 49
Lauritzen, H., Kh.	Decb. 49	Lindberg, H., Skolel., Dbm., Pr.	13. 4. 49
Lauritzen, K. f. Jokumsd., Pr.	29. 4. 49	Linde, J., Flm., Aalb	28. 6. 48
Lauritzen, P., se Laustsen.		Lindemann, S. D. f. Böschen, Urs.	19. 4. 49
Laursen, L., Holstb.	31. 10. 49	Lindhardt, C. F. L., Barn, Stg.	10. 10. 49
Lausen, F. E., Postmst., Ods.	19. 8. 49	Lindhardt, T., Barn, Stg.	12. 2. 49
Laustsen, P., Klaverstmr., Kh.	20. 11. 49	Lindholm, H. M., Aarh.	18. 11. 48
Lautrup, M. D. A., Barn, Kh.	30. 10. 48	Lindorff, E. C., Kh.	2. 7. 49
Læwætzt, f. Schiødt, Jstrdinde, Kh.	19. 8. 48	Lindstedt, C. C. A., Kh.	18. 11. 48
Lebahn, M. f. Schleyer, Enke, Pr.	1. 11. 49	Lindsøe, A. J., fh. Underoff., Kh.	13. 2. 49
Leccine, F., Værtshush., Kh.	Jan. 49	Lindvall, A. E., Barn, Kh.	19. 6. 49
Leemeyer, f. Secher, Enkemd., Pr.	21. 7. 49	Lindved, M. C., Høker, Kh.	9. 6. 48
Leerbeck, E., fh. Kæmner, Ills.	28. 10. 48	Linnemann, D. K. f. Hansen, Hrs.	Juni 48
Lehmann, H. f. Ginge, Enke, Kh.	28. 7. 48	Linstow, F. A. f. Charisius, Kstian.	16. 1. 49
Lehmann, M., Sprogfr. Kh.	20. 6. 48	Lintrup, P. C., Jfr., Kh.	10. 9. 49
Lehmann, M. K. f. Thomsen, Skb.	27. 9. 49	Loch, A. K. f. Nielsen, Enke, Ass.	6. 5. 49
Lehrmann, R. A., fh. Tldbtj., Ebt.	6. 4. 49	Lock, N. H., Skræderm., Kh.	7. 2. 49
Leisner, A. A. f. Haas, Pr.	16. 1. 49	Lodberg, J. P., Snedkerm., Kh.	10. 1. 49
Lemvig, K. f. Pedersd., Pr.	8. 2. 49	Lof, H. M., Aarh.	11. 10. 48
Lentz, E. f. Gelardi, Kh.	22. 12. 49	Loheber, K. f. Olsen, Kh.	28. 10. 48
Lerche, V. f. Krogh, Grvinde, Pr.	9. 11. 48	Lollesgaard, M., Prpr., Pr.	30. 1. 49
Lesser, L. f. Lehmann, Kiel	19. 10. 48	Lorraine, Sir V., Baronet, Ills.	29. 5. 49
Lesting, J. M., Kh.	2. 6. 49	Lorentzen, A. C. f. Jørgensen, Kh.	12. 11. 48
Leth, A., Sognep., Mdf.	9. 10. 49	Lorentzen, A. E., Barn, Aalb.	26. 8. 49
Leth, A. J., Barn, Kh.	13. 3. 49	Lorentzen, A. G., Snedkerm., Kh.	24. 10. 49
Leth, f. Lange, Etr.-Enke, Ods	2. 1. 49	Lorentzen, C. F., Skltn., fl. v. Fdrc.	6. 7. 49
Leth, P., St. Th., Skolel., Pr.	15. 10. 49	Lorentzen, J., Tldbtj. fh. Skskp., Vh.	6. 1. 49
Leuchte, C. V., Tømmersv., Kh.	Sept. 48	Lorentzen, J. P., Styrn., Kh.	11. 4. 49
Levald, A., Kh.	5. 8. 48	Lorentzen, L. A., Jfr., Kh.	5. 1. 49
Levin, A. D. f. Hansen, Kh.	11. 9. 49	Lorentzen, M. E. Ills.	9. 12. 48
Levin, J., Barn, Kh.	5. 12. 48	Lorentzen, V. A., Skltn., fl. v. Fdrc.	6. 7. 49
Levinsen, A. K., Kh.	13. 1. 49	Lorenz, J. G., Kbm. af Mrb., Kh.	23. 7. 49
Levy, A. S., Kh.	23. 8. 49	Lottrup, S. N. C., Pr.	Maj 49
Levy, F. f. Davidsen, Kh.	25. 4. 49	Lotze, E. G., Mtrlist, Kh.	29. 10. 49
Levy, J., Barn, Rud.	1. 5. 49	Lou, C. H., fh. Bagerm., Kh.	1. 5. 49
Levy, S., Kh.	2. 8. 48	Ludvigs, J., Aarh.	20. 9. 48
Levysohn, I., Grosserer, Kh.	6. 1. 49	Ludvigsen, N. C., Kh.	21. 8. 48
Licht, S. f. Starup, Enkefr., Kh.	10. 10. 49	Ludvigsen, S. F. C., Barn, Kh.	23. 3. 49
Liebe, S. f. Franck, Enke, Kh.	11. 4. 49	Ludvigsen, T. E., Barn, Sls.	30. 5. 48
Liebst, C. A., Barn, Pr.	2. 4. 49	Lumby, A. K. f. Jensen, Ods.	7. 7. 48
Lier, J. S., Instrmngsv., Kh.	23. 1. 49	Lund, A., Art. Løjtn., Kh.	10. 4. 49
Liesner, J. D. M., Kbsmdm., Ods.	12. 12. 49	Lund, A., Barn, Pr.	10. 3. 49
Liisberg, M. f. Bering, Enke, Grn.	12. 2. 49	Lund, A., Tldkm. Assist., Ills.	25. 12. 48
		Lund, A. C., Køretmngsv., Udl.	10. 12. 48

Lund, A. M., Rnd.	14. 10. 49	Lykke, N. P., Aalb.	11. 6. 49
Lund, C. V., Værtshush., Kh.	11. 6. 48	Lykkedahl, S. M., Kh.	10. 7. 48
Lund, D. P., Kh.	10. 11. 48	Lynganrd, H. P., Prehndl., Kh.	15. 3. 49
Lund, E. J., Nstv.	19. 3. 49	Lyngø, B. K., Kh.	6. 9. 48
Lund, E. M., Kh.	Juni 49	Lyngø, J. A., Jstr. Hrfg., Illb.	11. 11. 49
Lund, H. A. f. Hemmer, Pr.	5. 6. 49	Lynges (Murm.Kpt.L.) Enke, Kh.	Decb. 49
Lund, J., fh. Lysefbrk., Kh.	27. 8. 48	Lyngø, L. H., Skrædersv., Kh.	6. 3. 49
Lund, J., Skolel. Kksng., Brnh.	29. 3. 49	Lyngø, O. M., Høker, Kh.	2. 11. 49
Lund, J. G., Brnh.	1. 9. 48	Lyttbans, A. f. England, Vstind.	12. 8. 49
Lund, J. M. f. Kosa, Kh.	28. 5. 48	Læhne, A. M. C., Ills.	24. 10. 48
Lund, J. N., Sognep. i Fyen,	8. 5. 48	Læssøe, A. F. f. Hanck, Kh.	22. 10. 48
Lund, K. f. Köhler, Enkemdm., Nst.	13. 4. 49	Læssøe, H., Barn, Kh.	24. 9. 48
Lund, K. S. f. Hall, Kh.	16. 6. 48	Löbner, E. M., Maj., fl. Amtm., Kh.	12. 10. 49
Lund, L., Bødkersv., Kh.	9. 5. 49	Löfgreen, P. V., Koffdkpit., Udl.	2. 8. 48
Lund, L., Prpr., Pr.	24. 3. 49	Lönborg, A. B., Fröken, Rb.	15. 8. 49
Lund, L., Bagerm., Aarh.	16. 8. 49	Löngreen, M., Spekkh., Ods.	27. 7. 49
Lund, L. N., Opsynsm., Kh.	1. 2. 49	Lönholdt, J. N., Möbelhdl., Kh.	2. 8. 49
Lund, M. f. Nielsen, Enke, Sb.	17. 12. 49	Löper, C. M. D., Batlkir., Kh.	4. 5. 48
Lund, M. f. Græntzmann, Kh.	3. 12. 49	Löschau, C. M., Pr.	5. 7. 49
Lund, M. H., Enke, Ods.	6. 10. 48	Lövenörn, F., Khr. Ghltr., Kh.	1. 3. 49
Lund, M. R. f. Theilade, Pr.- Enke, Pr.	11. 6. 48	Lövert, A. f. Creutzfeldt, Enke, Kh.	6. 5. 48
Lund, N. f. Lind, Kh.	23. 8. 49	Lövstrand, L. P., Barn, Kh.	3. 4. 49
Lund, N. H., Kirpral, Augstb.	10. 7. 49	Lövström, B., Enke, Sls.	4. 7. 49
Lund, P. H., Skibbygger, Kh.	27. 8. 49	Maag, C., Kbm., Norge	10. 6. 49
Lund, R. N., Skræderm., Aalb.	6. 11. 49	Maagh, J. R., Kh.	Juni 49
Lund, T. A. R., Barn, Yb.	1. 12. 49	Mackeprang, M. A., Kh.	2. 8. 49
Lund, T. P. E., Urtelk., Kh.	28. 10. 49	Madsen, A. M. K. f. Olsen, Kh.	12. 10. 49
Lundberg, F. N., Matros, Udl.	9. 9. 48	Madsen, B. B. f. Viehmand, Kh.	10. 5. 49
Lunddahl, C. A. f. Rye, Enkefr., Kh.	23. 9. 48	Madsen, C., Kmmr. Prpr., Pr.	27. 8. 48
Lunddahl, C. J. og J. C., Børn, Ills.	7. og 24. 10. 48	Madsen, C. A. f. Randrup, Pr.	16. 12. 48
Lunde, J. M. f. Möller, Kh.	4. 4. 49	Madsen, H. F., Sadlmsv., Kh.	21. 11. 48
Lundorff, A. f. Dahlsen, Mdm., Ods.	4. 4. 49	Madsen, H. F., Klædefbrk., Pr.	8. 10. 48
Lundsgaard, C. J., Kbm., Pr.	9. 8. 49	Madsen, H. J. F., Barn, Pr.	6. 10. 49
Lundvald, M. K. f. Nielsen, Kh.	19. 2. 49	Madsen, H. P., Skipper, Udl.	9. 10. 49
Lunn, J. E. C., Barn, Pr.	19. 2. 49	Madsen, J., Barn, Pr.	3. 3. 49
Lüders, E. F., Gaardejer, Pr.	18. 10. 49	Madsen, K. M., Enke, Rnd.	5. 10. 49
Lütchen, S. f. Vogelsang, Enke, Kh.	6. 8. 49	Madsen, M. H., Hattemg., Aalb.	12. 7. 48
Lütken, O. M. f. Schoubye, Kh.	3. 12. 48	Madsen, N., Kbm., Rn.	1. 11. 49
Lützeu, L. M. E., Kjunckerinde, Kh.	20. 11. 48	Magaards (N. C.) Hustru, Pr.	2. 11. 48
Lützen, J. E. f. Nielsen, Pr.	27. 8. 48	Magdalin, A. P., Garverm., Kh.	8. 10. 48
Lützen, M. E. f. Ibsen, Enke, Kh.	26. 5. 49	Mægner, A., Konditor, Östersøen	17. 6. 48
Lychegaard, A. A., Pr.	3. 12. 49	Magnus, S. C., Enke, Ods.	1. 9. 48
Lychegaard, C., Overform., Hjr.	19. 5. 49	Malberg, H. C. F., Barn, Rnd.	9. 10. 48
Lydervahl, A. f. From, Enke, Kh.	19. 5. 48	Malberg, P. M., Bødkerm., Hbr.	1. 6. 49
Lydt, E. M. f. Piper, Enke, Kh.	21. 11. 48	Mallenberg, C. F., Kh.	22. 10. 48
		Malling, C. T. F. S., Barn, Kg.	24. 12. 48

Malling, J. P. H., Barn, Kh.	11. 6. 48	Meltzer, E. f. Tamm, Kh.	4. 11. 49
Malmberg, f. Christiansen, Hrs.	26. 5. 49	Mertins, P. V., Barn, Mrb.	1. 7. 49
Mamen, G., norsk Løjtn., fl. v. Kld. *	23. 4. 49	Messmann, L. B. A. M., Kh.	2. 9. 48
Mammen, J. A., Kh.	25. 2. 49	Messmann, M. B. f. Melow, Kh.	24. 5. 48
Marcher, P. C., Skræderm., Kh.	24. 12. 49	Meyer, A., Insp., fh. Forpgt., Pr.	7. 4. 49
Marcus, L., Aalb.	20. 10. 48	Meyer, A. J., Hndlsdm., Kh.	3. 6. 48
Marensen, A., Barn, Ills.	26. 3. 49	Meyer, C., Kh.	31. 7. 49
Mariager, E. f. Schæbel, Enke, Kh.	17. 10. 48	Meyer, C. N. f. Lund, Kh.	13. 1. 49
Mariager, J. A., Barn, Kh.	13. 12. 49	Meyer, C. S. V., Barn, Kh.	18. 12. 48
Martens, B. C. f. Horn, Enke, Ills.	17. 4. 49	Meyer, E. E., Pr.	23. 8. 49
Martens, H. J., Amtskir., Kh.	24. 7. 48	Meyer, E. M. C., Barn, Kh.	12. 6. 48
Martens, P. F., Kh.	20. 9. 49	Meyer, H. M., Enke, Kh.	*28. 6. 48
Marx, C. J., Hnt'emgm., Kh.	26. 3. 49	Meyer, H. S., Frøken, Rnd.	4. 9. 48
Marzetta, H. F., Knd. Th., Huslr., Pr.	4. 6. 49	Meyer, J., Rsk.	28. 4. 49
Mathiesen, J. V., Barn, Svb.	24. 10. 49	Meyer, M. L., Brvbr., Kh.	6. 1. 49
Mathiesen, M., Sognep. i Sjæll.,	24. 1. 49	Meyer, R., Sproglær., Kh.	4. 7. 49
Mathiesen, M. P. C., Barn, Kh.	25. 7. 48	Meyer, S., Kh.	14. 4. 49
Mattesen, J. C., Kh.	9. 7. 48	Meyer, S. C., Barn, Kh.	10. 8. 48
Mau, E. K. f. Hansen, Pr.	26. 9. 49	Meyer, S. M. f. Reuter, Pr.	22. 7. 49
Maubach, A., Sigarbrk., Kh.	17. 10. 48	Meyer, V. A. R., Barn, Kh.	9. 11. 48
Mauritzen, H., Suedesv., Kh.	15. 5. 49	Meyn, A., Mægler, Kh.	7. 12. 48
Mauritzen, K. J. f. Bilstrup, Kh.	3. 7. 48	Michaelsen, J., Snedkersv., Kh.	28. 7. 49
Mauritzen, M. C., Jfr. Kh.	14. 2. 49	Michaelsen, J. V., Barn, Kh.	7. 6. 49
Maxen, E. M. J. og C. C. G., Börn, Kh.	1. 5. og 26. 5. 49	Michaelsen, S. E., fh. Hofdm., Hdsl.	16. 11. 48
Mechlenborg, A., Kh.	13. 11. 48	Michelsen, A., Barn, Kh.	29. 9. 48
Mechlenburg, C., Kapt., fl. v. Slsv.,	19. 5. 48	Michelsen, A. C. V., Barn, Prst.	7. 9. 48
Medholdt, M. C., f. Fogdt, Enke, Pr.	7. 3. 49	Michelsen, A. G., Barn, Kh.	3. 6. 49
Meel, K. E. f. Mulyvad, Pr.-Enke, Pr.	9. 8. 49	Michelsen, C., Kh.	Sept. 49
Meidell, Fru J. f. Liebmann, Kh.	11. 6. 48	Michelsen, P., Arkit., Aalb.	8. 4. 49
Meilbye, J. D., Kffdkapit., Kh.	26. 5. 49	Michelsen, S. G. f. Knob, Kh.	26. 5. 49
Meilbye, M. J., Vognm., Rnd.	29. 6. 49	Mide, G. K. f. Katterup, Rnd.	18. 6. 49
Meincke, J. E. J., Prlt., fl. v. Kld.	23. 4. 49	Mikkelsen, C. P. C., Barn, Ills.	27. 6. 48
Meinecke, R., Barn, Kh.	20. 2. 49	Mikkelsen, F. C., Kh.	9. 12. 49
Meinertz, H., Lodsolderm., Pr.	8. 6. 48	Mikkelsen, N. P., Fisker, Ills.	29. 12. 49
Meinicke, C. f. Poss, Kh.	10. 10. 49	Milde, J. C. F., Typogr., Bghld., Kh.	17. 12. 48
Meisler, C., fh. Bngerm., Kh.	15. 12. 49	Milling, P. J., Skolel., Pr.	30. 11. 49
Meisler, E. K. f. Ell, Kh.	3. 7. 49	Milner, J., Jernstbsv., Sls.	3. 6. 49
Meisner, A. M., Anrh.	18. 5. 49	Mobergs Kone, Ills.	Maj 48
Meisner, K., Kh.	7. 6. 49	Modeweg, J., Klædefbrk., Brede	20. 8. 49
Meitzner, C. B., Student, Kh.	23. 1. 49	Moeberg, B. M. f. Malmberg, Kh.	2. 10. 49
Melchior, A. D., Jfr., Pr.	16. 10. 49	Moesberg, C. f. Jensen, og Søn, Kh.	15. 12. 48
Meldal, A., Frøken, Kldb.	18. 1. 49	Moesbüll, T. V., Rngst.	11. 4. 49
Meldal, C. M. f. Randrup, Pr.	18. 4. 49	Mogensen, A. D. f. Andersen, Rnd.	25. 9. 49
Meldal, N., Barn, Pr.	7. 11. 49	Mogensens (H.) Datter i Oda.,	12. 8. 48
Mellerup, S. f. Lind, Hlb.	2. 10. 49	Mogensen, H. N., Kbm., Kstian.	10. 5. 49
Melms, J. P., Kh.	10. 2. 49	Mogensen, J. A., Barn, Rnd.	2. 9. 49
		Mohr, J. J. f. Kemnitz, Kh.	21. 5. 49

Mohr, J. P., fh. Hoboist, Kh.	3.	7.	49	Mölbak, K., Enke, Rnd.	1.	6.	49
Mohr, M., Barn, Kh.	21.	7.	48	Möllbach, C. H., fh. Kontorist, Pr.	2.	5.	49
Mohr, M. S., Enke, Kh.	29.	6.	48	Möller, A. f. Nielsen, Aarh.	3.	2.	49
Mohr, V. f. Hornbech, Kh.	7.	11.	48	Möller, A. A. C., Barn, Kh.	27.	7.	48
Molberg, A. M. E., Barn, Rnd.	9.	6.	48	Möller, A. E. A., Aalb.	10.	9.	49
Molderup, C. V., Kffdknpt., Udl.	15.	4.	49	Möller, A. F. C., Skltn., fl. v. Fdrc.	6.	7.	49
Moldrup, C. V., Prltn., fl. v. Fdrc.	6.	7.	49	Möller, A. H., Pr.	14.	3.	49
Moltke, A. M. N., Barn, Kh.	24.	4.	49	Möller, A. J. C. f. Thyberg, Krs.	6.	6.	49
Moltke, f. Oldenborg, Enkefr., Kh.	21.	8.	48	Möller, A. K. f. Ehnhaus, Kh.	24.	5.	49
Monrad, C. A. R. H., fh. Skibsf., Pr.	9.	9.	48	Möller, A. M., Ills.	1.	10.	49
Moos, P. P., Pr.	29.	12.	48	Möller, A. M. f. Jensen, Enke, Kh.	2.	9.	49
Moresco, C. A., Kh.	26.	8.	48	Möller, A. M. f. Sörensen, sr. i Fdrc.	16.	6.	49
Morgenstjerne, O. L. Muntie, Obersilt., fl. v. Dpp.	5.	6.	48	Möller, A. M., Enke, Kh.	1.	4.	49
Mortensen, H., Værtshush., Kh.	26.	7.	49	Möller, A. M. f. Ostermann, Bgs.	2.	6.	49
Mortensen, J. f. Andersen, Ilbr.	24.	7.	48	Möller, C. F., Typogr., Kh.	22.	12.	49
Mortensen, J. f. Nielsen, Kh.	Nov.	48		Möller, C. J., Kh.	5.	11.	49
Mortensen, K. f. Nielsd., Pr.	17.	10.	49	Möller, E. f. Zahlmann, Kh.	30.	6.	49
Morville, E. C. A., Barn, Kh.	9.	8.	49	Möller, F., Barn, Pr.	15.	6.	49
Moses, B., Slagterm., Fb.	18.	10.	49	Möller, F. V. f. Nielsen, Pr.	4.	11.	48
Moth, f. Stoudt, Oberst-Enke, Kh.	16.	9.	48	Möller, G., Kmjfr., Pr.	5.	10.	48
Mou, C. P., Kh.	23.	6.	49	Möller, H., fh. Prpr., Pr.	27.	2.	49
Muderspach, F. E., Barn, Iljr.	3.	7.	48	Möller, H. C. J., Malersv., Kh.	22.	3.	49
Muderspach, H., Barn, Kh.	21.	11.	48	Möller, H. J., Hndlslerl., Ods.	22.	8.	49
Mule, K. L., Jfr., Ods.	9.	1.	49	Möller, H. J. M. f. Burchardt, Kh.	7.	11.	49
Munck, F. L. C., Barn, Kh.	25.	4.	49	Möller, H. V. f. West, og Barn, Rn.	15.	12.	48
Munck, O. C., Pr.	21.	10.	49	Möller, I. K. f. Löyfer, Enke, Kh.	14.	7.	49
Munk, M. A., Pr.	19.	1.	49	Möller, J., Enke, Kh.	20.	11.	48
Munthe, V. O. F., ved Armeen, Als	14.	5.	49	Möller, J., Kmmr., Hrs.	3.	1.	49
Muus, N. R., Skltn., fl. v. Dpp.	5.	6.	48	Möller, J., fh. Prpr., Pr.	17.	4.	49
Muxoll, V., Kh.	17.	11.	49	Möller, J., Amtstueflm., Klg.	1.	6.	49
Müffelmann, H. C., Bghld., Kh.	27.	5.	48	Möller, J., Kh.	4.	9.	49
Mühlenstedt, A., Barn, Kh.	23.	7.	48	Möller, J. A., Værtshsh., Kh.	21.	5.	49
Müller, A. C., Dstlltör., Kh.	12.	8.	48	Möller, J. D., Kh.	Aug.	49	
Müller, A. L. M., Kunstdrsv., Kh.	Okt.	49		Möller, J. I., Lysestb., Kh.	6.	6.	49
Müller, B. B. f. Ache, Enke, Kh.	4.	12.	49	Möller, J. M., Jfr., Kh.	22.	10.	48
Müller, C. F. F., Skltn., fl. v. Fdrc.	4.	6.	49	Möller, K., Aalb.	7.	3.	49
Müller, M., Stud. Plkn., Kh.	5.	8.	49	Möller, K. f. Olsen, Enke, Pr.	11.	12.	49
Müller, M. K. J., Barn, Kh.	3.	7.	48	Möller, L. Barn, Kh.	9.	11.	49
Müller, T. C., Biskop, Rb.	2.	10.	49	Möller, L. H., Kh.	7.	11.	48
Münchenberg, S. V., Barn, Kh.	1.	6.	48	Möller, L. K. f. Lassen, Fkh.	15.	4.	49
Münster, C. f. Linde, Hrs.	29.	11.	48	Möller, M. f. Hansen, Enke, Kh.	10.	1.	49
Münster, O. P. H., fh. Farver, Krs.	5.	8.	49	Möller, M., Bagerm., Ills.	19.	1.	49
Münzberg, F. J. J., Kh.	7.	2.	49	Möller, M., Skibskapit., Færø	25.	3.	49
Mylre, C. f. From, Enke, Pr.	25.	9.	48	Möller, M., fh. Kæmner, Aalb.	3.	3.	49
Mylord, V. H. F., Prpr., Pr.	23.	6.	48	Möllers (M.) Illustr., Pr.	Febr.	49	
Nöglestue, S. M. f. Munk, Kh.	1.	8.	48	Möller, M. C., Enke, Aalb.	23.	2.	49
Nöjnichen, A. f. Seerup, Enk., Kh.	3.	7.	48	Möller, M. C. f. Eltong, Kh.	29.	12.	48
				Möller, M. E., Barn, Kh.	11.	12.	49

Möller, M. H. f. Cappel, Kh.	17.	5.	48	Neumann, J. L. V., Fyrværker, Kh.	23.	8.	49
Möller, M. J. f. Clemmensen, Kh.	28.	6.	48	Neve, C. M., Børn, Aalb.	12.	7.	49
Möller, M. K. f. Scholtz, Pr.	25.	6.	49	Neve, K. M. f. Søby, Sb.	6.	6.	48
Möller, M. K. F., Barn, Ods.	15.	10.	48	Neven, C. A., f. Bruhn, Kh.	15.	4.	49
Möller, N. H., Bagerm., Bgs.	10.	6.	49	Nexøe, C. O., Barn, Kh.	2.	1.	49
Möller, N. R., Murm., Aarb.	20.	11.	48	Nicolaii, P. C., Enke, Udl.	Sept.		49
Möller, N. Ö., Barn, Pr.	4.	4.	49	Nicolaysen, L. P., Flm., Kh.	9.	6.	48
Möller, O. A., Möller, Hls.	16.	7.	49	Nickolin, J. H. S., Barn, Rngk.	2.	9.	48
Möller, O. H., Væverm., Rnd.	19.	6.	48	Nielsen, A., Jfr., Ods.	30.	3.	49
Möller, P. C. f. Glud, Enke, Hbr.	27.	8.	48	Nielsen, A. f. Sørensd., Pr.	27.	3.	49
Möller, P. E., Barn, Pr.	19.	8.	48	Nielsen, A., Höker, Rnd.	30.	5.	48
Möller, P. F., Barn, Kh.	6.	2.	49	Nielsen, A., Værtshsh., Kh.	Decb.		49
Möller, P. H., Kh.	Nov.		48	Nielsen, A. K., Sls.	7.	10.	48
Möller, P. H., Möller, Pr.	4.	7.	49	Nielsen, A. M. f. Fredstrup, Kh.	Febr.		49
Möller, P. M., Barn, Rnd.	2.	6.	49	Nielsen, A. S. f. Holst, Enk., Rnd.	9.	10.	48
Möller, P. N., Flm., Kh.	1.	7.	49	Nielsen, A. V., Kh.	22.	10.	48
Möller, S. f. Hansen, Pr.	16.	6.	49	Nielsen, B., Værtshsh., Kh.	3.	12.	48
Möller, S. E. E., Barn, Nkj. F.	3.	6.	49	Nielsen, B. A. f. Vilhelmi, Kh.	7.	4.	49
Mølsted, A. K., Jfr., Vb.	25.	6.	49	Nielsen, B. A. K. f. Brammer, Pr.	10.	6.	49
Mønsted, J. H. f. Petersen, Sms.	Nov.		48	Nielsen, B. C., Kh.	6.	12.	49
Mønsted, J. N., Skomagsv., fl.				Nielsen, C., Depotserg., Fdrc.	29.	8.	49
v. Fdrc.	6.	7.	49	Nielsen, Ch., Værtshsh., Kh.	21.	1.	49
Mønster, C. f. Foght, Kh.	7.	10.	48	Nielsen, Cl., Værtshsh., Kh.	21.	1.	49
Mønster, S. F., Bispeenke, Kh.	24.	12.	48	Nielsen, C. A., Enke, Kh.	10.	8.	48
Mörch, A. M. f. Andersen, Enk., Kh.	21.	2.	49	Nielsen, C. C., Vognfhrk., Kh.	14.	7.	48
Mörch, C., Enkemdm., Rnd.	27.	8.	49	Nielsen, C. C. f. Selemann, Kh.	4.	7.	49
Mörck, H. J., Skibsför., Aalb.	21.	6.	48	Nielsen, C. F., Kh.	2.	5.	48
Mörck, S. M. f. Trochmann, Pr.	20.	2.	49	Nielsen, E. Enke, Kh.	12.	12.	49
Mörk, C. J., Barn, Kh.	19.	11.	49	Nielsen, E. C., F. A. og E. H., Börn, Kh.	14., 18.,	19.	10. 48
Mörup, S., Gaardejer, Pr.	16.	9.	49	Nielsen, E. K. D., Barn, Ods.	10.	10.	49
Nannestad, M. f. Dorph, Pr.	20.	10.	48	Nielsen, E. L. C., Barn, Kh.	4.	6.	48
Nathansen, B., Sdlmagsv., Kh.	26.	4.	49	Nielsen, E. M. f. Friis, Kh.	24.	1.	49
Nathansen, M., Barn, Rnd.	20.	4.	49	Nielsen, E. M. T. E., Barn, Skv.	27.	8.	49
Nathanson, E. f. Herfort, Kh.	1.	1.	49	Nielsen, F. K. f. Fuhrmann, Ods.	19.	9.	48
Naylor, S. M. f. Raasløff, Kb.	13.	5.	49	Nielsen, H., Kromand, Pr.	11.	5.	49
Neergaard, C. F., Barn, Pr.	15.	1.	49	Nielsen, H. A. f. Søborg, Kh.	27.	8.	48
Neergaard, Fru H. f. Nissen, Hrsh.	28.	6.	49	Nielsen, H. C. f. Buttersach, Kh.	27.	6.	48
Neergaard, J. f. Westermann, Pr.	10.	11.	48	Nielsen, H. E. F., Barn, Kh.	20.	4.	49
Neergaard, J. F., Khr., Amtm., Pr.	10.	4.	49	Nielsen, I. K., Kh.	18.	6.	49
Nellemann, A., Hbr.	13.	11.	49	Nielsen, I. M. C. f. Fritz, Pr.	6.	5.	48
Nellemann, J. G. C., Kbm., Ass.	13.	4.	49	Nielsen, J. f. Leisner, Enke, Kh.	12.	12.	48
Nelling, A. M., Jfr., Kh.	3.	6.	48	Nielsen, J., Avlskarl, Pr.	12.	8.	48
Nelthrop, L. J., Vestind.	*30	11.	48	Nielsen, J., Værtshsh., Hlb.	22.	9.	48
Neshorg, H. C., Maler, Pr.	29.	3.	49	Nielsen, J., Avlsforv., Pr.	6.	3.	49
Nettermann, H. f. Licht, Enke, Kh.	22.	12.	48	Nielsen, J., Agent, Aalb.	29.	5.	48
Neuber, E. R. f. Schwartz, Kh.	30.	9.	49	Nielsen, J., Barn, Skv.	13.	11.	49

Nielsen, J. Spekh., Hls.	15. 4. 49	Nielsen, S. K. f. Christensd., Aalb.	18. 4. 49
Nielsen (J. Værtshsh.) Kone, Kh.	22. 8. 48	Nielsen, S. K., Urmager, Rnd.	11. 12. 49
Nielsen, J. A., Prpr., Pr.	16. 11. 49	Nielsen, S. M., Jfr., Kh.	31. 12. 48
Nielsen, J. A og M. C. F., Börn, Ods.	13. og 15. 4. 49	Nielsen, S. M., Barn, Pr.	Juli 49
Nielsen, J. C., Barn, Ods.	10. 5. 48	Nissen, C., Kleinsmedm., Kh.	7. 7. 48
Nielsen, J. C., Skolel., Kks., Pr.	6. 11. 49	Nissen, C. F., Sökrkms., Kstsö	13. 9. 48
Nielsen, J. H. V., Pr.	28. 6. 48	Nissen, E. D., Barn, Kh.	Nov. 48
Nielsen, J. P., Barn, Aalb.	Marts 48	Nissen, H. F. H., Rektor, Hrs.	15. 4. 49
Nielsen, J. S. E. C., Barn, Kh.	Decb. 48	Nissen, J., fh. Hjulmagersv., Kh.	13. 10. 49
Nielsen, K., Kh.	17. 10. 49	Nissen, L. A., Provst p. Loll.,	3. 11. 48
Nielsen, K., Slk.-Kldkr., Kapit., Kh.	14. 11. 49	Nissen, N., Prpr., Pr.	29. 7. 48
Nielsen, K. D. f. Thomsen, Ods.	19. 10. 49	Nisson, L. M., Pr.	27. 10. 48
Nielsen, K. M., Kh.	15. 5. 48	Noach, M. K. f. Rasmussen, Kh.	Decb. 49
Nielsen, K. M., Ods.	24. 1. 49	Noor, J. M., Barn, Kh.	30. 9. 49
Nielsen, K. M. f. Andersen, Bgs.	20. 8. 49	Nordentoft, A. f. Brøe, Tst.	27. 11. 49
Nielsen, L., Løjtn., Udl.	4. 5. 49	Nordqvist, B. C. f. Möller, Aalb.	12. 2. 49
Nielsen, L., Möller, Pr.	5. 5. 49	Norlander, K. f. Johnsen, Illb.	18. 11. 48
Nielsen, L. f. Hansen, Kh.	31. 8. 49	Nors, K. f. Greisen, Lgst.	3. 9. 48
Nielsen, L., Garver, Kg.	2. 3. 49	Norup, A. E. f. Hvid, Enkefr., Illb.	22. 12. 48
Nielsen, L., Sognepr. i Sjæll.,	6. 11. 49	Nyborg, C. U., fh. Kæmner, Nyb.	17. 8. 49
Nielsen, L., Skolel., Kks., Pr.	8. 11. 49	Nyborg, J. F. L. f. Melbradt, Nyb.	7. 7. 49
Nielsen, L. C., Skipper, Aalb.	14. 7. 48	Nygaard, C. D., Pr.	5. 6. 48
Nielsen, M. f. Jensen, Vrd.	25. 7. 48	Nyrop, M. og H., Börn, Kh.	7. og 14. 4. 49
Nielsen, M. f. Jensen, Ods.	2. 11. 48	Næblerød, f. Bilsted, Pr.-Enk., Kh.	16. 5. 49
Nielsen, M. f. Pedersd., Pr.	18. 3. 49	Nörgaard, B. P., Husfæster, Pr.	5. 9. 49
Nielsen, M., Serg. i Sö-Et., Kh.	18. 4. 49	Nörgaard, C. E., Barn, Pr.	4. 5. 48
Nielsen, M. f. Evald, og Barn, Ods.	9. 11. 49	Nörgaard, J. A., fh. Vinhdl., Aalb.	8. 7. 49
Nielsen, N., Kh.	22. 9. 48	Nörlund, A. K. Kh.	19. 12. 48
Nielsen, N., Barn, Kh.	12. 8. 49	Nörning, A. f. Nielsen, Enk., Kh.	14. 7. 49
Nielsen, N. B., Barn, Kh.	5. 7. 49	Nörning, E. R., fh. Prulljebtj., Kh.	8. 4. 49
Nielsen, N. E. A., Barn, Skv.	2. 6. 48	Obdrup, A., Kh.	24. 9. 49
Nielsen, N. J., Barn, Kb.	26. 2. 49	Obel, F. f. Pontoppidan, Pr.- Enke, Norge	6. 12. 48
Nielsen, N. P., Pr.	17. 10. 48	Oest, se Ö.	
Nielsen, N. P., Kh.	Okt. 48	Ogilvie, A., Ostind.	25. 6. 48
Nielsen, P., Skomagerm., Kh.	18. 5. 48	Ohm, H. T., Kand. Theol, Pr.	25. 11. 49
Nielsen, P., Gjæstg., Ods.	1. 7. 48	Ohm, N. P., Grdehusar, Ods.	9. 12. 48
Nielsen, P., Arbejds m., fh. Hker, Kh.	Nov. 48	Okstrup, N. N., Pr.	23. 4. 49
Nielsen, P., Form. v. Toldbdn, Kh.	19. 4. 49	Olavesen, J. P., Serg., fl. v. Fdrc.	6. 7. 49
Nielsen, P. C. R., Kh.	25. 9. 49	Oldenstedt, M. D., Kh.	22. 12. 48
Nielsen, R., Selvejergaardm., Pr.	8. 10. 49	Olderog, M. K. f. Olsen, Kh.	1. 7. 49
Nielsen, R. P., Barn, Pr.	11. 9. 48	Olesen, K. f. Jensen, Enke, Kh.	16. 11. 49
Nielsen, S., Portner, Kh.	1. 11. 48	Olesen, O. P., Pr.	6. 8. 48
Nielsen, S., Fæstegaardm., Pr.	27. 9. 49	Olesen, T. V., frv. Sold., sr. v. Nb.,	31. 5. 48
Nielsen, S., Öltapper, Kh.	27. 11. 49	Olivarius, N. H., Sognepr. i Jyll.,	9. 2. 49
Nielsen, Fru S. C. S. C. f. Borch, Kh.	24. 12. 48	Olrik, B. F. B., Kapitajn, Kh.	7. 3. 49
Nielsen, S. F. J., Kh.,	Aug. 49		

Olrik, J. F., Sognep., Kh.	14. 10. 48	Overgaard, A. M. f. Evensd., Enke, Kh.	29. 8. 49
Olstdatter, A. K., fh. Jordemd., Pr.	Juli 49	Overgaard, T., Eks. Jur., Pr.	8. 10. 49
Olsen, A. C. f. Petersen, Kh.	8. 5. 49	Overlade, P., Rnd.,	10. 8. 49
Olsen, A. H. f. Andersen, Kh.	22. 12. 49	Oxenböll, C., Pr.	12. 3. 49
Olsen, A. M. f. Hansen, Kh.	2. 12. 49	Oxholm, J. N., Sognpr. i Sjæll.,	27. 5. 49
Olsen, B. K. f. Hermann, Pr.	15. 9. 49	Oxholm, O. J., Barn, Pr.	17. 8. 48
Olsen, C., fh. Portner, Kh.	9. 11. 49		
Olsen, C. A., Kh.	2. 6. 48		
Olsen, E. K. f. Pedersen, Aalb.	23. 11. 49	Paaske, A. M., Enke, Kh.	23. 10. 49
Olsen, E. M. f. Madsen, Kh.	24. 6. 49	Packness, C. f. Bering, Enke, Kh.	8. 3. 49
Olsen, G. C. f. Svendsen, Kh.	22. 5. 49	Pagh, A. C., Aalb.	30. 12. 48
Olsen, H., fh. Overdr., Forvlt., Kh.	5. 6. 49	Palludan, L. W. f. Lystrup, Pr.	16. 8. 49
Olsen, H. F. T., Kh.	19. 5. 49	Paludan, A. K. f. Jørgensen, Kh.	22. 5. 49
Olsen, H. K., Barn, Kh.	8. 6. 49	Pape, C. J., Skræderm., Kh.	Jan. 49
Olsen, I. D. D., Barn, Sls.	1. 11. 49	Parbst, L., Murm. i Sorø, Kh.	30. 7. 48
Olsen, I. K., Enke, Pr.	13. 9. 49	Pardun, E. C., Skræderm., Kh.	26. 10. 48
Olsen, J., Gaardejer, Kh.	3. 2. 49	Parelius, B., Jfr., Kh.	17. 4. 49
Olsen, J., Vinhdl. Kh.	10. 9. 49	Parelius, H. L. S., Jstr., Nkj. F.	6. 10. 49
Olsen, J., Skibsmand, Kh.	28. 11. 49	Paulsen, F., Tidbtj., Aarh.	7. 4. 49
Olsen, J. C., Höker, Kh.	9. 2. 49	Paulsen, H. L., fh. Kbm., Kh.	9. 6. 48
Olsen, J. P., Gaardejer., Pr.	7. 7. 48	Paulsen, J. H., Paryknngm. Katian.	20. 9. 49
Olsen, K. f. Jørgensen, Enke, Kh.	Apr. 49	Paulsen, R. P., Malerm., Rb.	4. 8. 49
Olsen, K. f. Jørgensen, Enke, Kh.	13. 6. 49	Paus, L. V., Kh.	14. 7. 49
Olsen, Sergeant og Rskför., Kh.	2. 4. 49	Pedersdatter, K. M., Tjstpg., Rnd	17. 9. 49
Olsen, L. A. f. Fait, Kh.	10. 3. 49	Pedersen, C. P., Skipper, Kh.	23. 11. 49
Olsen, M. f. Larsen, Pr.	10. 1. 49	Pedersen, C. og S. P., Börn, Rnd.	6. og 11. 6. 48
Olsen, M. M., Barn, Pr.	22. 11. 48		
Olsen, M. T. f. Scheiblein, Enk., Kh.	Dec. 48	Pedersen, E. A. f. Rytter, Brnh.	17. 1. 49
Olsen, N., fh. Traktör, Kh.	21. 7. 48	Pedersen, H., Hattemgm., Ods.	5. 9. 48
Olsen, O. N., Oberst, Kh.	19. 12. 48	Pedersen, J. C., Barn, Ods.	29. 1. 49
Olsen, P., fh. Vejer., Kh.	18. 10. 48	Pedersen, Fru K., Fværk	28. 2. 49
Olsen, P., Landmand, Pr.	24. 9. 49	Pedersen, K. f. Larsen, Kh.	11. 7. 49
Olsen, P. R., Slk.- Kldkr., Kh.	15. 2. 49	Pedersen, N., Barn, Ods.	17. 10. 48
Olsen, T., Etatsr., Kh.	26. 6. 49	Pedersen, N. (Kudsk), Pr.	*8. 2. 49
Olatrup, R. O., Kh.	20. 11. 48	Pedersen, P., Garver, Iljr,	9. 7. 48
Olufsen, R. C. f. Rosenkilde, Kh.	27. 9. 48	Pedersen, P., Brnrn, Kh.	20. 7. 49
Onserud, E., Gnralmj., Kh.	19. 1. 49	Pedersen, P. K., Kffkapit., Kh.	28. 6. 49
Opfermann, M. B., Sdlmagsv., Kh.	3. 5. 49	Pedersen, S. M. f. Dons, Enke, Pr.	23. 10. 48
d'Origny, S. H., Kh.	22. 9. 49	Pedersen, T. f. Dirksd., Pr.	22. 4. 49
Ostenfeld, C. N., Strevis. Jstr., Pr.	18. 7. 49	Pederstamme-Petersen, Akt., Pr.	14. 10. 48
Ostermann, A. M., Kh.,	Juni 48	Peitersen, N., Möller, Pr.	9. 11. 48
Ostermann, N. C. D., Kbm., Kldb.	11. 9. 48	Permin, H. H., Sthd.	11. 7. 48
Otterström, K. f. Krymke, Kh.	6. 12. 49	Perrot, C. f. Everström, Kh.	27. 10. 49
Otto, E. C., Barn, Kh.	12. 9. 49	Perrot, F. F., Husknngsv., Kh.	5. 12. 49
Otto, G. D. Snedkerm., Kh.	24. 6. 49	Petersen, A., Klnsmidm., Aalb.	Juli 48
Otto, M. E. f. Just, Kh.	8. 12. 49	Petersen, A. f. Hansen, Ods.	18. 8. 49
Overby, S. f. Nielsen, Mdf.	10. 12. 49	Petersen, A. f. Hansen, Mriæg.	24. 10. 49

Petersen, A. C. M., Barn, Kh.	29.	9. 48	Petersen, K. R., Barn, Ods.	18.	11. 48
Petersen, A. D., Kh.	21.	9. 49	Petersen, L., Snedkerm., Kh.	19.	6. 49
Petersen, A. K. f. Christensen, Kh.	4.	3. 49	Petersen, L. A., Kh.	5.	2. 49
Petersen, A. K. E. f. Beschöy, Enke, Pr.	8.	11. 48	Petersen, L. D. f. Mundte, Hls.	24.	12. 49
Petersen, A. L. S., Barn, Kh.	17.	5. 48	Petersen, L. J. M. f. Eriksen, Kh.	23.	11. 49
Petersen, A. f. Christensen, Aarlh.	17.	9. 48	Petersen, M. f. Nyborg, og Barn, Kh.	25.	10. 48
Petersen, A. M. f. Bernbaum, Hls.	2.	7. 48	Petersen, M. E., Kh.	23.	11. 48
Petersen, A. M., Kh.	13.	10. 49	Petersen, M. K., Tjnstp., Aalb.	7.	3. 49
Petersen, C., Værtshsh., Kh.	14.	8. 48	Petersen, M. M., Barn, Aarlh.	3.	3. 49
Petersen, C., Marsjandiser, Kh.	Sept.	49	Petersen, N., Kh.	18.	2. 49
Petersen, C., Dyrlege, Vjl.	26.	11. 49	Petersen, N., Kh.	9.	5. 49
Petersen, C. V., Skspillrinde, Aarlh.	5.	4. 49	Petersen, N. C., Barn, Pr.	12.	12. 48
Petersen, C. V. f. Langreuter, Kh.	2.	5. 48	Petersen, N. F., Rnd. Frm., Kg.	31.	10. 48
Petersen, C. V., fh. Kopist, Kh.	8.	5. 49	Petersen, O. E., Obstltn., Aarlh.	24.	11. 49
Petersen, C. V. A. f. Graff, Nstv.	17.	10. 48	Petersen, P., Værtshsh., Kh.	8.	10. 48
Petersen, D. f. Spur, Enke, Pr.	29.	5. 49	Petersen, P., Hoboist, Kh.	2.	11. 49
Petersen, D. M. f. Borgvard, Kh.	15.	1. 49	Petersen, P., Snedkerm., fl. v. Fdrc.	6.	7. 49
Petersen, E. S. E. f. Möller, Kh.	28.	3. 49	Petersen, P., Skibsbgm., Pr.	21.	11. 49
Petersen, F., se Falkman- P.			Petersen, P. C., Barn, Ods.	8.	1. 49
Petersen, F., Kh.	16.	4. 49	Petersen, P. J., isl. Kbm., Kh.	13.	1. 49
Petersen, F. E., Flm., Klstrskr., Kh.	31.	10. 49	Petersen, P. M. C., Barn, Kh.	16.	9. 49
Petersen, F. L., Kh.	4.	9. 48	Petersen, R., fh. Kudsk, Kh.	19.	12. 48
Petersen, F. O. V., Skltn., fl. v. Fdrc.	6.	7. 49	Petersen, R., Smaakjörer, Ods.	21.	12. 48
Petersen, F. V., Barn, Kh.	24.	5. 49	Petersen, R., Høker, Kh.	31.	12. 48
Petersen, G. M., Enke, Kh.	28.	2. 49	Petersen, S. B. M. II., Pr.	31.	8. 48
Petersen, G. V., Barn, Kh.	3.	7. 48	Petersen, S. C., Barn, Kh.	13.	5. 48
Petersen, H. Smaahndl., Ods.	29.	7. 48	Petersen, S. E., Barn, Pr.	3.	8. 48
Petersen, H. E., Kh.	7.	7. 48	Petersen, S. P. f. Svartz, Kh.	12.	12. 48
Petersen, H. F., Sdlmgm., Kh.	12.	6. 49	Petersen, T. N., Barn, Ods.	19.	12. 48
Petersen, H. J. L. F., Barn, Pr.	9.	6. 49	Petersen, V. S., Barn, Kh.	8.	5. 48
Petersen, H. J. N., Kh.	29.	9. 48	Petersen, fh. Høker, Kh.	24.	7. 49
Petersen, H. P., Gaardejer, Pr.	28.	11. 49	Peterson, I. B. K., Kh.	4.	5. 49
Petersen, I. f. Johansen, Kh.	26.	6. 48	Pettoletti, J. f. Kubb, Kh.	27.	5. 48
Petersen, I. B. f. Gammegaard, Kh.	10.	1. 49	Pfeiffer, C. J. f. Grønholdt, Kh.	16.	5. 49
Petersen, I. M. f. Ammentorp, Pr.	18.	9. 49	Philip, M. f. Berendt, Enkeindm., Kh.	Juli	48
Petersen, J. f. Clemensen, Enke, Kh.	2.	4. 49	Philipsen, A. E., Slk.-Kldkr., Kh.	19.	7. 48
Petersen, J., Theatersvejtser, Kh.	7.	4. 49	Philipsen, A. J., Barn, Pr.	Marts	49
Petersen, J., Pr.	19.	5. 49	Philipsen, C. C., Barn, Kh.	7.	11. 48
Petersen, J., fh. Kbrsmdm., Kh.	8.	7. 49	Philipsen, C. J., Bbl. Amnuens., Pr.	11.	10. 48
Petersen, J. A., Pltibetj., Ods.	12.	5. 48	Philipsen, J. A., Barn, Kh.	6.	5. 49
Petersen, J. C. f. Berg, Pr.	17.	3. 49	Philipsons (A. S.) Barn, Rnd.	Febr.	49
Petersen, J. D., Knstrl.- Asst., Kh.	6.	3. 49	Pierri, C. E., Barn, Kh.	1.	7. 49
Petersen, J. F., fh. Stbstmp., Aarlh.	1.	4. 49	Piil, A. M. f. Nielsen, Pr.	31.	7. 48
Petersen, J. P., Slotsgrtn., Kh.	7.	9. 48	Piselhøoy, J. N., fh. Borger i Aalb., Pr.	9.	7. 49
Petersen, J. P., Tapetmg, Kh.	14.	11. 48	Pitzner, P., pensj. Prldjtn., Kh.	26.	3. 49
Petersen, K., f. Michaelsen, Kh.	3.	9. 48	Platen-Hallermund, f. Smidt, Bgs.	8.	6. 49

Plaue, I. M., Enke, Kh.	10. 10. 49	Raffenberg, P. C., Barn, Kh.	3. 12. 49
Plum, A. K. f. Lorentzen, Aalb.	Okt. 48	Rahlff, M. F. G., Pr.	6. 6. 49
Plum, C., Frøken, Fdnsb.	8. 7. 49	Rainals, G. J. F., Barn, Kh.	16. 12. 49
Plötz, C. L., Portrml., Kh.	11. 10. 49	Rames, fh. Blkslgn., Major, Kh.	25. 12. 49
Pløyen, F. A., Ghlgr., Kh.	8. 2. 49	Rammeskou, C., Barn, Ods.	31. 3. 49
Poetzold, C. T., Frststd., fl. v. Kld.	23. 4. 49	Ramus, E. C. C., frv. Furér, sr. v.	
Pöntoppidan, L. f. Glahn, Mdm., Aalb.	9. 8. 48	Vjl.,	10. 5. 49
Pontoppidan, f. Vestergron, Nk. F.	27. 5. 49	Randböll, A. M., og Barn, Kh.	Okt. 48
Poss, J. M. f. Holm, Kh.	6. 9. 48	Randers, L. C. f. Skontegm., Ods.	25. 3. 49
Posselt, H. f. Schmidt, Pr.	14. 7. 48	Randrup, C. F. f. Dreyer, Kh.	6. 5. 49
Poulsen, F., Gartner, Aalb.	10. 10. 49	Ranleff, A. f. Holst, Enkemdm., Pr.	23. 4. 49
Poulsen, A., Bødker, p. Rjs. t. Isl., *16.	5. 49	Rantzau, A. J., sr. v. Fdrc.,	10. 7. 49
Poulsen, B. M., Barn, Pr.	*27. 6. 48	Ranum, M. I. f. Bang, Pr.	1. 5. 48
Poulsen, H., Vognmand, Slis.	*31. 12. 48	Ranzinger, M. f. Hjorth, Kh.	29. 5. 48
Poulsen, I. M. f. Hermansen, Kh.	11. 6. 49	Rasch, J. V., Tidksrerer, Norge	25. 6. 49
Poulsen, K., Skolel., Pr.,	Maj 48	Rasch, P. A., Kbm., Aalb.	19. 3. 49
Poulsen, K. M., Barn, Ods.	31. 5. 48	Rasmussen, A. D. f. Frick, Ærskj.	5. 8. 49
Poulsen, M. f. Juul, Pr.	31. 8. 49	Rasmussen, A. J., Barn, Ods.	3. 8. 49
Poulsen, M. M. f. Eggers, Enke, Pr.	3. 1. 49	Rasmussen, A. f. Cariström, Sms.	22. 9. 48
Poulsen, P. T., Skomagm., Aalb.	3. 1. 49	Rasmussen, A. K. O., Barn, Ods.	10. 7. 48
Poulsen, R. N., Barn, Kh.	2. 11. 49	Rasmussen, A. M. f. Hunderup, Pr.	11. 5. 48
Pram, C. C., Barn, Kh.	17. 1. 49	Rasmussen, A. M., Enke, Kh.	18. 8. 49
Preisler, K. f. Sörensd., Enke, Ebt.	11. 1. 49	Rasmussen, C., Bössemgsv., Kh.	29. 7. 49
Price, T. H. J., Barn, Kh.	11. 7. 49	Rasmussen, C., fh. Bilöber, Kh.	14. 3. 48
Priess, C. f. Feldmann, Enkefr., Kh.	19. 4. 49	Rasmussen, C. B. f. Kjærulff, Slis.	17. 6. 49
Priskorn, C. M. f. Amerøe, Kh.	8. 6. 49	Rasmussen, C. G., Barn, Pr.	12. 3. 49
Pritzel, J. C., Kncr., Fdnsb.	14. 7. 48	Rasmussen, C. H., Kbm., Skb.	6. 2. 49
Prom, C. F., Barn, Nyb.	27. 4. 49	Rasmussen, C., Hattcmgsv., Ods.	24. 6. 48
Prom, J. N., Kh.	17. 5. 48	Rasmussen, H. C., Malerlær., Ods.	5. 5. 48
Prunst, A. J. f. Beck, Enkefr., Kh.	19. 6. 48	Rasmussen, J., Selvejergdm., Pr.	19. 3. 49
Præstrud, C. I., Vejkndkt., Pr.	15. 11. 49	Rasmussen, J., Høker, Kh.	16. 8. 49
Puck, S. S., Stenhgg, Itseho	23. 9. 49	Rasmussen, K., Ods.	4. 8. 48
Pullich, A. C., fh. Flm., Pr.	25. 7. 49	Rasmussen, L., Form. v. Holm., Kh.	16. 9. 49
Pullich, J. M., Pr.	Sept. 48	Rasmussen, M. Værtshush., Kh.	3. 12. 48
Qvade, H. C., Møller, Pr.	10. 5. 49	Rasmussen, M. f. Svendsen, Kh.	30. 6. 49
Qvist, C. F., Glarmst., Kh.	20. 11. 49	Rasmussen, M. K., Pr.	25. 4. 49
Qvistgaard, A. H. E., Barn, Pr.	13. 12. 48	Rasmussen, M. K., Svib.	24. 12. 49
Qvistorff, M. C., Barn, Aalb.	14. 5. 49	Rasmussen, M. Ö., Smedkerm., Ods.	1. 12. 48
Raac, A. K. f. Møller, Enke, Aarh.	24. 7. 49	Rasmussen, N., Rgmdyrl., Aarh.	7. 10. 49
Raac, P. C., Kbm., Aarh.	19. 11. 49	Rasmussen, P., Kh.	23. 2. 49
Raben, M. D., Provste-Enke, Pr.	14. 10. 48	Rasmussen, P., Møller, Pr.	21. 3. 49
Rabennit, J. V., Serg., Arstfrv., Kh.	29. 10. 49	Rasmussen, P. f. Juncher, Fberg	23. 3. 49
Rademacher, J., Skræderm., Kh.	13. 10. 48	Rasmussen, P. T., sv. Overj., sr.	
Raffenberg, J., Barn, Ass.	23. 11. 49	v. Fdrc.,	10. 8. 49
		Rasmussen, R., Barn, Ods.	18. 12. 48
		Rasmussen, R., Sognep. i Jyll.,	1. 7. 49
		Rasmussen, R. O., Barn, Ods.	3. 7. 48

Rasmussen, R. P., Skmagm., Kh.	18. 3. 49	Risbrigh, f. Bjerregaard, Rnd.	Sept. 48
Rasmussen, S., Kh.	12. 8. 49	Rindom, J., Kh.	28. 8. 49
Rasmussen, S. A., Pr.	14. 5. 49	Ring, C., Barn, Kh.	28. 6. 49
Rasmussen, Serg. og Furér, Kh.	29. 10. 48	Ringsted, E., Kh.	2. 12. 49
Rathic, K. M. f. Petersen, Kh.	9. 6. 49	Ringsted, L., Skolel., Pr.	18. 1. 49
Rathstedt, J. S. f. Holst, Hls.	9. 4. 49	Ringsted, R. E. f. Widerø, Enke, Kh.	9. 11. 48
Ratjen, H. H., Pr.	17. 1. 49	Rink J. J., Pr.	4. 8. 49
Raueberg, K. M. f. Juul, Anholt	28. 11. 48	Ripperger, A. M. f. Hvidt, Kh.	29. 12. 48
Rauchmaul, A., Jfr., Rsk.	10. 1. 49	Ripperger, T., Jfr., Kh.	18. 9. 49
Raunholdt, C. L. B. J., Kbm., Kldb.	4. 2. 49	Risom, C. F. J., Gaardejer, Pr.	16. 11. 48
Raunholdt, N., Kh.	Nov. 49	Risom, J. K., Jfr., Aarh.	16. 10. 48
Ravert, K. A. C. f. Bugge, Kh.	1. 4. 49	Rist, C., Barn, Kh.	5. 9. 48
Ravn, C., Skltn., fl. v. Fdrc.	6. 7. 49	Rist, H., Barn, Kh.	18. 9. 48
Ravn, L. M. f. Wunderlich, Kh.	27. 7. 49	Rist, I. E. f. Hyssing, Enkefr., Kh.	28. 12. 48
Ravn, O. L., Boghdl., Stkj.	28. 7. 49	Risum, B. J. f. Larsen, Kh.	2. 10. 49
Ravn, P. C., Mæglerbtj., Kh.	29. 3. 49	Roed, J. L., Ekstraskr., Kh.	6. 2. 49
Ravn, S. F., Jfr., Kh.	6. 11. 48	Roedsted, N. C., Barn, Skb.	11. 12. 48
Ravnborg, M. A., Pr.,	11. 6. 48	Rogenstrup, J. P. Hndbtj., fl. v. Fdrc.	6. 7. 49
Ravnkilde, f. Mörch, Pr.-Enke, Aalb.	10. 1. 49	Rohde, B. M. S., Hls.	26. 9. 49
Reenslöv, K. P. f. Michaelsen, Kh.	3. 9. 48	Rohde, J. H., Sdlmgm., Kh.	Marts 49
Reffling, C. f. erkelsen, Kh.	28. 2. 49	Rolkousky, M. K. f. Woldsted, Kh.	28. 5. 49
Rehborn, A. f. Baumann, Enke, Kh.	14. 11. 48	Rosbach, J. F., Barn, Ods.	24. 5. 48
Rehn, J. M., Barn, Kh.	6. 3. 49	Rosbach, M. S. B., Barn, Ods.	9. 9. 48
Reinecke, T. L., frv. Underof., Als	3. 11. 49	Rosborg, P. E., Barn, Kh.	2. 8. 49
Reiter, H. F. C., Skræderm., Kh.	23. 5. 49	Roschier, J. D., Bgtrk.-Faktor, Kh.	16. 12. 48
Rentzmann, J. M. A., Barn, Kh.	7. 10. 48	Rose, J., Rb.	22. 7. 48
Resch, J. B., fh. Prprt., Kh.	30. 10. 48	Rosenberg, G., Skb.	28. 6. 49
Restorff, A. M. f. Kaalund, Kh.	15. 4. 49	Rosenberg, K. f. Sibbern, Enke, Kh.	28. 9. 49
Reusch, J. M. F., Kh.	7. 2. 49	Rosendahl, A. H., Fks.	15. 1. 49
Reuter, K. f. Rasmussen, Enke, Kh.	22. 5. 49	Rosengaard, M. f. Haugsted, Ods.	23. 6. 48
Reventlov, L. S., Grevinde, Pr.	1. 5. 48	Rosenkilde, C. L., Barn, Kh.	11. 12. 48
Rheinländer, H. P., Eks. Jur., Pr.	20. 1. 49	Rosenkilde, D. P., Værtshsh., Kh.	4. 4. 49
Rhenius, C. J. A., Emulliör, Kh.	7. 3. 49	Rosenkilde G., Struldassist., Pr.	3. 3. 49
Rhodin, O. N., Kh.	6. 10. 48	Rosenkrantz, C. M., Enkebrnss., Pr.	9. 2. 49
Richardt, A. F., Skolel. Kks., Pr.	26. 5. 49	Rosenkrantz, W. Ghmr.-Enke, Pr.	9. 10. 49
Richardt, C. G., Kh.	10. 3. 49	Rosenstand-Goiske, Ltn., fl. v. Fdrc.	6. 7. 49
Richardt, E. M. f. Möller, Aarh.	18. 9. 49	Rosenörn, H. L. O., Barn, Rjkv.	30. 7. 48
Richardt, J. J., Kh.	20. 11. 49	Rosing, T. M. f. Martin, Mdm., Kh.	30. 9. 48
Richardt, M. L. f. Jensen, Enke, Kh.	Okt. 49	Ross, B., Skilskapit., Rsk.	23. 8. 48
Richter, M. B., Barn, Ods.	26. 4. 49	Rossauw, B. M., Kh.	25. 4. 49
Rick, C. S., Jfr., Kh.	18. 10. 48	Rosted, A. D., Enke, Kh.	28. 5. 48
Rickmann, M., Barn, Kh.	Jan. 49	Rostgaard, C. J. E., Barn, Kh.	6. 12. 49
Rigborg, H. f. Kügler, Ods.	7. 4. 49	Rostgaard, L. A., Barn, Kh.	5. 11. 48
Rigtrup, J. H. B., Udl.	29. 10. 48	Rostgaard, M. f. Knudsen, Sv. b.	13. 8. 49
Riis, A. M. f. Harreschou, Kh.	11. 2. 49	Rostrup, F. A. f. Lyman, Pr.	30. 5. 49
Riis-Lowson, A. C., Etr., Kh.	29. 8. 49	Rothie, B. A., Barn, Kh.	11. 5. 49

Rothe, C. A., Barn, Kh.	14. 4. 49	Saxtorph, P. S. f. Frick, Kh.]	30. 9. 48
Rothe, H., Gnrlmjt., Khr., Krnb.	16. 11. 48	Snysette, P., Pottemg., Ods.	10. 6. 48
Rothweiler, V. J., Barn, Kh.	30. 5. 49	Scavenius, B. E. L., Barn, Pr.	21. 2. 49
Rotthuus's (Depotsrg.) Enke, Pr.	Jan. 49	Schaap, J. f. Hansen, p Rjs. t. Kh.	Juli 49
Rude, M. E., Barn, Ods.	26. 11. 48	Schaarup, N. O., Marsjands., Anrh.	4. 12. 49
Rumohr, D. C., Kh.	23. 4. 49	Schacke, A. M. H. A., Barn, Sthd.	Apr. 49
Runge, J. H., Malerm., Kh.	26. 11. 48	Schade, J. f. Pagh, Enkemdm., Kh.	14. 8. 48
Rust, B. A., Kh.	23. 5. 48	Schade, J., Skovrd., Frstr., Pr.	6. 8. 49
Ruud, U. B. f. Dahlager, Kh.	20. 9. 49	Schafalitzky-Muckadel, Barn, Pr.	9. 7. 48
Rützou, M., Jfr., Rb.	18. 10. 49	Schaldemose, V. F., Plantör, Rnd.	Maj 48
Rützou, P., Postsm., Kh.	26. 5. 49	Schaltz, A. D. f. Jensen, Rnd.	3. 8. 49
Rützou, F. C., Rngst.	19. 10. 49	Schander, H. C. f. Fenwick, Kh.	22. 6. 49
Ryberg, A. N., Barn, Skb.	7. 11. 48	Schandorph, A. C., Eks. Jur., Fkh.	8. 12. 49
Rydahl, L. N. M., og Barn, Kh.	23. 7. 49	Scharff, N., Portner, Kh.	26. 10. 48
Rydahl, P. C., Kh.	21. 7. 48	Scharffenberg, S. A., Enkefrue. Kh.	4. 5. 49
Rydendahl, N. P., Psmntmgm., Kh.	6. 12. 48	Schartau, I. K. f. Rittmeyer, Kh.	14. 4. 49
Ryder, M. f. Giegengack, Kh.	31. 1. 49	Schaumann, A. L., Barn, Kh.	26. 7. 49
Röber, F. C. V., Skolel. Kks., Pr.	25. 5. 49	Schaumburg, L. H. V., Kapit., Aalb.	26. 1. 49
Römer, C. F. F. D., Kjunker, Pr.	10. 6. 48	Schebye, A., Barn, Pr.	30. 6. 49
Rönnenberg, T. H., Barn, Pr.	25. 10. 48	Scheel, A. Greve, Postmst., Stg.	11. 9. 49
Rönnov, C. A., Kh.	4. 3. 49	Scheel, A. L., Lt.n., Tldinsp., Sb.	Juni 49
Rörbye, J. C., Barn, Kh.	11. 12. 48	Scheel, A. S., Enke, Kh.	1. 11. 48
Rörbye, M., Professor, R., Kh.	29. 8. 48	Scheel, H. E., fh. Apothk., Nkj. F.	9. 12. 49
		Scheiby, K. f. Watzel, Enke, Aarh.	5. 10. 49
Sanbye, J. E., Kpt., Knsmtsskr., Kh.	6. 11. 49	Schellig, J. M. f. Petersen, Kh.	27. 12. 49
Sanbye, L. H., Skomagerm., Kh.	28. 3. 49	Schepelemn, J. f. Heilmann, Nkj. S.	Juni 49
Sadolin, N., Sognep. i Jyll.,	7. 4. 49	Schertiger, C. E. H., Major, Ills.	27. 9. 48
Sahlqvist, J. M., Barn, Kh.	30. 5. 48	Schiavanger, C., Kh.	11. 4. 49
Salicath, G. G., Provst, Sls.	24. 9. 48	Schibild, J. O., Slk.-Kldkr., Kh.	3. 8. 48
Sall, K., Enkemdm., Kld.	6. 4. 49	Schiller, L., Enke, Kh.	2. 8. 49
Salling, K. M. f. Gynther, Kld.	23. 10. 49	Schindel, A., Kh.	Nov. 49
Salomon, I., fh. Kantor, Kh.	4. 7. 48	Schioldagger, H. H., Hjlptær., Pr.	4. 9. 49
Salomon, J., Høsekr., Kh.	28. 8. 49	Schioldann, J. V., Barn, Kh.	29. 9. 49
Salomonsen, M. M., Urtekr., Kh.	11. 1. 49	Schiöldt, C., Opsynsbth., Kh.	23. 5. 49
Salqvist, M., Bødkerm., Aalb.	11. 5. 49	Schiöldt, J. C. H. C., Hnskngsv., Udl.	15. 4. 49
Samson, B. f. Moses, Kh.	28. 9. 48	Schiöldte, H., Barn, Kh.	20. 6. 48
Samuel, S., Hndbtj., Kh.	7. 8. 48	Schiöler, I. M. f. Hansen, Pr.	4. 2. 49
Sandagger, Lt.n., fh. Tldkass., Ods.	16. 10. 49	Schiön, E. N. C. f. Larsen, Kh.	4. 11. 49
Sandberg, A. f. Walberg, Enke, Kh.	22. 8. 48	Schiönning, A. J. f. Petersen, Aalb.	23. 9. 49
Sandberg, O., Barn, Vb.	25. 3. 49	Schiött, B. C., Kiel	7. 9. 48
Sander, C. M. D., Kh.	2. 4. 49	Schiötz, E. V., Hndbtj., Rnd.	29. 11. 49
Sander, E. f. Bekker, Enke, Fb.	1. 1. 49	Schiötz, J., Knd. Theol., Hslær., Pr.	14. 6. 49
Sandfeldt, N. P., Tømmersv., Kh.	8. 9. 49	Schlechter, L., Kbm., Nkb. M.	10. 6. 49
Sandstöd, L. J., Pr.	4. 10. 49	Schlegel, C. H., Barn, Ods.	15. 6. 48
Sass, A. E., Barn, Kh.	25. 9. 48	Schlegel, P. E., Rgmkir., Kh.	2. 12. 49
Sauter, J. F., Hoffaldsinsp., Kh.	21. 12. 48	Schleimann, A. M. f. Jensen, Sv. b.	27. 7. 49
Saxild, P., Læge, p. Rjs. fra Vstind.	24. 6. 49	Schlepppegrell, C. C., Klstfrk., Ods.	13. 12. 49

Schlotsfeldt, E., Barn, Pr.	Juli 48	Schram, J. A., Barn, Kh.	30. 5. 48
Schnalfeld, E. M. f. Soell, Sorø	11. 5. 49	Schröder, A. E. f. Sørensen, Ods.	14. 10. 48
Schmelling, C. C., Kh.	22. 9. 48	Schröder, C., Barn, Als	16. 5. 49
Schmidt, A. J., fh. Høsekr., Kh.	12. 1. 49	Schröder, C. A. E. f. Rafn, Pr.	6. 4. 49
Schmidt, B. N. f. Simonsen, Kh.	17. 5. 48	Schröder, D. E. M., Barn, Ods.	19. 11. 48
Schmidt, H. C., Amtspr. i Jyll.,	21. 5. 48	Schröder, E. L., Kvntualinde, Vjl.	27. 7. 48
Schmidt, J., Prprt., Pr.	14. 7. 49	Schröder, E. M. f. Agertoft, Ods.	12. 10. 49
Schmidt, J. M., Postkontrl., Kh.	15. 5. 49	Schröder, F. f. Hansen, Kh.	3. 2. 49
Schmidt, K. f. Christensen, Kh.	19. 6. 48	Schröder, F. O. Barn, Ods.	17. 9. 48
Schmidt, M. C. f. Lindberg, Rsk.	6. 5. 49	Schröder, J. J., Snekerm., Kh.	27. 9. 48
Schmidt, M. E. f. Neergaard, Kh.	12. 11. 49	Schröder, M. F. f. Gerken, Ills.	25. 8. 48
Schmidt, P. A., Krgr., Tidkntnl., Kh.	25. 7. 49	Schubart, J. F., Garver, Aalb.	21. 9. 48
Schmidt, P. A. f. Orsloff, Pr.	3. 11. 49	Schubel, C. fh. Bødkerm., Ills.	24. 11. 48
Schmidt, P. J., Krentænemst.p. Kyh.,	Jan. 49	Schuka, S. M., Barn, Kh.	18. 6. 49
Schmidt, P. J., Tidbtj., Iljr.	9. 4. 49	Schukany, L. J., fh. Gjæstg., Fdrc.	28. 9. 49
Schmidt, R., Knd. Med., fl. v. Ekfr.	5. 4. 49	Schultz, A. M. f. Hass. Enke, Rsk.	18. 3. 49
Schmidt, S., Chef f. et Hndlsb., Udl.	2. 11. 49	Schultz, I. J., Kh.	30. 6. 48
Schmidt, S., Dstrktsdyrl., Pr.	27. 11. 49	Schultz, J. H., Direkt., Bogtrk., Kh.	12. 9. 49
Schmidt, V., Barn, Ods.	27. 10. 48	Schultz, J. T., Kh.	21. 7. 48
Schmidt, V., Barn, Ods.	24. 1. 49	Schulz, V. H. f. Prom, Kh.	Febr. 49
Schmidten, M. P. Byfg. Etr., Rdkj.	26. 4. 49	Schultze, R., Tøjmagsv., Kh.	24. 6. 48
Schmidten, H. V. E., Rdkj.	10. 12. 49	Schumacher, C. f. Bagge, Etr.-	
Schmidth, H. J., Barn, Rnd.	23. 7. 48	Enke, Kh.	5. 5. 48
Schmith, H. P. f. Mossin, Enke, Kh.	Apr. 49	Schumann, L., Sls.	Marts 49
Schmitto, f. Schmidt, Pr.-Enke, Kh.	1. 5. 49	Schurmann, f. Jensen, Pr.-	
Schneider, C. F., Slagterm., Kh.	1. 8. 48	Enke, Kh.	29. 5. 49
Schneider, J. L., Kh.	29. 11. 48	Schwabe, A., Pr.	27. 11. 49
Scholdann, E. K. f. Laulund, Kh.	28. 12. 48	Schwander, C. A. f. Fischer, Kh.	5. 2. 49
Scholten, Fru A. E. f. Thortsen, Kh.	1. 3. 49	Schwartz, H., Barn, Ass.	29. 10. 49
Schou, A. E. f. Jacobsen, Aalb.	28. 5. 48	Schwartz, J. C., Kapit., sr. v. Fdrc.,	13. 7. 49
Schou, A. M. f. Bach, Pr.	4. 4. 49	Schwartz, K. E., Kh.	17. 6. 48
Schou, E. F. f. Slangerup, Kh.	10. 10. 49	Schwartz, S., Std. Filol., Kh.	6. 12. 49
Schon, L. P., Pr.	6. 5. 49	Schwartzkopff, C. V., Assist., Kh.	27. 11. 48
Schou, N. C., Garverm., Kh.	8. 11. 48	Schwartzkopff, M. C. f. Wulff, Kh.	6. 1. 49
Schou, N. J., Skipper, Rn.	13. 10. 49	Schwartzlose, C. K. f. Holmer, Kh.	9. 7. 48
Schou, N. P. H., Skltn., fl. v. Fdrc.,	7. 7. 49	Schwensen, B. M. f. Wolder, Kld.	25. 9. 49
Schou, P., Soldat, af Saar, Pr.	28. 4. 49	Schwensen, E. f. Bonnichsen, Pr.	21. 12. 48
Schou, T. M., Kh.	21. 1. 49	Schwensen, M., Møller, Kld.	9. 10. 49
Schou, T. O. G., Kh.	11. 9. 48	Schwierzke, J. L., Kh.	17. 7. 49
Schou, T. T. S., Kh.	28. 6. 49	Schübeler, F. L. f. Svendsen, Pr.	29. 5. 49
Schoufus, U., Jordemd., Kh.	9. 5. 48	Schütz, N. V., Barn, Kh.	7. 4. 49
Schougaard, J., Prkr., Pr.	28. 9. 48	Schütze, J. C. K. f. Secm, Enke, Ods.	5. 7. 48
Schougaard, f. Krogsgaard, Pr.	19. 10. 48	Schytte, K., Enkefr., Kh.	Nov. 49
Schouw, H. M., Barn, Kh.	29. 11. 48	Schæffer, A. f. Jacobsen, Enke, Kh.	21. 3. 49
Schow, E., Kh.	12. 8. 49	Schöllers (Major) Barn, Kh.	Maj 49
Schrader, E., Barn, Kh.	24. 12. 48	Schönauf, A. C., Barn, Pr.	7. 11. 48
Schrader, F. M., Kh.	23. 6. 49	Schönberg, D. f. Schönberg, Ods.	16. 8. 49

Schönberg, K. Kh.	6. 11. 48	Skouboe, S. N. E. f. Petersen, Kh.	9. 8. 48
Secher, I. f. Blichert, Enke, Pr.	3. 12. 48	Skov, P., Prprt., Pr.	25. 6. 48
Seehausen, J. C. F., Instbstr., Kh.	31. 5. 49	Slot, K., Enke, Kh.	Juni 48
Sehested, F. J., Major, Ods.	20. 11. 49	Smed, A. P., Dyrlægge, Pr.	6. 11. 49
Sehested, C. L. Etr., Kjt. m.	30. 10. 48	Smidt, F. A., Barn, Rnd.	8. 11. 49
Seidelin, M., Lottoklt., Kh.	11. 10. 48	Smidt, M. f. Jepsen, Tst.	10. 12. 49
Sciendahl, F., Serg., fl. v. Nd.	28. 5. 48	Smidt, M. E., Enke, Kh.	Nov. 48
Seitzberg, C. A., Stolemgn., Kh.	8. 7. 49	Smidt, M. M. f. Borup, Rnd.	24. 12. 48
Selby, Baron, Khr., Ghknfr., Kh.	30. 7. 49	Smidt, P. K. f. Höyer, Pr.	3. 8. 49
Selchier, N. C., Ods.	30. 9. 49	Smith, A. M. f. Rask, Kh.	5. 9. 48
Selin, E., Enke, Kh.	24. 10. 48	Smith, A. f. Becker, Pr.-Enke, Kh.	26. 9. 48
Selmer, C. A., Pr.	5. 3. 19	Smith, C. f. Rahbek, Pr.	29. 9. 48
Selmer, E. Jfr., Kh.	3. 11. 49	Smith, C. L. f. Heiberg, Anlb.	29. 12. 48
Selmer, F. S., Provst i Fyen,	27. 3. 49	Smith, J. A., Barn, Pr.	19. 8. 48
Selmer, H. F., Prkr., Pr.	27. 4. 49	Smith, J. E. A., sr. v. Fdrc., Ods.	12. 7. 49
Selmer, N. H., Barn, Fberg	22. 10. 48	Smith, J. L., fh. Politir.-Ass., Kh.	7. 4. 49
Selmer, V. M. f. Hee, Rnd.	6. 5. 49	Smith, R. J., Kapit., Hndbhgd., Kh.	12. 4. 49
Selsted, J. F., Serg., fl. i Sundv.	6. 4. 49	Snedsted, J. C., Mursv., Vb.	23. 7. 49
Senstius, P. G. C. F., Barn, Kh.	25. 5. 49	Snour, E. A., Jfr., Kh.	17. 6. 48
Severin, B. f. Borchhorst, Enke, Kh.	3. 8. 49	Soelberg, O. F., Sergeant, Kh.	25. 10. 49
Severin, J. F., Matros, fl. v. Fdrc.	8. 5. 48	Soele, H., Pr.	10. 7. 49
Severin, J. K. f. Permin, Sthd.	26. 2. 49	Soele, M. f. Monberg, Hrs.	19. 11. 48
Sidenius, P. C. E., Barn, Pr.	7. 1. 49	Sommer, A. D. f. Mulvad, Enke, Kh.	24. 5. 49
Siegler, B., Kh.	Marts 49	Sommer, E. M., Enkefr., Kh.	9. 10. 49
Siemsen, A. M. f. Kofod, Svnk.	*21. 12. 48	Sommer, M., Dr., Sognep., Sorø	31. 10. 48
Sikora, A. J., Kh.	Nov. 49	Sommer, M. J., Pr.	5. 10. 48
Sikora, J., fh. Kplmsikus, Kh.	10. 3. 49	Sommer, O., Skb.	14. 12. 49
Silberloh, M., Kapit., sr. v. Gdsö.,	10. 5. 49	Sommer, S. C., fh. Gaardejer, Pr.	20. 2. 49
Silverberg, St. Med., sr. v. Gdsö., Kh.	27. 6. 49	Sommerfeldt, f. Dyvahl, Enk., Kh.	18. 3. 49
Simmelkjær, J., Kbm., Aarh.	6. 11. 48	Sommerfeldt, K. f. Andkjær, Anlb.	5. 9. 48
Simonsen, C. V. f. Hertzlov, Kh.	29. 1. 49	Sonne, J., Kmrr., Amtsforv., Klidb.	25. 5. 49
Simonsen, D. C. E., Barn, Pr.	8. 6. 49	Sonne, S. C. Mdm., Kh.	24. 1. 49
Simonsen, H. B., Garlmajor., Rnd.	4. 3. 49	Sorterup, J. B., Sognep. i Fyen,	17. 2. 49
Simonsen, K., Kh.	17. 1. 49	Spach, C., Kh.	28. 8. 49
Simonsen, K. E., Kmsngrende., Kh.	3. 5. 49	Sparschuh, L. K., Barn, Hls.	20. 8. 48
Simonsen, L. A., Barn, Kh.	19. 5. 48	Sperling, A. M., Stiftsdame, Kh.	10. 11. 48
Simonsen, M. K. f. Schmidt, Sb.	2. 3. 49	Spliid, C. S., Barn, Pr.	25. 10. 48
Simonsen, V., Kunstdrejer, Kh.	18. 12. 48	Spliid, P. J., fh. Flm., Pr.	9. 8. 49
Sinding, N. S., Barn, Pr.	11. 3. 49	Springborg, C. f. Hagensen, Pr.	10. 11. 49
Sivert, M. f. Nielsen, Enke, Ods.	18. 7. 48	Staal, C. f. Kruse, Enkefr., Kh.	6. 1. 49
Skeel, J. E. F., Khr., Kapit., Pr.	22. 12. 49	Staal, J. Kmrr., Prprt., Pr.	27. 4. 49
Skeel, O. C., Sklt., fl. v. Fdrc.	6. 7. 49	Staal, J. f. Schönberg, Enke., Kh.	11. 1. 49
Skibsted, P. M., Kfikanpit., Udl.	*22. 1. 49	Stabell, A. L., Rnd.	25. 9. 48
Skibsted, V. Söprln., sr. v. Ekfd.,	19. 4. 49	Stabell, C. E., Stud. Farm., Pr.	15. 3. 49
Skivholm, J. C., Svejtser, Ods.	5. 6. 48	Stabell, N., Pr.	6. 10. 49
Skjöd, A. J. f. Pedersd., Rnd.	9. 8. 49	Stadfeldt, f. Tordenskjold, Kh.	10. 5. 48
		Staggemeier, A. K., Barn, Anlb.	Apr. 49

Stallknecht, F. M., Kh.	11. 3. 49	Storck, H. H. F., Barn, Pr.	16. 2. 49
Stallknecht, J. C., fh. Skræderm., Kh.	6. 11. 48	St. Pietro, A. R., Enkemdm., Aarh.	2. 6. 49
Stallknecht, Glarmst., Kh.	26. 1. 49	Strand, K. J., Drejerm., Rnd.	10. 4. 49
Stallknecht, f. Hempel, Enke, Mrb.	6. 3. 49	Strandby, C. C., Kh.	2. 10. 49
Stampen, R. R., Rekrut, Ods.	12. 7. 48	Strange, M., Hrs.	20. 10. 49
Stange, C. C., Blkslgnm., Kh.	8. 7. 49	Striboldt, F., Graver, Kh.	15. 12. 49
Stapel, C. F., Slotsgartner, Ods.	20. 5. 48	Stricker, H. E. V., Barn, Rb.	14. 5. 48
Starup, J., Kh.	16. 10. 49	Ströinch, H. C., Kh.	3. 3. 49
Stauning, C. N., Gjæstg. Kapt., Kh.	11. 3. 49	Ström, C. L., Snedkersv., fl. v. Fdr.	6. 7. 49
Stauning, J. B., Sognep. i Sjæll.,	16. 4. 49	Stub, L. B., Kh.	Sept. 49
Stemann, K. C. H. f. Möller, Kh.	31. 8. 49	Studsngaard, B. L. A. f. Ewald,	
Steen, A. C., Barn, Kh.	31. 5. 49	Enke, Pr.	7. 6. 49
Steen, A. L., Kh.	5. 5. 49	Støhr, A. K. f. Lassen, Kh.	16. 6. 49
Steen, E. C. M., Barn, Kh.	24. 9. 49	Støhr, G. J., Kh.	30. 1. 49
Steenbach, H., Kpitløjtn., Kh.	18. 7. 49	Støvring, M. f. Jensd., Rnd.	14. 2. 49
Steenberg, A. R., Enke, Kh.	28. 10. 48	Suckow, Oberst- Enke, Kh.	16. 7. 48
Steenberg, C., Jfr., Aarh.	26. 5. 48	Sudermann, S. F., Barn, Ods.	2. 11. 48
Steenberg, M. f. Fannø, Pr.-Enk., Kh.	4. 12. 49	Suenson, E., Barn, Kh.	1. 11. 49
Steenbuch, E. C. W., prs. Kpell., Pr.	19. 6. 49	Suenson, J., Barn, Kh.	28. 10. 48
Steenbuch, R. S., Pr.-Enke, Ods.	13. 11. 48	Suhr, A. K. f. Giebelhausen, Hls.	12. 9. 49
Steenstrup, J. P., Møllecejer, Pr.	*1. 3. 49	Suhr, F. P., Hls.	5. 8. 49
Steffensen, A., Skipper, Ods.	19. 9. 48	Suhr, N. P. f. Christensen, Nst.	24. 2. 49
Steglich, E. H. A., Kh.	30. 10. 49	Sundry, A. J., Opsigtsbetj., Kh.	11. 10. 48
Steinhach, J. M. f. Frydenlund, Kh.	1. 12. 48	Sundt, C. U., Gnralløjtn., Fberg	9. 2. 49
Steinbring, M. K. f. Birkholm, Kh.	9. 7. 49	Svanc, E. M. f. Kragh, Enke, Kh.	Aug. 49
Steiness, H. L. C., Barn, Kh.	27. 4. 49	Svanc, M. L. f. Reimer, Rsk.	23. 11. 49
Steinheuser, J. C., Malersv., Kh.	Febr. 49	Svanc, N. P. J., Barn, Kh.	21. 5. 49
Steinmetz, J. C. H., Rnd.	3. 10. 49	Svarer, S. N., fh. Skipper, Pr.	11. 10. 48
Stengel, N. V., Barn, Pr.	20. 5. 49	Sveistrup, A. J. E., Barn, Kh.	13. 10. 48
Stenild, P., Gaardejer, Pr.	25. 12. 49	Sveistrup, A. P., Enkemdm., Aanb.	24. 11. 48
Stühr, C., fh. Kbm., Rnd.	3. 6. 49	Svendsen, A., Kh.	13. 8. 48
Stibolt, B. K. f. Boss, Rn.	Nov. 49	Svendsen, A. A., Drejerm., Kh.	30. 8. 49
Stilling, J. S. f. Hinzpeter, Enk., Kh.	8. 3. 49	Svendsen, A. S., Enke, Kh.	26. 8. 49
Stilling, M. C. T. f. Lassen, Kh.	27. 4. 49	Svendsen, C., frv. Furér, sr. v. Alss.,	24. 4. 49
Stochholm, I. M., Pr.-Enke, Pr.	29. 5. 49	Svendsen, C., Hls.	20. 6. 49
Stochholm, J. C., Typogr., Pr.	29. 3. 49	Svendsen, C. E., Malerm., Kh.	18. 2. 49
Stochholm, N., Sognep. i Jyll.,	6. 5. 49	Svendsen, C. E., Kh.	18. 2. 49
Stockfleth, C. K., Barn, Aanb.	29. 5. 49	Svendsen, C. V., Kh.	24. 3. 49
Stockfleth, J. C. V., Jstr., fh.		Svendsen, H., fh. Kbm., Aanb.	20. 11. 49
Bfg., Ebt.	22. 8. 49	Svendsen, I. P., Kh.	31. 7. 49
Stockfleth, M. D. L. f. Staffeldt, Pr.	24. 5. 48	Svendsen, J. K., Kh.	11. 12. 49
Stockfleth, S. B. f. Nielsen, Kh.	10. 10. 49	Svendsen, K. M. f. Petersen, Kh.	4. 2. 49
Stolpe, T. C. L. f. Petersen, Kh.	27. 5. 49	Svendsen, M. f. Jensen, Kh.	9. 2. 49
Stoltze, G., Barn, Pr.	16. 10. 48	Svendsen, M. D. f. Krull, Kh.	8. 7. 48
Stoltze, J., Skovrider, Pr.	5. 2. 49	Svendsen, K. f. Groesser, Enk., Kh.	2. 10. 48
Stoltzenbach, G. L., Barn, Ods.	30. 12. 48	Svendsen, N., Orgn. Bghndl., Skv.	4. 12. 49
Storch, E. C. f. Kamp., Pr.-Enk., Pr.	6. 12. 49	Svendsen, S., Hofklsm., Mknk., Kh.	11. 12. 49

Svendsholm, M. M., Hsbstrinde, Pr. 6. 12. 48	Tangerup, C. f. Holsteen, Enke, Kh. 16. 2. 49
Syndergaard, C., Pr. 3. 9. 49	Taube, C., Tømmerm., Kh. 5. 3. 49
Sæby, H. f. Lundgreen, Enkef., Kh. 28. 10. 49	Tauber, J. C. f. Clausen, Etr.- Enke, Pr. 25. 9. 49
Sæby, P., Skomagersv., Rnd. 4. 12. 49	Teisen, D. K. V., Barn, Ods. 9. 1. 49
Søborg, H. A. M., Barn, Kh. 29. 11. 48	Teisen, D. M., Barn, Pr. 23. 12. 49
Søborg, J. M. f. Johansen, Enk., Pr. 15. 7. 48	Telkamp, A. S., Vatind. *11. 12. 48
Søby, J. H., Dragon, fl. v. Hrs.*13. 5. 49	Teller, L. D., Kh. 15. 11. 48
Søby, M. K. f. Sandberg, Kh. 25. 4. 49	Terkelsen, M. K., Enke, Sthd. 14. 6. 49
Söderberg, J., Hattemg., Hls. 23. 2. 49	Thaarup, A., Ilrgsktt., fl. v. Dp. 5. 6. 48
Södermann, G. F., Barn, Kh. 19. 1. 49	Thaarup, C., fh. Adjunkt, Kh. Apr. 48
Söderström, S., Tjnstp., Ills. 16. 8. 48	Thaarup, D. f. Petersen, Aalb. 25. 11. 49
Sødring, A. F., Udl. Sept. 48	Thaarup, F. J., Økonomiskr., Kh. 25. 8. 49
Sødring, C. H., fh. Kbm. i Aalb., Kh. 16. 7. 49	Thaarup, f. Schallerup, Enk., Aalb. 27. 7. 48
Sødring, E. F., Barn, Aalb. 10. 1. 49	Thaning, L. A., Pr. 8. 4. 49
Søgaard, C. A. f. Slamberg, Enke, Kh. 22. 10. 49	Thaning, V., Knsstr., Sgnp. i Loll., 17. 5. 48
Søgaard, J. G., Frisør, Kh. 16. 8. 48	Thedsen, A. f. Kieler, Kh. 20. 5. 49
Sølling, f. Starinsky, Pr.-Enke, Kh. 23. 6. 49	Therkelsen, F. C. C., Barn, Kh. 26. 9. 48
Sønderholm, C. A. f. Kyhn, Kh. 23. 7. 49	Therp, D. B., Kh. 10. 10. 48
Sønderøxe, L. S., Menig, Ods. 13. 9. 48	Thibe, S. V. F. f. Reenberg, Pr. 11. 7. 48
Sørensdatter, A., Aalb. 1. 12. 48	Thielmann, L. f. Meyer, Kh. 5. 9. 48
Sørensen, A. f. Andersen, Enk., Rnd. 4. 12. 48	Thilgreen, O., Skomagerm., Kh. Sept. 49
Sørensen, A. A., Barn, Kh. 4. 12. 48	Thim, B. M. f. Petersen, Kh. 24. 12. 49
Sørensen, A. S. f. Holm, Kh. 16. 7. 48	Thoftegaard, T. A., Fbrkmst., Pr. 24. 7. 48
Sørensen, C. f. Stigaard, Pr. 19. 8. 49	Thomaschek, F., Skræderm., Udl. 20. 11. 48
Sørensen, C. A., Barn, Kh. Sept. 49	Thomsen, A. F. C., Pr. 22. 3. 49
Sørensen, I. O., Barn, Kh. 21. 2. 49	Thomsen, A. K., Jfr., Pr. 27. 5. 48
Sørensen, J., fh. Kbm., Aarh. 10. 3. 49	Thomsen, A. M., Kh. 26. 5. 48
Sørensen, J., Vognmand, Ods. 3. 5. 49	Thomsen, C., Skovrider, Pr. 3. 10. 48
Sørensen, J., Pensjonist, Kh. 21. 8. 49	Thomsen, J. A. f. Thygesen, Kh. 2. 3. 49
Sørensen, J. C., Kh. 1. 6. 48	Thomsen, J. K. f. Nielsen, Enke, Kh. 4. 11. 49
Sørensen, J. M., Skibsfører, Udl. 14. 9. 49	Thomsen, M. S. f. Lindgaard, Kh. 8. 2. 49
Sørensen, K. M. C. L., Kh. 16. 1. 49	Thonboe, C., Kapitajn, Kh. 4. 3. 49
Sørensen, L., Slægterm., Aalb. 27. 11. 48	Thorlund, I. f. Mikkelsd., Enke, Pr. 9. 3. 49
Sørensen, L. H. V., Barn, Pr. 24. 10. 48	Thornam, J. V., Kh. 13. 6. 49
Sørensen, M., Skipper-Enke, Aarh. 2. 8. 48	Thorndahl, J. C., Skipper, Nb. 17. 10. 49
Sørensen, M. S. f. Müller, Kh. 3. 9. 48	Thorning, J. P., Sadlmgm., Fværk 25. 12. 49
Sørensen, N. C. B., Barn, Ills. 5. 6. 49	Thorsen, U. J. A., Barn, Kh. 7. 10. 48
Sørensen, R., Gaardmand, Pr. 21. 9. 49	Thorsted, J. K., Rnd. 24. 5. 49
Sørensen, P., Kh. 7. 2. 49	Thorsteinson, Kordegn, Rngst. 21. 7. 49
Sørensen, P., Kh. 11. 5. 49	Thorstrup, C. Skomngm. Kh. 4. 5. 48
Sørensen, P., Skomgm., Pr. 5. 11. 49	Thortsen, A. C. f. Bassøe, Kh. 18. 12. 49
Sørensen, P. C., Barn, Kh. 4. 12. 49	Thorup, A., Pr. 26. 8. 48
Sørensen, S., Barn, Rnd. 20. 3. 49	Thorup, K. f. Jeppesd., Vb. 18. 3. 49
Sørensen, S., Lyseslb., Kh. 23. 12. 49	Thorup, M., Væretsh., Rnd. 14. 7. 49
Sørensen, S., C. F. og N., Børn, Rnd. Sept. 48	Thorup, M. f. Rosendahl, Kh. Juli 49
Søvang, M. J., Kh. 27. 11. 49	Thorup, M. B., Instbstrinde, Kh. 22. 11. 49

Thorup, T. F., Barn, Ods.	3. 4. 49	Tronier, C. F., Prltn., sr.v.Fdrc., 8.	7. 49
Thranc, C. F., Barn, Ods.	3. 11. 48	Tronier, G., Skltn., Kh.	16. 12. 48
Thunc, P. M. f. Laybourn, Kh.	29. 9. 48	Tronsen, G. K. f. Thor, Kh.	3. 12. 48
Thura, C. G. V., fh. Kapellan, Rnd.	24. 10. 49	Trunderup, G., Enkemdm., Pr.	4. 7. 49
Thyhoc, C. Politinssist., Hlrd.	9. 10. 48	Tryde (Trøye), Knstbrd., sr. v. Dpp., Juli	48
Thye, N., Pr.-Enke, Kh.	30. 5. 49	Tutein, S., Barn, Kh.	9. 9. 48
Thymann, P. C., Snedkerm., Kh.	17. 3. 49	Tuxen, V. A. f. Tegner, Kh.	2. 5. 48
Thyrestrup, O., Husjfr., Pr.	3. 11. 49	Tvede, J. M., Hls.	29. 1. 49
Thönnesen, F., Vinhlndl., Kh.	4. 2. 49	Tybring, G. A., Barn, Nb.	12. 6. 48
Tidemand, J. C., Barn, Rdkj.	25. 3. 49	Tönnesen, T., Sognep. i Sjøll.,	14. 12. 49
Tiemroth, M. C. A., Knd. Med., Mdf. Marts	49	Töpfer, F. A., Kh.	Aug. 49
Tietcke, G. J., Kh.	6. 2. 49	Törsleff, H. f. Sadolin, Pr.	1. 7. 49
Tilemann, H. C., Eks. Jur., Aalb.	2. 3. 49		
Timm, H., Sadelmg., Ditmarsk.	12. 7. 49	Udby, J. J., Fodgardist, Ods.	26. 10. 48
Timm, J. f. Hansen, Sb.	23. 7. 49	Ullerichs, C. V., Barn, Kh.	24. 12. 48
Tinghuus, A. J., Ltn., Landml., Pr.	27. 1. 49	Ullerslev, E. A., Rekrut, Ods.	20. 7. 48
Tjellufsen, E. A. f. Warming, Rb.	5. 1. 49	Ulrichsen, S., fh. Kplmsikus, Kh.	10. 9. 49
Tobiesen, F. H., Sognep. i Fyen,	20. 1. 49	Ulrick, A. M. E., Hls.	24. 3. 49
Tofte, A., Linnedvævern., Kh.	10. 8. 48	Ulrik, A. D., Hls.	29. 8. 48
Tofte, A. K., p. alm. Hosp., Kh.	25. 11. 49	Ulsted, N. C. T., Skibstørrer, Pr.	Decb. 48
Tofte, E. K., Enke, Kh.	5. 9. 49	Undeen, A. S., Barn, Aalb.	3. 9. 49
Tolstrup, K. J. Knutzen, Enke, Kh.	27. 10. 48	Unna, C. f. Cohen, Hls.	13. 5. 48
Topp, A. M., fh. Kapit., Grosser., Pr.	25. 8. 48	Unna, F., Barn, Hls.	Juni 48
Topp, J., Grosserer, Kh.	12. 5. 48	Unsgaards (Knsfr.) Hustru, Kh.	Marts 49
Topp, K. M., Jfr., Kh.	Okt. 48	Urdt, M. J., Slagterm., Aalb.	11. 2. 49
Torbensen, J. A., Karctmagsv., Kh.	23. 2. 49	Ursin, A. E., Skltn., fl. v. Fdrc.	6. 7. 49
Torp, J., Gnkrkmss., Kh.	31. 8. 49	Ursin, G. F., Dr., Professor, Kh.	4. 12. 49
Toxverdt, A. G., Gnkrkmss., Fb.	15. 5. 48	Ussing, C., Flm., Skltn., fl. v. Fdrc.	6. 7. 49
Toxværd, M. f. Thygesen, Enk., Kh.	6. 5. 49	Ustrup, A. E. f. Pedersd., Pr.	12. 4. 49
Trampe, C. C., Enkegrevinde, Kh.	11. 9. 49	Utke, Fru E. A. f. Donslund, Ods.	19. 1. 49
Trampe, H. C., Gr., Knd. Jur., fl. v. Fdrc.	6. 7. 49	Vacher, E. f. Möller, Pr.-Enk., Kh.	14. 6. 48
Tranpenberg, H. E., Rnd.	Okt. 48	Vadum, B. C., Pr.	19. 6. 48
Tranc, B. K. f. Michelsen, Aarh.	1. 10. 49	Vndum, N. C., Tildbtj., Aarh.	Juni 48
Trane, C. C., Ltn., fl. v. Kld.	23. 4. 49	Valentiner, A. J., Pr.	8. 10. 49
Transe, N. P., Kapit., Tldkntnl., Kh.	10. 9. 49	Valeur, J. C., Sognep. i Jyll.,	29. 1. 49
Trap, Fru C. M. f. Feddersen, Kh.	6. 3. 49	Valz, V., Tøimagsv., Kh.	17. 1. 49
Trap, C. M. B., Barn, Kh.	10. 10. 48	Vantinge, J. R., Overjg., fl. v. Nb.	28. 5. 48
Tregder, M. A., Barn, Aalb.	14. 7. 49	Vedel, M. C. f. Hall, Svb.	18. 12. 48
Trelde, J., Kh.	3. 5. 48	Vejersø, C. P. f. Kaarup, Pr.	2. 5. 48
Trepka, f. Fhlbe, p. Rjs. t. Vstind.	27. 11. 49	Vejerup, J., Barn, Kh.	30. 4. 49
Trier, H. D., Barn, Kh.	17. 8. 48	Vellejus, E. P. C., Barn, Fværk	29. 9. 48
Trier, J. f. Melchior, Kh.	26. 11. 49	Velschov, C. S. J., Island	29. 7. 48
Trier, S. S., Hloسكر., Kh.	21. 10. 48	Verdelin, A., Farver, Fværk	13. 6. 48
Trolle, G. f. Eriksen, Enke, Pr.	24. 11. 49	Verdelin, J. N., Kh.	26. 4. 49
Trolle, J., Møllecejer, Pr.	28. 12. 48	Ververs, M. F. f. Nau, Enke, Kh.	12. 2. 49
Tromsholt, M. K., Enke, Kh.	23. 7. 49	Vesterbo, F. C. f. Falkenthal, Kh.	31. 12. 49

Vesterby, N., Prkr., Hjr.	3.	1. 49	Walter, K. f. Andersen, Enke, Kh. 28.	3. 49
Vestergaard, A. M., Barn, Kh.	25.	9. 48	Wandall, B. M., Jfr., Aalb.	25. 8. 49
Vestergaard, J., Barbersv., Kh.	15.	1. 49	Wangberg, A. A., Bstbndrm., Kh.	9. 12. 48
Vesterskou, H. N. E. f. Marx, Kh.	14.	8. 48	Warncke, L., Overlær., Prof., Kh.	24. 12. 48
Vestrup, C. A. C., Barn, Kh.	1.	6. 48	Warthoe, J. f. Petersen, Enke, Kh.	23. 5. 48
Vett, M., Enkefrue, Kh.	24.	5. 48	Warvas, A. M. f. Jacobsen, Kh.	14. 11. 48
Vildt, E. K., Barn, Ods.	31.	7. 48	Wassard, S. J., fh. Møllecejer, Kh.	30. 6. 48
Vilhelsen, C. C. T., Student, Kh.	15.	2. 49	Watt, C. f. Müller, Enke, Aarh.	21. 9. 49
Vilsøet, C., Translatør, Kh.	22.	9. 49	Weber, A. K., Barn, Ærø	*26. 12. 48
Vilstrup, A. M. M. f. Lund, Pr.	21.	3. 49	Wedel, G. T., ord. Kateket, Svb.	13. 5. 49
Vincent, Kh.	2.	4. 49	Wedel, J. f. Christensen, Enke, Kh.	30. 1. 49
Vinge, E. O., Kleinsmsv., Kh.	24.	12. 48	Wegener, f. Meinke, Enkefr., Kh.	14. 12. 49
Vinther, S., fh. Brvbr., Rnd.	Juni	49	Wegner, M., Kh.	19. 8. 48
Vissing, Enkemdm., Pr.	23.	10. 48	Weichert, J. C. V., Barn, Kh.	27. 5. 49
Voctmann, A. T. f. Reinfranch, Pr.	28.	12. 48	Weideborg, C., Major, Nstv.	13. 2. 49
Vogelsang, F. V., St. Med., Kh.	14.	5. 48	Weilbach, I. M. f. Møen, Enke, Pr.	*29. 6. 48
Vogelsang, H. C., Krigsr., Ods.	20.	6. 48	Weile, A. S. f. Crone, Enke, Kh.	8. 4. 49
Vogn, P. P., Grdm., Hestehndl., Pr.	15.	2. 49	Weile, S. R., Sognepr. i Sjæll.,	19. 11. 48
Vogt, F. S., Barn, Kh.	9.	12. 49	Weimann, J., Kbm., Optikus, Ods.	12. 10. 49
Vogt, J. C., Snedkerm., Kh.	24.	9. 48	Weis, F. V., Kh.	29. 7. 49
Voigt, C. K. f. Heide, Enke, Pr.	18.	4. 49	Weisker, A. M. f. Keisler, Kh.	6. 8. 48
Voigt, J. C., Barn, Lnuv.	10.	7. 49	Weiss, M., Jfr., Udl.	10. 11. 48
Voigt, J. N., frv. Soldat, sr. v Nb., Fb.	*24.	6. 48	Weitzmann, f. Ölstein, Enke, Pr.	29. 10. 48
Volck, B. C. f. Vestrup, Kh.	10.	12. 48	Weldingh, J. P. C., Kapit., fl. v. Fdrc.	6. 7. 49
Volf, V. A., Kh.	30.	5. 48	Wellejus, E. C. f. Nørager, Pr.	7. 1. 49
Volkersen, A. f. Brorholt, Enk., Kh.	12.	4. 49	Wellejus, E. K. f. Lind, Aarh.	10. 10. 49
Volqvartz, C. S., Frøken, Kh.	4.	6. 48	Wellendorff, G. C. U., St. Jur., Pr.	7. 9. 49
Volstrup, O. J., Menig, Ods.	17.	8. 48	Wellerop, Fru A. E., Rnd.	4. 9. 49
Vorde, S. N., Skalel., Kks., Pr.	7.	10. 49	Welling, A. K., Kh.	12. 7. 48
Vormskjold, H. F., Klstfrøken, Pr.	1.	6. 48	Welling, N. A., Møller, Rnd.	10. 11. 49
Vorning, P. C., Værtshsh., Rnd.	22.	1. 49	Wellmann, A., Kh.	6. 9. 49
Vosbein, Fru E. K. f. Mørck, Ills.	18.	9. 49	Welsch, B. M., Kh.	10. 1. 49
Vælder, J. A. V., Kh.	27.	2. 49	Wemmer, C., Mdm., Rsk.	24. 9. 49
Væver, J. M. F., Barn, Pr.	24.	3. 49	Werchmester, C., Pr.	6. 7. 49
Vøhtz, O. H., Sergeant, fl. v. Fdrc.	6.	7. 49	Werner, I., Konditor, Hjr.	1. 7. 48
Waagen, J. A., Kh.	20.	8. 48	Wesch, E. F. f. Kaas, Kh.	5. 9. 49
Wangepetersen, V., Udl.	*21.	12. 48	Wesenberg, A. f. Schytte, Kh.	10. 8. 49
Wachs, A. B. f. Krabbe, Enkefr., Kh.	17.	6. 48	Wesenberg, A. f. Friis, Rnd.	13. 10. 48
Wadskjær, J. F., Kh.	7.	2. 49	West, H. R. N. H., Barn, Kh.	2. 7. 49
Wagener, L. M., Barn, Ods.	9.	10. 48	Westerborg, C. R., pnsj. Jæger, Pr.	2. 6. 49
Wagenschnur, C. A. V., Kh.	24.	8. 48	Westergaard, A. M. f. Hadsund, Kh.	20. 11. 49
Wagner, M. C. A. F., Obstltn., Ods.	2.	5. 49	Westergaard, C., Brolægger, Kh.	7. 5. 49
Wahrendorff, J. T., Skomgm., Kh.	11.	12. 49	Westergaard, C. S. C., Dstrlg., Kg.	3. 7. 48
Waltz, I. M. f. Hansen, Kh.	9.	5. 48	Westergaard, Enke, Kh.	26. 4. 49
Wallich, S. f. Beierholm, Aarh.	17.	6. 48	Westergaard, Sömand, t. Orlogs	21. 7. 49
			Westi, C., Skrstfjrm., Kh.	15. 8. 48
			Westphal, C., Bngerm., Kh.	23. 7. 48

Wetlesen, H. D. f. Petersen, Kh. 15. 12. 48	Wolff, F. A., Barn, Kh. 26. 1. 49
Wexschall, C. f. Dam, Enke, Kh. 22. 5. 48	Wolff, E. A., Barn, Kh. 9. 12. 49
Wexschall, T. M., Kh. 10. 5. 48	Wolff N.G., Prof., fh. Sognep., Kh. 16. 10. 48
Whitte, A. H. S. S., Barn, Rn. 12. 11. 48	Wolffhechel, P. V., Malersv., Kh. 21. 3. 49
Whitte, C. G. O., Barn, Kh. 24. 12. 48	Wollert, I. K., Hrs. 11. 12. 49
Wiberg, K. E., Ods., 21. 3. 49	Wolsted, N. C., Malerm., Kh. 13. 2. 49
Wiberg, L. V., Barn, Kh. 6. 12. 49	Wolter, Skolel., Aarb. 17. 6. 48
Wibro, S. og N. C., Börn, Nb. 27. og 29. 8. 48	Worm, A. f. Frøkjær, Aalb. 22. 2. 49
Wibro, U. M., Barn, Pr. 21. 7. 48	Wulff, C., Baandsmand, fl. v. Holnæs 17. 7. 48
Wichmann, Fru A. f. Raasch, Pr. 24. 12. 49	Wulffeldt, T. P., Kbm., Nsk. 30. 9. 48
Wichmann, C. F., Kmr., Aalb. 22. 2. 49	Wulsten, C., Bagerm., Ills. 24. 8. 48
Wichmann, C. M. A. A., Barn, Kh. 7. 12. 48	Würck, V. U., Øvskjærerm., Kh. 29. 4. 49
Wichmann, E., fh. Tildassist., Kh. 4. 6. 49	Würtzen, f. Schmidt, Enkefr., Kh. 11. 1. 49
Wichmann, E. J., Kh. 7. 11. 48	Würtzen, C. H., Kand. Jur., Pr. 9. 2. 49
Wichmann, F. D. f. Löv, Enke, Kh. 10. 2. 49	Würtzen, G. A. E., Postmst., Rtm., Ass. 5. 3. 49
Wiedemann, O. R., Barn, Eht. 19. 11. 49	Würtzner, A. J. f. Ziegler, Kh. 6. 9. 48
Wilhelm, A. K. f. Wendelbo, Sv. 5. 7. 49	Wöhlermann, F. C. f. Bolbro, Enke, Kh. 1. 3. 49
Wilkemy, J. J., Skræderm., Kh. Scpt. 48	Wöllner, M. M. f. Knudsen, Nkj. M. 6. 12. 48
Willadsen, C., Billardhld., Kh. 1. 10. 49	Yding, J. T., Kbm., Hrs. 9. 4. 49
Wille, M. E. f. Tønnesen, Kh. 19. 9. 49	Ytting, K. M., Jfr., Nkj. F. 13. 4. 49
Willerup, T., Barn, Vdb. 6. 6. 49	Zachariesen, R. J. E., Barn, Kh. 15. 8. 49
Willumsen, H. S., Enke, Kh. 20. 4. 49	Zacho, S. M., Enke, Pr. *28. 3. 49
Willumsen, P., Tildbtj., Aarb. 26. 11. 49	Zahlmann, M. f. Flor, Kh. 4. 12. 48
Wilms, M. E. f. Holde, Enke, Kh. 12. 11. 49	Zangenberg, J., Stadsmsik., Tst. 15. 7. 49
Wilsen, M. K. f. Mogensen, Aalb. 17. 5. 48	Zellemann, C., Jfr., Aalb. 12. 5. 49
Wilson, M. K. A., Barn, Tst. 12. 4. 49	Zetterström, f. Rottensteen, Rn. 22. 10. 49
Winge, J., Barn, Mdf. 5. 11. 49	Zielian, A. K. M. f. Michelsen, Aarb. 30. 1. 49
Winge, M. E. f. Lorentzen, Kh. 3. 2. 49	Zielian, J. G., Skræderm., Kh. 10. 9. 49
Winkel, A. M., Enkemdm., Lmv. 25. 2. 49	Ziese, A. C. f. Petersen, Enke, Kh. 10. 5. 49
Winslöv, A. K., Enke, Kh. 16. 7. 48	Zimmermann, L. R., Barn, Kh. 28. 6. 49
Winslöv, A. K. f. Soune, Brnh. 8. 9. 48	Zimmermann, N. C., Kh. 11. 11. 49
Winslöv, E. S. f. Jacobsen, Kh. 30. 10. 48	Ægidius, P. C., Forpngt., Møen 15. 1. 49
Winther, A. F. f. Melan, 10. 8. (17. 8.) 49	Öberg, F. B., Barn, Kh. 10. 10. 49
Winther, F. P., af Aarb., Udl. 12. 8. 48	Öberg, J. E., Blkslsgsv., Kh. 3. 3. 49
Winther, M. L. f. Benzon, Pr. 10. 10. 49	Ödevig, K. J., Kh. 28. 11. 49
Winther, M. M. f. Nörager, Rsk. Juni 48	Ödum, J., Gaardejer, Pr. 12. 8. 48
Winther, M. M. f. Braag, Pr.- Enke, Pr. 22. 4. 49	Öland, A. E., Kh. 24. 9. 49
Winther, M. T., Skolel. Kksn., Ærø 29. 6. 49	Öring, f. Pedersen, Enkemdm., Kh. 6. 5. 48
Winther, S. K. f. Möller, Aalb. 14. 5. 49	Örsted, N. C., Jagtj., Vejinsp., Kh. 5. 10. 49
Winther, T. P., Kbm., Rdkj. 19. 12. 49	Örström, C. A. f. Schydt, Kh. Maj 49
Wissing, M. f. Sørensen, Hrs. 15. 5. 49	Örsöe, f. Christensen, Enke, Kh. Juni 49
With, B. f. Poulsen, Rnd. 14. 6. 49	
Withusen, A. K., Tjnstp., Kh. 23. 2. 49	
Wittenburg, M. S. E., Jfr., Kh. 14. 6. 49	
Witzleben, S. C. F. f. Moltke, Aalb. 18. 6. 49	
Wivet, K. S. f. Ernst, Kh. 9. 8. 49	

Örum, C. M. R., Birkdm., Kimrr., Læssö	12. 3. 49	Österby, N. H., Brændehndl., Kh. 3.	5. 48
Öst, A. E., Kh.	28. 6. 49	Östergaard, J. C., Dr., Sognep. i Sll., 20.	7. 48
Öst (Oest), N., Knocr., By- og Hrfg., Fb.	7. 7. 49	Östergaard, K. Jensd., Rnd.	25. 11. 49
Österberg, A. K. f. Wendelin, Kh. 12.	3. 49	Östergaard, f. Knachergaard, Pr. 19.	11. 48
		Östergaard, Naaleinagm. Anlb. 27.	4. 49
		Östrup, A. M. f. From, Enke, Kh. 13.	5. 49

Rettelser og Tillæg.

- 400. Om Pastor Mathiesen kan bemærkes, at han havde megen — maaske vel megen — Sands for at samle timeligt Gods, medens han lod sin Præstegaard forfalde mere end tilhørligt. Allerede i sine Kandidataar havde han ved flittig Informering samlet sig en klækkelig Skilling, hvilken han som Præst, uagtet sin talrige Börneskole, Æer ikke søvnedo en god Opdragelse, og uagtet han var en Ven af Selskabelighed, især i de senere Aar, forstod ved en skarp Ökonomi stedse at forøge, saa at han ved sin Död — af Apopleksi — kunde efterlade sin Enke en ikke ubetydelig Formue. — Som Kandidat var han en Tid Lærer ved en Skole — den første af dette Slags — for Jödebörn, der skulde læro Dansk, i hvilken Stilling han med stor Taalmodighed og Dygtighed skal have vidst at overvinde ikke faa Vanskeligheder. — Af Börnene er den ældste Sön, Mathias Jörgen M., personel Kapellan for Todbjerg Mnh. i Randers Amt, en yngre, Carl Emil, gaaer i Roeskilde Skole. Af 8 Dötter ere 4 gifte.
- 418. L. 3 og 4 f. n. Ltn. Hastrups Forældre ere F. V. H. og H. C. H. f. Armand.
- S. 461. L. 14 og 13 f. n. Eksamen artium med Udmærkelse, læs: Eksamen artium med bedste Karakter, ligesom det fölgende Aar anden Eksamen med Udmærkelse.
- 466. 12 f. n. Pram læs: Prom.
- 480. L. 14 f. n. Efter senere modtaget Underretning var C. A. Gjellerup ikke födt i Aaret 1800, men i Begyndelsen af 1799 (döbt ^{21/2}).
- 623. L. 7. f. n. Boghandler . . . Breede, læs: Bogholder . . . Brede.

Hermed ophörer dette Tidsskrift.

Register.

	Side.
Adelstand, den danske, deri Nogen optaget, 2, 21, 63, 105, 201, 406, 412, 537.	
Altmann, I., prøjssisk Løjtnant,	133.
Bauditz, C. G. H., Generalmajor,	567.
Beudtsen, P., Sognepræst i Sjælland,	454.
Bjerregaard, C. V., Ingeniørløjtnant,	226.
Blichfeldt, H. J., Student, Underlæge,	242.
Blücher-Altona, Greve, Gehejmekonferentsraad, Overpræsident i Altona,	1.
Bolting, C. C., Kand. Filol.,	440.
Borch, G. C. N., Præst i Horsens,	437.
Botterup, S. S., den første Faldne i Krigen 1848, om hans Gravminde,	124.
Bugeaud, Hertug af Isly, fransk Marsjal,	280.
Buhl, F. R. C., Kapitajn,	583.
Camradt, J. C., Blomstermaler,	456.
Christensen, J. S., Kammerraad, Kontorchef,	61.
Christie, V. F. K., Stiftamtmand, siden Toldinspektør, i Norge,	603.
Clemens, J. F., Professor, Kobberstikker,	335.
Dan, U. C., Auditor, Byskriver i Stege,	207.
Danican, fh. fransk General, i Itzeho,	60.
Dithmer, H. H., Agent, Dannebrogsmænd,	56.
Dorn, E. V. H., Artilleriløjtnant,	413.
Dorscheus, A. P., Sekondløjtnant,	94.
Dyppel, Træfningen ved, Beretning om de der faldne tyske Officerer,	127.
Ellbrecht, J. C. F., Artillerikapitajn,	61.
Fabritius-Tengnagel, F. M. E., Krigsraad, Landskabsmaler,	412.
Fabritius-Tengnagel, M. C., til Petersgaard,	522.
Fog, A. F. P., Kammerraad, Toldinspektør,	199.
Fricke, C. V. T., brunsvigsk Løjtnant,	128.
Füssel, C. C. A., Kunstmaler, Løjtnant,	220.
Gad, J. A., Kapitajn, Kopist,	540.
Gjellerup, C. A., Kancelliraad, Hospitalslæge,	480, 662.
Gosch, H., Kapitajn,	79.
Gravminde over den første Faldne i 1848,	124.
— — — faldne Tyskere i Vejle,	134.
— — — Etatsraad Jacobsen,	134.
Groth, K. G., Kancelliraad, Brygger,	66.
Grüner, H. L. C., Stud. Juris, Sekondløjtnant,	254.
Grønlund, F. G. H., Stud. Juris, Underoffiser,	111.
Guldbrandsen, A. F., Sognepræst paa Lolland,	247.
Götzsche, J. V. T., Artillerikapitajn,	224.
Hage, C. F., Kjøbmand i Stege,	263.
Hammerich, C. F., Direktør, fh. Fuldmægtig,	118.
Hansen, C. C. A., Bogholder, Løjtnant,	113.
Hansen, P. F. L., Læge paa Guinea,	112.
Hastrup, V., Løjtnant,	418.
Hedemann, F., Kapitajn,	96.
Hegermann-Lindenkrone, J. H., Generalløjtnant,	404.
Henriques, S. F., Regimentskirurg, Justitsraad,	261, 482.

II

	Side.
Hirschfeldt, A., meklenborgsk Løjtnant,	131.
Hoff, A. P., Etatsraad,	466.
Hohlenberg, C. J. C., Kapitajn,	400.
Holbek, H., Stud. Filol., Løjtnant,	108.
Holst, C. H., norsk Løjtnant,	425.
Holst, C. Möller-, Løjtnant,	250.
Homann, Student og Løjtnant,	577.
Hondrup, G., afskediget Hospitalslæge,	249.
Høvring, N. R., Provst i Jylland,	200.
Høyer, C. J., Ingeniørløjtnant,	102.
Ibsen, C. L. T., Student, Underskibslæge,	89.
Jacobsen, P. V., Etatsraad, om Mindesmærket paa hans Grav,	134.
Jahn, J. H. F., Premierløjtnant,	90.
Jessen, Krigskancellisekretær, Boghandler i Svendborg,	68.
Johansson, G., Etatsraad. Amtmand i Island,	115.
Jørgensen, L., Gaardmaand i Udlejre,	442.
Kohl, C. F. C., Kammer skriver, Sekondløjtnant,	91.
Kongslev, T., Konferentsraad, Generaldevisor,	507.
Krabbe, C. F., Major og Bataljonskommendør,	428.
Kragballo F. L., Prokurator i Vejle,	468.
Krieger, Kapituløjtnant,	205.
Kümmel, C. E., Kancelliraad. Byskriver i Ringkjøbing,	229.
Købke, N. C., Oberstløjtnant af Ingeniørkorpset,	215.
Lassen, E. N., Student og Løjtnant,	243.
Lassen, L., Forvalter, Mindevers over ham,	123.
Laub, H., Sognepræst i Fyen,	34.
Lauritzen, F. E., Guvernementsmedlem paa Guinea,	58.
Lausen, F. E., Postmester i Kjørteminde,	273.
Legat, Kancelliraad Groths til Opfostringshuset, Regensen og Dronning Charlotte-Amalias Stiftelse m. m.,	67.
— Politiretssassessor Smiths til Kjøbenhavns Universitet,	93.
— Klokker Thorsteinsons til Ringsted By,	476.
Leth, A., Sognepræst i Middelfurt,	541.
Leth, P., Stud. Theol., Skolelærer i Farum,	448.
Lynge, J. A., Justitsraad, Herredsfoged og Skriver,	452.
Lüders, E. F., Proprietær i Fyen,	548.
Løvenørn, F. E. V., Gehejmelegationsraad, Kammerherre,	201.
Marstrand, O. J., Kapituløjtnant,	81, 482.
Mathiesen, M., Sognepræst i Sjælland,	399, 662.
Meyer, C. F., Etatsraad, fh. Amtsforvalter,	59.
Michaelis, G. A., Professor i Kiel,	55.
Mindestøtte over Faldne i 1848 paa Sønderborg Kirkegaard, samt Mindefest,	124.
— over Kapituløjtnant Marstrand,	482.
Mindevers over Forvalter Lassen,	123.
Mødeveg, Klædefabrikør, Dbn.,	274.
Munk, H., Dr. med., Landfysikus i Norge,	597.
Müller, C. F. F., Sekondløjtnant,	227.
Müller, T. C., Biskop i Ribe,	380.
Neergaard, J. F., Kammerherre og Amtmand,	537.
Nielsen, L., Sognepræst i Sjælland,	449.
Nissen, H. F. H., Rektor i Horsens,	94.
Nybel, Træfningen ved, om Antallet af de der faldne tyske Offiserer,	127.
Obel, G. F. V., Kapitajn,	198.
Ohm, H. T., Kand. Theol.,	453.

	Side.
Olivarius, N. H., Sognepræst i Jylland,	71.
Ostenfeldt, C. N. L., Justitsraad, Stiftsrevisor,	431.
Parclius, H. L. S., Justitsraad, fh. Amtsforvalter,	445.
Peters, H., Diakonus i Flensborg,	57.
Plum, F., Adjunkt i Norge,	592.
Polk, fh. Præsident i Nordamerika,	305.
Reventlov, C. D., Kammerherre, Lensgreve,	519.
Riis-Lowson, A. C., Etatsraad, fh. Rådmand,	276.
Romundt, P. H. C., Etatsraad, fh. Borgemeester,	563.
Rumohr, D. C., Partikulier,	101.
Rye, O., Generalmajor,	171.
Saxild, P., Militærlæge,	121.
Schindel, C. F., Major, Bataljonskommandør,	208.
Schlegel, P. E. W., Regimentskirurg,	458.
Schmidt, G. F., Justitsraad, i Altona,	560.
Schmidt, R., Underskiplæge,	86.
Schmidten, M. P. K. H., Etatsraad, By- og Herredsfoged,	105.
Schou, N. P. H., Sekondløjtnant,	424.
Schultz, J. H., Direktør, Bugtrykker,	276.
Schultz, J. M., fh. Professor i Kiel,	565.
Schwartz, S. y M., Stud. Filolog,	465.
Seckendorff, V. V., Baron, prøjssisk Kapitajn,	132.
Seehusen, J. J. V., Billedhugger, Sekondløjtnant,	402.
Sehested, A., Sekondløjtnant,	420.
Selmer, F. S., Provst i Fyen,	203.
Selmer, H. F., Prokurator m. m. i Fyen,	216.
Silfverberg, P. A. E. V., Student, Underlæge,	121.
Simonsen, K. E. f. Ryslander, Skuespillerinde,	221.
Skeel, J. E. F., Kammerherre, Kapitajn, Stamhusbesidder,	570.
Skibsted, V., Söpremierløjtnant,	97.
Slesvig, Slaget ved, om Antallet af de der faldne fjendtlige Offiserer,	127, 482.
Smith, J. L., forhenværende Politiretssassessor,	92.
Sonne, J. M., Kammerraad, Amtsforvalter i Kallundborg,	112.
Sorterup, J. B., Sognepræst i Fyen,	74.
Spörck, J. H., Generalmajor i Norge,	615.
Staal, J., Kammerraad, Proprietær i Sjælland,	110.
Steenbuch, E. C. W., personel Kapellan i Fyen,	231.
Svendsen, C. G. P., frivillig Furér,	103.
Sörensen, P., Kvartermester paa Linieskibet Christian VIII.,	84.
Sönderborg Kirkegaard, om det der rejste Mindesmærke over de faldne Krigere,	124.
Thorsteinson, L. S., Klokker m. m. i Ringsted,	434.
Tiemroth, M. C. A., Underlæge,	80.
Tobiesen, F. H., Sognepræst i Fyen,	63.
Torp, J., Generalkrigskommissær, Generaldevisor,	440.
Tronier, C. F., Premierløjtnant,	246.
Ursin, A. E., Sekondløjtnant,	421.
Ursin, G. F., Professor,	461.
Ussing, C., Fuldmægtig, Sekondløjtnant,	235.
Vnlcur, J. C., Sognepræst i Jylland,	69.
Wellendorff, G. C. U., Stud. Jur.,	277.
With, M. R., Brigadelæge i Norge,	594.
Würtzen, G. A. E., Ritmester, Postmester i Assens,	77.

